

THEMISTI
VS

I
15 c
2.

THEMIST
VS

I

f 35 r.

Pauli Veneti Logica: & Venghi
fauentini Viri clarissimi super ea
cõmẽtum cũ questiõib⁹ quibusdaz

H* 12504

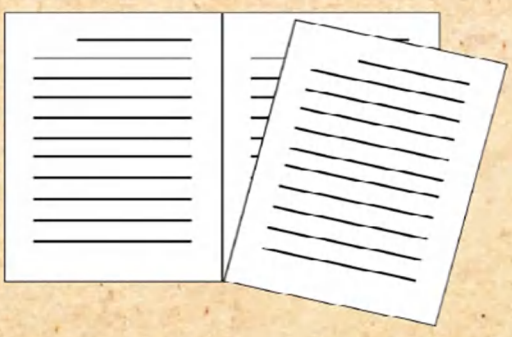

W woluminie kolejno współoprawne sygnatury:

Inc. 122

Inc. 123

Inc. 124

Dar Kuratorjum Okr. Szk. Poznańskiego.
Z księgozbioru Gimn. im. Marji Magdaleny w Poznaniu.
1930.

Pauli Veneti Logica: ⁊ Menghi
fauentini Viri clarissimi super ea
cōmētum cū questiōib⁹ quibusdaz

H* 12504

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
w Poznaniu
Uniw. im. A. Mickiewicza

Inc. 123

1338076 (N)

¶ Pauli veneti summule cum commentarijs super his Mengbi fauentini viri clarissimi ac questionibus eiusdez feliciter incipiunt.

Onspiciens in circuitu librorũ quorũdam magnitudinẽ tedũ constituentem in animo studen
c tium: necnon ꝛ aliorum nimiaz breuitatem quibus nulla fere ẽ annexa doctrina. Ideo volens mediuz retinere vtriusqz sapiẽs naturam extremi: compendium vtile construxi iuuenibus: pluribus diuisum tractatibus: quorũ primus sũmularum tradit noticiam. Secũdus suppositionum declarat materiam. Tertius cõ sequentiarum ostendit doctrinaz. Quartus terminorum vim instruit probatiuam. Quintus ligandi regulam docet obligatiuam. Sextus insolubilia soluendi dat artem ꝛ viam. Septimus cõtra primum obiicit solutionem addens respõsiuam. Octauus vero tertium fortificat per rõnem argumentatiuam. Qz ergo doctrina quecunqz a cõmunioꝛi: vt ait phũs in prohemio phycorum: sumit exordium ideo tractatus primus terminum sic diffiniens incipit a priori.

Um viderem ¶ Pauli veneti logicaz non par
c ua idigere expositionez. tũ propter ipsius difficultatem. tũ propter alioꝛ obscuram diligẽtiam modicamqz solicitudinem: constitui nouos cõmentarios edere. bipartitumqz opus facere. expositionem. s. ꝛ questionem. vt cognitio ipius nõ in obscurum sed in claram lucem producta sit. Sic enim putaui hic tyrunculis illinc quectionibus satisfacere. Naz qd vtilꝰ opa nostra ferre possent q̃z iuuenibus philosophari cupientibus patentes vt aiunt foꝛes ad ipsam phiam reddere. cum potissimum sine logica nullus recte philosophari queat. nec reꝛ causas cognoscere possit. neqz medicinaz absqz ipsius cognitione quis tenet. Non enim in manibꝰ illius medici me ꝓfidam qui logicaz ignoꝛat. Taceo theologiam que dei essentiam contemplaꝝ. vbi tota nostra beatitudo ꝓsistit. quam ne dum amplecti dicam. sed neqz a lõge videre poteris. Ceteras omitto disciplinas. que neqz intelligi neqz recte degustari sine logica pñt. Ad oium enim methodoꝛum principia viam hz. vt placet philosopho primo topicoꝛ. Eos tñ obsecramus rogamusqz qui cõmentarios nostros legerint ne illos prius damnent q̃z eoꝛum succum deliberauerint. ꝛ si in tanto opere aliquid ambiguum vel minus absolute dictum inuenerint boni potius interpretes sermonis ꝛ scripti q̃z molesti iterpellatoꝛes eẽ velit. Uel si pertinaces eẽ voluerint suo gñe delectati aliqd in lucem edant quod videri legiqz possit. vt si quam voluptatẽ maledicendo acceperint eaz de se male audiendo amittãt. Nos autem nostro moꝛe delectati hos cõmentarios edidimus. quos logice vacãtibus arbitramur foꝛe nõ inutiles. ¶ Placet insuper huius logice diuisionez superaddere que tripartita est ꝑm triplicem itellectus operationez. ¶ Prime eni operationi itellectus q̃ simpliciũ apprehensio dicitur. coꝛrñdet primus tractatus. q est de terminis. ꝛ scõs q ẽ de ꝓprietatibus terminoꝛ. Scõe operationi itellectus que cõpositio vel diuisio dicit. coꝛrñdet quartꝰ tractatus q est de ꝓbationibus terminoꝛ. Tertie vo operationi itellectꝰ que discursus dicit. coꝛrñdet tertius tractatus q est de ꝓpõnibus. ꝛ quintus q est de obligationibus. ꝛ sextus q est de insolubilibus. In his enim tribus fit discursus ꝛ argumentatio ab vno in aliud. Ex quo pz. hũc ordinẽ a magistro fuisse peruersum. cum tractatus de ꝓbationibus terminoꝛ debeat precedere tractatum ꝓpõnũ qõ gratia doctrie a magistro factũ fuisse puto. ¶ Pria pars ꝓtinet duos tractatꝰ. ¶ In ꝑmo. n. determinat de terminis. ¶ In scõdo vo de ꝓprietatibus terminoꝛ. s. de suppositione ampliatione ꝛ appellatione. ¶ Primus tractatꝰ ꝓtinet decẽ capla. ¶ In ꝑmo determinat de terminis ponẽdo diuisionez ꝛ diffõnez eoꝛ. ¶ In scõdo determinaꝫ de noie ꝛ vbo ꝛ oratiõe. ¶ In tertio de ꝓpõne ꝛ diuisionibus eius. ¶ In quarto de figuris ꝓpõnum. s. qualiter ꝓpõnes collocentur in figura ꝛ de natura earũdem. ¶ In qnto de equipollentijs. ¶ In sexto de ꝙersionibꝰ. ¶ In septio de hypotheticis. ¶ In octauo de ꝑdicabilibus. ¶ In nono de ꝑdicamentis. ¶ In decimo de syllogismis. ¶ Partes de se patent. ¶ Et ꝛ hũc primuz tractatum denoiauerim de terminis tanq̃z a ꝑma parte. non tñ hic solum terminos cõprehendit. sed ẽt ꝓpõnes ꝛ syllos ꝛ fere totam logicam. iõ notanter dictuz est a magistro tractatus sũmulaꝝ. Sũmula. n. breuis sũma dicitur. Sũma autem est plurimaꝝ reruz in vnuz collectio. Neqz a me expectes diuisionẽ capituloꝛ vsqz ad minutissimas particulas. Hoc enim lectoꝛis prudentie faciendum reliquo ne sim prolixioꝛ in partiendo q̃z exponendo.

Erminus est signum oratiõnis constitui
t tiuum: vt pars propinqua eiusdez: vt ly homo ly animal. Et notanter dicitur propinqua qz oratio habet ꝑtes propinquas ꝛ remotas: propinqua vocatur dictio: remota vero vocatur littera vel syllaba.

Erminus quadrupliciter sumit. Uno mõ pro oi re ter
t minante aliqd. ꝛ isto modo accipit terminus ꝑm etymologiam vocabuli ꝓut terminus dicitur a terminando. ꝛ sic accipit phũs quito metaphysice di. Terminus est qõ est rei vltimũ. ꝛ extra qõ nihil est accipe rei. ꝛ sic subm ꝛ predicatuz sunt termini. qz terminant ꝓpõnem. ꝛ syllaba est terminus qz terminat dictionem. ꝛ littera est terminus qz terminat syllabam ꝛ dictionem. ꝛ diffõ est terminus qz terminat eẽtiam rei. ꝛ lapis in fine agri positus est terminus. qz terminat agrum. ꝛ sic excedit considerationem logice. ¶ Alio mõ dicitur terminus quodcũq̃z põt esse subiectum vel predicatum ꝓpõnis. ꝛ isto mõ dicitur terminus: vt dicit: a terminando ꝓpõnem. ꝛ sic accipit phũs terminum primo priozuz difiniẽs ipsum cum dixit. Terminus est in quem ꝓpõ resoluit. vt predicatum ꝛ de quo predicatur appositio vel diuisio esse vel non esse. ꝛ etiam cum dixit. Syllus est ex tribus terminis. s. maioꝛi extremitate. minoꝛi. medio termino. vbi nec copulam nec signum vle nec notam rationis terminos vocat. ¶ Alio modo sumit terminus ꝓ eo quod potest eẽ copula vel extremum ꝓpõnis. ꝛ isto modo accipit termin: vt dicitur: a terminando ꝓpõnem vel determinando ꝑtes eius vnitiue. s. subm ꝛ predicatum. ꝛ sic accipit Boetius i ꝑmo topicoꝛum suoꝛ dicens. Terminos autem voco noia ꝛ vba ex quibus ꝓpõ vel oratio nectitur. ꝛ hoc modo nullum synca. formaliter sumptum dicit terminus. ¶ Quarto sumitur terminus pro oi eo quod põt esse extremum ꝓpõnis vel copula vel determinatio eius qũocunqz. ꝛ ꝑmo modo dicitur a terminando vel determinãdo qũocunqz. ꝛ sic terminus est idem quod dictio vel aggregatuz ex dictionibꝰ. Ois. n. terminus est dictio vel aggregatũ ex dictionibꝰ. ꝛ ois dictio vel aggregatũ ex dictionibus est terminus. ꝛ sic terminus synca. dicitur terminus qz determinat aliquid i propositione. Hunc autem modum accipiendi terminuz. Aristoteles innuit in secundo tractatu primo priozum vbi ponit differentiam inter diffõnem ꝛ suppositionem. ꝛ sic accipit terminum in proposito magister diffiniens ipsum.

Inc. 123

Signum dupliciter capitur. Uno modo large ⁊ sic describitur cōiter. Signū ē illō quod apphensuz ab itellectu ducit ipsū in cognitionē aliꝯ cuius rei. Et vt vlr ỹa sit descriptio dz itelligi in aptitudie ⁊ sic signū ē genus ad terminū cū sit cōius eo.est.n.cōe ad terminū ꝓstitutiuū orationis.⁊ ad circulū ante tabernam. ¶Alio mō capiť stricte.⁊ sic describiť.Signū ē qđ apphensum ab itellectu ducit ipsū in cognitionē alicuius rei ⁊ supponit ꝓ illa.⁊ sic signū ē mīs cōe q̄z termiꝰ diffinitꝰ h: qr ꝓpetit solis termis q pñt suppōere.prio mō capiť i diffō ne qr ē loco gñis ⁊ per ꝓñs dz eē cōius termino diffinito. Orationiſ ꝓstitutiuū est vna differentia per quā differt a signo qđ nō ē ꝓstitutiuū. puta a circulo ante tabernā. ¶Et nota qꝺ noia terminata in bilis vel in bile ꝑm grāmaticos dñt potētiā passiuā:vt corruptibilis qđ pōt corrūpi.⁊ noia terminata i uus dñt potentiā actiuā:vt corruptiuꝰ qđ pōt corrūpe.Ndō si terminꝰ esset ꝓstitutiuus orationē ꝓstitueret actiuequod ē falsū qr i tellectus est q actiue orationē ꝓstituit.Terminus vo ē ille ex quo ꝓstituiť oratio.Dicať ergo qꝺ ipropꝛie dicit terminus orationis ꝓstitutiuus:sicut ipropꝛie dicitur qꝺ paries ⁊ tectum ꝓstituunt domum:quia ex illis constituitur domus. At pars ꝓpinqua. ¶Est alia differētia p quā terminus differt a littera ⁊ syllaba vt illa nō hñt vim dictiōis ¶Ipro quo nota qꝺ littera ⁊ syllaba hñt aliqñ vim dictionis.⁊ sic sūt termini . tūc nō hñt vim dictionis qñ cōponūt aliquā dictionē:vt dicēdo sor. illa littera.s.vel illa.o.vel illa.r.tūc non hñt vim dictiōis tunc añt hñt vim dictionis qñ cōponunt orationē:vt dicēdo sor.est syllaba.¶Nota ēt qꝺ ps ꝓpinqua dicit illa ex qua imediate ꝓstituit totū. sicut paries ⁊ tectū dñr partes ꝓpinque domus.¶Pars remota dicitur illa ex qua nō imediate ꝓstituit totū:sicut lapides ⁊ ligna respectu domus sunt ptes remote:ita dicimus terminū eē ptē ꝓpinquā:qr ex termino imediate ꝓstituit oratio.litteras vo ⁊ syllabas esse ptes remotas.Inter ptes tñ remotas alia est magis remota:alia minus:vt littera ē magis remota ⁊ syllaba minus remota respectu orationis.Nota qꝺ si vis cognoscere an diffō termini sit bōa an nō:opz scire qđ sit diffō:⁊ quas ptes ōbeat hēre.¶Ipro quo aduerte qꝺ diffō potest sumi dupliꝛ.Uno mō cōiter ꝓut non distiguiť ꝺ descriptionez. ¶Diffō cōiter sūpta sic diffiniť a phō prio topicoꝝ.Est oratio qđ ē esse rei significās.Cū dicit oratio:supple tu cō posita ex gñe ⁊ differētia:vel ex aliquo qđ se hz p modū generis:⁊ aliquo qđ se hz p modū differētie.Cū dicit qđ est esse rei significās.i.eēntiā rei significās.Dz ergo diffō habere duas ptes.ꝑma ē genus:⁊ alia q̄ est differētia. Si vo plures hz ptes:pria eēt genus:oēs alie eēnt loco differentie.Ben⁹ dz esse cōius diffinito.Differētia si est tm̄ vna:ē eēntialis diffinito.Si vo sūt ples oēs quertunť cū diffinito. ¶Diffō ꝓpie dicta sic describiť.Est oratio qđ est esse rei significās p subalia:id est oratio cōposita ex gñe ⁊ differētia:vt aial rōnale ē diffō hois. ¶Descriptio ē oratio qđ est esse rei significās p accñtalia.i.oratio cōposita ex gñe ⁊ ꝓpio vel ex aliq̄ qđ se hz p modū gñis.⁊ aliq̄ qđ se hz per modū ꝓpii.aut aial risibile est descriptio hois. ¶Adpositus ergo diffō termini est bona.qa ē oratio cōposita ex genere ⁊ differentia.nā ly signuz est genus qr ē cōius termio. Omnes alie particule ponuntur loco differentie.

¶Prima diuisio est ista.Terminorum quidā est per se significatiuus:quidam vero non. Terminus per se significatiuus:est ille qui p se sumptus aliquid repūtat:vt ly hō:ly aial.Terminuſ nō p se significatiuus est ille qui p se sumptus nihil representat:vt omnis nullus ⁊ consimiles.

Prima diuiſio.Aduerte prio circa ly per se sumptū qđ exponi pōt dupliꝛ.Uno mō ꝑm aliquos vt ille terminus dicatur per se sumptus qui sumitur sine additione alterius termini determinātis vel determinati.vt dicēdo hō est aial.tā ly hō q̄z ly aial ē terminus p se sūptus dato qꝺ sumať in ꝓpōne ⁊ p ꝺrīū non p se sumptus dicitur qñ sumitur cū additione alteriꝰ termini determinātis vel determinati.sicut dicēdo ois hō ē aial. tā ly hō q̄z ly ois non ē p se sūptus. ¶Scdo mō pōt exponi vt ly p se sūptus itelligať solitarie.i.nō cū alio ⁊ eť orationē ⁊ nō p se sūptus non solitarie hz cū alio.vt in oratione.⁊ hec expositio iudicio meo magis est de mēte magistri.vt patebit infra.i diffōne termini cathe.qr ibi exponens magiſter qđ vult dicere tām p se q̄z cū alio:dicit per se.i.extra orationē ⁊ cum alio.i.i oratione. ¶Aduerte secūdo circa ly aligd significat. ¶Significare dupliꝛ sumitur. ¶Uno modo cōuniter.⁊ sic significare est aliqđ intellectui repsentare. ⁊ illo modo qlz terminus aliquid significat qr aliquid itellectui representat qr saltem seipsum qđ pōt probari p hoc medium omne ens est aptū natum causare silitudinem sui intellectui aliter non eēt imaginabile.Alio modo sumitur ꝓpie ⁊ sic significare ē aliqđ intellectui extra se repsenta re siue naturaliť siue ex ipositione ⁊ sic sumitur i proposito. ¶Aduerte tamen qꝺ illa diffō data de ly significare communiter ⁊ ꝓpie cū suis diffōnibus est distinctio cōmunis quam etiā ponit magiſter in logica sua magna ⁊ sic significare ⁊ representare idē sūt.Strodus autem aliter accipiēs ponit differentiaz inter significare ⁊ representare in consequentijs suis in vigesima quarta regula dicēs qꝺ repsentare est naturaliter:significare vo ad placitū.s.ex impositione ⁊ sic omnis terminus seipsum representat . Mentalis autem terminus cum hoc aliā rem extra se repsentat. Uocalis autem ⁊ scriptus significat aliqđ extra se.si fuerit impositus ad illud significandum nō autē repsentat.Hec volui dixisse vt scias auctores in eadem materia diuersi modo loqui. ¶Aduerte qꝺ tres cōditiones requirunť ad hoc qꝺ aliquid sit terminuſ per se significatiuꝰ. ¶Prima qꝺ sit terminus ⁊ hec conditio subintellitur in diffōne. Secūda qꝺ aliquod extra se significet.Tertia qꝺ illud tale significet per se sumptus. ¶Propter defectum prime conditionis illa res que est terminus non est terminus per se significatiuus:licet alie particule cōpetant sibi. ¶Propter defectuz secunde conditionis isti termini buf:baf:omnis:nullus nō sūt per se significatiui. ¶Propter defectū tertie ly albus alba albū.⁊ hoc relatiuū qui ⁊ consimilia adiectiua nō sunt termini per se significatiui qr per se sumpti non significat aliqđ extra se.hz cōsignificet.i.cum alio significent . vt infra patebit.Aliqui tamē dicūt qꝺ omnes termini materialiť sūpti sunt per se significatiui.formaliť autē non ⁊ quāuis hoc sit ꝓbabile oppositū tamē teneo ⁊ arguo cōtra ipsos.vide i tertia questione cōtra sūmulas. Terminus vero nō per se significatiuꝰ est terminꝰ cui alie due cōditiones nō competunt.⁊ est duoꝝ modoꝝ.Aligs enim qui nullo modo significat loquendo ꝓpie.nec p se nec cuz alio.vt buf baf.ois nullus.Aliquis vero non significat per se.hz cum alio.vt q albus alba album.

¶Secunda diuisio est ista terminoꝝ quidam significant naturaliter ⁊ quidam ad placitū.Terminus naturaliter significans est ille qui apud omnes eiusdem est representatiuus sicut ly homo ly animal in mente.Terminus vero ad placitum significans est ille qui nō apud oēs eiusdē est representatiuus sicut ille terminus homo i voce vel in scripto qui apud nos significat hominē. sed apud aliquas certas nationes nihil significat:vt sunt greci ⁊ hebrei.

Secunda diuiſio. ¶Aduerte primo qꝺ magiſter dicit qꝺ terminus naturaliť significatiuus est qui apud omnes idem significat.vt terminuſ mentalis.Sed dubiū est qđ sit terminus mentalis.⁊ ē du

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu

pler opinio. ¶Quidam enī dixerūt q̄ terminus mētalis. est solū ꝯceptus vocis: quoꝝ rō est: q̄ voces significant cō ceptus ꝑm phūz ꝓio periher. Hec opinio ē falsa: quia cō ceptus de re habitus: vt puta de leone ē termin⁹ mentalis: ⁊ tñ talis non ē ꝯcept⁹ vocis ergo termin⁹ mētalis nō solū est ꝯceptus vocis. ꝑz ꝑña cū añte ſimul. Rō āt huius opi nionis soluet ifra. Alij vo dixerūt q̄ termin⁹ mētalis est si militudo rei in intellectu siue ꝯcept⁹ rē repñtans ad extra. Cui⁹ opionis ē magiſter i logica magna: ⁊ oēs fere aucto res. Cuius rō ⁊ ſimilitudo vbiq̄z repñtat idez ſicut ſi eſſet imago ceſaris: illa vbiq̄z repñtaret ceſarē ad cui⁹ imitatio nem fit: ⁊ nō repñtaret vno loco vnū ⁊ i alio loco aliuz. ſic añt est de ꝯceptib⁹ ⁊ ſilitudinib⁹ exñtib⁹ in aīa: quare ⁊c. Et er hoc ꝑz q̄ termin⁹ mētalis ſignificat idē apō oēs q̄. ſ. ſi gnificat ex ſilitudine ⁊ ꝙueniētia ad rē. ¶Aliq tñ arguñt ꝓtra hāc opionem ſic: termin⁹ mētalis ſignificat vocalē ꝑz phūm ꝓio piher. dicentē. Ea que ſūt i voce ſūt eaꝝ q̄ ſunt in aīa paſſionū note. ⁊ p boetiū i dicto loco dicentē hoc ex preſſius. dicit enī: Vox nō ſignificat ꝓio rē extra: ſed aliq̄d in aīa: ⁊ ex ꝑñti ſignificat rē extra: tūc vltra: ſed termin⁹ vo calis nō ſignificat ſilitudinē rei: neq̄z ꝯcept⁹ ſed rē: ergo ter minus mētalis non ē ꝯcept⁹ nec ſilitudo rei ſz ipſa res. Et ꝓp hoc faciūt tertiā opionez di. q̄ termin⁹ mētalis est ipſa res ꝑm eſſe ſpūale. Res vo ꝑm eē extra aīaz. ¶Hec opi nio ē falſa ſi p rez ꝑz eſſe ſpūale itelligit aliud q̄z ſilitudinē rei in itellectu: q̄d ꝓbaī q̄ phūs in tertio de aīa ait. Lapis non ē i aīa ſz ſpēs eius: ſz ſpēs lapidis nō ē niſi ſilitudo ḡ lapis ꝑm ſpūale in aīa non ē ſilitudo lapidis: q̄d negant. Reſtat ergo defendere ꝑaz opionē q̄ ỽa ē. ¶Ad argumē tum i oppoſitū dicendū ē q̄ q̄ voces iponunt ad ſignificā dum illa eadē q̄ ꝯcept⁹ ſignificant: ⁊ ꝓmo ſignificant per ꝯceptus ⁊ mediātib⁹ ꝯceptib⁹: ſcōario ſi ſignificāt per ipas voces dicunt ſignificare. Unde formalr rñdēdo dicitur q̄ vocez ſignificare ꝯcept⁹ pōt itelligi duplr. Uno mō q̄ vox ſignificet ꝯceptū tanq̄z illō q̄d ꝓmo iponitur ad ſignignifi candū: ⁊ hoc ē falſū: q̄ ſic ſignificat rē ad eē. Alio mō pōt intelligi vocē ſignificare ꝯceptū tanq̄z illō quo mediante i ponit ad ſignificandū: ⁊ hoc ē ỽez. ⁊ hoc voluit phūs lo co allegato. Auctoritas aūt Boetij ſic hz itelligi q̄ vox nō ſignificat ꝓmo rem. i. imediate aliq̄d i aīa: tñ ꝓmo ſignifi cat rem. i. ꝓncipalr ⁊ non ꝯceptū. ¶Aduerte ſcōo q̄ de ỽ tute ꝑmonis illa diffō. ¶Termin⁹ naturalr ſignificatiu⁹ ē qui apō oēs idē ſignificat: ē, diminuta. nā ſi ponat q̄ ille termin⁹ in voce hō vel i ſcripto apud oēs natiōes fuerit im poſitus ad ſignificandū rē q̄ est hō: puta ſoz. ⁊ pla. tunc ta lis termin⁹ apō oēs idē ſignificat: ⁊ tñ nō ē naturalr ſigni ſignificatiuus: q̄ cū nō ſit termin⁹ mētalis nō ſignificat ex ſi militudine quā hz cū re ⁊ p ꝑñs nō ſignificat naturalr. De ỽtute ergo ꝑmonis iperfecta ē: cū cōpetat alteri a diffinito. Sed de bonitate itellectus pfecta ē. vnde ſignificare idem apud oēs: pōt itelligi duplr. Uno mō q̄ accidēs ſic. ſ. q̄ tñ pōt nō ſignificare idē apō oēs: ⁊ iſto mō tā termini voca les q̄z ſcripti pñt ſignificare idē apud oēs. Alio mō per ſe ſic. i. q̄ ipoſſibile ſit nō ſignificare idē apō oēs ſignificādo aliq̄d. ⁊ illo ſecūdo mō itelligit q̄ termin⁹ naturalr ſignifi catiuus ē q̄ apō oēs idē ſignificat. i. p ſe ſic. ſ. q̄ ipoſſe ē ſi gnificādo nō ſignificare illud: tūc ois iſtantia remouetur. Uñ due ꝙditiōes regrunt ad terminū naturalr ſignifica tiuū. ꝓmo q̄ ſit termin⁹. ⁊ hoc ſubintelligit i diffōne loco generis. Secūda q̄ ſignificet idē apō oēs p ſe vt dictuz ē. ¶Aduerte tertio circa terminū ad placitū ſignificatiuuz. q̄ magiſter dicit q̄ est ille q̄ apō oēs non ſignificat idē. vt terminus vocalis vel ſcriptus. q̄ cā quare termin⁹ vocalis vel ſcript⁹ nō ſignificat idē apō oēs ē q̄ nō ſignificat rē ex aliqua ꝙueniētia ⁊ ſilitudine quā hz cum re. ſed ſoluz er i poſitione ꝓmi ipoſitoris. ⁊ ideo dicit ſignificare ad placitū q̄ ſignificat ad volūtatez ꝓmi iſtituentis q̄ ipoſuit ſignifi care talez rem. q̄ ita bene potuiſſet iponere ad ſignificāduz aliam rem quanq̄z voluiſſet. ¶Notandū q̄ termini vo cales ⁊ ſcripti aliud ſignificant naturalr ⁊ aliō ad placitū. nam ſignificant ſeipſos naturalr. Rez autez ad extra ſigni ficant ad placitū. Ideo cū dicitur termin⁹ naturalr ſigni ficatiuus ē q̄ apud oēs idem ſignificat. capit ly ſignificare ꝓꝓie vt est aliq̄d extra ſe itellectui repñtare. mō hz q̄lz ter minus ſiue mentalis ſiue vocalis ſiue ſcriptus naturaliter aliq̄d ſignificet. ñ tñ extra ſe materialiter ſignificat niſi mē talis. ⁊ ita hz itelligi. ¶Ex hoc ꝑz q̄ due ꝙditiones req runtur ad terminū ad placitū ſignificatiuū. ꝓio q̄ ſit ter minus. ſecundo q̄ non idem apud omnes ſignificet.

¶Tertia diuiſio eſt iſta q̄ terminoꝝ quidaz ē cathegorematicus ⁊ quidā i ſyncathegorema ticus. Terminus cathegorematicus eſt ille qui tam per ſe q̄z cum alio habet ꝓprium ſignifica tum: vt ly homo: ſiue. n. ponatur in oratione ſiue extra ſemper ſignificat hoiez. Terminus ſynca thegorematicus eſt terminus hñs officiū qui per ſe ſumptus nullius eſt ſignificatiuus vt ſigna di ſtributiua: vt oīs nullus: ⁊ ſigna particularia: vt aliquis alter: ⁊ prepoſitiones ⁊ aduerbia ⁊ cōiun ctiones. Signa nanq̄z diſtributiua hñt officium q̄ determinant diſtributiue: ⁊ particularia par ticulariter: prepoſitiones determinantur ſub cer to caſu. aduerbia: verbum: ⁊ coniunctiones hñt coniungere terminos vel orationes.

Diuiſio tertia. ¶Aduerte ꝓmo q̄ de termino ca thegorematico ſunt quatuor opiniones. ¶Prima ē Burlei q̄ vult q̄ ad hoc q̄ aliq̄s ſit termin⁹ cathegorematicus regrit̄ ſola vna ꝙditio. ſ. q̄ poſſit eē extremū ꝓpōnis vel ꝑs extremi. ſ. q̄ poſſit eē ſubiectū vel p̄dicatum vel ꝑs ſubiecti vel predicati. ⁊ ex hoc correlarie di citur hoc q̄ ỽbum eſt. q̄ñ eſt ſcōm adiacens cū ſit p̄dicatū q̄ ipſū eſt cathegorema. quādo vero ē tertium adiacens ē ſyncathegorema. q̄ tunc non ē p̄dicatum ipſum. Sīr oīs quādo ē ex parte ſubiecti. ſ. quādo p̄cedit ſubiectū eſt ſyn cathegorema. cum nō ſit ſubiectū nec pars eius. ſed cum ponitur ex parte predicati eſt cathegorema. cum ſit pars predicati. Et hz hec opinio ꝓbabilis ſit. q̄ tñ non ē ad mē tem magiſtri vt ꝑz manifeſte. ideo nō ē accipienda aliquo modo. ¶Secunda opio dicit q̄ due ꝙditiones requirū tur ad terminū cathegorematicū. prima q̄ habeat per ſe ſi gnificatum ꝓprium. ſecunda q̄ cum alio etiā habeat ꝓ prium ſignificatū. ꝓpter primā excludunt termini ſynca. ꝓ pter ſcōaz excludunt aliq̄ termini p ſe ſignificatiū q̄ ñ poſ ſunt eſſe termini cathegorematici. vt termini equoci. nā ta les termini hz p ſe habeant ꝓpriū ſignificatū tñ cū alio ſum pti nō hñt illō idē ſignificatuz ꝓprio vt dicēdo canis ſtella currit ly canis nō idē ꝓprio ſignificatū hz q̄ō hz q̄ñ ē p ſe vt dicendo canis. q̄ q̄ñ ſumit p ſe eque ꝓmo oia ſua ſigni ficata ſignificat. ſed dicēdo canis ſtella currit. ſolū ſtellam ſignificat. Hec opio rudis ē ⁊ nō valet. q̄ termin⁹ equoc⁹ cū alio hz idē ſignificatū. q̄ō p ſe ꝓbaī. q̄ cū alio itelligit in oratione. hz q̄ tūc habeat illud idē ſignificatū q̄ō hēt p ſe. ꝑz p phūm ꝓmo piher. q̄ dicit q̄ ꝓmo diſtiguēda ē ꝓpō in qua ponit terminus equocus ꝓp ſuū multiplr ſignifica re. ergo illud idē ſignificat i oratione q̄ō extra. ¶Tertia opinio ē ¶Pauli pgu. q̄ vult q̄ due ꝙditiones regrunt ad hoc q̄ aliq̄s ſit termin⁹ cathegorematicus. ¶Prima q̄ ſigni ſicet aliq̄d extra ſe. Secōa q̄ illud diſticte ⁊ determinate ſi gnificet. ꝓp ꝓmā ꝙditionē excludunt termini ſynca. ꝓp ſe cundā excludit termin⁹ quē vocat idiſtictuz. vt ly albus q̄ non ſignificat diſticte ⁊ determinate. Fundatur hec opio ſup diffōne magiſtri q̄ est q̄ tā p ſe q̄z cū alio hz ꝓprium ſi gnificatū. p hoc enī q̄ dicit tā p ſe q̄z cū alio hz ꝓmā ꝙdi tionē. q̄ ille termin⁹ ſignificat extra ſe q tā p ſe q̄z cū alio ſignificat p hoc q̄ dicit hz ꝓprīū ſignificatū. hz ſecundam

conditionem: idest distinctum ⁊ determinatum significatū hꝫ. ¶ Hec opio est dubia: quia talis termin⁹ idistinct⁹: vt albus si esset p se significatiu⁹ esset cathegorematicus. ꝓña nota est. ꝓñs vo ē falsū vt ifra patebit: qr termin⁹ p se significatiu⁹ ⁊ cathegorematicus ꝙuertunt ⁊ añs ab eis ꝓcedit: ergo ⁊c. ¶ Quarta opio est magistri i logica sua magna: qui diffusius loquēs ꝯz i hac pua vult q ꝯtuor ꝓditiones regrunt ad terminū cathegorematicū. ¶ ꝓria q sit terminus simpler tā iplicite ꝯz explicite vt ly hō: ⁊ p hanc excludit termin⁹ p̄gnās q explicite ē simpler: ſz iplicite nō: vt nihil subordinat huic ꝓnero nō aliqd. ¶ Scōa q non sit extremoꝝ vnitiu⁹: ⁊ p hāc excludit vbum q vnit extrema. ¶ Tertia q significet aliqd extra se. ⁊ p hāc excludū oia syncathegoremata: vt ois null⁹. ¶ Quarta q de cōi lege .i. de ipositiōe ꝓma. qō dicit pp syncathegoremata ⁊ pp illos terminos ignotos: a: b: q possent fieri syncathegoremata p nouā ipositionē ſz qr hec vltia ꝓditio regrit i oib⁹ vel intelligit oib⁹ his diffōnib⁹ merito pōt taceri ⁊ subintelligi i hac sicut in alijs. ¶ Lz hec opio ꝓbari posset: non tñ videt de mēte magistri in hac logica parua. magis. n. illic restringit terminū cathegorematicū ꝯz hic faciat: quare si hāc eādem opionem hic ⁊ ibi teneret: hec diffō data hic diminuta esset cum ille quatuoꝝ ꝓditiōes non exprimantur in ista. ¶ Jō addo qntā opionez quā solā reputo de mēte magistri hic. ⁊ dico q ad terminū cathegorematicū due ꝓditiones regrunt. ꝓma q sit terminus. scōa q tā p se ꝯz cū alio hꝫ ꝓpriū significatū. ⁊ p hanc intelligo q significet aliqd ex se tā p se ꝯz cū alio. ⁊ sic p se significatiuus ⁊ cathegorematicus ꝙuertunt. ⁊ realiter idem sunt. differūt tñ rōne. qr dicitur per se significatiuus ex hoc solū q p se sumpt⁹ aliqd significat. dicit ātr cathegorematic⁹ nō ex hoc. ſz ex eo q tā p se ꝯz cū alio hꝫ ꝓpriū significatū. ¶ Et si diceres si significat p se aliqd extra se nōne significat cū alio. ⁊ ꝓsequētur quare addit ꝯz cū alio. Dicit q vez ē si significat per se significat ⁊ cū alio. sed nō ecōtra. termin⁹. n. ꝓsignificatiu⁹. vt ly alb⁹. cū alio significat. ⁊ tñ p se nō aliqd dicit. ¶ Dicitur ātr ꝯz cuz alio vt differat formalr a p se significatiuo. qr nō dicit cathegorematic⁹ p hoc solū q p se aliqd significet. sicut dicit p se significatiu⁹. ſz dicit cathegorematic⁹ p hec duo. qr tā p se ꝯz cū alio significat ⁊ ēt qr ne credat qs q⁹ cathegorematicus solū p se significet. sicut cū aliqs terminus solū significat cū alio. Et iō dicit tā p se ꝯz cū alio. qualr ñ facit ꝓsignificatiu⁹ q solū cū alio significat. ¶ Et si diceres q̄re magis dixit hꝫ ꝓpriū significatū ꝯz dicere aliqd ꝓprie significat. ⁊ si dixisset aliqd ꝓprie significat qs potuisset itelligere de significare cōiter ⁊ nō ꝓprie. ⁊ tūc vez ēt de ꝓsignificatiuo q tā p se ꝯz cū alio. nā p se sumptū significat se ⁊ cū alio significat illud qō illud aliō significat. Et ideo dixit hꝫ ꝓpriū significatū ne qs icideret in illū errorē. ⁊ ꝓprie significare itelligit. vt dictū ē supra aliqd ex se representare. Si qs tñ vellet defendere quartā opionē eē de mēte magistri i logica pua. sicut alꝫ memini me etiaz fecisse. Tūc dicendū q diffō data hic nō ē diminuta qr vltia ꝓditio. s. de cōi lege p̄supponit supius i oibus. Jō tacuit illaz hic sicut i alijs. ¶ Penultimā vo ꝓditionē. s. q aliqd significat extra se. expressit magister cū dixit. tā p se ꝯz cum alio hꝫ ꝓpriū significatū. qr hoc nihil aliō ē dicere nisi q⁹ significet aliqd extra se. scōam vo ꝓditionē nō expressit nec primam qr ille note sunt. Qō pria nota sit pz. qr notū ē q⁹ terminus cōposit⁹ ex cathegorematico ⁊ syncat. nō ē cathegorematicus. qr non ē maioꝝ rō q⁹ sit cathe. ꝯz q⁹ sit syncat. vt nō aliqd ſz termin⁹ p̄gnās ē hmōi. Scōa ꝓditio ē ex etymologia vocabuli. dicit. n. termin⁹ cathegorematic⁹ quasi ꝓdicatiu⁹ q⁹ pōt ꝓdicari. vbuz aūt nō pōt predicari formaliter sumptū ¶ Aduerte secundo q⁹ de termino syncathegorematico sunt due opiniones. Una est Burlei in logica sua in tractatu de dictionibus syncathegorematibus qui vult q⁹ ad terminū syncathegorematicū regratur hec sola cōditio. s. q⁹ habeat aliqō tale officium distribuēdi. particularizandi: determinandi ⁊c. ēt ly nullus differt: tot⁹ infinitus: ⁊ ꝓsilēs dñr syncathegorematici. Et dicit ipse dicit synca. quasi ꝓsignificatiuū. i. cū alijs significatiuū: non qr de se nihil significet: ſz qr nō hꝫ de se significationē finitaz vel determinatā: ſz finitā trahit ex adiūctis: vbi ponit diuisionē oiuz synca. ⁊ numerat oia q̄ hñt aliqō tale offm̄. Lz hec opio ꝓbabilis sit nō tñ est ad mentez magistri: iō relinquenda. ¶ Alia est opio magistri ⁊ oium exponentiū ipm q⁹ ad terminū synca. regrunt due ꝓditiōes. ¶ ꝓrima q⁹ sit terminus hñs offm̄. s. distribuendi: ꝓfundendi: particularizandi: ꝓiungendi termios vel orationes: ⁊ determinādi vbum vel deseruiendi sub certo casu: ad differentiā aliquoꝝ terminoꝝ cathegorematicoꝝ q non hñt aliqō tale offm̄. vt hō ⁊ etiā ad differentiā aliquoꝝ terminoꝝ non per se significatiuoꝝ: q nullū tale offm̄ habent: vt relatiuū qui: ⁊ adiectiuū: vt albus alba albū: ⁊ vt termini ignoti: a b c buf. baf. ¶ Secunda q⁹ p se sumpt⁹ nihil significet extra se. ad differentiā aliquoꝝ termioꝝ cathegorematicoꝝ aliqō tale officiū hñtiuz: vt differt: nihil: q̄ non sunt syncathegoremata ſz distribuāt. ¶ Dubitat an sit differentia inter illā primā diuisionem ⁊ istam tertiam: ⁊ iter mēbra ꝓme diuisionis ⁊ istius tertie. ¶ Ad ꝫ tres modos rndendi iuenio. ¶ ꝓrimus dicit q⁹ termin⁹ nō p se significatiu⁹ ⁊ syncathegorematicus ꝙuertunt: sed terminus p se significatiu⁹ ⁊ cathegorematicus nō ꝙuertunt: qr p se significatiu⁹ ē supior ad cathegorematicū. Ois. n. cathegorematicus est p se significatiuus: ⁊ nō econuerso: qr tā terminus vniuocus ꝯz termin⁹ equocus ē termin⁹ p se significatiu⁹: sed sol⁹ vniuocus est cathegorematicus ⁊ nō equocus: vt ly canis ē p se significatiuus ⁊ nō cathegorematicus. ¶ Hic modus rndendi rudis est: duplr peccat. ¶ ꝓrio qr ponit q⁹ nō p se significatiuus ⁊ syncathegorematicus ꝙuertunt: qō est falsum qr nō p se significatiuus in plus se hꝫ: qō ꝓbat: qr ois syncathegorematicus ē nō p se significatiuus: sed nō ois nō p se significatiuus ē syncathegorematicus: ergo ⁊c. ꝓña ꝫ ⁊ maioꝝ ꝓceditur ab ipsis: minoꝝ vo ꝓbat qr relatiuū q ē nō per se significatiu⁹. cū sibi cōpetat diffō termini non per se significatiui: ⁊ non est syncathegorematicus cū sibi non cōpetat diffō termini synca. Silr arguit de ly alb⁹ alba albū ꝓsilr isti termini. buf baf. a b c ſūt nō p se significatiui ⁊ tñ nō sūt syncathegorematici. ¶ Scōo peccat qr ponēs differentiā iter p se significatiuū ⁊ cathegorematicū nō saluat distictionē cōez iter significare: supponere. ⁊ verificari que essentialiter ordinantur sicut magis commune ⁊ minus cō mune. nam significare i plus se habet ꝯz supponere. ⁊ supponere i plus se habet ꝯz verificari. probatur tamen q⁹ nō saluet istaz distinctionem. quia talis terminus equiuocus non habet idem siguificatum proprium per se sumptum ⁊ cum alio. quia per se sumptus significat nō aliquid vnū sed plura. in propositione autem vnum significat ⁊ nō plura. vt dicendo. canis currit. solum canem significat latrabilem. tunc enim sequeretur q⁹ significare non in plus ēēt quam verificari. quia cum precise verificetur pro animali latrabili. ⁊ tu vis precise q⁹ illud significet ⁊ sic significare non esset in plus quam verificari. ¶ Item sequeretur contra philosophum qui dicit q⁹ primo propositio est distinguenda in qua ponitur terminus equiuocus ꝓpter suum multipler significare. ¶ Item quia sicut extra propositionem habet adequatum significatum: in ista propositione dicendo canis est ens. ⁊ non magis verificatur pro vno quam pro alio. ¶ Secundus modus est ꝓpauli pergulensis dicentis q⁹ terminus per se significatiuus est superior ad cathegorematicum ⁊ non p se significatiuus ē inferior ad terminum syncathegorematicum. Omnis enim cathegorematicus est per se significatiuus vt patet ⁊ non econuerso: quia terminus indistinctus. vt albus alba album. non est cathegorematicus. ⁊ tamen est per se significatiuus. Similiter omnis terminus syncathegorematicus est non per se significatiuus. vt patet

ꝛ non econuerso: quia terminus dependens vt relatiuum qui est non per se significatiuus ꝛ non est syncathegorematicus. Ꝛz hec opinio probabilis sit tñ est mihi dubia i primo dco: qz ois per se significatiuus p se sumptus aligd proprie significat. ergo ois talis tam p se q̃z cum alio hẽt ꝓprium significatum. pz ꝑña ꝓma: qz oppositum ꝑñtis nõ stat cum añte. Scõa ꝑñtia tenet a conuertibili ad conuertibile: añs ꝓme ꝓsequentie sufficienter ꝓbatum est in illa q̃stione ꝓxa sũmulas: qz capit significare proprie ꝛ nõ cõiter i diffinitione termi per se significatiui ꝛc. Tertius modus respondẽdi est magistri i logica magna q vult q̃ per se significatiuus sit supius ad cathegorematicum: ꝛ non p se significatiuus est etiã supior ad syncathegorematicũ aliter tamẽ q̃z ꝟ Paulus pgulensis. Nam aliq sunt p se significatiui vt pregnãtes termini ꝛ copula q non sunt cathegorematici. Siliter aliq non per se significatiui vt relatiuus q. ꝛ termi ignoti. a. b. c. buf. baf. q non sunt syncathegorematici. Hec opio ẽt probabilis est: ꝛ ꝛz videatur etiã posse reduci ad mentem magistri in hac logica parũa ad supra dicendi moduz tñ velociter reducẽ seu trahẽ. ¶ Quartus igit modus ponendi. quem solũ de mente magistri ꝟ reputo est dicendũ q̃ terminus p se significatiuus ꝛ cathegorematicus ꝓuertuntur: ꝛ ideo realiter nõ differunt ꝛz rõne. Ois. n. p se significatiuus est cathegorematicus ꝛ ecõtra: vt supra dictum est: ideo conuertuntur: ꝛ non realr differunt: q̃ añ differant rõne patet. dicẽ. n. per se significatiuus ex hoc q̃ per se sumptus aligd significat. dicitur autem cathegorematicus non ex hoc sed ex eo q̃ tam per se q̃z cum alio hz ꝓprium significatum. ¶ Et dicẽ vlterius q̃ non p se significatiuus est superior ad syncathegorematicum. Ois. n. syncathegorematicus est nõ p se significatiuus: vt patet: ꝛz nõ ecõtra. aliq sunt nõ p se significatiui vt relatiuũ q: ꝛ termi ignoti. a. b. c. buf baf. ꝛ nõ sũt syncathegorematici: vt ex dictis patet.

¶ Quarta diuisio est illa q̃ terminorum quidã est prime intentionis: ꝛ quidam secunde intentionis. Terminus prime intentionis est terminus mentalis significans non terminum: idest rem que non est terminus dato q̃ esset: sicut ly homo significat sortem ꝛ platonem: quorũ nullus potest esse terminus. Terminus autem secunde intentiõis est mentalis significans solũmodo terminum vel propositionem vt illi termini mentales nomen: veraum. participium: ppositio: oratio: ꝛ huiusmodi.

quarta diuisio

Aduerte primo q̃ ad terminum prime intentionis regruntur duo conditiones. ¶ ꝟ Prima q̃ sit termin⁹ mẽtalis: ꝛ pp hoc excluduntur oẽs termi vocales ꝛ scripti. ¶ Scõa q̃ significet nõ terminum. i. rem que non est terminus fi sit: siue cum hoc significet etiam aliquem terminum: vt iste termin⁹ mentalis ens siue non: vt iste terminus mental homo: ꝛ p hanc excludit terminus scõe intentionis q̃ solummodo significat terminum. ¶ Ad terminum ẽt secunde intentionis due conditiones regruntur. ¶ ꝟ Prima q̃ sit mentalis: ꝛ sic excludit terminus vocalis ꝛ scriptus. Scõa q̃ significet solũmodo ad differentiam termi ꝓme intentionis q̃ non solũ significat terminũ: imo aut significat aliam rem solam q̃ nõ est termin⁹ vt ly bõ i mẽte: aut significat rẽ ꝛ cũ hoc aliquẽ terminũ vt ly ens i mẽte ꝛc.

Aduerte secundo

quod hec ꝓticula: dato q̃ eẽt: tres exponiones hz. ¶ ꝟ Prima est cõis dicens q̃ magister dixit: dato q̃ esset ꝓpter termios ficticios solũ vt ly chimera ꝛ hyrcoceruus q̃ in mente sunt ꝓme intentionis. qz significãt rez que non est terminus. ¶ Hec opio nõ est ꝑñs qz ꝓbo qz nõ minus termi ficticij significãt rem que res nõ est terminus si res significata nõ sit q̃z si res significata eẽt: ergo nõ ponit ꝓpter termios ficticios: ꝑña nota ꝛ añs pz. ¶ Item multi sunt termi ꝓme intentionis non ficticij significãtes rem que nõ est. ergo nõ solũ ponitur ꝓp termios ficticios cõsequentia tz ꝛ añs pz. de istis termis infinitum vacuum ¶ Scõa expositio est ꝟ Pauli pgulẽsis dicentis q̃ magister dixit dato q̃ eẽt pp terminos trãscẽdẽtes de qbus poterat eẽt dubiũ an essent ꝓme itentiõis cum significẽt omnia formaliter tam rẽ que nõ est terminus q̃z rez que ẽ terminus. ¶ Ideo dixit dato q̃ esset. i. dato q̃ ẽt significet formalr terminum adhuc est terminus ꝓme itentionis. ¶ Hec opio falsa est qz sequeret q̃ ly nomen in mente esset terminus ꝓme intentionis qd̃ est falsum. ꝓbatur ꝑña quia ille terminus nomen in mente est terminus mẽtalis significans rem que nõ ẽ termius dato q̃ eẽt. i. dato q̃ ẽt significet terminũ. ergo ẽ termin⁹ ꝓme intentionis ꝓsequentia tz a diffinitione ad diffinitum ꝛ añs ꝓ scõa parte notũ ẽ. s. q̃ significat terminũ. ¶ ꝟ Prima ẏo pars ꝓbat ly nomen in mẽte significat oẽ nomẽ. s. ꝓsens ꝓteritũ ꝛ futuz ꝛz nomẽ ꝓteritũ est res que nõ est terminus cũ sit corruptũ ergo significat rẽ que nõ est termius. vnde cũ significat rẽ que de necessitate nõ est: significat rem q̃ non est terminus. ¶ Tertia opio est senẽsiũ di. q̃ illa particula dato q̃ eẽt ponit ꝓp terminos scõe itentionis qbus cõpeteret diffinitio si nõ poneret vt ꝓbat argumentũ factũ contra ꝟ Paulum pgu. Jõ dicit dato q̃ esset. i. dato q̃ illa res significata nõ esset terminus. ¶ Unde imaginant isti q̃ i hac diffinitione ponunt tres particule. ¶ ꝟ Prima terminus mẽtalis. ¶ Scõa significãs non terminũ q̃ exponit. i. fignificans rẽ q̃ nõ est terminus. ¶ Tertia dato q̃ esset ꝛ per hãc ꝑticulam dato q̃ esset solũ differt a termio scõe itentionis cui competunt omnes alie particule illius diffinitionis. ꝛ dicunt vlterius. ¶ Et notant ꝛ dixit significans non terminum ꝛ non dixit non significãs terminum quia ad hoc q̃ significet non terminum sufficit q̃ res aliqua sit significata per ipsum que nõ sit terminus siue cum hoc significet rem que est terminus siue non. Si autem dixisset nõ significat terminum ad hoc q̃ esset vera regreret q̃ nullo mõ rem significaret que est terminus ꝛ vt adhibeat fides dictis eoz q̃ dicũt q̃ hec fuit expositio magistri quã audiuit ex ore ei⁹ magister ꝟ Nicholaus de fulmone dũ eẽt bononie. ¶ Hec expositio est dubia qz dicit q̃ dixit dato q̃ eẽt ad differẽtiam terminoz scõe intẽtiõis qb⁹ ꝓpteret ista diffõ si nõ poneret illa ꝑticula dato q̃ eẽt. ꝛ sic cõcedit q̃ termin⁹ scõe i tentiõis significat nõ terminuz eo q̃ significat rem q̃ non est terminus. sed hoc est falsum quod ꝓbo sic. Terminus scõe intentiõis significat solũmõ terminũ ergo nõ significat nõ terminũ ꝛz ꝓsequentia ab exposita ad suã exponentẽ. ꝛ antecedens est vez vt pz de mente magistri diffinẽdo terminũ scõe intẽtionis ergo ꝓsequẽs est vez qđ ꝓtradicit illi ꝓcesso terminus scõe intentiõis significat nõ terminũ. Ideo addo quartã expositionẽ quaz solã ỏ mẽte magistri reputo. ¶ ꝟ Pro qua aduerte q̃ due ꝑticule ponunt i hac diffõne. ꝟ Prima terminus mentalis p quã ꝓuenit cũ termio scõe intentionis. ¶ Scõa significans nõ terminum p quã differt a termino scõe intentionis qz falsum est dicere de termio secunde ꝛentionis q̃ significet non terminum. qz segtur significat non termium ergo non significat solũmodo terminum contra magistrũ ꝛ pz consequentia a contradictorio vnius exponentis ad cotradictorium exposite. ¶ Aduerte vlteri⁹ quod hec ꝑticula significans non terminum est modicum obscura. iõ magister exponit eam p duas particulas sequentes ꝓmam q̃ non ẽ terminus. Scõa dato q̃ eẽt idest si illa res significata. ꝟ Prima particula. s. que non est terminus non sufficiẽter exponit ly significãs nõ terminũ qz de aliquo ẽ vez dicere qđ significat rẽ q̃ ñ ẽ termin⁹ ꝛ tñ fallũ ẽ dicere significat ñ teriuz qñ ỏ terio scõe itẽtiõis ẽ vez dicẽ signi

ficat rē que nō est terminus: qz iste terminus nomē i mente significat nomen ꝓteritū qō est corruptū: ⁊ tale est res q̄ nō est terminus: terminus enim corruptus nō est terminus ⁊ tm̄ falsum est dicere qꝫ significet nō terminū vt supra probatū est qz ē ꝑtra diffinitionē termini de intentionis Ideo significare rē q̄ non est terminus in plus se hz q̄z significare non terminū: sicut res q̄ non est terminus in plus se hz q̄z non terminus: qz ois nō terminus est res q̄ non est terminus: ⁊ non econtra. aliqd. n. est res q̄ nō est termin⁹: vt terminus corruptus ⁊ tm̄ falsum ē qꝫ terminus corruptus est nō terminus. sicut ois non hō: est res q̄ non est hō. vt hō mortuus. ⁊ tm̄ falsum est dicere qꝫ est nūc hō: qz seqret qꝫ esset. ¶ Ideo addit magister aliā ꝓticulā: dato qꝫ esset. i. si res significata sit vt sufficiēter exponūt illā ꝓticulā significās nō terminū: qō nō sufficiēter exponebat ꝑ illā solā. s. rē q̄ nō est termin⁹. Nec ām due ꝓticule sic sumpte sufficienter exponūt illā qz ꝙuertunt secū. Oē. n. significās nō terminū ē significās rē q̄ nō est termin⁹: si res significata sit: ⁊ ecōtra. Oē significās rē q̄ nō est termin⁹ si res significata sit est significās nō terminum. mō falsum ē dicere de termino scōe itentionis qꝫ significet rē q̄ non est terminus si res significata sit: sicut falsum est dicere de eo qꝫ significet non terminū. ⁊ sic ꝑz qꝫ magister posuit: dato qꝫ eēt vt sufficiēter exponeret ly significās nō terminū. qz nō sufficiēter exponebat ꝑ significare rē que nō est terminus. ⁊ ꝙnter non differt ꝑ hāc ꝓticulā ab aliquo a quo nō differat ꝑ illam significās nō terminū qō est ꝑtra senenses nō tm̄ tollit qn differat ꝑ illā ꝓticulā a termino scōe itentiōis.

Aduerte circa diffinitū qꝫ non est idē itentio prima: terminus ꝑme itentionis ⁊ nomen ꝑme itentiōis. Siliter nō est idez itentio scōa. ⁊ terminus scōe itentiōis. ⁊ nomen secunde itentionis. ¶ Intentio prima a diuersis diuersimode ꝺclarat. Quidā. n. dicūt qꝫ intentio ꝑma est ipsa res itellecta quā itendit itellect⁹. Intētio vo scōa ē res itellecta vt talis ꝙsiderat. vbi gratia vt ꝑdicabilis de plurib⁹. vñ quo ad māle scōa itentio est ens reale. sz quo ad formale est ens rōnis ⁊ nō reale qz ꝓtie loquēdo ens rōnis ē qdā modus ꝙnis rē itellectā vt itellecta ē sicut sūt itentiones scōe ꝑm Herueū in tractatu suo ō secūdis itentionib⁹. ¶ Prima itentio formaliter est hitudo rei itellecte ad iterllectū. ¶ Intentio scōa est hitudo illius hitudis ad itellectū. ⁊ sic tā ꝑma intētio q̄z scōa eēnt respectus qdā siue relatiōes rōnis subiectiue i re itellecta existētes. Tñ ꝑm Gurleū itentio ꝑma est ꝑmus ꝙceptus imediate abstractus a re: scōa itentio est scōus ꝙceptus imediate abstractus a ꝙceptu ꝑmo. Et rōnabiliꝫ dicitur itentio ꝑma ꝑm Gurleum qz est illud quo mediante ꝑmo res intelligit ⁊ scōa itentio qz eo mediāte scōario res itelligitur. Ecce qō auctores diuersimode loquunt de intentione ꝑma ⁊ scōa. ¶ Nomē vo ꝑme intentionis est vox significās rē q̄ non est terminus nec nata est esse terminus vt hoc nomē vocale hō albū. Nomē vo de itentiōis ē vox significās ꝙceptū vt hoc nomē vocale spēs genus differētia suppositio qꝫ vīa sint solū ꝙceptus aie vt dicūt termini ste. Sz tm̄ reales nomē ꝑme intentiōis est vox significans rē vt cadit sub primo ꝙceptu intellectus. ⁊ nō dicit nomē prime intentionis vl' scōe qz terminus mētalis vl' intētio aie sed qz intentōez significat vl' mediāte intētione. qō dico ꝓꝑ diuersitatē opinionū. Terminus vo primarie itentionis est terminus mētalis significās rē q̄ non est terminus. i. sili'tudo rei i aia vel ꝙceptus primus rei repsītās rē. Terminus vo scōe intentiōis est terminus mētalis significās rē q̄ non est terminus. i. scōus ꝙcept⁹ rei. abstract⁹ a ꝑmo. ex his potes colligere differentiam.

¶ Quinta diuisio est ista qꝫ terminoꝝ qdaz est prime impositionis: qdam scōe. Terminus prime ipositionis est terminus vocalis vel scriptus significans non terminum vt ly homo ⁊ ly aial in voce uel in scripto. Terminus autez scōe impositionis est terminus vocalis vel scriptus significans solum modo terminū vel ꝓpositionem vt illi termini vocales vel scripti nomen: verbuz participium: ⁊ huiusmodi.

Aduerte primo quot ad terminuz prime impositionis regrunt due ꝙditōes. ¶ Prima est qꝫ sit terminus vocalis vel scriptus vt excludat qcūqz terminus mentalis. Secūdo qꝫ significet non terminum sicut dicebat de termio ꝑme intentiōis. ⁊ ꝑ hāc particulā differt a termio scōe impositionis q significat solū modo terminū. Et ex hoc signum est cū terminus ꝑme impositionis ⁊ prime intentionis non differūt ꝑncipaliter nisi qz vnus est in mēte alius vero in voce vel in scripto. qz ille due particule terminus mentalis significans nō terminū erāt sufficientes in diffinitiōe termi ꝑme intentionis. ⁊ residuū addebat solū ad declarandū istam particulam significans nō terminū. ¶ Ad terminū etiā secunde impositionis due ꝙditiones regruntur. prima qꝫ sit termin⁹ vocalis vel scriptus. scōa qꝫ significat solūmodo terminum ⁊ ex hoc patet dupler differentia inter termios prime ⁊ secunde intentionis ⁊ impositionis. prima qz termini primi sunt mētales. secundi vero sunt vocales vel scripti: ⁊ ex cō sequenti sequitur secunda que est qꝫ primi significant naturaliter secundi vero ad placitum.

Aduerte secundo circa diffinitum qꝫ non est idē impositio prima: ⁊ nomen prime impositionis: ⁊ terminus prime impositionis. ¶ Similiter nō est idem impositio secunda: nomen secunde impositionis ⁊ terminus secunde impositionis. Unde Herueus sic diffinit impositionē. Impositio est termini voluntaria istitutio ad aliqd significandum quod prius non significabat. prima ipositio est ad significandum rem. secunda vero impositio est ad significandum vocem. ¶ Nomen ꝑme ipositionis est nomen vocale significans rem. vt res distiguit contra vocem. Et ideo dicit Boetius i ꝑmo perihermeneias qꝫ noia ꝑme ipositionis sunt nomia rerum distiguēdo rem cōtra vocem: vt. s. est communis ad ꝙceptys aie ⁊ ad rem extra aiam que non est vox. Notabiliter dicitur prie ipositionis: qz ꝑus iponitur nomen ad significandum cōceptum ⁊ rem extra aiam q̄z vocem. ⁊ tale nomen prie ipositionis diuiditur in nomen ꝑme itentionis ⁊ i nomen secunde itentionis a Boetio ꝑmo perihermenias. ⁊ declaratum est supra qd est nomen ꝑme itentionis ⁊ qd secunde. ideo vide ibi. ¶ Nomen vero secunde ipositionis est nomen vocale significans solum vocē. Et ideo dicit Boetius qꝫ nomia secunde ipositionis sunt nomia nominum i. sunt communia solis vocibus significantibus ad placitum: vt iste voces: nomen: verbum: ⁊ participium: que solum sunt communia vocibus significantibus ad placitū: vt istis vocibus: homo: animal: albedo: quantitas. Terminus autem prime impositionis dicitur terminus qui cunqz vocalis vel scriptus qui significat rem que non est terminus. Terminus vero secunde impositionis dicitur quicunqz terminus vocalis vel scriptus qui significat solum terminum. Ex his tribus potes colligere differentiam inter ista.

¶ Sexta diuisio est ista. Terminoꝝ quidam sunt incomplexi: ⁊ quidam complexi. Terminus incomplexus vocatur dictio: vt ly lapis: ly lignum: sed terminus complexus est oratio: vt homo albus: sortes ⁊ plato: deuz esse ⁊ hmōi ⁊c.

Aduerte circa diffinitum quod terminus potest dici complexus tripliciter. ¶ Primo quo ad terminos tantum: vt Joannes antonius. Secundo quo ad significatum tantum: vt si hic terminus homo imponatur ad significandum

hoiem esse aial'. Tertio quo ad terminos ꝛ quo ad significationē:ꝛ sic describit. Terminus cōplexus est q significat aliqd cuius partes significāt aliqd separate: vt hō albus: deū esse ꝛ hmōi:ꝛ sic accipit in ꝓposito. Ita terminus incōplexus dicit triplr:qz q modis dicit vnū oppositoꝝ tot modis dicit ꝛ reliquū:ꝑmo topicoꝝ. In ꝓposito ꝑt accipi termin⁹ incōplexus quocūqz mō: siue sit incōplexus quo ad significatū ꝛ quo ad termios simul:vt ly hō:siue sit icōplexus quo ad significatū.vt ly Jo.ant.siue icōplex⁹ quo ad termios tm̃ vt ly hō.si ponat ad significādū hoiem eē aial. ¶Aduerte scdo circa diffōnem termi icōpleri cū dicit. Terius icōplex⁹ vocat dictio.qz ista nō est diffō nec ꝑ prie nec cōiter.qz diffō nō est ex vno termio ꝫm pbm scdo posteriorꝝ ꝛ septio metaphysice.ſz ad mius ex duob⁹ vt ex gñe ꝛ differētia.ſz illa est declaratio exēplaris. Quid sit dictio pz er grāmatica.ē.n.ps mia oratiōis cōposite. Silr dicat de termio cōplexo.qz illa est declaratio exēplaris ꝛ nō diffō cū dicit. Terminus cōplexus est oratio. Quid aūt sit oratio infra hētur. ¶Hic sūt duo dubia. ꝓmū cum ois bona diſio dēat eē bimēbris,vel reducibil' ad bimembrē ꝑ boetū i libro diſionū dubitat quō oēs diſiones termi reducant' ad bimēbrē er quo sūt ser diſiones ꝑ quas terminus videt eque ꝑmo didi ꝛc. ¶Scōz dubiū ē ꝑp qd magister nō fecit mētionē de alijs diſionibus terminoꝝ.ſ.cōi discreto finito infinito positiuo ꝛ ꝓuatiuo mediato ꝛ immediato magis cōi minus cōi cōnotatiuo ꝛ nō cōnotatiuo cū de his ēt hēat logicus ꝓsiderare ꝓsilr. ¶Ad ꝑmū dubiū inuenio duos modos rndendi. ꝓmus est quorundā dicentiū.q⁹ termius imediate hz tres diſiones in ꝑ se significatiuū.ꝛ nō ꝑ se significatiuū ꝛ cathegorematicū ꝛ syncathegorematicū cōplexū ꝛ incōplexū. Deinde ꝑ se significatiuus didit in naturalr significatiuū ꝛ ad placitū significatiuū. Naturalr significatiu⁹ diditur in terium ꝑme itentionis ꝛ scde. Ad placitū significatiuus diditur in terminum ꝑme impositionis ꝛ scde impositiōis.ꝛ sic pz rnſio ad dubiū ꝫm istos. Hic modus peccat in hoc q⁹ ponit terminū didi ꝑmo in cathegorematicū ꝛ syncathegorematicuz qđ est falsum qđ ꝓbat.qz qñcūqz dant plures diſiones de aliquo quaꝝ aliqua euacuat totū diſum ꝛ aliqua non illa q̄ nō euacuat diſum nō pōt eē ꝑma.ſz diuiſio termi in cathegorematicū ꝛ syncathegorematicū nō euacuat totū diuiſū qz aligs ē temin⁹ q nō est syncathegorematic⁹ nec cathegorematic⁹.vt q.a.b.c.buf.baf. Diuiſio āt termi incōplexū ꝛ in incōplexū euacuat totū diuiſum.ꝛ ēt diſio in ꝑ se significatiuū ꝛ nō ꝑ se significatiuū euacuat totū diuiſum ergo illa non est ꝑma. ¶Scōus modus ē ꝓpauli pgul. dicentis q⁹ terminus ꝑmo diuidit in terminuz cōplexum ꝛ incōplexū. Deinde terminus incōplexus in ꝑ se significatiuū ꝛ nō ꝑ se significatiuū. de hinc ꝑ se significatiuus i cathegorematicū ꝛ in distinctū.ꝛ nō ꝑ se significatiuus diuidit in syncathegorematicū ꝛ depēdētē.terminus cathegorematic⁹ in terium nālr significatiuū ꝛ ad placitū significatiuū. Terius nālr significatiu⁹ in terium ꝑme itentionis ꝛ scde. Terius vo ad placitū significatiu⁹ in terium ꝑme impositionis ꝛ scde. Terius ꝫo ad placitū significatiu⁹ in terium ꝑme impositionis ꝛ scde. ¶Hic modus multis modis peccat ꝑmo q⁹ ponit q⁹ terius diuidit pri⁹ in cōplexū ꝛ in icōplexū. deinde ꝑ se significatiuum ꝛ nō ꝑ se significatiuū. ꝓnter ꝑ se significatiu⁹ ꝛ nō ꝑ se significatiu⁹ ita euacuat teriuz diuiſum in cōi sicut cōplexū ꝛ incōplexū. ḡ ita ꝑmo didūt terium. Scdo peccat cuz diuidit teriuz ꝑ se significatiuū in cathegorematicū ꝛ distinctū.qz oē diſum ꝑdicat de suis dividentib⁹ſz indistinct⁹ nō est ꝑ se significatiu⁹.vt albus alba albū.qz ꝑ se sumpt⁹ nō significat ergo ꝛc. Tertio peccat cū diuidit ñ ꝑ se significatiuum ꝛ in syncathegorematicū ꝛ dependentē.qz non sufficiēter diuidit terminū nō ꝑ se significatiuum cū aligs sit terminus nō ꝑ se significās q̄ nō est syncathegorematicus nec dependens.vt buf.baf. ¶Ideo addo tertiū mōmquē solū de mēte magistri hic reputo.ꝛ dicēdū q⁹ terminus ꝑt diuidi.ꝛ sic eque ꝑmo ꝛ sufficiēter in terminū ꝑ se significatiuū ꝛ non per se significatiuum ꝛ in terminū cōplexū ꝛ incōplexū. Cui⁹rō ē qz q̄libet haꝝ diuiſionū sufficiēter euacuat diuiſū.vez est qz vna dat ꝑ respectum ad signa alia ꝑ respectū ad significata. Deinde termin⁹ nō ꝑ se significatiu⁹ diuidit in terminū ꝓsignificatiuū ꝛ nō consignificatiuū.termin⁹ ꝓsignificatiu⁹ diuidit in terminū ꝓindistinctū ꝛ depēdentē siue relatiuū. Terminus nō ꝓsignificatiuus didit in terminū alicui⁹ officij.ꝛ terminū nullius officij terminus:vo ꝑ se significatiuus didit in terminum nālr significatiuū ꝛ ad placitū. Naturalr significatiu⁹ diuidit in terium ꝑme itentiōis ꝛ scde.terminus ad placitū significatiu⁹ didit in terminū ꝑme impositiōis ꝛ scde. Et q̄ꝛuis termin⁹ in cōi dupliꝛ didat immediate non sequit aliqđ incōueniēs.qz mēbra illaꝝ diuiſionū nō sūt opposita realr ſz scdz rōnē. Qđ.n.sub vno mēbro diſiōis ē nō ē sub mēbro alteri⁹ diſiōis vt ly hō ē terius incōplexus ꝛ est ꝑ se significatiu⁹ ꝛ ly hō alb⁹ ē terius cōplexus ꝛ ē ꝑ se significatiu⁹.ꝛ sic de alijs sicut q̄ꝛtitas didit a ꝑdicamētis.vno mō in cōtinuā ꝛ discretā.alio mō in q̄ꝛtitatē hñitem positionē ꝛ nó hñitem positōem ꝛ tamen qđ ē sub vno mēbro diſionis ꝓtinet sub membro alteri⁹ diſionis.ꝛ vt clare intelligas,arborē designaui.

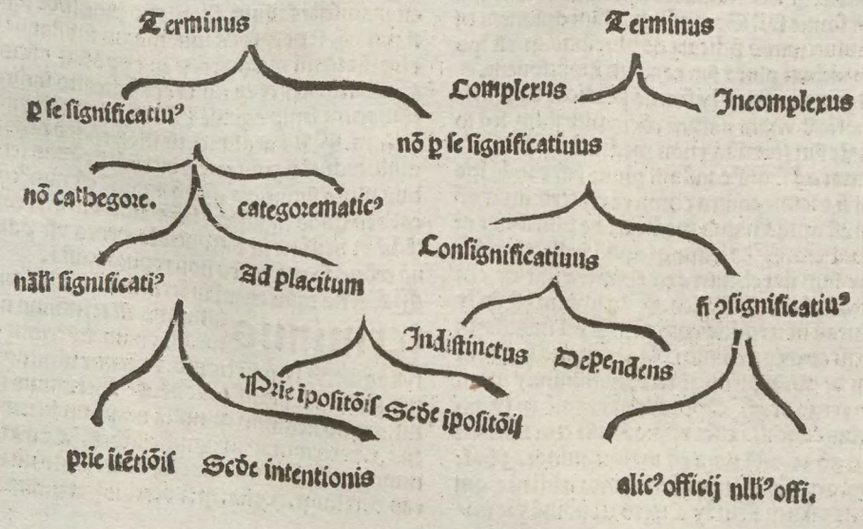

Aduerte tamen' quot nullam mentionem feci ō aliquo qō conuertiť cū p se significatiuo. Sequendo tñ opinionē magistri in logica magna huic totali diuisioni addenda esset solum diuisio termi p se significatiui i cathegorematicum ⁊ non cathegorematicum p se significatiuum. sicut est termius pregnans ⁊ copula. ¶ Ad secundum dubium dicunt senenses qꝫ magister debuisset eos terminos describere in hoc loco vnde ita ad positum suum eos notificauit. Sed tunc est dubium vtrū omnes declaret vbi oēs tales describet. Ideo alij aliter dicunt qꝫ magister posuit diuisiones famosiores ⁊ mius famosas tacuit. Sed si aliqs quereret nungd diuisio termi i terminum singularem ⁊ vlem sit famosa vel non. Et ideo ego aliter dico qꝫ magister non posuit omnes illas ne itricaret aium iuuenum cum tot diuisionibus. Sed tunc quereres quare potius tacuit illas qꝫ istas Dicitur qꝫ ille magis faciunt ad propositum suum. ¶ Pro maiori tamen doctrina hic istas ser diuisiones terminoꝝ volo declarare cū etiam necesse sint ipsi logico.

¶ Prima diuisio termi in vniuersalem ⁊ singularem.

terminus vniuersalis est q est aptus natus p̄dicari de pluribus: vt ly homo ly aial. Termius singularis est q est aptus natus p̄dicari de vno solo ⁊ nō de pluribus: vt sor. ⁊ plato. ⁊ sic diffinit eos philosophus ꝑmo piherme. ¶ Contra has diffōnes arguiť qꝫ sol est termius vniuersalis ⁊ tamen non p̄dicatur de pluribus sed de vno solo igitur diffōnes male. ¶ Item sor. est terminus singularis: ⁊ tamen p̄dicatur de pluribus: qꝫ plures appellantur hoc nomine sor. ergo diffōnes male. ¶ Pro responsione ad hec argumenta aduerte qꝫ causa quare termius vlis sit p̄dicabilis de pluribus ⁊ singularis non aliter ō̄signatur a realibus aliter a termistis. Reales dicunt qꝫ terminus vlis est p̄dicabilis de pluribus: qꝫ significat vnam naturā cōicabilem illis pluribus. neqꝫ plures naturas cōes: quo ad termios vniuocos: vl' plures naturas cōes quo ad termios equocos. Singularis vero qꝫ nō significat vnam naturaꝫ communicabilē pluribus neqꝫ plures naturas cōes: ideo non p̄dicatur de pluribus: sed de vno solo. Termiste vero dicunt qꝫ terminus communis natus est predicari de pluribus: nō qꝫ significet aliquam naturam cōem pluribus: sed qꝫ ipositum fuit ad significandum plura ꝑm vnam ⁊ eandem ipositionem. Singularis vero est aptus natus p̄dicari ō vno solo: qꝫ est ipositus ad significandum vnū solū ꝑm vnam ipositionem.

¶ Ad ꝑmum ergo rñdetur qꝫ q̄ꝫuis ly sol non p̄dicať de pluribus: tamen est aptus natus p̄dicari de pluribus ꝑm ꝑmam opionem: qꝫ significat naturam cui non repugnat eē i pluribus q̄ꝫtum est de se: ⁊ꝫ per accidens possit ipediri vt hic rōne materie: qꝫ hec forma sol' informat totam materiam capacem forme sol'. Secundum aliam opionem dicitur qꝫ sol est aptus natus p̄dicari de pluribus qꝫ est ipositus ad significandum plura ꝑm eandem ipositionem.

¶ Ad secām ꝑm reales ꝑz qꝫ ly sor. nō predicať de pluribus: qꝫ non significat vnam naturā cōem pluribus sed solum ꝑm nomē. Et ꝑm termistas non predicať de pluribꝰ: qꝫ non est ipositum ad significandum plura ꝑm eandē ipositionem. ¶ Et si dicitur contra chimera est terminus cōmunis: ⁊ tñ non est aptus natus predicari de pluribus: qꝫ nihil est qꝫ sit chimera. ¶ Dicitur qꝫ apud itellectū tales predicatōes vere sunt illa chimera est chimera illa est chimera: ⁊ꝫ ꝑm naturaꝫ sint ipossibiles. ¶ Dubium est an ly isti i numero plurali sit termius communis vel singularis videtur ꝑmo qꝫ sit termius cōis: qꝫ ois terminus supponibilis p pluribus de qbus predicať est communis: ly isti est huiusmodi vt ꝑz ergo ⁊c. ¶ Oppositum arguiť qꝫ ly isti esset terminus cōis tunc illa esset vlis: oēs isti currunt. sed hec nō est vlis: ergo ⁊c. ꝯña nota cū maiori. minor. ꝓbať: qꝫ ista nō est vlis. oēs Ciceriones currūt: ergo a filī nec omnes isti currunt. ⁊ꝫ ꝯña: qꝫ sicut ly Cicero est nomē proprium ⁊ terminus discretus ita ly isti in singulari: probatur qꝫ illa oēs Ciceriones currūt non est ꝓpositio: ergo non est vlis: ⁊ꝫ ꝯña ⁊ añs ꝓbať: qꝫ illa est ꝓpositio equoca: ergo non est ꝓpositio vna: tunc si non est vna ꝓpositio. ergo non ē ꝓpositio. ¶ Circa hoc dubiū due sunt opiones. Una vult qꝫ sit termius communis. ⁊ hāc ⁊ꝫ magister in logica pua Alia vult qꝫ nō sit termius cōis ⁊ hanc ⁊ꝫ i logica magna. Sustinendo ꝑmam opionē neganda ē vltia. ꝯña non est vna ꝓpō: ergo non est ꝓpō. qꝫ ꝓbꝫ ꝑmo piherme. nias dicit enunciationē i vnam ⁊ plures. ⁊ certum est qꝫ diuisum p̄dicatur de quolibet didentium. ergo illa est vera enunciatio plures est vna enunciatio. ita in ꝓposito dicatur. Ulterius pōt negari silitudo iter illas. oēs cicerones currunt. ⁊ oēs isti currunt. ⁊ rō est: qꝫ ly ciceriones p̄dicať de pluribus ꝑm diuersas rōnes: sed ly isti ꝑm eandem rationem. ¶ Sustinēdo ṽo secām opionem ad argumentū dicendū vt ipse dicit negando maiorē. ⁊ꝫ ꝺꝫ sic sumi. si ꝺꝫ eē vera. Ois termius supponibilis diſiue p pluribus ē cōmunis: mō si ly isti supponit p pluribus hoc est p modū vni⁹ ⁊ collectiue. Uel dicit ipse ⁊ꝫ significet plura non tamē supponit p illis: qꝫ non ꝑm rōnem eandem p̄dicať de pluribꝰ ¶ Prima opio mihi magis placet.

¶ Secunda diuisio termini in terminum magis cōmunem ⁊ minus communem.

terminus magis communis est q vlr pōt p̄dicari de alio ⁊ non ecōtra respectu cuius est magis cōis: vl' saltem sibi nō repugnat: vt ly aial respectu hois est terminus magis cōis. Et notanter dicitur ⁊ sibi non repugnat. qꝫ iste sol est iferius ad ly sol ⁊ minus cōmunis. ⁊ tamē vlter p̄dicať dicēdo. ois sol est iste sol. ēt apparet qꝫ ly sol non sit cōmunior. sufficit tñ qꝫ repugnet isti termino sol p̄dicari vlr de ly ille sol: ⁊ non eꝰ. ¶ Terminus minus cōmunis est q non vlter p̄dicari potest de alio respectu cuius est minus cōmune vel saltē non repugnat. vt ly hō respectu aialis. ¶ Contra hoc arguiť ⁊ ꝓbať qꝫ nullus terminus ē cōior alio. qꝫ cōitas termini attenditť penes multitudinē significatoꝝ sed eq̄ multa significat vnus terminus cōis sicut ⁊ alius. vt ꝓbo ergo ⁊c. ꝯña nota cū maiori. minor ꝓbať. Nam qlibꝫ terminus cōis significat ifinita. ergo vnus nō plura significat q̄ꝫ alter. ꝯña nota. qꝫ vnum ifinitum non est maius alio añs ꝓbať. qꝫ iste termius hō significat oēs hoies pñtes ꝑteritos ⁊ futuros posles ⁊ imaginabiles q sūt ifiniti. Etiam ō quocūqꝫ alio termio cōmuni dicendū est. ⁊ hoc argumētū fuit tante efficacie apud aliquos qꝫ fuit opio q̄ dixit qꝫ nullus terminꝰ cōmunis est alio cōior. qꝫ qlibet significat ifinita. ¶ Sed hec opio falsa est ⁊ triplr ipꝛobať. qꝫ seqť nullus terminus cōmunis est alio cōmunior. ergo nullus terminus cōis est supior alio. ⁊ꝫ ꝯña. qꝫ qlibet terminus supior est cōior. ꝯña est manifeste falsum. ¶ Secō ꝑme sube sunt magis substantie q̄ꝫ secūde. ⁊ spēs sunt magis substantie q̄ꝫ gña. ergo aliq sūt termi magis cōes qꝫ oppositū ꝯñtis ñ stat cū añte ¶ Tertio seq̄ret qꝫ nulla eēt p̄dicatio indirecta in terminis cōibus. qꝫ semp equale p̄dicať de equali ꝯñs est manifeste falsum. ¶ Ad argumentū illoꝝ rñdeo negando qꝫ penes multitudinē significatoꝝ attendať cōitas termi. qꝫ hō alibus plura significat q̄ꝫ hō ⁊ tamē est minꝰ cōis. qꝫ significat oēs quos significat hō ⁊ albū vltra. ⁊ꝫ cōitas termi attenditť vt dicī est in diffiniendo penes vlr p̄dicari de alioꝝ ⁊ nō ecōuerso vel penes non repugnantiā.

¶ Tertia diſio termi in terminū ifinitū ⁊ terminū finitū.

terminus infinitus est terminus negatus. qꝫ naturam vnam interimit ⁊ infinitas derelinquit. vt ly non homo. ⁊ dicitur ifinitus. i. ideterminatus ꝑm suam significationē. ¶ Terminus finitus est terminus nō negatus qꝫ nullā naturam interimit. ⁊ dicit finitus. i. determinatꝰ in significādo. ¶ Cōtra terminus infinitus dicit tā de nō ente q̄ꝫ de ente. ergo nō infinitas naturas derelinqt. ⁊ꝫ ꝯña. qꝫ si derelinq̄ret ifinitas naturas di-

ceret aliquid positiuũ:z ꝓiter nõ posset affirmari de non ente antecedens aũt est de mẽte phi primo pibermenias capitulo de verbo dicẽtis:sed infinitum sit verbum: quoniam siliter est in quolibet qõ est vel non est. vbi sanctus. Thomas z Boetius z alij exponentes dicunt de mente philosophi quod terminus infinitus dicitur tam de ente q̃z de non ente.ideo ꝓcederent istam chimera est non homo z tamen non sequitur ergo chimera est:a tertio adiacẽte ad secũm adiacens:qz terminus infinitus est ampliatiuꝰ cũ verificetur tam de ente q̃z de non ente. Jn oppositu arguif.qz cõiter logicantes dicunt q a negatiua de p̃dicato finito ad affirmatiuã de predicato infinito sine constantia subiecti non valet ꝓna.sed cum ꝓstantia sic:p qõ habetur q terminus infinitus solũ dicitur de ente:qz si posset vere predicari de nõ ente sicut de ente valeret ꝓna sine ꝓstantia subiecti. ¶Itẽ Boetius ī primo pibermenias dicit q terminus infinitus est qui negat vnam naturã z infinitas derelinquit.modo p hoc q infinitas derelinquit denotat q importat aliqd positiuũ:z p ꝓns nõ põt verificari de non ente.etiã videt Boetiꝰ sibi ꝓtradicere. ¶Pro cognitione vel concordatione hoꝝ aduerte q terminus infinitus dicit duo.vnũ principalr.s.negationẽ vnius nature . aliõ secario.indeterminate tamẽ.s.aliquid quod non est natura illa negata.Quo ad primum idifferenter dicit tam de non ente q̃z de ente.quo autẽ ad secundum dicitur solum de ente.Qui ergo dicunt q dicitur tam de non ente q̃z de ente cõsiderant solũ ad principale significatum. Qui autẽ dicunt q dicitur solum de ente ꝓsiderant totale significatum quare vtriq; benedicunt.

¶Quarta diuisio in positiuũ z priuatiuum.

Terminus priuatiuus est qui naturam vnaz negat connotans aptitudinem ad illã ex parte subi:vt cecus dicitur q non hz visum z tñ est aptus natꝰ hẽre visum. ¶Terminus positiuꝰ est q ponit naturam vnaz cui põt aduenire priuatio: vt visus:auditꝰ. ¶Aduerte tamen q aliquis est terminus qui non est positiuus nec priuatiuus.vt non homo.

¶Quinta diuisio termini in terminum connotatiuum z terminum non cõnotatiuum.

Terminus connotatiuus ẽ qui adequate significando suũ significatuz: significati:vt ille terminꝰ albũ est ꝓnotatiuus.qz significãdo album significat albedinẽ que se hz p modũ forme respectu illi albi.z sic de alijs:z breuiter ois terminꝰ in ꝓcreto est ꝓnotatiuus. ¶Terminus non ꝓnotatiuus est q significando suũ significatũ nõ significat aliqd qõ se hz p modũ forme respectu illius significati:vt humanitas z albedo:z breuiter qcũq; terminus in abstracto. Et si aliqs terminus i significando suũ significatũ significat aliqd p modũ forme substãtialis est terminus substãtialis.vt hõ.si vero significat aliqd p modũ forme accidẽtalis:vt albũ:si vero non significat p modũ substãtie nec p modũ accidẽtis nõ est terminꝰ substãtialis nec terminꝰ accidẽtalis:nec qlibet terius substãtialis ẽ in p̃dicamẽto subẽ.vt deꝰ:nec qlibet terius accidẽtalis est in p̃dicamẽto accidẽtis. vt iustũ:sapiẽs:vel hoꝝ abstracta.qz sunt analogi vel equoci.

¶Sexta diuisio termini in terminum mediatum z in terminum immediatum.

terminus immediatus est terminus simplex nõ resolubilis in aliqd:vt ꝓnoia demonstratiua ī singulari numero:vt ego:tu:ille:iste:hic:z aduerbia demonstrandi:vt nũc:tũc:hic:z illic.z hoc verbum est p̃tis tpis z singularis numeri. Et causa est.qz hoc posset intrare p̃bationẽ quorunlibet alioꝝ terminoꝝ p aliquibꝰ supponentiũ z nõ ecõuerso sicut notius.z non dico sicut superius vel inferius.qz ly hoc intrat probationem illius termini:ille homo.z tñ non est inferius nec superius ad illum.sed bene est notius.segtur enim homo currit.z hoc est ille homo.ergo ille homo currit. Jdeo illa talis propositio est imediata.hoc ẽ qz non põt probari p aliquod notꝰ p sensum.z tamẽ ẽ differentia inter illos terminos imediatos.eo q pronomina z aduerbia sic sunt imediata q nullum terminum inferiorem se hebent per quem possint probari sed illud verbum est presentis temporis z numeri singularis sic ẽ imediatum q nullum hz supra se terminũ.sz sub eo omnia verba continentur. Queniunt tamen omnes in hac diffinitione qz sunt simplices termini non resolubiles in aliquid aliud ꝛc. ¶Terminus mediatus ẽ terminus resolubilis in aliqd aliud.vt ly homo.

¶Capitulum de nomine z verbo.

Quia de noie z vbo ex q̃bus oratio cõponif z ꝓpositio: logicus principaliter cõsiderat. Jdeo de his restat diffinitiões assignare. Nomẽ ẽ terminꝰ significatiuꝰ sine tpe cuiꝰ nulla pars aliqd significata separata:vt hõ. Jn ista diffinitiõe ponif terminꝰ loco generis:qz omne nomen est terminus z nõ ecõuerso: dicitur significatiuus:qz termini nõ significatiui non sunt nomina apud logicũ: sz bene apud grãmaticũ vt ois nullus z similia. ¶Tertio dr sine tpe ad differentiaz verbi z participij que significãt cum tpe. ¶Quarto ponif cuius nulla pars aliquid significat ad differẽtiã orationis cuius partes significant separate.

Quia de nomine ¶Aduerte q philosophus in primo peribermenias aliter determinat de nomine z aliter magister hic. ¶Philosophus enim strictius locutus est q̃z magister.determinat.n.solũ de noie vocali.ad qõ septem ꝓditiones regrunt vt diffõ cõpleta manifestat. Est.n.nomen vor significatiua ad placituz sine tpe cuiꝰ nulla ps separata significat.finita z recta. ¶Dicit ꝓmo vor ad differentiã sonoꝝ q nõ sunt voces.vt strepitus pedũ.frangor arboꝝ. ¶Secõo dicit significatiua.ad differentiã vocuz nõ significatiuaꝝ vt hec vor bu ba. ¶Tertio ad placitũ ꝑm istitutionẽ hois a bñ placito ꝓcedente.ad differentiaz vocũ naturalr significatiuaꝝ.vt gemitꝰ infirmoꝝ. ¶Quarto sine tpe.ad differentiã vbi z ptcipij q̃ significãt cũ tpe. ¶Quinto cuiꝰ nulla ps separata significat ad differẽtiã orationis cuiꝰ ptes significant separate. ¶Sexto finita ad differẽtiã nois infiniti.qz nõ est nomẽ ꝑm logicos.vt nõ hõ cuiꝰ rõnẽ assignat sanctus Thomas ibi.qz nomẽ determinatã rẽ significat aut naturã sicut nomen.aut psonã.sicut ꝓnomen.aut vtrunq;.sicut nomẽ ꝓpriũ. Jnfinituz autem nomẽ nõ significat determinatã rẽ.qz verificat tã de ente q̃z nõ ente. ¶Septimo dicit recta ad differentiã obliqui casus qui non dicit nomen. Cuius ratio assignat a phõ. qz nomẽ tunctũ cũ vbo substãtiuo facit orationẽ verã vel falsam.sz tal obliquus non facit orationẽ verã vel falsam. iõ nõ est nomẽ. Sanctus doctor dicit q solus noiatiuꝰ est nomẽ.qz p ipm facta est ipositio nois ad significandũ.obliq vo vocant casus.qz quasi cadũt per quãdam declarationis originẽ a nominatiuo qui nõ dicit casus eo q non cadit. Stoici tñ dicebant noiatiuos casus quos grãmatici rectos quint.eo q cadũt.i. ꝓcedũt ab interiori ꝓceptione mẽtis. z dicit rectus qz nihil phibet vt aliqd cadens sic cadat vt rectũ.sicut stilus q cadens in ligno ꝓfigit. Magister autẽ largius determinat de noie.ꝓmo qz cõprehẽdit tam nomẽ in voce q̃z etiã in scripto z in mẽte.z nõ põt poni in diffinitiõe eius q sit vor nec ad placitũ significatiua.qz aliqõ ad placitũ naturaliter significat.qõ enim ẽ in scripto vel in voce ad placitũ significat.qõ vo in mẽte naturalr significat. ¶Secõo qz magister ꝓcehẽdit tã nomẽ infinitũ q̃: si

nitū.tā obliquū ꝯ rectū.Ulī ad nomē sic acceptum qua tuor ꝺditiones requirunt.¶Prima q̄ sit terminus ad differētiā signoꝝ que nō sunt termini. Scḋa significatiuus. ad differētiā nō significatiuoꝝ vt ois.nullus.que apud logicū nō sunt noia. ¶Tertia sine tpe.ad differētiā v̄bi vl̄ pticipij.Quarta cui⁹ nulla pars separata aliqd significat. ad differentiā oratiōis. ¶Aduerte scḋo ꝟtra duas vltias particulas huius diffinitiōis.que due sūt.qūo sūt intelligēde.ꝛ primo ꝟtra illam sine tpe.q̄ videt q̄ nomē significet cū tpe.nā ista noia dies.mensis.annus.cōsimilia significat tp̄s.¶Pro huius intellectu nota q̄ tp̄s pōt considerari tripliciter.Uno modo put est res quedā in se.ꝛ sic significat per nomen.vt annus.ꝛ dies ꝛc.Alio modo pōt considerari vt est mensura mot⁹ q̄ illud qō primo ꝛ principalr mēsurat tpe ē mot⁹ in quo ꝟsistit actio ꝛ passio. iō v̄bū qō significat actionē ꝛ passionē significat illo modo tp̄s.ꝛ hoc ē significare cū tpe q̄ significare cum tpe nihil aliud ē nisi significare rē vt mēsurat tpe.q̄ pbs vocat ꝟsignificare tp̄s.ꝛ a tali ꝟsignificatione temporis excluditur nomen per illā particulā sine tpe.Tertio pōt considerari vt dicit habitudinē rei mensurantis ad rem mensuratam ꝛ significatur per aduerbiū temporale.vt heri cras.ꝛ per hoc patet rnsio ad instantiā factā. ¶Secundū dubiū est ꝟtra illā particulā cuius nulla pars sepata significat.quia nois cōpositi pars separata a toto aliqd significat. vt horū noium respublica. hircoceruus.equiferus. partes separate a toto aliqd significant. ¶Dicendū q̄ nois nulla pars separata significat aliqd si ad significationem nominis cōparet totum vel pars ꝑm qō est in toto vel per alia verba pars separata nihil significat qō sit de intellectu totius.cuius rō est q̄ vnūqōq̄ nomen siue simplex siue cōpositū iponit ad significandū vnū cōceptū simplicem. vnde aliqñ aliud est illud a quo nomē imponit ad significā dū ab eo qō significat.vñ hoc nomen lapis imponit a lesione pedis.significat tñ quendā cōceptū simplicē siue naturā simplicē.ꝛ ita est in noie cōpositō. Iꝫ enim imponat a duobus cōceptibus.nō tñ significat duos cōceptus sed vnū.Oratio iponit ad significandū a pluribus cōceptib⁹ ꝛ significat plures cōceptus.ꝛ sic ly ferus ꝑm qō est pars nois cōpositi nihil significat.ꝫ aūt q̄ est pars oratiōis significat partē cōceptus cōpositi.Nois tñ compositi pars videt significare.simplicis vō nō.Rō primi ē. q̄ nomen cōpositū imponit ad significandū a duobus cōceptibus. simplex ab vno.ꝛ per hoc ꝑrnsio ad instantiam.

¶De verbo.

Verbū est terminus temporaliter significatiuus ꝛ extremoꝝ vnitiuus cuius nulla pars aliquid significat separata vt currit vel disputat:dicitur primo temporaliter significatiuus:ad differentiam nominis qō significat sine tpe.Secundo dicitur ꝛ extremorum vnitiuus ad differentiam participij quod significat cum tempore:sed non vnit suppositus cum appositō sicut verbū:cetere autē particule ponunt sicut in diffinitione nominis.

Verbum est terminus temporaliter significatiuus ꝛ extremoꝝ vnitiuus ꝛc. ¶Aduerte q̄ philosophus diffinit verbū primo ꝑiherme.alr diffinit ꝯ magister cū alr accipiat verbū.Dicit enī.Uerbū est vox significatiua ad placitū cum tēpore.cuius nulla pars ꝑ se separata significat.ꝛ est nota eoꝝ que de altero dicunt finita ꝛ recta.ꝑ primā particulā.vox significatiua ad placitū. verbum ꝟuenit cū noie.ꝑ secūdā cū tempore.verbū differt a noie ꝛ ꝟuenit cuꝫ participio.per tertiaꝫ.cuius nulla pars separata significat.differt ab oratiōe.per quartā. est nota eoꝝ que de altero dicūt.differt a participio. ¶Hec particula diuersis diuersimode exponit.Sanctus doctor.dicit nota eoꝝ que de altero predicant.i.verbū ē significatiuum eoꝝ q̄ ꝑdicant.i.vbū se tenet ex parte ꝑdicati ex quo significat illud qō predicat.Alr Gratiadeus de intētione sancti doc.vbū est eoꝝ que ꝑdicant.i. significatiuū eoꝝ q̄ ꝑdicant nō q̄ qcqd predicat sit significatū verbi.q̄ tunc oia predicata eēnt accidentalia.cū significata verboꝝ sint quedā accidētia sed ꝓ tanto dicit q̄ siue predicat vnuꝫ nomē siue aliud ipsum verbū ē signū eoꝝ que predicant eo q̄ rōne cōpositionis importate ꝑ verbum ois predicatio fit per verbū in actu.siue fit predicatio essentialis siue accidentalis. ¶Burleus vō dicit.est nota eoꝝ.i. est principiū notificādi predicatū de subiecto. Magister vō dicit est nota eoꝝ.i.est vnitiuū subiecti cū ꝑdicato. ¶Ultimo dicit finita ꝓpter vbū infinitū.vt nō currit ꝛ recta ꝓpter obliquum vbum vt currebat.que nō sunt verba ꝑm philosophum. Et sic ꝓz philosophuꝫ solum determinare de vbo vocali ꝛ non mentali nec scripto.ꝛ tm̄ de verbo finito ꝛ recto. Magister aūt largius diffinit verbū dicens.Uerbū est terminus temporaliter significatiuus ꝛ extremoꝝ vnitiuus.cuius nulla pars separata aliqd significat. Et sic patet q̄ hec diffinitio est cōis ad oē verbum siue vocale siue mētale siue scriptū.siue finitū siue infinitū. siue rectū siue obliquū.per aliā particulā tēporaliter significatiuus. differt a noie.¶Per illā particulam.cuius nulla pars ꝛc. differt ab oratione.¶Per illam.extremoꝝ vnitiuus. differt a participio.qō nō vnit extrema.q̄ non r̄git aliqd a parte ante sed solum a parte post. ¶Quid sit significare temporaliter.ꝛ qūo nulla pars separata aliquid significat dictū est in diffinitione nominis.

¶Capitulum de oratione.

Oratio est termin⁹ significatiuus cuius aliqua ꝑs aliqd significat separata vt hō albus:deū cē. Ultima ꝓticula pōit ad differentiā nois ꝛ vbi:quoꝝ ptes nō significāt separate. Orationū alia pfecta alia impfecta. Oratio pfecta ē illa que pfectum sensum generat in aio auditoris:vt hō currit. Oratio impfecta est illa que impfectum sensuꝫ generat in aio auditoris: vt hō alb⁹.deū esse. ¶Notandū q̄ tres sunt spes cies oratiōnis pfecte. Orationū pfectaꝝ:alia indicatiua:vt hō currit:alia impatiua:vt doce ioannem: alia optatiua:vt vtinā ecm bonus logicus.

Oratio est terminus significatiuus ꝛc. ¶Aduerte q̄ phūs diffinies orationē primo periberm enias dixit Oratio est vox significatiua cuius partiū aliqua est significatiua separatim.vt de ea est vel nō est affirmatio.hāc vltimam particulam posuit nō q̄ nō sit aliqua oratio cuius pars ū significet.vt affirmatio.q̄ pars hypothetice significat vt affirmatio.sed q̄ hoc nō est cōe orationi.s. habere partē que significet vt affirmatio.ꝯ bñ competit cuilibet oratiōi habere partem que significet vt dictio. Et diuidit philosophus orationē in has ꝙqꝫ ſpecies.s.enunciatiuā uocatiuā.interrogatiuā.impatiuā.ꝛ deprecatiuā. Causa huius diuisiōis est.q̄ hō aut ꝓcipit veritatē rei ꝛ ad hoc ordinat enūciatio que ē oratio idicatiua significās vez vel falsum.aut dirigit ꝛ ordinat aliū.aut ad attendendū mentē.ꝛ ad hoc ordinat vocatiua oratio.aut ad exequendum ope.ꝛ ad hoc ordinat oratio interrogatiua. aut ad rnden dum voce.ꝛ sic dupliciter.aut quautū ad inferiores.ꝛ sic deseruit oratio deprecatiua.aut quātū ad superiores.ꝛ sic deseruit oratio impatiua. Alie aūt oratōes ad aliquā istaꝝ

specie⁹ reducunt: dubitatiua enim siue subiunctiua reducitur ad interrogatiuaz siue optatiuam vel ad deprecatiuam. Magister aũt largius diffiniẽs oratiõẽ dixit. Oratio ẽ ter minus temporaliter significatiuus: cuius ptes aliquid sepate significant: vltima particula ponit ad differentiaz nois ⁊ verbi. Et diuidit oratiõẽ: primo in pfectã ⁊ in impfectam. Deinde perfectam in quattuo⁹ species, ſ. indicatiuã optatiuã impatiuam ⁊ subiunctiuam. Et his pz q magister largius accipit oratiõem: q⁹ ꝓ scripta vocali ⁊ mẽtali. ¶Phũs aũt ꝓ vocali tm̃ que ꝓprie oratio. i. oris rõ dicitur. ¶Pz secũdo q vteqz bene diuidit oratiõẽ: sed ꝑm aliã ꝓsideratiõẽ diuidit philosophus: ⁊ ꝑm aliã magister. ¶Aã phũs diuidit oratiõẽ ꝑm ꝓcessiõẽ veritatis ⁊ ordinatiõẽ aliorum. Magister aũt ꝑm diuersitatẽ modo⁹ verbi. ¶Oratio perfecta sic diffinit a magistro. ¶Est que pfectũ sensum generat i aio auditoris: ⁊ hec ẽ data ꝓ respectum ad significatũ. Alij aũt aliter diffiniunt orationem sic: est ꝯgrua dictionum ordinatio: ⁊ ẽ data ꝓ terminos siue dictiones. Et his autez duabus fit vna cõpleta sic. Oratio pfecta ẽ cõgrua dictionũ ordinatio perfectam sniam demõstrãs. Alig tamen faciunt differẽtiã iter oratiõẽ pfectã ⁊ ꝯgruã. ¶Perfecta dicit ꝓ respectũ ad significatũ. Cõgrua vero ꝓ respectũ ad ordinationẽ rectã dictionũ: ⁊ ois pfecta ẽ ꝯgrua ⁊ nõ ecõuerso: ⁊ ꝺ cõgrua grãmaticus ꝓsiderat: de pfecta ꝺo logicus. Oratio impfecta sic diffinit est que ipfectuz sensũ generat i aio auditoris. ⁊ ẽ tripler quedã enim sine ꝟbo: vt hõ albus: qdã cũ solo verbo infinito: vt deuz esse: quedaz cũ ꝟbo indicatiuo famulari non significans verum nec falsum: vt ſoz. incipit.

Propositio ẽ oratio idicatiua vez vel falsum significans: vt hõ currit. ponit oratio loco generis: q⁹ ois ꝓpositio ẽ oõ ⁊ nõ ecõuerso. Scõo dr̃ idicatiua: q⁹ sola idicatiua est ꝓpositio: nõ autez impatiua nec optatiua. Ultimo annectitur verus vel falsum significans ꝓp tales orationes sortes põt: plato icipit: que non sunt ꝓpositiones: nõ obstãte q sint idicatiue: q⁹ non significãt vez nec falsum cum sint oõnes ipfecte.

¶Capitulum de propositione.

Propositio est oratio ⁊c. Aduerte q phũs diffiniẽs enũciationẽ primo perhier menias q̃ ẽ idẽ realiter q ꝓpositio dixit enunciatio. Est oratio significans verum vel falsum: cuius quatuo⁹ diuisiones assignantur. ¶Primo enim diuiditur enũciatio i enunciationẽ vna simplex: ⁊ vnam ꝑ iunctionẽ. i. cathegoricã ⁊ hypothetica. ¶Scõo enunciatio vna simplr̃ in affirmatiuaz ⁊ negatiuã. ¶Tertio diuidit enũciatio vna simplr̃ i enunciationẽ de subiecto vlr̃: ⁊ in enũciationẽ de subiecto singlr̃. ¶Quarto diuidit enũciatio in vnã ⁊ plures: sed hec ẽ cõi o⁹ diuisio: ⁊ ꝑma inter oẽs: ſz ẽt impropria: q⁹ ois enũciatio est ꝓprie vna: ſz ipropie diuidit: sicut hõ ipropie diuidit i homine vez ⁊ hominẽ mortuũ. Iste diuisiones sic ordinantur Enũciatio diuidit i vnam ⁊ plures. Enũciatio vna diuidit in cathegoricam ⁊ hypothetica. Cathegorica diuiditur in affirmatiuã ⁊ negatiuã: ⁊ itez cathegorica diuiditur in singularẽ ⁊ illã de subiecto vlr̃. ¶Phũs aũt ponit aliam diuisionẽ enũciationis ⁊ simplicẽ ⁊ cõpositã: ſz ꝑm aliquos coincidit in illã q̃ ẽ in vnã ⁊ plures. Boetius tamẽ vult q diuisio illa que est in vnã ⁊ plures referatur ad significata: sed simplicitas ⁊ compositio referẽt ad voces. Magister ãt diffiniens ꝓpositionem dixit. ¶Propositio est oratio indicatiua verum vel falsum significans. In qua diffinitione ponunt tres ptcule. ¶Prima oratio: que ẽ genus: ⁊ capitur vt se extendit ad scriptã vocalẽ ⁊ mẽtalẽ. Scõa indicatiua. ꝑ quaz differt ab oratiõibus alio⁹ modo⁹. Significãs vez vl falsum ẽ alia differentia ꝑ quã differt ab orationib⁹ idicatiuis non significantibus vez vel falsuz: vt ſoz. incipit: plato põt. ¶Nota q ly significans vez vel falsuz: capit ꝑ eẽ significatiuũ veri vel falsi. ¶Aã significãs ꝓprie dicit actũ: ſz significatiuum dicit aptitudinem: mõ ꝓposito q̃ ẽ in libro clauso est ꝓpositio: ⁊ tamen non significat verũ nec falsum: sed significatiua est veri vel falsi. Et nota vlterius q significare verũ vel falsum siue esse significatiuũ veri vel falsi ẽ duplicit er. vno mõ gelcenter: alio mõ nõ gelcẽter. Quielcẽter ẽ qñ intellectus gelcit audita illa oratiõe significãte ⁊ sic oratio idicatiua significat verũ vel falsum: vt ista: deus ẽ que generat perfectum sensuz i aio auditoris. ¶Nõ gelcẽter vero ẽ qñ itellectus nõ gelcit audita illa oratiõe vt deũ eẽ: q⁹ nõ generat pfectũ sensuz i aio auditoris: pria significat verũ vel falsuz: ſz scõa nõ. ¶Dubiũ ẽ cur magister addit illã pticulaz indicatiua diffinitiõi phi: aut ergo diffinitio phi diminuta est: aut diffinitõ magistri ẽ supflua. ¶Ad qõ ẽ dõm q nec illa est diminuta nec ista supflua. ¶Pro quo aduerte q pro positiones aliorũ modorũ. vt dicit phũs ꝑmo phiermenias non significant verũ nec falsum. Ois ergo oratio significãs verũ vel falsuz ẽ indicatiua. ⁊ sic pz q diffinitio phi nõ est diminuta. nec ista supflua. ſz ponat ista pticula indicatiua. q⁹ diffinitio tũc dicit eẽ supflua qñ nõ cõpetit oi ꝓcento sub diffinito. vt si ꝑ diffinitionẽ aialis assignaret hec. substãtia animata sensitiua rõnalis est supflua. q⁹ nõ competit omni aiali. ⁊ tũc ẽ diminuta qñ cõpetit alteri a diffinito. vt si pro diffinitione aialis assignet ista. substãtia aiata. ⁊ non aliud tũc ẽ diminuta. q⁹ cõpetit alteri a diffinito. vt plãte. Et his pz q diffinitio magistri nõ ẽ supflua nec diminuta cum cõuertatur cũ diffinito. ¶Magister ergo addit illam pticulã indicatiuã non tanquã necessariã. ſz ad exprimendã magis naturã ꝓpõnis. sicut cũ diffinit aial sic. ſuba aiata sensitiua diffinitio est bona. ⁊ etiam ẽ bona si silr̃ ad dat hec particula corporea. sic dicẽdo. aial est substantia corporea aiata sensitiua. Et nõ valet si dicat illa pticula includit in alijs. ergo frustra ponit. q⁹ q̃uis includit nõ tñ ꝙuertit cum aliqua illarum. Uel alr̃ põt dici q illa pticula idicatiua ẽ necessaria in diffinitione ꝓpositionis. q⁹ sine illa pticula idicatiua ẽ necessaria i diffinitiõe ꝓpõnis. q⁹ sine illa diffinitio nõ ꝙuertet recũ diffinito. q⁹ nõ ois oratio significãs verũ vel falsuz ẽ ꝓpõ. ¶Et si dicis hoc ẽ ꝺ philosophũ. ꝓio phiermenias q dicit. orationes aliorũ modorũ. nõ significare verũ vl falsum. ⁊ ẽt q⁹ diffinitio philosophi ẽ diminuta cuz competat alteri a diffinito. ſ. oõni infinite. ¶Dicit q⁹ significare verũ vel falsuz duplr̃ põt capi. ſ. ꝓprie vt significare verum vel falsum quiescenter. Alio mõ cõiter. siue quiescenter siue non quiescenter significet verus vel falsum. ¶Primo mõ accipit phũs. ⁊ illo mõ ois oratio significãs verũ vel falsum ẽ propositio. Scõo mõ accipit magister ⁊ sic nõ ois oratio significans verũ vel falsuz est ꝓpõ. ⁊ sic pz solutio ⁊c. ¶Aduerte vlterius q ista verba incipit. potest ⁊ ꝺsimilia. possunt dupliciter cõsiderari. Uno modo famularia sunt. alio mõ non vt famularia. Si vt famularia ꝺsiderẽt scias ex grãmatica q habẽt famulari infinitiuis cũ q̃bus iũgunt. ⁊ sic eẽnt ꝓsonalia vel ipersonalia ꝑm q⁹ sunt infinita q̃bus famulant. Si vero cõsiderentur nõ vt famularia tũc erunt verba personalia. vt ly incipit est verbum actiuũ purũ. ⁊ ly põt absolutũ. Si ꝑmo modo ꝺsiderent iste orõnes nõ significãt verũ vel falsuz. sortes põt: plato icipit: cũ sint ipfecte ⁊ nõ significẽt verũ neqz falsuz: seu pfectũ sensuz in aio auditoris. Si vo ꝺsiderẽt scõo mõ: erũt pfecte ⁊ significãt verũ vel falsum prio igit accipit magister. ¶Aduerte vlterius q eadẽ oratio ẽ enũciatio: ꝓpõ: ꝯclusio: ⁊ interrogatio realr̃: ſz differunt rõne: q⁹ dicit enũciatio iquãtũ enũciat aligd de aliquo. ſ. verũ vl falsuz. Dicit ꝓpõ inquãtũ iponit ad iferendũ aliquid aliud: ⁊ ꝓpositio dicat ꝑ alio positio: vt ꝑmissa q̃ ponit pro ꝯclusione iferenda. Dicit ꝯclusio iquantũ ꝯcludit. Dicitur aũt interrogatio iquãtũ interrogat ⁊ ꝓponit sub mõ dubij: ⁊ etiam põt dici qõ: ⁊ est idubitabilis ꝓpõ. In pñti sumit magister propõnem nõ ꝑm ꝑmã rõnem. ſ. pro oratione que ponitur ad inferendum: vt est premissa: sed large pro omni oratione indicatiua significante verum vel falsum.

Diſiones ſub propoſitione cõtentas ſequ
tur numerare. ¶Prima eſt iſta. ¶Propo
ſitionum alia cathegorica:alia hypotheti
ca. ¶Propoſitio cathegorica eſt illa que hz ſub
iectum predicatũ ⁊ copulã tanq̃ principales par
tes ſui:vt homo eſt aial: ſubiectũ eſt li hõ:predica
tuz vero li aial: ⁊ copula ẽ illud verbũ eſt:q̃ ſubiũ
git ſubiectũ cum p̃dicato. ¶Et ſi dicaꝫ hõ currit
eſt.ꝓpoſitio cathegorica ⁊ non hz p̃dicatum: dz q̃
habet implicitũ predicatũ videlicet ly currẽs qõ
patet in reſoluẽdo illud verbuz currit in ſum es,ẽ
⁊ ſuuz participium. Subiectũ eſt de quo aliquid
dz:vt hõ. ¶Predicatũ vero qõ dz de altero vt ani
mal:ſed copula ſemp eſt verbũ ſubſtãtiuũ.ſ.ſum
es eſt. ¶De propoſitione hypothetica poſterius
dicetur ad differentiaz cuius ponitur illa particu
la principales partes ſui.

¶De propoſitione cathegorica.

Aduerte primo quod magiſter diffiniens propo
ſitionem cathegoricam dicit ſic. ¶Pro
poſitio cathegorica eſt que hz ſubiectum predicatuz ⁊ copu
lam ꝓncipales partes ſui. Duas ꝑticulas poſuit i iſta diffi
nitiõe:ꝑma eſt propõ q̃ ẽ loco generis:ſc̃da ẽ que hz ſubie
ctũ p̃dicatuz ⁊ copulã ꝓncipales ꝑtes ſui que eſt loco diffe
rentie:nã p hãc ꝑticulã differt a propoſitõe hypothetica
cuius ꝑtes ꝓncipales nõ ſunt ſubiectũ ⁊ p̃dicatũ ⁊ copu
la:ſed due propõnes:⁊ hec ꝑticula dz itelligi explicite vel
implicite:q̃ ſubordinaꝫ vni mẽtali habenti oẽs has partes
explicite.vt iſti.oẽ riſibile ẽ hõ. Simili dicẽdo ſi ſortes cur
rit eſt:ly eſt:eſt propoſitio cathegorica ⁊ iplicite hz duas par
tes ⁊ non explicite. ¶Et ſi dicas q̃ ly eſt:non ſignificat ve
rum nec falſuz:per pbm primo perhiermenias caplõ 5 vbo
ponentẽ q̃uenientiã inter nomẽ ⁊ vbuz i hoc:q̃ ſicut nomẽ
per ſe ſumptũ ſine cõpoſitiõe non ſignificat vez nec falſum.
ita vbũ p ſe ſumptũ ſine aliqua cõpoſitione nõ ſignificat ve
rum vel falſum:tunc vltra non ſignificat vez vel falſum: er
go nõ ẽ propoſitio. ¶Rñdeꝫ q̃ pbus inrelligit q̃ nomẽ ⁊
verbum ſumptũ ſine cõpoſitione tã explicite q̃z implicite nõ
ſignificat vez neq̃z falſum,ſed ſi implicite hz compoſitionẽ
ſignificat vez vel falſum:vt de illo verbo eſt.pz in argumen
to. ¶Pz etiam de noĩe vt ſi qs interroget qs currit.⁊ reſpon
deatur ſortes.ly ſor.ſignificat verũ vel falſum. q̃ implicite
eſt cũ cõpoſitione cũ ſubordineꝫ iſti mẽtali.ſortes currit.
¶Aduerte ſc̃do circa diffinitũ vñ ſumptuz ẽ hoc nomen ca
thegorica:dicit Boetius in topica ſua q̃ cathegorica idem
eſt qõ p̃dicatiua:denominaꝫ añt ſic a maioris ptis priuile
gio.i.a digniori ꝑte eius:q̃ predicatũ ẽ dignius ſubiecto.
¶Sed vlterius queres quare terminus ſequẽs vbuz dicit
p̃dicatũ:⁊ p̃cedẽs dicit ſubiectũ: ⁊ verbum dicitur copula.
Dicit q̃ rõnes eoꝝ oñdunt. Nam predicatũ ẽ qõ de altero
dicit ſubiectum vero de quo altez dicit.i.q̃ ſubijcit alteri:
puta p̃dicato:copula dicit verbũ: q̃ copulat ⁊ ꝓiungit pre
dicatũ cũ ſubiecto:⁊ oẽ vbum facit hoc i virtute. Nã omne
aliud vbum a vbo ſubſtantiuo dicit adiectiuũ: q̃ eſt reſolu
bile in ſuum ꝑticipium ⁊ ſum es eſt. ¶Aduerte tertio circa
diuiſionẽ.q̃ cõiter dicitur q̃ illa ẽ diuiſio analogi in analo
gata.põt tñ tenere q̃ ſit diuiſio generis in ſpẽs:de hoc vide
ample in qõnibus contra ſummulas. ¶Sed ꝓ oĩbus di
uiſionibus dandis ⁊ datis. Aduerte ꝑm Boetiũ q̃ quadru
pler ẽ diuiſio. Eſt eim oĩs diuiſio aut generis in ſpẽs. aut
totius in ꝑtes:aut vocis in ſignificatiões. Et ꝓeter has eſt
alia diuiſio q̃ ꝑm accidens dicit ⁊ hec eſt tripler.aut cũ ſub
iectum in accidens diuidimus.aut cũ accidens in ſubiecta:
aut accidens in accidentia. Exẽplũ primi cũ genus in ſpe
cies diuidaꝫ.animaliũ aliud rõnale aliud irrõnale. Exem
plũ ſecundi cũ totum in partes diuidiꝫ: aut cum totum con
tinuum diuiditur in ꝑtes integrales:vt domus diuiditur in
tectum:fundamentum parietes aut cum totum diuiditur in
partes eſſentiales:vt hõ diuidiꝫ in corpus ⁊ aiam: aut totũ
diſcontinuũ diuiditur:cũ diuidimus gregẽ aut populũ aut
exercitũ:aut cum diuiditur totũ vſe.vt hõ in ſor. ⁊ ciceronẽ
aut cum diuiditur in totũ poteſtatiuuz in ſuas potentias ⁊
virtutes.vt anima diuiditur in potentiã intellectiuam ſenſi
tiuam ⁊ vegetatiuam. Exẽplũ tertij cũ ſit diuiſio vocis in ſi
gnificationes:q̃ vel eſt vox equoca vt ẽ canis.ſignificat cim
animal latrabile.piſcem marinum ⁊ ſidus celeſte.⁊ talis di
uiſio dicitur equiuocatiõis.vel ẽ oratio multa ſignificãs vt
Aio te eacida romanos vincere poſſe.⁊ hec diuiſio dicit am
biguitatis ſiue amphibologie.aut ꝑm modum. hec ei vox
infinitũ non ſignificat plura.ſz multis modis.nam ſignifi
cat rem vnam cuius terminus inueniri põt.⁊ hec autez ꝑm
menſurã.i.magnitudinẽ aut ꝑm multitudinẽ aut ꝑm ſpeciẽ
Exemplũ quarti cũ ſubiectũ diuidiꝫ in accñtia vt cuz dicit
hominuz alij ſunt nigri alij ſunt cãdidi.alij medio colore co
lorati accidens diuidiꝫ in ſubiecta.ſic eoꝝ que expetunt alia
in anima alia in corporibus ſita ſunt.accidens in accidẽtia
diuidiꝫ ſic.candidoꝝ alia dura ſunt: vt margaritha: alia li
quida vt lac.ſz nota q̃ diuiſio analogi in analogata reduci
tur ad diuiſionez equiuoci in equiuocata.

¶Secunda diuiſio eſt iſta. ¶Propoſitionum
cathegoricarum:alia affirmatiua:alia negatiua.
¶Propoſitio cathegorica affirmatiua eſt illa in
qua verbũ principale affirmatur:vt homo currit.
¶Propoſitio cathegorica negatiua eſt illa in qua
verbum principale negatur:vt homo non currit.

Aduerte primo q̃ magiſter diffinit propoſitiones
affirmatiuam ſic eſt illa in qua principa
le verbum affirmatur duas ꝑticulas poſuit. ¶Prima ẽ ly
illa que ſic exponitur.i. propoſitio et ſtat loco generis. Se
cunda eſt principale verbuz affirmatur que eſt loco differẽ
tie: ꝓpter ſecundarium verbum penes quod nõ attẽditur
affirmatio vel negatio propoſitionis: quia ſi negetur non
ꝓp hoc dicitur ꝓpoſitio negatiua vt illa eſt affirmatiua:ſor.
qui non currit mouet:⁊ tamẽ ſecundarium verbũ negatur.
Similiter ſi affirmaꝫ nõ ꝓpter hoc dicitur ꝓpoſitio affir
matiua:vt illa eſt negatiua:ſor.qui mouetur non currit ⁊ ta
mẽ ſecundarium verbuz affirmaꝫ:⁊ hic ſecunda ꝑticula ꝑn
cipale verbum affirmatur debet intelligi explicite quia dicẽ
do omnis homo ẽ animal rationale ⁊ econuerſo ly ecõuer
ſo eſt propoſitio affirmatiua ⁊ tamen illic non eſt ꝑncipale
verbum q̃ affirmetur explicite ſed implicite tñ quia ſubor
dinatur huic mentali.Oẽ animal rationale eſt hõ. ¶Con
ſimiliter ponit duas ꝑticulas in diffinitione ꝓpoſitiõis
negatiue. ¶Prima eſt ly illa que exponitur vt ſupra ideſt ꝑ
poſitio loco generis. Secunda in qua principale verbum
negatur ponitur loco differentie.dicitur ꝓpter ſecũdariũ v̄
buz penes quod non attenditur affirmatio nec negatio ꝓpo
ſitionis .vt dictũ eſt ſupra ⁊ hec ꝑticula dz intelligi ꝓmi
liter explicite vel implicite ꝓpter ſecundam partez hui⁹ ꝓpo
ſitionis:nullu z animal eſt rõnale ⁊ econuerſo li econuerſio ẽ
ꝓpoſitio negatiua implicite. Magiſter etiã in tractatu ꝓpa
ſummulas addit aliã gloſam huic ꝑticule i qua ꝓncipale
verbum negatur.ſ.p negationẽ exiſtentẽ aliquid illi⁹ qõ di
citur p̃acentez vl̃is negatiue q̃ eſt affirmatiua ⁊ tñ negatur
verbum principale ſz nõ ꝓp negationẽ exiſtẽtẽ aliq̃d illi⁹.
¶Aduerte ſecundo circa diuiſionẽ q̃ eſt generis i ſpẽs.ꝑ
poſitio enim eſt genus ad affirmatiuam ⁊ negatiuam vt vo
luit. ¶Porphyrius ſicut recitat.Boetius i primo ꝑier. ſz
Alexander dixerit q̃ ſit diuiſio analogi in analogata. Rati
ones eoꝝ vide in queſtione contra ſummulas ſi placet
¶Aduerte tertio q̃ penes aliud attenditur affirmatio vel
negatio in cathegoricis aliud in hypotheticis quoniam in
hypotheticis attenditur penes notaz contingentẽ que ſi ne

gatur est negatiua. si autē non ē affirmatiua qz ita se habet nota in hypotheticis sicut verbum pricipale i cathegoricis de iesse. In cathegoricis autē est quedā diuersitas. Nā q̄dā sunt de iesse quedam modales. In cathegoricis de iesse affirmatio ⁊ negatio attenditur penes verbum ꝓncipale: qō si negetur est negatiua si non: est affirmatiua. In modalib⁹ vo dicit philosophus secundo perhiermenias q̄ penes modus attenditur affirmatio et negatio quia ita se habet modus i modalibus sicut verbum pricipale i cathegoricis de inesse. an aūt sit vniuersaliter ver i modalibus de sensu composito ⁊ de sensu diuiso ⁊ an modalis in qua modus affirmatur ⁊ dictum negatur sit negatiua. vel non clare declarabimus cum de modalibus: infra declarabitur. ¶ Dubitaret quis quare si ꝓpositio debet esse negatiua regrit aduerbiū negandi i ꝓpositione: ⁊ tñ si debet esse affirmatiua non requiritur aduerbium affirmandi i propositione qz illa est affirmatiua tu es homo ⁊ nō tñ ponitur aduerbiū affirmandi i ꝓpositione vt profecto q̄ppe ⁊c. ¶ Ad hoc respondet Paulus pergulensis i septimo dubio supra cōsequentias Strodi: di. q̄ talia aduerbia teste prisciano i maiori volumine non sūt aduerbia affirmandi sed confirmandi quia non faciunt ꝓpositionem affirmatiuam sed ꝓpositionē quaz inueniūt ꝓfirmāt. Unde si dicero ꝓfecto nullus homo est asinus: ly ꝓfecto nō affirmat sed confirmat negationez quā inuenit. Sz aduerbia negandi ex officio suo habent negationem: ⁊ ꝓprie sunt aduerbia negandi. ¶ Cōtra sic illud aduerbiū dicit aduerbium negandi ꝑ hoc q̄ negat aliquid aduerbiū dicit affirmandi per hoc qō affirmat aliquid sed ꝑ talia affirmat aliquid ergo minor ꝓbatur qz si queratur putans ne q̄ homo sit albus ⁊ respondeat ita certum est q̄ affirmatur illud. Deinde omne confirmare est affirmare. Ideo dico aliter q̄ talia sunt aduerbia affirmandi non tamē habēt facere ꝓpositionem affirmatiuā sicut aduerbiū negandi facit ꝓpositiōez negatiuā qz ꝓpter hoc ex natura verbi substātiui ē ꝓpositionem affirmatiuam facere cū ex natura eius sit vnire ⁊ componere extrema. nō autem de natura verbi est diuidere vnū extremuz ab altero ideo requiritur aliquid ꝑ quod fiat hoc ⁊ illud est negatio.

¶ Tertia diuisio est ista. Propositiōuz cathegoricarum: alia vera alia falsa. Propositio cathegorica vera est illa cuius primarium ⁊ adequatū significatum est verum: vt tu es homo hec enim ē vera: tu es homo: quia te esse hominem est verum. Uoco significatum primarium ⁊ adequatum ꝓpositionis quod est simile oratioi infinitiue: vel coniunctiue illius: vnde te eē hominem: vel quod tu es homo dicitur significatum ꝓmarium ⁊ adequatum illius: tu es homo cetera autē significata vt te eē animal: te eē substantiā ⁊ huiusmodi sunt significata secundaria: ⁊ penes illa nō dicitur propositio vera nec falsa. Propositio cathegorica falsa est illa cuius primarium ⁊ adequatum significatum est falsum vt tu es asinus.

Aduerte pro itellectu diuisionis q̄ tripler est significatum propositionis. s. principale: assertiuum ⁊ representatiuum. Principale est illud quod resultat ex primaria significatione omnium suoꝝ terminoꝝ vt hec propositio: homo est animal principaliter significat hoiem eē aial. Assertiuū ē qdcūqz significatū ꝓncipale alicui⁹ ꝓpositionis sequētis ad eā: ⁊ sic illa ꝓpositio. hō ē animal significat assertiue aliquid esse: nam formaliter sequitur homo est animal ergo aliqd ē. Representatiuū vo dicit ād cūqz significatū q̄ significādo apphendit ꝑ ipsā ⁊ sic significatū representatiuū illi⁹ ꝓpositionis hō est animal est hominem esse asinum ex quo sequitur q̄ omne significatum principaliter ē assertiuum ⁊ non econuerso ⁊ oē assertiuū est representatiuum ⁊ nō econuerso. Ad ꝓpositum ergo penes veritatem vel falsitatez principalis significati dicitur ꝓpositio vera vel falsa non autez penes veritatem vl falsitatem alterius significati. ¶ Aduerte q̄ ista tria nomia significatū pricipale significatum primarium ⁊ significatuz adequatū: sūt noia synonyma sicut tunica vestis. ⁊ idumentum extra materiam insolubiliuz qō notanter dico quia in materia insolubilium adequatum significatum ⁊ ꝓncipale nō sūt idez: ſm magistrū i vltimo notabili insolubilium adequatum. n. significatum. vt huius sor. di. falsum est sor. dicere falsum. Adequatum. n. significatum i illis est significatuz cathegoricum quod est simile oratiōi infinite vel coniunctiue. Pricipale vero significatum est hypotheticū: vt sor. dicere falsuz ⁊ istam esse veram ⁊ insolubilibus possibilitas attenditur penes adequatum significatum falsitas vero penes principale. Quod autem illa tria idē sint extra materiam insolubilium ꝓbatur. q̄ oē significatū ꝓmarium vel adequatum ē illō quod est simile orationi infinitiue vel coniunctiue. vt ps per magistrum in textu. sed oē principale est hmōi. vt ps ex primo notato quare ⁊c. ¶ Aduerte tertio q̄ isti termini verū vel falsum possunt accipi dupliciter. Primo transcendenter. ⁊ sic sunt termini prime itentionis vel ipositiōis. ⁊ sic cōceditur sophistice. q̄ illa propositio hō est asinus est vera. qz est entia qz est tres res siue tres termini. Secundo pro positione vera vel falsa. ⁊ sic sunt termini secunde intentionis vl impositionis. Tertio aduerbialiter verū pro vere. vel ita esse falsum pro false vel non ita esse. In proposito cōiter dicitur q̄ sumunt aduerbialiter qō idē ē dicere propositio vera est cuius ꝓmarium significatum est verū. ⁊ dicere propositio vera est illa que primarie significat sicut est ⁊ idē est dicere pro positio falsa ē illa cuius primarium significatum ē falsum. ⁊ dicere propositio falsa est illa que significat sicut non ē. vl si ita ē sicut significat. ergo ē vera ⁊ econuerso non est ita sicut significat. ergo est falsa ⁊ econuerso. Quantum autez veritatis hoc contineat. vide in questione contra sūmulas vbi declaratur q̄ verum noialiter sumptum denominat intellectum verum propositionem veram ⁊ significatum verum. ⁊ eadem veritate intellectus denominatur verus. ⁊ propositio vera. ⁊ significatum verum. Non igitur debet exponi q̄ significatum dicat verū pro vere. Si nominaliter sumendo verum recte dicatur q̄ significatum sit verum. vide ibi ample. Ex his patet intellectus diffinitionis ⁊c.

¶ Quarta diuisio propositionum cathegoricarū alia possibilis: alia impossibilis. Propositio cathegorica possibilis est illa cuius primarium ⁊ adequatum significatum ē possibile: vt tu curris. Propositio cathegorica impossibilis ē illa cuius primarium ⁊ adequatum significatum ē impossibile vt homo ē asinus.

Aduerte primo circa diffinitiōes illas q̄ significatuz possibile dicitur esse illud quod pōt esse: ⁊ ideo idem est dicere cuius primarium significatuz est possibile ⁊ dicere q̄ primarie significat sicut potest esse vt dicunt alij. Significatum vero impossibile est illud qō nō ꝑt esse ⁊ ideo idem est dicere cuius ꝓmarium significatum ē impossibile. ⁊ dicere significat sicut non potest esse. ¶ Aduerte tñ q̄ ipossibile est dupler. s. simplr ⁊ ſm qd. Impossibile simplr est illud quod non potest esse. nec potuit esse. vt chymeram esse. ⁊ deum non esse. Impossibile vero ſm quid est illud quod non potest eē. nec poterit esse. tamen potuit esse vt cesarem nō fuisse. ⁊ ita proportionaliter. propositio pōt dici ipossibilis simplr vel ſm qd. ¶ Aduerte secundo q̄ nō omnis propositio possibil potest eē vera sic precise significādo. multe eim sunt propositōes possibiles que non possunt esse vere. vt ille. Nulla propositio est. Nulla propositio ē vera. Nulla propositio est vniuersalis. Nulla propō est ne

cessaria sor. non est in mente sor. Declaro de prima ⁊ sufficit: qr si habes intelligere de alijs. vnde si ponatur ineē qꝫ posset eē vera sequuntur contradictoria ex ea qō probatur. qr si dicas qꝫ ista nulla propositio est. est vera ergo aliqua propositio est vera tunc vltra aliqua propositio est vera ergo aliqua propositio ē: ⁊ ex altera parte sequitur qꝫ nulla propositio est: qr sequitur illa propositio est vera nulla propositio ē. que precise significat qꝫ nulla propositio est. ergo nulla propositio ē ⁊ sic patet qꝫ sequuntur cōtradictoria qꝫ aliqua propositio ē. ⁊ nulla propositio est. Nec etiam ois impossibilis potest esse falsa. immo aliqua est que non potest esse vera nec falsa. vt illa assignata.

¶ Quita diuisio propositionum cathegoricarum alia necessaria: alia contigens. ¶ Propositio necessaria est illa cuius ꝑmarium et adequatum significatum est necessarium: vt deus est. ¶ Propositio contigens est illa cuius significatum ꝑmarium ⁊ adequatum est contigens: vt tu es homo. Et voco significatum contigens illud quod indifferenter potest esse verum vel falsum.

Aduerte ꝑmo contra has diffinitiones qꝫ significatum necessarium dicitur quod non potest esse. qr necessarium dicitur septimo methaphisice qō est impossibile aliter se habere. idem ergo ē dicere propositio necessaria est illa cuius significatum ē necessariuꝫ ⁊ dicere qꝫ suum significatuꝫ non potest non esse. ¶ Aduerte tñ qꝫ necessarium est dupler: scilicet simpler ⁊ ꝑm quid. Necessarium simpliciter est qō non pōt non esse: nec potuit nō eē: nec poterit non esse: vt deum esse est necessarium. ¶ Necessarium ꝑm quid ē qꝫ non pōt non esse: nec poterit non eē potuit: tñ nō esse: vt cesarem fuisse: ⁊ ita proportionaliter propositio pōt dici necessaria dupliciter vel simpliciter: vel ꝑm qd Significatum vero contingens est quod potest esse ⁊ nō eē. Idem ergo est dicere propositio contingens ē illa cuius primarium significatū ē ꝓtingens ⁊ dicere qꝫ primarie significat sicut potest esse ⁊ non esse. ¶ Aduerte secundo qꝫ nō ois propositio contingens ad vtrumlibet pōt eē falsa: sic precise significando. Nam ista aliqua propositio est falsa: non pōt esse falsa sic precise significando. qr si pōt esse falsa ponatur ineſſe. ⁊ tunc sequuntur duo contradictoria. qr sequitur ista est falsa. ergo aliqua propositio ē falsa. ex alia parte sequitur ista ē falsa que precise significat qꝫ aliqua propositio est falsa. ergo nulla propositio ē falsa. quare sequitur cōtradictio. Nec ois ꝓtingens pōt esse vera. imo aliqua contingens ē q̄ non pōt esse vera neqꝫ falsa. vt patet de ista nulla propositio est. ¶ Aduerte tertio qꝫ sicut diri qꝫ verum ⁊ falsum possunt accipi tripliciter. ita dico de omnibus terminis modalibus possibile impossibile necessarium contingens verum ⁊ falsuꝫ. Et sic dico de necessario qꝫ sumitur tripliciter. ¶ Primo transcendenter pro re necessaria: vt cum dico necessariū ē deum. esse tunc ista significat qꝫ aliqua res est que ē necessaria ⁊ ista ē deum esse. Secundo sumitur aduerbialiter pro modo necessario. ⁊ sic necessario deus ē significat qꝫ aliqualiter est in re qualiter non pōt non esse ⁊ taliter est deum eē. ¶ Tertio sumitur pro propositione necessaria. ⁊ tunc ē necessarium deum esse significat qꝫ ista propositio deus est. est necessaria.

¶ Sexta diuisio propositionum cathegoricarum alia alicuius quantitatis alia nullius. ¶ Propositio cathegorica alicuius quantitatis est illa que ē vniuersalis particularis indefinita vel singularis ¶ Propositio vniuersalis est illa in qua subijcitur terminus communis signo vniuersali determinatus: vt omnis homo currit. Terminum communem voco in presenti nomen appellatiuum ⁊ pronomen pluralis numeri. Signa vniuersalia sunt ista omnis: nullus: quilibet: vnus: quisqꝫ: vterqꝫ: neuter: qualislibet: quantuslibet: ⁊ huiusmodi. ¶ Propositio particularis est illa in qua subijcitur terminus cōmunis signo particulari determinatus: vt aliquis homo disputat. Signa particularia sunt ista aliquis: quid in: alter: reliquus: et huiusmodi. ¶ Propositio indefinita ē illa in qua subijcitur terminus cōmunis sine aliquo signo: vt homo est animal. ¶ Propositio singularis est illa in qua subijcitur terminus discretus vel terminus cōmunis cuꝫ pronomine demonstratiuo singularis numeri. Exēplum primi quod sor. currit: exēplum secūdi ille hō disputat. Voco aūt terminuꝫ discretum vel singularē nomē ꝓpriū aut ꝓnomē demonstratiuū singularis nūeri: vt iste ista istud.

Aduerte primo qꝫ pro limitatione propositionis vniuersalis quatuor conditiones requiruntur ꝑm magistrum in logica magna. ¶ Prima qꝫ subijciatur terminus cōis vt excludatur terminus singularis ⁊ ꝑ hoc quod dicitur subijcitur ⁊ non predicatur denotauit qꝫ quantitas ꝓpositionis sumitur a subiecto ⁊ non a predicato. ¶ Secunda non pregnans qr si sit terminus pregnans mediante signo vniuersali non ē vniuersalis: vt dicendo. nō semper fuit hō. non nemo disputabit. nulla istarum ē ꝓpositio vniuersalis. ¶ Tertia solo signo determinatus vel pluribus eidem equiualentibus. Dicitur solo signo vlī determinatus. qr si alijs determinaretur non eēt vlis. vt illa incipit ois hō eē. Dicit ēt vel pluribus eidē equiualentibus propter negatiōes equalētes signis affirmatiuis. vt dicēdo nullus homo non currit. qr equalet huic qlibet homo currit. ¶ Quarta existente vel existentibus aliqd illius ꝑ placentem vlis cū idē sit subiectum vtriusqꝫ. ¶ Pro limitatione ꝓpositionis particularis quatuor conditiones requiruntꝫ. Prima qꝫ subijciatur terminus cōis nō singularis. Secūda non ꝑgnans propter istas aliquis nemo est. Tertia solo signo particulari determinatus vel pluribꝰ eidē equiualēti bus: propter primum ista non est particularis incipit eē aliquis homo. propter secundum. ista est particularis nōnullus homo ē asinus. cū equiualet huic aliqs hō ē asinus. ¶ Quarta existente vel existentibus aliquid illius referendo relatiuum ad talem ꝓpōnem ꝓticularem propter eius placentem. ¶ Pro limitatione propōnis indefinita quatuor conditiones requirūtur. ¶ Prima qꝫ subijciatur terminus cōis ꝑ singulares. Secunda non pregnans propter tales que non sunt indefinite ab eterno fuit hō semꝑ fuit homo. Tertia nullo signo determinatus vel pluribus eidem equiualentibus. Primum dicit ꝑ illas in ꝗbus ē signum siue alicuius quantitatis sint siue nullius. Secundū dicit qr dicendo nō nullus equus currit equiualet isti equus currit. Quarta existēte aliqd illiꝰ ꝑ placētē vlis. ¶ Ex tertia cōditione videt seqꝫ eadem ꝓpositio ē ꝓticularis ⁊ indefinita: qr illa nōnullus equus currit: cū equiualent huic particuli aliqs equꝰ currit. ⁊ ēt equialet huic indefinite equus currit. ergo ē ꝓticularis ⁊ indefinita. ¶ Propositio singularis sic limitat ē illa qua subijcitur terminus discretus sine signo imobilitante: aut terminus cōis ꝑ nomine demōstratiuo determinatus existente aliquid illius. Dicitur sine signo imobilitante ꝑ tales necessario tu non es asinus. cuius subiectum imobilitatur. nō qꝫ stet ꝺterminate vel econfuse ⁊ iped at de sensum. qr nō pōt de lege cōi descendi sub termino discreto: sed qr suspendunt talia suba a ꝑpria denomiatione. qr nulla illaꝝ dicit discreto ꝫ modalis. Dicit vlterius vel subijt terminus cōis solo ꝓnoe demonstratiuo determinatus existene aliqd illius. Dicitur exīte aliqd illiꝰ

vtsupra. ¶Dubitaꝫ vñ sumitur quãtitas ꝓpositiõis: ꝛ ꝓsequenter ãre aliqua ꝓpositiões dicunt alicui⁹ quãtitatis aliq̃ nullius. Alicuius quantitatis vt vlis: pticularis i difinita ꝛ singularis. Nullus vt exclusiue: exceptiue reduplicatiue. ¶Ad hoc respondẽt qdã dicentis q ꝓpositio potest considerari dupliciter. Uno mõ ꝑm substantiã ꝛ cõpositionẽ terminoꝝ. Alio mõ ꝑm significatuz. ¶Prio mõ ois ꝓpositio ẽ alicuius quãtitatis: quoꝝ quolibet ẽ natũ ꝑ se eẽ hoc aliqd. Sed secundo modo quo ad significatũ ꝓpositio dicit alicui⁹ quãtitatis cui⁹ subiectũ significat aliqõ totũ vel aliqõ qõ ẽ ps i toto. Exẽplũ ꝑmi: vt qlibet hõ currit. Exẽplũ scõi vt aliquis hõ currit. hõ currit fortes currit tũc aũt subiectũ significat ptẽ i toto: qñ ps significat sic q põt cõtineri i toto q tũc ẽ qñ toto existente vo pars est va. ¶Ex isto pz q ꝓpositio exceptiua ꝛ exclusiua reduplicatiua nõ sũt alicui⁹ q̃ztitatis vt dicendo tñ hõ currit vel qlibet hõ ꝑter fortẽ currit vel quilibet hõ iquãtũ hõ currit nõ significãt ista subiecta totũ qõ cõprehẽdi põt sub eis nec ptez q̃ cõtineanꝫ i toto q si ista est vera qlibet hõ currit. nõ tñ hec ẽ vera tñ hõ currit: nec ista ois hõ ꝑter fortẽ currit nec ista qlibet hõ iquãtũ hõ currit. Addũt ẽt isti q ista ẽ nullius q̃ztitatis hõ ẽ spẽs: si ly hõ simplr supponat q si eẽt alicuius q̃ztitatis marie eẽt idefinita qõ nõ ẽ verus q nõ põt eẽ vniuersalis nec pticularis. Itẽ nõ põt ordinari i figura. Itẽ significaret ptẽ i toto qõ ẽ falsum q cũ suppõat simplr non est op⁹ hois essentiaꝫ nec subalterna nec aliq̃lis ps. ¶Hec opio peccat i duob⁹. ¶Prio diminuta est q dicit q q̃ztitas attẽditur penes subiectũ ꝛ nõ assignat cãm quare magis penes subiectũ q̃z ꝑdicatũ. Scõo dicit falsũ dicit. n. Ois ꝓpõ cuius subiectũ significat totũ aut ptẽ i toto ẽ alicui⁹ q̃ztitatis sane itelligẽdo sicut ipse itelligit. ¶Cõtra q ista ꝓpositio hic hõ iquãtũ hic hõ ẽ aial significat ptẽ i totũ ad modũ suũ ꝛ tñ nullius ẽ q̃ztitatis. ergo ꝛc. ꝓña ẽ nota cũ minori maior ꝓbatur q ꝑm ipsũ ꝓpositio significat ptẽ i toto qñ pars sic significat q ꝓtieri põt i toto qõ tũc ẽ qñ toto existẽte vero ps ẽ va sed ita ẽ hic ꝓbatio q illa vlis ois hõ ẽ aial nũq̃z põt eẽ va qui illa singularis sit va. hic hõ iquãtũ hic hõ ẽ aial. Silr arguitur õ illa hic hõ iq̃z tũ hic hõ ẽ aial q ill a vlis ois hõ ẽ aial nõ potest eẽ va qui talꝫ sit va. ergo ẽ alicui⁹ q̃ztitatis. ꝓñe patẽt ꝑz illos. ¶Aliter g̃ rñdẽdũ ẽ. ꝛ q dubitatio ꝑz duas ptes ꝑma ẽ vñ somiẽ q̃ztitas secũda ãre aliq̃ ꝓpositiões sũt alicui⁹ q̃ztitatis ꝛ aliq̃ nõ vt clare habeaꝫ rñsio sigilati respõdebo. ¶Ad ꝑmũ dicit q q̃ztitas sumiẽ a subiectis ꝛ nõ a prędicatis. Cui⁹rõ ẽ q subiecta possunt accipi vniuersaliter ꝛ pticulariter. ꝑdicata a vo nõ nã philosoph⁹ ꝑmo phiermenias dicit q vle vlr sũptũ nũq̃z ꝑdicaꝫ. Quare ãt. subiecta pñt accipi vniuersaliter ꝛ pticulariter ꝛ nõ ꝑdicata dupler ẽ rõ. ¶Pria q signũ põt remanere signũ a ꝑte subiecti nõ aũt a ꝑte ꝑdicati cũ sit ps ꝑdicati. Scõa rõ ẽ q subiectũ se hz vt mã ꝑdicatũ vo vt forma. Cũ autẽ forma de se sit idiuisibilis: mã vo diuisibil rõne cui⁹ dicit forma iõ significatũ vniuersale dicẽs formã hz addi subiecto nõ autẽ ꝑdicato ẽt quot modis põt variari subiectũ variaꝫ q̃ztitas propositionis. cum autem quadrupliciter possit variari. quia aut subiectum est terminus vniuersalis aut singularis. Si singularis sic facit singularem. Si vniuersalis aut cum signo aut signe signoꝝ si sine signo sic facit propositionem indefinitam si cum signo aut vniuersaliter aut particulariter si particulariter facit particularez si vniuersaliter vniuersalem. ꝛ sic quadrupler ẽ propositio alicuius quantitatis. ¶Ad secundam dicit magister in logica magna formaliter hec verba. Quandocũque subiectum alicuius propositionis in mobilitat nõ quidem per modum determinationis super determinabili. sic imobilitatur predicatum vniuersalis affirmatiue aut subiectum exclusiue. sed immobilitaꝫ ꝑ modum probationis termini precedentis ipsum rõne cuius subiectum a sua ꝓpria denominatione suspenditur. non ẽ alicuius quãtitatis. Ideo exclusiua. vt tñ hõ currit. que hz probari rõne signi ꝛ non subiecti non est alicuius quantitatis. Exceptiua similiter reduplicatiua similiter ablatiuus in ꝓñtia qñ precedit bene dico quando precedit. q aliter non. vnde ista non homine currente tu es asinus. nullus est quantitatis. sed ista tu es asinus nulls homine currente est singularis. similiter ista sine aure tu potes audire nullus est quantitatis. ꝛ breuiter dicatur de omnibus illis in quib⁹ subiectum suspenditur a propria denominatione ratione probationis termini precedentis ipsum. Et nota bene q non omnes sciunt hoc quos credis scire ideo tu decipis.

¶Ex quibus sequiꝫ iaz que est cathegorica nullius quantitatis. Et dicit q illa que non est vniuersalis nec particularis nec indefinita nec singularis: vt exclusiue ꝛ exceptiue: videlicet tantum homo currit: omnis homo preter sortem mouetur.

Aduerte q hz cõiter ponatur q iste quatuor non sunt alicuius q̃ztitatis. s. exclusiua exceptiua: reduplicatiua: ablatiuus i ꝓñtia. tñ non tñ iste quatuor non sunt alicuius quantitatis: ꝑz multo plures vt dicit magister in logica magna. Et breuiter oẽs iste sunt nullius q̃ztitatis in qbus subiectum suspendiꝫ a ꝓpria denominatione rõne ꝓbationis precedentis ipsum: vt iste ab eterno deus fuit sp hõ fuit. incipit sortes eẽ imediate añ a tu fuisti necessario deus est. ꝓtingenter tu es tu scis sortem currere possibile est sor. currere ꝛ de cõsimilibus.

¶Iuxta primã secãm ꝛ vltimam diuisiões ponitur iste versus. Que ca. vel ip. qualis ne afflu quãta par. i sin. ¶Prima ps sic intelligiꝫ q ad interrogatõez de propõne facta ꝑ que rñdeꝫ cathegorica vel hypothetica. Secũda autez asserit q ad iterrogationẽ factã ꝑ qualis rñdeꝫ affirmatiua vel negatiua: sed in tertia denotaꝫ q ad interrogationem factã ꝑ quãta rñdeꝫ vniuersalis pticularis indiffinita vel singularis: ꝛ hoc secũduz exigentiam ꝓpositionis ꝓposite quare ꝛc.

Hil dico q õ se clarus est. ¶Dubitaꝫ ꝓra oẽs diuisiones ꝓbationum vtrũ sint date de ꝓpositione eodẽ mõ sumpta. ¶Ad qõ rñdet qdaz q non sunt date ꝓbatione eodem mõ sumpta sed diuersimode. Unde ꝓpositio põt ꝓsiderari tripliciter. Uno mõ quo ad substantiam: ꝛ sic diuidiꝫ in cathegorica ꝛ hypotheticã. q habere subiectũ ꝑdicatum ꝛ copulã tanq̃z ptes ꝓncipales. vel hinc plures ꝓpones tãq̃z partes ẽ de substantia ꝓpõnis. Alio mõ põt ꝓsiderari quo ad q̃ztitatem ꝛ sic diuiditur in vlem pticularem indefinitã ꝛ singularẽ. q facta est diuisio ꝑm ꝓditionem subiecti a quo sumitur q̃ztitas cũ subiectũ se habeat vt materia ꝛ quantitas est eterna materie ꝑz commentatorẽ in de substantia orbis. Alio mõ potest ꝓsiderari quo ad qualitatẽ. ꝛ hoc dupliciter. vel q ꝓsideraꝫ qualitas significantis vel significati. si significantis sic diuiditur i affirmatiuã ꝛ negatiuã. q facta ẽ diuisio ꝑm id quod se hz vt formã in ꝓpõne. ꝛ ꝓñter vt qualitas pura. sed verbum est illud qõ est vt forma respectu subiecti ꝛ predicati. Si aũt ꝓsideratur qualitas significati sic diuidiꝫ in verã ꝛ falsam necessariam ꝛ ꝓtingentem possibilẽ ꝛ impossibilem.

¶Aliter potes dicere ꝛ clarius q ꝓpositio põt quadrupliciter diuidi. s. ꝑm substantiam ꝑm qualitatem ꝑm quãtitatem ꝑm materiam. Si ꝑm substantiaz diuidit in cathegoricam ꝛ hypotheticam. Si ꝑm qualitatem in affirmati

uam ⁊ negatiuā. Si ꝑm quantitatē diuidit in vniuersalez ꝓticularē indefinitā:⁊ singularē. Si ꝑm materiā diuidit i necessariā ꝓtingentē verā ⁊ falsaz:possibilē ⁊ impossibilez. ¶Aduerte tñ q̄ nō loquor de materia ex qua ē ꝓpositio: q̄ sic esset accipe ꝓpositionē ꝑm subſtantiā ⁊ termi sunt materia ꝓpōnis ⁊ de subſtantia eius:sed loquor de materia ꝑ habitudine p̄dicati ad subiectū. Jō materia propositionis vt hic sumit ē habitudo p̄dicati ad subiectū in qua sit propositio predicati cū subiecto ⁊ in qua subiectū vel predicatū diſcōueniunt ⁊ ꝓueniunt ⁊ ꝑm hoc materia ꝓpositionis est tripler.ſ.naturalis contingens ⁊ remota. ¶Materia naturalis est illa in qua predicatum ē de essentia subiecti: vel ꝓpōnum eius:vt hō est aial:⁊ hō est risibilis. Cōtingēs vo est illa in qua p̄dicatuz pōt inesse aut abesse subiecto vt hō est albus. ¶Remota ē illa in qua p̄dicatum nō pōt ꝓuenire subiecto:vt hō est asinus. Et ꝑm hāc triplicem materiā sunt alie tres diuisiones.q: si materia est naturalis ꝓpositio ē necessaria:si ꝓtingens est propositio ꝓtingens:si remota falsa ē Jtē si natural' vera est:si remota falsa ē:⁊ si ꝓtingens possibilis ē:si remota ipossibilis:⁊ loquor de affirmatiuis:q: i negatiuis aliter variant. ¶Adhuc subtilius ꝑt dici q̄ propositio necessaria ꝑm vnitatē diuidit i cathegoricam ⁊ hypotheticā:q: propositio vna vel est simplr vna vt cathegorica vel est vna ꝓiunctione:vt hypothetica:sicut aliqd vnū diuidit i vnū simplex ⁊ cōpositum. Deinde propositio cathegorica ꝑm qualitatem diuidit in affirmatiuā ⁊ negatiuā rōne copule penes quā attēdit affirmatio ⁊ negatio. Deinde ꝑm quantitatē diuidit in vlem.ꝓticularē i definitaz.⁊ singlarez rōne subiecti q̄ nō suſpendit a ꝓpria denominatione. Deinde ꝑm materiā diuiditur vlterius in verā ⁊ falsam necessariam ⁊ ꝓtingentē possibilem ⁊ impossibilem rōne significati propositionis quod est tale.

Reter supradictaſ diuiſiōes duc alie declarant. ¶Prima est ista. ¶Propoſitiōuz cathegoricarum:alia de inesse:alia modalis. ¶Propoſitio cathegorica de inesse est illa i qua non ponitur aliquis mod⁹: vt homo currit. ¶Propoſitio cathegorica modalis est illa in qua ponitur aliquis modus:vt possibile est sortez currere. ¶Modi autem sunt sex.ſ. possibile ⁊ impoſſibile:necessarium ⁊ contingens:verum ⁊ falsum.

Duerte quod diff initiones iste de virtute sermonis falsę sunt cuz cathegorica propositio nō sit modalis in qua ponitur modus:vt ista hic est possibile. Sed i sensu in quo fiunt vere sunt. ¶Prima.n. q̄ dicit modalis ē illa in qua ponit modus sic intelligit.i.in qua p̄dicatū ineſt subiecto cū determiatione modi:vt possibile ē sortē currere. Vel magis ad litteram dici. ¶Modalis ē illa in qua ponitur modus modaliter sumptus:q: tūc ordinat cū dicto. ¶Conſil' dicat de ꝓpoſitiōe de inesse q̄ ē illa in qua p̄dicatū ineſt subiecto ſimplr.i. ſine determinatione modi. Vel magis ad litteram dic de inesse ē illa in qua nō ponit modus modalr sumpt⁹. ¶Modi aūt sunt ſex. ¶Ad cognoſcendū qd sit modus in ꝓpoſito ⁊ quot sunt modi. ¶Aduerte circa ꝑmū q̄ modus est adiacēs rei determinatio.i. determinatio facta ꝑ adiectiuū. vñ adiectiuū determinatio ⁊ modus eandē rē dicūt.sed differūt ꝑm rōnē. Adiectiuum.n.dicit rē adiacentē.determinatio vero dependētiaz rei modus aūt dicit vtrūq;. ¶Circa secunduz aduerte q̄ adiectiuū est dupler.ſ.noīs vt albus alba album:⁊ ſilia: ⁊ verbi vt aduerbium:q: ¶Priſcianus aduerbiū est vt verbi adiectiuū. ¶Adiectiuū vero tā noīs q̄z verbi ē dupler.q: quoddā pōt determinare verbū rōne cōpoſitionis:⁊ quoddam non. Illud aūt quod pōt determinare verbū rōne cōpoſitiōis ſi addat aliqd ſupra cōpoſitionē.vt puta neceſſitatem vel aliqd hmōi:qđ ſic additū ſit er pte rei pōt facere ꝓpoſitionē modalē. Unde dicit ꝑmo q̄ determinet vbum rōne cōpoſitiōis id est q̄ determinet oratiōnē ꝓuenctiuā vel infinitaz:vt dicendo ſortē currere ē possibile: qđ nō faciūt illa aduerbia bñ male ⁊ velociter: q: determinant ratione verbi:vt ſortes currit velociter:⁊ nunc: nup q̄ determinant rōne tpis vt ſor.nunc currit:⁊ mlta adiectiua noīalia ⁊ verbalia. Dicit ſcđo q̄ addat aliqd ſupra cōpoſitionem:q: ſit er pte rei qđ non faciūt iſta aduerbia dubie:ꝑbabiliter vel iſta noīa dubiū ꝓbabile:ſitum cum ſignificēt qualitatez anime ⁊ non rei:q: nulla dubietas est er pte rei:⁊ q: iſta.ſ. neceſſarium ꝓtingens:possiblie ipoſſibile verum ⁊ falſum ⁊ non plura habēt has duas ꝓditiones. Jdeo tñ ſunt ſex modi facientes ꝓpoſitionem modalez. Et hi modi poſſunt dupliciter ſumi:ſcilicet nominaliter:vt exemplificatū.⁊ ad uerbialiter: vt neceſſario possibiliter impoſſibiliter: vere ⁊ falſe.horū aūt aliq poſſunt ſumi verbaliter:vt pōt:ꝑ poſſibili:non potest ꝓ impoſſibili:oz ꝓ neceſſario:contingit ꝓ contingenter. ¶Circa ſufficientiam modorum nota q̄ qdam ſic aſſignant. ¶Aā cum modi determinent compoſitionem vel inherentiā predicati ad ſubiectū quot modis ꝓuenit determinare iſtam inherentiaz tot erunt modi, terminari autē contingit tñ ſex modis: q: aut ꝑ veritatem aut falſitatē abſolute.⁊ ſic ſumuntur duo modi.ſ.veruz ⁊ falſum.aut ꝑ aliqd qđ ꝑtat veritatē illi⁹ inherentie conditionate.aut falſitatem ꝓditionātis: ſi vītatez ꝓditionatā aut dicit veritatē infallibilem.⁊ ſic accipit neceſſariū. aut falſitatē ifallibilē:⁊ ſic accipit ipoſſibile: aut dicit veritatez fallibilē.⁊ ſic accipit ꝓtingēs aut falſitatē fallibilē.⁊ ſic accipit poſſe:⁊ ſic tñ erūt ibi ſex modi poſſe impoſſe neceſſariū ꝓtingens:verū ⁊ falſum. Et dicunt vlterius q̄ poſſe ⁊ ꝓtingens nō differunt:niſi q̄ vnū importat de ſuo mō ſignificā di veritatem fallibilem vt ꝓtingēs.aliud falſitatē fallibilē vt poſſibile.⁊ iō dicūt q̄ poſſibile est falſū potēs eſſe verū:ſz contigens est verum potens eſſe falſum. Dant etiā aliam differentiam.ſ.q̄ contingens dicit veritatem euenet⁹ ex pte rei.ſed poſſibile dicit veritatem euenet⁹ ex pte temporis. ¶Uz hec ſint ſubtiliter dicta: tñ leq̄ndo viā cōez magis diſtinguenduz est ꝺ ꝓtingenti:qđ vno mō accipit ꝑ poſſibili.alio mō ꝑ ꝓtingenti ad vtrūlibet. ¶Primo mō accipitur hic ⁊ ſic ordinat in figura.⁊ ſic poſſe ⁊ ꝓtingēs ñ differunt ⁊ ſi vnū dicit vītatem fallibilē ⁊ aliꝺ. ¶Scđo vero mō accipiendo ꝓtingēs nō ꝺicit ſibi aliqua ꝑpō de neceſſario: q: ꝓtingens ad vtrumlibet exponit ꝑ poſſe eſſe ⁊ poſſe nō eſſe:hoc est ꝑ vnā copulatiuā factā ex duab⁹ ptibus de poſſi.vbi gratia oēm hoiez cōtingēs est.ad vtrumlibet currere exponit ſic: oīs hō ꝑt currere:⁊ oīs hō pōt nō currere cōtradictoriū est nō oēz hoiez ꝓtingens est currere q̄ vz iſta aliquis homo de ne ceſſitate currit vel idem homo de neceſſitate nō currit. Et ſufficientia ē talis. aliquis modus dicit veritatem vel falſitatem abſolutam vel conditionatam. Si abſolutam ſic est verum vel falſum. Si cōditionatam aut dicit veritatem infalibilē ⁊ ſic est neceſſarium aut falſitatem ifallibilez ⁊ ſic eſt impoſſe aut vītatem vel falſitatez infallibilez ⁊ ſic est cōtingens ⁊ poſſe. Dubium est ſi omnes iſti faciūt ꝓpoſitionez modalem quare magiſter nō poſuit ꝓpoſitiones ꝺ vo ⁊ falſo i figura ſicut alias modales. Idē dubium est ꝺ tra figuras aſſignatas a philoſopho ſecūdo perhiermenias ingb⁹ nō ponunt ꝓpoſitiōes de vo ⁊ falſo ⁊ alias ſic ⁊c. ¶Ad qđ Burle⁹ dicit in ſecundo ꝓhiermenias q̄ verum ⁊ falſuz nō faciūt ꝑ poſitionem modalem q: nihil addūt ſupra compoſitiōem ſez ſupra eſſe ⁊ non eſſe. Idem.n.est dicere ſortes currit verum ē ſortes currere.⁊ idem est dicere ſortes non currit ⁊ falſum est ſortem currere.⁊ q: nichil addūt ſupra eē ⁊ non eſſe.ideo non faciunt ꝓpoſitionem modalem. Similiter nulla ꝓpoſitio modalis conuertitur cum ſua de inesse .ſed iſte conuertuntur. ſortes currit ⁊ ſortem currere est verum. Jdeo hec ꝓpoſitio verum est ſorte currere nō

est propositio modalis. Quod autem philosophus connumeret verum et falsum inter alios modos. hoc ē quia determinat quod predicatum ineſt ſubiecto. ſed quia nihil addunt ſupra compoſitionem. ideo non faciunt propoſitionem modalem. Et propter hoc philoſophus non determinat de oppoſitione nec de conſequentia propoſitionum in quibus ponuntur verum ⁊ falſum ſicut ꝺ alijs modis qui faciunt propoſitiones modales. ¶ Licet hoc ſit probabile: eſt tamen contra cōmunem ſententiam auctoꝝ ⁊ ex ſufficientia modoꝝ poteſt argumentari contra ipſum ſed gratia breuitatis relinquo. ¶ Ideo aliter dicendum ſecundum Boetium de mente armonij in ſecundo per hiermenias quod philoſophus determinat ꝺ propoſitionibus modalibus prout habent oppoſitionē ⁊ cōſequentiam aliter quā ille de ineſſe ⁊ quia propoſitiones modificate his duobus modis. ſ. vero ⁊ falſo non differunt per oppoſitionem ⁊ conſequentiam ab illis de ineſſe. ſed bene modificate per alios quatuor modos. ideo de iſtis duobus non determinauit ſed de alijs quatuor ſic. ¶ Quare autem propoſitiones modificate ſecundū verum ⁊ falſum non variāt oppoſitionem ⁊ conſequentiam abillis de ineſſe cauſa eſt quia tales ꝓpoſitiones ſic modificate equiualent propoſitionibus correſpondentibus de ineſſe ⁊ ideo talem oppoſitionem ⁊ conſequentiaꝝ habent adinuicem qualem habent ille de ineſſe quibus equiualent. vnde iſte omnem hominem currere eſt veruꝝ nullum hominem currere eſt verum cū equiualeant iſtis omnis hō currit nullus hō currit q̄ ſunt ꝓtrarie ⁊ ſic ſunt cōtrarie adinuicez. ⁊ iſte oēz hoīez currere ē falſuꝝ nullū hominem currere eſt falſum cum equiualeant iſtis aliquis hō currit aliqs hō non currit q̄ ſūt ſbcontrarie ita ⁊ ille ſūt ſubcontrarie. ⁊ ita de alijs dicaſ. Sꝫ cū ꝓpoſitiōes modificate ſecunduꝝ alios quattuor modis non equiualeant illis de ineſſe vt manifeſtum eſt. Ideo habent oppoſitionem. ⁊ conſequentiam diuerſam ab illis. ¶ Sed forte diceret aliquis quod iſte contrarie ſunt omnem hominem currere eſt neceſſe nullum hominem currere eſt neceſſe. q̄ quāuis non equaleant illis de ineſſe correſpondētibus. Sufficit tamen q̄ iſte correſpondentes ſint contrarie. vt omnis homo currit nullus homo currit. ¶ Dicendum q̄ adhuc eſt vniuerſaliter verum hic q̄ iſte omnē hominem currere eſt neceſſe. ⁊ aliquem hominem nō currere eſt neceſſe. non ſunt contrarie. ⁊ tamen propoſitiones correſpondentes ſibi illis ſunt contrarie: vt aliquis homo currit aliquis homo non currit.

¶ Secunda diuiſio propōnuꝝ modaliū quedaꝝ eſt in ſenſu diuiſo ⁊ q̄dā in ſenſu cōpoſito. ꝓpoſitio modalis in ſenſu diuiſo ē illa in qua modus mediat inter actū caſum ⁊ verbū infinitiui modi vt ſortē poſſe ē currere. ꝓpō modalis in ſenſu cōpoſito ē illa in qua modus totaliꝫ p̄cedit vel finaliter ſubſequitur: vt deum eſſe eſt neceſſarium impoſſibile eſt hominem eſſe aſinum.

a **Duerte** quod de ꝓpoſitionibus ꝺ ſenſu compoſito vel diuiſo mediantib⁹ iſtis modis poſſibile impoſſibile. quadruplex eſt opinio. Nam ꝓetrus de mantua vult q̄ quādo iſti termini totaliter precedunt dictum propoſitionis tunc eſt propoſitio de ſenſu compoſito. ſed quando mediant inter partes dicti. aut finaliter ſequuntur tunc eſt ſenſus diuiſus. Ratio eſt quia tunc non cadunt ſupra totam compoſitionem cum terminus ſequens non habeat vim ſupra precedentem. q̄ negatio que eſt maxime virtutis non habet vim ſupra terminum precedentem. ergo nec aliquis alter terminus. Mentiſber autem tꝫ cum opinione cōi quam ſeqtur magiſter ⁊ vult q̄ tales termini faciāt ſenſum compoſitum ſiue totaliter precedant ſiue totaliter ſequantur. q̄ etiam dum finaliter ſequuntur. virtus eoꝝ tranſit in totam cōpoſitionem. ſed tūc faciunt ſenſum diuiſuꝝ q̄ſi inter ꝓtes dicti mediant. ¶ Strodus vero dicit q̄ lꝫ dum totaliter p̄cedunt dictum faciāt ſenſum cōpoſituꝝ ⁊ dū mediāt faciant ſenſuꝝ diuiſum. dū tñ finaliter ſequūtur pñt indifferenter capi aut ſm cōpoſitionē aut diuiſionem. Jō vult q̄ tales ꝓpōnes hēat ꝺiſtingui antequā ad eas rñdeat: ⁊ ſm q̄ fit limitatio ad ſenſum compoſitū vel diuiſum aliter ⁊ aliter eſt reſpondendū. ¶ Burleus vero ſequens antiquos ⁊ non modernos vult q̄ q̄ſ modus ordinatur cū dicto tūc diſtinguenda eſt ꝓpō. q̄ pōt eē i ſenſu cōpoſito ⁊ in ſenſu diuiſo. Erit autē in ſenſu cōpoſito ſi modus predicaſ ⁊ totū dictū ſe teneat ex ꝓte eiuſdē extremi ſ. ſubiecti. Si vō mediat facit ſenſum diuiſum. ſi āt p̄cederet totū dictum ⁊ nō accipeſ vt p̄dicaſ nec vt mediaſ nō faceret ſenſum cōpoſitum neqꝫ diuiſum. ¶ Dubitaſ prio que ſit ꝓpō vere modalis. an illa de ſenſu cōpoſito: an illa de ſenſu diuiſo. ¶ Circa hoc due ſunt opiniones. Opinio cōis eſt q̄ propoſitio modalis de ſenſu cōpoſito ē vere modalis: non autem de ſenſu diuiſo ⁊ fundat ſe ſupra auctoritatem philoſophi in ſecundo perhiermenias q̄ dicit i modalibus eē ⁊ nō eſſe ſunt ſubiecta. ⁊ appoſitiones ſunt p̄dicata per eſſe ⁊ non eſſe intelligens dictū affirmatū ⁊ negatum. per appōnes vō ipſos modos. ¶ Alia eſt opio q̄ vult q̄ modus faciens pōnez modalē nec ſit ſubiectū nec p̄dicatum. nec ſe teneat ex ꝓte ſubiecti nec ex ꝓte predicati: ſed ex ꝓte verbi vnientis predicatū cum ſubiecto. Unde ſicut quedam ſincathegoremata determinant ſubiectuꝫ: vt ois nullus: ⁊ hmōi. ⁊ quedam determinant predicatuꝫ vt bene ⁊ male. ita quedā determinent cōpoſitionem vniētē predicatū cū ſubiecto ⁊ huiuſmodi ſincathegoremata faciunt ꝓpōnez modalem. Si aūt modus predicaſ ⁊ non ſit alter modus determinās cōpoſitionē eſt ꝓpoſitio de ineſſe cuios rō eſt q̄ propoſitio de ineſſe eſt illa in qua denotaſ predicatuꝫ ineſſe ſubiecto ſimpliciter. i. ſine determinatione alicuius modi. ſed q̄ſ aliqs modus ſubiicitur vel p̄dicatur ⁊ nullus alius modus determinat cōpoſitionē denotatur p̄dicatum ineſſe ſimpliciter ſubiecto. ergo eſt de ineſſe vtraqꝫ opinio pōt defendi requirē modū i tractatu cōtra ſummulas. Dubitatur ſcō de qualitate modaliuꝫ ꝺ ſenſu diuiſo ⁊ compoſito. ſ. penes quid attendatur qualitas in illis an penes modum affirmatū ⁊ negatū. an penes dictum affirmatū ⁊ negatū. Circa hoc ſunt due opiniones. vna opinio vult q̄ penes modum affirmatū ⁊ negatum. ⁊ dicit q̄ ſi modus non negatur eſt affirmatiua. ſi vero negatur eſt negatiua. lꝫ inter eos aliqualis ſit differētia. Nam magiſter vult q̄ ſic negatiua dūmodo cadat. ſ. modū. lꝫ nō ſupra verbū. vt dicendo ſortē currere eſt non poſſibile. Alij volūt q̄ debet ēt cadere ſupra verbum vt dicendo ſortem currere nō ē poſſibile. ¶ Hec opinio fundatur ſupra auctoritatem philoſophi ſcō perhiermenias dicentis q̄ ſicut verbum ſe hꝫ in propoſitionibus de ineſſe. ita modus i ꝓpōnibus modalibus. ſed in illis de ineſſe verbum eſt vt forma penes quod attenditur affirmatio ⁊ negatio. ergo modus in modalibuſ eſt ſicut forma penes qō attenditur affirmatio ⁊ negatio. ¶ Alia opinio eſt que reſpondet diſtinguendo vnde ꝓpoſitio modalis pōt dici negatiua tripliciter aut de dicto tm̄ aut de modo tm̄ aut de dicto ⁊ de modo ſimul. Exemplū primi vt ſortem currere ē poſſibile. Exempluꝫ ſcōi vt ſortē currere nō eſt poſſibile Exemplum tertii vt ſortem nō currere nō eſt poſibile ⁊ ita poteſt diſtingui de affirmatiua ſuo modo. ¶ Dubitāt tertio de quantitate modalium an ſint alicuiꝰ quātitatis ⁊ cuius quantitatis ſint. ¶ Circa hoc ſūt due opiniōes. Burleus enim ſequens antiquos vult i ſcō perhiermenias q̄ omnis ꝓpoſitio de ſēſu cōpoſito eſt propoſitio ſingularis q̄ in ea ſubijcitur terminus ſingularis: quod pꝫ: q̄ ſubijcit dictū propōnis qō eſt ſignificatū ſingularis illius ꝓpo

sitionis: ꝛ accipiť ꝑ vno termio singulari. ꝛ sic de alijs q̄z uis in eis sit signum vle adhue est singularis vt hic: oēm hoiez currere est pole. propositio vero de sensu diuiso accipit quantitatē a subiecto dicti: q̄ si terminus singularis ē propositio singularis est: vt hic sor. possibile est currere. Si vero est terminus cōis cum signo vniuersali est vniuersalis: ꝛ ita de alijs. vt oēm hominem possibile est currere. Unde hec opinio dicit q̄ quedam sunt propositiones modales de dicto: vt sortem currere est necesse in quibus. ſ. dictum subijcitur ꝛ modus predicatur. quedā vero sunt modales de re in quibus modus interponitur dicto: vt sortez necesse est currere. Non enim est sensus q̄ hoc dictum sit necessarium. ſ. sortem currere: sed sensus huius est q̄ in sorte est necessitas ad currenduz. Clarius hoc apparet ō possibili. cum enim dicitur sortem currere est possibile. sensus est q̄ hoc dictum sortem currere sit possibile. sed cum dicitur sortem possibile est currere sensus est q̄ in sorte est potentia ad currendum. Enunciationes vero in quibus modus subijcitur ꝛ dictuz predicatur. vt possibile ē sortē currere. videntur modales. sed non sunt modales de dicto. ſz singulares. Modales vero de re vt que videntur modales sumunt quantitatem a subiecto dicti ꝛc. ¶ Alia ē opinio modernorum quā sequitur magister ꝛ hec opinio vlt q̄ modales de sensu composito non sunt alicuius quantitatis. consequenter non debent dici singulares. Ratio ipsius est. qz quantitas propositionis sumitur a subiecto non quocunqz. sed a subiecto quod non suspenditur a propria denominatione ratione probationis precedentis ipsum. ꝛ ideo si subiectum sit terminus singularis non sequitur qō propositio sit singularis. qz ista nullus ē quantitatis: necessario tu curris. ꝛ tamen subiectum est terminus singularis ꝛ ita dicatur de modalibus de sensu composito. quod ſz subiectum sit terminus singularis. non tamen sunt alicuius quantitatis. qz subiectum suspenditur a propria denominatione ratione probationis ipsum precedentis. vt dictum est supra.

¶ Ex his diuisionibus originantur tres figure quarum prima dicitur de ineſſe: secunda modalis ꝛ de sensu diuiso se habens ad modum ꝑme. Tertia vero dicitur modalis de sensu composito: sed a ceteris disperata: quarum declaratiões habes in exemplo hic inferius posito.

a **Duerte** q̄ secunda ē admoduz prime qz in ea fit variatio ꝓpositionum ratione signi. sicut in prima. In tertia aūt fit variatio propositionum ratione modi ꝛ non signi. Has figuras hic subsequentes considera.

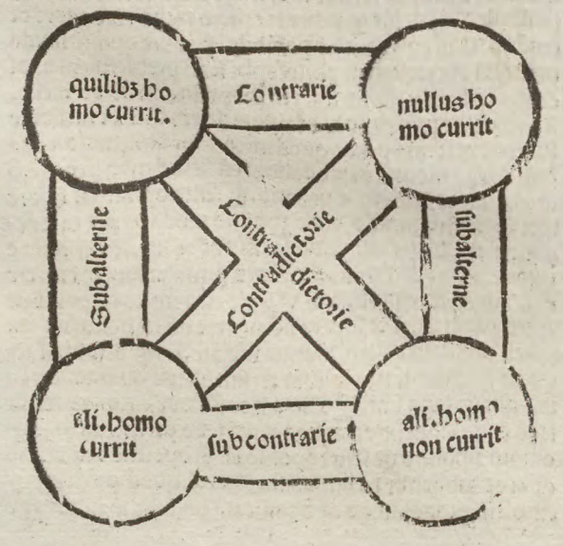

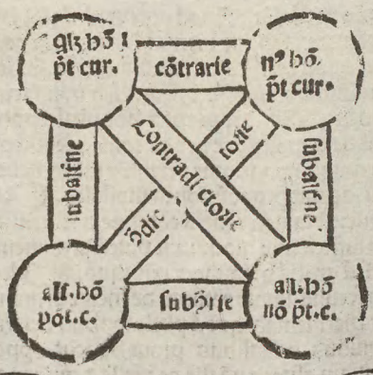

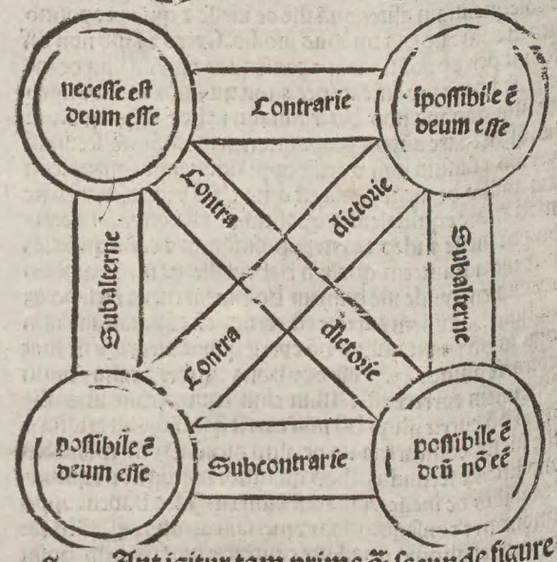

s Int igitur tam prime q̄ secunde figure he regule generales: prima est ista.

a **Duerre** q̄ figura quattuor modis sumiť vno mō a emamaticis. ꝛ sic diffiniť. Figura ē que termino vel termis claudiť vt circulus ꝛ triangulus. Alio mō capiť a grāmaticis ꝛ sic deſcribiť. Figura ē vitiū cū rōne factuz in ꝺtertū ꝑtium orationis. Alio mō sumiť a ꝑbo ꝑmo ꝺporum ꝛ sic deſcribiť. Figura ē debita dispō terminorum ſm subijcibilitatē ꝛ predicabilitatē. Alio mō sumiť p compationē ad figurā ꝑmo mō sumptam. ꝛ sic deſcribiť. Figura est dispō debita quatuor ꝓpōnum in modum quatriāguli loco differentium. vñ si ꝺz esse debita dispō hāz quattuor propōnū requiruntur due ꝺditiones. Prima q̄ propositiones que in ꝑma linea ponunť sint contrarie. Secunda q̄ que se ex angulis oppositis respiciunt contradicant. ¶ Uniuersalis affirmatiua ꝛ vniuersalis negatiua de consimilibus subiectis ꝛ predicatis supponentibus precise pro eodem vel pro eisdē sunt cōtrarie in figura: vt quilibet homo currit ꝛ nullus homo currit.

p **Rima** regula sic limitať. ¶ Ulis affirmatiua ꝛ vlis negatia sunt ꝺtrarie i figura. his quattuor ꝺditionibus seruatis ſ. q̄ sint de ꝺsimilibus subiectis ꝑdicatis ꝛ copulis explicite vel iplicite. supponētibꝰ ꝑcise pro eodē vel pro eisdē ꝛ ꝑdicatū nō distributū i vna distribuať i altera ꝛ ecōuerso. si fuerit capax ꝺfusiōis. Dicť ꝑio ō ꝺsimilibus subiectis ꝑdicatis ꝛ copulať qz si nō eēnt sic nō eēnt ꝺtrarie. Dicť ꝺo explicite vl iplicite. qz iste propōnes. q̄ls ē ens nihil ē ens. sunt ꝺtrarie ꝛ tñ subiecta explicite nō sūt ꝺsilia ſz bñ iplicite. Dicť tertio supponētibꝰ ꝑcise p eodē vl pro eisdē qz iste nō sūt ℣rie ois hō ē asin⁹ nullꝰ hō ē asinus cū

ly hō.in prima supponat ꝑ masculino ⁊ femino. In secunda vero pro masculino tantum. Quarto dicit ꝑdicatum nō distributum in vna distribuatur in alia ⁊ econuerso. si fuerit capax confusionis: qz propter defectū huius: iste non sunt contrarie: glz hō ē animal: nullus hō ē quodlibet aial: qz ly aial in nulla illaz supponit distributiue: qō non sint cōtrarie pz ꝑ naturā eaz: qz ꝓtrarie nō pñt simul eē vere: sz bene si mul false: sed iste sunt simul vere: vt pz ergo ⁊c. sed prime cō traria est ista. nullus hō ē animal: secunde contraria est ista glz hō est quodlibet aial. ¶ Aduerte tñ qz ꝑpōnes tales dicuntur ꝓtrarie ꝑ silitudinē ad contrarietatez que ē in rebus que ē repugnantia extremoz non potentium sil esse i eodem subiecto. sed successiue: vt album nigrum. ita iste propositiones se habent: qz nunquam pñt sil eē vere. sed aut vna ē vera ⁊ altera falsa aut ambe sunt false: sicut aut vnum contrarium ineſt subiecto aut nullum ineſt.

¶ Secunda regula ē ista pticularis affirmatiua pticularis negatiua de cōsimilib⁹ subiectis ⁊ predicatis supponentibus precise pro eodem vel pro eisdem sunt subcontrarie in figura: vt quidaz homo currit ⁊ quidam homo non currit.

Secunda regula sic limitaꝫ. Particularis affirmatiua ⁊ particularis negatiua sunt subcōtrarie his quatuor ꝺditionibus seruatis qꝫ sint de consimilibus subiectis ꝑdicatis. ⁊ copulis precise supponentibus explicite vel implicite ꝑ eodē vel ꝑ eisdem: predicatis tñ diffoꝛmiter supponē tibus quo ad mobilitatē ⁊ imobilitatē. i. qꝫ si ꝑdicatuz vnius stat mobiliter. i. distributiue: ꝑdicatū alterius stat imobiliter. i. nō distributiue. ⁊ nō econtra. ¶ Tres prime ꝺditiones patēt ꝑ superius dicta. ¶ Quarta ponit qz iste non sit subcōtrarie: aliqs hō aial ē: aliqs hō aial nō ē. qz ꝑdicatum nō distribuit: sz ꝑme subcōtraria ē ista. aliqs hō nullū aial ē scde ista. aliqs hō oē aial est. ¶ Aduerte tñ qꝫ tales ꝓpōnes dicunt subcōtrarie qz ponunt subcōtrarijs ꝓpōnibus: quo ad significationē intelligēdo. ꝑ aūt ponantur sub illis cā ē. qz q̄zto aliqd plura ꝓtinet dicit eē supiorib⁹. ⁊ q̄zto paucio ra inferioꝛius. ⁊ ideo cum iste pauciora ꝓtineant ⁊ contrarie plura ideo iste dicuntur esse subcontrarijs.

¶ Tertia regula vniuersalis affirmatiua ⁊ pticularis negatiua vel vniuersalis negatiua ⁊ pticularis affirmatiua de cōsimilibus subiectis ⁊ ꝑdicātis supponētibus ꝑcise pro eodē vel pro eisdē sunt cōtradictoꝛie i figura: vt glz hō currit: et qdaz hō nō currit. Nullus hō currit: ⁊ quidam hō currit.

Tertia regula sic limitaꝫ. Uls affirmatiua ⁊ pticularis negatiua. vniuersalis negatiua. ⁊ particularis affirmatiua sunt contradictoꝛie: his quatuor cōditionibus seruatis. i. qꝫ sint de consimilibus subiectis ꝑdicatis ⁊ copulis explicite vel implicite supponētibus ꝑcise ꝑ eodē vel ꝑ eisdē. ⁊ qꝫ termin⁹ nō distribuat⁹ i vna distribuaꝫ i altera ⁊ econuerso. si sit distribuibilis. Tres ꝓme pticule exꝑdictis note sunt. Ultia ponitur qz illa non sunt contradictoꝛia: glz hō aial ē: aliqs hō ē aial. qz ly aial i nulla distribuit. sz ꝓme cōtradicit ista aliqs hō nullū aial ē ⁊ scde ista. glz hō oē aial ē. ¶ Aduerte tñ qꝫ tales ꝓpositiones dicunt cōtradictoꝛie ꝑ similitudinē adverā contradictionē q̄ ē oppositio cuius nō ē dare mediū ꝓm se ſicut. n. inter hoiem ⁊ nō hoiem nō ē dare aliquod mediū qō nō sit aut hō aut nō hō. ita non ē dare aliquaz vnā propositionem in qua non sit sicut significatur ꝑ vnum contradictoꝛium aut sicut significatur per illud.

¶ Quarta regula vniuersalis affirmatiua ⁊ pticularis affirmatiua ⁊ vniuersali negatiua: ⁊ pticularis negatia ō cōsimilis subiectis ⁊ ꝑdicatis supponētib⁹ ꝑcise pro eodē vel ꝑ eisdē sunt sub alterne in figura: vt quilibet hō currit: et qdam hō currit. Nullus hō currit: ⁊ quidam hō nō currit. Ex predictis seqtur qꝫ ille nō sunt cōtrarie. Dis hō currit: ⁊ nullus homo currit: nec iste contradictoꝛie. Dis homo currit ⁊ quidam hō non currit: nec iste subalterne. Omnis homo currit ⁊ quidā hō currit: qz termini non supponunt precise ꝑ eodem vel pro eisdem. In vna. n. subiectū supponi pro vtroqz seꝛu: in alia vero pro masculino tm.

Quarta regula sic limitatur. Uniuersalis affirmatina ⁊ ꝓticularis affirmatiua. vniuersalis negatiua ⁊ particularis negatiua sunt subalterne. his quattuor conditionibus seruatis. qꝫ sint de consimilibus subiectis predicatis. ⁊ copulis explicite vel implicite: supponentibus precise pro eodem vel pro eisdē ⁊c. sic dz stare si ꝑdicatum vnius stat immobiliter. i. sine distributione ⁊ ꝑdicatū alterius: ⁊ si in vna stat imobiliter ⁊ sic i altera. Tres ꝓme note sunt ex dictis ꝑꝑ quartam iste nō sunt subalterne. glz hō nō ē aial. ⁊ aliqs hō nō ē aial. sz ꝓme subalterna ē illa aliqs hō aial nō ē ⁊ secūda ē subalterna h⁹. nullus hō ē aial. ¶ Aduerte tñ qꝫ propositiōes dicūt subalterne. qz vna ē sub altera. vt particularis sub vli cū vlis plura ꝓtineat. particularis vō pauciora. ¶ Aduerte qꝫ propōnes singulares in figura nūquā se habent nisi ꝓtradictoꝛie. nunq̄z vero contrarie subcōtrarie aut subalterne. Et si subiectū sit terminus cōpositus cōtradictoꝛiū datur ꝑ negationē ꝓpositā toti. vnde cōtradictoꝛiū isti⁹ ille hō vl asinus ē hō: est hoc. nō ille hō vel asinus ē hō. nō aūt illō. iste hō vel asin⁹ nō ē hō. qz ābe sunt vē.

Sicut quatuor regulis situantur propositiones in figura ita quatuor alijs regulis ipārum cognoscit lex seu natura quarū ꝑma ē ista. Nō ē possibile duo cōtraria eē simulvera: sz bñ simul falsa. Pria ps pz inductiue in oibus: ⁊ secūda probatur: qm̄ ista sunt simul falsa. Nullz hō est albus: vt nullus hō ē albus: et iste simul. Oē animal ē homo ⁊ nullus aial est homo.

Sicut quattuor regulis situantur ꝓpositiones in figura: ita quatuor: alijs ipsaruz lex ⁊ natura cognoscitur. Prima ē ista: duo ꝺria nō pñt sil eē va: sz bñ sil falsa. Nō ꝓme ꝑtis. s. qꝫ nō pñt sil eē va ē: qz dato opposito seqt qꝫ duo ꝓtradictoꝛia sil de eodē vificari pñt qꝫ eꝫ ꝓmū ꝓncipiū qꝫ dic De q̄lz dicit alter ꝺdictoꝛiū icōpleroꝝ: ⁊ ō nullo eoꝝ ambo sil. Et qꝫ hoc sequat ꝓbat: nā si q̄lz ista: est va glz hō currit. nullus hō currit: cū sor. sit homo seqt qꝫ sor. currit ⁊ qō sor. nō currit. ⁊ sic currēs ⁊ non currēs de eodē vificabūt

¶ Nō scde partis. s. qꝫ pñt sil eē falsa est: qz dat dispositio media inter hec ꝓtraria ꝑ quam nō se hz sicut vnū ꝺrium nec sicut aliud: vt si aliqs homo currit ⁊ aliqs hō nō. nō se hz sic qꝫ glibet homo currit nec se hz sic null⁹ qꝫ hō currit.

¶ Aduerte qꝫ nō pñt sp sil eē falsa. sz soluz i mā contingenti: vt exēplificatuz est. In mā āt naturali ⁊ remota sp vnū ē verum ⁊ alterum falsū. cui⁹ rō est: qz i mā necessaria seu nāli si aliquid ꝓpetit vni indiuiduo ō necessitate ꝓpetit cuilibz indiuiduo eiusdem spēi. ⁊ iō affirmaitua de necessitate va ē ⁊ negatiua falsa. In mā aūt remota id quod remouetur ab vno idiuiduo de necessitate remouet a quolibz. negatiua ergo va est ⁊ affirmatiua falsa: vt sor. non est asinus.

¶ Secūda regula ē ista. Nō ē possibile duo contradictoꝛia esse simul vera vel simul falsa: pz ista regula discurrendo per singula contradictoꝛia.

Duo contradictoria non pñt sil'esse vera nec sil'falsa. ¶Rō ꝑmi.s.q; non pñt esse sil'vera est:q; dato oppoſito ſeq̄t q; duo ꝯdictoria incomplera pñt sil'verificari de eodem qō est ꝓtra ꝑmum ꝓncipium:q; ſequat̄ ꝓbatur q; si quelz iſtarum est vera glz homo currit: ⁊ aligs hō currit:tunc si quero ꝓo quoverificat̄ iſta:aliquis hō non currit exempli gratia:sit ꝓo ſorte:est ergo ver dicere ſor. non currit:⁊ ex altera pte ſeq̄t:qlz hō currit:ſor.ē hō:ergo ſor.currit ⁊ sic currens ⁊ non currens verificabunt̄ de eodē qō est contra primum principium. ¶Rō ſcōi q; non pñt sil'esse falſa est q; dato oppoſito tūc de quolz non verificabit̄ alter contradictorium incompleto:rū qō ē ꝓtra ꝑmuz ꝓncipiū q; ſequat̄ ꝓbat̄:q; dicas q; illa ſint sil'falsa:glz hō currit: ⁊ aligs hō non currit:tūc si quero q; iſtoꝝ sit verꝝ dicere de ſorte:aut currens:aut non currens. Si non currens:ergo illa est vera: aliquis hō non currit:⁊ sic alterum est verum. Si dicis q; currſus vere affirmetur de ſorte:ergo illa est vera.aliquis homo currit que est contradictoria illius:nullus homo currit. Si autem nullum vere affirmetur habeo intentum. ⁊ sic ꝑz q; hec regula tenet virtute primi principij.

¶Tertia regula ē iſta. Non ē possibile duo ſubcōtraria esse simul falsa:ſz bene simul vera. Ꝑz ꝑs prima in ſingulis diſcurrendo:ſecunda probatur quoniā ſunt simul vera. Aliquis hō est albus: et aliquis hō non est albus. Aliquod animal est homo:et aliquod animal non est homo.

Duo ſubcōtraria non pñt esse sil'falsa: ſed bñ sil'vera. ¶Rō primi ē:q; si eēnt sil'falsa ꝓtradictoria eorum essent sil'vera.ſed contradictoria eoꝝ ſunt sil'contraria ergo duo contraria essent sil'vera contra primam regulam. ¶Rō ſcōi ē:q; duo contraria pñt eē sil'falsa:ergo duo ſubcontraria pñt esse sil'vera ꝑz conſequentia. q; contradicunt illis.⁊ exñte vno contradictorio falſo alterū verꝝ est non tñ i oi materia pñte esse sil'vera:ſed in materia cōtingenti. Jn neceſſaria aūt ⁊ remota alterum verꝝ est ſemper ⁊ alterum falſum. ¶Ratio huius aſſignata fuit in contrarijs.

¶Quarta regula ē iſta. Si vniuerſalis est vera ſua particularis vel indefinita ſibi ſubalterna est vera:ſed nō ecōuerſo. Uñ si hec eēt vera quilz hō ē albus hec ſimiliter eſſet vera aliquis homo ē albus:ſed non econuerſo:quia iā de facto hec ē vera aliquis homo ē albus:et non iſta quilz hō ē albus Et eodem modo dico de negatiuis quare ⁊c.

Si vniuerſalis est vera ſua indefinita ⁊ particularis ſibi ſubalterna est vera. ¶Rō huius est:q; in propoſitione vlī ſubiectū ſupponit diſtributiue:ergo ꝓ oibus ſuppoſitis ſubiecti.⁊ sic particularis ⁊ indefinita erit vera i qua oē notatur p̄d catū ineſſe vni ꝑti ſubiectiue ſubiecti vlis. econtra autem non in materia contingenti. Jn materia.n.neceſſaria ⁊ remota est etiam econtra. Uā si iſta est vera:aligs hō est animal.⁊ iſta ois hō est aial.⁊ si iſta est vera aligs hō nō est aſinus.⁊ iſta nullus homo est aſinus. Uñ etiaz ſubiectū non continet plura indiuidua ſub ſe nec econtra. vt si illa ē est vera hic ſol lucet. illa est vera omnis ſol lucet. ⁊ si illa est vera aliqua phenix est.⁊ qlz phenix ē. ¶Aduette tñ q; aliqua vlis pōt esse vera.imo de facto est vera. ⁊ nulla ſua ſingularis poteſt esse vera vt illa.nihil demonſtratur.

Quipollentiarū tres ſunt regule: quaruz prima ē iſta. Negatio ꝓpoſita facit equipollere ſuo contradictorio:vñ nō quilibet hō currit equiualet iſti. Aligs hō non currit. Et nō nullus hō currit equalet iſti aliquis hō currit.

¶De equipollentijs.

Quipollentia ſic deſcribit. Est equalētia duaꝝ ꝓpoſitionum in ſignificato ſitaꝝ in figura quarum quelibet est alteriuz illatiua. Dicitur primo equiualentia loco generis. Uamomnis equipollentia est equiualentia non ſolum ē in propoſitionibus.ſed ēt in terminis ⁊ in rebus. Jn terminis dicimus q; veſtis ⁊ indumentum equalent in ſignificando. nō tñ dicunt̄ eqpollere. ideo ponit̄ ſcda ꝑticula. duaꝝ propoſitionū in ſignificato.ad differentiā equalentie terminoꝝ q̄ non dicit̄ eqpollētia. Dicit̄ tertio ſitarum in figura.q; alique propoſitiōes equiualent in ſignificando.non tñ dicitur eqpollere vt capit̄ hic eqpollentia vt ille tñ hō currit oē currens est hō. Dicit̄ quarto quaꝝ quelibet alteriuſ est illatiua q̄ ꝑticula ponit̄ ad declaranduz ad qd est vtilis eqpollentia ad hoc.ſ.vt ex vna poſſimus inferre aliam. ¶Prima regula ſic limitat̄. Negatio ꝓpoſita.ſ.toti ſubiecto. facit eq pollere ſuo contradictorio. ¶Rō huius regule est.q; negatio qcqd iuenit deſtruit ⁊ ducit oppoſitū. vt dicit beatus Aug. Si ergo inuenit vlitatem deſtruit ⁊ ducit oppoſitum.ſ. particularitatē. Si inuenit particularitatem deſtruit ⁊ ducit oppoſitum.ſ.vlitatem. Si inuenit negationez deſtruit ⁊ oppoſitum ducit.ſ.affirmationem. ſi inuenit affirmationem deſtruit ⁊ ducit oppoſitum.ſ.negationem.

¶Secunda regula ē iſta. Negatio poſtpoſita facit equipollere ſuo contrario:probatur. Naz iſta quilibet homo nō currit:equipollet iſti nullus homo currit:⁊ nullus homo nō currit equipollet iſti quilibet homo currit.

Secunda regula ſic limitat̄ negatō poſtpoſita.ſ. toti ſubiecto añ copulā ⁊ p̄dicatū facit eqpollere ſuo contrario. ¶Rō huius regule est. q; ex quo ponitur poſt ſubiectum non hz vim ſupra ipſum. ⁊ sic non deſtruit vlitatem eius cum autem ponatur ante verbuz ſi inueniet affirmatum deſtruet affirmationem ⁊ inducit negatōnem.ſi autem inueniet negationem deſtruit negationem ⁊ inducit affirmationem.ideo equiualent.

¶Tertia regula ē iſta. Negatio prepoſita ⁊ poſtpoſita facit equipollere ſuo ſubalterno: vnde hec non quilibet homo non currit equipollet iſti aliquis homo currit:⁊ iſta non nullus homo nō currit:equipollet iſti:aliquis homo non currit. Undeversus pre contradic.poſt contra.pre poſt que ſub alter. Hec regula non ſolum deſeruit prime vel ſecunde figure immo ⁊ tertie. Et voco ibi negationem prepoſitaz quando coniungitur modo ſiue modus precedat ſiue ſequatur:⁊ poſtpoſitam quando coniungitur verbo infinitiui modi. Exē pluz primi. Non poſſibile est ſor.currere: vel ſor. currere non est poſſibile. Exemplum ſecundi poſſibili est ſor. non currere vel ſor. non currere est poſſibile. Hec ergo: non neceſſe est ſor.currere: equiualet iſti.contingens est ſor. non currere per primam regulam: ⁊ hec neceſſe est ſor. non currere: equialet iſti impoſſibile est ſor. currere per ſecundam regulam ⁊ iſta non neceſſe est ſor. non currere equiualet huic poſſibile est ſor.currere per tertiam regulam:⁊ ita dicatur de ceteris quibuſcunqz quare ⁊c.

tertia regula ſic limitat̄. ¶Negatio ꝓpoſita.ſ. toti ſubiec o.⁊ poſtpoſita.ſ.toti ſubiecto.⁊ añ copulam ⁊ pre dicatum.facit equipollere ſue ſubalterne. ¶Ratio huius regule cum ponantur due negationes ⁊ ambe ante verbum non poteſt negare verbum.quia vna deſtruit vi alterius ⁊ ecōtra.remanet ergo ꝓpoſitio i eadē qualita

te i qua erat prius. Deide cũ negatio ꝓponat subiecto tott si inenit destributionem destruit ⁊ inducit pticularẽ si iuenit pticularẽ destruit ⁊ inducit vlem. iõ eqpollent. ¶ Dubitatur quare subcõtrarie nõ eqpollent p negationẽ ꝓpositã vel postpositã vel sil' ꝓpositã ⁊ postpositã, non primo modo. qr eqpollent contradictorie, nec tertio mõ. qr eqpollẽt subalterne. nõ ẽt scdo mõ. qr oio ides sunt. ꝓpões aũt equalentes aliqualr differre debent, puta signo. lz ꝓueniãt in significato. ¶ Ao. q eqpollẽtie in modalibus eodẽ mõ fiunt sicut in illis de ineſſe. p illum versum. ¶ Pre ꝺic. post ꝺ preposq; subalter. Et p negationẽ ꝓpositã dicit magister itelligo qñ ꝓiũgit mõ siue modus ꝓcedat siue sequat. supple tu talr. negatio ꝓiũgit mõ supple tu ꝓcedat modũ. Et p negationẽ postpositã dicit magister itelligo qñ ꝓiungit v̄bo infiniti modi. supple tu talr q̄ ꝓcedat v̄bũ infinitũ. Exẽplũ primi. vt nõ possibile ẽ sor. currere ⁊ sor. currere ẽ nõ possibile. Exẽplũ scdi possibile ẽ sor. non currere. vel sortẽ nõ currere est polẽ. ¶ Aduerte tñ q antiq magistri laborabant ad cognoscẽdũ eqpollẽtias: posuerũt. n. quatuor ordines propositionũ modaliũ vt declarat phũs in ꝺo phierme. ⁊ i quolꝫ ordie quatuor ꝓpões equalẽtes collocarunt quõ ãt debeãt sumi ꝓpões i quolꝫ ordie p duas reglas ꝺclarabãt. ¶ Per primã regulaz sumunt ꝓpões pmi ordinis ⁊ scdi. ¶ Per scdam reglam sumunt ꝓpões tertij ⁊ quarti ordis ¶ Prima regla ẽ ista. cuicũq; ꝺicto affirmato ⁊ negato attribuit possibile, eidẽ ꝓtingẽs. ⁊ ab eodẽ remouet impossibile ⁊ ab eius contradictorio oppositio remouet necesse. per hoc q dicit affirmatio. sumunt ꝓpões pmi ordis. que regla de se pz ideo non declaro. Scda regula. a quocunq; ꝺicto affirmato vel negato remouet possibile ab eodẽ remouet cõtingens. ⁊ eidẽ attribuit ipolẽ. ⁊ eius ꝺdictorio oppositio attribuit necesse. ¶ Per hoc q dicit affirmato sumuntur ꝓpositiones tertij ordinis. per hoc q dicit negato sumuntur ꝓpositiões quarti ordis. q̄ doctis clare sunt. Mas ꝓpões distictas ꝓ ordies suos polui ꝫ iferi? vt ille clarius appeant.

possibile est esse	non possibile est esse
contingens est esse	non ꝓtingens est esse
non impossibile est esse	impossibile est esse
non necesse est non esse	necesse est non esse
possibile est non esse	non possibile ẽ nõ eẽ
contingens est non esse	nõ ꝓtingẽs ẽ non eẽ
non impossibile est non esse	impossibile ẽ non eẽ
nõ necesse est esse	necesse est esse

¶ Dubitat vtr due negationes equaleãt vni affirmatiõi. Ar. q nõ. ¶ Pro sic: oẽ sile aduget suũ sile. sed q̄lꝫ negatio est sillis alteri, ergo q̄lꝫ negatio aduget alterã. ergo due negatiões magis negãt q̄ꝫ vna. ¶ Cõfirmat q ois res per quas cãs orit p ealdẽ auget. vt colligit ꝺo etbicor. lz negatio vbi fit p negationẽ, ergo augebit p negatiõem. ¶ Scdo negatio ita opponit affirmatiõi sicut ꝓpatio habitui. vt puta. tenebra lumi. sed tenebra nõ auferr p aliã tenebram imo auget. ergo negatio nõ auferr p aliã negationẽ. imo magis auget. Cõfirmat qr nullũ sile ꝺstruit suũ sile. lz q̄lꝫ negatio ẽ sillis alteri. ergo nulla negatio destruit aliã. ¶ Tertio sic. sicut negatio ẽ cã negatiõis. ita affirmatio ẽ cã affirmatiõis ergo a ꝓmutata ꝓportiõe sicut negatio ẽ cã affirmatiõis. ita affirmatio ẽ cã negatõis. hꝰ ꝓñs ẽ falsũ. ⁊ nõ segt ex alio nisi ex hoc q negatio est cã affirmatiõis. ergo falsum est hꝰ. Cõfirmat. qr sicut se hz affirmatio ad affirmationẽ. ita negatio ad negationẽ. lz affirmatio addita affirmationi magis affirmat vel saltez nõ iducit oppositu. ergo negatio addita negationi magis negat vel saltem nõ iducit oppositũ. ¶ Quarto sic. si negatio esset cã affirmationis. hoc esset qr due negatiões se ipedirent. vna. s. impediret aliam ⁊ ecõtra hoc autem est falsum. qõ ꝓbat. qr aut vna illaz hz tantam vim quantã hz alia vel maiorẽ vel minorẽ. Si equalẽ vim ⁊ ab equalibus nõ prouenit actio. ergo vna non destruit vi alterius si vna vim maiorem hz. ergo destruit sociam ⁊ non econtra. qr a ꝓportione maioris inequalitatis non peruenit actio. Confirmat vis negatiõis ꝑcedentis ꝓpositionem nõ impedit ab alia negatiõe ergo retinet vim negandi consequentia tz ⁊ añs probatur. qr vis negandi nõ est nisi supra sequẽtes terminos. ergo non ẽ supra precedentes. ⁊ sic scda nõ hz vim supra primã. tũc vltra. prima retinet vim negandi ergo negat: ⁊ si sic ergo non affirmat. ¶ Pro responsione ad hec argumenta nota q negatio in proposito hz duplicem vim. vnã ꝓncipalẽ ⁊ aliã scdariã siue ex ꝓñti. Principalis vis eius est negare seu destruere qcqd iuenit. Secundaria vis eius est inducere oppositu ei? q iuenit. prius. n. intelligimus aliquid destrui p ipsam q̄ꝫ ꝓstitui. licet in eodẽ instanti fiant hec. Et inducere oppositum ei? qõ iuenit põt esse duplr ꝺm q põt inuenire affirmatũ vel negatum. si eim affirmatum iducit oppositum. s. negationẽ. si vo negatum inducit oppositum. s. affirmationez. ⁊ sic pz ex ꝓñti negatio põt facere affirmationẽ. lz ꝓncipali er semper neget. ¶ Ad ꝓmum ergo dicunt qdã q verum ẽ q oẽ sile aduget suum sile nisi vnum impediat aliud. modo hic vnũ impedit aliõne tertij circa quod agunt. qr non possunt simul esse in illo tertio. qr illud tertium non est capax illorum duorum.

¶ Vel aliter dicat q oẽ sile aduget suum sile si est aptum natum augeri aliter nõ. mõ negatio nõ est apta nata augeri ex quo vna negatio destruit aliã quam inuenit. ¶ Vel alr dicatur q oẽ sile aduget suum sile. verum est de his q̄ hñt ꝓncipaliter viz ꝓstructiuã alicuius nõ ãt destructiuã iõ non valet. ¶ Ad ꝓmationẽ dicit q ois res auget p illas res p quas orit si apta nata est augeri. mõ negatio nõ ẽ apta nata augeri ⁊c. ¶ Ad ꝺm negatur maior. imo negatio opponit contradictorie affirmationi. vt hõ nõ hõ. Vel aliter dicatur negando maiorẽ siue p negationẽ intelligimus notaz negãtem siue negatũ: nã si intelligit nota negãs nullo mõ opponitur. si vo intelligit negatuz: tunc dicit q affirmatũ ⁊ negatuz aliter opponunt q̄ꝫ ꝓpatiue. ¶ Ad ꝓmationẽ dicitur q nullus sile destruit suum sile vel actuz suuz silis p se per accidens tñ potest esse hoc sicut vna candela accensa lique facit aliam. ⁊ ex ꝓsequenti extinguit illaz. Vel aliter dicitur q verum est in similibus que hñt vim constructiuam si ãt habent principaliter vim destructiuam non valet. ¶ Ad tertium dicitur q argumentum a cõmutata proportione soluz tz in quantitatibus vel continuis vel discretis. ideo non vz. Vel aliter dicitur negando q arguitur a cõmutata ꝓportione. nam sic arguitur q sicut se habet antecedens vnius ad antecedẽs alterius. ita ꝓñs vnius ad ꝓsequens alterius vel econtra. sed hoc nõ sic arguit ⁊c. Sed debet sic argui. sicut negatio est causa negationis: ita affirmatio est causa affirmationis. sed negatio ẽ causa affirmatiõis. ergo affirmatio est causa negationis. sed minor ẽ falsa. vel sic. sicut negatio est cã negationis. ita affirmatio est cã affirmationis. sed cã negationis est cã affirmatõis. ergo negatio ẽ affirmatio. Sed dices conclusio est falsa ⁊ non maior: ergo minor ⁊c.

¶ Ad hoc dicitur quo ad maiorẽ q q̄ philosophus dicit sicut affirmatio est cã affirmationis. ita negatio est cã negationis. per negationem non itelligit notã negatõnis. nec p affirmationem itelligit notã affirmatõis. sed itelligit dictuz vel significatum ꝓpositõis negatum vel affirmatum vt non esse aial ẽ negatio ꝺm ipsum. ⁊ esse aial est affirmatio. ⁊ tunc minor est falsa q cã negationis sit cã affirmationis. ¶ Si autem vis intelligere notam negationis negatur maior: qr non est aliqua nota affirmationis. que facit propositionem affirmatiuaz: sicut est nota negationis que facit propositionem negatiuam vnde sine aliqua nota affirmationis propositio est affirmatiua. ⁊ tamen non est negatiua siue nota negationis p notam affirmatiõis itelligo aduerbium affirmãdi. sicut per notam negationis aduerbium negandi. ¶ Ad confirmationem negatur maior ad intellectum datum: qr negatio sic se habet ad aliam negationem quod destruit illa

siue actum eius:sed affirmatio non destruit actum alterius affirmationis. ¶Ad quartum dico q̄ quelibet negatio habet equalem vim cum altera intensiue: q̄ sicut vna est apta nata negare quicquid inuenit:ita ⁊ altera. Extensiue autem vna habet maiorem vim q̄z altera. vnde que plura destruit maiorem vim habet:⁊ ideo negatio cadens super alterā maiorem vim habet extensiue q̄z alia super quam cadit. Et nō sequitur prima negatio destruit vim secunde:⁊ secunda non destruit vim prime: ergo propositio est negatiua. q̄ pria negatio negat negatum.⁊ illud est affirmare. ¶Ad ꝓfirmatōnem cōcedo q̄ pria negatio suā viz retinet. ⁊ cū dicis. ergo negat:concedo consequentiam ⁊ etiam vltra:ergo non affirmat.nego consequentiam vnde p̄ncipaliter negat.ex consequenti tñ affirmat. q̄ ex cōsequenti inducit oppositū ei⁹ q̄ō inuenit.⁊ cū inuenerit negationem inducit oppositū eius.s. affirmationem.⁊ sic patet solutio ad argumentum.

c Conuersio est transpositio subiecti in predicatum et ecōuersō:vt hō est aial:aial ē hō. Et hec diuiditur in cōuersionem simplicē p accidens et p contrapositiōem. Cōuersio simplex est transpositio subiecti in predicatum et econuerso manente eadē qualitate et quantitate vt nullum aial currit:nullum currēs est animal.

Conuersio potest tripliciter accipi. Uno mō pro conuertibilitate terminorum.⁊ sic termini conuertibiles dicuntur conuerti qui se mutuo inferūt respectu cuiuscūq̄z verbi ⁊ tpis.vt homo ⁊ risibile. Alio modo pro conuertentia.⁊ sic dicimus terminos relatiuos conuerti siue dici ad conuertentiā.q̄ se mutuo inferunt respectu huius verbi est.vt pater ⁊ filius. Tertio modo capit p̄m vim vocabuli.⁊ est filis versio ⁊ transpositio extremorū propositionis. ⁊ sic dicimus propositiones conuerti q̄n vertimus extrema eius.s.subiectum in predicatum ⁊ econuerso:⁊ sic accipitur in ꝓposito. Uel pōt dici ⁊ melius q̄ est differentia inter cōuertibilitatem:cōuertentiam:⁊ conuersionē. Cōuertibilitas enim respicit terminos conuertibiles. Cōuertentia vero respicit terminos correlatiuos. Sz conuersio respicit extrema ꝓpositionis. ¶Aduerte circa diffinitionē cōuersionis q̄ oz sic limitare. ¶Cōuersio est transpositio debita subiecti i p̄dicatum ⁊ econuerso:vel similium explicite vel implicite. Dicitur primo transpositio:loco generis:q̄ in plus se hz q̄z conuersio.omnis enim conuersio est transpositio:sed nō ecōuerso. Dicitur secundo debita: propter cōsimilem suppositionem generalē que debet remanere in extremis. ¶Pro qua particula aduerte q̄ si debet fieri recte conuersio termini debent habere consimilem suppositionem generalē ante transpositionem ⁊ post. Generalis suppositio est materialis suppositio ⁊ personalis:speciales vero suppositiōes sunt discreta:determinata:confusa tantum: confusa distributiua. Ideo illa non est recta conuersio dicendo homo est nomen nomen est homo: quia non est transpositio debita cum termini non seruent eandem suppositionē generalem i vtraq̄z propositione.q̄ in prima li homo supponit materialiter.in secunda vero personaliter:patet per magistrum:in sexta ⁊ septima regula illius capituli. Ut autez cognoscatur quomodo termini supponant. ¶Secundo propter consimilē qualitatem propositionis que etiaz debet remanere in vtraq̄z ꝓpositione:q̄ aliter non esset bona conuersio.quod qualiter fit:vide in questione cōtra summulas. Dicitur tertio subiectis in predicatum ⁊ econtra:q̄ si fieret tantuz transpositio vnius extremi non esset conuersio. Dicitur quarto vel similium.propter propositionem modalem cuius subiectuz non potest transponi in predicatum nec econuerso:q̄ cum subiectum est prolatum non amplius potest resumi. Dicitur quinto explicite vel implicite propter tales ⁊ econuerso: vt si dixerit omnis homo est animal ⁊ ecōuerso.li econuerso ē ipli cit e cōuertens illius:ois homo est animal:q̄ equalēt huic oē aial est homo. Magister addit aliam pticulaz in logica magna.s.copula manēte hec tamē meo iudicio videt supflue poni.q̄ si copula non maneret in secūda ꝓpositiōe non esset ꝓpositio.⁊ consequenter nō esset transpositio subiecti i p̄dicatū.ecōuerso. Si tñ velis q̄ diffiniat cōuersio in cōi ꝓut est cōis ad bonam ⁊ malaz remoueatur secōa particula.s. debita tota residuo remanente:hoc vide ample contra summulas. Et hec diuiditur in cōuersionē simplicē.p accidens ⁊ p contrapositionem. ¶Aduerte q̄ de speciebus conuersionis sunt due opiniones. Una ē cōis q̄ tres sunt species conuersionis.s.simplex per accidens ⁊ p contrapositionez. ¶Has tres species Boetius assignat i libello de syllogismis cathegoricis:⁊ hanc opinionem seq̄t in presentia magister. ¶Alia est opinio quam tz magister in logica magna. s.q̄ tres sunt species conuersionis.s. simplex per accidens ⁊ preter quantitatem.cōuersionem.n.p contrapositionez negat. Conuersio preter quantitatem implicite vel explicite ē debita transpositio extremorū copula manēte: cuius alterū extremū tam implicite q̄z explicite caret quantitate logicali ⁊ illo mō conuertuntur exclusiue cū suis vlibus de terminis transpositis:⁊ propositones modales adinuicez de sensu cōposito vnde illa.tm̄ hō currit.sic quertit̄ p conuersionē que dicitur preter quantitatem: omne currens est homo sortem currere est possibile conuertit̄ in istā possibile est sortē currere. ¶Dubitatur q̄ videntur esse due alie species cōuersionis vltra illas. Nam facta transpositione extremorū si mutetur qualitas ⁊ non quantitas:vt dicendo ois hō est aial. omne animal non est homo.est conuersio.vt p̄z per diffinitionem cōuersionis.⁊ tamē sub nulla illarum specierum est ergo ⁊c. Item si mutetur quantitas ⁊ qualitas: vt dicendo: ois hō est aial:aliq̄ō aial non est hō:est etiaz cōuersio. vt p̄z ⁊ sub nulla illarū specierū est.ergo alie spēs sunt:tenet consequentia.q̄ nihil est i genere q̄n in specie quarto topicoz. ¶Dicendū q̄ argumentum concludit q̄ sunt alie species conuersionis.sed nō bone cōuersionis.q̄ conuersio dividit̄ in bonā ⁊ malam.sed solū magister dat species conuersionis bone.Uide bene hoc ample p̄ summulas. ¶Conuersio simplex est transpositio subiecti in predicatum ⁊ ecōuerso manente eadem qualitate ⁊ quantitate. ¶Aduerte primo q̄ due particule sunt in hac diffinitione. ꝓprima trāspositio subiecti in predicatum ⁊ econuerso ponitur loco generis q̄ ois cōuersio simplex est transpositio subiecti i p̄dicatum ⁊ econuerso ⁊ non econtra. Secūda particula manēte eadem qualitate ⁊ quantitate.est loco differentie.p quā differt a cōuersione p accidens in qua non manet eadē q̄ztitas.sed bene qualitas differt ēt a conuersione p contrapositiontm in qua non manet eadem qualitas.hz bñ quantitas : vnde per notum.mō hz in conuersione p p̄positionem maneat eadem quantitas propositionis non tñ manet eadem qualitas propositionis cū termini finiti in terminos infinitos mutētur infiniti autem termini sunt affirmatiui infiniti aūt negatiui Uel potes dicere q̄ per qualitatem non differt a conuersione per contrapositionem.q̄ p qualitatē solū itelligitur qualitas propositionis.sed sicut dicit̄ de diffinitione speciei specialissime q̄ ista est intelligenda cum precisione.q̄ aliter cōpeteret generi sic.s.Species est que predicatur de pluribus differentibus numero solum.ita q̄ si solum addit̄ ne competat diffinitio generi. Ita diffinitio in proposito conuersionis ē intelligenda cum precisione sic.s. ¶Conuersio simplex est transpositio subiecti in predicatuz ⁊ ecōuerso manēte eadem qualitate ⁊ quantitate solū.ita q̄ ly solū mibi vim portat idē q̄ō hec pticula nulla alia variatione facta.quod nō cōpetit cōuersiōi per p̄positionem.⁊ sic per istā particulam manente eadem qualitate differt a cōuersiōe per accīs sed per ly soluz vel nulla alia variatione facta differt ab illa per p̄positionem. ¶Aduerte secundo q̄ sunt duo opinionēs diuerse declarantes qd p quantitatem intelligere debemus

vna est opinio magistri q vult q̄ per quantitatem intelligamus suppositionem specialem terminorum: vt ipemet declarat in tractatu ꝓtra sūmulas ita q̄ remanere eandez quantitatem in ꝙuersa ⁊ conuertente est q̄ termini suppo nant eodem modo spāliter. Dico spāliter q̄ spāles suppositiones que sunt discreta determinata confusa tñ ⁊ distributiua: generales vero sunt materialis ⁊ psonalis. ¶ Dicitur ergo spāliter q̄ supponunt termini eodē modo generaliter in oibus ꝙuersionibus sed non spāliter. In simplici aūt ꝙuersione debent supponere eodem modo spāliter. ¶ Alia est opinio cōis quā sanctus doctor sequit in logica sua dicens q̄ p quantitatē ꝓpositiōis in ꝙuersionib⁹ nos debemus intelligere illud idem qđ indicat p illū versum. v. quanta p in fin. s. vniuersalem particularē indefinitam ⁊ singularem. ⁊ sic remanere eandē quantitatem est q̄ si prima erat vlis ⁊ ēt secūda dz esse vlis. ⁊ si alterius quātitatis: ⁊ secunda dz eē eiusdem. ¶ Ex his patet q̄ illa. p. positio sortes est hō ꝑm primam opinionem ꝙuertit i istaz homo est sortes: cū tñ ꝑam opinionem non possit conuerti aut saltem nec conuertatur. Similiter ista tantuz currēs ē homo ꝑm primā ꝙuertitur in ista: hō currit. cuz tñ non sit conuertibil' etiā ꝑm secūdam opinionē. Et sic pz q̄ multuz differunt iste opiniones. ¶ Aduerte tertio circa diffinitio nem q̄ hec ꝙuersio dicta est ꝙuersio simplex: q̄ fit sola extremoꝝ transpositio: nulla alia variatione facta in conuertēte ⁊ in conuersa. Licz hoc vex sit ꝑm viam cōem. non tñ videt ꝑm intentionē magistri: q̄ aliqñ est alia differētia inter cōuersam ⁊ ꝙuertentē: q̄ stat ꝑm magistrū q̄ ꝙuersa sit singularis ⁊ conuertens indefinita ⁊ econtra: ⁊ stat q̄ vna sit alicuius quantitatis ⁊ altera nullius. ¶ Dōt tñ dici q̄ i cōuersione simplici vt simplex: fit transpositio extremorū. vnde si alia variatio fit illa non fit in conuersione simplici vt simplex est: q̄ in qualibet simplici fieret: qđ falsum est. ¶ Vel dicendū aliter ad principale q̄ conuersio dicta est simplex: q̄ minor variatio fit inter conuersam ⁊ conuertē tem conuersionis simplicis q̄ aliarum ꝙuersionum. Vñ tripler variatio principaliter fieri pōt: q̄ aut transpositio extremoꝝ aut mutatio qualitatis termioꝝ aut mutatio q̄ titatis. In ꝙuersione simplici fit ꝑma in aliis vo plēs.

¶ Conuersio p accidens est transpositio subiecti in predicatū ⁊ ecōuerso manente eadez qualitate. sed mutata quantitate: vt omnis homo ē animal aliquod animal est homo.

Aduerte circa diffinitum q̄ hec conuersio est per accidens: quia vltra transpositionem extremoꝝ fit mutatio ⁊ variatio alicuius accidentis ꝓpositionis: vtputa quantitatis: siue p quantitatem tu intelligas suppositionem siue vlitatem vel particularitatē. Diffinitio de se nota est p ea que dicta sunt supra. Nam ly trāspositio subiecti in predicatuz est sicut genus: sed manente eadem qualitate ⁊ mutata quantitate ē differētia p quā differt ab alijs speciebus conuersionis.

¶ Conuersio p contrapositionē est transpositio subiecti in predicatum ⁊ econuerso manente eadez qualitate ⁊ quātitate sed mutatis terminis finitis in terminos infinitos: vt quoddā aial nō currit: quoddā nō currēs nō est nō animal.

Aduerte circa diffinitum q̄ hec conuersio dicta est per contrapositionem: q̄ termini sumunt cōtrario modo quo ad significationem. Nam homo significat hoiez. nō homo significat contradictorium hois: cum primus sit terminus finitus ⁊ secundus terminus infinitus. Quid autez sit terminus finitus ⁊ infinitus dictum est supra. Diffinitio de se nota ē Nam li transpositio subiecti in predicatum est genus manente eadem qualitate ⁊ quantitate. est vna differētia per quā differt a cōuersione p accidens: mutatis terminis finitis in terminos infinitos est vna alia differentia p quaz differt a ꝙuersione simplici. ¶ Dubiū pulchrū est q̄o remaneat eadē q̄ntitas. i. suppō i ꝙuersa ⁊ ꝙuertēte huiꝰ conuersionis p ꝓtrapositionē: q̄ de facto termini non supponūt eodē mō in vtraq3: vt dicēdo: ois hō est aial. si ꝙuerta tur p ꝓtrapositionē sic: oē non aial est non hō: ille terminus q̄ supponit distributiue in ꝑma supponit ꝙfuse tñ. in secūda: ⁊ ille terminus qui supponit confuse tñ in prima stat in scōa distributiue. ¶ Ad hoc dicēdū q̄ manet eadē suppositio, ppōnis non aūt terminoꝝ verbi gratia q̄ si in vna ppōne vt in cōuersa est suppō determinata ⁊ distributiua ⁊ in ꝙuertēte sil'iter. sed tñ termini non retinent eandē suppositionē q̄ in cōuersa supponunt vno modo ⁊ in cōuertēte alio mō. Vel dicaꝫ q̄ manet eadē suppō extremoꝝ ꝑm denoiationē: sed non terminoꝝ: dico non terminoꝝ: q̄ termini nō eodē mō supponūt in vtraq3: extremoꝝ autem ꝑm denoiationē dico sic: q̄ subiectū ꝙuerse ⁊ ꝙuertētis eo modo supponunt: ⁊ sil' ꝑdicatum vtriusq3 eodem modo versus. Feci simpliciter ꝙuertit eua p acci. Asto. per cōtra: sic fit conuersio tota.

¶ Ut aūt sciant q̄ ꝓpōnum his cōuersionibus cōuertaꝫ ponūt isti vsus. Feci simpliciter cōuertit eua p acci. Asto. p cōtra. sic fit cōuersio tota. In qb⁹ ponūt quatuoꝝ lr̄evocales. s. a. e. i. o. A. significat vniuersalē affirmatiuā. e. vniuersalez negatiuā. i. pticularē vel idefinitā affirmatiuā. o. vo pticularē vel idefinitā negatiuā. Cuz ergo dr̄ feci simplr̄. i. vlis negatiua ⁊ pticularis affirmatiua ꝙuertit simplr̄: ꝙuertit eua p acci. i. vlis negatiua ⁊ vlis affirmatiua ꝙuertunt p accidēs Asto. p ꝓtra. i. vlis affirmatiua. ⁊ pticularis vel idefinita negatiua ꝙuertūt p ꝓpositōez Nam cōuersionū simplex ē vtilioꝝ q̄ vlter si cōuersa ēt va ꝙuertēs ē va ⁊ ecōuerso: sz nō ē ita in ꝙuersiōe p accñs vel per contrapositionē: nā i cōuersione p accidēs ē ꝙuersa falsa vt oē aial est hō: ⁊ conuertēs va hō ē aial. In cōuersione vo p ꝓtrapositionē est cōuersa va ⁊ cōuertēs falsa. naz hec est va aliqua rosa nō ē suba: nulla rosa exñte. ⁊ tñ hec est falsa. Aliqua nō suba nō est nō rosa: q̄ suuz cōtradictoriū ē vex: vz ois nō suba est non rosa. ¶ Cōtra id qđ dcm̄ ē de ꝙuersione simplr̄ ar̄ ꝑmo sic. Hec est va nullus homo ē mulier: ⁊ hec est falsa nulla mulier est hō igr̄ ⁊c. ¶ Secūdo hec est vera nullus cecus videt ens: ⁊ hec ē falsa nullū ens videt cecū ergo ⁊c. Tertio hec ēvera nulla domus est in homine: ⁊ hec ē falsa nullus hō i domo: ergo ⁊c. Ad primū dr̄ q̄ illa nō ē sua cōuertēs: sz ista: nulla mulier ē aligs hō: q̄ dz eē cōsimilis limitatō i cōuertēte ⁊ i cōuersa. Ad secundum dico q̄ nō sit de subiecto ꝑdicatū: q̄ non est ꝑdicatuz ly ens: sed ly vide ens: ideo sic conuertit ergo nullū videns ens ē cecū. Ad tertiū dr̄ similiter q̄ illa ñ ē cōuertēs eiꝰ: sz ista nullum ens i hoie ē domus: vel ista i nullo homine ē domus: q̄ non debent termi mutare casum qr̄ ⁊c.

Aduerte circa hos vsus q̄ due opiniones sunt. Una est magistri hic q̄ vult q̄ isti vsus ponant solū gratia exēpli: q̄ nō solū feci, i. vlis negetiua

ꝛ particularis affirmatiua ꝙuertuntur simpliciter. sed q̄lz ꝓ̄po potest simplr ꝙuerti i q̄zcunqz. i. in qua sit transpositio extremoꝝ ꝛ maneat eadē qualitas ꝛ eadē suppō termi noꝝ. Silr non trñ cua. i. vlis negatiua ꝛ vlis affirmatiua ꝙuertunt ꝑ accñs sed q̄libz ꝓ̄po pōt ꝙuerti ꝑ accñs in quācunqz aliam in qua fit trāspositio extremoꝝ manente eadē qualitate sz mutata q̄ztitate. i. suppone. ¶ Alia vo est opinio cōis q̄ vult q ista versus nō ponant trñ gratia exēpli imo gratia vitatis: ita q̄ sola vlis negatiua ꝛ particularis affirmatiua ꝙuertunt simpliciter. ꝛ ita de alijs suo modo dicat. Et hec opinio ꝑ q̄ztitatē non intelligit ꝑ suppōnē sz vlitatē particularitatē. ¶ Ulterius hec opinio vult q̄ ꝙ̄libz bona ꝙuersio sit bona ꝙ̄ña: siue sit ꝙuersio simpler siue ꝑ accñs: siue ꝑ ꝓtrapositionē. ¶ Opinio aūt ꝓ̄ia vult q̄ solū ꝙuersio simpler sit vlr bona ꝙ̄ña non autē alie. De his aūt opinionibus vide ample contra summulas vbi defendimus vtranq̄z.

¶ Ropō hypothetica ē illa q̄ hz plures cathegoricas cōiūctas ꝑ notā ꝙditionis copulatiōis: disiūctiōis vel alicui istaꝝ equalētē: vt tu es hō ꝛ tu es aīal. Tres igit sūt spēs hypotheticaꝝ nō equalētes i significando: vz cōditiōalis: copulatiua. ꝛ disiūctiua. Alie vero vt localis: cālis: ꝛ tpalis non sunt hypothetice: sed cathegorice.

¶ De propositione ypothetica.

Duerte circa diffinitū q̄ ꝓ̄po hypothetica idē est qđ suppositiua ypothetica. n. dicit ab ypos qđ est sub ꝛ thesis positio. i. suppositiua. ¶ Dicit suppositiua q: vna ps alteri supponit. Utr trñ q̄lz ypothetica sit suppositiua dubium est: vide in tractatu ꝙ̄tra summulas. ¶ Aduerte circa diffinitionē q li illa ponit loco generis: sz li q̄ hēt plures cathegoricas ꝙiunctas ꝑ notā ponit loco differentia. ꝑ hanc enim particulam differt a cathegorica. ¶ Cuius partes ꝓncipales sunt subiectū ꝓdicatuz ꝛ copula ꝛ non due propositiones cathegorice. ꝛ per cathegoricas hic intelligimus veras cathegoricas ꝛ etiam illas que habent modum ꝛ similitudinē cathegoricarum. Oratio aūt hēt similitudinē cathegoricarum qñ hēt subiectū: ꝓdicatū ꝛ copulā: q̄zuis non sit vꝛa ꝓ̄po cathegorica q: ista est ꝓ̄po ypothetica. Si antixps eēt albus antixps eēt coloratus: ꝛ trñ oratiōes ex q̄bus ꝙponit nō sūt ꝓ̄prie cathegorice sz hñt silitudinē cathegoricaꝝ in habēdo subiectuz ꝓdicatum ꝛ copulā: tā q̄z ptes ꝓncipales sui. ¶ Tres sūt spēs ypotheticarū nō equalentiū in significādo. s. cōditionalis: copulatiua: ꝛ disiūctiua. Alie vo vt localis. causalis tpalis: nō sūt ypothetice: sz cathegorice ꝛc. ¶ Aduerte q̄ de spēb⁹ ꝓ̄pōnū ypotheticarū ser fuerūt opiniones vt recitat magister in logica magna. Quidā. n. tres posuerūt. s. copulatiuā: disiunctiuā: ꝛ ꝙditionalē. Localis vo sub ꝙditionali itelligit. ꝛ hec opinio cōis ē quam segtur magister vbiq̄z. Alij q̄nq̄z posuerūt. Alij ser. Alij septē. Alij decez. Alij duodeci. Inter quas opiniones tres famosiores sunt s. ꝓ̄ma q̄ dicit tres assignatas eē. Scda ē q̄ dicit eē q̄nq̄z illis tribus addēdo duas. s. casualem ꝛ tpalez. ꝛ hec fuit opinio Guilielmi ferabrich. Tertia est q̄ dicit eē septez addēdo duas. s. localē ꝛ expletiuā: cuius nota est in q̄zuis vel sz: ꝛ fuit opinio Strodi in ꝙ̄ñtijs suis. Qui vo direrūt eē ser remouerūt expletiuam ꝛ alias ser assignabant. Supuenit ꝓ̄aulus pgulēsis q posuit octo spēs illis assignatis addēdo effectiuā: vt q: dies ē sol ē sup terram ꝛ hoc dico in affirmatiuis i negatis ēt totidē posuit. Qui vo dixerunt decē q̄nq̄z affirmatias assignatas dicebāt ꝛ q̄nq̄z negatiuas. Qui vo duodecim ser affirmatiuas ponebant ꝛ ser negatiuas posuerūt. In sūma ergo septē sunt opiniões de spēbus ypotheticaꝝ quaꝝ ꝓ̄ma melioꝛ est meo iudicio ꝛ ideo sequamur istā. ¶ Aduerte tertio q rōnes quare ille tres. s. localis: causalis ꝛ tēpoꝛalis nō sunt ypothetice ꝫm magistrū sz cathegorice: tales assignant ab ipso i logica magna. q: nō maioꝛi rōne ille eēnt ypothetice q̄z alie ꝓ̄pōnes ꝙstitutiue p alias notas aduerbiales vl ꝙiūctiuas ꝛ sic filiudinaria est ypothetica: vt dicēdo scripsi sicut rogasti me. ꝛ sortes rñdet sicut eū docuit plato. Siliter comparatiue eēnt ypothetice: vt dicendo tā bonus ē sortes q̄z bonus ē plato: ꝛ sic discurrēdo ꝑ alias notas aduerbiales quod ē falsum. q aūt sint cathegorice ꝓbaꝛ sic: q: equiualent cathegoricis factis ex eiusdē terminis sola nota resoluta in illō cui equalēt. vñ dicēdo qñ sortes currit ipe mouetur q̄zuis ḡ plures cathegoricas ꝙtinere videant tā ꝑ principales ptes tñ i eis subm̄ ꝛ ꝓdicatū ꝛ copulā sūt ꝓncipales ptes: q: ille oratiões sūt sicut ꝫm vl ꝓdicatū ꝛc.

¶ ꝓpō conditionalis ē illa in qua coniūgūtur plures cathegorice ꝑ notā conditionis: vt si tu es homo tu es animal.

Aduerte q diffinitio sic limitaꝛ. ꝓpō cōditionalis est illa. i. est ꝓ̄po in qua ꝙiunguñt plures cathegorice: vel se hñtes p modū cathegoricaruz: ꝑ notā cōditionis. ꝓ̄ma ptcula ē loco generis. Scda loco differētie: ꝑ quā differt ab oīb⁹ cathegoricis: ꝛ addiꝛ vel segꝛ hñtes ꝑ modum cathegoricaꝝ: vt diffinitio cōpetat cuilibet ꝙditionali: qm̄ illa est ꝙditionalis si antichristus esset albus: antichristus esset coloratus. ꝛ tamen nō iunguntur in ea plures cathegoricas: sz bñ se hñtes ꝑ modū cathegoricaruz. Si trñ velles supplere dicas q ꝑti cathegorice intelligit tā vas cathegoricas q̄z nōvas. Tertia vo ptcula est ēt loco differētie ꝑ quam differt ab alijs ypotheticis. ¶ Aduerte scdo q nota ꝙditionis duplicit sumiꝛ. s. conditionatim ꝛ ꝙditionaliter. ꝓ̄imo mō sumitur qñ ꝙiungit terminos. ¶ Scdo mō sumiꝛ qñ ꝙiungit ꝓ̄pōnes. Exemplum primi vt dicēdo omne falsum si ē impossibile non est verum. Exemplum secundi vt dicēdo si tu es homo tu es animal.

¶ ꝓpōnum cōditionaliū: alia affirmatiua alia negatiua. ꝓpō cōditionis affirmatiua ē illa i qua affirmaꝛ nota cōditionis: exemplum positū ē. Conditiōalis negatiua ē illa in qua nota cōditiōalis negaꝛ vt nō si tu es hō tu es asiñ ꝛ hec sp ꝓbaꝛ ꝑ affirmatiuā. Ad vitatē cōditiōalis affirmatiue: regiꝛ ꝛ sufficit q oppositum ꝙ̄tis repugnet añti: vt si tu es hō tu es aīal ꝓ̄ec vꝛa est: q: ista repugnant tu es homo ꝛ tu non es aīal. Añs vocaꝛ illa ꝓ̄po qua imediate sequitur nota ꝙditionis ꝙ̄ns vo ē alia. ita q tu es homo. ē añs ꝛ tu es aīal. ē ꝙ̄ns. Ad falsitatē ꝙditionalis affirmatiue regiꝛ ꝛ sufficit q oppositum ꝙ̄tis stet cū añte. vt si tu es hō tu sedes. ꝓ̄ec aūt stant simul tu es hō ꝛ tu ñ sedes: nō ista ꝙditionalis est falsa. De ipolitate: politate: necessitate: ꝛ ꝙtingē tia ciusdē ñ oz dicere alr: q: ois ꝙditionalis vera est necessaria ꝛ ois falsa est impossibilis. ꝓ̄ulla aūt q̄ sit ꝙtingens. Iste regule dicte sunt de ꝙditionali denoiata a ly si quare ꝛc.

Aduerte quod si nota conditionis oz negari oz q negatio supra ipsaz cadat: ꝛ hoc ꝑt tripliciter fieri. Uno modo qñ ꝓ̄ponit sibi imediate ꝛ non toti ꝓ̄pōni: vt dicēdo tu es rōnalis ñ si tu es irrōnalis. Secūdo qñ ꝓponiꝛ toti ꝓ̄pōni ꝛ nō sibi imediate: vt dicendo non tu es rōnalis si tu es irrōnalis. Tertio qñ ꝓponitur

sibi immediate ⁊ toti ꝓpositioni: vt dicē do non si tu es hō tu es asinus. qñ autem ponit inter partes nō est negatiua cū negatio nō cadat supra notā ꝯditionis vt dicendo si tu non es aial tu nō es hō: ista est affirmatiua ⁊ non negatiua. ¶ Aduerte q ꝯditionalis negatiua equaletvni aduersatiue facte ex añte ⁊ opposito ꝓñtis: vt illa nō si tu es hō tu es asinus: equalet hanc q̄uis tu sis hō tu nō es asinus ¶ Ad veritatē ꝯditionalis affirmatiue regritur ⁊ sufficit q oppositum ꝓñtis repugnet añti: vt si tu es hō tu es animal. ¶ Ad falsitatem regrit ⁊ sufficit q oppositum ꝓñtis fiat cum añte vt si tu es hō tu sedes. ¶ Aduerte q contra dictorium ꝓñtis dicit tunc repugnare añti qñ ex illis non pōt fieri vna copulatiua possibilis: ⁊ sic idē est oppositum ꝓñtis repugnare añti ⁊ ipsuz nō posse stare simul cum añtecedēte. licz tñ Strodus in vigesimaquarta regula velit q posse stare cū alio sit superius ad repugnare. qualiter tñ ꝫ fit. vide supra ꝓñas in secundo notato pro declaratione cōsequētie bone. ¶ Aduerte vlteri⁹ q magister notanter dixit cōditionalis affirmatiue: q in cōditiōali negatiua hoc nō est verū qñ stat ꝯditionalē negatiuā esse verā ⁊ tñ oppositū ꝓñtis stabit cū añte: vt in illa non si tu es aial tu es hō: illa est vera: q eius ꝯtradictoria affirmatiua est falsa: ⁊ tñ oppositū ꝓñtis stat cū añte. ſ. tu nō es hō: stat cuz illa tu es aial: ⁊ inteligit ēt de ꝯditionali denoiata a ly si ⁊ nō a ly nisi. ¶ De possibilitate ⁊ ipossibilitate: necessitate ⁊ cōtingentia nō oportet dicere: q omnis cōditionalis possibilis erit vera ⁊ necessaria: ⁊ omnis falsa est impossibilis: nulla añt est q̄ sit ꝓtingens. ¶ Aduerte q rō huius. ſ. q omnis ꝯditionalis sit va requirit q non possit esse ita sicut adequate significat p añs qn sit ita sicut adequate significat p ꝓñs ſ. q sit necessaria habitudo inter veritatē añtis ⁊ ꝓñtis. ⁊ si est necessaria habitudo: tunc est necessaria ⁊ etiam possibilis: ergo si est vera est similiter necessaria ⁊ possibilis. ¶ Rō añt quare falsa est ipossibilis est q: duoz oppositoz si vnum est necessariū aliud est impossibile: cum ergo conditionalis vera sit necessaria: sequitur q falsa sit impossibilis. Vel aliter ⁊ formalius si conditionalis est vera illatio est bona: si illatio est bona est necessaria ꝓsecutio cōsequētis ex añte: ⁊ si est necessaria ꝓsecutio ꝓñtis ex añte cō sequēda est bona ⁊ necessaria: ergo a prio ad vltimū si conditionalis est va ipsa est necessaria ⁊ ꝓñter possibilis. Rō secundi: dicta est: q: si vnū oppositoz: est necessarium reliquū erit impoſſ. ¶ Aduerte scdo: qd velit dicere illud dictū cōe. ſ. cōditionalis nihil ponit inesse ⁊ similiter ꝓña. Dicitur q nihil aliud vult dicere nisi q ꝓcedendo ꝯditionalē aut ꝓntiam nō oz añs eius vl ꝓñs ꝓcedere: ⁊ similiter negādo cōditionalē vel ꝓñam nō oz negare añs eius vel cōsequēs. Vel p alia vba cōditionalis nihil ponit in esse: q: ex cōditionali nō segtur formaliter suū añs nec suū ꝓñs: ſz ꝓcedere conditionalē aut ꝓñam est cōcedere ꝓñs debite inferri ex añte. ⁊ negare ꝓñam est negare ꝓñs debite inferri ex añte. ¶ Iste regule dicunt de cōditionali denominata a ly si. ¶ Aduerte q due sunt note ꝯditionis. vna ē affirmatiua vt si alia negatiua vt nisi. q̄ equalet huic q̄ est si nō. ¶ Modo dicit magister q ille regule date tenent de ꝯditionali denoiata a ly si. nō añt oēs tenēt de cōditionali denoiata a ly nisi. ¶ Vñ regula q̄ data est de vitate cōditionalis. ſ. q requirit q oppositus ꝓñtis repugnet añti non tenet in cōditionali denoiata a ly nisi: q: stat q illa sit vera ⁊ tñ oppositū ꝓñtis stabit cū añte: vt ista: nisi tu es animal tu nō es hō: est va ⁊ tñ oppositū ꝓñtis. ſ. tu es hō stat cum añte. ſ. tu es aial. ¶ Posses tñ dicere q oppositus ꝓñtis repugnat añti implicāti illā negatiōnē q̄ implicite cōtinet i ly nisi ⁊ tūc dicēdo: nisi tu es aial tu non es hō. añs est: tu nō es aial. qō p̄z resoluēdo ly nisi in si nō. ⁊ tūc oppositū ꝓñtis repugnat sibi. ſ. tu es homo.

c Copulatiua est illa q̄ hz plures cathegoricas per notam copulationis unicem coniunctas: vt tu es homo ⁊ tu sedes. ¶ Propositionum copulatiuarum alia affirmatiua: alia negatiua. Affirmatiua est illa in qua nota copulationis affirmatur: exemplū positū est. Negatiua vo est illa in qua nota copulationis negat: vt non tu es hō ⁊ tu es asinus. Et semp negatiua ꝓbat p affirmatiuā. Ad vitatez copulatiue affirmatiue regrit quālibet ptē eē veram: vt tu es hō ⁊ tu es aial. Et ad falsitatē copulatiue affirmatiue sufficit vnā partē eē falsaz: vt tu es hō ⁊ tu curris. Ad possibilitatē copulatiue regrit quālibet ptē esse possibilē ⁊ nullā alteri incōpossibilē: exemplū primi vt tu es hō ⁊ tu curris. sed ad ipossibilitatē ei⁹ sufficit vnā partē esse impossibilem: aut vnam alteri incōpossibilem: exemplū primi vt tu curris ⁊ es asinus: exēplum scōi: vt tu es: ⁊ tu nō es: Ad necessitatē copulatiue regrit quālibet partē eē necessariam: vt hō ē aial: ⁊ deus est. Et ad contingentiā ipsius regritur ⁊ sufficit vnam partem esse cōtingētē: alterā aūt nō ipossibilē: nec eidē incōpossibilē vt tu curris ⁊ tu es hō: vel de⁹ est ⁊ tu curris.

a Aduerte primo q diffinitio ista limitatur sicut diffinitio de ꝓnōe ꝯditionali. ¶ Aduerte secundo q nota copulatiōis dupliciter pōt sumi. ſ. copulatiue ⁊ copulatim. Copulatiue sumit qñ copulat ꝓnōes Copulatiue vo quando copulat terminos. Copulatim adhuc dupliciter. ſ. collectiue ⁊ diuisiue. Diuisiue sumit quando ex prio positiōe cui⁹ ipsa ē pars segtur copulatiua ⁊ de ꝓsilib⁹ terminis: vt sor. ⁊ plato currūt: ergo sor. currit ⁊ plato currit. Collectiue vo qñ nō segt hmōi copulatiua de ꝓsilib⁹ terminis: vt sor. ⁊ plato sufficiūt trahere nauim. ergo sor. sufficit trahere nauim: ⁊ plato sufficit trahere nauim. nō valet ꝓña posito q nullus eoꝝ sufficiat: sed ambo simul. ¶ Copulatiue alia affirmatiua. ⁊ ē in qua nota copulatiōis affirmat. Alia negatiua ⁊ ē in qua nota copulatiōis negat. ¶ Aduerte q nota copulatiōis negat qñ negatio cadit supra ipaz. Cadit āt supra ipsaz dupliciter. Aut qñ negatio ꝓponit toti ꝓpōni: vt dicēdo nō tu es hō ⁊ tu es aial. Scdo qñ ꝓponit note copulatōis ⁊ nō toti ꝓpōni. vt dicē do: tu es hō nō ⁊ tu es aial. ¶ Primo mō ē ẏm consuetum modū loquēdi. Scdo vo mō ẏm iconsuetū modū loquēdi. ¶ Ad veritatē copulatiue affirmatiue regrit quālibet ptē principalē esse veram. vt tu es hō ⁊ tu es aial. ¶ Ad falsitatē vo sufficit vnā ptē eē fallā. vt tu es hō ⁊ tu es asinus. ¶ Aduerte q magister prio notāter dicit affirmatiue: q: copulatiua negatiua pōt eē va: cuius tñ vna ps principalis ē falsa. vt illa: nō tu es hō ⁊ tu es asinus. Dicit scdo quālibz ptem ꝓncipalē: q: aliqua est copulatia affirmatiua cui⁹ vna ps est falsa. sicut dicēdo: tu es hō vl tu es asinus ⁊ tu es aial illa ps tu es asinus: est falsa sed nō est ꝓncipalis ps. vñ aliqñ copulatiua est cōposita tñ ex duabꝫ ꝓnōnibus. ⁊ ēt qlibet illaz est p ꝓncipalis eius. Aliqñ vero est cōposita ex pluribus: ⁊ tunc vna ps ꝓncipalis ē tota illa oratio q̄ ꝓcedit notā copulatōis: ⁊ altera ps est tota illa oratio q̄ segt notā copulatōis. vñ illi⁹: tu es hō vel tu es asinus ⁊ tu es aial. ¶ Dicia pars ꝓncipal' est: tu es homo vel tu es asinus. ⁊ scda tu es aial. ¶ Prio falsitate vo copulatiue affirmatiue sufficit vnā ptē ꝓncipalem eē fallaz cuius rō est: q: ad destruēdū sufficit vnum ad ꝓstruēdum vo plura. Ideo dicit topicoz scdo q facilius est destruere q̄z ꝓstruere. vez āt ꝓsistit i constructōe. ⁊ fallum i destructione. nā vez est qō ē. ⁊ gcqd ponit in hac diffinitione ē

Aduerte.

affirmatiuū. Falsuz vo ē qō non ē ideo in hac diffinitiōe ponīt negatio q̄ est affirmati destructio. Ulñ copulatia pōt esse falsa dupliciter. vno mō qz tñ vna ps principalis est falsa. alio mō qz ambe ptes sunt false. ¶ Ad possibilitatē regrīt quālibet ptē eē possibilē z nullā alteri incōpossibilē. ¶ Ad ipossibilitatē eius sufficit vnā ptē eē ipossibilez aut vnā alteri incōpossibilē. Exēplū primi tu curris. z tu es asinus. Exemplū scōi tu es z tu non es. ¶ Aduerte q̄ due ꝯditiones regrunt ad possibilitatē copulatiue. ¶ Prima q̄ q̄libet ps sit possibilis. Scōa dato q̄ q̄libet ps sit possibilis q̄ vna nō sit incōpossibilis alteri qō tñ intelligīt in copulatiua facta ex duab⁹ ꝓpōnibus. Si autez esset facta ex plurib⁹ ꝓpōnibus vt illa ois hō currit z tu es hō z tu non curris intelligīt q̄ non sit incōpossibilis alteri vl' alijs. Ulñ in exemplo dato ista tu non curris ē incompossibilis illis duab⁹ lz cuilibet illarū sit cōpossibilis. Uel dicas q̄ intelligīt in oi copulatiua q̄ si ille due ꝯditiōes ad sunt illa erit possibilis z scōa ꝯditio ē q̄ vna nō sit incompossibilis alteri. In hac copulatiua aūt data facta ex tribus ꝓpōnibus lz vna sit cōpossibilis alteri tñ vna ps principalis nō erit cōpossibilis alteri vt pz. iō non ē possibilis ¶ Ad ipossibilitatez vo sufficit vnā illaꝝ deficere. ¶ Ad necessitatem copulatie regrīt q̄libet eē necessariā. ¶ Ad ꝯtigentiā vo regrīt vnā ptē eē ꝯtingentez alterā āt nō esse ipossibilem nec eidē incōpossibilē vt tu curris z tu es hō. ¶ Aduerte q̄ ad ꝯtingentiam tres ꝯditiōes regrunt. z si vna illaꝝ defecerit nō est ꝯtigens. ¶ Prima q̄ vna pars sit ꝯtingens z pp hui⁹ defectū ista nō est ꝯtingens deus est. z hō est aial: Scōa q̄ altera non sit impossibilis. z pp defectū hui⁹ ista nō est ꝯtingens tu curris z hō est asin⁹. Tertia q̄ vna nō sit alteri incōpossibilis z pp defectū huius ista nō est ꝯtingēs q̄zuis adsint prime due ꝯditiones. ſ. tu es z tu nō es. Ad necessitatē vo tñ vna ꝯditio regritur. ſ. q̄ quelibet pars necessaria ꝑncipalis.

D Ysiunctiua ē illa i qua ꝯiūgūt plures cathegorice p notā disiunctiōis vt tu es hō vel tu nō es asinus. ¶ Propō nū disiūctiuaꝝ alia affirmatia alia negatia. Disiūctiua affirmatia ē illa i qua affirmat nota disiūctionis vt patuit. Negatiua vo ē illa in qua nota disiūctiōis negat vt nō tu es hō vel tu es capra: z hec ſp pbat p affirmatiuā: nec esset negatiua nisi ꝑponeret negatio vt tu nō es asinus vel tu nō es capra: affirmatiua est qz nulla illaꝝ negationū trāsit in notā disiūctōis. Ad vitatē disiūctiue affirmatiue sufficit vnā ptē esse verā vt tu es hō vel tu es asinus. Et ad falsitatē ei⁹ regrīt q̄libet ptē esse falsaz: vt tu curris vel nullus baculus stat in angulo. Ad possibilitatē disiunctiue affirmatiue sufficit vnā partē eē possibilē: vt hō ē asinus vl' antixps ē. Sz ad impossibilitatē ei⁹ regrīt q̄libz ptē eē impossibilem vt hō ē asinus vl' nullus de⁹ ē. Ad necessitatem disiūctiue affirmatiue sufficit vnā ptem eē necessariā vel inicē ꝯtradici. Exēplū ꝑmi vt deus est vel sortes mouet. Exēplū scōi vt tu es vel tu nō es. Et ad ꝯtingentiam eiusdem regrīt quamlibet ptem eē ꝯtingentē: z nullā alteri repugnare nec ēt ꝯtradictoria illaꝝ vt antixps ē alb⁹ vl' ipse currit. ¶ Ponīt tertia pticula qz hec disiūctiua ē necessaria tu nō es homo vl' tu es aial: z tñ nulla pars alteri repugnat z q̄libz est contingens: sed hoc iō qz cōtradictoria partiū repugnat vz tu es homo: z tu non es aial vel dicat z melius q̄ ad necessitatem disiūctiue regrīt z sufficit copulatiuam factam de partibus cōtradictoriis esse impossibilem. Et ad contingentiā q̄ copulatiua facta de partibus oppositis sit cōtingens. ¶ Hec. n. est necessaria tu non curris vel tu moueris: quia hec copulatiua est impossibilis: tu curris z tu nō moueris. Et hec est cōtingēs tu curris vel tu nō moueris: qz hec copulatiua est cōtingēs tu non curris z tu moueris ꝑm regulas datas de copulatiuis. Segī caplm de predicabilibus.

a Aduerte q̄ diffinitio illa limitat sicut aliaꝝ ypothecaꝝ diffinitiōes limitat. ¶ Aduerte scōo q̄ nota disiūctiōis vl' ꝑt sumi dupliciter. ſ. disiunctiue z disiunctim. Disiūctiue sumit qñ ꝯiūgit ꝓpōnes vt tu es homo vel tu es aial. Disiūctim sumit qñ ꝯiūgit terminos vt sortes vel plato currit. Disiunctim adhuc dupliciter pōt teneri. ſ. diuisiue z collectiue. Diuisiue sumitur qñ ex ipso disiuncto sequitur disiūctiua de similib⁹ termis vt sortes vel plato currit ergo sor. currit vel plato currit. z ēt a qualibet ptē disiūcti ad ipsum disiunctū valz ꝯña vt tu es hō ergo tu es hō vel asinus. Collectie vo tenet qñ ex hmōi disiūcto non sequitur disiūctiua de ꝑsimilib⁹ termis vel ex qualibet ptē disiuntim nō segī ipm disiūctū: vbi gratia. nō segī ego differo a te: ergo ego differo a te vel a me: qz sequeret q̄ non esset tu vel ego qō est falsum. ¶ Silr nō segī: tu scis regem sedere ergo tu scis regē sedere vel tu scis nullū regē sedere: qz añs est verz. vt pz officiabiliter z ꝯñs est falsum. ¶ Dubitat qūo p notā disiūctōis ꝯiunguntur plures cathegorice qz videt oppositū. i. q̄ nota disiūctōis disiūgat. Ad disiūgere est seperare vel dimittere significata talis nota disiūctionis seperat z diuidit qūo est verz q̄ ꝯiūgant. ¶ Ad b rñdet Donatus q̄ nota disiūctiōis ꝯiungit voces: disiungit tñ sensum. i. significatū. z sic nō incōuenit q̄ vnū z idē disiūgat z ꝯiūgat respectu diuersoꝝ. Sed diceres ꝓtra: qz tunc nulla ē disiūctiua mentalis cū non sint voces in intellectu quas possit ꝯiūgere. ¶ Dicēdū est q̄ Donatus loqtur solū de disiūctiua vocali cū maxie grāmaticus ꝑsetur circa sermonē. Si āt volum⁹ vniuersaliter loq de disiūctiua sive in mente sive voce sive in scripto sic dicendū est q̄ nota disiūctiōis terminos vel ꝓpōnes ꝯiūgit: z disiungit significatū. De hoc tñ vide ample ꝓtra sūmulas: qz auctor modoz significādi mordet Donatū ꝛc. ¶ Propositionis disiūctiuaꝝ. alia est affirmatiua z est in qua nota disiūctionis affirmat. alia est negatiua z est in qua nota disiūctionis negat. ¶ Aduerte q̄ nota disiūctiōis negat qñ cadit supra ipsam. Cadit autem supra ipaz dupliciter aut qñ ꝑponit toti ꝓpōni: vt dicēdo non tu es capra: vel tu es asin⁹: aut qñ immediate ꝑponit sibi: vt dicēdo tu es capra nō vel tu es asinus. Primo mō tñ hoc ē ꝑm ꝯsuetū modū loqēdi ꝛc. ¶ Ad vitatez disiūctiue affirmatiue sufficit vnā partez esse verā vt tu es hō vel tu es asinus. ¶ Ad falsitatem regrīt q̄libet ptez esse falsam. vt tu curris vel baculus stat in angulo. ¶ Aduerte q̄ circa hoc due opiniones sūt. Una opinio est quā segī magister Petrus hispan⁹ dicens. Cō disiunctiua est ṽa si vna ps ē ṽa: z adhuc si qualibet ps ṽa disiūctiua est ṽa: z iō dicit magister q̄ sufficit vnā ptem esse veram z nō dixit regrīt: qz si ambe ptes sūt ṽe adhuc ipsa ē vera. ¶ Alia ē opinio quā segī sanct⁹ doctor in logica sua z algacel z plures alij dicentes q̄ si disiunctiua dz esse ṽa tñ vna pars dz esse ṽa. Si aūt ambe partes essent ṽe disiunctiua esset falsa z vtraq; opinio p se hz rōnez. ¶ Prima opinio maxime fundat supp duab⁹ rōnib⁹ prima est arguendo a parte disiunctiue ad totā disiunctiuā sine ipedimento ꝯña est bona. ergo ista ꝯña est bona: tu es homo: er

go tu es homo:vel tu es aial.ꝓña tenet.tunc vltra ista ꝓña est bona ꝛ añs est vex ergo ꝛ ꝓñs:sz ꝓñs est disiũctiua que hz ambas ptes vas ergo disiũcitua talis est va. ¶Scda rõ ē qꝫ ꝓtradictoriũ disiunctiue affirmatiue assignat ꝑ copulatiuã factã ex ptib⁹ oppositis disiũctiue vt cõiter dicit ergo oppositũ illi⁹:tu es hõ vel tu aial:est illd tu nõ es hõ: ꝛ tu non es aial:sed duox ꝓtradictoriũ si vnũ est falsum aliud erit vex:sed hoc �means est falsum:qꝫ est vna copularia cuius q̃libet ps est falsa:ergo primũ est vex.ꝛ ista est disiũctiua q̃ hz ambas ptes vas:ergo ꝛc. ¶Scda opinio fundat rõnẽ sup duob⁹ ꝑsuppositis. ¶Primũ est disiũctiue ꝓprium est disiũgere sensũ.i.significatũ.Hoc.n.donat⁹ affirmat:ꝛ rõne ps qꝫ disiũctiua ꝑ hoc differt copulatiua ꝛ nõ ꝑ aliud:ergo hoc ē sibi ꝓprium. ¶Scdm ꝑsuppositũ est qꝫ ex eo qꝫ res ē vl nõ ē oratio dicit va vl falsa.i.oratio dicit va q̃ significat sicut ē:ꝛ dicit falsa q̃ significat sicut nõ est. Oratio dicit va vl falsa ꝛc.hoc ps ꝑ pbm in ꝓdicamẽtis. Hoc ẽt ex rõne ps:qꝫ vitas ꝓpõnis attẽdit penes significatũ.His ꝑsuppositis arguũt sic. Illa oratio est falsa q̃ significat sicut nõ est ex ꝑte rei:sz disiũctiua hñs duas ptes vas significat sicut nõ ē vt ꝓbabo:ergo illa ē falsa ꝓña tenet cũ maiori ꝑ scdm ꝑsuppositũ minor ꝓbat ꝛ capio illã disiũctiuã:tu es hõ vel tu es aial:tũc sic illa significat res illas sive significata illax rex eẽ.i.disiũcta ꝑ primũ ꝑsuppositũ: ꝛ nõ sũt disiũcta.ergo significat sicut nõ ē. ¶Itẽ hoc cõfirmãt auctoritate Boetij dicẽtis qꝫ �means disiũctio disiũctiua ea inter q̃ cadit simul eẽ nõ ꝑmittit:ergo vnũ ē vt affirmatuz ꝛ reliquũ vt negatũ ꝛ dicẽdo:sor.vl plato currit:sensus est sor.currit:ꝛ plato nõ vl ecõuerso. ¶Alig volẽtes ꝓcorda re has opiniones dicũt qꝫ ꝑ disiũctiua dupliciter põt dici va.s.aut veritate cõpositox aut veritate compositionis. Veritate cõpositox illa ē va cui⁹ ꝓpões in ea composite sũt ve. Illa ē va vitate cõpositiõis cui nõ repugnat vt sit verus modus significandi ꝓiũctionis. ¶Primo mõ locut⁹ ē magister. Scdo mõ loquunt antiq. Hi nõ recte ꝓcordãt iudicio meo cui⁹rõ ē qꝫ q̃ro:an ꝑ disiũctiua dẽat dici absolute va ꝑ vitatẽ ꝓpositox tm̃:aut ꝑ vitatẽ ꝓpositionis tm̃ aut ꝑ vitatem vtriusqz. Si ꝑ vitatẽ vtriusqz vtriqz peccãt. Si ꝑ vitatẽ cõpositox tm̃ ꝑa opinio falsa est. Si ꝑ vitatẽ ꝓpositiõis tm̃ ꝑma opinio va erat. ¶Possumus tñ aliter eos ꝓcordare lz forte nõ sint ꝓcordãdi. Et dicemus qꝫ q̃dã est disiũctiua ꝓpria ꝛ q̃dã ipropria. Disiunctiua ꝓpria est illa q̃ de tali mã fit in qua vnũ oino ponit ꝛ alterũ remouet:vt aial aut ē sanũ aut ē egrũ. Disiunctiua vo impropria ē illa q̃ nõ fit de tali mã sz tm̃ oino vnũ ponatur:ꝛ alterũ remoueat.imo põt fieri de tali materia vt ambo remoueant:vt sor.ẽ asin⁹ aut ē capra.aut in tali materia vt ambo ponant vt sor.ẽ hõ aut ē aial. Ad ꝓpositũ mõ dico qꝫ ꝑa opinio quã sanctus Thomas segit ꝛ multi alii logt de disiũctiua ꝓpria. Opinio añt prima quã sequit magister logt de oi disiũctiua siue propria siue impropria.

¶Ad possibilitatẽ disiũctiue sufficit vnã ptẽ eẽ possibilẽ.

¶Ad ipossibilitatẽ regrit quãlibet ptẽ esse impossibilez.

¶Aduerte qꝫ magister dicit ad possibilitatẽ sufficit ꝛ nõ dixit regrit qꝫ põt eẽ polis dupliciter. ¶Uno mõ qñ tm̃ vna ps est polis. ¶Alio mõ qñ q̃libet ps est polis. ¶Ad necessitatẽ disiũctiue affirmatie sufficit vnã ptẽ eẽ necessariã

¶Ad ꝓtingẽtiã vo regrit quãlibet ptẽ eẽ ꝓtingẽtẽ ꝛ nullã alteri repugnare ꝛ nec ꝓtradictoria illax ptiũ. Uel dicatur ꝛ melius qꝫ ad necessitatẽ disiũctiue regrit copulatiuã factam de ptib⁹ oppositis eẽ ipossibilẽ.ad ꝓtingẽtiam vo regrit copulatiuã factã de ptib⁹ oppositis eẽ ꝓtingentem.

¶Aduerte qꝫ magister declarat dupliciter cognoscere disiũctiuã necessariã. ¶Primo qñ ē altero triũ modox dictorum aut qꝫ vna ps sit necessario va:aut qꝫ ptes ꝓtradicant: aut ꝓtradictoria ptiũ ꝓtradicãt. Exẽplũ tertij vt tu non es hõ vel tu es aial:quã tertiã diffinitionẽ magister nõ exꝑsit:sz illo accipit ex declaratiõe ꝓtingẽtis. Scdo mõ declarat breuius.s.qñ copulatiua facta de ptibus oppositis est ipossibilis.disiunctiua ẽ necessaria:cui⁹rõ ē qꝫ duox ꝓdictoriorũ si vnũ ē ipossibile aliud ē necessariũ ꝛ ecõuerso. Sz cuz illa copulatiua facta de ptibus oppositis ꝓtradicat illi disiũctiue:ergo si illa copulatiua ē ipossibilis disiũctiua erit necessaria. ¶Cõsilr dupliciter declarat cognoscere disiũctiuã ꝓtingẽtẽ. ¶Prio qñ adsũt tres ꝓditões silr quax ꝑma ē qꝫ q̃libz ps sit ꝓtingẽs. ¶Scda qꝫ nulla alteri repugnet. ¶Tertia qꝫ cõtradictoria illax ptium nõ repugnent.ꝛ si aliqua istax deficiet nõ erit ꝓtingẽs. ¶Scdo dclarat breuius ꝛ subtilius sic.s.qñ copulatiua facta de ptib⁹ oppositis est ꝓtingẽs. ¶Cui⁹rõ ē qꝫ duox contradictoriox si vnuz ē ꝓtingẽs ꝛ aliꝫ.sz cũ illa copulatiua facta de ptib⁹ oppositis ipsi⁹ disiũctiue sit eius cõtradictoria: ergo si illa copulatiua ē ꝓtigens ꝛ disiũctiua erit ꝓtingens. ¶Nõ exẽplificaui gratia breuitatis:cuz exempla sint in textu.

Incipit tractatus de predicabilibus.

¶Redicabile dupliciter sumit: vz cõiter ꝛ ꝓprie. ¶Predicabile cõiter sũptũ est termin⁹ aptus natus de aliquo ꝑdicari:ꝛ sic tã terminus cõis q̃ singularis tam complexus q̃ icomplexus dr predicabile. Sed ꝓprie sic sumẽdo diffinit. ¶Predicabile est termin⁹ vniuocus aptus natus de plurib⁹ ꝑdicari. ꝛ sic nullus terminus singularis nec trãscẽdẽs aut compositus dr predicabile seu vle qđ idẽ ē: qꝫ nullus talis ē termin⁹ vniuoc⁹. Unde terminus vniuocus est terminus simplex plura significans �means vnicã rõnẽ:sicut ly hõ qđ significat sortẽ ꝛ platonem:ꝛ oia sua significata ꝑm hanc rõnẽ aial rõnale. ¶Per hoc qđ dr termin⁹ simplex excludũtur termini singulares:vtvnica ratione excludit terminũ trãscendentem vz ens aliqd ꝛ hmõi. ¶Terminus equocus ē termin⁹ simplex plura significans ꝑm diuersas rõnes:sicut ly canis qꝫ significat canẽ latrabilem: sidus celeste ꝛ piscez marinum:ꝛ hec diuersis rationibus.

a **Duerte** qꝫ accipiẽdo predicabile illo mõ cõiter ois termin⁹ mũdi dicit ꝑdicabile:ꝛ rõ ē qꝫ ꝑdicabile dicit a ꝑdicari:mõ ois termin⁹ ꝑt ꝑdicari de aliquo aut directe aut idirecte:aut de alio termino aut saltim de seipo ꝛ isto mõ accipit ¶Porphiri⁹ predicari in capto de gñe cũ diuidit ꝑdicari in ꝑdicari de vno solo vl de plurib⁹. Indiuiduũ.n.ꝑdicat de vno solo:vle vo de plib⁹. Sed ꝓprie sumendo sic diffinit. ¶Predicabile ē terminus vniuocus apt⁹ nat⁹ ꝛ plib⁹ ꝑdicari:ꝛ sic nullus terminus singularis nec trãscẽdẽs aut cõpositꝰ dicit ꝑdicabile aut vle:qđ idez erit qꝫ nullus tal ē terminus vniuoc⁹. Uñ terminus vniuocus ē termin⁹ simplex pla significãs ꝑm vnicã rõnem: sicut ly hõ q significat sortẽ ꝛ platonẽ ꝛ oia sua significata ꝑm hãc rõnẽ:aial rõnale. Terminus equoc⁹ est terminus simplex pla significãs ꝑm diuersas rõnes vt ly canis qđ significat canẽ latrabilẽ celestez ꝛ marinũ vno noie diuersis tñ rõnib⁹ vt pz ꝛc. ¶Aduerte qꝫ magister hic põit tres diffinitiões scdaz ꝛ tertiã ponit ꝑ declaratiõe ꝑme q̃ ē ꝑdicabilis ꝓprie sũpti. Et he diffinitões note sũt qꝫ magister eas nõ declarat. ¶Nota tñ differẽtiã inter ꝑdicabile ꝓprie sũptũ ꝛ vle.nã idez sũt realiter ꝑdicabile ꝛ vle:differũt ãt ꝑ rõnez qꝫ vle dicit vt est i multis:ꝑdicabile vo vt dicit de multis. ¶Aduerte ꝺo qꝫ vniuocũ est dupler ꝛ silr equocũ.s. vniuocum vniuocans ꝛ vniuocum vniuocatũ. Uniuocũ vniuocãs est terminus simplex significãs pla vt hic diffinit. Uniuocũ vo vniuocatũ est res significata ꝑ terminũ vniuocũ:ꝛ sic diffinit a pbo i añ ꝑdicamentis. Uniuoca dicit

quoꝝ nomen est cõe:ꝛ ꝟz illõ nomen rõ ſt̃e est eadẽ. Equo cũ equocãs ẽ termin⁹ ſimpler ſignificãs pl̃a vt ꝟ diffinit̃. Equocũ ỽo equocatũ ẽ res ſignificata p terminũ equocũ ꝛ ſic diffinit̃ a pbo i añ p̃dicamẽtis. Equoca dr̃ quoꝝ no mẽ ſolũ ẽ cõe ꝛ ꝟz illõ nomẽ rõ ſubſtãtie ẽ diuiſa. ¶ Predicabile ꝓprie ſũptũ dicit̃ in gnqz vl̃ia. ſ. genus: ſp̃es: ꝓprium: differẽtiã ꝛ accñs. ¶ Aduerte q̃ cõiter dicit̃ q̃ diuiſio p̃dicabilis i illa gnqz est diuiſio analogi i analogata. Analogũ. n. ẽ illõ q̃ dicit̃ de plurib⁹ ꝟz idẽ nomẽ ꝛ eãdez rõnez ſz ꝑm pri⁹ ꝛ posteri⁹: cũ p̃dicabile p pri⁹ dicat̃ de gñe q̃z de alijs. Scotus tñ vult i q̃stionib⁹ ſuis ſup p̃dicabilia q̃ ſit diuiſio generis in ſpecies. Utraqz opinio ꝓbabilis ẽ elige que tibi magis placet ꝛc.

¶ Predicabile ſcõo mõ ſumptũ diuidit̃ i gnqz vl̃ia: vz genus ſp̃es differentia ꝓprium ꝛ accñs. Genus ergo ẽ terminus vniuocus p̃dicabilis in qd de plũbus differẽtib⁹ ſp̃e: vt aial p̃dicat̃ de hoie ꝛ de aſino q differũt ſp̃e i eo qõ qd qꝛ ad iterroga tionẽ ſcãz p qd ẽ hõ vl̃ aſinus rñdet̃ q̃ ẽ animal. Genus diuidit̃. Nã qõdã ẽ gen⁹ generaliſſimũ ꝛ qõdã gen⁹ ſubalternũ. Genus generaliſſimuz ẽ terminus q ſic ẽ genus qõ nõ põt eẽ ſp̃es vt ſub ſtantia. Genus ſubalternũ ẽ terminus q ſic ẽ ge nus qõ põt eẽ ſp̃es vt aial. Eſt. n. genus reſpectu hominis: ſpecies vero reſpectu corꝓris.

a Duerte circa diffinitũ q̃ gen⁹ dicit̃ tri bus modis ꝟz ¶ Porphyriũ i capl̃o de gñe. ¶ Prio modo dicit̃ collectio mltoꝝ quodãmõ ſe hñtiũ ad vnũ ꝓncipiũ: vt collectio eoꝝ q ſũt de eadẽ parẽtela deſcendentiũ ab vno. ¶ Scõo mõ dicit̃ gen⁹ qõ est ꝓncipiũ vniuſcuiuſqz gña tionis ſicut pater ꝛ patria. ¶ Tertio modo dicit̃ gen⁹ cui ſupponit̃ ſp̃es: ꝛ ſic accipit̃ i ꝓpõ cũ de eo fit ꝑmo apõ logi cos ꝛ pbos. ¶ Quarto mõ ẽt solet a grãmaticis accipi ꝓ differẽtia ſexus vt cũ dicit̃ Berta est gñis femini. ꝛ ſortes maſculini. ¶ Aduerte circa diffinitiõez q̃ q̃ttuoꝝ ptícule ponunt̃ i hac diffinitõe. ¶ Pria ẽ ly termin⁹ q ẽ loco gñis: i q̃ ꝙuenit cũ oĩb⁹ alijs termis. Scõa vniuoc⁹ ꝓ quã differt a termis nõ vniuocis: ſicut ſũt termi ſingulares: tranſcen dẽtes: termini cõpleri ꝛ termini equoci ꝛ ꝙuenit cũ oibus. Tertia p̃dicabilis i qd ꝓ quã differt a differentia ꝓprio ꝛ accñte q̃ nõ p̃dicat̃ i qd. ꝛ ꝙuenit cũ ſp̃e. Quarta de plib⁹ differẽtib⁹ ſpecie ꝓ quã differt a ſp̃e q̃ p̃dicat̃ de plib⁹ dif ferentib⁹ nũero ſoluz. ¶ Poſſes tñ dicere ꝛ melꝰ q̃ ſunt tria i diffinitõe ꝛ q̃ ly termin⁹ vniuoc⁹ ẽ prima ptícula q̃ est loco gñis. alie vo ſũt loco differẽtie. ¶ Aduerte ꝟo q̃ por phyri⁹ i capl̃o o gñe inuit duas diffinitões gñis. Prima ẽ. gen⁹ ẽ illõ cui ſupponit̃ ſp̃es. Scõa est: gen⁹ est q̃ p̃dicat̃ de plurib⁹ differentib⁹ ſp̃e i qd. ¶ Et duas etiã deſcriptões gñaliſſimi aſſignat. Prima ẽ gñaliſſimũ ẽ illõ qõ cũ ſit ge n⁹ nõ põt eſſe ſp̃es. Scõa est gñaliſſimũ est illõ qõ ñ ꝟz ſu praueniens gen⁹. ¶ Et alꝫ duas etiã deſcriptiões ſubal terni põit. Prima est gen⁹ ſubalternũ ẽ qõ cũ ſit gen⁹ põt eẽ ſpecies. Scõa est ſubalternũ est qõ ꝟz ſupueniens genus.

¶ Spẽs ẽ terminus vniuocus non ſupremus p̃ dicabilis in qd de plũbus: vt ly hõ p̃dicat̃ de ſorte ꝛ platone: i eo qõ qd: qꝛ ad interrogationẽ factaz qd ẽ ſortes vel plato: rñdet̃ qõ est hõ. Spẽs diui dit̃: qꝛ q̃dã ẽ ſpãliſſima: ꝛ q̃dã ſubalterna. Spẽs ſubalterna est terminus q cum ſit ſp̃es põt eẽ ge nus: vt aial. Spẽs ſpãliſſima est terminus q cuz ſit ſp̃es non põt eẽ genus vt hõ: vel alr. Spẽs ſpã liſſima est terminus vniuocus p̃dicabilis in quid de pluribus differentibus numero ſolũ: ꝛ notant̃ dr̃ ſolũ: qꝛ ly aial nõ ẽ ſp̃es ſpãliſſima: ꝛ tñ est ter minus vniuocus p̃dicabilis i qd de pluribus dif ferentibus numero: qꝛ de ſorte ꝛ platone: ſed non ſolũ de differentibus numero: qꝛ etiam de diffe rentibus ſpecie: vt de homine ꝛ leone.

a Duerte circa diffinituz q̃ ſp̃es dicit̃ duob⁹ modis ꝟz ꝓphyriũ i capl̃o de ſp̃e. ¶ Prio mõ: ſp̃es dicit̃ forma ſeu pulchritudo rei. ꝛ iſto mõ dicit̃ q̃ ſp̃es ꝑa mi digna ẽ ipio. ¶ Scõo mõ accipit̃ ſp̃es ꝓ eo qõ ponit̃ ſub aſſignato gñe: ꝛ ſic accipit̃ in ꝓpoſito cũ de ea fit ꝑmo apõ logicos ꝛ pbos. ¶ Tertio etiã mõ solet accipi a grã maticis ꝓ differẽtia ipoſitõis nois ad ſignificãdũ ꝟz qõ d. vor ꝑmitiua est iſta q̃ fuit primo ipoſita ad ſignificandum deriuatiua vo ſcõario ꝛ mediãte alia. ¶ Aduerte circa p mã diffinitõez ſp̃ei q̃ tres ptícule ponũt̃ i ea. Prima est ter min⁹ vniuoc⁹: q̃ est loco gñis ꝓ quã ꝙuenit cũ alijs vlibus Scõa: ñ ſuprem⁹: ꝓ quã differt a gñaliſſimo qõ dicit̃ ſup mus ꝙuenit tñ cũ alijs vlib⁹ q̃ nõ ſũt gña gñaliſſima. Ter tia p̃dicabilis i qd de plurib⁹ differẽtib⁹ nũero. ꝓ quam differt a differẽtia ꝓpo ꝛ accñte. Hec ly differẽtib⁹ nũero ẽ q̃rta ptícula: qꝛ nõ facit ipſũ diffinitũ differre ab aliquo a quo nõ differat ꝓ ptículas p̃cedẽtes ſz ponit̃ ad declaran dũ tertiã ptículã ꝛ ad exprimẽdũ magis nãz diffiniti. Nã posſet eẽ dubiũ de qb⁹ p̃dicat̃ ſp̃es q̃z uis scires q̃ ſp̃es est termin⁹ vniuoc⁹ nõ ſuꝑm⁹ p̃dicabilis i qd de plurib⁹ vt ꝑ tertia ptícula optie declaret̃ addit de plib⁹ differẽtib⁹ nu mero tñ: ꝛ ꝟ ẽ tñ vna ptícula ꝛ nõ due: ꝛ ſic tñ tres pticu le ſũt i hac diffinitõe ꝛ nõ q̃tuoꝝ. ¶ Aduerte circa vltimã diffinitiõez ſp̃ei ſpãliſſime q̃ ly ſolũ declarat illã ptículaz nũero: iſto mõ itelligẽdo. Spẽs ẽ q̃ p̃dicat̃ de plib⁹ diffe rentib⁹ ſolũ nũero: ꝛ tũc diffinitio nõ ꝙpetit gñi dicẽdo: ge nus ẽ q̃ p̃dicat̃ de plib⁹ differẽtib⁹ nũero ſolũ: qꝛ ſcõa er ponẽs ẽ falſa. ſ. ꝛ gen⁹ p̃dicat̃ de plib⁹ differẽtib⁹ nõ nũe ro: qꝛ gen⁹ p̃dicat̃ de plib⁹ differẽtib⁹ ſp̃e. ſz differẽtia ſp̃e ſũt differẽtia nõ nũero. q̃ q̃ p̃dicat̃ de plib⁹ differẽtib⁹ nõ nu mero. ¶ Et ſi dicas iſta ẽ falſa: differẽtia ſp̃e ſũt differen tia nõ nũero. qꝛ iſta ẽ ỽa: differẽtia ſp̃e ſũt differẽtia nũe ro. Dicit̃ q̃ iſta ſũt ſil̃ ỽa: differẽtia ſp̃e ſũt differẽtia nũe ro. ꝛ differẽtia ſp̃e ſũt differẽtia nõ nũero. q̃z uis iſta ſit fal ſa. differẽtia ſp̃e nõ ſũt differentia nũero. gen⁹ q̃ p̃dicat̃ de plib⁹ differẽtib⁹ nũero: ꝛ ẽt p̃dicat̃ de plib⁹ differẽtib⁹ ñ nu mero. q̃z uis iſta ſit falſa: gen⁹ nõ p̃dicat̃ de plib⁹ differẽti b⁹ nũero. ¶ Aduerte vlteri⁹ q̃ Porphyri⁹ in capl̃o de ſp̃e poſuit tres diffinitões ſp̃ei. Prima fuit. Spẽs ẽ q̃ ponit̃ ſub aſſignato gñe. ¶ Scõa ſp̃es ẽ de qua gen⁹ p̃dicat̃ in qd. ¶ Tertia ſp̃es ẽ q̃ p̃dicat̃ de plib⁹ differẽtib⁹ nũero. prie due diffinitões cõpetũt cuilibet ſp̃ei. ꝛ oz ſupplere hãc pti culã mediate i vtraqz. tertia diffinitio cõpetit ſoli ſp̃ei ſpã liſſime. ꝛ oz addere hãc ptículã ſolũ i fine ỏ ſpẽ ſpãliſſima ¶ Duas alꝫ diffinitões poſuit Porꝑ. Prima ẽ. ¶ Spẽs ſpãliſſima ẽ illa vltra quã nõ ẽ alia iferior ſp̃es. ¶ Scõa fuit: ſpẽs ſpãliſſima est illa q̃ ſic est ſpẽs q nõ ꝑt eẽ gen⁹.

¶ Differentia ẽ terminus vniuocus p̃dicabil̃ ỏ plũbus i quale eẽntiale: vt rõnale qõ p̃dicat̃ ỏ ſor te ꝛ platone i eo qõ quale: qꝛ ad interrogationẽ fa ctã ꝓ qualis ẽ ſortes rñdet̃ quod est rationalis.

a Duerte q̃ differẽtia trib⁹ modis dici tur ꝟz Porphyriũ i capl̃o ỏ differẽtia. ſ. cõiter: ꝓprie: ꝛ magis ꝓpe. Differẽ tia cõiter dcã ẽ illa ꝓ quã aligd differt ab alio alteritate quadã. i. diuersitate quadã q̃cũq; ſit. Differẽtia ꝓprie dcã ẽ illa q̃ alteꝝ differt ab alio iſeparabili accñte. Dif ferẽtia magis ꝓpe dcã ẽ qua alteꝝ differt ab altero ſpecifi ca differẽtia. vt rõnale ẽ hois differẽtia. ꝛ de hac vltia est ꝑmo i ꝓpoſito. ¶ Porphyri⁹ ẽt ponit duas alꝫ diuiſiões differẽtiaꝝ. Prima ẽ differẽtiaꝝ alia facit alteratiõ: alia facit

aliō. Faciēs aliō vocaī differētia ſpecifica. Faciēs alteratū diuidiī: q; vl' facit alteratū p accñs ſepabile: vl'p accñs ſepabile. Scōa diſio. differētia; alia ſepabilis alia ſepabilis. Inſepabiliū differētia; alie p ſe: vt differētie ſpecifice: alie p accñs: vt accñtia iſepabilia. ¶Aduerte ſcōo circa diffinitionē q; tres pticule ponūt q̄ ex dcis patēt: iō dimitto eas declarare. ¶Aduerte tertio q; ¶Porphyri⁹ i caplo de differētia poſuit quq; deſcriptōes. ¶Prīa ē: differētia ē qua ſpēs abūdat a gñe. ¶Scōa differētia eſt q̄ pdicaī de plib⁹ differētib⁹ ſpē i eo qō quale eētiale. ¶Tertia diffinitio differētia ē qō ē aptū natū diuidere ea q̄ ſūt ſub eodē gñe. ¶Quarta ē: differētia eſt q̄ differūt a ſe ſingula. ¶Quita ē: differētia ē q̄ dicit ea q̄ ſūt ſolū ſub eodē gñe ꝛ ꝓducit gen⁹ ad eē ſpecificū ꝛ eſt pars rei. ꝛ q; vni⁹ rei eſt vñ diffinitio: ꝓmo topicoꝝ. iō nō ſunt tot diffinitiones differentie vno mō ꝓſiderate: ſz ſm diuerſas conſideratiōes vt hz videri in libro pdicabilium. prima. n. datur de differētia vt eſt ꝓſtitutiua. ſcōa daī de differentia inter media. vt eſt vle. ꝛ ſi remoueaī differentib⁹ ſpecie eſt ꝓpria diffinitio differentie inſz agiī de illa hic ꝛ ibi. tertia daī de differentia vt eſt diuiſiua gñis in ſpecies. q̄rta vt differre facit ſpecies. qnta vt diuidit gen⁹ ꝛ ꝓſtituit ſpeciem.

¶Proprium eſt terminus vniuocus predicabilis de pluribus: i eo quod quale accidentale ꝙuertibiliter: vt riſibile qō predicatur de ſorte ꝛ plato ne: in eo quod quale: q; ad interrogationē factaz p qualis ē ſor. vel plato ꝙuenieī rñdeī q; riſibil' ꝛ tota rō quare ſic pdicaī ō illis: q; ē ꝓpria paſſio illius termini homo: cum quo conuertitur.

Duerte circa diffinitū q; ꝓprium quadrupliciter ſumiī hz ¶Porphiriū in caplo de ꝓprio. ¶Uno mō q; ſoli ꝙuenit ꝛ nō oi vt eſſe medicū eſt ꝓprium hoi. ¶Scōo mō ꝙuenit oi ſz non ſoli: vt eſſe bipedem eſt ꝓprium hois. ¶Tertio mō qō ꝙuenit oi ꝛ ſoli ſed nō ſemp vt caneſcere eſt ꝓpriū hois. ¶Quarto mō qō ꝙuenit oi ſoli ꝛ ſemp vt riſibile eſt ꝓpriū hois: ꝛ de hoc eſt ſm⁹ i ꝓpoſito. ¶Aduerte ſcōo circa diffinitiones q; quattuoꝝ pticule ponunt i ea que de ſe note ſūt: iō ex te ꝓſidera eas. ¶Aduerte tertio q; ¶Porphi. in caplo de ꝓprio ſic diffinit ꝓprium. ¶Proprius eſt illō qō accidit oi ꝛ ſoli ꝛ ſemp: ꝛ p hoc q; dicit accidit: daī intelligi q; ſit pdicatū accñtale qō pdicaī in quale: ꝛ p hoc qō dicit oi ſoli ꝛ ſp: daī intelligi qō pdicatur cōuertibiliter ꝛ ſic idem ac ſi diceret ꝓpriū eſt predicatū accidentale quod predicatur in quale conuertibiliter.

¶Accidens eſt terminus vniuocus predicabilis de pluribus in eo quod quale accidentale nō conuertibiliter ſicut ly album: qō predicaī de homine: in eo qō quale accñtale: q; ad interrogatiōē factā p qualis eſt hō vel aſinus pōt conueniēter rñderi q; eſt albus: ꝛ hoc non ꝙuertitur ly album cum aliquo illoꝝ.

¶Sufficientia predicabiliū hz iſto modo: q; oē vle aut ē pdicabile eſſentialiter aut accidentaliter. Si eſſentialiter aut in quid aut in quale. Si in quale illud eſt differētia. Si in quid: aut ō pluribus differentibus ſpē. ꝛ illud eſt genus: aut de plibus differētibus numero ſolū ſic illud ē ſpēs. Si vero eſt predicabile accidentaliter. Aut ergo in quale accidentale conuertibiliꝛ: ꝛ illud eſt ꝓprium: vl' in quale accidentale non conuertibiliꝛ ꝛ illud eſt accidens. ¶Ex predictis pōt intelligi que ſit predicatio directa. vl' indirecta eſſentialis vl' accidentaī. ¶Predicatio directa eſt illa i qua ſuperius predicatur de ſuo inferiori: vt hō ē aīal. ¶Predicatio indirecta ē illa in qua inferius predicaī de ſuo ſupiori: vt animal eſt homo.

Duerte circa diffinitū q; ly accñs dupliciter ſumiī. ¶Uno mō vt eſt nomen ꝓprie ipoſitionis. ¶Alio mō vt eſt nomen ſcōe ipoſitionis. Si accipiaī primo mō adhuc dupliciter: vt dicit 5ᵐ metaphyſi. q; vno modo dicit illō qō eſt ꝓtingens in paucioribus. alio modo illud quod eſt aduenies enti in actu poſt eius eſſe completum ꝛ hoc modo loquitur methaphyſicus cum diuidit ens in ſubam ꝛ accidens. ꝛ illud ſic ſumptū eſt equocū ad nouez predicamenta accñtiuz. Si vo accipiaī ſcōo modo adhuc quadrupliciter ſumitur. ¶Uno modo vt ſignificat idem qō extraneuz ꝓput ſumiī in elenchis de fallacia accidentis. Alio mō ſignificat idem qō intentio ſecūda. ſ. quoddā qō cātur ex ſola ꝓſideratiōe intellectus. ꝛ illo modo oīa quq; vlia ſunt accñtia. Alio mō ſignificat idem qō pdicatū nō eſſentiale. ꝛ ſic diuidiī cōtra predicatum eſſentiale: ꝛ ſic eſt cōe duob⁹ vltimis vlib⁹: ꝛ ponīt i diffinitiōe ꝓprij a ¶Porphy. ¶Quarto mō dicit idez qō pdicatū non eſſentiale nec p ſe ſiue nō ꝙuertibiliter. ꝛ ſic eſt gntū vle de quo ē ſer i ꝓpoſito. ¶Aduerte circa diffinitionem q; quattuoꝝ pticule ponunt in ea q̄ clare ſunt. iō vide ex te. ¶Aduerte vlteri⁹ q; porphy. i caplo de accñte pōit tres diffinitiones accidētis. ¶Prīa fuit. ¶Accñs eſt qō adeſt ꝛ abeſt preter ſubi corruptionē poſtq; diffinitionē poſuit diuiſionē vnā accñtis. qō accñtiū q̄dā ē ſepabile: vt moueri ꝛ geſcere: ꝛ q̄dā iſepabile: vt nigredo a corno ꝛ ethiopi. ꝛ albedo niui. Et diffinitio data cōpetit cuilibet accñti. q; inſepabile accñs adhuc pōt abeſſe hz itellectū. Scōa diffinitio fuit. accñs ē qō ꝓtigit ieſſe ꝛ nō ieſſe. ¶Tertia diffinitio fuit: Accidēs eſt qō nec eſt gen⁹ nec ſpēs nec differētia nec ꝓprium ſemp āt eſt i ſubō ſubſiſtens i ꝓria diffinitōe p hoc qō dicit abeſt daī itelligi q; eſt pdicatū accñtale. ꝛ p ly abeſt pter ſubi corruptiōe daī itelligi differētia. ſ. ſub cui⁹ oppoſito pōt ſubm̄ itelligi ſine repugnātia itellectuū. Uel ſic accidēs ē pdicatū ñ eētiale ſub c⁹ oppoſito pt ſubm̄ itelligi ſine repugnātia intellectuum. Ul' ſic accidens ē pdicatum in eſſentiale ſub cuius oppoſito poteſt ſubiectum itelligi Ul' ſic accidens ē quod pdicaī accidentaliter non ꝙuertibiliꝛ. ¶Sufficiētia qnq; pdicabiliū iſto mō hēī. q; oēvle aut eſt pdicabile eſſentialiter aut accidentaliꝛ. Si eſſentialiter aut i qd aut i q̄le. ſi in q̄le illō eſt differētia. Si in qd aut de plurib⁹ differentib⁹ ſpē aut de plurib⁹ differētibus nūero. Si ſpē ſic ē gen⁹. Si nūero ſic ē ſpecies. Si vo accñtaliter aut ꝙuertibiliter. ꝛ ſic eſt ꝓpriū aut nō ꝙuertibiliter. ꝛ ſic eſt accñs ꝛc. ¶Aduerte q; ſufficientia pdicabiliū nō eſt niſi ꝓbatio q̄dā p quā pdicabile ꝓbaī ſufficienter diuidi i illa qnq; ꝛ nō i plura. Et hz ꝓbaī reducēdo iſtā diuiſiones ad bimēbrē. q; oīs bōa diſio dz eſſe bimēbris vl' reducibilis ad bimēbrē. ꝛ q; oēs diuiſiones bimēbres quas facit magiſter ſint bone. pz q; ille diuiſiones ſūt bone cuius mēbra nō coicidūt ꝛ nihil ſub diuiſo ꝓtineaī q; ſub membris diuiſiōis ꝓtineaī: vt pz de mēte Boetij in lib. di uiſionū. ſz hic eſt hmōi. ergo ꝛc. ¶Ex pdcis pōt itelligi q̄ ſit pdicatio directa: ꝛ q̄ idirecta. ¶Predicatio directa ē i qua ſuperi⁹ pdicaī de ſuo iferiori. ¶Predicatio idirecta eſt illa in q̄ iferi⁹ predicaī de ſuo ſuperiori. ¶Aduerte q; ratio huius ē q; predicatio directa eſt qñ ſuaī ꝙa rō predicatōis. ꝛ ꝙa rō pdicatiōis ē illō qō ſubijciī ſe hēat p modū māe reſpectu illi⁹ qō predicaī. ꝛ q; illō qō predicaī ſe hēat p modū forme reſpectu illi⁹ qō ſubijciī. Cū āt ſupius ſe hēat p modū forme reſpectu iferioris ꝛ inferi⁹ p modum materie reſpectu ſupioris iō quando ſupius predicatur de ſuo inferiori eſt predicatio directa. econuerſo vero idirecta eſt predicatio.

¶ Predicatio essentialis est illa in qua superi⁹ ꝑdicaꝫ de inferiori vl̄ ecōuerso: ꝑm q̄ dictum est vel differētie de aliquo suo indiuiduo vel de aliquo illorum. Sed predicatio accidentalis est illa in qua proprium vel accidens predicatur de genere: spē ⁊ differētia vel suo indiuiduo aut ecō uerso. Exemplum primi vt homo est risibilis vl̄ animal est albū. Exempluz secūdi vt risibile est homo: albū est aial. Et consimiliter de differentia ⁊ indiuiduo dicatur. vel melius dicaꝫ q̄ predicatio eētialis est prediatio terminoruz eius ꝑ dicamenti: vt homo est animal: predicatio autē accñtalis est predicatio terminoruz diuersorum predicamentorū vt homo est albus. Terminus superior ad reliquū dicitur esse ille qui continet illum ⁊ nō ecōuerso: sicut ly aial respectu istius termini homo: q⁹ significat quicquid ille ⁊ cum hoc aliqd vltra. Terminus inferior ad reliquuz dicit esse ille qui ꝓtinetur ab eo: ⁊ non ecōuerso: vt ly ſor. respectu istius termini homo.

a **Duerte** q⁹ essentiale capit tripliciter. ¶ Uno mō illō dicit essentiale alicui⁹ qō est de essentia ei⁹: ⁊ sic qōlibet superi⁹ ⁊ differentia est de essentia inferioris. ¶ Alio mō essentiale dicit qō est fluens ab essentia. ⁊ sic ꝓpria passio dicit essentialis subō. ¶ Tertio mō dicit aliqd essentiale alicui. q⁹ ponit in diffinitōe ei⁹. ⁊ tñ nō est de essentia ei⁹. ⁊ sic substat a posita in diffinitōe accñtis dicit essential' accñti ⁊ ꝫ magis ꝓprie appellaꝫ esse de itrinseca rōe ei⁹ q̄z de eētia: sicut subm̄ respectu ꝑpe passiōis. ¶ Ad p positū ꝑdicatio essential' ē qñ eētiale prio mō ꝑdicaꝫ de re vel eō ⁊ nō alijs modis. ¶ Aduerte scōo q⁹ accidentale dici ꝫ dupl'r. vno mō vt distinguit ꝓtra p se. alio mō vt distiguit ꝺ essentiale. Si accipiaꝫ prio mō fallum est dicere q⁹ risibile sit ꝑdicatū accñtale hois: imo est p se in scōo mō dicendi p se. Si vo capit scōo mō vez est dicere q⁹ risibile sit ꝑdicatū accñtale hois: q⁹ nō est eētiale hoi. ¶ Ad ꝓpositū ꝑdicatio essentialis distiguit a ꝑdicato accñtali secūdo mō nō ät primo mō. ¶ Aduerte tertio differētiā iter terminū supiorē ⁊ magis cōez: ois termin⁹ supior ē magis cōis ⁊ nō ecōtra. si. n. dz eē supior dz eē supra alium in recta linea predicamētali: aliter nō est supior. Jō ens nō est termin⁹ supior ad substātiā. ꝫ bñ termin⁹ cōior. Silr e hz iferior respectu min⁹ cōis: q⁹ ois iferior est min⁹ cōis ⁊ non ecōtra. q⁹ si dz eē iferior dz eē infra aliū in recta linea ꝑdicamētali. ¶ Dubitaꝫ circa dicta. ꝓmo circa directam ꝑdicationē: q⁹ aliqñ ē ꝑdicatio directa qñ supius nō ꝑdicaꝫ de inferiori: vt dicēdo: hō est risibilis: equ⁹ est hinnibilis: ⁊ ita de alijs i qb⁹ ꝑdicaꝫ equale de equali. ergo diffinitio magistri mala. ꝫ ꝓña. q⁹ alicui cōpetit diffinitū cui nō cōpetit diffinitio añs aūt est de mēte ꝓphi. in capō ō spē vbi dicit. Oz. n. equa de eqs predicare: aut maiora de minoribꝰ. vbi oēs expositores dicūt q⁹ loqt de predicatiōe directa. ¶ Dubitaꝫ scōo circa ꝑdicationē eētialē: q⁹ cū magister dupl'r declaret ꝑdicationē eētialē ⁊ aliqua sit ꝑdicatio eētialis ꝑm declarationē scōaz q̄ nō erit essential' scōz ꝑmā declarationē. ⁊ videt q⁹ ꝓria declaratio sit diminuta. ꝓña nota. añs ꝓbaꝫ. q⁹ illa hō est asin⁹ est cēnalis ꝫ declarationē scōaz. q⁹ ē ꝑdicatio terminoz eiusdē predicaměti ⁊ tñ non est essentialis ꝑm ꝑmā declarationē. q⁹ non ꝑdicaꝫ supius de suo inferiori nec differētia de aliquo illorū nec ecōtra. ¶ Ad primū dicit q⁹ magister nō loquit de oi predicatiōe directa sicut ꝓphi. sed solum loqtur de oi tali ꝑdicatōe directa q̄ fit ex termis q̄ sunt in recta linea predicamētali. Ad scōm pz solutio. iō regre tu.

Corporea	Substantia	Incorporea
Animatum	Corpus	Inanimatum
Sensibile	Corpus Animatum	Insensibile.
Rationale	Animal	Irrationale
Mortale	Animal Rationale	Immortale
Sortes	Homo	Plato

Incipit tractatus predicamentorum.

Predicamentum est coordinatio pluriū terminoz ꝫ sub ⁊ supra. ⁊ diuidit in decem predicamenta. Quorum primum est ꝑdicamētū substātie: cuius generalissimū est hic terminus: substātia sub quo ponit hic termin⁹: corpus: sub corpore cor⁹ aiatū sub corpore animato: animal: sub animali spēs specialissima homo vl̄ asinus: ⁊ sub istis sua idiuidua ſor. ⁊ plato: brunellus ⁊ fauellus.

a **Duerte** q⁹ ꝑdicamētū scōm simplici um in cōmēto ꝑdicamētorū sumit quadrupliciter. ¶ Prio mō cōiter ꝓ oi terio ꝑdicabili siue sit cōis siue sit singularis. ¶ Scōo mō ꝓprie ꝓ termio cōi de plibus ꝑdicabili. ¶ Tertio mō magis proprie ꝓ gñalissimo in aliquo ordine pñtali. ¶ Quarto maxie ꝓprie ꝓ ordinatiōe pluriuꝫ termioz se hñtiū ꝫ sub ⁊ supra. ⁊ isto mō capit in proposito. ¶ Aduerte scōo circa diuisionē predicaměti in illa de cē q⁹ huius diuisionis sufficientia sic pōt hēri. Quia ois ordinatio pñtalis aut ē terminoz significātiū ſbam aut terminoꝝ significantiū accñs. Si prio mō est pñtuz ſbe. Si scōo mō aut ē terminoz significātiū rē absolute aut respective. Si prio mō adhuc dupl'r q⁹ vl̄ taꝫ res est rōne materie. ⁊ sic ē q̄ztitas vel rōe forme ⁊ sic ē q̄litas. Si vo respective dupl'r. q⁹ vl̄ itrinsece vel extrīsece. Si p itrinsecū. sic est relatio q̄ iheret ſbe rōe fūdamēti qō ē itrinsecū. Si aūt insit p extrīseca aut illō extrīsecū ꝓpaꝫ ad ſbam sicut agēs ad patiēs aut sicut mēsura ad mēsuratū aut sicut hi⁹ ad id qō hz ipsuz. Si prio mō cānt duo ꝑdicamēta. ſ. actio ⁊ passio. Jtā mot⁹ vt ē ab agēte dicit actio vt recipit i patiēte dicit passio. Si vo vt mēsura ē dupl'r q⁹ vel mēsura illa ē tps. ⁊ sic resultat qñ. q⁹ qñ cāt a tpe vt i re tpali. Vel ē loc⁹ ⁊ hoc dupl'r. q⁹ vel cōparaꝫ ad subſtātiā absolute ⁊ sic est vbi nā vbi cātur a loco in locato aut cōpaꝫ ad locatū nō absolute ſz i hitudine ad partes locati. ⁊ sic est positio. Si vo extrīsecū ⁊ cōpareꝫ ad subſtantiā sicut habit⁹ ad illud qō hz ipsum sic est habitus.

Quorum primū est subſtātia cui⁹ singularissimū ē subſtātia. sub quo ponit corpus sub corpore corpus aiatū sub corpe aiato aial sub animal hō. sub hoie ſortes ⁊ plato. ¶ Predicamētū subſtātie sic describit. Est ordinatio pluriū terioz significātiū subſtātias ꝑm sub ⁊ supra. Jlli termini significāt subſtātiam p quos rīdet ad iterrogationez factā p quid de rebus substantialibus vt hō aial ⁊c. ¶ Aduerte vlteri⁹ q⁹ vnaqueq⁹ res sufficientissime cognoscit nomine diffinitione ⁊ proprietate cognoscibili. iō subā his trib⁹ declarabimus. ¶ Nomen āt declarabimus si ethimologiā nois dabim⁹. Uñ subſtātia analogice dicta dicit a subſtādo vel a subſiſtēdo. nō. n.

dicit a substādo tñ: qr non ois subā substat. Deus. n. est subā ⁊ nō substat accidētib⁹. nec dicit a subsistēdo tñ: qr materia pria ē subā ⁊ tñ non subsistit: sed bñ dicit a substādo vl subsistēdo: qr ois subā substat vel subsistit. Substātia aūt p̄dicamētalis dicit a substādo vel subsistēdo siml'. Ois. n. suba p̄dicamētalis substat ⁊ subsistit: ⁊ ois substātia substās vel subsistēs est substantia predicamentalis. ⁊ iō deus ⁊ materia prima nō sunt in predicamento substātie. Diffinitionem subē p̄dicamētalis pōit Auicēna sexto sue methaphy. distinguēs de substātia dicit q̄ pōt dupliter capi. s. analogie. vt est cōis ad omnes substantias: ⁊ sic tūc describit. Subā est ens non in subiecto existens. Alio modo accipitur pro predicamētali substātia ⁊ sic diffinitur. Substātia est ens habens substātialem q̄dtatē cuius esse est in subiecto nō eē: ⁊ sic deus ⁊ materia prima non recipiunt predicationem substantie in recto. ¶ Proprietates substantie ponit pbs in predicamento substantie dicēs q̄ maxime proprium est substantie esse susceptiuum cōtrariorū ꝑm sui mutationem. Huius aūt predicamenti ⁊ aliorum arborem sub singulis capitulis posuivt facilius iuuenes menti commendare possent.

Genus generalissimum.

Substantia.

corporea	incorporea
	species subalterna
Corpus	
genus subalternum animatum	species subalterna inanimatum
Viuens	
genus subalternum sensibile	species subalterna insensibile
Animal	
genus subalternum rationale	species subalterna irrationale
Homo	
species specialissima	asinus leo

iste ista: sortes: plato: aliquis hō: aliquis equus
singularia: suppositа: indiuidua

¶ Scōm predicamentum est predicamentum quantitatis. Cuius generalissimus est quātitas sub quo sunt duo genera subalterna: quorū nullum est superius ad reliquum videlz̄ continuus ⁊ discretum. Primi generis iste sunt spēs linea superficies: corpus. tempus: ⁊ locus: quarus hec sunt idiuidua: hec linea: hec superficies: hoc corpus: hoc tps: hic locus. Scōi generis infinite sūt spēs. s. biari⁹: triari⁹: quaternari⁹ ⁊c. indiuidua vo sunt hic binarius: hic trinarius ⁊c.

Predicamentum q̄ztitatis ē ordinatio pluriū terminoꝝ significantiū q̄ztitatē se bñ tiū ꝑz sub ⁊ supra. Illi termini significāt q̄ztitatē p quos rñdet ad qōnē factā de reb⁹ substātialib⁹ p q̄z tū vel p quot. ¶ Aduerte circa hoc p̄dicamētū q̄ q̄ztitas sic describit a pbo in qnto methaphysice in ꝓcreto. Quātū est illud qō est diuisibile in ea q̄ insunt: quoꝝ qōlibet ē natū eē hoc aliqd. Quātitas cōtinua est illa cuius partes copulant ad terminū cōem. Quātitas discreta ē illa cui⁹ ptes nō copulant ad aliqē terminū cōez. Linea est quātitas lōga sine latitudine ⁊ pfunditate: cuius extrema sunt duo pūcta. Superficies est quātitas lōga ⁊ lata sine pfunditate cui⁹ extrema sunt due linee. Corpus ē q̄ztitas lōga lata ⁊ p̄funda: cui⁹ extrema sūt due superficies. Locus ē vltima superficies corpis q̄tinētis imobile primū. Tps ē numerus primi mobilis ꝑm prius ⁊ posterius. Numerus ē multitudo ex vnitatib⁹ aggregata. Orationē tacet magister lz̄ et pbs posuerit in predicamētis: qr ibi log pbs ꝑm opinionem Archite tarentini ⁊ nō ꝑm ꝓpriā opinionē. Spro prietas vo quātitatis ē ꝑm eā equale vel in equale dici. ¶ Sufficientia corū q̄ ponūtur in predicamento quātitatis pōt haberi p has diuisiones ꝑm magistrū quarū pria est: Ois quantitas aut ē mensura continua aut discreta ꝑz qr rō mensure p se cōpetit cuilibet quātitati: vt probatur decimo methaphy. ¶ Scōa diuisio ois mensura discreta aut ē permanens aut successiua. Si permanens illa est numer⁹ si successiua illa erit oratio. ¶ Tertia diuisio mē sura cōtinua aut ē permanens aut successiua si pmanens ē magnitudo si successiua ē tps. ¶ Quarta diuisio. Ois mēsura cōtinua pmanens aut ē itrinseca aut extrinseca. si intrinseca sic ē linea superficies ⁊ corpus. si extrinseca illa ē locus. ¶ Quita diuisio ois mensura itrinseca pmanens aut mensurat ꝑm vnā diuisionez tñ ⁊ sic est linea aut ꝑm plures dimensiōes ⁊ sic est supficies ⁊ corpus. ¶ Serta diuisio. Ois mensura ꝓtinua permanens itrinseca mensurās ꝑz plures dimensiones aut mensurat ꝑm duas tñ. ⁊ sic ē supficies aut mensurat ꝑm tres ⁊ sic est corpus ⁊ non dant plures dimensiones q̄z tres vt probatur primo celi qr nō possunt esse plures differentie positiōis q̄z ser. Et ita ꝑz q̄ q̄ztitatis ꝓtinue quinq̄z sunt spēs. s. linea supficies corp⁹ locus. ⁊ tps. Quātitatis vero discrete due sūt spēs ꝑm antiquos. s. numerus ⁊ oratio.

genus generalissimum.

Quantitas

genus subalternum	genus subalternum
Continua	Discreta
linea	numerus oratio
superficies	binarius
corpus	ternarius
locus	
tempus	

¶ Tertiū est predicamentuz qualitatis cui⁹ generalissimum ē qualitas sub quo sūt quatuor genera subalterna: non se hñtia ꝑm sub ⁊ supra. Primuz est hitus vel dispositio. Scōm est naturalis potētia vel ipotētia. Tertium ē passio vl passibilis qualitas. Quartū ē forma vl circa aliqd ꝓstans figura. primi generis spēs sunt grammatica logica ⁊ rethorica: quaꝝ indiuidua sunt hec grāmatica hec logica hec rethorica. Scōi generis spēs sūt durū ⁊ molle: quaꝝ indiuidua sunt hoc durum hoc molle. Tertii generis spēs sunt dulcedo: amaritudo: albū: nigrū: calidum ⁊ frigidum: humidū ⁊ siccū: quaꝝ indiuidua sūt hec dulcedo: hec amaritudo: hoc album: hoc nigrū ⁊ hmōi. Quarti generis spēs sunt circulus triāgulus: quadrāgulus ⁊ hmōi quaꝝ idiuidua sūt hic circulus: hic triāgul⁹: hic quadrāgulus.

Predicamentum qualitatis ē ordiatio pluriū teriorꝝ significātiū q̄litatē ꝑz sub ⁊ sup. Illi termini significāt qualitatē p quos rñdet ad qōnē q̄rentē qualis est subā accidētaliter. ¶ Aduerte circa h̄ p̄dicamētū q̄ qualitas sic describit a pbo in p̄di-

camentis. Qualitas est ꝑm quã quales eẽ dicimur. ¶Pri mũ genus subalternũ est habitus vel dispo itio. Unde di spositio potest capi dupl'r. vno modo vt est cõio habitu. ⁊ tũc sic describitur. Dispositio est qualitas de facili aut ð difficili mobil'. Alio modo capitur vt est qualitas distincta contra hitum. ⁊ tunc sic describitur. Dispõ est qualitas ð facili mobil'. ⁊ non differt ab hitu niſi sicut minus ꝑfectũ differt a magis perfecto vt dicit Boecius i ꝑdicamẽtis.

¶Secundũ ergo est potẽtia natural' vel ipotentia. Capi tur hic ipotẽtia nõ vt dicit ꝓuationem i subiecto apto na to q; sic i nullo ꝑdicamento eẽt. sed capit ꝓ potentia di minuta. q̃ reddit subiectuz idispositũ ad operatões nãles. ¶Potẽtia dupl'r sumitur. Uno mõ vt ẽ de trãscẽdẽtibus. ¶Potẽtia. n. ⁊ act9 diuidũt ens scõo methaphy. Alio mõ vt ẽ ꝓncipiũ trãsmutãdi aliud iquãtũ aliud aut ab alio in quantũ aliud vt est er nãlitate data. ⁊ sic diffinitur. ¶Po tia ẽ qualitas ⁊ nã data qua aligd potẽs vel ipotẽs est ad agẽdũ sic sumitur i ꝓposito. ¶Tertiũ genus est passio vl' passibil' qualitas q̃ differũt i hoc q; passio consurgit ex le ui passione. passibil' vero qualitas ex forti alteratõe proce dit. Hec spẽs differt a ꝑma q; qualitates visus tactus gu stus ⁊ olfactus sũt i hac tertia spẽ vt imutãt sensus. Sunt ãt i ꝑma vt sunt dispõnis fire i subiecto. ¶Quartũ gen9 ẽ forma vel circa aligd cõstans figura. Boeci9 dicit q; ac cipitur forma ꝑ dispõne mẽbroz ꝓuenienti vel disconueni enti q̃ repit solũ i reb9 aiatis. Figura vero ꝑ declarati ne rei qualificate q̃ repit in reb9 tã aiatis q̃z inaiatis. Albert9 vo vult q; sit idẽ realr differãt ãt rõne. q; forma dicit vt subiectũ iformat figura vo vt respicit terminatũ. Burleus vero i ꝑdicamentis dicit q; ẽt ponit expositiue. In se ptimo tñ physicorum dicit q; forma accipit ꝑ forma artificum figura vero ꝑ forma artificialiuz ⁊ nãlium. Gratia deus dicit q; forma fit circa q̃ztitatez q̃ est corpus figura circa superficiẽ rectitudo ⁊ circularitas circa lineã. ¶Du bitaret q; an iste spẽs qualitatis sint distincte. ita q; illõ po nit in vna spẽ non ponat i altera. ¶Circa hoc sunt tres opiones. Albert9 vult q; sint spẽs distincte. vñ dicit q; i pri ma spẽ qualitatis sunt trẽs qualitates isensibiles siue sint spũales vt vtutes intellectuales ⁊ morales siue corporales vt sanitas ⁊ egritudo: qualitates ãt sensibiles vt ꝑme ⁊ ꝓ ueniẽtes ab eis nõ sunt i hac spẽ collocãde. q; diuersoruz generũ ⁊ nõ subalternati positoz diuerse sũt spẽs ⁊ ꝺ ffe rẽtie. Qð aũt ꝓbus exẽplificãdo de his q̃ sunt i ꝑia spẽ qualitatis dicat vt calor ⁊ frigus. dicit Albert9 q; ꝓbs nõ vult q; illa sint i ꝑia spẽ qualitatis sed solũ exẽplificant qũo ꝓtigit aligd fire iherere vel nõ fire vel faciliter vel dif ficiliter. ¶Alij tñ dicũt q; ꝓbs ꝓ calorẽ intelligit irã. ꝓ frigus vo tristitiã q̃ sũt i ꝑia spẽ cũ sint qualitates isensibi les. ¶Burleus ãt vult q; nõ sint spẽs ꝓprie q; idẽ realr repit i plib9 spẽb9. Nã calor ꝫ ꝓbm ⁊ frigus sunt in ꝑia spẽ qualitatis ⁊ i scõa ⁊ ẽt i tertia ſz sũt mõi q; rõne diffe rũt ꝓ aliã. n. rõnẽ sũt i ꝑia ⁊ i scõa ⁊ i tertia spẽ. sũt. n. ſm tertia vt sũt ꝓncipiũ opatõis itellectual' sũt ãt i scõa vt sũt ꝓncipiũ opatõis real'. sũt ãt i ꝑia vt sunt fire dispõnes vl' nõ fire i subõ. ¶Magister ãt i suis ꝑdicamẽtis vult q; ñ sũt spẽs nec sũt mõi ſz sũt spẽs modales ꝓtinẽtes ad hoc ꝑdicamẽtũ ꝫ cẽ ⁊ ad ꝑdicamẽtũ relatiõis ꝫ dici. Non sũt ãt spẽs ꝓprie q; aligd qð ẽ i vna spẽ ẽ ẽt i alia spẽ vt ca liditas friditas q̃ sũt in ꝑia spẽ sũt ẽt i tertia. ⁊ vt duruz ⁊ molle q̃ sũt i scõa spẽ sũt ẽt i tertia. q; sũt qualitates sensi biles ꝫ ꝓbm septio physicoz. Hec sũt modi ꝓprie: q; mo dus i eo q; modus nõ ẽ ꝑ se i ꝑdicamẽto illo. cui9 ẽ mod9 ſz sũt spẽs modales cõicãtes qd nõ simplr ꝫ oia ꝓtẽta sub eis. ſz ꝫ qd iq̃ztũ vnũ ⁊ idẽ iuenit i plurib9 illaz spẽz. vñ qualitates sensibiles q̃ sũt i ꝑia spẽ sũt qualitates acqsite. q̃ vo sunt in scõa spẽ sũt inate. q ualitates ãt sensibiles. sũt in tertia spẽ siue sint acqsite siue sint inate. Nihil ergo qð ẽ in ꝑia spẽ est i scõa. ⁊ nihil qð est i scõa est i ꝑia. ali qd tñ qð est i ꝑia est i tertia. ⁊ aligd qð est i scõa ẽ i tertia. Cũ ãt ꝓbs dicit diuersoz genez nõ subalternati positoz diuerse sũt spẽs. itelligit de gñib9 simplr dcis: nõ ãt ꝫ qd vt illa ⁊c. ¶Tu potes addere quartã opionẽ ⁊ dicere q; nõ sũt modi diuersi nec spẽs modales. ſz mõi spãles ⁊ ꝓsi dera parũp sup ꝫ. ¶Sufficiẽtia ãt hui9 ꝑdicamẽti a di uersis diuersimode assignat. Magister talẽ posuit rõnem i ꝑdicamẽtis suis Qis qualitas aut inest subẽ rõne forme aut rõne mãe. si rõne forme aut rõne forme acqsite aut ina te. si rõne forme acqsite ista ẽ hitus vl' dispõ. si rõne forme inate ista est nãlis potẽtia vl' ipotẽtia. Si ãt iest rõne mãe aut rõe mãe patiẽtis aut rõe mãe teriate si rõe mãe patiẽtis ista ẽ passio vl' passibil' qualitas. si rõne mãe termiate ista ẽ forma vl' figura. Nã. n. nõ solũ a q̃ztitate ſz ẽt a forma subãlt teriat. Gratiadeus dicit q; qualitas cũ sit qdã mo dus: ⁊ modus sit deteriatio q̃dã ⁊ qualitas sit de termis q̃ deteriat potẽtia subi ad eẽ accidẽtale. ⁊ ꝫ ꝑt tripl'r eẽ q; vl' i ordie ad nãz. ⁊ sic ẽ hit9 vl' dispõ q; vt dicit septio physi coz. Hit9 sũt dispõnes q̃dã ꝑfecti ad optimũ. ¶Perfectũ ãt vt ibi subdit est quoddã dispositum ꝑm nãz. Uel deter miat potẽtiã subi ad actionẽ ⁊ passionẽ: ⁊ ꝫ dupl'r. q; vel in ordie ad actionẽ ⁊ passionẽ nõ solũ simplr. ⁊ sic ẽ potẽ tia nãlis vel ipotẽtia aut in ordine ad actione ⁊ passiones i sensũ ⁊ sic ẽ passio vl' passibil' qualitas. Aut deteriat po tẽtiã subiecti i ordie ad quãtitatẽ. ⁊ sic est forma vel circa aligd ꝓstans figura. Burleus ãt diceret q; cũ qualitas sit q̃dã dispõ subẽ põt ꝓsiderari dupl'r aut i ordine ad subm aut i ordie ad actionẽ ⁊ passionem. si ꝑmo mõ est dupl'r aut scõz modũ iherendi fire vel nõ fire ⁊ sic ẽ hit9 ⁊ dispõ aut scõm modũ terminãdi ⁊ sic ẽ forma vel circa aligd cõ stãs figura. Si scõo mõ. ſ. i ordie ad actõez vl' passionẽ: ⁊ ꝫ dupl'r q; vl' ut ẽ ꝓncipiũ actõis ⁊ passiõis real'. ⁊ sic ẽ po tẽtia nã. vl' ipotẽtia vel vt ẽ ꝓncipiũ opatõis itẽtio al'. ⁊ sic ẽ passio vl' passibil' q̃litas. Ex his collige arborẽ vt tibi plz.

Genus generalissimum

Qua litas

Habitus vel dispõ.
- grammatica
- logica
- philosophia

Naturalis potentia
- Intellectus
- voluntas
- memoria

Uel impotentia.
- duricies
- mollicies
- debilitas

¶Passio
- amor
- odium
- timor
- tristitia

Uel passibilis q̃litas
- lumen
- lux
- color
- sapor.

Forma vel circa aliud constans figura
- circulus
- monangulus
- binangulus
- triangulus
- quadrangulus

¶Quartum predicamentum est predicamentum relationis. Cuius generalissimum est relatio vel ad aliquid sub quo sunt tria genera subalterna non se habentia ꝑm sub ⁊ supra. ¶Primū est equiparatio. Secundum est superpositio. Tertium est suppositio. ¶Primi generis species sunt vicinus: equale ⁊ simile. quarum individua sunt: hic vicinus: hoc equale: ⁊ hoc simile Secūdi generis species sunt pater: dominus: ⁊ magister: quorum idiuidua sūt hic pater: hic dom⁹. ⁊ hic magister. Tertij generis species sūt: filius seruus ⁊ discipulus. quarū indiuidua sunt hic filius: hic seruus: hic discipulus.

p Redicamentum relationis ē ordinatio plurium terminorū significantiū relatiōez secūdū sub ⁊ supra. Illi termini significant relationem per quos cōueniēter rn̄detur ad questionē q̄rentem de aliquo ad quid est. Quesitiuum enim huius p̄dicamēti ē q̄stio ad quid secundum magistrū in p̄dicamentis suis. ¶Aduerte circa hoc predicamentum q⁹ relatiuum sic diffinitur a philosopho in p̄dicamētis. Ad aliqd dicūtur quecunq; hoc ipsum quod sunt alior dicunt vel quo modolibet aliter ad aliud. ¶Primum genus subalternum ē equiparētia q̄ sic describit. ¶Equiparētia est relatio q̄ vtriusq; extremi denotat equalitatem: vt vicinitas similitudo ⁊ equalitas. ¶Secundum genus est superpositio: q̄ sic describitur. Superpositio ē relatio que denotat i relatiuo in relatiuo in quo est: maioritatem: vt paternitas: dominatio: ⁊ magistratus. ¶Tertium genus est suppositio q̄ sic describitur. Suppositio est relatio que denotat i relatiuo in quo est minoritatem: vt filiatio: seruitus. ¶Proprius relatiuor ē dici ad conuertētiam. ¶Sufficiētia relatiuo rum a diuersis diuersimode assignatur. cum tamen ex intentione phi quinto metaphi. cōstet tres esse modos relatiuorum quor primus est secundus vnitatē vel numerum Secundus scōm potētiā actiuā vel passiuā. Tertius ꝑm mēsurā vel mēsurabile. Cōmuniter solet sic assignari. ¶Relatiuor q̄dā referuntur mō numeri vel vni⁹. q̄dam aliter. Si primo mō dupliciter. qr vel ꝑm vnitatē vel ꝑm numerum. Si ꝑm vnitatē q̄dam iportant substantiā vt idē. quedaz q̄ztitatē vt equale q̄dā qualitatē vt sile. Si ꝑm numerum q̄dam respiciunt determinatū numer. ⁊ vt duplus ⁊ dimidiū. q̄daz ideterminatū vt multiplex ⁊ submultiplex. Si vo aliter referunt q̄z numerus vel non numer⁹ adhuc dupl⁹. qr vel ꝑm potētiam actiuam ⁊ passiuā. vel ꝑm mēsurā ⁊ mensuratum. Si primo mō ꝑm potentiā actiuaz ⁊ passiuā. aut dicunt actū vt calefaciēs ⁊ calefactū. aut dicunt aptitudinem vt calefactiuum ⁊ calefactibile. Si vero ꝑm mensurā ⁊ mensurabile sic scientia ad scibile ⁊ sensus ad sensibile referunt relatōe reali. sz scibile ad sciētiā ⁊ sensibile ad sensum referunt relatiōe rōnis. Magister āt aliter inuit distinctionē inter spēs relatiuor ⁊ oñdit aliter sufficiētiā penes. ſ. fundamēta sic. ¶Relatiuor q̄dam sunt eqparētie q̄dā nō. ¶Relatiua eqparētie sūt vt sile. equale vicinus. Si vo nō sūt eqparētie aut sunt suppositiōis vt magister. pater dn̄s. aut suppositōis. vt fili⁹. discipulus. fu⁹. In his. n. multū difficile ē diuidere vsq; ad spēs spālissimas pp differētias ignotas. cū relatiua sint mime entitatis ꝑm cōmenta. quto metha.

Relatio

Eqparētia	Suppositio	Suppositio
amicitia	serui⁹	paternitas
fraternitas	filiatio	dominium
similitudo	minoritas	maioritas

¶Quintum predicamentum est predicamentum actionis: cuius genera subalterna sunt sex: quorum nullum est superius ad relinquum videlicet: generare: corrumpe: augere: diminuere: alterare: ⁊ ꝑm locum mouere. ¶Primi ⁊ secūdi generis species sunt generare hominem ⁊ corrūpere equum: quaruz indiuidua sunt: sic generare homineꝫ: sic corrumpere equū. Tertij ⁊ quarti generis species sunt: augere in longum: diminuere in latum: quaꝝ indiuidua sunt: sic augere in longum: sic diminuere in latum. Quinti generis species sunt calefacere ⁊ frigefacere: quarū indiuidua sunt. sic calefacere: sic frigefacere. Sexti generis spēs sunt mouere sursum. mouere deorsum quarum indiuidua sunt sic mouere sursum: sic mouere deorsum.

p Redicamentum actiōis ē ordiatio plurium terminor significantiū actionē ꝑm sub ⁊ supra. Illi termini significant actionem per quos ꝙuenienter rn̄det ad questionē q̄rentem de aliquo i qd agit. Quesitiū. n. hui⁹ p̄dicamēti ꝑm magistrū est q̄stio in qd. ¶Aduerte circa hoc p̄dicamētum q⁹ actio sic describitur a Gilberto in ſer principijs. Actio ē ꝑm quā i id quod subijcitur agere dicimur. Generatio ē mutatio de nō esse ad esse. Corruptio ē mutatio de esse ad nō esse. augmentatio est mutatio de minori quātitate in maiorez. Diminutio est mutatio de maiori quātitate in minorem. Alteratio est mutatio de qualitate in qualitatem. Motus ꝑm locū est progressus de loco ad locū. ¶Proprium actionis est ex se inferre passionē. Sufficiētia huius p̄dicamenti sic assignat a Burleo ex intentiōe Gilberti. Actionum alia ē actio aīe. alia est actio corporis. Actionū aie alia est cū cognitione. alia est sine cognitione. Actio aie sine cognitione est actio aie vegetatiue q̄ diuidit. qr est alia saluans speciē vt generatio. alia est saluans idiuiduū. vt nutritio ⁊ augmentatio. ⁊ sub istis ponunt idiuidua. ¶Actio aie cū cognitione diuidit qr alia est actio aie sensitiue. alia intellectiue. ⁊ sic vlterius. ¶Actio corporis diuidit i actionem corporis simplicis. ⁊ in actionez corporis mixti. ⁊ sic vlterius. Magister autem aliter hic innuit sufficientiam. ¶Aā cū actio sit mot⁹ specificatur a termino ad quem sicut motus. Motus aūt large acceptus vel est ad substantiaz vel est ad accidens. Si ad substantiam. vel principaliter terminatur ad esse. ⁊ sic est generatio vel ad non esse. ⁊ sic est corruptio. ¶Possunt vlterius distingui ꝑm illa que dicunt generari ⁊ corrūpi. vt generare hominē equum corrumpere generare equū corrūpere hominem. ⁊ sic de alijs. Si vero motus est ad accidens vel est ad absolutū vel ad accidens respectiuū Si ad accidens absolutum vel ad quantitatem vel ad qualitatē. Si ad quantitatem. vel terminatur ad esse maioris quantitatis. ⁊ sic est augmentatio vel ad esse minoris quantitatis. ⁊ sic est diminutio. Deinde augmentatio vel diminutio possunt vlterius distingui ꝑm diuersitatem dimensionum. Si vo illa est ad qualitatē illa dicit alteratio que alteratio distinguit ꝑm qr est ad diuersas species qualitatis Si enim ad caliditatem sic motus dicit calefactio. Si vo ad frigiditatē dicit frigefactio. ⁊ ita de alijs. Si vo ad accidens respectiuū ē ad vbi ⁊ sic est motus scōm locū qui distinguitur scōm differen

tias positiõis: vt motus sursũ. motꝰ deorsũ: ꝛ sic de alijs.

¶ Sextum predicamentum est predicamentuz passionis cuius generalissimuz est passio. Et hz similiter sex genera subalterna non se habentia ꝑm sub ꝛ supra: vz generari: corrumpi: augeri: diminui: alterari: ꝛ ꝑm locũ moueri. ¶ Primi ꝛ secundi generis species sunt: hominem generari: equum corrumpi: quarum indiuidua sunt istuz hominem generari: istum equum corrumpi. Tertii ꝛ quarti generis species sunt augeri i longum: diminui in latum quarum indiuidua sunt sic augeri in longum: sic diminui in latũ. Quinti generis species sunt calefieri ꝛ frigefieri: quarum indiuidua sunt: sic calefieri sic frigefieri. Sexti generis species sunt moueri sursum moueri deorsum: quarum indiuidua sunt: sic moueri sursum sic moueri deorsum.

Pati

i	i	i	i
Generare	Corrũpe	Augere	Diminuere
hominez	leonem	in longum	in longum
bunc	bunc	latuz	latum
		profunduz	profundum
		fic fic	fic fic

Predicamentum

passionis est ordinatio plurium terminorum significantium passionẽ secundum sub ꝛ supra. Illi termini significant passionẽ per quos conuenienter respondetur ad questionẽ querentẽ a quo est simpliꝛ siue gd formaliter patitur vt excludamus baculum. ꝛ similia. Questiuum huius predicamenti scõm magistrum est questio a quo est. ¶ Aduerte circa hoc predicamentũ q passio sic diffinit a Bilberto. ¶ Passio est effectus illatioqz actionis. Et Albertus vult q ly qz teneatur expositiue: ꝛ passio dicit effectus actionis in facto esse: dicitur autẽ illatio i fieri. Burleus vult q ly qz teneatur copulatiue: ꝛ qz species passionis eodem modo sumunt sicut species actiõis sola mutatione facta actiui in passiuum. Jõ diffinitiones eaz sufficientiãqz predicamenti relinquo.

Agere

i	i
Secundum locum mouere	Alterare
sursum	calefacere
deorsum	frigefacere
introrsum	humectare
sinistrorsum	siccare
dextrorsum	

¶ Septimum predicamentum est predicamẽtum vbi: cuius generalissimum est vbi: sub quo sunt hec genera subalterna in loco i spacio: quorũ spẽs sunt in domo in platea: sub quibus sunt i diuidua in hac domo: in hac platea: hic vel ibi.

Predicamentum

vbi ẽ ordinatio pluriũ terminorum significantiũ vbi scõm sub ꝛ supra. Illi termini significãt vbi p quos cõueniẽter respondet ad qstionẽ factam p vbi: vt sunt isti termini: hic: illic: in platea. in ecclesia. Hui⁹ predicamenti q sitiuum ẽ qstio vbi. ¶ Aduerte circa hoc predicamẽtũ q vbi sic diffinit a Bilberto Vbi ẽ circũscriptio corpis a loci circũscriptione pueniẽs. i. vbi ẽ qdã forma simplex causata a circũscriptiõe loci p quã aliqd dicit eẽ i loco formaliter: sicut albedo ẽ forma p quã aliqd dicit eẽ albꝰ. Dẽs enim imaginari q quẽadmodũ sigillus imprimit suũ characterẽ i cerã: ita locus ex eo q ãbit locatũ iprimit vnã formã i ipm q dicit vbi. ¶ Primũ genꝰ subalternũ nõ erit esse i loco. sed erit vez vbi p qõ aliqd dicit esse i loco. Silr scõz genꝰ subalternũ non erit esse i spacio: sed erit vnũ vbi p qõ aliqd dicit eẽ i spacio. Cũ. n. ista nõ sũt notata noibꝰ simplicibꝰ: circũlogmur p ista: illa q sunt simplr species. Sufficientia hꝰ predicamenti a diuersis diuersimode assignat. Burleus i libro sex principiorum dicit q cũ vbi causet ex circũscriptõe loci secundum diuersas spẽs loci debẽt accipi diuerse spẽs vbi: ꝛ q: tertio physicoz scõz commentato: ẽ spẽs locoz debẽt sumi scõm spẽs corpoz simpliciũ: quoz quinq sunt spẽs: vt vult philosophus in libro de celo ꝛ mundo: q: quẽdã mouẽtur circulariter vt celum: qdã sursũ simplr vt ignis qdã sursũ ꝛz qd: vt aer: qdã deorsuz simplr. vt terra. qdã deorsum scõm gd. vt aqua. Ideo diuidit vbi sic. s. i vbi mobile motu circulari ꝛ i vbi mobile motu recto. ꝛ diuidit vbi mobile motu recto. q: quoddã est extremum ꝛ quoddã mediũ. Et vbi extremum diuiditur quoddã est sursum ꝛ quoddã deorsum. Silr vbi medium diuiditur ꝛ sic iste sunt spẽs spãlissime magister autem aliter inuit diuisionez dicens q vbi diuiditur in vbi p qõ aliqd dicitur esse in loco. ꝛ i vbi p qõ aliqd dicitur esse in spacio. vbi per quod aliquid dicitur esse in loco diuiditur i plures spẽs spãlissimas. vt i vbi. per quod aliqd dicitur esse i domo. ꝛ vbi per quod aliqd dicitur esse i ecclesia. vel i vbi per quod aliqd dicit esse i stupio. ꝛ ita de alijs. Vbi per quod aliqd dicitur eẽ i spacio diuidit in vbi per quod aliqd dicitur esse i campo. ꝛ i vbi per quod aliqd dicitur esse i platea ꝛ i via ꝛ ita de alijs ꝛ sũt spẽs spãlissime. Bilbertus tamen videtur diuidere vbi i vbi simplex ꝛ i vbi cõpositum ꝛ non aliter. vide si placet.

Vbi

Mobilis mo. cir.	Mobilis mo. recto.
	extremum medium
	sursum deorsuz

Vbi

in loco	in spacio
in oratorio	in platea
in capella	in campo
in ecclesia	in via

¶ Octauum predicamentum est predicamentum quando: cuius generalissimum est quando sub quo sunt genera subalterna videlicet in tẽpore in quo in eternitate: quoruz species sunt heri: hodie cras: ꝛ indiuidua vt tunc vel in illo die: vel in illo instanti.

p Redicamentum quando ē ordinatio plurium terminorum ſm ſub ⁊ ſupra. Illi termini ſignificant quando: p quos rñdetur ad qōnem factam p quando vt hodie: cras: predie. Queſitiuū huius p̄dicamenti eſt qñ. ¶ Aduerte circa hoc p̄dicamentum q̄ qñ ſic deſcribit a Bilberto. Qñ eſt qō ex adiacentia tpis derelingtur in re tpali ex vnione tpis ad illā rez tpalem a qua forma ſingulari denoiatur aliqd eē in tpe: ſicut ab albedine denoiat aliqd album. ¶ Primus genus ſubalternū ē in tpe. i. qñ per quod aliqd dicit eſſe in tpe. T̄ps ē duratio ſucceſſiua rez generabilium ⁊ corruptibilium. Deſcribit aūt ſic a p̄o. 4. phyſi. T̄ps eſt numerum ſ motus prius ſm prius ⁊ posterius. Scōm genus ē in euo. Euū aūt eſt duratio mutabilis angelor tota ſil. ¶ Tertiū genus ē in eternitate. i. qñ p qō aliqō dicit eſſe i eternitate. Eternitas aut̄ eſt duratio imutabilis dei tota ſimul. ¶ Nota tñ q̄ magiſter capit largius qñ q̄z facit Bilbertus. Accipit. n. Bilbertus ſolū vt eſt forma q̄dā derelicta a tpe in re tpali ⁊ ſub tali qñ non ꝓtinet euū nec eternitas ſed magiſter accipit qñ ꝓut ē vna forma derelicta i re a duratione menſurante ipſam: ſiue talis duratio ſit tpis ſiue euū: ſiue eternitas ⁊ tūc deſcribit ſic. Qñ eſt quod ex adiacentia durationis derelingtur in re menſurata per ipſum. Sufficientia huius p̄dicamēti ſic aſſignat a Burleo i ſex principijs. Quando aliud ē ſimpler. ſ. qō cauſat ab vbi. Aliud cōpoſitū. ſ. qō cauſat a tpe. Qñ cōpoſitū diuiditur q: aliud eſt derelictū a tpe p̄ñti: aliud a tpe non preſenti. Qñ derelictū a tpe nō p̄ñti diuidit: q: aliō derelingt a tpe ꝓterito aliud a futuro. Qñ aūt de preterito diuidit p differentias qbus tñ nō ſunt noia ipoſita: ſz vtimur iſtis nominibus loco illaruz derelictis a tpe heſterno: ⁊ derelictis ab alio tpe qō ē tps extremū. Magiſter vō inuit aliā ſufficiētiā ſic. Qñ aliud eſt derelictū a tpe aliud a non tempore. Quando derelictum a tempore diuidit in qñ hodiernū: in qñ heſternū: ⁊ qñ craſtinuz: ⁊ hec ſunt ſpēs ſpāliſſime. Qñ vero derelictū a non tpe diuidit. q: aliud qñ eſt derelictuz ab euo: aliud ab eternitate.

Quando

In eternitate	In euo	In tempore in anno in mēſe in die in hora

¶ Nonum predicamentum eſt predicamentum ſitus cuius generaliſſimum eſt ſitus vel poſitio. ſub quo ſunt ſpecies videlicet ſtare: iacere: ſedere: quarum indiuidua ſunt ſic ſtare: ſic ſedere: ſic iacere.

p Redicamentum ſitus vel poſitiōis ē ordinatio pluriū terminor ſignificantiū pōnez ſm ſub ⁊ ſupra. Illi termini ſignificant pōnez per quos rñdetur ad qōnez factā de aliquo p quō vel qualr. Queſitiuū. n. huius predicamenti ē quō vel qualr. ¶ Aduerte circa hoc predicamentum q̄ poſitio ſic deſcribitur a Bilberto: poſito eſt quidam ſitus partium generationiſq̄z principium ordinatio. Ly q̄z ſm aliquos tenetur expoſitiue. i. rei generate ordinatio: q: poſitio non eſt niſi ordiatio partium in toto in comparatione ad locum. Aliqui volūt q̄ ly q̄z teneatur copulatiue ⁊ dicunt q̄ per hoc quod dicit quidam ſitus partium tangit poſitionem que eſt a conſueto modo nature: vt ſedere: iacere: ſtare. ¶ Per hoc vō qō dicit generationis ordinatio tangit poſitionē que eſt a natura vt aſperum ⁊ lene. ¶ Tres ſpēs ponit magiſter. ſ. ſedere ſtare iacere ſedere ſic deſcribitur eſt talis ſitus partiū in toto incomparatione ad locū: ⁊ ita dicatur de alijs ſuo modo. ¶ Proprium autem poſitioni eſt primo aſſiſtere ipſi ſubſtantie. ¶ Sufficientia huius predicamēti ſic aſſignatur a Burleo ex intentione Bilberti. ¶ Poſitionis alia eſt a principio innata. alia eſt a conſueto mō nature. ¶ Poſitio innata diuidit: q: alia eſt ptium iequalitatis: vt aſperitas alia eſt partium equalitatis: vt lenitas: ⁊ ſunt ſpēs ſpāliſſime. ¶ Poſitio vero a conſueto modo nature diuiditur in ſtare ⁊ nō ſtare. ¶ Nō ſtare vō diuidit in ſedere ⁊ iacere que etiam ſunt ſpēs ſpecialiſſime. Magiſter vero loquitur de poſitione que ē a ꝓſuetd mō nature vt eſt ſedere ſtare iacere. Aut q: Bilbertus negat aſperum ⁊ lene eſſe poſitiones ſed dixit qualitates eſſe aut q: poſitiones ex conſueto modo nature ſunt alijs notiores. ¶ Ideo potius eas explicauit que qualiter ordinantur motum eſt ex dictis.

Situs vel poſitio

Stare	Jacere	Sedere
ſic	ſic	ſic

¶ Decimum predicamentum eſt predicamentum habitus cuius generaliſſimum eſt habitus ſub quo ſunt ſpecies annulus ⁊ corona. armatū eſſe calciatum eſſe quarum indiuidua ſunt hic annulus: hec corona: ſic armatum eſſe: ſic calciatum eſſe. Juxta predicta eſt notandu: q: in quo cunq; predicamento ponitur concretum in eodem ponit ſuum abſtractum ⁊ econuerſo ita q: in codē predicamēto ponitur hō in quo humanitas in eodem albedo i quo albū ⁊ econuerſo ⁊c.

Redicamentum habitus eſt ordiatio pluriū terminorum ſignificantium habituz ſm ſub ⁊ ſupra. Illi termini ſignificant habitum p quos ꝓuenienter rñdetur ad qōnem qnerentem de aliquo circa qd ſiue qualiter ē habituatus. Queſitiuū. n. huius predicamenti eſt qō circa qd ſm magiſtrum. ¶ Aduerte circa hoc predicamentuz q: habitus ſic deſcribitur a Bilberto. Habitus eſt adiacentia corporum ⁊ eoruz que circa corpus ſunt ideſt habitus eſt quedaz forma ſimpler ex derelicta a corporibus ⁊ eorū adiacentia que ſunt circa corpus: vt ſunt veſtimenta arma. ¶ Habitus capitur tripliciter. Uno modo pro qualitate de difficili mobili. Scōo modo pro veſtimentis. Tertio mō ꝓ adiacentia: ideſt pro forma cauſata ex adiacentia corporum. Species ſunt coronatum eſſe anullatum eſſe calciatum eſſe veſtitum eſſe ⁊ ita de alijs. Iſte non ſunt ꝓpie ſpecies: ſz illa circunlegē ex carentia vocabulorum per coronatum eſſe intelligit formam per quam aliquid dicitur coronatum. ⁊ ita dicitur de alijs ſuo modo. ¶ Proprium autem eſt habitui in pluribus exiſtere. Sufficientia huius predicamenti difficilis valde eſt. attamen ſic poteſt aſſignari. Habitus quidā eſt otius vt veſtitum eſſe armatum eſſe quidaz eſſe partis vt coronatum eſſe anulatum eſſe.

Habitus

Coronatum eſſe	calciatuz eſſe
ſic ſic	ſic ſic
armatum eſſe	veſtitum eſſe
ſic ſic	ſic ſic.

¶ Dubitaꝫ primo qñ ser predicamenta vltima sint distincta. s. actio: passio: vbi: quando: situs ⁊ habitus: qr oia ista vel sunt respectus gdam vel q̃dam forme importãtes respectũ. Si primo modo cũ omnis respectus sit in predicamento relationis omnia ista predicamenta erunt in predicamentis relationis. Si scõ mõ: tunc quodlz hoz dicet aggregatum ex forma ⁊ respectu: vt gratia exẽpli. Actio dicit aggregatum ex motu ⁊ respectu ad agens. sed nullus aggregatum per accidens est in predicamento quinto methaphy. qr ens per se diuiditur in decem predicamenta: ergo nullum tale est in predicamẽto. ¶ Circa hoc sunt due opiniones. Una cõioz que dicit qꝺ omnia ista predicamenta sunt quedã forme iportantes respectum vt dicebatur de actione. ¶ Actio est motus cũ respectu ad agens: ⁊ cũ dicis qꝺ sic qõlibet ẽ aggregatũ ꝑ accidens nego. vnde non dico qꝺ actio sit aggregatũ ex motu ⁊ respectu. sed dico qꝺ est motus cum tali respectu vt est ab agente. Motus eim est sicut materiale. vt est ab agente ẽ formale. Actio enim materialiter est ipse motus: formaliter vero ẽ respectus ad agens. Adequate autem est motus vt est ab agente. nego tñ qꝺ sit aggregatũ ex motu ⁊ respectu ad agẽs ⁊c. ¶ Alia opinio est subtilioz que dicit qꝺ qõlibet horũ est respectus gdam. Unde actio non est nisi respectus gdam fundatus in motu ad agens ⁊ passio est motus gdã fundatus i motu ad patiens ⁊ cuz dicis qꝺ qlz respectus est in predicamẽto relationis negatur hoc. Et si diceres que est differentia que est inter respectus qui sunt in predicamento relationis ⁊ aliozum generum. Dicunt quidam qꝺ hoc interest qr respectus qui est in predicamento relationis coexigit in termino ad quem alium respectum sibi correspondentem: sed respectus qui est in ser principijs non requirit in termino ad quẽ alium respectum sibi correspondentẽ. Actio. n. vt est ynum de ser principijs dicit respectũ motus ad agẽs. Unde respectus ipsius motus ad agens dicitur actio. ⁊ respectus ipsius motus ad patiens dicitur passio. tamẽ nec in agente nec in patiente est respectus ad motum: sed fit respectus agentis ad patiens ⁊ econuerso: qui scilicet respectus non sunt actio ⁊ passio: sed due relationes. s. actiui ⁊ passiui: ⁊ ita dicatur de alijs ⁊c. Dubitatur secundo qꝺ videntur esse plura predicamenta q̃z decem ratione diuersarum questionum ad quas respondetur per aliquod horũ predicamentoꝝ: vt sunt iste: cur: quare: vtruz: ⁊ ille quas phs exprimit secundo posterioꝝ: si est: quid est: qr est: ⁊ propter quid est. Similiter alia nominata a grãmaticis: vt quis vel qui: que quod vl' quid: similiter quo: vnde qua vt arguatur sic. Quot sunt questiones diuerse tot sunt diuersi modi predicandi quot sunt diuersi modi predicandi: tot sunt predicamenta ergo a primo advltimum quot sunt questiones diuerse tot sunt predicamenta sed q̃stiones sunt plures dictis vt dictum est quare ⁊c. Confirmatur qr nõ videtur maior ratio qꝺ vbi faciat ynum predicamentum: quam quo vnde quo ⁊c. ¶ Ad hoc respondet magister i predicamentis suis dicens qꝺ decem sunt questiones principales predicamentoꝝ habendo respectum ad diuersos modos predicandi. Unde quid est questio predicamẽti substantie quale qualitatis quantum quantitatis questio ad quid est relationis in quid ⁊ a quo est actiõis. Dũ enim queritur in quid agit ignis respondetur in lignuz ⁊ a quo patitur aqua respondetur ab igne questio vbi pertinet ad predicamentum vbicationis: ⁊ quando quantitatis questio qualiter vel quomodo pertinet ad situm ⁊ questio circa quid ad habitum. ¶ Ad argumentum dicitur qꝺ sicut sunt aliqua transcendentia que non sunt in aliquo predicamento per se nec per accidens nec per reductionem: q̃z descendunt in omnia predicamenta vt ens vnum quinto methaphysice. Ita sunt aliqua questiua que non appropriantur alicui predicamento: sed sunt applicanda omnibus predicamentis vt si est quid est propter quid est ⁊ cur quare vt patet. Nam cur ⁊ quare important questionẽ ꝓpter quid est ⁊ verum important questionem si est aut qr ẽ Ita etiam quis que quid sunt interrogatiua transcendentia applicabilia omnibus predicamentis. Et questio quid large sumpta est transcendens applicabile omnibus predicamentis stricte vero soli predicamento substantie. Questio quot large sumpta est transcendens strictevero ad ꝑdicamentum quantitatis pertinet. Ista vero quo qua reducuntur ad vbi vt quo vadis est dicere vbi intẽdis esse ⁊ vñ venis ẽ dicere vbi fuisti ante motum ⁊ per hoc patet respõsio ad argumentum ⁊ confirmationem.

¶ Incipit tractatus syllogismorum.

Illogismus est oratio in que quibusdaz positis; ⁊ concessis necesse est aliud euenire per ea que posita sunt ⁊ ꝓcessa: vt omis homo currit. soz. est homo: ergo soz. currit.

a Buerte primo circa diffinitum qꝺ quatuor sunt pticule speciei argumẽtationis. s. syllogismus inductio enthimema ⁊ exemplum. ¶ Argumentatio sic describitur a Boetio primo topicoꝝ suoꝝ. Argumentatio est argumenti per orationem explicato. i. oratio explicans argumentuz composita ex premissis ⁊ conclusione Argumẽtum vero est ratio rei dubie fidem faciens ideſt medium probans conclusionem. Quid sit syllogismus patet a magistro hic diffiniente syllogismum q̃z diffinitionem capit a Boetio libro topicoꝝ suoꝝ. Inductio vero est progressio a particularibus ad vniuersale. Enthimema est syllogismus imperfectius. i. oratio in qua non omnibus ꝓpositis infertur festinata conclusio. vt omne animal currit: ergo omnis homo currit. Exemplum ẽ qꝺ particulariter ꝓpositum particulare quoddaz ꝓtendit ostendere per simile repertum in illis vt dicatur oportet a Tulio consule necari cathilinam cum a scipione graccus fuerit interemptus. ¶ Aduerte secundo circa diffinitionem qꝺ ly oratio est loco generis est enim oratio genus ad syllogismum: qr syllogismus est oratio hypothetica rationalis in qua coniunguntur tres cathegorice per notam rationis. Omnis eniz syllogismus ẽ consequentia omnis consequentia est oratio hypothetica ideo omnis syllogismus est oratio hypothetica oratio ergo erit loco generis. Nec turberis quauis oratio sit genus remotum argumentatio vero genus propinquum ⁊ diffiniatur per genus remotum ⁊ non propinquum: qr licet quando generi remoto additur differentia vltima vt hic hoc tamen ample videtur contra summulas. Per hoc quod dicit: quibusdam positis. i. dispositis in mõ ⁊ in figura tangit ꝓpositiões syllogismi q̃ ordinant in mõ ⁊ i figura. ⁊ ꝑ hãc pticulã differt ab alijs argumẽtationibus ꝑ hoc vo qꝺ dicit necesse ẽ aliqd euenire tangit ꝓclusionẽ q̃ segẽ ex ꝑmissis. Uñ oz scire qꝺ ꝓpositio proprie sumpta ẽ oratio qua posita ad eam sequitur aliquid. Est ãt ꝓclusio approbata ꝓpõ. Addit aũt magister hãc pticulã ꝓcessis sic ⁊ Boetius quã nõ posuit phus in primo horũ diffiniens syllogismuz: nec etiam in primo topicoꝝ quare autem hoc sit vide contra summulas.

¶ Et sciendus est primo qꝺ omnis syllogismus constat ex tribus terminis. s. maiori extremitate minori extremitate ⁊ medio termino. Unde medius terminus est ille qui bis sumiť ante conclusionẽ ⁊ nõ ingrediť ꝓclusionem vt homo. Maior extremitas est ille terminus qui sumiť in maiori propositione cum medio termino vt currẽs. Minor extremitas ẽ ille terminus qui sumitur in minori propositione cũ medio termino vt soz. ¶ Secundo est notandũ qꝺ figura est debita dispositio terminoꝝ que dispositio tripliciter fit

Naz aut illud qō subijcit i prima propōne predicatur in scōa. ⁊ sic resultat pria figura: aut idem pdicaꝫ vtrobique. ⁊ sic ordinaꝫ secunda figura. vel idem subijcitur in vtraque: ⁊ sic habetur tertia figura. Exemplum prime figure. vt oē aial ē substantia. oīs homo ē animal. ergo oīs homo ē substantia. Exemplum secūde figura. vt nullus lapis est homo oē risibile est homo. ergo nullū risibile est lapis. Exemplum tertie figure. oīs hō ē animal. oīs hō est rōnalis. ergo quoddam rōnale est animal. Unde versus sub pre prima bis. p secunda tertia bis sub.

Aduerte q causa quare iste termin⁹ dicitur maior extremitas qui sumitur i propositione cū medio termino est quia cum intellect⁹ formet syllogismum procedit discurrendo a magis noto ad minus notum. In predicto autem discursu triuz terminorum. ¶Primus qui vniuersalior est siue magis notus primo occurrit intellectui. ¶Maior dicitur quia vniuersalior vel magis notus. Secundus autem terminus qui intellectui occurrit ē qui non est ita vniuersalis vel ita notus .tamen secundum logicum intellectus tenet primo primuz. ¶Huic autem secūdo termino scimus inesse primum terminum. ⁊ hic dicitur maior propositio: quia prior in cognitione. Ultimus terminus minus notus dicitur minor extremitas cui scim⁹ inesse cōmunem terminum vel econtra dicitur minori propositio quia minus nota vel secundo nota: vt dicendo. omnis homo est animal .ſor. est homo. ergo ſor. est animal.

¶Secundo notandum q figura est debita dispositio terminorum. ¶Aduerte causam quare prima figura est qñ medium subijcitur in prima ꝓpositione ⁊ predicatur in secunda. causa est qz tunc medium vere ē medium: qz sapit naturam vtriusqz extremi. ſ. subiecti ⁊ predicati. predicatur enim ⁊ subijcitur vt dictum est. Si vero medium predicatur in vtraque dicitur secunda figura. Cuius ratio est quia licet medium non sit vere medium sapiens naturam subiecti ⁊ predicati tamē qz dignus est predicari q̄z subiecti. i deo hec figura secundū locum tenet. Si vero mediū i vtraqz subiicitur dicitur tertia figura ⁊ vltima: qz mediuz in ea non stat in medio sicut in prima qō ē dignius nec pdicatur sicut in secunda sed subiicitur. ¶Plures aūt figure non possunt eē: quia tres termini in duabus propositiōibus non possunt aliter variari. ¶Sz quereret quis: qua re talis dispositio terminorum ſm subiectionem ⁊ predicationem dicta est figura. ¶Dicitur per similitudinē ad figuras mathematicas. sicut enim termini linearuz in mathematicis aliter ⁊ aliter situati variant species figurarū. Nam tria puncta que faciunt triangulum si inter se equaliter distabunt erit species trianguli que dicitur equilaterus siue isopleurus. Si vero duo aliqualiter distabunt a tertio quorum duorum inter se distantia est maior vel minor distantia eorum ad tertium est species trianguli que dicitur isocles. Si vero omnes distantie punctoruz sint inequales est speties trianguli que dicitur gradatus siue scalenon. Sic secundum diuersitatem illorum triū terminoz subiiciendo ⁊ predicando fiunt tres figure syllogismorum licet alio modo quam in figuris superficialibus iā dictis.

¶Tertio est notanduz q quedā est conclusio directa ⁊ quedā indirecta. conclusio directa est illa in qua maior extremitas predicatur de minori conclusione. Exempla data sunt. Conclusio i directa est illa in qua minor extremitas predicatur de maiori in conclusione. vt oīs hō ē animal. ſor. est homo. ergo aliquod animal ē ſor.

Aduerte causam huius quare ꝓclusio directa dicitur quando maior extremitas pdicatur de minori causa est quia maior extremitas habet veram rationem predicandi respectu minoris extremitatis. ⁊ minor habet veram rationem subijcibilitatis respectu maioris extremitatis. quia maior extremitas ē sicut forma respectu minoris. ⁊ minor est sicut materia respectu maioris ideo conclusio est directa. ⁊ predicatio directa contra vero indirecta dicitur quia quod predicatur non habet veram rationem predicandi ⁊ quod subijcitur non habet veram rationem subijcibilitatis quare ⁊c.

¶Quarto est notandū q̄ oium istaruz figurarū sunt decē ⁊ nouē modi qbus syllogizatur in illis quoz nouem pertinēt ad primā figurā quatuor ad scōam ⁊ ser ad tertiā: ⁊ ꝓtinet in istis vsibus.

Aduerte q modus in proposito sic diffinitur. Est ordinatio duarum propositionum circa qualitatem ⁊ quantitatem. ⁊ dicitur modus est quedam accidentalis determinatio ipsarum propositionū syllogismi. ¶Utrum autem figure sint tres ⁊ simſliter vtrū modi sint. 19. vide contra summulas.

¶Barabara: celarēt: darij Ferio: Baralíptō: celantes: dabitis: fapesmo: frise omorum cesare cāestres festino: baracho: darapti: felapton: Disamis: Datisi: brocardo. Ferison. Et hi omnes concludūt directe preter quinqz vltimos prime figure. In his noibus ponuntur quatuor littere vocales. ſ. a. e. i. o. prima significat vniuersalem affirmatiuaz: scōa vniuersalē negatiuam: tertia ꝑticularē indefinitā aut singularē affirmatiuaz: quarta ꝑticularē indefinitā vel singularē negatiuā: ꝫm ergo situū istaz litteraz i mō dz ꝓstitui syllogismus: qz ergo in barbara ter ponit a: ideo q̄lz propositio in modo erit vniuersalis affirmatiua. Et qz i cesarē primo ponitur e: ⁊ secūdo a: ⁊ itez tertio e: ideo illius modi ꝑma propō ⁊ tertia erit vlis negatiua: scōa vo vlis affirmatiua. Si ergo q̄ratur barbara ex qbus ꝓstat: dicatur q ex duabus vlibus affirmatiuis vlem affirmatiuā directe ꝓcludētibus celarent vo ex vli negatiua ⁊ vli affirmatiua: vlem negatiuā directe concludentibus: ⁊ ita de singulis dicatur. ¶Quinto est notandum q prime quatuor dictiōes primi versus incipiūt ab his ꝓsonātibus. b. c. d. f. ⁊ simlr oēs dictiōes sequentes ⁊ p hoc intelligitur q oēs modi inchoantes. a. b. debent reduci ad primū prime ⁊ omnes modi inchoantes. a. e. ad scōm ⁊ p d. ad tertium ⁊ per. f. quartum. Item vbicunqz ponitur. s. in his dictiōibus denotatur q propō intellecta p vocalē imediate p̄cedētem dz ꝓuerti simpliciter ⁊ p. p. dz ꝓuerti p accns ⁊ p. m. q fiat transpō in p̄missis: ita q maior fiat minor. ⁊ econuerso. ⁊ p. c. quod reducatur p impossibile. Exēplum trium primoz habet reducendo fapesmo ad ferio vt oīs hō est animal nullus lapis est hō: ergo quoddā aial nō est lapis. Dicatur ergo sic nullus hō est lapis: quoddā aial est hō: ergo qōdā aial nō est lapis. Ista reductio hētur conuertendo maiorem primi syllogismi p accns ⁊ mi-

noꝛē:simplr:qbus ꝙuersionibus factis transpōaꝫ
p̄missę ꝛ ita de alijs dicetur. Qualiter aūt mo
dus in quo ponitur. c. reducatur ꝑ ipole oñditur.
Nā in istis modis solūm nō iserit. c. vz in barocho
ꝛ in bꝛocardo. Jō solū isti modi reducūt ad bar
bara ꝑ impole. Exēplū p̄imi ois hō est animal:
aliqs lapis non est animal:ergo aliqs lapis nō ē
hō. Reducit nāqz ad barbara ꝑ impole sumēdo
contradictoꝛiū ꝙclonis cū maioꝛi ꝛ inferēdo op
positū minoꝛis vt ois hō ē aial:omnis lapis ē hō:
ergo ois lapis est aial. Exemplum secundi mōi:
vt qdā hō nō ē lapis:ois hō ē aial:ergo quoddaꝫ
aial nō ē lapis. Reducit nāqz ad barbara sumē
do ꝓtradictoꝛiū ꝙclusionis cū minoꝛi ꝛ iferendo
oppositū alterius p̄misse. ſ. maioꝛis vt oē animal
est lapis ois homo ē animal:ergo ois hō ē lapis.

Notat duo magister pꝛo declaratione hoꝛum versu
um:p̄mo ꝙ cum istis dictionibus iportanti
bus oēs modos figuraꝝ ponāt quatuoꝛ littere vocales. ſ.
a.e.i.o. Per a. itelligit ꝑpositio vniuersalis affirmatiua
Per e. vniuersalis negatiua. Per i. ꝑticularis affirmati
ua. Per o. ꝑticularis negatiua. Barbara ergo cum hēat
ter a. cōstat ex tribus ꝑpōnibus vniuersalib⁹ affirmatiuis:
ꝛ ita de alijs hoc pꝫ. Nota secundo ꝙ oēs syllogismi
reducuntur ad quatuoꝛ p̄imos modos qui incipiunt ab
bis ꝙsonantibus. b. c. d. f. vt Barbara celarent darij ferio
q incipiunt. a. b. reducuntur ad barbara: q incipiunt. a. c.
ad celarent:ꝛ qui incipiunt. a. d. ad darij: q ab. f. ad ferio.
Modus autem reductionis declaratur per duos versus.
Unde versus. Simpliciter verti vult. ſ. p. vo
ꝑ acci. m. vult transponi. c. vo ꝑ imple duci. Ex
ꝑdictis segtur ꝙ nullus syllogismus cōstat ex oī
bus ꝑticularibus nec ex oibus negatiuis ꝛ si alte
ra p̄missarum fuerit particularis vel negatiua
ꝛ cōclusio similiter erit ꝑticularis vel negatiua.
Et hec de syllogismis dicta sufficiant.

Simpliciter verti vult. s. p. vo ꝑ acci. M.
vult transpōni c. ꝑ impole du
ci. Qui versus declarantur sic ꝙ vbicunqz ponit. s. i bis
dictionibus daꝫ itelligi ꝙ ꝑpō itellecta ꝑ vocalē imediate
p̄cedentē: doꝛ ꝙuerti simpliꝛ ꝛ p. p. doꝛ ꝙuerti ꝑ accēs. ꝛ p. m.
ꝙ fiat transpō in p̄missis: ita ꝙ maioꝛ fiat minoꝛ ꝛ econ
uerso p. c. ꝙ reducatur ꝑ impossibile ē enim reductio ꝑ i
possibile qñ ex opposito ꝙclusiōis cū altera p̄missarum in
ferꝛ oppositū alterius p̄missę: ꝛ est generalis modus per
quē phs ꝓbat in p̄imo pꝛioꝛ quēcūqz syllogismū eē bo
nū: hoc clare pꝫ in textu: Aduerte tñ vnū circa modos
figuraꝝ: vt dicit Boetius in cathegoꝛicis suis quatuoꝛ p̄
mos modos in p̄ma figura in analethecis suis posuit Ari
stote. Ceteros vo. ꝟ. Theophꝛastus ꝛ Eridenus addi
derūt qbus Porphyrius vir grauissime auctoꝛitatis vi
sus ē ꝙsensisse oēs modos scde figure ꝛ tertie. Posuit etiā
Aristo. in analethicis suis. i. in libꝛo pꝛioꝛū. Salua tñ re
uerentia Boetij philosophus posuit Fapesmo frisesmoꝛū
in p̄mo hoꝛum. Dicit. n. Cum aūt positiuus ꝛ putatiuus
ꝛ vlr sumptus ꝓatiuus sp sit syllogismus minoris extre
mitatis ad maioꝛē imo addit. Silr aūt ꝛ i alijs figuris ꝙ
pꝫ manifeste ꝙ phūs posuit duos modos concludentes i
directe in p̄ima figura ēt vnum modū ꝙcludentē indiꝛe
cte in secunda figura vt festino:ꝛ vnum in tertio vt ferison
contra Boetiū. Aduerte vlterius ꝑ maioꝛi doctrina syl
logismoꝛum ꝙ qdam sunt cathegoꝛici: qdā hypothetici.
Cathegoꝛici sunt illi q ꝙstant ex ꝑpōnib⁹ cathegoꝛicis hy
pothetici vo qd ꝙstituūtur ex hypothetic̄is. Syllogismo
rum cathegoꝛicoꝛ qdā sunt de ineesse qdā modales. Syl
logismi de ineesse sunt illi q ꝙstituūtur ex ꝑpōnibus de ineē
Modales vo q ꝙstituūtur ex ꝑpōnibus modalibus. Syl
logismoꝛ de ineesse qdā sunt ostensiue. qdā sunt ad ipossi
bile. Syllogism⁹ ostensiuus ē q ꝓtinet totū vnū discursum
ex p̄missis. ſ. duabus ꝙcludēs vnā ꝙclusionē vt ois homo
currit tu ex hō ergo tu curris. Syllogismus ad impossibi
le est ille q ꝓtinet duos discursus p̄ncipaliꝛ. ſ. vnū a p̄emiſ
sis ad ꝙclusionē aliū a ꝓtradictoꝛio cōclusionis ad contra
dictoꝛium alteri p̄misse vt dicēdo:ois hō ē aial: ois hō est
lapis:ergo ois lapis est aial:sed aliqs lapis nō est animal:
ergo aliqs lapis nō ē hō. In summa ergo sunt quatuoꝛ di
uersitates syllogismoꝛuꝫ. ſ. ostensiui ad ipossibile: medales ꝛ
hypothetici apud modernos:licet Aristoteles multa plu
ra genera syllogismoꝛ ponat in libꝛo pꝛioꝛ vt in regulare
conuersiuos:ex oppositis ꝛ alia multa que patent legēti
librum illum. Magister aūt solū de ostensiuis determiat
breuiter. Si aūt deo placebit faciā tractatū breuissimum i
quo illa genera syllogismoꝛuꝫ narrabo. Et sic est finis tra
ctatus summularum ad laudem dei ꝛ beate virginis.

Incipit tractatus suppōnum.

Ꝟppō ē acceptio termini in pꝛopōne
ꝑ aliquo vel pꝛo aliqb⁹: Exēplū p̄mi:
tu es. Exēplū scdi: ego ꝛ tu sum⁹. In
p̄ima supponit solū pꝛo aliquo. in scda ꝑ aliqui
bus. Et notanter dicit in ꝓpositione: qꝛ extra ꝓ
pōnem nō supponit terminus lz tñ significet: vñ
ly homo ita significat extra ꝓpōnem sicut intra.
Nunq̄ tñ supponit nisi existat pars ꝓpōnis.
Suppositio diuiditur: qm̄ aliqua est suppositio
materialis ꝛ aliqua est suppositio personalis.
Suppositio materialis est acceptio termi in pꝛo
pōne pꝛo suo materiali significato. vt homo ē no
men:pꝫ ꝙ ly hō nō supponit nisi ꝑ se vel pro sibi
consimili que sunt significata materialia istius
termini hō. Suppō ꝑsonalis est acceptio termi
ni in pꝛopositione pꝛo suo formali significato: vt
hō est aial:pꝫ ꝙ ly hō supponit pꝛo soꝛ. vel ꝑ pla
tone q̄ sunt significata formalia istiꝰ termini hō.
Ad euidentiā aūt ē istaꝝ diffinitionum est notā
dum ꝙ differētia est iter significatum formale ꝛ
materiale alicuiꝰ termi. Nā significatū formale
alicuiꝰ termini est illō qō ille terminꝰ significat:
ꝛ de eodē ac ꝑ eodē ē vificabilis affirmatiue sine
aditamēto signi materialitatis: sicut soꝛ. vel pla
to ē significatū formale istiꝰ termi hō. qꝛ de soꝛ. ꝛ
de platone verificaꝫ affirmatiue ly hō sine addi
tamēto signi materialitatis: qꝛ quelibꝫ istarū est
va: soꝛ. ē hō: ꝛ plato ē hō. ſz significatuꝫ materia
le alicuius termini ē illō qō iste terminus signifi
cat ꝑ quo non est vificabilis affirmatiue sine ad
ditamēto signi materialitatis: sicut ille terminꝰ
hō ꝛ qlibet sibi cōsimilis est significatū eiusdem
termini hō materiale. qꝛ seipm significat quem
libet sibi ꝙsimilē: tñ ꝑ nullo tali est vificabilis si
ne additamēto signi materialitatis: qꝛ hec ē fal
sa: iste terminꝰ hō est hō: sed hec est va. iste ē ter
minus hō est ly hō. vel dicaꝫ ꝛ breuius ꝙ signifi
catum formale alicuiꝰ termini est illō de cuiꝰ pꝛo

nomine demonstrãte vificabilis est talis termi-
nus affirmatiue sine additamẽto signi materia
litatis vt ſor. est significatuꝫ formale illius termi
ni hõ: qꝛ ẽ vera hõ est hõ demõſtrãdo ſor. ſꝫ ſigni
ficatũ materiale alicuius termi ẽ illud ỏ cuius ꝓ
noie demõſtrãte non est talis terminus vificabil̃
affirmatiue niſi mediãte ſigno matialitatꝫ ſicut
iſte ẗs hõ ẽ ſignificatũ matiale eiuſdẽ: qꝛ hec non
ẽ vꝛa hoc ẽ hõ demõſtrãdo illũ terminũ hõ: ſꝫ bñ
est vꝛa: hoc ẽ ly hõ demõſtrãdo eũdẽ. ¶Ex qbus
ſeq̃ primo ꝙ qlꝫ terminus q nõ est de ſeipſo vifi
cabilis niſi mediante ſigno materialitatis hꝫ du
plex ſignificatũ vꝫ materiale ꝛ formale: ſicut iſti
termini hõ: animal lapis: lignũ hmõi ſignificat
eim ly hõ ſor. formaliꝛ ꝛ ſeipſuꝫ aut ſibi ꝓſimꝫ ma
terialiꝛ. ¶Scõo ſeq̃ ꝙ qlꝫ t᷑ q ẽ ỏ ſeipſo verifica
bilis ſine tali ſigno: hꝫ vnum ſolũ ſignificatũ ꝛ il
lud ẽ formale ꝛ formaliꝛ ſignificat: ſicut iſti t̄i ens
aliqd nom̃ ꝛ ẗs ꝛ hmõi. ¶Nã ſicut illa ẽ vꝛa ens eſt
ens ita illa ly ens ẽ ens: ꝛ ſicut illa ẽ vꝛa nomẽ eſt
nomẽ ita illa nom̃ ẽ nom̃. Tertio ſeq̃ ꝙ ſicut ali
qs terminus ꝑme intẽtiõis vel ipõnis hꝫ ſignifi-
catũ formale ſolũmõ ꝛ aliqs matiale ꝛ formale:
ita aliqs terminus ꝑe intentiõis vel ipõnis hꝫ ſi-
gnificatũ formale ſolũmõ: ꝛ aliqs vtrũqꝫ prima
ps eſt oñſa: qm̃ tã ly hõ: ꝙ ly ens eſt terminus ꝑ-
me intentionis vel impõnis: ꝛ tũ ly hõ hꝫ vtrũqꝫ
ſignificatũ: ꝛ ly ens formale ſolũmõ: ꝑa ps ꝓbaꝯ
¶Nã ly nomẽ ꝛ ly ꝓpõ ſunt termi ꝑe intentionis
vel ipõnis: ꝛ ly nomẽ hꝫ ſignificatũ formale ſolũ
mõ: qꝛ hec eſt vꝛa ly nomẽ eſt nomẽ. Et ly ꝓpõ hꝫ
vtrũqꝫ: qꝛ hec nõ ẽ vꝛa ly ꝓpõ ẽ ꝓpõ: ſꝫ bene q̃lꝫ
iſtaꝝ: propõ affirmatiua eſt propõ: propoſitio ne-
gatiua ẽ propõ. Silr ille t̄minus ſyllogiſmus hꝫ
vtrũqꝫ ſignificatũ: qꝛ hec nõ eſt vꝛa ly ſyllogiſm⁹
eſt ſyllogiſmus: ſed bene q̃lꝫ iſtarum. a. ẽ ſyllogiſ
mus. ꝛ. b. ẽ ſyllogiſmus: dato ꝙ. a. ſit ſyllogiſm⁹
prime figure ꝛ. b. ꝑe. ¶Quarto ſeq̃ ꝙ ſicut ali-
qs terminus prie intẽtiõis vel ipõnis põt ſuppo
nere materialiꝛ ꝛ aliqs pſonaliꝛ ita aliqs termin⁹
ꝑe intentionis vel impõnis põt ſupponere pſona
liter: ꝛ aliqs materialiter pria ps ẽ oſtenſa ꝛ vꝛa ꝓ
batur. ¶Nam dicendo nomen ẽ terminus: ly no-
men ſupponit pſonaliꝛ: qꝛ ꝓ ſuo formali ſignifica
to ꝛ ita dicendo propõ vt ſyllogiſmus ẽ oratio: ſꝫ
dicendo propõ eſt terminus ſimplex: ſyllogiſm⁹
eſt nomẽ tã ꝓpõ ꝙ ly ſyllogiſmus ſupponit ma
terialiter pro ſuo materiali ſignificato. ꝛc.

Suppoſitio quadrupliciter accipi
tur. Uno modo prout
ẽ idẽ qõ ꝓpõ indemonſtrabilis non demõſtrata
i ſcia in qua eſt. Suppoſitio dicẽs ee vel nõ ee
ad differentiam diffinitionis que non dicit eſſe non eſſe.
vt omne totuꝫ eſt maius ſua parte. Si ab equalibus equa
lia demas remanentia ſunt equalia. Alio modo ſuppoſi-
tio accipitur prout eſt in predicamento relationis: ꝛ ſic di-
citur quod ſunt tria genera ſubalterna relationis ſcilicet
ſuperpoſitio ſuppoſitio ꝛ equiparentia. Alio modo acci-
pitur ſuppoſitio ꝓut idem ẽ qõ poſitio termini ſub alio te
mino. Et ſic in quolibet predicamento eſt aliqs terminus
ſuppõnis qꝛ in quolibet p̄dicamento eſt aliquis terminus
poſitus ſub alio vt hõ ſupponit aiali. ꝛ aial ſupponit ho
minẽ actiue. Quarto mõ accipit̄ ſuppoſitio ꝓout ẽ ꝓprie
tas termini exiſtentis extremũ ꝓpõnis ꝛ ſic accipit̄ in ꝓpoſi
tio ꝛ ſuppõ ſic accepta non eſt niſi poſitio termini ſub alio
ideſt ꝓ alio in ꝓpõne. ſ. ꝓ ſuo ſignificato ens enim po
nitur pro ſignificato in ꝓpõne ꝛ capitur ly ſub ꝓ ly ꝓ.
hoc vide ample ꝓtra ſuppõnes. ¶Aduerte circa diffõnẽ
ꝙ tres particule ponũtur in diffinitione. ¶Prima ẽ ly ac-
ceptio termini qui eſt loco generis. nam oĩs ſuppõ eſt ac-
ceptio termi ꝛ non ecõtra. Scõa in ꝓpõne ad differentiaꝫ
acceptiõis termini extra propõnẽ q̃ nõ ẽ ſuppõ. Tertia ꝑ
aliquo vel ꝑ aligbus. i. ꝑ ſuo ſignificato vel ꝑ ſuis ſigni
ficatis ad differentiã ſincathegorematis formaliꝛ ſumpti.
qõ nihil ſignificat. vt dicẽdo oĩs hõ currit ly oĩs non ſup
ponit qꝛ ſi accipiaẗ i propõne ꝓ aliquo. ſ. ꝓ diſtributio
ne nõ tñ ꝓ formali ſignificato nec materiali nõ ꝓ mate
riali qꝛ qñ capit̄ formaliꝛ nõ ſtat pro materiali nec eſt ꝓ
formali ſignificato: qꝛ illud nõ hꝫ: vñ ſincathegorema for-
maliꝛ ſumptũ nec ſignificat aliqd nec cũ ſignificat aliquid
aliqualiꝛ tñ ſignificat aliqd vt phũs vult in ꝓio ꝓiher. di-
cẽs. Oĩs nãq nõ vl̃e ẽ ſꝫ vl̃ ſignificat. Sed aliqs arguet
ꝰ diffinitionẽ qꝛ alicui cõpetit diffinitio cui nõ cõpetit dif
finitũ. ¶Nã vbum ſiue copula accipit̄ i propõne ꝑ aliquo
ſuo ſignificato. ſ. ꝓ formali cũ ſit terminus ꝑ ſe ſignificãs
ꝛ tñ nõ ſupponit. qꝛ ſolũ ſubiectũ ꝛ p̄dicatũ ſupponũt aliꝛ
regule de ſuppõne eẽnt falſe ꝛ inſufficiẽtes cum non decla
rent qũo copula ſupponat. Dicẽdũ ꝙ diffinitio dꝫ ſic ſup
pleri. Suppoſitio eſt acceptio termini in propoſitione ex-
tremaliter ſe habentis ꝛ non extremoꝝ vnitiui ꝓ aliquo
vel ꝓ aligbus ꝛ ſic excludit̄ inſtantia ꝛ hoc eſt de mente
magiſtri in logica magna. ¶Aduerte vlterius differentiã
inter ſignificare ſupponere ꝛ verificari qꝛ ſe habent per or
dinem ꝓ quocunqꝫ enim terminus verificaꝯ ꝓ eodem
ſupponit ꝛ non ecõtra ꝛ ꝓ quocũqꝫ ſupponit illud ſigni
ficat ꝛ nõ ecõtra. Jõ ſignificare in plus ſe hꝫ q̃ꝫ ſupponere
ꝛ ſupponere plus ſe hꝫ q̃ꝫ verificari. verbi gratia i hac ꝓ-
ne hõ currit ly hõ ſignificat oẽs hoies ꝓñtes ꝓteritos ꝛ fu
turos ſupponat aũt ſolum ꝓ ꝓñtibus rõne verbi de pre-
ſenti. verificaẗ aũt ꝓ vno cum ſtet determinate ſub quo lꝫ
diſiunctiue deſcendere ad ſua ſupposita. Si eim ſolus ſor-
tes currat propõ ẽ vera. Amplius terminus ſignificat ſiue
ſit in ꝓpõne ſiue extra ꝓpõnẽ ſupponit aũt ſolũ i propõne
¶Aduerte vlteriꝰ circa diffinitionẽ ſuppõnis ꝙ diuerſi
diuerſimode diffiniunt ipſam. ¶Magiſter in logica magna
dicit. Suppõ eſt ſignificatio termi i propõne. ¶Petrus hiſ
panus ꝯcordans cũ magiſtro hic dicit. Suppõ ẽ acceptio
termi in propõne. ¶Pe. mãtuanus dicit ꝙ ſuppõ eſt ſtatio
termi i propõne. Quidã modernus dicit ꝙ ſuppõ ẽ pro-
prietas ſubiecti ad p̄dicãtũ i ꝓpõne cõpati. Cõiter ãt glo-
ſaẗ ſic diffinitio magiſtri hic ſuppoſitio ẽ acceptio termini
l. acceptiõe termi de hoc tñ vide ꝰ ſuppõnes. ¶Suppoſi
tio diuidit̄ qꝛ alia ẽ materialꝫ alia pſonalis. ¶Materialꝫ ẽ ac
ceptio termi i propõne ꝑ ſuo materiali ſignificato. ¶Per-
ſonalis ẽ acceptio termi i ꝓpõe pro ſuo formali ſignificato
Circa diuiſionẽ aduerte ꝙ quatuoꝛ fuerũt opiones ỏ ſup
põne i quot diuidaẗ. Una. n. opio q̃ ſolũ ponit ſuppõnem
pſonalẽ ꝛ oẽs alꝫ negat ꝛ hec opio ẽ ¶Pe. mãtua. ſicut pꝫ
in logica ſua quã vide ſi placet. ¶Alia ẽ opio q̃ ponit tm̃
duplicẽ ſuppõnẽ. ſ. materialẽ ꝛ pſonalẽ cuiꝰ opinionis eſt
magiſter in logica pua. ¶Tertia opinio ponit tres ſpẽs
ſuppõnis. ſ. materialẽ pſonalẽ ꝛ ſimplicẽ cuius opinionis
eſt magiſter i logica magna ꝛ hec cõis opinio ẽ lꝫ ſit inter
opinantes diuerſitas ſit marie inter reales ꝛ terminiſtas vt
declarabo nunc. ¶Nã ¶Pe. hiſpanus realiſtaꝝ optimus di
cit ꝙ ſuppõ pſonalis ẽ acceptio termini communis ꝓ ſu
is inferioribus. Simplex ãt ẽ acceptio termini communis

pro re vñ significata p ipm: vt cū dicit hō ē spēs. Aliter vo ē acceptio termi p se vt cū dicit hō ē bisyllabū. Ochaz ät termista: pceps dicit q suppō psonalis ē qñ termin⁹ p suo significato suppōit siue illō significatuz sit ens extra aiaz siue vox: siue intētio aie siue scriptū. Exēplū pmi ois hō est aial ly hō suppōit p suo significato q: hō iponit ad significādū illos hoies. Exēplū bi vt omne nomen vocale est ps oratiōis nō suppōit nisi p vocib⁹ q: iponit ad significādū illas voces. Exemplum tertij ois species est vlē vel ois intentio aie est i aiavtriusqz subiectū suppoit psonalr: q: suppōit p illis p qb⁹ iponit ad significādū. Exēplū quarti ois dictio scripta est dictio subiectū nō suppōit nisi p significatis suis. Suppō simplex est qñ termius supponit p intentiōe aie sz ñ tenet significare vt hō est species ly hō suppōit p intentiōe aie: q: ista intētio pprie ē spēs: tñ nō significat istā pprie loquēdo. Suppō mālis ē qñ termin⁹ nō supponit p significato: sz p voce vel scripto: vt hō ē nomen ly hō suppōit p seipso: non tñ significat seipsum. ¶ Quarta opio pncipal' ponit quatuor spēs suppōnis. s. mālē psonalē simplicē q nālē: q hāc opionez ponit san. Clincē. ordinis pdicatoz quā dicit eē de mēte cōmentatoris q Alberti q p cipue sancti Thome: q cū hec multū sciētifica sit pstringā ipsam in fine huj⁹ tractatus quo melj⁹ potero. ¶ Aduerte circa diffinitiōes q pmo circa pmā q ly acceptio termini: in ppōne: ē loco generis: ly: p significato mālj: ē loco differētie p quā suppō mālis distinguit a psonali. Cōsilr i secunda diffinitione ly: acceptio termini in ppōne ē sicut genus ly: p significato formalj: ē differētia p quā differt ab alijs. ¶ Pro intellectu haz diffinitionuz magister notat qd ē significatū mālē q qd formale: q differētiā hoz: q pōit duas notificatiōes vide ipsuz in summa: tñ vult q ipemet termin⁹ vel sibi sillis ē significatū mālē sui ipsius termi res ät ad extra significata p ipz terminū ē significatū formale ipsius: hoc dico vbi termin⁹ hz duo significata: q: si nō haberet nisi vnū significatū: tūc formalr significaret se q aliqd extra se: vt ly ens. ¶ Sz aduerte cāz h⁹ quare. s. si termin⁹ hēat duo significata ipemet termin⁹ dicit significatū materiale sui ipsius: res vo ad extra formale. Nō ē ista q: qñcūqz aliqua duo cōpetūt vni tertio: qō prius cōpetit dicit materiale respectu illius qō posteri⁹ cōpetit q qō posteriꝰ cōpetit dicit formale: q: qō pſupponit alteri ē sicut materia ei⁹ vt gen⁹ respectu differētie mō q: terminus significat seipsuz naturalr significat aūt extra se aliqd ex impōne puſ ät cōpetit termio qō naturalr inest qz qō ex ipōne ē sibi datū. Jō significatū naturale ē dcm̄ materiale significatū vo ex ipōne ē dcm̄ formale. Et locutus suz de terminis ivoce q i scripto. In mēte. n. hz termin⁹ naturalr significet se q ēt extra se prius ät significat se q p posteri⁹ extra se. Jō sic ipe met termin⁹ erit significatū materiale sui ipsi⁹ q res extra significatū formale. ¶ Et qb⁹ segt pmo q qlz termius q nō ē de seipso vificabil' nisi mediāte signo materiali hz vtrūqz significatū. s. materiale q formale: vt ly hō. ¶ Scōo segt q qlz termin⁹ q ē de seipso vificabil' sine tali signo hz solū vnū significatū. s. formale vt ly ens. Tertio segtur q: sicut aliqs termin⁹ pme itētionis vel impōnis hz tm̄ vnū significatū q aliqs vtrūqz ita aliqs terminus secunde intentionis vel impōnis. ¶ Quarto segt q aliqs terminus pme intentiōis vel impōnis pt supponere materialr q aliqs psonaliter ita aliqs ē termin⁹ fe itentionis vel ipōnis. ¶ Aduerte circa pmū corelariū q nō absolute vez ē q qlz terminus q non ē de seipso vificabilis sine additamento signi materialitatis hz vtrūqz significatū q: ly ois nō hz vtrūqz significatū q: nō hz formale: cū nihil significet formalr: sz aliqualr significet et tm̄ non vificat ō seipso sine additamēto signi materialitatis illi. n. nō est va ois est ois. imo non ē itelligibil' pm magistrū q: si velles q eēt va p scōm corelariū tūc haberet solū significatū formale qō est falsum q: significat seipz materialr: q silr est de alijs termis nō p se significatiuis ergo oz itelligi corelariū ō termis p se significatiuis. ¶ Aduerte scōo circa scōz corelariū q nō qcūqz terminus hñs tm̄ vnū significatū hz formale significatum imo terminoz hñtiū vnū significatū qdam hz tm̄ formale vt ille q est vificabil' ō seipso sine additamento signi materialis. vt ly ens q c. qdā hz tm̄ materiale vt qcūqz non p se significatiuus q est ꝓsignificatiu⁹ vt oīs nullus buf baf. a. b. c. Significatū. n. formale est datū ex impōne q materia le naturaliter ineſt loquor de termis invoce q: in mēte oēs termini naturaliter significant sz tm̄ pm prius q posterius. Et corelario ergo magister non hz q qcūqz terminus hz tm̄ vnum significatum q illud sit formale. De hoc tm̄ vide ample contra summulas. ¶ Alia duo corelaria sequūtur ex primis q de se nota sunt ideo nihil de ipsis.

Tañt cognoscañ qñ tmini materialiter supponūt q qñ psonaliter spāles rle declarāt: quaz pria est ista. Dis terminus solū hñs significatū formale ē solūmō personaliter suppositibilis: pz q: talis nūquam supponit nisi p suo formali significato vbi gra. de terminis prie itentionis vl ipōis vt ens aliqd q hmōi. Exēplū de terminis fe itētiōis vel ipōnis. vt termini nomen q huius. Secūda regula ē ista. Omnis termin⁹ vtrūque hñs significatum si sibi addit signum materialitatis in propōne solummō materialr suppōit: pz q: nō supponit nisi p suo materiali significato ratiōe signi materialitatis. Exēplum de tminis prie itētiōis vel impōnis vt ly hō ē ly hō: ly aial ē ly aial tā ly hō q ly aial stat materialiter. Exēplū de terminis fe itētionis vel ipositiōis vt ly ppō ē ly ppō. ly silis ē ly silis: tam ly ppō q li silis supponit materialiter: quia pro suo materiali significato. Signa materialitatis sūt ista: ly iste termin⁹ ista ppositio: ista oro: q huius: sz potissimuz ē ista vox li. ¶ Tertia regula est ista. Omnes cūqz ppōis extrēa sūt termi prie intētionis vel ipōis qb⁹ non addit signū materialitatis tā subiectū q pdicatū supponit personaliter vt hō est aial soz. currit. Et notanter dī si non addit signuz materialitatis: q: addito illo supponeret ibi terminus materialiter p ſam regulaz. ¶ Quarta regula est ista. Omnes cūqz ppōis extrema sunt termini scōe intētionis vel impositionis quorum subiectuz hz solū significatū formale q predicatum vtrunqz tā subiectū q pdicatuz supponit psonalr: si predicato non addit signum materialitatis vbi gratia signū ē ppositio terminus ē syllogism⁹. ¶ Quinta regula ē ista. Si extrēa sunt termini secunde intentionis vel ipōnis q subiectum habeat vtrunque significatum predicatum vero similiter vtrunque vel solum formale non datur regula generalis: quoniam interdum supponit qlz illoz psonaliter: interdū alr materialr: verbi gratia dicēdo ppō ē oīo: ambo extrema hñt vtrūqz signficatū q ambo personaliter supponunt. Jtē si dī ppō ē signuz subiectuz hz vtrunqz significatum q predicatum soluz vnū s. formale q vtrunqz personaliter supponit. Sed si dī propositio est nomen subiectum hz vtrunqz

significatum ⁊ predicatum solum formale: ⁊ tamen subiectum supponit materialiʒ: qz alias nō foret propō vera. Itē si dō propositio est terminus complexus vtrūqʒ extremum hʒ vtrūqʒ significatū: ⁊ tamen subiectum supponit materialiter: qz propositio est falsa. ¶ Sexta regula est ista. Euiuscunqʒ propositionis predicatuʒ est terminus prime intentionis vel impositionis ⁊ subiectum secunde deducto impedimento signi materialitatis: tam subiectum q̄ predicatum supponit personaliter: vt spēs est homo. Aliquod genus ē animal. ¶ Septima regula est ista. Euiuscunqʒ propositionis subiectum est terminus prime intētionis vel impōnis nō significans formaliter se: ⁊ predicatum ꝑ deducto impedimento signi limitantis subiectum: supponit materialiter ⁊ predicatum personaliter: vt homo est nomen. Petrus est nominatiui casus. Et notanter dicitur non significans formaliter se qz si terminus aliquis significaret se formaliter personaliter supponeret per primaʒ regulam: vt ens est terminus trāscēdens. Itē dō sine impedimento signi limitantis qz signum vniuersale vel pticulare eiusdem generis: limitat ad suppōneʒ personalem: vt aliqs hō ē spēs: vel nullum aial est genus: taʒ ly homo q̄ ly aial stat personaliter pp limitationem signi. ¶ Ex quo seq̄t q̄ subalterna illius homo est species nō est illa oīs hō est species: nec particularis ē illa aliquis homo est species: sed illa aliquod hō est species: nec singularis eius est aliqua istaruʒ: iste homo est species: ista homo est speciēs: sed ista hoc homo est species. Item contradictoriū huius homo est species: non est illud nihil q̄ est homo est species: aut nullus homo est species: quia tunc duo contradictoria forent simul vera: sed illud nullum homo est species: nec subcontrariū eius est: aliqs hō nō ē spēs: seu aliqd quod est hō non est spēs: sed istud aliquod homo non est species. Ratio autem quare alique istarum situantur in figura ⁊ alique non est: quia in aliquibus seruatur eadem suppositio ⁊ in aliquibus non vnde oēs propōnes existentes in figura debēt hz̄e ꝓsilem generaleʒ suppōnē. Et si dō quare suppō materialis semper requirit signa neutri generis: dicitur q̄ ideo quia omnis terminus materialiter supponēs ē neutri generis ⁊ indeclinabile nomen ꝑm grammaticos. Ex vltima ⁊ penultima regulis sequitur q̄ ista non est bona cōuersio: hō est speciēs: species est homo: qz ly homo in prima supponit materialiter: ⁊ i secunda personaliter sed si conuertitur simpliciter species est ly homo nec ista est bona conuersio per accidens nullum nomen est hō: ergo homo non est nomen: sed seq̄tur igitur aliquid quod est homo non est nomē.

o Omnis Terminus hns solū significatuʒ formale solum personaliter supponit. Ratio huius regule patet qz ex quo talis terminus hʒ solum significatum formale: solum potest accipi in propositione pro tali significato formali sed qñ terminus accipit pro significato formali supponit ꝑsonaliter vt pʒ ꝑ diffinitioneʒ suppositionis ꝑsonalis ergo a primo ad vltimū qñ terminus hʒ solū significatū formale supponit personaliter. ¶ Secūda regula oīs terminus habens vtrūqʒ significatum si sibi additur significatum materialitatis soluʒ materialiter supponit. ¶ Ratio regule pʒ etiā de se qz signū materialitatis ꝟbit terminum ad significatū materiale fuit. n. ad hoc ipositū a ꝓmo ipositore ad contrahenduʒ. s. terminū ad significatū materiale. ¶ Tertia regula. Cuiuscunqʒ ꝓpositionis extrema sunt termini prime intentionis vel impositionis qbus non additur signuʒ materialitatis tam subiectuʒ q̄ ꝑdicatū supponit ꝑsonaliter Fundamētū huiꝰ regule ⁊ aliaʒ sequentiū est qz talia sunt subiecta qualia ꝓmittunt eoʒ predicata. Modo pro regula habeas q̄ ꝑdicatū cuiuslibʒ ꝓpositionis supponit ꝑsonaliter nisi addat signū materialitatis cuius ratio ē qz illud ꝑdicatū vel hʒ trm̄ formale ⁊ sic supponit ꝑsonaliter ꝑ primaʒ regulā vel hʒ vtrūqʒ significatū ⁊ tūc ſp pro nobiliori accipitur ⁊ illud est formale ⁊ ideo si non addat signū materialitatis ſp supponit ꝑsonaliter qz ex quo est idifferens accipitur pro nobiliori. Deide ꝑ fundamentū ꝑdictū cum talia sint subiecta qualia ꝓmittūt eoʒ ꝑdicata ꝑdicatuʒ non ꝓmittit subiectū supponere materialiter sed ꝑsonaliter qz ꝟificat ō eo ꝑ significato formali ⁊ nō materiali: vt pʒ dicēdo hō est aial tā ly hō q̄ʒ ly aial supponūt ꝑsonaliter. ¶ Quarta regula. Cuiuscūqʒ ꝓpōnis subiectum ⁊ ꝑdicatuʒ sunt termini ſe intentionis quoʒ subiectum hʒ solum significatuʒ formale ⁊ predicatum vtrunqʒ tam ſubiectum q̄ʒ predicatuʒ supponit personaliter: si non additur signum materialitatis. Nō huius regule tacta est in tertia: nā predicatum supponit ꝑsonaliter: qz ꝑ nobiliori significato: ⁊ subiectū cū nō hēat nisi vnum significatū. s. formale ⁊ personaliter supponit ꝑ primam regulam: ideo vterqʒ supponit personaliter: ideo hec regula vera. ¶ Quinta regula. Si extrema sint termini secūde intentionis vel impō nis ⁊ subiectū hēat vtrūqʒ significatū ⁊ predicatū silr vtrūqʒ vel predicatum formale trm̄ non datur regula generalis: qm̄ interdum vtrūqʒ supponit ꝑsonaliter interdū alteʒ materialiter. Si tamen vis habere etiam regulaʒ nota q̄ predicatum ſp supponit ꝑsonaliter si non addatur signum materialitatis vt dictum est.

Sʒ ad cognoscēdū qualiʒ subiectū supponat scias q̄ cū talia sint subiecta qualia ꝓmittunt a ꝑdicatis taliʒ supponit subiectū qualiʒ ꝑdicatū ꝓmittit. Si. n. ꝑdicatū suppōnes ꝑsonaliʒ ꝟificet de significato formali subiecti: subiectū supponit ꝑsonaliter. Si ꝟificet de significato materiali subiectū supponit materialiter. Si ā predicatum posset ꝟificari de vtroqʒ. s. de materiali ⁊ formali subiectum supponit personaliter: qz supponit pro nobiliori: hoc pʒ discurrēdo ꝑ exēpla. Primuʒ ē ꝓpositio est oratio tā subiectū q̄ʒ ꝑdicatū supponit ꝑsonaliter: qz verificat de significato formali subiecti. Secōm exemplū: ꝓpositio ē signum tā subiectuʒ q̄ʒ ꝑdicatū supponit ꝑsonaliter qz ꝑdicatū pōt ꝟificari de subō tam pro significato materiali q̄ʒ ꝑsonaliʒ ⁊ suppōit ꝑ digniori ⁊ illō ē formale significatū simpliʒ ergo ꝑsonaliter Tertiū exēplū ꝓpō ē nomē qz ꝑdicatū non pōt ꝟificari de subiecto nisi pro significato mālī ⁊ nō pro formali vt pʒ: iō subiectū supponit mālīter predicatū ꝟo ꝑsonaliter. Quartū exēplū ꝓpō est terminus incōplexus qz predicatū nō ꝑt verificari de subiecto nisi pro significato materiali iō subiectum supponit materialiter predicatū ꝟo ꝑsonaliter. Ex his mō apparet rō huius regule qz nō pōt dari vna regula generalis sed due vt diximus. ¶ Serta regula. Cuiuscunqʒ propositionis predicatū est terminus ꝑme intētiōis vel impōnis ⁊ subiectū ſe deducto ipedimēto alterius signi materialitatis tā subiectū q̄ʒ predicatū supponit ꝑsonaliter vt spēs est hō. ¶ Ratio huius regule est: qz tam ꝑdicatū supponit ꝑsonaliter cū suppōat pro digniori ſʒ cū

illud ꝑdicatū nō possit verificari de subiecto ꝓ significato formali: qz ambobus supponentibus ꝓsonaliꝫ ista est falsa: species est hō: qz cū hō supponat determinate: liceret descē di sub eo disiunctiue ad omnia sua suppositа: qō ē falsum vt pz de descendendo: z isti sunt oēs hoies: ergo spēs ē ille hō: z sic de alijs: mō oēs tales sunt false cū ꝑdicatum non possit vificari de subiecto: nec ꝓ significato materiali: nec pro significato formali: predicatum trahit subiectuz ad po tius significatum: z illud est formale: ideo personaliter sup ponit de hoc vide ample contra summulas. ¶ Septima regula. Cuiuscunqz ꝓpositionis subiectū est termiꝰ prime intentionis vel impōnis non significans se formaliter: z ꝑ dicatū sc̄e deducto impedimēto signi limitantis: z subie ctū supponit materialiꝫ z ꝑdicatū ꝓsonaliter. ¶ ℞ō regle est: qz cū ꝑdicatū stet ꝓsonaliter z nō possit de subiecto veri ficari nisi pro significato materiali: predicatū trahit subie ctū ad suppōnem materialē qz talia sunt subiecta qualia p mittunt a predicato: z non econtra. ¶ ℞Pro veritate tū re gule magister ponit duas ꝯditiones: ꝑma q subiectū non significet se formaliter: qz tūc de necessitate supponeret ꝓso naliter ꝓ primam regulā. Sc̄da deducto impedimento si gni limitantis ad suppōnem ꝓsonalez: signū. n. vle z parti culare limitant ad suppōnē ꝓsonalem: sicut ista vox ly: li z mitat ad suppōnez materialē. Dubitaꝫ ꝫ sc̄am ꝯditionē de cā. ſ. quare signavle z ꝓticularia limitant ad suppōnez ꝓsonalē. Siliter dubitaꝫ quare ista vox ly: cū sit signum de monstratiuū: z ꝯnter ita posset demonstrare significatū fo rmale sicut materiale quare magis trahit ad suppōnē mālē q̄ ꝓsonalez. ¶ Ad primū dicūt gdā q cā ē: qz masculinū genus sumptuz est ex ꝓprietate rei que est potentia actiua: z femininū genus sumptū est ex ꝓprietate rei q̄ est potentia passiua z methaphorice ꝓ similitudinem res dicūtur mas. vel fe. generis ad animalia in qbus videmus masculos ha bere potentiā actiuā: z fe. habere potentiā passiuaz. z quia hec differentia magis reperiꝫ inter significata formalia q̄z materialia vel saltim expressio. ideo terminus ꝓsonaliter su mitur si signo mas. vle fe. generis sit determinatus. ¶ Hec responsio non valet qz etiā signū vle z ꝓticulare in neutro genere limitāt ad suppōnem ꝓsonalem quod pz qz dicēdo nullum aial est genus: vel aliqō aial est genus supponit ly aial ꝓsonaliter in vtraqz vbi sine signo supponeret materia liter. Signū etiā in cōi genere limitat ad suppōnem ꝓsona lem vt dicēdo ois hō ē spēs ly hō stat personaliter. ¶ Jō dicendū est aliter z dico duo. ℞Primū q signavlia z ꝓticu laria masculini vel feminini vel cōis generis limitāt semp ad suppositionē ꝓsonalē. Dico sc̄do q signa neutri gene ris si addanꝫ terminis neutri generis ꝑm ꝑmaz impositio nē siliꝫ ad ꝓsonalem limitant. Si vo addanꝫ terminus qui non sunt neutri generis ad materialē limitāt. ℞Rō ꝑmi est qz ois terminus debens materialiter supponere dz eē neu tri generis z indeclinabile nomen. Sed cum signum vel mas. fe. vel cōis generis nō contrahat terminū ad neutruz genus iō nō limitat ad materialē: ꝫ q̄cunqz signū ꝓcor dat i genere cū termio dato a prima impōne trahit ad si gnificatū formale: qz trahit terminū ad illud genus ꝑm qō hz significatū formale qz significatū formale cōpetit sibi ex ipositiōe. z hoc dico de vocalibus z scriptis. De mentali bus aūt dico q trahit terminū mētalem ad illud genꝰ ꝑm qō hz significatū formale cōpetēs sibi naturaliꝫ. Et sic ap paret rō ꝓa qz q̄ terminus discordat in genere cū termino cui addit aut latinitas icōgrua ē z illā nō ꝓsiderat logicus aut trahit terminū ad neutrū genus z facit materialiter sta re. qz terminꝰ stās materialiter ē neutri generis z ideclina bile nomē. ¶ Ad sc̄ōm dicunt illi nostri amici q ista vox ly solū demōstrat significatū materiale: iō limitat ad sup positionē materialē. Sz si queris quare determiat solū si gnū materiale. Dicūt q cā huius ē qz illud signū additur termio mō lz termius hēat vtrū qz significatū. ſ. materiale z formale qz tamen significatuz formale est extra terminuz mālē vo nō est extra: sed est ipsemet terminus. ideo ꝓ illuā signum li magis demōstratur mālē q̄z formale cū demōstra tur terminus. z ꝓsequnter q est intrinsecū z non est extrinse cum. ¶ Hec rāsio ñ valet qz si ista cēt cā q ista vox li: ma gis demonstrat significatum mālē quā formale ꝓpter hoc qz cum additur termino demonstrat significatū ꝓpiquꝰ est materiale cum sit intrinsecū z ipse met terminus significatum vo formale sit remotꝰ quia ex trinsecum est. A sili sequitur q oia ꝓnoia demōstratiua ad dita terminis demonstrāt solum significatū materiale z sic trahūt mālē vt dicendo iste hō currit. qō falsum est ꝓña pa tet manifeste. Jō dicaꝫ aliter. ſ. q illud signū li in voce ab impositore primo habuit q demonstret significatuz mate riale z non formale cuius signum ē qz nullā variationē ca sus aut generis hz sicut alia signa demonstrativa habent sed est neutri generis z indeclinabile nomen sicut terminꝰ materialiter supponens. Ex quo magister infert duo co rolaria. ℞Primum q subalterna huius hō est species: non est ista omnis hō est species sed ista: oē hō est species. Silr de particulari dicit z de singulari z de contradictoria. ℞Rō huius est q alique illarū situantur in figura z aliq̄ nō: qz i aliquibus seruaꝫ eadē suppō: z in aliquibꝰ nō: vñ ꝓnes exñtes in figura debent habere ꝓsilez suppōnez generalē. Et si dicaꝫ quare suppō materialiꝫ regrit signuz neutri gene ris. Dicitur q iō ois terminus materialiꝫ supponens est neutri gñris z indeclinabile nomē hz grāmaticos. ¶ Du bitatur quare nomen materialiter sumptum sit indeclina bile ꝓsonaliꝫ vo declinabile. ¶ Dicūt gdā q sit differētia iter terminū q̄ sumiꝫ materialiꝫ z q̄ sumiꝫ ꝓsonaliꝫ. Sed si q̄ris quare ꝓsonaliter sumēdo potiꝰ nō ē indeclinabile: ꝫ declinabile. Dicunt duplici de causa. ℞Prima ē: qz frequē tius sumiꝫ ꝓsonaliter q̄z materialiter z fieret fastidiū ex fre quēti vsu eiusdē vocis. Sc̄da cā ē: qz differētia caluū ē sū pta ex ꝓprietatibus rez. nociatiuus. n. ipoꝛtat actionē accu satiuus passionē: iō potius agēs sumiꝫ i nociatiuo z patiēs in accusatiuo z ista differentia magis apparet iter signifi cata formalia q̄z materialia. ¶ Iste nuge sunt: ideo non ē opus instare ꝫ eas. Jdeo aliter dicamus q tunc terminuſ stat personaliter q̄n stat ꝓ significato formali: z cum stat ꝓ formali stat pro significato dato ex impositione z hoc dico de vocibus z scriptis. De mentalibus autem dico q hñt ex natura rei: q̄ñvo stat materialiter stat pro significato ma teriali quod sibi cōpetit naturaliter hoc ār est sine variatio ne z declinatione rei ex natura. Secundum corelariuz qō declarat magister est ex vltima z penultimis regulis sequi tur q ista non est bona conuersio homo est species speciеſ est homo: qz ly homo in prima supponit materialiter: in se cunda personaliter. Sed sic cōuertitur simpliciter species est ly hō. ℞Nec ista ē bona ꝙuersio ꝓ accidēs nullū nomen est hō: homo non est nomen sed sic aliquid quod est homo non est nomen. Et ratio horum est qz in conuersione dz re manere eadem suppositio generalis.

Aterialis suppositio plēs ꝓtinet diuisio nes: quarū ꝑma est ista. Suppōnū ma terialium alia discreta: alia cōis. Sup positio materialꝫ discreta ē acceptio termi materialiter supponētis cum ꝓnoie demonstratio. vt hoc hō est species: iste terminꝰ aial ē genus. Sup positio materialꝫ cōis ē acceptio termi materialiꝫ supponentis sine ꝓnomine demōstratio vt hō est nominatiui casus. petrus est nomē. ꝑum vñ li pe trus ꝓsonaliter sūptū ē terminus discretus z no men ꝓprium. ſ z materialiter ē terminꝰ cōis ꝑdi cabilis de plibꝰ: vz de isto termio petrus i mēte z de isto in scripto z de isto in voce. Similiter dicē do tu ē ꝓnomē demōstratiuū subiectū hꝰ nō ē ꝓ

nomen sed nomẽ ideclinabilr sũtuz hñs silr pla
suppositа. Secũda diuisio est ista. Suppõnum
materialium cõiũ alia determinata. alia ꝙfusa.
Suppõ materialis determinata est acceptio ter
mini materialiter supponẽtis sub quo ꝙtingit de
scẽdere ad omnia eius suppositа disiũctiue: vt hõ
est terminus cõmunis ⁊ isti sũt omnes termi hõ:
ergo hoc hõ ẽ termiñ cõis vl hoc hõ ẽ tmiñ cõ-
munis ⁊ sic ỗ singulis. ¶Ex quo sequit ꝙ ista ꝑ
positio ẽ vꝝ hõ nõ est noiatiui casus: sic ista hõ est
noiatiui casus qz sũt due idifinite sub ꝙtrarie in
quaz ꝑma vificat subm̃ ꝑ isto tmio hõ q ẽ datiui
vl accusatiui casus mãlr sũpto ⁊ i alia ꝑ silr q est
noiatiui casus. Et ita ꝙceditur ꝙ amo ẽ vbum ⁊
ꝙ amo nõ est vbuz: legens est ptcipium ⁊ legens
nõ est ptcipium tu est ꝑnomen demõstratiuuz:
⁊ tu non est ꝑnomen demõstratiuuz nec sunt iste
ꝙtradictorie sz sub ꝙtrarie: iõ ñ ꝙcedo ꝙ amo ẽ vꝝ
bum ⁊ nullum amo est vbũ tu est ꝑnomẽ: ⁊ nul
lũ tu est ꝑnomen qz ꝙtradictorie. ¶Suppõ ma
terialis ꝙfusa ẽ acceptio termi materialr cõiter
supponẽtis sub quo ñ ꝙtigit descẽdere ad omnia
sua suppositа disiuntiue: vt tm̃ hõ est nomen: ⁊ isti
st omnes termi hõ ergo tm̃ hoc hõ ẽ nomẽ vl hoc
hõ est nomen ⁊ sic ỗ singulis i casu. n. añs est vbũ
⁊ ꝙñs est falsũ. ¶Tertia diuisio ẽ ista. Supposi-
tionũ materialiũ ꝙfusaruz q̃dã est. ꝙfusa tm̃: ⁊ q̃
dã ꝙfusa distributiua. ¶Quarta diuisio est ista.
Suppositionum materialem ꝙfusarum tantuz:
q̃dam est mobilis q̃dã imobilis. Suppõ mate-
rialis ꝙfusa tm̃ mobilis est acceptio termini ma
terialiter supponentis. sub quo ꝙtingit descẽdere
ad omnia sua suppositа disiuncti: vt tm̃ hõ ẽ no-
mẽ ⁊ hec sũt oĩa li hõ ergo tãtũ hoc hõ vl hoc hõ.
⁊ sic ỗ singulis ẽ nomẽ: Suppõ materialis ꝙfusa
tm̃ imobilis est acceptio termini materialr cõi
ter supponẽtis sub quo non ꝙtingit descendere.
sed si ꝙtingeret descendere. descenderẽ disiuncti
vt necessario hõ est spẽs li homo stat ꝙfuse tm̃ im
mobilr. qz non lz descendere. vñ nõ seqr necessa-
rio hõ ẽ spẽs. ⁊ isti sũt oẽs termi hõ: ergo necessa-
rio. hoc hõ ⁊ sic de singulis est species. Añcedẽs
enz est verũ ⁊ ꝙñs falsum: si ꝙtingeret descende-
re descenderetur modo dicto. ¶Quita diuisio
ẽ ista. Suppositionũ materialiuz destributiaz q̃
dã est mobilis ⁊ quedã immobilis. Suppõ mate
rialis distributiua mobilis est acceptio termini
materialiter supponẽtis sub quo ꝙtingit descen-
dere ad omnia sua suppositа copulatiue. vt om-
ne hõ est terminus ⁊ isti sũt oẽs termini hõ. ergo
hoc hõ est terminus ⁊ hoc homo ẽ termiñ. ⁊ sic
de singulis. Suppositio materialis distributiua
imobilis est acceptio termi materialiter cõmu-
niter supponentis sub quo non contingit descen
dere. sed si contingeret descenderetur copulatiue
vt necessario omne homo est species. ly homo
stat materialiter distributiue imobilr. qz non lz
descẽdere. cũ non sequat necessario omne homo
est species ⁊ isti sunt omnes termini homo: ergo
necessario hoc hõ est spẽs ⁊ necessario hoc hõ est
species. ⁊ sic de singulis. Añs enim est verum ⁊
consequens falsum. Uerumtamen si contingere-
ret descendere descenderetur illo modo. ¶Pro-
pter predicta est notandum. ꝙ ista coniunctio. ⁊
aliquando tenetur. copulatim. ⁊ aliquando co-
pulatiue copulatim tenetur. qñ copulat termi-
nos vt sor. ⁊ plato currunt. tenetur copulatiue
quando coniungit propositiones vt sor. currit ⁊
plato mouetur. ¶Consimiliter nota disiunctiõis
aliquando tẽnet disiunctim. aliquando disiun-
ctiue. tenet disiuncti qñ disiungit termios vt sor.
vel plato currit ⁊ tenet disiunctiue qñ disiũgit ꝑ
positões vt deus est vel homo est asinus.

Duerie circa diffinitionem ꝙ ly acce-
ptio termini mãliter supponẽ
tis in vtraqz est loco generis ly cum pronomie
demonstratiuo ponitur loco differentie: ad dif-
ferentiam suppositionis cõis que est acceptio termi cõis si
ne ꝑnoie demonstratiuo: sed qñ sumit cũ ꝑnoie demõstra
tiuo est terminus discretus. qa significat tm̃ rẽ vnã discre
tam ⁊ distinctam ab alijs. ¶Suppositio vero cõis dicit
rõne termini cõis sic stãtis. Terminus aũt cõis est q signi
ficat plures res ꝑm vnam ipositionẽ. De verificatione vo
exemploz est dubium sed illud declarabitur i suppõne de
terminata ideo nunc relinquo. ¶Diuisio suppositionis
alia determinata: alia confusa. Suppositio determinata ẽ
acceptio termini cõmunis materialiter supponentis sub
quo conuenit descendere ad omnia sua suppositа disiun-
ctiue vt homo est termiñ cõis. Dubitat circa hoc exem
plum homo est terminus cõis qz cũ ista ꝓpositio sit vera.
licet descendere disiunctiue ꝑm magistrum sub ly homo.
⁊ tamen descensus non apparet verus. qz descẽderẽt sic
⁊ isti sunt omnes termini homo ergo hoc hõ est terminus
communis vel hoc homo est terminus cõis ⁊ sic de alijs
arguitur: ꝙ cõsequens sit falsuz ⁊ añs sit vez ꝑbat. qz hoc
hõ est terminus discretus. ergo non est terminus cõis tz
ꝓña ab affirmatiua vnius disperati ad negatiuaz alterius
antecedẽs ꝑbat dupliꝛ. primo qz hoc hõ est indiuiduũ de
ly hõ. sed ly hõ ẽ species spãlissima: ergo hoc hõ est termi
nus discretus. Secundo fortius. Quicunqz terminus so
lũ per se sumptus est discretus in ꝓpõne supponit discre
te. sed iste terminus hoc hõ solũ ꝑ se sumptus est termiñ
discretus ergo iste terminus hoc hõ supponit discrete ma
ior ꝑz qz oppositũ implicat: minor etiam ꝑz ꝑ magistrum i
exemplificando de suppõne discreta. Consimile argumen
tum põt fieri de illa: hõ est spẽs: cũ ꝓpõ sit vera: ⁊ ly hõ sup
ponit determinate: ⁊ tm̃ descensus est falsus. ⁊ isti sunt oẽs
termini homo: ergo hoc hõ est spẽs. ⁊ sic de alijs ꝓñs tm̃ ẽ
falsum ꝑ qualibet pte: qz hoc homo est terminus discre-
tus vt probatum est. ergo nõ ẽ terminus cõmunis. ¶Ad
hoc sunt duo modi respondendi famosiores. ¶Primus
est aliquorum dicentium ꝙ hoc homo est terminus com
munis: ⁊ similiter ꝙ hoc homo est species ⁊ ꝓñter ꝓcedũt
ꝙ ly hõ est spẽs subalterna cũ sit superior ad hoc hõ qõ ẽ
spẽs specialissima. Et ratio hoꝛe qz oĩs terminus stans
materialiter est terminus cõmunis cui videtur magister as
sentire ⁊ cum ista sit vera descensus est verus cum dicit ꝙ
sub ista contingit descendere homo est terminus cõis: ⁊ isti
sunt omnes termini homo. ergo hoc homo ẽ terminus cõ
munis: vel hoc hõ est terminus cõmunis. ¶Ad argumẽ-
ta in oppositum ꝑz ꝑm illos solutio. ¶Ad primũ. n. cum

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu

dicitur:hoc hō est terminus discretus: ergo nō ē terminus cōis:ꝯcedunt ꝟntiam:sed negant añs:ad ꝑmam probationez cū dicitur hoc hō ꝟtinetur sub ly hō:sed ly hō est spēs specialissima:negeꝯ minor: imo ly hō ē spēs subalterna:et ly hō est spēs specialissima. ¶Ad secundam ꝓbationē negant maiorē.s.q; qcunq; terminus ꝑ se sumptus suppōit discrete si sit terminus discretus:sed verum ē dicunt in suppositione ꝓsonali. In materiali vero non:ꝫ terminus cōis cū ꝓnoīe demonstratiuo stat discrete. Cōsiliter rñdet ad illā hō ē spēs. ¶Ne rñsiones iudicio meo nō valent: ideo contra ipsas arguam. ¶Primo contra primā arguiꝯ: p te illa ē vera hō est spēs subalterna:ꝛ ly hō supponit determinate:ꝛ tamen descensus est falsus.ꝛ isti sunt oēs termi hō: ergo hoc hō ē spēs subalterna:vel hoc hō est spēs subalterna ꝛ sic de alijs ergo quelibet illarum est falsa hoc homo ē spēs subalterna:ꝛ hoc hō ē spēs subalterna q; idem non ē spēs specialissima ꝛ spēs subalterna. ¶Secūdo sic hec opinio ꝯcedit q; hec ē vera: hoc hō ē spēs spālissima tunc arguitur ois spēs spālissima ē predicabilis de pluribus ꝫ hoc hō ꝑ te ē spēs specialissima ergo erit predcabile ō pluribus. Quero de quibus predicaꝯ ꝛ ponatur casus q; sint tm̄ tres termini hō in scripto primus sit a secundus b tertius.c, ꝛ ꝑz q; hoc demōstrando a nō predicaꝯ de plurib⁹ materialiter loquendo q; nec ꝑdicaꝯ de b nec de.c.q; nō ē a nec.c.est.a.ꝛ sic de alijs arguitur. Ideo forti⁹ sic arguiꝯ ꝓbando q; hoc hō nō sit terminus cōis: q; q̄lz spēs spālissima �»z aliquem terminū sub se spēs eim ꝫ indiuiduū ꝫ hoc hō nullū indiuiduū ꝫ sub se ꝑ positio nem q; ois terminus stans materialiter ē cōis mō nullus terminus cōis mālr stās est minus cōis q̄z species spālissima. ¶Contra ꝟam rñsionem arguiꝯ tu negas q; qcunq; supponit discrete sit terminus discretus. Quero ergo a te ꝑ qd dicit suppositio discreta ꝛ non potes dicere nisi rōne termi discreti quare ꝛc. ¶Secōo si ois species ꝫ aliquod indiuiduum sub se sed ly hō materialiter stans est species ergo ꝫ indiuiduum sub se.sed cū nō habeat idem indiuiduum q̄ stat materialr ꝛ q̄ stat ꝓsonaliter non hēbit ergo istum hoiez nec illū sed aliquem terminū de quo materialr verificaꝯ. sed quodlz indiuiduū est terminus discretus. Qui volunt hāc opinionem sustinere iustum est q; ad hec argumenta rñdeant. ¶Secōs modus rñdendi premittit q; terminus stans materialiter supponit ꝑ se vel ꝓ sibi sili. hoc ꝑz per magistrum in declaratione diffinitōis suppōnis materialr vbi dicit q; dicendo hō est nomen: ly hō nō supponit materialr.cū nō supponat nisi ꝑ se vel pro sibi sili que sunt significata materialia istius termini hō. Tunc ad rōnes in oppositū rñdeꝯ. Ad primā dicit q; ista:hō est terminus cōmunis est vera.ꝛ siliter ista hō est species ꝛ q; descensus est verus.ergo hoc homo est terminus cōis vel hoc hō ē terminus cōis ꝛ sic de alijs ꝛ etiā ergo hoc homo est species vel hoc est species. Et cum tu arguis hoc homo est terminus discretus. Dico q; verū est sed illa propositio homo est terminus cōis est vera non ꝑ se sed q; supponit pro suo simili quod est terminus cōmunis:puta pro subiecto huiꝰ propositionis homo ē animalvel huius hō ē spēs ꝛ talis est terminus cōis ꝛ ē species vel sicut iste termiuus hō ꝓsonaliter sumptus ē terminus cōis ꝛ species ad istum hominem ꝛ istum.s.sortem ꝛ platonē.ita materialiter sumptus ē spēs ad istos terminos hoc hō vel hoc hō sicut.n. verū ē q; iste hō ē hō ꝛ iste homo est hō.ita verum ē q; hoc hō ē ly hō.ꝛ licet hō materialiter sumptus sit species sicut ly hō ꝓsonaliter sumptus pro alijs tm̄ indiuiduis:vt dicit magister in logica magna in tractatu de suppositionibus.

¶Ad secōam rōnem ꝑz rñsio.q; hec ē vera hoc hō ē terminus discretus prout ly hoc hō supponit pro se ꝛ hec est vera hoc hō ē terminus cōis prout supponit pro sibi simili. Similiter ille due sunt simul vere hoc homo est species homo non ē species prima prout supponit pro sibi simili. secuuda prout supponit pro se. Hanc sententiam cum magister affirmaret in logica magna credo esse veram ꝛ a nullo habui nisi a magistro fundamētaliter. Ex quo sequitur q; magister sic conclarie inferi veritatem scilicet propositionum prime ꝛ secunde scilicet homo est nominatiui casus ꝛ homo non est nominatiui casus. ly homo in vtraq; stat materialiter ꝛ est indeclinabile sic nominatiuo hoc homo:genitiuo huius homo:prima verificaꝯ pro hoc termino hō vt est nominatiui casus: secunda verificatur ꝑ hoc termino hō vt est genitiui casus vel datiui:q; tūc nō est nominatiui casus ꝫ sibi simile fit nominatiui casus. ¶Alie due propositiones amo est verbum: amo non est verbum: secūda verificatur prout subiectum illius ꝓpositionis stat materialiter:ergo est nomen indeclinabile sic nominatiuo hoc amo:genitiuo huiꝰ amo:si est nomen indeclinabile nō est verbum. prima verificatur prout subiectum supponit pro sibi simili puta pro illo termino amo posito in illa oratione ego amo pe.vt patet per resolutorium syllogismum: sic hoc est verbum demonstrando ly amo in illa propositione ego amo pe.ꝛ hoc est ly amo ergo amo est verbum. ¶Alie due propositiones legens est participium legens non est participium secunda est vera prout ly legēs supponit pro seipso termino q; illud quod est subiectum in prima propositione est nomen indeclinabile igiꝯ non erit participium.sed prima redditur vera pro sibi simili puta pro isto termino legens q; ponitur in ista propositione ego sum legens donatum. ¶Alie due propositiones tu es pronomen demonstratiuum tu non est pronomen demonstratiuum secunda est vera prout supponit pro se quia subiectū est nomen indeclinabile prima est vera prout supponit pro sibi simili puta pro subiecto huius propositionis tu legis.

¶Suppositio materialis cōfusa est acceptio terminis cōmunis materialiter supponentis sub quo non contingit descendere ad omnia sua suppositа disiunctiue vt tantum homo est nomen. ¶Aduerte circa exemplum quomodo non licet descendere q; casu posito antecedens est verū cō sequens falsum vt ponatur q; sint tantum duo termini homo in mundo qui sint nomina vnus scriptus in libro meo alter in libro tuo tunc illa est vera tantum homo est nomē vt patet per exponentes ꝛ tamen descensus est falsus ꝛ isti sunt omnes termini homo demonstratis illis nominibus ergo tantum hoc homo est nomen consequens pro vtraq; parte est falsum immo non tantum hoc homo est nomen.

¶Suppositionum confusarum alia mobilis alia immobilis. ¶Suppositio confusa tantuꝫ mobilis est acceptio termini materialiter supponentis sub quo contingit descēdere ad omnia sua suppositа disiunctim vt tantum homo est nomen. ¶Aduerte pro declaratione exempli magistr. quomodo licet descendere disiunctim q; est differentia inter disiunctim ꝛ disiunctiuum copulatim ꝛ copulatiuum. Disiunctiua enim requirit aliquem partem determinate veram. Disiunctim vero nō vnde posito q; sortes de se nō sufficeret trahere nauim nec plato de se simul tamen traherent nauiꝫ. tunc disiunctiua esset falsa ꝯ sortes trahat nauim vel plato trahit nauim. quia nulla pars est vera disiunctum tamen est verum sortes vel plato trahunt nauim Sed aduerte vlterius q; disiunctum potest teneri duplicit er.s.diuisiue ꝛ collectiue tentum collectiue requirit verificationem totius disiunctim simul ꝛ nullus partis seorsum vt in casu posito ista est vera sortes vel plato trahunt nauim collectiue tenendo disiunctum ꝛ ab illo disiuncto ad disiunctiuam de consimilibus terminis non valet consequentia. vt in casu posito ista ē vera nec ex qualibet parte disiuncti seqꝯ ipꝫ verbi gratia nō seqꝯ ego differo a te vel a me.añs.n.est vez ꝛ ꝑs ē falsum diuisiue vō tentum requirit verificationē vnius ptis seorsuꝫ vt in casu posita ista esset falsa.sortes vel plato trahūt nauiꝫ.ꝛ a tali disiuncto diuisiue tento ad disiunctiuā de ꝯsimilibus termis valet.ꝑña. Copulatū collectiue tētum regrit verificationē totius copulati simul ꝛ non cuiuslibet ptis seorsuꝫ nec alicu

tus:ꝛ a tali copulato ad̄ copulatiuaz factaz de ꝓsilib⁹ ter-
minis:nō valet ꝓña. vt in casu supra facto:hec est vera sor-
tes ꝛ plato trahunt nauim diuisiue vō tantum regrit veri-
ficationem cuiuslibet ptis seorsum ꝛ diuisim ꝛ ex copu-
lato sequitur copulatiua de ꝓsilibus terminis segtur eniz
sortes ꝛ plato currunt:ergo sortes currit ꝛ plato currit. Ad
propositum quando licet descendere disiūctim sufficit col-
lectiue vel diuisiue. In exēplo magistri lz descēdere disiū-
ctim collectiue. ¶ Suppō cōfusa tantū imobilis ē accep-
tio termini māliter supponētis sub quo nō lz descendere dis-
iuntim .vt necessario hō est spēs. Aduerte circa exēplum
magistri qūo nō lz descendere disiuntiz qz descēdēdo añs
est verū ꝛ ꝓña falsum:vt sic ꝛ isti sunt oēs termini hō: ergo
necessario hoc est hoc homo est spēs.añs est verum vt pz.
ꝛ ꝓsequens falsum. Quod añt ꝓña sit falsum ꝑbaī p expo
sitiōes suas qz sic exponitur hoc hō vel hoc hō est spēs.ꝛ
nō pōt eē qn hoc hō vel hoc hō sit species ergo illa scōa ē
falsa qz pōt eē qꝫ B hō vl'hoc hō nō sit spēs.qz pōt esse qꝫ
nō sit ꝛ ꝓña qꝫ non sit species. ¶ Posset etiam aliter ꝑbari
cōsequēs esse falsū sic ꝓtingēter hoc hō vel hoc hō ē spēs.
ergo non neecssario hoc homo vel hoc homo est species:
ꝓña pz ab equalētē ad equalētem ꝛ añs ꝑbaī qz hoc hō
vl'hoc hō est spēs ꝛ pōt esse qꝫ hoc hō vel hoc hō non sit
species.ergo ꝓtingēter hoc hō vl'hoc hō ē species. ¶ Sup
pōnū māliū ꝓfusaz distributiuaz alia mobil'alia imobil'.
Suppō mālis ꝓfusa ꝛ distributia imobilis ē acceptio ter-
mini materialiter supponentis sub quo contingit descēde
re ad omnia suppositā copulatiue.vt omne homo est ter-
minus exemplum patet de se ideo transeo. Suppositio di
stributiua immobilis est acceptio termini materialiter sup
ponentis sub quo non contingit descendere ad omnia sua
suppositā copulatiue:vt necessario omne homo est speci-
es. Suppositio ꝛc. ¶ Aduerte circa exemplum quod de
scensus est falsus.et isti sunt omnes termini homo ergo
necessario hoc homo est species:ꝛ sic de alijs.consequens
est falsum ꝓ qualibet parte:vt supra in suppositione con
fusa mobili probatum est:ꝛ tamen antecedens est verum ō
se vt patet ergo ꝛc.

C Onsequenter segtur diuisiones ponere
suppōnis ꝓsonalis materiam cōcernen
tis. Quaz prima est ista suppōnuz ꝓso-
nalium:alia discreta: alia cōis. Suppō ꝓsona-
lia discreta ē acceptio termini singularis vl' cōis
cuz ꝓnoie demōstratiuo singularis numeri ꝓso-
naliter supponētis:vt sor. currit:ille hō disputat.
¶ Ex ista diffinitiōe sequit̄ ista regula ꝙ oīs ter
minus discretus vel cōis cum ꝓnoie demōstrati
uo singularis numeri exūs pars ꝓpōnis discrete
supponit siue p̄cesserit signum distributiuum si-
ue nō. Unde ita stat discrete ly tu in ista: nullus
asinus es tu:sicut in ista tu es hō. Suppō ꝓsona
lis cōis est acceptio termini cōmunis ꝓsonaliter
supponentis sine pronomine demonstratiuo sin
gularis numeri:vt homo currit. Scōa diuisio ē
ista. Suppōnuz ꝓsonaliuz cōium:q̄dam ē deter
minata ꝛ q̄dā ꝓfusa. Suppō ꝓsonalis determia
ta est acceptio termini personaliter supponentis
sua quo contingit descendere ad oīa eius singu-
laria disiūctiue:vt hō currit: ꝛ isti sunt oēs hoīes
ergo iste hō currit:vel iste hō currit ꝛ sic de singu
lis. ¶ Juxta quam suppōnem sit hec p̄ma regu
la. Quilibet particularis vel indefinite subie-
ctū supponit determiatē:tā affirmatiue ꝙ nega
tiue tam in suppōne materiali ꝙ ꝓsonali. ¶ Se
cunda regula est ista oīs terminus cōis quez nul
lum signum p̄cedit:nisi signū ꝑticulare:suppo
nit determinate:vñ huius ꝓpōnis hō ē aīal tam
subiectū ꝙ p̄dicatū supponit determiate. ꝛ si ali
cui istorum adderet̄ signū ꝑticulare non ꝓp hoc
impediretur suppō ista. Suppō confusa est acce
ptio termini cōis ꝓsonaliter supponētis sub quo
non ꝓtingit descendere disiunctiue:vt tm̄ homo
est risibilis:ly hō stat ꝓfuse:ꝛ nō dz disiūctiue de
scendi vt patebit. Tertia diuisio ē ista. Supposi
tionum ꝓsonalium ꝓfusarum q̄daz est ꝓfusa tm̄
ꝛ q̄dā ꝓfusa distributia. ¶ Quarta diuisio ē ista
Suppōnum ꝓsonaliū ꝓfusaz tm̄ quedam ē mo
bilis ꝛ q̄dā imobilis. Suppō ꝓsonal' ꝓfusa tantū
mobilis est acceptio termini ꝓsonal' supponētis
sub quo ꝓtingit descendere ad oīa sua suppositā
disiunctim:vt oīs hō ē aīal:ꝛ hec sunt oīa aīalia:
ergo oīs hō est hoc aīal: vel hoc animal: ꝛ sic de
singul'. ¶ Juxta quam suppositionum sit hec p̄-
ma regula. Quilibet vlis affirmatiue predica
tum si fuerit terminus cōis deducto oī impedi-
mento stat ꝓfuse tm̄ mobiliter:vt oīs hō ē aīal ly
aīal ꝓstat ꝓfuse tm̄ mobiliter: dico si fuerit ter-
minus cōis:qz si foret terminus discretus staret
discrete:etiam dico sine impedimento ad exclu
dēdū alia signa:vñ dicendo oīs hō oē est aīal: ly
aīal est p̄dicatū vlis affirmatiue ꝛ terminus cōis
ꝛ tñ nō stat ꝓfuse tm̄:ꝫ distributiue vt patebit.
¶ Scōa regula. Quilibet exclusiue p̄mi ordi
nis cuius nota exclusiōis non negat̄ subiectuz
si fuerit terminus cōis deducto oī alio impedimen
to stat ꝓfuse tm̄ mobil'r:vt tm̄ hō currit tm̄ homo
non currit. vtrobiqz supponit ly hō ꝓfuse tm̄ mo
biliter. ¶ Suppositio personalis ꝓfusa tm̄ immo
bilis est acceptio termini:cōmunis ꝓsonaliter cō
muniter supponentis sub quo non contingit de-
scendere:sed si contingeret descenderetur disiū
ctim:vt necessario homo est animal:supponit ly
homo isto modo: quia cum nullo debito medio
sequitur: ergo necessario ille homo vel illa ho-
mo ꝛ sic de singulis est animal: quia antecedēs
est verus ꝛ consequens falsum: tamen si contin
geret descēdere descēderetur illo modo. Huic
suppositioni annectuntur regule p̄ma est ista.
¶ Quilibet conditionalis affirmatiue de ter-
minis communibus deducto impedimento al-
terius signi quilibet illorum supponit confuse tā
tum immobiliter:vt si homo est: animal est tam
ly homo ꝙ ly animal stat confuse tantuz immo
biliter. ¶ Scōa regula cuiuslibet reduplicatiue
affirmatiue predicatum si fuerit capax confusio
nis ꝛ non habuerit aliūde impedimentū stat ꝓfu
se tm̄ imobiliter:vt sor. inquantum hō est aīal:ly
aīal stat illo mō. ¶ Tertia regla. Quilibz mo
dalis in sensu composito ꝓnūtis terminum cōem

nō distributum: supponit ille termin⁹ cōfuse tm̄ i mobilr: vt necessario hō ē aial. Impossibile est hoiem nō eē q: nō lz descēdere vt pz. ¶ Quinta diuisio ē ista. Suppōnuz psonaliū distributiuaz q̄dā est mobilis ꝛ q̄dā imobilis. Suppō psonalis distributiua mobilis est acceptio termini psonaliter supponētis sub quo ꝯtingit descēdere ad oia sua suppōsita copulatiue: vt ois hō currit. ꝛ isti sūt oēs hoies. ergo iste hō currit ꝛ ista hō currit ꝛ sic de singulis. quare ꝯcludit ꝙ ly hō stat cōfuse distributiue mobilr. Isti suppōni sūt annexe iste regule. ꝑma est ista cuiuslibet ppōnis vlis affirmatiue subiectū stat ꝙfuse distributiue mobilr. vt ois hō currit. glibet hō disputat. qōlibet aial mouet. tam ly hō q̄ ly aial stat distributiue mobilr. ¶ Scōa regula. Cuiuslibet vlis negatiue de ꝙsueto mō loquēdi tā subiectū q̄ ꝑdicatū. si fuerit termin⁹ cōis nō impedit⁹ supponit cōfuse distributiue mobilr vt nullus hō est asinus. tā ly hō q̄ ly asin⁹ stat cōfuse distributiue mobilr. Dico de ꝙsueto mō loquēdi: q: hmōi vlis negatiue. Ois hō aial nō ē: nō stat ly aial qō ē ꝑdicatū distributiue. sed ꝙfuse tm̄. ¶ Tertia regula. Cuiuslibet pticularis vel idefinite aut singularis negatiue de ꝙsueto mō loq̄ndi ꝑdicatū si fuerit terminus cōis deducto impedimēto alteri⁹ signi stat cōfuse distributiue mobilr: vt aliqs hō nō ē asinus. aial nō est lapis. ſor. nō ē cap⁹a. In his oib⁹ ꝑdicata stāt ꝙfuse distributiue mobilr. Adueniente tm̄ impedimēto alteri⁹ signi nō sic starēt. Vñ dicendo ſor. nō ē ois hō nō supponit ly hō ꝙfuse distributiue. sed ōtermiate vt oñdet. ¶ Quarta regula. Cuiuslibet exclusiue affirmatiue p̄imi ordinis p̄dicatuz si fuerit termin⁹ cōis deducto impedimento alterius signi supponit cōfuse distributiue mobilr. vt tm̄ aial ē hō. li homo supponit illo mō. ¶ Suppō psonal' distributiua imobilis ē acceptō termini cōis psonaliter supponētis: sub quo ñ cōtingit descēdere: sz si contingeret: descenderetur copulantie: vt necessario ois hō ē aial: li hō sic supponit: qm̄ ñ segt cū ōbito medio: ergo necessario ille hō ē aial: ꝛ sic ō singulis: q: añs est verum ꝛ ꝙñs ē falsū. ¶ Juxta suppōnē ista sit ꝑma hec regula: Cuiuslibet conditionalis de termino distributo supponit terminus confuse distributiue immobiliter in ordine ad tota conditiōalem: vt si oē aial currit ois hō currit. tā ly hō q̄ ly aial stat distributiue imobilr q: nō lz descēdere ꝛ hoc in ordine ad totā ꝙditionalē. ¶ Secūda regula: Cuiuslibet exceptiue ꝑpie tā affirmatiue q̄ negatiue illud a quo fit exceptio stat cōfuse distributiue imobiliter: vt ois hō ꝑter ſor. currit. Nullū al' ꝑt hominē ē rōale: tā ly hō quā ly aial stat distributiue imobilr: q: ñ lz descendere. ¶ Tertia regula. Cuiuslibet modalis in sensu composito hūtis terminum distributū supponit terminus ille confuse distributiue imobiliter vt necessario ois hō ē animal: oēm hoiem eē aial ē scitū a me: q: nō lz descendere: verūtū si aliq̄ possit descendi: hoc erit gratia materie: q: forte oppositum cōsequentis repugnabit añti.

¶ De suppositione personali.

a **Duerte** vt supra q̄ suppositio discreta est rōne termini discreti supponentis sic. Nam terminus singularis ꝛ terminus cōis cum ꝓnomine demonstratiuo ē terminus discretus. q: significat rē discretā. i. distinctā a qua libet alia. Significat. n. rem vnā numero. ¶ Suppositio vero dicit cōis rōne termini cōis q significat plura eadez rōne. Suppositio cōis alia determinata alia ꝙfusa. Suppositio determinata ē acceptio termi cōis psonaliter supponētis sub quo ꝯtingit descendere ad oia sua suppōsita disiunctiue. ¶ Aduerte q̄ suppositio dicitur determiata rōne verificatiōis termini cōis. q: ad hoc q̄ terminus stet determinate regrit q̄ verificet ꝑ aliquo suppōsito determinate: vnde si ista ē vera aligs hō currit. vel ista homo currit requiritur q̄ ꝑ licatū verificet determinate de aliquo suppōsito subiecti: puta aut qō iste hō currit. vel iste hō currit. ꝛ sic de singulis. ita q̄ numeratis oibus suppositis predicatum verificet determinate de aliquo illoꝝ. ¶ Suppositio confusa est acceptio termini cōis sub quo nō ꝯtingit descendere disiunctiue ad oia sua suppōsita: vt tm̄ hō est risibilis. ¶ Aduerte q̄ suppositio dicitur ꝙfusa q: nō regritur q̄ verificetur ꝑ aliquo supposito determinate. vnde illa est vera tm̄ homo est risibilis. vbi ly hō stat cōfuse tm̄: ꝛ non oz q̄ predicatū verificetur ꝑ aliqno suppōsito determinate dicēdo. ꝛ isti sunt oēs hoies. ergo tm̄ iste homo est risibilis vel tm̄ iste hō ē risibilis q: omnes iste sunt falſe sed verificat ꝑ suis suppositis in ꝙfuso vt paulo infra dicet. ¶ Suppōnū ꝙfusaz alia mobilis alia immobilis. Suppositio ꝙfusa mobilis est acceptio termini psonaliter supponentis sub quo ꝯtingit descendere disiunctiui vt ois hō ē aial ly aial stat ꝙfuse mobiliter. ¶ Aduerte q̄ suppositio dicit ꝙfusa. q: nō regrit verificat onē ꝓ aliquo suppōsito determinato. ꝛ dicit mobilis q: lz moueri siue descendi sub illo ad sua suppōsita disiunctim: ꝛ ō in cōfuso ꝛ disiunctū collective ꝛ nō diuisiue tenet. Ex his pz ꝓma regula q̄ predicatū vlis affirmatiue stat ꝙfuse mobiliter q: lz descēdere ad oia sua suppōsita disiunctim vt ois hō est aial: ꝛ hec sunt oia aialia: ergo ois hō ē hoc aial vel hoc aial. ꝛ sic de singulis illud disiunctū tenetur collective ꝛ nō diuisiue. qñ enim tenet diuisiue lz inferre disiunctiua ō eisdē termis. qñ vero tenet collective non lz vt hic. Scōa regula etiā pz. s. q̄ subiectū exclusiue ꝑmi ordinis cuius nota exclusionis nō negatur stat cōfuse mobiliter vt tm̄ hō currit q: lz descendere sub eo. non. n. stat istam esse veram quin ista vera sit ad quam descendimus vt patet. ¶ Suppositio confuse immobilis est acceptio termini personaliter supponentis sub quo non contingit ad sua suppōsita disiunctiz descendere. ¶ Aduerte q̄ suppositio dicitur immobilis. quia nō lz descendere. Immobile. n. idest non mobile. q: non possumus moueri sub termino quo ad descensum: vt necessario hō est aial. ꝛ nō ꝑt esse quin hō sit aial. ergo necessario homo est aial: ꝛ tamē non lz descendere ꝛ isti sunt omnes homines. ergo necessario iste homo vel iste homo. ꝛ sic de singulis est animal añs. n. ē verū vt pz ꝛ consequēs falsum. q: contingenter ille hō vel ille hō est animal. ergo non necessario ille hō vel ille hō est animal tz consequentia ꝛ antecedens ꝑbat ꝙ suas exponentes sic ille hō vel ille hō est animal. ꝛ pōt esse quod ille hō vel ille hō non sit aial. Ista est etiam vera q: potest esse q̄ ille homo non sit. ergo potest esse q̄ ille homo non sit animal. ¶ Prima regula que huic suppōni annectit est ista cuiuslibet cōditiōalis affirmatiue de termiz

cõsbus deducto impedimento alterius signi quilibet isto
rum supponit tñ ꝓfuse imobiliter: vt ista si hõ est aial est.
¶ Dubiũ difficillimũ est: qũo subiectũ añtis conditiona
lis supponat ꝓfuse mobiliter q; lz descendere ub eo: vt in
exemplo magistri. si homo est animal est: ergo si ille vel il
le homo est animal est: ꝑña ista est optima: q; nõ potest añs
esse verum quin ꝑñs sit verum: ergo supponit confuse mo
biliter. ¶ Ad hoc dubium plures rñsiones inuenio. Uñ
tñ ne intellectus iuuenũ ꝓfundam in pñtia solũ rationem
magistri tangas. alias añt rõnes vide cõtra suppositiones
¶ Magister tñ vult in octauo argumẽto scõi dubij ꝓncipa
lis sue quadrature: ibi ample hãc mãm determinat. Innu
uit rõnes quare subiectũ supponat ꝓfuse imobiliter. ℣ Pri
ma est q; da oppositũ qõ ꝓfundat mobilr subiectũ añtis:
tũc arguit sic nõ est maior rõ quare plus ꝓfundat mobilr
añtis ꝯz ꝑñtis in ordine dico semp ad conditionales. & de
clarabo qd velit dicere ex intentione magistri lz non ꝓfun
dit mobiliter subiectũ ꝑñtis vt ꝓbabo ergo nec añtis pro
bo maiorem q; dicendo animal est si hõ est non valet. & ß
sũt oia animalia ergo hoc animal vel hoc animal est si hõ
est q; añs est necessariũ & ꝑñs ꝓtingens. & ẽt hinc ad mille
annos añs est verum & ꝑñs falsum. Scõa rõ q; si nõ fun
datur mobiliter subiectum añtis ergo ꝓ aduentum signi
distributiui staret confuse distributiue mobiliter vt dicen
do ois hõ mouet si ois hõ currit ly hõ ex pte añtis staret
confuse distributiue mobiliter. & sic liceret descẽdere copu
latiue qõ est falsum vt isti sunt oẽs hoies g̃ ois hõ mouet
si ille hõ currit & ois hõ mouet si ille hõ currit & sic de sin
gulis ꝑz q; ꝑñs est falsum. ¶ Ad formã argumenti cum
dicit qõ lz descẽdere sub subo añtis dicit qõ descensus est
bonus sed hoc gratia materie est & nõ gratia forme ẽ gra
tia materie q; ꝑñs est necessarium. nõ est autez gratia for
me q; non valet in oibus. hoc precipue dicit magister i lo
co preallegato. ¶ Cõtra hãc rñsionẽ arguit q; descensus
valet in oibus. ergo est gratia forme ꝑñtia tenet & añs ꝓ
bat q; si non da instantiam in aliquo q; dicit ꝓbs. 8. phy
sicoz q; ille non solut q; ꝓpõnem interimit & ꝓpter quid
sit falsa non oñdit non ergo sufficit negare añs nisi des in
stantiã. ¶ Dicunt quidã assignando instantiam q; nõ lz
descendere sub subiecto añtis huius si homo non currit ri
sibile non currit & isti sunt oẽs hoies ergo si iste homo vel
iste hõ non currit risibile non currit. ¶ Sed contra de
scensus factus sub ista ꝓditionali assignata non est similis
in forma alteri descensui ꝓma ꝓditionalis. ergo instantia
non est ad ꝓpositus ꝑña tenet & añs ꝓbat quoniã añtia nõ
sunt similia rõne ꝓme ptis quoniã ꝓditiõales ille nõ sũt
similes in forma cũ cathegorice sue non sint siles in forma
Ego añt aliter sum solitus rñdere & assignare instantiam
q; sub subo ꝑñtis nõ lz descendere. & si dicis q; non est si
milis modus arguendi descẽdere sub añte & descẽdere sub
ꝑñte. dico q; licet non sit silis modus arguendi absolute.
est tñ similis rõne note conditionalis qũo hoc sit verus vi
de contra suppõnes. Scõa regula. ¶ Quiuslibet redupli
catiue predicatum si fuerit capax ꝓfusionis & non habeat
aliunde impedimẽtum predicatũ stat ꝓfuse tantũ imobili
ter vt sor. inquantũ hõ est animal stat ly animal ꝓfuse im
mobilr. ¶ Dubiũ est qũo ꝑdicatũ reduplicatiue stet imo
bilr q; lz descendere disiũcti sub eo vt in exẽplo magistri &
ista sunt oia aialia ergo sor. inquãtum hõ est hoc aial vel
hoc aial q; descensus sit bonus ꝑz q; nõ põt añs esse verũ
sine ꝑñte. q; añs sit verũ ꝑz q; ꝓsequens etiã sit verũ ꝓbat
per exponentes que sũt sor. est hõ & sor. est hoc animal vel
hoc animal. & si aliquid est homo illud est hoc animal vel
hoc animal. & ꝑz q; omnes iste exponentes vere sunt ergo
ipsa exposita est vera. sic ergo predicatum stat ꝓfuse mobi
liter. ¶ Ad hoc dubiũ plures rñsiones inuenio quas di
cam ꝓtra suppositiões ꝓ nũc dabo rñsionem magistri quã
puto verissimã q; cgd dicant alij. dicat ergo q; non licet de
scendi sub predicato reduplicatiue disiunctis quia añs est
verũ & ꝑñs falsum. q; añs sit verum ꝑz q; ꝑñs non sit ve
rum ꝓbat q; tertia exponens est falsa que est illa. & si ali
q; d est hõ illud est hoc animal vel hoc animal q; illa ẽ vna
ꝓditionalis cuius ꝑñs nõ sequit ex añte immo oppositus
ꝓsequentis stat cũ añte. ergo non est vera ꝓbo antecedẽs.
nam oppositum ꝓsequntis tunc stat cũ añte q; ex eo fit vna
copulatiua possibilis modo illa copulatiua est possibilis
aliquid est hõ & illud est hoc aial vel hoc aial demonstran
do oia animalia pñtia. nõ dico tñ q; sit vera nunc lz est pos
sibilis q; potest esse vera & hinc ad centum annos erit ve
ra. ¶ Tertia regula Quiuslibet modalis in sensu cõposi
to hñtis terminum cõem nõ distributum supponit ille ter
minus ꝓfuse tñ imobiliter vt necessario hõ est animal im
possibile est hominẽ nõ esse animal. ¶ Aduerte circa erẽ
pla. & primo circa primum descensus est falsus sub isto ter
mino animal. ℣ Primum declaro. s. sub isto termino hõ. &
isti sũt omnes hoies ergo necessario hic homo vel hic hõ
est animal hoc ꝑñs est falsum. q; ꝓtingenter hic homo vel
hic hõ est animal sub isto termino animal etiam descẽsus
est falsus. & hic sũt oia aialia ergo necessario hõ est ß ani
mal vel hoc animal. hec est falsa q; ꝓtingenter homo est ß
animal vel hoc animal. ¶ Scõm exemplum clarum est
vt dicendo. impossibile est hominem non esse animal q; ly
hominez stat ꝓfuse imobiliter q; nõ lz descendi. & illi sunt
omnes hoies ergo impossibile est hunc hoiem vel hunc
hoiem nõ esse animal ꝑñs est falsum q; possibile est hunc
hoiem vel hunc hominez nõ esse animal. ¶ Suppositio
distributiua alia mobilis alia immobilis. Suppositio di
stributiua mobilis est acceptio termini ꝓsonaliter suppo
nentis sub quo contingit descendere ad omnia sua suppo
sita copulatiue vt ois homo currit ly hõ stat distributiue
mobiliter. ¶ Aduerte q; hec suppositio dicitur distribu
tiua rõne termini distributi. ¶ Distribuit autẽ terminus
tũc qñ stat ꝓ oibus suis suppositis. dicitur añt mobiliter
q; lz moueri & descendi ad sua supposita ꝓ quibus sup
ponit exemplus añt clarum est de se. ¶ ℣ Prima regula.
Quiuslibet vlis affirmatiue subiectũ stat cõfuse & distribu
tiue mobiliter: vt omnis homo currit: hoc patz. ¶ Scõa
regula. Quiuslibz vlis negatiue de ꝓsucto mõ loquẽdi taz
subiectũ ꝯz predicatũ stat ꝓfuse distributiue mobilr. si fue
rit terminus cõis non impeditus vt nullus hõ est asinus.
¶ Aduerte q; tres cõditiones regrunt ad hanc regulam.
¶ ℣ Pria q; subiectũ & predicatũ sit terminus cõis. aliter
enim non esset capax ꝓfusionis & distributionis. Scõa q;
nõ sit impeditus. s. ꝓ aliud signum: q; si duo signa caderẽt
supra eundẽ terminũ non staret distributiue mobiliter: vt
dicẽdo nullus hõ est ois asinus. ly asinus nõ stat distribu
tiue lz ꝓfuse tñ. ¶ Tertia ꝓditio q; ista vlis sit de ꝓsucto
mõ loquẽdi: q; huius negatiue: ois hõ aial non est ly aial
qõ est ꝑdicatũ non stat ꝓfuse distributiue lz ꝓfuse tñ. ad ß
ergo q; vlis negatiue subñi & ꝑdicatum stent ꝓfuse & distri
butiue. he tres ꝓditiões debẽt seruari. Tertia regula: Qu
iuslibet ꝓticularis idefinite vel singularis negatiue predi
catũ si fuerit terminus cõis deducto impedimẽto alterius
signi stat ꝓfuse distributiue mobilr. Et hec regula ꝑz ꝑ pre
cedẽtes: q; tres ꝓsles limitatiões regrunt ꝓ veritate eius.
¶ Suppõ distributiua imobilis est acceptio termi cõis ꝓ
sonaliter supponẽtis sub quo nõ ꝓtingit descẽdere ad oia
sua supposita copulatiue: vt necessario: ois hõ est animal:
ly aial stat ꝓfuse distributiue imobiliter: q; nõ lz descende
re cũ debito medio vt ꝑz de se. ¶ ℣ Prima regula Quiusli
bet ꝓditionalis de termino distributo supponit iste termi
nus ꝓfuse distributiue immobiliter in ordine ad totã con
ditionalem: vt si omne aial currit ois homo currit: tam ly
hõ ꝯz ly aial stat immobiliter q; nõ lz descendi sub eis vt
ꝑz ꝛc. ¶ Aduerte quid velit dicere in ordine ad totã con
ditionalẽ: & nõ vult dicere vt qdam rudes dicunt q; magi
ster velit q; nõ lz descendere in ordine ad totã ꝓditionalem
idest simul & semel sub añte & ꝑñte: q; vel simul vel ꝑ se de

scendatur non licet vt dictum est. Unde in cōditionali de terminis cōmunibus non distributis vt dicendo si hō est animal est. lz subiectum ꝓntis hēat plura suppōsita q̄z sub iectum añtis: tñ licet descēdere simul descēdendo sub vtro q̄z vt ps: qō tñ esset ꝓtra magistrū in octauo argumēto secūdi dubij ꝓncipalis siue quadrature q̄ idē terminus ꝑt hēre diuersam suppōnē si cōsideret vt est pars cathegorice: ꝛ si ꝓsideret vt est ps hypothetice. Nā dicēdo si hō est aial est. tā ly hō q̄z ly aial stat determinate vt est pars cathegorice. stat āt ꝓfuse imobiliter: vt ē pars hypothetice. ¶ Siliter dicendo: si omne aial currit ois hō currit: tam ly hō q̄z ly aial stat ꝓfuse distributiue mobiliter vt ē pars cathegorice. stat āt imobiliter vt sūt ps hypothetice: vide ipsuz nō credas mihi. ¶ Scōa regula: cuiuslibet exceptiue ꝓprie tā affirmatiue q̄z negatiue illō a quo fit exceptio stat ꝓfuse distributiue/imobiliter. vt ois hō ꝑter sortem currit: ly hō stat imobiliter: q: nō lz descendi: ꝛ illi sūt omnes hoies: ergo ille hō ꝑter sor. currit ꝛ sic de singulis. q: q̄ mōstrabit sor. ē falsa: ꝛ ille ꝑter sor. currit. ¶ Aduerte q̄ notanter dicit magister exceptiue ꝓprie: q: aliqua ē ꝓpria ꝛ aliqua impropria. Ad exceptiuā ꝓpriam requirunt due ꝓditiones. ¶ Prima q̄ illud a quo fit exceptio stet confuse ꝛ distributiue: ex quo segit q̄ illa ē impropria: aliqs hō ꝑter sortē currit. Scōo regrit q̄ ps extra capta sit terminus inferior ad illud ex quo fit exceptio: ꝛ ex hoc sequitur q̄ illa est impropria. ois hō ꝑter hoiem currit: hec aūt est ꝓpria ois hō ꝑter sor. currit q: hz illas duas cōditiones. ¶ Tertia regula. Cuiuslibz modalis i sensu composito hñtis terminū distributiuū supponit ille terminus confuse distributiue imobiliter. vt necessario ois hō est aial siliter oēm hoiem esse aial est scitū a me. ly hoiem in vtraq̄z stat confuse distributiue imobiliter q: non lz descendi vt ps. ¶ Ultimo magister ponit notandum q̄ si aliquando potest descendi hoc est gratia materie q: forte oppositū ꝓntis repugnat añti hoc de se patet.

Ro maiori euidentia dictoꝝ ponende sunt alique regule terminoꝝ vim confundendi hñtium quaꝝ prima est ista. ¶ Omne signū vle affirmatiuū terminum sequētem se imediate confundit confuse distributiue mobiliter ꝛ mediate sequentes si fuerit terminus capax sue confusionis confundit ꝓfuse tantū similiter deducto impedimento alterius signi: vt ois homo est aial: aut ois hō animal nō est vtrobiqz supponit ly hō distributiue ꝛ ly aial ꝓfuse tm̄. Et notāter dicit si fuerit capax ꝓfusionis: primo pp terminos singulares qui nō pñt cōiter supponere. Scōo ꝑter tales propositiones: videns oēm hoiem est aial. Asinus cuiuslibet hois currit: vbi nec ly aial nec ly currēs. cōfundit: q: nō gradit virtus signi vsqz ad predicatuz ex quo est pars subiecti. Dicitur secundo deducto impedimēto alterius signi: q: in ista ꝓpositione: nō omnis homo est animal: nō supponit ly homo distributiue sed determinate per vnaz regulam pertinentem ad hāc materiam. vz quid mobilitat immobilitatuz immobilitat mobilitatum. idest quodlibet signum habens vim distribuendi aliquem terminum si ipsum reperit non distributum facit ipsum stare distributiue. ꝛ si ipsum reperit distributum facit euz stare non distributiue idest determinate vel cōfuse tātum. Exemplum primi. subiectuz huius homo currit. stat non distributiue. idest adueniente signo vniuersali stabit distributiue dicēdo omnis homo currit. Et quia iam stat distributiue. ideo adueniente alio signo congrue stabit non distributiue videlicet non omnis homo currit. ¶ Itē notanduz q̄ si duo signa affirmatiua cadunt super eundem terminum faciunt illū stare determinate. vt tu differs ab omni homine. Et si vnū fuerit affirmatiuum ꝛ reliquum negatiuum iterum faciunt ipsum stare determinate. vt tu non differs ab homine non quilibet homo currit. etiam si ambo sunt negatiua ꝛ immediate cadant super eundem faciunt illum stare determinate. vt non nullus homo currit. Si autem mediate cadant ita q̄ mediet terminus distributus faciunt illuz stare confuse tantuz vt nullus homo nō currit. patet q̄ ly ourrens stat confuse tm̄: q: illa ꝓpositio equalet isti qlibet homo currit. vbi currens stat confuse tm̄. Siliꝛ dicēdo nō aliquis hō non est aial supponit ly aial confuse tm̄. vt ps ꝓ suam equiualentem. vt quilibet homo est animal. vbi ly animal stat confuse tantuz.

Nota ꝓ regula Omne signū vle affirmatiuū terminū seqūtem se imediate confundit confuse distributiue mobiliter ꝛ mediate sequentez: si fuerit capax cōfusionis: confuse tm̄ mobiliter: deducto impedimento alterius signi. ¶ Ꝓ limitatiōe huius regule nota tres reglas. ¶ Prima q̄ signū vle affirmatiuū addit recto ex pte subiecti ꝛ sequitur obliquus totū aggregatū ex recto ꝛ obliquo stat confuse distributiue mobiliter vt in hoc exēplo qlibz asinus hois currit totū hoc asinus hois currit stat distributiue mobiliter. ¶ Scōa regula q̄ obliquus ꝑcedit rectum ꝛ obliquus distribuit: tunc rectus sequēs obliquū stat confuse tm̄ sicut ꝛ ꝑdicatū: nā tūc rectus se tenet ex pte ꝑdicati: vt in exēplum cuiuslibz hois asinus currit ly asinus: ꝛ ly currit stant cōfuse tm̄. ¶ Tertia regula q̄ signum vle affirmatiuū est ps subiecti: vis ei⁹ nō transit in terminū media tum ꝛ solum imediatū distribuit: vt dicēdo: videꝫ oēz hominē est hō ly hō stat determinate ꝛ rō est q: ꝑdit vim cū sit cathegorema. ¶ Omne signū vle affirmatiuum terminum immediate sequētē se cū eius determinatione se tenē ex parte eadē extremi: confundit cōfuse distributiue mobiliter ꝛ mediate sequētē se nō se tenētē ex eadē parte extremi ꝛ eius determinationē confundit cōfuse tm̄ mobiliter. Si terminus fuerit capax ꝓfusionis ꝛ deducto impedimēto alterius signi. Iste due ꝓditiones vltime generales sūt oībus regulis huius capitli. ¶ Prima generalis ē si terminus fuerit capax ꝓfusionis. vñ ꝓtingit terminū non eē capacē ꝓfusionis dupliciter. Primo q̄tū est ex pte ipsi⁹ termini nō potētis recipe ꝓfusionē ꝛ hoc est q: non est terminus cōis lz singularis. Scōo q̄tū est ex pte signi dantis ꝓfusionē lz tm̄ q̄tum est ex parte ipsi⁹ termini sit capax ꝓfusionis vt dicēdo videꝫ oēm hominē eē aial ly aial nō ē capax ꝓfusionis q: illā nō pōt dare ex quo ē pars subi lz terminus de se sit capax ꝓfusionis cū sit terminus cōis Scōa conditio gñalis ē deducto impedimēto alterius signi ꝑ qua ꝓditione declarāda ponit vnū ꝓncipiū declaratū quattuoꝛ regulis. Quicqd mobilitat imobilitatū ꝛc. qō paulo p⁹ declarabit ꝛ regula sic limitata cōtinet duas ptes. ꝓia ps duas conditiōes hz. Pria est terminū seqn tē se imediate q̄ ps ad differētiā nō imediate sequētē. Secūda ē ei⁹ determinatiōe se tenētē ex eadē parte extremi vt dicendo q̄libet singularis alicui⁹ vlis ē va. ly alicui⁹ vlis

stat ꝯfuse distributiue mobiliꝫ qz qñ rectus p̄cedit obliquū vtrūq3 se tz ex pte vnius extremi. Iz qñ obliquus p̄cedit rectū obliquus se tz ex pte subiecti ⁊ rectus ex pte p̄dicati vt dicēdo cuiuslibet hois asinus currit ly asinus non stat distributiue sed cōfuse tm̄. Determinatio. n. alicuius termini in ꝓposito p̄t esse tribus modis. Uno mō sicut adiecti uum sequēs vt dicēdo ois hō albus currit. Secūdo mō si est relatiuū in eadē cathegorica vt ois hō q est albus currit. Tertio modo si sit obliquus imediate sequens ipsum terminū vt quelibet singularis alicui⁹ vlis est va ⁊ quodlibet illoꝝ determinatiuū stat sicut terminus determinatus. Scōa pars regule hz etiā duas conditiōes. ¶Prima ē terminum imediate sequētem se non ex eadē parte extremi. Scōa ē eius determinationē si hz illā. Iste patēt ex dictis.

¶Aduerte vnū pulchrū dubiū quare aliquis terminus est distributiuus ⁊ aliqs nō ⁊ quare aliqs terminus distribuit subiectū ⁊ nō p̄dicatum. aliqs vo ecōtra. Querit ergo q̄ ē causa diuersitatis. ¶Ad hoc rñdet magister i quadragesimonono argumēto tertij dubij p̄cipalis quadrature ⁊ dicit non ē aliqua alia causa huius diuersitatis nisi in ipso seu in materia rei. ¶Nemo. n. sciret dare causam quare ly ois distribuat ⁊ non ly aliqs nisi impōnem quo ad vocē vel scripturā. ⁊ naturā rei quo ad terminos mentales ⁊ sic p3 cā huius regule ⁊ oium aliaꝝ huius capituli. ¶Quicqd mobilitat imobilitatū imobilitat mobilitatum. ¶Pro declaratione huius p̄incipij magister pōit quatuor regulas q̄ indigēt limitatiōe ⁊ hz vario mō apud diuersos limitent vt ꝓtra suppōnes adducam tm̄ breuiter hic tangā nostrā opinionē. vñ dico q quarta regula nulla limitatione indiget. tres aūt p̄me vnica limitatiōe indigent. s. q illa duo signa imediate cadant supra eūdē terminum qō intelligo sic q vis illoꝝ signoꝝ p̄mo cadat in illum terminū ita q iste terminus p̄mo recipiat vim illoꝝ signoꝝ vt dicēdo tu es differēs ab omni hoie ⁊ dicendo nō qlibet hō currit ⁊ dicendo nō nullus hō currit. ly hō in oibus istis p̄mo recipit vim illoꝝ signoꝝ. Et iō pono regulas soluendo istantias ꝓtra ipsas. ¶Pria regula si duo signa affirmatiua cadāt supra eundē terminum faciunt stare determinate. ⁊ sic soluit istantia que solet fieri ꝓtra hāc regulā. q: dicēdo oē differēs ab ente nō est ens supra ly ente cadunt duo signa affirmatiua. ⁊ tm̄ ly ente nō stat determiate: q: nō hz descendi disiunctiue: cū ꝓpositio sub qua descendimus sit vera ⁊ descēsus sit falsus: vt patet de se. Dicitur q non imediate cadunt qualiter intelligit regula: q: vis illius signi oē p̄ius cadit in ly differens q̄z in ly ente. ideo non stat determinate sed ꝯfuse tm̄. ¶Scōa regula. Si vnum fuerit affirmatiuū ⁊ reliquū negatiuū faciūt stare determinate: ⁊ soluit hec instātia. Nullū differēs ab ente est ens: q: ly ente nō stat determinate: cū non liceat disiū ctiue descendere. Dicit q ly nullū non imediate cadit supra ly ente: sed supra ly differēs. Siliter soluit hoc: nullus homo est ois hō q: ly hō a parte p̄dicati non stat determinate q̄uis duo signa cadant supra ipsum cum equiualeat illi quilibet hō non est ois hō q: ly hō a parte p̄dicati nō stat cōfuse tm̄. Dicit q ly nullū non imediate cadit supra p̄dicatū. Siliꝫ soluit hec aliqs homo non est ois hō quia ly hō a parte p̄dicati nō stat determinate q̄uis duo signa cadant supra ipsum cū equaleat illi nō quilibet homo est ois hō vbi ly hō a parte predicati stat confuse tm̄. Dicitur q ly nō non immediate cadit supra ly hō sed supra ly est.

¶Tertia regula. Si ambo fuerit negatiua ⁊ imediate cadunt faciunt stare determinate. ⁊ soluit istantia hec aliqs homo non est nullum animal q: ly animal non stat determinate cum equiualeat huic non quilibet homo est nullū animal vbi ly animal stat cōfuse tm̄. Dicit q ly non. non imediate cadit supra ly animal sed supra ly est. Quarta regula. Si ambo fuerit negatiua ⁊ mediate cadāt ita q mediat terminus distributus faciunt stare ꝯfuse tm̄ vt nullus hō nō currit aliqs hō non est animal ly currēs in prima ⁊ ly animal i scōa stat cōfuse tantum. ¶Cōtra hāc opinionē qs posset arguere. p̄bando q nō sit de mēte magistri q: in scō a regula magister dat hoc exēplum tu nō differs ab hoie vbi magister vult q ly hoie stet determiate cū tm̄ illa duo signa nō cadant imediate supra ly hoie ꝫm intellectū datum q: ly non imediate cadit supra ly differens. ⁊ differens supra ly hoie quare ⁊c. ¶Ad hoc dici posset q exēplorum requirit manifestatio ⁊ non verificatio. Uel dicat q in ꝓpōnibus singularibus nō refert an mediate an imediate cadant. In alijs autē signa debent continere veritatem. debent eni ista duo signa cadere imediate. argumentum aūt factuz p̄cedit de propositione singulari quare nō concludit contra opinionem.

¶Scōa regula est ista. Omia signa negatiua nō impedita cōfundunt ꝯfuse distributiue mobiliter tā terminū sequentē mediate q̄ imediate dum modo fuerit capax sue ꝯfusionis: verbi grā: non hō currit: nullus hō disputat: tā subiectum q̄ p̄dicatum stat ꝯfuse distributiue mobiliter. Sed in ista asinus. nullius hois ē aial: ly aial nō stat distributiue q: non capit cōfusionē a signo. pp limitationē factā a subiecto cuius est pars.

Omnia signa negatiua nō impedita confundunt confuse distributiue mobiliter tā terminū sequentē se mediate q̄z imediate si fuerit capax confusionis vt nullus hō currit. Limitatio regule patet duobus seruatis conditionibus generalibus oibus. p̄ma q si fuerit capax ꝯfusionis ꝓpter termios singulares ⁊ ēt propter signum negatiuum quando est pars subiecti qō nō habz vim supra mediatum. Scōa deducto impedimento alterius q: per illud p̄cipium gcḡd mobilitat ⁊c. staret aliter. ¶Ratio regule patet ex rōne p̄ie regule. Nā signū negatiuū i voce ⁊ i scripto ex ipositione habz q distribuat oēs termios sequentes imediate aut ex natura rei vt dcm̄ ē supra ex itentione magistri i quadratura sua.

¶Tertia regula est ista. Ois cōparatiuus gradus ⁊ superlatiuus: ita sicut ⁊ q̄: differt: aliud: ⁊ non idem ⁊ illa verba careo ⁊ indigeo cōfundūt distributiue mobiliꝫ terminum sequentem imediate capacem cōfusionis: ⁊ oi alio impedimēto deducto vt tu es fortioꝝ hoie: tu es fortissimus hominū: tu es ita fortis sicut aliquis hō: tu differs ab hoie: tu es aliud ab hoie: vel nō idem hoi: ego careo vel indigeo pecunia in oibus istis stat distributiue mobiliter terminus seq̄ns signa nota. ¶Sed notādum est q cōparatiuus gradus cōfundit cōfuse distributiue mobiliter terminū a se rectū ex natura cōparatiōis. Ablatiuū aūt rectuz ex natura excessus confundit ꝯfuse tm̄: vt ego sum maioꝝ te lōgitudine vni⁹ brachij: supponit ly longitudine ꝯfuse tm̄. Itē nullus hoꝝ terminoꝝ confundit distributiue nisi terminū a se rectū a pte post. vñ dicēdo: hoie est fortioꝝ equus vel ab hoie dſt asinus: nō supponit ly equus nec ly asinus distributiue. sed solū determinate.

Aduerte q ista regula cōtinet quatuor ſpāles regulas. ¶Pria terminus cōparatiuus ⁊ suplatiu⁹. ¶Secūda iste dictōes. ita sicut tā ⁊ q̄z. ¶Tertia aliud. Quarta careo idigeo confundunt confuse distributiue terminum sequentem se. ¶Pro limitatione ꝺue ſpāles conditiones requiruntur. ¶Prima q talis terminus q

ɔz distribui imediate sequaꝫ aliquā illaꝝ dictionū. Si aūt nō: nō distribueꝫ. Scōa q talis terminus sit rectꝰ a pte pᵒ: aliter nō. Ultra has duas spāles cōditiones regrunꝫ due generales que in oībus his regulis requirūꝫ. ¶Prima q sit terminus capax ꝟfusionis. Scōa q sit deductū impedimētū alterius signi. ¶Ulterius magister duo notāda ponit. ¶Primuz q ablatiuus rectus ex natura cōparationis est ille q distribuiꝫ a cōparatiuo. rectus autem ex natura quātitatis excessus. stat cōfuse tm̄ mobiliter. ¶Scōm notandū declarat scōam ꝟditionē spālem dictā. ſ. q talis terminꝰ q debet distribui ɔz eē rectus a pte post ⁊ ego addo tertiū notandū de intētione magistri in scōo capitulo relatiuoꝝ. ſ. q illa verba indigeo: careo: cū sumuntur sine gerūdio tūc confundūt confuse distributiue vt dictum est qñ vero sumunt cū gerūdio ꝟfundunt ꝟfuse tm̄: vt dicendo indigeo oculo ad videndum ly oculo stat confuse tm̄. ¶Ratio regule pz ex rōne prime regule ⁊ secūde.

¶Quarta regula. Dictio exclusiua confundit cōfuse tm̄ mobiliter terminum cōz imediate sequētem se ⁊ mediate sequētem cōfuse distributiue mobilr vt tm̄ hō est aial: ly hō supponit confuse tm̄ mobiliter: ⁊ ly aial hō distributiue silr.

Limitat est regla hec sufficiēter additis duabus conditionibꝫ generalibus supra declaratis. ſ. si terminus fuerit capax confusionis ⁊ deducto impedimēto alterius signi. ¶Ratio regule pz ex dictis supra. ¶Cōtra hāc regulā solet sic argui: ly tm̄ distribuit a pte predicati. igiť a fortiori distribuit a pte subiecti patet ꝟña q: oē agens fortius ⁊ velocius agit in ptem proprinquā q̄z remotā. ¶Ad hoc rñdet magister in quadragesimo nono argumēto tertij dubij principalis sue quadrature ⁊ negat q oē agens fortius agat in ptem ppinquam q̄z remotam. sol enim fortius agit distanter a se q̄z ꝑpe se. Et adhuc ea ɔcessa nō seqť q ly tm̄ potius distribuat ꝑpe se q̄z distanter a se: q: nullū signū ē agens vt declarauī in rñsione ad illud argumētum principale. Uel dicať ⁊ tutius ⁊ formaliter rñdendo negať ꝟña. ad ꝓbationem cum dicť omne agens fortius agit i ꝓpinquius q̄z i remotius. dicēdo q verū est de agente naturali: qō agit ꝑ actionem realem. non aūt de agente ꝑ voluntatem aut ꝑ institutionem naturalē sicut ly tm̄ in voce vel in scripto: ⁊ lz in mēte faciat ex natura rei: non tamen facit hoc per actionem realem: quare ⁊c.

¶Quinta regula. Dictio exceptiua ꝟfundit suum casuale est terminus cōis confuse tm̄ mobiliter vt nullū aial ꝑter hoiez currit. Oē aial ꝑter hoiez currit. ly hoiem stat ꝟfuse tm̄ mobilr.

Limitatur hec regula sufficienter duabus cōditionibus generalibus seruatis. ¶Prima q casuale sit capax confusionis siue sit terminus cōis: qō idē est. Scōa deducto quocūqz impedimēto alterius signi. ¶Ratio huius regule pz ex alijs supra.

¶Sexta regula. Dictio reduplicatiua suū casuale ꝟfundit ꝟfuse tm̄ mobilr ⁊ predicatum cōfuse tm̄ immobilr. vt ſoz. inq̄tum homo est animal. ly homo stat cōfuse tm̄ mobilr: ⁊ ly animal immobilr: q: sub primo ꝟtingit disiunctum descendere ⁊ non sub secundo.

Limitatur hec regula cū duabus conditionibus generalibus additis: vt supra ¶Ratio ēt pz ex alijs supra. ¶Dubitať hic primo de predicato: q: videť stare mobiliter: vt in exemplo magistri: ſoz tes inquantum hō est aial: q: sub predicato licet descendi disiunctim sicut sub casuali: q: valet iste descensus: ⁊ hec sunt oīa aialia: ergo ſoz. inquantū hō est hoc aial vel hoc aial. ⁊ q: non potest añs eē verū sine ꝟñte: ita. n. oportet cō sequens esse verum sicut ⁊ añs. ¶Dubitať scōo de casua li q: videť stare determinate: qm̄ lz descendere disiunctiue ad oīa sua suppōsita: vt pz descēdēdo in exēplo magistri ⁊ isti sunt oēs hoies ergo ſoz. inquātum hic homo est aial: vel ſoz. inq̄tuz ē h̄ homo aial: ⁊ sic de singulis modo ꝟña est verū. ꝑ vna parte vt pz: ⁊ hoc sufficit cū sit vna disiunctiua. ¶Ad primum rñsum est in capitulo superiori de suppositione personali negando q liceat descendere: ⁊ cū dicis q ꝟñs ē verum nego: imo ē falsuz: q: tertia exponēs ē falsa. ſ. si aliquid est homo illud est hoc aial vel hoc aial q: oppositum ꝟñtis stat cū añte. ⁊ cum er illis fiat vna copulatiua possibilis vt illa aliquid est homo ⁊ illud nō est hoc aial vel hoc aial. Similiter ex añte ⁊ opposito ꝟñtis fiat vna copulatiua vera: vt illa q̄ꝫuis aliquid sit homo illud non ē hoc aial vel hoc animal. q: etiam oppositū ꝟsequentis stet cum añte declaro ꝑ simile vt si solus sortes esset ⁊ nullū aliud animal illa conditionalis nō esset vera: si aial ē ſoz. ē: q: oppositū ꝟñtis stat cuz añte: aial est ⁊ nō est ſoz. q: illa copulatiua ē possibilis lz non sit vera in casu. Similiter si oēs homines essent hodie albi cras vero nigri illa conditionalis non ē vera si aliquid est hō illud est album q: oppositū ꝟñtis potest stare cum antecedente ali quid est homo ⁊ illud non ē album. illa enim copulatiua ē possibilis dato enim q illud oppositum ꝟsequentis nūc de facto non stet in veritate cum illo antecedente. i. q nūc non sit simul verum cum añte potest tm̄ esse verum cū añte ⁊ ita in proposito nostro dicať. ll̄ hoc multis modis declarauī ꝑpter aliquos rñdentes qui hoc negabant. ¶Ad secundum dicť q nō semper licet descēdere disiunctiue sub casuali lz bene semp disiunctim. ideo non stat determinate lz confuse tm̄ nā dicēdo oīs homo inq̄tum risibilis est animal ly risibile stat confuse tm̄ ⁊ non lz descendi disiunctiue sub eo q: descensus falsus esset vt patet sed bene disiunctim. ⁊ tunc descensus verus est.

¶Septia regula. termini ɔcernētes actuz mētis: vt scire: credere: dubitare ⁊ hmōi ꝟfundunt cōfuse tm̄ mobilr. Exemplum: ego scio aliquaz propositionem. ly propositionem stat ꝟfuse tātū mobilr q: bene sequiť: ego scio aliquam propositionem: ⁊ ille sunt oēs propositiones: ergo scio illam vel illam: sic de singulis.

Limitatur hec regula duabus specialibus cōditionibus additis vltra duas cōditiones generales requisitas in oībus. ¶Prima specialis est q talis terminus imediate sequať. ideo dicendo aliq̄z propositionē scio. ly ꝓpōnem non stat confuse mobiliter lz determinate quia licz descendi disiunctiue. ¶Secunda conditio spālis est q sit rectus a parte pᵒ. ideo dicēdo aliquam ꝓpōnem scit homo. ly hō non stat ꝟfuse tm̄ mobilr lz imediate sequať. ſ. determinate q: nō est rectus a parte post lz dicendo ego scio aliquā ꝓpositionem ly ꝓpositionē stat ꝟfuse tātū mobilr cū ille ambe conditiones adsint ad sunt ēt due alie conditiones gñales. i. q terminus sit capax ꝟfusiōis ⁊ deductū sit ipedimētū alterius signi ⁊c.

¶Octaua regula oīa aduerbia numeralia: vt bis: ⁊ quater: ⁊ hmōi confundunt cōfuse tm̄ mobiliter terminum sequentez se: vt bis comedi panem ter potaſti vinū: supponit ly panem ⁊ ly vinum confuse tm̄ mobilr. Nam sicut illa vice ⁊ illa vice cum interruptione temporis comedi panem. ita illum vel illum panem.

Limitatur hec regula vnica limitatiōe spāli expressa a magistro. ſ. terminuz se quētē se imediate. ¶Aduerte tm̄ ad ly imediate q: nō est

absolute ver: q terminus imediate sequēs ꝓfundat ab illis aduerbijs. qz dicēdo bis comedi panē. terminus imediate sequēs est ly comedi. qz nō ꝓfundit: ꝫ ly panē ꝓfundit: sed cū aduerbiū determinet verbū siue actum verbi intelligit imediate sequētem ad ipsum simul cū verbo determinato. Due alie cōditiones requirūtur ēt generales: vt supra. ¶ Aduerte tñ ad modū descēsus: qz debes descendere ad sua supposita cū verbo correspondenti verbo prō positiōis: vt in exemplo dato cū verbo de ꝑterito sic: ꝛ isti fuerūt oēs panes. ergo bis comedi illuz vel istum panem ꝛ descēsus factus disiunctim est verus: sed disiūctiue fcūs est falsus. ℞ō regule ex alijs ꝑz. ¶ Aduerte tñ vnū q cōpulatum diuisim tentū confundit filiter confuse tñ: mobiliter terminū cōem consequentem se: vt dicēdo: hic ꝛ rome vendit piper: supponit ly piper ꝓfuse tñ mobiliter. Idem facit hoc aduerbiuz immediate: vt dicēdo immediate post hoc erit homo: ly homo stat confuse tñ mobiliter vt in decima regula magister declarabit.

¶ Nona regula. Termini modales noialiter ꝛ aduerbialiter sumpti in sensu composito cōfundunt ꝓfuse tñ imobiliter oēs terminos cōes nō distributos vel sequant vel p̄cedant vt necessariō hō est aial ꝛ hoiem esse aial est necessarium.

Limitatur satis sufficienter regula cū duab⁹ cōditionib⁹ gñalibus dictis. ℞ō regule ex alijs supra ꝑz. A posteriori tñ declarat qz nō. liez disiunctim descendere: ideo stat immobiliter. añs ꝓbatur qz ista ꝓpō est vera: necessario hō est aial. vt ꝑz p exponentes. ꝛ tñ descensus est falsus. ꝛ isti sunt oēs hoīes ergo necessario iste hō: vel iste homo est aial. ꝓsequens est falsum qz ꝓtingenter iste hō vel iste hō est animal. ergo non necessario iste homo vel iste homo est animal.

¶ Decima regula. Ista verba icipit: ꝛ desinit: ꝓfundunt terminum sequentē cōez nō distributū: ꝓfuse tñ imobiliter: ꝛ ly imediate in eis inclusum mobiliter: vt tu incipis vel desinis scire aliquā ꝓpōnem ly ꝓpōnem stat cōfuse tñ imobiliter: qz nō ꝫ descendere. ꝛ ly propositionez in ista imediate ante hoc sciuisti aliquam ꝓpositionez stat ꝓfuse tñ mobiliter ꝫ hec clare intelligentur viso tractatu de ꝓbationibus terminoꝝ.

Aduerte q ista regula duas ꝓticulas spāles cōtinet. ¶ Prima est de incipit ꝛ definit q cōfundunt terminū sequētez se imobiliter. ꝛ requirit vna spālis cōditio. ſ. q talis terminus debet sequi. Due generales ēt explicant. ſ. q sit capax confusionis ꝛ q sit deductuz impedimētū alterius signi. ¶ Secōa regula est de ly imediate qō dicit incluſuz in eis qz intrat vna sua exponentiū ꝛ ꝓfundit cōfuse tñ mobiliter terminū sequentem se cū illismet ꝓditionibus. ¶ ℞ō huius secōe regule ꝑz ex alijs supra. A posteriori tñ rō ꝓme regule est qz non licet descendi sub eo disiunctim. ℞ō secōe regule est qz licet descendi sub termino cōfuso cōfuse a ly imediate disiunctim quare ꝛc. ¶ Dubitat ꝓmo nō ꝫ descēdi sub ly aliquā ꝓpōnē. dicēdo tu incipis scire aliquā ꝓpōnem. qz quocunqs casu possibili posito videt bñ valere descensus cum debito medio. sic ꝛ ille sunt vel incipiunt esse oēs propositiones ergo tu incipis scire istam vel istam. ¶ Dubitatur secundo quia non videtur q liceat descendi sub ly ꝓpositionem dicendo imediate ante hoc tu sciuisti aliquam ꝓpositionem. quia ponatur q nunc sint tñ decem propositiones quarum nullā sciuisti nec scis. sed ante per horā erant vndecim quarum decem imediate ante hoc sciuisti ꝛ tunc nescis quia ponitur q tunc primo sit ista corrupta. nunc ista ē vera imediate ante hoc tu sciuisti aliquā propositionem ꝛ descensus est falsus. ꝛ iste sunt omnes propositiones demonstratis omnibus decem existentibus. ergo imediate ante hoc tu sciuisti istam vel istam consequēs est falsum ꝛ cōtra casum ¶ Ad primū dicunt quidam casu possibili posito nō licet descendi ad omnia sua supposita pro quibus supponit. sed dicunt q si vis descendere sub aliquo termino debes descēdere sub illo ſm exigētiā tpis verbi ꝓpositionis ꝛ nō alterius ampliationis vt si verbum est de presenti accipere supposita cum verbo de presenti. si verbum est de ꝑterito accipere supposita cum verbo de ꝑterito: si est de futuro accipere supposita cum verbo de futuro. non aūt debet fieri descensus scōm exigentiaz ampliationis. quia aliter ista regula falsa esset. ¶ Tunc verificant regulam sic. vnde ponatur q nunc sint decem propositiones ꝛ nescias aliquam illarum nec icipias scire aliquam illarum sed incipiat ee altera propositio vndecima que sit a per remotionem de presenti ꝛ positionem de futuro. ita q nunc non ē ꝛ immediate post hoc erit: ꝛ incipias tu scire istam sic q nunc nescis ꝛ immediate post hoc scies. tunc ista est vera tu incipis scire aliquam propositionē vt patet per casum: ꝛ tamen non valet descensus: ꝛ iste sunt omnes propositiones demonstratis omnibus illis decem existentibus: ergo tu incipis scire istam vel istam qz antecedens ē verum ꝛ consequens falsum. ¶ Hec responsio est modicum voluntaria dicens: q non debet fieri descensus ad omnia sua supposita prō quibus supponit. ideo non ē acceptanda. ¶ Aliter respondent alij dicētes q casu possibili posito non licet descendi sub termino communi sequente hoc verbum incipit vel desinit. casus fit talis quē accipiunt ab Hētisbero in de incipit ꝛ desinit. ponatur q sit paries diuisus in partibus proportionalibus minoribus terminatis ad a extremuz: ꝛ sit copertus cultrina que incipiat remoueri: nunc incipiendo ab a extremo tunc illa est vera tu incipis videre aliquam partem proportionalē. descensus tamē est falsus: ꝛ ille sunt oēs ptes proportionales que sunt vel incipiunt ee ergo tu incipis videre istam vel istam consequēs ē falsum: qz nullam incipis videre. ¶ Et prō exēplo magistri ponunt q in qualibz parte prō portionali fit ista propositio scripta hec ē visa a me ꝛ incipias scire talē propositionē per remotionem de presenti. ꝛ positionem de futuro. ꝛ scias nunc aliquam propositionem: tunc ista est vera tu incipis scire aliquam propositionem: qz tu nunc nescis aliquam propositionē: ꝛ immediate post hoc scies aliquam propositionē ꝛ tamē descensus est falsus ꝛ iste sunt omnes propositiones que sunt vel incipiunt ee. ergo tu incipis scire istam vel istam. consequēs erit falsum: qz nullam istarum incipis scire. ¶ Cum supportatione ista responsio non valet quia in casu isto ista ꝓpositio erit vera tu incipis scire illam vel istā ꝓpōnē qō ꝓbatur: tu nunc nescis istam vl istam ꝓpōnem ꝛ immediate post hoc tu scies istam vel istam: ergo tu incipis scire istaz vel istam ꝓpositionem tz consequētia ab exponentibus ad expositam siue ab vna causa veritatis ad ꝓpositionem habentem illam causam: añs est verum vt probo. ergo ꝛ consequens quod tu negas añs est veruz prō prima parte patet prō secunda parte probatur quia in casu illo illa ē vera: immediate post hoc tu scies aliquam propositionez vt patet. ꝛ etiam potest probari per exponentes sic qz tu nunc nescis aliquam ꝓpositionē: ergo immediate post hoc scies aliquam ꝓpositionē. Et sequit immediate post hoc tu scies aliquā ꝓpositionē. ꝛ ille erunt oēs ꝓpositiones: ergo immediate post hoc tu scies istam vel istam: tz ꝓña qz licz descēdi disiunctim sub termino supra quē cadit ly immediate ſm magistrum. Consili ꝓbat q illa ē vera in casu illo tu incipis videre illam vel illā partem ꝓportionalem cū quibus stat nullam ꝓpositionē incipis scire ꝛ silr nullam partē ꝓportionalē icipis videre vt ꝑz intelligēti. ¶ Ideo ego aliter dico q incipit ꝛ desinit confundunt confuse tñ immobiliter terminum sequētē capacē confusionis cuius rō est. qz in illa ꝓpōne tu incipis scire oēm ꝓpōnem ly ꝓpōnem

stat imobiliter. ⁊ non rone de ly oem ergo ratione de ly incipit qđ stat imobilr ꝓbaf qz nõ lz descẽdi sub eo vt ponatur q tñ decẽ ꝓnes fuerũt ⁊ tñ nouẽ sciuisti ⁊ scis. sed decima nunc primo corrupta sit tũc ista ẽ vera: tu incipis scire oem ꝓnẽ: qz exponit sic: tu scis oem propositionẽ ⁊ non imediate ante hoc tu sciuisti oem ꝓnẽ ergo ⁊c. Et tñ non valet descẽsus: ⁊ ille sunt oes ꝓnes que sunt vl' incipiunt: ergo tu incipis scire illã ergo ⁊c. ¶Ad ꝓpositum modo dico q in illa: tu incipis scire aliquã ꝓnem: lz gratia materie descendi: qz oppositũ ꝓntis repugnat añti: lz nõ gratia forme qz non tenet in oibus silibus in forma: qz nõ in illa: tu incipis scire oem ꝓnem. Et si dicis talis descẽsus non ẽ similis in forma: qz in prima ly ꝓpositionem stat confuse tñ: in scda stat distributiue. ¶Dicit q lz non sit silis rõne distributiõis, est tñ silis in forma quo ad mobiliter ⁊ imobiliter rõne note inceptionis. ⁊ hoc sufficit quare si in prima lz descẽdi ⁊ in scda: ⁊ si in scda nõ nec in prima. ¶Et simili aliquã partẽ ꝓnalẽ icipis videre vt patet intelligẽti. ¶Ad scdm dubium dicit q nõ descẽditur cum debito medio qđ dz esse tale. ⁊ ille sunt vl' erunt oes ꝓ pnes demonstrando illas decẽ. ergo ⁊c. ⁊ tunc descẽsus est bonus ⁊ min: est falsa ꝑm casum. Sed solet fieri: replica contra: qz dicẽdo imediate post hoc erit instans sub ly instans non licz descendi: ⁊ ista erunt oia falsa: ergo immediate post hoc erit hoc vel hoc instans: qz añs ẽ vez vt patet ⁊ ꝓns falsum: qz sequitur ad ipsuz q aliqđ instans erit immediatũ instãti pñti. ¶Dicit negando q ꝓns sit falsum nec ad ipsum sequitur q aliquod instans erit imediatum instanti pñti. Unde licz imediate post hoc erit hoc vel hoc instans: nullum tñ instans imediate post hoc erit.

¶Undecima regula. Ista verba promitto debeo obligo: confundunt confuse tñ immobiliter vt promitto tibi denarium. ly denarium stat immobiliter: quia non licet descendere.

Limitatur hec regula cũ hac ꝓditione specialis sequente: ⁊ duabus generalibus additis. s. si terminus fuerit capax confusionis: ⁊ deducto impedimẽto alterius signi. ¶Ratio regule a priori ex dictis supra pz. A posteriori vero rõ est qz nõ lz descendi disiunctim: vt dicendo promitto tibi denarium: non valet ⁊ isti sunt omnes denarij: ergo promitto tibi istum vel illum quia añs est verum ⁊ ꝓns falsum: quia dicendo promitto tibi denarium: ly denarium non stat solum pro denarijs qui sunt: sed pro omnibus denarijs potentibus esse. qñ vis illius verbi non solũ ad pñtia se extẽdit. lz etiã ad futura: ⁊ similiter dicatur de debeo ⁊ obligo.

¶Duodecima regula est ista nota cõditionis ⁊ rationis oẽs suos terminos cões non distributos confundunt confuse tñ imobiliter. ⁊ hoc in ordine ad hypotheticaz: vt si hõ est: animal est: homo currit: ergo animal currit. ¶Notanduz primo q licet nullus terminus distributiuus habeat vim supra terminum precedentem: tñ bene hz vim supra illum terminus confusiuus confuse tñ non tamẽ quilibet: sed solum ille qui indifferenter ante se ⁊ post se determinat compositionez verbalẽ: vñ illi termini omnis: nullus ⁊ hmõi non ꝓfundũt aliquẽ terminuz ꝑcedẽtẽ: qz in qualibet istaruz: aliquis hõ oẽ animal est. aligs hõ nulluz animal est. supponit ly hõ determinate. Similiter nec ista verba incipit vel desinit vel promitto: qz dicendo homo incipit esse: aut promitto denaruz: tam ly hõ q̃ ly denariũ stat determinate. Sed dicendo hominem esse animal est scitum a me aut hoiem nõ esse est impossibile: vel homo est animal necessario supponũt oẽs illi termini cõmunes confuse tñ licz precedant: ⁊ hoc ideo qz illi termini facientes sensum compositũ vel diuisum ita determinant compositionẽ ante se sicut post se: ⁊ ita cõsequẽter dicatur de nota rõnis ⁊ conditionis q̃ confundunt ante se. ¶Secundo notandũ q terminus hñs solum vim confundendi confuse tñ non impedit distributionem termini licet interdum impediat eius descensum vbi gratia dicendo ois homo ẽ animal: ly homo stat distributiue: ⁊ ita stat dicendo necessario omnis homo est animal: sed est differẽtia: qz in prima stat mobiliter ⁊ in scda imobiliter pp aduentum termini modalis. Dico igit q̃ omnes termini hñtes solam vim confundendi terminum imobiliter impediũt descẽsum: ⁊ ita imobilitant. Sed alij hñtes solã vim confundendi cõfuse tñ mobiliter non impediunt descensum: ⁊ ita non imobilitant. Unde sequitur. Scio omnem ꝓnem ⁊ iste sunt oẽs propositiones: ergo scio istam ⁊ scio illã: ⁊ sic de singulis. ¶Tertio est notandum q̃ si duo signa distributiua cadunt supra aliquẽ terminum quoruz nõ quoddlibz p se sumptũ caderet distributum sup eundẽ terminum nullũ illoz impedit reliquum verbi gratia. Ois homo omne aial ẽ: ly aial stat distributiue: non obstante quot precedant duo signa distributiua: qz primum per se sumptum non distribueret ly animal. lz faceret ipsum stare confuse tñ. Silr ois homo aial non est. ⁊ ita dicendo a sorte differunt ois homo. supponit ly homo distributiue non obstante quot precedant duo signa. qz primum sumptum sine secundo non distribueret ly homo dicẽdo a sorte differt non distribuit nisi terminũ rectũ a parte post, vt dictum est. Modo cõsili dico in ista tu es sortior q̃ homo quot ly hõ stat distributiue. nec primum signum impedit quot per se sumptuz nõ distribuit aliquem rectum. vt declaratuz est. supra. Sed dicendo nullus homo non est animal tu differs ab omni homine. vel tu es albior omni albo. impeditur distriqutio termini vltimi. qz precedunt duo signa. Quorum quodlibet sine altero distribueret terminum illum quare ⁊c.

Imitatur hec regula solũ cũ duabus generalibus: quas magister exꝑmit in textu. ¶Rõ regule a priori supra pz. A posteriori vo ẽ: qz nõ lz descẽdi disiuncti de quo reuoca ad mẽtẽ duo declarata in capõ supiori. Primum qũo lz descẽdere gratia materie ⁊ nõ gratia forme. ¶Scdm qũo in ordine ad totã hypotheticã. i. ꝓsideranda terminos vt sũt ptes hypothetice ⁊ nõ cathegorice. vide diffuse hoc supra. ¶Ultimo tria notãda ponit magister que clara sũt. Primũ ẽ. lz termin⁹ distribuat nõ bẽat vim supra terminos ꝑcedẽtes: tñ terminus confusiuus q indifferenter ante se ⁊ post se determinat cõpositionẽ verbalẽ. i. q indifferenter facit ꝓnẽ de sensu cõpositio: vel totaliter ꝓponaf vel totaliter postponaf habet vim supra ꝑ

cedētes. Scōm est nullus terminus habens vim confundēdi confuse tñ impedit distributionē termini. Iz aliquādo impediat descēsum. puta si sit ꝓfundēs confuse tñ immobiliter. si aūt confundat mobiliꝫ nō impedit descēsum. ¶ Tertium est si duo signa distributiua cadūt supra aliquē terminū quoꝝ quodlibet ꝑ se sumptū nō ꝓfunderet distributiue sup eundē terminū nullū horū impedit reliquū sed si cadāt duo signa super eundē terminū quoꝝ quodlibet ꝑ se distribueret impeditur distributio termini.

Ē suppōne relatiuoꝝ segtur ptractare. vbi q̄dā diuisiones sunt ꝑmittende

Prima est illa. Relatiuorum q̄dam sunt relatiua substātie. vt q q̄ qō. ⁊ q̄dā accītis vt talis: qualis tātus. ꝯtus. ⁊ silia. ¶ Scōa diuisio ē ista. Relatiuoꝝ substātie q̄dā sūt idētitatis. vt q iste. ille. hic. ⁊ is ⁊ quedaꝫ diuersitatis. vt alius. alter. reliquus. ⁊ hmōi. ¶ Tertia diuisio ē ista. Relatiuorū idētitatis q̄dam sunt recipꝛoca. vt sui. meus. tuus. suus quedam non recipꝛoca. vt ille. ipse. ¶ Quarta diuisio ē ista: Relatiuorum recipꝛocoꝝ q̄dam sunt possessiua. vt tuꝰ. suus. ⁊ q̄dam non possessiua. vt se. ¶ Quinta diuisio ē ista. Relatiuoꝝ accītis qōdam ē idētitatis vt talis ⁊ tantus. ⁊ qōdam diuersitatis vt alius modi. ¶ His diuisionibus ꝑmissis sit hec prima regula. Relatiuum diuersitatis substantie ⁊ relatiuum possessionis. non supponunt ꝑ illo ꝑ quo suum añs. Exēpluꝫ primi duoꝝ cōtradictoriorum vnuꝫ ē verꝫ ⁊ reliquuꝫ ē falsum: ꝑꝫ q; pro alio supponit ly vnum ⁊ pro alio ly reliquum. Exēplum scōi: aligs hō currit: ⁊ suus asinus iacet: supponit añs ꝑ hoie ⁊ relatiuum pro asino. ¶ Scōa regula ē ista. Relatiuum idētitatis nō possessiuum semp supponit ꝑ eo ꝑ quo suuꝫ añs: in comparatiōe tñ ad alterū extremoꝝ. Exēplū de relatiuo idētitatis nō recipꝛoco: vt aliquis homo currit: ⁊ ille disputat: supponit ly ille nō absolute pro aliquo hoie ſz pro aliquo hoie: current. iō non significat scōa pars absolute q; aligs homo disputat: ſz aliquis hō currens disputat. Silr huius copulatiue aligs homo ē latro. ⁊ tu es ille: nō significat scōa pars ꝑcise q; tu es aligs hō qz tūc illa copulatiua eēt va: ſz q; tu es aligs hō q ē latro. Ex quo segt q; hec est falsa aliquis ē aial ⁊ asinus ē illud: qz scōa ps significat affirmatiue q; asinus ē aial qō ē aliquis homo ⁊ idē hec ē falsa: aligs homo ē socr. ⁊ plato ē ille: ſz hec ē va aligs homo ē socr. ⁊ pla. nō ē ille: qz pla. aligs homo ē q socr. non ē: ⁊ illa ē va aliquis homo non est socr. ⁊ pla. non ē ille: qz pla. cicero non ē. ⁊ cicero ē aligs homo q non ē socr. Itē cōcedit q; aligs homo non ē socr. ⁊ pla. ē ille. qz pla. ē aligs homo q non ē socr. qm̄ plato ē ipsemet q non ē socr. Exēplum de relatiuo idētitatis recipꝛoco: vt omnis homo videt se supponit ly se pro omni hoie non absolute sic intelligēdo omnis hō videt omnem hoem ſz referēdo singula singulis vt ille hō videt se ⁊ ille hō videt se ⁊ sic de singul'. Similiter dicaꝫ de illa omnis hō habēs filiū diligit illum. ¶ Tertia regula ē ista. Relatiuū idētitatis accītis semp supponit ꝑ sili vel equali illi pro quo supponit suum añs: vbi gra socr. ē albus ⁊ talis ē pla. vel socr. ē albus qualis ē pla. supponit relatiuum pro socr. ſz pro sili socr. Similiter illa socr. est bicubitus ⁊ tantus est pla. supponit relatiuū pro equali socr. ¶ Quarta regula est ista. Relatiuū diuersitatis accītis semp. supponit pro dissimili illi pro quo supponit suum añs: vt cignus ē albus ⁊ aliusmodi ē coruus. ¶ Ex quibus duabꝰ regulis sequitur. Quita vz quot relatiua accītium tam idētitatis q; diuersitatis supponunt ꝑ argumento a supposito sui antecedentis: patet regula ex exemplis.

Remittit magister gnoz diuisiones grāmaticales ipsoꝝ relatiuorū que de eis note sunt. Prima: relatiuoꝝ q̄dā sūt substātie q̄dā accītis. Scōa relatiuorū substātie q̄dā sūt idētitatis. ⁊ q̄dā diuersitatis. Tertia: relatiuoꝝ idētitatis q̄dam sūt recipꝛoca q̄dam non. Quarta: relatiuoꝝ recipꝛocoꝝ q̄dam sunt possessiua q̄dam non. Quinta ⁊ vltima diuisio relatiuoꝝ accidētis quedam sūt idētitatis ⁊ q̄dā diuersitatis. ¶ His diuisionibꝰ ꝑmissis ponit quatuor regulas ad declarandū qūo relatiua supponūt. ¶ Prima: Relatiuū diuersitatis substātie ⁊ relatiuū possessiuū nō supponit ꝑ illo ꝑ quo suū añs. ¶ Secūda relatiuū idētitatis substātie nō possessiuū semp supponit ꝑ eo ꝑ quo suū añs: in cōparatiōe tñ ad alteꝝ extremoꝝ. ¶ Tertia regula. Relatiuū idētitatis accītis semp supponit pro simili vel equali illi pro quo supponit suum añs. Quarta regula. Relatiuū diuersitatis accītis semp supponit ꝑ dissimili illi ꝑ quo supponit suum añs. ¶ Aduerte primo circa hoc caplm q; relatiuū ē dupler quoddā ē grāmaticū quoddā logicū. Relatiuū logicū dicit illud cuius eē est ad aliud se hēre vt pater filius dñs seruus de quo ꝑbs determinat in ꝓdicamētis ⁊ hoc relatiuum non facit suppōnē relatiuā ſz absolutā sicut termini absoluti. cū. n. dicit pater currit ita subiectū supponit ꝓsonaliter determinat ac si diceret homo currit. Relatiuū grāmaticuꝫ dicit qō est antelate rei rēpsentatiuū. vt q ipse ⁊ lz hoc relatiuū sit de ꝓsideratiōe grāmatici tamen ptinet ad logicū tractare de ipso inquātū ꝑ ipsum variat suppositio vel appellatio vel aliqua alia ꝓprietas ꝓpositionis eiusdē. ⁊ ab ꝫ relatiuo dicitur suppositio relatiua de qua hic loqtur magister. ¶ Aduerte secundo q; relatiuū de quo hic intēdimus pōt dupliciter sumi. ſ. materialiter ⁊ formaliꝫ. Si materialiꝫ sumat competit ei suppō sicut eēt termius sic absolutus. qz lz sit relatiuum tamen sumitur in vi nominis absoluti vt si dicatur ille est bisyllabum. illius est genitiui casus. Si vero relatiuum sumatur formaliter sic differenter competit ei suppositio. Intēdit ergo loqui de relatiuo grāmatico formaliꝫ sumpto. ¶ Dubitat circa primam regulam qz videt ꝓtradicere grāmaticis. Nam dicit q; relatiuū diuersitatis ⁊ relatiuū idētitatis possessiuū non supponit ꝑ illo ꝑ quo suū añs. ¶ Cōtra relatiuum idētitatis sic diffinit a grāmaticis: ē illud quod refert ꝑ vno ⁊ supponit pro eodē ergo relatiuū idētitatis supponit pro eodē cōtra magistrum. Unde videtur implicare q; sit identitatis ⁊ tū non supponit pro eodē. ¶ Ad hoc rndet q; talia relatiua duo significant vnū in recto aliud in obliquo. vbi gratia suū in recto significat rē possessam in obliquo vero possessorem. Referūt ergo omnia relatiua idētitatis sua añtia ⁊ supponūt ꝑ illis in recto vel obliquo ſm grāmaticos. ⁊ qz

logicus proprie accipit supponere qñ supponit in recto ⁊ talia relatiua possessiua non supponunt ꝓ añte in recto: iō nō dñr supponere ꝓ eodē: vt dicendo. iste liber est suus est dicere. iste liber est possessus a se: siue est sui possessio. vbi ꝑz q relatiuū supponit ꝓ añte in obliquo: ꝓ re possessa in recto. ¶ Dubitaꝫ circa scōaz regulā qd velit dicere in ordine ad alterū extremoꝝ: q⁹ hoc nō videꝫ verꝫ q relatiuuz idētitatis nō possessiuū supponat semp ꝓ añte in ordie ad alterꝫ extremoꝝuz: q⁹ dicendo aliqs hō q currit mouet: ly q suppōit ꝓ aliquo hoie siue aliqua ꝓpatiōe ad aliō. ¶ Ad hoc rñdet q relatiuū idētitatis nō possessiuū qñqz refert suū añs in eadē cathegoꝛica: aliqñ in diuersa: cū in eadez cathegoꝛica refert: supponit ꝓ illo absolute: ⁊ nō in ordine ad aliqd aliud: vt argumētū ꝓbat. Cū aūt refert añs in diuersa cathegoꝛica supponit ꝓ illo in ordine ad alterꝫ extremoꝝ vel ad totā cōpōnem: vt dicit magister in capitulo sequēti. Uñ referre subiectū in ordine ad alterꝫ extremoꝝum est referre aggregatum ex subiecto ⁊ ꝑdicato ⁊ supponere ꝓ illo aggregato: vt dicēdo: aliqs hō ē fur ⁊ tu es ille. ly ille supponit ꝓ hoie fure. ⁊ filr si refert in ordine ad alterū extremoꝝ supponit ꝓ aggregato ex subiecto ⁊ predicato: vt dicēdo aliqs hō est aial ⁊ asinus est illud: ly illud supponit ꝓ aiali hoie siue qō est hō. ¶ Dubitatur circa tertiā regulā: q⁹ videt q relatiuū identitatis dz supponere ꝓ illo ꝓ quo suū añs ex quo dicit idētitatis: aut si nō supponit ꝓ illo nō dicit idētitatis: q⁹ tūc diffinitio relatiui idētitatis nō cōpetit sibi. ¶ Ad hoc dicit q similitudo ē duoꝝ differentiū in eadē qualitate. Et equalitas ē duoꝝ differētiū in eadē q̄ztitate. ¶ Supponēdo ergo ꝓ simlr equali: ⁊ aliquo mō supponit ꝓ eodē: q⁹ ꝓ idētitate qualitatis vel q̄ztitatis: ⁊ illud considerat grāmaticus. Logicus vero q⁹ vidit q non supponit ꝓ eodē substātialr: dicit q nō supponit ꝓ eodem sed ꝓ sili. ¶ Cōtra quartā regulā arguit ꝓbando q relatiuum diuersitatis supponat ꝓ illo ꝓ quo suū añs. Et arguit sic: oē relatiuū supponit ꝓ illo qō repñtat: sed oē relatiuū repñtat suū añs. ergo oē relatiuum supponit pro suo añte. ꝙntia nota cum minoꝛi: maioꝛ ꝓbat: q⁹ supponere est quoddā significare. Significare aūt ē idē qō repñtare. ergo si repñtat añs supponit ꝓ illo De hoc tñ vide amplꝛa suppōnes. vbi q̄rit vꝝ omne relatiuuz supponat ꝓ illo ꝓ quo supponit suum añs. vbi adducunt argumenta ℣Petri mātuani negātis relatiua diuersitatis. ¶ Ad hoc rñdet negando ꝙntiam: ly .n. oē relatiuū supponat ꝓ illo qō repñtat: nō tñ supponit ꝓ quocūqz qō repñtat. Sz si accipiaꝫ maioꝛ sic. oē relatiuū supponit ꝓ quocunqz quod repñtat: ꝓcedo ꝙntiaz: sed negaꝫ maioꝛ tūc. ℣Relatiuum enim diuersitatis repñtat accñs in obliquo ⁊ tñ nō suppōit pro illo. ℣Repñtat aūt dissile ab añte in recto: iō supponit pro dissimili añti. De hoc tñ vide contra suppositiōes.

EX quo patuit pro quibus relatiua supponūt. restat oñdere eoꝝdē mōs supponēdi. Sit ergo hec pria regula. ¶ Relatiuū diuersitatis substātie nō semp supponit eodē mō sicut suū añs: sz ꝑm exigētiā sui signi vel situs. Uñ aliqñ supponit eodē mō: vt vn⁹ homo currit ⁊ ali⁹ disputat. Dis ꝓpō vera est necessaria ⁊ dis alia est ipossibilis. In prima añs ⁊ relatiuum supponūt determinate ⁊ in scōa ꝙfuse distributiue. Aliqñ añs supponit magis ꝙfuse q̄ suū rel'm vt dis conditionalis va est necessaria ⁊ alia est impossibilis: supponit añs distributiue ⁊ rel'm determinate. Aliqñ ecōuerso rel'm diuersitatis ſ̄be supponit ꝙfusi⁹ q̄ suum añs vt aliquis hō est niger ⁊ nullus alius ē alb⁹: añs: supponit determinate: rel'm distributiue. Silr aliqs hō legit ⁊ tm̄ alius disputat: rel'm supponit ꝙfuse tm̄ ⁊ añs determinate. Scōa regula est ista. Oē relz idētitatis ſ̄be in eadem cathegoꝛica sui añtis sp supponit eodē mō sicut suum añs ꝓbaꝫ inducti ue vt ois hō q currit mouet: rel'm supponit ꝙfuse distributiue. ⁊ in ista ois hō ē aial qō ē rōale supponit ꝙfuse tm̄: ⁊ i ista hō q disputat legit. supponit determiate. ⁊ in istā soꝛ. q currit nō sedet: supponit rel'm discrete. Idē ē iudiciū de recipꝛocis tā possessiuis q̄ nō possessiuis: vt ois homo videt se ly se stat ꝙfuse distributiue. Et in ista aliqs hō diligit filiū suū ly suū stat determinate: in ista pr sortis vocauit illū ly illū stat discrete. ¶ Ex ista regula sequtur prima ꝙclo q aliq̄ ē ꝓpō vlis affirmatiua hñs ꝑcise vnū signū cui⁹ ꝑdicatum stat ꝙfuse distributiue: vt glibet hō est ipemet. ¶ Secūda ꝙclo est ista. Signū vle affirmatiuū ita hz vim distribuēdi a parte ꝑdicati sicut a pte subiecti. ¶ Tertia cōclusio aliqd duo suo sunt termini cōes sequētes signū vle affirmatiuū non ipeditu⁹ ꝓ aliud signū quoꝝ remotioꝛē distribuit: ⁊ non ꝓpingoꝛē: ꝑz vt ois hō est videns se vbi ly se stat ꝙfuse distributiue: ⁊ ly videns cōfuse tm̄. Et si ꝙtra istas ꝙclones adducant regule precedentis capli dicaꝫ q̄ ille regule intelligunt extra materiā relatiuoꝝ. ¶ Contra istā regulā arguitur qm̄ dato q ly se distribuaꝫ in dicta ꝓpōne sequtur istaz ꝙñam soꝛe bonā. Ois hō videt se: ergo omnis hō videt oēz hoiem. ¶ Dicitur q stat distributiue nō absolute: sed referendo singula singulis videlicet iste homo videt se ⁊ ille hō videt se ⁊ sic de singulis. ¶ Ex quo infero istam ꝙsequentiam non valere tm̄ soꝛ. videt se: ergo omne videns se est soꝛ. quia ly se in prima supponit discrete: ⁊ in secunda distributiue: sed bene sequtur: ergo omne videns soꝛ. est soꝛ. ¶ Tertia regula est ista. Omne relatuum idētitatis substantie hypothetice relatium ad suū añs supponens cōfuse tm̄: non supponit eodē modo: sed determinate habendo respectum ad totam compositionem sui antecedētis: vt omnis homo ē animal. ⁊ istō est rationale: relatiuum stat determinate. ⁊ ideo secunda pars est falsa: ⁊ significat assertiue q animal quod omnis homo ē ratiōale ē qō est falsum: quia nullum est animal quod est omnis homo. ¶ Similiter ista est falsa. Ego indigeo oculo ad videndum. ⁊ illo indigeo: quia nullo oculo indigeo ad videndum. ¶ Ubi ē aduertēdum q ly indigeo cū suo gerūdio cōfundit cōfuse tm̄: ⁊ sine illo cōfundit cōfuse distributiue. ¶ Quarta regula est ista. Omne relatiuū idētitatis substantie hypothetice relatuz ad suū añs supponens discrete: determinate: vel distributiue: supponit eodē modo: sicut suum añs habēdo respectum ad totam cōpōnē sui añtis: vl ad alterum extremoꝝum. ¶ Iō conceditur q̄libz ista:

rum aliqs hō est ⁊ tu es ille. aliqs hō est ⁊ tu nō es ille. Regula nō significat ꝙ tu nō es aliquis hō q est. sed ꝙ tu aliqs hō q est nō es ⁊ hoc est verum. Añ nō semp est licitū loco relatiui ponere suū añs: nisi seruet eadē suppō. Item regrit ꝙ ista est falsa aliqs hō est: ⁊ qlibet hō est ille: quia ex quo ly ille stat determinate: scōa pars significat ꝙ aliqs hō est qlibet hō: sed ꝓcedit ꝙ qulibet hō est aial. ⁊ idē est risibilis: q⁹ relatiuum distributum nō refert in cōparatione ad totā compositionē: sed solum ad alterū extremoꝝ. non distributum vero bñ refert añs habēdo respectum ad totam cōpositionē. ¶ Ex ista regula sequit primo ista ꝯclusio ꝙ aliqua ē vniuersalis affirmatiua bñs solum vnū signū cuius predicatuꝫ est terminus cōis. ⁊ nō stat ꝯfuse tm̄: sed determinate: ꝫ de p̄dicato secunde partis huius copulatiue: aliquis hō est. ⁊ qlibet hō ē ille. ¶ Secunda cōclusio signū vniuersale affirmatiuum nō impeditū p aliud signū nō ꝯfundit ꝯfuse tm̄ terminū eōem mediate sequentē in eadē cathegorica nec hoc est inconueniens: quia hoc nō est rōne signi. sed relatiui nō potētis recipere cōfusionē illam pp dependētiam quā hꝫ ad suū añs Et ita nulla istarū cōclusionū aut p̄cedentium est cōtra regulas alterius capituli: q⁹ aut impedit signum aut termin⁹ nō est capax ꝯfusionis. ¶ Quinta regula est ista. Relatiuū accītis siue identitatis siue diuersitatis nō semp suppōit eodē mō sicut suum añs: sed ꝑm exigentiā sui signi vel situs. Añ aliqñ supponit eodē modo. vt aliqs hō est albus. ⁊ talis est equus: ois homo albus legit: ⁊ nullus talis disputat. Aliqñ suppōit añs magis confuse vt omne album currit ⁊ tale disputat: aliqñ econuerso relatiuum supponit confusius vt aliqs homo est alb⁹ ⁊ nullus coꝝus est talis. Aliqs homo ē niger: ⁊ qlibet ethiops ē talis: in qualibet istarum supponit añs determinate: ⁊ relatiuum in vna distributiue ⁊ in alia confuse tm̄. Idem est iudiciuꝫ de relatiuo diuersitatis accītis. Supponit. n. interdum confusius ꝙ suū añs. vt aliqs homo est niger. ⁊ non huiusmodi est coꝝus. ¶ Sexta ⁊ vltima regula. Omne relatiuum mūdi supponit eodeꝫ modo sicut suū añs intelligēdo de modo supponendi vniuersali. ita ꝙ si añs supponit materialiter ⁊ relatiuum similiter si personaliter ⁊ relatiuuꝫ similiter verbi gratia homo est species ⁊ istud est nomē tā relatiuum ꝙ añs suppōit materialiter sed dicēdo homo est aial ⁊ ille est risibilis tam relatiuum ꝙ añs supponit personaliter. ¶ Regule ergo superiores de modo supponēdi relatiuorum debēt itelligi quo ad modos supponēdi speciales pertinentes ad suppositionem discretam determinatā: ꝯfusam tm̄: aut distributiuā. ⁊ hec ꝑ materia relatiuoꝝ dicta sufficiāt quare ⁊c.

¶ Capitulum de modo supponendi relatiuorum.

Magister In hoc capitulo ponit sex regulas. ¶ Aduerte circa modū supponēdi relatiuoꝝ: q⁹ vt tangit Mentisber in tractatu de relatiuis tres fuerunt opiniones. ¶ Prīa opinio dicit ꝙ relatiuū cōuertit cū añte tā quo ad significatū q̄ꝫ quo ad modū supponēdi. ⁊ sic illud qō significat ꝑ añs significat ꝑ relatiuū: ⁊ si añs supponit discrete vel determinate vel aliter. sili⁹ relatiuū siue ī eadē cathegorica siue in diuersa: ita ꝙ refert suū añs simpliciter cui⁹ fundamētū fuit ꝙ relatiuū assimilat materie prime: q̄ oēm suā actualitatē habet a forma. ¶ Scōa opinio dicit ꝙ relatiuū ꝓuertit cū suo añte non simpliciter: sꝫ in respectu ad alterū extremoꝝ siue in ordine ad cōpositionē sui antecedētis. ¶ Unde vult ꝙ si relatiuum ponat in eadē cathegorica cum suo antecedēte semp supponit eodē modo. In diuersa vero cathegorica supponit ꝑm exigētiam sui signi vel situs. Si. n. non p̄cessit terminus confusiuus supponit discrete vel determinate ꝑm ꝙ relatiuū est terminus discretus vel cōis. Est autē terminus discretus vel cōis ꝑm ꝙ suū añs erit. Si añt precedit signū supponit ꝑm exigētiam signi ⁊ refertur in ordine ad compositionē sui antecedētis cum signis positis ex parte alterius extremi si ibi fuerint signa ⁊ nunquā refert cum signo posito ex parte añtis. Huius opinionis fundamētū ē ꝙ relatiuuꝫ assimilatur adiectiuo. Adiectiuuꝫ autē pōt supponere magis confuse q̄ꝫ suum substantiuum ⁊ ita relatiuū. ¶ Tertia opinio ē Mētisberi dicētis ꝙ relatiuum significat quo dāmodo idē quod suum antecedēs. sed minus confuse ꝑ ut ē relatiuum ad illud. Pro qua opinione sunt quatuor conclusiones. ¶ Prima conclusio: antecedente supponēte discrete vel determinate siue in eadē cathegorica siue in diuersa: relatiuum supponit eodē modo. pꝫ q⁹ relatiuum nunq̄ꝫ supponit confusius q̄ꝫ suum antecedēs. ¶ Secunda antecedēte supponēte confuse tm̄ relatiuum supponit determinate siue in eadē cathegorica siue in diuersa. ideo negat istam promitto tibi denarium quē tibi promisi ī casu cōmuni. ¶ Tertia autē supponente cōfuse distributiue in eadē cathegorica relatiuum cōsimiliter supponit vt omnis hō qui ē albus currit. In diuersa vero cathegorica supponit determinate: nisi precedat signuꝫ: q⁹ tunc supponeret ꝑm exigentiam signi. ¶ Quarta relatiuum existens i eadem cathegorica cum suo antecedente non refert ipsum i cōparatiōe ad alterꝫ extremū: sꝫ bene dū ponitur ī diuersa referendo cum syncathegorematib⁹ positis ex parte añtis si fuerit pluralis numeri: p̄ter relatiuū recipꝛocuꝫ qō ē in diuersa cathegorica positū nō refert cū tali respectu in ordie ad alterꝫ extremoꝝ. Hāc opinionevide ample in relatiuis eius in tractatu de relatiuis. ¶ Quinta opinio supaddita illis ē opinio magistri prīo recitata ⁊ sex regulis declarata paꝛ differens ab opione Mentisberi. Nam ioꝛ. n. differētia iter ipsos ē ꝙ magister vult ꝙ relatiuum semp supponat eodē mō sicut suū añs i eadē cathegorica. Mentisber vero non vult. Fundamentum autem opinionis magistri ⁊ rationes omnium regularum vide si placꝫ in questione contra supponens vbi pulchꝛe declaramus ipsam cū nobis rō nobiliꝛ appareat iter oēs.

Iam de suppositiōe que fit respectu diuersoꝝ tēpoꝝ penes ampliationē ⁊ appellationē expedit ptractaꝛ: vñ amplia tio ē acceptio termi tpaⁱ sumpti vltra ꝯsignificationē vbi principalis vⁱ pticipij eiusdē. Pro cui⁹ diffinitiōis declaratiōe prīa regula sit hec. Quis termin⁹ supponens respectu vbi de p̄terito vⁱ pticipij sui a pte añ ampliat ad supponēdum ꝑ eo ꝙ est vel fuit: verbi gꝛa: album fuit nigrum

non supponit ly album pro eo qō fuit album p̄cise: aut solum pro eo quod est album: sed disiunctim pro eo quod est vel fuit album. ¶Ex quo sequitur veritas istarum propositionum prima. Virgo fuit pregnās: patet quia que est virgo aut fuit virgo fuit pregnans. Secūda ppositio puer fuit senex: quia ille qui est vel fuit puer fuit senex: non quidem quando fuit puer: sed postq̄ fuit puer. Tertia ppositio album fuit quando nullam habuit albedinem: patet q̄ id qō est vel fuit album fuit quādo nullam habuit albedinē: dato q̄ nunc aliqd sit album quod cōtinue ante hoc fuit nigrum. Cōsimiliter est dicendū si fuerit pticipiū predicatum respectu vbi est vt aliqs hō est mortuus: p3 q̄ ly hō supponit pro hoīe q est vel fuit: & significat ista ppō q̄ aliqs hō q est vel fuit ē mortuus. & cōcedit: vt prius q̄ virgo est corrupta: q̄ ista q̄ est vel fuit virgo est corrupta. ¶Secunda regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante respectu verbi de futuro vel sui participij supponit p̄ eo qō ē vel erit: verbi gratia homo generabitur supponit subiectum pro homine qui est vel qui erit: ideo significat ista propositio q̄ qui est vel erit homo generabitur. ¶Ex illa regula sequitur veritas istarum propositionum. Prima senex erit puer: patet quia qui est vel qui erit senex erit puer. Secunda corrupta erit virgo: & que est vel que erit corrupta erit virgo. Tertia propositio decapitatus cantabit: q̄ qui est vel qui erit decapitatus cantabit. Idem est iudiciū de suppositiōe respectu sui participij vt hō est generādus significat. n. ista ppō q̄ q est vel q erit hō est generādus. ¶Tertia regula est ista. Omis termin⁹ supponens a parte ante vel a parte post respectu huius vbi ꝙtingit vel sui participij: supponit p̄ eo qō est vel ꝙtingit esse: vt albū ꝙtingit ee nigrū denotat q̄ id qō est vel ꝙtingit ee albū. ꝙtingit esse nigrum. & ita dicatur de ista sedentem contingens est currere. ¶Quarta regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu huius verbi potest vel sui participij aut termini verbalis desinentis in bilis vel in bile supponit pro eo qō est vel pōt esse: vt albū pōt ee nigrum: denotat q̄ illud qō est vel pōt esse albū pōt esse nigr. ¶Ex ista regula sequunt ppōnes. Prima creās potest esse deus dato q̄ deus nō crearet: q̄ qō est vel pōt esse creās pōt ee deus. Scōa propositio Calidissimus pōt ee calidus: q̄ qō est calidissimus vel pōt esse calidissimus pōt esse calidus. Tertia ppō ifimū pōt esse iferi⁹: q̄ qō est ifimū vel pōt esse ifimū pōt esse iferi⁹ idē est iudiciū de participijs & termino verbali: nō ꝙcedit q̄ genitū est generabile. & corruptū ē corruptibile. Prima significat illud qō est vel pōt ee genitū ē generabile. Scōa significat q̄ illō qō ē vel pōt ee corruptū ē corruptibile. Quinta regula est ista Dis terminus supponens a pte añ vl a pte post respectu hoz vboz icipit vel desinit aut suorum pticipioz supponit p̄ eo qō ē aut incipit vel desinit ee albū incipit vel desinit ee. & ita de pticipio dicat. ¶Sexta regula est ista. Dis termin⁹ supponens a parte ante vl a parte post respectu vbi vel pticipij hūtis naturā trāseūdi idifferēter ad possibile & imaginabile supponit idifferenter p̄ eo qō est vl pōt ee vel imaginabile sicut sunt ista vba cognosco itelligo & hmōi. Cū ergo dr rosaz itelligo aut cognosco denotat q̄ rosam q̄ est vel q̄ pōt ee vel ē imaginabilis ego intelligo vel cognosco: vñ ita intelligit illud vl cognoscit quod nō pōt ee sicut illud qō p̄t ee. Intelligo nāqz chimeraz vel mōtē aureū quoz nullū pōt ee. Et intelligit hec regula de termino recto a parte post a vbo actiuo vel de recto a parte añ a vbo passiuo siue p̄ponat vel postponat. ¶Ex predictis regulis sequit primo q̄ a tertio adiacēte ad scōm adiacēs cū p̄dicato pticipio ampliatiuo nō valz argumētū: vñ nō segt adā ē mortu⁹: ergo adā ē: antixp̄s ē futurus: ergo antixp̄s ē. ¶Scōo segt q̄ ista nō est bōa quersio antixp̄s ē futurus ergo aliqō futuz ē antixp̄s. q̄ in antecedēte supponit ly antixp̄s ampliatiue & in ꝙnti non: iō deberet sic querti aliqō futuz est vel erit antixp̄s. ¶Tertio segt q̄ ille syllogism⁹ non valz. Dē futuz est: antixp̄s ē futurus: ergo antixp̄s ē: q̄ i ꝙclone nō supponit ly antixp̄s ampliatiue: vt i maiori: ppea minor debebat ee talis antixp̄s ē aliquod futuz vbi ly futurum tenet nominalr sicut in maiori & nō participialiter quare ꝛc.

m **Agister** In hoc capitulo diffinit ampliationem dicens. Ampliatio est acceptio termini tpalr supponentis vltra consignificationē vbi principalis vel participij eiusdē. ¶Deinde sex regulas ponit declarantes totam materiā ampliationum. ¶Dubitat primo vtz terminus supponēs respectu vbi de pterito ipfecto ampliatur ad standū p̄ eo qō ē vl erat vl nō. si sic ergo magister ē diminutus. q̄ nihil dixit de illo. si añt non ergo nec supponens respectu vbi de pterito vl futuro ampliat. probatur ꝓña q̄ ita vbum de pterito ipfecto includit presens & verbum de pterito & etiam de futuro. ¶Ad hoc dicit q̄ verbum de preterito iperfecto ampliat terminum. s. de intentione magistri in principio tractatus de probatiōibus terminorum vbi dixit q̄ propositiones de verbo ampliatiuo eodē modo probantur excepto q̄ scōa demonstratiua dz ee de verbo disiunctiuo & datur exemplum de ista homo currebat vbi homo stat pro eo quod est vel erat. & tu dicis ergo magister est diminutus negatur ꝙsequentia q̄ p̄ hoc quod dixit de preterito dedit intelligere quodcunqz preteritum & perfectum & iperfectum & pluscqz pfectuz. De participio autē pteriti ipfecti nō ē ita q̄ p̄iens & pteritum imperfectum habēt participiū cōmune quod vtriusqz deseruit & ꝑm verbuz cum quo coniungit significat illud tempꝰ si cum presenti significat presens si cū preterito iperfecto significat illud. ¶Sed dubium est dicendo tu eris amatꝰ pro quo ampliatur ly tu quia hic sunt duo ampliatiua diuersa scilicet verbuz & participium. Dicitur q̄ verbum est

potissimū:iō rō eius ampliaꝫ. ¶Dubitatur scōo quare termin⁹ precedens verbum de ꝓterito vl' ō futuro magis ampliaꝫ ꝙz sequēs cū tñ verbum maiorē vim hēat supra terminū sequētez ꝙz ꝓcedētez. ¶Ad hoc rñdet magister ī logica magna dicens q⁹ difficile esset assignare cāz: qr tñ sic nobis tradunt auctores vt Aristotiles in libro prior⁹ re spectu huius verbi ꝓtingit.ꝛ in primo elenchor⁹ respectu hui⁹ verbi sanabitur:ꝛ in scōo pihermenias respectu hu ius verbi pōt.ꝛ in multis alijs locis talez modū loquendi ponit ꝛc. ¶Vl' aliter pōt dici dicit magister q⁹ terminus ꝓcedens vbū de p se supponit respectu huius verbi est in clusi in verbo ampliatiuo ꝛ respectu verbi ampliatiui vel equalentis ꝛ respectu ptcipij eiusdē verbi ampliatiui non determinaꝫ.sed terminus sequens verbū non supponit re spectu huius vbi est saltē de p se sed solū respectu partici pij a quo determinaꝫ sicut substātiuū a suo adiectiuo ra tione cuius determinationis impeditur eius ampliatio.si cut in ista ꝓpōne ois homo ē albus subiectuz supponit p oi hoie.qr non ipedit p aliud tñ dicendo ois homo albus ē ly hō solū supponit p hoibus albis ratione determina tionis eius adiectiui albus. ¶Dubitaꝫ tertio qr termin⁹ supponens respectu verbi de preterito vel de futuro ma gis supponit pro his que sunt fuerunt vel erunt ꝙz termi nus supponens respectu verbi de ptī supponat pro his que sunt fuerunt vel erunt. ¶Ad hoc dicit q⁹ cā ē quia verbū de preterito ꝛ de futuro includit in se verbū substā tiuū de ptī cū resoluatur in illud ꝛ suū participiū vt di cendo sortes erit resoluit in istam sortes ē futurus . ꝛ dicē do sor. fuit resoluitur in istam sortes est preteritus;. Ver bum aūt de ptī non includit verbū de preterito nec de fu turo.quare ꝛc. ¶Dubitaꝫ quarto quare illa verba con tingit pōt ꝛ verbalia in bilis vel in bile . ꝛ incipit ꝛ desinit habeant vim ampliandi terminū sequentē sicut preceden tem ꝛ non verba substantiua de preterito vel de futuro. ꝛ etiā quare ista verba habeant magis vim ampliandi ter minū ꝙz alia. ¶Ad hoc rñdet magister q⁹ verbum aliq̄ ampliet ante se ꝛ non post se.hoc non est nisi ratione natu re sic dictantis aut volūtatis sic imperantis sicut contigit de dictione exceptiua que ante se ꝛ non post se imobilitat vt ois hō preter sortē currit imobilitaꝫ ly homo ꝛ non ly currens. Huiusmodi aūt verba q̄ sic ampliant ante ꝛ non post se sunt ista que cadunt vere nisi sup illa que sunt fue runt vel erunt.vt est fuit disputabit . mouebitur ꝛ huius modi. ¶Alia aūt que cadunt vere siue quoz actus post sunt contingere q̄ non sunt erunt fuerūt ampliant talia taz ante ꝙz post.vt albū potest esse nigrum. tam ly album ꝙz ly nigrū stat ampliative. Sicr in illam chimeram intelli go vel intelligo chimeram ly chimeram supponit amplia tiue,p eo qō ē vel erit vel ē imaginabile. ¶Dubitaꝫ qu eo quare soluz terminus rectus a parte post actiui vel par ticipij hītis naturā transeundi in possibile ꝛ imaginabi le ampliaꝫ siue preponaꝫ siue postponaꝫ ꝛ non ali⁹ termi nus. In summa est querere que est cā regule. Ad hoc dici tur q⁹ cā ē qr tales termini transcēdētes iportāt actū suuz qui transit in terminū ad quez siue precedat siue sequatur nihilominus intellectus dirigit actū suū supra illū.vt di cendo intelligo chimeram licet enim ille actus sit a termi no a quo non tñ transit in possibile ratione termini a quo sed ratiōe termini ad quem. ¶Dubitatur sexto quare di cendo antichristus ē ens ly ens stat ampliative ꝛ non ꝑm aliquem modum dictum.ergo diminutus ē magister con sequentia nota cum minori.maior autez ꝑz ꝙ magistrum in primo posteriorum in illa parte q⁹ non ē non ē scire. ¶Ad hoc dicunt quidaz q⁹ priscistice loquēdo non stat ampliative ly antichristus sed bene posterioristice vt vide tur dicere magister primo posteriorum in loco allegato.ꝛ cū ꝫ priscistice ꝛ non posterioristice loquatur.ideo non est diminutus. ¶Aliter potest dici q⁹ ly ens potest esse par ticipium de ly est ꝛ tunc non ampliatur ly antichristus q⁹ idem est dicere antichristus est ens q⁹ antichristus est exi stens. ¶Potest etiam ly ens esse nomen ꝛ sic est termi nus transcendens ꝛ verificatur tam de ente in actu ꝙz in potentia cum diuidatur in illa.ꝛ tunc facit stare terminuz precedētem ampliative.ꝛ equiualet huic.antichristus po test esse.ꝛ sic deducitur ad illam regulam de potest:que sic intelligitur q⁹ omnis terminus supponēs respectu huius vbi potest vel participij vel sibi equiualentis supponit am pliative. ¶Vel potest dici q⁹ reducitur ad istam de termi nis transcendentibus impossibile vel imaginabile licet in directe.dico directe:quia non ampliatur terminus iste si cut rectus ab eo:cum nullum terminum regat. ¶Dubi tatur septimo dicendo antichristus est futurus:quomodo supponat ly futurus cum supponat pro antichristo:qr vel supponit pro antichristo qui est . ꝛ sic propositio est falsa aut pro antichristo qui erit:ꝛ hoc non:qr cum omnis ter minus habeat suppositionē a verbo:a verbo aūt de presen ti non habz terminus q⁹ supponat pro eo quod erit quare ꝛc. ¶Ad hoc dicitur q⁹ futurus supponit pro ente quod est ꝛ non habet a verbo absolute hoc nec a se:sed a verbo ī ordine ad participium.

Appellatio est acceptio termini in p positione habentis respectū ad naturā verbi vel participij eiusdē: vt aliqs homo est ly homo supponit pro homi ne ꝛ non pro quolibet homine indifferenter: sed soluz pro homine qui est:vt ergo clarius itelligatur hec diffinitio notandū q⁹ appellatio sic diui ditur:quoniā aliqua vocatur appellatio tēporis: aliqua ampliationis ꝛ tertia forme. Appellatio tēporis est acceptio termini in propositione pro aliquo vel pro aliquibus ꝑm solā consignificatio nez verbi vel participij eiusdez:vt album fuit ni grum:licet ly album supponat pro eo qō est vel fuit album:tamen ly nigrum non supponit nisi pro eo quod fuit nigrum:ꝛ verbum eiusdem con significat solūmodo preteritiue ideo ly nigrū ap pellat solū tempus preteritum. ¶Prima regu la.Omnis terminus supponens respectu verbi de presenti non ampliatiui nec distracti per par ticipiuz ampliatiuū appellat tempus pñs:vt ho mo est aial:vel sor.currit:glibet illoz taz a parte subiecti ꝙ predicati supponit solūmō pro eo qō est. ¶Secūda regula est ista.Ois terminus se quens vbum ampliatiuū preteriti tpis solūmo do vel futuri appellat tempus preteritū aut futu rum:vt hoc fuit album:vel hoc erit nigruz.Sup ponit ly albū in prima propōne precise pro eo q⁹ fuit album:ꝛ in secunda precise pro eo q⁹ erit ni grum. ¶Appellatio ampliationis est acceptio termini ampliatiue sumpti limitati per termi num ampliatiuū precedentem:vt hoc potest es se album. Supponit ly album ampliatiue a parte post sicut a parte ante:sed a parte ante nō appellat: a parte vero post appellat supple am pliationem. ¶Prima regula est ista.Om nis terminus sequens aliquod istorum verbo rum incipit: vel desinit:vel aliquod suorum participiorum appellat ampliationem.Ver bi gratia sor.incipit esse albus: supponit ly al-

bum ꝑ eo qꝺ eſt vel incipit eſſe album: ſꝫ poſitus a parte ante nõ appellat: a parte vero poſt appellat ꝓpter limitationẽ termini appellatiui ꝓcedentis. ¶ Scõa regula. Oĩs terminus ſequẽs aliquod iſtoꝝ verboꝝ poteſt: contingit: aut aliqꝺ ſuoꝝ participioꝝ appellat ampliationem ipſoꝝ vt hoc verbum poteſt vel ꝯtingit eſſe album: ampliatur ly album ita a parte poſt ſicut a parte ante: ꝛ a parte poſt appellat ampliationem ipſoruꝫ quam non appellat a parte ante ex quo nõ limitatur. ¶ Appellatio formę eſt acceptio termini in ꝓpoſitione limitati per terminum ꝓcedentem concernentẽ actum mentis: vt intelligo homine appellat ſuam formam: qꝛ ſignificat ſuuꝫ ſignificatũ ſub ratione eiuſdem ꝓpter limitationem factam a termino concernente actũ mẽtis. ideo ꝓ illam denotatur ꝙ ego intelligo aliqd ſub ratione qua homo. ¶ Ex predicta diffinitione ſequitur veritas trium cõcluſionum. ¶ Prima cõcluſio eſt iſta: patrem meum cognoſco ꝛ tamẽ nõ cognoſco patrem meum: ꝓbatur ꝛ pono ꝙ ſoꝛ. ſit pater meus quem bene cognoſcam: neſciam tamẽ an ſit pater meus vel non: immo pono ꝙ nõ cõſiderem de patre meo vtrum talez habeam vel nõ. Iſto poſito patrem meum cognoſco: nõ tamẽ cognoſco patrem meum. qꝛ nõ cognoſco aliquid ſub ratiõe qua pater meus.

¶ Secũda cõcluſio ſoꝛ. volo videre ꝛ tamẽ nolo videre ſoꝛ. ꝓbatur: pono ꝙ ſoꝛ. ſit inimicꝰ meus: ita ꝙ nollem videre ipm: ꝛ plato ſit amicus meus ſimilis ſoꝛ. exiſtenti coram me quem credam eſſe pla. Iſto poſito ſoꝛ. volo videre. qꝛ hũc qui ẽ ſoꝛ. volo videre. ex eo quod puto ipſum eſſe pla. ꝛ tamẽ nolo videre ſoꝛ. quia nolo videre aliquid ſub ratiõe qua eſt ſoꝛ. ¶ Tertia concluſio. propoſitiõem hypotheticam ſcis. ꝛ tamẽ neſcis aliquam propoſitiõem hypotheticam. ꝓbatur. ꝛ pono ꝙ credas firmiter nullam eſſe hypotheticã: ſit tñ aliqua hypothetica quã credas eſſe cathegoꝛicã ſciẽdo ſignificatũ eius. Iſto poſito aliquã ꝓpõnem hypotheticã ſcis: qꝛ illud ꝙ ẽ ꝓpoſitio hypothetica ſcis: ꝛ tñ nõ ſcis aliquã ꝓpõnez hypotheticam: qꝛ nõ ſcis aliqd ſub rõne qua eſt ꝓpõ hypothetica. ꝛ ꝙr cõcediꝫ ꝙ ꝓpoſitiõez affirmatiuam credo: ꝛ tamẽ nõ credo ꝓpoſitionẽ affirmatiuam. ꝛ ita de infinitis quarum quelibet ex ꝓꝺictis poteſt verificari.

¶ Sequitur de appellationibus.

m **Magiſter** In hoc capitulo primo. diffinit appellationem dicens. Appellatio eſt acceptio termini in ꝓpoſitione habentis reſpectũ ad naturam verbi vel participij eiuſdem. ¶ Et ponit tres ſpecies appellationũ. ſ. tpis ampliationis. ꝛ formę quas ſigillatim diffinit. Appellatio tpis eſt acceptio termini in ꝓpõne pro aliquo vel pro aliqbus ꝛm ſolam cõſignificationem verbi vel participij eiuſdez cui annexe ſunt due regule. ¶ Prima oĩs terminus ſupponens reſpectu verbi de pñti non ampliati ꝓ participium ampliatiuũ appellat tps pñs. ¶ Secõa regula oĩs terminus ſequens vbum ampliatiuũ ꝓteriti tpis ſolũmõ vel futuri vel aliquod ſuoꝝ participioꝝ appellat tps preteritum vel futurum. ¶ Appellatio ampliationis eſt acceptio termini ampliatiue ſumpti limitati ꝓ terminum ampliatiuũ ꝓcedentem cui due regule ſunt annexe. ¶ Prima Oĩs terminus ſequens aliqꝺ iſtoꝝ vboꝝ incipit vel desinit vel aliqꝺ ſuoꝝ participioꝝ appellat ampliationem. ¶ Secõa regula oĩs terminus ſequens aliqꝺ iſtoꝝ verborũ põt vel ꝯtingit vel aliquod ſuoꝝ ptcipioꝝ appellat ampliatiõez. ¶ Appellatio formę eſt acceptio termini limitati ꝓ terminũ ꝓcedentez ꝓcernentẽ actũ mẽtis. vt intelligo hoĩez ly hoĩez appellat formã. ¶ Aduerte circa has ſpecies. ꝛ ꝓmo circa appellatõez tpis. ꝙ appellare tps eſt ſignificare ſuũ ſignificatũ ꝛm ſolã differẽtiã tpis vbi ꝓncipalis ſi de pñti de pñti ſi de preterito de preterito ſi de futuro de futuro. ¶ Circa appellationẽ ampliationis aduerte ꝙ appellare ampliationẽ eſt ſignificare ſignificatũ ſuũ ampliatiue ꝛm ꝙ reſtringiꝫ ad naturã vbi ãpliatiui vel ptcipij eiuſdem. vt dicendo albũ põt eſſe nigrũ: tã ly nigrũ q̃ ly album ſtat ampliatiue ꝓ eo quod eſt vel põt eſſe: tam ly nigrũ a parte poſt reſtringiꝫ ad ſtãdũ ꝓ eo ꝙ põt eſſe albũ aut ſtat abſolute ampliatiue ꝛ non reſtringiꝫ. ¶ Circa appellationem formę aduerte ꝙ appellare formam eſt ſignificare ſuũ ſignificatũ ſub rõne formali eiuſdem. Rõ autez in ꝓpoſito non eſt ipſa diffinitio: ſed ipa denoiatio: ſiue illud vnde eſt denominatio: ꝛ ſic rõ hoĩs eſt humanitas per quã denominatur hõ ꝛ ita de alijs. ¶ Circa ãt has ſpes ſunt dubitationes pulchre ſubtiles quas vide contra ſuppoſitiones. ¶ Aduerte ꝙ in principio huiꝰ tractatus: materiam ſuppõnũ ꝛm opinionem ſancti Vincentij promiſi declarare. Ideo opinionem illius ſic ꝓ ſtringã diffiniẽdo: diuidendo: ꝛ regulas de mente eius ponendo. ¶ Suppoſitio ſic ab eo diffinitur ꝙ ẽ ꝓprietas ſubiecti ad predicatũ in ꝓpoſitione cõparati. Scõm autem ꝙ diuerſimode accipitur ſubiectũ in cõparatione ad ꝑdicatum diuiſio ſuppõnis hz attendi. Sicut ergo in ſancto doctoꝛe in de ente ꝛ eſſentia natura iportata ꝓ terminũ cõem põt dupliꝫ capi. Vno mõ ꝛm rõnem ꝓpriã. Alio modo ꝛm eſſe quod hz in alio: ꝛ hoc dupliciter: qꝛ vel ꝛm eſſe quod hz in ſuppoſitis vel ſcõm eſſe quod hz in aia. Sic ſuppoſitio dz diuidi primo in naturalem ꝛ accidentalem. ¶ Suppoſitio naturalis dicitur qñ terminus cõis accipitur reſpectu ꝑdicati ſibi eſſentialiter conuenientis. quemadmodũ eſt hic: homo eſt aial: hõ eſt riſibilis. Suppoſitio vo accidẽtalis eſt quãdo terminus cõis accipitur reſpectu ꝑdicati ſibi ꝙuenientis accidentaliter: vt hic: hõ ſtudet homo eſt ſpes. ¶ Suppoſitio accidẽtis diuiditur in ꝓſonalẽ ꝛ ſimplicẽ. ¶ Perſonalis dicitur qñ terminus cõis ſumitur reſpectu ꝑdicati ſibi accidentaliter ꝙuenientis ꝓ eſſe quod hz in ſuppoſitis vt hõ ſtudet. ¶ Simplex dicitur qñ terminus cõis accipitur reſpectu ꝑdicati ſibi accidentaliter ꝙuenientis pro eſſe quod hz in aia. vt hõ eſt ſpes. ¶ Suppoſitio ergo naturalis eſt proprietas termini communis accepti reſpectu predicati eſſentialiter ꝙuenientis. Tunc autẽ predicatum dicitur eẽntialiter ꝙuenire qñ ptinet ad eſſentiã ſubiecti: vt hõ eſt rõnalis: vel ſeqtur pricipia eſſentialia ſubiecti: vt hõ eſt riſibilis. Et hec ſuppõ naturalis diuiditur qꝛ quedam eſt determinata quedam indefinita. Determinata ẽ quando aliquis terminꝰ cõis eſt aliquo ſigno determinatõ. Indefinita qñ ſumiꝫ ſine ſigno. ¶ Determinata diuiditur in vniuerſalẽ ꝛ ꝑticularẽ. ¶ Vniuerſalis ẽ qñ cũ ſigno vniuerſali ſumitur. ¶ Particularis qñ cum ſigno ꝑticulari ſumitur. ¶ Suppõnis naturalis quatuoꝛ ſunt regule. ¶ Prima eſt qñcũqꝫ ꝑdicatũ in aliqua ꝓpoſitõe dicit de ſubõ in aliquo mõ dicendi ꝓ ſe ſubiectum ſemꝑ ſupponit naturaliter. Exemplum de primo mõ dicendi per ſe vt hõ eſt aial: hõ eſt rõnalis. Exemplum de ſecundo: vt hõ eſt riſibilis. Tertius modus per ſe non eſt ad ꝓpoſitum: quia

non est modus dicendi: sed modus essendi. Exemplum de quarto: vt interfectus interit. In oibus. n. istis subiecta supponũt naturaliter. ¶Ratio regule est: qz suppõ naturalis est qñ predicatum essentialiter ꝓuenit subiecto: ꝫ quando predicatum dicitur de aliquo in aliquo mõ dicendi per se est huiusmodi. ¶Aã in primo predicaꝫ diffinitio vel pars diffinitionis. In secũdo ⁊ in quarto predicatum ꝓsequitur essentiã subiecti: vt ꝑ primo posterioꝝ quare ⁊c. ¶Secũda regula. Omnis propositio cuius subiectum hꝫ suppositionem naturalem est vniuersaliter vera. ſ. pro omni tempore: cum supponit ꝓ oibus suis suppositis. ¶Ratio regule est qz in omnibus his ꝓpõnibus predicatum est de essentia subiecti: vel saltem consequitur essentiam eius ideo põt attribui oibus ꝓuenientibus in essentia subiecti. ¶Tertia regula est a ꝓpõne de tertio adiacente cuius subiectum supponit naturaliter ad ꝓpõnez de secundo adiacente non valet ꝯña: qz nõ valet: hõ est risibilis: ergo hõ est. ¶Ratio ẽ qz in his de tertio adiacente predicatum ptinet ad eẽtiaz in ꝓpõne vero de scõdo adiacente predicatũ ptinet totaliter ad esse siue existere: qz tunc ꝓncipale predicatũ est hoc verbum est quod ponit rẽ esse in rez natura. ¶Quarta regula. ¶Nulla ꝓpõ cuius subiectuz supponit naturaliter ad sui veritatem requirit existentiam terminoꝝ. ¶Rõ regule ẽ qñ ad veritatez ꝓpõnis affirmatiue sufficit vera vnio extremorum: sed in omni affirmatiua cuius subiectuz supponit naturaliter de rebus non existentibus saluari ꝑt talis vnio ergo ⁊c. qz absolute res ꝙportata ꝓ ꝑdicatũ respicit rez ꝙportatã ꝓ subiectũ qbus extraneũ ẽ existere. ¶Suppõ ꝓsonal' est ꝓprietas termini cõis accepta respectu predicati sibi conuenientis ꝓ eẽ qõ hꝫ in suppositis: ⁊ diuidit qz q̃dã ẽ ꝙfusa ⁊ quedã determinata. Dicit determinata: qñ terminus supponens ꝓsonaliter accipitur ꝑticulariter vel indefinite vt hõ legit: aliquis gallus cantat. ¶Suppositio ꝙfusa est qñ terminus supponens ꝓsonaliter accipitur vlr: vt ois hõ currit. ¶Confusa diuiditur: qz quedam est distributiua: quedã collectiua. ¶Distributiua dicit qñ terminꝰ supponens confuse põt diuidi seu distribui in oia sua supposita respectu predicati: vt quilibet hõ sedet. ¶Collectiue dicit quando terminus supponẽs ꝙfuse nõ põt diuidi i sua supposita: sed magis sua suppositа sunt collecta respectu predicati: vt oẽs apostoli sunt duodecim. ¶Suppõnis ꝓsonalis quatuor sunt regule. ¶Prima regula. Luiuslibet particularis vel indefinite subiectum presupponens ꝓsonaliter supponit determiate: vt hic: homo currit: hõ sedet. ¶Scõa regula. Sub oi supposito supponente determinate põt descẽdi ꝑ ꝓpõnem disiunctiuã ad sua suppositа respectu predicati: vt hõ currit ergo sor. currit vel plato currit. ¶Tertia regla. Luiuslibet ꝓpõnis vlis subiectũ supponit ꝙfuse ⁊ distributiue: vt hic ois hõ currit intelligitur tñ subiectũ suppõnis ꝓsonalis ꝑ suppõnem naturalem. ¶Quarta regula. Sub omni subiecto supponente ꝙfuse ⁊ distributiue põt descendi ꝑ ꝓpõnem copulatiuã ad eius suppositа respectu predicati: vt ois hõ currit ergo iste homo currit; ⁊ iste hõ currit. ¶Suppõ simplex est ꝓprietas termini cõis accepta respectu predicati ꝓuenientis sibi pro esse abstracto in anima seu extra suppositа quod idem est: vt hõ est spẽs. Diuersificatur aũt suppositio simplex nõ rõne subiecti: qz subiectũ nõ ẽ determiabile aliquo signo: qñ tã signa vlia q̃z particularia determinãt subiectũ: vt respiciũt suppositа diuersificaꝫ aũt suppositio rõne ꝑdicati quia vel ꝑdicatum ptinet ad ꝑmã intentionẽ siue primũ actum aie vt hic hõ intelligitur hõ consideratur. ¶Vel pertinet ad secundam intentionem siue ꝑm actu aie: vt hic homo ẽ spẽs: hõ est predicabile. Suppõ ergo simplex diuiditur in primam ⁊ secundaz. ¶Suppõ prima est quãdo subiectũ supponens simp.r sumitur respectu predicati ptinentis ad primum actũ aie: vt exemplificatum est supra. ¶Secũda suppõ est quando terminus supponens simplr sumitur respectu ꝑdicati ptinentis ad secundum actum aie vt. ſ. exẽplificatum est. ¶Et vtraqz diuiditur qz quedam est intẽtionalis quedã intentionata. ¶Intentionalis est quando solum predicaꝫ intentio vel actus aie vt hic hõ est intentionatus. ¶Intentionata qñ ens ꝑdicatur cũ itẽtione: vt hõ est aial intellectum: vel hõ est aial ꝑdicabile. Suppositionis simplicis quatuor regule sunt. ¶Prima nullus terminus determinatus signo vniuersali vel particulari supponit simpliciter. ¶Ratio regule est qz terminus supponẽs simpliciter sumitur ꝑm abstractionem suppositis. Terminus autem determinatus aliquo signo respicit suppositа. ¶Secunda regula. Ois terminus supponẽs respectu ꝑdicati intentionaꝫ ptinentis ad potentiã apprehẽdẽtẽ obiectum in absẽtia supponit simplr vt panis appetitur cibꝰ desideratur. ¶Rõ regule est diffinitio suppositionis simplicis data. ¶Tertia regula. Omnis ꝓpõ cuius subiectum supponit simpliciter est singularis. ¶Ratio est qz ois ꝓpositio in qua subijcitur terminus non aptus natus õ pluribus predicari dꝫ dici singularis sed in omni suppositiõe cuius subiectum supponit simpliciter ipse terminus substantiuus non est aptus natus de pluribꝰ predicari minor declaratur qñ terminus supponẽs simpliciter sumitur ꝓ intellectum vt vnum ꝓter multa ⁊ ideo vt sic excludit ⁊ prestringit omnia suppositа ⁊ inferiora ⁊ ideo vt sic nõ ẽ aptꝰ natus de pluribus predicari. Unde ex intentione sancti doctoris primo perhiermenias lectione prima dupliciter põt ꝓtingere qz illud quod significaꝫ per nomen nõ sit aptum natum predicari. Uno modo qz nomen significet formam ꝑm qz determinata est ad hãc materiã sicut hoc nomẽ sortes vel plato qz significat naturam humanam prout est in hac materia. Alio modo ꝑm qz significat formam que non est apta nata recipi i materia sicut albedo si esset forma nõ existens in materia esset vna forma singularis. Et ꝓp hoc dicit phũs nono methaphy. qz si essent species rerũ sepate sicut ponit ¶Plato essent indiuidua quedaz hec sunt verba sancti Thome sed faciamus minorem sed res importata ꝓ terminum supponentem simplr non est nata in materia recipi imo vt sic est ꝓ aiam a materia sepata quare ⁊c. ¶Quarta regula sub nullo termino supponẽte simplr ꝑt descendi copulatiue vel disiunctiue vt patet. Unde nõ valet hõ est species ergo iste homo est spẽs. ¶Discretã suppositionem qdam posuerunt sub personali diuidentes ꝓsonalem primo in discretam ⁊ cõem. ¶Quidaz vo extra diuidentes primo suppositionem in cõez ⁊ discretã. Deinde cõem in simplicem ꝓsonalẽ ⁊ materialẽ. ¶Nos aũt ꝑm intentionẽ sancti doctoris media via ãbulãtes dicimꝰ ipsam non esse extra suppositiones termini cõis nec oio contineri sub personali suppositione sed quoddã mõ sic. ¶Propter quod notari dꝫ qz terminus supponit significatum sum. ¶Terminus autem singularis aliud modum significandi hꝫ q̃z terminus cõis. ¶Aã vnã eẽntiam quam terminus cõis significat absolute ⁊ non signate singularis significat determinante ideo discreta nõ ptinetur sub aliqua specierum suppositionis attributo termino cõi. Et hoc est de intellectu expresso sancti doctoris. ¶Attamen qz ostensum est qz terminus capit suppositionez a predicato. ¶Predicata autem illa que conueniunt termino cõmuni conuenire etiam possunt termino singulari eadem dico de genere naz terminus singularis habet aliqua predicata que cõueniunt sibi essentialiter ⁊ aliqua accidentaliter ⁊ hoc vel realiter vel intentionaliter sicut terminus communis ideo suppositio discreta non debet oino separari nec poni extra suppositiones ꝓuenientes termino cõmuni cũ ẽt suppositio naturalis ꝓsonalis ⁊ simplex cõueniunt ẽt termino singulari vt declarabitur. Suppositio discreta est qñ terminus singularis ex se suppponit vel aliquid ei equiualens. Dico autem ex se qñ licet in ista ꝓpositione hõ est spẽs subiectum sit terminus singularis ꝑ accidens. ſ. vt hic sic supponit tamen homo ex se vniuersalis est dico autem vl' aliquid ei equiualens. qz vt videbitur nõsꝑ sit in termino sin

gulari ⁊ diuidit in naturalē ꝓsonalem ⁊ simplicē. ¶Naturalis ē qñ predicatū eēntialiter attribuit subiecto: vt hic sor tes est hō: sor. est risibilis. ¶Propositio personalis ē qñ p̄dicatū reale accidentaliter cōuenit subiecto: vt sor. currit sortes mouetur. Simplex vero qñ predicatum intentionale accidentaliter ꝓuenit subiecto vt hic: sortes est singularis: sor. est indiuiduum. ¶Sciendū tñ q̄ licet terminus singularis supponat naturaliter: simpliciter ⁊ personaliter tñ per prius ꝓuenit sibi personalis suppositio: quoniam in suppositione simplici significatum per subiectuz abstrahit cū precisione ꝯditionuz indiuiduantiū ⁊ in naturali abstrahitur: non tñ cum precisione: sed cum quadam determinatione ⁊ talis determinatio solet cōiter appellari abnegatio ⁊ sic p̄z q̄ taz in naturali q̄z in simplici sit aliqualis abstractio. Singulare aūt nō p̄t abstrahi a conditionibus indiuiduantibus imo sunt de rōne: singularis q̄ vt dicit phūs in primo posterio:: iuxta mediū q̄ dz metaphysicus abstrahat lineam: non tñ potest abstrahere hanc lineā ⁊ hec suppositio discreta tam naturalis q̄z personalis ⁊ simpler p̄t tribus modis fieri: aut quando terminus singularis/supponit: vt sortes currit: aut qñ ponitur pronomen demonstratiuum demonstrans illud q̄ p̄rium non significat: vt ille currit: aut qñ terminus cōis cum ꝓnoie demonstratiuo vt ille hō currit. ¶Suppositio materialis ē qñ termin⁹ supponit pro illo q̄ materialiter significat vt sor. est nomē p̄ priū sor. est disyllabum. Dicit aūt significatū materiale: q̄ ipsa vox seipsam significat ⁊ etiā aliquid extra se ꝓnter per prius aūt significat se q̄ de rōne eius est significare se: ⁊ p posterius significare extra se: q̄ p impōnem ⁊ per artez q̄ imponit alteri est sicut materiale: iō ipsamet vox siue ipsemet terminus est significatū materiale sui ipsius ⁊ diuidit q̄ quedā ē cōis quedā discreta. ¶Discreta ē qñ termin⁹ stat p̄ aliquo supposito sui significati material' determinate: ⁊ fit tribus modis. Uno nomē p̄ ꝓnomē tñ: vt buf baf dicit a me. ¶Scōo mō p̄ ꝓnomē demonstratiuū demōstrās aliquā vocem vel terminū singularē: vt hoc ē nomē demonstrata ista voce hō. ¶Tertio mō fit p̄ terminū determinatū ꝓnoie dēmōstratiuo: vt hic hō ē nomē. ¶Suppositio materialis cōis est qñ terminus supponit indeterminate suū significatū materiale: vt cū dicit aliqua dictio describit: subiectū huius stat indeterminate p̄ illo vel pro isto. ¶Regula de relatiuis est optima generalis q̄ relatiuū hz talē suppōnē respectu predicati qualē haberet illud pro quo supponit si ponerē loco illius: ⁊ hoc indifferēter p̄ oībus relatiuis: vt cū dicit sortes currit q̄ disputat si i secunda parte loco relatiui ponat p̄ subiecto añs dicendo: sortes disputat: hoc añs supponeret discrete: ideo relatiuū confuse supponit. ¶Nec pp hoc volo q̄ semper loco relatiui liceat ponere añs: q̄ hoc non ē ver: sed dico q̄ ad cognoscendū suppōnē relatiui licitū ē respicere qualē suppōnez haberet añs si loco relatiui ponerē: q̄ talē hz relatiuū vt ē exemplariter declaratum. ¶Suppōnis relatiuoz sunt tres regule. ¶Prima impossibile ē q̄ añs supponat p̄sonaliter ⁊ relatiuū idētitatis simplr vel ecōuerso. Ista. n. ꝓpō nō ē intelligibilis. Hō currit q̄ ē spēs. Ratio ē q̄ relatiuū idētitatis semper supponit pro eodem pro quo suū antecedens p̄m vt ē oōsum ē significatum acceptum p̄ esse q̄ hz in suppositis non est idem cuz se ipso vt ē abstractū a suppositis. ¶Secunda regula añs bene p̄t supponere naturaliter relatiuo supponente simplr vel personalr ⁊ ecōuerso. Exēplū primi hō ē animal qui currit: vel q̄ ē spēs. Exemplum secundi homo currit vel homo ē species qui ē animal. Ratio regule ē q̄ naturaliter ē quodāmō media inter personalē ⁊ simplicem. ¶Tertia qñ relatiuum diuersitatis supponit respectu eiusdem predicati infert p̄positionem de subiecto plurali: cum hoc dico duo vel ambo respectu eiusdem predicati de possibili vt si dicatur sortes currit ⁊ alter currit bene sequitur ergo duo currunt.
¶Suppositio impropria ē quādo terminus supponit ꝺ rationem siue naturam subiecti: vt cum dicit apostolus dicit hoc ly apostolus supponit solum pro ¶Paulo q̄ ꝓpria naturam subiecti ē q̄ terminus non supponat pro suo ꝛgnificato indifferenter sicut ipsum indifferenter significat. Et p̄pria ē quando terminus supponit p̄m debitam naturam subiecti. Suppōnis improprie sex sunt species. s. antonomasica: synecdomathica methonolica transmutata: impdita ⁊ poetica. Antonomasica est quando terminus ad plura se habens accipit precise pro aliquo cui ꝓuenit p̄m excellentā vt apostolus accipitur p̄ paulo phūs aūt pro Aristotile: sapiēs pro Salomōe: prophēta pro Dauid. Synecdomathica ē quando terminus significans totum accipitur pro parte vt omnis homo est destructus/posito quod solum sit priuatus manibus vel econuerso quando terminus significās ptē accipit p̄ toto vt dicendo hoc caput bñ regit ptē accipim⁹ pro toto hoie ⁊ puppis ē i mari p̄ tota naui. Methonolice ē quando terminus ꝓtinens sumit pro ꝓtento vel econuerso. Exemplum primi cū dicitur scyphus ē potatus accipitur provino. Exemplum secundi flandari pugnant idest homines de flandria. Transmutata ē quādo debitus ordo propōnuz ē transmutatus vt quando terminus magis cōmunis supponit respectu minus cōis vt animal ē hō. Similiter quando terminus concretus accidentaliter supponit vt album est homo albumē musicus Impedita ē quando subiectum respectu predicati hz/vnā suppositionem tamen ratione determinationis ꝺuenientis pertinet ad aliaz vt si dicatur omnis hō ē singularis nullus homo ē species. In istis enim ratione predicati subiecta deberent supponere simpliciter sed signum additum impedit ⁊ facit stare pro inferioribus ⁊ hoc ē contra naturaz subiecti scilicet q̄ determinetur modo opposito q̄z p̄dicatū p̄pōnis requirat. Ideo vocatur impedita. ¶Poetica dicitur quando terminus naturaliter significās supponit p̄ suo signo naturali vt cum dicitur heu ē mihi ideſt dolor heu naturaliter significat omnem dolorem significatiue q̄ non ē per impositionem nostram ideo non supponit propie pro dolore hz impropie hoc non ē contra naturā subiecti supponere p̄ aliquo extra se ad quod non ē impositū ad significandum ⁊ hec dicitur poetica quoniaz poete maxime vtuntur similibus locutionibus. Ex omnibus istis habetur totalis diuisio suppositionis quoniam q̄dam suppositio est p̄pria ⁊ alia impropria. Suppositio impropria hz ser species vt dictum est. Suppō aūt propria diuiditur q̄ quedam est relatiua ⁊ alia absoluta: ⁊ quelibet illarū diuiditur in materialem formalem: iterum indiscretam ⁊ cōmunem iterum in naturalem personalem ⁊ simplicē: ⁊ quelibet in suos modos diuiditur prout dictum est.

Incipit tractatus consequentiarum:

¶Consequentia est illatio consequētis ex
c antecedente vt homo currit: ergo animal currit antecedens voco propositionem precedentem notam rationis: vt homo currit consequens vero illam que sequtur vt animal currit: ⁊ notam rōnis oio ly ergo ⁊ ly igitur p̄ huius diffinitionis declaratiōe fit hec p̄pria diuisio.
c ¶Circa diffinitionem consequentie. ¶Aduertē q̄ consequentia potest dupliciter diffiniri. ¶Primo materialiter: ⁊ sic consequentia ē aggregatum ex añte ⁊ ꝯsequente ⁊ nota illationis. ¶Secundo formaliter ⁊ sic consequentia ē illatio ꝯntis ex añte. ¶Tertio efficienter ⁊ sic ꝯsequēs ē oratio producta per di cursum vel ratiocinium intellectus ¶Quarto finaliter ⁊ sic consequentia est instrumentum intellectus ordinatus ad discernendum verum a falso p̄ ratiocinium. ¶Adhuc circa expositionem formalis diffinitionis sunt quatuor opiniones. ¶Prima est Feri abrich dicentis consequentiaz esse relationem consequentis adan

tecedens:ita q̄ est illatio ꝓñtis ex añte:idest respectus de p̄
dicamento relationis cōsequentis ad añs. Ex hac opinio
ne sequit q̄ nulla est ꝓñtia mala cum in mala nulla sit con
secutio habentis ad añs ⁊ per istam relationem ꝓsequēs ō
notatur ꝓñs in concreto relatio aūtez antecedentis ad ꝓñs
dicit accñtia per quā antecedens. dicit antecedens:⁊ sic ly
ergo est signum duarum relationum ſm hanc opinionez.
¶Scōa opinio est Strodi ⁊ primo Ventisberi dicentis
ꝓñam esse actuz intellectus:ita q̄ ꝓña est illatio ꝓsequētis
ex añte:idest actus intellectus inferētis ꝓñs ex añte:⁊ sic cō
sequentia est illatio de predicamento actionis ⁊ ꝓñter cum
illa illatio possit esse bona ⁊ mala dat ꝓñtia mala:⁊ ex hac
opinione sequitur q̄ nulla est ꝓñtia nisi in mente. patet: q̄
actus intellectus quem dicit esse ꝓñtiam nō est nisi in men
te. ¶Tertia opinio est ℸPauli pergulensis dicētis ꝓñtiā
esse respectum de predicamento passionis. Unde dicit q̄ si
cut ad calefactionem requiruntur tria. ℸPrimo actus quo
aqua actualiter alteratur. Secūdo respectus actionis quo
ignis dicitur, calefacere. Tertio respectus passionis quo
aqua dicitur calefieri. Ita in motu intentionali quo intel-
lectus aliqd infert ex alio tria requiruntur. ℸPrio actus in
tellectus inferentis. Scōo respectus actionis quo añs di-
citur inferre ꝓñs saltem instrumentaliter. Tertio respectus
passionis quo consequens dicitur inferri ex añte:⁊ hoc mo
do dicit ꝓñtiam esse respectum de predicamento passionis
Unde dicit ꝓñtiam esse nomen verbale principaliter signi
ficans consecutionem passiuā ꝓñtis ex añte: sicut passio di
citur effectus illatioq̄ actionis. Scōm Gilbertum pore-
tanum in libro ser principiorum vult igitur breuiter q̄ cō
sequentia est illatio:idest passio ꝓñtis ex añte. ¶Quarta
opio est cōis quam solum reputo veram de mente magi-
stri diffinientis ꝓñtiaz:⁊ consequentia formaliter sumpta ē
propositio illatiua ꝓñtis ex antecedente ⁊ est simile ac si di
ceret. Consequentia est propositio in qua coniunguntur plu
res cathegorice per notam illationis. Loco aūt notam il-
lationis notam conditionis ⁊ notam rationis vt si nisi er-
go igitur ⁊c. Quor autez consequentia formaliter sumpta
sit. hoc probatur:q̄ omnis diffinitio data per genus ⁊ dif
ferentiaz indicat formaliter quid est diffinitū:sed ista ē hu
iusmodi ergo ⁊c. Consequentia nota cum maiori:minor ꝑ
batur q̄ ly propositio est genus ad conditionalem ⁊ ratio
nalem ſm magistrum in capitulo de hypotheticis. Diffe-
rentia vero est residuuz.ſ. per notam illationis. ¶Forma
enim in quacunq̄ propositione est nota vniens cathegori
cas. Unde causa effectiua cōsequentie est intellectus agēs
q̄ ceteros discursus ꝓducit. ¶Causa materialis sūt termi
ni ex quibus construitur. Causa formalis est talis compo
sitio denotata per notam illationis. Causa finalis est scire
siue discernere verum a falso.

¶Diuisio consequentiarum.

¶Consequentiaꝝ alia bona alia mala. ꝓña bo
na est illa cuius oppositum ꝓñtis repugnat añti:
vt tu es homo ergo tu es aial: nam hec duo repu
gnant tu es homo ⁊ tu nō es animal:ideo ista cō
sequentia fuit bona consequentia mala ē illa cu
ius contradictoriū ꝓñtis stat cū añte: vt tu es hō:
ergo tu sedes:nā hec bñ stāt simul tu es homo: ⁊
tu non sedes ideo ista consequentia non valuit.

Aduerte p̄rio circa diffinitiones istas q̄ alij ali
ter diffiniunt consequentiam bonaz ⁊
malam. ℸNam Strodus dicit. Consequentia bona est illa
quando non potest ita esse sicut adequate significatur per
antecedens. quin sit ita sicut adequate significatur per ꝓse-
quēs. ¶Mala vero est qñ stat ita sicut est adequate significa
tur per antecedēs:ⅰz nō sit ita sicut adequate significat per
consequens. Et cōmuniter auctores volunt q̄ iste diffini-
tiones intelligantur in sensu composito qūo autē hoc dixi
mus supra ꝓsequentias Strodi vide ibi. ¶Alij diffiniūt
sic cōiter. Consequentia bona est illa cuius non potest añs
esse verum sine consequente. ¶Mala vero est illa cuius an-
tecedens potest esse verum sine consequente. Et iste diffi-
nitiones eedem sunt in sententia compositionis:sunt tamē
clariores. ¶Magister vero aliter ⁊ optime diffinit dicens.
Consequentia bona est illa cuius oppositum consequētis
repugnat antecedenti. ¶Mala vero est illa cuius oppositus
consequentis stat cum antecedente. Omnes tamen veniūt
ad idem:nam si non potest antecedens esse verum sine con
sequente oppositum consequentis repugnat añti:⁊ si oppo
situm ꝓsequentis repugnat antecedenti nō pōt antecedens
eē vez sine cōsequente. ¶Aduerte secundo quid sit aliqd
alteri repugnare. vnde Strodꝰ in vigesima quarta regula
in consequentijs ponit differentiam inter aliquid alteri re
pugnare ⁊ non posse stare cum alio:⁊ dicit q̄ quecunq̄s in
uicem repugnant non stant simul sed non econtra. ℸNam
ad hoc q̄ aliquid non stat cum alio sufficit q̄ copulatiua
composita ex illius sit impossibilis siue includat contradi
ctionem siue non:sed ad hoc q̄ repugnat alteri requiritur
vt vna illarum formaliter inferat contradictorium alteriꝰ.
Unde illa non starent simul tu non es albus:⁊ nihil est: q̄
secunda pars non est possibilis tamen non repugnant. cuz
neutra illarum inferat formaliter contradictorium alteriꝰ.
ex quo quelibet est cathegorica pure negatiua ⁊ tunc scōz
ipsuz ad hoc q̄ consequentia bona sit:sufficit q̄ oppositū
consequentis non stet cum antecedente quāuis illi non re
pugnet vt illa consequentia est bona tu non es albus ergo
aliqd ē oppositū ꝓñtis nō stat cū añte:ⅰz nō repugnat cum
añte. ¶Magister vero non facit differentiam inter repugna
re alteri:⁊ non stare cuz alio. Quicquid enim ſm magistrū
repugnat alteri non stat cum alio:quicquid non stat cum
alio repugnat illi. ¶Repugnare ergo alteri est non stare
simul cum illo. Illa vero non stant simul ex quibus nō fit
vna copulatiua possibilis. ℸNon repugnare vero alteri ē
stare cum alio. Stare autem cuz alio est q̄ possit fieri vna
copulatiua possibilis.

¶Secunda diuisio est ista consequentiarum bo
narum alia formalis alia materialis:consequen
tia bona ⁊ formalis est illa cuiꝰ ꝓtradictoriū ꝓse-
quentis formaliꝝ repugnat antecedenti:vt tu cur
ris ergo tu moueris voco illa formaliter repugna
re que non sunt imaginabilia stare simul absq̄z
contradictione vt tu curris ⁊ tu non moueris cō
sequentia bona ⁊ materialis est illa cuius contra
dictorium consequentis materialiter repugnat
antecedenti vt deus non est: ergo nullus homo
est. Illa dicuntur materialiter repugnare que
non possunt stare simul:sunt tamen imaginabi-
lia stare simul absq̄z contradictione vt deus non
est ⁊ aliquis homo est:licet ista non possint simul
stare propter impossibilitatem illius deus non: ē
tamen sunt imaginabilia stare simul absq̄z ali-
qua contradictione:quia q̄ deus nō sit:⁊ aliquis
homo sit non videtur implicatio cōtradictionis.
¶Juxta istam diffinitionem ponuntur due re-
gule:prima ex impossibili sequitur quodlibet.
Secunda necessarium sequitur ad quodlibet:⁊
intelligantur iste due regule q̄ illa consequentia
est bona ⁊ materialis in qua antecedens est im
possibile vel ꝓñs necessarium subductis aliis mo
dis quibus ꝓsequentia foret bona ⁊ formalis.

Aduerte primo q̄ alij aliter diffiniunt ꝓñam bo
nam formalem ⁊ materialez. Strodus

enim in cõsequẽtis suis dicit. Consequẽtia formalis est cuius si sicut adequate significat ꝑ antecedẽs itelligit̃ cẽ. Et sicut adequate significatur per ꝓns intelligitur esse. Materialis vo per oppositũ. Vl̃ cõsequẽtia bona ⁊ formalis ẽ illa cuius ꝓns est de formali itellectu antecedentis mãlis vo ẽ illa cuius ꝓns nõ est de intellectu formali añtis: seruatis tñ ꝺditionib⁹ requisitis ad ꝓnz bonã. Et circa has litigãt auctores an sint intelligẽde in sensu cõposito vel diuiso. ⁊ sunt opiniones ad vtrãqz partẽ. ¶ Aduerte tñ ꝙ diffinitõnes ille sunt diffinitiones ꝓntie formalis simpliciter que ẽ bona de forma. Et iõ strictius capit Strod⁹ ꝗz magister hic qz ille diffinitiones nõ ꝑpetũt cuilibz formali. ſz tñ formali simplr̃ que dicit̃ bõa de formã. Magister ãt semper in districto loquẽs ponit differẽtiã iter formalẽ ⁊ bonã de forma. Et ideo aliter dicit. ſ. cõsequẽtia bona ⁊ formalis est illa cuius cõtradictoriũ ꝓsequẽtis formaliter repugnat añti. Materialis vo cuius cõtradictoriũ ꝓsequẽtis materialiter repugnat añti. Et optime declarat ꝙd est formaliter repugnare ⁊ ꝙd materialiter dicens illa formaliter repugnare que nõ sunt imaginabilia stare absqz contradictõe. Illa vero materialiter repugnare que nõ possunt stare simul: sunt tamẽ imaginabilia stare simul absqz cõtradictione. Exemplum primi tu curris: ⁊ tñ non moueris. Exemplum secundi deus non est ⁊ aliquis homo est. ¶ Sequũtur due regule. ¶ Prima: ex impossibili sequitur quodlibet. ¶ Secũda. Necessariũ sequit̃. ſ. ad qõlibz. ¶ Pro intellectu harũ regular̃ est sciendũ ꝙ impossibile dicit̃ tripliciter. ſ. ꝑ se: ꝑ accidens: ⁊ per reflectionẽ. Impossibile ꝑ se est illud qõ adequate significat sicut non põt eẽ: nec potuit esse: nec poterit esse: vt homo est asinus. ¶ Per accñs ẽ illud quod significat sicut nõ põt eẽ. nec poterit eẽ: sed aliquando potuit esse. vt adã nõ fuit. Impolẽ ꝑ reflexionem est illud qõ asserit se eẽ impolẽ: vt hoc ẽ ipolẽ: seipso ꝺmonstrato. Impolẽ ꝑ se est ꝺupler: quoꝺdã nõ implicãs cõtradictionẽ. ⁊ quoꝺdã iplicãs ꝯtradictionẽ. Exemplũ primi vt deus nõ est. Implicãs ꝯtradictionẽ est ꝺuplex: qz quoꝺdam formaliter ⁊ explicite implicat contradictionez: vt tu es: ⁊ tu nõ es. Quoꝺdã vero virtualiter ſiue implicite. verbi gratia: tu differs a te. similiter homo est asinus: ⁊ similiter tu scis te eẽ lapidem: similiter tu credis precise ꝙ aliqs homo decipitur: similiter tñ pater est: ¶ Necessarium similr̃ dicitur tripliciter. ſ. per se: ꝑ accidẽs: ⁊ per reflexionẽ. ¶ Per se est qõ adequate significat sicut nõ põt: nec potuit. nec ꝓterit nõ eẽ: vt deus est. ¶ Per accidens vero est illud quod significat sicut nõ põt: nec poterit nõ eẽ. potuit tñ non eẽ vt Adam fuit per reflexionẽ est illud quod asserit se esse necessarium. ¶ Ad propositum cum dicitur ex impossibili sequitur quodlibet intelligit̃ de impossibili primo modo. Silr̃ cũ dicitur necessariũ sequit̃ ad quodlibet intelligitur de necessario primo modo. ſ. per se ⁊ nõ aliꝭ modis. Et subdit magister ꝙ ille ꝺue regule qñ ꝓna est bona ⁊ materialis. ſ. in qua añs est impossibile vel ꝓns est necessariũ. intelligũtur subductis aliꝭ modis qñ ꝓntia foret formalis. ſ. quando nõ arguit̃ ꝝ aliquẽ modũ formalẽ ꝺ qb⁹ dicet ifra ⁊c.

¶ Tertia diuisio est ista. ꝓnaꝝ bonaꝝ quedam est bona de forma: ⁊ quedam est bona de materia. ꝓsequẽtia bona de forma ẽ illa cui quelibet ꝓsilis i forma ẽ bõa vt albedo vr̃: ergo color videt̃ ille ꝓntie sunt silis forme que hñt ꝓsimilẽ moduz arguẽdi ꝓne formalis de qb⁹ modis ꝺ postremo ⁊ cũ hoc añtia ⁊ ꝓna sint similia in forma. ¶ Notãꝺũ ꝙ ille cathegorice sunt similes forme q̃ sic se habent ꝙ si vna est affirmatiua de secundo adiacẽte vel de tertio ⁊ alia similiter. ⁊ si vna est particularis indefinita vel singularis ⁊ alia silr̃. itez si vna est excluſiua: exceptiua reduplicatiua vl̃ modalis in ſensu ꝓposito vel diuiſiuo ⁊ alia silr̃. Itẽ si vna est de termino simplici vel ꝓposito copulato vel diſiuncto vel ꝺitionato ⁊ alia similiter. ideo iſte non sunt ſiles in forma hõ vel asinus currit: ⁊ homo currit: qz vna est de termino simplici: ⁊ alia de ꝓposito: similiter iſte non sunt similes in forma quilibet hõ currit: ⁊ aliquis asinus mouetur: qz vna ẽ vniuerſalis: ⁊ alia particularis ſz ille sunt ſiles in forma hõ est asin⁹ ⁊ hõ ẽ aial: nõ obstante ꝙ vna ſit neceſſaria ⁊ alia ipoſſibilis: qz hñt oẽs ꝺitiones aſſignatas: ex quo ſequitur ille ꝓsequentie sunt ſimiles in forma: hõ currit: ergo aial currit albedo videt̃ ergo color videt̃: qz hñt cõsimilem modũ arguẽdi ꝓtrarie formalis: vtro biqz enim arguit̃ ab inferiori ad ſuũ ſuperius affirmatiue ⁊ añtia ⁊ ꝓna sunt ſimilia vt ꝑz ex cõditionibus aſſignatis ꝓna bõa de materia ẽ illa q̃ est bona ⁊ nõ quelibet ſibi ꝓſilis in forma est bona. vt tu nõ es homo ergo tu nõ es aial. iſta conſequẽtia nõ est bona: qz cõtradictoriũ ꝓntis repugnat añti ⁊ nõ q̃z ſibi cõſilis i forma ẽ bõa vt hoc nõ ẽ hõ ergo hoc nõ ẽ aial. ¶ Ex ꝑdictis ſequitur ꝙ aliqua ẽ ꝓna bõa: ⁊ formalis q̃ nõ ẽ bõa de forma: ſicut ꝑdicta ⁊ q̃libet iſtarũ: tñ pater est ergo nõ tñ pater est. Tu ſcis te esse lapidem. ergo tu nõ ſcis te eẽ lapidem ⁊ ſic de alijs. Tu credis preciſe ꝙ aliquis homo decipitur: ergo aliquis homo decipitur.

Aduerte Secundũ magiſtrum ꝙ ad hoc ꝙ quelibet ſibi conſimilis in forma ſit bona ꝺue requiruntur conditiones. ¶ Prima ꝙ habeant conſimilem modũ arguendi ꝓntie formalis ꝺ quib⁹ modis ꝺicetur poſt. puta ſi in vna arguit̃ ab inferiori ad ſuum ſuperius: ⁊ in altera: ⁊ ſic de alijs. ¶ Scꝺa est quod añtia ⁊ cõſequẽtia ſint ſimilia in forma. ¶ Ad quod cognoſcẽꝺũ eſt opus ſcire qũo propoſitiones ſint ſimiles in forma cũ añta ⁊ ꝓntia ſint ꝓpoſitiões. Unde ꝓpones hypothetice ſunt ſimiles forme quarũ cathegorice ⁊ note illaruz ſunt ſimiles forme: vt aial currit ⁊ ſubſtãtia moueꝺ eſt ſimilis in forma huic asinus currit ⁊ lignum comburitur: ſed propoſitionel vere cathegorice ſunt ſimiles in forma que has tres conꝺitiones habent. ſ. ꝙ ſint eiuſꝺem qualitatis ponentes in numerum vel in eiuſꝺem quantitatis: vel preter quantitatem eiuſꝺem ſimplicitatis vel compoſitionis. Dico primo eiuſꝺem qualitatis. vt ſi vna affirmatiua ⁊ alia: ⁊ ſi vna eſt negatiua ⁊ alia. ⁊ notanter aꝺꝺitur ponẽtes in numerum vel nõ ideſt ſi vna ſit ꝺe tertio aꝺiacente ⁊ alia: ⁊ ſi vna eſt ꝺe ſecundo aꝺiacẽte ⁊ alia. ¶ Propoſitiões. n. ꝺe tertio aꝺiacente ꝺicũtur ponere in numez. ꝺe ſecꝺo vo non ponere in numerũ vt ꝺicit pha in ſecũꝺo poſterioz. Dicendo ſecundo eiuſꝺẽ quãtitatis vel preter ẽxtitatẽ: vt ſi vna eſt vlis vl̃ particularis: vel inꝺefiinta vel ſingularis ⁊ alia ſimiliter. ⁊ ſi vna eſt exceptiua: excluſiua vel reꝺuplicatiua: vel modalis in ſenſu compoſito vel diuiſo ⁊ alia. Dico tertio eiuſꝺem ſimplicitatis vel compoſitionis: vt ſi vna ẽ ꝺe extremo ſimpliciter vel compoſito: diſiuncto vel conꝺitionato ⁊ alia ſimiliter. ¶ Ex quo ſequitur ꝺicit magiſter ꝙ iſte ꝓntie ſunt ſimiles in forma. homo currit. ergo aial currit: albedo viꝺetur: ergo color viꝺetur. qz ſaluate ſunt ꝺue ꝺicte cõꝺitiones. ¶ Prima ꝙ habent conſimilẽ modũ arguẽꝺi ꝓntie formalis. qz vtrobiqz arguitur ab iferiori ad ſuum ſupius affirmatiue. ¶ Secũꝺa ꝙ añtia ⁊ ꝓſequẽtia ſint ſilia i forma vt patet ex conꝺitionibus aſſignatis. ¶ Cõſequentia

bona de materia de se patet. Declaremus ergo exemplum magistri qñ hec bona consequentia est bona de materia tu nō es homo. ergo tu nō es aial. cum ois bona de materia sit bona ꝛ formalis sm magistrum lz non sit bona ō forma. Quod illa non sit bona de forma pz qz nō quelibz sibi similis in forma ē bona. vt ista non valet hoc non ē homo demonstrato asino. ergo hoc nō ē aial. q tamen sit bona ꝛ formalis probatur quia ex contradictorio ꝓntis sequitur formaliter contradictorium añtis: probat qz sequitur. tu es aial. ergo tu es. a tertio adiacēte ad sm adiacens. ꝛ vltra. ergo tu es tu. tertz ꝓntia qz oppositū ꝓntis nō ē imaginabile stare cū añte. tunc vltra. ergo tu es iste homo: ab eodem ad idem. ꝛ vltra ergo tu es hō. ab inferiori ad suuz superius. ergo a primo ad vltimum valet. tu es animal ergo tu es homo. te demonstrato dico nō añt asino. ¶ Ex predictis magister infert q ēt iste ꝓne sunt bōe ꝛ formales ꝛ nō de forma trī pater ē. ergo nō trī pater ē. tu scis te esse lapidem. ergo tu nō scis te esse lapidem. tu credis precise q aliquis homo decipiť. ergo aligs hō decipiť. ¶ Prima deducitur sic. trī pater ē. ergo pater ē ab exclusiua ad suā preiacentem. ꝛ vltra ergo filius ē. ab vno correlatiuo ad reliquum ꝛ vltra. ergo aliud a patre ē. qz oppositū consequentis nō ē imaginabile stare cū añte tūc vltra ergo nō trī pater est: quia ex cōtradictorio vnius exponentis sequitur contradictorium exponiti. ergo a primo ad vltimuz valet trī pater est. ergo nō trī pater est. ¶ Secunda deducitur sic: tu scis te esse lapidem: ergo tu es lapis: tenet cōsequntia qz nihil scit nisi verū: tunc vltra. ergo tu nō es homo tenet cōsequentia ab affirmatiua vnius disperati ad negatiuā alteri⁹. ergo tu nō es tu: te demonstrato tz cōsequentia a superiori ad suū inferi⁹ negatiōe prepositā inferiori ꝛ superiori. tunc vltra ergo tu nō es: tenet cōsequētia. qz oppositū cōsequentis nō ē imaginabile stare cū antecedēte. ꝛ vltra ergo tu nō scis te eē lapidem: tenet ꝓnia a superiori distributo negatiue ad suum inferi⁹: ergo a primo ad vltimū valet tu scis te esse lapidem. ergo tu non scis te esse lapidē. ¶ Tertia deducitur sic tu credis precise q aliquis homo decipitur: ergo tu credis p̄cise verum vel tu credis precise falsum: si credis precise vez. ꝛ tu credis q aliquis homo decipiť: ergo aliquis hō decipiť si tu credis precise falsum ergo tu deciperis: sed tu es aliquis hō: ergo aligs homo decipiť. ¶ Aduerte differentiam inter mālez trī. ꝛ formalez trī ꝛ formalē de forma. Mālis trī ē qñ oppositum cōsequntis nō potest stare cū añte: ē trī imaginabile stare simł absqz cōtradictione. ¶ Formalis trī ē qñ oppositū cōsequentis non potest stare cum añte: nec pōt imaginari stare simul. Formalis de forma ē qñ opposituz consequentis non pōt stare cū añte: nec potest imaginari stare simul: ꝛ mod⁹ arguendi valet in oi mā. ꝛ sic ē dupler bonitas. ſ. bonitas materialis que bonitas illatiōis dicitur ꝛ bōitas formalis que bonitaſ mod⁹ arguendi specialis dicitur. ꝛ bonitas de forma que bonitas modus arguendi generalis dicitur. Māterialis tamen est aut quando antecedēs ē impossibile nō implicans cōtradictionem aut quando ꝓsequēs ē necessariū deductis modis formalibus arguendi. ¶ Poterit ēt eē materialis trī aliter qz isti duobus modis vt dicēdo oē animal currit. ergo omnis homo currit. ista cōsequētia est bona qz oppositū cōsequētis repugnat antecedēti quoniā hoc repugnat omne aial currit ꝛ homo nō currit. qz ex his segtur impossibile. ſ. hō nō ē aial in quarto modo secunde figure. ꝛ trī non est formalis. nec de forma. quia opposituz ꝓntis est imaginabile stare cum añte. Formalis trī ē quo niā añs ē implicans cōtradictionez siue formaliter. vt tu es ꝛ tu nō es: siue virtualiter. vt tu differs a te. ¶ Adhuc aliter vt dicendo tu nō es hō. ergo tu non es aial. ꝛ similiter tu es animal ergo tu es homo. ¶ Attendendo q modus consimilis arguendi non valet in omnibus. erit autem de forma quando consimilis modus arguendi valebit in omnibus ꝛc.

f Ormalis ꝓne quedā sunt regule vles ponēde ipsius insinuātes noticiam quarū prima est ista. Si alicuius ꝓne ex cōtradictorio ꝓntis: sequitur cōtradictoriuz añtis ista ꝓna est bona: vt ista: hō currit. ergo aial currit qz bñ sequiť nullū aial currit. ergo nullus hō currit vl nihil qōest hō currit. ¶ Ex ista regula sequiť alia vz si alicuius ꝓne cōtradictorii ꝓsequentis nō est illatiuū cōtradictorij antecedētis illa ꝓna nō valet: vñ nō segtur tu loqueris. ergo tu disputas: qz nō segtur tu nō disputas. ergo nō loqris. ¶ Scōa regula ē ista si alicui⁹ ꝓne añs est vez ꝛ ꝓns silr: qz ex falsis vez ex veris nil nisi verū: vt dicit Ari. primo priorum. ¶ Ex ista sequuntur regule: prima. Si alicui⁹ ꝓne bone ꝓns ē falsū ꝛ antecedens silr. ¶ Secūda si alicui⁹ ꝓsequētie añs ē vez ꝛ ꝓsequēs flm illa ꝓna nō valet. Ideo non segtur chimera q currit nō mouet: ergo chimera currit: qz antecedens ē vez ꝛ ꝓns flm. ¶ Tertia regula est ista. Si alicui⁹ ꝓsequētie bone antecedēs est necessariū ꝛ ꝓns silr ē necessariū. Ex qua segtur q si antecedēs est necessariū ꝛ cōsequens cōtingens illa cōsequētia non valet: vt ois hō est aial. ergo tu es aial. ¶ Quarta regula est ista. si alicuius cōsequētie bone antecedēs est possibile cōsequens silr est possibile: ex qua sequiť q si antecedens ē possibile. ꝛ ꝓsequens impossibile q illa ꝓsequētia nō valet: vnde nō sequitur oē currēs est hō: ergo hoc currens ē hō demōstrando asinū qz antecedēs est possibile ꝛ consequēs impossibile. ¶ Quinta regula ē ista. si aliqua est consequētia bona ꝛ aliquid sequiť ad consequens illō idē sequitur ad antecedēs vnde bene sequitur homo currit. ergo aial currit quot sequitur ergo corp⁹ currit. ideo bene sequitur ad antecedens hō currit. ergo corp⁹ currit. Ex ista regula sequunť due regule prima. Quicquid ātecedit ad antecedēs antecedit ad ꝓsequēs vnde qz hec consequentia est bōa hō currit: ergo animal currit. ꝛ hec tu curris antecedit ad istā hō currit. ideo antecedit ad istam aial currit. ¶ Secūda regula a primo antecedente ad vltimum consequens quando oēs ꝓsequētie intermedie sunt bone ꝛ formales ꝛ nō variate: tunc ꝓsequentia est bona ꝛ formalis verbi gratia: homo est: ergo animal est animal ē ergo corpus est corpus est: ergo substantia est: ꝛ sic a primo ad vltimum sequitur formaliter homo est ergo substantia est. Cōsequentie intermedie non sunt variate quando cōsequens prime consequētie est antecedēs posterioris ꝓntie sicut i exemplo. Nullus tempus est ergo dies non ē: dies nō est: ꝛ aliqua hora est ergo nox est. nox est ergo aligō tps est: ꝛ tamē nō sequiť a primo ad vltimū nullum tempus est ergo aliquod tps est propter variationem factam: qz prime consequentie fuit cōsequens dies nō est: ꝛ nō fuit antecedēs scōe.

sed illa copula dies nō est ⁊ aliqua hora ē. ¶ Sexta regula est ista. si aliqua est consequētia bona ⁊ aliquid stat cū antecedente illud idem stat cū cōsequente: verbi gratia sequitur omnis hō currit. ergo homo currit: ⁊ cū antecedēte stat q aliquod corpus currat: ⁊ qō nullus asinus moueat ⁊ sic de aliis: ideo quelibet istarū stat cum consequente. ¶ Ex ista regula sequitur alia. vz quicquid repugnat cōsequenti repugnat antecedenti: patet ista regula discurrēdo per omnia. ¶ Septima regula. si aliqua est consequentia bona scita a te eē bōa ⁊ añs ē cōcedēdū a te ꝓns eiusdē ē ꝓcedēdū a te. Ex qua sequūt due alie. ꝓia si cōsequēs ē a te negādū ⁊ añs silr. Scōa si añs ē cōcedēdū a te ⁊ ꝓns negādū. illa ꝓña nō valet. v. g. ois hō ē. ergo antichristus ē. ¶ Octaua regula. Si aliqua ē ꝓña bōa scita a te eē bōa ⁊ añs ē scitū a te ꝓns eiusdē ē scitū a te vt tu es hō: ergo tu es aial. Et notāter dr scita a te eē bōa q ista ꝓña ē bōa: brunellus ē asin⁹ ergo brunell⁹ ē rudibilis: ⁊ añs ē scitū ab aliquo a quo tū nō ē scitū ꝓns: qa forte nescit ꝓñam illā eē bonam quare ⁊c.

Rima regula trib⁹ limitationib⁹ gñalib⁹ oīb⁹ regulis b⁹ capituli indiget.

p ¶ ꝓia si alicui⁹ ꝓne affirmatiue qō ꝓ tāto dicit q illa ꝓña negatiua nō ē bona: nō si tu ñ es aial tu nō es hō ⁊ tñ er cōtradictorio ꝓntis segtur cōtradictoriū añtis: q segtur tu es hō: ergo tu es aial. ¶ Scōa ꝝ notate a ly si ergo vel igit: q ꝓ tāto dicitur q illa ꝓña nō ē bōa: nisi tu nō es aial: tu nō es hō: ⁊ tñ er ꝯtradictorio ꝓntis segtur ꝯtradictoriū añtis. ¶ Tertia significās ꝑcise ex cōpositione suaꝝ partiū ꝑcise significantiuaꝝ primarie: qō pp subordinationē dicit q ista ꝓña nō ē bōa: tu es hō: ergo tu es aial: vbi subordinet vni mētali male: ⁊ pp variationē significatiōis ptiū: qr vbi ptes ñ significarēt sic ꝑcise: ꝛz illa tu es aial significaret q tu es aial ⁊ q tu es asin⁹ adhuc nō valeret. ⁊ tñ er ꝯtradictorio ꝓntis sequeret ꝯtradictoriū añtis. ¶ Aduertēdū pp curiosos iuuenes: qr quis posset dubitare de ordine haꝝ regulaꝝ positaꝝ in hoc caplo. ſ. quare magister nō seruauit ordinē Strodi i ꝓntijs suis inuigintiqua tuor modos quos posuit Strod⁹: imo pmisit istaz tāc̄z pmā regulā in ordine illi⁹. Rndēdū q magister magna ex cā facit hoc mirū tenēdo ordinē. Cā. n. est qr ista ꝓia regula cū annexa ē tāte veritatis ⁊ necessitatis in logica q sunt quasi fundamedtū totius discursus itellect⁹ nostri ⁊ p has regulas inuēte fuerūt oēs bone forme arguēdi sicut pz ispicienti ꝓcessū ꝓbi in lib. ꝓioꝝ vbi per has ꝓbat formas syllogisticas quasdā eē vtiles: ⁊ quasdā inutiles. Et Strod⁹ silr ꝓbando alias regulas gñales sumit sepe illas. Iō magister premisit istā cū annexa addēdo postea pm ordinem alias regulas. ¶ Scōa regula principalis est qua sequūt ille due vt pz. Si alicui⁹ ꝓne bone añs ē vez ⁊ ꝓns silr ē verū. ¶ Si alicui⁹ ꝓne bone ꝓns ē flm ⁊ añs silr. ¶ Si alicui⁹ ꝓne añs est verū ⁊ ꝓns flm. ista ꝓña nō valet. ¶ Scōa regula requirit quatuor limittatiōes gñales. ¶ ꝓia est alicuius ꝓne bōe: qui male nō incōuenit añs eē vez ⁊ ꝓns flm: sicut in mā insolubiliū vt sic arguēdo. hoc est flm ergo hoc ē falsū ꝓtinue demōstrādo ꝓns: qō nō ꝑcise significet: qr aliter nō admitteret casus tūc notū ē q talis ꝓntie antecedēs ē verū ⁊ ꝓns flm: q nō incōuenit: qr ꝓña nō ē bona qui nō arguit a cōuertibili ad cuertibile: nisi apparēter qr añs significat ꝑcise cathegorice. ꝓns vo hypothetice. Secūda affirmatiue: qui bone negatiue nō incōuenit añs eē vez ⁊ ꝓns falsū. vt istius: nō si tu es hō: tu es asin⁹ que ē bona: cū suū cōtradictorium sit flm: ⁊ tñ añs est vez ⁊ ꝓns falsum. ¶ Tertia denotata a ly si: ergo vel igit: qr ista est bona: nisi tu es aial tu nō es hō ⁊ tñ añs est vez ⁊ ꝓns falsuz. ¶ Quarta significantis precise ex cōpositiōe suaꝝ ptium primarie significātiū pp subordinationē ⁊ variationē significationis partiū qr ista ꝓña est bona de⁹ ē. ergo hō est asinus vbi subordinet vni bone: ⁊ tñ añs est vez ⁊ cōsequens flm. ⁊ silr ista ē bona tu es hō ergo tu es aial: cuius tñ añs est vez ⁊ ꝓns falsum. posito q significet te eē aial ⁊ te eē asinū. Et per hāc limitationē soluit argm magistri cū ꝓbat istam ꝓñam eē bonā tu es hō ergo tu nō es hō: vbi subordinet vni bone mētali: cuius tñ antecedēs est vez ⁊ ꝓns falsum. ¶ Patet q nō ē cōtra regulam er quo nō significat ꝑcise ex ꝓpositione suaꝝ partiū qr si precise significaret ex cō positiōe suaꝝ partiū nō posset subordinari vni bōe. Et hec quarta cōditio ē tāte necessitatis q sine illa quelibet consequentia mūdi posset falsificari: iō in oibus regulis est necessaria. ¶ Aduerte tñ vnū q ꝛz iste mod⁹ arguēdi valeat de pñti. ista ꝓña est bona ⁊ añs est vez: ergo ⁊ ꝓns verū nō tñ valet de preterito nec de futuro. Vnde nō valet ista ꝓña est bona: ⁊ antecenēs fuit vez. ergo ꝓsequēs fuit vez. Silr de futuro nō valet. ista ꝓsequētia est bona ⁊ añs erit verus ergo ⁊ ꝓsequēs erit vez. Dato. n. q illius cōsequentie tu es hō: ergo tu es aial. ¶ Prima positio que ē antecedēs diu fuerit: ⁊ post hoc erit. Et scōa ꝓpō que est ꝓsequēs nūc primo fit: ⁊ nūc̄z post hoc erit antecedēs vtriusq; ꝓsequētie ē vez ⁊ ꝓsequēs flm. sed bene segtur cū restrictione tali: illa ꝓsequētia est bona. ⁊ aliquādo fuit ita sicut adequate significat per añs. ergo pro tūc fuit ita sicut adequate significat p ꝓsequēs. ¶ Et silr sequitur illa ꝓsequētia ē bona. ⁊ aliquādo erit ita sicut adequate significat p antecedēs ergo ꝓ tunc erit ita sicut adequate significat p ꝓsequēs. Similiter valet dicēdo: ista ꝓsequētia ē bona: ⁊ aliquādo fuit ita vel erit ita q ꝓsequēs est vez. ergo pro nūc fuit ita vel erit ita q ꝓsequēs est vez: sed antecedens in casu ꝓdicto ē flm. ꝛz. n. diu fuerit illa ꝓpō: nūc̄z tamen fuit antecedens nec vnquam fuit ita q añs illius ē vez: ꝛz añs fuerit vez. Silr facta tota restrictione ad ꝓteritū vel futuꝝ. sic ista cōsequētia fuit bōa: ⁊ ꝓsequens fuit vez: ergo antecedēs fuit vez illa ꝓsequētia erit bōa ⁊ añs erit vez ergo ꝓns erit flm. ¶ Aduerte vlteri⁹ q nō valet iste modus arguēdi cū tpali sic: ista ꝓña ē bōa: ergo qñcūc̄z añs erit vez ꝓns erit vez: qō pz signata ista ꝓña: si tu es asin⁹ tu es asinus: q ē optia ⁊ tñ nō qñcūc̄z añs erit vez ꝓns erit vez: qr segtur formaliter nūc̄z añs erit vez ergo nō qñcūc̄z añs erit vez consequens erit vez tenet cōsequētia a superiori distributo negatiue ad suū inferius. q ēt valeat illa ꝓsequētia nūc̄z antecedēs erit vez. ergo nō quādocūc̄z antecedēs erit vez consequēs erit vez ꝓbatur aliter sic: qr ex opposito ꝓsequētis segtur oppositū antecedētis formaliter: sequit. n. quandocūc̄z antecedens erit vez cōsequens erit vez: ergo aliquādo antecedens erit vez quādo ꝓsequēs erit vez: ꝛz cōsequentia a subalternante ad subalternatā. tūc vltra: aliqñ añs erit verū qñ ꝓns erit vez. g aliquādo antecedēs erit vez ⁊ ꝓ tūc cōsequens erit verū: ꝛz ꝓsequētia a resolutione relatiui implicātis ⁊ ⁊. ⁊ suū ꝓportionabile oīb⁹ ꝓditionibus regtis ⁊ vltra sequitur ergo aliquādo antecedēs erit vez: ꝛz consequētia a copulatiua affirmatiua ad alterā ei⁹ ptē principalē ⁊ hoc est oppositū antecedētis. ergo ex opposito ꝓsequētis segtur oppositū antecedētis. ¶ Tertia regula principalis ē illa. Si alicui⁹ ꝓsequētie bōe ātecedēs ē necessariū ꝓsequens silr. Si alicuius ꝓsequētie est necessariū ꝓsequēs cōtingēs cōsequēti nō valet. ¶ Tertia regula casdē quatuor limitatiōes gñales regrit. ſ. si alicuiuſ ꝓsequētie bone affirmatiue, denoiate a ly si. ergo vel igit. significantis ex cōpositione suaꝝ ptiū precise primarie significātiū. ⁊ ꝓpter hoc pz solutio ad argm magistri cū arguit q ist⁹ consequētie deus est, ergo hec est vā de⁹ ē. antecedens est necessariū ⁊ cōsequēs cōtingens ⁊ tamen consequentia est bona. qr si

tion stet oppositū cōsequētis cū ātecedente: ꝙ arguit. si hec nō ē ṽa de⁹ est. ꝙ ipsa significat adequate deū ee. ergo deū esse nō est verꝫ ꝙ per cōsequens de⁹ nō est. qđ est oppositum cōsequentis. Dicit. n. ꝙ consequentia nō ē bona ꝙ concedit oppositū consequentis stare cū antecedēte ꝙ ad ꝓbationē nego mi⁹ore. s. ꝙ adequate significat deū ee. quia repugnat duob⁹ cōceptis. Et si replicas ista non possunt esse simul ṽa de⁹ ē. ꝙ hec nō est ṽa de⁹ ē. ergo nō sunt cōpossibilia. Dicitur negādo cōsequētiā. Multe. n. sunt ꝓpōnes cōpossibiles que nō possūt ee fil' ve vt illa nulla ꝓpō est ꝙ aliqua ꝓpō ē fil' ois ꝓpō affirmativa ꝙ nulla est negativa ꝙ cōsequenter nō valet ista copulativa ē possibilis: ergo potest ee ṽa. Similiter nō valet. non pōt esse ṽa. ergo impossibilis. ℣Patet etiam responsio ad aliud argumentum quilibet homo ē. ergo iste homo est. ꝙ iste homo. ꝙ sic de singulis cuius antecedens est necessarium ꝙ consequens contingens ꝙ non est bona. Et si arguis ex oppositum consequentis sequitur oppositum antecedentis. ergo est bona. ꝛ consequētia ꝙ antecedens ꝓbatur. ꝙ sequitur nec iste hō est. nec iste hō ē. ꝙ sic de singulis. ergo nullus homo est. Dicit negādo añs ad probationē negat cōsequentia. ꝙ requiritur debitum medium. ¶Quarta regula. Si alicuius consequentie bone añs ē pos'. ꝙ ꝑs ē pos'. Corrolarie. si añs ē possibile ꝙ consequens impossibile consequentia nō valz. ¶Quarta regula ēt quatuor limitationes dictas ꝫ scilz si alicuius cōsequentie bone affirmative denoiate a ly si ergo. vel igitur significātis precise ex compositione suarum ptiū precise primarie significātiū: ꝙ sic patet solutio ad istō argumentum. hoc est impossibile. ergo hoc est impossibile conthue demonstrando consequens. cuius antecedens est possibile. cū significet sicut est. ꝙ cōsequens impossibile ꝙ asserit se esse impossibile. ꝙ ꝓsequentia est bona ꝙ arguitur a conuertibili ad conuertibile. Dicitur enim negando consequentiam esse bonam quia antecedens est verum ꝙ consequens falsum. nec arguitur a conuertibili ad conuertibile: cuz consequens hypothetice significet. ꝙ antecedēs cathegorice. si autez poneret ꝙ cōsequēs significaret ꝑcise cathegorie. non admitteretur casus. ¶℣Per hanc ergo particulam bone. ercluditur argumentum hoc. ꝙ quodcū ꝙ factum in materia insolubilium. Magister sic dicit ꝙ iste regule tenent non in materia insolubiliuz sed extra materiam tnsolubilium. quia in materia insolubilium stat cōsequentiam esse bonam ꝙ antecedens esse verum ꝙ consequens falsum. silr añcedens ē necessarium ꝙ consequens contingens. ꝙ similiter antecedens est possibile ꝙ cōsequēs impossibile. Alij tamen addunt vnam conditionalem ad hanc regulam scilicet ꝙ consequens non asserat se esse impossibile qualiter est in proposito. ¶Respondet etiam ad illud. Omne currens est asinus. ergo omne currens potest esse asinus. cuius antecedens ē possibile ꝙ consequens impossibile. quia sequitur omne currens potest esse asinus. omnis homo potest esse currens: ergo omnis homo potest esse asinus. Dicitur enim ꝙ consequentia non est bona. ꝙ si probas consequentiam esse bonam. ꝙ exponentes añtis inferunt exponentes consequentis negatur hoc. ꝙ si tu ꝓbas. ꝙ sequitur currēs ē asinus. ergo currens pōt ee asinus. ꝛ cōsequentia ab esse ad posse affirmative sine distributione. cōcedo illam. ꝙ sequitur. nihil est currens quin illud sit asinus. ergo nihil est currens quin illud possit esse asinus. quia quicquid est tale potest esse tale: ꝙ sic patet ꝙ totum cōsequens sequitur ex toto antecedente. nego illam. Unde dico ꝙ ex hac secūda exponente antecedentis nō sequitur exponens consequentis. ꝙ secūda exponens consequentis est: nihil ē vel pōt esse currens quin illud possit esse asinus. ℣Patet etiam ad illud. aliquod currens potest esse homo: omne currens est asinus. ergo asinus potest ee homo syllogismus ē in disamis. ꝙ tñ antecedens est possibile pro vtraqz parte: ꝙ consequens impossibile. Dicitur ꝙ consequentia non est bona nec ē in disamis. ꝙ medium supponit in maiori latius qz in minori cum supponat ampliatiue in maiori ꝙ nō in minori. sed minor debet esse. omne currens ē asinus. si debet ꝓcludere talē cōclusionē ꝙ tūc minor est impossibilis: sicut contusio. ¶Quinta regula. Si cōsequētia est bona ꝙ aliqd sequtur ad consequens: illō idem sequitur ad antecedens. Si cōsequētia est bona: quicquid antecedit ad antecedēs antecedit ad consequens. A primo ad vltimum quādo consequentie intermedie sūt bone ꝙ formales non variate: consequentia a primo ad vltimū est bona ꝙ formalis. ¶Quinta regula quatuor limitationes dictas requirit. quas gratia breuitatis tacco. Sz prima regula duas alias limitationes requirit. quas magister intelligit in tertu. ℣Prima quod consequentie intermedie sint bone ꝙ formales. quia aliter a primo ad vltimum consequentia non esset bona ꝙ formalis. que enim semimas in premissis colligis in conclusione ideo ista consequentia non est bona ꝙ formalis a primo ad vltimum. si nullum tempus est aliquod tempus ē sic arguēdo. si nullum tempus est nulla dies ē. ergo nox est. ꝙ vltra. si nox est aliquod tempus. ergo a primo ad vltimum. si nullus tempus est aliquod tempus est. illa consequentia est bona ꝙ materialis non autem formalis. quia secunda consequentia fuit materialis tantum. ¶Similiter si deducatur de primo ad vltimum. si tu curris deus est. sic arguendo. si tu curris tu es. si tu es causatum est. si causatum est causa est si causa ē causa fm ordinem est. si causa fm ordinem ē causa prima est vel secunda. ꝙ vltra ergo prima causa est si prima causa est. ergo deus ē. ergo a primo ad vltimum. tu curris. ergo de⁹ est. ¶Dicitur ꝙ illa consequentia a primo ad vltimum est materialis tantum. quia secunda consequentia fuit materialis tantum. ¶Secunda limitatio est ꝙ tales consequentie intermedie non sint variate. Ad quā secundam conditionem duo requiruntur. ℣Primuz ꝙ consequens precedentis consequentie precise sit antecedens consequentie immediate sequētis. Secunduz ꝙ sit eodem modo acceptum propter primum non sequitur quanto magis sitis tanto magis bibis. quanto magis bibis tanto minus sitis. ergo a primo ad vltimum. quanto magis sitis tanto minus sitis. quia illud quod est consequens prime consequentie non est antecedens sequentis. ℣Propter secundum non sequitur: tu curris ergo tu curris vel homo ē asinus ꝙ tu non curris: a parte disiunctiue ad totam disiunctiuam. ꝙ vltra tu curris vel homo ē asinus. ꝙ tu non curris. ergo homo est asinus. a disiunctiua affirmatiua cum destructione vnius partis supra alteram. ergo a primo ad vltimum. tu curris. ergo homo ē asinus. quia consequens prime consequentie quod fuit antecedēs secunde non eodem modo sumitur in vtraqz. Nam dum ē consequens sumitur disiunctiue. dū vero ē añs sumitur copulatiue. quando. n. arguit a disiūctiua cū destructiōe vni⁹ ptis ad aliā illud tenet copulatiue. qz ꝛ habeat duas notas. s. disiūctionis ꝙ copulatiōis tñ nota principalis nō ē disiūctiōis sed copulationis. cū non intendimus disiūgere. sed destruere. Destructio ṽo denotatur per hāc notā ꝙ que ē nota copulatiōis. Et ꝓpter hoc soluitur argumentum magistri cum arguitur. quaternarius est. ergo binarius ē. binarius est. ergo eius medietas ē precise vnitas. ergo a primo ad vltimum. quaternarius est. ergo eius medietas est precise vnitas. quia non est eodez modo accepta ista propositio eius medietas est precise vnitas dum est cōsequens secunde consequentie. ꝙ dum est consequens consequentie facte a primo ad vltimum ratione relatiui quod variat significationem ad variationem antecedentis. ideo potest dici ꝙ regula intelligitur extra materiaz relatiuez. ¶Sexta regula ē ista. Si aliqua cōsequentia est bona ꝙ aliquid stat cum antecedente illud idem stat cuz consequēte. ¶Corrolarie ex sexta. Quicquid repugnat consequenti repugnat antecedenti. ¶Sexta regula easdem limitationes requirit. ꝙ pp hoc illud argumentū soluitur ꝙ so

let fieri. ista cõsequentia est bona. ergo tu es asinus. per ly illa demonstrando consequentiam nũc factam. q illa cõ sequentia sit bona probatur. quia si non oppositum conse quentis stat cum antecedente. s. q est bona ⁊ tu non es asi nus. tũc arguitur. ista consequentia est bona. ⁊ tu non es asinus. ergo illa cõsequẽtia est bona. patet cõsequẽtia a co pulatiua ad alteram partẽ oportet ergo cõcedi istã conse quentiã esse bonã: ⁊ tñ cũ antecedẽte stat aliquid quod nõ stat cũ consequente. Mã ista: tu nõ es asinus. stat cũ ante cedente: q antecedẽs est possibile: ⁊ illa est necessaria: ⁊ tñ non stat cum consequente cum cõtradicant. ¶ Dicit. n. distinguendo antecedens prime ꝓne: aut precise significet. aut nõ. si vis q precise significet nõ admittit casus: q: seq tur ꝓtradictio. s. q si illa ꝓña nõ est bona q sit bona vt p batum est. ⁊ q si est bona non est bona. Nam si ẽ bona ⁊ antecedens sic precise significat: ergo antecedẽs ẽ vex. tũc vltra antecedẽs est verũ ⁊ consequẽs falsũ. ergo ꝓña nõ ẽ bona si vero nõ ponatur illud antecedẽs significare preci se admittatur ⁊ cõcedit cõsequentia sed antecedẽs ẽ impos sibile: ⁊ significat hypothetice q ista cõsequentia est bona ⁊ q ista consequentia non est bona. ⁊ ideo non stat secum aliqua propositio. ¶ Septima regula. Si aliqua conse quentia est bona scita a te esse bona. ⁊ antecedens est con cedendum ꝓñs est cõcedendum. Si cõsequẽs ẽ a te negan dũ ⁊ añs ẽ a te negandũ. ¶ Correlarie ex ea. Si antecedẽs est cõcedendũ ⁊ consequens negandum consequentia non valet. ¶ Septima regula vltra quattuor generales con ditiones requirit alias quattuor vt dicitur cõiter. ¶ Pri ma scita a te esse bona ⁊ concedenda. ⁊ propter hoc non in conuenit huius consequentia. tu es homo: ergo tu es ani mal antecedens esse concedendum. ⁊ tamen consequens negandum. quia consequentia non est scita esse bona ab eo. Similiter si ponatur q deus est: conuertatur cum ista propositione. homo est asinus patet q illa consequentia est bona. deus est. ergo homo est asinus. ⁊ tamen antece dens concedendum ⁊ consequens negandum. quia illa cõ sequentia non est concedenda: quoniam extra tempus be ne respondendo non concederetur. Et hoc ꝑm Mentisbe rum. Secundum tamen Strodum consequens est conce dendum. ⁊ tamen si ponatur respondetur ipsum negando ⁊ secundum hoc non oportet addere istam particulam cõ cedenda. ¶ Secunda merito tue cognitionis: ⁊ ꝓpter hoc non inconuenit q vbi fiat consequentia cuius antecedens fuerit latinum ⁊ consequens grecum. quod sit a conuerti bili ad conuertibile. vt dicendo homo currit. ergo antro pos trechi. ⁊ fide dignus dicat tibi istam consequentiã eẽ bonam. tunc licet ista consequentia sit scita a te esse bona: tamen antecedens est a te concedendum: ⁊ consequens nõ quia consequens non est intellectum. ¶ Tertia sciendo quot ex concedendo non sequitur non concedendum: qa vbi aliquis credat ex vero sequi falsum in consequentia bona. ⁊ ex concedendo non concedendum ignorando pre cepta logice vt potest rusticus credere. tunc illius conse quentie tu es homo: ergo tu es animal antecedens est cõ dendum ⁊ consequens negandum a rustico. ¶ Quarta nec repugnat consequens esse concedendum propter hanc consequentiam hoc non est concedendum. ergo hoc non est concedendum continue demonstrando consequens cu ius antecedens est concedendum ⁊ consequens non cum asserat se non esse concedendum ⁊ tamen omnes conditio nes habet excepta vltima. ¶ Mihi tamen apparet saluo meliori iudicio q sola vna conditio sufficiat vltra illas omnes generales: quam tangit magister scilicet q conse quentia sit scita esse bona: nec est opus ponere secundam merito sue cognitionis. quia si scis istam consequentiam esse bonam vel merito tue cognitionis vel alterius. ⁊ ante cedens sit intellectum. ergo ⁊ consequens est intellectum. ⁊ patet per tertiam regulam Strodi. ¶ Tertia etiam cõ ditio superfluit vbi dicit sciendo q ex concedẽdo non se quitur non concedendum. quia vbi aliquis credat ex vero sequi falsum consequentia non est scita esse bona: ⁊ non se quitur tu credis istam consequentiam esse bonam: ⁊ ita est q ꝓña est bona: ergo tu scis consequentiam esse bonam. ꝫ aliter arguitur. tu credis istam consequentiam eẽ bonaz: ⁊ ita est q ista cõsequẽtia est bona ꝑm istũ modũ quẽ credis ergo tu scis consequentiam esse bonã. sed minor est falsa. s. q consequentia sit bona ꝑm illum modum arguẽdi quẽ credis: q: tu credis ex vero sequi falsum: ideo non est bona ꝑm istum modum arguendi quem credis. ¶ Quarta cõ ditio ẽt ẽ superflua vbi dicitur q non repugnat conseqns esse concedendum. q: vbi ponatur cõsequẽs sic precise, si gnificare nõ admittitur casus vbi añt non ponatur preci se nõ valet consequentia: q: non arguitur ab eodez ad idẽ: q: antecedẽs significat cathegorice. consequens vero hy pothetice ex quo ẽ insolubile. ⁊ sic patet per istã solam ꝓdi tionẽ. s. q ꝓña sit scita eẽ bona cessant oẽs instantie. ⁊ pro pter hoc soluit instãtia magistri cũ arguit homo currit. er go risibile currit. consequentia est bona. ¶ Ponatur tamen q antecedens sit positum tibi ⁊ consequens depositus tũc antecedens est concedendum ⁊ consequens negandum. Dicitur q consequentia non est scita esse bona: quoniam ex duobus admissis sequitur oppositum eius. Sequitur enim antecedens est concedendum ⁊ consequens negan dum. ergo consequentia non est scita esse bona. ¶ Octa ua regula ⁊ correlarium. Si consequentia est bona scita eẽ bona ⁊ añs est scitũ. ergo ꝓñs ẽ scitũ. Et si cõsequentia est bona scita esse bona. ⁊ consequens est dubium. ergo ante cedens est dubium. ¶ Octaua regula vltra quattuor ge nerales limitationes requirit alias quattuor assignatas se cunde regule: vt communiter dicitur. ¶ Prima scita esse bona quoniam ista consequentia est bona. tu es homo. er go tu es animal. ⁊ tamen antecedens est scitum a rustico. consequẽs non. quia non concederet se esse animal. ¶ Se cundo merito tue cognitionis. q: illius consequentie. ho mo currit ergo antropos trechi. creditur a te eẽ bona. qa fidem adhibes fidedigno. antecedens est scitum ⁊ conse quens nescitum. quia non est intellectum a te. ¶ Tertio sciendo q ex vero non sequitur falsuz in ꝓña bona. quoni am vbi crederes ex vero sequi falsum. ⁊ crederes firmiter te eẽ hoiem ⁊ nõ animal. tũc illa ꝓña est bona. tu es hõ. er go tu es aial scita esse bona. q: firmiter credis ⁊ ita ẽ meri to tue ꝓsiderationis cũ tota cõsequentia sit latina. ⁊ ante cedens est scitum. ⁊ ꝓñs nõ. qñ tu nõ scis ex vero non seq falsum immo credis ex vero sequi falsum in consequentia bona. ¶ Quarta ⁊ non repugnat ꝓñs sciri ⁊ propter hoc soluitur argumentũ magistri cum arguitur. hoc est nescio tum ergo hoc est nescitum per vtrunꝫ hoc demonstrãdo cõsequens. similiter soluitur illa. Ois propositio scita ẽ af firmatiua ergo nulla propositio scita est negatiua. ¶ Potes tñ dicere vt in septima regula dicitur q vna conditio suffi cit. s. q consequentia sit scita esse bona non faciendo diffe rentiam inter consequentiam scitam a te esse bonam. ⁊ cõ sequentiam scitam a te. Quia tamen Mentisber in isto ca su de scire ⁊ dubitare ponit differẽtiã iter propositionẽ esse scitã eẽ verã. ⁊ propositionẽ eẽ scitã. Unde vult q aliqua propositio sit scita a te esse vera que tñ nõ est scita a te. qa ad hoc q aliqua propositio sit scita eẽ vera sufficit q scias ita eẽ sicut illa significat. sed ad sciendũ illã requiritur q scias ita eẽ sicut illa significat. ⁊ scias illã sic significare. ⁊ ideo ibi scias hominem currere. tu scis illam esse veram antropos trechi. ⁊ tamen tu nescis illam posito q tu non intelligas illam. Forte quis similiter ponet differentiam inter scire consequentiam ⁊ scire ipsam esse bonam. ⁊ dice ret q si firmiter credo consequentiam esse bonam ⁊ ita sit in re. scio consequentiam esse bonam. ⁊ tamen stat q non sit scita. vt si non est intellecta habitudo consequẽtis ad an tecedẽs. vt qñ nõ est intellectũ antecedens aut cõsequens i ꝓña bona cuius añs sit latinum ⁊ ꝓñs grecũ. ⁊ q: illa pro

babilia sunt ꝛ non sunt demonstratiua põt teneri oppositũ.s.q̃ nõ sit differentia iter illa ꝛ si tu vis ponere differentiã dic q̃ regritur illa conditio q̃ cõsequẽtia sit scita ꝛc.

Nc sequũtur particulares regule consequentie formalis penes superius ꝛ inferius materiam cõcernentes quarum prima est ista ab inferiori ad suũ superiꝰ affirmatiue ꝛ sine distributione ꝛ sine signo ꝓpositionis impediẽte est bona cõsequẽtia: vt hõ currit:ergo animal currit. ¶Secũda regula est ista ab inferiori ad suum superius distributiue vel cõfuse tm̃ immobiliter nõ valet cõsequentia: quia nõ seqtur ois hõ currit:ergo nullum animal currit.nec sequitur nullus hõ currit ergo nullus aial currit. Et notanter dr̃ vel confuse tm̃ immobiliter q̃ non sequitur si hõ est asinus hõ est rudibilis.ergo si hõ est aial hõ ẽ rudibilis. Sed arguendo cõfuse tm̃ mobiliter ẽ bonũ argumentum vbi gr̃a:ois homo est aial:ergo omnis homo est substantia. ¶Tertia regula est ista ab inferiori ad suũ superius negatione postposita ꝛ cum debito medio est bonũ argumentu:verbi gratia tu non curris ꝛ tu es homo :ergo homo non currit: ꝛ notanter dicitur cũ debito medio:q̃ sine isto nõ valet argumentũ:vnde nõ sequit̃ tu nõ es aial:ergo hõ nõ est animal:q̃ añs est possibile ꝛ ꝙns impossibile. ¶Quarta regula ẽ ista a superiori ad suum inferius affirmatiue ꝛ sine distributiõe nõ valet argumentum:q̃ non sequit̃ aial currit: ergo homo currit. ¶Quinta regula est ista a superiori ad suum inferius affirmatiue distributiue non valet argumentum nisi cum debito medio: q̃ nõ sequit̃ omne animal currit ergo omnis homo currit. Tu differs ab asino:ergo differs a brunello:sed cũ debito medio est bonum argumentum:vt tu differs ab asino brunellus est asinus. ergo tu differs a brunello. ¶Sexta regula ẽ ista a superiori ad suum inferius negatione prepositta est bonum argumentum:vnde bñ sequit̃ nullum animal currit:ergo nullus homo currit . ꝛ intelligitur ista regula de negatione distribuẽte superius:q̃ si nõ distribueret non valeret argumẽtũ: vnde nõ sequitur non nullũ animal currit:ergo nõ nullus homo currit nec sequit̃ non omne aial currit:ergo non ois hõ currit: patet .n. q̃ cuiuslibet istaꝝ contradictoꝝ consequentis stat cum antecedente quare ꝛc.

Rima regula indiget octo limitationibꝰ.

p ¶ſPrima ab iferiori per se: ꝛ nõ per accidens.q̃ nõ sequitur hoc currit ergo album currit demonstrando albũ:q̃ posset hoc currere:ly albũ non curreret. Et cã est:q̃ ly hoc nõ est inferius per se.sed p̃ accidẽs ad ly album. Similiter non sequitur hoc põt currere:ergo aliud a currente põt currere:demonstrato sedente p̃ ly hoc:q̃ añs est verum ꝛ cõsequens falsũ.imo impossibile.Similiter non sequitur hoc est verũ demonstrando illam propositionem falsam. sortes sedet.ergo aliud a vero est verum. ¶Secunda affirmatiue:q̃ negatiue nõ valet:vt dicendo:nullus homo currit.ergo nullũ animal currit. ¶Tertia sine signo distributiuo:quia non sequitur :tu differs ab asino.ergo tu differs ab animali. ¶Quarta sine signo immobilitãte:quia non sequitur instantia magistri si tu es asinꝰ tu es rudibilis .ergo si tu es animal tu es rudibilis. ¶Quinta ratiõe totius extremi :quia non sequitur tu es apparens asinus: ergo tu es aliqualis asinus. similiter non valet:tu es bonus citharedus:ergo tu es bonus homo. ¶Sexta altero extremo non variato:quia non sequitur: homo currit :ergo animal disputat. ¶Septima in suppositione personali:quia non sequitur:homo est species specialissima: ergo animal est species specialissima:ly in rei veritate homo ꝛ animal materialiter sumpta non se habeant ꝛm inferius ꝛ superius. ¶Octaua ꝛ vltima ad suuꝫ superius consequẽtia significante precise ex compositione suarum partium sic precise primarie significatiuum propter subordinationem ꝛ variationem significationis vt dictum est sepe.tunc consequentia est bona formaliter ꝛ de forma vt dicẽdo homo currit:ergo animal currit. ¶Secunda regula non indiget limitationibus.sed intelligitur quia non valet de forma ꝛ vt plurimum non valet formaliter vt dicit magister. licꝫ aliquando valeat formaliter.vt probat magister quia valet nullus binarius est.ergo nullus numerus est. ꝛ tamen arguitur ꝛm regulam. Similiter valet dicendo nulla propositio vera scitur.ergo nulla propositio scitur.ꝛ tamẽ arguitur ꝛm regulam. ¶Tertia regula requirit nouem limitationes. ¶ſPrima ab inferiori negatiue siue negatione postposita inferiori ꝛ superiori quia negatione prepositta non valet vt nullus homo currit.ergo nullum animal currit. ¶Secunda cum debito medio scilicet superioris de inferiori .quia non sequitur.ille homo non currit.homo est animal.ergo animal non currit.demonstrãdo adaz per ly ille.posito q̃ omne animal currat quia antecedens est verum ꝛ consequens falsum ex quo non fit debita constantia superioris de inferiori.Nam medium debet esse ille homo est animal. Similiter non valet instantia magistri sciens illam propositionem non est aliquid demonstrando istam homo est asinus.ꝛ illa est aliqua propositio.ergo sciens aliquam propositionꝫ non est aliquid.non debite sumitur medium sed debet esse hoc ꝛ sciens illam propositionem est sciẽs aliquam propositionem.ꝛ in casu illo esset falsa. ¶Tertia nullo signo distributiuo precedente.quia non sequitur.omnis homo non currit omnis homo ẽ animal.ergo omne animal non currit. ¶Quarta nec consũdente confuse tm̃ mobiliter .quia non sequitur tm̃ substantia non est accidens.ꝛ omnis substãtia est aliquid ergo tãtum aliquid non est accidens.q̃ vt patet per exponentes. antecedens est verum ꝛ consequens falsum.quia ly tm̃ cõfundit confuse tm̃ terminum immediate sequentem nõ impeditum ꝛ capacem confusionis. ¶Quinta nec immobiliter .quia non sequitur contingenter tu non moueris .ꝛ tu non moueris ꝛ tu non es aliquid .ergo aliquid contingenter non mouetur .quia quelibet illarum vniuersalium est necessaria naturaliter loquendo necessario aliquid mouetur .ꝛ necessario aliquid quiescit.ꝛ consequenter necessario aliquid non mouetur .Nam quelibet istarum naturaliter est impossibilis.omne ens mouetur.ꝛ nihil mouetur.ergo contradictoria illarum sunt necessaria.ꝛ cõsequẽter non contingentia Similiter non valet istum hominẽz currere non est scitum a te.ꝛ istum hominem currere est aliquem hominem currere.ergo aliquem hominem currere non est scitum a te.dato q̃ scias alium currere.antecedens est verum ꝛ consequens falsum.ꝛ causa est , quia ly scitum facit sensum compositum. Et propter hoc etiam nõ sequitur istum hominem currere non adequate significatur per .a ꝛ istum hominem currere est aliquem hominẽ currere.ergo aliquem hominem currere non adequate significatur per .a.dato quot a.sit ista propositio particularis aliquis homo currit.ꝛ per ly ille demonstretur sortes.

¶ Sexta ratione totius extremi q; ratione partis non sequitur vt deum esse asinum non est aliquid sed asinus est ens ergo deū esse ens non est aliquid. ¶ Septima altero extremo non variato q; non sequitur sortes non currit sortes est homo ergo homo non disputat. ¶ Octaua in suppositione personali: q; non sequitur hō non est genus ⁊ hō est aial ergo aial non est genus. Silr non sequitur hoiem currere non principaliter significaꝫ per .a. ⁊ hoiem currere est animal currere. ergo aial currere non principaliter significatur per .a. dato q; .a. sit ista ꝓpositio animal currit. Et causa est q; ly significat trahit oratione ad suppositionem materialem ⁊ sic faciunt cetera verba secunde intētionis vel impositionis sicut ista verba suppōit: diffinitur: diuiditur: subijcitur: predicatur vt cum dicitur homo subijcitur homo predicatur ly homo stat materialiter ratiōe verbi posset tamen impediri a signo personali. ¶ Nona ad suum superius consequentia significante precise ex compositione suarum partium sic precise primarie significantiuꝫ consequētia est bona propter subordinationem ⁊ variationem significationis vt dictum est sepe. ¶ Alie tres regule. ¶ Prima regula est a superiori ad suum inferius ⁊ sine distributione nō valꝫ argumētum. ¶ Secunda regula. A supiori ad suum inferius affirmatiue distributiue non valꝫ argumētum nisi cum debito medio. ¶ Tertia regula. A supiori ad suū inferius negatione prepposita est bona ꝯña. Prima regula nō indiget limitationibus: ꝫ itelligit q; nō valet ō forma: lꝫ aliquando valeat formaliꝫ vt dicit magister contra consequentias q; dicendo aliquis numerus ē ergo binarius ē. consequētia ē bona ⁊ formalis q; oppositum consequētis non ē imaginabile stare cuꝫ antecedente. tamē non ē bona de forma. Similiter valet tu es animal: ergo tu es tunc vltra ergo tu es tu: ergo tu es iste homo. ergo tu es homo ab inferiori ad suum superius ergo a ꝓmo ad vltimum sequitur. tu es animal ergo tu es homo. sed tamē non valꝫ ō forma sicut intelligit regula. quia consimiles in forma non tenēt. ¶ Secunda regula requirit sex limitationes. ¶ Prima a supiori distributo: q; sine distributione non sequitur vt animal currit ergo homo currit.

¶ Secunda mobiliter q; imobiliter nō sequitur vt tu incipis scire omnem propositionem ⁊ .a. est propositio. ergo tu incipis scire .a. ¶ Tertia sine termino habente causas veritatis q; non sequitur omni animali currente omne animal currit. brunellus est aial ergo brunello currente omne animal currit. ¶ Quarta ratione totius extremi q; non sequitur omne videns omnem hominem est sortes plato est homo ergo omne videns platonem est sortes dato q; sortes solum videat omnem hominem. Similiter non sequitur differens ab ente non est ens. tu es ens ergo differens a te non est ens. antecedens est verum ꝓ maiori minor ꝑ q; nullum differens ab ente est ens ⁊ tamen consequens ē falsum. ⁊ hoc est q; differens a te non est inferius ad differens ab ente. quāuis ly te sit inferius siue minus cōe q̄ ly ab ente. ¶ Quinta cum debito medio. i. q; sumatur inferius proportionatū suo superiori quo ad cōem respectum vel amplum vel restrictum: ⁊ sic de allis circunstantijs vt sunt tempus locus ideo non sequitur tu es omnis homo hic plato est homo: ergo tu es plato q; hoc medium non est proportionatum quo ad destructionem. ideo debet esse tale plato est homo hic. Similiter non sequitur tu differebas ab instāti. c. fuit instans ergo tu differebas a. c. instāti sed medium debet esse proportionatum tali medio. c. instans fuit instans tecum siue quando tu fuisti ergo ⁊c.

¶ Sexta ad suum inferius consequentia significante precise ex compositione suarum partium precise primarie significantium ꝯña est bona formaliter ⁊ de forma qō dicit ꝓp subordinationē ⁊ variationē significatōis vt. ꝫ. ¶ Aduerte tñ q; aliqñ valet ꝯtia sine medio ō materia tñ vt arguit magister sicut valet oē animal currit ergo omnis homo currit, quia oppositum consequentis repugnat antecedenti. quoniam hec repugnāt omne animal currit ⁊ homo non currit. quia ex his sequitur impossibile. videlicet homo non est animal in baroco. Est igitur bona de materia ⁊ q; impossibile est hominem non esse tenet ꝓpter medium necessariuꝫ omnis homo ē animal ⁊c. ¶ Tertia regula requirit sex limitationes. ¶ Prima a superiori distributo quia sine distributione nō valꝫ. Unde nō sequitur: non omne animal currit. ergo non omnis hō currit vt patet per equiualentē. ¶ Secūda mobiliter q; immobiliter non sequitur vt in instantia ibi. tu non incipis esse coloratus ergo tu nō incipis esse albus. Similiter nō sequitur nō contingenter homo est animal. ergo non contingenter iste homo est animal. ¶ Tertia ratione totiꝰ extremi. quia non sequitur ratione partis vt tu non es aliqualis asinus igitur tu non es apparens asinus. Similiter non sequitur tu non es aliquod ens vbi est sol ergo tu non es hoc ens te demonstrato. ¶ Quarta quolibet extremo non variato: q; non sequitur. nullum animal currit. ergo nullꝰ homo videt. ¶ Quinta sine medio vbi respectu terminorū mo dalium quia non sequitur nullum hominem scis non esse ergo antichristum non scis non esse. quia antecedens est verum cum suum contradictorium sit falsum aliquem hominem scis non esse quia ly homo solum supponit ꝓ homine qui est. cum verbum principale sit hoc verbum scio scis. ⁊ consequens est falsum vt patet. sed bene sequitur. cum hoc medio. antichristus est aliquis homo. ¶ Sexta ad suum inferius consequentia significāte precise ex compositione suarum partium precise significantium consequentia est bona tam formaliter q̄ de forma. quod dicitur ꝓpter illud quod in alijs.

Egulas aliquas tangentes quantitatē propositionum seriatim propono quarum prima est ista. Abvniuersali ad suā particularem vel indefinitam que vocatur sibi subalterna est bonum argumentuꝫ: verbi gratia omne animal currit. ergo aliquod animal currit nullum animal currit: ergo animal non currit. ¶ Secūda regula ē ista a particulari vl̄ indefinita ad suā vl̄em nō valet argumentum nisi forte gratia materie: vnde non sequitur aliquis hō currit: ergo quilibet hō currit: nec sequit: animal nō currit. ergo nullum animal currit: sed aliquādo tenet gratia materie: aut q; ꝙsequentia ē necessaria vel antecedens ipossibile aut q; ꝙtradictorium consequentis repugnat antecedenti: vnde bene sequit aliquis hō ē: ergo ois homo est aliquis homo nō est ergo nullꝰ hō ē. ¶ Tertia regula est ista. ab vniuersali affirmatiua ad oēs suas singulares tā collē q̄ diuisiue sūptas cū ōbito medio ē bonū argumētū ⁊ ecōuerso collectiue: verbi gr̄a collectiue omne aial currit: ⁊ hec sūt oia animalia ergo hoc animal currit: ⁊ hoc aial currit ⁊ sic de singulis. Exēplum diuisiue vt oē animal currit ⁊ hoc ē animal: ergo hoc aial currit. Similiter sequitur econuerso hoc aial currit ⁊ hoc aial currit. ⁊ sic de singulis: ⁊ hec sūt omnia animalia ergo omne animal currit. ⁊ notāter dicitur cum debito medio: q; sine illo nō valet argumentum nisi gratia materie vnde nō sequitur oīs hō ē aial ergo iste hō ē animal. ⁊ iste homo ē animal: ⁊ sic de singulis. quia antecedēs ē necessariū ⁊ consequēs contingens quia est vna copulatiua cuius

qlibet pars est ꝓtingens ꝛ nulla alteri repugnat tñ sequitur aliqñ gratia materie vt omnis homo est asinus ergo iste hō est asiñ ꝛ omnis sol lucet: ergo iste sol lucet: qz in prima antecedens ē impossibile: ꝛ i secūda ꝓñs necessarium. ¶Quarta regula est ista: ab vniuersali negatiua ad quālibet suam singularem ē bona ꝯsequentia: siue arguatur cum debito medio siue non: sed econuerso non tenet nisi cum debito medio: verbi gratia: nullus homo currit: ergo iste hō non currit: ꝛ iste homo non currit: nec iste: ꝛ sic de singulis: non sequitur ergo nullus homo currit: quia post mille annos erit ātecedens verum ꝛ ꝯsequēs falsū: sed bene sequeretur dicēdo ꝛ isti sunt oēs hoies masculi. ¶Quinta regula est ista. A particulari ad suam indefinitā ꝛ ecōuerso tā affirmatiue ꝙ negatiue ē bona ꝯña. verbi gra: aial nō currit: ergo aliqō aial non currit ꝛ econuerso. Similiter alī quis asinus mouetur: ergo asinus mouetur ꝛ ecō uerso. ¶Sexta regula est ista: a particulari vel indefinita ad omnes suas singulares disiunctiue sumptas cum debito medio ē bonuz argumētum vt homo currit ꝛ isti sunt oēs homines: ergo iste hō currit vl ista homo currit. ꝛ sic de singulis. Et notanter dicitur cū debito medio: qz sine illo non valet argumentum: vt hō est aial. ergo iste homo est animal vel illa homo est animal: ꝛ sic de singulis: quia antecedens est necessariū ꝛ consequens contingens: quia est vna disiunctiua cuius quelibet pars est contingens nec vna alteri repugnat: nec suum contradictorium est impossibile quare ꝛc.

Duerte ꝙ omnes iste regule solum indigent vna limitatione. ſ. ꝯsequētia significāte precise ex compōne suarū partiuz precise ꝓmarie significatiū ꝓp subordinationez ꝛ variationem significationis qz tūc falsificari possent oēs regule sine dicta limitatione. ¶Ulterius aduerte quare sex sunt regule huius capituli ꝛ non plures. Lā huius est quia aut vniuersales comparantur ad particulares ꝛ idefinitas siue affirmatiue siue negatiue: ꝛ sic ē prima aut econtra ꝛ sic est secunda. ergo si vniuersalis comparetur ad singulares hoc est dupliciter. qz aut vniuersalis affirmatiua comparatur ad singulares ꝛ econtra ꝛ sic est tertia. aut vniuersalis negatiua comparatur ad singulares ꝛ econtra. ꝛ sic est quarta. aut indefinita comparat ad singularē ꝛ ecōtra ꝛ sic est quinta aut indefinita ꝛ particularis comparatur ad singularem ꝛ sic est sexta. ꝟPosset dari septima cō parando singulares ꝛ indefinitas ad particularem. Mā affirmatiue a singulari ad indefinitam vel particularem sine medio valet consequentia. negatiue autem cum medio. Hanc tamen septimam compositam tacuit magister: quia illam posuit in superiori capitulo cum dixit: ab inferiori ad suum superius negatione postposita est bona consequentia ꝛ ab inferiori ad suum superius. Et propter hoc patet responsio ad instantiaz magistri contra primam regulam cum arguit ꝙ illa consequentia non valet. incipit omne ens esse ergo icipit aliquod ens esse qz antecedens est verum ꝛ consequens falsum vt patet exponendo. ꝛ tamen arguitur per regulam ergo ꝛc. ¶Dicitur ꝙ non arguitur per regula m: quia nulla illarum est alicuius quantitatis. ¶Et si probas: quia in prima subijcitur terminus communis signo vniuersali determinatus: ergo est vniuersalis: ꝛ in secunda subijcitur terminus communis signo particulari determinatus: ergo est particularis: tenet consequentia per diffinitiones datas in summulis. ¶Dicit negando ambas ꝓñtias: ꝛ ad diffinitiones dico ꝙ intelliguntur sic. In qua subijcit terminus cōis suo signo vlī determinatus aut solo signo particulari determinatus: existente aliquid illius quod dicitur propter precedentem hic autem non est ita quare ꝛc. ¶Et ad instantiam cōtra secundam regulam cum arguitur ꝙ illa consequentia valet: animal est homo: ergo omne animal est homo: qz per consequens quelibet alia valet a sua indefinita ad vniuersalem ꝙ valeat probatur quia ista propositio animal ē homo significat omne animal esse hominem: sed omnis propositio significat quicquid sequitur ad eam: ergo consequentia est bona. ¶Dicitur negando primaz consequentiam: ꝛ ad probationem concedo ꝙ ista: animal est homo significat omne animal esse hominem: ꝛ ꝙ omnis propositio significat quicquid sequitur ad eam: ergo consequentia est bona: negatur illa consequentia: quia licet omnis propositio significet quicquid sequitur ad eam non tamē quicquid significat propositio sequitur ad eam. Si tamē argues ista propositio animal est homo significat adequate omne animal esse homines ergo illa consequentia ē bona conceditur consequentia sed negatur antecedens quia nulla propositio significat adequate omne animal esse hominem nisi aliqua talis omne animal est homo. ¶Et ad instantiam contra secundam regulam cum arguitur ꝙ illa consequentia nonvalet necessario ois hō ē animal ꝛ isti sunt oēs hoies ergo necessario iste hō ē animal ꝛ ille hō ē aial: ꝛ sic de singulis qz añs est verum ꝛ ꝓñs falsum vt pz ꝙ exponentes ꝛ tñ arguitur ꝑm regulam ergo ꝛc. ¶Silr nō valet ecōtra sic contingenter ille hō ē aial ꝛ sic de singulis ꝛ isti sunt oēs hoies ergo ꝓtingenter ois hō est animal qz añs ē verum ꝛ ꝯsequens falsuz. ¶Dicit ꝙ nō arguit ꝑm regulā: qz nulla illarum ē alicuius quātitatis ꝓpter illud qō dicebat in responsione ad primum argumentum ꝛ instantiam. ¶Contra quartam cum arguitur ꝙ ista cō sequentia non valet nulla chimera que currit mouetur ergo chimera que currit non mouetur quia antecedens ē verum vt patet ꝛ consequens falsum quia sequitur chimera que currit non mouetur ergo chimera currit ꝛ illa mouetur tenet consequentia a resolutione de qui in et ꝛ ille illa illud. ¶Dicitur ꝙ consequentia est optima ꝛ negatur ꝙ consequens sit falsum ad probationem dicitur ꝙ non licet resoluere relatiuum nisi in affirmatiua ꝛ non in negatiua. ¶Similiter si arguis sic nullus homo currit. ergo ista homo non currit. ¶Dicitur ꝙ non arguitur ad suā singularem quia terminus debet ꝓ eodem supponere.

¶Et ad instantiam contra quintam regulam cum arguitur ꝙ ista consequentia non valet animal est genus: ergo aliquod animal est genus quia antecedens est verum vt patet ꝛ ꝓñs falsum. qz contradictorium ē vez nullum aial ē genus. ꝛ tamē arguit ꝓ regulā qz si hoc nō ēet ly aial in secunda supponeret ꝓsonaliter ꝓp illud signum aliqō ꝛ in ꝓma materialiter. Contra dicendo aliquod hō est spēs. ly hō materialiter supponit ꝛ nō limitat ad suppositionē personalem ꝓp illud signū aliquod: ergo ꝛ in illa aliqō aial ē genus supponit ly aial silr mālr ꝛ nō ꝓsonaliter. Dicit cō cedendo ꝙ prima ꝓña nō valet: qz nō arguit per regulam cū ly aial supponat ꝓsonalr: ꝛ ad ꝓbationē cū dicit dicendo ꝙ aliquod hō est spēs: ly hō supponit māliter ergo dicendo aliqō aial est genus: ly aial supponit māliter: negat ꝓña: qz ly hō nō est neutri generis: tō illud signum aliqō trahit ad neutrū genus: ſz cū ly aial sit neutri generis: additū signū neutri generis limitat ad ꝓsonalē: ꝛ ad indefinitā istius particularis: aliquod aial ē genus est illa: animal viuens est genus. ¶Ad vltimā instantiā ꝫ sertam regulā cū arguit illa ꝯsequētia nō valet: necessario hō ē aial ꝛ isti

sunt oēs hoies ergo necessario ille hō ē animal ⁊ necessario iste homo est aial: ⁊ sic de singulis: añs est vex ⁊ ꝑñs falsum. ¶ Dicit ꝙ nō arguit ꝑ regulā qr illa nō est indefinita: necessario hō est aial qr nō est quāta ⁊ si aliqs ad hoc allegaret dicēs ꝙ sic auctor dic ꝙ ego dico ꝙ ñ quare ⁊c.

¶ Ꝓpositionib⁹ non quantis sicut sunt exclusiue ⁊ exceptiue sit hec prima regula. ¶ Ab exclusiua ad suam vniuersalē de terminis transpositis est bona consequentia ⁊ econuerso vt tantus homo currit: ergo omne currēs est homo. Similiter ecōuerso omne animal mouetur: ergo tantus quod mouetur est animal. ¶ Secunda regula est ista ab exceptiua negatiua ad exclusiuam sibi correspondentem est bona consequentia vt nihil preter sor. currit: ergo tantum sor. currit ⁊ econuerso: vt tantum homo ē risibilis: ergo nihil preter hominem est risibile. ¶ Tertia regula est ista. ¶ Ab inferiori ad suus superius a parte subiecti dictione exclusiua addita idē est bona consequentia. Unde bene sequitur: tantum homo currit: ergo tantum aial currit: qr arguitur ab inferiori ad suum supius ꝓfuse tantus mobiliter. ¶ Quarta regula est ista. Ab inferiori ad suum superius a parte predicati dictione exclusiua addita subiectis non valet argumentum: vnde non sequitur tantus hō est hō: ergo tantus homo est animal: qr arguitur distributiue: sed econuerso bene sequitur cum debito medio: vt tantum homo est risibilis: sor. est homo ergo tm̄ homo ē sor. ¶ Quinta regula sequens correlarie ex predictis est ista ꝙ a termino cōfuse tm̄ vel determinate ad eundem stantem confuse distributiue non valet argumentum vt hō est aial: ergo tātum homo est animal: tu differs ab omni homine: ergo tu differs ab homine. ¶ Sexta regula est ista. A termino stante confuse distributiue ad eundem stantem determinate est bonū argumentum vt tantum homo est animal: ergo homo est animal: tu es aliud ab animali: ergo tu es aliud ab omni animali. ¶ Septima regula est ista. A termino stante confuse tantum ad eundē stantem determinate respectu eundem sincathegorematis vel distributionis non valet argumentum: vt tantum homo est animal: ergo homo est omne animal omnis homo est animal ergo animal est omnis homo quare ⁊c.

Prima

¶ Regula requirit ser limitationes. ¶ Prima ab exclusiua primi ordinis: qa si secundi vel tertij ordinis non sequit qr non valet: homo tantum est aial: ergo omne animal est hō añs .n. vex est: vt ꝑz per exponētes ⁊ ꝑñs falsum. ¶ Silr non valet ista ꝑña a ꝓpositio significat precise sicut est: ergo omne significans precise sicut est: est a ꝓpositō: qr antecedens est vex ⁊ ꝑñs falsum. ¶ Scōa affirmatiua: qr negatiua non sequitur siue negatur nota exclusionis vt dicendo non tm̄ hō est aial. ergo oē animal ē hō qr añs est verum ⁊ ꝑñs est falsum siue nō negatur nota exclusionis dūmō ꝓpositio sit negatiua: qr nō valet dicendo tm̄ substantia non est accidens ergo omne accidens ē substantia antecedens est vex vt ꝑz ꝑ exponētes ⁊ ꝑñs falsus. ¶ Tertia ad suam vlem affirmatiuam factā de terminis transpositis qr ad negatiuā non valet qr nō segtur tm̄ hō currit: ergo nullū currens est hō. ¶ Quarta ipsis in recto existentibus ⁊ non i obliquo ⁊ pp hoc soluuntur instantie magistri. qr non valet tm̄ asinus ē hois ergo cuiuslibet hominis est asinus añs eni ē vex ⁊ ꝑñs falsum posito ꝙ nulla sit possessio hois nisi asinus nō tm̄ quelibet hō hz asinū. Silr nō valet cuiuslibet hois est asinus ergo tm̄ asinus est hois est enim antecedens vex ⁊ ꝑñs falsum posito ꝙ quilz hō habeat asinū ⁊ equū. ¶ Magister tm̄ vituperat istam conditionē ⁊ vocat rudes eos qui ponunt eā: qr sine illa potes saluare regulam ⁊ dicere vt ipse dicit ad primum ꝙ illa nō est sua vniuersalis correspondens sed illa oē ens hominis est asinus. Cōsilr ad scōm exclusiua assignata non bene assignat sed est illa tm̄ hñs asinum est hō cū illa ꝓpositio cuiuslibet hois est asinus equaleat huic quilibet hō ē habēs asinū cuius exclusiua est tm̄ omne hñs asinum est homo. ¶ Quinta ꝓditio ꝓpōnibus significantibus ex compositione suaꝝ partiū precise primarie significantium pp subordinationē ⁊ variationē significiationis. ¶ Sexta vniformiter supponentium qr nō segtur tm̄ sortes est aliquis hō currens ergo ois hō currens ē sortes qr posito ꝙ solus sortes currat de masculis multe tamen femine currant antecedens est verum ⁊ ꝑñs falsum. Et pp hoc soluuntur alie instantie magistri qr nō sequitur tm̄ ens necessario est substantia ergo omnis substantia necessario est ens qr añs est verum ⁊ ꝑñs falsum vt ꝑz per exponentes. Dicit .n. ꝙ illa non est vniuersalis illius exclusiue sed illa omne ens necessario substantia est ens qr sicut in exclusiua non determinabit illū terminū ens ly necessario sed solū ly substantia ita in vniuersali dz esse. Similiter cū arguitur ꝙ nō segt oēs apostoli sunt duodecim ergo tm̄ duodeciz sunt apostoli tenendo ly oēs collective qr añs est verum ⁊ ꝑñs falsum. qr secunda exponens est falsa ⁊ nulla nō duodecim sunt apostoli: qr ℣Petrus ⁊ ℣Paulus sunt apostoli ⁊ tamē sunt aliqua non duodecim. Dicit ꝙ qñ ly oēs tenetur collective sua exclusiua nō exponitur ꝑ negationē infinitantem sed ꝑ notā pluralitatis isto mō duodecim sunt apli dei ⁊ nō plura q̄z duodecim sunt apostoli dei illa est vera ⁊ exclusiua similiter. Qñ aūt tenet diuisiue tunc enim correspondet dcā exclusiua exponibilis per negationem infinitantem qr tas vniuersalis q̄z exclusiua sunt impossibiles ꝓpter implicationem suarum exponētium. Secunda regula requirit ser limitationes. ℣Prima ab exclusiua affirmatiua qr a negatiua non valet qr non sequitur non tm̄ sortes currit ergo nullus homo preter sortem currit. Secunda primi ordis qr non sequitur sortes tantum est hō ergo nihil preter sortem est homo qñ antecedens est vex ⁊ ꝑñs falsum. Tertia ad exceptiuam negatiuā qr non segt tantum sortes currit. ergo omnis homo preter sortem currit. Quarta ꝓprius ad quaz duo requiruntur. ℣Primo ꝙ illud a quo fit exceptio stet confuse distributiue mobiliter. Secūda ꝙ illud quod excipitur sit inferius ad illud a quo excipitur ⁊ sic excepti na nō erit ꝓpria non valet. Quinta sibi correspondentem ℣Pro quo aduerte ꝙ ad hoc ꝙ exceptiua sit correspondēs exclusiue requiruntur due conditiones. ℣Prima ꝙ subiectum exclusiue sit terminus cōpositus ex subiecto ⁊ predicato exceptiue. Scōa sic precise sumpta. s. ꝙ termi supponant precise ꝑ eisdem. propter primam nō valet ista consequentia tm̄ hō est aial intelligens: ergo nihil ꝑter hoiem intelligit pp secundam nō valet ab illa exceptiua ad exclusiuam nullus hō preter sortē currit ergo tm̄ sor. ē homo currēs nec cōtra valet dicendo tm̄ sor. ē aliqs hō currēs ergo nihil qō est homo preter sortē currit. Et sic soluitur instantia magistri: cum arguit ꝙ non segt nullus hō ꝑter sortem currit: ergo tm̄ sortes est hō currēs: qr añs est verum ⁊ consequens falsum: posito ꝙ sortes currat ⁊ nullus alius masculus sed mulieris sic. ℣Datet rñsio qr deficit illa cōditio qr exclusiua nō est sibi correspōdens: lz debet esse illa tantū

ſortes eſt aliqs homo currens. Sexta conditio ꝓpoſitionibus ſignificantibus precise ex compoſitione ſuarum partiū primarie ſignificantiū: quod dicit ꝓpter ſubordinationem ⁊ variationē ſignificationis. Conſimiles limitatiōes regruntur econtra. Tertia regula ſeptē requirit limitationes. ¶Prima ab inferiori ad ſuum ſuperius per ſe qz accidens non ſegtur. vnde non valet tm̄ homo currit: ergo tm̄ album currit: ⁊ ſi hoc ſit album qz ſtat añs eſt verum ſine ꝑñte. ¶Secunda ſine diſtributione: qz non ſegtur tm̄ omnis homo currit: ergo tm̄ eſſe aīal currit: qz poſito q̄ omnis homo currat: ⁊ nihil aliud. añs eſt verū ⁊ ꝑñs falſum. ¶Tertia affirmatiue qz negatiue: non ſegtur. vnde non valet non tm̄ hō eſt ſenſibilis: ergo non tm̄ aīal eſt ſenſibile: qz añs eſt verum ⁊ ꝑñs falſum. Et propter hoc ſoluitur inſtantia magiſtri cum arguit q̄ non ſegtur tm̄ ſubſtantia non eſt accidens: ergo tm̄ aliqd non eſt accidens: qz añs ē verum ⁊ ꝑñs falſum: vt patet per exponentes: qz non arguitur contra regulam qz non arguit affirmatiue. Similiter cum arguit q̄ non ſegtur tm̄ corpus nō eſt indiuiſibile ergo tm̄ ſubſtātia nō eſt indiuiſibilis qz añs eſt verum ⁊ conſequens falſum: vt pz per exponētes: de añte pz: de ꝑñte ꝓbatur. qz ſcōa exponens eſt falſa. ſ. quodlibet non ſubſtantia eſt indiuiſibile: nam albedo in pariete eſt non ſubſtātia: ⁊ tm̄ non eſt indiuiſibilis: qz eſt extenſa ad extenſionem parietis. Dicit q̄ non arguit contra regulam: qz non arguitur affirmatiue. ¶Hoc dictum eſt de intentione magiſtri cōtra ſequētias. cum ſuppoſitatione tamen dicitur q̄ illa eſt optima. ꝑña tm̄ corpus non eſt diuiſibile: ergo tātū ſubſtātia non eſt diuiſibilis: qz exponentes ꝑñtis ſunt vere vt patet intelligenti. ¶Quarta ratione totius extremi: qz rōne partis non valet ꝑña. vnde non ſegtur tm̄ apparens aſin⁹ currit. ergo tm̄ aliqualis aſinus currit. poſito. q̄ ſortes appareat aſinus q̄ currat: eſt añs verum ⁊ ꝑñs falſum. ¶Quinta altero extremo non variato qz nō ſequitur tm̄ homo currit. ergo tm̄ animal mouetur. Sexta in ſuppoſitione perſonali: qz nō ſegtur tm̄ homo eſt ſpecies ſpecialiſſima ad ſortem ⁊ platonem: ergo tātū animal ē ſpecies ſpecialiſſima ad ſortem ⁊ platonem: quia antecedens eſt verū ⁊ conſequens falſum. ¶Septima conſequentia eſt bona ipſa ſignificante precise ex compoſitione ſuarum partium precise primarie ſignificantium propter ſubordinationem ⁊ variationem ſignificationis. vt dictum eſt ſepe. ¶Quarta non indiget limitationibus ex quo conſequentia nō valet formaliter neq3 de forma: quia arguitur a ſuperiori ad ſuum inferius affirmatiue ⁊ diſtributiue q̄ non valz vt dictum eſt in tertio capitulo. Et econtra autem cum medio debito bene valet. ¶A termino ſtante confuſe tātum vel determinate ad eundem ſtantem diſtributiue non valet cōſequentia. ¶A termino ſtante diſtributiue ad eundem ſtātem determinate conſequentia eſt bona. ¶A termino ſtāte confuſe tantum ad eundem ſtantem determinate reſpectu eiuſdem ſyncathegorematis non valet conſequentia. Iſte regule ex dictis patent interius perſcrutanti.

pOnēde ſunt regule ptinentium atque imptinētium terminorum: quarū prima eſt iſta. Ab affirmatiua vnius diſpati ad negatiuam alterius ē bonum argumētum. vt tu es homo ergo tu non es aſinus tu curris. ergo tu non ſedes. tu es albus ergo tu non es niger. Sed ſi econuerſo non ſequit. qz ex negatiua non ſequitur affirmatiua. ¶Scōa regula eſt iſta. Quandocunq3 ſunt alique due ꝓpōnes quarum ſubiecta cōuertunt atq3 predicata manente conſili denominatione ab vna ad reliquā eſt bona ꝓñtia. tu es hō: ergo tu es animal rationale: ⁊ econuerſo. Et notanter dicitur manente cōſimili denominate. qz ſi vna eſſet affirmatiua ⁊ alia negatiua non conuerterētur. vt tu es homo: ⁊ tu non es hō. Item ſi vna eſſet q̄ta vna q̄titate: alia alia q̄titate. vel nulla: non oporteret iſtas cōuerti vt omne animal eſt homo aliquod animal eſt homo: ⁊ tantuz animal ē hō. ¶Tertia regula eſt iſta ab vno conuertibili ad reliquū eſt bona cōſequētia: vt tu es hō ergo tu es riſibilis: ⁊ econuerſo brunellus eſt rudibilis: ergo brunellus ē aſinus. ¶Quarta regula ē iſta ab vno correlatiuorum ad reliquum prop poſitiōibus exiſtētibus de ſcōo adiacēte eſt bonum argumētuz vt duplum eſt: ergo dimidium eſt ⁊ econuerſo: ⁊ notanter dicitur de ſecundo adiacēte quia non ſequitur. a. ē duplum: ergo. a. ē dimidium: pater ē barbatus: ergo fili⁹ ē barbatus. ¶Quinta regula eſt iſta. A termino priuatiuo ad terminuz infinitum ē bona conſequētia: ſz non econuerſo vt tu es iuſtus: ergo tu es nō iniuſtus: ſz ōn ſequitur econuerſo lapis eſt non iuſtus: ergo lapis eſt iniuſtus: añs. n. ē verum ⁊ conſequēs ē falſum: vt pz: quia quicquid ē iniuſtum pōt eſſe iuſtum: ſz lapis non pōt ee iuſtus: ergo non pōt eſſe iniuſtus. ¶Sexta regula. Ab affirmatiua de p̄dicato priuatiuo vel infinito ad negatiuam de predicato finito eſt bona cōſequētia: vt tu es cecus: ergo tu non es videns: tu es non homo ergo tu non es homo: ſed econuerſo non valet argumentum quia ex negatiua nō ſequit affirmatiua. ¶Septima regula eſt illa. A negatiua de predicato finito cum debito medio ad affirmatiuam de p̄dicato infinito eſt bona ꝑña: vt tu non es aſinus ⁊ tu es: ergo tu es non aſinus ⁊ c̄.

pRo intellectu harum regularū faciaz duo. ¶Primo declarabo terminos pertinentes ⁊ impertinentes. ¶Secundo limitabo regulam.

¶Primo igitur aduerte q̄ terminorum quidaz ſunt pertinentes ⁊ quidam impertinentes. Impertinentes ſunt illi quorum vnus poteſt indifferenter affirmari ⁊ negari de altero ſuppoſito non corrupto: vt album ⁊ homo ⁊ ſimiles. ¶Pertinentes vero ſunt duplices: quia vel ſunt pertinentes diſperati vel pertinentes ſequela. ¶Pertinentes diſperati ſunt illi quorum nullus poteſt vere affirmari de altero: vt homo ⁊ aſinus. ¶Pertinentes ſequela ſūt illi ex quoruz vno ſequitur alter vel propoſitio in qua ponitur vnus illorum eſt illatiua propoſitionis in qua ponitur alius. Et hi ſunt duplices qz vel ex vno ſequitur aliud ⁊ econuerſo vel ex vno ſequitur aliud ⁊ non econuerſo. Si primo modo eſt dupliciter quia ſi ex vno ſequitur aliud ⁊ econtra: vel eſt reſpectu cuiuſcunq3 verbi: ⁊ ſic dicuntur conuertibiles ſimpliciter: vel reſpectu huius verbi eſt tantum de ſecūdo adiacente. ⁊ ſic dicuntur termini correlatiui. Si vero ſecūdo modo. ſ. q̄ ex vno ſequitur aliud ⁊ non econuerſo adhuc eſt dupliciter aut eſt reſpectu huius verbi eſt de ſecundo adiacente: ⁊ ſic terminus a quo non conuertitur ſubſtendi conſequentia dicitur prior ⁊ alter poſterior: vel eſt reſpectu cuiuſcunq3 verbi: ⁊ ſic terminus inferens dicitur inferior: illatus vero ſuperior. ¶Et vt has diuiſiones recte diſcernere poſſis ibi feci arborem que tibi declarat.

Prima regula septem limitatiões regrit. ¶Pri ma ab affirmatiua vnius disperati simpli citer sumpti sine determinatione: qz nõ sequitur:tu ptingẽ ter es hõ:ergo ptingenter non es asinus: qñ añs est vez ꝛ ꝓsequens falsuz.qz ex illo sequitur q tu posses eẽ asinus. Pro quo scias q ꝓpõ exponenda ratione huius termini contingenter:est exponenda p oppositas qualitates.vt cõ tingenter tu curris:sic exponitur:tu curris:ꝛ põt esse q tu non curris:sed illa contingenter tu nõ curris : exponit sic: tu non curris:ꝛ põt esse q tu curras:ꝛ sic de singulis iõ si contingenter tu non es asinus sequitur formaliter q po tes esse asinus. ¶Scõa ad negatiuam alterius simpliciter sumpti pp idem. ¶Tertia ꝓpõibus significantibus ex compositione suoꝝ terminoꝝ precise primarie signifi cantium ꝓpter subordinationẽ ꝛ variationem significatio nis. ¶Quarta a pte predicati:qz a parte subiecti non va let:vt homo est animal:ergo asinus non est aial. ¶Quin ta subiectis vniformiter supponentibus : qz non sequitur animal currit:ergo nullum animal quiescit. ¶Serta in terminis discretis:qz in terminis cõmunibus non seqtur simpliciter vt sic arguendo:ille deus est pater:ergo ille deꝰ non est filius.certum est q non sequitur q ille terminus deus est tanq̃ cõmunis tribus suppositis diuinis.Simi liter non sequitur homo est cõis soꝛ.ergo non est platoni: sed in talibus terminis discretis sequitur modificando ne gatiuam alterius disperati.sequitur enim.ille deus est pa ter.ergo ille deus aliquo modo non est filius. Similiter sequitur:homo cõmunis est soꝛ.ergo homo aliquo modo non est cõmunis platoni:ꝛ hoc est verum:qz homo communis licet sit soꝛ.ꝛ plato:non tñ eo mõ quo ẽ soꝛ.ẽ plato sed sicut est soꝛ.non ẽ plato. ¶Septima ꝛ simpliciter de presenti ꝛ non de ꝓterito ne de futuro:qz non sequitur ab solutę.tu fuisti albus:ergo tu nõ fuisti niger: tu eris albus ergo tu non eris niger.sed bene sequitur limitate tu fuisti albus:ergo aliquando tu nõ fuisti niger.Similiter tu eris albus:ergo aliquando tu non eris niger:ꝛ non econuerso: qz ex pura negatiua non sequitur affirmatiua. ¶Et pro pter hoc patet ad instantiam magistri cum arguit q non sequitur brunellus est asinus:ergo brunellus non ẽ risibi lis:tenendo ly risibilis in genitiuo : qz antecedens ẽ veruz ꝛ consequens falsum. Dicitur enim q risibilis in genitiuo ꝛ asinus non sunt termini disperati sed bene in nominatiuo. ¶Secunda regula quinqz requirit limitatiões. ¶Prima quando subiecta ꝛ predicata ꝛ copule conuertuntur quo ad primaria significata.propterea non sequi tur homo est animal:ergo homo est homo: q̃uis homo conuertatur cum animali in significato secundario : cum ad hominem sequatur formaliter ꝛ virtualiter animal nõ tamen in significato principali conuertuntur. ¶Secunda ẽ quo ad modos significandi.propterea non sequitur: tu es homo:ergo tu es homines: qz licet homo homines hominis habeant idem significatum tamen non significant eodem modo.quia homo significat per moduz vni ꝛ per modum principii.homines vero per modum pluri um vel per modum principii : sed hominis significat per modum vnius ꝛ per modum termini vt cuius. propterea non sequitur tu es aliquo modo. ergo tu es omni modo: ꝛ qualitercunqz:qz aliquo mõ lz oẽm modũ significet:nõ tñ oẽm modum omnimodo significat lz p modũ vt a quo quia ly aliquo mõ oẽm modum significat partitiue ꝛ diuisiue.sed ly omnimodo significat distributiue affirmatiue.hec ex grãmatica speculatiua itelligunt. ¶Tertia manente simili determinatione ꝓpõnum ita q sint eiusdẽ q̃litatis ꝛ quãtitatis ꝓpterea non segt.hõ currit.ergo nõ currit hõ.hõ currit ergo tñ hõ currit. ¶Quarta vtraq̃ positione significante p̃cise ex ꝓpõne suoꝝ terminoꝝ p̃cise primarie significantiũ pp subordinationẽ ꝛ variationẽ significationis. ¶Quinta vniformiter supponentiũ ꝓpter ea soluit instãtia magistri. qz non segt glibz hõ est vnus: hõ.ergo ois hõ est vnus hõ.ga ly hõ a pte subiecti latius supponit in scõa q̃z in pria.Dicit magister q ista ꝙuertit ꝓprie lz tñ sint similia.His ãt seruatis ab vna ad reliquã valet ꝓña tam affirmatiue q̃z negatiue.Cõtra hãc regulã facit argumentũ Strodus qa non sequit tu g nõ es asin9 es hõ:ergo tu g es asin9 non es hõ.añs est vez ꝛ ꝓñs falsũ pz quia suũ ꝺictoriũ est falsum pz qz ex illa sequit, tu es asinus. ¶Ad hoc dat duas rñsiones. ¶Pria dicit q ambe sunt vere. Pria enī est affirmatiua q̃ significat copulatiue te nõ eẽ asinũ ꝛ te esse hoiem. ¶Scõa vo cũ sit negatiua significat oppositũ mõ copulatiue affirmatiue coꝛrespõdenti ꝛ significat disiũctiue q tu non es asin9.vel q tu non es hõ.iõ ambe vẽ sunt:vñ ille ꝺicunt tu qui es asinus es hõ.tu g es asinus nõ es hõ.pria significat copulatiue.scõa disiũctiue oppositi mõ.Similiter ille ꝺicũt: tu g non es asinus es hõ.ꝛ tu g es asinus nõ es hõ.pria significat copulatiue.scõa vo disiunctiue oppositi mõ. Et sic pz rñsio 9m hanc opinionẽ q̃ pulchra est:qa ꝓña ẽ bona. ¶Alia rñsio quã sequit Strodus ẽ distinguendo an negatio in pria ꝓpõne cadat supra totã ꝓpõnem vel supra partẽ. Si supra totã negat ꝓña:quia non seruat vtrobiq̃ eadẽ q̃litas:si vo cadit supra scõam ꝓpõnem ꝓceditur ꝓña sed negat añs sicut ꝛ ꝓñs.nec tunc ꝺatur ꝺictoriũ p ablationem negationis prepositę sed p additionez alterius de nouo. ¶Tertia regula tres requirit limitationes. Pria ab vno ꝙuertibili ad reliquũ ratione totius extremi , quia ratione partis non sequit vt ꝺictoriũ a ẽ verum.ergo cõtradictoriũ ꝺictorii a ẽ verum. ꝺato q a sit illa. homo ẽ asinus.añs ẽ verum ꝛ ꝓñs falsum. quia nihil ẽ ꝺictoriũ ꝓtradictorii a nisi a.lz ꝓtradictoriũ ꝙuertat cũ ly contradictoriuz ꝓtradictorii non tñ addendo ly a. Et sic soluitur instantia magistri.quia non sequitur sortem scis eẽ hoiem. ergo sortem scis eẽ risibilem.quia posito q nescias que sit passio sortis.imo credas q risibile sit passio brunelli. añs est verum ꝛ ꝓñs falsum.Dicendum q lz ly hominez ꝛ ly risibilem conuertant.non tamẽ sciens eẽ hominez ꝛ sciẽs eẽ risibilem conuertuntur que sunt predicata. ¶Secunda consequentia significante precise ex compositione suoꝝ terminoꝝ precise primarie significantium.propter subordinationem ꝛ variationem significationis vt sepe dictũ est. ¶Tertia vniformiter supponentium.qz non valet q libet homo currit.ergo omne risibile currit. qz latꝰ supponit risibile q̃z homo.Istis autem seruatis ẽ bona consequentia tam formaliter q̃z de forma. ¶Quarta regula quatuoꝛ regrit limitationes. ¶Pria ab vno correlatiuo

ad reliquum correlatiuū totale. ⁊ sic soluit instantia magistri: qz nō valet: pater est: ergo filius est. qz stat qꝫ sit pater ⁊ non habeat filium sed filiā. Silr nō valet: filius ē. ergo pater est. qz stat qꝫ sit filius ⁊ nō habeat patrez sed matrē. Et causa ē. qz pater vel mater ē vnum correlatiuuz totale: filiꝰ vel filia aliud correlatiuū totale nō autem pater correlatiuum totale nec filius. Et si nō placet tibi hec prima limitatio dicas qꝫ pater ⁊ filius nō sunt correlatiua: sed bene pater vel mater filius vel filia. ¶ Scōa cum vbo subſtantiuo de scōo adiacente. qz nō sequit pater est barbatus ergo filius est barbatus. pater currit ergo filius currit. ¶ Tertia de pñti qz nō sequitur pater fuit. ergo filius fuit. pater erit. ergo filius erit. ¶ Quarta ꝓpōnibus significantibus ex cōpositione suoꝝ terminoꝝ precise primarie significantium 2ña est bona. pp subordinationem ⁊ variationē significatiōis. ¶ Quinta regula quatuor requirit limitatiōes. ¶ Prima a termino priuatiuo ad terminū infinitū propositionibus existentibus affirmatiuis: qz in negatiuis nō sequitur. vñ non valet lapis nō ē iniustus. ergo lapis nō ē non iustus añs ē verum ⁊ 2ñs falsum. ¶ Scōa nō facta alia variatione terminoꝝ. qz nō sequitur sortes ē iniustus ergo plato ē non iustus. qz variatum ē subiectuz. ¶ Tertia 2ña ē bona ipsa significante ex compositione suoꝝ terminoꝝ precise primarie significantium pp subordinationē ⁊ variationem significatiōis. ¶ Quarta vniformiter supponentium. qz nō valet quilibz hō ē iniustus. ergo ois hō est non iustus. ⁊ pp hoc soluit instātia magistri cū arguit a tempus fuit infinitum. ergo a tempus fuit nō finitū. ponendo qꝫ a tps fuerit ꝓteritū infinitū terminatū ad instās 2ñs añs ē verꝫ ⁊ 2ñs falsum. Silr cū arguit linea ē indiuisibilis. ergo linea ē non diuisibilis. añs est verꝫ cū nō bēat latitudinē ⁊ ꝓfunditatem. ⁊ tñ 2ñs est falsum. qz est diuisibilis ꝑm longitudinē. Dicit enim qꝫ infinitum ⁊ idiuisibile nō sunt termini priuatiui. qz nō dicunt defectum cum conueniant deo. quare nō mirum est si aliqua talis 2ña valet. ¶ Sexta regula quatuor limitationes regrit. Prima ab affirmatiua de ꝑdicato infinito vel priuato totali. ⁊ pp hoc nō valet: aial significat nō hoiem. ergo aial non significat hoiem. ¶ Scōa cū vbo de ꝑsenti ⁊ sic soluitur instātia magistri qz nō sequit: tu fuisti nō albus. ergo tu nō fuisti albꝰ. posito eni qꝫ heri fueris albus ⁊ pdicte niger: añs ē verum ⁊ 2ñs falsum. sed opz arguere cū determinatione i illis de ꝓterito ⁊ de futuro: vt si tu fuisti albus. ¶ Tertia in terminis rectis: qz in obliquis non tenet regula. vnde non sequitur asinus ē non sortis ergo asinus nō ē sortis añs ē verum ⁊ 2ñs falsuz: posito qꝫ ois asinus sit tā sortis q̄z plato nis. Silr non seqt sortis ē nō asinus. ergo sortes nō est asinus. posito. n. qꝫ sortes habeat asinū ⁊ equū añs est verū ⁊ 2ñs falsum. ¶ Quarta ad negatiuā de ꝑdicato finito ꝓpositionibus significantibus ꝑcise ex cōpositione suorum terminoꝝ ꝑcise primarie significantiuz pp subordinationē ⁊ variationem significatiōis. ¶ Quinta vniformitee supponentiū: qz non sequit: quilibet hō est non asinus: ergo ois homo non est asinus. ¶ Septima regula tres requirit limitationes. Prima a negatiua de ꝑdicato finito ad affirmatiuā de predicato infinito cum debito medio. ⁊ pp hoc soluitur instantia magistri: qz nō sequit sor. nō ē asinus. ⁊ sortes ē ergo sortes ē non asinꝰ. cū antecedēs sit verꝫ ⁊ 2ñs falsū. posito qꝫ sortes nihil habeat. qz ñ arguit cuz debito medio qō dz esse sor. ē aliqd. Silr non valet asinus nō est sor. ⁊ asinus est. ergo asinus est non sor. cuz antecedens sit verꝫ ⁊ 2sequēs falsū. dato qꝫ nullus asinꝰ sit alicuius. qz il lud non ē debitū mediū sed dz eē tale asinus ē alicuiꝰ. qō repugnat casui. Scōa 2sequentia ē bona ipsa significante ex cōpositiōe suoꝝ terminoꝝ ꝑcise primarie significantiuz. pp subordinationē ⁊ variationē significationis vt sepe dictum est. Tertia vniformiter supponentium. iō non sequitur Berta non est aliquis hō. ⁊ Berta est: ergo berta ē nō homo. sed bene seqt. ergo berta est nō aliquis homo.

c Ꝯ respōdenter ad ꝓdicta alie regule inferunt: quaꝝ prima est ista. Ab oibus exponentibus simul sumptis ad suum expositū est bona 2ña ⁊ econuerso. Et est regula ista vlis quibuscūqz ꝓpōnibus exponibilibus: vt vlibus exclusiuis: exceptiuis: ⁊ hmōi: vñ bene sequitur hō currit: ⁊ nihil est hō quin illud currat: ergo ois hō currit ⁊ ecōuerso. Silr hō currit ⁊ nihil ñ hō currit: ergo tm̄ hō currit ⁊c. ¶ Scōa regula est ista: ab oi exponibili ad quālibet suaꝝ exponentiuz est bona 2ña sed nō ecōuerso nisi gratia materie: verbi gratia ois hō currit ergo nihil est hō quin id currat: sed nō ecōuerso qz ex negatiua nō sequit affirmatiua: aliqñ tamē tenet gratia materie. vt hō est asinus ergo tm̄ hō ē asinus qz añs ē impoſe. ¶ Tertia regula ē ista ex cuiuslibet exponētis 2tradictorio sequit 2tradictorium expositi: sed nō ecōuerso: vnde bñ sequit aliquid nō hō currit ⁊ hō currit: ergo nō tm̄ hō currit: sed nō ecōuerso: qz ex negatiua nō sequit affirmatiua. ¶ Quarta regula ē illa. A resolutibꝰ ad resolutum ē 2ña bona sed nō ecōuerso: vt hoc ē hō et hoc currit: ergo hō currit nō tñ sequit hō currit: ergo hoc currit ⁊ hoc ē hō: qz post mille annos erit añs verus ⁊ 2ñs falsum. ¶ Quinta regula ē ista ab officiantibus ad officiatū est 2ña bona: sz nō ecōuerso: vt ista ꝓpō est vera hō est aial q̄ adequate significat hoiem eē aial: ergo verus est hominem eē animal: sed nō ecōuerso: qz añs posset necessarius ⁊ 2ñs 2tingens. ¶ Sexta regula est ista a descriptiōe ad descriptuz ē 2ña bona ⁊ ecōuerso: vt intelligo aliquid sub rōne qua hō: ergo intelligo hominē. ⁊ ecōuerso intelligo hominem ergo itelligo aliquid sub rōne qua hō. ¶ Septima regula est ista a sensu cōpositō ad sensum diuisū ⁊ ecōuerso nō valet argumentū: vt necessario hō est animal: ergo hō necessario ē animal. añs eni est verum ⁊ 2ñs falsum. Etiam nō sequit: albuz possibile ē eē nigrum: ergo possibile ē album esse nigruz. ¶ Octaua regula ē ista: Ab vna cā veritatis ad ꝓpōnem habentē illā cām ē bona consequentia: sed nō econuerso: vt dum hō currit: risibile currit: ergo homine currēte risibile currit: ista 2ña ē bona: sed nō ecōuerso homine currēte risibile currit: ergo dum hō currit risibile currit. qz posito qꝫ nihil currat ē tunc 2ñs falsuz cū asserat hominē currere. ⁊ tamē añs ē veruz quia cōcluditur eius veritas per aliam cām vitatis. vt si homo currit risibile currit. Dicatur ergo qꝫ propositio denominata ab ablt̄o cōsequentie habet tres causas veritatis. s. cōditionalē temporalem ⁊ causalem a quarum qualibet valet 2ña ad ꝓpositionem habentem illas causas. sed nō econuerso. ¶ Nona regula est ista ab actiua ad suā passiuam est consequentia bona ⁊ econuerso. vt sor. amat platonem. ergo plato amatur a sor. ⁊

ecõuerso. ¶Decima regula ẽ ista. A tertio ad iacente ad secundum adiacens affirmatiue siue a termino distraente ẽst ꝓsequẽtia bona. vt tu es Notanter dicitur affirmatiue. qz non sequitur tu non es asinus. ergo tu non es. dicitur etiã sine termino distrahente qz nõ sequitur antixps ẽ futurus. ergo antixps est quare ꝛc.

Ota quod in ser primis ꝛ octaua vna ꝓditio sufficit. s. ꝓña significante precise ex compositiõe suoꝝ terminoꝝ ꝑcise primarie significatiũ ꝓp subordinationem ꝛ variationẽ significatiõis. ꝛ propter hoc ꝓz ad instãtiã magistri ꝓtra illas. ¶Ad instantiam magistri contra primã qñ arguit qz nõ sequit ali qualis hõ currit: ꝛ non ẽ aliqualis quin talis currat: ergo qualislibet hõ currit. qz posito qz non sint in mũdo nisi homines albi quoꝝ aliqui currant aliqui sedeãt: añs ẽ verus ꝛ ꝓñs falsum. Dicitur qz ꝓña non valet. qz scõa exponẽs non ẽ illa assignata sed illa ꝛ nihil est aliqualis hõ qn illud currat. Similiter cũ arguit qz nõ sequit aliquant⁹ hõ currit: ꝛ nõ ẽ aliquantus hõ quin illud tantus currat ergo quantuslibet hõ currit: qz posito qz qlibet homo sit pedalis quantitatis: ꝛ aliquis currat ꝛ aliquis sedeat: añs ẽ verus ꝛ ꝓñs falsum. Dicitur similiter qz ꝓña non valet. quia secunda exponens non est illa assignata: sed illa ꝛ nihil ẽ aliquantus homo qn illud currat. ¶Et ad instantiam ꝓtra secũdam regulã cũ arguit qz nõ sequit tu incipis esse alb⁹ igitur tu es albus ꝛ nõ mediate ante instans ꝓsens fuisti albus: qz posito qz non sis albus sed imediate post instans ꝓsens tu eris albus est antecedens verum ꝛ ꝓsequens falsum vt patet: Dicitur qz ꝓña non valet. quia illa ẏba incipit ꝛ desinit non ꝓprie exponunt: sed habent duas cãs veritatis a quaꝝ qualibet ad ꝓpõnem habentem illas est bona cõsequentia ꝛ non ecõtra. Silr si arguatur illa ꝓña non valet tm̃ non ois hõ est animal: ergo nõ ois homo ẽ aial: ꝛ arguit per regulã: tenet ꝓña ꝛ assumptum ꝓbat. quia antecedens est verꝝ ꝛ ꝓñs falsum qz añs sit verum ꝓbat oẽ animal ẽ non ois hõ: ergo tantum non ois homo ẽ aial: tenet ꝓña ab vli ad suã exclusiuã de terminis transpositis: ꝛ antecedens ẽ verꝝ vt patet ergo ꝛ ꝓsequens. qz ꝓsequens prie cõsequentie nõ sit verꝝ ꝓbatur qz ꝯdictoriuz eius ẽ verũ. s. ois homo est aial. Dicit concedẽdo ꝓsequentiã sed negando antecedens ad ꝓbationẽ negatur ꝓsequẽtia: qz illa non est exclusiua illius vniuersalis: sed illa tantũ ens nõ omnis homo est aial: que ẽ vera ꝛ si dicitur que ẽ vniuersalis illi⁹ exclusiue tantum nõ ois hõ ẽ aial. Dicitur qz non bz vniuersalem quia ẽ negatiua. ¶Ad instãtiam cõtra regulam tertiam cum arguit qz nõ sequitur tu es aial. ergo tu non differs ab animali: quia antecedens ẽ verꝝ vt pz ꝛ ꝓsequẽs falsum qz ꝯdictoriũ ẽ verꝝ si tu differs ab animali quod ꝓbatur tu differs ab aiali quod ẽ asinus: ergo tu differs ab animali ꝛ illud ẽ asinus: tunc vltra ergo tu differs ab aiali tenet ꝓsequentia a copulatiua ad alterã partem antecedens ẽ verum ergo ꝛ ꝓsequẽs. Dicit qz ꝓsequentia ẽ bona ꝛ negatur qz ꝓsequens sit falsum: imo ꝯdictoriũ ẽ falsuz: ꝛ negatur illa ꝓsequentia: tu differs ab aiali quod ẽ asin⁹: ergo tu differs ab aiali ꝛ illud ẽ asinus: quia relatiuũ determinatum per signum confusiuũ non semper est sic resolubile: quia nõ sequitur: tu es ois hõ qui ẽ i a domo: ergo tu es omnis homo: ꝛ ille ẽ in a domo. ois hõ qui currit mouetur: ergo ois homo currit ꝛ ille mouetur. ¶Ad istantiã contra quartã regulam cum arguit qz nõ sequitur hoc nõ est homo: demonstrato asino: ꝛ hõ ẽ animal si ẽt rudibile ergo animal si est rudibile nõ est homo: quia antecedẽs ẽ verum ꝛ consequens falsum: probatur quia suum ꝯdictorium non ẽ verum. s. omne aial si ẽ rudibile ẽ hõ: vt pz per exponentes: aliquod animal si ẽ rudibile ẽ homo ꝛ nullus est animal quin illud si ẽ rudibile non sit homo. Dicitur qz ꝓsequentia sit bona ꝛ ꝓsequens est verum sicut ꝛ antecedens: ꝛ negatur qz ꝯdictoriũ ꝓsequentis sit verꝝ. Ad probationem dicit qz nõ bene sit assignata secunda exponens sz debet esse illa ꝛ nihil ẽ animal si ẽ rudibile quin illõ sit hõ ꝛ hoc est falsum: quia ꝯdictorium ẽ verꝝ. s. aliquod ẽ aial si est rudibile quod nõ ẽ homo. puta asinus. ¶Et ad instãtiam contra quintã regulã cũ arguit hec ꝓsequentia non valet: hec ꝓpositio est necessaria aial ẽ homo: que adequate significat aial esse hoiem. igitur animal esse hoiem ẽ necessarium: quia antecedens ẽ verꝝ vt pz ꝛ ꝓsequens falsum quia aial esse hominem ẽ impossibile: igitur falsũ est qz animal esse hoiez sit necessariũ ꝓsequentia bona ꝛ antecedens probat: hoc esse hoiem ẽ impossibile: demonstrãdo asinuz ꝛ hoc ẽ animal. ergo aial esse hoiem ẽ ipossibile: tenet ꝓsequentia ab iferiori ad suũ superius affirmatiue sine impedimento. Dicit ꝯcedo primã ꝓsequentiã ꝛ antecedens ꝛ consequens ꝛ nego qz aial esse hoiem sit impossibile. ꝛ ad ꝓbationem nego ꝓsequentiã ꝛ ad relatiuũ dicitur qz nõ arguit rõne totius extremi. Scõo qz arguit cuz ipedimento qz ly impossibile imobilitat illũ terminũ aial. vnde vt dictũ ẽ in vna regula ꝓñaz ab iferiori ad suũ superius imobiliter nõ valet ꝓsequentia. Et si instares qz arguit a resoluentib⁹ ad resolutã negatur hoc: qa hec ꝓpõ hoiem esse aial est ipossibile non est resolubiliter sed officiabiliter ꝓbãda. ¶Et ad instãtiam ꝓtra sextam regulã cũ arguit qz illa ꝓsequentia nõ valet. tu itelligis hoiez: ergo tu itelligis aliquid sub rõne qua est homo: quia posito qz nõ habeas intellectiões de hoie nisi simplicem. tũc antecedens est verꝝ vt pz ꝛ ꝓsequens falsuz. ꝓbatur. qz ois rõ hois est diffinitio. sed nõ i telligis aliquid sub rõne diffinitionis: quia nullam habes diffinitionez in mente vt suppono i casu: ergo ꝛ. Dicit qz ꝓsequentia fuit bona ꝛ ꝯceditur ꝓsequens sicut añs cuz dicitur ois ratio hois est diffinitio ipius. nego qñ rõ ipsius est denoiatio seu illõ ꝙ quod fit denoiatio homo: nã qz ab hũanitate denoiatur. ideo humanitas rõ ipius dicit ꝛ hec est illa ratio sub qua intelligis hoiem. ¶Septima regula tres regrit limitationes. Primo a sensu cõposito ad sensum diuisuz vel econtra: non in terminis discretis: qa i terminis discretis bene valet. vt possibile est te currere. ergo tu potes currere. possibile est antixp̃m esse ergo antixp̃m possibile est esse. Non in terminis simplicib⁹ sine impedimento alterius signi. quia in terminis simplicibus sine impedimento alicuius signi consequentia valet. quia bene sequitur possibile est hominem esse animal. ergo hominem possibile est esse animal. Si añt arguat cũ limitatiõe signi aut in terminis compositis nõ valet. vnde non segt omne animal esse est necessariũ ergo omne aial necessariũ est esse anima tua necessario est. ergo necessario aia tua est. album põt esse nigrum ergo possibile est albũ esse nigrum. Tertia ꝓsequentia est bona ipsa significante ex compositione suorum terminoꝝ precise primarie significantiũ ꝓpter subordinationem ꝛ variationez significationis. ¶Et ꝓpter hoc ꝓz ad instantiam magistri cum arguit. tu potes currere ergo possibile est te currere. ꝛ econuerso possibile est antixp̃m esse. ergo antixp̃m possibile est esse. Dicit enim qz in terminis discretis ꝛ simplicibus sine impedimento alicui⁹ signi est bona consequentia. in aliis vero non. ꝛ illud non est contra regulam ꝛ ad replicanduz cũ magister ꝓbat illaz consequentiam esse bonam album põt esse nigrum. g̃ possibile est album esse nigrum. qz sequitur album põt esse nigrum. ergo album est potens esse nigrum. tunc vltra. ergo est ens nigrum. tenet consequentia quia potens esse ꝛ ens conuertuntur. tunc vltra. ergo album est nigrum. ꝛ vltra. ergo possibile est album esse nigrum. tenet cõsequentia. qa omnis ꝓpositio de ꝓsenti infert vnam aliam de possibili de sensu composito. ergo a primo ad vltimum valet consequentia album põt esse nigrum. ergo possibile est album esse nigrum. Dicitur qz illa consequentia non valet. albũ

est potens esse nigrum: ergo album est ens nigrum. Ad pro
bationez dicit q' ly ens ⁊ potens esse materialiter quertun
tur: non tñ hoc totum ens nigrū ⁊ potens esse nigrū quer-
tunt ideo a quertibili ad cōuertibile non rōne totius extre-
mi non valet ꝓña. Et dico vlterius q' potens esse noialiter
sumptum nō quertit cum ly ens: quia antirps ē potens eē
⁊ tamen non ē ens. ⁊ in ꝓposito sumunt potens esse parti-
cipialiter. ideo non valet. Et ad instantiā ꝓtra octauam re
gulam cū arguit q' nonvalet illa ꝓña: a ꝓpositio ē va: ⁊ im
mediate ante instans ꝑsens non fuit vera: ergo a ꝓpō icipit
esse vera quia posito q' a ꝓpō in omni parte ꝓportionabili
impari hore ꝑterite fuerit vera: ⁊ in omni parī fuerit falsa:
⁊ sit nūc vera ⁊ scimus in istanti terminanti illā horam tūc
añs est vez ⁊ ꝓñs falsum q' añs sit vez ꝓ prima parte ps ꝓ
scōa ꝓbatur: quia a imediate ante hoc fuit falsum. ergo im
mediate ante hoc non fuit vez: ꝓña tenet añs ꝓbaf: añ hoc
fuit aliqua pars par. ſz qñcunqz fuit aliqua pars par a fu
it falsum: ergo imediate ante hoc fuit falsum q' ꝓñs ꝓnci-
pale sit falsum ꝓbaf: quia a nūc ē vez: ⁊ imediate ante hoc
instans fuit vez. q' imediate ante hoc fuit aliqua pars im
par. ergo a non incipit esse vez. Dicitur q' a incipit eē vez
⁊ ad argumentū nego primā ꝓñam factā quoniā nō recte
accipiunt cause veritatis sed sunt ille: a nunc ē vez ⁊ nō i-
mediate ante instans ꝑsens fuit vez: ⁊ hoc ē falsuz ꝓpter
veritatem sui ꝓtradictorii. ſ. imediate ante instans ꝑsens
a fuit verum ⁊ concedunt ista simul: imediate ante instans
ꝑsens a fuit verus: ⁊ imediate ante instans ꝑsens a nō fu-
it vez. nō tamen ꝓcedit cū prima ⁊ non imediate ante istās
ꝑsens a fuit verum. ¶ Nona regula duas requirit limi
tationes. ꝑ Prima ab activa ad passiuā ⁊ ecōuerso ē bona
ꝓña: ipsa significante precise ex cōpositione suoz terminoz
precise primarie significantiū pp subordinationez ⁊ varia-
tionem significationis. ¶ Scōa ⁊ vniformiter supponen
tium: ⁊ ꝓpter hoc soluit instantia magistri: quia non valet
promitto tibi denariū: ergo denarius promittitur a me ti-
bi: quia vbi promittā tibi denariū in ꝓfuso ⁊ nullū denari-
um tibi ꝓmittā: est añs vez ⁊ ꝓñs falsum. Silr non segtur
quilibet hō videt aliquē hoiem: ergo aliquis homo videt
a quolibet hoīe quia posito q' quilibet hō videat ꝑcise se
ipsum. añs ē verum ⁊ ꝓñs falsuz. Dicit enī q' nō valet ga
termini nō supponūt eodē mō sed in activa ly denariū sup
ponit confuse tantū. in passiua vo determinate: ſz sic debet
dicere: a me tibi ꝓmittit denarius. Silr in alia ly hoiez in
activa stat ꝓfuse tñ. in passiua vero determinate: sed ꝺbet
dici sic: a quolibet hoie videt aliquis hō. ¶ Decima regu
la quinqz limitationes regrit. ꝑ Prima a tertio adiacēte ad
scōm adiacens affirmatiue: q' negatiue nō sequit: null' hō
est currens: ergo nullus hō ē. Secūda sine termino distra-
bente. vnde terminus distrahens siue distractus dicit ter-
minus ampliatiuus ⁊ termin' transcendens ⁊ qcunqz pōt
indifferenter affirmari taz de eo qō est q̄z de eo qō non est.
Exemplū primi: iō non sequitur ille hō ē mortu': ergo iste
hō ē. ¶ Silr nō segt. Cesar ē opinabilis: g̃ cesar ē. Exem
plū scdi: iō non sequit rosa ē ens. ergo rosa est: similiter ens
in potentia ē: ergo ens in potentia ē. Exemplū tertii. priua
tio est principium: ergo priuatio est. Similiter nomen ꝑte
ritus ē terminus. ergo nomen preteritum est. Tertia condi
tio est bona ipsa significante ex compositione suorum ter-
minorum. precise primarie significantium propter subor-
dinationem ⁊ variationem significationis. Quarta vnifor
miter supponentium. ideo soluitur instantia magistri ch
mera eit terminus. ergo chimera est. Quinta extra excluſi
uas. ⁊ propter hoc soluitur instantia magistri cum arguit
quia non sequitur tantum homo est risibilis. ergo tñ ho-
mo est. quia añs est verum ⁊ consequens falsum. Dicitur
enim q' non valet in exclusiuis quia arguitur implicite ab
inferiori ad suum superius confuse distributiue. nam cum
dicitur tñ homo est in ly ē includit ens quod ē suum pri-
cipium quod stat distributiue ratione dictionis exclusiue.

u Vltimo de ꝓpositionibus hypotheticis
est dicendū modo ꝓsequi regulas assignā
do: quaz ꝓma est ista. A copulatiua af
firmatiua ad alteram eius ptem ꝓncipalem est
bona cōsequentia: non econuerso nisi gratia ma
terie: vt tu curris: ⁊ tu disputas: ergo tu disputas:
sed non sequit tu disputas: ergo tu curris ⁊ tu dis
putas: aliqñ tamen tenet gratia materie siue ter
minoz. ſ. quādo copulatiua fit ex duabus ptibus
quaz vna antecedit ad aliā tunc ab illa pte que
antecedit ad totā copulatiuā ē bona ꝓña: vt tu es
homo ergo tu es homo. ⁊ tu es animal: tu curris
ergo tu curris. ⁊ tu moueris. ⁊ notanter dixi affir
matiua. q' copulatiua negatiua ad alterā ptem
nō valet ꝓña verbi gratia nō tu es homo ⁊ tu es
asinus: ergo tu es asinus: q' añs verum. ⁊ ꝓñs fal
sum. Ex ista regula segtur q' a toto copulato ad
alteram ptem est consequētia bona: vt sor. ⁊ pla-
to currunt ergo sor. currit. ¶ Secūda regula est
ista. A pte ꝓncipali disiūctiue affirmatiue ad to
tam disiunctiuam est bonum argumentum sed
non econuerso: vt tu curris: ergo tu curris vel tu
es asinus: sed econuerso nō sequitur. q' non segt
tu curris vel tu es asinus: ergo tu es asinus. ali-
quando tamē tenet gratia materie. i. quādo dis-
iunctiua sit ex duabus ptibus quarus vna segtur
ad reliquam: tunc a disiunctiua ad illam ptem
que sequitur est bonū argumentū. vt tu es homo
vel tu es aial ergo tu es animal ⁊ tu es albus. vel
tu es coloratus. ergo tu es coloratus. Ex ista re-
gula sequitur q' a pte disiuncti ad totum disiun
ctum est bona consequentia: vt homo currit. er-
go homo vel asin' currit. ¶ Tertia regula ē ista
a disiunctiua affirmatiua cum destructione vni
us ptis ad alteraz partem est bona ꝓña. vt tu cur
ris vel tu sedes. sed tu non curris ergo tu sedes.
¶ Quarta regula est ista. A copulatiua negati
ua ad disiunctiuam affirmatiuam factā de pti-
bus contradictoris copulatiue affirmatiue ē bo
na ꝓsequentia vt non tu es homo ⁊ tu es asin' er
go tu non es homo vel tu non es asinus ⁊ econuer
so. ⁊ nota q' copulatiua affirmatiua hēt duo con
tradictoria: quorum vnum est copulatiua negā-
tiua in qua preponitur negatio. ⁊ reliquum ēvna
disiunctiua facta de partibus oppositis ipsius co
pulatiue. quare opz q' copulatiua negatiua ⁊ dis
iunctiua affirmatiua inuicem conuertantur ver
bi gratia tu es homo ⁊ tu es asinus. hz duo cōtra
dictoria: quorum vnum est hoc non tu es homo
⁊ tu es asinus: secundum vero est illud tu non es
homo vel tu nō es asinus. ¶ Quinta regula est
ista disiunctiua negatiua ad copulatiuam affir-
matiuam factam de ptibus oppositis disiuncti-
ue affirmatiue est bonum argumentum ⁊ econ-
uerso: vt nō tu curris vel tu sedes: ergo tu nō cur
ris: ⁊ tu nō sedes: ⁊ econuerso. Et ratio q' omnis

disiunctiua affirmatiua habet contradictorium p negationē ꝓpositam toti. ⁊ p copulatiuā factaꝫ de ptibus oppositis: vt tu curris vel tu sedes: huic contradicit quelꝫ istarum non tu curris vel tu sedes. tu non curris vel tu non sedes. ¶Sexta regula est ista. A conditionali affirmatiua cuꝫ suo antecedente ad ꝯñs eiusdem est bona ꝯña. vt si tu es homo tu es animal. sed tu es homo ergo tu es animal. ¶Septima regula est ista. A conditionali affirmatiua cuꝫ contradictorio ꝯñtis ad contradictorium antecedentis est bona ꝯña. vt antichristus est albus antichristus est coloratus. sed antichristus non est coloratus. ergo antixps non est albus. Et notanter dixi in ambabus regulis affirmatiua: quia de negatiua non tenent huius regule.

¶Riua regula quinq; limitationes requirit. ¶Prima a copulatiua affirmatiua quia a negatiua non valet vnde non sequit non tu es homo ⁊ tu es asinus: ergo tu es asinus: dato q; ly non caqat supra totum. ¶Secūda hypothetice probabili: a: non sequitur ipossibiliter tu es ⁊ tu non es: ergo tu non es dato q; aduerbium determinet totū. ¶Tertia ad quālibet partem principalē vel sibi ꝓportionabilē: quia nō sequitur tu es homo ⁊ tu es asinus vel tu es aial: ergo tu es asinus. Dicit ꝓportionabilem: quia in terminis relatiuis pp dependentiā non pōt fieri ꝯña ad partem relatiui: quia nō esset ꝯñs cum ppō non esset intelligibilis: vnde non sequitur aliquis homo currit: ⁊ plato est ille: ergo plato currit: ꝫ bene sequitur sibi ꝓportionabile: ergo plato ē aliquis hō currens. ¶Quarta ꝯña ē bona ipsa significante ex compositione suaꝝ partiū ꝑcise primarie significantiū pp subordinationē ⁊ variationem significationis: ⁊ ecōtra nō valet nisi de materia: ⁊ hoc ē cum fiat copulatiua ex ptibus principalibus quaꝝ vna antecedit ad aliā. tunc a parte antecedētis ad totā copulatiuaꝫ ē bona ꝯña ⁊ formalis: sed nō ē de forma: vt tu curris: ergo tu curris ⁊ tu moueris: tu es albꝰ ergo tu es albus ⁊ coloratus. Et ppter hoc ꝑ ad instantiā magistri cum arguit q; nō sequit aliquantū videt sor. ⁊ tm̄ videt plato: ergo tm̄ videt plato: quia añs est vex positio q; quilibet eoꝝ videat pedalem ⁊ ꝯñs falsum tenēdo ly tm̄ exclusiue. quia secunda exponens est falsa. Dico q; si ly tm̄ tenetur relatiue. in parte sicut in toto valet ꝯña. si autē aliter non ē pars eius. ideo nihil est contra regulā. ¶Regula annexa de copulato requirit quatuor limitatiōes. ¶Prima a copulato affirmatiuo: quia a negatiuo non sequitur vnde non valet non sor. ⁊ plato trahunt nauim. ergo sor. trahit nauim. ¶Secunda diuisiue tento: quia si collective tenet non valet. vnde non sequitur sor. ⁊ plato trahunt nauim ergo sortes trahit nauim: ⁊ pp hoc soluitur instātia magistri cum arguit q; nō valet sor. ⁊ plato sunt numerus binarius: ergo sor. est numerus binarius. Sili sor. ⁊ plato ferunt lapidem ergo sor. fert a lapidē quia in istis copulatum tenetur collective. tenetur autez collective qñ inest copulatum simal ⁊ non diuisim: aut quando per signum cōfusiuuz determinat. diuisiue vero opposito modo. ¶Tertia ad alteram eius partē principalē: quia non principalē non valet. ¶Quarta quia ꝯña est bona ipsa significante ex cōpositione suaꝝ ptium precise primarie significantium pp subordinationē ⁊ variationē significatiōis. ¶Quarta regula quatuor limitationes requirit. ¶Prima a pte principali disiunctiue: quia non sequitur asini sunt asini: ergo omnes homines sunt asini vel homines ⁊ asini sūt asini. quia non arguitur a parte principali: sed a parte partis principalis: ⁊ b tenēdo q; ly vel sit nota ꝓncipalis. ¶Secunda ad totam disiunctiuam. q; non sequitur: deus ē: ergo nō deus vel deus ē. dato q; ly nō cadat i totū. ¶Tertia hypothetice probabilē. q; nō segtur contingenter tu es ergo contingenter tu es vel tu non es. ⁊ dato q; hoc aduerbiū determinet totū. ⁊ sic cessat instātia magistri. ¶Quarta ē bona consequentia formalis ipsa significāte precise ex compositione suarum partium precise primarie significantium propter subordinationē ⁊ variationem significatiōis: vt sepe dictum est ⁊ econuerso non valet nisi de materia. ⁊ hoc est cum sit vna disiunctiua cuius vna pars principalis añcedit ad reliquā: tunc a disiunctiua ad partem que ē cōsequens est bona consequentia formaliter: sed non de forma vt tu curris vel tu moueris. ergo tu moueris. tu es albus vel tu es coloratus. ergo tu es coloratus. ¶Regula annexa de disiuncto quatuor requirit limitationes. ¶Prima a parte principali disiuncti. q; a parte non principali non valꝫ. ideo non segtur asini sunt asini. ergo asini ⁊ homines vel equi sunt asini. Secunda ad totum disiunctum diuisiue sumptum. q; collective non valet. ideo soluitur instantia magistri cum arguit q; non sequitur: tu differs ab asino. ergo tu differs ab homie vel ab asino. q; antecedēs est verum ⁊ consequens falsum: vt ꝑ per exponentes. Similiter non sequitur asinus est asinus. ergo ille homo vel asinus ē asinus demonstrando hominem. q; tenetur collective in omnibus his. ¶Ad quod cognoscenduꝫ nota q; collective sumit qñ determinatur per signū confusiuū vel discretū vel relatiuū. Exempluꝫ primi. tu differs a te vel a me. Exemplū secūdi: ille hō vel asinus ē asinus. volendo q; ly ille cadat supra totum subiectū. Exemplum tertii. vt sor. qui ē hō vel asinus ē risibilis. diuisiue autem tenet qñ nullo illoꝝ modoꝝ tenet. vt homo vel asinus currit. tu es homo vel asinus. Tertia affirmatiue q; negatiue nō valꝫ. ideo non sequit asinus ē asinus. ergo nō asinus vel homo est asinus. ¶Quarta fine termino officiabili. q; nō valet ad te currere segt hoiem currere. ergo ad te currere vel nō currere sequit hoiem currere. ¶Quinta ꝯña ē bona ipsa significante ex cōpositione suaꝝ partium ꝑcise primarie significantiū. ꝓpter subordinationē ⁊ variationē significationis: econtra vero non valet nisi gratia materie sicut in disiunctiua. ¶Tertia regula ser requirit limitationes. ¶Prima a disiunctiua affirmatiua: q; a negatiua nō sequitur. vnde non valet. non tu es asinus: vel tu es asinus: sed tu non es asinus. ergo tu es asinus. ¶Secunda ypothetice probabili. q; non sequit necessario tu es vel tu nō es. sed non necessario tu es. ergo tu non es. dato q; ly necessarium cadat in totum. ¶Tertia cum destructiōe vnius partis. q; aliter non valet. ideo non sequitur instantia magistri dicendo. tu es asinus vel tu nō es asinus. ergo tu es asinus. quia non destruitur aliqua pars. ¶Quarta principalis. q; non sequitur. tu es homo vel homo est asinus. ⁊ tu non es homo sed nullus homo ē asinus. ergo tu non es homo tenendo q; ly vel sit nota principalis. ¶Quinta ad alteram partem principalem. q; si ad partem non principalem non valet. q; non sequitur. tu es asinus vel tu es homo vel tu non es homo. sed tu non es asinus: ergo tu es homo. ¶Serta ꝯña est bona ipsa significante precise ex compositione suaꝝ partiuꝫ ꝑcise primarie significantiū propter subordinationem ⁊ variationem significationis. vt sepe dictum est ¶Quarta regula tres requirit limitationes. ¶Prima a copulatiua negatiua ypothetice ꝓbabili. q; si esset cathegorice ꝓbabilis non valeret. ideo nō sequitur non necessario tu es homo ⁊ tu sedes. ergo necessario tu non es vel tu non sedes. q; añs est vex cū ꝑdictoriuꝫ sit falsū. ⁊ tm̄ ꝯñs est falsum. q; quelibet pars principalis ē falsa. ¶Secunda ad disiunctiuā affirmatiuam factaꝫ de partibus oppositis. quia non valet aliter. ¶Tertia ꝯña est bona ipsa significante precise ex compositione suaꝝ partium precise primarie significantiū ꝓpter subordinatio-

uem ꝛ variationez ſignificationis. ¶ Similiter a diſiun-
ctiua negatiua hypothetice ꝓbabili: qz cathegorice ꝓbabi
li non valet: ꝛ ſic ſoluit inſtantia magiſtri: qz nō ſequitur non
neceſſario tu es vel tu ſedes. ergo non neceſſario tu nō es
vel tu non ſedes qz antecedēs eſt vez cum ꝓtradictorium
ſit falſum: ꝛ conſequens eſt falſum. vnde nota qz ſemp datur
contradictorium ipſius copulatiue affirmatiue ꝛ diſiūcti-
ue: affirmatiue ꝑ negationem prepoſitā: ſed non ſemp da-
tur ꝑ copulatiuā affirmatiuā factam de partibus oppoſi-
tis: niſi ſint hypothetice ꝓbabiles ꝛ nō cathegorice quali-
ter ſunt iſte. ¶ Tertia conſequētia ē bona ipſa ſignificāte p̄
ciſe ex cōpoſitione ſuaꝝ ptium precise primarie ſignifican
tiū: ꝓpter ſubordinationē ꝛ variationē ſignificationis: qđ
dictū eſt ſepe. ¶ Quinta regula ſer limitationes requirit.
¶ Prima a cōditiōali affirmatiua: qz nō ſequitur a nega-
tiua non ſi tu es hō tu es aſinus. ſz tu es hō. ergo tu es aſi
nus. ¶ Secūda hypothetice ꝓbabili. qz cathegorice ꝓba
bili nō ſequitur: impoſſibile eſt qꝫ tu ſis aſinus ſitu ſis hō. ſz
tu es homo. ergo tu es aſinus: dato qꝫ ly impoſſibile ca-
dat ſupra totum. Et ſic patet reſponſio ad inſtantiā magi
ſtri: qz non ſequitur. neceſſario tu es aial ſi tu es hō. ſz tu es
hō. ergo neceſſario tu es aial. vbi ly neceſſario i prima de
terminet totū: ſi autem determinaret ſolum illā partem: tu
es aial. maior ē falſa. ¶ Tertia cum poſitione ſui antece
dentis qz ſine poſitione non ſequitur: ſi tu curris tu moue
ris. ergo tu moueris. ſillr cū poſitiōe nō ſui antecedētis ſz
alieni nō valet. vnde non ſeqt: ſi tu es papa tu es ſacerdos
ſed tu es hō. ergo tu es ſacerdos. ¶ Quarta principalis
expliciti vel ipliciti: qz nō ſequitur ſi tu rides tu es letus: ſed
tu es letus. ergo tu rides. illud enim nō eſt principale an-
tecedens explicitū. Sillr nō ſequitur dicēdo niſi tu es aial tu
nō es homo: ſz tu es animal ergo tu non es hō. qz antece-
dens principale implicitū eſt: tu nō es aial ꝓpter negatio-
nem implicitā in ly niſi. ꝑ ſi nō. ¶ Quinta vl̄ ſibi ꝓportio
nabilis. qz non ſequitur: ſi antichriſtus eēt alb⁹ antichriſtus
eſſet coloratus ſz antichriſtus eēt albus. ergo antichriſtus
eſſet coloratus. qz minor ꝛ concluſio nō ſunt intelligibiles
cū nō ſint oratiōes perfecte: ſz ſibi proportionabiles. l. āti
chriſtus ē alb⁹. ¶ Serta ad poſitionē ſui antecedētis ꝑn
cipalis. qz non ſequitur: ſi tu rides tu rides. ſed tu rides ſi tu
rides. ergo tu rides. ¶ Septima conſequētia eſt bona ipa
ſignificāte p̄ciſe ex cōpoſitione ſuaꝝ partiū precise prima
rie ſignificātiū ꝓpter ſubordinationē ꝛ variationez ſignifi
catiōis vt ſepe dictū eſt. ¶ Serta regula totidez reqrit li
mitatiōes. ſ. a cōditionali affirmatiua hypothetice ꝓbabi
li cū deſtructiōe ſui conſeqntis ꝑncipalis expliciti vl̄ impli
citi ad deſtructionē antecedentis ꝑncipal̄ cōſeqntia ſigni
ficāte precise ex cōpoſitiōe ſuarū partiū p̄ciſe primarie ſi-
gnificantiū conſeqntia eſt bōa tā formalr q̄z ō forma. Et ad
inſtantiā magiſtri cū arguit qꝫ non ſeqt neceſſario ſi anti-
chriſtus eſt alb⁹ antichriſt⁹ eſt colorat⁹. ſz antichriſtus nō
eſt coloratus. ergo neceſſario antichriſtus nō eſt albus qz
antecedens eſt vez ꝛ conſeqns falluz. Dicit negādo conſeqn-
tiaz qz ſolū oz concludi illa antichriſtus non eſt albus. ex
quo ly neceſſario nō eſt ps antecedentis nec conſeqntis. Et
ad inſtantiā ſpālez magiſtri cū arguit qꝫ illa conſeqntia nō vz
ſi tu es hō neceſſario tu es aial. ſz nō neceſſario tu es aial
ergo tu nō es homo qz ꝓns eſt falſum: vt ps ꝛ antecedens
verū pro ſecūda parte patet: qz cōtradictoriū eſt falſum. ꝑ
prima pte ꝓbatur: tu es aial ſi tu es homo neceſſario ergo
ſi tu es hō neceſſario tu es animal. tenet conſequētia a con
uertibili ad conuertibile. Reſpōdet magiſter dubitando an
cōſequētia valeat an nō qz diſtinguit an ly neceſſario ſit ps
antecedētis vel conſequētis. ſi antecedētis negat conſequētiā.
qz nō ſequitur oppoſitū conſequētis: ſz oz ſic ſumi: ſz tu non es
aial: ergo tu nō es hō neceſſario ꝛ tūc conceditur conſequētia ſed
negat minor. Si vero ſit ps conſequentis conceditur conſequentiā
ſed negat conditionalis. qz equiualet huic cōditionali fal
ſe: ſi tu es hō tu es animal neceſſario. Et tūc ad argumen
tū negat conſequētia: qz nō conuertitur ille ꝓpōnes: cū in ꝓma
ly neceſſario ſit ps antecedētis: i ſcōa vō ſit ps conſequētis:
ꝛ ſic ꝑz ſolutio ad argumentū. ¶ Aduerte tamen qꝫ ſi qđ
diminute locuti ſumus in his conſequentijs: diffuſe dicem⁹
ꝓtra conſequētias. ꝛ adhuc diffuſius in tractatu noſtro quē
fecim⁹ ſupra ꝓnas Strodi: ad quē recurre ſi placet.
¶ Et ſic eſt finis huius tractatus.

¶ De ꝓbationib⁹ terminoꝝ tractat⁹ incipit.

Qualiter ꝓpoſitiōes illatiue ꝓbentur
preſenti doctrina dignoſcit ſatis ple-
ne. Et primo nāqz a reſolutione ē in
cohandū qua indefinite ꝑticulares ꝛ
ſingulares ō ſubō non pronomine demonſtrati
uo rationabiliter inferunt. Quelibet ergo talis
eſt taliter inferenda: vt pro antecedente ſumant
duo demonſtratiua: in quorum primo predicet
predicatum reſoluendo ꝛ in ſecundo ſubiectum
verbi gratia: homo currit ſic reſoluit: hoc currit:
ꝛ hoc eſt homo: ergo homo currit. Exemplum i
obliquo: vt hominis eſt aſinus: huius eſt aſinus:
ꝛ hoc eſt hō. ergo ꝛc. Et ita in alijs caſibus ſin-
gularis numeri dicatur. Exemplum in nume-
ro plurali vt homines currunt: hi currūt: ꝛ hi ſūt
homines ergo ꝛc. Exemplum in obliquo: vt ali
quorum contradictoriorum alterum eſt verum.
Horum alterum eſt verum: ꝛ hec ſunt contradi
ctoria: ergo ꝛc. ꝛ ita dicat in alijs caſibus ita qꝫ
ſemper prima demonſtratiua ſit eiuſdem caſus
cum reſoluēda. Secunda vero continue in rec-
to ſumat. Sed propoſitiones de vbo ampliati-
uo eodem modo probant excepto hoc qꝫ ſecūda
demonſtratiua oz eē de vbo diſiuncto verbi ſub
ſtantiui de p̄ſenti ꝛ eiuſdē de preterito vel futuro
aut alterius: vbi gratia homo currebat. ſic reſol-
uit hec currebat ꝛ hoc ē vl̄ erat homo ergo ꝛc.
Itē homo diſputabit: hoc diſputabit: ꝛ hoc ē vel
erit homo ergo ꝛc. ita qꝫ vbū ſubſtātiuū ſumptuz
ſecundo loco ſit ſemper conſimilis temporis cū
verbo reſoluende propoſitionis. Sed quando ꝑ
poſitionis reſoluende verbum principale eſt ly
poteſt contingit incipit vel deſinit. Scōa ꝓpoſitio
erit de ſecundo verbo conſimili: vt hō poteſt eſſe
albus. hoc poteſt eſſe album. ꝛ hoc eſt vl̄ poteſt eſ
ſe homo ergo. Item album incipit eſſe nigrum:
hoc incipit eē nigrum: ꝛ hoc eſt vl̄ incipit eē albū
ergo: ꝛ ita dicat in plurali vt pri⁹. ¶ Modus cō
ſimilis eſt tenēdus in ꝓpoſitionibus de extremo
copulato uel diſiuncto vt hō vel aſin⁹ currit: ſi to
tum diſiunctū eſt ſubiectū reſoluat ſic: hoc cur-
rit: ꝛ hoc eſt hō vl̄ aſinus ergo. Si autē prima ps
fuerit ſubiectū ſic reſoluit: hoc vl̄ aſinus currit ꝛ
hoc eſt hō ergo. Et ita dicēdum in illis de copu
lato ꝛ cōditionato ſubiecto: vt hō ꝛ aſinus currit
Propō ſi ē impoſſibilis eſt falſa. Item eſt dicē
dū de particulari ꝛ ſingulari reſolubili affir-
matiua ſicut idefinita: vt aliqs hō diſputat. ſor. cur-

rit. Sed ptic̃laris vł idefinita negatiua hꝫ duplicem modũ probandi. ¶Primus dictus est vt hoc nõ currit: ꝛ hoc est hõ: ergo homo nõ currit. vbi autem videat ꝙ iste modus non ꝺseruiat sumatur cõtradictoriũ illius vt chimera non currit. Nec idefinita probari nõ põt ꝑ duo demonstratiua: qꝛ semꝑ secũda esset falsa. ſ. hoc est chimera. iõ ad veritatem videndam istius sumat cõtradictoriuꝫ. ſ. oĩs chimera currit. ꝛ qꝛ hec est falsa. iõ illa est ṽa. Cõsimiliter est dicendũ i aduerbijs. vbi subiectũ fuerit aduerbium hẽns terminum infra se: vt aliquãdo tu es: nunc tu es. ꝛ nunc est aliquãdo ergo. Itẽ heri tu fuisti. tũc fuisti: ꝛ tunc est vel fuit heri ergo. Itẽ añ. a. tu disputabis: tũc tu disputabis: ꝛ tunc est vel erit añ. a. ergo. Itẽ alicubi tu es: ibi tu es: ꝛ ibi est alicubi: ergo ꝛ ita de preterito ꝛ futuro dicat vt dictum ẽ in tẽporali. Ex predictis ifero ꝙ ẽt probande sũt propõnes indefinite ꝛ ptículares de ṽbo substantiuo ꝓsentis temporis: ꝛ de predicato participio: sicut propõnes de ṽbo principali illius participij. Uolo dicere ꝙ ita probãda est hec resolubiliter. Adã est preterit⁹ sicut illa Adam fuit: ꝛ illa antichristus est futur⁹: sicut illa antichristus erit vt hoc erit ꝛ hoc est vel erit antichristus. ergo antichristus ẽ futur⁹. Aliqs hõ ẽ intersect⁹: hoc est intersectũ: ꝛ hoc ẽ vel fuit aliqs hõ: ergo ꝛc̃. Item ſoꝛ. est potẽs eẽ: hoc est potẽs esse: ꝛ hoc est uel potest esse ſoꝛ. ꝛc̃. ¶Juxta p̃dicta sẽgt veritas multarum propositionum. ¶Pria ẽ illa. Senex erit puer. ꝑbat hoc erit puer ꝛ hoc est uel erit senex: ergo ꝛc̃. Demõstrãdo unũ q est puer ꝛ erit senex ¶Secũda propõ puer fuit senex: ꝑbatur hoc fuit senex: ꝛ hoc est uel fuit puer. ergo demõstrãdo unũ senẽ. ¶Tertia ꝑpõ albũ fuit: qñ non fuit album ꝑbatur ꝛ pono ꝙ tu sis albus: ꝛ cõtinuẽ ante hoc fueris niger illo posito hoc fuit qñ non fuit albũ ꝛ hoc est vel fuit album ergo ꝛc̃. ¶Quarta ꝑpõ pẽ erit quãdo non hẽbit filiũ neqꝫ filiã. ꝑbatur hoc erit qñ nõ habebit filiũ neqꝫ filiam. ꝛ hoc est vel erit pẽ ergo. demõstrãdo vnum ꝓem q remanebit post mortẽ filioꝫ ꝛ filiaꝫ. ¶Quinta propositio. aliquo maiori te ꝛ quolibꝫ minori tu es minor. ꝓbatur. isto tu es minor demonstrãdo vnum maiorẽ te. ꝛ iste est maior te ꝛ quolibet miori te. ergo ꝛc̃. ¶Sexta propõ. aliquo minori te. ꝛ quolibꝫ maiori te tu es maior ꝓbatur isto tu es maior demonstrando unum minorez te. ꝛ hoc est minus te ꝛ quolibet maiori te. ergo ꝛc̃. ¶Septima propositio album potest esse nigrum: ꝓbatur hoc potest esse nigrum demonstrando te ꝛ hoc est vel potest esse albuꝫ ergo ꝛc̃. Et ita probat ista. Sedẽtẽ possibile est currere. ¶Octaua ꝓpositio. Ueruꝫ est ꝙ mundus non fuit: ꝓbat. hoc est quot mundus nõ fuit demõstrando illã tu es. ꝛ hoc est veruꝫ ergo ꝛc̃. ¶Nona propositio. Necessarium est quot deus nunquam erit. ꝓbat hoc est quot deus nunquam erit demonstrãdo celum. ꝛ hoc est necessariuꝫ ergo ꝛc̃. ¶Decima propositio. ¶Possibile ẽ quot nihil fuit ꝛ quot nihil erit. ¶Probat. hoc ẽ quot nihil fuit ꝛ ꝙ nihil erit demõstrando instãs ꝓsens. ꝛ hoc est possibile ergo ꝛc̃. ¶Undecima propositio. Candela lucens est extincta probatur. hoc est extinctum demonstrando candelam iaꝫ extinctam que prius fuit lucens ꝛ hoc est vel fuit candela lucens ergo ꝛcetera. ¶Duodecima propositio viuum est mortuum. ¶Probatur hoc est mortuum demonstrando Adaꝫ. ꝛ hoc est vł fuit viuum ergo ꝛc̃.

Aduerte primo circa titulũ hui⁹ tractatus q dicitur de ꝓbationib⁹ terminoꝝ. Et primo circa ly ꝓbationib⁹. qꝛ ꝓbare ꝓpõnem est veritatẽ ei⁹ ostendere. Improbare vero est fallitatẽ oñdere vel demõstrare: In generali autẽ vn⁹ est modus ꝓbãdi ꝓpõnẽ eẽ verã vel falsam. ſ. ex primario ei⁹ significato: si primariũ eius significatum est verũ ergo: ipsa ẽ va ꝛ ecõtra. vł ꝑmarie significat sic ẽ ergo ẽ vera. falsitas vero per oppositũ. In speciali vero quadrupl⁹ cõtingit ꝓbare ꝓpõnẽ. aut a priori si causam hꝫ ex qua ſegtur eius ꝑmariũ significatũ. vt hõ currit ꝓbat a priori sic: qꝛ hẽt voluntatẽ currẽdi ꝛ non impedit. A posteriori autẽ ꝑ suũ inferi⁹: vel ꝑ aliquã veritatẽ aut ꝑ aliquam cãz sue veritatis: vt hõ currit ꝓbat a posteriori ꝑ illaz: qꝛ ille homo currit. ergo hõ currit aut ex oppoſito. ſ. ex conteadictorio: capiẽdo oppositũ cõtradictoriũ. ꝓbãdo ip um eẽ falsuz: quo fcõ ſegtur ꝓpõnez quã volueris eẽ veram iurta primũ principiũ aut ab equo ꝓbãdo ꝑ suas ꝓponẽtes vel descriptionẽ vel aliqõ ꝙertibile magis notũ vt ꝓbando ꝙ oĩs homo ẽ risibilis ꝑ hoc ꝙ hõ est risibilis ꝛ nihil ẽ hõ qn illud sit risibile ergo ꝛc̃. Aliqñ añt vn⁹ modus probandi efficacioꝛ vel facilioꝛ altero dicitur. ¶Aduerte secundo circa ly terminoꝝ ꝙ variatio propositionis oꝛtum sumit ex terminis. quotuplices enim sũt termini totuplices sũt propositiones. Terminoꝝ autẽ alij mediati. alij immediati. Termini imediati sunt termini simplices non resolubiles in aliquid aliud: vt pronomina demõstratiua singularis numeri. vt ego ipse iste hic ꝛ is ꝛ ad uerbia demonstrandi vt nunc tunc hic ibi. ꝛ hoc verbum est ꝓsentis tẽporis. dicuntur autẽ immediati qꝛ carẽt medio per quod possint probari tãꝫ ꝑ notius qꝛ nullus terminus est notioꝛ istis. Mediati vero sunt termini resolubiles in aliqd aliõ vt termini cões ꝛ breuiter oẽs ꝑter ſupra dictos de qbus abunde dictũ est in ſummulis. Termini mediati diuidunt qꝛ alij sunt resolubiles vt termini communes puta vt nomina verba participia aduerbia habentia significata inferiora. Alij sunt exponibiles vt signa vniuersalia dictiones excluſiue exceptiue ꝛ sic de alijs. ratiõe quoꝝ propõnes exponibiliter probant. Alij sunt officiabiles vt termini imitantes ad ſensum compoſitũ ratione dicti vel orationẽ infinitiuã. Alij sũt descriptibiles vt termini ꝙcernẽtes actũ mentis determinãtes incõpleruz verbale. Alij hẽnt cãs veritatis vt incipit ꝛ desinit ꝛ ablatiuꝰ in ꝙsequẽtia. Consilr ꝓpõ diuidit. qꝛ alia est imediata q nõ habet mediũ ꝑ qõ possit probari alia mediata. ſ. q hꝫ mediũ ꝑ qõ possit probari ꝛ mediata qntupler est. ſ. resolubilis exponibilis officiabilis descriptibilis ꝛ habẽs causas veritatis. de qbus ꝑ ordinẽ videndum est.

¶Propositio resolubilis est triplex ſ. indefinitiua particularis ꝛ singularis de non subiecto demonstratiuo. Dicit añt hec probatio resolutio quasi retro ſolutio

q: est resolutio i ꝓncipia q̄ sūt retro. Hec āt resolutio fit p duo demōstratiua in quoꝝ ꝓio ꝑdicaꝫ ꝑdicatū ꝓpōis resoluende. i scōo vo ꝑdicaꝫ subm̄ eiusdē vt hō currit: sic resoluit: hoc currit ꝛ hoc ē hō: ergo hō currit.

V Niuersalis ꝓpositio affirmatiua exponibiliter. probaꝫ p suā ꝓtacentē ꝛ vniuersalē negatiuā sibi corrūdentē vt ois hō currit: exponiꝫ sic: hō currit: ꝛ nihil est hō qn illud currat: ergo ꝛc̄. Exēplū in numero plurali vt oēs hoies currūt: hoies currunt: ꝛ nulla sūt homines qn illa currāt ergo ꝛc̄. Cōsimiliter in obligs casib⁹ ꝓter hoc q̄ in negatiua exponente ponaꝫ subiectū vniuersalis semp in recto ꝛ relatiuum in obliquo ꝫ simili cū obliquo ꝓpositiōis exponēde: vt cuiuslibet hois asin⁹ currit hois asin⁹ currit ꝛ nihil est hō qn illius asinus currat: ergo ꝛc̄. Itē oium ꝙtradictoriꝝ altera ps est vera cō tradictoriorum altera pars est vera: ꝛ nulla sunt cōtradictoria quin illoꝝ altera pars sit vera: ergo ꝛc̄. Ita q̄ semp relatiuū sequaꝫ ly qn. Postremo vero ois termin⁹ q se tenet a pte predicati: ꝛ ita i alijs casibus est dicendū. ¶ Cō ꝙsimili ꝓbāt ꝓpositiones vniuersales de vbo ampliati uo ꝓter hoc q̄ in secūda exponēte poniꝫ verbuz disiūctū: vt in resoluētib⁹: vbi gratia: ois hō fuit sic exponiꝫ: hō fuit: ꝛ nihil est vel fuit hō qn illud fuit ergo ꝛc̄. Itē oē albū disputabit. albū disputabit: ꝛ nihil est vel erit album. quin illud disputabit ergo ꝛc̄. Oē albū pōt eē nigrū: ꝛ nihil ē vel pōt eē album qn illud possit esse nigrū ergo ꝛc̄. Itē ois hō incipit disputare. hō incipit disputare ꝛ nihil ē vel incipit esse hō qui illud incipiat disputare ergo ꝛc̄. In obligs casib⁹ etiā consimiliꝫ exponaꝫ tenēdo modū priozē de rlo. ¶ Consiliꝫ exponunꝫ ꝓpositōes de ꝓsenti habētes ꝑdicatuz participium alicuius vbi ampliatiui: vt ois hō ē ꝓteritus exponiꝫ sic hō ē ꝓteritus ꝛ nihil ē vel fuit hō quin illud sit ꝓteritus ergo ꝛc̄. Itē oē albū ē gñandum: album ē gñandum ꝛ nihil ē vl̄ erit album: quin illud sit gñandum ergo ꝛc̄. Sz ꝓpositiōes de subiecto cōposito pñt dupliꝫ exponi ꝑm q̄ subm̄ pōt eē totum compositus vl̄ pars: vt ois homo vl̄ asin⁹ ē asin⁹: si subiectū ē totum disūctum sic exponiꝫ: hō vl̄ asinus ē asinus. ꝛ nihil ē homo vl̄ asinus quin illud sit asinus: ergo ꝛc̄. Si vo ꝓcise prima pars ē subiectum ꝓa exponēs erit illa nihil ē homo: quin illud vl̄ asinus sit asinus. Et sic illa vlis erit falsa primo mō ꝛ ꝫo mō vera Et ita de alijs dicaꝫ cuiuscunqz cōpositiōis existantvel casus. Vlis autē negatiua non exponitur: sz dupliꝫ probatur: aut p sua singularia aut p suum contradictorium: vbi gratia nullus homo ē chimera probatur sic ꝑmo: nec ille homo est chimera nec ille hō ē chimera: ꝛ sic de singulis ergo ꝛc̄. ꝫo modo probatur sic illa propositio ē falsa aliquis homo ē chimera ꝛ illa cōtradicit isti nullus homo ē chimera: ergo hec ē va ꝛ communiter in oibus alijs talis modus seruet. Ex ꝑdicto mō probandi ꝓpōnes vles affirmatiuas infero aliquas ꝓpositiones: prima est ista. Omne qō fuit ē: probatur: aliqd qō fuit est: ꝛ nihil est qō fuit qn illud sit: ergo maioꝛ est manifesta ꝛ similiꝫ minoꝛ: qꝛ suū cōtradictoriū ē falsum vz aliqd ē qō fuit qō nō est: huiꝰ nāqz est iplicatio contradictiōis. Et ita ꝙceditur q̄ oē qō erit est: omne quod pōt esse est. ꝛ oē quod est itelligibile aut imaginabile est. pz quelibz istarum ex suis exponentibus in quarum negatiua dz poni vbum di iunctum: quia vbum principale ipsius vlis ē solummodo vbum de ꝓsenti absqz participio sub seqnte alicuius vbi ampliatiui. ꝫa propositio omne qō non fuit est ꝓbaꝫ. aliqd qō nō fuit est sicut instans pñs. ꝛ nihil est q̄ nō fuit quin illud sit ergo ꝛc̄. ꝫa exponēs iterum est va qꝛ suum ꝙtradictoriū iplicat ꝙtradictionē vz aliqd est qō nō fuit qō nō est. Et ꝙceditꝫ q̄ oē qō nō erit est. ꝛ oē qō nō potuit nec poterit eē ē. tertia ꝓpō quolibz maiori te ꝛ quolz miori te tu es miοꝛ. ꝓbaꝫ aliquo maiori te ꝛ quolibz minori te tu es miοꝛ. vt ꝓbatuz est in alio caplo. ꝛ nihil est maius te ꝛ quolz minori te qn illo tu sis minoꝛ. ergo ꝛc̄. minoꝛ pz qꝛ suū ꝙtradictoriū est falsum. Quarta ꝓpō. quolz minori te ꝛ quolz maiori te tu es maioꝛ ꝓbatur. aliquo minori te ꝛ quolz maiori te tu es maioꝛ ꝛ nihil est minus te ꝛ quolz te maiori qui illo tu sis maioꝛ ergo ꝛc̄. pz ꝙña cū maiori ex alio caplo: minoꝛ ꝓbatur p suum cōtradictoriuꝫ qō est falsum vz aliquid est minus te ꝛ quolz maiori te quo tu non es maioꝛ quare ꝛc̄.

Propositio exponibilis est multiplex. s. vlis affirmatiua ꝛ ois gradus cōparatiōis. dicit āt ꝫ expositio. i. ex positio. qꝛ qō intus latet extra poniꝫ: nō expositio dicit declaratio termini min⁹ noti p magis notū: ꝛ nō est ꝓbatio a ꝓori nec a posteriori nec a ꝑdictorio sz ab equo. Hec āt ꝓbatio fit p ꝓtacentē ꝛ vlem negatiuā sibi corrūdentē. vt ista: ois hō currit: sic exponiꝫ: hō currit: ꝛ nihil est hō qn illō currat. ergo ois hō currit. ¶ Aduerte vlteriꝰ q̄ ꝓpō vlis affirmatiua quadruplicꝫ pōt ꝓbari. s. a ꝓori: a posteriori: ab opposito: ꝛ ab eq̄. A priori sic: oē aial rōnale est disciplinabile: ois hō est aial rōnale ergo ois hō est disciplinabilis. A posteriori inductiue ꝓbari pōt p sua singularia: ꝛ i fine dz addi: ꝛ sic de singulis sz adhuc vt aliqua sint singlaria alicuiꝰ vniuersalis oportet q̄ hēāt ꝑdicata synonyma: cū ꝑdicatū dz esse vniuersale ꝛ subiectū pticulare eiusdem. demptis signis: ꝛ voco signa nciа distributiua: ꝛ pnoia demōstratiua: vbi gratia. singlāres iliꝰ ois hō est aial sūt ille: iste hō est aial. ꝛ ilte hō est aial ꝛ nō talia illō risibile est aial: aut ille hō est subā aiata sensitiua q̄ꝫuis equaleant. Ex opposito pōt sic ꝓbari ois hō est q̄ꝫtus est vera: qꝛ ꝙtradictoriū est falsum. s. hō non est q̄ꝫtus qꝛ tūc hō nō sufficeret ridere nec exercere alias cpatiōes hois: ergo ista est vera ois homo est q̄tus. ¶ Quarto ꝙtingit exponibiliꝫ ꝓbari p ꝓtacentez ꝛ vniuersalez negatiuā sibi corrēspōdentez. ꝛ hic est modus magis vsitatꝰ frequenter. n. graue est inuenire mediū ꝓbādi hmōi vniuersales ꝓpositiones a priori: cū lateat in pluribus cā. Difficile est etiā ꝓbare a posteriori p singlaria: qꝛ ītat vlem esse

notā q̄libet singulari exīstēte ignota loquēdo de noticia di
sticta: vt illa oīs mula ē sterilis. stat ēt ecōtra quālibz singu
larē eē tibi notā vl̄ exīstēte ignota vt si solū sint tres eq. s.
a b c quos videas currere: nescis tñ ipsos esse oēs equos
tūc tu scis quālibet singularē istius vl̄is omnis equus cur
rit. ⁊ tñ tu nescis illā vl̄em q: nescis istos esse oēs equos.
Stat ēt vl̄em eē necessariā qualibz singulari exīte ꝓtigēti:
vt illa. oīs hō ē aial ⁊ eō nullū aial exīs i a domo ē asinus
posito q; hodie sint hoies eras vo asini. Stat ēt vl̄em esse
possibilē qualibz singulari exīstēte ipossibili. vt oē aial exi
stēs i a domo ē asin⁹ posito q; sint hoies solū in a domo. ⁊
eō stat vl̄z eē ipossibilē qualz singlāri exīte possibili vt pz
ō istis: oē aial ōsinit eē. oīs hō corrūpit. vtrūq; istoꝝ ꝓtra
dictorioꝝ ē verꝝ. hoc clare determinat a magistro i logica
magna in capl̄o de suppōne pſona. sūt aūt introducta ꝫ ad
declarādū q; vl̄is nō puertit cū suis singularib⁹. ⁊ ētvt de
clarat vnū cōcelariū magistri in libro sup illo textu. Est āt
alia p̄cognoscere q; mltos latet. Probare ēt ex ōdictorio
obscuꝝ est frequēter cū ꝓtingat illud eē min⁹notū: cū autē
pbatio de equo p exponētes sit p notiora semp. ergo hec
pbatio magis vītata est. Dubiū est circa pmā ꝛcl̄onē
q̄ est oē qō fuit est. q: vidēt falsa: cū sequat: oē qō fuit est.
ergo tñ qō est fuit. pz ꝓña ab vl̄i ad exclusiuā de terminis
trāspositis. ⁊ tamē ꝓñs est falsuz vt pz p exponentes ergo
añs est falsuz. Dubitat cōsimiliter circa scdam conclu
sionē q̄ est illa. Oē qō non fuit est. cū sequat: oē qō nō fuit
est: ergo tñ qō est nō fuit: ꝓñs est falsum vt pz. ergo ⁊ ante
cedens. Ad hec sūt due opiniōes. Una dicit q; subm̄ il
lius vniuersalis solū supponit p eo qō est ꝓpter verbuz ꝑn
cipale p̄sentis tpis sine aliqua ampliatiōe. ⁊ tūc exclusiua
sibi correspondens est ista tñ ens est qō fuit ⁊ sic vtraq; ē
vera. Alia opinio vult q; sub illo termino incluso in ly
omne liceat descendi i ordine ad illud verbū fuit. ⁊ sic ista ē
falsa q: segt̄ ꝫm eā: oē qō fuit est cesar fuit ergo cesar est. ⁊
sic exclusiua sibi correspōdēs ē falsa. s. tñ qō fuit ē. Pau
lus āt pgul'. i dubijs suis in scōa pte principali vbi agit ō
pbationib⁹ terminoꝝ ptinentiū ⁊ īmptinentiū in limitatio
ne illi⁹ ab vno cōuertibili ad reliquū est bona ꝓña: dicit q;
ly ens inclusum in ly omne suppoit copulatim p eo qō fu
it ⁊ est iō nō supponit ampliative: q: nō distūctim suppo
nit. Hoc idem vult magister: q: hec est melior. Ex his pa
tet q; illa est cōcedenda ꝫm magistrū: cesar fuit. ⁊ illa est ne
ganda: cesar est qō fuit. q: in prima stat ampliative: in se
cūda vero non ⁊ iō iplicat simul q; cesar est: ⁊ q; cesar fuit
Similiter illa est cōcedenda: cesar est preterit⁹: ⁊ hec est ne
gāda cesar est qō est p̄teritū ⁊ p hoc patet solutio ad illud
argumentū qō solet fieri. Omne qō fuit est: cesar fuit ergo
cesar est negatur consequentia: quia minor debz esse: cesar
est quod fuit. ⁊ tūc negatur minor.

Propō officiabilis est ista cuius dcm̄ vl̄
p oratio infinitiua determinatur aliquo
termino modali vel cōcernente actuz
mētis. Termini modales sunt isti: ve-
rum falsum: necessarium: ꝓtingēs: possibile ⁊ im
possibile. Termini vero ꝛcernētes actum mētis
dñr isti: Scio: dubito: credo. volo: nolo: intelligo:
cognosco: ⁊ siles ac etiā ipsoꝝ participia. huius-
modi autē termini aliq̄ facīūt sensum cōpositū
aliq̄ diuisum: faciūt sensum ꝛpositū q̄ p̄cedūt
totaliter dcm̄ vel orationē infinitiuaz aut finalr
subsequunt: vt possibile est sor. currere. Sor. cur
rere ē ꝓtingens: tu scis deum eē: deū eē ē scitus a
te. Sed q̄ aligs istoꝝ terminoꝝ mediat iter ac
cusatiuū casum ⁊ verbū infinitiui mōi tunc ꝛsti
tuere dicit sensum diuisum vt deum necesse ē eē:
hoiem scis eē aial: ⁊ ita de alijs. Et huiusmōi p-
positio de sensu diuiso ꝓbāda est ſm exigentiam
termini precedētis simpliciter ⁊ nō ratiōe termi
ni modalis: aut ratiōe alicuius alterius termini
ꝛcernentis actum mētis. verbi gr̄a: oēm hoiem
possibile est currere: hec nō est officianda: sed ex-
ponēda iuxta doctrinā traditam in ꝓbatiōe vni
uersalium ꝓpositum isto mō: hoiem possibile est
currere ⁊ nihil est vel possibile est esse qn illō pos
sibile sit currere ergo ⁊c. Itē hec est resoluenda.
A. scio eē verum isto mō: hoc scio eē verꝝ. si hoc ē
a. ergo ⁊c. Propō vero de sensu cmopposito offi-
ciabiliter ꝓbatur: vt possibile est sor. currere. hec
ꝓpō est possibilis sor. currit que adequate signi-
cat sor. currit. ergo ⁊c. Itē necesse ē deum eē: hec
ꝓpō est necessaria ergo ⁊c. Cōsimiliter ꝓbātur
iste: tu scis sor. currere. tu dubitas regem sedere.
Pria nāq; sic officiat hec ꝓpō est scita a te sor.
currit: q̄ adequate significat sor. currere ergo ⁊c.
⁊ ita cōsimiliter dicat ad infinitas cōsimiles iux-
ta cōscnantiam termini facientes sensum cōpo
situm. Ex ꝓdictis infero aliquas cōclusiones pri-
ma ē ista. Albū possibile ē eē nigrū ⁊ tñ impossi-
bile ē albuz eē nigꝝ: prima ps pz: q̄m hoc possibi-
le est eē nigꝝ te demōstrato: ⁊ hoc est vel possibile
est eē albū: ergo ⁊c. pz ꝓñā a rsoluētib⁹ ad reſolu
tū. Et secūda ps ꝓbat. Nā hec ꝓpō est ipossibi-
lis albū ē nigrū q̄ adequate significat albū eē ni-
grū ergo ⁊c. pz ꝓña ab officiātibus ad officiatuz
Et ita ꝓbat ista ꝛclusio sedētē possibile ē currere
⁊ tamē ipossibile est sedētē currere. Scōa cō-
clusio oēm hominē cōtingēs est eē: ⁊ tamē neces
se ē oēm hoiem eē. Pria ps ꝓbatur: q̄m hoiem
cōtingens est eē ⁊ nihil est vl̄ ꝓtingens est esse ho
minez qn illud cōtingens sit esse: pz ergo ⁊c. ꝓña
ab exponentib⁹ ad expositū. scōa pars probatur.
Nā hec est necessaria omnis hō est que adequa
te significat omnez hominez esse ergo ⁊c. pz ꝓña
vt prius. Tertia cōclusio: tu scis alterum isto
rū esse verū demonstratis istis cōtradictorijs rex
sedet: nullus rex sedet: ⁊ tñ nullū istoꝝ scis eē verꝝ
Pria ps pz: q: hec est scita a te: alterꝝ istoꝝ est verꝝ
q̄ adequate significat alterꝝ istoꝝ esse verꝝ: ergo se
cūda ps ꝓbat. Nec hoc istoꝝ scis eē verꝝ demon
strādo affirmatiuā: nec hoc istoꝝ scis eē verꝝ de-
mōstrādo negatiuā ⁊ nō sūt plura istoꝝ: ergo ⁊c.
pz ꝓña a singularibus sufficiēter enumeratis ad
suam vniuersalē. Quarta ꝛclusio tu dubitas
a. esse verū: ⁊ tamē nullum a. dubitas esse verū.
Probat: ⁊ pono q; omne a. sit illa: deus est: quā
scias esse veram: sed dubites an ista sit a isto po-
sito prima pars pz: q̄m hec est tibi dubia. a. ē verꝝ
q̄ adequate significat a. esse verum: ergo ⁊c. Se
cunda pars probatur sic arguendo: nullam talē
deus ē dubitas eē veram: sed omne est aliqua ta
lis: ergo nullum a dubitas eē verum: pz ꝛsequē-

tia. qz ē syllogismus in scdo prime figure z ātecedēs est manifestum ex casu. ¶Quinta ꝯclusio. Volo tibi dare equum meuz z tamē nullū equū meum volo tibi dare. probaꝫ z pono ꝙ tibi promittam equū meum quē credam esse in stabulo sit tamē coram me quem putē eē platonis ita' ꝙ non meum ob quā causam istum equum quem video non velim tibi dare isto posito prima pars patet officiando p casum z officiatur sic hec propositio ē volita a me: do tibi equū meū q̄ adequate significat me dare tibi equū meuz: ergo z̄c. patet ꝫntia ab officiantibus ad officiatum. scdam partē probo sic: nullū equū quē credā esse platonis volo tibi dare: sed omnem meum equū credo eē platonis ergo nullū equū meū volo tibi dare ꝑ cōsequētia vt prius qz est in secūdo prime figure z cetera. ¶Sexta conclusio pcipio sortem loqui. z tamē nullum sortē percipio loqui proba tur z pono quod sint a longe sortes z plato. ita ꝙ nesciam distinguere quis sit sortes vl' plato. loquatur tamē sortes cuius vocē bene cognoscam quod ē sortes. z non loquatur plato. isto posito patet prima pars p casum quia sequitur pcipio vocē sortis. ergo pcipio sortē loqui. z secunda pars probatur quoniam sequitur nullum istorum pcipio loqui ꝫ omnis sortes ē aliquis istorum: ergo nullum sortē percipio loqui patet consequentia: quia est syllogismus in secundo prime figure.

¶Hic ē notandum ꝙ iste propositiones concesse in capitulo resolubiliū scilicet verum ē ꝙ mūdus non fuit z necessarium ē ꝙ deus nunq̄ erit possibile ē ꝙ nihil fuit z ꝙ nihil erit non sunt ve officiabiliter probando. nec sunt similes in significando dum sunt resoluēde z officiande resolubil'r z officiabiliter quoniā officiabiliter tenet' ly ꝯiunctiue z resolubil'r tenet' relative quare z̄c.

Propositio officiabilis ē dupler. quedā. n. est cuius dictū vel oratio infinitiui modi determinat' termino modali. cuiusmodi sunt possibile impossibile necessarium ꝫtingēs verū z falsum in sensu cōposito. Alia ē cuius dictum deteminat' termino concernēte actum mētis cuiusmodi sunt ista scio credo dubito cognosco. z pbatio eius dicit' officiatio qz est explicatio ꝓpositionis habentis officium determinandi totā compositionem. sicut sunt termini modales z termini concernētes actum mētis. Officiantes autē ꝓpositiones dicunt' exprimētes officium propositionis officiabilis. Hec autē probatio fit sic vt illa ne cesse est deum eē probatur sic hec est necessaria deus ē que adequate significat deū eē. ergo necesse est deum eē. z hec pbatio ē a posteriori. ¶Aduerte vlteri9 ꝙ alique ad has reducuntur z dicunt' ꝓpositiones de sensu composito ratione istoꝝ terminoꝝ p se z p accidens vnde illa ꝓpositio. per se hō ē animal ē officiabiliter probanda sic hec est p se homo ē animal q̄ adequate significat hoiem esse aia. ergo p se hō est animal similiter illa p accidēs homo ē albus est officiabiliter probāda sic. hec est p accidens homo ē alb9 q̄adequate significat hoiem esse albū ergo p accidēs hō ē abus. ¶Consimiliter dicaꝫ de istis terminis p se primo per se non primo. vnde illa p se primo hō est risibilis probaꝫ sic. hec est per se primo hō ē risibilis. que adequate significat hoiem esse risibilem. ergo p se primo hō est risibilis. Silr illa p se non primo sortes ē risibilis probaꝫ sic illa propositio est p se non primo sortes est risibilis que adequate significat sortē esse risibilem ergo p se non primo sortes est risibilis. Alig tamē pbant aliter istam p se primo hō ē risibilis sic dicētes. risibile competit hoi non p alteruz. z cuilibet alteri p ipsum. ergo p se primo hō est risibilis.

Propositio descriptibilis est illa in qua terminus concernēs actum mētis implexum determinat nullo termino p̄cedēte mediato. vt ego cognosco sortē. hec nanq̄ describitur. ego cognosco aliquid sub ratione qua sor. tu intelligis hominē tu intelligis aliquid sub rōne qua hō. Sz termini concernētes actum mētis q si cadunt sup incomplexum z illud necessario ē significatiuuz cōplexi. aliter sūt describēdi sicut scire. credere. dubitare z huiusmodi. vt tu scis a propositionē sic describitur tu scis adequatum significatū a ꝓpositionis ꝙ scis adequate significari p a propositionē. ergo z̄c. tu credis a propositionē tu credis adequatum significatū a ꝓpositionis ꝙ credis adequate significari p a propositionē. ergo z̄c. Itē tu dubitas a z b propositiones: tu dubitas adequata significata a z b propositionum q̄ scis vel credis adequate significari p a z b propositiones. ergo z̄c. notāter dicebatur nullo termino mediato precedēte quia si p̄cederet aliquis terminus mediatus ratione illius deberet ista propositio probari. quia a primo termino mediato semp̄ ē inchoanda propositionis probatio: vt omnis homo intelligit se. hec est exponenda isto modo. homo itelligit se z nihil est homo quin illud intelligat se. ergo z̄c. Itē hoies cognoscunt futura hec est sic resoluenda hec cognoscunt futura z hec sunt hoies. ergo z̄c. ¶Circa p̄dicta in hoc capitulo. z prioribus est notanda diuersitas probationum precedētium quaruncunq̄ propositionum quoniam propositio descriptibilis conuertitur cum sua descriptiōe z propositio vniuersalis affirmatiua seu q̄cūq̄ alia exponibilis silr ꝙuertitur cū suis exponētib9 simul sumptis: vñ bñ sequit' cognosco hominez ergo cognosco aliqd sub ratione qua hō z ecōuerso. Itē omnis hō currit: ergo hō currit z nihil est hō quin illud currat z ecōuerso. itē omnis hō currit: ergo hō currit z nullus est hō quin illud currat z ecōuerso. sed ꝓpō resolubilis non ꝙuertitur cum suis resoluētibus nec officiabilis cuz suis officiātibus vñ licz sequaꝫ: hoc est aial' z hoc est hō: ergo hō est aial: nō tñ sequit' ecōuerso hō est aial ergo hoc est aial: z hoc est hō: qz añs ē necessariū z ꝫsequēs ꝫtingēs z etiā post mille annos erit ita sicut significaꝫ p antecedēs z tamen erit ita sicut significaꝫ p ꝫsequēs. itē sequit' hec p pō ē necessaria de' est: q̄ adequate significat deū eē. ergo necesse est deū eē z tamē nō sequ' ecōuerso necesse ē deū eē: ergo hec ꝓpositio ē necessaria

deus est q̄ adequate significat deū eē: q2 añs est necessariū 7 añs ꝓtingēs silr si nulla propō foret ita eēt sicut significaꝫ p añs 7 tñ non ita eēt sicut significaꝫ p ꝓñs. ¶ Ex p̄dictis ifero aliquas conclones p2ia ē ista. veniētē cognosco 7 tñ nō cognosco veniētem ꝑbaꝫ 7 pono q̄ so2. sit a lōge q veniat vsus me quē sciam eē so2. ſz credā ipz nō moueri: 7 nihil aliud ꝓcipiam isto posito p2ima pars pz q̄m hoc cognosco 7 hoc ē veniēs ergo 7c. Scōa ps etiā pz: q2 nō cognosco aliqd sub rōne qua veniēs. ¶ Scōa ꝓclusio ē ista deū trinum 7 vnū cognouit Aristoteles. 7 tñ Ari. non cognouit deū trinū 7 vnū p2ima ps pz q̄m hoc cognouit Ari. demōstrando deū 7 hoc ē termin⁹ 7 vn⁹ ergo 7c. ſcda ps etiā pz q̄m Ari. nō cognouit aliqd sub ratione qua deus trinus 7 vnus: ergo 7c. patet consequētia a descriptione ad descriptuz. ¶ Tertia conclusio a propositionē scio: tamē ne scio a propositionē ꝓbaꝫ 7 pono q̄ a sit ista: deus ē quam sciam 7 tamē credā q̄ non sit aliquo in mūdo isto posito. a. scio: q2 hoc scio demōstrā do istam deus ē. 7 hoc est. a. ergo 7c. 7 tamē non scio. a. quia nō scio aliquid sub ratiōe qua. a. ex quo non scio eē. ¶ Quarta conclusio so2. percipis 7 tamē nō percipis so2. ꝓbaꝫ 7 pono q̄ so2. loquatur co2am te cuius vocē audias: credas tu tñ q̄ non sit aliqs so2. in mundo. illo posito so2. percipis q2 hoc ꝓcipis 7 hoc est so2. ergo 7c. 7 tamen non ꝓcipis so2. quia non percipis aliquid sub ratione qua sortes: quare 7c.

Descriptibilis ¶ Propositio est duplex. quedam enim est in qua terminus concernens actum mētis determinat incomplexum verbale quod non est signum cōpleri vt cognosco sortem. Alia vō ē in qua terminus concernēs actum mētis determinat incomplexuz verbale q̄ō est signū cōpleri. vt scio a propositionē. Hec ꝑbatio dicta ē descriptio non q̄dē itelligēdo descriptionē oratiōnē cōpositam ex genere 7 ꝓprio. ſz denoiationē rei ipsa ipsa. n. denoiatio dicit descriptio. vt dicit magister. Hec ꝑbatio sic fit vt ꝫ cognosco sortē ꝓbaꝫ sic. cognosco aliqd sub rōne qua sortes. hec autē scio ꝓpōnē ꝑbaꝫ sic. scio adequatū significatū a ꝓpōnis q̄ scio adequate significare a ꝓpōnē. ergo scio a propositionem. ¶ Aduerte vlterius q̄ illa vba scio credo dubito nō possunt nisi determiare cōplexū explicite vel iplicite. vnde nō bene dicit scio sortē. ſz ala vba ꝓcernentia actum mentis vt itelligo cognosco pñt indifferēter determinare complexum 7 incōplexum. nam idifferenter possum dicere intelligo so2. 7 intelligo a propositionem.

E X p̄dictis patet q̄ necessarium 7 ꝓtingens dupliciter sumuntur. scilicet resolubiliter 7 officiabiliter: ſz ipsoꝝ aduerbia. scilicet necessario 7 cōtingēter exponibiliter probantur vt necessario deus ē sic exponit deus ē 7 non potest eē quin deus sit: ergo 7c. Itē necessarium mundus fuit: mūdus fuit 7 non potuit esse quin mundus fuerit. Itē necessariū aliquid erit 7 non poterit esse quin aliquid erit ergo 7c. Ita q̄ verbum principale secunde exponētis sit eiusdē tēporis cum verbo principali exponende. ¶ Opposito modo exponitur contingēter vt cōtingēs: tu es. exponitur enim sic: tu es 7 potest eē q̄ tu nō scis ergo 7c. Itē cōtingenter tu eris: tu eris 7 poterit eē quod tu nō eris: ergo 7c. Et ita de ꝑterito dicaꝫ. ¶ Hic fūt duo notabilia. Primum ē quot necessario 7 cōtingēter sumūtur aliquādo in sensu diuiso: 7 aliquando in sensu composito sicut necessariū 7 ꝓtingēs. In sensu cōposito quādo totaliter p2ecedunt: aut finaliter subsequuntur: vt necessario homo est animal: tu curris contingēter. sed in sensu diuiso quando mediant inter subiectum 7 verbum: aut inter verbum 7 p2edicatū. Exēplum p2imi hō necessario est animal. Exēplum secūdi so2. ē contingenter currēs. ¶ Secundum notabile ē istud. Qualitercunq̄ in sensu cōposito sumantur semp eodē mō exponuntur vt dictum ē. Sed quādo in sensu diuiso sumunt p̄cedente alio termino medio nō exponunt: sed ꝓpositio, pbanda est ſm exigentiā termini p̄cedētis vt hō est necessario animal. hic nō est exponenda neq̄ probanda rōne illius termini necessario: sed resoluēda rōne istius termini hō: vt hoc necessario est aīal: 7 hoc est hō: ergo 7c. quo facto ꝑma resoluēs ē exponēda sic: hoc ē aīal 7 hoc nō pōt nō eē aīal ergo 7c. ita q̄ ly pōt segt subiectū: sicut ly necessario vel cōtingēter. Ex quo sequit ēt quot istō vbū pt sumit aliqñ in sensu ꝓposito: aliqñ i sensu diuiso. ¶ In sensu cōposito quādo p̄cedit totaliter vel quādo impersonaliter tenet. vt potest eē quot tu curras In sensu diuiso q̄ personaliter sumitur. vt antichristus pōt esse. ¶ Ex p2edictis infero aliquas cōclusiones. p2ima est ista. Necessario aliquid ē quot cōtingenter est ꝑbatur: aliquid est q̄ō cōtingenter est: 7 nō potest eē quin aliquid sit quot cōtingenter est ergo 7c. ¶ Secunda ꝓclusio. Anima tua necessario est: 7 tamē cōtingēter anima tua est: p2ima pars ꝑbatur resolutorie: hoc necessario est: 7 hoc est aīa tua: ergo 7c. Secūda pars ꝑbaꝫ exponibiliter sic: aīa tua est 7 pōt esse quot non aīa tua sit ergo 7c. Nā sequit tu non es: ergo non aīa tua est: quia ex opposito sequitur oppositum 7 pōt esse ita sicut significaꝫ p añs: ergo pōt esse ita sicut significaꝫ p cōsequens. ¶ Tertia conclusio. necesse est te fuisse. 7 tñ ꝓtingenter tu fuisti: p2ima pars ꝑbatur: q̄m hec ē necessaria tu fuisti q̄ adequate significat te eē ergo 7c. Secūda pars ꝑbatur. nam tu fuisti 7 potuit eē quot tu non fuisti. ergo ꝓtingenter tu fuisti. ¶ Quarta conclusio pōt eē q̄ antichristus sit hō qui ē: 7 tñ antichristus nō pōt eē hō qui ē. p2ima pars ꝑbatur q̄m hec ē possibilis antichristus est hō q ē: q̄ adequate significat q̄ antichristus est homo q ē ergo 7c. vnde ly pōt impsonaliter sumptuz est terminus officiabilis sicut ly possibile. ſcōa pars pz. C̄m deū oppositū. vz antixps pōt eē hō q est. 7

ex illo sequitur q̄ ātixp̄s p̄ōt eē hō ⁊ ille ē ꝑñs fim ergo ⁊ antecedēs ⁊ p3 ꝑña: q2 ly p̄ōt sūptū persōa liter est termin⁹ imediat⁹: ⁊ relatiuū qui q̄ qō est resolubile gñaliter in ⁊ ⁊ ille illa illud. ex quo nō impeditur per aliquod significatum precedens. Hic est notandum q̄ ly necessario triplicite sumitur. vno modo nominaliter in datiuo vel ablatiuo casu. Alio modo aduerbialiter. vt dictuz est: primo modo non exponitur sed resoluit. vt necessario tu es. illo modo tu es ⁊ hoc est necessariū ergo ex quo sequitur q̄ necessario tu es homo ⁊ tamen contingenter tu es homo. tenendo ly necessario nominaliter in ablatiuo casu qui ab illo tu es demonstrando deum. ⁊ hoc est necessariuz ergo ⁊c. Sumendo tamen ly necessario aduerbialiter foret ista propositio impossibilis. propter ipositatē exponētiū. itē ꝑcedit q̄ sor. nēcio obedit ⁊ idē sor. ꝑtingenter obedit. sumendo ly necessario in datiuo casu. q2 sor. huic obedit demonstrādo deum ⁊ hoc est necessarium. ergo ⁊c. Secūda pars etiā p3 exponēdo sic. sor. obedit ⁊ potest non obedire: ergo cōtingēter sor. obedit. quare ⁊c.

Necessario p̄ōt sumi. Dupliciter. ſ. aduerbialiter ⁊ noialiter. Nominaliter sumptum est casus datiui ⁊ ablatiui. ⁊ habet probari resolubiliter. Aduerbialiter vo sūptū nulli⁹ casus ē. ⁊ b3 ꝓbari expōibiliter: vt in ꝓposito. ſ. q̄ primā prelacentem ⁊ secunda per oppositas qualitates: vt illa. necessario deus est. exponitur sic. deus est. ⁊ non potest eē quin deus sit. ergo necessario deus est. Similiter ꝑtingenter ꝓbatur expombiliter per prelacentem: ⁊ secunda per oppositas qualitates p3 exigentiam verbi: vt contingenter tu es: probatur sic. tu es ⁊ potest esse q̄ tu non sis ergo contingenter tu es. ¶ Hius autem probationis rō est: q2 ſm philosophū secundo metaphysice. necessario dicitur esse aliquid vel non esse. q2 nō p̄ōt aliter se habere. ideo in prima inducitur eē vel non esse. In secunda vero non posse aliter se habere. Oppositio modo dicatur de contingenter. ¶ Aduerte vlteriul q̄ si negatio non precedit ly necessario vel contingenter adhuc probatur exponibiliter. vt necessario chimera nō ē ꝓbatur sic chimera nō ē ⁊ nō p̄ōt eē q̄n chimera nō sit. ergo ⁊c. ⁊ secūda exponēs equiualet huic. ⁊ nō p̄ōt eē q̄ chimera sit. Similiter dicatur de cōtingenter. vt. contingēter antixp̄s non ē exponitur sic. antixp̄s non est ⁊ potest eē q̄ antichristus sit. ergo ⁊c. Si vero negatio precedit ly necessario vel contingenter non exponitur. sed probatur per cōtradictorium. verbi gratia. volo probare istam non necessario chimera est. dicam sic. illa est falsa necessario chimera est. quia contradictorium est. ergo illa est vera. Similiter de contingenter. vt si volo probare illam. non contingenter sortes saluabitur. dicaz. illa est vera contingenter sortes saluabitur. que contradicit illi. ergo illa est falsa. ¶ Dubitatur circa secundā conclusionē que est illa. anima tua necessario ē. ⁊ tamen contingenter anima tua est. quia exponens prime partis videtur contradicere vni exponenti secunde partis. nam prima pars probatur resolutorie sic: hoc necessario est: ⁊ hoc est anima tua. ergo necessario anima tua est. adhuc prima resoluens probatur exponibiliter sic. hoc ē. demonstrata anima tua. ⁊ non potest esse quin ista sit demonstrata anima tua ergo ⁊c. modo hec secunda exponens contradicit huic potest esse q̄ anima tua non sit: que est exponens secunde partis conclusionis. vt patet quare ⁊c. ¶ Ad hec respondetur dimittendo alios vana loquentes q̄ ē differentia dicere anima tua necessario ē. ⁊ dicere necessario anima tua est. prima enim est vera ⁊ secunda falsa. prima habet probari primo resolubiliter sic: hoc necessario est: ⁊ hoc ē anima tua. ergo anima tua necessario est. adhuc prima resoluens habet probari exponibiliter: hoc est. ⁊ hoc non potest non eē. demonstrando animam tuam. ergo hoc necessario est. q̄ secunda exponens sit vera patet quia contradictorium est falsum. hoc potest non esse. quia anima tua est incorruptibilis. ideo falsum est q̄ possit non esse. secunda vero propositio necessario anima tua ē. est falsa. quod probatur sic. anima tua est. ⁊ non potest esse q̄ anima tua nō sit. ergo ⁊c. modo secunda exponens est falsa. quia contradictorium est verum. ſ. potest esse q̄ anima tua non sit. q̄ patet quia habet probari officiabiliter sic: hec est possibilis anima tua non est: que adequate significat animam tuam non esse. ergo potest esse q̄ anima tua non sit. modo officiantes vere sunt ergo officiata. Hoc premisso formaliter respondetur negando q̄ vna exponens prime partis contradicat vni exponenti secunde partis. ⁊ cum dicitur prima probatur resolubiliter concedo. ⁊ q̄ prima resoluens exponit concedo. sed secunda exponens non est illa assignata. ſ. ⁊ non potest esse q̄ anima tua non sit: sed est illa. ⁊ hoc non potest non esse modo ista est vera. licet illa assignata sit falsa neq3 huic. hoc non potest non esse contradicit illa exponens alterius partis. ſ. potest esse q̄ hoc non sit. immo stāt simul. quare ⁊c. ¶ Et nota bene hec. quia aliqui ignorantes logicam hic magnam intricationem faciunt nescientes quid dicant. quare melius fore putaui eorum dicta in presentiarum non recitare.

Am grad⁹ cōparatiōis restat exponere. ⁊ p̄rio positiuū ꝑparabiliter sūptum vt tu es ita fortis sicut aliquis hō mūdi. exponit sic. tu es fortis. ⁊ aliqs hō mūdi ē fortis. ⁊ non aliqs hō mūdi est fortior te ergo ⁊c. Itez tu fuisti ita fortis sicut aliqs hō: tu fuisti fortis. ⁊ aliqs hō fuit fortis ⁊ nō aliqs hō fuit fortior te ergo ⁊ ita ō futuro supposito dicaf. Sz notādū q̄ si fiat ꝑparatio respectu termini cōis a pte post nō distributi. ñ oz sumi iste termin⁹ sub distributiōe i aliqua exponētiū: vt tu es ita albus sicut ois hō nō oz dici in scda exponēte. ois hō est alb⁹. q2 hec est falsa exposita pa. Sequit. n. tu es ita alb⁹ sicut iste hō ergo tu es ita alb⁹ sicut ois hō p3 ꝑña ab inferiori ad suū superi⁹ affirmatiue sine distributiōe ⁊ sine signo ipediēte. Jō oz sic exponi. tu es albus ⁊ ois hō ē alb⁹. ⁊ nō ois hō ē albior te ergo ⁊c. ¶ Ex p dicto mō exponēdi ifero aliquas ꝛclusiōes ꝑma ē ista. tu es ita fortis sicut ois hō mūdi. ⁊ tñ nō es ita fortis sicut aliquis homo mūdi. prima ps p3. q2 tu es fortis ⁊ hō mundi est fortis ⁊ non ois homo mūdi ē fortior te. ergo ⁊c. secunda pars similiter patet quoniam suum contradictorium est falsum videlicet tu es ita fortis sicut omnis homo mundi: quia ex ipsa sequitur tertia exponens videlicet non aliquis homo mūdi est fortior te: qō est falsum. ¶ Secunda conclusio. Animal qō non est ita forte sicut leo est ita forte sicut omne animal mundi. probatur equus est ita fortis sic̄ omne animal mūdi. ⁊ idē equ⁹ est animal quod non est ita forte sicut leo. ergo ⁊c. p3 cōsequentia

a resolūtibus ad resolutū: añs aūt pz exponēdo
z resoluendo. ¶ Tertia cōclusio ego sū ita sapiēs
sicut tu z de⁹. z tñ ego nō sū ita sapiēs sicut deus
secūda pars est de se manifesta z probaī pria. nā
ego sū sapiēs z tu z de⁹ estis sapiētes z nō tu z de
us estis sapientiores me. ergo zc. pz 2ña ab expo
nētib⁹ ad expositā. z prima ac scōa pars sūt mā
feste. Tertia vo pbaī. qz si nō deī oppositū tu z dō
us estis sapiētiores me. ergo tu es sapiētior me cō
sequēs falsū vt ego suppono. ¶ Quarta cōclusio
tu eris ita senex sicut tu eris. z tamen in nullo in
stāti tu eris ita senex sicut tu eris prīa ps pz p expo
nētes tu eris senex: z nunq̄ eris senior qua tu eris
ergo zc. Scōa pars pbaī. qm quocūq; instāti da
to in quo tu eris senex in illo instāti nō eris ita se
nex sicut tu eris. quia post istud eris senior. ergo
nullo istanti tu eris ita senex sicut tu eris. pz 2ña:
qz 2tradictorium 2ñtis repugnet añti ꝓpter di-
stributionē b⁹ termi sicut supra verbū sb̄stātiuū.

Positivus gradus cōparabiliter sumpt⁹ pōt
sumi tripliciter aut cuz magis: aut
cū minus: aut cū eque. si sumaī cū magis exponīt sicut gra
dus cōparatiu⁹ cui equivalet. vt dicēdo. tu es magis for-
tis q̄z plato. exponīt sic: tu es fortis: plato ē fortis. z plato
nō ē ita fortis sicut tu ergo tu es magis fortis q̄z plato. si
sumaī cū minus exponīt ēt sicut comparativus. excepto
q̄ terminus a quo comparationis in tertia exposita expo
nitur a parte ante in recto. z termin⁹ ad quem a parte post
in obliquo. vt dicendo tu es minus fortis q̄z plato. exponi
tur tu es fortis. plato est fortis. z tu non es ita fortis sicut
plato. ergo zc. Si sumatur cū eque adhuc dupliciter. aut
cū precisione: aut nō. Si cū precisione. tunc illa. tu es ita
fortis sicut pla. exponitur sic. tu es fortis. pla. est fortis. z
neuter illorū est fortior alio. ergo tu es ita fortis sicut pla.
Si vero nō exponīt sicut dicit magister sic. tu es fortis pl.
est fortis. z plato nō est fortior te. ergo tu es ita fortis sicut
plato. solum ergo iste modus vltimus ē ad propositū ma
gistri. siue ergo equalem fortitudinem habeas cum plato
ne siue maiorem isto modo diceres. tu es ita fortis sicut pl.
Ratio aūt quare per tres exponentes probaī comparati
uus gradus est ista. qz in omni comparatione requiritur.
Primo q̄ res in qua fit cōparatio participetur ab vtroq;
termino. z propter hoc ponitur prima z secunda exponēs.
Secūdo q̄ participetur ab vno termino magis vel minus
vel eque. z propter hoc ponitur tertia exponēs. ¶ Dubiū
grāde ē circa tertiā 2clusionē. qz videtur falsa. s. ego sum
ita sapiens sicut tu z deus. qz quero qūo supponit illud
copulatū tu z deus, divisiue aut collective si primo modo
equivalet isti copulative false. ego sum ita sapiens sicut tu
ergo sum ita sapiens sicut deus. Si vero collective tertia
exponens est falsa. s. non tu z deus estis sapientiores me.
quia contradictorium ē verum. s. tu z deus estis sapientio
res me. z cum dicit magister q̄ sequitur ergo tu es sapien
tior me. non arguitur ad propositum quia tunc teneret di
visiue. z ita nō vniformiter teneretur in exposita z in expo
nēte. ¶ Ad hoc argumētū dicunt quidā q̄ tenet collecti
ue. z ad argmētū quādo dicit qūo tenet in negativa in ex
ponente dicit q̄ divisiue. cū in contradictoria affirmativa
teneatur divisiue ꝑm magistrum. z cum dicis non arguit
ad propositum. negant. non enim est opus q̄ si exposita te
neatur collective q̄ similiter in exponētibus. Alii dicunt
q̄ in negativa exponente nec collective nec divisiue tenet
z rō ē quia tūc nota copulationis nō remanet in vi ei⁹. ideo
nō divisiue nec collective tenet. In contraditoria vero affir-
mativa bene tenet divisiue hec subtilior est. ¶ Cōtra has
duas responsiones arguitur qz quero vtrū dicēdo. tu z de
us estis sapientiores me. tenendo collective sit vera vel fal
sa. si vera. ergo illa est falsa. ego sum ita sapiens sicut tu z
deus. probatur consequentia qz ex illa: tu z deus estis sapi
entiores me. sequitur contradictorium istius: ego sum ita
sapiens sicut tu z deus. vt patet exponendo ipsaz. quia ex
ponitur sic: tu z de⁹ estis sapientes. z ego sum sapiēs z ego
non sum ita sapiens sicut tu z deus quare zc. Si vero di-
cit q̄ est falsa contra arguo sic. Deus est sapientior me er-
go tu z deus estis sapientiores me. tenendo collective. pro
batur consequentia. quia quod per se sumptuz aliquo me
lius est illud idem cum altero melius est siue illa ambo me
liora sint. vt patet per philosophum in tertio topicorum.
qui dicit q̄ non bona bonis nihil prohibet magis eligen
da esse vt beatitudinem z ad aliquid aliud quod non est
bonum iusticia fortitudine. vbi vult philosophus q̄ cum
beatitudo sit melior z magis eligenda q̄z iusticia z fortitu
do. z adhuc beatitudo cū aliquo non bono ista duo simul
magis eligenda sunt qz adhuc meliora sunt. ergo si deus ē
sapientior me deus z tu simul estis sapientiores me. Ideo
credo in rei veritate q̄ cōclusio sit falsa. Sed dicendum q̄
magister non loquitur ꝑm opinionē ꝓpriā. Nā ipse dicit
in vltimo notato insolubiliū q̄ ptiz locut⁹ ē ꝑm opiniones
ꝓpriā z ptiz locut⁹ est ꝑm opinionē aliorū. Nā cōtradicto
riū istius: tu z de⁹ estis sapientiores me. tenēdo collective.
qō daī p negationē propositā significat divisiue q̄ tu non
es sapientior me vel deus nō ē sapiētior me z hoc ē 2tradi
ctoriū illi⁹ tenēdo divisiue. sed significat q̄ nō ista duo sīl
sūt sapiētiora me. qō ē falsū. immo illa duo simul sapiētio
ra sūt me. pbabiliter tñ multotiens tenui oppositum.

Comparativus grad⁹ expōīt similiter per
c tres exponētes vt fortes ē fortior pla. for.
est fortis z plato est fortis z nō plato ē ita
fortis sicut for. ergo zc. ¶ Itē tu es fortior aliquo
homine: tu es fortis z aliquis homo ē fortis z nō ali-
qs hō ē ita fortis sicut tu: ergo zc. ¶ Sed huius
tu es albior oī homine secūda exponēs nō dz cē ista:
omis hō ē alb⁹: quoniā tūc exposita essz vera z vna
exponens falsa: quod non est concedendum in
logica: sed debet sic exponi ita tu es albus z ho-
mo est albus z non omnis hō est ita albus sicut
tu ergo zc. ¶ Ex predicto mō exponendi infero
aliquas conclusiones prima tu es albior omni ho
mine z tñ tu non es albior aliquo homine prima
pars patet per exponētes z scōa similiter: quia
suū contradictorium est falsuz: scilicet tu es albi
or aliquo homine quia tertia eius exponens est falsa
videlicet non aliquis homo est ita albus sicut tu:
quia tu ipse es ita alb⁹ sicut tu: vel quilibet qui
est albior te est ita albus sicut tu: licet non preci-
se. ¶ Secunda conclusio. for. qui non est melior
deo est melior omni ente mūdi. pz: quoniaz for.
non est melior deo vt satis liquet z tamen ē meli
or oī ente mundi. qz ipse est bonus z aliquod ens
mundi est bonuz z non omne ens mundi est ita
bonum sicut for. ergo zc. ¶ Tertia cōclusio ego
sum scientior te z deo: z tamē nō suz scientior deo:
secunda pars pz de se z pria. pbaī per exponentes
nam ego sum sciens z tu z deus estis scientes z
non tu z deus estis ita scientes sicut ego. Ista pz
quoniam detur oppositū. s. tu z deus estis ita sci

entes sicut ego: ergo tu es ita sciens sicut ego consequens falsum vt ego suppono. ¶ Quarta conclusio. Tu eris senior quã tu eris in aliquo instãti: ꝛ tamen in nullo instanti tu eris senior quã tu eris in aliquo instanti. prima pars probatur: qm̃ tu eris senex ꝛ in aliquo instanti eris senex ꝛ non in aliquo instanti eris ita senex sicut tu eris ergo tu eris senior q̃ tu eris in aliquo instanti consequentia tenet ab exponentibus ad expositũ. ꝛ tertia pars antecedentis probata est in alio capitulo in quarta conclusione. sed secunda pars conclusionis probatur. quia si nõ detur oppositũ. ſ. q̃ in aliquo instãti tu eris senior q̃ tu eris in aliquo instanti ꝛ sit illud instãs a. ꝛ patet q̃ ista est falsa: in a instãti tu eris senior quã tu eris in aliquo instanti. q: vna exponẽs est falsa: scilicet non in aliquo instanti tu eris ita senex sicut tu eris in a instanti quia in a instanti tu eris ita senex sicut eris in a instanti ꝛ in infinitis instantibus vltra quare ꝛc. ¶ Notandũ q̃ quemadmodũ exponitur ꝓparatiu⁹ grad⁹. ita magis: ꝛ quã: vt ego sum magis valens quam tu: sic exponit ego sum valẽs ꝛ tu es valens ꝛ non tu es ita valens sicut ego: ergo ꝛc. ¶ Consimiles cõclusiões possunt inferri de magis: vnde cõceditur q̃ animal quod est magis debile quã musca est magis forte quã sit omne animal mundi. Et homo qui est magis sapiens quam omnis homo est minus sapiens quã omis homo ꝛ ita de infinitis alijs ergo ꝛc.

Comparatiuus gradus põt dupliciter sumi. ſ. ꝓprie ꝛ improprie: ꝓprie sumit quãdo sumit cũ abusiõe: que abusio fit quadruplr: vt scis ex grãmatica. ſ. formatiõe: significatiõe: participatiõe ꝛ ꝓstructiõe. potissimũ tamẽ fit abusio in significatione ꝛ participatiõe. ¶ Participatione quãdo qualitas comparatiui nõ participatur ab vtroq; termio vt deꝰ ẽ melior diabolo. ꝛ istud mare est dulcius illo. Significatione autem quãdo nõ significat plus suo positiuo. vt senior ꝓ o senex. aut qñ min⁹ significat. vt subtristior. i. parum tristis. aut qñ significat cõtrariũ. vt istud fel est dulcius illo. ꝓprie vero sumitur sine aliqua abusione. ſ. quãdo significat plus suo positiuo ꝛ participatur ab vtroq; extremo. In p posito magister loquitur de comparatiuo sumpto. ꝛ comparatiuus grad⁹ ꝓprie sumptus exponitur ꝑ tres exponentes: quaꝝ tertia est per positiuũ cõparabiliter sũptũ. ego sũ fortior te. ego sum fortis. ꝛ tu es fortis. ꝛ tu nõ es ita fortis sicut ego ergo ꝛc. Huius aũt ꝓbationis rõ assignata ẽ suꝑa de positiuo ꝓparabiliter sũpto. ¶ Dubiũ est circa tertiam cõclusiõez que ẽ. ego sum sciẽtior te ꝛ deo. q: illud copulatũ te ꝛ deo aut tenetur diuisiue aut collectiue si diuisiue equiualet isti copulatiue false. ego sum sciẽtior te. ꝛ ego sum sciẽtior deo. si vo tenet collectiue tertia exponẽs ẽ fl̃a. ſ. nõ tu ꝛ deus estis ita scientes sicut ego. Et cũ dicit magister. ergo tu es ita sciẽs sicut ego. nõ arguit ad ꝓpositum q: tũ ẽ teneretur diuisiue ꝛ ita si vniformiter teneret i exponẽte ꝛ exposita. Ad hoc dicit ꝑcise sicut ad dubiũ motũ cõtra tertiã ꝛclusionez positiui ꝓparabiliter tẽti. vide suꝑa.

ſ Superlatiu⁹ gradus exponit per tres exponẽtes si vna istarũ cũ altera coicidat: vt tu es fortissim⁹ istoꝝ: põt dupliciter exponi aut ꝑ cõparatiuũ aut per positiuũ cõparabiliter sumptũ. Exẽplũ primi tu es fortis ꝛ isti sunt fortes ꝛ non aliquis istorum est fortior te. ergo ꝛc. Exemplum secundi tu es fortis ꝛ isti sunt fortes ꝛ nõ aliquis istoꝝ ẽ ita fortis sicut tu ergo ꝛc. Itẽ tu es fortissimus oium hoiuz: sic exponit: tu es fortis: ꝛ hoies sunt fortes: ꝛ nõ oẽs hoies sunt fortiores te: ergo ꝛc. vel nõ ois hõ ẽ fortior te. Scõo modo sic expõitur: tu es fortis ꝛ hoies sunt fortes: ꝛ nõ oẽs hoies sunt ita fortes sicut tu: vel nõ ois hõ est ita fortis sicut tu ergo ꝛc. Et ita de alijs de preterito ꝛ futuro suo mõ dicãt. Ex predictis infero aliquas ꝛclusiones: prima est ista: tu es fortissimus istorum ꝛ debilissimus istorum. probatur ꝛ pono q̃ tu sor. ꝛ plato sitis eque fortes: ꝛ per ly isto rum demonstro vos tres: isto posito patet prima pars: quoniam tu es fortis ꝛ isti sunt fortes ꝛ non aliquis istoruz ẽ fortior te: ergo ꝛc. Etiam secunda pars est vera: quia tu es debilis: ꝛ isti sunt debiles ꝛ nõ aliquis istorum est debilior te: ergo ꝛc. Hec tamen conclusio non esset vera exponendo secundo modo: vt puta per ly ita sicut: quare ꝛc. ¶ Secunda cõclusio tu es sapientissimus oium hominum ꝛ tamen tu nõ es sapientissimus aliquorum hominus: prima pars patet per exponẽtes: vt tu es sapiens ꝛ hoies sunt sapientes: ꝛ non oẽs homines sunt sapientiores te: ergo ꝛc. Secũda pars probatur quoniam suum cõtradictoriũ est falsum: videlicet tu es sapientissimus aliquorum hominum: propter tertiam exponentez falsam: scilicet non aliquis homo est sapientior te: ꝛ hec similiter non aliquis homo est ita sapiens sicut tu: quia tu met es ita sapiens sicut tu. ꝛ ergo ꝛc. ¶ Tertia cõclusio. Tu fuisti calidissimus omnium hominum ꝛ frigidissimus omnium hominum prima pars patet: quia tu fuisti calidus ꝛ homines fuerunt calidi: ꝛ non ois homo fuit calidior te. etiam ꝛ non omnis homo fuit ita calidꝰ sicut tu. ¶ Secunda pars etiam eodem modo probatur quoniam tu fuisti frigidus ꝛ homines fuerunt frigidi ꝛ non omnis homo fuit ita frigidi or te etiam non omnis homo fuit ita frigidus sicut tu ergo ꝛ cetera. ¶ Quarta conclusio. Aliq od est maximum istorum quod non est maximum istorum: exponendo comparabiliter probatur ꝛ pono quod a sit magnum ꝛ b maius c vero maius quã a ꝛ maius quã b isto posito b est maximum istorum. quod non est maximus istorum probatur: quoniam b est magnum ꝛ aliq̃ istorum quod non est maximum istorum est magnum quia a ꝛ nullus istorum quod non est maximum istorum est maius b ergo b est maximũ istorum quod non est maximum istorum: patet consequentia ab exponentibus ad expositu: quare ꝛc.

Superlatiuus gradus dupliciter sumi;

.s.absolute ꝛ respective . Exemplū primi. vt sor.ꝛ sor.ē fortissimus . Exemplū secundi vt sor.est fortissimus illorum. Primo mō sumpt⁹ exponit per duas exponētes: vt sic sor. est fortis.ꝛ sorte nih l pōt eē fortiꝰ in sua latitudie ergo sortes est fortissimus . Si vō sumaꝫ respective adhuc duplicit er.s. positiue ꝛ negatiue. positiue sūptus exponitur p tres exponētes. duas in quibus extrema cōparatiōis cōueniūt ꝛ tertiā negatiuā de positiuo cōparabiliter sumpto vt sic tu es fortis.ꝛ isti sunt fortes:ꝛ nō aliquod istorū est ita forte sicut tu :ergo tu es fortissimus illorum .ꝛ dicitur positiue accipi .tūc qꝛ per excessum aliorū accipiť. Negatiue vero sumpt⁹ exponiť per negatiuā sui cōparatiui vt sic:tu es fortis ꝛ isti sunt fortes.ꝛ nō aliq̄ istorū ē fortior te:ergo tu es fortissimus istorū.ꝛ dicitur negatiue accipi tunc qꝛ per nō excedi ab alijs accipiť.ꝛ isto mō pluribus pōt cōuenire superlatiuꝰ gradꝰ. In ꝓposito loqtur magister de suplatiuo respective tēto siue positiue siue negatie teneať.ꝛ huiusmodi ꝓbatiōis rō assignata ē in capitulo de positiuo comparabiliter tento. ¶ Dubiū est circa quartā ꝯclusionē magistri que est aliquod illoꝝ est maximū illoꝝ q̄ nō est maximū illorū.qꝛ ſegtur q̄ duo ꝯtradictoria sunt simul vera qꝛ hec est vera:nihil est maximū illorū quod non est maximū illorū.ꝛ hec est cōtradictoria illius.aliquodē maximum illorum quod nō est maximum illorum.ergo si illa est vera oportet q̄ duo cōtradictoria sint simul vera ꝑña nota ꝛ minor etiā patet.s.q̄ illa sint cōtradictoria. quia vniuersalis negatiua ꝛ particularis affirmatiua de consimilibus terminis cōtradicūt.maior ꝓbatur.s.q̄ illa negatiua sit vā nihil est maximum illorum q̄ nō est maximū illoꝝ . ꝛ arguitur. Omne maximū illoꝝ est maximū illoꝝ:ergo nihil ē maximū illoꝝ q̄ nō ē maximū illoꝝ:ꝑña patet qꝛ arguiť ab exposita ad vnā suaꝝ exponētiū:ꝛ añs est verum .eo q̄ est vna vniuersalis affirmatiua in qua idē p̄dicať de seipso ergo añs est verū :quare ꝛc. Ad hoc argm̄ diuersi diuersi mode respondēt. Et quidā volunt q̄ cōcludat. Magister tamen in sophismatibus suis ad hoc argumentū respondet in sophismate.44.ꝛ dicit:dubiū est q̄ illa stent simul aliquid est maximū illorū quod nō est maximū illorum ꝛ nihil est maximū illorū q̄ non est maximū illorū.dato q̄ in prima referat illū terminū maximū.ꝛ nō illū terminum aliquid.ꝛ in secda refert illū terminū:nihil:seu ly ens iclusū i ly nihil:ꝛ ita quelibet illarū ꝓpōnū pōt i differenter cōcedi vel negari ꝑm q̄ relatiua possunt referre diuersa antecedētia:ꝛ sic p̄z q̄ illa nō cōtradicit nisi referant idem.

Differt aliud ꝛ nō idē:eodē mō exponitur per tres exponētes:vt tu differs ab homine:tu es ꝛ tu nō es hō:ergo ꝛc. Item differs ab omni homine:tu es ꝛ homo est:ꝛ tu nō es omnis homo.ergo ꝛc. Est tamē aliquis diuersitas in preterito ꝛ futuro. Hec enim tu differes ab antichristo non sic exponitur.tu eris ꝛ antichristus erit ꝛ tu nō eris antichristus:q̄m exponētes sunt vere ꝛ exposita falsa. Sequitur enim tu differes ab antichristo.ergo simul eris cum antichristo.cōsequens falsum vt suppono .sed sic exponitur.tu eris ꝛ antichristus erit.q̄ tu eris.ꝛ tu nō eris antichristus.ergo ꝛc.ꝛ ita de ꝑterito dicatur quare ꝛc. ¶ Ex p̄dictis ifero aliquas ꝯclusiones.quaꝝ prima est ista. tu differs ab oi homine ꝛ tamen tu nō differs ab aliquo homine. prima ps p̄z per exponentes.quoniā tu es ꝛ hō est ꝛ tu nō es omnis homo.ergo ꝛc. Secunda pars etiā probatur.quia si non detur oppositum.scilicet tu differs ab aliquo hoie.sꝫ hec est falsa .quia tertia eius exponens est falsa.s.tu nō es aliqs hō. ergo ꝛc. ¶ Secunda ꝯclusio.tu differs ab omni ente quod est ꝛ quod fuit ꝛ qō erit.ꝛ tamē non differs ab aliquo ente quod ē ꝛ qō fuit ꝛ quod erit. Prima pars patet .quoniam etiaꝫ tu és ꝛ omne ens quod est quod fuit ꝛ quod erit est.ꝛ tu non es omne ens quod ē quod fuit ꝛ quod erit .ergo ꝛc. Secūda ps etiam p̄z.qꝛ suum contradictorium est falsum cum vna eius exponēs sit falsa.s.tu nō es aliqd quod est qō fuit ꝛ qō erit. ¶ Tertia cōclusio. Ergo differo a te ꝛ a me tū non differo a me ꝑma ps p̄z p exponētes. Nā ego su ꝛ tu ꝛ ego sum ꝛ ego nō sum tu ꝛ ego.ergo. Secunda vero pars patet de se ꝛ ita posset ꝓbari q̄ tu differs ab hoie ꝛ ab asino ꝛ tamen tu non differs ab homine. ¶ Quarta cōclusio.tu differs ab asino.ꝛ tū tu nō differs ab hoie vel ab asino. Prima ps patet per exponentes ꝛ secunda similiter. Quia detur oppositum tu differs ab homine vel ab asino. hec est falsa quia tertia eius exponens est falsa scilicet tu non es homo vel asinus: quia eius cōtradictorium est verū.videlicet tu es hō vel asin⁹. Quecūq̄ dicta sūt de hoc verbo differt quo ad exponētes ꝛ cōclusiones possunt applicari illis terminis aliud ꝛ non idem quare ꝛc.

Differt dupliciter pōt sumi .s.positiue ꝛ negatiue. ¶ Positiue sumitur q̄n extrema possunt simul eē que significat differentiam.ꝛ tūc exponitur sicut dicit magister per tres exponētes:duas affirmatiuas:ꝛ tertiā negatiuā.vt sortes differt a platone. Et ratio huius ꝓbationis est:qꝛ ex quo ponit extrema simul esse in prima significat vnū extremum esse,in secda significat aliud in tertia vero negat vnum extremuꝫ ab alio inter que significat differētiā. Negatiue vō sumuur q̄n negat tm̄ vnū extremū ab alio:dato q̄ nō sint simul extrema:ꝛ sic cōcedit q̄ sor.senex differt a seipso puero.qꝛ sor.senex non est puer:ꝛ tamē nō est simul sortes senex ꝛ sortes puer.ꝛ illo mō non loquiť magister in ꝓposito sed p̄io modo. ¶ Aduerte vlterius q̄ aliud ꝛ nō idem in neutro gñe ꝛ dicūt diuersitatē essentialem sed alius ꝛ nō idē in masculino gñe dicūt diuersitatē accidentalem. Ideo iurta hoc ꝯceditur in diuinis pater est aliꝰ a filio.et non est aliud a filio. Nam prima pars ꝓbať sic pater ē ꝛ filius ē:ꝛ pater nō ē filius :ꝛ hoc ē verū . secda vō ꝓbatur qꝛ oppositū ē falsū .s.pater ē aliud a filio que ꝓbatur sic.pater ē:ꝛ filius ē.ꝛ pater nō ē eadē res q̄ ē filius ꝛ hoc est falsum.ideo cōcediť in diuinis q̄ pater est idē filio:ꝛ pater nō ē idē filio:tenēdo ly idē in prima in neutro gñe ꝛ in secunda in masculino:ideo nō contradicūt.

Exclusiuarum quedam sunt primi ordinis quedam secundi:ꝛ quedam tertij. ¶ Exclusiua p̄mi ordis ē illa cuiꝰ dictio exclusiua tantum:solum .vel solumodo.aut precise precedit subiectum. vt tantum homo currit:sic exponitur homo currit:ꝛ nihil non homo currit.ergo ꝛc.ita q̄ semper prima exponens ē preiacens exclusiue: secunda vero vniuersalis negatiua de subiecto exclusiue infinitato. Et cō similis expositio est de ꝑterito ꝛ futuro vt tantū sortes fuit sortes fuit ꝛ nihil non sortes fuit. Item tantum antichristus disputabit,sic exponitur antichristus disputabit:ꝛ nihil non antichristus disputabit. ¶ Notandum q̄ exclusiua p̄mi ordi

nis conuertitur cum vna vniuersali de terminis transpositis. ita ꝙ si vna est vera ⁊ reliqua similr ⁊ ecõuerso. Unde si hec esset vera tantũ homo ẽ aial. hec essz vera oẽ animal est homo sed quia exclusiua est falsa. ideo ⁊ illa falsa. ¶ Exclusiua secundi ordinis est illa in qua dictio exclusiua mediat inter subiectum ⁊ predicatum siue preponatur siue postponatur copule. vt sortes tantum est homo aut sortes est tantũ hõ: ⁊ exponitur quelibz istarũ sic: sortes est homo. ⁊ sortes non est non homo. ⁊ ita de preterito ⁊ futuro dicatur. ¶ Exclusiua tertij ordinis est illa. cuius dictio exclusiua ponitur inter partes predicati: vt a propositio significat precise sicut est que si exponitur a ꝓpositio significat sicut est ⁊ a propositio non significat sicut est. ita ꝙ semper negatio infinitas cadat super eundem terminũ super quem in exposita cadit dictio exclusiua. vt pz in cuiuscunqz ordinis exclusiuis. ¶ Notandũ ꝙ si dictionẽ exclusiuã alicuius ordinis precedat alter terminus ꝓbabilis. nõ dz ista ꝓpositio probari ratione dictionis exclusiue. sed secũdum exigentiam termini precedentis. Exemplũ omniũ ordinũ. vt necessario tm̃ homo est homo. ois hõ tantũ ẽ animal. Aliqua propositio significat precise sicut ẽ. Prima est exponibilis ratiõe istius termini necessario. Secunda rõne istius signi omnis. Tertia vero est resolubilis: quia particularis affirmatiua. ¶ Opposita harũ exclusiuarum assignant per negationẽ prepositam toti exclusiue. vt huius tantũ homo currit: contradictorium esset hoc nõ tantũ hõ currit. ⁊ hz duas causas veritatis oppositas exponẽtibus exclusiue affirmatiue. vt nihil qõ est hõ currit: vel aliquid non homo currit: ⁊ si vna harz causarum est vera exclusiua negatiua ẽ vera: ⁊ si ambe sunt false ipsa est falsa: sicut exclusiua affirmatiua est vera: si ambe exponentes sunt vere. ⁊ falsa si vna est falsa. ¶ Exclusiua negatiua in qua negatio sequitur notam exclusiõis ẽt exponibilis est vt tãtũ hõ, ñ currit sic exponitur hõ non currit ⁊ quodlibet nõ hõ currit. ⁊ ita exponitur quelibet talis primi ordinis. Item secũdi ordinis vt tantũ tu nõ es asinus sic exponitur: tu nõ es asinus: ⁊ tu es quilibet nõ asinus: ¶ Exclusiua vero negatiua tertij ordinis exponibilis ñ datur qz a talis negatio semp sequitur verbũ ꝑn cipale: sicut ⁊ dictio exclusiua: vt a ꝓpõ significat ꝑcise sicut nõ est. ¶ Opposita harũ exclusiuarz negatiuarz dant similiter ꝙ negationẽ ꝑcedẽtem totã prepositionẽ: vt hꝫ tm̃ hõ nõ currit: cõtradictoriũ ẽ illud nõ tm̃ hõ nõ currit: qõ hz duas cãs veritatis oppositas exponentibus exclusiue negatiue assignandas per disiunctiuã: vz ois hõ currit: vel aliquid nõ hõ currit: quarz si vna ẽ vã exclusiua ista est vera sicut eius de opposito exclusiue affirmatiue. ¶ Ex predictis ifero aliquas cõclusiões: quarz prima est ista: tantũ hõ ẽ hõ: ⁊ tm̃ nõ tantũ hõ ẽ aial: pria ps pz per exponẽtes ⁊ vniuersalẽ determis transpositis. Scõa ps pz silr: qm̃ vna suarũ causarũ ẽ vera. ſ. aliqd ñ hõ ẽ aial. Nam hoc ẽ aial demonstrando asinũ. Et hoc ẽ aliquid nõ hõ. ergo ⁊c. ¶ Scõa conclusio. tu tm̃ es aial ⁊ nõ tm̃ tu es aial. Prima pars pz nã tu es aial ⁊ tu nõ es aial ergo ⁊c. Scõa ps ꝛclusiõis patet ẽt similiter quia vna causarum est vera. ſ. aliquid non tu es animal. ¶ Tertia conlusio. A propositio est precise significans sicut est ⁊ tamen a propositio non est significans precise sicut est: ꝓbatur ⁊ pono ꝙ a sit illa. homo est asinus: isto posito: patet prima ps qm̃ a est signinificans sicut est: ⁊ a nõ est nõ significans sicut est: probaꝫ qz detur oppositũ: est nõ significãs sicut est: ergo a non est significans sicut est consequens falsum immo est significans sicut est qz est significãs hoiez esse. Secũda ps etiam pz: qz sui cõtradictorij vna exponens est falsa. vz a propositio nõ est significans nõ sicut est: ex quo significat hominez esse asinũ. ¶ Quarta ꝛclusio. A propositio ꝑcise significat falsum ⁊ ipossibile: ⁊ tamẽ a ꝓpõ ꝑcise significat verũ est necessariũ prima ps patet per exponẽtes. Nam a significat falsum ⁊ impossibile: ⁊ a non ẽ non significans falsuz ⁊ impossibile probatur qz detur oppositum a est non significans falsuz: impossibile: ergo a non est significans falsum ⁊ ipossibile qõ non est verus. imo significat falsũ ⁊ ipossibile: quia significat hominẽ cẽ asinũ quare ⁊c. Secunda pars etiam eodez modo probatur nã est significans verum ⁊ necessarium qz significat hominẽ esse: ⁊ a non est significans verum ⁊ necessariũ. probatur quia dcẽ oppositum a est non significans verum ⁊ necessarium ergo a non est significans verum ⁊ necessarium consequẽs falsum immo a significat verum ⁊ necessarium: qz significat hominem esse quod est verum ⁊ necessarium: ⁊ patet consequentia cum prioribus similibus per istam regulam. ab affirmatiua de predicato infinito ad negatiuam de predicato finito est bona consequentia: quare ⁊c.

Tantum dupliciter sumitur. ſ. relative ⁊ exclusiue. Exemplum primi vt quantum videt sor. tantum videt plato: ly tantum refertur ad ly quantum. Exemplum secundi vt tantum sortes currit. ¶ Secundo modo accipitur in proposito ⁊ non primo modo. Et affirmatiua exponitur per duas exponentes per precedentem ⁊ vniuersalem negatiuam sibi correspondentez cuius ratio est qz in tali propositione exclusiua ratione note exclusionis affirmatur subiectum de predicato ⁊ remouet ab opposito subiecti aut oppositum predicati remouetur a subiecto per precedentem fit primum: per negatiuam fit secundum. Negatiua vero exponitur per precedentem ⁊ affirmatiuam correspondentem: cuius ratio est. qz in illa negatur predicatum a subiecto. ⁊ ostenditur affirmari de opposito subiecti. aut oppositum predicati affirmatur de subiecto. per primam fit primum: per secundam secundum. ¶ Aduerte vlterius ꝙ nota exclusionis facit tres ordines

propositionū ſm magiſtrum. Quando enim precedit totā propoſitionem facit excluſiuam primi ordinis. quando vō cadit inter ſubiectum ⁊ predicatum facit excluſiuā ſecundi ordinis. qñ vō cadit inter ptes p̄dicati facit excluſiuaz tertij ordinis. Exēplū primi tm̄ ſor. ē hō. Exēplū ſecūdi ſor. ē tm̄ hō. Exēplū tertii: ſor. ē aial tm̄ riſibile. ⁊ exponit ois exceptiua cuiuſcūqz ordis ſit p̄ p̄iacēte ⁊ negatiuā ſibi correſpondēte. Paulus añt pgulēſis poſuit quqz mōs excluſiuaz. Excluſiuā. n. primi ordis variat dupl̄r: q: vel nota excluſiōis cadit ſupra totā ꝓpoſitionē: vt dicēdo tm̄ ſortes currit: ⁊ tūc exponit more magiſtri p copulatiuā ſic: ſor. currit. ⁊ nihil nō ſor. currit ergo tm̄ ſortes currit: vel nota excluſiōis cadit tm̄ ſupra ſubiectū ⁊ nō ſupra totū: ⁊ tūc exponit ſic p copulatū: ſor. ⁊ nihil nō ſor. currit: ergo tm̄ ſor. currit. Et differūt iſti modi abinuicē. q: ſm illuz cōcedit illa cōcluſio tm̄ ſor. currit. ⁊ nō tm̄ ſor. currit. dato q: y tm̄ cadat ſupra ſubiectū in ꝓma. in ſcōa vō ſupra totū. Addit ēt aliū modū excluſiue de quo magiſter nō fecit mētionē cuz nō ſit vſitatus. qñ. ſ. nota excluſiōis cadit iter ptes ſubiecti. vt ſor. tm̄ diſputans placet: ⁊ exponitur ſic ſort. diſputans ⁊ non diſputans placet ⁊ ſic q̄qz modis variat excluſiuas affirmatiuas. ⁊ ſūt alij quatuor mōi negatiuī p poſitionibus negatiōe ſequēte notā excluſiōis. ¶ Aduerte vlterius q̄ qñ dictio excluſiua cadit ſupra terminū nūeri pluralis p̄t exponi dupliciter. ſ. p notā infinitantē. ⁊ p notā pluralitatis: vt tm̄ duodeciz ſunt apoſtoli: exponi p̄t ſic: duodecim ſunt apoſtoli: ⁊ nulla nō duodecim ſunt apoſtoli ergo ⁊c. ⁊ ſic ē falſa. aliter ſic duodecim ſūt apoſtoli. ⁊ non plures q̄z duodecim ſunt apoſtoli ergo tm̄ duodecim ſunt apoſtoli: ⁊ ſic eſt vera.

Dictiones exceptiue ſunt iſte: preter p̄ter ⁊ niſi: ⁊ differūt eo q: p̄ter ⁊ p̄ter p̄ idifferēter excipiūt tā in vniuerſali affirmatiua p̄ negatiua ſz niſi nō excipit niſi in vlī negatiua: vnde ita cōgrue dī nullus hō preter ſor. currit. ſicut ois hō p̄ter ſor. currit. nō tm̄ cōgrue diceſ ois hō niſi ſor. currit. vbi cōgrue diceretur nullus hō niſi ſor. currit. ¶ Exceptiua affirmatiua exponitur per duas exponentes: in quaz prima negaſ p̄dicatū a parte extracapta: in ſecunda vero affirmatur predicatum vniuerſaliter de ſubiecto ſūpto cū pte extracapta infinitata: vt ois hō p̄ter ſor. currit: ſic expōiſ ſor. nō currit ⁊ ois homo nō ſor. currit. ergo ⁊c. ¶ Exceptiua vero negatiua ſimiliter exponiſ p duas exponētes: i quarū pma affirmaſ predicatū de parte extracapta: in ſecunda vero negatur vniuerſaliter a ſubiecto ſumpto cum parte extracapta infinitata: vt nullus homo preter ſor. currit: ſic expōitur ſor. currit: ⁊ nullus homo non ſor. currit: ergo ⁊c. ¶ Notandum q̄ aliqua eſt exceptiua propria: aliqua impropa. Ad exceptiuam propriaz duo requiruntur principaliter. primum q̄ id a quo fit exceptio ſtet cōfuſe diſtributiue: ex quo ſequitur q̄ iſta eſt impropria. aliquis homo preter ſor. currit: ſecundo requiritur q̄ pars extracapta ſi terminus inferior ad illud a quo fit exceptio ex quo ſequitur q̄ hec eſt impropria: omnis homo preter hominē currit ſed hec eſt propria ois homo p̄ter ſor. currit. quia bene hz iſtas duas cōditiones. vt pz. Preterea ē notandum q̄ quelibet exceptiua negatiua conuertitur cū excluſiua affirmatiua: cuius ſubiectū eſt pars extracapta ⁊ predicatum eſt termin⁹ cōpoſitus ex predicato ⁊ ſubiecto exceptiue ſic preciſe ſupponente. vnde bene ſequitur nihil preter ſortes currit. ergo tantum ſor. currit ⁊ econuerſo. Et notanter dicitur predicatum eſt terminus compoſitus ex predicato ⁊ ſubiecto exceptiue: quoniam non ſequitur: nullum animal p̄ter hoiez itelligit. ergo tm̄ hō itelligit. añs. n. eſt verū ⁊ q̄ñs flm: ſed bñ ſeq̄t: ergo tm̄ hō ē aial itelligens. Dicebatur ēt ſic precise ſupponēte: quia non ſequitur nullus homo preter ſor. currit. ergo tm̄ ſor. eſt hō currēs: ſed ſolū ſeqtur. ergo tantum ſor. ē aliquis homo currēs. Dato. n. q̄ de ſpecie humana nō curreret aliquis maſculus niſi ſolus ſor. ſed cum hac multe mulieres curreret: tunc hec eſſet vera nullus hō preter ſor. currit ⁊ hec ſi militer: tm̄ ſor. eſt aliquis homo currēs: ſed hec eēt falſa: tm̄ ſor. eſt hō currens. ¶ Ex his infero aliquas concluſiones quarum prima eſt iſta. hec q̄ña non valet. Omnis homo preter ſor. currit ergo ois homo preter hominem currit: q: añs eſt vna exceptiua ꝓpria ⁊ conſequens non. ¶ Secūda cōcluſio. Omne aial preter antichriſtum eſt aial: ⁊ tamē nō oē animal preter hominē eſt animal. prima pars patet per exponentes. qm̄ antichriſtus nō eſt aial ⁊ oē aial non antichriſtus eſt aial ergo ⁊c. Secunda pars etiā probatur. quia ſi non detur oppoſitum. omne aial preter hoiem eſt aial: ⁊ pz q̄ prima exponens eſt falſa: videlicet homo nō eſt aial. ⁊ per cōſequēs exceptiua cui⁹ē exponens eſt falſa. Ex qua concluſione ſequitur q̄ non ois exceptiua propria repugnat ſue precedenti: cuius oppoſitum communiter dī: ⁊ hoc pz qm̄ quelibet iſtarum eſt vera omne aial eſt aial ⁊ omne animal preter ātichriſtū ē aial. ¶ Tertia cōcluſio. Tu nō differs niſi ab aſino: ⁊ tamen tu differs a capra. Secunda pars eſt manifeſta ⁊ prima probatur tu differs ab aſino. ⁊ non differs ab alio ab aſino: quod ſic probatur. qm̄ detur oppoſitum tu differs ab alio ab aſino: ergo tu non es aliud ab aſino. patet conſequentia ab expoſita ad vnam ſuarum exponentiū. ¶ Quarta cōcluſio. Tu vides oēs hoies qui ſunt in iſta domo preter ſortem: ⁊ tm̄ non vides aliquem hominez. nec aliquos hoies: probatur ⁊ pono ſecundaz p tem concluſionis cum hoc in domo iſta ſint dcē hoies nouē mulieres ⁊ vnus maſculus: quez nō videas. ſed bene oēs mulieres. iſto poſito patet ſecunda pars cōcluſionis. ⁊ prima ſimiliter aſſignando regulam exceptiuarum: q̄ omnis propoſitio affirmatiua in ptevera ⁊ in parte falſa poteſt verificari p exceptionem ptis falſe iſto p̄ſupoſito hec eſt falſa. tu vides omnes homines qui ſunt i iſta domo p̄ter ſortem: ergo p̄t verificari p exceptionem ſor. ſic dicendo. Tu vides omnes hoies q̄ ſūt in iſta domo p̄ter ſortes quare ⁊c.

Preter quadrupliciter sumitur vno mõ negatiue p sine. vt sor. põt seruare a lapidẽ preter euriliũ platonis .i. sine platone. aliquando tenetur additiue: vt ex dicitur oportet soluere decẽ libras p̃ter expẽsas .i. vltra expẽsas. aliqñ subtractiue. vt dicẽdo quatuor preter vnũ sunt tria. sensus ẽ q; si a quatuor remoueatur vnus sunt tria. Quarto exceptiue tũc excipitur pars subiectiua ab aliquo toto vñ. nisi dupliciter sumit. Uno mõ cõditionaliter. vt dicẽdo nisi tu es aial tu nõ es hõ: sensus ẽ. si tu nõ es aial tu nõ es hõ. Alio modo exceptiue: vt ois hõ nisi sortes currit. ¶ Aduertendum vlterius q; ad exceptiuã quatuor requirũtur. s. illud a quo fit exceptio qõ est nisi subiectum pdicatũ dictio excipiẽs. & ps extracapta. & ẽ ꝓpria & ipropria. ¶ Ad propriam duo regrũtur. ¶ Prio q; illud a quo fit exceptio stet cõfuse distributiue mobiliter. ¶ Scõo q; ps extra capta sit termin⁹ inferior ad illud a quo fit exceptio vt dicendo ois hõ preter sor. currit. Impropria vo est qñ deficit aliqua haꝝ cõditionũ vel oẽs. Et iõ contingit q; impropie exceptiue exponuntur quinq; p notã pluralitatis vel alietatis. vt dicẽdo sor. nõ est nisi sophista. exponit sic. sor. est sophista & nõ aliud q̃ sophista. ergo ꝛc. & dicendo nõ dedi sor. nisi quatuor denarios exponit sic sor. dedi quatuor denarios & nõ plures q̃ quatuor. ergo ꝛc. ¶ Dubiũ circa quartã p̃dictõnẽ q̃ est tu tñ differs nisi ab asino & tñ differs a capra. q; ex prima pte sequit oppositũ scõe. scz tu. n. tu nõ differs nisi ab asino. ergo tu differs a capra. tz ꝓna a simili tu nõ vides nisi sortem. ergo tu nõ vides platonẽ. ¶ Scõo. q; ꝓtradictoriũ prime ptis videtur verũ. s. tu differs nisi ab asino. exponitur sic: tu differs ab asino & ñ differs ab alio q̃ ab asino: ergo tu differs nisi ab asino. expo nẽtes vere sũt. ergo & exposita. ¶ Tertio q̃ritur quare ista prima ps tu nõ differs nisi ab asino exponat sicut dicit magister cũ nõ exponat rõe de ly differt nec rõe illi⁹ note exceptionis nisi. ¶ Ñdetur ad primũ negat q; ex prima pte sequitur oppositũ scõe. ¶ Ad ꝓbationẽ negat similitudo. q; ly videns ẽ verbũ mere affirmatiuũ nullã negationẽ includens. differt aũt ꝛcludit negationẽ: iõ nõ est sile. ¶ Ad fm dicit q; ista. tu differs nisi ab asino exponitur sic. tu differs ab asino: & a nullo alio q̃ ab asino differs: ergo tu differs nisi ab asino mõ scõa exponẽs est falsa: qua opposita est vã. s. ab alio q̃ asino differs q; a leone differs. ¶ Ad tertiũ dicit q; illa pria ps tu nõ differs nisi ab asino. exponit sicut dicit magister tu differs ab asino: & nõ differs ab alio q̃ ab asino: ergo ꝛc. & hoc nõ rõe õ ly differt solũ nec rõe note exceptionis solũ: sed ratione vtriusq; simul.

r Eduplicatiua exponit p tres exponẽtes i quarũ prima pdicat affirmatiue terminus reduplicatiuus de subiecto in scõa predicat predicatũ de eodẽ subiecto: i tertio vero predicat idẽ predicatũ 2ditiõaliter de termio reduplicato p terminũ trãscẽdẽtẽ. vt sor. inquantũ hõ ẽ aial sic exponitur sor. est hõ & sor. est animal & si aliquid ẽ hõ illud est aial: ergo ꝛc. Et ita cum termio vlr aut idefinito tẽto: vt ois homo inquantũ aial est substãtia. sic exponit ois hõ ẽ animal & ois hõ est substãtia. & si aliquid ẽ aial illud ẽ substãtia ergo ꝛc. ¶ Reduplicatiua negatiua cuius negatio segtur notã reduplicatiõis est simplr exponibilis. vt sor. inquantũ hõ nõ ẽ asin⁹: exponit sic. sor. est hõ & sor. non est asinus: & si aliquid est hõ illud nõ est asinus. ergo ꝛc. & ita dicatur de q buscũq; alijs. Negatiua vero reduplicatiua: cuius negatio precedit notam reduplicationis: nõ est exponenda sed probanda per suum contradictorium vt sepe dictum est. Ex predictis infero aliquas conclusiones: quarum prima est ista. aliqua inquantum conueniũt: differũt: ꝓbatur: aliqua conueniũt & aliqua differũt: & si aliqua conueniũt illa differũt. ergo ꝛc. ¶ Pz 2ña ab exponẽtib⁹ ad expositã & tertia ps antecedẽtis ꝓbatur: qm̃ si aliqua cõueniũt illa sũt: & si illa sũt distincta & si sũt distincta: ergo differũt: ergo a ꝓmo ad vltimum si aliqua conueniũt illa differũt. ¶ Scõa 2clusio q̃libet hõ inquãtũ hõ ẽ risibilis. & tñ nõ quilibet hõ inquantum animal est risibilis. ¶ Prima ps pz p exponẽtes: qm̃ q̃libet hõ ẽ hõ: & quilibet hõ ẽ risibilis. & si aliqd ẽ hõ illõ ẽ risibile. ergo ꝛc. ¶ Secũda ps ẽt pz. q; si nõ det oppositũ. s. q; quilibet hõ inquãtũ aial ẽ risibilis. & certũ ẽ q; hec est fia. q; tertia sua exponẽs ẽ falsa. s. si aliquid est aial illud est risibile. ¶ Tertia cõclusio sor. inquantum hõ est aial. & tñ sor. nõ inquantum homo est sor. Prima ps pz p exponentes & scõa similr. quia si nõ detur oppositũ. s. sor. inquãtũ hõ ẽ sor. & pz q; ista ẽ falsa. q; eius tertia exponẽs est falsa. s. si aliquid ẽ hõ illud est sor. ¶ Quarta conclusio: tu inquãtũ hõ nõ es asinus & tamen tu non inquãtũ aial non es asinus. prima ps pz q; tu es homo & tu nõ es asinus: & si aliquid ẽ hõ illud tu non est asinus ergo ꝛc: scõa ps ẽt ꝓbat: q; si nõ detur oppositũ: tu inquãtũ aial nõ es asinus: & patet q; tertia eius exponẽs ẽ falsa. s. si aliquid ẽ aial illud ñ est asinus. & ita dicatur si ly de quanto & pro quãto facerent ꝓpositionem reduplicatiuam.

Inquantum potest sumi dupliciter. s. specificatiue. & reduplicatiue. ¶ Primo mõ nõ exponitur sed describitur sic. vt ens inquãtũ est ens est subiectũ in metaphysica. ens sub rõe qs ens est subiectũ i metaphysica. ¶ Secũdo exponit p tres exponentes. s. duas absolutas & tertiam conditionatã: vt sor. inquantum homo est risibilis exponitur sic. sor. est hõ & sor. ẽ risibilis. & si aliquid est homo illud est risibile. ergo sor. inquantum hõ est risibilis. ¶ Tres autem cõiter assignantur reduplicatiue. s. inquantũ fm q; & prout.

i Immediate duas in se continet exponẽtes quarum prima est preiacens & secũda negatiua sibi correspondens secundum exigentiam sui verbi. vt immediate ante a tu fuisti. exponitur sic: ante a tu fuisti: & nullum fuit instans ante a quin inter illud & a tu fuisti: ergo ꝛc. Item immediate post b tu eris: sic exponitur: post b tu eris: & nullum erit instans post b qn inter illud & b tu eris ergo ꝛc. Mõ cõsimili exponitur negatiua cuius negatio subsequitur ly immediate: vt immediate ante hoc tu nõ fuisti albus nec exponitur ante hoc tu non fuisti albus. & nullum fuit instãs ante hoc q; inter illud & hoc tu nõ fuisti alb⁹: ergo ꝛc. Item immediate p⁹ instãs pñs tu nõ curres: sic exponitur post instãs pñs tu non curres & nullũ erit instans p⁹ instans pñs quin iter illud & instãs pñs tu non curres ergo ꝛc. Oppo-

sita hanc ꝓpositionū dantur per negationē ꝓcedē
tē ly immediate: z nō ꝓbatur talis ꝓpositio nisi
per assignationē contradictoriorum. ¶ Ex pre-
dictis infero aliquas conclusiones: quarum pri
ma est ista. Immediate ante hoc tu fuisti albus
z immediate ante hoc tu fuisti niger. Proba-
tur z pono q̄ in qualibet parte pari hore preteri-
te fueris albus: z in qualibet impari fueris niger
isto posito arguitur sic: immediate ante hoc fuit
aliqua ps par. ergo immediate ante hoc tu fuisti
albus cōsequentia tz z añs ꝓbatur: nam añ hoc
fuit aliqua pars par z nullū fuit instas inter hoc
quin inter illud z hoc fuerit aliqua ps par: ergo
zc. similiter ꝓbatur alia ps cōclusionis: nā ime
diate añ hoc fuit aliqua pars ipar. ergo imedia-
te ante hoc tu fuisti niger. q̄ña pz: z añs vt prius ꝓ
batur. nā añ hoc fuit aliqua ps ipar z nullū fuit i
stans añ hoc: qn iter illud z hoc fuerit aliqua ps
ipar. ergo zc. cadē ꝯclusio pōt verificari de futu-
ro. ¶ Scōa ꝯclusio duo cōtradictoria iter se cō-
tradicentia immediate añ hoc fuerunt falsa: z ta
mē nō fuerunt simul va neqz simul falsa: ꝓbaꝫ z
pono q̄ a sit ista tu es albus. z b ista tu nō es albꝰ
isto posito pz q̄ a immediate añ hoc fuit verū. nam
q̄ncūqz fuit aliqua pars par a fuit verū sed ime-
diate añ hoc fuit aliqua ps par: ergo immediate añ
hoc fuit verū. z immediate ante hoc a fuit falsū: ga
q̄ncūqz fuit aliqua ps ipar: a fuit falsū: sed imedia
te ante hoc fuit aliqua ps ipar: ergo immediate añ
hoc a fuit falsum. Eodē mō pōt ꝓbari q̄ b im
mediate añ hoc fuit verū z sim. z q̄ a z b nō fue-
runt simul va nec simul falsa hoc pz: qz in quocū
qz instanti a fuit vez b fuit flz, z ecōuerso. ¶ Ex
quibus sequitur q̄ immediate ante hoc fuisti albꝰ
z immediate añ hoc u nō fuisti albꝰ. Prima ps
pz z secūda ꝓbatur. nam q̄ncūqz tu fuisti niger
tu nō fuisti albꝰ: sed immediate añ hoc tu fuisti ni-
ger. ergo immediate añ hoc tu ñ fuisti albꝰ: z ita cō
ceditur q̄ a ꝓpositio immediate añ hoc fuit vera z
immediate añ hoc ñ fuit va ꝓbata ē prima ps z se
cūda ꝓbaꝫ. nā q̄ncūqz a ꝓpositio fuit falsa ipsa ñ
fuit va. sed immediate añ hoc a ꝓpositio fuit fla. er
go immediate añ hoc a ꝓpō nō fuit va. ¶ Tertia
ꝯclio immediatē pꝰ hoc erit istās q̄ nō immediate post
hoc erit. ꝓbaꝫ. nā post hoc erit instans qd nō ime
diate post hoc erit. z nullū erit instās post hoc qn
inter illud ē hoc erit istās qō nō immediate pꝰ hoc
erit. qz quocūqz instāti dato qō erit post hoc. iter
illud z hoc erūt infinita instātia, quoꝝ nullū imē-
diate pꝰ hoc erit ex qua ꝯclusiōe segtur q̄ imedia
te post hoc erit aliqd qō nō immediate pꝰ hoc erit.
Quarta ꝯclio pꝰa instās tu curres z nullū erit in
stās pꝰa qn añ illud tu curres z tū non immediate
pꝰa tu curres. ꝓbaꝫ z pono q̄ curres hodie sz nō
cras. z pono q̄ a erit instās mediū crastine diei:
pꝰ quē diem tu itez curres aliqñ. isto posito patet
q̄ nō immediate pꝰa tu curres: z tū post a curres vt
ponit casus. z qz ante a curres: qz isto dicto nul
lum erit instans post a: quin ante illud tu curres
quicquid enim curret ante a curret etiam ante
quodlibet istans quod erit post a. Notandū q̄ ly
immediate dupliciter sumitur. s. aduerbialr z no-
minaliter. Primo mō sū hic locutus. s. aduer-
bialiter: sed scōo mō sumitur: vt hic immediate
sunt partes in continuo idest sine medio z sic nō
sumitur in proposito. quare zc.

Immediate sumitur dupliciter. s. nominaliter z aduerbialiter. ¶ Primo mō idē est qō sine medio vt immediate sunt partes in ꝯtinuo. s. sine medio. z ita nō sumit in ꝓposito. ¶ Scōo vero modo ꝓ
batur exponibiliter more magistri. s. per preiacentē z negā
tiuaz sibi correspōdētē. vt immediate añ a instās tu fuisti ex
ponitur sic. añ a tu fuisti. z nullum fuit istans ante a quin
inter illud z a tu fuisti. ergo immediate ante a tu fuisti.
Huius ꝓbatiōis ratio ē quia ꝓpositio de immediate asse
rit duo. asserit enim ꝓpōnē preiacentē z aliā negatiuā rō-
ne de ly immediate. ¶ Aduerte q̄ ois ꝓpō de immediate affir
mativa ꝙuertit cū vna affirmativa de infinito. vt si immedia-
te ante b fuisti. infinitū propinque ad b tu fuisti zc.

Incipit dupliciter exponitur. Uno mo-
i do per positionē de p̄nti z remotionē de
ꝓterito. Alio mō per remotionē de p̄nti
z positionē de futuro. v. g. Sortes incipit ee albꝰ.
Primo mō exponitur sic. sor. nunc ē albꝰ: z ime
diate ante instās p̄ns nō fuit albꝰ. Scōo mō ex-
ponit sic. sor. nūc nō est albus. z immediate post
instans presens erit albus: ergo zc. Desinit vero
exponitur modo oppositio etiam dupliciter: primo
modo per remotionem de presenti z positionem
de preterito: vt sor. nunc non est albus: z imme-
diate ante instans presens sor. fuit albꝰ: ergo sor.
desinit esse albus. Secundo mō p ꝓpositionem
de presenti z remotionem de futuro. vt sor. nūc
est albus: z non immediate post instans p̄ns erit
albus ergo sor. desinit esse albus. ¶ Ex predictis
infero aliquas conclusiones quarum prima est
ista tu incipis ee albꝰ z tū tu nō incipis ee coloratꝰ
probatur z pono q̄ nūc sis albꝰ z cōtinue añ hoc
fueris niger: isto posito tu nūc es albꝰ: z nō imme
diate añ instās p̄ns tu fuisti albus: ergo tu incipis
ee albus: z tū tu nō incipis ee coloratus qz nunc
es coloratus: z immediate añ instans p̄ns fuisti colo
ratus. z immediate pꝰ instans p̄ns eris coloratus
ergo nō incipis ee coloratꝰ. ¶ Scōa ꝯclio deꝰ inci
pit ee i hoc istāti z tū nō incipit ee in aliquo istanti
prīa pars ꝓbaꝫ. nā deꝰ ē in hoc istanti z nō ime-
diate ante instās p̄ns fuit in hoc instāti: ergo deꝰ i
cipit ee i hoc instāti. Scōa ps ēt pz. nā deus est i
aliquo instanti. z immediate ante instans p̄ns fuit
i aliquo instanti. z immediate pꝰ instans presens erit
i aliquo istanti. ergo zc. ¶ Tertia ꝯclio. Incipit
ee oē qō ē. z tū nō incipit ee aliquid qō ē: prima ps
ꝓbaꝫ. qm nūc ē oē quod est. z nō immediate ante i
stans p̄ns fuit oē qō est. qz instās p̄ns ergo zc. Se
cūda ps ꝓbaꝫ. nā nūc ē aliqd qō ē. z immediate pꝰ
ante instās p̄ns fuit aliquid qō est z immediate pꝰ

instās pñs erit aliquid qō est ergo ꝛc. ¶Quarta ꝛclio tu icipis videre quēlibet hoiem ꝛ tamē non incipis videre aliquē hoiem: immo nullū hoiem incipis videre: ꝓbatur ꝛ pono ꝙ continue añ hoc nō fuerint nisi decē hoies quorum nouem videris videas ꝛ videbis: sed decimū nō videris q iaꝫ nunc desinat esse per remotionē de presenti ista positio: tu incipis videre quemlibet hominem ꝛ non immediate ante instans presens vidisti quē libet hominem: quia non istum decimum: ergo ꝛc. Et tamen tu non incipis videre aliquem hominem: quia tu nunc vides aliquem hominem: ꝛ immediate ante instans presens vidisti aliquē hominem: ergo ꝛc. etiam nullum hominem incipis videre: quia quocunqꝫ dato quem iam vides istum immediate ante hoc vidisti: ꝛ immediate post hoc videbis vt ponit casus ergo ꝛc. ex illa propositione sequitur ꝙ tu incipis scire decē propositiones: ꝛ tamen non incipis scire aliquaꝫ propositionem dato ꝙ nunc scias decem propositiones ꝛ immediate ante hoc non sciebas nisi nouem. ¶Consimiles conclusiones conceduntur in materia de hoc verbo desinit. vt quod tu desinis currere ꝛ tamen non desinis moueri dato ꝙ nunc moueris ꝛ non curras: sed immediate ante instans presens currebas. ¶ Secunda conclusio deus desinit esse instanti presenti: ꝛ tamen non desinit esse in aliquo instanti. ¶Tertia conclusio: desinit esse omne quod est. ꝛ tamen non desinit esse aliquid quod est. ¶Quarta conclusio: tu desinis videre quemlibet hoiez. ꝛ tū nō desinis videre aliquem hoiem. immo nullū hoiem desinis videre dato ꝙ continue ante hoc videbas oēs hoies quas iam vides. ꝛ generetur nunc primo vnus de nouo quem non videas ꝛ ita conceditur ꝙ tu desinis scire decem ꝓpositiones. ꝛ tamen non desinis scire aliquam propositionez. Dato ꝙ nunc scias decem ꝛ continue post hoc. solum modo nouem. quare ꝛc.

Aduerte primo ꝙ ꝓpones de incipit ꝛ desinit ñ proprie exponuntur. Cuius rō est. qa ab exponētibus ad exposita est bona ꝓña: sed a ꝓpone de incipit ꝛ desinit ad exponentes nō valet cōsequētia. Nō eniꝫ valet sor. incipit eē. ergo nūc nō ē ꝛ immediate post hoc erit ꝙ añs verum ꝛ pñs falsū. posito ꝙ nunc primo sit sor. ꝛ si magister dicit ista debere exponi corrigit se in tractatu: contra ꝓñas in capitulo septimo. ¶Respondendo ad scōam instantiam cōtra secūdā regulā que est. Ab exponibili ad quālibet suarū exponētiū est bona ꝓña. dicit enim ꝛ si aliqñ dixit illa verba debere exponi: nō sū locutus proprie de expositione. sed ꝑm modū loquendi sumēdo expositionem pro qualibet probatione terminorū: sed ꝓprie sumēdo pro bat per cās veritatis. Incipit. n. probatur ꝑ vnā disiuncti uā cōpositā ex duabus copulatiuis. quarū copulatiuaruꝫ prima fit ex affirmatiua de presenti ꝛ negatiua de preterito ꝛ secūda fit ex negatiua de pñti ꝛ affirmatiua de futuro. definitio probatur per vnā disiunctiuā cōpositā de duab⁹ copulatiuis. quarū prima fit ex negatiua de pñti ꝛ affirmatiua de ꝑterito: altera vero ex affirmatiua de pñti ꝛ negatiua de futuro. Exemplū primi: vt incipit eē a probatur sic nūc est a ꝛ nō immediate ante hoc fuit a vel nunc nō ē a ꝛ immediate post ꝫ erit a ergo incipit esse a. ꝓma. n. copulatiua deseruit rebus permanentibus in quibus est stare primuꝫ instans eē. Exemplum secūdi vt desinit eē a probatur sic nūc nō ē a. ꝛ immediate ante hoc fuit a vel nūc ē a: ꝛ non immediate post hoc erit a: ergo desinit eē a. ¶Prima enim vniuersaliter deseruit rebus successiuis in qbus nō est stare vltimū instans eē: sed primum nō eē. Secūda vero reb⁹ pmanentibus in qbus nō est dare vltimū istās sui eē. Aduerte scō ꝙ illa primū eē ꝛ primū nō eē vltimū eē ꝛ vltimū nō eē. ex ponūtur sicut incipit ꝛ desinit: primū eē exponitur sicut incipit ꝑ positionē de pñti ꝛ remotionē de ꝑterito. vt hoc est primū instans eē sor. ꝓbatur sic. In hoc instanti ē eē sor. ꝛ nō immediate añ ꝫ instās ꝙ ē pñs fuit eē sor. ergo nūc ē primū eē sor. vltimū nō eē exponitur sicut incipit ꝑ remotionē de pñti ꝛ positionē de futuro. vt nūc ē vltimū nō eē. motus probatur sic nūc nō ē motus ꝛ immediate post hoc erit mot⁹ ergo ꝛ nūc ē vltimū nō eē motus. ¶Primū nō eē exponit sicut desinit ꝑ remotionē de pñti: ꝛ positionē de preterito vt hoc est primū nō eē sor. nunc nō est sor. ꝛ immediate āte hoc fuit sor. ergo nūc ē primum nō eē sor. vltimum eē exponit sicut desinit ꝑ positionē de pñti ꝛ remotionem ō futuro. vt hoc ē vltimum eē gradus summi ꝓbat sic: nunc ē gradus summus ꝛ nō immediate p⁹ hoc erit gradus. ergo nūc ē vltimū esse gradus sūmi. ¶Aduerte vlteri⁹ ꝙ minimū exponit sicut maximū. primum vero sicut vltimū vnde datur minimū ꝙ sic ꝛ minimum ꝙ non maximum ꝙ sic ꝛ maximū ꝙ non. Exemplū primi: vt hoc ē minimū ꝙ sor. pōt: exponit sic: hoc sor. potest ꝛ nullum minus: sed quodlibet maius: ergo hoc ē minimū ꝙ sor. pōt. Exēplū secūdi hoc ē minimū ꝙ sor. ñ pōt. exponit sic: hoc nō pōt sor. nec aliquod maius. ergo hoc ē minimū ꝙ sor. nō pōt. Exēplū tertij: hoc ē maximū ꝙ sor. pōt exponit sic: hoc ꝑt sor. ꝛ nullū maius: ergo hoc ē maximū ꝙ sor. pōt. Exemplū quarti. hoc ē maximū ꝙ sor. nō pōt. hoc non pōt sor. nec aliqō maius: ergo hoc ē maximū qō nō pōt sor. Iz habeat ꝓbationes terminorum maximū ꝛ minimū nō sunt oīno eedē illis de primū et vltimū sunt tñ multū similes. vt ps in tractatu de maximo et minimo: iō simul ō illis volui dicere ¶Aduerte vlterius ꝙ ablatiuus positus i consequētia: probatur ēt per causas veritatis: ꝑ vnā disiuncti uā ex ꝯditionali causali et ꝑali cōpositā. vt sole oriēte fit dies probat sic: si sol oritur fit dies. vel qz sol oritur fit dies vel qñ sol oritur fit dies: ergo sole oriente fit dies ꝛ iō iferē illa ꝯlō nō aliquo hoie currēte tu es asinus nec nullo hoie currēte tu es asinus. et nō segtur. nō aliquo hoie currēte tu es asin⁹. ergo nō hoie currēte tu es asinus qz nō equalz. De hoc añ dici hic. qz talis ablatiuus probat ꝑ cās veritatis sicut ista de icipit. ¶Aduerte vlterius ꝙ siue resolubiliter siue exponibiliter siue officiabiliꝫ siue descriptibiliter probetur propositio eius contradictorium est ꝓbabile ꝑ causas veritatis.

Ot⁹ quertibiliꝫ idē ē ꝙ q̄lz ps qñ syncathegorematice tenet. vt totus sor. ē minor sor. ꝛ tūc sic expōit aliqua ps sor. ē minor sor. ꝛ nulla ē ps sor. qn illa sit mior sor. ergo ꝛc. Iz qñ cathegorematice tenet: tūc totū idē ē qō ens pfcm ex oīb⁹ suis ptib⁹: vt sor. ē tot⁹ hō: idest sor. est perfect⁹ hō ex oībus suis ptibus: ꝛ cōiter quando ꝓcedit totā propositionem syncathegorematice tenetur: qñ vero mediat iter partes subiecti aut ponitur a pte predicati cathegorematice tenet. vt totus sor. ē aliqd hoiz: ly tot⁹ tenetur syncathegorematice. Sed dicendo ens totū aial mouetur aut .u es totus hō: ly totuꝫ tenetur cathegoremat. ce.

¶Ex quibus infero aliquas ꝯclusiões quarum prima ē ista. ¶Tot⁹ ſoꝛ.ē minoꝛ ſoꝛ.ꝛ tñ nō tot⁹ ſoꝛ.eſt minor ſoꝛ.prima pars pꝛobatur:quia que libet pars ſoꝛ.eſt minor ſor. ſicut corpus totale ſor.aut anima eius que nō ē quanta. Scōa conclusio totus ſoꝛ.eſt ps ſor.ꝛ tamē nō totus hō eſt pars ſor.prima pars pz qꝛ quelibet ps ſoꝛ.ē pars ſor.ſecunda pars ēt pz:qm̃ nō quelz ps hois ē ps ſor.naz ē aliqua pars pla.que ñ ē ps ſor. ¶Tertia ꝯclusio in oculo tuo ē totū qō eſt in mūdo:ꝛ tamē nō totū qō eſt i mūdo ē in oculo tuo: pria ps ꝓbatur .nā in oculo tuo ē ens perfectū ex ſuis ptibus qꝛ pupilla oculi tui. Scōa pſ ēt pz:quia nō quelz ps mūdi ē in oculo tuo. Quarta cōclusio correlarie ex priori in burſa tua eſt tota pecunia mūdi:ꝛ in aia tua ē tota ſcia poſſibilis pria pars ꝓbatur qm̃ in burſa tua ē ens pfectū ex ſuis ptibus qō eſt pecunia mūdi dato ꝙ habeas vnū denariū i burſa tua. Scōa ps ēt pz ex priori eo qō i aia tua eſt ens pfectum ex ſuis ptibus qō ē ſcia poſſibilis ex qbus ſegtur ꝙ hec ꝓpoſitio ē falſa q̃ tñ cōiter ꝯceditur.ſ.aia intellectiua ē tota in toto ꝛ tota in qualz parte:nā ſi ē tota ergo ē ens habens partes:ꝯñs falſum.quare ꝛc̄.

totus tota totum dupliciter ſumit̄.ſ.cathegoꝛematice ꝛ ſyncathegoꝛematice.ſyncathegoꝛematice ſumit̄ qñ p̄cedit totā ꝓpōnē:ꝛ tūc idē ē qō quelz pars. Cathegoꝛematice vo ſumit̄ qñ ponit̄ inter ptes ſubiecti vl̄ predicati:dūmō p̄cedit aliqō determinabile ipſum.ꝛ tunc idē eſt qō ens pfectū cōpoſitū ex ptibus quātitatiuis.pꝛio mō exponibiliter ꝓbatur.vt dicēdo totus ſortes eſt minor ſorte:ſoꝛ.ē minoꝛ ſoꝛ.ꝛ nulla ē ps ſoꝛ.qn illa ſit minoꝛ ſor. ergo tot⁹ ſoꝛ.eſt minoꝛ ſoꝛ.ſcōo vo mō nō exponitur.

Semper cōuertitur cum ly omni tpe ſm exigentiā vbi cui addit̄ ita ꝙ idē ē dicere ſp fuit hō:oi tpe pꝛeterito fuit hō. Et exponitur ſic. Aliquando fuit homo ꝛ non fuit aliqñ qn tunc fuerit hō:ergo item de futuro ſemper erit aligd aliqñ erit aliquid ꝛ ñ erit aliqñ qn tūc erit aligd ergo. ¶Ex p̄dictis ifero alquas cōcluſiões quaꝝ pria ē iſta.ſemper fuit aligd qō nō ſp fuit ꝓbat̄:aliquando fuit aligd qō ſemp fuit ꝛ nō fuit aliqñ qn tunc fuerit aliquid qō nō ſemp fuit ergo ꝛc̄. ¶Secunda cōcluſio ſemper erit aligs homo qui non ſemper erit ꝓbatur,quia aliquā do erit aliquis homo qui non ſemper erit ꝛ non erit aliquando quin tunc erit aliquis homo q nō ſemper erit:ergo ꝛc̄. ¶Tertia cōcluſio ſemper ē hoc inſtans pꝛeſens ꝓbatur aliquādo ē hoc iſtās pñs:ꝛ non eſt aliqñ qn tūc ſit hoc inſtans pñs:ergo pz etiā ex ſua ꝙuertibili.ſ.oi tpe pñti eſt hoc inſtas pñs. Ex eadē concluſiõe ſegtur cozrelarie ꝙ qcquid viuit ſp ē:ꝛ quicqd currit vel mouetur ſp ſe bz eodē mō :lz nō ſemper ſe habuerit aut ſemper ſe hēbit eodē mō. ¶Notādū ꝙ nō abſqz cā dicitur ſemp conuerti cū ly omni tpe ſecūdū exigentiam ſuiverbi:qꝛ ſi abſolute conuerteretur cū ly oi tempoze hec eſſet falſa ſemper deus fuit:aut mūdus ſemper erit:qꝛ nō omni tpe deus fuit:ꝓbatur.nam omni tpe deus fuit:pñs tps fuit:ergo in tpe pꝛeſenti deus fuit ꝛ pz ꝯña:quia in tertio p me:ex quo ly tpe ampliatur ad ſupponendum.p eo ꝙ eſt vel fuit ꝛ ꝯñs eſt falſum:quia temp⁹ pñs nunqua fuit. Eodem mō oñditur falſitas huius mundus ſemper erit.qꝛ non erit in tpe pꝛeſenti: verūtñ eligat reſpondēs rñſionem ſibi magis cō formen:quia horum quelibet ſuſtentabilis eſt ex iſto ſcōo modo loquēdi ſequit̄ ꝙ aliqñ deus non fuit ꝛ aliquando celum non erit.quia tunc deus non fuit demonſtrando inſtans pꝛeſens:ꝛ tunc ē vel fuit aliquando ergo ꝛc̄. Cōſilr nō celū aliqñ erit:qꝛ tunc non erit demonſtrando inſtās pñs: ꝛ tunc eſt vel erit aliquādo:ergo ꝛc̄.

Semper dupliciter ſumit̄.vno mō ſimplr ſiue abſolute.alio modo reſpectiue .nō ꝓ omni tpe ſed ſm exigentiaz verbi:vt dicendo ſemp fuit homo.Secundo modo ſignificat ꝙ omni tpe pꝛeterito fuit homo.ꝛ eſt vera:vt patet per exponentes.ſ. aliquo tempore pꝛeterito fuit homo.ꝛ nō fuit aliquod tempus pꝛeteritū quin fuerit hō ergo ꝛc̄. Si primo mō hec eſt falſa.qꝛ ſignificat ꝙ oi tempoze fuit homo.ꝛ ſequitur omni tēpoze fuit hō:pñs tps eſt tempus:ergo in tempoze pñti fuit hō. ꝯñs eſt falſum.qꝛ pꝛeſenti tempoze non fuit hō,ſed bene ē homo .iſta ergo propoſitio oi tpe fuit homo eſt falſa.quia ponitur ſic.aliquo tempoze fuit hō ꝛ nō ē vel fuit aliquod tps quin tunc fuerit hō.ergo ꝛc̄.illa ſcōa exponens ē falſa:qꝛ tps pñs ē vel fuit aliquod tempus .ꝛ tñ in illo non fuit homo:ſed bene eſt homo. Magiſter tangit hos duos terminos ſubſtantiales in tertu elige quem tibi placet.

a

B eterno dupliciter ſumitur. Uno modo nominaliter cum determinatione poſitionis a vel ab ꝛ tunc reſoluitur vt eterno fuit a ab hoc fuit a :ꝛ hoc eſt vel fuit etenū ergo ab eterno fuit a.ita ꝙ ab eterno nominaliter ſumendo conuertitur cum ly ab aliquo ab eterno aliter ſumitur ab eterno ſcilicet aduerbialiter ꝛ conuertitur cum ly eternaliter ꝛ ſignificat idem quod ante omne tempus finitum aut ante omne inſtans vel poſt omne tempus finitum vel poſt omne inſtans.ꝛ exponitur ſic: vt ab eterno fuit deus ante aliquod tempus finitū fuit de⁹ ꝛ nullum fuit tempus finitum qn ante illud fuerit deus ergo ꝛc̄. Similiter de futuro:vt ab eterno vel eternaliter erit aliquid ſic exponitur: poſt aliquod tempus finitum erit aliquid ꝛ nullum ē vel erit tempus finituz:quin poſt illud erit aligd: ergo vel ſic.poſt aliquod inſtans erit aliquid :ꝛ non eſt vl̄ erit aliquod inſtās :quin poſt illud erit aliquid ergo ꝛc̄:Et notāter dico finitū. quia aliqō tempus fuit añ quod de⁹ nō fuit.ſ.temp⁹ quod fuit infinitū a pte ante. Silr aliquod erit tempus p⁹ quod nihil erit vz tps infinitum a pte poſt . ex predictis infero aliquas concluſiones: quarum pma ē iſta. ¶Ab eterno tu fuiſti ꝛ tamē nō eternaliter tu fuiſti. Scōa ps eſt de ſe manifeſta qm̃ ante temp⁹ mille annoꝝ tu nō fuiſti ſz pꝛima ps ꝓbat̄:nā ab iſtq tu fuiſti demōſtrando deum :ꝛ

hoc ē vl' fuit eternū: ergo ꝑ3 ꝙña tenēdo ly ab eter no noialiter. ¶ Secūda conclusio ab eterno tu eris: ꝛ tū nō ab eterno tu eris: ꝑ3 ista conclusio su mendo ly ab eterno in ꝓma parte nominaliter ꝛ in secūda aduerbialiter: nec sunt ꝙtradictoria ex quo illi termini non vnifo:miter sumuntur. ¶ Tertia ꝙclusio: ab eterno siue eternaliter fuit aliquid qō nō ab eterno siue eternaliter fuit: ꝓ batur. Nā ante aliqō tēpus finitū fuit aliqd qō nō ab eterno siue eternaliter fuit: ꝛ nō est vl' fuit tps finitū quin ante illud fuerit aliqd qō non ab eterno siue eternaliter fuit ergo. ¶ Quarta ꝙclu sio. Eternal'r siue ab eterno erit aliqs hō q ñ erit eternal'r siue ab eterno ꝓbatur: nā p3 aliqd tps finitū erit aliqs hō q nō erit eternal'r siue ab eter no: ꝛ nō ē vel erit tps finitū: gn p3 illud erit aliqs hō q nō eternal'r siue ab eterno erit ergo. q̄cūqꝫ dicta sunt de ly ab eterno ꝛ eternal'r pūt dici de istis terminis ꝑpetuo ꝛ i eternū ꝙ possunt dupli citer sumi. s. noialiter ꝛ aduerbialiter sicut i ꝓce ribus exemplificatum est quare ꝛc̄.

Ab eterno sumitur dupliciter. Uno mō nominaliter ꝛ sic sūt due ꝑtes. Alio mō aduerbialr. put ē idē qō eternaliter. ꝛ significat idē qō añ oē tps finitū. aut post oē tps finitū. ¶ Primo mō ꝓbatur resolubilr: vt ab eter no tu fuisti. ꝓbaf resolubilr: ab hoc tu fuisti ꝛ hoc est vel fuit eternū. ergo ab eterno tu fuisti. Secō ꝓbaf exponibi liter sic vt añ aliqō tps finitū tu fuisti. ꝛ nō ē vel fuit aliqō tps finitū qn añ illud tu fuisti. ergo ab eterno tu fuisti. Se cūdū vō alios ab eterno sumit dupliciter. s. cathegorema tice ꝛ syncathegorematice. Cathegorematice idē ē ꝙ vnū ens carēs ꝓncipio. Syncathegorematice vero ē distribu tiuum tale et redit ad idem.

i Infinitū dupl'r sumit. s. cathegorematī ce ꝛ syncathegorematice: cathegorema tice. n. idē est ꝙ sine fine ꝛ sine ꝓncipio vt a ē infinitū. i. a ē sine ꝓncipio ꝛ sine fine ꝛ sic cōi ter sumit qñ ponit a ꝑte ꝑdicati vt exēplificatū ē aut qñ limitat in subiecto. vt dicēdo aliquod infi nitū ē hmōi aūt limitatio fit qñ a subiectue vel sub stātiue tenet. Sic āt sumēdo infinitū. solet dici ꝙ nihil ē infinitū: nec aliqua sunt infinita q: nihil est sine fine nec aliqua sunt sine fine. sumēdo āt infi nitū syncathegorematice expōit ꝑ duas exponen tes ꝑm, exigētia termini cui addit: aut ꝑm ꝓ pria naturā singularis vel plalis numeri. vt infini tū corp3 ē sic expōit. Aliquātū corp3 ē: ꝛ nō ē cor p3 finitū qn isto maius sit ergo ꝛc̄. Itē infinitū co pus fuit: sic exponit. Aliquā tū corpus fuit ꝛ non ē vel fuit corpus finitū quin isto maius fuit ergo ꝛc̄. In plurali aūt numero nō exponit ꝑ ly mai3 sed per ly plura. vt infinita corpa sunt sic exponi tur. Aliquot corpa sunt: ꝛ nō sūt tot corpora fini ta qn plura illis sint ergo ꝛc̄. Itē de ꝓterito infi niti hoies fuerūt: sic exponit: aliquot hoies fuerūt ꝛ nō sūt vel fuerūt hoies finiti qn plures illi fuerūt. ergo ꝛc̄. Et sil'r de futuro vt infinita istātia erūt: sic exponitur. Aliquot instātia erūt ꝛ nō sūt vel erūt istātia finita qn illis pla erūt ergo ꝛc̄. Est tñ alter mod3 exponēdi q cōiter tenet. sapiēs quodāmō naturā singularū vt infinitū corp3 ē: sic exponit. Aliquātū corpus ꝛ duplū ad illud ꝛ triplū ad il lud: ꝛ sic i infinitū ergo ꝛc̄. Itē in plurali numero: vt infinita sūt sic expōitur. duo sūt si tria sūt. ꝛ sic in infinitū ergo ꝛc̄. Quilibet istoꝝ modoꝝ bonus ē ad ꝑpos: verūtū ꝓi3 ē formalior ꝛ forte secūdus sit intelligibilior. ¶ Ex predictis infero aliquas conclusiones: quaꝝ ꝓma ē ista. Infinitū corp3 deus pōt ꝑducere: nō tñ pōt ꝑducere corpus in finitum. Prima ps ꝓbatur. Nā aliquātū cor pus de3 pōt ꝑducere ꝛ nō est vel potest e ē corp3 fi nitū: quin maius isto deus possit ꝓducere er go ꝛc̄. Uel alr. Aliquātū corpus de3 pōt ꝑducer ꝛ duplū ad illud: ꝛ triplū ad illud: ꝛ sic in infinitū ergo ꝛc̄. Secōa vero pars patet de se quoniaꝝ de3 nō pōt ꝑducere corp3 sine fine: eo enim ꝙ aliqō est corpus ipsum est figuratum: ergo termino vl' terminis clausum. ꝛ per consequens finitum. ¶ Secūda cōclusio infinitum tempus est elap sum: ꝛ tū nullum tempus elapsum fuit infinitū. Prima pars ꝓbatur: qñ aliqō temp3 ē elapsū ꝛ duplū ad illud ꝛ triplum ad illud: ꝛ sic i infinitū ergo ꝛc̄. Secōa pars etiam ꝓbaf ex hoc: q: nullū tps elapsū fuit sine fine: quodlibet namqꝫ termi nabatur ad aliquod instans. Sed hic dubitaf. Nam in altero capitulo dictuꝫ ē ꝙ aliquod fuit tempus infinitū a parte ante: ergo aliquod tem pus elapsum fuit infinitū. Dicit ꝙ ibi locut3 fuꝫ de infinito ꝑm quid quod non habet ꝓncipiuꝫ: sed finem. sicut tempus infinitum ꝓteritum: nunc autem loquor de infinito simpliciter quod non habet ꝓncipium neqꝫ finem. ¶ Tertia cō clusio numerus est finitus: ꝛ tamen nullus nu merus finitus est infinitus. Prima pars patet: quia aliquantus numerus est numerus finitus ꝛ non est numerus finitus: quin maio: illo sit nu merus finitus ergo ꝛc̄. Secūda pars patet: quo niam nullus numerus finitus est sine fine ergo ꝛc̄. Quarta conclusio infinita sunt finita: tamē nulla finita sunt finita. Prima pars probatur: quia duo sunt finita ꝛ tria sunt finita: ꝛ sic in in finituꝫ: ergo ꝛc̄. Secunda pars patet de se: quia nulla finita sunt initia sine fine. ¶ Quinta con clusio. Infinitis finita sunt plura: ꝛ tamen nul la finita sunt plura infinitis. Prima pars pa tet: quoniā duob3 finita sunt plura: ꝛ tribus fini ta sunt plura ꝛ sic in infinitum. Secunda pars patet de se: quia ꝏppositum includit de se mani feste contradictionem. ¶ Serta conclusio. Infi niti erūt dies ꝛ infiniti erunt anni dato ꝑ3 Ari. ꝙ mundus sit perpetuus ꝛ eternus. Ista con clusio p3 qualitercunqꝫ exponāt partes. Ex qua ꝙclusione sequitur ꝙ non plures fuerunt dies q̄ anni nec erunt quia infiniti vtrobiqꝫ.

Infinitum dupliciter sumit. s. cathegorematice ⁊ syncathegorematice. cathegorematice sūit qñ nō ꝓcedit totā ꝓpōnē. ⁊ significat idē qō ens sine fine. Syncathegorematice vo sūit qñ ꝓcedit totā ꝓpōnē. ⁊ significat q quocūq; dato pōt dari maior singulari. In plurali vo quibuscūq; datis ꝓtingit dari plura: ⁊ sumēdo illo mō ꝓbat sic exponibiliter. Exēplū in singulari. vt infinitū corp⁹ē. ꝓbatur sic. aliquātū corp⁹ē. ⁊ nō tm̄ qn maius illo ergo infinitū corp⁹ est. vel alr sic. aliquātum corp⁹ē: ⁊ duplū ad illud: ⁊ triplū ⁊ quadruplū. ⁊ sic in infinitū. ergo infinitū corp⁹ē. Exēplū in plurali. vt infinita corpora sunt. sic ꝓbatur. aliqua corpora sūt ⁊ nō tot qn plura ergo infinita sunt corpa: vl aliter sic. duo corpa sunt. ⁊ tria quatuor ⁊ sic in infinitū: ergo infinita corpora sunt. ¶ Aduerte ꝓ maiori examinatione hui⁹ tractatus q cū ꝓponit tibi aliqua ꝓpō statiz debes videre an sit mediata an ime. si iemdiata ñ pt ꝓbari q: ad sēsū vl'itellectū ē p se nota ⁊ cōtra negātes p se nota nō est āpli⁹ disputandū. Si vo media debes videre an sit affirmatiua an negatiua. si negatiua debes ꝓbare p cās veritatis aut p ꝯtradictoriū aut p singulares vt sepius dictū ē. Si vo affirmatiua debes videre an sit cathegorica vel hypothetica. si cathegorica vide primū terminū mediatū ⁊ ab eo debes ichoare ꝓpōnis ꝓbationē. q: a primo terio mediato sp inchoāda est ꝓpōnis ꝓbatio. ⁊ nō p saltū debes ꝓpōnē ꝓbare. q: sūt multe decptiōes in exponēdo ꝓpositionē nō exponibilē sed resolubilē vel ecōtra. v. g. ista ꝓpō. aliqō albū incipit cē lor. ē resoluēda rōne de ly aliquod albū ⁊ nō ꝓbanda rōe de ly icipit p cās veritatis. Appello āt primū terminū nō fm̄ sitū sed fm̄ denoiationē vt in modalib⁹ sepe mod⁹ fm̄ sitū ē vltim⁹ ⁊ tñ fz denoiationē est prim⁹. similiter in hypotheticis nota hypothetica fm̄ sitū quasi sp ē media. fm̄ tñ denominationē ē prima. facta āt ꝓbatione primi termini postea debes ꝓcedere gradatim ad aliū sigs ē. ⁊ sic donec oēs termini mediati ꝓpōnis cathegorice fuerint fm̄ exigentiā declarati. Si vo ꝓpō fuerit hypothetica. tunc vide an sit cathegorice vel hypothetice ꝓbāda. si cathegorice ꝓbanda ē. ꝓbo eā sicut dixi de cathegorica. v. g. necessario tu curris vel tu nō curris. si ly necessario cadit in totū lz ista sit hypothetica disiunctiua: tñ nō est hypothetice disiūctiue ꝓbanda lz cathegorice exponibiliter hoc mō tu curris vl'tu nō curris ⁊ nō pōt cē quin tu curras vel tu non curras ergo ⁊c. Similiter necessario ē te moueri si tu curris: si ly necessario cadit in totū: lz sit hypothetica cōditionalis. nō tñ est hypothetice cōditionaliter ꝓbanda sed more cathegorice ē. ostēdiabiliter probanda hoc mō. hec ꝓpō est necessaria. tu moueris si tu curris que adequate significat te moueri si tu curris. ergo necesse ē te moueri si tu curris. vbi vero sit hypothetica hypothetice probāda t c aut copulatiue aut disiunctiue aut cōditionaliter. ⁊ scōm q dictū ē in capitulo de hypotheticis debes iferre hypotheticā cē veram vel falsam possibilem vel ipossibilem. necessariam vel contingētez v. g. altera pars pricipalis huius disiunctiue affirmatiue est vera. ergo ꝟ ē va. ⁊ sic de alijs elige. q: nulla erit ꝓpō ꝓbabilis que tibi occurrat quā statiz iferre nō possis.

¶ Et sic ē finis h⁹ tractatus. si qd autē hic diminute diximus: ample dicem⁹ ꝓtra probatiōes terminorum.

De obligationib⁹ tractat⁹ incipit.

Obligatio ē orō ꝓposita ex signis obligationis ⁊ obligato: vt pono tibi istam. Tu es rome: tota hec orō vocat obligatio. signa āt obligatiōis sūt iste dictiōes: pono tibi istā. Obligatū vo ē ista orō tu es rome. ¶ Due igit sūt spēs obligatiōis vz positio ⁊ depositio: quaꝝ pria ē p̄mit⁹ instādū: quasdā gñales regulas ponēdo: q̄rū pria ē ista. ¶ Oē pole tibi positū ē a te admitendū. v. g. si pono tibi istā tu es admittēda ē ēt si ponat sūt ꝯtradictoriū tu nō es. ¶ Secūda regula: oē tibi positū ⁊ a te admissū infra tps obligatiōis ꝓpositū ē a te cōcedēdū. v. g. Pono tibi istā: tu es rome. qua admissa: q: pōlis quotiēs cūq; ꝓponitur durāte tpe obligatiōis ē ꝓcedenda. Et notanter dr durāte tpe obligatiōis: q: ipso cessante nō āpli⁹ obligat rūdēs ipsū ꝓcedere. Et durat tps obligatiōis ab instāti admissiōis: quousq; dicat cedat tps obligatiōis: vel quousq; opponēs trāsferat se ad aliā materiā. ¶ Tertia regula. Oē sequēs opposito ⁊ admisso per se aut expesito cum concesso vel cū cōcessis infra tēp⁹ obligationis propositū est cōcedēdū. Exemplū primi pono tibi istā: tu es rome. qua admissa pono tu nō es parisius ꝓcedēda est: q: sequens ex posito per se: nam bñ sequit: tu es rome: ergo tu non es parisius. Exemplum secundi. pono tibi istā. ois hō ē rome: qua admissa ꝓpono tu es hō ꝓcedēda ē: q: vera ⁊ ipertinēs: deinde tu es rome iterum est concedenda. quia sequens expesito cū cōcesso: sequtur enim: ois hō est rome: tu es hō. ergo tu es rome. ¶ Exemplū tertij pono tibi istam. ois hō disputās est parisius. qua posita ⁊ admissa: propono tibi. tu es homo disputans: cōcedenda est: q: quelibet illarū est vera ⁊ impertinens. Deinde tu es parisius oz ꝓcedere q: sequitur ex opposito cū duobus concessis. Sequitur enim ois hō disputans est parisius. tu es homo ⁊ tu es disputans: ergo tu es parisius. ¶ Quarta regula est ista. Omne repugnans posito cū concesso: vel cum cōcessis collectiue vel diuisiue est negādum: ꝟz q: duo cōtradictoria nō sūt cōcedenda ab eodē i eodē tpe: sed cuilibet talis repugnantis est oppositum cōcedēdū: q: sequēs vt dicit tertia regula. ergo qlibet tale repugnans est negādum. verbi gratia. Posita ⁊ admissa ista. omnis hō currit: ⁊ cōcessa ista: tu es hō. dz illa negatur: tu non curris: ex quo suum contradictoriuz sequitur ⁊ est cōcedēdū. s. tu curris. ¶ Quinta regula est ista. Oē sequens ex posito cum opposito bene negati vel cum oppositis bene negatorū infra tempus obligationis ꝓpositum est concedēdum. Exemplū primi. pono tibi istaz. ois hō currit: qua admissa propono: tu curris: neganda est q: falsa ⁊ nō sequens. Deinde: tu nō es hō cōcedēda est: q: sequens expesito cum opposito bene negati: vt ois hō currit: tu nō curris: ergo tu nō es hō. Exemplū secūdi pono tibi istā antichristus est coloratus: qua admissa propono tibi istā. Antichristus est albus: vel antichristus est niger neganda est quelibet illarum: quia falsa nō sequēs deinde propono. Antichristus est medio colore coloratus concedēda est. quia sequitur ex posito ⁊ oppositis bene negatorū vt antichristus est coloratus: ⁊ nō est albus nec niger. Ergo est medio colore coloratus. ¶ Sexta regula est ista

Oē repugnās posito ⁊ opposito bñ negari vl̄ oppositis bñ negatorū ifra tps obligatiōis ꝓpositū ē negādū vt si i ꝓrio exēplo ꝓponaf̄ tertio loco. tu es hō negāda ē q⁹ suū ⁊tradictoriū segf̄. Silr̄ si i scdo exēplo ꝓponaf̄ tertio loco. Antixps nō ē medio colore colorat⁹ negāda ē pp eādē cām .ſ. qa suū ⁊tradictoriū sequit̄. ¶ Septia regula ē ista. ad oē iptinēs rñdēdū ē ꝼz sui qualitatē. i. si ē vez ⁊cedēdū ē. ⁊ fl̄z negādū. si dubiū dubitādū. Im ptinēs voco qō ñ segf̄ nec repugnat. vñ q̄lz istaz. tu es hō: tu curris. ē ipertinēs isti. oīs hō currit. q⁹ ñ segf̄ nec repugnat. iō si imediate p⁹ istā ois hō currit. ꝓpōit tu es hō: cōcedēda ē q⁹ va ⁊ iptinēs. ⁊ si ꝓponit tu curris negāda ē. Pertinēs ē duplex. ſ. sequēs ⁊ repugnās. vñ cōcessis istis. Ois hō currit tu es hō. tu curris ē ptinēs sequēs. ⁊ tu nō curris ē ptinēs repugnās. ¶ Ex ista rla segf̄ correlarie q̄ oē falsū nō sequēs ē negandū. ⁊ oē vez nō repugnās ē ⁊cedēdū. ꝑma ps ꝓbaf̄. si illud ē flm nō sequēs: ergo ē iptinēs vel repugnās ⁊ p ꝯns negādū. Scōa ps silr̄ ꝓbaf̄. nā si istud ē vez nō repugnās ergo sequēs vel iptinēs. ⁊ p ꝯns iuxta regulas dictas est cōcedēduz. ¶ Octaua regula est ista. Propter possibile positum non ē impossibile concedēdum nec necessarium negādum. quia nullum repugnans est concedendū. nec aliquod sequēs negandū. sed omne impossibile saltē per se ē repugnans cuilibet ⁊ omne necessarium est sequens. ergo impossibile nō est cōcedendum: nec necessarium negandū quocū q⁹ possibili posito. Cōcludo ergo q̄ infra temp⁹ obligationis quotiēscūq⁹ ⁊ quandocunq⁹ proponitur aliqua istarum: deus est: homo est asin⁹: ꝑma est concedēda: ⁊ scda neganda. Notādū q̄ duplex ē necessariū. ſ. per se ⁊ per accidens necessarium ꝑ se est illud cuius adequatum significatū nō potest nec potuit nec poterit eē falsuz: vt deus est. Necessariū per accidens est illud cui⁹ significatum adequatū nō potest eē falsū: sed potuit esse falsum vt tu fuisti: vnde solet regulariter dici q̄ omnis ꝓpositio de ꝑterito in terminis duplicibus nō depēdēs a futuro est necessaria.

¶ Silr̄ est duplex impossibile videlicet per se ⁊ per accidens: impossibile per se ē illō cui⁹ adequatū significatū nec pōt nec potuit eē vez nec poterit: vt nullus deus est. Impossibile vero ꝑ accīs ē illud cuius adequatū significatū nō potest esse verū sed bñ potuit eē vez vt tu non fuisti. Unde semp si vnū cōtradictoriū ē necessariū aliud ē impossibile ⁊ ecōtra. Intelligif̄ igif̄ regula ista ō impossibili ⁊ necessario per se: q⁹ aliqñ ꝓp possibile positū est ⁊cedendum impossibile ⁊ negādū necessariū per accidēs: vt pono tibi istā hoc istās ñ fuit demōstrādo instās pñs admittēda est: q⁹ va qua admissa certū ē q̄ illud instans ꝓteterit: ⁊ tū si ꝓpono eādē cōcedēda ē ⁊ suum oppositum negādū: nō obstāte q̄ sit factū ipossibile per accīs ⁊ suum oppositū necessariū similiter ꝑ accidēs. ¶ Ultia regula ē ista. qualibz ꝑte copulatiue cōcessa ⁊cedēda ē copulatiua cui⁹ille vel ꝯsles sūt ptes ꝓncipales: ⁊ vna ꝑte disiūctiue ⁊cessa cōcedēda ē disiunctiua cui⁹ illa ē ps ꝓncipalis. ꝓbaf̄ hoc. nā sicut ad veritatē copulatiue regrif̄ ⁊ sufficit quālibet ei⁹ ptē eē verā. ⁊ ad vitatē disiūctiue q̄ vna sit va. ita ad hoc q̄ copulatiua sit ⁊cedēda regrif̄ ⁊ sufficit quālibet ptē eē cōcedēdā. Et ad hoc q̄ disiūctiua sit ⁊cedēda regrif̄ ⁊ sufficit vnā ptē ꝓncipalē eē ⁊cedēdā. v. g. pono tibi istaz. tu es rome qua admissa sic ꝓpōif̄ eadē ⁊cedēda ē: ō inde tu es hō cōcedēda est. quia va ⁊ iptinēs. vltimo si ꝓponif̄ ista copulatiua tu es rome ⁊ tu es hō cōcedēda ē. q⁹ ptes sunt cōcesse. ⁊ ita de disiūctiua suo modo dicatur: quare ⁊c.

Tharū regulaz vitas intensius innotescat contra quamlibet illarum vnā formabo obligationem. ¶ Contra igitur ꝑmam regulam pono tibi omne possibile: si nō admittis: arguo sic. ¶ Ego pono tibi oē possibile: bene respondendo. ergo nō oē possibile: ē a te admittēdū. quod ē cōtra regulā. Si āt admittis ꝓ pono tibi ista duo: tu es: ⁊ tu nō es. si concedis tu cōcedis duo cōtradictoria: ergo male rñdeo. si negas aliquā istaz ⁊ q̄libet istarū est tibi posita ⁊ a te admissa. q⁹ possibilis ex quo posui tibi omne possibile ergo tu negas tibi positū ⁊ a te admissū: ꝑ ꝯns male rñdēs: pz ꝯña ꝑ scōaz regulā. Rñdetur nō admittēdo positū ⁊ tunc ad argumentū pono tibi oē possibile: ⁊ nō admittis oē pole: ergo nō oē pole ē a te admittēdum. nego argumentum. sicut nō segtur: pono tibi vtrūq⁹ istoruz cōtradictoriox tu es: ⁊ tu nō es: ⁊ nō admittis vtrū q⁹ istox ⁊tradictoriox ē a te admittendum: ſz solū segtur q̄ nō ē admittēdū vtrūq⁹ istorum. ita i ꝓpa ꝯña segtur: q̄ nō est admittendū omne possibile: ⁊ hoc ē vez cū quo stat q̄ oē pole ē admittēdū. Cōtra scōam regulā arguitur sic. Et pono tibi istam: tu es rome: est tibi positum: ⁊ a te admissuz: qua admissa ꝓpono tibi tu es rome negāda ē: q⁹ falsa ⁊ iptinēs: tūc arguitur sic. illa ꝓpositio ē a te negāda. ⁊ eadē ē tibi posita: ⁊ a te bene admissa. ergo tibi positū ⁊ a te admissū ē negandū: tz cōsequētia q⁹ ē syllogism⁹ resolutor⁹ ⁊ maior ē cōcessa: minor vō ē oppositū. ¶ Rñdet ad admittēdo positū. ⁊ cū ꝓponif̄ tu es rome negatur. ⁊ tunc ad argumētū nego maiorē ex eo q̄ repugnat posito. nam sequitur tu es rome est tibi positum ⁊ a te admissum ergo tu es rome: est a te cōcedēdū qō repugnat huic: tu es rome: est a te negandum. Quotiēscunq⁹ ergo ꝓponitur ista negatur. ⁊ cum dicitur ista est a te neganda itez negatur ⁊ conceditur q̄ est concedenda: ⁊ si arguitur sic: illa ē a te cōcedēda ⁊ tu negas eam er

go male respondens negatur consequentia sicut non sequitur tu concedis a propositionem ⁊ a ꝑ põ est falsa. ergo tu male respondes dato ꝙ a sit vnum falsum sequens sed in qualibet illarũ consequẽtiarũ addẽdũ est in antecedẽte: tu non es obligatus quod negatur tanquã falsuz ⁊ impertinens. ¶ Cõtra tertiam regulaz arguit sic. pono tibi istam tu curris ⁊ tu nõ curris: cẽ a te concedẽdũ: casus ẽ possibilis. qz possibile est ꝙ tu curras. ⁊ ꝙ illa tu nõ curris sit tibi posita. ⁊ a te admissa ⁊ cõsequẽter cõcedẽda. Admisso ergo casu arguo sic. Tu curris nõ est a te cõcedendum. ⁊ tu curris segtur exposito ⁊ admisso tanquã copulatiua ad alteram partẽ. ergo nõ quolibet sequens exposito ⁊ admisso est concedẽndum. consequẽtia tenet. ⁊ prima ps añs probat. Nã tu nõ curris est a te concedendũ ꝑ posituz. sed tu non curris contradicit isti tu curris ergo tu curris nõ est a te concedendum. cõsequẽtia tenet qz si vnũ ⁊tradictoriũ ẽ cõcedẽdũ reliquũ est negandũ. respõdet admittẽdo positũ ⁊ tũc ad argm̃ nego istã tu curris nõ ẽ a te ⁊cedẽdũ. ⁊ ad ꝓbationez nego mino: ẽ vz tu curris ⁊tradicit isti tu nõ curris. nõ tãꝙ falsã sed tãquã repugnãtẽ duob⁹ ⁊cessis. sequitur enim tu curris ẽ a te ⁊cedendũ: ⁊ tu non curris a te est ⁊cedẽdũ: ergo tu curris ⁊ tu nõ curris nõ sunt cõtradictoria. Si tñ fieret casus isto mõ pono tibi istã tu curris ⁊ tu nõ curris ei⁹ contradictoriũ ẽ a te ⁊cedẽdũ. admitto casuz: ⁊ ⁊cedo illam tu curris quotiẽscũqz ꝓponit. ⁊ nego ꝙ sit a me ⁊cedẽda tanꝙ repugnãs scõe ꝑti copulatiue posite. Nã segt tu nõ curris cõtradictoriũ ei⁹ est a te ⁊cedẽdũ: ergo tu curris nõ est a te cõcedendũ. ⁊ si arguit sic. tu curris nõ est a te concedẽda ⁊ ⁊cedis etiã ergo male rñdes: nego ⁊ñaz: sicut nõ segtur tu negas a ꝓpositionẽ ⁊ a ẽ vã: ergo male rñdes: sz oz addere in añte: ⁊ tu nõ es obligatus. ⁊ hoc negat tãꝙ falsũ. Contra quartaz regulã arguit ꝓbã ꝙ repugnans posito est a te ⁊cedendũ. Et pono tibi istam nihil ẽ tibi positũ: qua admissa qz pol̃is ꝓpono tibi istam aliqd ẽ tibi positũ. si concedis ⁊ bñ rñdes: ergo hẽo intẽtũ: qz illa repugnat posito. Si negas ⁊tra. ego posui tibi istam nihil est tibi positũ ⁊ ipa est aliquid ergo aliquid ẽ tibi positũ. ¶ Rñdet negãdo istaz aliquid ẽ tibi positũ: ⁊ tũc ad argm̃ nego maiorẽ. vz ego posui tibi istam: nihil ẽ tibi positum tãquã repugnãtẽ: hec. n. repugnant. nihil est tibi positũ. ⁊ posui tibi istã. Et si arguit posito repugnat tibi posito. ergo aliquid est tibi positum: negetur añs. qz repugnans ⁊ q̃lz alia ꝓpõ ad quã sequit aliquid eẽ tibi positũ. Cõsilr rñdet si ponat a te nõ eẽ admittẽdo ⁊ cõcedẽdo idẽ ⁊ si dicit. tu concedis istam vel tu bene respondes: nego quãlz talem qz ad ipsã sequit te eẽ qõ est oppositum positi. Cõtra quintam regulam arguit nã data vitate isti⁹ sequitur ꝙ admisso quocũqz ⁊tigẽti fl̃o sit qõlz aliud ⁊tingẽs falsũ. ⁊cedẽdũ ꝑbat ⁊ pono tibi istã. tu es rome qua posita ⁊ admissa: pono tibi istã tu es rome ⁊ bacul⁹ stat i angulo pz qz il'a ẽ negãda qz falsa nõ sequẽs: deinde proponit null⁹ bacul⁹ stat in angulo: si negas ergo intẽtũ ⁊tra regulã: qz sequitur exposito cuz opposito bñ negati. segtur. n. tu nõ es rome: vel null⁹ baculus stat in angulo: sed tu es rome per positũ. ergo nullus bacul⁹ stat in ãgulo. Si ergo concedit illa null⁹ baculus stat i angulo hẽo ⁊clionẽ principaliter ꝑbatã: qz sicut deducit illa ⁊ ita ⁊ quelz alia dũmõ suũ opposituz cõiũgat copulatiue cõposite q̃ copulatiua imediate p⁹ positum ꝓponatur. Rñdetur ⁊cedẽdo ⁊clusionẽ adductã immo põt idẽ falsuz ⁊ qõcũqz ẽduci: dũmõ põatur disiunctiue cũ opposito positi. v. g. pono tibi istaz tu curris: qua admissa ꝓpono tibi tu non curris vel bacul⁹ stat in angulo: aut aliquã talẽ tu es papa vel eꝑs cõcedẽda ẽ. qz vera ⁊ impertinens deinde ꝓponit bacul⁹ stat in ãgulo: oz cõcedere qa sequitur exposito cũ vno ⁊cesso: sequitur. n. tu nõ curris vel bacculus stat in angulo: sed tu curris ꝑ opposituz. ergo bacul⁹ stat in ãgulo. ¶ Cõtra sextã regulã arguitur sic: ⁊ pono tibi istã disiũcti uã tu curris ⁊ rex sedet: qua posita ⁊ admissa pono istã: null⁹ rex sedet: ⁊ pz ꝙ ẽ dubitãda qz dubia ⁊ iptinẽs. deinde ꝓpono tu curris negada ẽ: qz falsa ⁊ ipertinens. deinde ꝓpono itez illã null⁹ rex sedet. si negas vel cõcedis eã. ⁊ pri⁹ dubitasti: ergo male rñdes tz ⁊ña per vnam regulaz obligationum: quia omnes rñsiões infra temp⁹ obligationis sunt retorquẽde ad idẽ instãs. si ergo dubitas istã. ⁊ bñ rñdes illa nõ est a te negãda ⁊ tñ repugnat posito ⁊ opposito bñ negati. nã bñ segtur tu curris vel rex sedet. sz tu nõ curris: ergo rex sedet. ¶ Respondetur admittendo positum ⁊ cum ꝓponit illa null⁹ rex sedet dubitat ⁊ illa negatur tu curris ⁊ cum itez ꝓpõit null⁹ rex sedet. negat qz repugnat posito ⁊ opposito bene negati. Et cum dr̃ prius dubitasti eã ⁊ mõ negas ergo male rñdes: nõ valz argm̃. ⁊ ad regulã dico ꝙ intelligit de rñsiõibus repugnãtibus sicut est ⁊cedere ⁊ negare. Itẽ ⁊ceditur in sili casu ꝙ aliqua ꝓpõ i vno loco est dubitãda: ⁊ i alio loco est ⁊cedenda. vt pono tibi istã tu curris vel rex sedz que admissa ꝓpono rex sedet. dubitanda est qa dubia ⁊ iptinens deinde tu curris negãda est qz falsa ⁊ iptinens. Itez ꝓpono rex sedet ⁊ pz ꝙ ẽ cõcedenda. qz sequens ex posito ⁊ opposito bene negati tu curris vel rex sedet sed tu nõ curris ergo rex sedet. Contra septimam regulam arguit probando ꝙ non ad omne impertinens est rñdẽdum ꝑm sui qualitatem. Et pono tibi istã tu es rome. qua admissa ⁊ ⁊cessa: ꝓpono tu es rome in hoc instãti demonstrando instans pñs. si con

cedis hoc itentū q: ista est falsa ⁊ iptinēs cū nō sequat nec repugnet. Si vo negat ꝯtra. oē qđ ē rome in hoc instāti. sed tu es rome ergo tu es rome in hoc instāti. maio: pbat. nam oē qđ est rome ē rome i instāti pñti. sed nullū ē istās pñs nisi hoc ergo oē qđ est rome ē rome i hoc istāti. ¶ Rñdet admittēdo positū ⁊ cū ꝓponitur tu es rome i hoc istāti neget: ⁊ ad eius ꝓbationem nego maio:em. q: repugnat posito ⁊ opposito bene negati. nam sequitur tu es rome ⁊ tu non es rome i hoc instāti. ergo nō oē qđ ē rome ē rome i hoc istāti. Et ad ꝓbationē illius maio:is ꝯcedo ꝙ oē quod ē rome ē rome in instāti pñti: ⁊ nego mino:ē. s. ꝙ nullus sit instans pñs nisi hoc: qm̄ ex vno cōcesso ⁊ opposito bene negati segtur oppositū illius exceptiue sequitur. n. oē qđ est rome est rome in instāti presenti. ⁊ nō omne quod est rome ē rome i hoc istāti: ergo aliqđ est instās qđ nō est hoc qđ repugnat illi exceptiue. ¶ Et si dicit ꝙ ē illđ istās. dr̄ ꝙ stat ꝙ sit a vel b nec ē determināda nisi disiunctiue talis qđ. ¶ Contra octauā regulā arguit. Et pono tibi istā: hō est asinus est tibi positum ⁊ a te admissū. qua admissa ⁊ cōcessa: q: possibilis ꝓpono hō est asinus: vel cōcedis vel negas. Si cōcedis ⁊ bene respondes habeo intētū. s. ꝙ propter possibile positū cōcedēdū ē impossibile per se. Si aūt negas ꝯtra oē tibi posituz ⁊ a te admissū ē a te cōcedēdū: sed hō est asinus est tibi positū ⁊ a te admissū: ergo hō ē asinus: ē a te cōcedēdū ꝛña cum maio:i: q: est regula: ⁊ mino: pz: quia est positus: tunc arguitur sic: hō est asinus: ē a te cōcedendū ⁊ hō est asinus: ē impossibile per se. ergo impossibile per se est a te cōcedēdū ⁊ ꝙter necessariū p se est a te negādū: q: suū ꝯtradictoriū ē necessariū per se nō hō ē asinus. ¶ Rñdetur admittendo positū: ⁊ cū ꝓponitur homo est asinus negat: ⁊ tūc ad argm̄ cōcedo ꝙ hō ē asinus ē a te concedendū: ⁊ nego ꝙ hō est asinus sit impossibile per se tanquā repugnās vni cōcesso: sequitur eni hō ē asinus: est a te cōcedēdū ergo homo est asin⁹ nō est impossibile per se. Et si arguitur sic hō est asinus est a te ꝯcedēdū. ⁊ tu negas ipsā: ergo tu male rñdes: nego argumentuz sz oz addere: ⁊ tu nō es obligatus. ¶ Contra vltimam regulam arguitur ⁊ pono tibi istā tu es rome: qua admissa ⁊ cōcessa. ꝓpono tibi istā copulatiuā tu es rome: ⁊ tu es hō: hec copulatiua est falsa: ⁊ impertinens ergo neganda: ⁊ tñ qlibz eius pars est cōcedēda ergo non qualibet parte copulatiue concessa est concedenda copulatiua: quod est cōtra regulaz. Sed ꝓbat ꝙ quelibz pars copulatiue sit concedēda. q: prima ps est cōcedēda. qua posita ⁊ admissa: ⁊ secūda similiter: q: vera ⁊ impertinēs ergo ⁊c. ¶ Rēspōdet admittēdo positū. ⁊ cū ꝓponitur copulatiua: nego eā: ⁊ nego ꝙ quelibet eius pars sit cōcedenda: eo ꝙ secunda est neganda. ⁊ cū dicitur ꝙ est vera ⁊ impertinens concedo ꝙ est vera: sed non est impertinens. immo est repugnans quia suum contradictoriū sequitur ex posito ⁊ opposito bene negati. Nā sequitur tu non es rome vel tu nō es hō. sed tu es rome per positū. ergo tu nō es hō. Si aūt imediate post positū ꝓponeretur. tu es hō. ꝯcederē eā: quia vera ⁊ impertinēs ⁊ qñ concederem istā copulatiuam. tu es hō ⁊ tu es rome tanquā sequētē ex suis partibus cōcessis. ¶ Item arguo contra eandem regulam. Et pono tibi istaz omnis homo es rome: qua admissa ꝓpono. tu es homo. ⁊ tu es rome. hec copulatiua est neganda q: falsa ⁊ impertinēs deinde ꝓpono tu es homo. ista est concedenda q: va ⁊ iptinens. Ulteri⁹ ꝓpono alterā ptē tu es rome. ⁊ pz ꝙ hec silr ē ꝯcedēda. q: sequēs ex posito ⁊ vno cōcesso. v. g. Dis hō est rome ⁊ tu es homo. ergo tu es rome. ⁊ ita habeo intentum ꝙ copulatiua est neganda. ⁊ tamen quelibet eius ps est concedēda. ¶ Respondetur admittendo positum ⁊ negando copulatiuam. ⁊ cum ꝓponit tu es homo nego. quia repugnat posito cum opposito bene negati. quia suum contradictorium sequitur. Nam sequitur omnis homo est rome. ⁊ tu non es homo vel tu non es rome. ergo tu nō es homo. patet consequentia: quia consequens sequitur ex posito. ⁊ qualibz parte disiunctiue. ergo sequitur ex posito ⁊ tota disiunctiua. patet cōsequentia ⁊ antecedens similiter patet intuenti. quare ⁊ cetera.

Obligatio est oratio cōposita ex signis obligationis ⁊ obligato: vt pono tibi istā. tu es rome. ¶ Aduerte ꝙ obligatiōes sūmatiz ⁊ p modū memorie volo hic ō clarare. Si aūt vis hanc materiaz videre ample: recurre ad obligatiōes Strodi. Regulas igit mēti cōmēdādas colligā. ¶ Pria regula. oē qđ tibi positū ē a te admittēduz. ¶ Seda rla: oē tibi positū ⁊ a te admissū infra tps obligatiōis: ꝓpositū ē a te ꝯcedēdū. s. noialiter. i. dignū cōcedi. ¶ Tertia. oē sequēs ex posito p se vel cū cōcesso vel cū concessis est cōcedēdū. ¶ Quarto: oē repugnās posito p se vl cū cōcesso vel cū cōcessis ē negādū. ¶ Quinta: oē sequēs ex posito vel opposito bene negati vel oppositis bñ negatorū ē ꝯcedēdū. ¶ Sexta rla oē repugnās posito ⁊ opposito bñ negati: vel oppositis bñ negatoz est negādū pticipialiter. ¶ Septia rla: ad oē impertinēs ē rñdēdū sm̄ sui qualitatē. ¶ Octaua: pp̄ qđ positū nō ē impossibile cōcedendū pticipialiter. i. rñdēdū ꝯcedo negatiue nec necessariū negādū. ¶ Aduerte vnū ꝙ quicūq; casus possibilis fiat nunq̄ debes rñdere ad ꝓpositionē impossibilez ex auctenti ca ipositiōe ꝯcedēdo. nec ad necessariū negando lz ipossibilis sit ꝯcedēda. sed negare debes postea ꝙ sit impossibilis ⁊ similiter ex opposito de necessaria oz cōcedi ꝙ est neganda ⁊ negare postea ꝙ sit necessaria. Exēplū primi vt si ponatur ꝙ oē vigilās sit asinus: admittit casus quia possibilis. ⁊ si ꝓponitur cōceditur. Deinde ista propositio tu es vigilās oz ꝯcedi: q: iptinēs vez. Deinde ista ꝓpō tu es asinus oz negari. Et si dicit cōtra ē syllogism⁹ i darij oē vigilās ē asinus. tu es vigilās ergo tu es asinus: ⁊ añs est cōcedēdū: ergo ⁊ pñs ē ꝯcedēdū. tu negas: ergo male respon-

des. ℜñdeꝯ qꝫ ꝑñs est ꝓcedēdū: ī tu ꝓpones cū tibi rñdebo nego ꝛ nō valet ꝓña ista ē ꝓcedēdū. ꝛ tu negas: ergo male rñdes: sed ꝺꝫ ꝺici ī añte ꝛ non es obligatus. ¶ Aduerte vlterius ad instantiā ꝓtra secundaꝫ regulam. qꝛ illa ꝺat tibi modū ad ꝓbandū. qꝛ admisso qūocunqꝫ ꝓtingenti falso qōlibet aliud ꝓtingens falsū est cōcedenduꝫ ꝛ ꝺat duplicez modū ad ꝓbandū hoc. ℜꝓim⁹ ē: posito ꝓtingēti falso ꝛ admisso statim ꝓponatur vna copulatiua ꝓposita ex posito ꝛ opposito illius quod vis tibi ꝓcedi. vt si volo probare qꝫ tu habebis mihi ꝓcedere illā: nullus baculus stat in angulo: faciaꝫ sic: pono tibi istā. tu es rome: qua admissa ꝓpono tu es rome ꝛ baculus stat in angulo. ꝛ ꝑꝫ qꝫ hec ē neganda. qꝛ falsa ꝛ non sequēs: ergo oppositū ē cōcedenduꝫ scilicet tu nō es rome vel nullus bacul⁹ stat in angulo: tunc vltra: tu non es rome vel nullus baculus stat in angulo: ꝛꝫ tu es rome ꝑ positū. ergo nullus baculus stat in angulo. ꝛꝫ ꝓña a diſiūctiua affirmatiua cū destructione vnius partis ad alterā eius ꝓtez. ꝛ sic habebo intētū. ¶ Alius modus breuioꝛ est vt statim post positū ꝓponaꝫ vna diſiunctiua cōposita ex opposito positi: ꝛ ex illa qꝫ vis tibi ꝓcedi. vt in casu superioꝛi pono tibi istā tu es rome vel nullus baculus stat in angulo: illa est ꝓcedenda qꝛ vera ꝛ impertinēs. tunc sic tu nō es rome vel nullus baculus stat i angulo ꝛꝫ tu es rome ꝑ positū: ergo nullus baculus stat in angulo.

¶ In materia cōuertibilitatis ꝓpositionū ꝓponitur hoc sophisma. pono tibi istā deus ꝛ homo est asinus cōuertūtur qua admissa. qꝛ possibilis ꝓpono de⁹ est concedatur quia necessarium per se: deinde ꝓpono hō ē asinus vel ꝓcedis vel negas. si cōcedis: contra cedat tps obligatiōis ꝛ oīdo tibi qꝫ tu concessisti impossibilem per se in tpe obligatiōis: ergo male rñdes. Unde extra tps obligatiōis semper rei veritas ē fatēda. qꝛ per hunc modū apparet si rñdens bñ vel male. rñdeat in tpe obligationis. Si autem in tpe obligationis negeꝛ ista. hō est asinus. contra. deus est ꝛ hō est asinus conuertunt. ꝛ hec est cōcedenda deus est. ergo hec est cōcedēda hō est asinus ꝛ tu negas eam: ergo male rñdes. Item admisso illo casu ꝓpono: hec est vera de⁹ ē debet ꝓcedi qꝛ verꝫ ꝛ ipertinens: deinde hec est vera. hō est asinus. hec est concedenda quia sequēs. naꝫ sequitur ille cōuertuntur: ꝛ prima ē vera. ergo ꝛ secunda. ꝛ tūc sic. ista est vera hō est asinus q̄ adequate significat hominē esse asinuꝫ. ergo boiez eē asinū ē verꝫ. ꝛ per ꝑñs homo ē asin⁹. ¶ Ad primū rñdetur admittēdo casum. ꝛ cū ꝓponitur deus est cōcedo ꝛ nego istā homo est asinus. ꝛ tunc ad argumētū cōcedo qꝫ hō ē asinus est a me concedendum. ꝛ ad argumentuꝫ iꝓbans nego cōsequentiaꝫ. ꝛꝫ opꝫ addere qꝫ tu non es obligatus qō ego nego. Et si arguitur homo est asinus ē a te cōcedēdū. ꝛ hō est asinus ē per se impossibile. ergo ꝑ se ipossē ē a te cōcedēdū. nego minoꝛem tā q̄ꝫ repugnātē maioꝛi cōcesse. Eodē modo respōdetur si primo loco ꝓponatur ista. hō est asinus ꝛ a te concedendū qō cōcedereꝛ ꝛ consequenter diceꝛeꝫ qꝫ ista deus est ē a te neganda: ꝛ negaretur quod eēt necessaria per se qꝛ repugnat cōcesso. Sequitur eni deus est. est a te neganda. ergo non est necessaria per se. ¶ Ad secundā cōcedo qꝫ illa est vera homo ē asinus. ꝛ nego qꝫ ipsa significet adequate hominē esse asinum. quia repugnat maioꝛi cōcesse. Sequitur enim illa ē vera. homo est asin⁹. ergo non significet adequate hominē eē asinū. Ubi aūt primo loco ꝓponeꝛeꝫ illa hō ē asinus ē fla. ꝓcederetur. qꝛ verū ꝛ imptinēs deinde de⁹ ē: ē falsa ꝓceditur qꝛ sequēs ꝛ negatur tāq̄ repugnans qꝫ significet adequate deū eē. et diceꝛeꝫ qualiter adequate significat nō determinaꝛ hic aliqua talis qō. ¶ Notādū qꝫ si poneꝛeꝫ cōuerti deus ē ꝛ hō ē asinus. sic adequate significando. vt pri⁹ non debet admitti casus. quia eo admisso sequitur incōueniens vel contradictio ꝓbatur. Nam admisso illo ꝓpono hec est vera deus est. vel cōcedis vel negas. Si negas cōtra: illa nō est vera deus est que adequate significat deū esse. ergo deum esse non est verum qꝫ est impossibile. si autem conceditur: deinde ꝓpono: hec est vera homo est asinus: oporꝛtet concedere tanq̄ꝫ sequens: tunc arguitur sic. illa est vera homo est asinus: que adequate significat hominē esse asinum. ergo verum est hominem esse asinū ꝓsequens ipossibile. ¶ Pro aliquali ergo resp̄sione in hac materia pono aliquas regulas quarum prima est ista. Quandocūqꝫ ponitur duas ꝓpositiones conuerti adequate significādo quarum vna est necessaria ꝛ alia impossibilis nō admittitur casus iste. quia tūc ex necessario sequeꝛeꝫ ipoſe vt de⁹ ē ergo hō ē asin⁹. ꝛ demōstro ꝑ ly sic adequate significādo signicat ꝓsueta. secūda regula est ista. Quandocūqꝫ ponitur duas ꝓpositiones conuerti sic adequate significando quarum vna est possibilis ꝛ alia impossibilis non admittitur casus iste. vt si ponatur istas cōuerti sic adequate significando: tu es homo ꝛ homo est asinus non admittatur. quia tunc ex possibili seqꝫ impossibile ꝓbatur ꝛ pono casū illū: quo admisso facio istam consequētiam tu es homo ergo homo est asinus consequentia bona añdēs ē possibile ꝛ consequens impossibile. nam possibile est tē esse hominem. ꝛ hec ꝓpositio tu es homo: sic adequate significat: ergo ipsa est possibilis: ꝛ ē antecedēs: ergo antecedēs est possibile. ¶ Similiter hominem esse asinum est impossibile: ꝛ ista ꝓpositio homo est asinus sic adequate significat: ergo ipsa est impossibilis. ꝛ est cōsequēs: ergo ꝛc. ¶ Tertia regula est ista. Quādocunqꝫ ponunt ꝓpositiones conuerti: sic adequate significando: quarum vna est necessaria: ꝛ altera contingens. non admittit iste casus. vt si ponitur istas conuerti deus ē ꝛ antichristus ē futur⁹ sic adeq̄te significando. qꝛ tunc ex necessario sequeretur cōtingens: ꝓbatur qꝛ si non admittatur. ergo casus iste. ꝛ facio istaꝫ ꝓsequētiā deus est: ergo antichristus est futur⁹: illa cōsequentia est bona qꝛ arguitur ab vno conuertibili ad reliquum ꝛ ante-

cedēs ē necessariū ⁊ ꝯsequēs ꝓtingēs. ergo ꝙña ñ valet. sed ꝓbaꝫ ꝙ añs sit necessariū. nā deū eē est necessariū. ⁊ añs sic adequate significat ergo añs ē necessariū. Similiter antixpm eē ē cōtingēs. ⁊ ꝙñs sic adequate significando. ergo ꝙñs ē contingens. ¶Quarta regula ē ista. ¶Ñcūqz ponīt duas ꝓpositiones contingentes cōuerti sic adequate significando. quaꝝ vna cōtradictorie alteri repugnat nō admittatur casus ille: vt si ponaꝫ istas cōuerti sic adequate significando tu es ⁊ tu non es. qz tūc ex vno oppositorum sequīt reliquū. quorū quodlibet foret contingens: immo sequitur quot duo cōtradictoria forent simul vera ⁊ simul falsa quod non est possibile. ¶Et notanter dico cōtradictorie: qz si repugnarēt cōtrarie deberet admitti casus ⁊ dici qualibet istaꝝ eē falsam: vt tu curris ⁊ tu non moueris: he enim sic adequate significādo nō pñt eē simul vere: sed bñ simul false. ¶Loco eni cōtradictorie illa repugnare que nō possunt eē simul vera nec simul falsa sic adequate significādo. ¶Et cōtrarie repugnare voco illa que bene possunt esse simul falsa: ꝫ nō sīt vera. ¶Quinta regula est ista. ¶Quandocūqz ponitur duas ꝓpositiones contingentes conuerti sic adequate significando. quarum nulla alteri repugnat admittatur casus ille. ⁊ ad primam propositam respondeatur sicut ad impertinens. Ad secundaz vero sicut ad pertinens sequēs. v.g. pono tibi istā tu es hō: ⁊ tu curris ꝙuertūtur sic adequate significando admittaꝫ ⁊ si ꝓponitur tu es homo: cōcedatur tāquā vez nō repugnās: ⁊ ꝙñr ꝙ illa ē vera tu curris tanquā sequēs. Itē si variaꝫ ordo ita ꝙ ꝓio loco ꝓponaꝫ tu curris negaꝫ qz falsa ⁊ ipertinens ⁊ ꝙsequēter neganda est illa tu es hō. ¶Et si dicatur ista ē falsa tu curris: cōcedatur ⁊ consequēter ꝙ ista ē falsa tu es hō. ¶Sexta regula est ista qñcūqz ponitur duas propositiones conuerti sive sint contingentes sive non contingentes. nō faciendo mentionem de adequato significato. admittatur casus ⁊ ipsis positis quo ad concedere vel negare ñdeatur intus sicut extra. sed si prima ꝙcedīt eē vera vel necessaria. ⁊ secunda similiter. si autem falsa vel impossibilis: ⁊ secunda similiter. ¶Verbi gratia si ponitur ista deus est: ⁊ homo est asinus responsum est in principio sed si pono tibi istam: tu es homo ⁊ tu curris conuertuntur. admittatur. qua admissa propono tu es homo. cōcedatur. deinde tu curris negatur. Sz si dicitur: prima est vera cōcedatur: ergo secunda ē vera. cōcedo: sed tunc nego ꝙ secunda significet adequate te currere: tāquā repugnans vni cōcesso ⁊ opposito bene negati. sequitur enim tu non curris. ⁊ ista tu curris est vera: ergo non significat adequate te currere. ¶Et si arguitur sic. Ila consequentia est bona tu es homo: ergo tu curris. ⁊ antecedens est cōcedendum a te: ergo ⁊ cō sequens. concedo tunc vltra consequens est concedendum a te ⁊ tu negas ipsum. ergo male respondes. non valet consequentia. sed oportet addere in antecedente ⁊ tu nō es obligatus. ¶Notanduz ꝙ quotiēscunqz proponitur aliqua istarum consequentiarum in casu conuertibilitatis deus est ergo homo est asinꝰ: tu es homo: ergo tu curris. semper negatur quelibet istaruz: qz in rei veritate quelibet istarum est impossibilis: sed ad impossibile respondendum est intra tempꝰ obligationis sicut extra. tamen dicatur quālibet illarum esse bonam sicut semper negatur ista hō est asinus. ⁊ tamen aliquando conceditur ista est vā nā ista homo est asinus est impossibilis: sed ipsaz esse veraz non est impossibile. Similiter quelibz istarum consequentiarum est impossibilis: sed ꝙ libet illarum esse bonam non est impossinile qua re ⁊ cetera.

Tertium capitulum dat regulas conuertibiliū propositionum. ¶Prima regula. si ponatur duas ꝓpositiones conuerti sic adequate significādo quaruz vna est necessaria ⁊ alia impossibilis. nō admittitur casus. ¶Secunda regula: si ponatur duas ꝓpōnes cōuerti sic adequate significando. quaꝝ vna ē possibilis ⁊ alia impossibilis non admittīt casus. ¶Tertia regula si ponatur duas propositiones cōuerti quarū vna sit necessaria ⁊ alia sit contingēs nō admittitur casus. ¶Quarta regula si ponatur duas ꝓpositiōes cōtingētes cōuerti sic adequate significando quarū vna alteri ꝓtradictorie repugnat nō admittitur casus. ¶Quinta regula si ponatur duas ꝓpositiones contingentes cōuerti sic adequate significando quaruz vna non repugnat alteri. admittitur casus. ¶Sexta regula si ponatur duas propositiones cōuerti: sive sint cōtingentes sive non. non faciendo mētionem de adequato significato admittitur casus. ¶Aduerte ꝓio circa has regulas ꝙ si ponatur duas propositiones conuerti: nō ponendo adequate significando respondeatur ad' eas concedendo vel negando intus sicut extra. sed si prima concedīt est vera vel necessaria ⁊ secunda similiter. si autem falsa vel ipossibili ⁊ secunda similiter. ⁊ ratio est qz semper ab vna ad reliquā ꝙña est bona cū cōuertantur. ergo si concedaꝫ añs esse verum vel falsū necessarium vel impossibile ⁊ ꝙñs similiter dz cōcedi. ⁊ similiter si añs ē cōcedēdū ꝙ ⁊ ꝙñs similiter ē ꝓcedendū. noialiter dico ⁊ nō participialiter. non enim si ad primā dicitur cōcedendo ē opus respondere ad secūdam cōcedēdo: vt. v.g. si ponatur istas duas ꝓpositiones conuerti: deus est ⁊ hō ē asinus: non ponendo adequate significando si prima ꝓponatur ñdeas cōcedendo. si secunda negādo. Si aūt queratur an prima sit vera dicitur cōcedendo. ⁊ ad secūdā similiter ñde. si aūt vice versa quaratur an ista sit vera hō ē asinus. ñdetur negando ⁊ similiter ad secdam ñde. Si aūt admittatur aliquas propositiones cōuerti: sic adequate significādo: sicut ad primū ñdeī similiter ad secdam ñdeatur. ⁊ ad primam ñdeaꝫ sicut ad impertinentes. ad secdam vero sicut ad ptinens: vt si ponatur illas duas propositiones conuerti sic adequate significando: tu es hō ⁊ tu curris admittatur. ⁊ si primo loco ponaꝫ illa: tu es homo concedatur secunda. si aūt primo loco ꝓponatur illa: tu curris: negatur. consimiliter negatur alia si postea proponatur. ¶Aduertevlterius ꝙ quotiēscunqz ꝓponatur aliqua illarū cōsequētiarū in materia cōuertibilium. deus est. ergo homo est asinus: tu es homo. ergo tu curris. semper negatur quelibet istarū. qz in rei veritate q̄lz illarum est ipossibilis. sed ad impossibile eodem modo est ñdendum infra tempus sicut extra tamen dicatur quali-

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu

bet illarum eē bonam: sicut negatur illa homo est si asinus ꝙ tñ cōceditur aliqñ eē verā. vñ illa est impossibilis hō ē asinus: sed ipsā eē verā nō est ipoſe: silr quelz illarū ꝓñaruz ē ipossibilis. sed quālibet illarū eē bonā ñ ē ipossibile quare ꝛc. ¶ Dria regula: quādocūqz pōit duas ꝓpones eē similes nō faciendo mentionē de adequato significato respō deatur ad eas cōcedendo. negando: dubitādo infra tps sicut extra. ¶ Secūda quādocūqz ponit duas ꝓpōnes eē siles nō faciendo mētionē de adequato significato ad ꝓpositionē primā eē verā. respondeatur intra sicut extra. ꝛ ad scōm cōsequēter. ¶ Tertia regula qñcūqz ponitur duas ꝓpositiones eē similes: sic adequate significādo. quaz vna alteri contradictorie repugnat nō est casus admittēd⁹. vo co aūt cōtradictorie repugnare que nō pñt eē nec simul va nec simul falsa. ¶ Quarta regula. si ponat duas ꝓpōnes eē similes sic adequate significando ex quaz vna sequitur ꝯ positū alterius ille sunt siles in veritate: vt tibi nō ꝓcludit ꝛ tu scis tibi cōcludi. ¶ Quinta rla. qñcūqz ponunt due propositiones eē similes sic adequate significādo quaz quelibet est alteri impertinēs pñt eē similes in veritate ꝛ i falsitate ꝛ cōcedēdo ꝛ negando. vt tu es hō ꝛ tu curris. ¶ Aduerte ꝙ dubiū est circa quartā rlaz qz si ponat ꝙ ille sint similes adequate significando hō ē aial ꝛ tu curris. admittit ꝑ quartā regulā: qz vna sequit ad ꝓtradictoriū alteri⁹. sequit enim null⁹ hō ē aial. ergo tu curris. ꝛ dicitur ꝙ sunt similes in veritate. sed cōtra ꝓpono tibi illā primo loco tu curris si tu negas habes negare aliā. s. hō ē aial. qz alr ñ eēnt similes. Si vo cōcedis illā. tu curris tu cōcedis falsū. ꝛ impertinēs. ergo male rñdes. ¶ Dicit ꝓcedēdo illā. tu curris ꝛ cū dicis ꝙ ē falsa ꝛ ipertinens nego. imo est pertinēs qz sequēs. sequit enim iste sūt siles ꝛ nō pñt esse similes in falsitate. qz vna ē necessaria. ergo sunt siles i veritate. ergo vtra qz va ē. Iz enim sit va in rei veritate sequitur tñ ꝙ est va. iō dz cōcedi: vel primo loco ꝓponatur vel secundo.

Et ſimilib⁹ ꝛ dissimilib⁹ ꝓpositiōib⁹ ē dicendū. Sit ergo rei veritas ꝙ sis parisi⁹ ꝛ pono tibi istam: tu es parisius ꝛ tu es rome sunt similia ꝛ intelligēdo per propositionē eē similes ipsas esse similes in veritate vel falsitate: qua admissa propono tibi istā tu es parisius hec est concedēda: qz vera ꝛ impertinens: vt patet intuenti. Deinde propono tu es rome. Si negas ꝛ ꝓcessisti alterum similiū: ergo male rñdes. Si cōcedis ꝓpono tibi istā copulatiuā. tu es parisius ꝛ tu es rome. si negas eā ꝛ cōcessisti vtrāqz partē: ergo male rñdes. tz ꝓña ꝑ regulā primi capituli. si concedis eam cedat tempus obligationis. Et arguo ꝙ concessisti impossibile. videlicet tu es parisius ꝛ tu es rome facta obligatione possibili: ergo male respondisti. ¶ Respondetur admittēdo positū: ꝛ cū ꝓponit tu es parisius. concedo. ꝛ nego istā. tu es rome. Et cum dicit tu cōcessisti vnū similiū: ꝛ alterū negas. ergo male rñdes. nego cōsequētiā sicut nō sequitur tu cōcessisti vnū cōueniū: ꝛ alterū negas. ergo male rñdes. sed bene sequit. tu cōcessisti vnum similiū eē verū ꝛ alterū negas eē verū. ergo male rñdes. ꝛ propterea si in principio proponitur hec est vera tu es parisius concedatur ꝛ ꝙñter ꝙ hec est vera. tu es rome. ꝛ primitus negassem istam tu es rome. ideo nego ꝙñr ꝙ illa tu es rome significet adequate te eē rome. Nam sequitur tu non es rome. ꝛ illa tu es rome est va. ergo non significat adequate te eē rome. ¶ Ideo pro euidentia hui⁹ materie pono alī quas regulas. Prima est ista. ¶ Quandocūqz ponuntur due propositiones esse similes non faciendo mentionem de adequato significato respōdeatur ad easdē cōcedēdo negando vel dubitando infra tps obligationis sicut extra. vt si ponitur istas esse similes deus est. ꝛ homo est asin⁹. tu sedes ꝛ tu curris. semp cōcedatur prima ꝛ negetur secunda. ¶ Secunda regula est ista. Quādocūqz ponūtur due ꝓpōnes eē similes ñ faciēdo mētionē de adequato significato ad primā ꝓpōnez eē verā vel flaz. respōdeatur sicut extra. ꝛ ad ꝓsequenter. v. g. pono tibi illam tu es homo. ꝛ antichristus est sunt similes si ꝓponitur prio hec est vera. tu es hō cōcedatur ꝛ consequenter ꝙ ista ē vera: antichristus est. si autem primo proponitur hec est falsa antichristus est concedatur. ꝛ consequenter ꝙ ista est falsa tu es homo. ¶ Tertia regula est ista. Quandocūqz ponuntur due propositiōes esse similes sic adequate significādo: quarum vna alteri contradictorie repugnat nō admittendus est casus. vt si ponātur tales esse similes deus est. ꝛ homo est asinus: sic adequate significando rex sedet ꝛ nullus rex sedet. probatur qa si non admittatur ergo casus: ꝛ quero vtrū sit va vel falsa deus est. ꝛ si dicatur ꝙ illa sit falsa. ꝛ ipsa adequate significet deum esse: ergo deum esse est falsum. si dicitur ꝙ ipsa sit vera. ergo hec est vera homo est asinus. ꝛ ipsa adequate significat hominem esse asinum. ergo hominem esse asinum est verum. ꝛ consequens inconueniens. Et ita arguitur de contradictoriis probando duo cōtradictoria simul esse vera vel falsa. ¶ Quarta regula est ista. quandocunqz ponuntur due propositiones esse similes: sic adequate significando quarum vna vel quelibet sequitur ad contradictoriū alterius. ille sunt similes in veritate ꝛ vbi qz ꝛ quandocūqz proponuntur sunt concedende vt posito ꝙ ponantur tales esse similes adequate significando tibi concluditur. ꝛ tu nescis tibi concludi. tu non curris. ꝛ tu mouēris. probatur. nā admisso isto casu quero vtrum iste sint similes vere vel similes false. Si vere habeo intentum si falsē ergo oppositum regule est verum. videlicet tu scis tibi concludi. Tunc sic. Tu scis tibi concludi. ergo tibi concluditur illa consequentia ē bona. ꝛ antecedens est verum: ergo ꝛ consequens ē verum. ergo non est falsum. cuius oppositum cōcessisti. Et ita de alijs duobus dicatur. ¶ Quinta regula est ista. quandocunqz ponuntur due propositiones esse similes. sic adequate significando ex quarum vna sequitur oppositum alterius: ille sunt similes in falsitate. ꝛ quecunqz sit propositā semper est neganda vt posito ꝙ iste essent similes: sic adequate significando tibi non concluditur: ꝛ tu scis tibi concludi ꝛ tu es albus. tu non

es coloratus. quo admisso propono ille sunt false: si concedis habeo intentum. Si dicitur q̄ sunt vere: arguo sic tu es albus. ergo tu es colorat⁹: illa ꝓña est bona. añs ē verū p te ergo z ꝯñs. z ita duo ꝯtradictoria sūt sīl vā: qđ nō admittit imaginatio. ¶ Sexta regula est ista. Quandocūqz ponūtur due ꝓpōnes eē similes sic adequate significādo quaꝝ quelibet ē alteri iptinēs: tūc pūt eē similes i veritate z in falsitate ꝯcedēde z negāde. v. g. pono q̄ ille sint sīles sic adequate significādo: tu es hō z tu curris. Si primo ꝓponit tu es cōceda tur illa. z dicatur q̄ est vera: z consequenter cōce datur illa tu curris z dicatur ipsa eē verā. si aūt p ponitur primo loco tu curris. negatur illa. z con cedatur ipsam eē falsam z consequenter eodem modo respondetur ad illam tu es hō quare ꝛc.

p ¶ Roposītones dūr eē dissimiles qñ vna ē vera. z reliqua falsa. ¶ Pro cuí⁹ materie declaratione sit hec prima regula. Quā docūqz ponūtur duas ꝓpōnes eē dissimiles non faciēdo mētionē de adequato significato ad quā libet ꝓpositā ꝯcedēdo vel negādo. rñdeatur infra tps. sicut extra. v. g. pono q̄ ille sint dissimiles tu es homo. z tu es albus. illo posito concedatur q̄ libet illarum. ¶ Secunda regula. Quādocūqz ponitur duas ꝓpōnes esse dissimiles non facien do mētionē de adequato significato ad primo p positaz eē verā vel falsam. rñdeatur infra tps sic extra. z ad aliā dissīl'. v. g. pono q̄ iste sunt dissi miles. tu es homo. z tu es animal: quo admisso p pono hec est vera tu es hō ꝯcedat': z cōsequenter q̄ ista est falsa tu es animal. ¶ Tertia rla. qñcūqz ponūt duas ꝓpōnes eē dissimiles sic adequate significando. quarū quelz cū altera cōuertitur nō admittēdus ē casus vt hō ē. de⁹ ē vel hō currit z risibile currit. Nā si cōceditur illā eē verā hō ē oz ꝯcedere istā eē falsā de⁹ ē. z sic ab vno conuertibili ad reliquū nō valz argñ. ¶ Quarta regula. quādocūqz ponūtur due ꝓpōnes esse dissimiles. sic adequate significando. quarū vna ē necessaria z altera impossibilis vel cōtingēs tūc necessaria sp ē cōcedēda z altera negāda. vt de⁹ ē z hō ē asinus deus est z tu es. ¶ Quinta regula si ponuntur due ꝓpositiones contingentes esse dissimiles. sic adequate significando. quaruꝝ vna antecedit ad reliquā z nō econtra: antecedēs vbicūqz ꝓponitur semp ē negādum z ꝯñs concedēdū vt tu curris z tu moueris. si enim concederetur antecedens: oporteret cōcedere ꝯñs: z cōsequenter dicere quālibet illarum esse verā qđ est cōtra casū. ¶ Sexta regula. si ponuntur due propositiones eē dissimiles sic adequate significādo quarum quelibet est alteri impertinens ad primo p positam. respondeatur intus sicut extra: z ad aliā dissīlr: vt posito q̄ isti sint dissimiles. sic adequate significando tu curris: z tu es parisius. quecūqz illarum ꝓponatur: primo debet negari z alia concedi. z ita dicatur si ambe extra tempus cēnt vere, vt homo currit z tu vides quare ꝛc.

quintum capitulum regulas dat propositionuꝝ dissimilium. ¶ Prima regula. quādocunqz ponuntur duas propositiones dissimiles. non faciendo mentionem de adequato significato ad quālibet ꝓpositionem concedendo vel negando respondetur intus sicut extra. ¶ Scōa regula. quandocūqz ponuntur duas propositiones esse dissimiles non faciendo mentionem de adequato significato. ad primam esse veram vel falsam respōdeatur intus sicut extra. z ad aliā dissimiliter. ¶ Tertia regula quandocūqz ponitur duas propositiones esse dissimiles sic adequate significando. quarum quelibet cū altera conuertitur non admittitur casus ille. ¶ Quarta si ponuntur due propositiones esse dissimiles sic adequate significando quaꝝ vna est necessaria z alia ipolis. vel ptingēs necessaria sp est concedenda. z altera negāda. ¶ Quinta regula si ponuntur due propositiones esse dissimiles cōtingentes sic adequate significando quaruꝝ vna antecedit z non econtra: antecedens vbicunqz proponitur est negandum z consequens concedendum. ¶ Sexta regula. z si ponuntur due propositiones esse dissimiles sic adequate significando. quarum quelibet est alteri impertinentes ad primam propositam respondeatur intus sicut extra. z ad aliā dissimiliter.

r ¶ Egulas alias oppositę speciei que depositio nuncupatur sequitur assignare: quarum prima est ista. Omne depositum z admissum infra obligationis propositum semp ē negādū: vt si deponat': ista aliqs hō est rome qua admissa z ꝓposita semper est negāda. ¶ Ex ista regula sequit' q̄ nūq̄ ē admittendū necessarium p se in depositione: sed bene quolibet impossibile vel contingens. Unde negare impossibile vel cō ꝯtingēs nō ē icōueniēs: sed incōueniens foret negare necessariū p se. ¶ Secunda regula est ista oē p se añs ad ōpositū aut cū cōcessō vel cum cōcessis opposito bene negati vel oppositis bene negatorum. semp ē negādū. Verbi gratia deposita z admissa ista hō currit: si proponeretur illa hō currit negāda foret: qz antecedit ad depositū. Nā bñ sequitur iste hō currit: ergo homo currit. Itē si deponatur z admittat' ista aliquis hō non currit z ꝓponit': tu nō curris: cōcedatur: quia vā z ipertinēs: sed ꝓposita in secundo loco tu es hō negāda ē: qz cū vno concesso antecedit ad depositū. Nā sequitur tu nō curris z tu es aliquis hō ergo aliquis hō non currit. ¶ Tertia regula est ista. Omne repugnans deposito: z omne sequēs ex illo repugnante per se aut cum concesso vel cū cōcessis opposito bene negati vel oppositis bene negatorum est concedendum: verbi gratia. Depono tibi istam aliqđ aial nō currit: qua deposita z admissa ꝓpono eius ꝯtradictoriū. s. oē aial currit: hoc ē ꝯcedēdū z hoc simil'r oē aial mouet': qa sequ' ex cōtrādictorio depositi. Deinde si ꝓponi: tu es aial ꝯcedat': qz verꝫ z iptinēs. z vlterius illa; tu curris: qz sequ' ex ꝯtradictorio depositi cū concesso. sequ'. n. oē aial currit tu es aial: ergo tu cur

ris. ¶Quarta rla ẽ ista. Oẽ repugnans 2tradictorio depositi p se aut cũ cõcesso vel cõcessis opposito bñ negati vel oppositis bñ negator ẽ negãdũ vt in casu priori si ꝓponeretur ista aliqñ aial nõ mouetur aut ista tu nõ currit negaꝫ prima. qz repugnat 2tradictorio dpositi p se. Scõa vero repugnat eidẽ cũ vno 2cesso. ¶Ultima regula est ista. Ad oẽ sequẽs ad depositũ ⁊ ad oẽ ipertinẽs respõdẽdũ ẽ scõm suã qualitatẽ. v.g. depono tibi istã tu es albꝰ: qua admissa ꝓpono tu es colorat9 2cedatur. qz va ⁊ sequens ad depositũ vnde nõ ẽ icõueniens negare añs ⁊ cõcedere cõsequẽs. Itẽ si ꝓponitur ista tu es calidus cõcedẽda ẽ. qz vera ⁊ impertinẽs taz deposito ꝙ cõtradictorio depositi. Unde ꝓprie imptinens in hac spẽ obligationis: dr illud quod nõ segr nec antecedit ad õpositũ nec eidẽ repugnat nec ẽ sequẽs ad oppositum depositi nec eidẽ repugnat p se vel cũ alio vel cuz aliquibus: vt dictũ ẽ. Jõ si õponitur ⁊ admittr illa sor. currit: ⁊ ꝓponatur: plato currit: rñdeaꝫ itꝰ sicut extra: qz est propositio ipertinẽs cũ nõ se habeat aliquo dictorum modorum.

Sextum capitulum dat regulas depositionis. ¶Prima regula oẽ depositum ⁊ admissum infra tps obligatiõis propositũ semp ẽ négãduz. corrolariũ. Oẽ nõ necessariũ tibi vpositũ ẽ a te admittẽdũ ¶Scõa rla: oẽ p se añs ad depositũ aut cũ 2cesso vel 2cessis. opposito bene negati vel oppositis. bene negatorum sp est negandũ. ¶Tertia regula. oẽ repugnans deposito ⁊ oẽ sequẽs ex illo repugnãte per se aut cũ cõcesso aut cũ cõcessis aut opposito bene negati aut oppositis bene negatorum ẽ cõcedẽdũ. ¶Quarta regula: omne repugnãs 2tradictorio depositi per se aut cũ cõcesso. aut cũ cõcessis. aut cũ opposito bene negati aut oppositis bene negatorũ ẽ negãdũ. ¶Quinta regula. Ad oẽ sequẽs ⁊ ad oẽs ipertinẽs ad depositũ respondendum est ꝑm sui qualitatẽ. vñ ipti-nens hic dicitur ꝙ nõ sequitur ad õpositũ nec añcedit ad ipsum nec idẽ repugnat per se nec cũ alio vel aliquibus.

Obiismata aliqua sũt ponẽda vt depositionis regule magis pateãt veritati. depono ego tibi primo istã. Tu es hõ vl tu es rome: qua deposita ⁊ admissa ꝓpono tu es hõ: si negas. tu negas verũ ⁊ impertinẽs: ergo male: si cõcedis ⁊ illud ẽ añs ad depositũ ergo añs ad õpositũ est cõcedendũ. ¶Rñdetur admittẽdo õpositũ ⁊ cũ ꝓponitur tu es hõ: nego: qz antecedit ad depositũ tãꝙ a pte disiunctiue ad totã disiunctiuã. ¶Secũdo depono tibi istã alique ꝓpões non sunt vere: qua admissa propono: iste sunt propositiões: tu curris: tu non curris 2cedẽdũ est: qz verũ ⁊ impertinẽs. Deinde propono duo cõtradictoria sunt simul vera. si negaꝫ cõtra oẽs ꝓpõnes sunt vere. sed iste sunt propositiões. ergo iste sunt vere ⁊ iste mutuo cõtradicũt: ergo duo cõtradictoria sunt simul vera. ¶Rsp õdeꝫ negando ꝙ ista sint cõtradictoria: quia antecedit ad depositũ. Nam sequitur illa sunt contradictoria ergo alique propositiones non sunt vere. ¶Tertio depono tibi istã antixps nõ est albus vel antixps est coloratus. Si nõ admittis 2tra: illa ẽ vna disiunctiua 2tingens: qz quelz ps ẽ 2tingẽs. ⁊ nulla alteri repugnat ergo ẽ admittẽda. pz 2ña p prima regulã. qua admissa ꝓpono tibi antixps ẽ colorat9 si cõcedis tu cõcedis añs ad depositũ: ergo male rñdes. pz. Nã sequitur antixps est colorat9: ergo antixps nõ est alb9 vel antixps ẽ colorat9: pz 2ña a pte disiunctiue ad totã disiunctiuã. Si vero negas tu negaꝫ sequẽs ex 2tradictorio depositi ergo male añs ꝓbaꝫ. Nã sequitur antixps est albus ⁊ antixps nõ est colorat9: ergo antixps ẽ alb9 pz 2ña quẽtia a tota copulatiua ad alterã ei9 ptẽ ⁊ vltra antixps est alb9 ergo antixps ẽ colorat9 patet 2ña ab inferiori ad suum superius sine impedimento ergo a ꝓmo ad vltimũ antixps ẽ alb9 ⁊ antixps nõ ẽ colorat9. ergo antixps ẽ colorat9. ¶Rsp õdeꝫ nõ admittẽdo positũ. qz ẽ vna disiunctiua necessaria: eo ꝙ suũ 2tradictoriũ ẽ impossibile. vz anti christus est alb9 ⁊ antichristus nõ ẽ coloratus. Et tũc ad argumentũ quelz eius pars ẽ contingens ⁊ nulla alteri repugnat. ergo illa disiunctiua ẽ cõtingens: nego 2ñaz sed oz addere i añte ꝙ nec cõtradictoria illarũ ptiũ iuicẽ repugnãt. ⁊ hoc ẽ flz. qz iste repugnãt: inuicẽ antixps est alb9 ⁊ antixps nõ est coloratus que sunt cõtradictoria ptiũ disiunctiue. ¶Quarto depono tibi istaz tu es: ⁊ oẽ tibi õpositũ ẽ a te negãdũ: quo admisso ⁊ negato ꝓpono oẽ tibi õpositũ ẽ a te negãdũ. Si cõcedit ꝓpono tibi illã tu es. ⁊ pz ꝙ est negãda ex quo copulatiua est neganda ⁊ altera ps est cõcedenda. Deinde propono nullũ tibi depositũ ẽ te negandũ: si cõcedis tu concedis oppositũ regule ⁊ vni9 cõcessi ergo male. añs probatur. Nã sequitur tu nõ es. ergo nullũ tibi depositum ẽ a te negandũ. pz consequentia qz contradictorium cõsequẽtis repugnat añti ex quo asserit te esse. ¶Rñdeꝫ negãdo ꝙ tibi depositum sit a te negandũ. qz añcedit ad depositũ: sequitur enim omne tibi depositũ ẽ a te negandũ: ergo tu es ⁊ oẽ tibi deposituz ẽ a te negandũ: pz 2ña a parte copulatiue ad totaz copulatiuã cuius añs antecedit ad alterã ptẽ. ⁊ si dicitur tu negas regulam dicatur ꝙ illa nõ est regula sed ista. oẽ depositũ admissũ ẽ negãdum. ¶Uel aliter dicitur ꝙ quelibet regula ẽ cõtigẽs qz ad placitũ facte sũt i lle regule. ergo quelibz talis ẽ deponẽda. ⁊ admittẽda in depositiõe vel negãda: qua negata dr ꝙ illa nõ ẽ rla nõ tãquã verũ sz tãquã repugnãs. Sequitur. n. nõ oẽ depositũ ẽ a te negãdũ. ergo illa nõ est regula. Oẽ depositum est negandum quare ⁊c.

Septimum capitulũ dat instantias cõtra regulas. ¶Aduerte ad tertiã istã tiam quia pulchra est vnde nunq̃z est admittenda ꝓpõ necessaria in õpositiõe. ⁊ iõ si õponaꝫ ista: antichristus nõ est albus. vel antixps ẽ coloratus nõ admittatur. quia est necessaria cũ cõtradictoriũ sit impossibile si antichristus ẽ albus ⁊ antichristus non est coloratus. si enim admitteretur ꝓponatur ista. antichristus ẽ coloratus. si tamen concedis

tu cõcedis antecedẽs ad depositũ. si tu negas tu negas se quẽs ex cõtradictorio depositi ergo male rñdes: ꝛ sic patet ꝙ nõ debet admitti. Et sic est finis huius tractatus ꝛc.

Tractatus insolubiliũ incipit.

Insolubile ẽ ꝓpositio se esse falsam asser tiue significãs: vt hoc ẽ flm se ipa demõ strata. In insolubilib⁹ tñ est ꝺria quo ad significare seipsũ eẽ flm qm̃ aliqõ insolubile signi ficat imediate seipsũ eẽ falsũ. vt hoc ẽ flm seipsa demõstrata. Aliqõ aũt mediate: qz exigit mediũ ad iferẽdũ se eẽ flm. vt ois ꝓpõ est fla qz nõ seqt imediate ergo ista ꝓpõ est falsa ꝺmõstrãdo illaz vez: sed bene seqtur cũ tali medio ꝛ illa est propo sitio. ¶ Similiter hoc non est verũ. ergo hoc est falsum demonstrando añs. quia ex negatiua nõ sequitur affirmatiua: tamen bene sequitur cum tali medio ꝛ hec est propositio. ¶ Pro declara tione predicte diffinitionis pono duas diuisiones quarum prima est ista. ¶ Insolubiliuz aliquod oritur ex actu nostro. Aliquod vero ex proprieta te vocis. Insolubilia ortum habentia ex actu no stro sunt ista: sortes dicit falsum. ego non dico ve rum. Iste homo intelligit falsum: tu non intelli gis verum. Insolubilia vero ortum habentia ex proprietate vocis sunt ista. Omnis propositio ẽ falsa. Nulla propositio est vera. hoc est falsũ hoc non est verum. Secunda diuisio est illa. Insolubilium aliquod est insolubile simpliciter. ali quod vero secundũ quid. Insolubile simpliciter est illud cui annectitur casus quo admisso sequi tur contradictio. verbi gratia pono ꝙ ista propo sitio: nulla ꝓpositio est vera que sit a significet p cise sicut termini. pretendunt: videlicet ꝙ nulla propositio sit vera ꝛ sit omnis propositio. Isto po sito quero vtrum a sit verum vel falsum. Si ve rum ergo significat precise sicut est: sed a signifi cat precise ꝙ nulla propolitio est vera. ergo nul la propositio est vera. ergo a non est verum ꝛ pri us dixi ꝙ erat verum ergo contradictio. Si dici tur ꝙ a est falsum: ergo a significat aliter quã est sed a significat precise ꝙ nulla propositio est vera ergo non est ita ꝙ nulla propositio est vera. ergo aliqua propositio est vera ꝛ a est omnis propositio: ergo a est verum: ꝛ prius dixisti ꝙ erat falsuz: ergo contradictio. Insolubile secundum quid est illud cui annectitur casus: quo admisso non sequitur contradictio. vt ponẽdo ꝙ ista propositio nulla ꝓpositio est vera: sit a ꝛ sit omnis ꝓpõ ꝛ significet sicut termini ptendunt nõ ponendo p cise. Isto posito dicitur ꝙ a est falsum: quia signi ficat se esse falsum. Et si arguitur sic. A est flz: er go a significat aliter quã ẽ. sed a significat ꝙ nul la ꝓpositio est vera ergo nõ est ita ꝙ nulla ꝓpositio est ꝺa: nego ꝙñaz. qz debuit addi in añte dictõ exclusiua vel exceptiua. vz a significata precise ꝙ nulla ꝓpõ ẽ vera vel a nõ significat nisi ꝙ nulla propositio est vera: hoc negatur tãquã repugnãs ga si poneretur cũ casu nõ admitterẽ illũ casum ¶ His premissis diuisiõibus pono aliquas regu las quarum prima est ista. ¶ Oẽ insolubile singu lare sine pronoie demonstratiuo oriẽs ex actu no stro adhoc ꝙ sit insolubile simplr exigit tres condi tiões. Prima ꝙ vna talis sit ois tal. Scõa ꝙ di cat vel itelligat talẽ ꝓpõnẽ ꝛ nullã aliã. Tertia ꝙ illa significet pcise sicut termi ptẽdũt. v.g. sor. dicit falsũ insolubile simplr isto mõ ponẽdo ꝙ vn⁹ sor. sit ois sor. qui dicat istã ꝓpõnẽ ꝛ nullaz aliaz sor. dicat falsuz que significet sic precise ꝙ sor. di cit falsũ. ꝓbat hoc. nã admisso casu sit insolubile a ꝛ q̃ro vtrũ a sit verũ vel falsũ. si dr̃ ꝙ verũ ergo significat precise ꝙ sicut ẽ fz a significat precise ꝙ sor. dicit flz: ergo ita ẽ ꝙ sor. dicit falsũ. sed sor. di cit a ergo a ẽ falsũ qõ ẽ oppositũ 2cessi: qz sor. ñ di cit nisi a. Si dr̃ ꝙ a sit falsũ. ergo significat aliter quã ẽ. fz a signficat precise ꝙ sort. dicit flz. ergo ñ ita ẽ ꝙ sor. dicit flm. ꝛ sor. dicit a ergo a nõ ẽ flm ergo 2tradictio. Prima particula ponitur quia si nõ poneret staret ꝙ eẽnt duo sor. quoruz vnus diceret a ꝛ alter ꝙ hõ est asinus ꝛ tũc a eẽt verũ. Scõa pticula ponit: qz aliter staret ꝙ idem sort. diceret a ꝛ istã hõ ẽ asinus: ꝛ tũc a eẽt verũ. Sed tertia pticula ponit: qz si nõ poneret staret quot a significaret solũmodo quot homo ẽ asinus ꝛ sic a eẽt falsũ: aut quot significaret solũmõ quot hõ ẽ aial ꝛ sic a eẽt verũ ꝛ nullo istoz mõz eẽt insolu bile. ¶ Scõa regula est ista. Oẽ insolubile singu lare sine ꝓnoie demõstratiuo oriens ex actu no stro ad hoc quot sit insolubile scõm qd exigit eas dẽ 2ditiões preter dictionẽ exclusiuã: vt posito q vnus sor. sit ois sortes ꝛ dicat istaz ꝓpõnẽ que sit a sor. dicit flm ꝛ nullã aliã: ꝛ significet sicut ter mini ptẽdũt ñ ponẽdo pcise: isto 2ceditur a ꝛ dr̃ quot ẽ flm qz significat copulatiue sicut ꝛ qõlibz insolubile: vz quot sor. dicit falsum ꝛ quot a ẽ verũ nõ ergo dr̃ a flm rõne primi significati: sed rõne secũdi. ¶ Et si arguitur sic a est falsũ: ergo signi ficat aliter quã ẽ 2cedo q̃nam ꝛ nego istam: a si gnificat aliter quã ẽ sed a significat quot sor. dic falsũ ergo nõ est ita quot sort. dicit flm. qz debuit addi i añte dictio exclusiua vel exceptiua. ¶ Ter tia regula ẽ ista quot ẽ insolubile ñ singulaꝛ seu sin gulare cũ ꝓnoie demõstratiuo oriẽs ex actu nr̃o ad hoc quot fiat insolubile simpliciter requirũtur due conditiones solũmodo. v.g. ad hoc quot ista ꝓpõ: ego dico falsum fiat insolubile simpliciter ñ oz ponere primã pticulã. vz quot vnus ego sit ois ego: sed quot ego: dicã illã ꝛ nullã aliã sic signifi cãdo pcise. Et sic dz fieri insolubile secundum qd requirũtur ꝛ sufficiũt eedẽ conditiones dempta dictione exclusiua. Exẽplum de insolubili non sin gulari vt falsum dictũ ẽ. hic non oz ponere scõaz pticulã. vz quot aliquis dicat illã ꝛ nullã aliaz: sz

sufficit pone ꝙ ista sit omnis propositio que significet ꝓcise sicut termini prętędũt: ꝛ tũc ē insolubile simplr. fiet aũt insolubile scȝm qd remouẽdo dictionẽ exclusiuã. ¶ Quarta regula ē ista. oē insolubile oriens ex ꝓprietate vocis exigit duas cõditiões solũmõ vel tantũ vnam. Volo dicere ꝙ insolubile oriens ex ꝓprietate vocis exigit duas ꝙditiões solũmodo ꝛ aliquod tm̃ vnam. Exẽplũ primi aliqua propositio est falsa: ad hoc ꝙ fiat insolubilis simplr oꝛ ponẽ ꝙ illa sit ois ꝓpositio ꝛ ꝙ sic significet precise ꝛ remota dictione exclusiua fiet insolubile secũdum quid. Exẽplũ scȝi hoc est falsum seipso demõstrando ponendo solũmodo ꝙ sic significet precise fit insolubile simpliciter. Et scȝm quid remouendo dictionem exclusiuã Eodem modo dicitur de ista: hoc non est verum seipso demõstrato. ¶ Quinta regula est ista: omne insolubile quod non est insolubile sine casu dimissa aliqua cõditione requisita ē penitus dubitabile. verbi gratia positis omnibus particulis p̃ter primam huic: soꝛ. dicit falsũ que sit a. dubitatur a. ꝛ etiam an sit verum vel falsuȝ. Nã stat cũ casu ꝙ sit verum dato ꝙ vnus soꝛ. diceret illaȝ. s. a ꝛ alius ꝙ deus est. Stat ẽt ꝙ sit falsuȝ dato ꝙ vnus sortes dicat a ꝛ quilibet alius sortes ꝙ deꝰ est. Eodem modo si dimitteretur secunda vel tertia particula: quia staret a esse verum ꝛ a esse falsum. vt exemplificatum est supꝛa. Et notanter dixi oē insolubile quod non est insolubile sine casu: qꝛ aliquod ē insolubile cum casu ꝛ aliquod sine casu. Exempluȝ primi. Omnis propõ ē falsa: nulla propositio est vera. quaȝ quãlibȝ dico esse falsam ꝛ insolubilem nullo casu posito. Exemplum secundi soꝛ. dicit falsum: tu itelligis falsum nulla istarum nuncupanda ē insolubilis sine casu. Ideo in casu insolubilium deficiẽte aliqua particula necessaria: dubitatur vtrũ eẽt vera vel falsa: quia cum casu staret ꝙ esset vera: ꝛ cuȝ eodẽ casu staret quot eẽt falsa. vt pȝ ituẽti. ¶ Ex predictis regulis sequũtur due cõclusiões quarũ prima ē ista. Nũquã admittẽdus ē casus a quo trahit originẽ insolubile simpliciter vt si poneret quot illa ois propositio ē falsa eẽt omnis propositio ꝓcise significãs nõ ē admittẽdus: casus quia sequitur ꝓtradictio ꝑbaꝁ. Nã fit insolubile a ꝛq̃ro si a sit verum. si dicitur ꝙ sic. ergo significat ꝓcise sicut est. sed a significat precise quot ois propositio ē falsa: ergo ita ē quot ois ꝓpõ ē falsa. sȝ a ē ꝓpõ ergo a ē falsũ. Si autem cõcedit quod ē falsum ergo a significat aliter quã ē: sed a significat ꝓcise qꝫ ꝓpõ ē fla. ergo nõ ē ita quot ois ꝓpõ ē falsa: ꝛ aliqua ꝓpõ ē: ergo aliqua propositio est vera. sȝ a ē ois ꝓpõ. ergo a ē verũ quod ē cõtradictio. ¶ Secunda cõclusio ois casus ex quo originatur insolubile secundum quid est admittendus. ꝛ cõceditur insolubile propositum dicendo ipsum eẽ falsũ: vt ponẽdo quot illa propositio hoc ē falsum: seipso demonstrando significet sicut termini pretendunt que sit a tunc admittitur casus ꝛ cõcedatur a ꝛ dicitur quot a ē falsum. ꝛ si arguitur a ē falsum ergo significat aliter quã ē. sed a nõ significat nisi quot hoc ē falsum ergo non ita quot hoc ē falsum. nego minoꝛ. ꝛ si dꝫ qd ergo aliud significat dicitur quot significat a eẽ verũ: rõne cuius a ē falsum vnde dictum ē quot qõlibet insolubile scȝm qd significat copulatiue. s. sicut termini ꝓtędũt. ꝛ quot ipm̃ ē verũ quare ꝛc.

Insolubile

est ꝓpõ se eẽ falsã assertiue significãs: vt hoc ē flm seipsa ꝺmõstrata. ¶ Aduerte ꝙ hic solũ sũmatim volo colligere regulas insolubiliũ. Si autem abũde hãc materiã vis videre recurre ad insolubilia henti sberi. ¶ ꝓma diuisio. Insolubile est dupler: quoddam ex actu nostro oriꝫ: quoddã ex proprietate vocis. Exemplũ ꝑmi: soꝛ. dicit falsũ soꝛ. nõ dicit verũ: ego intelligo falsum: ego nõ intelligo verũ. Exẽplũ secũdi. ois ꝓpõ est falsa hoc est falsũ seipso demõstrato. ¶ Secũdo dico: insolubile ē duplex quoddam ē insolubile simplex. quoddã est ꝑm quid. Insolubile simplex est illud cui annectitur talis casus quo admisso sequit cõtradictio: vt omnis propositio est falsa. q̃ sit ois ꝓpositio ꝛ significet precise sicut termini pretendunt. ¶ Insolubile ꝑm quid ē illud cui annectit casus talis quo admisso nõ sequitur ꝓtradictio: vt si nõ ponatur ꝓcise significare. ¶ ꝓma regula. omne insolubile singulare sine ꝓnoie demonstratiuo oriens ex actu nostro ad hoc ꝙ sit insolubile simpliciter exigit ꝙditiões tres. ¶ ꝓma ois talis a sit ois talis. ¶ Secũda ꝙ dicat vel intelligat talẽ propositionẽ ꝛ nullã aliã. ¶ Tertia ꝙ illa significet ꝓcise sicut termini prętędũt. ¶ Secunda regula oē insolubile singulare sine pronoie demõstratiuo oriẽs ex actu nostro ad hoc ꝙ sit insolubile ꝑm quid exigit duas cõditiões vt posito ꝙ vnꝰ soꝛ. sit ois soꝛ. ꝛ dicat illam ꝛ nullã aliã que sit a soꝛ. dicit falsuȝ. ꝛ significet sicut termini prętędũt. ¶ Tertia rla. oē insolubile nõ singulare: seu singulare cũ pronoie demonstratiuo oriẽs ex actu nostro ad hoc ꝙ fiat insolubile simpliciter requiruntur due ꝙditiões solummodo. verbi gratia ad hoc ꝙ ista propõ ego dico falsũ fiat insolubile simpliciter nõ oportet ponere primã particulã ꝙ vnus ego sit ois ego sed ꝙ ego dicã illam ꝛ nullã aliã sic precise significando ꝛ similiter falsũ dicitur. fiet aũt ꝑm quid remouẽdo dictionẽ exceptiuã. ¶ Quarta regula. omne insolubile oriẽs ex ꝓprietate vocis exigit duas cõditiões solũmodo vel tãtũ vnã. volo dicere ꝙ aliquod regrit vnã. vt hoc est falsuȝ aliquod duas: vt aliqua propõ ē falsa ꝑm ꝙ fit remouẽdo dictionẽ exceptiuã. ¶ Quinta regula. oē insolubile quod nõ est sine casu insolubile dimissa aliqua cõditione requisita est penitꝰ dubitabile. ¶ ꝓma ꝙclusio nũq̃ admittẽdus ē casus ex quo trahit originẽ insolubile simplr. ¶ Scȝa ꝙclusio. ois casus ex quo originaꝁ insolubile ꝑm qd ē admittendus ꝛ ꝓceditur insolubile propositũ dicẽdo ipm̃ eẽ flȝ. quia semp insolubile ꝑm qd significat copulatiue. s. sicut termini ꝓtędũt ꝛ ꝙ ipsũ est verũ. ¶ Sophisma contra insolubile singulare soꝛ. dicit flm. posito ꝙ vnꝰ soꝛ. sit ois soꝛ. ꝛ dicat istã ꝛ nullã aliã que significet sicut termini ꝓtędũt. ¶ Sophisma ꝓtra insolubile ꝑticulare. aliqua propõ ꝑticularis est falsa. posito ꝙ hec sit ois ꝓpositio particularis ꝛ significet sicut termi ꝓtędũt. ¶ Sophisma cõtra insolubile vle. Omnis propositio vniuersalis est falsa. posito hic ꝙ significet sicut termi ꝓtędũt ꝛ nõ põaꝁ ꝓcise qꝫ ñ admitereꝫ casꝰ ¶ Sophisma cõtra insolubile exclusiuũ. tm̃ soꝛ. dicit verũ posito ꝙ tu ꝛ soꝛ. scitis oẽs loquẽtes. ꝛ soꝛ. dicat deꝰ ẽ. ꝛ tu tm̃ soꝛ. dicit verꝫ ꝛ nullã aliã. ꝛ significet sicut termi ꝓtędũt.

¶ Sophisma cõtra insolubile copulatiuũ. ¶ Prima regula. Oẽ isolubile copulatiuũ cui⁹ vna pars est necessaria sic eidẽ in casu addãtur oẽs ꝑditiões cũ nota exclusiõis sit insolubile simpliciter: ⁊ nõ admittit casus: vt de⁹ ẽ ⁊ nulla copulatiua ẽ vꝛa. ¶ Scõda regula: oẽ isolubile copulatiuũ cuius vna pars ẽ ipossibilis vel cõtingẽs addẽdo oẽs ꝑditiões cũ nota exclusiõis ẽ insolubile ſm quid. vt tu es hõ ⁊ nulla copulatiua est vera. ¶ Tertia regula: oẽ insolubile copulatũ fit isolubile ſm qd eidẽ addẽdo oẽs ꝑditiones ꝑter notã exclusiõis. ¶ Circa isolubile disiũctiuũ. ¶ Prima regula. oẽ insolubile disiũctiuũ cui⁹ vna pars ẽ ipossibilis ꝑ se fit insolubile simpliciter nõ eidẽ in casu addãtur oẽs ꝑditiões cũ nota exclusiõis. vt null⁹ deus ẽ vel nulla disiũctiua est vera. ¶ Secũda regula. oẽ isolubile disiunctiuũ apparenter cuius vna ꝑs est cõtingens falsa fit insolubile ſm quid eidẽ addẽdo oẽs ꝑditiões cũ nota exclusionis: vt tu nõ es homo: vel nulla disiunctiua ẽ vꝛa ⁊ ꝓia ꝑs est vera que est contingens falsa. ideo tota disiunctiua dicitur vera ⁊ ideo dicitur apparenter insolubile. quia nullũ insolubile est verum. ¶ Tertia regula. Omne insolubile disiũctiuũ fit insolubile ſm quid eidẽ addẽdo in casu oẽs cõditiões ꝓeter notã exclusiõis. ¶ Sophismata circa insolubilia nõ apparentia. ¶ Primũ sor. nõ habebit denariũ. ⁊ solus tale. ⁊ sor. dicat istam ꝓpositionẽ ⁊ nullã aliã sor. nõ habebit denariũ: significatẽ precise sicut termini ꝓtẽdũt: hoc ẽ insolubile simpliciter sine nota exclusiõis fit isolubile ſm quid. ¶ Scõm sor. nõ pertrãsibit põtẽ posito ꝙ oẽ dicẽs verũ ꝓtrãsibit põtẽ: ⁊ solũ tale ⁊ sor. ꝙ sit ois sor. dicat istã ꝓpositionẽ ⁊ nullã aliã sor. nõ pertrãsibit pontẽ. significantẽ ꝑ eise sicut termini ꝓtẽdũt. hoc est isolubile simpliciter: sine nota exclusiõis fit insolubile ſm qd. ¶ Aduerte duo circa totã materiã insolubiliũ. Primo ꝙ admisso insolubili ſm qd dicat ipsũ eẽ falsũ. vt gratia exẽpli. sor. dicit falsum nõ ponẽdo precise cũ alijs ꝑditiõib⁹. ⁊ si arguat cõtra falsum dicitur a sorte. ergo sortes dicit falsum consequentia est bona ⁊ añs ẽ vez. ergo ꝑñs quod est insolubile ſm qd. ⁊ ita de alijs isolubilib⁹ ſm quid põt argui silr. ¶ Ad hoc põt dupliciter responderi ⁊ ambe resp̃siões veniunt ad idẽ. ¶ Primo põt dici ꝓcedẽdo ꝑñam ꝙ extra casum cõcessissem a passiua ad actiuã. tñ dico ꝙ nõ est bona siue nõ valet ꝙ antecedẽs significat cathegorice ꝑñs vo hypothetice ⁊c. Vel aliter cõcedẽdo ꝑñam. ⁊ ꝓcedo ipsã esse bonã. ⁊ ꝙ sicut añs est vez ita ⁊ ꝑñs. sed nego ꝙ ꝑñs sit insolubile. Si aũt velles ꝙ ꝑñs eẽt insolubile diceret ꝙ ꝑña nõ valz. ¶ Aduerte secũdo ꝙ isolubile hz duo significata vnũ adequatũ ⁊ aliud ꝓcipale. adequatũ significatũ est significatũ cathegoricũ simile orationi infinitiue vel cõiunctiue. vt significatũ illi⁹. sor. dicit falsũ est istud sor. dicere flz vel sor. dicit falsũ. Principale aũt significatũ est hypotheticũ. vt sor. dicere falsũ: ⁊ illam ꝓpositionẽ eẽ verã. ¶ Dico igit ꝙ penes aliud attẽdit possibilitas isolubiliũ ⁊ penes aliud sua falsitas. possibilitas nã attẽdit penes possibilitatẽ significati adequati. ⁊ ipsa falsitas penes falsitatẽ significati ꝓcipalis. hec ergo ẽ possibilis. ois ꝓpõ ẽ falsa ꝙ possibile est oẽm ꝓpositionem esse falsã. sed ipia ẽ falsa: quia significatũ suũ ꝓcipale est falsum. ſ. omnez ꝓpõnem esse falsã ⁊ ipsã eẽ verã. tñ extra materiã insolubiliũ penes idez attendit possibilitas: veritas ⁊ fallitas ꝓpõnis. ꝙ penes adequatũ significatum ⁊c.

¶ Preclarissimi doctoris magistri Mengbi Fauentini supꝛa totã logicã magistri Pauli Veneti expositio feliciter finit: ad dei laudez ⁊ gloꝛiose virginis Marie.

Contra ꝓdicta obiiciam ⁊ solam vt insolubilium difficultates melius menti in

notescant. Pono ergo primo ꝙ vnus sortes sit omnis sortes: ⁊ dicat illam ⁊ nullam aliam que sit a sor. dicit falsum: que significet sicut termini pretendunt: non ponendo ꝑcise: quia casus non admitteretur illo posito quero de a vtrum sit verum vel falsum: ⁊ responsum est ꝙ est falsũ. quia significat significatum falsum: vz ꝙ sortes dicit falsum: ⁊ ꝙ a est verum cuius significationis secunda pars ẽ falsa. sed ꝓbatur ꝙ ipsum a est verum ⁊ probo sic. Oẽ dicens a dicit falsũ: sortes dicit a: ergo sor. dicit falsum: illa consequentia ẽ bona: quia est syllogismus in tertio prime figure ⁊ antecedens est verum ergo ⁊ consequens est verum: consequens est a ergo a est verus. ¶ Secũdo arguitur sic falsum dicitur a sorte. ergo sortes dicit falsuz tenet ꝓña a passiua ad suã actiuã ⁊ añs est vez. ergo ⁊ ꝑñs ẽ verũ: ⁊ cõsequens est a ergo a est verum: ꝙ antecedẽs sit verũ probatur. Nam hoc dicitur a sorte demonstrãdo a: ⁊ hoc est falsum. ergo falsum dicitur a sorte patet cõsequentia a resoluentibus ad resolutum. ¶ Tertio arguitur contradictoꝛium a est falsum: ergo a est verum. tenet consequentia: ⁊ antecedẽs ꝓbatur. Nam hoc est falsũ sortes non dicit falsum ⁊ hoc est cõtradictoꝛium a. ergo contradictoꝛiũ a est falsũ. tenet consequentia cũ minoꝛi ⁊ maioꝛẽ ꝓbo. Naz sortes dicit falsũ ⁊ hec sortes nõ dicit falsum significat ꝑcise ꝙ sortes nõ dicit falsuz ergo ipsa est falsa. patet ꝓña a simili. Nam sequit tu curris ⁊ hec tu non curris significat precise ꝙ tu nõ curris. ergo ipsa ẽ falsa. ¶ Ad primũ rñdetur cũ ꝓponitur a cõcedo: ⁊ dicitur ꝙ est falsum ⁊ tunc ad rõnẽ cõcedo ꝓñam ⁊ ꝑñs ⁊ nego ꝙ cõsequens sit a. sed ẽ verũ silr a. Et si ponit ꝙ cõsequẽs sit a vel cõuertibile cũ a: dico tunc qõ cõsequentia non valet nec est syllogismus in tertio ꝑme figure quia syllogismus in tertio prime figuꝛ ꝙo debet solum modo cathegorice significare. sz illa conclusio. significat hypothetice. quia ẽ propositio insolubilis. ¶ Ad secundũ cũ dicitur falsum dicitur a sorte ergo sortes dicit falsum cõcedo ꝓñam ⁊ ꝑñs dicẽdo ꝙ vez ẽ: sed nõ ẽ a nec sequitur cũ ꝙuertibile. si tñ hoc ponat i casu: ꝓcedo iteruz ꝓñaz: ⁊ dico quot valet ⁊ tunc ad rõnẽ a passiua ad suã actiuã vz argm̃ dr̃ quot vez ẽ. sz illa nõ est sua actiua: ꝙ passiua significat solũmõ cathegorice: ⁊ actiua hypothetice: ⁊ si q̃rit q̃ ẽ sua actiua dico quot illa sor. dicit falsũ ꝓlata a te vel a me: que nõ est cõuertibilis cũ a: sed solummõ similis a. ¶ Ad tertiã dicitur quot cõtradictoꝛiũ a ẽ verũ sed nõ est istud sor. nõ dicit falsum: sed illud ñ sortes dicit falsuz. quod ẽ vez quia significat disiunctiue quot sor. nõ dicit falsuz: vel quot a nõ ẽ vez cui⁹ significati secũda pars est vꝛa: ⁊ cõsequenter totum significatũ disiunctũ quare ⁊ ꝓpositio dicta est vera cui⁹ istud est significatũ ⁊ ꝛi dicitur

q̄ in singularib⁹ nō refert preponere negationez vel postponere dr̄ q̄ in materia insolubiliū multū refert. Et in materia quarūcūqz ꝓpositionuz hypothetice significantiū. Eadē ē retinēda snia in isolubilib⁹ singularib⁹ hn̄tib⁹ originē ex ꝓprietate vocis. vt hoc ē flm̄ hoc nō est verū. dicēdo q̄ primi cōtradictoriū nō est illd̄ hoc ñ est flm̄ sed illud nō hoc est falsū. Nā primū isolubile significat q̄ hoc est falsū: ⁊ hoc est verz demōstrādo idē isolubile. ideo cōtradictoriū significat disiunctiue q̄ hoc nō est flm̄. vel hoc nō est verū. Similiter cōtradictorium secundi insolubilis nō ē illd̄ hoc est verū. sed illud nō hoc nō est verz. ita q̄ sp̄ preponat negatio sicut ꝯtradictoriū istius tantū: tu non es homo non est illud tantuz tu es homo. sed illud non tm̄ tu non es homo. quare ⁊c̄.

d Icto de insolubili singulari: nūc de particulari vel indefinito dicendum restat. Pono ergo q̄ hec sit oīs propositio particularis aliqua propositio particularis est falsa que sit. a. ⁊ significet sicut termini pretendūt non ponendo precise. quia non admitteret casus isto posito est falsum: vt patet ex dictis. ¶ Sed contra hoc arguitur sic. Oīs propositio particularis est falsa. ergo aliqua propositio particularis ē falsa: illa cōsequentia est bona ab vniuersali ad suā subalternam antecedens est verum. ergo ⁊ consequens: sed consequens est. a. ergo. a. est verum q̄ antecedens sit verum probatur. nā propositio particularis est falsa: ⁊ nulla est propositio p particularis quin illa sit falsa. ergo omnis ꝓpositō ꝑticularis ē falsa: tenet ꝯsequētia ab exponētib⁹ ad expositū ⁊ antecedēs est verz. ergo ⁊ cōsequēs. ¶ Secūdo arguitur sic propositio particularis est falsa. ergo aliqua propositio particularis est falsa. tenet consequentia ab idefinita ad suā particularē ⁊ antecedens est verum ergo ⁊ cōsequēs ⁊ ꝯñs est. a. ergo. a. est verū. q̄ añs sit verum patz quia suū cōtradictorium est falsuz videlicet: nulla ꝓpositio particularis est falsa: qꝛ iam cōcessū est q̄ a ꝓpositio particularis est falsa. ¶ Tertio arguitur sic. hoc est falsū demonstrando. a. ⁊ hoc ē aliqua propositio particularis: ergo aliqua ꝓpositio ꝑticularis ē falsa: cōsequētia tenet a resoluētibus ad resolutū ⁊ antecedēs ē verum. ergo ⁊ cōsequēs quod est. a. ¶ Ad primā respōdet concedendo istam consequētiā: oīs propositio particularis est falsa: ergo aliqua propositio particularis est falsa: quia ante casum concessissem ea tamē dico q̄ non valet nec arguitur ab vniuersali ad suam subalternam vel suam particularem. qa vniuersalis solummodo cathegorice significat ⁊ particularis ista significat hypothetice. videlicet q̄ aliqua propositio particularis est falsa: quia a est verum. Et si diceretur que est eius particularis dicit q̄ non hz aliquā: ex quo positū est q̄ illa sit oīs particularis. verumtamē ista eadem foret eius ꝑticularis dato q̄ nō eēt insolubilis. ¶ Ad scd̄az rōnē respondeo silr̄ cōcedēdo ꝯñaz ⁊ negādo ipsā eē bonā: ⁊ tunc ad argumētū dico q̄ ista nō ē particularis huius indefinite: qꝛ particularis est insolubilis hypothetice significās: idefinita vo nō est hmōi: eiusdē tamē foret particularis si neutra earū foret isolubilis. ¶ Ad tertiā rōnē cōceditur ꝯña ⁊ negat ipsā valere: nec arguitur a resoluētib⁹ ad resolutū: qꝛ particularis vel indefinita insolubilis nō est resolubilis. quia significat hypothetice sed probanda isto modo suum principale significatum est verum. ergo ipsa est vera. ⁊ patet q̄ antecedens est falsum. Et si arguitur sic: ista propositio particularis est falsa ergo aliqua propositio particularis est falsa: tenet consequentia ab inferiori ad suum superius affirmatiue ⁊ sine aliquo signo impediēte. ¶ Dicitur q̄ consequentia non valet ab inferiori ad suum superius nisi propositio inferioris ⁊ propositio superioris vniformiter significent videlicet cathegorice qualiter non est in proposito: vnde si hec propositio homo est animal significaret principaliter q̄ homo est animal ⁊ q̄ homo est asin⁹ tunc non valeret aliqua istarum consequentiarum: hoc est animal ⁊ hoc est homo. ergo homo est animal. Iste homo est animal: ergo homo ē animal: ⁊ hoc ideo: quia consequens significaret copulatiue: ⁊ antecedentis nulla pars sic significaret: ⁊ si allegaretur aliqua dictarum regularū respondetur vt dictum est. ¶ Dicitur etiam vt in alio capitulo q̄ contradictorium istius aliqua propositio particularis est falsa: non est illud nulla propositio particularis est falsa: sed illud nō aliqua propositio particularis est falsa ⁊ si dicitur quot iste equiualent propter negationem propositam dicitur quot illa regula habet veritatem in solis cathegoricis: cathegorice solummodo significantibus qualiter non est in proposito. Idem est iudicium de istis aliqua ꝓpositio particularis non est vera. Aliqua propositio particularis significat aliter q̄ ē: ac ēt ita d̄ indefinitis vt propositio indefinita est falsa propositio indefinita non est vera. quare ⁊c̄.

n Nunc de insolubili vniuersali est dicendum ponendo quot hec omnis propositio vniuersalis est falsa sit omnis propositio vniuersalis que significat sicut termini pretendunt: que simul a non ponendo precise: quia casus non admitteretur isto posito dicitur quot a. est falsum: quia falsificat seipsuz. Contra hoc arguitur aliqua propositio vniuersalis est falsa ⁊ nulla ē ꝓpositio vniuersalis quin ista sit falsa. ergo omnis propositio vniuersalis est falsa. tenet consequentia ab exponentibus ad expositum ⁊ antecedens est verum ergo ⁊ consequens. Se-

cundo arguitur:tãtũ falsũ ẽ ꝓpõ vniuersalis:ergo ois propositio vniuersalis est falsa:tenet consequentia ab exclusiua ad suã vniuersalẽ de terminis transpositis:ꝛ antecedẽs est verũ:ergo ꝛ consequens quod est a .quot antecedens sit verus ꝓbatur. Nam falsum est propositio vniuersalis ꝛ nullum non falsum est propositio vniuersalis:ergo tantum falsum est propositio vniuersalis.tenet consequentia ab exponentibus ad expositus ꝛ antecedens est verum ergo ꝛ cõsequẽs. ¶ Tertio arguitur hoc est falsum demonstrato a ꝛ hoc est omnis propositio vniuersalis.ergo omnis propositio vniuersalis est falsa:ista consequentia est bona ꝛ antecedens est verus ergo ꝛ consequens. ℭ consequentia sit bona patet a simili .hoc currit ꝛ hoc est omnis homo.ergo omnis homo currit confirmatur destruendo primum casum ꝛ ponendo ℭ iste sint omnes propositiones vniuersales .Omnis propositio vniuersalis ẽ falsa . ꝛ ois homo est asinus sic significando . isto posito arguitur sic. Ista propositio vniuersalis est falsa demonstrando primas.ꝛ ista est falsa demonstrando secundam.ꝛ iste sũt omnes propositiones vniuersales:ergo omnis propositio vniuersalis ẽ falsa:tenet consequentia a singularibus sufficienter enumeratis ad suam vniuersalem ꝛ antecedens est verum:ergo ꝛ consequens. ¶ Ad hec respondetur ꝛ primo ad primum concedendo insolubile :ꝛ nego ipsum esse verum ꝛ tunc ad rationem concedo consequentiam ꝛ nego ipsas eẽ bonam:ꝛ tunc ad argumentum ibi arguitur ab exponentibus ad expositum.nego qꝫ a non est ꝓpositio exponibilis nisi significaret cathegorice sorꝫ . vnde si ista ois hõ est animal significaret ꝓncipaliter ℭ omnis hõ ẽ animal.ꝛ ℭ tu es asinus tũc ꝑꝫ ℭ ista ꝙña non valeret hõ est aial ꝛ nihil ẽ hõ/gn illud sit animal:ergo ois hõ ẽ aial:qꝫ añs ẽ vex ꝛ ꝙñs falsũ.Et tunc sic allegaretur regula: oꝫ dicere ℭ añs nõ ẽ exponibile ꝓpter cãm dcãz sed probaret vel iprobaret ꝓ suũ significatũ copulatũ:sicut ꝛ propositio insolubilis quecũqꝫ. ¶ Ad secũdũ concedo ꝙñam ꝛ nego ipsam eẽ bonam: nec arguitur ab exclusiua ad suã vniuersalem ex quo exclusiua cathegorice significat ꝛ vlis hypothetice.Et si dr que ei⁹ ẽ singularis dr ℭ nullã hz vñ si hec:ois hõ ẽ aial significaret hypothetice verum ꝛ sim ꝛ hec tm̃ aial ẽ hõ mõ ꝙsueto:dicerem tũc vlem illam non eẽ vniuersalez hui⁹ exclusiue nec ecõuerso:ita in ꝓposito ẽ dicẽdũ. ¶ Ad tertium argumẽtum dico similiter ℭ nõ valet ꝙña. ꝛ cũ dicitur a simili bñ valet. dico ℭ nõ est simili tudo:qꝫ ꝙñs vnius ꝙñe significat cathegorice solũ ꝛ aliõ hypothetice:vnde sic ois hõ currit ꝙsignificaret ℭ ois hõ currit.ꝛ ℭ deus non est. ista consequentia tũc nõ valeret:hoc currit ꝛ hoc est ois hõ:ergo ois hõ currit ꝓ cãm dictã qꝫ ꝙñs significaret hypothetice. ¶ Ad cõfirmationez admisso casu vt pri⁹ dico ℭ ꝙña nõ valet ꝛ ad argumẽtum a singularibus sufficienter enumeratis ad suã vlez. dico ℭ nõ arguitur cũ debito medio qõ deberet eẽ tale:iste sũt oẽs ꝓpones vniuersales.ꝛ a ẽ verũ quod certe negatur. vnde nec ista ꝙña valeret iste hõ currit ꝛ isté hõ currit ꝛ isti sunt oẽs homines:ergo ois hõ currit. dato ℭ añs significaret hypothetice:vt prius:sed oꝫ addere alterã ptẽ significati:vz ꝛ null⁹ de⁹ ẽ:quo addito ꝙña ẽ bona sed añs ẽ falsũ. Et si queratur de ꝙtradictoria dr ℭ est hec nõ ois ꝓpõ vniuersalis est falsa significãs disiunctiue mõ opposito de a. Eodẽ modo ẽ dicẽdũ de istis vniuersalibus. Ois propositio vniuersalis significat aliter ℭ est. Nulla ꝓpõ vniuersalis est vera. Et nulla propositio vniuersalis est concedenda.

e Exclusiua insolubilis consimiles ꝙtinet difficultates:vt pono ℭ sor.ꝛ tu scitis oẽs loquentes :ꝛ dicat sor. deus est ꝛ tu: tãtũ sor. dicit verum:ꝛ sit a :ꝛ nullam aliã:ꝛ significet sicut termini ptẽdũt ꝑcise. Isto posito querovtrũ a sit verũ vel falsũ:si verũ ergo significat ꝑcise sicut ẽ.sed a significat ꝑcise. ℭ tm̃ sor. dicit vex ergo est ℭ tm̃ sor. dicit verum ergo tu nõ dicis verũ ꝛ tu dicis a.ergo nõ ẽ vex. Si dicitur ℭ a est flm ergo significat aliter ℭ ẽ.sz a significat ꝑcise ℭ tãtũ sor. dicit verũ ergo non ita ẽ ℭ tantũ sort. dicit vex .sed tu ꝛ sor. estis oẽs loquẽtes. ergo tu dicis vex ꝛ nõ dicis nisi a.ergo a est verus . ꝛ ita habeꝫ ꝙtradictio. ¶ Rñdeꝫ ñ admittẽdo casũ qꝫ ex eo originatur insolubile simpliciter si tñ nõ ponit ꝓ cise admitto casũ ꝛ dico a eẽ flz . ꝛ tũc ad argm̃ a significat aliter ℭ ẽ ꝙcedo:sz a significat ꝑcise ℭ tãtũ sor. dicit vex.ergo ꝛc̃. nego minoꝛẽ:qꝫ repugnat casui. Et si dicit quid ergo aliud significat. Dico ℭ a significat ℭ tm̃ sor. dicit verũ:ꝛ ℭ a est verũ nec rõne primi significati est a falsũ:qꝫ vex est tm̃ sortem dicere falsũ:sed rõne secundi significati quia ꝙcedit a esse flm. ¶ Kõtra responsionẽ arguitur .Omne dicens verũ est sor.ergo tm̃ sor. dicit vex:ista consequẽtia est bona ab vniuersali ad suã exclusiuã de terminis trãspositis ꝛ antecedẽs ẽ verũ ergo ꝛ consequens .ꝛ consequẽs ẽ a ergo a est vex :ℭ antecedens sit verum ꝓbatur. Nã dicẽs verũ est sor.ꝛ nihil est dicẽs verus quin illud sit sor.ergo omne dicens verũ ẽ sor.ꝑꝫ ꝙña ab exponentibus ad expositũ. ¶ Secundo arguitur nihil ꝓter sor. dicit vex:ergo tm̃ sor. dicit vex.ista ꝙña est bona ꝛ antecedẽs est vex ergo ꝛ ꝙñs:ℭ añs sit verũ:patet per exponẽtes. ¶ Tertio arguiꝫ. sor. dicit verũ ꝛ nihil nõ sor. dicit vex ergo tm̃ sor .dic vex ista ꝙña ẽ bõa ab exponẽtib⁹ ad expositũ:ꝛ añs est vex ergo ꝛ cõsequẽs: sed cõsequẽs est a ergo a est verum. ¶ Ad hec oia põt simul responderi:ℭ nũquã cõsequẽs illarũ est a

nec cõuertibile cũ a: sed solũ simile a: sed si ponatur cũ toto casu ꝙ sit a vel cõuertibile cũ a nũc respõdet cõcedẽdo oẽs cõsequẽtias factas negãdo tamẽ illas eẽ bonas. ¶ Ad primũ ergo cũ dicit ꝙ ibi arguit ab vniuersali ad suã exclusiuã: nego quia vniuersalis significat cathegorice ⁊ exclusiua hypothetice: q⁹ est insolubilis. Et si q̃ritur de sua exclusiua dicat quot est vna similis illi prolata a sor. que nõ ẽ insolubilis: vz tm̃ sor. dicit verũ ¶ Et ad aliã dicit quot ẽt nõ valet: nec illa ẽ exclusiua dicte exceptiue: sed illa quaꝫ noiaui mõ. ¶ Et ad tertiã dr̃ quot nõ arguitur ab exponentib⁹ ad expositũ: q⁹ ista exclusiua nõ ẽ exponibilis ex quo hypothetice significat: vnde si ista: tantuꝫ hõ ẽ risibilis significaret principaliter quot tãtũ hõ ẽ risibilis ⁊ quot null⁹ de⁹ ẽ: tũc nõ valeret aliqua istaꝫ cõsequẽtiarũ. omne risibile ẽ hõ. ergo tãtũ hõ ẽ risibilis: nihil preter hominem est risibile: ergo tantũ hõ est risibilis:. Item hõ ẽ risibilis ⁊ nihil nõ homo est risibile ergo tm̃ hõ ẽ risibilis. Eodẽ mõ ẽ dicẽdũ ad istas exclusiuas: tm̃ exclusiua est falsa: tm̃ exclusiua nõ est vera: dato quot vna istaꝫ sit oĩs exclusiua: quod bene admittitur quia nõ ponitur precise. ⁊ ita respõdet: vt p⁹ ad argumẽta probãtia aliquã istaꝫ eẽ verã. ¶ De exceptiuis vero idẽ ẽ iudiciũ: vt in casu prioꝛi. nihil preter sor. dicit verum. Nulla ꝓpõ ꝑter exceptiuã est falsa. oĩs exceptiua ꝑter illã ẽ vera ostrando seipsam quare ⁊c.

Equitur dicere õ ĩsolubili hypothetico.

ſ Et primo de copulatiua: pro cui⁹ ꝯclaratione pone aliquas regulas. ¶ Prima est ista: ĩsolubile copulatiuũ cuiusvna pars ẽ necessaria per se si eidem in casu adduntur oẽs cõditiones cũ nota exclusiõis sit insolubile simpliciter ⁊ non admittẽdus est casus. verbi gratia pono quot illa copulatiua de⁹ ẽ: ⁊ nulla copulatiua est vera que sit a. sit omnis copulatiua significãs ꝑcise sicut termini ꝑtẽdunt. isto posito ⁊ admisso quero vtrum a sit verum si dicitur quot sic. ergo secunda pars est vera sed secunda pars significat ꝑcise quot nulla copulatiua ẽ uera. ergo nulla copulatiua est uera. ergo a non est uerũ. Si dicitur quot a ẽ falsum. ergo altera pars. ẽ falsa. sz non prima: ergo secunda. tunc sic secunda pars est falsa. ergo significat aliter quã est. sz ipsa significat precise ꝙ nulla copulatiua est vera. ergo nõ ẽ ita ꝙ nulla copulatiua est ṽa ⁊ a ẽ oĩs copulatiua. ergo a est verũ. ¶ Secunda regula est ista. Insolubile copulatiuũ cui⁹ vna pars ẽ possibilis vel cõtingens addẽdo eidẽ oẽs cõdit oẽs cũ nota exclusiõis sit insolubile scõm quid ⁊ admittendus ẽ casus. v. g. pono ꝙ ista copulatiua tu es hõ ⁊ nulla copulatiua est vera. que sit a. sit oĩs propositio copulatiua significãs precise sicut termini ꝑtendunt. isto posito ⁊ admisso. quero vtrũ a sit verũ. si dicitur ꝙ sic. ergo secũda ps est ṽa ⁊ ipsa significat precise ꝙ nulla copulatiua ẽ ṽa. ergo ita est ꝙ nulla copulatiua est ṽa: ergo a non est verum. Si dicitur ꝙ a est falsũ. ergo altera ps est fl̃a. ⁊ ĩ prima. ergo secunda. tunc arguit sic. secũda ps ẽ falsa. ergo significat aliter quã ẽ sz ipsa significat precise ꝙ nulla copulatiua est vera. ergo nõ ẽ ita ꝙ nulla copulatiua est vera ⁊ a est omnis copulatiua. ergo a est verũ. Et ita videtur sequi contradictio in isto casu sicut in prioꝛi ⁊ per cõsequens ꝙ secunda regula non est vera. ¶ Respondetur admittendo positũ ⁊ dr̃ ꝙ a est falsum. ⁊ tunc cõsequẽter oportet dicere ꝙ prima pars est falsa ⁊ secũda vera: ⁊ si arguitur si tu es homo ꝙ pria ps sic ꝑcise significat: ergo ipsa est vera. negatur prima pars antecedẽtis: quia repugnat casui ⁊ vni cõcesso. Sequitur enim prima pars est falsa ⁊ ipsa significat precise te esse hominem: ergo tu non es homo. Eodem modo respondet si vna ps eẽt impossibilis: vt homo est asinus: ⁊ ista copulatiua est falsa. ¶ Tertia regula est ista. Omne insolubile copulatiuum sit insolubile secunduꝫ qd addendo eidem omnes conditiones preter notã exclusionis ⁊ admittendus est casus: pono quot ista sit omnis copulatiua deus est ⁊ nulla copulatiua est vera: significãs sicut termini pretendunt que sit a. Isto posito dicitur quot a est falsum nõ quidem pro prima parte sed pro secunda ⁊ si arguitur sic: secunda pars est falsa: ergo significat aliter quã ẽ concedo. sed ipsa significat precise ꝙ nulla copulatiua est vera: ergo non est ita ꝙ nulla copulatiua est vera: nego minoꝛem ex eo quot illa secũda pars significat copulatiue ꝙ nulla copulatiua est vera: ⁊ quot a est verum ⁊ propterea: a significat tria significata copulatiue videlicet quot deus est ⁊ ꝙ nulla copulatiua ẽ vera ⁊ quot a est verum. Et non dicitur a falsum propter primum significatum aut secundũ: sed propter tertium. Eodem modo dicitur ad illud insolubile: tu es ⁊ ista copulatiua non est vera: ponendo casum prioꝛem. ¶ Ex prima regula sequitur quot si ponitur hanc deus est vel quãcunqꝫ aliam eẽ omnem propositionem ⁊ significare precise deuz esse vel quodcunqꝫ per se necessarium: ⁊ hoc ẽ falsum demonstrando illam propositionẽꝫ non admittendus est casus: quia sequeretur contradictio. Ex secunda regula sequitur ꝙ si põitur ista deus est vel quãcunqꝫ aliam esse omnem propositionem ⁊ significare precise hominem esse asinum: vel te esse: ⁊ quot hoc est falsum demonstrãdo eandem propositionem admittendus est casus ⁊ dicitur illam esse falsam deus est. ¶ Ex tertia sequitur quot si ponitur istaꝫ deus est vel quãcũqꝫ aliam esse omnem propositionem ⁊ significare sicut placet ⁊ quot hoc est falsum non ponẽdo precise admittendus est casus ⁊ dicitur istam

esse falsam: quare ꝛc.

Restat dicere cõsequenter de insolubili disiunctiuo. Pro cuius declaratione sit
r hec prima regula. Insolubile disiunctiuũ cuius vna pars est per se sit insolubile simpliciter si eidem casu addũtur oẽs cõditiões cuz nota exclusionis. v.g. posito ꝙ illa disiunctiua q̃ sit. a nullus deus ẽ: vel nulla disiũctiua ẽ vera sit ois disiunctiua significãs precise sicut termini p̃ tẽdũt. Isto posito ꝛ admisso quero vtrũ a sit verũ Si dicitur ꝙ sic: ergo altera pars est vera. ꝛ non prima: ergo secunda tunc arguitur sic. Secũda pars est vera ergo significat precise ꝛ principaliꝫ: sicut est: sed secunda pars significat precise quot nulla disiunctiua est vera: ergo ita est ꝙ nulla disiunctiua est vera: ꝛ per cõsequẽs a. nõ est verus. Si dicitur ꝙ a est falsũ: ergo secũda ps ẽ falsa: ſz ipsa significat precise ꝙ nulla disiũctiua est vera: ergo nõ ẽ ita ꝙ nulla disiunctiua est va. ꝛ a ẽ ois disiunctiua. ergo a est verũ. Propterea dicitur ꝙ a in casu isto est insolubile simpliciter: iõ nõ admitend⁹ ẽ casus. quia implicat contradictionez. Secunda regula est ista. Insolubile disiunctiuum apparenter cuius vna pars est contingens falsa fit insolubile secũdũ quid eidem addẽdo in casu omnes conditiones cũ nota exclusionis. v. g. Pono tibi istã tu nõ es homo: vel nulla disiũctiua ẽ vera que sit a: ꝛ sic ois disiunctiua significans precise sicut termini pretendũt: isto posito ꝛ admisso quero vtrũ a sit verꝫ si dicitur ꝙ sic: ergo vna ps est vera: nõ prima. ergo secunda. tunc arguitur sic. Scõa ps est va. ergo significat p̃cise sicut est. Sz ipsa significat p̃cise ꝙ nulla disiunctiua ẽ va ergo ita est ꝙ nulla disiunctiua ẽ va: ergo a non ẽ verũ. si dr̃ ꝙ a ẽ falsũ. ergo scõa pars ẽ falsa. ſz ipsa significat p̃cise ꝙ nulla disiunctiua ẽ va. ergo a nõ ẽ verũ. si dicitur ꝙ a ẽ falsũ ergo scõa ps est falsa. sed ipsa significat precise quot nulla disiunctiua est vera nõ est ita ꝙ nulla disiunctiua est va ergo aliqua disiunctiua ẽ vera: ꝛ a est ois disiunctiua. ergo a est verũ: ꝛ ita vt apparet sequitur cõtradictio in isto casu sicut in primo. ꝛ p 2ñs regula nõ est vera. Rñdet 2cedẽdo regulã ꝛ admittẽdo casũ ꝛ dr̃ ꝙ a ẽ verũ. ꝛ tunc quando dr̃ nõ p ma pars est va: ergo secũda. dico ꝙ prima ps est va. qz ipsã esse verã sequitur ex casu: ꝛ scõa ẽ fla. ꝛ ex hoc nõ cõcluditur incõueniens. Verũtamẽ huiusmodi disiunctiua nõ ẽ insolubilis nisi apparenter vt dicebatur in regulis. qz omne insolubile est falsũ. ꝛ a ẽ verũ. ergo a nõ ẽ isolubile. Tertia regula. Omne insolubile disiunctiuũ fit isolubile scõm quid eidem addo in casu oẽs 2ditiões ꝓter notam exclusionis. v.g. posito ꝙ illa disiunctiua hõ ẽ asinus. vl illa disiunctiua est falsa que sit: a sit ois disiunctiua significãs sicut termini p̃tendunt. ꝛ admittitur casus. quo admisso dico ꝙ a est falsum ꝛ secunda pars significat aliter q̃ ẽ. sed nego ꝙ ipsa significet precise ꝙ illa disiuncti ua ẽ falsa immo etiã significat aliter. s. ꝙ a est verũ eodẽ modo diceretur si poneret ꝙ illa tu non es hõ: vel alia disiunctiua non est vera: eẽt ois disiunctiua ꝛ significaret sicut termini p̃tendunt. Notãdũ ꝙ nulla disiunctiua ẽ insolubilis cuius altera ps est va. nec fuerit insolubilis positis illis cõditionibus sepius nominatis. vt deus est. vel ois disiunctiua est falsa. tu es homo vel ista disiunctiua e falsa. Unde ponẽdo casũ quẽcũqz nominatum. admitteretur ille ꝛ 2cederet quelz illa rũ disiũctiuaꝝ ꝓpter veritatẽ prime ꝑtis. Cõtra istã responsionẽ arguit sic. Oẽ a est falsũ. sed oẽ a est ista disiunctiua: ergo illa disiunctiua ẽ fla tz cõsequẽtia. qz syllogism⁹ i primo tertie figure. ꝛ añs est verũ. ergo ꝛ cõsequẽs. sed cõsequẽs ẽ secũda pars disiunctiue. ergo ipsa est va. ꝛ p 2ñs a est verũ. Secũdo arguit sic: oppositũ a est flm: ergo a est verũ. antecedẽs ꝓbatur. Nã hoc ẽ flz nullus hõ ẽ asinus ꝛ illa disiunctiua nõ est falsa. ꝛ hoc est oppositũ a ergo oppositũ a est falsuz. cõsequẽtia tenet cũ minori. ꝛ maiorẽ probo. Nã ipsa est vna copulatiua cuius secũda ps est falsa. qz iam cõcessũ ẽ quot a est falsũ. Ad primũ dicit cõcedẽdo cõsequẽtiã ꝛ negãdo ipsã esse bonam. ꝛ cum dicitur quot ẽ syllogismus i primo tertie figure. nego qz cõclusio hypothetice significat. qualiter nõ contingit conclusioni alicui⁹ boni syllogismi. Ad secundum dicitur quot oppositũ a ñ est illud sed hoc nihil quod est hõ ẽ asinus. ꝛ non ista disiunctiua est falsa. cuius secũda pars significat duobus modis sicut suũ cõtradictorium. Hec argumẽta poterãt applicari capitulo copulatiuaꝝ sed totiẽs est iutile replicare. Ex p̃ma regula sequitur quot si poneretur hãc homo ẽ asinus. vel quãcũqz aliã propositionẽ significare p̃cise quot hõ est asinus vel quot nulla propositio ẽ va nõ esset admittẽdus casus qz sequeretur cõtradictio. Ex secunda regula sequitur. quot si poneretur hãc hõ ẽ asinus cẽ oẽm propositionez. ꝛ significare p̃cise te nõ eẽ: vel quot nulla ꝓpositõ est va admitteretur casus si diceret istã eẽ verꝫ hõ est asin⁹. Ex tertia regula sequit quot si poneretur istã homo est hõ cẽ oẽm ꝓpositionez ꝛ significare hoiem esse asinũ vel quot nulla ꝓpositio est vera nõ ponẽdo precise deberet admitti casus: ꝛ consequenter dici quot illa est falsa: homo est asinus quare ꝛc.

Ultimo quedam declaro insolubilia que
v insolubilia non apparent vt soz. non habebit denarium plato non pertransibit pontem: ꝛ pono quot omne dicens verum habebit denarium ꝛ solum tale: ꝛ quot tu dicas istã ꝓpositionem ꝛ nullam aliam que sit a ego non habebo denariũ significantem precise sicut termi

ni ꝑtendunt. Isto posito quero vtrū habebis ōna riū vel nō. Si dr ꝙ tu hēbis denariū ois q hēbit ō nariū dicit vez ergo tu dicis vez: z nō dicis nisi a ergo a est verum: z tūc sic a est vez: z significat ꝑ cise ꝙ tu nō habebis denariū: ergo tu nō habebis denariū: quod est cōtradictoriū prius 2cessū. Si añt dicit ꝙ tu nō habebis denariū: ergo tu nō dicis verum. z nō dicis nisi a ergo a nō ē vez. tunc si a non est verū z a significat precise ꝙ tu nō habebis denariū: ergo nō erit ita ꝙ tu nō hēbis dēarium: ergo tu hēbis denariū z ita sequitur 2tradictio. ¶ Similiter pōt argui in principio vtrū a sit verū vel falsū quēadmodū in aliis insolubilibus querebatur. Propterea nō admittitur casus: q: ex eo originē trahit insolubile simpliciter. Si tñ in casu nō ponitur dictio exclusiua admitto casum: z dico ꝙ tu nō hēbis denariū. z ꝙ a nō ē verum sed tunc ad argumētū a nō est verū: sed a significat precise ꝙ tu nō hēbis denariū: ergo ñ est ita ꝙ tu non hēbis denariū: nego minorē: qm a significat ꝙ tu nō hēbis denariū: z ꝙ a est verū z nō rōne primi significati a est falsū sed rōne secūdi. Verūtamē si fieret 2ñia nō ponēdo ꝑcise in minori: negarē 2ñiam. ¶ Eodez mō rūdeř ad casum pōtis qñ ponitur ꝙ oē dicēs vez ptrāsibit pōtē: z solū tale: z sortes qui sit ois sortes dicat illam ꝓpōnē z nullā aliā sortes nō pertrāsibit pontē significantē ꝑcise sicut termini prętēdūt nō admittitur casus. Si āt remouereť dictio exclusiua admittatur z dicať 2ñr ꝙ sor. nō pertrāsibit pōtē: z ꝙ a est falsū. ¶ Cōtra istā rñsionez arguitur sic: nullū dicēs falsū ptrāsibit pōtē: sed sor. dicit flm ergo sortes non ptrāsibit pontē. 2ñia bona q2 ē syllogismus in quarto prie figure: z añs est verū: ergo z 2ñs z 2ñs ē a ergo a est verū. ¶ Secūdo ař. Si 2tradictoriū a est falsū: ergo a est verum: añs probatur: quoniam hoc ē falsū sortes pertransibit pōtē z hoc ē 2tradictoriū ei⁹ ergo zc. Prima ps añtis ꝓbatur: nam sortes dicit falsū. ergo non pertrāsibit pōtē. z illa ꝓpō sortes ptrāsibit pōtē significat ꝑcise ꝙ sor. pertrāsibit pōtē: ergo est falsa. ¶ Ad primū rñdetur 2cedēdo 2ñiam z negādo ipsaz esse bonā. nec est syllogismus in quarto prime figure: q2 ꝛsequętia significat hypothetice copulatiue z hoc supposito quot conclusio sit a vl cōuertibilis cū a. ¶ Ad secundum dicitur ꝙ assignatum nō ē 2tradictoriū a sed istud nō sortes ñ ptrāsibit pōtē significans disiunctiue mō oppositō ad a sicut sepissime est recitatū. ¶ Jā arguo contra totum fundamētū insolubiliū probando quot non quodlibet insolubile ꝟ quid significat copulatiue modo dicto: quia tunc quodlibet insolubile soret impossibile simpliciter: 2ñs falsuz: q2 insolubile est concedendum in casu vt patuit: z nullum impossibile simpliciter est concedenduz infra tempus obligationis. ergo zc. Et quot illud sequatur ꝓbatur. Nā quodlz tale insolubile significat copulatiue ipossibile simpliciter z hoc ꝑcise z principaliter. ergo qōlibet insolubile fm quid ē ipossibile simplr: 2ñia tz z añs probatur: sumendo hoc insolubile esse flm. significat. n. quot hoc ē flz z hoc ē verū. sed hoc ē falsum z hoc ē verum est i possibile simpliciter ergo zc. Hoc argumentū ē difficile valde: sed tñ breuiter soluereť nūꝙ cōcedendo insolubile sicut alias nō cōcedebam ipsū. z tunc dicebā ꝙ quodlibet insolubile ē propō ipossibilis simplr: z ita nō ꝓcederet argm. Verūtamq2 cōcessi insolubile propositū: z negaui ipsuz eē verum nō possē dicere bene respondēdo ipsū eē i possibile simpliciter. sed solū possibile. Et tūc ad argumentū suū significatū principale est possibile. ergo insolubile est impossibile: non valz argumentum. ¶ Pro quo est notandū ꝙ insolubile hz duo significata. Unum adequatuz z aliō principale: Adequatū significatum est significatū cathegorice simile dicto insolubilis: vnde significatum adequatū istius sor. dicit falsum ē istud sortem dicere falsum vel quot sor. dicit flz. Principale āt significatum est significatum hypotheticum vt sortē dicere falsum: z istā propositionem eē verā. Dico ergo ꝙ penes aliud attēdit possibilitas insolubilis: z penes aliud sua falsitas. possibilitas nāq3 attendit penes possibilitatem significati adequati. Et ipsius falsitas penes falsitatē significati principalis. Nec ergo ē possibilis. ois propositio est falsa. quia possibile est oēm ꝓpōnez eē flaz sed ipa ē falsa: q2 suum significatum principale est falsum. s. oēm ꝓpōnē eē falsaz: z illā eē verā. Tamen extra materiā insolubilium penes idem attēditur possibilitas veritas vel falsitas propositionis: quia penes significatum. Notanduz quot non quecunq3 hic locutus sum: seu in ceteris tractatibus ea dixi secundū intētionem propriam. sed partim etiam secundum intentionez aliorum doctorum vt iuuenes incipientes facilius introducantur.

¶ De obiectiōibus cōtra primū tractatum.

Tūmulaz notitia ad memoriam reducatur ponende sunt quedam obiectiōes
e ztra quasdam regulas vel diffōnes qb⁹ solutis relucentia habeať. Primo nanq3 arguitur ztra diffinitionem propositionis qua dicebatur. Propositio est oratio indicatiua verū vel falsum significans ztra quā diffōnē sic ař. Hec oratio antixps eēt alb⁹ ē. ꝓpō: tñ nō ē oratio indicatiua. ergo diffō ꝓpōnis nō ē sufficiens: 2ñia tz cum minori z maiorem probo. Nā quodlz añs alicuius conditionalis ē propositio sed antixps eēt albus ē antecedens alicuius 2ditiōalis. ergo ē propositio. pz cōsequētia: q2 est syllogismus in tertio prime figure. Et maior ēt pz: quia conditionalis est illa in qua coniungūtur plures ꝓpōnes cathe-

gorice mediãte nota cõditiõis ꝛ minorẽ ꝓbo qm̃ añs hꝰ ꝟditiõalis si antixp̃s eẽt albꝰ antixp̃s eẽt colorat⁹ ẽ illa oño antixp̃s esset albꝰ. ¶ Rñdeť ꝟcedẽdo diffinitiõez ꝓpõnis ꝛ nego ꝙ ista oño antixp̃s eẽt albꝰ sit ꝓpõ ꝛ tũc ad argm̃ nego istã maiorẽ oẽ añs alicuⁱ cõditiõis ẽ ꝓpõ. Et qñ hoc ꝓbatur per diffinitionẽ ꝟditionalis dicẽdo ꝙ ꝟditiõalis ẽ illa in qua ꝟiungũť plures cathegorice. ꝛc. Dicitur ꝙ ista diffõ est falsa de virtute sermonis sed itelligiť sic. Cõditiõalis est illa in qua cõiunguntur plures cathegorice aut plures oñones se habẽtes ꝑ modũ cathegorice. sz iã i ꝓposito nõ ꝟiũgũtur plures cathegorice in ista ꝟditiõali. sed plures oñones se habẽtes per modũ cathegorice. Unde ista oño antixp̃s eẽt albꝰ nõ est cathegorica sed se hñs ꝑ modũ cathegorice: qz hz suas ptes ꝑ modũ subiecti ꝓdicati ꝛ copule. Scõo arguitur ꝟtra regulã ꝓpõnis vlis: qua dr̃ ꝙ ꝓpõ vlis ẽ illa i qua subijciť terminꝰ cõis signo vlí determinatⁱ. Nã ista ꝓpõ nõ quilz hõ currit: nõ est ꝓpõ vlis: ꝛ tñ in ea subijcitur terminꝰ cõis signo vlí determinatⁱ: ergo regula falsa. ꝟña tz ꝛ ꝓia ps añtis ꝓbať: qm̃ ista nõ quilz hõ currit equalet isti in figura: aligs hõ nõ currit: qz negatio ꝓposita facit eq̃pollere suo ꝟtradictorio: sed aligs hõ nõ currit ñ ẽ ꝓpõ vlis: ergo nec illa nõ quilz hõ currit. Scõa ps añtis ꝓbať. Nã oẽ adiectiuũ alicuius substãtiui est determinatio eiⁱ sed ly quilz ẽ adiectiuum istius termini hõ ergo est determiatio eiⁱ ꝛ ꝑ ꝟñs ly hõ determinať signovlí qõ erat ꝓbãdũ. ¶ Respõdeť ꝙ argumẽtũ verbaliter ꝟcludit: sed nõ cõtra intellectũ regule qui ẽ iste. ¶ Propõ vniuersaľ ẽ illa in qua subijcitur terminus cõis signo vlí distributiue mobiliter determinatus. sed iam i ꝓposito subm̃ ꝓpõnis assignate determinať signo vlí nõ distributiue: sed solũ adiectiue ꝛ ita argm̃ nõ ꝓcedit. ¶ Tertio arguitur cõtra regulã ꝓpõnis ꝑticularis qua dr̃. ¶ Propõ particularis est illa in qua subijcitur terminꝰ cõis signo particulari determinatⁱ. Nã illi nõ aliquis hõ nõ currit: nõ ẽ ꝓpõ particularis ꝛ tñ in ea subijcitur terminus cõis signo ꝑticulari determinatus ergo regula falsa: cõsequẽtia tz cũ maiori: qz equiualet isti in figura: quilz hõ currit que nõ ẽ ꝑticularis minor ꝓbatur. Nam omne adiectiuũ alicuⁱ ꝟsubstantiui est determinatio eiusdẽ sed ly aliquid est adiectiuũ illius termini hõ: ergo ẽ determinatio ipsius ergo ly homo determinatur signo particulari quod erat ꝓbandũ. Dicitur ꝙ nõ arguit cõtra intellectũ regule. qz regula sic itelligiť. ¶ Propositio particularis est illa in qua subijcitur terminus communis solo signo ꝑticulari determinatus. sed iam in ꝓposito subijcitur terminꝰ cõmunis determinatuſ signo particulari adiectiue ꝛ etiã distributiue: ꝛ ꝑ ꝟñs nõ determinatur solo signo particulari. ¶ Quarto arguitur contra regulam ꝓpõnis indefinite que erat talis. ¶ Propõ indefinita est illa i qua subijciť terminꝰ cõis sine signo. ¶ Dono enim ꝙ a sit ꝓiacens illius vniuersalis ois hõ currit vz hõ currit. Et arguo sic. a est ꝓpositio indefinita: ꝛ tñ in ea subijcitur terminus cõis mediante signo: ergo regula falsa: cõsequentia tenet cũ maiori: ꝛ minorez ꝓbo. Nã idem est subiectũ a ꝛ sue vniuersalis ſz subm̃ vlis a subijcitur mediante signo. ergo subm̃ a subijciť mediãte signo qõ erat ꝓbandum. ¶ Dicitur ꝙ nõ arguitur cõtra intellectũ regule: que sic itelligitur. ¶ Propõ idefinita est illa in qua subijcitur terminꝰ cõis sine signo qõ sit aliquid illiⁱ: mõ ad propositum ſz subiectum a subijciať mediante signo: nõ tñ mediante signo existẽte aliquid illius a qm̃ signũ vniuersale nõ ẽ ps sue ꝓiacentis sed propositionis vniuersalis: cuius ꝓiacens est ps. ¶ Quinto arguitur ꝟtra regulã ꝓpõnis singularis. que erat illa. ¶ Propositio singularis ẽ illa i qua subijcitur terminus discretus vel terminus cõis cũ ꝓnomine demõstratiuo. Cõtra arguiť sic. Ista propositio oẽs isti currũt: non est propositio singularis: ꝛ tamen in ea subijcitur terminus discretus ergo ꝛc. consequentia tenet cum maiori. qz frustra adderet signum vniuersale: ꝛ mior ꝑz. Nam oẽ ꝓnomẽ demõstratiuũ est terminus discretus sed subm̃ propositionis assignate ẽ ꝓnomen demõstratiuũ. ergo ẽ terminꝰ discretus. ¶ Respondeť ꝙ quelz ista ꝟ: oẽs isti currunt vterqz istoꝝ monet: ẽ ꝓpositio vniuersalis: ꝛ nego ꝙ ibi subijciatur terminus discretⁱ. Et tunc ad argm̃ oẽ ꝓnomẽ demõstratiuũ est terminus discretus. verum est singulariť numeri sed non pluralis. Unde terminũ discretũ voco illũ qui nõ ꝑt simul competere nisi vni vt iste ista istud: hic hec hoc: ꝛ terminũ cõmunẽ voco illum qui simul ꝑt ꝟpetere pluribus: vt ly hõ: ly aial: ꝛ ꝓnomina ꝺ monstratiua pluralis numeri vz isti istorum ꝛ huiusmodi. ¶ Sexto arguitur cõtra regulas affirmatiue ꝛ negatiue propositionum que fuerũt iste ¶ Propositio affirmatiua est illa in qua verbũ ꝑn cipale affirmatur. ꝛ propõ negatiua est illa i qua verbum principale negatur. Naz ꝓiacens istiⁱ vniuersalis negatiue: nullus hõ currit ẽ affirmatiua. ꝛ tñ in ea verbũ principale negatur: ergo regule falsa: ꝟña tenet cũ maiori: qm̃ hec: hõ currit ꝛ quelz sibi consimilis est affirmatiua: ꝛ minorez ꝓbo. Nam idẽ est verbum vtriuſqz scilicet vniuersalis negatiue ꝛ sue ꝓiacentis: sed verbũ ꝑncipale vniuersalis negatiue negatur. ergo verbũ principale ꝓiacentis negatur. ¶ Dicitur quot argm̃ procedit verbaliter contra regulã: sed non ꝟtra intellectum eius. Intelligitur nãqz sic regula propositionis negatiue. ¶ Propositio negatiua ẽ illa in qua verbum principale negatur per negationem existentem aliquid illius. modo

lz illius preiacentis verbū principale negetur: nō tñ per negationē existētē aliqd illius: qz illa negatio nullus non ē ps illius homo currit sed illius nullus homo currit: quare ⁊c.

¶ Obiectiones contra materiaz propositionum oppositarum.

i In materia eqpollētiarū seu ꝓpositionū existētiū in figura ponebantur aliq regule quarū prima erat ista. Duo ⁊traria ñ pñt sil' eē vera. ¶ Contra quā regulā arguit' sic. Ista sunt simul vera quilibet hō aial ē ⁊ quilibet homo aial non ē: ⁊ hec sunt duo contraria. ergo duo ⁊traria sunt simul vera: tz ꝟsequētia ⁊ probatur prima pars antecedentis. Nā illa est vera q̄libet homo est animal vt pz per suas exponentes. Et ꝙ altera sit vera probatur. Itē hō aial non ē ⁊ iste homo animal nō ē ⁊ sic de singulis: ⁊ isti sūt oēs hoīes masculi ergo quilibet hō aial non ē: tz ꝟña a singularib⁹ sufficiēter enumeratis ad suaz vlez: ⁊ quelz singularis antecedētis probatur isto modo: iste homo asinus nō est. ⁊ ois asinus ē aial ergo iste homo animal non est. tz ꝟña ab iferiori ad suū superius negatione postposita: ⁊ cum debito medio. Sed secūda pars antecedētis probatur. Nam vniuersalis affirmatiua ⁊ vniuersalis negatiua de ꝟsimilib⁹ subiectis ⁊ p̄dicatis supponentibus p̄cise p eodē vel p eisdē sunt contrarie in figura: tz iste due vniuersales assignate sūt huiusmodi. ergo sunt ⁊trarie. tenet ꝟña cū minori. ⁊ maior est regula posita ibidē. ¶ Rñdet' breuiter ꝙ quelibet illaz est vera. sed non sunt ⁊trarie ⁊ tūc ad regulā dico ꝙ oz addere in regula ꝙ termin⁹ cōis nō distributus in vna distribuatur in reliqua. sed iaz in proposito in vtraq; ista ly aial stat cōfuse tm: iō ista sunt ⁊traria quilibz hō animal est. ⁊ quilibet homo nullū animal ē quarum secunda est falsa. Similiter ista sunt contraria qlz homo aial nō est. ⁊ quilz hō oē aial ē quaz secūda est falsa. Similiter ē dicēdū i obliquis casibus ꝙ illa nō sunt cōtraria. Cuiuslibet hois asinus currit ⁊ cuiuslibet hois asin⁹ nō currit. Ꝓponendo regulā cōem ꝙ qñ obliqu⁹ p̄cedit rectuz: obliquus est subm̄ ⁊ rectus se tz a pte p̄dicati: vt i ꝓposito: sed qñ rect⁹ p̄cedit obliquū qui est determinatio recti vterq; illoz ponitur in subiecto: vt ois asinus hois currit: prime ergo vlis ē hec ⁊traria cuiuslz hois nullus asinus currit: secūde ē ista cuiuslibet hois ois asinus currit. ¶ Scōa regula erat ista. Duo ⁊tradictoria non possunt eē sil' vera neq; simul falsa. ¶ Cōtra quā regulam arguitur sic illa sunt simul va: quilz hō aial ē ⁊ aliqs hō aial nō est: hec sūt duo ⁊tradictoria. ergo duo ⁊tradictoria sunt simul va. tenet ꝟña cū minori: qz vlis affirmatiua ⁊ ꝑticularis negatiua de ꝟsimilibus subiectis ⁊ predicatis supponētib⁹ p̄cise ꝓ eodē vel ꝓ eisdē sunt ⁊tradictoria in figura: sed ista sunt hmōi ergo ⁊c. maior ꝓbatur. Naz ꝙ illa sit vera qlz hō aial ē pz per suas exponētes ⁊ scōa ꝓbat': tu aial nō es ⁊ tu es aliqs hō: ergo aliquis homo aial nō ē: tz ꝟña ab iferiori ad suuz superius negatione postposita: ⁊ cū debito medio. Prima pars añtis ꝓbatur tu capza nō es: ⁊ ois capza ē aial. ergo tu aial nō es: pz ꝟña ꝓ candē regulā. ¶ Dr ꝙ quelz illaz ē vera sed nō sūt ⁊tradictorie: ⁊ tunc ad argumētū dico ꝙ vltra predicta intelligit ꝙ terminus nō distributus i vna distribuatur in alia qualiter nō est in ꝓposito: qz ly aial in vli stat cōfuse tm ⁊ in ꝑticulari determinate. iō ⁊tradictoriū istius quilz hō aial ē pz eē tale aliquis hō nullū aial ē. ⁊ istius aliquis homo animal nō ē ⁊tradictoriū est quilibet hō oē aial ē. eo dē mō dr ꝙ illa nō sunt ⁊tradictoria. cuiuslz hois asinus currit: ⁊ alicui⁹ hois asinus nō currit: tz ꝓma ⁊tradicit ista: alicuius hois nullus asinus currit: ⁊ secunda ista: cuiuslibet hois ois asinus currit. ¶ Tertia regula erat ista. Duo subcōtraria nō pñt eē simul falsa: tz bñ simul va. ¶ Cōtra quā regulā arguitur sic. Illa sunt simul falsa. aliquis hō oē aial ē. ⁊ aliqs hō nullū aial ē: ⁊ hec sūt subcōtraria: ergo duo subcōtraria sunt simul falsa. Quod aūt illa sint simul falsa: pz qz quocūqz homine demonstrato falsū est dicere: ꝙ ipse eē aial ē aut ipse nullū aial ē. sed ꝙ iste sint subcontrarie notū est. quia ꝑticularis affirmatiua. ⁊ particularis negatiua de ꝟsilibus subiectis ⁊ predicatis supponētibus p̄cise ꝓ eisdē sunt subcōtrarie in figura: sed ille sunt huiusmodi. ergo ⁊c. ¶ Rñdet' ꝙ ille sunt simul false. sed non sunt inuicē subcōtrarie. Et tūc ad argumētū regule dr ꝙ vltra illud qō asserit. intelligit: ꝙ termin⁹ cōis distributus in vna nō distribuat in alia qualiter nō est in ꝓposito. qz ly aial vtrobiqz stat distributiue. iō ille sunt subcōtrarie. aliqs hō oē animal ē. ⁊ aliqs homo animal non est. Et iste similiter. aliquis homo nullum aial ē ⁊ aliquis hō aial ē. ita ꝙ sp predicatū diffo:miter supponat si in vna distribuatur: in alia determinate ⁊ econuerso. de subiecto aūt nō dicit ꝙ semp oz stare determinate. Idez est iudiciū de istis alicuius hois ois asinus currit ⁊ alicuius hois null⁹ asinus currit ⁊ de istis alicuius hois asinus currit. ⁊ alicuius hois asinus nō currit. Nam in prima ly asinus continue distribuitur ⁊ in alijs nūquā. Ideo sicut prime ñ sunt subcōtrarie nec secūde: sed iste sunt subcontrarie: alicui⁹ hois ois asinus currit. ⁊ alicui⁹ hois asinus currit. Itē alicuius hois asinus currit: ⁊ alicui⁹ hois null⁹ asinus currit sunt subcōtrarie.

¶ Obiectiones ⁊tra materiā equipollentiaruz.

e Equipollentiarū p̄ia regula erat ista negatio ꝓposita facit equipollere suo contradictorio. ¶ Cōtra quā regulā arguitur sic. ista ꝓpō nō aliquo hoīe currente tu es asinus

nō equiualet iſti nullo hoie currēte tu es aſin⁹:ergo regula falſa:ꝫſequētia tz ⁊ antecedēs ꝓbatur. Mā prima eſt vera:⁊ ſecunda ē falſa:ergo nulla illaꝝ alteri eqpollet:ꝫſequētia tenet ⁊ añs ꝓbaſ. Primo ꝙ iſta ſit vera.nō aliquo hoie currēte tu es aſinus pz:qz ſuū cōtradictoꝛium ē falſū.ſ. aliquo hoie currente tu es aſinus:ꝓbatur hoc. Mā iſta ꝓpō habet tres cās veritatis.ſ. quia aliqſ hō currit tu es aſin⁹.dū aliqs hō currit tu es aſin⁹.⁊ ſi aliqſ hō currit tu es aſin⁹ſed q̄lz iſtaꝝ ē falſa:vt bene patet.ergo ⁊ iſta.ſ.aliquo hoie currēte tu es aſinus qz quelibet ſuaꝝ cāꝝ eſt falſa.ſ. qz nullus homo currit:tu es aſinus:dum nullus homo currit.tu es aſinus:⁊ ſi nullus homo currit.tu es aſinus. ¶Ideo reſpondetur negando primam cōſequentiam qua infertur quod illa regula eſt falſa:ſed deberet ſic argui non aliquo homine currente tu non es aſinus nō equiualet iſti nullo homine currente tu es aſinus.⁊ iſta contradicunt ſcilicet aliquo homine currente tu es aſinus: ergo regula falſa.⁊ tunc nego minoꝛem:quia ſunt due propoſitiōes affirmatiue probatiue per ſuaſ cauſas veritatis.quarum nulla eſt alicuius quātitatis. ¶Conſimiliter non ſequitur. ille non equalent non quilibet homo animal eſt.⁊ aliquis homo animal non eſt.ergo regula falſa: quia prima eſt falſa ⁊ ſecunda eſt vera ſed oportet adde re in antecedente quod illa contradicunt quilibz homo animal eſt ⁊ aliquis homo animal non eſt quod negatur vt in altero capitulo patuit. ¶Secunda regula fuit iſta. Negatio poſtpoſita facit equipollere ſuo cōtrario. Cōtra arguitur ſic iſta ꝫña nō valet quilibet homo aial nō eſt.ergo nullus hō aial eſt ⁊ tamen argui per regulā:ergo regula falſa:ꝫña tz cū minoꝛi:qz argui negatione poſtpoſita:⁊ maioꝛem probo:añs ē vez ⁊ ꝫñs ſim ergo ꝫña nō valet. Quod añs ſit vez probatuz ē ſupa:ſed ꝙ cōſequēs ſit falſum probatur qz ſuuz contradictoꝛium eſt verum.ſ.aliqs hō aial eſt. ¶Reſpondetur negando ꝙ arguatur per regulam:⁊ tunc ad ꝓbationē ibi argui negatiōe poſtpoſita: ergo per regulā argm nō valet:ſed oportet adde re in antecedēte ꝙ illa ſunt ꝛtraria:quilibz hō oē aial ē ⁊ nullus hō aial ē quod eſt falſū:qz predicatū vtrobiqz diſtribuitur. Dicit ergo quod illa ſūt ꝛtraria:quilibet hō aial eſt ⁊ nullus hō aial eſt. Non tū negatio poſtpoſita predicato faciet pmā cum illa negatione equipollere ſecunde: ſed opz negationem poſtponi ſubiecto ⁊ preponi predicato dicendo quilibet homo nullum aial eſt: ergo nullus homo animal eſt. Item ſi negatio poſtponeretur ſigno ⁊ non ſubiecto non arguitur per regulam dicendo nullus non homo eſt grāmaticꝰ: ergo quilibet homo eſt grāmaticus:qz ꝫñs ē ſim vt patet:⁊ añs eſt verum quia ſuum contradictoꝛium eſt falſum.ſ.aliquis non homo eſt grāmaticus.oz ergo negationē negatiue teneri ⁊ poſtponi ſubiecto dicēdo:nullus hō nō eſt grāmaticꝰ ergo quilz hō eſt grāmaticus nunc.ꝫña eſt bona ⁊ añs falſum ſicut ⁊ ꝫñs. ¶Tertia regula erat iſta.negatio prepoſita ⁊ poſtpoſita facit equipollere ſuo ſubalterno. Cōtra arguitur.ſic. Illa cōſequētia nō valet:nō quelz chimera ē nō hō:ergo aliqua chimera eſt homo:⁊ tū arguitur p regulam:ergo regula falſa ꝫña tenet cū minoꝛi:quia arguit negatione prepoſita ⁊ poſtpoſita.⁊ maioꝛ probatur. Nam añs eſt verum ⁊ ꝫñs falſum:ergo conſeqntia non valet. Quod conſequens ſit falſum manifeſtum eſt:ſed quod antecedens ſit verū probaſ quia ſuum contradictoꝛiū ē falſū.ſ.qz quelz chimera eſt nō hō:qz ex illa ſequitur ꝙ quelz chimera eſt a tertio adiacente ad ſecūdum adiacens:⁊ ꝫñs eſt falſū ergo ⁊ añs. ¶Dicitur ꝙ illa conſequentia nō valet nō quelz chimera eſt nō hō:ergo aliqua chimera eſt homo ſm ꝙ probat argm nec arguitur per regulam.⁊ cū dicitur ꝙ arguit negatione prepoſita ⁊ poſtpoſita.ergo arguitur p regulam:nego conſequentiam:quia non aſſerit regula ꝙ qualitercunqz preponatur ⁊ poſtponatur negatio faciat equipollere ſuo ſubalterno: ſz oportet ꝙ preponatur toti propoſitioni ⁊ poſtponatur imediate ſubiectoꝛi:ita ꝙ precedat verbum principale qualiter non ſit in propoſito:quia negatio ſecunda poſtponitur copule. propterea bene ſequitur.nō quelz chimera non eſt homo ergo aliqua chimera ē homo:ꝫña iaz bona eſt:ſed antecedens eſt falſum:quia ſuum contradictoꝛium eſt verum.ſ.quelibz chimera non eſt homo:quia nulla chimera eſt homo quare ⁊c.

¶Obiectiones cōtra materiā conuerſionum.

Capitulū ꝙuerſionum tres cōtinet diffinitiones quarum prima eſt iſta. Conuerſio ſimplex ē tranſpoſitio ſubiecti in predicatum ⁊ econuerſo manente eadem qualitate ⁊ quātitate. ¶Cōtra arguitur ſic. Aliqua propoſitio cōuertitur ſimpliciter ⁊ tamen mutatur quātitas:ergo diffinitio falſa:ꝫña tenet ⁊ añs ꝓbaſ. Nā hec ꝓpoſitio ſoꝛ.eſt aial ꝙuertitur ſimpliciter in iſtā aliquod aial eſt ſortes .qz hec conuerſio nō ē per accidens cū nulla ſit vniuerſalis nec per ꝛtrapoſitionem ꝓpter carentiā termini infiniti ergo ē ꝙuerſio ſimplex:⁊ tū mutaſ quātitaſ qm cōuerſa eſt ſingularis ⁊ conuertens eſt particularis. Eadem difficultas pōt fieri conuertēdo iſtam homo eſt aial in iſtam:aliqō aial ē hō:quarum prima eſt indefinita ⁊ altera eſt particularis ergo mutatur quantitas: ⁊ tamen eſt conuerſio ſimplex:qz non videtur per accidens nec per cōtrapoſitionē. ¶Ideo reſpōdeī ꝙ argumentum ꝓcedit verbaliter cōtra diffinitionem ⁊ ñ ꝛtra ſanū intellectū regule. dicatur ergo ꝙ quelz illaꝝ ꝙuerſionū ē ſimplex:⁊ cū dr ꝙ ibi mutatur quan

titas dicitur ꝙ verꝫ ē scōm cōem modū sumendi quātitatē:sed ꝑm modū sumendi regule:eo ꝙ capit ibi quātitatē ꝓ suppositiōe vt ita gloseꝫ diffō 2uersio simplex est trāspositio subiecti in ꝑdicatū ⁊ ecōuerso manēte eadē quātitate.i.suppositione ita ꝙ si in 2uersa aliquis terminus supponeret distributiue determinate vel discrete eodē modo in cōuertēte supponit. Et dr ꝙ exēpla q̄ ibi assignātur sonant ꝙ quātitas sumaꝫ ꝓ vniuersali unde finita vel singulari dicitur scōm ꝙ ait. Ari. ꝓio ꝓiorum. Exēpla ponimus nō vt ita sit sed vt sentiāt addiscētes. ¶ Scōa diffō fuit ista. cōuersio ꝙ accidens ē trāspositio subiecti in predicatū ⁊ ecōuerso manēte eadē qualitate sed mutata quātitate. ¶ Cōtra arguitur sic. Ista cōuersio ē per accidens. Omnis homo est risibilis:ergo omne risibile est homo.⁊ tamen nō mutaꝫ quātitas:ergo diffinitio insufficiens tenet consequētia cū minori. ga quelz istarum est vniuersalis ⁊ maior probaꝫ. Nā ista est conuersio:qz fit de subiecto predicatū.⁊ ecōuerso ⁊ non est conuersio simplex:qz vniuersalis affirmatiua nō 2uertitur simpliciter nec per 2trapositionē ꝓpter carētiā terminorū infinitorū.ergo ē 2uersio per accūs. ¶ Rēspōdetur ꝙ cōuersio predicta est per accidens. Et cū dicitur ꝙ nō mutatur quātitas nego sumēdo quātitatē ꝑ suppositiōe:vñ in cōuersa supponit ly homo distributiue:⁊ ly risibilis 2fuse tm̄. Jncōuertēte aūt ecōuerso ly risibile distributiue:⁊ ly hō 2fuse tm̄. Gloſetur ergo sic diffō. cōuersio per accidēs est trāspositio extremorū manēte eadē qualitate sed mutata quātitate.i. suppositione. Ex ista regula sequitur ꝓmo ꝙ illa ē cōuersio ꝑ accūs hō ē risibilis:ergo oē risibile ē hō qz ē cōuersio non simplex nec per cōtrapositionē:ergo ꝑ accūs. ¶ Scōo sequitur ꝙ iste versus. Feci simplr ⁊c. nō ponit rōne veritatis.sed magis rōne exēpli ex eo ꝙ nō solū vlis pōt cōuerti per accūs immo indefinita ⁊ particularis. ¶ Tertio segtur ꝙ sicut in 2uersione per accidēs 2uersa est falsa ⁊ cōuertēs vā: ita similiter ecōuerso. ꝓbaꝫ ⁊ facio duas cōuersiones per accidēs.ꝓma ē ista. Oē aial ē hō . ergo hō ē animal. Scoa hō ē aial:ergo oē aial ē hō .ꝑz ꝙ i ꝓma cōuersa est falsa ⁊ cōuertens vā ⁊ in secūda cōuersa ē vā ⁊ cōuertēs falsa. ¶ Tertia diffinitio erat illa. Cōuersio ꝑ 2trapositionē ē trāspositio subiecti in predicatū ⁊ ecōuerso manēte eadē quātitate ⁊ qualitate:sed mutatis terminis finitis in terminos ifinitos. cōtra arguiꝫ sic. Jpa implicat 2tradictionē.ergo ipsa ē impossibilis: tz cōsequētia:⁊ añs ꝓbaꝫ. Nā si incōuersa subiectū ⁊ ꝑdicatū sunt termini finiti ⁊ in cōuertēte subm̄ ⁊ ꝑdicatū termini finiti segtur ꝙ nulla sit 2uersio: 2ña tz qz terminus finit⁹ nō pōt eē terminus infinit⁹ nec ecōuerso. v.g. ois hō ē aial hz ꝓ subiecto ly hō ⁊ ꝓ predicato ly aial:sed illa oē nō aial ē nō hō:nō hz ꝓ subiecto neqz ꝓ predicato aliquē illorū terminorū nec sibi similiū:ergo nulla ē conuersio scōe cū ꝓma. ¶ Rñdetur negādo ꝙ predicta diffō implicet 2tradictionē:⁊ tūc ad argm̄ negaꝫ 2ña:qz nō dr in diffōne ꝙ subiectū fiat ꝑdicatū aut ecōuerso sed ꝙ fiat trāpositio terminorū vel extremorū. Unde pt trāsponi subm̄ i ꝑdicatū: absqz hoc ꝙ fiat ꝑdicatū:⁊ predicatū pōt trāspōi in subm̄ absqz hoc quot fiat subiectum. vnde ad hoc quot subiectum transponatur in predicatū sufficit quot fiat ꝑdicatū aut ps ꝑdicati mō debito ⁊ regulari qualiter fit in ꝓposito. Ex ꝑdictis sequit ꝙ nulla cōuersio ē vlr 2sequētia formalis ꝑ ter 2uersionē simplicē. ꝓbaꝫ:qz nō ecōuerso p accidens:qz aliqū cōuertēs ē vera ⁊ cōuersa falsa ⁊ ecōtrario vt oñsū ē. Nec ēt cōuersio ꝑ 2trapositō nē:qz aliqū cōuertēs est vera ⁊ 2uersa falsa ⁊ ecōuerso:quod ꝓbatur sic. Jlla est vera chimera nō ē aial ⁊ sua cōuertēs est falsa.ſ.aliquod ñ aial nō est nō chimera: qz suū cōtradictoriū ē verum .ſ.oē nō aial ē non chimera: vt ꝑz per exponētes. Silr ista ē falsa:ois chimera est animal:⁊ tñ sua 2uertēs ē vera.ſ.oē nō animal ē nō chimera : vt ꝑz ꝑ suas exponentes.ſ.aliquod ñ aial ē non chimera ⁊ nihil ē non animal qn illud sit non chimera:ergo omne non animal est non chymera: quare ⁊c.

¶ Obiectiones contra regulas ꝓpositionum hypothecarum.

i Materia hypotheticarū inferebantur aliquē rle:quaꝫ ꝓia erat ista. ¶ Ad veritatē 2ditionalis affirmatiue requiritur ꝙ 2tradictoriū 2sequētis repugnet añti:ex qua inferebatur alia ꝙ ad falsitatē eiꝰ requirit.⁊ sufficit ꝙ 2tradictoriū 2ñtis stet cū añcedēte. ¶ Cōtra quas rlas arguit sic:aliqua ē 2ditionalis va affirmatiua cuiꝰ 2tradictoriū 2ñtis stat cū antecedente:ergo regule falsē. 2ña tz ⁊ añs ꝓbatur. cuiuscū qz 2ditionalis affirmatiue añs ē verū ⁊ 2ñs falsū 2tradictoriū 2ñtis stat cū añte:sed aliqua ē conditionalis affirmatiua va cuiꝰ añs ē verus ⁊ 2ñs falsum:ergo aliqua ē 2ditionalis affirmatiua va cuiꝰ 2tradictoriū 2ñtis stat cū antecedēte. tz 2sequētia qz est fyllogismus in tertio ꝓime figure ꝓbatur maior qm̄ si antecedēs istius 2ditionalis ē verū ⁊ 2ñs falsū tūc 2tradictoriū 2ñtis est verus añs similiter ē verū:sed oia va stāt simul ergo cuiuscūqz talis 2ditionalis 2tradictoriū 2ñtis stabit cū añte:minorē ego ꝓbo. Nā hec 2ditionalis ē affirmatiua nisi tu es aial tu non es homo ⁊ ꝑz ꝙ añs ē verū.ſ.tu es aial ⁊ 2sequens falsus.ſ. tu non es homo. Rñdetur ꝙ regule date de veritate ⁊ falsitate 2ditionalis respiciūt solūmō 2ditionalē ōnominataz a ly si ⁊ non a ly nisi. Jdeo bene probatur quot aliqua est conditionalis vera ⁊ affirmatiua :cuius contradictoriū 2seqn

tis stat cum antecedente. s. conditionalis denominata a ly nisi. sed de tali non est mentio facta ibidem. sed de sola conditionali denominata a ly si. ¶ Secunda regula erat ista. Ad veritatez copulative affirmative requiritur ꝙ quelz ps ꝑn cipalis sit vera. Ex qua inferebatur ꝙ ad falsita tē ei⁹ sufficit vnā partē eē falsā. ¶ Cōtra quas arguitur sic. Aliqua ē copulatiua affirmatiua ṽa: cuius vna pars principalis est falsa: ergo regula falsa: tz 2ña z antecedēs probatur. Nā ista ē copulatiua ṽa z affirmatiua. ¶ Aliquod animal ē z si tu es illud tu es asinus. z secūda ps principalis ē falsa: ergo z̄c. consequentia tenet probaꝫ prima pars añcedentis. hoc aial ē z si tu es illud tu es asinus demonstrando brunellum. z hoc ē aliquod aial: ergo aliquod aial ē z si tu es illud tu es asinus 2ña pz qz nō videtur alius modus probādi illā copulatiuā. secūda pars añcedētis ēt probatur. Nā ista ꝑpō si tu es illud tu es asinus nō videtur assertiue significare aliud ꝙ si quod tu es aial tu es asinus. sed hoc significatum ē falsū ꝙ si tu es aial tu sis asinus: ergo secunda pars principalis ē falsa. ¶ Dicit ꝙ ista copulatiua ē vera: z secūda pars est vera sicut z prima z nego ꝙ significet modo dicto. s. ꝙ si tu es aial tu es asinus qz tunc relatiuū staret 2fuse tm̄ z añs determinate cuius oppositū dictū est in materia relatiuoz. Dictū ē etiam ꝙ licitū ē loco relatiui ponere antecedēs vbi seruet eadē suppositio. sed ly aial in ꝑma ꝑte stat determiate z positū loco relatiui stat 2fuse tm̄: iō inepte assignatur significatū scōe partis dicēdo ipsā significare ꝙ si tu es aial tu es asinus. debet ergo conuerti relatiuū in suū añs stās determinate: dicēdo secūdā partē significare ꝙ aliquod aial si tu es tu es asinus: z hoc ē verū. gā hoc si tu es: demonstrādo asinum tu es asinus: z hoc ē aliquod aial si tu es, tu es asinus. ¶ Tertia regula erat ista. Ad possibilitatē copulatiue requiritur quālz partez eē possibilē z nullā alteri incōpossibilem: ex qua iferebatur ꝙ ad impossibilitatem eius requiritur z sufficit vnam partē esse impossibilem vel vnam alteri incompossibilem. ¶ Cōtra quas regulas sic arguitur: aliqua ē copulatiua affirmatiua impossibilis: cuius quelibet pars ē possibilis z nulla alteri repugnat. ergo ambe regule false. 2ña tz z añs ꝓbatur. Naz ista copulatiua ē ipossibilis: ois homo currit: z tu es hō z tu nō curris: qz ex duabus premissis partibus sequitur contradictoriū tertie in tertio ꝑme figure: vt bene patet intuenti. z tū quelz eius pars est possibilis vt pz: z probatur ꝙ quelz cuilibet est cōpossibil. Nam iste due sunt compossibiles: ois hō currit z tu es hō: z iste sunt compossibiles tu es homo z tu non curris: ac ēt iste tu nō curris: z ois homo currit: ergo quelibet cuilibet ē possibilis. ¶ Ideo dicitur ꝙ iste due regule date nō respiciunt nisi copulatiuam factaz ex duab⁹ partibus qualiter nō est in ꝓposito: quia assignatur copulatiua facta de tribus partibus. Si ergo q̄ritur regula generalis possibilitatis copulatiue dicitur ꝙ ad possibilitatez copulatiue requiritur ꝙ quelibet pars sit possibilis: z ꝙ nulla alteri vel alijs sit incōpossibilis qualiter non est in ꝓposito quare lz huius copulatiue quelz pars cuilibet sit cōpossibilis non tū quibuslibet. vnde ista ois homo currit non est compossibilis istis tu es homo z tu non curris: similiter ista tu non curris ñ est compossibilis istis: tu es homo: z ois hō currit quia ex illis duabus singularibus sequitur contradictoriū vniuersalis. Nam sequitur tu nō curris z tu es homo: ergo non omnis homo currit. ¶ Quarta regula erat ista. Ad necessitatem copulatiue requiritur qualibet partem esse necessariam ex qua inferebatur ꝙ ad contingentiam ipsius sufficit vnam partem esse contingentem z nullam alteri incompossibilem. ¶ Contra secundam regulam procedit argumentum factum iam: sed contra primam sic arguitur. aliqua copulatiua est necessaria: cuius vna pars est contingens: ergo regula falsa. consequentia tz z añs ꝓbatur. Et capio istam copulatiuam non nullus deus est: z tu es homo: z ista est necessaria qz suum oppositum est impossibile: videlicet nullus deus est z tu es homo: quia non verius datur contradictoriū quā ꝓponendo negationem toti: ꝙ autem altera pars sit contingens patet ō ista tu es homo: que est secūda pars eius. ¶ Respondetur quot ista regula sicut z quelibz alia data intelligitur de copulatiua affirmatiua z non de negatiua secundum quot in primo capitulo ē expressum. ¶ Quinta regula fuit ista. Ad veritatem disiunctiue affirmatiue sufficit vnam partem esseveram. ex qua inferebatur ꝙ ad falsitatē eius requiritur qualibet partez esse falsā. ¶ Cōtra quas regulas arguitur sic. Aliqua disiunctiua est falsa z tamen vna eius pars est vera: ergo ambe regule false: 2ña tenet antecedens ꝓbatur. Ista ē vna disiunctiua falsa. Oēs homines sunt asini vel homines z asini sunt asini. z tūvna eius pars est vera: ergo regula falsa: cōsequentia tz z antecedens ꝓbatur z primo ꝙ ista sit vna disiunctiua pz qz in ea cōiunguntur plures cathegorice per notam disiunctionis. ꝙ aūt ipsa sit fsa ꝓbatur. Nam quelibet eius pars principalis ē falsa: ergo z ipsa consequentia tz z antecedens ꝑbatur: quoniam ista est falsa. Oēs homines sūt asini. z ista similiter hoīes z asini sunt asini. z iste sunt partes principales: vt pz intuenti ergo z̄c. qd aūt vna eius ps sit vera, ꝓbaꝫ. quelz istaru est vera: omnes homines sunt asini vel homines que ē vna eius pars: z similiter ista asini sunt asini. ergo vna ei⁹ ps ē ṽa. Ñdetur cum ꝓponitur. oēs

hoīes sūt asini: vel hoīes ꝛ asini sūt asini. vtrū nī dēs velit eā hr̄e ꝑ copulatiua vel disiūctiua. Si ꝑ copulatiua va ē: qz ambe ꝑtes ꝓcipales sunt ve: ꝛ tunc ad argumētū dicit quot nō ē ad ꝓpositū: si vo hēatur ꝑ disiunctiua negaī ista: qz ambe ꝑtes ꝓcipales sunt falsē sicut ꝓbatū ē. Et cū dicitur vna eiꝰ ps ē va cōcedo: nulla tī ps principalis est va: de qua intēdit: cōceditur ergo concedo quot aliqua disiunctiua est falsa: ꝛ tī vna eiꝰ ps est vera: sed hoc non est contra regulā: qz itelligit de principali qualiter nō ē in argumēto assūpto. ¶ Sexta regula fuit ista. Ad possibilitatē disiunctiue sufficit vnā partē eē possibilē: ꝛ ad ipossibilitatē eius requiritur quālibet eius partē eē impossibilē. ¶ Cōtra ambas regulas arguit sic. Aliqua ē disiūctiua affirmatiua ipossibilis cuiꝰ quelz ps principalis ē polis: ergo ābe rle falsē: 2ña tz ꝛ añs ꝓbatur. Nā cōtingēter tu es vel tu nō es ē i possibilis supposito quot aduerbiū determinet to tū: ꝛ tī quelz eius pars principalis ē possibilis ergo ꝛc̄ 2ña tz ꝛ prima pars antecedētis: probatur qa suū oppositū est necessariū vz ꝛ necessario tu es vl tu nō es: ꝛ secūda pars etiā pz qz quelibet istaruz est possibilis tu es ꝛ tu nō es. ¶ Jō rñdetur quot regula intelligitur ō disiunctiua affirmatiua hypothetice probanda ꝛ non cathegorice: qualiter non est in proposito: eo quot quelibet istarum cōtingenter tu es vel tu nō es: necessario rex sedet: vel nullus rex sedet exponibiliter probātur: sicut iste: contingenter tu es necessario deꝰ ē. ¶ Septima regula erat ista. Ad necessitatē disiunctiue affirmatiue sufficit vnā ptē eē necessariā vl ptes inicē cōtradici. Ex qua sequebatur quot ad cōtingētiā eiusdē requirit qālz ptē eē 2tingētē ꝛ nullā alteri repugnaī. Cōtra istas regulas arguitur aliqua ē disiunctiua necessaria cuius quelz ps ē 2tingēs: ꝛ nulla alteri repugnat: ergo ābe regule falsē: 2ña tz ꝛ añs ꝓbaī. Nā ista disiunctiua ē necessaria antixp̄s non ē albꝰ vel antixp̄s est coloratus: tī quelz eius pars ē cōtingēs ꝛ nulla alteri repugnat ergo ꝛc̄. antecedēs ꝓbatur ꝑ qualz parte: ꝛ primo q̄ ista sit necessaria: qz suū oppositū ē impossibile: vz antixp̄s ē albꝰ ꝛ antichristus nō ē coloratus. Secuuda pars pz. l. q̄ quelibet eiꝰ ps sit 2tingens: qz indifferenter pōt eē vera ꝛ falsa vt bene patet. Tertia ēt pars pz: qz nulla illaꝝ partiū alteri repugnat. qz possibile ē q̄ antichristus sit niger quo posito hec forent simul vera antichristus nō ē albꝰ ꝛ antichristus ē colorat⁹. ergo nō adinicē repugnant. ¶ Respondetur q̄ diminute recitata est regula cōtingentie disiunctiue. sed opz plus addere. l. q̄ contradictoria partium non repugnant. Nunc ad propositum disiunctiua prolata est necessaria. ꝛ quelz eius pars est cōtingēs ꝛ nulla alteri repugnat: sed opposita illaꝝ partiū repugnant: vz antichristus est albus: antichristꝰ non est coloratus. quare nihil contra regulam.

¶ Notandum quot contra quamlibet istarum regularum contentarum in materia hypothetica rum potest argui extra assignationez hypothetice negatiue vel partis non principalis: vbi ergo tales obiectiones procederēt dicatur regulas hypotheticarum in negatiuis non tenere. neqz etiā de partibus quare ꝛc̄.

¶ Obiectiones contra materiā predicabilium.

Materia predicabilium quasdam continet diffinitiones. Quaꝝ prima est ista

m

Genus est terminus vniuocus predicabilis in quid de pluribus differentibus specie: vt animal. Contra istam diffinitionem arguit sic. ly corpus animatum est genus ꝛ tamen non ē terminus vniuocus: ergo diffinitio insufficiēs: tenet cōsquentia cū maiori ꝛ minorē ꝓbo. nā ois terminus vniuocꝰ ē terminꝰ simplex: sed ly corpꝰ aiatū nō ē terminꝰ vniuocus. ¶ Dicit q̄ ly corpus aiatum nō ē genus nec ly aial rōnale: qz quodlibet genus dz esse terminus simplex: ꝛ si allegarēt Porphirius ponē istū terminū pro genē dicit q̄ posuit nō q̄ ita esset sed gra exēpli: aut qz caruit termino simpliciori: loco ergo illius termini corpꝰ animatū dz poni vnus istoꝝ simpliciū: viuēs vel viuū mediās inter ly aial ꝛ ly corpus. vnde oē aial est viuens: sed nō ecōuerso: similiter oē viuens ē corpꝰ ꝛ nō econuerso loquēdo de composito ex materia ꝛ forma ly animal rationale ergo frustra positum est pro genere. quia est diffinitio hominis: sed ideo porphirius posuit qz sequebatur opinionem platōis ponentis celum esse animal rationale: cuius opinionem negatur ad presens. ¶ Secunda diffinitio erat ista. Genus generalissimum est quod cū sit genus non potest esse species. ex qua inferebaī alia q̄ genus subalternuz est illud quod cum sit genus potest esse species. ¶ Contra istas sic arguitur: ly substantia est genus generalissimum: ꝛ potest esse species: ergo diffinitio insufficiens: tenet consequentia cū maiori ꝛ minorē ꝓbo. Naz ly substantia potest cōuerti cum illo termino homo. ergo potest esse species. consequētia tenet. antecedens similiter per nonam impositionem. ¶ Respondetur q̄ argumentum verbaliter procedit ꝛ non contra intellectum diffinitionum. Prima nanqz sic intelligitur. Genus generalissimum est illud quod cuz sit genus non potest esse species sic adequate significando. Nunc ad propositum ly substantia potest esse species. sz nō sic adequate significando scilicet substantiam. Tertia diffinitio principalis fuit ista. Species ē terminus vniuocus non supremus predicabilis in quid de pluribus. ¶ Contra arguitur sic: ly substantia est terminus vniuocus non supremꝰ ꝑdicabilis in quid de pluribꝰ: ꝛ tī nō est spēs ergo

diffō ē sufficiēs. tz 2ña. cū mínoꝛi ꝛ maioꝛ proba
tur. Nā ꝙ ly substantia predicet de pluribus in
quid pz: ꝙ sit terminus nō supremus .pbaꝫ. Nā
aligs termin⁹ ē supra eū. ergo nō est supꝛem⁹. 2se
quētia tz ꝛ añs pbatur ō isto termio ens: q ē supra
istū terminū sōa: qꝛ ois substantia ē ens ꝛ nō ecō
tra. ¶ Rūdet quot quēadmodū ly substātia ē ge
nus gñalissimū. ita ē termin⁹ supꝛem⁹: ꝛ cū dr ly
ens ē supra eū. nego qꝛ superioꝛitas ꝛ iferioꝛitas
nō reperitur nisi in predicamēto ꝛ ly ens nō ē in
predicamēto: ergo nō est supra nec infra. Et cuz
dr ois substātia est éns: ꝛ nō ecōuerso ergo ly ens
est supra nō valet 2ña: sed bñ sequit: ergo ē termi
nus cōmunioꝛ vel pꝛioꝛ sicut nō sequitur ois sub
stantia ē hō vel nō hō ꝛ nō ecōuerso: ergo ly hō ꝛ
nō hō est termin⁹ superioꝛ: nullus añ termin⁹ cō
positus est supra vel infra aliquē terminū predica
mētale. ¶ Quarta diffō fuit ista. Spēs specialis
sima ē terminus q cū sit spēs non pōt eē genus.
ex qua inferebaꝫ quot spēs subalterna ē termin⁹
qui cū sit spēs pōt esse genus. Contra arguit sic.
Ille terminus hō est species specialissima: ꝛ pōt
eē genus: ergo neutra diffinitio sufficiens: 2seqn
tia tz cū maioꝛi ꝛ minoꝛ probatur: qꝛ potest cōuer
ti cū illo termino animal. Dicit quot argumen
tū nō .pcedit cōtra intellectū regule q est iste. spe
cies specialissima ē termin⁹ q cū sit spēs nō potest
esse genus sic adequate significando: sicut ly hō:
sed tz in .pposito si ly hō 2uerteretur cū ly aial:
ñ adequate significat hoiem. ¶ Quīta diffō fuit
ista. Differentia ē termin⁹ vniuoc⁹ pdicabilis in
quale eētiale. Cōtra arguitur sic. ly rōnale est
differētia: ꝛ tū nō ē termin⁹ vniuoc⁹: ergo diffō in
sufficiens. tz 2ña ꝛ añs .pbatur. nā significat ho-
minē sub rōe qua sensituū ꝛ itellectiuū ꝛ signifi
ca angelū sub rōne itellectiui solūmodo ergo di
uersis rationibus. ¶ Rūdetur ꝙ ly rōne diuidit
aial quādo dicitur aialiū aliud rōnale aliō irra
tionale. ꝛ tunc non significat nisi hoiem: qꝛ nō si
gnificat nisi aial rōnale: sed nullus angelus est
aial rōnale. ergo non significat angelū. ꝛ ita vnū
assumptū fuit falsū. ¶ Sexta diffō fuit ista. ppriū
est terminus vniuoc⁹ pdicabilis de plurib⁹ in eo
ꝙ quale accidētale cōuertibiliter vt risibile qō p
dicatur ō sor. ꝛ pla. accidētaliꝛ 2uertibiliꝛ. ¶ Cō
tra istā diffōnē arr sic: ly risibile ē ppriū ꝛ tū nō pre
dicatur de pluribus conuertibiliter: ergo diffō in
sufficiens tenet consequentia cum maioꝛi ꝛ mi-
noꝛ probatur: nam ly risibile predicatur de sorte
ꝛ platone ꝛ non conuertibiliter. quia sor. ꝛ risibi-
le non conuertuntur: vnde non sequitur risibile
currit ergo sor. currit. ergo ꝛc. Dicendus quot ly
cōuertibiliter in diffinitione non respicit ly plu
ribus: sed illud ratione cuius de talibus predica
tur. vz subiectum quod est ille terminus homo cū
quo conuertitur iste terminus risibile. vnde ista
consequentia non vz ly risibile predicatur ō sor-
te ꝛ platone ꝛ non conuertitur cum illis: ergo nō
conuertitur. arguitur enim ab inferiori ad suum
superius negatione preposita. ¶ Septima diffi-
nitio erat ista. Accidens est termin⁹ in quale ac
cidens non vniuocus predicabilis de plurib⁹ cō
uertibiliter. ¶ Contra istam diffinitionē arguit
sic. nam iste terminus hec albedo est accidens.
quia est accidentalis: ꝛ tamen non est predicabi
lis de pluribus. quia est terminus discretus. er-
go diffinitio insufficiens. ¶ Soluitur hoc argu-
mentum patet per distinctionem dicendo quot
accidens potest sumi large pro omni termino ac
cidentali communi vel discreto: ꝛ sic non sumit
in proposito. Alio modo .p termino accidenta
li communi: ꝛ sic diffinitur ad presens. ꝛ sm istū
modum patet ꝙ iste terminus hec albedo: non ē
terminus accidentalis. nec est pluribus compe-
tens accidētaliter. ¶ Octaua diffinitio erat ista
Predicatio directa est illa in qua superius pre-
dicatur de suo inferiori. Indirecta autēm econ-
uerso. ¶ Contra istas diffinitiones arguitur sic.
quia ex illis sequitur ꝙ aliqua est predicatio que
nec est directa nec indirecta vt hō ē homo: aial ē
animal: quia nec superius nec inferius predica-
tur. ¶ Ideo respondetur concedendo conclusio
nē. Vltima diffō fuit ista predicatio essentialis ē
illa in qua superius predicatur de suo inferiori vl
differentia de aliquo istoꝛum aut ecōuerso. Con
tra istam diffinitionem arguitur sic. homo non ē
animal non est predicatio essentialis: ꝛ tamen su
perius predicatur de suo iferiori. ergo diffō insuf
ficiens. tenet consequentia cō minoꝛi ꝛ maioꝛē p
bo. quia ista predicatio est impossibilis. ¶ Respō
detur ꝙ aliqua predicatio essentialis est impossi
bilis. Similiter aliqua predicatio contingēs est
predicatio essentialis vt tu es homo ꝛ antichri-
stus est animal. Item aliqua predicatio necessa
ria ē predicatio accidentalis. vt homo est risibilis
animal ē quātū aut coloꝛatum. quare ꝛc.

Obiectiones contra materiam syllogismoꝛum.

In materia syllogismoꝛum est aliqualiter obiciendum vt quod non expresse ē prolatum ad lucem reducatur. Et primo arguitur probando in sufficientiam figura-
rum sic. Quatuoꝛ sunt figure: ergo diminute
tres assignantur. consequētia tenet ꝛ antecedēs
probatur. Nam iste est optimus syllogismus.
omnis homo est animal. omne animal est sub-
stātia: ergo omnis homo ē substantia. ꝛ ē syllogis
mus alicuius figuē ꝛ non prime: quia quod subij
citur in prima non predicatur in secunda: nec ē
secūde figure: quia non predicaꝫ idem in vtraq;
nec tertie qꝛ nō subijcitur idē in vtraq;: ergo opoꝛ
tet dare quartam figuram in qua illud quod
predicatur in prima subijciaꝫ in secūda. ¶ Re

spōdetur ꝙ nō sūt plures figure quā tres: nec syllogism⁹ plat⁹ constituit quartā figurā: qz ē i ꝑma figura ꝛ in primo mō: nec dictū ē ꝙ nō cōstituat primā figurā: qz nō ē in prima figura ali⁹ syllogismus quā iste cui⁹ subiectū prime ꝓpositionis est p̄dicatū secunde. Sed dicebaꝫ. si subm̄ prime ē p̄dicatū scōe sic resultat ꝑia figura. Dicaꝫ ergo ꝙ ille syllogismus constituit primā figurā cuius subm̄ vnius premisse ē p̄dicatū alterius. ¶ Secūdo arguitur īsufficiētia modoz̄ prime figuꝝ sic syllogizando. Nullū animal ē lapis: quilibet hō est aīal: ergo aliqs homo nō ē lapis. Iste ē syllogismus prime figure: ꝛ tamē nō est in aliquo illoꝝ nouē modoz̄: vt patet discurrēdo per oēs: ergo plures sunt quā nouē. ¶ Item syllogizatur sic. omne animal est substantia: omnis homo ē animal. ergo homo est substantia. Iste syllogismus est prime figure: ꝛ tamen non est in aliquo illoꝝ nouem modoꝝ: vt patet intuēti nisi forte diceretur ꝙ eēt i baraliptō: nec hoc euadit: quia baralipton concludit indirecte ꝛ predictus syllogism⁹ concludit directe. ergo ꝛc̄. ¶ Dicitur quot primus syllogismus est in celarent: non immediate sed mediate: quia ex primis premissis concluditur in celarent: nullus homo ē lapis ex qua sequitur formaliter ꝙ aliquis homo non est lapis i figura de ineē. Consimiliter est dicendum ad secundum syllogismū: quia est in primo prime figure nō immediate: sz mediate concludēdo istā conclusionem in figura de ineſſe ex ꝓpria conclusione. vnde iste syllogismus ē immediate in primo prime: omne animal est substantia: quilz homo est animal: ergo quilibet homo ē substantia: quia non exigitur aliquod medium ad hoc quot sit in primo prime figure: sed alius syllogismus est mediate: quia nō sequitur conuersio illa nisi mediate illa subintellecta: quilibet homo est substantia tanquā ab vniuersali ad suam subalternam. Et si ex his concluderēt ꝙ barbara vel celarent concludit indirecte vel indefinite: vel p ticulariter: concedo non immediate sed mediate. ¶ Tertio ostendo insufficientiam modorum secunde figure sic arguendo. Nullus lapis ē animal quilibet hō est animal: ergo aliquis homo ñ est lapis: vel sic: quilibet hō est animal nullus lapis est animal: ergo nullus homo est lapis quilz istoꝝ syllogismoꝝ est in secunda figura ꝛ nō in aliquo illoꝝ quatuoꝝ modoꝝ vt patet discurrendo per singulos. Nam primus syllogismus istoꝝ duoꝝ constat ex duabus vniuersalibus concludentibus particularem ꝛ secūdus concludit indirecte qualiter nō repetitur in aliquo illoꝝ quatuoꝝ modoꝝ. ¶ Respondetur vt prius quot primus est mediate in cesare qz ex ꝓpria immediata conclusione eius sequitur conuersio adducta formaliter. Secunda vo est in camestres etiam mediate: quia ex ꝓpria ꝛ mediata conclusione eius sequitur cōclusio illi⁹ syllogismi per conuersionē simplicem. ¶ Quarto ostendo insufficientiam tertie figure sic arguendo. Omnis homo ē substantia. omnis homo ē animal: ergo quedam substantia est animal: vt sic. ¶ Quilibet homo ē risibilis: aliquis homo ē vnus homo: ergo aliquod risibile est vnus homo ista sunt optimi syllogismi in tertia figura ꝛ non aliquo modo: quia omnes modi tertie figure cōcludunt directe: ꝛ predicti syllogismi concludūt indirecte ergo ꝛc̄. ¶ Ideo dicitur in primo ꝙ primus est in darapti: ꝛ secundus in datisi: non immediate sed mediate: per conuersionem simplicem immediate conclusiōis. ꝛ ita non est inconueniens ꝙ modi tertie figure concludant indirecte non immediate sed mediate soluz: quare ꝛc̄.

a Obiectiones contra modos figuraruz. Arguitur cōiter cōtra figuraruz modos probando syllogismos factos in illis aliqualiter nō tenere. Et primo contra primū modū prime figure. Nam iste syllogismus non valet. omnis homo vel asinus ē asinus oē risibile ē homo vel asinus. ergo omne risibile ē asinus. Et ponitur in primo prime figure ergo modus iste insufficiens: consequentia tenet cuz maio ri: quia omnia requisita ad primū prime sufficienter exprimuntur: ꝙ autem iste syllogism⁹ nō valeat probatur: consequens est falsum ꝛ antecedēs est verum: probatur. Nam minor est vera vt patet ex suis exponētibus. Et maioꝝ ē probo idu ctiue. Iste homo vl̄ asinus est asinus ꝛ iste homo vel asinus ē asinus. ꝛ sic de singulis ꝛ isti sunt oēs hoies. ergo oīs homo vel asinus ē asinus: patet consequētia a singularibus sufficienter enumeratis ad suam vniuersalez. ¶ Respōdetur quorendo de subiecto distributionis hui⁹ vniuersalis. omnis homo vel asinus est asinus. quid distribuitur. vtrum totum disiunctum vel prima pars solummodo. si totū disiunctū: nego maiorem. ꝛ ad ꝓbationem adductam dico ꝙ quelibet singularis in qua demonstratur hō ē falsa. ideo ista ē falsa. Iste hō vel asinus ē asinus demōstrādo hoiez qz significat quot hoc quod ē homo vel asinus ē asinus: ꝛ hoc ē falsum. Si aūt solūmodo prima ps distribuitur nego consequentiam qz plus predicatur in minori quā fuerit distributū in maiori. Unde nō oz ꝙ subiectū totius ꝓpositionis maioris predicetur in minori: sed sufficit ꝙ subiectū distrbutionis: ita ꝙ ꝑm istā rāsionē vniuersalis q̄ ē maioꝝ hz subiectū distributionis quod ē ꝑia pars disiuncti: ꝛ hz subiectum ꝓpositionis qō est totum disiunctum. primū subiectū expedit p̄ dicare in minori: ꝛ nō secundum nec aliter itelligitur regula prime figure. ¶ Cōtra secundū modū argutur sic. Iste syllogismus nō valet nul

la conclusio est va: sed ois cõclusio facta i celarẽt ẽ ꝙclusio. ergo nulla ꝙclusio facta in celarẽt ẽ vera ⁊ tñ iste syllogismus ẽ in celarent: ergo ⁊c. ¶ Dior pz: qz sunt oia requisita. ⁊ maior probatur ponendo ꝙ syllogismus factus sit ois syllogismus: quo posito añs istius syllogismi ẽ verũ ꝓ qualibet pte ⁊ ꝙñs falsũ qz falsificat se. ¶ Ideo dicit vt in materia insolubilium ꝙ dictus syllogismus non est in secundo prime. qz conclusio ẽ ꝓpositio insolubilis hypothetica: qualis nõ est aliqua premissarz ¶ Cõtra tertiũ prime figure arguit sic. Iste syllogismus nõ valet. cuiuslibet bois asinus currit. brunellus est bois asinus ergo brunellus currit: ⁊ tũ arguitur ꝑm tertiũ modũ: ergo modus insufficiens. cõsequẽtia tenet cũ minori ⁊ maiorẽ ꝓbo. Et pono ꝙ quilibet hõ habeat duos asinos quorz vnus currat ⁊ alius non. de quorum numero nõ currentium sit brunellus. isto posito antecedẽs ẽ verum vt patet: ꝙñs ꝙtra casum. ¶ Ideo dicitur ꝙ argumentum nõ valet: qz plus predicatur i minori ꝙ fuerit distributũ in maiori. Nã distributũ in maiori fuit precise ly bois ⁊ predicatũ minoris erat hoc totũ bois asinus. ¶ Sz forte diceẽ ꝙ ad hoc stat argumentum sic arguendo. Cuiuslibet bois asinus currit. brunellus ẽ bois. ergo brunellus currit. ¶ Dicitur ꝙ nondum est syllogism⁹ i tertio ꝑme: qz in obliquis casibus opz subiectum maioris ꝓdicari in minori in recto: sic dicẽdo brunellus est hõ ⁊ hoc negatur. ꝓpterea bñ sequitur cuiuslibet hominis asinus currit. ſor. est hõ: ergo ſor. asinus currit. ¶ Notandum circa ꝑmũ modũ quot si aliqua premissarum non fuerit quãta non arguitur tũc ꝑm istũ modũ vt necessario ois hõ est aial: sortes est hõ. ergo necessario ſor. ẽ aial. Itẽ ois hõ ẽ aial: sed tm risibile ẽ hõ: ergo tm risibile ẽ aial. In qualz hanz ꝙsequẽtiarũ ẽ añs verũ ⁊ ꝙñs falsũ: nõ ergo aliquis istorũ paralogismorz est syllogism⁹ in darii: quia in ꝑmo maior ñ ẽ alicuius quãtitatis: ⁊ in secũdo minor: qz est exclusiua primi oꝛdinis. ¶ Contra quartũ prime arguitur sic. iste syllogismus non valet. Oẽ animal si est rudibile nõ ẽ hõ: sed tu es aial si es rudibilis ergo tu nõ es hõ ⁊ arguitur ꝑz istũ modũ ergo isufficiẽs: ꝙña tenet ⁊ añs probat. nã ꝙñs ẽ falsuz: vt pz: ⁊ quelibet ꝑmissarz ẽ vera tã secũda ꝙ prima: vt pz per exponẽtes. Nã aliquod aial si ẽ rudibile nõ ẽ hõ ⁊ nullũ ẽ aial quin illud si ẽ rudibile non sit hõ pz ẽt ex oibus suis singularibus. quarz quelz est vera. ¶ Respondeẽ vt in primo ꝙ si totũ ꝙdistionatũ distribuitur negatur maior: ⁊ tunc ad argumẽtũ dico ꝙ non bene exponitur: primo qz est vniuersalis negatiua que non exponitur. secũdo qz non debite assignatur secũda exponens que ꝺberet eẽ ista ⁊ nihil est animal si est rudibile quin istud non sit homo: quod est falsum: qz aliquod ẽ animal si est rudibile quod non est homo. Nam hoc est homo demonstrando hominẽ: ⁊ hoc ẽ animal si est rudibile: ergo ⁊c. Item multe singulares sunt false vt hoc animal si est rudibile nõ est homo demonstrando hominem: qz debet sic resolui hoc nõ ẽ hõ ⁊ hoc ẽ animal si ẽ rudibile quarum prima est falsa. Si autem dicitur in principio ꝙ distribuitur solũ prima pars conditionati: tunc patet ꝙ ꝙña non valet: qz plus predicatur in minori quã fuerit distributum in maiori. Ideo ꝺ buit sic argui. Omne aial si ẽ rudibile ñ ẽ homo ſz tu es animal ergo tu si es rudibilis nõ es homo ꝙceditur cõsequentia ⁊ ꝙsequẽs. ¶ Notãdũ tñ ꝙ in predictis ⁊ ceteris modis ꝺz mediũ terminum semper supponere ꝓcise ꝓ eodem vel pro eisdem. iõ nõ valet iste syllogismus. Nullus hõ ẽ mulier berta ẽ hõ ergo berta non est mulier: quia minor debet esse talis berta ẽ aliquis hõ: que negatur. ¶ Cõtra ceteros modos prime figure nõ arguo qz ex predictis possunt elici obiectiones ꝙtra alios modos sufficienter. ¶ Contra primum secũde figure arguitur sic. ista consequentia non valet. Omnis deus substantia nõ est omnis substantia prima cã substantia est: ergo omnis prima causa deus non est: quia añs verum est ⁊ cõsequẽs falsum: ⁊ tñ est syllogismus in primo secunde. ¶ Respondeẽ ꝙ talis non est syllogismus in primo secunde: quia talis debet fieri ex negatiuis de cõsueto modo loquendi ⁊ non de in consueto qualiter fit in propositio. Negatiue enim sunt de incõsueto modo loquendi: ex quo predicatum precedit negationem sed bene sequeretur omnis deus nulla substantia est ois prima cã substantia est: ergo ois prima cã deus non est: sed maior est falsa sicut ⁊ conclusio: hoc argumentum potest reduci ad omnes alios modos huius figure per tranpositionem premissarum aut per mutationem quãtitatis. ¶ Contra primum tertie figure arguitur. iste syllogism⁹ non valet cuiuslibet bois asinus currit. cuiuslibet bois asinus quiescit ergo asinus quiescẽs ẽ asin⁹ currẽs. qz in casu superiori est añs verũ ⁊ ꝙñs flz. ⁊ tñ est in primo tertie figure. Dicitur ꝙ nõ ẽ i darapti: qz sicut premisse fiunt ex recto ⁊ obliquo: ita conclusio debet fieri: nõ debet sic cõcludi: ergo asinus quiescens est alicui⁹ cui⁹ ẽ asinus currẽs: vñ ly asinus non est pars subiecti in premissis: sed ꝑ predicati: ideo ꝺz poni in ꝙclusione. ¶ Cõtra ꝑz tertie figure arguitur. Iste syllogismus nõ valet ois hõ vel asinus non est homo. ois hõ vel asinus ẽ risibile ergo risibile nõ est hõ: qz añs ẽ vez vt pz ex suis exponentibus vel singularibus: ⁊ cõsequẽs est falsũ. ¶ Ñdeẽ ꝙ si in qualibet premissarz disiunctũ totũ distribuitur quelibet illarz est falsa ⁊ ꝺz multas singulares falsas. Nã prime vniuersalis quelibet singularis ẽ falsa in qua demonstrat hõ ⁊ scõe ql̃z singularis ẽ falsa in qua demonstratur asinus vt pz ex suis resoluẽtib⁹. Si aũt nõ di-

l

stribuitur totū diſiunctū:ſed ꝑma ps ſolūmō nō arguitur tūc in ſecūdo tertie:qz in tali mō oz totū ſubiectū ꝓpōnis diſtribui qualiter nō ſit in ꝓpoſito. ¶Cōtra alioſ mōs hⁱ figure ſpecialiter nō arguo:ꝑmo qz he due obiectiōes ad oēs alios mōs ꝓñt reduci:ſo vt vite ꝓlixitatē ſcripture facientis tediū in animo ſtudentis. ¶Et ſic eſt finis obiectionum contra ſummulas.

¶Obiectiones cōtra materiam ꝙſequētiarū.

Poſt ſūmularū obiectiōez declaratā noticiā:ſequitur vltimo vt in initio eſt ꝓmiſſum ꝙſequentiarū rōnis fortificare materiā. Arguo igitur ꝙtra ꝓmā z ꝓncipalē regulā que fuit iſta ꝙña bona ē illa cuius ꝙtradictoriū ꝙſequētis repugnat añti. Ex qua ſequebaꝫ alia ꝙ ꝙña mala eſt illa cuius ꝙtradictoriū ꝙñtis ſtat cū añte. ¶Cōtra arguiꝫ ſic. Aliqua eſt ꝙña bona z tñ ꝙtradictoriū ꝙñtis ſtat cū antecedēte :ergo ambe regule falſe. ꝙña tz z añs ꝓbaꝫ:iſta ꝙña ē bona tu credis ꝑciſe ꝙ aliqs hō decipiꝫ:ergo aliquis hō decipitur:z tñ ꝙtradictoriū ꝙñtis ſtat cū antecedēte:ergo zc. Prima pars añtis ꝓbatur :qm̄ ſequitur tu credis ꝑciſe ꝙ aliqs hō decipiꝫ.ergo tu credis ꝑciſe vez vel tu credis ꝑciſe flm. Si tu credis ꝑciſe vez:z tu credis ꝑciſe ꝙ aliqs hō ꝺcipiꝫ:ergo aliqs hō decipiꝫ. Si tu credis ꝑciſe falſū:ergo tu deciperis:z tu es aliqs hō:ergo aliqs hō decipiꝫ. ſecūda ps añtis in hoc caſu cū hoc ꝙ nullⁱ aliⁱ a te decipiaꝫ. Iſto poſito tu credis ꝑciſe ꝙ aliqs hō ꝺcipiꝫ :z nullⁱ hō decipiꝫ:ergo ꝙtradictoriū ꝙñtis ſtat cū añcedēte:ꝑmā ꝑtē añcedētis ꝑōt caſus z faz ꝓbo. Nā nullⁱ aliⁱ a te decipiꝫ ꝑ caſū:nec tu decipis ergo nullⁱ hō ꝺcipiꝫ:minoꝛē ꝓbo qz ſi nō deꝫ oppoſitū. Et arguitur ſic:tu credis ꝑciſe ſicut ē:ergo tu nō decipis:ꝙña tz z añs ꝓbaꝫ.nā tu credis ꝙ aliqs hō decipiꝫ ꝑ caſū.z ita ē ꝙ aliqs hō ꝺcipiꝫ :qz tu ꝺcipis ꝑ rūſionē.ergo tu credis ꝑciſe ſicut eſt. ¶Rñdeꝫ ꝙ iſta ꝙña ē bōa z ꝙ oppoſituz ꝙñtis ñ ſtat cū ātecedēte imo ꝛpugnat. Et admiſſo caſu ꝺdo iſtā:tu credis ꝑciſe ꝙ aliqs hō ꝺcipiꝫ:z nego iſtā nullⁱ hō ꝺcipitur:qz ꝺcdo ꝙ tu decipis tāꝯ ſequēs:ſegꝫ.n. aliqs hō ꝺcipiꝫ:z nullus alius a te ꝺcipiꝫ.z tu es hō ergo tu decipis. ¶Alteriⁱ argm̄ nego iſtam:tu credis ꝑciſe ſicut eſt :z ad eiⁱ ad ꝓbationez nego ꝙñaz:tu credis ꝑciſe ꝙ aliqs hō decipiꝫ.z ē ita ꝙ aliqs hō ꝺcipiꝫ ergo tu credis ꝑciſe ſicut eſt:ſicut nō ſequiꝫ tu credis ꝓciſe ꝙ aliqs hō currit.z ita ē ꝙ aliqs hō currit: ergo tu credis ꝑciſe ſicut ē vt poſito ꝙ ſort.currat z plato nō currat:z credas ꝑciſe platonem currere iſto poſito ē antecedēs verū z ꝙñs flm:ſed bñ ſegꝫ tu credis ꝑciſe ꝙ aliqs hū currit:z ita ē ꝙ ille quē ꝑciſe credis currere currit:ergo tu credis ꝓciſe ſicut ē :ſed minoꝛ ē fla in ſecūdo caſu. Ita ſequiꝫ ꝓpoſito tu credis ꝑciſe ꝙ aliquis hō decipitur.z ita eſt ꝙ ille quē credis decipi decipiꝫ.ergo tu credis ꝑciſe ſicut eſt:ꝙña ē bona.ſed minoꝛ falſa:qa in caſu iſto tu credis alium a te decipi. ¶Notā dū ꝙ ſub fa regula ponebanꝫ due alie regule.vz ex ipoſſibili ſequiꝫ quodlz.z neceſſariū ſegꝫ ad qō libet. ¶Cōtra quas regulas arguitur ſic. qz nō ſequitur aliqs hō ē aſinus.ergo nullⁱ hō eſt aſinⁱ z arguitur flm ambas regulas.ergo ambe regule falſe:tz ꝙña cū minoꝛi z maioꝛ ꝓbatur. Prio qz ex vno oppoſitoꝛ ſequitur reliquū. Secundo qz ꝙtradictoriū cōſequētis ſtat cū antecedēte eo ꝙ cōuertitur cū ipſo. ¶Jō reſpondeꝫ ꝙ iſta cōſequētia ē materialis bona: z nō eſt cōueniens ex vno oppoſitoꝛ aliō iferri dū mō ipſe ſit ipoſe nego tñ quot oppoſitū ꝙñtis ſtet cū añte. Et nego iſtaz cōſequētiam:oppoſitū ꝙñtis ꝙuertiꝫ cū antecedēte:ergo ſtat cū ipſo .vnde dico ꝙ quelz propoſitio mūdi ſequitur ex illa:tu es aſinus.z quelz eidem repugnat:immo repugnat ſibiipſi.qz iſert oppoſitū ſuiipſius. Prima regula erat iſta. Si alicuⁱ ꝙſequētie ex ꝙtradictoriо ꝙſequētis ſequitur contradictorium antecedētis.illa ꝙña ē bona. ex q̄ iferebatur ꝙ ſi alicuⁱ ꝙñe ꝙtradictoriū ꝙſequentis nō eſt illatiuū ꝙtradictorij antecedētis illa cōſequentia nō valet. ¶Cōtra ambas regulas arguitur ſic. Aliqua cōſequētia eſt bona:z tamē ex ꝙtradictoriо ꝙñtis non ſequitur ꝙtradictorium añtis ergo ille regule falſe:añs ꝓbatur:illa conſequētia ē bona:tu credis ꝑciſe quot oīs hō decipiꝫ ergo tu deciperis:z ex ꝙtradictoriо ꝙſequētis nō ſequitur ꝙtradictoriū antecedētis ergo zc. Prima ps antecedētis ꝓbaꝫ:qz ſequitur tu credis ꝑciſe ꝙ oīs hō decipitur:ergo tu credis vez vel flz. Si credis falſū:ergo tu credis. Si vez z tu credis ꝑciſe ꝙ oīs hō decipitur z tu es hō.ergo tu deciperis:z iſta ꝙſequētia ē bona. ¶Secūda ps antecedētis ꝓncipalis ꝓbatur:qz non ſegtur tu non deciperis:ergo tu nō credis ꝑciſe quot oīs hō ꝺcipitur:ꝓbaꝫ z pono quot tu credas ꝑciſe quot oīs hō decipiatur iſto poſito ſequēs ē flm ꝑ caſuz z antecedēs verū:ꝓbatur ſi nō deꝫ oppoſitū. Et arguitur ſic.tu credis ꝓciſe quot oīs hō decipiꝫ: z ita ē ꝙ oīs homo decipitur:qz oīs hō:nō tu: decipitur per caſum z tu deciperis ꝑ reſpōſionē:ergo tu credis ꝑciſe ſicut eſt:ergo tu non deciperis qō crat ꝓbandū. Reſpōdēdū eſt non admittēdo caſum qz nō ē poſſibile quot tu credis ꝑciſe:quot oīs hō decipitur.nā ſic ſequitur quot tu deciperis vt ē oſtēſum.vel ergo deciperis in credēdo oēz hoiez decipi vel aliquid aliud:vt quot hō ē aſinus vl'aliquod flm.nō primū qz oēm hoiem decipi eſt vez vel aliquid aliud ꝑ conſequēs tu non credis ꝓciſe quot oīs hō decipitur:qđ ē oppoſitū vnius particule z caſus. Ex eodem ſequiꝫ quot nō ē poſſibile quot tu credas ꝓciſe te ipſum decipi ꝓbatur. Nam ſi credis ꝓciſe teipſum decipi:ergo deciꝑis vel in credendo ipſum decipi vel aliquid aliō

non primum quia te ipsum decipi est verum: ergo aliqd aliud. ꝛ p ꝯſ tu credis ꝓcise te ipsū decipi. ¶ Scōa regula erat ista. Si alicui⁹ ꝙñe bōe añs ē verū. ꝙñs ē vez ꝛ si añs est verū ꝙñs ſlim: illa cō ſequētia nō vz. ¶ Cōtra arguitur ſic. Poſſe ē ꝙ aliqua ꝙña ſit bōa: ꝛ ꝙ añs ſit vez ꝛ ꝙñs flz: ergo regula falſa: ꝙña tz ꝛ añs ꝓbaꝫ. Et pono ꝙ illa ꝙña tu es hō: ergo tu nō es hō cōuertaꝫ cū bona ꝙña antecedēte ꝛ ꝙſequēte ſignificantib⁹ vt prius: caſus ē poſſibilis: qz ꝙña diſtribuit ab añte ꝛ ꝙñte ſimul ſumptiſ: qz eiſdē ſuperaddit nomē ꝙñe. admiſſo ergo caſu: iſta eſt bona tu es hō: ergo tu nō es hō qz quertiꝫ cū bona ꝙña: ꝛ añs ē verū ꝛ ꝙñs falſū. qz ſignificat oīmode ſicut pri⁹ ex caſu. ergo ꝛc. ¶ Jō dicitur ꝙ argumētū verbaliꝫ ꝓcedit cō tra regulas ꝛ nō ꝙtra intellectū iſtaꝝ. Intelligiꝫ nāq; ſic prima. ¶ Si alicui⁹ cōſequētie bone ſignificantis ꝓcise iuxta cōpoſitionē ſuarū ptiuz antecedēs ꝛ ꝙſequēs falſum. ꝙña nō vz. ſed ita ꝛ caſu illa ꝙña plata eſt bona nō tū ſignificat iuxta cōpoſitionē ſuarū partiuz: qz ponitur ipſā ꝙuerti cū bona ꝙſequētia añte ꝛ ꝙſequente ſignificanti bus vt prius oīmode. Ut ergo arguaꝫ ꝙtra regulā dz ſumi hoc añs poſſibile ē ꝙ aliqua ꝙña ſit bona ſignificans ꝓcise iuxta ꝙpoſitionē ſuaꝝ ptium ꝛ quot añs ſit verū ꝛ ꝙñs falſū. Et hoc negaꝫ tanquā impoſſibile. Iſtū modū intelligēdi ex ſignificatione partiū ꝛ ſi nō explicite tamē implicite aſſerit quecūq; regula ꝙñaꝝ: cōtra quarū quālibet pōt verbaliꝫ argui illo vel ꝙſimili argumēto niſi gloſa predicta regule verificentur. ¶ Tertia regula fuit iſta. Si alicuius cōſequētie bone añs ē neceſſariū ꝛ ꝙñs ſiꝫ ē neceſſariū: ex qua inferebaꝫ ꝙ ſi añs eſt neceſſariū ꝛ ꝙñs ē cōtingens: cōſequētia nō valet. ¶ Cōtra iſtas regulas arguitur ſic: aliqua ꝙña ē bona ꝛ añs ē neceſſarium ꝛ ꝙñs cōtingens: ergo regule falſe ꝙña tz ꝛ antecedēs ꝓbaꝫ. nā iſta ꝙña eſt bona deus eſt: ergo hec ē vera de⁹ ē ꝛ antecedens eſt neceſſariū ꝛ cōſequens cōtingens ergo ꝛc. quot antecedēs ſit neceſſariū manifeſtū eſt: quot ꝙñs ſit ꝙtingens ꝓbaꝫ. Maz illa deus eſt poteſt eē falſa: ꝛ ipſa eſt vā. ergo ipſam eē verā eſt cōtingens ꝙſequētia eſt nota cū minoꝛ: ꝛ maioꝛ ꝓbatur ex hoc ꝙ pōt cōuerti cuz falſo. Jdeo ꝓbatur principalem ꝙñam eē bonā: qz ſi non ſtet ergo oppoſitū ꝙñtis ſtat cum antecedente. ꝛ arguitur ſic. hec nō eſt vā deus ē. ꝛ ipſa ſignificat adequate deum eē: ergo deum eſſe non ē verū: ꝛ per conſequens deus non eſt oppoſitum alterius partis. ¶ Reſpondetur ꝙ illa conſequentia non valet deus eſt ergo hec eſt vera deus ē niſi adderetur illa minoꝛ ꝛ hec de⁹ eſt ſignificat adequate deum eſſe que ē contingens ꝛ concedo ꝙ oppoſitum conſequentis ſtat cum antecedēte tamen cum ponitur cū antecedente admitto ꝛ cōcedo iſtam deus eſt. ꝛ hec non eſt vera de⁹ ē ꝛ tūc ad argm̄ hec nō ē vera deus ē: ꝛ ipſa adequate ſignificat deū eſſe: ergo deū eē nō eſt verum: nego minoꝛem: qz repugnat duob⁹ ꝙceſſis. Sequitur deus eſt ꝛ hec oīo eſt vera deus eſt. ergo ipſa non ſignificat adequate deum eſſe. vnde in hoc argumentū eſt obligatio: ꝛ non apparet cum enim dꝫ ſtet oppoſitum conſequentis cuz antecedēte hec eſt vera poſitio implicite. ac ſi dicerem pono tibi iſtā deus eſt. ꝛ hec non eſt vera deus eſt. que admittenda eſt. ꝛ conſequenter tenendum eſt vt prius. ¶ Quarta regula erat iſta. ſi alicuius conſequentie bone antecedēs ē poſſibile ꝛ conſequēs ſimiliter. Ex qua eſt illatum quot ſi alicuius cōſequentis antecedens eſt poſſibile ꝛ cōſequens i poſſibile conſequentia illa non valet. ¶ Cōtra iſtas regulas arguitur ſic. iſta cōſequentia non ē bona. Oīs ꝓpō ē affirmatiua: ergo nulla ꝓpō ē negatiua ꝛ añs eſt poſſibile. ꝛ ꝙſequēs impoſſibile ergo regule falſe: conſequentia tenet ꝛ antecedens ꝓbatur ꝓ prima parte. Nam oppoſituz conſequentis repugnat antecedēti: ergo ꝙſequentia bona: antecedens pz. Nam iſta repugnant: omnis propoſitio eſt affirmatiua ꝛ aliqua propoſitio eſt negatiua: ꝙ añt antecedēs ſit poſibile pz qz poſſe eſt quot hec tu es ſit oīs propō: ſed nunc ꝓbatur quot cōſequens ſit impoſſibile: qz ipſuz nō poteſt eſſe verum ſic ſignificando: probatur: nam ſi poſſet eſſe verum vel ergo ipſo exiſtēte vel ipſo non exiſtente: non ipſo non exiſtente: quia ſi iſta propoſitio non eſſet: nulla propoſitio eſt negatiua: ꝛ ſic ipſa non eſſet vera nec falſa nec etiam ipſa exiſtente: quia quādiu ē iſta propoſitio aliqua negatiua ē ꝛ per conſequens ſemper falſum eſt nulla negatiuam eſſe. ¶ Dicendum quot iſta conſequētia eſt bona. Oīs propoſitio ē affirmatiua: ergo nulla eſt negatiua ꝛ cōſequens eſt poſſibile ſicut antecedens: ꝛ tunc ad argumentum conſequens non poteſt eſſe verum ſic ſignificādo. ergo ipſū eſt impoſſibile: nego cōſequētiam: vnde multe propōes ſunt poſſibiles que non poſſunt eē vere: vt oīs propoſitio eſt falſa nulla ꝓpō ē vā: hoc eſt falſuz: hoc nō ē vez ſeipſo demonſtrato: vt terminatū ē i materia inſolubilium. Etiam extra materiā inſolubilium: vt hec nō eſt vera deus ē in mēte: aut hoc nō ē demonſtrando ſubiectū eiuſdem ꝓpōnis ad cuius deſitionem deſineret ꝓpō illa q̄lz. n. illarū eſt poſſibilis ꝛ nulla ipſarū ſic ſignificans pōt eſſe vera. ¶ Quinta regula fuit iſta quicqd ſequitur ad añs ſeqꝫ ad ꝙñs. Ex q̄ inferebāꝫ alie due. prīa qcqd añcedit ad añs antecedit ad ꝙñs. ſcōa a ꝓmo ad vltimū qñ oēs ꝙñe itermedie ſunt bone ꝛ formales ꝛ nō variate. ꝙña eſt bona ꝛ formalis. ¶ Contra iſtas regulas arguitur ſic. Aliqua eſt ꝙña bona ꝛ aliquid ſequitur ad ꝙñs ipſius qō nō ſequitur ad antecedēs ipſius: ergo iſte tres regule falſe: ꝙña tz ꝛ antecedēs ꝓbatur. Nam ille

consequẽtia ẽ bona quaternarij ẽ:ergo binarij ẽ ꝛ aliquid sequitur ad ꝓns qđ nõ segtur ad añs ergo ꝛc. ꝓna tz: qꝛ ꝛtradictoꝛiũ ꝓntis repugnat formaliꝛ añcedẽti ꝛ minoꝛ ẽ ꝓbo: nã sequit binarij ẽst ergo eiꝰ medietas ẽ ꝓcise vnitas: ꝛ tñ nõ sequitur a primo ad vltimũ quaternarius est: ergo medietas eius ꝑcise est vnitas: qꝛ medietas quaternarij nõ est vnitas sed binariꝰ. Silr argm̃ fit quadrupedale ẽ: ergo bipedale ẽ: bipedale ẽ: ergo eiꝰ medietas ẽ ꝓcise pedale: ꝛ tñ nõ sequitur quadrupedale ẽ: ergo eiꝰ medietas ẽ ꝑcise pedale: qꝛ medietas quadrupedalis nõ ẽ pedale sed bipedale. ¶ Dicitur ꝙ regule iste tenent extra materiã relatiuoꝝ ꝛ hoc ꝓpter mutationem significati vltimi consequentis rõne relatiui quod variat significatũ ad variationẽ antecedẽtis. vnde aliud significat ista ꝓpositio eius medietas est vnitas cõiuncta cũ hac ꝓpositione binarius est ꝛ aliud significat cum ista quaternarius est. ¶ Cum prima autem significat ꝙ medietas binarij est vnitas qđ est verum ꝛ cum secunda significat quot medietas quaternarij est vnitas quod est falsuꝝ. ¶ Intelligitur ergo sic prima regula. ¶ Quicquid sequitur ad cõsequens sequitur ad antecedẽs manente prima significatione: ꝛ quia vltimũ cõsequens rõne relatiui nõ potest retinere primaꝝ significationẽ. ideo non est verũ si nõ sequit ex primo antecedẽte. loco ergo eius ponat vna ꝓpõ significãs idẽ cõuertibiliter sic arguẽdo quaternarius ẽ ergo binarius ẽ. binarius ẽ. ergo eiꝰ meditas ẽ vnitas: ergo a primo ad vltimũ quaternarius ẽ ergo medietas binarij est vnitas ꝛ ita in secũdo argumento debuit iferri. quadruple ẽ ergo medietas bipedalis ẽ bipedale ꝛ hoc ꝛcessũ. ¶ Secũda regula fuit ista. Si aliqua ꝛsequẽtia ẽ bona ꝛ aliqd stat cũ antecedẽte illud idez stabit cũ ꝛsequẽte. ¶ Ex qua sequitur alia. ſ. quicqd repugnat cõsequenti repugnat antecedẽti. ¶ Cõtra istas regulas arguitur sic. Ista ꝓna est bona. lignũ corrũpebatur: ergo impossibile ẽ illud esse: ꝛ tñ hec aial est. stat cum antecedẽte. ꝛ eadem non stat cũ consequente. ergo regule falsę: ꝓna tenet ꝛ añs ꝓbatur. ¶ Nam ꝙ ista ꝛsequẽtia sit bõa pꝫ. qꝛ quod semel est corruptum amplius esse non potest. ꝙ autem ista animal est. stet cum antecedente pꝫ qm̃ hec simul stant: lignum corrumpebat ꝛ aial ẽ. qꝛ quelibet illarum est vera. Sed iã ꝓbatur ꝙ illa aial ẽ nõ stat cũ antecedẽte qꝛ ista copulatiua ẽ ipossibilis aial ẽ ꝛ ipossibile est illud esse. ¶ Rndeꝛ ꝙ illa ꝓna ẽ bona lignũ corrũpebatur ergo ipossibile est illud esse ꝛ sicut ista aial est stat cũ ante ita stat cũ consequente. ¶ Et cũ dr̃ ista copulatiua est impossibilis aial est: ꝛ impossibile est illud esse verũ ergo ista aial ẽ non stat cũ cõsequẽte. nego cõsequẽtiã qꝛ scõa ꝑs huius copulatiue nõ est consequens prime ꝓne nec secum cõuertibile qꝛ relatiuũ hꝫ aliud ꝛ aliud significatũ ꝓpter mutationẽ ãtecedẽtis. ꝛ si dicitur quomodo ergo stat ista aial ẽ cũ ꝛsequẽte dr̃ ꝙ non oportet ꝓiũgere ipaꝫ copulatiue sed sufficit ꝙ quelꝫ istaꝝ sit vera vnde hec stant simul tu es hõ. tu es albꝰ lꝫ ex eis nõ fiat copulatiua. ¶ Et si opponens velit oino vnam copulatiuaꝝ detur ista. aial ẽ ꝛ lignũ corrũpebatur ꝛ impossibile ẽ illud eẽ. referendo semp ly illõ ad ly lignũ. illa copulatiua ẽ vera. ergo prima ꝑs stat cũ vltima. ¶ Septima regula fuit ista. Si aliq̃ ꝓna est bona scita a te esse bona ꝛ añs ẽ a te cõcedẽdũ ꝓns eiusdẽ ẽ concedẽdũ a te. ¶ Ex qua iferebatur ꝙ si añs ẽ concedẽdũ ꝛ consequens negandũ nõ vꝫ ꝓna. ¶ Contra istas regulas arguit sic ꝛ pono ꝙ ꝛstius ꝓne hõ currit: ergo risibile currit antecedens sit tibi positũ ꝛ a te admissum: ꝓnsvero sit tibi ꝓpositũ. isto posito arguitur sic ista ꝓna ẽ bona scita a te esse bona: hõ currit: ergo risibile currit. quia scis ꝙ arguitur a vno cõuertibili ad reliquũ: añs ẽ ꝛcedẽdũ a te: qꝛ tibi ẽ positũ ꝛ a te admissum ꝛ ꝓns negãdũ. qꝛ ẽ tibi depositũ ꝛ a te admissum. ergo regule false. ¶ Ideo dicitur admittendo casum. Et cõcedo ꝙ huius cõsequẽtie añs est cõcedendũ ꝛ cõsequens negandũ: pp argumẽtũ factũ sed nego ꝙ ista ꝓna sit bona scita a me esse bona: qm̃ ex duobus cõcessis sequitur oppositũ illius. segtur. n. antecedẽs ẽ ꝛcedẽdũ a te ꝛ ꝓns negãdũ. ergo ista ꝓna nõ ẽ scita a te esse bona. ¶ Ultima rla fuit ista. Si aliqua ẽ ꝓna bõa scita a te eẽ bona: ꝛ añs ẽ scitũ a te. ergo ꝛ ꝓns est scitum a te. Ex qua sequitur ꝙ si antecedẽs ẽ scitũ a te: ꝛ ꝛsequẽs nõ ẽ scitũ. non scitur ꝛsequẽtiaꝝ eẽ bonã. ¶ Cõtra istas regulas arguitur sic. hec ꝛsequẽtia ẽ scita a te eẽ bona hoc ẽ nescitum a te: ergo hoc ẽ nescitum a te demonstrãdo cõsequẽs ꝑ vtrũqꝫ hoc ꝛ antecedẽs ẽ scitũ a te ꝛ ꝛsequens nõ: ergo regule false. ꝛsequẽtia tꝫ ꝛ probat prima ꝑs antecedẽtis. nã tu scis ꝙ ibi arguit ab vna cõuertibili ad reliquũ. ꝛ ꝙ oppositũ cõsequẽtis repugnat antecedenti ergo tu scis ꝛsequẽtiã illã eẽ bonã. ꝛ scõa ꝑs antecedẽtis ꝓbatur. Nã consequẽs ẽ necessariũ a te ꝛ antecedẽs scit significare adequate ꝙ ipsum ẽ nescitũ a te: ergo antecedẽs ẽ scitũ a te. ꝛ cõsequẽs nescitũ. pꝫ ꝛsequentia. nã vel ꝓns ẽ scitũ a te vel nescitum: si ẽ nescitum habeo intentum. si scitum ꝛ ipm adequate significat ꝙ hoc est nescitũ a te demonstrãdo idẽ ꝓns. ergo illud ꝓns nõ ẽ scitũ a te. ¶ Rndeꝛ ꝙ ista ꝓna non vꝫ. hoc ẽ nescitũ a te. ergo hoc ẽ nescituꝫ a te. nec arguitur ab vno cõuertibili ad reliquuꝫ nec oppositum consequentis repugnat antecedẽti. quia antecedens non est insolubile: sed consequens est insolubile significans hypothetice copulatiue: quot hoc ẽ nescituꝫ a te: ꝛ quot hoc ẽ scitum a te. cuius contradictoriuꝫ nõ est illud: hoc non est nescitum a te aut illud hoc est scitum a te

sed illud non hoc est nescitum a te significans di
iunctiue: ꝙ hoc est scitū a te: vel ꝙ hoc non est sci
tum a te: quod est verum ratione secunde partis
¶ Eodem mō dicitur ad rōnem vel cōsequen-
tiā predictaz sicut ad istā: hoc est falsū: demōstrā
do consequens semp cōcedendo tales ꝙnas. ꝛ di
co eas non valere: qz consequens est ĩsolubile fal-
sum ꝛ añs est ꝓpō vera nō insolubilis: quare ꝛc.

Regularum particularium prima erat
ista. Ab inferiori ad suum superius affir
matiue ꝛ sine distributiōe ꝛ sine signo cō
fusionis impediente: ꝙsequentia est bona. ¶ Lō
tra illam regulam arguitur sic. Illa ꝙsequentia
nō valet: tu es apparens asinus. ergo tu es aliq̄-
lis asinus. ꝛ tamē arguitur per regulā: ergo regu
la falsa: ꝙsequentia ꝓz cū minori qz ly apparens
est terminus inferior ad ly aliquale: ꝛ maior ꝓz.
qz antecedens est possibile: ꝛ ꝙsequens impossibi
le. Nā possibile est quot tu sis apparens asinus:
sed non est possibile quot tu sis aliqualis asinus
sicut non est possibile ꝙ tu sis asinus: ¶ Respō-
detur ꝙ non arguitur ꝑm intellectum regule q ē
iste. Ab inferiori ad suum superius ratione toti-
us extremi sine impedimento precedente est bo
num argumentū. sed non arguitur in proposito
rōne totius extremi: sed partis solūmō qz ly appa
rens asiñ nō est terminꝰ inferior ad aliqualis asi
nꝰ: sed bene ad aliqualis apparens asiñ. sicut ly
appens ad ly aliquale vnde bene seqr̄ tu es appa
rēs: ergo tu es aliqualis ita bñ seqtur tu es appa
rens asinus ergo tu es aliq̄lis apparens asiñ: vñ
ꝙsimiles consequētie in ceteris non valent: vt tu
es pater sortis: ergo tu es aliquid sortis: tu es do-
minus pla. ergo tu es aliquid pla. ¶ Secūda re
gula erat ista. Ab inferiori ad suum superius di-
stributiue: non valet argumentuz. ¶ Lōtra istā
regulā arguitur sic. Ista consequentia est bona:
nullus binarius est: ergo nullus numerus ē: ꝛ ar
guitur per regulam: ergo regula falsa: tz conseqn
tia cum maiori: quia oppositum consequentis re
pugnat antecedenti. ſ. nullus binarius. ꝛ aliquis
numerus est. non enim datur aliquis numerꝰ qn
iste sit binarius vel includens binarium. Eodez
modo potest argui in simili. vt nulla propositio
vera scitur: ergo nulla propositio scitur. consequē
tia est bona. quia oppositum consequentis repu-
gnat antecedenti ꝛ tamen arguitur distributiue
ab inferiori ad suum superius sicut enim propo-
sitio vera est terminus inferior ad ly propositio.
cum omnis ꝓpō vera sit propositio ꝛ non ecōuer
so sic omnis binarius est numerꝰ ꝛ nō ecōuer
so. Ideo dicitur ꝙ regula non dicit nunquaz va-
lere consequentia ab inferiori ad suum superius
distributiue. sed ꝙ plurimū nō valet ꝛ formaliter
ꝛ nūquā de forma predicte cōsequentie formales
sunt quia cuiuslibet earum oppositum consequē
tis formaliter repugnat antecedenti. sed nō sunt
bone de forma. qz consimiles in forma non valēt
qz nō sequitur nullus numerus ternarius est: er
go nullus numerus est: nec sequitur: nulla ꝓpositio
vera videt vel intelligitur: ergo nulla ꝓpō vide
tur vl intelligitur. Si ergo ꝙñe ille bone sunt hoc
est soluz gratia materie: vnde prima est bona gra
tia materie: quia impossibile est numerum esse: ꝛ
non esse binarium: secunda similiter tenet gratia
materie vel terminorum: qz nihil scitur nisi verū
nec est possibile aliquam propositionem falsaz sci
ri. ¶ Tertia regula fuit illa. Ab inferiori ad suū
superius negatiue postposita ꝛ cuz debito medio
est bonum argumentum. ¶ Contra arguitur sic
Ista consequentia non valet: sciens istam propo
sitionem non est aliquid demonstrando istaz ho
mo est asinus: ꝛ ista ꝓpositio est aliqua propositio
ergo sciens aliquam propositionem non est ali-
quid: ꝛ tamen arguitur per regulam: ergo regula
falsa consequentia tenet cum minori: ꝛ maior ꝓ
batur. Nam antecedens est verum ꝛ consequēs
falsum: ergo ista consequentia non valet: quot an
tecedens sit verum: patet pro secunda parte ꝛ
pro prima similiter: quia suum contradictoriū
est falsum. ſ. omne sciens istam propositionez est
aliquid. ¶ Respondetur ꝙ ista consequentia nō
valet nec arguitur cum debito medio: quia subie
ctum prime propositionis debuit esse subiectum
secunde sic arguendo sciens istam non est aliqd
ꝛ sciens istam est. ergo ꝛc. ꝛ tunc concedo conse-
quentiam sed nego minorem. ¶ Notanduz cir-
ca hanc regulam ꝙ si argueretur ab inferiori ad
suum superius distributiue negatione postposita
non arguitur secundum regulam vt patet in exē
plo illo omnis homo currit: omnis homo est aial
ergo omne animal non currit. Intelligitur enim
sic regula. Ab inferiori. ad suum superius non di
stributum negatiōe postposita est bona cōsequen
tia. ¶ Quarta regula erat ista. A supiori ad suū
inferius affirmatiue ꝛ sine distributione: non va-
let argumentum. ¶ Contra istam regulam pro
cedunt argumenta facta contra regulam imme
diate p̄cedentem. arguendo ex opposito conseqn
tis ad oppositum antecedentis. vt aliquis nume
rus est: ergo binarius est: aliqua propositio scitur
ergo propositio vera scitur: sed arguitur speciali-
ter. illa consequentia est bona. tu es animal. er-
go tu es homo. ꝛ tamē arguitur a superiori ad suū
inferius affirmatiue sine distributione ergo ꝛc. te
net consequentia. ꝛ antecedens probatur: qz non
sequitur tu es animal. ergo tu es: a tertio adiacē
te ad secundum adiacēs. tu es ergo tu es tu. patz
ꝙña. quia oppositū consequentis formaliter repu
gnat añti ꝛ vltra tu es tu. ergo tu es homo. tz ꝙña
per primam regulam ab inferiori ad suū superiꝰ
affirmatiue ꝛ sine ipedimento. ergo a prio ad vl-

timũ sequitur tu es animal:ergo tu es hõ. ¶ Ad hoc dr vt prius ꝙ quelz ista ꝫ ña rũ est bona ꝛ formalis.nõ tñ arguit ꝫtra regulã implicite asseren tẽ ꝙ nulla talis sit bõa de forma:vñ cõsimiles in forma nõ tenent.qz nõ sequitur aliqs numerus ẽ ergo trinarius est.aliqua ꝓpõ intellisit: ergo ꝓpõ va intelligit:nec segtur hoc est aial demonstrãdo asinũ.ergo hoc est hõ. ¶ Quarta rla fuit ista. A superiori ad suũ inferius distributiue affirmatiue. nõ valet ña nisi cum debito medio. ¶ Contra arguitur sic. Ista cõsequentia est bona omne animal currit.ergo ois hõ currit.ꝛ tñ ar a supiori ad suũ iferius distributiue affirmatiue sine debito medio.ergo regula falsa.ña tz cum minori ꝛ maiori pbo.ꝫtradictoriũ ñtis repugnat añti.ergo cõsequẽtia bõa : añs ꝓbat.qm hec repugnãt oẽ aial currit.ꝛ hõ nõ currit:qz ex ipsis sequit ipossibile. vz hõ nõ ẽ aial in quarto mõ secũde figure. ¶ Dicẽdũ ꝙ illa ña est bona nõ quidem formalis nec de forma.nõ formalis.qz oppositũ ñtis est imagia bile stare cũ añte absqz ꝫtradictõne.neqz ẽt õ forma:qz aliqua sibi ñsimilis i forma ñ vz.vt oẽ aial currit.ergo glz hõ currit.sed ẽ bona materialis seu gra materie.qz impossibile est hoiem nõ eẽ.tz enim hec medium necessarium.ois hõ est aial. Silr sequit gra materie oẽ aial est.ergo ois hõ ẽ:qz ꝟle quẽs est necessariũ.sequitur etiam ois hõ ẽ asin⁹. qz antecedẽs ẽ impossibile simpliciter vnde nõ ẽ aliqua rla ꝫtra quã nõ ꝓcedit argm gra materie:aut qa ñtis est necessarium:vel gra alicuius alterius medij necessarij ꝛ ineuitabilis vt in prioribus ñtius dictum est. ¶ Sexta regula fuit ista. A superiori ad suũ inferius negatiõe prepolita distribuẽte superius.est bonum argm. ¶ Contra istã regulaz arguitur sic. Ista ña nõ valet.nõ contingenter hõ est aial:ergo non contingenter tu es aial: ꝛ tñ arguitur per regulã.ergo regula falsa:ña tz: probatur prima ps añtis:qz añs est vez ꝛ ñs falsuz: vt pz assignando suũ contradictoriũ.hec enim ẽ falsa contingẽter hõ ẽ aial.ꝛ hec est vera contigẽter tu es animal:ꝛ secũda ps antecedentis probatur.nam quot hic arguatur a superiori ad suum inferius:ꝛ ꝙ negatiõe distribuẽte manifestũ ẽ:qz remota negatiõe ly hõ non staret distributiue :ergo per aduentum eius stat distributiue:pz ña ꝓ istam regulam quicquid mobilitat immobilitatum immobilitat mobilitatuz. ¶ Respondetur ꝙ trinus aliqñ stat distributiue mobiliter quãdo ipsum nõ ꝓcedit nisi vnũ signũ distributiuũ : vt ois homo ẽ. Aliqñ stat distributiue imobiliter qñ ipz ꝓcedũt duo signa quorum vnũ habet vim distribuendi :ꝛ reliquũ confundẽdi cõfuse tñ imobiliter quapropter dico ꝙ non arguitur ꝫtra intellectum regule ꝓ est iste a superiori ad suũ inferius negatiõe ꝓpolita distributiue mobiliter ẽ bona ña sed tñ in proposito non distribuitur superius mobiliter propter impedimentum isti⁹ termini contingenter:quia non lz descẽdere vt argm in parte ostendit:ꝓpter eandẽ nõ sequitur: tu nõ incipis esse coloratus:ergo tu incipis esse albus:qz ex opposito non sequitur oppositum vt in capitulo patuit inceptionis:ꝛ tamen arguit distributiue negatiue:si ergo queritur qd impedit:dico ꝙ illud ꝙ hũ icipit imobilitat eũdẽ terminũ quẽ distribuit precedens negatio:quare ꝛc̃.

¶ Obiectiones ꝫtra regulas quarti capituli.

Contra regulas quarti capituli sufficienter est argutũ in materia isolubilium specialioribus tñ medijs arguo cõtra easdẽ: quarum prima fuit ista. Ab vniuersali ad suaz ꝓticularem indefinitam vel subalternam ẽ bõa cõsequentia. ¶ Cõtra quã regulã arguitur sic. ista consequentia nõ vz:incipit oẽ ens eẽ:ergo incipit aliquod ens esse:ꝛ tamen arguit per regulam ergo regula falsa:tz ña ꝛ prima ps añtis ꝓbat nã añs est vez ꝛ ñs falsum:ergo ña nõ vz : ꝙ añs sit verum probatur. Nam oẽ ens est ꝛ nõ immediate ante istãs pñs oẽ ens fuit:quia nũquã istãs pñs fuit :ergo incipit oẽ ens eẽ :pz ña ab exponẽtib⁹ ad expositũ:ꝙ ãt ñs sit falsum.pz qz nũc aliquid ẽ ꝛ immediate ante instans ꝑsens aligd fuit ꝛ immediate p⁹ istãs ꝑsens aligd erit ergo falsũ ẽ ꝙ iã icipiat aligd eẽ seu aliqd ens esse quod idẽ est. Sed scda ps principalis antecedẽtis arguit. nã hec ẽ vis:incipit oẽ ens eẽ:qz in ea subiicit terminus cõis signo vniuersali determinat⁹ distributiue:ꝛ hec ẽ sua pticularis incipit aliqd ens eẽ:quia in ea subijcitur terminus cõis signo pticulari determinat⁹:ergo ar per regulã. ¶ Dicẽdũ breuiter ꝙ non ar ꝓ regulã:qm nec antecedẽs nec ꝛse quẽs ẽ alicui⁹ quãtitatis:ꝛ tunc ad ꝓbationez in ista ꝓpõne incipit oẽ ens esse subiicit termin⁹ cõmunis signo vli distributiue determinat⁹ ergo est vniuersalis:nego ꝛsequẽtiã:ꝛ si allegaret rla :dico ꝙ itelligit de distributiõe mobili ꝛ nõ imobili sed iã ly ens distribuit imobiliter:ꝓpea sic glosa regula. ℣ Propõ vlis ẽ illa i qua subijcit terminus cõis signo vli distributiue determinatus existẽte aliquid illi⁹:quod dico pp preiacẽs isti⁹ ois hõ ẽ aial:i qua subijcitur termin⁹ cõis signo vli distributiue mobiliter determinatus:sed illud signum nõ ẽ ps ꝓtiacentis:lz sit pars vlis:de pticulari añ non procedit argumẽtũ :qz in regula additur solo signo particulari determinatus sed iam vltra signũ determinatur ly ens hoc verbo incipit ex quo stat ꝛfuse tm̃.iõ sit hec regula: propõ particularis est illa in qua subiicitur terminus cõis solo signo pticulari determinatus existẽte aliqd istius qõ dico similiter pp preiacens:propõnis pticularis. ¶ Scda resula fuit ista. A pticulari vel idefinita ad suã vlez:nõ valet argumentũ. ¶ Cõtra

istã regulã arguit sic. Ista ꝓña est bona aial ẽ hõ ergo oẽ aial est hõ. z ꝓ ꝓñs ql̃bet alia vꝫ ab ideſinita ad suã vlẽ ꝓña tꝫ. z añs ꝓbat hec ꝓpõ aial est hõ. significat oẽ aial esse hoiez. ſꝫ ois ꝓpõ significat qcqd ſequit ad eã. igit ista ꝓña est bona. ꝓña tꝫ cũ minori. qꝫ est regula. z maiorẽ ꝓbo subiectũ isti⁹ ꝓpõnis aial est hõ. significat oẽ aial z ꝑdicatũ hoiem z copulã eẽ. z tota ꝓpõ significat iuxta cõpositiõez suoꝝ terminoꝝ. ergo ista ꝓpõ significat oẽ aial esse hoiez ꝓña pꝫ. qꝫ isto mõ inuestigat significatum ꝓpõnis. ¶ Rñdet negãdo scdam ꝓñam z ad ꝓbationem ꝫcedo ꝙ ista aial est hõ significat omne aial esse hoiez nõ adequate ꝑma rie ſꝫ scdarie. z ad argumentũ nego istam ꝓñam ista ꝓpositio. oẽ aial est hõ. significat omne aial esse hoiem. z ois propositio significat qcqd sequitur ad eaz. ergo ista ꝓña est bona. nego ꝓñam. qꝫ sicut ois propositio significat qcqd sequit ad eã. non tñ qcquid propositio significat sequitur ad eaz verũtamen bene sequitur ista aial est hõ significat adequate omne aial esse hominẽ. ergo ista consequentia fuit bona. sed negatur añs. qꝫ nulla propositio mundi significat adequate. oẽ aial eẽ hominem. nisi aliqua talis oẽ aial est hõ. ¶ Tertia regula fuit ista. Ab vli affirmatiua ad omnes suas singulares tã collectiue ꝙ diuisiue sumptas est bonũ argumẽtũ cũ debito medio. z ecõuerſo collectiue. ¶ Contra istã regulã arguitur sic. Ista ꝫsequentia non vꝫ. Necessario ois hõ ẽ aial. z isti sunt oẽs hoies ergo necessario iste homo est aial. z iste hõ est aial. z sic de singulis z tamen arguitur ꝑ regulã ergo regula falsa. ꝓña tꝫ cum minori z maiori pꝫ per exponentes istius termini necessario. Ex eodez medio arguitur ꝙ nõ valet argumentum ab vli ad suã singularẽ cum debito medio sic arguendo necessario omnis hõ est. sed tu es hõ. ergo necessario tu es. añs est vez et ꝓñs falsum. Ex eodem etiã fundamento arguitur ꝙ non valet argumentũ a singularib⁹ sufficienter enumeratis cũ debito medio ad suam vniuersalem. qꝫ nõ sequitur. ꝫtingenter iste hõ ẽ z contingenter iste homo est: et sic de singulis et isti sunt omnes homines: ergo contingenter omnis hõ est pꝫ ꝑ expositionem isti⁹ termini contingenter: qꝫ antecedens ẽ verum et ꝓñs falsum: et per ꝓñs ꝓñtia nõ valet. Ideo breuiter respondeo et dico quod nullo mõ arguitur ꝑ regulã. qꝫ nulla istarum est alicui⁹ quãtitatis. ſ. necessario omnis hõ est aial: ꝫtingenter ois hõ est aial necessario iste hõ ẽ aial. ꝫtingenter iste homo ẽ aial. primo due non sũt vles. qꝫ ipsarũ subiecta immobiliter distribuunt. alie due non sunt singulares. qꝫ subiicitur termin⁹ cõis determinatus non solũmõ. ꝓnoie demonstratiuo imo alio terio probabili vꝫ terio modali. Ideo sic intelligit diffinitio propositionis singularis. ꝓpõ singularis est illa i q̃ subijcitur termin⁹ discret⁹ aut termin⁹ cõis cũ ꝓnoie demõstratio nullo signo ꝓbabili precedẽte. Ex q̃ diffinitõe segit ꝙ si ꝓnomẽ pluralis numeri sit termin⁹ discret⁹ ista tũc nõ ẽ singularis. oẽs isti currũt qꝫ subiicit terius cõis signo ꝓbabili ꝑcedente. ¶ Quarta regula fuit ista. Ab vli negatia ad quãlibet suarũ singularium ẽ bonũ argumẽtuz. ¶ Cõtra arguit sic. Ista ꝓña nõ vꝫ. nulla chimera que currit mouet. ergo ista chimera que currit ñ mouet. z tñ arguit ꝑ regulã. ergo regula falsa. ꝓña tꝫ cũ minori. z maiori ꝓbat. añs. ꝑ. ẽ verus vt pꝫ z ꝓñs falsuz. ergo ꝓña nõ vꝫ ꝙ ꝓñs. si falsuz. ꝓbat. nã segit ista chiera que currit nõ mouet ergo ista chimera currit z illa nõ mouet: ꝓña tꝫ. qꝫ relatiuũ resoluit i z. et illud. ſꝫ ꝓñs ẽ falsuz. qꝫ ẽ vna copulatia affirmatia cui⁹ ꝓria pars ẽ falsa. ergo añs ẽ falsuz. qõ erat ꝓbãdũ. ¶ Rñdet cõcedendo ꝓñaz ꝑdcãz. z cũ dr añs ẽ verũ z ꝓñs falsũ nego ꝙ ꝓñs sit falsuz qꝫ suũ ꝫtradictoriũ ẽ falsuz ſ. ista chimera q̃ currit mouet. z tũc ad ꝓbatõem falsitatis. nego istã ꝓñaz: ista chimera q̃ currit nõ mouet. ergo ista chimera currit. z illa nõ mouet Et tũc ad regulã. relatiuũ q q̃ qõ resoluit i cõiunctionẽ copulatiuã z ꝓnomẽ demõstratiuũ. verũ i affirmatis. ſꝫ nõ i negatis. ꝓpterea bñ sequit ista chimera q̃ currit mouet. ergo ista chiera currit z ipa mouet: qꝫ ergo li q̃ i affirmatia resoluit i ꝓñctõez copulatiuã z ꝓnomẽ demõstratiuũ: iõ i negatia ꝫtradictoria dꝫ resolui i ꝓñctõez disiunctiuã z ꝓnomẽ demõstratiuũ. sic dicẽdo. ista chimera currit vl ipsa mouet. pꝫ ꝓña: qꝫ qcqd significat vnũ ꝫtradictoriũ copulatie significat aliũ disiunctiue. ¶ Notãdũ circa istã regulã ꝙ si subiectum singularis supponit ꝑ aliquo ꝑ quo nõ supponit subiectuz vlis arguẽdo tũc ab vli ad istã singularẽ: nõ arguitur per regulaz: qꝫ ista nõ ẽ eius singularis. verbi gra nullus hõ currit. ergo iste hõ nõ currit: null⁹ hõ ẽ aliqs hõ: ergo iste hõ nõ ẽ aliquis hõ. pria. n. singularis: nõ ẽ singularis bui⁹ nullus homo currit: ſꝫ illius nulla hõ currit. secũda singlaris ẽ illi⁹ nulla hõ ẽ aliqs hõ. ſꝫ istius nullus hõ ẽ aliqs hõ. ¶ Quita regla fuit ista. A particulari ad suã ideſinitã z ecõuerſo tã affirmatie quã negatie ẽ bõa ꝫsequẽtia. ¶ Cõtra istã regulã arguit sic: ista ꝓña nõ vꝫ: aial ẽ gen⁹ ergo aliqõ aial ẽ sen⁹: et tñ arguit ꝑ regulã. ergo regla falsa. ꝓña tꝫ et añs ꝓbatur nã ãtecedẽs ẽ verũ vt pꝫ: ꝫsequẽs falsũ: ergo ꝫsequẽtia nõ vꝫ: ꝙ ꝫsequẽs sit falsũ ꝓbatur. qꝫ suũ ꝫtradictoriũ est verũ. vꝫ nullũ aial ẽ gen⁹ qꝫ nec hoc aial ẽ gen⁹ nec hoc: z sic ꝺ singulis ergo ꝛc. Scda ꝑs ꝓbatur. vꝫ qõ arguitur ꝑ regulaz. qꝫ aial stat utrobiqꝫ materialr ꝓbatur nã si aliq̃ istarũ staret ꝓsonalr hoc eẽt ꝓp limitationẽ isti⁹ signi aliqõ. ſꝫ illõ signũ aliqõ i alius non limitat ad suppositionẽ ꝓsonalem. ergo nec istis ꝓña tꝫ cũ maiori z minorẽ ꝓbo. nam in qualibet

istarū aliquod hō ē spēs: aliqō hō ē nomē suppōit ly hō materialr: ergo ꝛ ista aliqō aial ē genus. pz 2ña: q2 sicut ly aial ē neutri generis ita ly hō materialr sūptū. ¶ Rñdet ꝙ nō ar̄ p regulā: q2 i ista aliqō aial ē gen⁹: ly aial suppōit psonalr pp limitationē signi pticularis: ꝛ cū dr̄ i ista aliqō aial est spēs nō limitat ad suppositionē psonalē: ergo nec i ista nō vz argm̄: q2 ly hō psonalr sūptū nō ē neutri gñis. ꝛ ly aliqō ē neutri gñis. iō sibi additio nō pōt limitare ad suppositionē psonalē. sicut si adderet aliqō signū eiusdē generis vt aliqs hō ē spēs aliqua hō nō ē nomē sed ly aial psōalr sūptū est neutri gñis. Jō sibi additū signū neutri gñis limitat ipsū ad suppōnē psonalē dicēdo aliqō aial est genus aut nullū aial ē gen⁹. Si ergo q̄ritur q̄ est indefinita istius pticularis aliqō aial ē gen⁹ dicatur ꝙ ē ista. aial viuēs ē gen⁹. ꝛ isti⁹ idefinite. aial ē gen⁹ hec ē pticularis. aliquod ly animal ē genus. ¶ Notandum ꝙ opz ꝙ termi supponant p̄cise p eodē quare isti⁹ homo currit non hec est particularis aliqs homo currit: sed ē ista aliqō quod ē hō currit ꝛ isti⁹ hō currit ē hec indefinita hō masculus currit ꝛ ita ꝓportiōabilr i negatiuis dicat. ¶ Sexta rla fuit ista. A particulari vel indefinita ad oēs suas singulares diuisiue sumptas cū debito medio ē bonum argumentū. ¶ Cōtra istaz regulā arguitur sic. Jsta consequentia non vz: necessario hō est: ꝛ isti sunt oēs hoies: ergo necessario ista homo ē: vel necessario iste homo ē ꝛ sic de singulis: ꝛ tamē arguit per regulam. ergo rla falsa: consequentia tenet cū maiori: quia antecedens est verum ꝛ 2sequens falsum. ꝛ minor probatur. Naz ista necessario homo est. est ꝓpositio ꝛ nō hypothetica: ergo cathegorica. ꝛ per consequens quanta. cum ergo non sit vniuersalis. particularis vel singularis. ergo ē indefinita. cuius singularis non videtur esse alie ꝙ predicte. ¶ Jdeo dicitur ꝙ non arguitur per regulam q̄m ista nō est indefinita. necessario homo est aial. ex quo subiicit terminus cōis mediante signo. ꝛ tunc ad argumentum ista est cathegorica. ergo quanta: nego 2ñam. Et si aliquis quo ad hoc allegaretur probando istam consequentiam esse bonam respondeo ꝙ ego similiter asserui oppositū quare ꝛc̄.

¶ Obiectiones cōtra regulas. v. capi.

Vintum capitulum quasdā regulas ꝓbonebat: quaz prima fuit ista. Ab exclusiua ad vlem de terminis transpositis ꝛ ecōuerso est bona cōsequentia. Cōtra istā regulam arguitur sic. Jsta consequentia non valet: tātum asinus est hominis. ergo cuiuslibet hois ē asinus ꝛ arguitur per regulaz: ergo regula ē falsa: tz consequentia cū minori ꝛ maiori probatur: ponēdo ꝙ tu non sis aliqua possessio hominis nisi asinus. tamen sit aliquis hō qui nō habeat asinuz i possessionem: isto posito 2ñs ē falsum vt pz: añs ē verū: q2 asinus est hois ꝛ nihil nō asinus ē hois: ergo ꝛc̄. ¶ Secūdo arguit cōtra secundam regulā sic. Jsta 2ña non valet cuiuslibet hominis ē asin⁹ ergo tm̄ asinus ē hois. ꝛ tm̄ arguitur per regulam ergo regula falsa 2ña tenet cum minori ꝛ maior probatur ponēdo ꝙ quilibet homo habeat asinū ꝛ equū quo posito añs est verū p casum ꝛ 2ñs est falsum. nam aliquid nō asinus est hois ergo nō tm̄ asinus est hominis. ¶ Ad primum dicitur ꝙ non arguitur p regulā: q2 ista nō ē vniuersalr istius exclusiue: sed ista oē ens hois est asinus. rō quia i ista tm̄ asinus ē hois non distribuitur ly hominis ꝓ oi hoie sed solum pro hoie hñte aliquid. ¶ Ad scōm dicit silr ꝙ ista non ē exclusiua istius vniuersalis. sed ista tm̄ habens asinuz est hō. q2 ista ꝓpositio cuiuslibet hominis est asinus equiualet isti ois hō est habens asinū. Verūtamē q2 paucas ꝛ grossas habētes 2siderationes vt se expedirent dicerent regulas istas in obliquis non tenere. Jō i recto arguam primo cōtra primam. Jsta consequentia nō valet tm̄ ens necessario est substantia ergo ois substantia necessario est ens. ꝛ tm̄ arguit p regulam. ergo regula falsa: 2ña tz cum minori ꝛ maiori probatur. Nā añs est verū ꝛ 2ñs falsū. vt pz per exponētes. ergo 2ña non valet. ¶ Secundo arguitur 2tra secūdā regulā. Jsta 2ña non vz oēs apostoli dei sunt duodecim: ergo tantuz duodecim sunt apostoli dei tenendo ly oēs collective ergo regula falsa consequentia tenet. ꝛ añs ꝓbatur. Antecedens enim est verum vt supponitur ꝛ 2sequens falsum: q2 secūda exponens est falsa. s. nulla non duodecim sunt apostoli dei: quia petrus ꝛ paulus sunt apostoli dei: ꝛ Petrus ꝛ paulus sunt aliqua non duodecim ergo aliqua non duodecim sunt apostoli dei. ¶ Ad primum dicitur ꝙ ista non est vniuersalis istius exclusiue: sed ista omne ens necessario substantia est ens: quia sicut in exclusiua ly necessario nō determinauit istum terminum ens: sed solum ly substantia: ita in vniuersali debet esse. ¶ Ad secunduz dicitur quot quando ly omnes tenet collective sua exclusiua nō exponitur p negationez infinitantē. sed p notā pluralitatis isto modo. xii. sunt apostoli dei: ꝛ non plures ꝙ duodecim: ista ē vera ꝛ exclusiua silr. q̄n aūt ly oēs tenet diuisiue tunc eidem cor̄respondet dicta exclusiua exponentibus per negationem infinitātem: ꝛ tunc tā vniuersalis quā exclusiua esset impossibilis propter implicationē contradictionis suarum exponentiuz probatur. ꝛ pono quot sortes currat ꝛ nullus alius masculus tamen multe mulieres isto posito antecedēs est verum per exponentes ꝛ consequens falsum. quia aliquid non sortes currit ergo non tantum sor. currit. ¶ Rñdetur ꝙ ista exclusiua non est illius exceptiue. sed ipsa tantum sor. est aliquis homo currens scōm ꝙ patuit in probationibus ter.

minorū capitulo de exceptiuis vbi hec rla declarat. ¶ Tertia regula fuit ista: ab inferiori ad suū supius a pte subiecti dictiōe exclusiua addita eis dē ē bōa ꝙña. ¶ Cōtra quā arguit sic ista ꝙña ñ ē bōa: tm substantia non ē accidēs: ergo tm aliqd nō ē accidēs: z tñ aī p regulā. ergo regla falsa. cō sequētia tz cū scōa parte antecedētis: z ꝓbat prima. ¶ Nā añs ē vex z ꝙñs falsū. ergo ꝙña nō vz: ꝙ añs sit vex ꝓbat. qz substātia nō ē accns. z quodlibet nō substantia ē accns. ergo tm substātia nō ē accidēs z quod ꝙñs sit falsū pz. qz scōa exponēs ē impossibilis. s. qōlz nō aliqua ē accidēs: qz ꝑma exponēs huius ē possibilis. s. aliquid nō aliquid ē accidēs. vt bñ pz per suas resolutes. ¶ Jō dicitur ꝙ nō aī per regulā. neqz arguit ab iferiori ad suū supius: qz primit⁹ ē declaratū ꝙ termin⁹ trāscendēs nō ē supior nec iferior ad aliquid. ex quo nō ē in ꝑdicamēto nisi ipropꝛie sumendo supi⁹. p priori: aut cōmuniori qualiter nō accipit regula 2tra quā ē argutū. ¶ Aliter tñ dicit z melius ꝙ regula itelligitur affirmatiue z nō negatiue: non sequitur tātū corpus nō est indiuisibile: ergo tātū substātia ē indiuisibilis: añs. n. ē verū qz corp⁹ nō est indiuisibile: z quodlz nō corpus ē idiuisibile z tñ ꝙñs est falsū ꝓpter scōaz exponentē falsā. s. qō libet nō substātia est indiuisibile. nā albedo i pariete est nō substātia z tñ nō ē indiuisibilis qz est extensa ad extēsionē parietis. ¶ Quarta regula fuit ista. Ab inferiori ad suū superius a pte ꝑdicati dictiōe exclusiua addita subiectis nō vz ꝙña lz ecōuerso cū debito medio. ¶ Cōtra quā arguit sic. Uniuersalr sequitur aliquid tm: bō ē aial: aliqd tm sor. ē bō. ergo aliquid tm sor. est aial: qz oppositū ꝙñtis nō stat cū añte z tñ arguit ꝑ regulaz ergo regula falsa: cōsequētia tz cū miori: qz dictio exclusiua addit in secūda ꝓpōne z nō copule nec predicato ergo subiecto. ¶ Secūdo arguo ꝙ ecōuerso nō vz argm cū debito medio qz nō segit tm est risibilis. ergo antixps est risibilis tm ē antixps z tñ arguit ꝑ regulā ergo regula falsa: tz ꝙña cū minori z maior ꝓbatur. ¶ Nā añs ē verū z ꝙñs flz ergo ꝙña nō vz. ꝙ autē cōsequēs sit falsū manifestum est. sed ꝓbatur añs. ¶ Nam oē risibile ē bō ergo tantū bō est risibilis tenet consequentia ab vniuersali ad suā exclusiuam. Secunda vero ps ꝓbatur. nā antixps potest ridere ergo antixps est risibilis pz ꝙña ab vno conuertibili ad reliquum. ¶ Ad primā rōnē dico ꝙ dictio exclusiua nō addit subiecto solum sed parti solūmō quia ex ipsa z alio termino fit vnum subiectum: sed bñ addit subiecto dicendo tantum bō currit: quia ly homo est subiectum z non pars subiecti negatur ergo ista consequētia dictio exclusiua ponitur in illa ꝓpositione z non additur copule neqz predicato: ergo additur subiecto. sufficit enim quod addatur parti subiectivel predicati. ¶ Ad scōaz rationem dicitur ꝙ ly risibile tupliciter sumitur scilicet ampliative z non ampliative: primo modo non quertitur cū ly homo sed secundo modo sumendo: ergo primo modo tā in minori quā in maiori negatur cōsequētia: qz in añte ampliatur tā ly bō ꝙ ly antixps z non in ꝙñte. ideo bene segtur ergo tm bō pōt esse antixps. Si autem sumatur secūdo modo cōcedo maiorem: cui respōdet dicta vniuersalis z nego minorem: z tunc ad argumētum antixps pōt ridere. ergo antixps ē risibilis. non valet argumētū nec arguitur abvno cōuertibili ad reliquū: qz dictum est quot ly risibile non tenetur ampliative. ¶ Cōtra alias tres regulas non arguo quia ex ꝓrioribus solum modo inferuntur. quare ꝛc̄.

¶ Obiectiones contra regulas pertinent. z ím perti. tex.

Pertinentium atqz impertinentium terminorū prima regula fuit illa. Ab affirmatiua vnius disperati ad negatiuā alteri⁹ est bona ꝙña. Cōtra quā arguitur sic. Jsta consequentia non valet brunellus est asinus. ergo brunellus non est risibilis. z tamen arguitur ꝑ regulam ergo regula falsa: cōsequentia tenet cū minori: quia asinus z risibile sunt termini disperati: sicut homo z asinus z probatur maior. nam añs est verū z cōsequēs falsum. ergo ꝛc̄. Probatur z facio istam cōsequentiam brunellus est hominis ergo brunellus ē risibilis: ꝙña tz ab vno conuertibili ad reliquū: z añs ē vex vt suppono. ergo ꝙñs sed ꝙñs ē ꝛadictoriū primi cōsequētis ergo principale ꝙñs est falsū qd erat probādū. ¶ Dicitur dubitādo ista ꝙñam brunellus ē asinus ergo brunellus nō ē risibilis: qz dubitatur qualiter teneatur ly risibilis: vtrū in ptē casu an in gtē. si primo mō ꝙceditur ꝙña z ꝙñs z tūc ad improbationē nego illā ꝙñam brunellus ē bois. ergo brunellus est risibilis: qz lz ly bō z risibile conuertantur ac etiam bois z risibilis in obliquo: non tamē hic quando diffoꝛmiter sumuntur vnū. s. in recto z alterū in obliquo. Si aūt sumūtur ly risibile in gtē casu nego illam ꝙñam brunellus est asin⁹: ergo brunellus nō ē risibilis qz nō arguitur ꝑ regulā. Licet. n. asinus z risibile sint termini disperati: non tamen asinus z risibilis in obliquo. Jdeo ꝙcedo illa duo stare simul quilbz asinus ē risibilis z nullus asinus ē risibilis. tenēdo ly risibilis i prima in gtē: z in secūda in ntē: nec sunt contraria: vel alteri⁹ oppōit. ¶ Scōa regula fuit ista. qñ cūqz fūt due ꝓpōnes: quarū subiecta quertūtur atqz predicata manente cōsimili denoiatiōe ab vna ad reliquā est bona ꝙña. ¶ Cōtra istā regulā arguitur sic. Jsta ꝙña non valet quilz homo ē vnus bō ergo oīs bō est vn⁹ bō z tñ arguitur ꝑ regulā. ergo regula falsa ꝙña tz cuz minori qz subiecta z predicata ꝙertuntur manēte ꝙsili denoia-

tiõe ꝛ prima ps añtis ꝓbatur ex eo ꝙ añs ẽ verũ vt pz ꝑ exponẽtes:ꝛ 2ñs ẽ falsũ qꝛ aliquid ẽ hõ ꝙ uõ ẽ nisi vn⁹ hõ. ¶ Rñdetur ꝙ subiecta nõ cõuertunt. lz sint silia:nõ.n.sequitur ly hõ ꝛ hõ 2uertũtur. ergo subiecta 2uertunt .qꝛ lz ly hõ ꝛ ly hõ cõuertant:ẽ ly hõ ꝛ ly hõ nõ 2uertunt vnde subiecta istaꝫ nõ 2uertũtur hõ currit ꝛ hõ ẽ spẽs: non obstãte ꝙ sint silia qꝛ ly hõ i ꝓpria supponit ꝓsona liter ꝛ i scõda materialiter. ita i ꝓposito subiecta istaꝫ nõ 2uertuntur quilz hõ ẽ vn⁹ hõ ois hõ ẽ vn⁹ homo .quia licet sint silia ꝛ ꝓsonaliꝫ supponant ñ tñ supponũt ꝑcise pro eisdẽ. sed in ꝑma ꝑ masculo sexu solũmõ ꝛ in secũda ꝑ vtroqꝫ sexu sed tunc 2uertuntur ly hõ ꝛ ly hõ quando supponũt eodẽ modo ꝛ ꝑcise ꝑ eisdẽ: vt ois hõ ẽ rõnalis ꝛ ois hõ ẽ risibilis. ¶ Eodẽ mõ dr̃ de ly hõ ꝛ ly risibile: ga aliquando conuertuntur aliquando nõ. ¶ Tertia regula fuit ista .Ab vno 2uertibili ad reliquũ est bona consequentia. Cõtra quã arguit̃ sic. ista 2ña non valet. sor. scis esse hoiez: ergo sor. scis esse risibilez. ꝛ tñ arguit̃ ꝑ regulã: ergo regula falsa cõ sequẽtia tz cũ minori. qꝛ hõ ꝛ risibilis cõuertunt̃ ꝛ maior ꝓbatur. nam casu possibili posito antecedens est verũ ꝛ 2ñs falsũ. ergo 2sequẽtia nõ vz antecedens ꝓbo ꝛ pono quot sor. scias eẽ hoiez nescias tamen que sit ꝓpria passio hominis. sed credas quot risibile sit ꝓpria passio asini. illo posito antecedẽs est verũ ꝛ 2ñs falsũ: qꝛ sortem credis formaliter non esse risibile sicut credis ipsuz non esse asinum. ergo sortem nõ scis eẽ risibilẽ. ¶ Jõ dicitur ꝙ ab vno cõuertibili ad reliquũ rõne totius extremi est bonum argumẽtũ: rõne aũt ptis fallit 2ña: sicut in ꝓposito qꝛ ly hominem ꝛ ly risibile non supponunt predicata. sed ista sciens eẽ hoiem: ꝛ eẽ risibile que inuicem conuertuntur. exemplum habetur i alijs terminis vnde cõtradictoriũ ꝛ 2tradictoriũ 2tradictorij inuicem cõuertuntur: quia si contradictoriũ ẽ verum vel falsuz. tunc contradictorium cõtradictorij ẽ hmõi ꝛ tñ nõ sequitur 2tradictoriũ a ẽ verũ ergo contradictorium contradictorij a est verũ posito ꝙ oẽ a sit ista hõ ẽ asinus. tunc enim est antecedens verũ ꝛ cõsequens falsũ. Si enim contradictorium contradictorii a est vez: ꝛ oẽ a est contradictoriũ contradictorij ergo ẽ vez: quod ẽ falsũ. Defectus ergo stat in hoc: qꝛ nõ arguit̃ rõne toti⁹ extremi. sed rõne ptis: lz. n. 2tradictorium ꝛ 2tradictoriũ contradictorij conuertantur: non tñ 2tradictoriũ a ꝛ 2tradictoriũ 2tradictorij. ¶ Quarta regula fuit ista ab vno correlatiuorũ ad reliquũ ꝓpõnib⁹ existentibus de secundo adiacẽte est bonũ argumẽtum. ¶ Cõtra quã sic arguitur. Jsta 2ña nõ vz. pater est ergo filius: ꝛ tamen arguitur ꝑ regulam ergo regula fla: tz 2ña cũ minori: ꝛ maiorem probo: nam casu possibili ꝓposito añs ẽ vez ꝛ 2ñs fl̃z ergo 2ña nõ vz: añs ꝓbatur . Nam dato quot ois pater hz filiam ꝛ non filium: est tũc añs vez ꝛ consequens falsum. ¶ Dicendum ꝙ non arguit̃ ꝑ regulam qꝛ pater ꝛ filius non sunt correlatiua sicut nec mater ꝛ filia. stat enim patrez eẽ ꝛ nõ habere filium sicut stat matrem esse ꝛ non habere filiaz sed ista disiunctiua sunt correletiua vz pater vel mater filius vel filia. ¶ Quinta regula fuit ista. Termino priuatiuo ad terminũ infinitũ est bona 2sequentia. ¶ Cõtra istam regulam arguitur sic. Jsta consequentia nõ vz. A fuit infinitum. ergo a fuit nõ finitum ꝛ tñ arguit̃ per regulã ergo regula falsa: 2ña tz cũ minori ꝛ maiorem ꝓbo: ponendo ꝙ a fuerit totum tps infinitũ ꝑter terminatum ad primũ instans hore ꝑterite: illo posito a fuit infinitũ a parte post: ergo falsũ est ꝙ fuit non finitum: quia ex illo consequente sequitur ꝙ non fuit finitum. ¶ Eodez modo arguitur linea est indiuisibilis ergo linea est non diuisibilis: nõ sequitur quia antecedens est verum vt patet: quia non latitudinem neqꝫ profunditatem habet: ꝛ tamen consequens est falsum quia linea est diuisibilis secundum longitudinem. ¶ Dicendum quot infinitum ꝛ indiuisibile non sunt termini ꝓuatiui: quia non dicunt defectum vt prius quia conueniunt deo quare non mirum si nulla illarum consequentiarum valet: quia non arguitur per regulam: sed bene arguitur per regulam isto modo tu es iniustus: ergo tu es non iustus: sortes est cecus ergo sortes est non videns quia cecus ꝛ iniustus sunt termini priuatiui dicentes defectũ in illis quibus conueniunt. ¶ Sexta regula fuit ista. Ab affirmatiua de predicato infinito ad negatiuam de predicato finito est bonum argumentum. ¶ Contra quam arguitur sic. Jlla cõsequẽtia nõ vz tu fuisti nõ albꝰ: ergo tu nõ fuisti albꝰ: ꝛ tñ arguit̃ per regulã: ergo regula fla: tz cõsequentia cũ minori ꝛ maiorem probo. Naz casu possibili posito añs est vez: ꝛ consequẽs falsũ: ergo consequentia nõ valet: añs ꝓbatur ꝛ pono ꝙ he ri fueris albus ꝛ prĩdie niger. illo posito atecedẽs ẽ vez. qꝛ quandocũqꝫ fuisti niger fuisti nõ albus ꝛ consequens falsum. quia suum 2tradictoriũ posi tũ est in casu . ¶ Respondet̃ ꝙ non bene infert̃ ꝑ positio de ꝑdicato finito. Deberet ergo sic argui tu fuisti non albus . ergo tu non fuisti albꝰ tu eris nõ currens. ergo aliqñ tu nõ eris currẽs. ¶ Notãdũ ꝙ in terminis obliquis non tenet regula dicta: vñ non sequitur asinus est non sortes ergo asinus non est sortes. posito quot ois asinus sit tã sor. ꝙ platonis. tunc est antecedens verum ꝛ 2ñs fl̃z similiter non sequitur sortes est non asinus ergo sor. nõ ẽ asinus. ¶ Septima regula fuit illa. A negatiua de predicato finito cum debito medio ad affirmatiuam de predicato infinito est bona 2sequentia. ¶ Cõtra istã regulam arguitur sic illa 2ña non valet a non est verum cuius 2tradicto

riū ē falsum.ꝛ a ē ergo a ē nō vez cuiꝰ ꝙtradicto-
riū ē falsū.ꝛ tñ arguitur ꝑ regulā.ergo regula ſſa
ꝟña tz cū minoꝛi.ꝛ maioꝛē ꝓbo dato ꝙ ſit iſta hō
ē aſinus.ꝛ añs.n.ē verū ꝛ ꝟñs falsū:ergo ꝟña ñ vz
ꝙ añs ſit vez ꝓbaꝫ ſcōa ps eſt vā.vt pz ꝛ pria ſiſr.
qꝛ ſuū ꝙtradictoꝛiū ē falsū ſi a ē verū cuiꝰ ꝙtradi-
ctoꝛiū eſt falsū.Quot añt antecedens ſit vez añ
ſic.ꝛ facio tibi iſtā ꝟñam.a non eſt vez cuiꝰ ꝙtra-
dictoꝛiū ē falsū.ergo a ē falsū cuiꝰ ꝙtradictoꝛiū eſt
falsū ꝟña tz.qꝛ falsū ꝛ nō vez ꝙuertuntur.ꝛ añs ē
ꝑpoſſibile.ergo ꝛ ꝟñs. ¶ Reſpondeꝫ cōcedēdo re
gulā ꝛ ꝟñam factā ꝙtra illā.ꝛ nego ꝙ ꝟñs ſit ſſm
ꝛ tūc ad argumētū a ē nō vez cuiꝰ ꝙtradictoꝛiuz
eſt falsum:ergo a eſt falsum cuius ꝙtradictoꝛiū ē
falsū.nego ꝟñam.ꝛ qñ dī nō vez ꝛ falsū ꝙuertun
tur concedo.ergo iſta ꝟña ē bona nego argm̄.qꝛ
nō arguitur ab vno ꝙuertibili ad reliquū rōne to
tiꝰ extremi ſed ptis.Unde tz vez ꝛ falsū ꝙuertāt:
tñ nō vez cuiꝰ ꝙtradictoꝛiū ē ſſz:ꝛ falsū cuiꝰ ꝙtra
dictoꝛiū eſt falsuz ñ ꝙuertūt. ¶ Notandū circa ō
bitū mediū ꝙ nō ſequitur ſoꝛ.nō ē aſinus.ꝛ ſoꝛt.
eſt.ergo ſoꝛtes eſt non aſinus qꝛ antecedēs ē verū
ꝛ ꝟñs falsū.dato ꝙ ſoꝛ.nihil hēat:nec añ per regu
lā qꝛ illud non eſt debitū mediū.ſed illud ſoꝛtiſ ē
aliquid.ꝛ nō ſequitur aſinus nō eſt ſoꝛtis:ꝛ aſinꝰ
eſt:ergo aſinus ē nō ſoꝛ.dato.n.ꝙ nullꝰ aſinus ſit
alicuius:eſt tunc añs verū.ꝛ ꝟñs falsū:non tñ ar-
guitur per regulā:quia illud nō eſt debitum me-
dium ſed hoc aſinus eſt alicuius quod eſt falsū:
quare ꝛc.

¶ Obiectiones contra regulas.vii.ca.

Ptimi capituli ꝓma regula fuit illa.
Ab omnibus exponentibus ſimul ſum
ptis ad ſuū expoſitū eſt bona conſequen
tia. ¶ Contra quā regulā arguitur ſic.Iſta ꝟña
non valet:aliqualis homo currit:ꝛ nō eſt aliqua
lis homo qn talꝫ currat:ergo qualiſlibet hō currit
ꝛ tamen arguitur ꝑ regulā:ergo regulā falſa ꝟña
tz:ꝛ ꝓma pars antecedētis ꝓbatur:ꝛ pono ꝙ ñ
ſint in mūdo niſi boies albi quorū aliqui currāt
ꝛ aliqui ſedeāt:iſto poſito ꝟſequēs eſt falsuz:vt pz
ꝛ tñ añs eſt vez:qꝛ aliquis hō currit:ꝛ non eſt ali
qualis qn talis qualis ipſe eſt currat. ¶ Eodem
modo arguitur in aliis terminis vt aliquātꝰ hō
currit ꝛ nō eſt aliquantus hō qn tantuſ currat:er
go:quātuſlibet hō currit:poſito enim ꝙ quilibet
ꝛ aliqui ſederent:tūc añs ē vez ꝛ ꝟñs ſſz. Unde
relatiuū accidētis nō neceſſitatur ſupponere ꝓ
oī eo ꝑ quo ſuum añs:nō dicitur ꝙ nulla illarum
ꝟñarum valet:qꝛ non arguitur per regulaz ex eo
ꝙ nulla recte aſſignatur ſecunda exponenſ. Nā
huiꝰ vniuerſalis qualiſlibet hō currit.ſecunda ex
ponēs iſta:nihil ē aliqualis hō quin illud currat.
iſtiuſ vero quātuſlibet homo currit ſecunda expo
nens eſt iſta:non eſt aliquantus homo quin ipſe
currat. ¶ Secunda regula fuit iſta.Ab oī expō-
nibili ad qualibet ſuarum exponentium eſt bo-
na conſequentia. ¶ Contra quam regulam ar
guitur ſic.Iſta conſequentia non valet tu incipiſ
eſſe albus.ergo tu es albus:ꝛ non immediate an
te inſtans preſens fuiſti albus: tamē arguitur ꝑ
regulam:ergo regula falſa:ꝟſequētia tz cū mino
ri:quia incipit exponitur vno modo per poſitio-
nem de preſenti ꝛ remotionem de preterito:ergo
conſequens eſt vna cuius expoñtium:ꝛ maioꝛē
ꝓbo:qꝛ caſu poſſibili poſito añs ē vez ꝛ ꝟñs ſſz er
go ꝟña nō valet añs ꝓbo ꝛ pono ꝙ tu non ſis al
bus ſed immediate poſt inſtans preſens eris al-
bus:iſto poſito ſequitur:ꝙ tu incipis eſſe albus tā
quā ex ſuis exponentibus:ꝛ tamen nō es albuſ ꝑ
caſum quod eſt oppoſitū prime partis conſequē-
tis. ¶ Reſpondetur ꝙ ꝟña non valet tu incipis
ee albus:ergo tu es albus:nec arguitur ab expoſi
to ad aliquam ſuarum exponentium. ¶ Scōo
dicitur quot hec verba incipit ꝛ deſinit nō ꝓprie
exponūtur.ſed hñt cās veritatis.vnde copulati-
ua cuiꝰ vna ps ē affirmatiua de p̄ſenti.ꝛ alia ne-
gatiua de p̄terito dicitur vna cā veritatis.ꝛ copu
latiua cuius vna ps ē negatiua.ꝛ ſcōa affirmati
na de futuro.vocatur alia cā veritatis.ꝛ a quali-
bet illarū copulatiuaꝝ ad ꝓpōnem inceptiōis ē
bōnum argumentum: ecōuerſo āt nō vz.vt eiuſ
dem capituli vna aſſeruit regula.Eodē mō ō ō
ſinit eſt dicēdū.ꝛ ſi aliquādo dixi illis vba debeā
exponi nō ſum locutꝰ ꝓprie de expoſitione.ſz ſm
cōem modū loquēdi ſumēdo expoſitionē cōmu-
niter ꝓ omni ꝓbatione terminoꝝ. ¶ Jō iaz
arguitur magis ſtricte.Iſta ꝟña non vz tantum
non oīs homo eſt animal ergo non omniſ homo
eſt aial:ꝛ tñ arguitur per regulam:ergo rſa ſſa cō
ſequētia tz ꝛ ꝓma ps antecedentis ꝓbatur:añſ
enim eſt vez ꝛ ꝟſequēs falsū:ergo ꝟſequētia non
vz.quot ꝟſequēs ſit ſſm manifeſtū ē.ꝛ ꝓbaꝫ ante
cedēs ſic oē aial ē nō oīs hō:ergo tñ nō oīs hō eſt
aial.tz ꝟſeqntia ab vli affirmatiua ad ſuā exclu-
ſiuā.antecedēs ē verū vt pz ergo ꝛ ꝟſequēs.ꝛ ſcōa
ps antecedētis ꝓbaꝫ.nā ꝓma exponēs excluſiue
eſt preiacens eiꝰ:ſed non oīs hō ē aial ē preiacēs
illius excluſiue.qꝛ eſt illud qō remanet dēpta di
ctione excluſiua.ergo ē exponens eius quod erat
ꝓbandū. ¶ Reſpondeꝫ cōcedēdo ꝟſequentiā ꝛ
negādo antecedēs ꝛ ad ꝓbationē nego ꝟſequen-
tiā.qꝛ illa nō eſt excluſiua illius vlis ſed hec tātū
ens nō oīs hō eſt aial que ē vā.ꝛ ſi dī q̄ ē vlis illiꝰ
excluſiue:tñ nō oīs hō eſt aial.dī quot nō bz vlez
quia ē excluſiua negatiua. ¶ Tertia regula fuit
iſta.Ex cuiuſlibet exponentis ꝙtradictoꝛio ſequi
tur contradictoꝛium expoſiti.Contra iſtam .re-
gulam arguitur ſic iſta conſequentia nō vz:tu es
aial ergo differs ab animali:ꝛ arguitur per re-
gulā ergo regula falſa ꝟña tz cū minoꝛi ꝛ maioꝛē

ꝓbo anteceꝺēs eſt verū3 vt p3 ⁊ 2ñs falſū ex eo ꝙ ſuum cōtradictoꝛiū eſt vex .vꝫ tu differs ab aiali ꝓbatur ſic.tu differs ab aiali quod ē aſinus.ergo tu differs ab aiali ⁊ illud ē aſin⁹ 2ña tꝫ ꝓ reſolutō ne relatiui i cōiūctionem copulatiuā ⁊ ꝓnomen demōſtratiuū ⁊ añs ē vex vt p3 per exponētes: ergo ⁊ 2ñs:tūc ſic tu differs ab aiali ⁊ illud ē aſinus ergo tu differs ab aiali 2ña tꝫ a copulatia ad alterā ei⁹ ptē. ¶ Rñdeť 2cedēdo 2ñaꝫ ⁊ negādo iſtā ꝓpoꝫ tu differs ab aiali tē ad rōnē tu differs ab aiali qō ē aſin⁹ ergo ⁊c. negať 2ña nꝫ flatiuū ꝺter minatū per terminū: 2fuſiuū ē ſic ſ̄ſolubile ſpuñ nō ſequitur tu es oīs hō qui ē in a domo: ergo tu es oīs hō ⁊ ille ē in a domo ergo oīs hō qui currit mouet ergo omnis homo currit ⁊ ille mouetur. Exiſtens enim relatiuum i ꝓpoſitione ſine ſigno ſic hēret reſolui: vñ ſeqtur ſoꝛ. qui currit mouet. ergo ſoꝛ. currit ⁊ iſte mouet: antixp̄s erit hō qui ē: ergo ātixp̄s erit hō ⁊ iſte ē. ¶ Quarta regula fuit iſta a reſoluentib⁹ ad reſolutū ē bona 2ña. ¶ Cōtra quā regulā arguitur ſic illa 2ña nō valet hoc nō ē hō demōſtrādo aſinum ⁊ hoc eſt animal ſi eſt riſibile: ergo animal ſi eſt riſibile nō eſt homo ⁊ tamen arguitur per regulam: ergo regula faiſa 2ñaꝫ cū minoꝛi ⁊ maioꝛ ꝓbatur. Nā añs ē vex vt p3 ⁊ 2ñs falſū: ergo 2ña nō valet: ꝙ conſequēs ſit falſū ꝓbatur: qꝛ ſuū 2tradictoꝛiū ē verū. ſ. oē aial ſi eſt riſibile ē hō vt p3 per exponētes. ſ. aliqō aial ſi ē riſibile ē hō: ⁊ nullū eſt animal quin iſtud ſi eſt riſibile ſit homo ergo ⁊c. ¶ Dicitur ꝙ 2ſequentia ē bona ⁊ 2ſequēs eſt vex ſicut ⁊ añs: ⁊ cū dicitur ꝙ ſuū 2tradictoꝛiū eſt verū. ſ. oē aial ſi eſt riſibile eſt homo: dico ꝙ ſecunda exponens nō. ē ſufficienter aſſignata: quoniā iſta eſt ſecunda exponēs. ſ. nullū ē aial ſi ē riſibile quin illud ſit hō: que eſt falſa. qꝛ ſuū 2tradictoꝛiū eſt verum. ſ. aliquod ē animal ſi eſt riſibile quod nō eſt hō probatur: hoc nō eſt demonſtrādo aſinū ⁊ hoc ē aliqō animal ſi eſt riſibile ergo ⁊c. ¶ Quinta regula fuit iſta. Ab officiantibus ad officiatam eſt bōa 2ña. ¶ Cōtra iſtā regulā arguitur ſic iſta 2ña ñ valet: hec ꝓpō eſt neceſſaria animal eſt homo q̄ adequate ſignificat aial eſſe hoiem: ergo aial eſſe hoiem eſt neceſſarium. ⁊ tamen arguitur per regulā: ergo regula falſa cōſequētia tenet cuꝫ ſecūda ꝑte añtis ⁊ ꝓmā ꝓbo ꝙ añs ſit verum p3 ꝙ 2ñs falſum ꝓbatur: nam aial eē hominem ſit poſſibile eſt. ergo falſū ē aial eſſe hominem ſit neceſſarium. 2ña bona ⁊ añs ꝓbatur. hoc eē hoiez eſt impoſſibile demonſtrando aſinuꝫ ⁊ hoc ē aial ergo animal eſſe hominem eſt impoſſibile: conſequentia tenet ab inferiori ad ſuum ſuperius affirmatiue ſine impedimento. ¶ Reſpōdeť concedendo primam 2ñam ⁊ 2ñs eiuſdem. negādo āt ꝙ aial eſſe hominem ſit impoſſibile ⁊ ad ꝓbationem nego cōſequētiam ⁊ tunc ad illā nego ꝺu pliciter. ⁊ primo qꝛ nō arguitur rōne totius extremi ſecundum quod intelligit regulaꝫ. ſecūdo qa arguitur cū impedimento. qꝛ impoſſile immobilitat iſtū terminū animal: ⁊ dictum eſt in vna regula cōſequētiarū ꝙ ab inferiori ad ſuū ſuperi⁹ i mobilitatū nō valet 2ſequentia. Si aūt velet qs fortificare iſtud argm̄ dicendo ꝙ arguitur a reſoluentibus ad reſolutā hoc nego: qꝛ iſta aial eſſe hominem ē impoſſibile non eſt reſolubilis ſed officiabiliter ꝓbabilis vt in ꝓbationibus terminoꝛuꝫ patuit. ¶ Sexta regula fuit iſta. A deſcriptione ad deſcriptum eſt bona 2ña ⁊ econuerſo. ¶ Cōtra quā arguitur ſic. iſta 2ña non valet tu intelligis hominem: ergo tu intelligis aliquid ſub rōne qua hō ⁊ tū arguiť ꝑ regulā ergo regula fla: 2ña tenet cū minoꝛi ⁊ maioꝛ ꝓbaťur: ⁊ pono ꝙ tu nullam habeas intellectionem niſi ſimpliceꝫ intellectionem hois: illo poſito tu intelligis hoiez ⁊ tamen tu non intelligis aliquid ſub ratione qua hō: qꝛ oīs rō hois eſt diffinitio: ſed tu non intelligis aliquid ſub aliqua diffinitione: qꝛ nullam habes diffinitionem in mēte vt ſuppono in caſu: ergo tu nō intelligis aliqd ſub rōne q̄ hō. ¶ Dicēdū ꝙ 2ña ꝓma fuit bona cui⁹ conceditur añs ⁊ 2ſequens in caſu illo cum arguitur oīs rō hois ē diffinitio ipſius nego quoniam rō hois ē denoiatio ipſius hō. nāq3 ab humanitate denoiatur hō ideo hūanitas dicitur rō ipſius: ⁊ hec ē illa ratio ſub qua tu non intelligis hoc demonſtrando hominē. ¶ Septima regula fuit iſta. A ſenſu diuiſo ad ſenſum compoſitum aut econuerſo non vꝫ argumentum. ¶ Cōtra iſtā regulā arguitur ſic Iſta 2ſequentia eſt bona. tu potes currere ergo poſſibile eſt te currere poſſibile eſt antichꝛiſtū eſſe ergo antichꝛiſtuꝫ poſſibile ē eſſe ⁊ econuerſo. Dicitur ꝙ in terminis ſimplicib⁹ ⁊ diſcretis ſine impedimento alicuius ſigni non eſt bona conſequētia. ſed cum limitatione ſigni non valet conſequētia. vt omne animal eſſe eſt neceſſarium. ergo oē aial neceſſarium eſt eſſe: anima tua neceſſario ē: ergo neceſſario aia tua eſt: album poteſt eē nigꝝ: ergo poſſibile eſt album eſſe nigrum. ¶ Contra iſtā reſponſionem ꝓbatur. vltimam 2ñam valere. nā ſequitur albū poteſt eſſe nigrum: ergo albū ē potēs eē nigꝝ. p3 2ña reſoluēdo iſtud verbū pōt in ſū es eſt ⁊ ſuum participiū tūc vltra albū ē potēs eē nigrū ergo albū eſt ens nigrū p3 2ña ab vno cōuertibili ad reliquū. qꝛ potēs eſſe ⁊ ens cōuertuntur: qꝛ oē ens ē potēs eſſe ⁊ oē potēs eſſe eſt ens. qꝛ omne potens eſſe eſt: ergo omne potēs eē ē ens. p3 2ña ⁊ añs ſimiliter per ſuas exponentes vlterius albū ē ens nigrum: ergo album eſt nigꝝ p3 2ña. quia omne ens nigrum eſt nigrum. ⁊ vltra albuꝫ ē nigrum: ergo poſſibile ē album eē nigrū. p3 conſequentia. quia quelibet de preſenti infert vnam de poſſibili de ſenſu cōpoſito ergo a pri

mo ad vltimū.albū pōt eē nigz.ergo pole ē albū eē nigz. ¶Jō rñdetur breuiter ꝙ ista ꝙña nō vz albū ē potēs eē nigz.ergo albū ē ens nigz.z ad ꝓ batione.ibi arguit ab vno ꝙuertibili ad reliquuz nego.z cū dr ly potēs eē z ly ens cōuertunt cōcedo.z ēt ly potēs eē z ens nō cōuertunt vnde ly potēs eē nominaliter sūptū cōuertit cū ly ens sz pticipialiter sūptū nō ꝙuertitur cū illo.qz nō sequit antichrist⁹ ē potēs eē ergo antixps ē ens z ita in ꝓposito sumit ly potēs eē ꝓcipaliter:q̄re argumētū nō ꝓcedit. ¶Octaua regla fuit ista. Ab vna cā veritatis ad ꝓpōnē hūtē illā cām ē bona ꝙña. ¶Cōtra quā regulā arguit sic. Jsta ꝙña nō valet.a ꝓpō ē vera.z imediate ante instās pñs non fuit vera ergo ꝓpō icipit eē vera. z tū arguit per rlaz ergo regula falsa.ꝙña tz.z añs ꝓbat ponēdo ꝙ a ꝓpō in ꝓia pte ꝓportionali hore ꝑterite fuerit vera z in scōa falsa z in tertia va. z sic alternatim vz ꝙ oēs ptes proportionales hore ꝑterite.ita ꝙ in oi pte ipari fuerit vera z in oi pte pari fuerit falsa.z sit nūc va.z ita ꝙtinue erit.isto posito ē antecedēs vez z ꝙñs falsū.ergo ꝙña nō valz ꝙ añs sit vez.pz qz nūc ē verū ꝓ positū z imediate ante hoc fuit falsū z qñcūqz fuit falsū nō fuit vez ergo imediate añ hoc nō fuit vez.ꝙ aūt imediate añ instans pñs a fuit falsū.ꝓbat qz imediate ante instās pñs fuit aliqua ps par.sed qñcunqz fuit aliqua pars par a fuit falsū ergo imediate añ instās pñs a fuit falsū.ꝙ aūt principale cōsequēs sit falsū arguitur qz a nūc ē verū:z imediate ante istās pñs fuit aliqua ps ipar:ergo icipit eē vez. ¶Dicendū breuiter ꝙ a nō incipit eē verū:z tūc ad argumētū nego illā ꝙñam ꝓio factā:nec arguitur per regulā qm illa nō ē cā veritatis:sed ista a ēverū z nō immediate ante instans presens a fuit verū: z hoc est falsū ꝓpter assignationē sui ꝙtradictorij.vnde cōcedit ꝙ imediate ante instās pñs a fuit verū z imediate añ instās pñs a nō fuit verū:nō tū cū ꝓima cōcedit ꝙ nō imediate añ instās pñs a fuit vez qz hec sūt ꝙtradictoria. ¶Nona regula fuit ista. Ab actiua ad suā passiuam.z econuerso est bonū argm. ¶Cōtra quā regulaz arguitur sic. Jsta ꝙña nō valet.ꝓmitto tibi denarium ergo denarius tibi ꝓmittitur a me:z tū arguitur ꝓ regulā ergo regula falsa:ꝙña tz cū minoꝛ: z maioꝛ ꝓbat. Nā casu possibili posito z añs verū.z ꝙñs falsum ergo ꝙña nō valet:añs ꝓbatur z pono ꝙ tibi ꝓmittā denarium in cōsuso nullum tū denarū tibi ꝓmittendo. Jsto posito :antecedēs ē vez z ꝙñs falsū ꝓ casū:ergo ꝛc. Cōsimiliter arguit ꝙ nō sequitur:quilibz hō videt aliquē hoiez ergo aliqs hō vr a quolibet hoie posito nāqz ꝙ q libet homo videat ꝑcise seipsū:ē añs vez z consequēs falsum. ¶Rñdet ꝙ ista cōsequētia nulla est bona:nec arguit per regulā:qz terminū debent semp supponere eodē mō:sed in actiua supponit ly denariū z ly hoiem cōfuse tm̄:z in passiua determinate:iō nō assignatur debite ea ꝓ passiue:huic ergo ꝓmitto tibi denariū corresp̄det hec passiua a me tibi ꝓmittit denari⁹:z isti qui libet hō videt aliquē hoiem corresp̄det hec passiua:a quolibet hoie videt aliqs hō. ¶Decia regula fuit ista a tertio adiacēte ad ām adiacēs affirmare sine termio distrahēte ē bōa ꝙña. ¶Cōtra istā regulā arguit sic:ista ꝙña nō valet:hō est risibilis:ergo tm̄ hō ē:z tū arguitur ꝓ regulā:quia affirmatiue z sine termio distrahēte:ergo regula falsa ꝙña tz cū minoꝛi supposito ꝙ ly risibilis nō sit terminus ꝗpliatiu⁹:z ꝓia ps añtis ē manifesta eo ꝙ añs est vez z ꝙñs falsū:vt pz cuilz. ¶Jō respōdetur ēt ꝙ nō tz regula ista i exclusiuis primi ordinis:rō qz arguitur iplicite ab inferiori ad suum superius distributiue :nā cū dr:tm̄ hō est.i cluditur ly ens suū pticipiū istās ꝙfuse distributiue rōe dictiōis exclusiue. ¶Cōtra ēt istā glosaz arguitur:qz nō sequitur chimera ē termin⁹ ergo chimera ē:z tū arguitur affirmatiue z sine terio distrahēte z sine dictione exclusiua. ¶Dicitur ꝙ ista non est sua corresp̄dens de scōo adiacēte:sed ista ly chimera est:qz termini debēt eodez modo supponere quare ꝛc.

¶Obiectiones cōtra regulas octaui capituli.

Octauū z vltimū capitulū regulas notificauit hypotheticarū quarū ꝓia fuit ista a copulatiua affirmatiua ad alterā ei⁹ ptē ꝓtē principalē est bona ꝙña. ¶Cōtra quā regulaz arguit sic ista ꝙña nō valet. Aliquātum videt sor.z tantū plato videt ergo tm̄ plato videt:z tū arguit per regulā:ergo regula falsa ꝙña tz cū minoꝛi z maioꝛ ꝓbat:casu possibili posito antecedens est verū z cōsequēs falsum ergo ꝙña nō valet: ꝓbat añs z pono ꝙ tā sor.ꝙ plato videat vnū pedale: isto posito añs ē verum. Nā pedale videt sor. z pedale videt Plato:ergo aliquantū videt sor.z tm̄ videt Plato.sed ꝙ ꝙñs sit falsum manifestū ē:eo ꝙ secunda exponens ē falsa.s.nihil nō plato videt.imo cōtra casum:qz ꝓ casum sor. videt z sor.ē aliqd nō plato:ergo aliqd non plato videt ꝙ est oppositum scōē ptis. ¶Dicendum ꝙ ista dictio tm̄ pōt teneri exclusiue z relatiue. Si exclusiue tā in antecedēte q̄ i ꝙñte:ꝙsequentia est optima:sed negat scōa pars copulatiue:tunc ad ꝓbationē negat ꝙña. Si āt vtrobiqz relatiue: itez cōcedo ꝙñam z ꝙsequēs:z ad eius ip̄probationē:dico ꝙ nō hz exponi:sed significat conuertibiliter ꝙ tātum q̄tum sor. videt pla. videt ꝙ est verum:vbi autem vellet opponēs ꝙ ly tm̄ teneret in antecedēte relatiue z in ꝙsequente exclusiue: patet tunc ꝙ non arguitur ꝓ regulam. ¶Ex illa regula illatum est correlatiue ꝙ a toto copulato ad alteram partem est bona c.nsequentia cōtra quā regulam arguitur sic:ista consequentia

nō valet:sor.ꝛ pla.sunt numer⁹ binari⁹:ergo sor. est numer⁹ binari⁹:qꝫ añs ē vex ꝛ 2ñs falsuꝫ:nec sequitur sor.ꝛ pla. de per se ferūt lapidē ergo sor. de p se fert lapidē:qꝫ dato ꝙ a portaret ab ābob⁹ simul ꝛ a nullo p se posset portari tūc añs eēt vex ꝛ 2ñs falsum. ¶Similiter nō segtur tu differs ab boie ꝛ ab asino:ergo tu differs ab boie:qm añs ē vex ꝛ 2ñs falsū vt pꝫ p exponētes:nulla ergo illax 2ñarū valet:ꝛ tñ arguit per regulā vt tꝫ:ergo regula falsa. ¶Rñdetur ꝙ cōiūctio copulatiua sūpta copulatiue pōt dupliciter teneri.s. collectiue vel diuisiue. ¶Collectiue teneť qñ altex extrēorū inest ambobus copulatis simul ꝛ nō diuisim: aut per signū cōfusiuū determiať. Sumebať primo mō tā in primo ꝙ in scōo exēplo ꝛ scōo in tertio exēplo. ¶Collectiue ergo sumēdo nō oꝫ ꝙ a toto copulato ad alterā partē sit bona 2sequentia. ¶Diuisiue āt teneť:qñ limitať p signū cōfusiuū ꝛ cuilibet copulatorū inest altex extremū sicut toti vt sor.ꝛ pla.sunt boies ꝛ sor.ꝛ pla.currūt vel vidēt:ꝛ sic sumēdo bꝫ rīa veritatē. ¶Scōa rīa fuit ista a parte principali disiūctiue negatiue ad ipsā disiunctiuā ē bona cōsequētia. ¶Cōtra istā regulā arguitur sic ista 2ña nō valet:cōtingēter tu es:ergo cōtingēter tu es vel tu nō es:ergo regula falsa:2ña tꝫ cū minori ꝛ maiori ꝓbatur.nā añs ē verū:vt pꝫ ꝛ 2ñs falsum:ergo 2ña nō valet.proba tur ꝙ 2ñs sit falsū:qꝫ tu es ꝛ nō potest eē quin tu sis vel tu nō sis ergo necessario tu es vel tu nō es qō est oppositū 2ñtis. ¶Jō dr ꝙ si ly cōtingēter determiat in 2ñte totaꝫ disiunctiuā:tunc non arguitur p regulā:qꝫ sic sumēdo nō ē pars prie nec secūde cathegorice. Si āt determiat ptē solummō cōcedo 2ñtiā ꝛ 2ñs ꝛ nego illā :necessario tu es vel tu nō es:determinando ly necessario consimili:vbi āt totū determinet iterū cōcedo 2ñaꝫ: sed tūc nō sūt opposita.ex quo modi diffoꝛmiter sumūtur. Ex ista regula iferebať alia regula coꝛrelarie ꝙ a pte disiūcti ad totū disiūctū ē bōa cōsequētia. Cōtra istā regulā arguit sic:ista 2ña ñ valet:tu differs ab asino ergo tu differs ab boie vel ab asino:qꝫ antecedens est vex ꝛ cōsequens falsum:vt patet per exponentes:ēt nō sequitur asinus est asinus:ergo iste hō vel asinus ē asinus. ¶Dicitur vt prius ꝙ cōiunctio disiunctiua sūpta disiuncti capitur dupliciter.s.collectiue ꝛ diuisiue.collectiue sumitur qñ determinatur per signū cōfusiuū vel discretum vel relatiuū. Exemplū primi vt tu differs a te vel a me. Exemplum scōi:iste hō vel asinus est asin⁹ volendo ꝙ ly ille cadat supra totū disiunctum. Exēplū tertij sor. qui est hō vr asinus est rudibilis. Diuisiue āt sumitur quando nullo illorum modorū sumitur: vt hō vel asinus currit.tu es hō vel asinus. dicatur ergo ꝙ a pte disiuncti ad totū disiunctum sūptū diuisiue ē bona 2ña:ꝛ iste ē intellect⁹ regule: sed a pte disiuncti ad totū disiūctū sūptū collectiue nō valet argm̄ sicut i oppositū ē argutū contra intētionē regule. ¶Tertia regula sunt ista.a tota disiunctiua cū destructiōe vni⁹ ptis ad alterā ptē ē bona cōsequētia. ¶Cōtra quā regulaꝫ arguitur sic. Jsta 2ña nō valet tu es asinus vr tu nō es asinus:sed tu non es asinus:ergo tu es asinus:qꝫ antecedēs est verū ꝛ consequēs falsum:vt pꝫ tñ arguitur p regulā:ergo regula falsa. ¶Respōdetur ꝙ non arguit per regulam qꝫ aut in secunda pte añtis sumitur cōtradictoꝛium prime partis disiunctiue:vel sumit scōa pars disiuncti ue:si sumitur oppositum prime partis:pꝫ ꝙ non arguitur per regulā:qꝫ nō infertur alia ps.vꝫ tu nō es asinus que illata cōceditur 2ña ꝛ 2ñs. Si āt dicitur ꝙ ꝓ secunda parte antecedētis sumit secūda ps disiunctiue inferendo aliā.iterū dr ꝙ non arguit per regulā deberet.n.sumi cōtradictoꝛium eius isto mō.tu es asinus vel tu nō es asinus:sed tu es asinus :ergo tu es asinus.sed negatur minoꝛ. ¶Quarta regula fuit ista.a copulatiua negatiua ad disiunctiuam affirmatiuam factā ex partibus cōtradictoꝛijs copulatiue affirmatiue est bonū argumētū ꝛ econuerso. Ex qua iferebatur quinta ꝙ a disiunctiua negatiua ad copulatiuam affirmatiuam factam ex partibus cōtradicentibus copulatiue affirmatiue est 2ña bona. ¶Contra istas regulas posset argui sic ex nulla negatiua sequitur affirmatiua. ergo quelibet istarum regularū est falsa. Et qꝫ rñdetur ꝙ ista regula non tenet in hypotheticis.sed i cathegoꝛicis. Jdeo ꝓbilibus arguo sic. Oppositum disiunctiue affirmatiue assignatum per negationē ꝓpositam toti non cōuertitur cuꝫ oppositō eiusdē assignato per copulatiuā factam de partibus oppositis disiunctiue:ergo ambe regule false:cōsequentia tenet ꝛ añs ꝓbatur ꝛ capio istā disiūctiuā necessario tu es vel tu sedes:pꝫ ꝙ ista ē falsa:ergo hec ē vera nō necessario tu es vel tu sedes ꝛ tñ hec ē falsa necessario tu nō es ꝛ tu non sedes arguit ergo sic ista disiunctiua negatiua ē vera ꝛ hec copulatiua ē falsa:ergo nō conuertuntur :pꝫ 2ña:qꝫ verum nō cōuertit cū falso. ¶Jō breuiter rñdet ꝙ si disiunctiua affirmatiua bꝫ hmōi duo opposita ꝙ ista inuicē 2uertunt:ſꝫ nō semp bꝫ copulatiuā ꝓ oppositā factā de partibus oppositis disiūctiue:vt argumētū clare ꝛoñdit ꝛ hoc contingit qñ disiunctiua est cathegoꝛice probabilis sicut in proposito ratione huius termini necessario. Jnfallibiliter tñ ꝛ regulariter teneat ꝙ tā disiunctiue affirmatiue ꝙ copulatiue dať cōtradictoꝛium p negationē prepositā toti. Jdē est iudicium de copulatiua affirmatiua:hec.n.ē falsa necessario tu es hō ꝛ tu es albus vt pꝫ:ꝛ consimiliter quelibet istaruꝫ necessario tu non es hō vel tu nō es albus contingenter tu non es homo

vel tu nõ es alb⁹ q⁹ ex qualibet ista⁹ sequitur hec disiunctiua tu nõ es hõ vel tu nõ es alb⁹: que est falsa cũ q̃libet ps eiusdẽ sit falsa. ¶Sexta regula fuit ista. A cõditionali affirmatiua cũ suo antecedẽte ad ꝓñs eiusdẽ ẽ bona ꝓña. Cõtra quaꝫ regulã arguit sic. Ista ꝓña nõvalet necessario tu es aial si tu es hõ: sed tu es hõ: ergo necessario tu es aial: ⁊ tñ arguit per regulã: ergo regula falsa: cõsequẽtia tenet cũ minori ⁊ maior ꝓbat. naꝫ ꝓñs ẽ falsũ vt pꝫ: ⁊ añs ẽ verũ: ergo ⁊c. ꝓbat pro ꝑma pte: q⁹ pro secunda nõ expedit: qm̃ tu es aial si tu es hõ ⁊ nõ põt eẽ gn tu es aial si tu es hõ: ergo necessario tu es aial si tu es hõ. ¶Dicẽdũ ꝙ ly necessariũ duo põt determinare: vt precise cõsequẽs dicte cõditionalis aut ipsã totaꝫ prio mõ cõcedo ꝓñaꝫ ⁊ nego primã partẽ antecedẽtis. vꝫ necessario tu es aial si tu es hõ: q⁹ equalet isti si tu es hõ necessario tu es aial que ẽ falsa. ad ꝓbatio nẽ nego ꝓñam q⁹ illa ꝯditiõalis nõ est in casu cathegorice ꝓbabilis. Si ãt ly necessario deteriat totam conditionalẽ nego ꝓñam. neqꝫ arguit per regulã. q⁹ infert ista necessario tu es aial que nõ est ꝓñs. sed ista solũmõ tu es aial. q⁹ modus sic sũptus nõ est pars ꝓñtis nec antecedentis sicut neqꝫ nota cõditiõis: sed pars totius cõditionalis. iõ debuit sic argui necessario tu es aial si tu es hõ. sed tu es hõ ergo tu es aial. vnde cõditionalis sine mõ necessario cõuertitur cũ seipsa habẽte modũ istũ. vnde seqtur si tu es hõ tu es aial. ergo necessario si tu es hõ tu es aial ⁊ ecõuerso. ¶Ultia regula fuit ista. A cõditiõali affirmatiua cũ contradictorio ꝓñtis sequitur ꝯtradictorium añtis. ¶Cõtra istã regulã arguitur sic vt pri⁹. Necessario si antixps ẽ alb⁹ antixps ẽ colorat⁹. sed antixps nõ est coloratus ergo necessario ipse nõ est albus. pꝫ bene ꝙ añs est verũ ⁊ ꝓñs falsũ. Tamẽ arguit ꝑtic⁹ sic. Ista ꝓña nõvꝫ. si tu es hõ necio tu es aial sꝫ ñ necio tu es aial. ergo tu ñ es hõ. ⁊ tamen arguit per regulã ergo regula falsa. ꝓña tenet cũ minori ⁊ maior ꝓbatur añs est verũ ⁊ consequens falsum. ergo ꝓña nõ valet. ꝙ ꝓñs sit falsum pꝫ ⁊ ꝓbatur ꝙ antecedẽs sit verũ. Nã hec est vera. nõ necessario tu es aial. q⁹ suũ oppositũ est falsum sed altera ps ꝓbatur. Nã si tu es hõ: neeessario tu es aial. nã tu es aial si tu es hõ necessario ergo si tu es hõ necessario tu es aial: tꝫ cõsequentia ab vno cõuertibili ad reliquũ vnde idẽ ẽ dicere aial currit si hõ currit. ⁊ si hõ currit aial currit. ¶Ideo ñdetur ad argumẽtũ primuꝫ sicut ad argumẽtũ alterius regule ꝙ nõ arguitur ꝑ regulã. q⁹ dꝫ solũmõ cõcludi illa antixps nõ ẽ albus: ex quo ly necessario nõ est pars antecedẽtis nec ꝓñtis. ¶Et ad argm̃ sꝫ dubitaꝫ nũqd ista ꝓña sit bona: si tu es homo necio tu es aial sꝫ nõ neeessario tu es animal. ergo tu nõ es hõ: q⁹ dubito de ly necessario: an sit pars añtis vel consequentis: si ãt ly necessario est pars añtis nego cõsequentiam: nec arguitur per regulã: q⁹ nõ sumitur oppositũ ꝓñtis: sed deberet sic argui: tu nõ es aial ergo tu nõ es hõ necessario: ⁊ isto modo cõceditur ꝓña ⁊ negatur minor. Si aũt ly necessario est pars cõsequentis cõcedo cõsequentiam ⁊ nego cõditionalẽ. q⁹ tunc equivalet huic cõditionali: si tu es hõ tu es aial necessario. Et tunc ad argumentum tu es animal si tu es homo necessario: ergo si tu es homo necessario. tu es animal. nego consequentiam: nec arguitur ab vno cõvertibili ad reliquum nec exemplum est ad ꝓpositũ q⁹ in antecedẽte ly necessario est pars antecedẽtis conditionalis. ⁊ in antecedente est pars consequentis alterius conditionalis quare ⁊c.

¶Incipiunt questiones eximij ac preclarissimi doctoris magistri Mẽchi Blãchelli Fauentini supra totaꝫ logicã magistri pauli veneti.

Terminus est signum ⁊c. Cõtra hoc arguitur. ¶Et primo sic circa idez vꝫ satur logicus ⁊ metaphysic⁹. ⁊ metaphysicus versatur circa ens in cõi ergo ⁊ logicus. tunc vltra. ens est cõmunis q̃ꝫ sit terminus q⁹ vniuer aliter predicatur de termino ⁊ non ecõtra. ergo non incipit a ꝓmunioꝛi. nõ incipiẽdo ab ente in cõi. ¶Hoc argumento motus ¶Paul⁹ pergulensis incipit logicam suam a transcẽdentibus sic dicens. Transcendentia sunt. ser vꝫ ens aliquid. vnum: bonum: verum. ⁊ res que dicuntur transcendentia. q⁹ de oibus verificantur. Confirmatur q⁹ ens rõnis est cõmun⁹ q̃ꝫ sit terminus ⁊ est de consideratione logice. ergo non incipit a communioꝛi. cõsequentia nota cum maioꝛi. q⁹ ens rõnis est subiectum adequatum logice: non aũt terminus. minor pꝫ q⁹ subiectũ est de ꝙsideratione scientie ⁊c. ¶Secundo sic. Omne illud quod ponitur in diffinitione alicuius loco generis est communius diffinito. sed signum ponitur in diffinitione termini loco generis. ergo signũ ẽ cõmunius termino. ꝓña ẽ bõa maior est philosophi septimo metaphy. ⁊ sexto topicoꝛ ⁊ minor probatur per magistrũ tunc vltra: signum est cõmunius termino: ⁊ est per se de cõsideratione logici. q⁹ logicus diffinit per ipsum ergo nõ incipit a cõioꝛi. ¶Hoc argumento persuasus albertutius incipit logicam suã a signo sic dicens. Quantum ad primum videndũ est de isto terminos ignũ qui est cõmunioꝛ. i. superioꝛ q̃ꝫ ille terminus terminus. ¶Dꝛo responsione ad hec argumenta sunt duo modi respondendi. ¶Primus mod⁹ declarat auctoritatem philosophi in prologo physicoꝛuꝫ. ſ. quomodo a cõmunioꝛi est incipiendũ. Et dicit q⁹ duplex est processus. ſ. diffinitiuus ⁊ declaratiuus. ¶Processus diffinitiuus est cũ quis incipit tractatum suũ a diffinitione alicuius. vt magister facit. ⁊ vt facit Euclides in geometria. ⁊ primo diffiniens punctum sic. ¶Punctus est cuius pars non est. ¶Processus declaratiuus est cũ quis incipit tractatum suum non a diffinitione sed a declaratione alicuius vel a diuisione. vt facit ¶Paulus pergu. ⁊ vt facit phũs in libro physicoꝛum dicens sic. Necesse est igitur aut vnum esse principium aut plura. ¶Tunc pono duas cõclusiones. ¶Prima in processu diffinitiuo non est incipiendum a communioꝛi absolute in illa scientia: cuius ratio est. quia si aliquid debet diffiniri diffinitur per genus ⁊ differentiam. genus autem est cõmunius diffinito. ergo non incipit a cõioꝛi absolute. ¶Secunda conclusio in proces

su declaratiuo est incipiendū a cōiori absolute in illa scia. Cuius rō ē: qz cōiora sūt notiora. Innata aūt ē nobis via ꝓcedere a cōioribus: ergo ꝛc. Et ꝓ hoc pz solutio ad argumentum i oppositum. ¶ Contra ꝑmā ꝯclusionem arguit sic. Nihil per se ꝯsideratum in logica ē cōius termino: ergo in ꝓcessu diffinitiuo est incipiendū a cōiori absolute ab ipso logico: tz ꝑña: añs pz qz terminus vlter predicatur de oibus hic per se ꝯsideratis. ¶ Ad hec rñdet si tibi placet hec opinio. ¶ Secundus modus rñdendi quem solū de mente magistri reputo. Dicit ꝙ magister icipit a cōiori absolute icipiendo a termino: cuius rō ē: qz nihil per se cōsideratum i logica est cōius termino. ¶ Pro quo aduerte ꝙ cōissimū quod ē per se ꝯsideratum i logica est ens rōnis qz est eius subiectū adequatum: sed terminus ꝓuertitur cū ente rōnis vt declarabitur: ergo nihil quod est per se consideratum in logica est cōius termino: ꝑña nota cum maiori ꝛ minor declaratur ꝑmittendo quid per ens rationis intelligitur cum dicitur ipz ē subiectū adequatum logice. Vñ per ens rationis intelligo ens secunde itentionis siue secūdam itentionem in concreto quod importat mihi secundā intentionem vel habens habitudinē ꝓpinquam ad scdam intentionē: qualem habent intentiones prime. i. concept⁹ primi ꝛ voces ꝛ scripta: cum enim aliqua scientia sit de rebus: vt metaphysica: mathematica: ꝛ naturalis: ꝛ aliqua ō vocibus: vt grāmatica: logica ꝛ poetis. aliqua etiam est de conceptibus per se primo: vt logica que est de secundis intentionibus per se pzio. ¶ Qz tñ passiones secundaꝝ itentionum conueniunt ꝓceptibus primis ꝛ vocibus ꝛ scriptis vt stant sub habitudine secundaꝝ itentionū: qz ille termin⁹ homo siue in mente siue i voce siue in scripto vt spēs est ꝑdicabilis de pluribus ꝛc. Et ita de alijs: ideo logica ē etiā per se de illis: tz non primo. De rebus etiam ē logica: sed ꝓ accidens in habitudine ad secundas intentiones: prout de ipsis possunt formari secunde intentiones. sed per accidens est de illis: qz ꝓprietates secundaꝝ intentionū nō conueniunt rebus sed solum conceptibus: vocibus ꝛ scriptis in habitudine tñ ad secundas intentiones. ¶ Ideo res nō habent habitudinem ꝓpinquam ad secundas intentiones qualem habent conceptus ad voces ꝛ scripta. Hoc ꝑmisso pz ꝙ terminus conuertitur cuz ente rationis: qz vniuersaliter predicatur de se inuicem. ¶ Ad argumēta rñdetur. Ad primum dicitur ꝙ logicus ꝛ metaphysicus versantur circa idem materialiter vt circa ens: formaliter autem non quia metaphysicus versatur circa ens vt ens est. logic⁹ vo circa ens vt ens rōnis est. ¶ Constat autem per superius dicta ꝙ ens rationis non est cōius termino: cum secū conuertatur. Ad confirmationem similiter patet ꝙ minor est falsa. s. ꝙ ens rationis sit cōius termino quāuis sit subiectum adequatum logice ꝛ non terminus qz differt formaliter. ¶ Replica contra: sequitur ꝙ logica sit scia realis: quia cum metaphysica sit de rebus materialiter: ꝛ logica sit circa idem materialiter per concessa: ergo est de rebus. si sic ergo logica ē scientia realis sicut metaphysica: ꝓsequēs est falsum: qz scia rationalis diuiditur contra reales q̄ sunt tres. s. metaphysica: mathematica: ꝛ natural': sexto metaphysice. Item ꝓbaꝝ ꝙ metaphysicus ꝯsiderat ens vt ens rōnis est. ꝛ ꝓ ꝑñs versaꝝ circa idē formaliter metaphysic⁹ ꝛ logicus: ꝛ arguo sic. Metaphysicus cōsiderat quodlibz inquantū ē ens. ergo ꝯsiderat intentionē iquantū itentio. quia idem ē itentio inquantū itentio ꝛ itentio iquātū ens: sicut idem ē homo iquantuz hō ꝛ hō iquantū ens. ¶ Ad primum negaꝝ ꝑña. ad ꝓbationem concedo ꝙ logica ē de rebus per accidens. tamen iquantū intellectus formaꝝ intentiones ꝛ ꝓceptus de ipsis. sed nego vlterius consequentiam est de rebus. ergo est scientia realis sicut metaphysica. qz logica ē tantum materialiter de rebus. metaphylica vero ꝛ materialiter ꝛ formaliter. ¶ Ad secundum cōcedo ꝙ metaphysicus considerat itentionem iquantum ens. ꝛ nego vlterius cosequentiam. ergo considerat intentionem inquantum intentio. quia non sunt idem. sicut non ē idē mobile iquantum mobile: ꝛ mobile iquantum ens: quod vniuersaliter accidit quando sequens reduplicationem nō significat absolute essentiam. ideo exemptum de homine non est sile. ¶ Ad secundū ꝓncipale conceditur ꝙ signuz i commutate sua ꝑm totam suam significationem est cōmunius termino. Et sic excedit limites logice. ꝛ ideo nego ꝙ vt sic sit de consideratione logici Ad probationem cuz dicitur logicus diffinit per ipsum. ergo est per se de consideratione logici. Dicitur ꝙ logicus non diffinit per signum vt logicus est. sed vt iduit habitum metaphysici. quia terminus non est diffinibilis a logico cum sit cōmunissimum in logica. ¶ Replica. contra si signum excedit limites logice sequitur ꝙ logica non sit eque cōmunis scia sicut metaphysica. consequens est falsum ꝛ contra phūm ꝓio posteriorum tractatu primo. Communicant autē omnes scie ꝑm cōmunia. vbi dicit ꝙ dialectica vtiꝫ omnibus ꝛ si qua tenet vniuersaliter materialiter cōmunia. vt metaphysica. ꝛ quarto metaphysice dicit. Et dialectica de omnibus diſputat. omnibus autem commune est ens. In quibus locis habetur ꝙ sunt scientie eque communes: cum de omnibus eque considerent. probatur tamen consequentia. quia metaphysica considerat omnia entia: logica vero nō. quia per te aliquid est quod excedit limites logice. Item probatur q̄ signum est per se de considerattione logice. ly signū est terminus. ergo est per se de consideratione logice. quia omnis terminus per concessa est per se de consideratione logice. ly signum est terminus. ergo est per se de consideratione logice. ¶ Ad primum dicitur ꝙ est eque communis scientia logica sicut metaphysica. quia nihil est ꝙ non cōsideretur in ordine ad secundas intentiones. bene aliquid est ꝙ non considerat per se vt res. ¶ Vel dicitur ꝙ est eq̄ communis. non quia omnia consideret sicut metaphysica. sed quia illa ꝯsiderat que applicabilia sunt ad omnia. ideo logica est potius dicendus vnus modus sciendi cōmunis. sicut metaphysica vna scientia communior. ¶ Ad secundam dicitur ꝙ ly signum dupliciter capi potest. scilicet materialiter ꝛ formaliter. materialiter est per se de cō siderattione logici iquantum terminus est. ꝛ iquantum stat sub aliqua intentione secunda vt est subiectum vel predicatum sed formaliter non. ¶ Contra arguitur. prima particula est male posita. s. signum. ergo diffinitio mala: consequētia tenet. antecedens probatur. quia quod ponitur primo loco in diffitione debet esse communius diffinito. tz ly signum non est communius termino diffinito: ergo ꝛc. probatur minor. quia ly signum est terminus prime intentionis ꝛ ē terminus minus cōmunis q̄z sit terminus diffinitus. qa terminus diffinitus diditur i terminum prime intentionis ꝛ secūde. ergo ꝛc. ¶ Confirmatur qa si signū est communius termino: tunc magister debuisset incipere tractatum suum a signo ꝛ non a termio. tenet consequentia. qa communiora sunt premittenda in doctrina tanq̄z notiora. per philosophum prio physicorum. ¶ Item si gnum est equiuocum ad terminum ꝛ circulum ante tabernam. ergo non debet poni in diffinitione. ¶ Secundo cō tra secundam particulam arguitur sic: Illa particula orationis non bene ponitur. ergo diffō mala. consequentia tenet. antecedens probatur. qz oratio diffinitur per terminū infra a magistro ergo terminus non debet diffiniri per orationem loco ꝛ igno tius respectu eiusdem. quia semper quod ponitur i diffō ne est notius diffinito. ¶ Confirmatur. qa quandocūq̄z in aliqua diffōne ponitur aliquod diffinibile si loco illius diffinibilis ponatur sua diffō: tunc prima diffinitio est expressior. vt dicit philosophus sexto topicorum. Si ergo terminus diffinitur per orationem loco orationis tz ponere eius distictionem. i qua diffōne ponitur terminus. Et sic termin⁹ seipsuz diffiniret. quod est inconueniens. qa idem esset notius seipso. ¶ Tertio ꝯ tertiā ꝓticulam. constituti

uum non bene ponitur. ergo diffinitio mala. ꝓña tenet: ꝛ añs ꝓbatur qꝛ si terminus est signū oratiōis cōstitutiuū: cum oratio sit terminus: est signū oratiōis constitutiuuz: ꝛ illa alterius ꝛ sic est ꝓcessus in infinitū: qđ est incōueniēs qꝛ ifinitū ipossibile est esse tertio physicoꝝ. ¶ Cōfirmatur qꝛ nihil qđ est materia oratiōis ꝓstituit orationē: sed terminus ē materia oratiōis. g̃ terminus nō ꝓstituit orationem neqz est cōstitutiuū oratiōis. ꝓña nota cū minoꝛi. maioꝛ ꝓbatur ꝑ phūm ꝓmo de gñatiōe dicentē qꝛ forme est agere materie vo pati: cōstituere vero est agere: ꝛ esse constitutiuū dicit potentiā actiuā. g̃ non dz attribui materie: intellectus aūt est qꝛ actiue cōstituit orationē quare ꝛc. ¶ Quarto ꝫ quartā particulā arguit: frustra ponit: vt pars ꝓpinqua. g̃ diffinitio mala. ꝓña tenet ꝛ añs ꝓbat qꝛ si nō maxima esset ꝓp litterā ꝛ syllabā que nō esset terminus. ¶ Sed ꝫ qꝛ oē qđ pōt eē subiectū ꝛ ꝑdicatū ꝓpositōis pōt esse termin⁹. ꝛz littera ꝛ syllaba sunt huiusmodi. g̃ littera ꝛ syllaba possūt esse terminus. ꝓña nota cū maioꝛi. qꝛ terminus est in quez resoluit ꝓpositio sed ꝓpositio resoluitur in subiectū ꝛ ꝑdicatū. ergo qđ pōt esse subiectū vel ꝑdicatū est terminus: ꝛz littera ꝛ syllaba pōt esse subiectum ꝛ ꝑdicatū. ergo pōt esse terminus. minoꝛ ꝓbatur. qꝛ dicēdo a est littera vocalis. an est syllaba. subiectū in ꝓma est ista littera a. in scđa vero ista syllaba an. Item idē nō est totū ꝛ pars respectu eiusdē. sed terminus est totū respectu oratiōis. qꝛ ē genus ad ipsā ergo nō est pars. ¶ Cōfirmat arguméto qđ reputatuz est achilles. qꝛ dicēdo a est b: illa est vna oratio. qꝛ tantū significat quātum a ꝛ b. ꝛ tū terminus nō est pars ꝓpinqua ei⁹. ꝓbatur qꝛ pars ꝓpinqua nō dicit nisi ꝑ respectū ad remotam. sed hec oratio non hz partē remotam vt ps. ergo nec ꝓpinquā. ¶ Idē pōt argui de ꝓpositione mētali q̃ est composita ex ꝓceptib⁹ indiuisibilib⁹ que nō ꝓstituit ex litteris nec ex syllabis: tūc talis ꝓpositio nō hz partem remotā. ergo nec ꝓpinquā. Et sic patet qđ illa particula: vt pars ꝓpinqua frustra ponit. qꝛ nō ꝓpetit cuilibet oratiōi. ¶ Quito ꝫ totā diffinitionē sic arguit. Illa diffinitio cōpetit alteri a diffinito. ergo est mala. ꝓña tenet ꝑ phūm sexto topicorū. añs ꝓbat: qꝛ diffinitū hic est ly terminus q̃ est termin⁹ secūde intentōis. sed hec diffinitio ꝓpetit etiā termino prime intētionis. vt ps. ergo cōpetit alteri a diffinito. ¶ Cōfirmat: qꝛ hec diffinitio cōpetit termino syncathegorematico q̃ nō est terminus: cum sibi nō cōpetat diffinitio termini data a ꝑbo ꝓmo priorꝝ dū dicitur. Terminus est in quē resoluit ꝓpositio vt in subiectū ꝛ ꝑdicatū. qꝛ terminus syncathegorematicus nō est subiectū nec ꝑdicatū: vt formaliꝛ sumitur loquendo. ¶ Sexto terminus nō pōt diffiniri. ergo diffinitio mala: ꝓña tz añs ꝓbatur qꝛ termin⁹ est cōmunissimū ꝑ se ꝓsideratū in logica. ergo est notissimum. ergo nō pōt diffiniri q̃ocūqz accipiat diffinitio. tz ꝓña. qꝛ semper diffinitio dat ꝑ notius sexto topicoꝝ. ¶ Cōfirmatur quia impossibile est aliquā sciam demōstrare suū subiectū esse: sive ꝑ signū sive ꝑ cās ꝓm cōmētatorē ī secūdo physicoꝝ. sed terminus ē subiectū in hoc libro vt ps. ergo ipossibile est demōstrare ipsum ꝑ signū vel ꝑ cām. tunc vltra: ipossibile est demōstrare ipm ergo impossibile est diffinire. tenet ꝓña qꝛ oppositū ꝓñtis nō stat cum añte. si. n. possibile eēt diffiniri ipm posset demōstrari eē ꝑ suā diffinitionez. sicut ꝑ syllogismū hypotheticū. Si signū oratiōis ꝓstitutiuū ē termin⁹ est: ꝛz signū oratiōis cōstitutiuū est. g̃ terminus est Item phūs in ꝓmo posteriorꝝ scđo tractatu dicit qđ scie de ipicūt sua subiecta: qꝛ supponūt ipla ꝛc. ¶ Septimo vn⁹ rei tātū vna est diffinitio: sed cū terminus habeat aliā diffinitionē datā a ꝑbo ꝓmo priorꝝ cū dicit. Termin⁹ est in quē resoluit ꝓpositio. g̃ ñ pōt habere istā: qꝛ aliter vn⁹ rei essent plures diffinitōes. minoꝛ nota. maioꝛ ꝓbat. qꝛ vn⁹ rei tātū vnica est essentia. ergo tātū vna est diffinitio. tenet ꝓña: qꝛ diffinitio exꝓmit essentiā rei: si plures essent diffinitiones plures eēnt essentie. ¶ Cōfirmat: qꝛ qñ plures diffinitōes danť de eadē re ille debēt ꝙerri: qꝛ q̃cūqz cōcurruntur cū vno tertio cōuertunť inter se. sed q̃libet diffinitio cōuertitur cū suo diffinito. ergo iste diffinitōes cōuertunť inter se. hoc tñ est falsum. qꝛ alicui ꝓpetit termini diffinitio data a magistro cui nō ꝓpetit diffinitio ꝑbi: vt termio syncathegorematico formaliꝛ sumpto. ¶ Ad hec breuiter respōdeť. Ad ꝓmū negať añs. Ad ꝓbationem nego minorē. s. qꝛ signū non sit cōmuni⁹ diffinito. Et ad rōnem cū dicitur ly signū est termin⁹ ꝓme intētionis: sed terminus ꝓme intētionis est minus cois termino diffinito. ergo ꝛc. Dicitur qꝛ ly signū pōt capi dupliꝛ. s. pro eo qđ significat ꝛ pro eo qđ denoiat. ¶ Primo mō est minus cōe: qꝛ tūc accipitur pro seipso termio. Scđo mō est magis cōe: qꝛ non solū denoiat terminos scđe intentōis: sed ēt ꝓme ꝛ etiā res. ¶ Et si replicas ꝫ qꝛ illa distinctio pro eo qđ significat ꝛ pro eo qđ denoiat nō hz locū nisi in termis scđe intētionis: ꝛz cuz signū sit ꝓme: g̃ distinctio nō ē ad ꝓpositū. ¶ Pōt dici negādo maioꝛē: qꝛ ꝑm Burleū in ꝑdicamēto relatōis: qlibet termin⁹ cōcretus accidētalis: vt pater ꝛ album pōt accipi dupliꝛ. s. pro eo qđ significat: ꝛ pro eo qđ denoiat: sive ī sup positione simplici sive in suppositiōe pſonali. Vel aliter ꝛ tutius respondeť ad ꝓncipale qꝛ ly signū pōt capi dupliꝛ. s. materialiꝛ pro seipso termio ꝛ formaliꝛ ꝑ significato forma li: ꝛ quasi redit ad idē. ꝓmo mō est minus cōe: scđo modo est magis cōe. ¶ Ad ꝓfirmationez rūsum est in qōne pria qꝛ ꝛz signū sit cōmunius termino: qꝛ tñ excedit limites logice: ideo nō incipit ab eo. ¶ Ad aliud negať qꝛ signū sit equocuz qꝛ scđm idē nomē ꝛ eandē rōnem dicit de illis: q̃ ē qđ appēhēsum a sensu vel intellectu ducit ipsum in cognitionē alicui⁹ rei. ¶ Ad scđm principale dicit cōmuniter qꝛ terminus diffinit ꝑ orationē a posteriori. Oratio vo per terminū a priori. ꝛ illo modo non inconuenit idē esse diffiniens ꝛ diffinitū: notius ꝛ ignotius respectu eiusdez in diuersis generib⁹ diffinitionū. qꝛ vna est ꝓpter qđ: ꝛ alia qꝛ sive vna ē formalis ꝛ alia materialis. ¶ Cōtra hāc rñsionem arguūt qdā senēses dicētes: qꝛ ꝛz vā sit tñ non satisfacit q̃sito. Unde arguunt sic. In omni disciplina inconuenit qꝛ prima noticia. s. qđ nominis aut quid rei habeať ꝑ aliquid cum prima noticia habeť ꝑ illud primū alioquin nunq̃z certificareť homo. sed cum prima noticia habeať hic ꝑ orationē. ergo prima noticia orationis nō potest haberi ꝑ terminū: Ideo aliter respondēt dicētes qꝛ ꝛz oratio sit termin⁹ non tamen materialiter debet cā sic diffinire ꝛz vt diffinit phūs primo perihermē. sic. Oratio ē vox significatiua ad placitum ꝓp argumētum factum. ¶ Sed qꝛ scđm talē rñsionē dānat magistrū. ideo dicunt ipsi aliter possum⁹ rñdere saluādo magistruz: dicēdo qꝛ prima noticia oratōis. s. qđ nois. s. ꝑ quā habeť prima noticia ipsius termini habita est in grāmatica ꝛ non hic. s. qꝛ ē incōplexum ꝑ qđ plura idistincte iportātur. ¶ Peccat vtraqz rspō sio senēsium iudicio meo. ¶ Prima. n. ꝓsumptuosa est: cuz ex leui cā dānet magistrū. ¶ Scđa vo dubia est in hoc qꝛ dicit qꝛ pria noticia termini habeať ꝑ noticiā orationis habitā in grāmatica. Hoc videť falsum. ꝓio qꝛ terminus videť eē pri⁹ not⁹ q̃z oratio. Termin⁹. n. nihil aliud ē nisi dictio vel aggregatū ex dictionib⁹. ꝛz dictio pri⁹ nota ē ī grāmatica q̃z oratio: ꝓbať qꝛ in doctrinis q̃ prius tradūť pri⁹ nota sunt. prius aūt traduntť dictiōes q̃z oratōes. Haz hic est ordo ī grāmatica. prius. n. littere: deinde syllabe: deinde dictiones: deide oratōes traduntť. Ecce qꝛ prius traduntur dictiones q̃z orationes in grāmatica: ergo prius nota sūt. ¶ Scđo si prius nota esset oratio in grāmatica q̃z terminus sequereť qꝛ etiā esset oratio prius nota in logica q̃z terminus. ꝓbo ꝓñam: qꝛ consimilē habitudinē hz oratio ī logica ad terminū qualē hz oratio ī grāmatica ad terminū. Hā tā hic q̃z ibi ꝓsiderať termin⁹ vt est pars oratiōis. Et oratio vt constituit ex terminis ꝓsequēs tñ est falsum. ꝓio qꝛ nihil ē cōmunius in logica termino: ergo nihil est notius eo. Scđo qꝛ terminus est subiectū logice: ergo nihil ē notius eo in logica. ps ꝓña. primo ꝑm cōmen. scđo physi

cor dicentē q impossibile est demonstrari subiectū siue p signum siue p cām: q aliqd esset notius eo: qō est inconueniens ⁊ primo posteriorum dicit: De subiecto precognoscitur quid est ⁊ q est. ¶ Ideo sustinendo rnsionē cōcedo q pma noticia termini habeatur p orationē: qm prima noticia termini est noticia qd nois q̄ ꝓsupponit: cū sit terminus hic subiectum. Noticia aūt qd rei inuestigatur ⁊ habet p orationē. ¶ Aliter tn ⁊ subtilius possum⁹ rndere. Ad pncipale sic: q nō est inconueniēs q idē sit diffiniēs ⁊ diffinitū nō eodē modo sumptū. Terminus.n. diffinit p orationē: vt oratio hz habitudinē cause finalis: ⁊ termin⁹ hz habitudinē effectus. Oratio vo diffinit p terminu⁹: vt oratio hz habitudinē effectus ⁊ terminus hz habitudinez cause cōstitutiue: ⁊ sic q̄libet diffinitio est data a priori: i diuersis tn generib⁹ cārum in qbus diuersis gn̄ibus cārum non est inconueniens idē esse notius ⁊ ignoti⁹ respectu eiusdem. Argumētū aūt illoz nō est ꝺ nos: q pma noticia termini nō habet p orationē: sed ꝓsupponit: scda aūt noticia distincta habetur p orationē. Et eō in diuersis generibus cārum ⁊ hoc nō inconuenit. ¶ Ad cōfirmationē dicit q illud dictuz hz intelligi de diffinitione pure qditatiua que est data p genus imediatū ⁊ differētiā cōuertibilē cū specie qualiter nō est illa: ideo loco ly orationis non pōt poni sua diffinitio. ¶ Uel aliter dicitur q nō est inconueniēs q idē ponat in diffinitōe sui ipsius in obliquo casu: cū g̃ ly orationis sit in obliquo diffinitio eius cadit in obliq̄. ¶ Ego aūt al⁹ rnderē. ⁊ tutius sequēdo opionē nostrā. ¶ Ad secūdum pncipale q ly orationis vt ponit in diffinitōe termini nō est diffinibilis cū habeat hitudinē cāe finalis. cum aūt diffinit hz habitudinē effectus respectu termini ⁊ non cause. ¶ Ad tertiū dicit q nō est inconueniēs esse pcessum in infinitū in orationib⁹: lz sit inconueniēs orationes infinitas esse. phūs tn voluit numez infinitū nō dari actu: sed bene in potētia. sic q quocūq; qz dato sit dabilis maior. Et sic in ꝓposito: q nō sunt orationes infinite actu: sed bene in potētia. ſ. q qbuscūq; qz datis pñt dari plures: ⁊ sub alijs verbis logice loquēdo. Infinitū ꝓcedo dari syncathegorematice. ñ aūt cathegorematice: qō est idē cū dicto philosophi. Et si dicit ꝯ: si dat infinitū in potētia: g̃ dabitur in actu. ꝓbatur ꝓña: q frustra est potētia q̄ nō pōt reduci ad actū p cōmē. primo celi cōmēto. izz. Dico q illa potentia cuius eritus ad actū ē ipossibilis non dz dici potētia. Dicit q vez est de potētia determiata. nō aūt de indeterminata. ¶ Ad confirmationē dicit q materia nō ꝓprie ꝓstituit: lz est illud ex quo aliquid ꝓstituit. Improprie tn cōcedimus materiā cō stituere. Sicut.n. dicim⁹ paries ⁊ tectū cōstituunt domuz. Ita in ꝓposito termin⁹ ꝓprie ē illud ex quo ꝓstituit oratio: ⁊ intellect⁹ illā cōstituit. Improprie tn dicim⁹ terminū ꝓstituere orationē. ¶ Ad quartū dicūt quidā q duplex ē terminus ꝓprius ⁊ iproprius ꝓprius ē habēs ptes ꝓpinquas ⁊ remotas. iproprius vo qui nō hz has. dicūt enī q magister solū logitur de ꝓprijs. ¶ Hec rnsio ñ valet: q sequit q magister eēt diminut⁹: cū de illis terminis iproprijs adhuc logica cōsideret: qō ꝓbat q: er illis fiunt ꝓpositiones significantes vez vel falsuz: vt a est littera: an est syllaba. Jō aliter dicam⁹ q littere ⁊ syllabe possūt ꝓsiderari dupliciter. Uno mō ut habēt vim littere ⁊ syllabe. Alio mō vt hñt vim dictionis. ¶ Primo mō accipiunt hz q ꝓstituūt aliquā dictionē: ⁊ sic non sunt termini. Alio mō accipiunt q̄n per se siue seorsum accipiunt ⁊ sic sunt termini. ¶ Dico mō loquit magister ⁊ non secundo mō. ⁊ hoc est q alij volunt dicere sub alijs verbis dicētes: q littera vt littera nō ē termin⁹: lz littera sit termin⁹. ¶ Ad aliō dicit q idē pōt eē totuz ⁊ ps respectu eiusdē: nō eodē modo cōsideratū: sicut genus est totū ⁊ ps respectu specierū: vt dicit ꝓmētator prio physicoz. ¶ Ad ꝓfirmationē cū dicitur q illa oratio a ē b: ñ hz ptes ꝓpinquas: dicunt qdā ꝓcedēdo ⁊ ꝓnter dicūt illā pticulaz nō ꝟuenire orationi cuilibet. ¶ Hec rnsio nō ē tenēda: ex quo dānat magistrū. Jō dicat aliter q ista oratio hz ptes propinquas quia per partes propinquas itelligit immediatas. Et cum arguis propinquum non dicitur nisi in respectu ad remotum: concedo: lz nō habet remotas concedo: ergo nō hz ꝓpinquas nego ꝓñaz: q ista dicit hēre ptes ꝓpinquas p respectū ad ptes remotas alteri⁹ orationis q̄ sūt ille ex quib⁹ nō imediate constituit totū. ꝓpinquevo ex qb⁹ imediate ꝓstituit totū: sicut ex istis. Uel negat minor. ſ. q nō hz ptes remotas: vñ lz nō hēat formaliter: hz tn virtualiter siue equiualēter: cū equiualeat alteri orationi hñti ptes ppinquas ⁊ remotas: vt isti: illa littera a est ista littera b: ⁊ ita dicat de mētali. ¶ Ad qntum negatur minor. Ad ꝓbationē dicit q aliō ē qō diffinit: ⁊ aliō p quo diffinit. diffinit hic secunda intētio nō p seipsa sola: lz p pria ⁊ secunda equaliter. Uel dicit vt termin⁹ diffinit abstrahit a pma itentione ⁊ scda. sicut aial qō diffinit abstrahit a specieb⁹ vt diffinit: ⁊ nō valet si dicis: ergo ē aliqs termin⁹ mētalis q nō est prime intentiōis nec secunde: sicut nō valet: ergo ē aliqō aial qō non est hō nec asinus imo nullū ē aial qn sit hō vel asinus vel idiuiduuz alicuius alteri⁹ speciei ꝓtente sub hoc genere aial: ⁊ tamen aial abstrahitur ab hoie vel ab asino vel ab alijs speciebus: ita dato q nullus sit terminus mētalis q non sit pme vel secūde itentionis. tn terminus abstrahit ab istis. ¶ Ad ꝓfirmationē dicit q phūs capit terminus strictius. ſ. p eo solū qō pōt eē subiectū vel p̄dicatū. lz magister largius p eo qō pōt determinare ꝓpositionē vel ptē eius. ⁊ sic syncathegorematici sūt termini cū possint determinare ꝓpositionē vel ptez eius. ¶ Ad sextaz ꝓcedit q terminus non pōt diffiniri a logico vt logicus est. quia nihil hz cōmuni⁹ nec noti⁹. potest tn diffiniri a logico vt induit habitū metaphysici. ¶ Ad cōfirmationē dicit similiter q impossibile est demonstrare terminū eē per signū vel p causam a logico vt logicus est licet vt indūt habitū metaphysici potest demonstrari eē ⁊ diffiniri. ¶ Ad septimuz dicit q vnius rei vno modo considerate vna est diffinitio. diuersimode tn considerate sunt plures diffinitiōes. Jta hic philosophus considerat terminū pm viaz resolutionis. magister vero pm viam compositionis. ¶ Ad confirmationem dicit concedendo q si vnius rei pm eandez cōmunitatē accepte sint plures diffinitiones q ille conuertuntur: lz si pm maiorē cōmunitatē i vna accipit ⁊ pm minorez i alia non connertunt. Et ita est in ꝓposito vt dictum est.

Contra primam

Terminoꝝ aliquis est per se significatiuus aliquis non per se significatiuus arguitur q: sequitur q idem est magis commune ⁊ min⁹ cōe respectu eiusdem. ergo diuisio mala ꝓsequētia tenet ⁊ añs ꝓbatur: quia ly terminus in communi diuisus in per se significatiuum ⁊ non per se significatiuū est communior terminо per se significatiuo. ⁊ eodē modo est min⁹ cōmunis ergo ⁊c. consequentia patet cum maiori: q omne diuisum est communius diuidētibus. vt i topicis ⁊ in libro diuisionum dicitur. minor probatur q: iste termin⁹ terminus. est per se significatiuus. quare ⁊c. ¶ Cōfirmatur quia quero an terminus diuisus in per se significatiuum ⁊ non per se significatiuum sit per se significatiuus: aut non per se significatiuus. aut nec sic nec sic. Si detur primum. tunc terminus per se significatiuus diuideretur in terminū per se significatiuum ⁊ terminū non per se significatiuum. quod ē inconueniens. Si detur scōm. tūc terminus non per se significatiuus diuiditur in terminū non per se significatiuū ⁊ per se significatiuum. qō ē inconueniēs. Si detur tertiū sequitur contra primū principiuz De quolibet dicit alterū contradictoriorū incōplexoꝝ. ⁊ de nullo eorū simul. ¶ Secundo sic. Omnis terminus est per se significatiu⁹. g̃ diuisio mala. cōsequētia tenet. ⁊ antecedens ꝓbatur sic. ois passio cōpetens per se iferiori: cōpetit p se superiori. sed p se significare est passio per se competens termino per se significatiuo que est inferior. ad terminum in communi. ergo competit per se termino in communi ergo cuilibz term.

no competit. tz ꝓña. scđa qz p se presupponit de omni. pri
mo posterioꝝ. maioꝝ prime ꝓñe est pbi primo posterioꝝ in
erroꝝibus. vbi vult q passio trianguli. l. habere tres angu
los competit p se figure. Confirmaf: qz omnis termin⁹ est
signum oꝝationis ꝓstitutiuũ. Omne signũ p se representat
significatũ. ergo ois termin⁹ representat significatuz. tenet
ꝓña p illud principium in antepredicamẽtis Quãdo alte
rum de altero predicaf qcqd predicaf de predicato: ꝑdicaf
de subiecto. minoꝝ pbaf. qz omne signũ representat signifi
catum, aut ergo p se: aut p accñs. non p accñs: qz possz nõ
representare qđ implicat q sit signum ⁊ non representet. er
go p se representat. ergo p se significat ergo est p se significa
tiuus, ille ꝓñtie de se patent. Tertio sic, aliqs terminus est
q non est p se significatiu⁹ nec nõ p se significatiuus. sine si
mul est p se significatiuus ⁊ nõ p se significatiuus. ergo di
uisio mala. ꝓña tz: antecedens pbaf: qz termin⁹ pregnans
vt nihil ⁊ hmõi. qz omne compositum equaliter ex p se si
gnificatiuo ⁊ non p se significatiuo: non magis est per se si
gnificatiuũ q̃z non p se significatiuũ. sz terminus p̃gnans
est cõpositus equaliter ex p se significatiuo. ⁊ non per se si
gnificatiuo: vt nihil ex non ⁊ aliqd. ergo non magis dicif
vnus q̃z alter. ergo vel neuter illoꝝ est vel vtrunqz erit. Cõ
firmaf qz ponaf ille terminus beltrix in vno ⁊ eodem in
stanti imponaf ab vno magistro ad significandum idem
qđ ly homo. ⁊ ab alio magistro imponaf conuerti cum ly
omnis. tunc non est maioꝝ rõ quare talis terminus sit vni
us q̃z alterius. ergo vel simul est p se significatiuus ⁊ nõ p
se significatiuus. vel neuter illoꝝ. Et si dicaf nõ fuit impo
situs a primo impositore sic: ideo non est p se significatiu⁹.
Ꝑono q primi impositores fuerint duo: quoꝝ primus
imposuerit vt primo dictum est. ⁊ scđus vt scđo dictũ est:
⁊ tunc segꝛtur idem qđ prius. Quarto contra diffinitiones
arguitur. ⁊ primo ꝓra primã sic. ly ois est terminus non
p se significatiuus vt pz. ⁊ tamen p se sumptus aliqd signi
ficat. ergo diffinitio prima mala. ꝓña tz. qz alicui compe
tit diffinitio cui non cõpetit diffinitũ. maioꝝ nota ⁊ minoꝝ
pbaf. qz dicendo omnis. ly ois sumitur p se. ⁊ tamen ali
qd significat. qz seipsum naturaliter repñtat intellectui. Cõ
firmatur qz si dicif q terminus dicitur p se significatiuus
qz aliqd extra se significat. non autez quia significat se vel
simile. Contra illa voꝛ homo que nunc primo est pro
lata est terminus per se significatiuus ⁊ non significat ali
quid extra se. pbaf. qz vel significat ex impositione que est
vel que fuit: non primo. qz non sit nũc impositio: nec scđo
qz non imponebaf prius ad significandum cum non fue
rit. ergo nec significat ex impositiõe neqz etiã significat na
turaliꝛ. Quinto ꝓra scđam diffõnem arguif sic ille ter
minus soꝝ. in voce nunc primo platus est p se significatiu⁹
vt pz ⁊ tamen non significat aliqd extra se. ergo diffinitio
scđa mala. ꝓña nota qz alicui competit diffinitio cui non
competit diffinitũ. ⁊ maioꝝ est nota. minoꝝ pbaf. qz nec si
gnificat naturaliꝛ vt pz: nec ex impositione pbaf. qz primo
impositoꝝ non cognouit istum terminũ. sortes. nunc primo
platum ergo non imposuit ad significandũ. Cõfirma
tur. qz imponere terminũ ad significandũ ē intentionẽ ter
mini cũ intentione rei totiẽs referre donec intentio termi
ni intentionẽ rei ad memoriã reducat. sz nec primus impo
sitoꝝ nec ali⁹ habuit intentionẽ hui⁹ termi. ergo ꝛc. Se
cto ꝓra ambas diffõnes simul arguif sic. qz ly oẽ ly aliqd
p se sumpt⁹ nihil significat ergo ꝛc. ꝓña nota cuz maioꝝ. ⁊
minoꝝ pbaf qz qlibet istoꝝ est non p se significatiu⁹. ergo q
libet istoꝝ p se sumpt⁹ nihil significat. tz ꝓña a diffinito ad
diffõnem. añs pbaf qz quilibet istoꝝ est termin⁹ syncathe
gorematicus. ergo qlibet istoꝝ est non p se significatiu⁹. tz
ꝓña a supioꝝ ad suũ inferius: añs pz qz terminus habens
officiũ distribuendi ⁊ particularizandi est terminus syn
cathegorematicus. sz illa sunt hmõi. ergo ꝛc. Cõfirma
tur qz ly omne significat idẽ quod ly omnis. sz ly omnis
nihil significat ex se. ergo nec ly oẽ ꝓña tz cum minoꝝ. ma
ioꝝ pbaf. qz solus noiatiuus est ille p quem facta ē impositio nois ad significandũ. vt pz p sctm Tho. in ꝑmo ꝑihermenias in capꝰo de noie. Alij autẽ casus q formanf ab eo significant illud idẽ qđ noiatiuus. sz cũ ly oẽ formef ab illa voce ꝑma ly ois. ergo scđario significat illud idem qđ ly ois primo imponif ad significandum. sz ly omnis nihil extra se imponif ad significandũ. ergo nec ly oẽ. Ex altera pte pbo qz ly ois p se sũpt⁹ aliqd significat. qz oẽ adiectiuũ i neutro gñe substãtiuaf. ergo ꝛc.

Adhec breuiter rñdetur. Ad primũ dicũt reales q solũ terminus in cõi. ⁊ non ille terminus. terminus ē ille q diuidif ideo terminus p se significatiuus ē in minus se hñs q̃z terminus in cõi. sz in plus se hẽat q̃z ille terminus terminus. Unde ille terminus terminus ē indiuiduũ contentum sub hoc cõi termino: sicut homo sub homine. Aliter terministe dicerent non eẽ in conueniens idem eẽ magis cõe ⁊ minus cõe respectu eiusdem sub diuersis tñ rõnibus. Unde sz iste terminus qualitas vt omnes qualitates significat sit genus. idem tamen terminus vt ē hoc ens est indiuiduũ ⁊ ptinetur sub genere qualitatis: eo q ē hic ꝰceptus⁹ si est in mente. aut hec figura in scripto: aut hec voꝛ si sit in voce. Ad ꝓfirmationez dicif similiter ꝑm reales qz terminus in cõi diuisus nõ est p se significatiuus nec non p se significatiuus. ⁊ cum dicis hoc est ꝓra ꝑmum principiũ de quolibet dicif alteꝛ contradictoꝝie incõplexoꝝ. ⁊ de nullo eoꝝ ambo simul. Dicitur q p limitatione hui⁹ principij ser ꝓditiones regrunf quare vna est de termino singulari ⁊ non cõi. Terministe vo dicerent q termin⁹ diuisus est terminus p se significatiuus. ⁊ vt significãs est cõis illis: sz vt tale ens fit minus cõis. Et ꝓñter ꝓcedit aliquẽ terminum p se significatiuũ predicari de non p se significatiuo. Ad ꝑm ꝑm reales facilis est respõsio. qz terminus diuisus non est iste terminus termin⁹. sz abstrahit ab illo sicut spẽs ab idiuiduo ⁊ ꝓñter negant q esse p se significatiuũ sit passio adequata termini diuisi sz bene hoc disiũctũ est passio adequata ei⁹ esse p se significatiuũ vel non esse p se significatiuuz. ⁊ cũ tu dicis: per se presupponit de omni. Dicitur q verũ est si est per se primo. si aũt est per se nõ primo vel reductiue nõ vt hic. Terministe vero ꝓcedũt q esse per se significatiuũ sit passio termini diuisi. sed illa passio non competit sibi vt supius ad illa. ⁊ vt diuiditur in ista. sed vt tale ens. ⁊ ideo negant q omnis passio competens supioꝛi competat cuilibet inferioꝛi. sz bene si cõpetit supioꝛi vt supius. Licz ergo p se significare competat huic termino terminus. non tamen vt cõmune ē ad ista. sed vt hic terminus. Ad confirmationem dicitur q quilibet terminus est signum. ⁊ conseq̃nter representat significatum p se. Et cum tu infers. ergo per se significat. Concedo q per se significat. vel se vel aliquid extra se. non tamen per se significat ad intentionez magistri. qz per se sumptus vel extra se significat. Et sic est equiuocatio de p se significare. Ad tertium negatur antecedens. Ad probationem dicitur q terminus pregnans ē per se significatiuus. qz ei competit diffõ terminꝰ per se significatiui. Ad rationez negatur q si aliquid sit compositum ex per se significatiuo ⁊ nõ per se significatiuo q non magis sit per se significatiuum q̃z non per se significatiuum. Et ratio istius quia denominatio semper fit a positiuo. sed per se significatiuum est positiuuz respectu nõ per se significatiui. positiuuz aũt est perfectius priuatiuo. ideo a parte p se significatiua potius denominatur q̃z a parte nõ p se significatiua sicut aliquid dicitur ita velociter moueri sicut aliqua pars eius licet non dicatur ita tarde moueri sicut aliqua pars eius ꝓ dictis dixi. Ad cõfirmationem dicitur q admisso casu ille terminus ē per se significatiu⁹. ⁊ non per se significatiuus. sz apud diuersos. naz apud primũ magistruz: ⁊ discipulos doctrinam eius tenẽtes est per se significatiu⁹. apud vero aliũ est non p se signi

ficatiu⁹. ¶Nec hoc inconuenit. imo idē termin⁹ q est p se significatiu⁹ quo ad nos: vt ly hō est nō p se significatiuus apud grecos cū nihil extra se significet eis. ¶Notes tñ distinguere: q si illi magistri sint eiusdez sermonis: vt ambo sint latini nō admittit casus. q: lz voces dicant ad placitū significare non tñ cuiuscūq; lz ad placitū ꝑmi iponentis. Si aūt sint diuersoꝝ sermonū admittant. Et rñdendū est ꝑm q disputatio est latina vel greca. ¶Ad quartū cōiter dicit q ois termin⁹ mālr sumptus ē p se significatiu⁹. Jō negat q ly ois mālr sumptus sit nō p se significatiu⁹. Et si dicat ꝓtra q: dicendo. ly ois est termin⁹: nō p se significatiuus ē ꝓpō vera: ⁊ tamen stat materialiter ergo falsum est q materialiter sumptus sit p se significatiuus. ¶Respō det cōiter q lz in dicta ꝓpōne ly ois stet materialiter tamē supponit. p se non stāte materialiter. ita q sit sensus. q ly ois qñ non stat materialiter ē termin⁹ nō p se significatiu⁹. vt in hac ꝓpōne: ois homo currit. ¶Lz hec rūsio sit ꝓbabilis ⁊ de mente magistri in logica magna: arguo tamen ꝓtra ipsam ad excitationez iuuenū. Et quero qd intelligatur p ly significat in diffōne termi p se significatiui vel intelligis cōiter significare qō ē repsentare aliqd siue p se siue extra se. vel ꝓprie quod ē aliqd extra se repsentare. Si dicis scōm sequitur. q terminus materialiter sumptus non ē p se significatiuus q: p se sumptus nihil extra se significat. vt p3. Si dicis primū sequitur: q termin⁹ non p se significatiuus esset p se significatiu⁹. qō implicat. ꝓbatur ꝓña: q: ly garabis ē nomen significatiuū scōm Boetium in ꝓmo ꝑihermenias ⁊ ly beltrix est nomē nō significatiuū ꝑm sanctū Tho. in eodē loco. ⁊ ly buba est vox non significatiua ꝑm ¶Petrū hyspanū. ⁊ tamē glibet hoꝝ p se sumpt⁹ aliqd significat accipiendo significare cōiter q: saltem se ipsum repsentat. ergo glibet hoꝝ est p se significatiuus. ¶Item quero qd intelligis p ly p se sumptus in diffōne termini p se significatiui. aut tu itelligis quando sumit in oratiōe sine aliquo determinabili. vt dicendo: omnis est signū vniuersale. Aut tu itelligis quando sumit solitarie extra orationē. Sed siue intelligas primo mō. siue scōo mō sequitur q glibet terminus mundi absolute dz dici termin⁹ p se significatiuus ꝓbat ꝓña. q: glibet termin⁹ p se sumpt⁹ aliqd significat accipiendo significare cōiter ergo absolute dz dici: terminus p se significatiuus. lz ꝓña a diffōne ad diffinitū. antecedens p3 discurrēdo in oibus. ⁊ adduco p locū a maiori de isto termino ois. q: quando sumitur i aliqua oratione siue aliquo determinabili: tūc semp sumitur materialiter. ⁊ tūc p se semp ē p se significatiu⁹. Similiter quando sumitur solitarie extra orationem aliqd significat q: seipsum repsentat intellectui. quare ⁊c. ¶Qui vult illaz opionem seq respondeat ad hec. Jdeo ad quartū pricipale aliter respondeō. ⁊ dicit q ly omnis significat se naturaliter sicut glibet terminus. lz aliter capitur significare i diffinitione termini p se significatiui. vt est extra se. ſ. proprie vt est extra se aliqd repsentare. Et sic p3 q ly omnis p se sumptus non significat aliqd illo modo. ¶Ad ꝓfirmationem cū dicit. ista vox homo non significat aliqd extra se negat. ad rōnem cum dicit non significat ex impositione nec naturaliter negat imo significat ex impositione. ⁊ cum tu arguis non prius imponebat ad significandum. q: nō prius fuit ergo non significat ex impositiōe que fuit. negatur ꝓsequentia: q: lz ista vox non fuit imposita. vox tamen similis illi fuit imposita. ¶Ad gntū respondeō q licet primus impositor non cognouit illū terminū tamen sibi similem: quem imposuit ad significandū ⁊ cōsequenter dicitur q illa vox sortes significat ex impositione que fuit. ¶Ad ꝓfirmationem dicit q lz non habuit intentionē huius termini habuit intentionē ꝓsimilis ⁊ hoc sufficit. ¶Ad sextū negat mior. ſ. q ly aliqd. ⁊ omne. ⁊ nemo sit terminus non p se significatiuus. ¶Ad probationē cū dicit est syncathegorematicus. ergo est non p se significatiuus: conceditur ꝓsequentia. sed negatur antecedēs. Ad probationem cum dicit terminus habens officiū distribendi est syncathegorematicus. Dicitur q non glibet sed ille qui cum hz habet tale officiū quod per se non significat quod non cō petit istis. Ad ꝓfirmationem dicit q si prima vox imposita ad significandum aliqd voces ⁊ deriuate ab illis significant illud idem. ⁊ q: prima vox puta ois est imposita ad distribuendū ⁊ etiam ly omne. Cum hoc tamen stat q aliqua vox deriuata ab aliquo fuerit imposita ad aliqd significandū ad quod non sit imposita prima vox. vt in proposito. ¶Nam ly omne ꝑm grammaticos substātiuatur: sicut alia adiectiua. sed prima vox non facit hoc. ⁊ ideo p vnaz impositionem generalem in neutro genere significat aliqd quod non significat in alijs generibus.

Terminorum alius naturaliter significatiuus. alius ad placitum.

¶Contra ꝑmo probatur q glibz terminus significat ad placitum ⁊ sic diuisio ⁊ diffōnes male sunt: ꝓbatur assumptum. q: si non hoc esset ꝓpter terminū mentalem q non significat ad placitū. Sed ꝓtra terminus mentalis nō significat idē apud omnes. ergo significat ad placitum. consequentia tz. antecedens ꝓbatur q: pono q a sit intētio sor. q sit coram te. ⁊ aduertas ad illā intentionē. ⁊ eueniat plato omnino ꝓsimilis recedente sor. tūc a significat platonez ergo significat ad placitu⁹. ¶Ña tenet antecedens ꝓbat. q: tanta ē ꝓuenientia huius similitudinis ad platonem quāta ē ad sortem. sed ex cōuenientia quam hz cum sorte significat sortem. ergo etiam significat platonem ex tanta ꝓuenientia quātam hz cum platone. ¶Confirmatur q: illud significat quod apprehendit. sed plato apprehenditur: ergo ipsum significat. tz ꝓña cum maiori ⁊ minori. ¶Item si sit similitudo sortis in mente platonis que sit a. iterum similitudo Ciceronis que sit b. tunc arguo sic. per te similitudo significat rem ex conuenientia quam habet cum re sed cum a maiorem conuenientiam habeat cum b q̄z cum sorte. ergo a significat b. Itē maior est similitudo iter sortē ⁊ platonem q̄z iter sortē ⁊ similitudinē ei⁹. sed sor. non significat platonē. ergo nec similitudo sortis significat sortem. Similiter inter hoiem ⁊ asinū maior est similitudo a ꝓuenientia q̄z inter hoiem ⁊ similitudinē hois. sed hō nō significat asinū: nec econtra. ergo nec similitudo hois significabit hoiem. ¶Ntia tenet cum minori. maior ꝓbat. q: inter hoiem ⁊ asinū est conuenientia in genere ꝓpinquo. sed inter hoiem ⁊ similitudinē hominis non est ꝓueniētia in genere. q: differunt genere ergo ⁊c. ¶Itē ille terminus chimera in mente significat rem non ꝓpter aliquā similitudinem quam habeat cum re: quia chimera non est cum autem quod non est non possit p conceptus habere aliquaz similitudinē. ergo ⁊c. Itē hō significat ꝑsentem hoiem p teritū ⁊ futuꝝ. non ꝓpter similitudinem quā hēat cū preterito ⁊ futuro q̄ non sunt. ¶Confirmat. q: nullus terminus significat naturaliter q: quarto metaphy. ⁊ ꝑmo elenchoꝝ dicit q añ disputationē oportet supponere significationē: lz si significarēt naturaliter hoc non oportet. ergo ⁊c.

¶Scōo principaliter arguit q glibet terminus significat naturaliter. q: si nō hoc eēt ꝓp vocales. lz ꝓbat q glibet talis significat naturaliter. q: quilibet terminus repñtat seipsum apud oēs. ergo glibz termin⁹ significat seipsū naturaliter. ꝓña tz. añs probat. q: glibet terminus est aptus natus causare similitudinē sui in intellectu. ⁊ p ꝑis repsentare seipsū. Et si dicit q non est incōueniēs q̄ significet se ipsuz naturaliter. Cōtra q: sequeret q glibet termin⁹ vocalis eēt termin⁹ cōis qō est inconueniens. ꝓbat ꝓñtia. q: termin⁹ cōis est q significat plura. lz glibz termin⁹ est huiusmōi ex quo significat se ⁊ aliqd extra se ergo ⁊c. ¶Itē sequeret q glibet termin⁹ eēt significatiu⁹. cōtra Boetiuz in li. ꝑihermenias dicentē q aliqs est non significatiuus vt garalus ⁊ beltrix ꝑm scm Tho. Itē seqretur q quilibz terminus esset analogus. q: p pri⁹ se significant ⁊ p posterius alia a se. imo fortiꝝ q glibz terminus eēt equocus. q:

glibet significat plura diuersis rōnib⁹. Itē sequerek q illa eēt vera chimera est: q significat primarie sicut est: ergo ē vera: p3 ꝓña ꝛ añs ꝓbak: q prius significat se et quo naturaliter significat se q3 aliqd extra se qđ ad placitum significat. Itē sequerek q illa ꝓpositio eēt falsa: ois hō ē animal q si rēt vera: ois res significata p subiectum eēt res significata p ꝑdicatum: q est falsum. Cōfirmak q: significat aliter q3 est ergo est falsa. ¶ Tertio principaliter arguik sic: Illa diuisio nō est bona q nō euacuat diuisum sz illa ē huiusmōi: ergo ꝛc. ꝓña nota cū maiori: minor ꝓbak: q aliqs ē terminus q non significat naturaliter nec ad placitus vt ly beltrix q nō significat ad placitū p3 q nō significat ex ꝓpositione q nō significat naturaliter. p3 q nō ē p se significatiuus ergo nō naturalr significat. Confirmak q idem terminus naturalr significat ꝛ ad placitum ergo membra coincidunt. ꝛ sic diuisio non est bona ꝓña tz añs probatur Aā ly hō in voce significat ad placitū rē extra ꝛ naturaliter significat seip3 ergo ꝛc. Silr ly hō i mente significat se naturalr ergo extra se naturalr tenet ꝓña. ꝛ q illud solū significat naturaliter qđ primo significat ꝛc. ¶ Quarto cōtra diffinitiōes arguik sic. Aliqd est qđ apud omnes idē significat. vt fum⁹ q naturaliter significat ignē. ꝛ latratus canū q naturaliter significat iram. ꝛ tñ nullus istoꝝ est terminus naturalr significatiuus. ergo diffinitio mala tenet cō sequētia q: alicui cōpetit diffinitio cui nō cōpetit diffinitū maior p3 de se. minor ꝓbak q: nullus istōrum est terminus p se significatiu⁹ ergo nullus istoꝝ ē naturaliter significatiuus tz ꝓña a superiori negatiue ad suū inferius. ¶ Cōfirmak q: aliqd est qđ nō apud oēs idē significat vt circulus ante tabernā ꝛ tñ nō est termin⁹ ad placitus significatiuus ex quo nō est termin⁹ quare ꝛc. ¶ Quinto principalr nō est maior ratio quare voces significēt ad placitū q3 qualitates alie vt caliditas frigiditas ꝛ alie res q: ita possūt imponi ad significandū sicut voces sz tales non sunt termini significantes ad placitū ergo nec voces: vel detur ratio diuersitatis. ¶ Ad hec respondek ad primū respondet magister in logica magna q: a ītentio significat sor. ꝛ non platonē. platonē tamē significat: ꝛ non sequik ergo significat platonē sicut non segtur tu scis illā ꝓpositionē esse veram. ꝛ illud est a ergo tu scis a esse verū. sed solum segtur a scis esse verū. ¶ Respōsio hec non placet. ¶ Aliter ꝛ magis physice respondek. negādo q: a significet platonē. ꝛ lz credā hoc esse platonē non tamen significat q: si debet significare aliqd debet eē causata ab illo. Et ad probationem ꝑmam respondetur q: maiorē conuenientiā hēt cū sorte. quam platonē. platonē fic

thegorematicus. sicut omne aial non rationale est irratio-
nale. añs probatur q3 isti termini buf baf. a. b. c. non sũt ca
thegorematici ex quo per se sumpti non significãt. ¶Nec sũt
syncathegorematici ex quo non habent aliquod officium
ergo ꝛc. Confirmatur q3 omnis bona diuisio est alicuius
diuisi. ¶ imo quod euacuatur per istam diuisionem. sed
illa non est huiusmodi ergo ꝛc. Consequentia nota cũ ma
iori minor ꝓbatur q3 terminus in cõi nõ primo diuiditur
in illa quia aliquis terminus ẽ qui nõ est cathegorematicus nec syncathegorematicus. vt supra probatuz ẽ. nec ẽt
termin⁹ p se significatiu⁹ diuiditur i illa. q3 syncathegore-
matic⁹ nõ est per se significatiuus. ¶Nec etiam non per se si
gnificatiuus sic diuiditur q3 cathegorematicus non est nõ
per se significatiu⁹. ergo cũ nõ possit assignari aliq̃ prio
diuisum q̃ euacuetur per istã diuisionem. diuisio mala ẽ
ergo ꝛc. ¶Secũdo arguit̃ sic aligs termin⁹ est cathegore
maticus ꝛ syncathegorematic⁹. ergo diuisio mala ꝓña te-
net q3 diuisio nõ est bona cuius mẽbra coicidũt. añs ꝓbaf
q3 isti termini possibile impossibile. officiabiliter tenti sunt
syncathegoremati. ꝛ cum hoc sunt cathegorematici q̃ ꝓ
baf. q3 oẽ quod põt eẽ subiectũ vel predicatũ ꝓpõnis si-
gnificatiue vel formaliter sumptũ. est cathegorematic⁹ sed
ista syncathegoremata possibile: ipossibile: sũt hmõi vt di-
cẽdo sortẽ currere est possibile. sortẽ eẽ asinũ est ipossibile.
q3 ly possibile ꝛ ly ipossibile sunt predicata. ergo sũt termi
cathegorẽatici. ¶Cõfirmatur. q3 hoc verbũ ẽ. ẽ cathego
rema ꝛ syncathegorema. ergo ꝛc. añs ꝓbatur. q̃ sit cathe-
gorema ꝓz q3 hz proprium significatum. q̃ sit ẽt syncathe
gorema ꝓbatz q3 habet officium determinandi. siue coniun
gendi. ¶Itẽ termini pregnãtes vt omne. nihil infinitum
sunt cathegorematici ꝛ syncathegorematici. cum sint vir-
tualiter compositi ex cathegorematico ꝛ syncathegorema
tico. q3 equiualẽt talibus. vt mne equiualet huic oĩs res
ꝛ nihil equiualet huic nõ aliq̃d. ꝛ totus huic quelibet parꝫ
ꝛ infinitum huic aliquãtũ tale. ergo ꝛc. ¶Tertio contra
diffinitiones arguitur sic. Aliquis terminus est cathegore
maticus cui non cõpetit diffõ. ergo prima diffinitio mala
ꝓña tz. añs probatur. q3 hec adiectiua albus alba albũ ni
ger nigra nigrũ. sunt termini cathegorematici. ꝛ tamẽ illis
nõ cõpetit diffinitio. q̃ non competat diffinitio. manifestũ
est⁹ quia sumpta per se non habent proprium significatuz
quot sint cathegorematici ꝓbatur. q3 quod potest eẽ sub
iectum vel predicatũ significatiue sumptum est cathegore
ma. illa sunt huiusmodi ergo ꝛc. ¶Cõfirmatur quia ter
minus equiuocus est cathegorematicus ꝛ non habet tam
per se q̃z cum alio proprium significatũ. ergo ꝛc. cõsequen
tia tenet minor probatur. quia terminus equiuocus nõ hz
determinatũ ꝛ distinctũ significatũ termini nisi limitet. ma
ior ẽt patet. q3 termin⁹ equiuocus est termin⁹ per se signifi
catiu⁹. ergo ꝛ cathegorematic⁹. ¶Quarto huic relatiuo
qui cõpetit diffinitio termini syncathegorematici: ꝛ tamẽ
nõ est syncathegorematicus ergo diffinitio ista mala. ꝓña
tenet cum minori maior probatur q3 relatiuum qui nõ p
se significat. ꝛ cũ hoc habet aliquod officiũ q3 referẽdi. er
go cõpetit sibi diffinitio syncathegorematici. ¶Confir-
matur quia ille terminus nihil nõ est syncathegorematic⁹
ꝛ tñ sibi cõpetit diffinitio syncathegorematici. q3 ẽ termi-
nus hñs offiũ ꝛ p se sumpt⁹ nihil significat. ꝓbatur q3 da
oppositũ q̃ per se sumpt⁹ aliquid significat. ergo vnũ con
tradictoriũ significat suũ contradictoriũ. ¶Ad hec breui
ter respondetur. Ad primum negatur consequentia. Ad ꝓ
bationem cum dicitur. Diuisio non est per opposita dici-
tur negando immo large accipiendo opposita. ſ. pro his q̃
sunt repugnantia est data per opposita. Et cum tu arguis
q̃ tunc omnis terminus non cathegorematicus eẽt syncha
thegorematicus. ¶Dico q̃ verũ eẽt si hec diuidẽtia eẽnt
euacuatiua diuisum sicut rõnale ꝛ irrõnale euacuant aial.
q3 comprehendunt oĩa animalia. sed cathegorematicus ꝛ
syncathegorematicus nõ euacuãt terminũ quia nõ com-
prehendunt oẽs terminos vt bene probas. ideo non sequ
tur illud. ¶Ad confirmationem dicitur similiter negãdo
maiorẽ. q3 aliqua ẽ diuisio q̃ nõ euacuat diuisũ. Exẽpluz
primi. vt si diuidatur aial. q3 aliud bipes aliud quadrupes
cũ aliquod animal sit quod non sit bipes nec quadrupes
ista diuisio nõ euacuat diuisũ. Exẽplũ secũdi: vt si aial di-
uidat q3 aliud rõnale. aliud irrõale. ista diuisio euacuat to
tũ diuisum. q3 nihil ẽ aial q̃ nõ sit rõnale vel irrationale.
¶Ad propositum modo dico q̃ non oĩs diuisio est alicu
us diuisi primo. sed tantum illa diuisio que est euacuans
diuisum qualis nõ est ista. ¶Ad secundum dicitur negã
do añs. Ad ꝓbationẽ cũ dicit q̃ isti termi possibile: ipossi
bile: officiabiliter tenti sunt cathegorematici ꝛ syncathego
rematici. ¶Respondet magister in logica magna q̃ synca-
thegorematica distributiua aut cõfusiua aliter ꝓbabilia q̃z
officiabiliter nõ possunt eẽ extrema q̃põnũ significatiue sũ
pta. sed syncathegorematica officiabiliter ꝓbabilia possũt
esse extrema propositõm. vt probat argumentum dicendo
sortem currere est possibile. vnde ly possibile ꝛ contingẽs
nominaliter sumpta possunt accipi dupliciter in propoſi-
tione: aut resolubiliter. aut officiabiliter. resolubiliter sum
pta sunt cathegorẽata. officiabiliter vero syncathegorema
ta. secundum magistrum negatur q̃ sint termini cathego-
rematici. Et ad probationem possunt esse subiectum vel p̃
dicatum propositionis. ergo sunt termini cathegorematici
non valet consequentia. ¶Post tamen aliter dici q̃ sũt
termini cathegorematici officiabiliter sumpti. ꝛ negatur q̃
sunt syncatbegoremati Et si arguas. Sunt termini habẽ
tes officium: ergo sunt syncathegorematici. negatur conse
quentia sed deb. t addi ꝛ per se sumpti nihil significant q̃
negatur. ¶Ad confirmationem dicit Burleus in primo
perhiermenias q̃ hoc verbum est quando est in propositõ
ne de secundo adiacente. tunc est cathegorema quia signifi
cat aliquam naturam. ſ. esse existere. sed quando predicat
tertium adiacens. tunc est syncathegorema nullam natu-
ram per se significans determinate. ¶Magister autem i
logica magna vult q̃ verbum non potest esse cathegore-
ma. ex quo verbum vt verbũ habet q̃ vniat extrema ꝛ ñ
predicatur: quia ꝑm ipsum ibi ad hoc q̃ sit aliquis termi-
nus cathegorematicus non solum requiritur q̃ habeat p
priũ significatum sed etiã q̃ nõ vniat extrema: sed predicet
q̃ non competit verbo substantiuo vide in summulis opi
nionem. ¶Ego añt puto ꝑm magistrum in logica parua
verbum esse cathegorema. quod tã p se q̃z cum alio habet
proprium significatũ. ꝛ nõ valet hec cõsequẽtia: hz officiũ
determinãdi: ergo est syncathegorema: sed ẽt requirit q̃ p
se sumpt⁹ nihil significet. ¶Ad alia similiter dicit q̃ oẽs
illi termini sunt cathegorematici: q3 illis competit diffini-
tio cathegorematici. Et hz virtualiter sint compositi ex ca-
thegorematico ꝛ syncathegorematico: tñ a digniori ꝛ po-
tiori fit denoiatio vt a cathegorematico: ꝛ etiam non valet
habent aliquod officiuz. ergo sunt syncathegorematici vt
dictum est supra. ¶Ad tertium dicit ¶Paulus per gu. q̃
ista adiectiua nõ sunt termini cathegorematici. nec illis cõ
petit diffinitio cathegorematici. Unde dicit ipse q̃ termi-
nus p se significatiuus dicit i terminũ cathegorematicũ ꝛ
i terminũ idistinctuz. Terminus cathegorematicus ꝛ ille
qui dicit habere determinatum ꝛ distinctum significatũ. i
distinctus vero q hz indistinctum significatum vt adiecti
ua alb⁹: niger. ¶Nec improbauimus in summulis. q3 talia ad
iectiua nõ sunt termini per se significatiui. nisi i neutro ge
nere cũ diffinitio p se significatiui nõ cõpetat illiei. Magi
ster ãt i logica magna rñdet ponẽs diuisionẽ de adiectiuis.
¶Uñ adiectiuoz quedã nõ significant aliud a se ꝛ suis cõ
similibus distincte: vt oĩs nullus. Quedaz vero significãt
aliquid aliud a se ꝛ suis ꝓsimilibus. depẽdẽter tamẽ. vt al
buf alba ꝛ etiã in neutro genere adiectiue sumpta. Quedã
vero significant aliquid aliud a se distinctuz nõ depẽdẽter
siue nõ p respectũ ad aliud sicut hꝫ adiectiua i neutro gñe

ubstãtiata. Dicit ergo q̃ prima nõ sũt cathegoremata sed syncathegoremata. Scõa vo sũt cathegoremata depẽdẽter. Tertia vo cathegoremata p se. ¶ Ego ãt puto alr eẽ dicẽdũ ꝑm magistrũ in hac logica parua. s. q̃ illa adiectiua adiectiue tenta. sicut nõ sunt termini p se significatiui: ita nõ sunt termini cathegorematici. Si ãt vis ꝓcedere q̃ sint termini p se significatiui depẽdẽter habes ꝓcedere ẽt silr q̃ sint termi cathegorematici depẽdẽter. ¶ Ad cõfirmationẽ dicũt qdã rudes. terminũ equocũ nõ eẽ cathegorematicũ. quos iꝓbauim⁹ i sũmulis. vide ibi. ¶ Jõ dicẽdũ q̃ termin⁹ equoc⁹ ẽ cathegorematic⁹ cũ sibi ꝓpetant oẽs ꝓditiones ei⁹. ꝛ cũ dicis q̃ nõ hz determinatũ significatũ siue ꝓpriũ: negaẽ imo eque prio significat plura ꝛ illa plura sunt suũ significatũ determiatũ ꝛ nõ magis vnuz significat q̃z aliud nisi determietur: sicut aial significat suas spẽs ꝛ nõ magis vnã q̃z aliã. hz significet primo vnã naturã cõmunicatã a spẽb⁹ equiuoc⁹ vo nõ. ¶ Ad quartũ negatur maior. s. q̃ huic relatiuo q ꝓpetat diffõ termi syncathegorematici. q: relatiuũ ñ hz offiñ ad itellectũ magistri q: ꝑ offiñ intelligit q̃ tñ terminis nõ supponẽtib⁹ cõpetit sicut ly ois. relatiuũ vo supponit. Vel dicaẽ aliter q̃ ꝑ officiũ magister intelligit effiñ distribuendi: ꝓfũdẽdi. cõiũgẽdi: ꝛ sic de alijs numeratis ab ipso: nõ aũt referẽdi. ¶ Ad ꝓfirmationẽ dicit magister in logica magna q̃ termi prognãtes nõ sunt termini cathegorematici nec syncathegorematici. Ego ãt puto magistrũ eẽ alterius opinionis i hac logica parua vt declarauí in sũmulis. Et videẽ ꝑm ipsum hic q̃ sint cathegoremata. ꝛ ita ly nihil ẽ termin⁹ cathegorematic⁹. q: tã p se q̃z cũ alio hz ꝓpriũ significatũ. ꝛ nego q̃ diffõ syncathegorematici sibi cõpetat. q: nõ ꝓpetit scõa ps ꝛ per se sumpt⁹ nihil significat. Et cũ tu arguis da oppositũ q̃ significat aliquid ergo vnũ cõtradictoriũ significabit suũ ꝓtradictoriũ: q: aliquid. ꝛ nihil sunt contradictoria. ꝛ ly nil per se significat aliquid dicit negãdo ꝓpriz. bñ tñ ꝓcedo q̃ significat illud idẽ qõ significat suũ contradictoriũ. sed alio modo q: significat aliquid negatiue: cõtra dictoriũ ãt eius significat aliquid affirmatiue. ꝛ sic pz ad argumẽta. ¶ Vltrũ ois possit eẽ pars subiecti aut ꝑdicati Et arguit q̃ sic: ly nõ põt esse pars subiecti vel ꝑdicati. ergo eadem rõne omnis ꝛ alia syncathegoremata. ꝓpriz tz ꝛ añs ꝓbatur. q: aliter piret regula que dicit: ab affirmatiua de predicato infinito ad negatiuã de predicato finito cõsequentia est bõa. Similiter periret regula q̃ dicit q̃ i conuersione per ꝓpositionẽ termini finiti mutãt in termios infinitos: termin⁹. n. infinit⁹ ẽ cõposit⁹ ex finito ꝛ negatione. ¶ Secũdo sic sequeretur q̃ ista eẽ vera. ois homo ẽ ois homo. si ly hõ tantũ predicaẽ. q: nulla propositio ẽ verior illa in qua idem predicaẽ de seipso ꝑm boetiũ. sed ista est hmõi ergo ꝛc. ¶ Tertio sic dato opposito segtur q̃ iste due ꝓpositiones ꝙuertunt. sor. ẽ hõ ꝛ sor. ẽ ois hõ. ꝓñ falsũ q: vna ẽ va. reliqua falsa. ꝓña probaẽ. q: subiecta ꝛ predicata ꝛ copule ꝙuertunt. ꝛ sunt eiusdẽ qualitatis ꝛ quantitatis ꝛ termi p eisdem precise supponunt. tz ꝓña p cõmunẽ modũ inuestigandi ꝓpositiones ꝙuerti. ¶ Quarto sic queraẽ q̃ illa nõ esset cõuertibilis simplr. null⁹ hõ ẽ ois hõ q: er quo ly hõ est tñ predicatũ cõuertetur sic. null⁹ hõ ẽ hõ. ꝛ tñ prima est va ꝛ secũda falsa. ¶ In oppositũ arguit ꝑcedens totam ꝓpositionẽ nõ est pars subiecti. sed eã syn quando precedit totam propositionem ergo a pari non ꝑt esse pars subiecti vel predicati cõsequẽtia tz cũ minori. ma ior probatur. Mã in ista propositione ois hõ est aial ly ois non põt eẽ pars subiecti. ¶ Secũdo sic. Nulla propositio affirmatiua est va in qua vniuersale vlr sumptum prdicatur ꝑz philosophũ primo phiermenias. vt dicẽdo ois hõ est oẽ aial. sed hoc totũ omne aial est vniuersale vlr sũptũ ergo hoc totũ nõ predicaẽ. ¶ Tertio sic quero vtrum ly ois hõ sit termin⁹ trãscẽdẽs aut nõ. Si nõ cũ sit predicatũ per se videẽ q̃ sit terminus inferior. ꝛ sic de ipso poterit vere predicari termin⁹ trãscendens. quod nõ est verũ. q: nõ potest esse subiectũ. nec ẽt est terminus trãscendẽs. q: tunc oẽ ens esset ois hõ. ¶ Quarto sic. Ista est singularis. sor. est ois hõ. ergo habet ꝙuerti simpliciter ꝛ nõ aliter nisi sic ois hõ est sor. vbi ly ois hõ nõ est subiectũ ergo prius non erat predicatũ. Nec potest dici q̃ cõuertatur sic. aliqd ois hõ est sor. q: tunc non fieret precise de subiecto predicatuz ꝛ econuerso quod oz fieri in cõuersione simplici. ¶ Ad ꝫ dubiũ sunt due opiniões vna opinio vult q̃ ly ois ꝛ similia possunt esse pars subiecti ꝛ predicati significatiue sumpti. vt ois hõ videns oẽm hoiem est aial ꝛ tu es omnis hõ ꝛ hãc sustinendo ad argumẽta rñdetur i oppositũ. ¶ Ad primũ negatur ꝓña. sicut non sequitur ly ois positum a parte predicati nõ põt cõfundere aliquẽ terminũ confuse tñ sed eque syncathegorematice sumit a pte subiecti sicut a parte predicati. ergo etiã positũ a parte subiecti nõ poterit cõfundere aliquem terminũ cõfuse tñ. pz q̃ ꝓñs est falsum. ꝛ tñ antecedens est verum. ergo consequentia non valet. ¶ Ad seõm dicit q̃ ista auctoritas sic intelligitur. Nulla affirmatio est vera in qua vniuersale vniuersaliter sũptuz predicatur. i. in qua vniuersale cũ signo vniuersali predicatur. attentis duabus conditionibus assignatis ab auctore primo phiermẽias. ¶ Prima q̃ talis terminus vniuersalis habeat plura suppposita. ¶ Secunda q̃ pro illis distribuatur in suppositione pſonali. ꝛ ex hoc non sequit q̃ tñ ly aial predicetur. sicut non sequitur apud cõem viã in ista ꝓpositione. iste hõ currit subijcit terminus cõis cũ ꝓnoie demonstratiuo. ergo subijcitur tñ termin⁹ cõis. ita eodẽ modo põt dici q̃ predicaẽ vniuersale vniuersaliter sumptũ. i. cũ signo vniuersali. non tñ tñ predicatur aliqõ vniuersale. ¶ Ad tertium dicitur q̃ ly omnis hõ non est terminus transcendens. ꝛ cum dicitur ergo est inferior ad trãscendens negatur cõsequentia sicut in ista propositiõe tu es hõ vel non hõ. predicatum non est transcendens nec inferius ad trãscẽdens. q: predicatur vniuersaliter de transcendente. Unde termini cõpositi nõ dicuntur per se iferiores nec superiores nisi forte per reductionẽ. sed bene termini simplices. Vel aliter dicatur q̃ est inferior ꝛ sic de ipso põt predicari trãscendens sic dicẽdo. aliquid ly ois homo est ens. tenendo ly aliquid pure syncathegorematice. Ad quartũ dicit q̃ ista propositio. sortes est ois homo cõuertitur sic. aliquid ois hõ est sortes. ꝛ aliqd tenetur pure syncathegorematice. ꝛ sic nõ est subiectum nec pars. sed illud quod fuit predicatum est precise subiectuz. Vel dicitur negando q̃ in conuersione non plus debeat subijci in vna q̃z predicari in altera. quia in ista propositione quilibet homo est vnus homo ly homo est precise subiectũ ꝛ tñ i sua exclusiua nõ debet esse predicatum sic dicendo. tantũ vnus est hõ. q: vniuersalis est vera ꝛ exclusiua falsa. sed dz sic cõuerti. tãtũ vnus homo est hõ masculus. ¶ Altera opinio dicit q̃ aliqua syncathegoremata bene possunt eẽ partes subiecti ꝛ predicati. sed ly ois non. Unde dicendo tu es asinus. ly nõ est pars predicati. sed dicendo tu es ois homo ly homo est precise predicatuz. Et hanc sustinendo relpõdetur ad argumenta. ¶ Ad primum in oppositum relpõdetur negando consequentiam. quia ex illa negatione nõ infinitante ꝛ ex alio termino cathegorematico fit vnus terminus significatiuul cuiuslibet rei non significate per aliũ terminum cathegorematicum. sed sic non fit de illo termino omnis addito alteri termino cathegorematico. sed ille terminus ois homo nõ aliud ſgnificat q̃z ly hõ. ¶ Ad secundum cum infertur ista est vera. ois homo est ois hõ negatur consequentia. Et ad auctoritatẽ boetij potest dici q̃ ipsa est vera de virtute sermonis eo q̃ ipsa est vna negatiua: non ponens aliquam propositionẽ eẽ veram vel falsaz iõ conceditur q̃ nulla propositio est verior illa. homo est asin⁹. nec aliqua est falsior illa deus est. quia dato oppositio sequitur inconueniens. Et ad hec si auctoritas itelligaẽ

affirmatiue sic. Omnis propositio in qua idē predicat de seipso est vera. ¶ Dicitur q̄ debet intelligi saluatis duab⁹ conditionibus. aliter enim non esset vera. ¶ ꝑima q̄ p̄dicatū nō sumatur vl̄r qualiter est in proposito ois hō est ois hō. ¶ Scōa q̄ predicatū nō sit terminus significans aliquā rē de cuius intētione significatiue sumpta non ē aliquis terminus affirmatiue verificabilis cū v̄bo de presenti deducta quacūq̄ ampliatiōe. ⁊ pp hoc excludit hec propositio falsa. chimera ē chimera. ¶ Ad tertiū nego ꝓnāz .s. q̄ sequat q̄ ille ꝓpositiones ꝙuertantur: sor. est hō. sor. est ois hō: sed oz addere q̄ termini supponēt eodē mō. q̄ est falsum: q⁹ in vna ly homo supponit distributiue ⁊ i alia determinate. Si vero dimittis illam particulā negatur q̄ conuertāt. ¶ Ad quartū nego q̄ illa nō possit cōuerti simpliciter: nullus hō est ois hō. Et ad ꝓbationē nego q̄ conuertatur sic: nullus hō est hō: q⁹ ly hō a parte subiecti stat distributiue ⁊ prius stabat determinate a parte predicati. termini ergo non supponunt eodem modo quod requirit̄ sed cōuertitur sic. nihil q̄ est ois homo est hō. Et nota q̄ nō ois vniuersalis negatiua ē cōuertibilis simpliciter. vt illa que nō ē de cōsueto mō loquendi. vt ois hō aial non est sed per accidens oz sic cōuerti. animal non est hō. ꝑima tñ opinio est cōior. ¶ Hic placuit ponere hanc questionē vt hec syncathegoremata clariora fiāt tyrūculis a quibus nimium obscura iudicantur.

terminorū alius prime intentionis alius secunde. ¶ Contra: aliquis est terminus mentalis qui nō est prime intētionis nec secūde. ergo diffinitio mala. cōsequētia tz: añs probatur: q⁹ termin⁹ diuisus in terminū prime intētionis ⁊ secunde nō ē terminus prime intentionis: nec secunde. ꝓbat q⁹ si eēt prime ñ predicaretur de termino secunde intentionis. ⁊ si eēt scōe nō predicaret de termino prime intētionis: ꝑz q⁹ membrū vnius diuisionis nō predicat de mēbro opposito. q⁹ aliter diuisio eēt nulla. ¶ Confirmatur: q⁹ iste termin⁹ ois i mēte nec est prime intentionis nec est secūde. q̄ nō sit prime ꝑz q⁹ nō significat rem que nō est terminus. q̄ nō sit secunde ꝓbatur q⁹ ois terminus secunde intentionis significat aliquē terminum prime intētionis. ergo ⁊c. ¶ Sili⁹ secunda intentio est secundus cōceptus rei. ly omnis nō est secūdus conceptus rei: ergo nō est secūda intentio. Itez ois terminus prime intentionis vel secunde est terminus naturaliter significatiu⁹: q⁹ terminus naturaliter significatiuus diuiditur in hec: sed ly omnis non est terminus naturaliter significatiuus ergo ⁊c. ¶ Secundo principaliter sic. Aliquis est terminus qui est prime ⁊ secunde intentionis. ergo diuisio mala. consequentia tenet. quia diuisio est mala cuius membra coincidunt. añs probat. q⁹ ly ens est terminus prime intentionis ⁊ secunde: q̄ sit prime ꝑz q⁹ significat non terminum. q̄ sit secunde probatur: q⁹ significat rē que est terminus: ergo ⁊c. ¶ Et si respondetur negando hāc vltimam consequentiam. s. significat rē que est terminus. ergo est secunde intentionis. q⁹ oz dici significat solū modo rē que est terminus ergo est secūde itētiōis. ⁊ tūc negatur añs. ¶ Cōtra sequtur q⁹ termin⁹ secūde intētionis sit prime. probatur ꝓña: q⁹ secūda intentio est secūdus conceptus rei. ergo significat rē que nō est terminus. tenet consequentia. q⁹ cōceptus significat illud cui⁹ ē cōceptus. ⁊ cū hoc etiā significat cōceptū primū. ergo significat rē que ē terminus ⁊ rē que nō est termin⁹ ergo nō solū modo significat terminū. ⁊ sic nō est secunde intentionis ꝑm rōnem. ¶ Confirmatur q⁹ ly terminus in mēte est prime intētionis ⁊ secūde. q̄ sit prime ꝓbatur: q⁹ significat rem que nō est terminus. nā ly terminus significat lapidez in fine agri positum qui nō est terminus. q̄ sit secunde probatur. quia significat solummodo rē que est terminus. q⁹ quecūq̄ res significata per ipsum est terminus ergo ⁊c. ¶ Tertio principaliter sic. Diffinitio termini prime intentionis competit alteri a diffinito. ergo mala cōsequentia tenet: ꝙantecedēs probatur. nam ly nomē in mente est terminus prime intētionis. vt patet ⁊ tamen sibi cōpetit diffinitio termini prie intentionis. q⁹ ly nomen significat nomen presens preteritū ⁊ futurū. sed significando nomē preteritū ⁊ futurum significat rem que nō est termin⁹: q⁹ nomē preteritū ⁊ futurum nō est terminus. q̄m preteritū nō est. cū corruptus sit ergo nō est: terminus. q⁹ dato opposito sequitur q̄ terminus corruptus eēt terminus: quoniā nomē preteritū ē terminus corruptus. ¶ Cōfirmatur q⁹ chimera est termin⁹ prime intentionis: ⁊ tamen sibi nō competit diffinitio termini prime intentionis ergo ⁊c. consequentia nota cuz maiori. minor probatur: q⁹ si ly chimera significat rez que nō est terminus: tunc cū terminus prime intentionis significet rem naturaliter ex conuenientia ⁊ similitudine quam habet cū re: sed nulla est similitudo huius termini in mente chimera cū re significata. ex quo talis res nec ē est ergo ⁊c. ¶ Secundo q⁹ terminus prime intentionis est conceptus primus rei causatus a re. sed cum talis res non sit. ergo nō causat cōceptum. ergo cum ille terminus chimera nō sit conceptus a re causatus non est terminus prime intentionis. ¶ Tertio quia nihil est in intellecta quin prius fuerit in sensu vt dicit ꝓb⁹ in de sensu ⁊ sensato: ⁊ necesse est intelligentem phantasmata speculari. tertio de anima. Et his sequitur q̄ intellectus nihil intelligit quin sensus prius sentiat: sed cum sensus nullo modo sentiat chimeram ex quo non est. ergo intellectus non intelligit eā. ⁊ per consequens nō potest habere conceptum eius. hoc argumentū fortius pōt fieri de vacuo ⁊ infinito. Et si in hac materia vis plura argumenta recurre ad quintam questionem. ¶ Ad hec rādetur. ad primum negando consequentiam q⁹ terminus naturaliter significatiu⁹ est qui diuiditur i terminum prime intentionis. ⁊ secunde. ⁊ non terminus mētalis. aliquis enim est terminus mentalis qui non est naturaliter significatiuus. ¶ Et ad probationem terminus diuisus non est prime intentionis nec secūde. ergo aliquis est terminus mentalis qui non est prime nec secūde. nego cōsequentiam. sicut non valet animal in cōi nō est rationale nec irrōnale. ergo aliquod animal est quod non est rōnale nec irrationale. q⁹ ly aial in añte supponit simpliciter ñte personaliter. Uel aliter ꝑm terminist̄as dicitur q̄ terminus diuisus est terminus secunde intentiōis. ⁊ vt signi ficatiuus est magis communis q̄z terminus secunde intētionis sed vt tale ens est minus communis. vide supra de termino per se significatiuo. ¶ Ad confirmationem cōcedo totum. sed non est incōueniens q⁹ terminus mentalis non est primo diuisus hic. sed terminus naturaliter significatiuus. modo omnis terminus naturaliter significatiu⁹ est mentalis ⁊ nō econtra. ¶ Ad secundū dicitur sicut ibi. Ad replicationem cum dicis sequeretur q̄ terminus secunde intentionis esset prime. negatur consequentia. Ad probationem dicitur q̄ terminus prime intentionis immediate significat rem. ⁊ terminus secunde intentionis immediate significat conceptum. rē vero mediate. Intelligimus ergo de significato mediato. Ad confirmationē dicit q̄ terminus large acceptus est terminus prime intentiōis. quia significat aliquam rem que non est terminus in propositione. vt lapidem in agro. ⁊ cum dicitur q̄ est secūde nego. ¶ Ad ꝓbationem cum dicitur q̄ quecunq̄z res significata per ipsum est terminus accipiendo terminū cōiter non tamen accipiendo terminuz vt est pars propinqua orationis. quomodo deberet cē si deberet dici secunde intentionis. Si autem accipiatur ly terminus stricte ad mētem magistri tunc est terminus secunde intentionis. ⁊ tunc non significat aliquam rem que non sit terminus in oratione. ¶ Ad tertium dictum est in summulis. vnde negatur añs. Ad probationem negatur q̄ diffinitio termini prime intentionis competat huic termino nomen in mente. Et cum tu dicis ly nomen significat presens preteritum ⁊ futurum. ⁊ significando nomen preteritum significat rem

que nō est terminus:nego. Et si dicis ergo est prime intentionis negat ꝓña:q; diffinitio termini ꝑme intētionis nō est ista particula solū significans rē que nō est terminus: sed ista terminus mentalis significās nō terminū. Et secūda particula non cōpetit terminis secūde intentionis:quia falsum est dicere terminus secūde intētionis significat nō terminum qm̄ talis terminus secūde intētionis significat solūmodo terminū ꝑm magistrū.ergo non significat non terminū.tenet ꝓsequentia ab expōsita ad vnā exponentium.⁊ ista particula significans nō terminū exponit a magistro sufficiēter ꝑ duas particulas sequētes.ſ. significās rē que nō est terminus dato q; eēt:nā ista particula significans rē q̄ nō est terminus nō sufficienter exponit vt dictum est in sūmulis q; nō ꝙuertit secum ſz iste due simul significans rē q̄ non est terminus dato q; eēt bene ꝙuertitur cū ly significans nō terminū:sicut illa significans non terminū:nō affirmat vere de termio secūde intētionis. ita nec ille due simul.ſ.significās rem q̄ non est termin⁹ dato q; esset. Et cū tu dicis:dato opposito sequit q; nomen fuit.nego ꝓñam. Unde tu nō bene das oppositum huius:nomen significat rē que nō est terminus:q; oppositus est.nomē nō significat rē que nō est terminus : nō autē est istud nomen nō significat rem que est terminus. Admisso tñ illud eē suū oppositū: vt non videar fugere.rñdetur negando primā ꝓñam cū dicit ly nomē significat nomen futurū qō est terminus.ergo significat nomē futur: ⁊ illud est terminus:q; ly significat ꝓfundit terminus a pte post. ſz nō ſz resoluere ly q; in et ⁊ ille illud:⁊ vt �

videri in sensu cōposito ⁊ diuiso:⁊ adhuc dato q; ly significat nō cōfundat terminū a pte post:ꝓcedo illā primā ꝓñam ⁊ nego vltimā.ſ.illud est terminus:ergo illud est:a tertio adiacēte ad secundū adiacens cū termino distractiuo sicut est ly terminus:q; pōt verificari affirmatiue tā de eo qō est q̄ſz de eo qō nō est. ¶ Ad ꝓfirmationē dicit q; ly chimera ē terminus prime intētionis:⁊ significat rē que nō est terminus:cōcedo:⁊ cū tu dicis terminus prime intentiōis significat reſz ex ꝙuenientia ⁊ filitudine quā ꝫ cū re. ¶ Rełpōdet magister in logica magna ꝓcedēdo q; significet ex ꝙuenientia quā ꝫ cum re si res esset. Et hoc sufficit. Uel aliter potest dici q; significet ex conuenientia quam habet cū re Et cuz dicis res illa nō est. Dicitur q; ſz nō sit tota simul: est tñ diuisum ꝑm partes:⁊ adhuc est obiectiue in itellectu ⁊ hoc sufficit. ¶ Ad secundū cū dicis . prima intentio est primus conceptus rei causatus a re:sed ab eo qō non est causatus ꝓceptus ergo ⁊c. Dicit q; dupler est cōceptus ꝑmus. Quidam eni verus est ⁊ quidā fictus. Concept⁹ verus est ille cui correspondet res tota significata per ipsum vel correspondebat vel correspondebit:sicut est ꝓcept⁹ hominis. Cōceptus fictus est cui nō correspōdet tota res simul significata ꝑ ipsuz:neq; correspōdebat neq; vnq̄ correłpōdebit:vt ꝓceptus chimere.correspōdet tamē ꝫ partes sicut priuatio correspōdet positiuū ꝓpter vacuū ⁊ filia. Unde qñ ꝓceptus est verus:ille ē cātus a re quā repñtat. Quādo aūt est fictus debes imaginari q; plures ꝓceptus veri repñtantes plures res p̄cedunt ipm̄ ꝓceptum in itellectu:ex qb⁹ plurib⁹ ꝓceptib⁹ simplicib⁹ itellect⁹ elicit vnuz cōceptū simplicē fictū repñtantē oia illa simul que separatim illi diuersi ꝓceptus repꝛesentabāt. Hic ꝓceptus fictus est formaliter simpler:virtualiter est quasi cōpositus:⁊ hic quodāmodo causatus est a re:sed nō imediate . ⁊ sic patet ad secundum. ¶ Ad tertiuz dicit q; nihil est in intellectu quin prius fuerit in sensu.aut ipsuz aut aliud ad qō habz ꝑ se habitudinē. Ex cuius alterius cognitione eius intentio cāta est sicut ex notitia positiui prius sensati cognoscit ꝑuatiuū. ¶ Ad formā ergo argumenti dicit q; sensus ⁊ si nō sentiat chimeram sentit tamē partes eius siue accidentia partium ad quas habet habitudinem: ⁊ hoc sufficit. ¶ Alij tamen sic glosant auctoritatez philosophi. Nihil est in itellectu.i.nihil cognoscit ab intellectu:quin ꝓcedat ex aliqua cognitione sensus ⁊ ad idē redit ⁊c.

terminorum alius est terminus prime ipositionis alius secunde. ¶ Cōtra aligs est terminus vocalis vel scriptus q; nō est prie ipositionis nec secūde.ergo diuisio mala.ꝓña ꝫ q; cū diuisum b̄ sit terminus vocalis vel scriptus diuisio ē ilsufficiens:cum nō cōprehendat oia ꝓtenta sub diuiso:antecedēs ꝑbat q; ly ois in voce vel in scripto nō ē prime impositionis cum nō significet rē q̄ nō est terminus.nec secūde cū nō significet terminū:q; si significaret terminū esset terminus per se significatiuus:qō est falsum. ¶ Cōfirmat q; idē terminus est prime impositionis ⁊ secūde. ergo diuisio mala:ꝓsequentia ꝫ:antecedens ꝑbatur. Nam ly genus ⁊ species in voce sunt termini secūde impositionis: vt pz̄ per magistrum.⁊ cum hoc sunt prime impositionis.patet ꝑ Boetium prio pihermenias:qui diuidit nomen prime impositionis i nomen prime intentionis ⁊ secūde.ſz cum ly genus in voce ſz Boetium sit secūde intentionis ſequtur q; est nomē prime impositionis.q; de quocunq; predicat vnum membrum diuisionis p̄dicat diuisum. ¶ Sc̄o ꝓbat sic. Cuilibet termino prime impositionis cōpetit diffinitio termini secunde intentionis:ergo diffinitiones male:ꝓsequentia ꝫ:antecedens.ꝑbat q; qlibet terminus vocalis vel scriptus ꝑ se significatiuus significat solū terminum in mente vel i voce.quilibet terminus prime impositionis est terminus vocalis vel scriptus ꝑ se significatiuus:ergo significat solum terminum in mente vel in voce.consequentia ꝫ. maior est philosophi primo perihermenias dicentis. Ea que sunt in voce sunt earum que sunt in anima passionuz note:⁊ ea que scribunt eoz que sunt in voce. Et Boetius hoc magis affirmat sup illo passu dubitās ex intentiōe ꝓphyrij:quare pbus interposuit hoc.ſ.voces significare conceptus ⁊ dicit q; apud antiquos fuit dubium qd̄ significet vox:⁊ dixerunt qdā res incorpeas vt platōici.alij res corpeas vt remoueret illud dixit philosophus q; significāt ꝓceptus. Hec sunt ꝟba Boetij ex qb⁹ habet q; voces significant solūmō ꝓceptus primo. ¶ Confirmat q; cuilibet termino secūde impositionis cōpetit diffinitio termini ꝑme impositionis ergo ⁊c. Antecedens ꝑbat q; omnis terminus vocalis per se significatiuus significat rem apprehēsam aut sub primo conceptu aut sub secundo. Sed res apprehensa est res que non est terminus.ergo quilibet talis terminus significat rem que nō est terminus. Et si sic: ergo prime impositionis. ¶ Ad hec relpōdet . Ad primū negat ꝓña. Ad ꝓbationē negat q; hec diuisio non comprehendat oia ꝓtenta sub diuiso q; diuisum hic est terminus ad placitum significatiuus.⁊ nullus est terminus ad placitū significatiuus q; non sit prime aut secūde impositionis. ¶ Ad ꝓfirmationem negat antecedens ⁊ ad ꝓbationē nego minorem.ſ.q; ly genus ⁊ ly species sint prime impositionis ⁊ cum tu ꝓbas ꝑ Boetium q; diuidit nomen prime impositionis in nomen prime intentionis secunde. Et cuz genus sit nomen secunde intentionis .ergo est nomen prime impositionis concedo totum ſz nego q; sit termin⁹ prime impositionis. Aliud.n.est dicere est nomen prime impositionis ⁊ aliud est terminus prime impositiōis . Unde in sūmulis correspondenter huic parti. ¶ Ad argumētum negat antecedens.⁊ ad ꝓbationem nego minorem.⁊ cum tu dicis est auctoritas philosophi primo pihermenias dicentis q; voces significant passiones anime dicit q; voces significare passiones anime pōt intelligi dupliciter. Uno modo q; significent passiones anime tanq̄ illa que ꝓmo imponunt ad significādū. Alio modo tāq̄ illa quib⁹ mediantibus imponuntur ad significandum.dico q; primo modo est falsum.secundo modo est verum. Et dato adhuc q; voces significent conceptus anime primo modo: non tamen diffinitio termini secunde impositionis competeret terminis prime impositionis.quia terminus prime impositionis non solummodo significaret terminum

sed etiam rem. Et cum tu dicis q; Boetius confirmat. qui vult q; voces significent solummodo conceptus. ¶Primo potest dici glosando verba eius vt glosauimus verba philosophi. Vl'dic voces significare p̄io aliḡ est dupl'r. s. immediate ⁊ principal'r. voces ergo significant p̄mo passiones anime. i. immediate. tamē p̄imo. i. pricipaliter ⁊ vltimate significant res extra aiam. ¶Quidam tñ dicunt q; Boetius fuit illius opinionis qō ego non sum ausus dicere: q; homo ille est in maxima reuerentia apud nos latinos. Et audeo dicere ipsum esse primum post philosophum. ¶Posses ⁊ forte aliter dicere ad intētionē Boetij: q; voces solum sunt signa conceptuum anime. i. rep̄sentant conceptus anime siue exp̄imunt: q; nos non formamus voces nisi vt exp̄imamus ꝓceptus ꝓnostros. ¶Ad ꝓfirmationem negatur añs. Ad probationes terministe ne garent añs ponentes q; vniuersalia sint conceptus in anima: non aūt sint res extra aiam. Et ꝓcesso q; glibet terminus scōe impositionis significet rē que nō est termin⁹: nō tñ est prime impositionis q; nō significat p̄io illā rē ꝫ cōceptū: ⁊ ex ꝓsequēti nomē extra quare ⁊c.

terminoꝝ alius cōplexus alius incōplexus. ¶Contra: aliqs est terminus q non est complexus nec incomplexus. ergo diuisio mala. ꝓña tz. añs pbaf. ¶Nam ly ois homo est terminus: ⁊ tamē non est complexus nec incomplexus: vt pbabo: ergo ⁊c. q; nō sit cōplex⁹ pbaf: q; termin⁹ cōplex⁹ ē oratio: ꝫ ly ois hō nō ē oratio q; oratio hz ptes q̄ sepate significāt. ꝫ ly ois homo nō hz partes que separate significāt: ergo ⁊c. q; nō sit incomplexus probatur primo: q; incomplexus est vt dictio ꝫ ly omnis homo non est dictio: sed dictiones: ergo nō ē icōplex⁹. Scōo q; si eēt termin⁹ icōplex⁹ cū ois terminꝰ icōplex⁹ sit aut p se significatiu⁹ aut ñ p se significatiu⁹: q̄ro an sit per se significatiuus an non per se significatiuus: non potes dicere nec sic nec sic: q; quod est equaliter compositum ex p se significatiuo ⁊ non per se significatiuo nō magis dicitur vnū q̄z aliud: ꝫ ly omnis homo est huiusmodi ergo ⁊c. Et sic aut simul erit p se significatiuus ⁊ nō p se significatiuus: aut nec sic nec sic. ¶Confirmaf. quia idem terminus est complexus ⁊ incomplexus: vt equifer⁹. qō sit incomplexus pz quia est dictio: q; sit complexus pz q; componitur ex equo ⁊ ferus. Et si dicis q; per terminū complexum magister intelligit illum q hz vtranqz cōplexionem. s. dictionum ⁊ significati. ⁊ per incomplexum qui non habet vtranqz. ¶Contra: sequitur q; ille terminus homo si imponatur ad significandum hominem esse animal q; esset terminus incomplexus: quod est falsum: pbatur primo: q; quod significat verū vel falsum est ꝓpositio. ꝫ ly homo significat verum vel falsum: ergo est ꝓpositio. ꝓña tenet cum minori per casum: ⁊ maior est nota de se q; significare verū vel falsum est passio propositionis tunc vltra ē ꝓpositio ergo est oratio ergo est terminus complexus tz consequentia a diffinitione ad diffinitum. ¶Secōdo q; valet hec ꝓsequentia in casu homo est animal. ergo hō q; arguitur a conuertibili ad conuertibile sed consequens est propositio ergo ly homo est propositio. ⁊ consequēter est terminus complexus. ¶Ad primum dicitur q; ly omnis homo est terminus incomplexus ex quo non hz complexionem dictionum ⁊ significati. Ad rationem cū tu dicis non est vt dictio ꝫ vt dictiones ergo non est incomplexus. ¶Potest dici primo negando consequētiam. Si dicatur contra q; arguit a destructione diffinitionis ad destructionem diffiniti. ¶Respondetur q; ista non ē diffinitio sed declaratio exemplaris sicut si dicerez qd ē animal animal ē vt homo. nego ergo q; si non ē homo non ē animal non q; non valet sed q; illa non ē diffinitio. ita in ꝓposito vl'aliter dicitur negando añs q; non sit dictio quia hic non capitur dictio vt distinguitur ꝓtra orationē. ꝫ pro eo qō non habz partes separatim significantes. ¶Ad rationem cuz dicis sunt due dictiones. ergo non ē vna dictio ꝓsequētia non vz absolute ꝫ bñ valet ergo non est vna illaruz dictionum stat tamen q; sit vna dictio compolita ex illis duab⁹. ¶Ad secundam probationem cum dicis aut ē terminus p se significatiuus aut non per se significatiu⁹. Dicitur q; ē per se significatiuus q; hoc totum non significat nisi illud quod vna pars significat. Ad rationē negatur antecedens q; a digniori dz fieri denominatio. ¶Ad ꝓfirmatio nē dicitur sicut ibi. ¶Ad replicam admisso casu dicitur q; ly homo ē terminus incōplexus. ¶Ad rationem primam dicitur ad maiorem q; significare verum vel falsum potest cē dupl'r. s. complere ⁊ incomplere. Complere ē qñ partes significant partes significati. ⁊ totum significat totum. Incomplere vero est quando partes non significant partes significati sed solummodo totum significat totuz. Modo dico q; illud quod significat verum vel falsuz cōplere bene est propositio sed non significat incomplere vt ly homo in casu. ¶Ad secundam rationem negat Burleus in antepredicamētis q; ly homo sit consequēs. Vel aliter concesso q; sit consequēs negatur q; quodlibz ꝓsequēs sit propositio ꝫ bene conceditur q; quodlibet consequens est propositio vel conuertitur cum vna propositione quo ad significatum vt hic.

n omen est ⁊c ¶Contra prima particula non ē bene posita. ergo diffinitio mala. consequentia tz. antecedens probaf q; vel est predicatio maioris de minori vel equalis de equali cum dicitur nomen est terminus. Si dicitur q; est equalis de equali sequitur q; ē male posita in primo loco diffinitiōis. quia in primo loco debet poni genus q; nō equaliter predicatur de specie. Si est predicatio maioris de minori. Cōtra aut ly terminus predicatur de nomine solum ꝑm esse quod habet i ipso aut ꝑm esse quod habet in verbo. Si primo mō ē equalis de equali. si secundo modo sequitur q; non eēt verbuz q; parte terminus ꝑm eē quod habet in verbo predicatur de noie. ¶Secundo sic secunda particula non bene ponitur. ergo diffinitio mala cōsequētia tenet antecedēs probatur. quia alicui competit diffinituz cui non competit ꝑticula. probatur quia buf est nomen ⁊ tamē non ē terminus p se significatiuus. ergo ⁊c. consequētia tz cum minori maiori probatur quia quod potest reddere suppositionem verbo est nomen maior est philosophi primo perihermenias dicentis. Oratio cōstat ex nomine ⁊ verbo. Similiter relatiuum qui est nomen ⁊ tamen non ē terminus per se significatiuus ergo ⁊c. ¶Tertio sic tertia particula est male posita ergo ⁊c. añs probatur quia ly dies tempus ⁊ mensis sunt nomina ⁊ tamen significant cum tempore ergo ⁊c. ¶Confirmaf q; participium aut sub nomine aut sub vbo cōpheditur. pbatur q; aliter magister esset diminutus. Non sub vbo quia non est extremoz vnitiuz ergo sub nomine ⁊ tamen significat cum tempore. ergo aliquod nomē significat cuz tēpore. ¶Quarto sic aliquod ē nomē cuius pars separata aliquid significat ergo quarta particula male posita. consequentia tz. añs probatur ō nomine composito vt ioannesantonius equiferus respublica pars enim separata a toto significat. ¶Quinto cō tra totam diffinitionē arguitur sic. Ista diffinitio non conuertitur cum diffinitione data a philosopho primo perihermenias. ergo altera illarum mala. Non ista philosophi ꝑm omnes expositores. ergo illa consequentia patet prima probatur quia quando dantur plures diffinitiones de eadē re debēt conuerti. probatur quia quelibz diffinitio conuertitur cum suo diffinito sed quecunqz conuertuntur cum aliquo tertio conuertuntur inter se. ergo ille ꝓdiffinitiones debent conuerti inter se.

Ad hec respondetur ⁊ Ad primum dicitur q; est predicatio maioris de minori. Quādo dicitur vl'ꝫ cē qō ihz illo vel ꝑm cē quod hz in alio dicitur a quibusdam q;

nec sic nec sic ꝫ prout abstrahit a quolibet sicut quodlibꝫ superius puta aial ꝑdicatur de homie prout abstrahit ab eẽ in hoie vl' in equo ⁊ a quocũqꝫ altero. ¶ Hec rñsio est falsa qz oẽ qđ ꝑdicaf ꝓprie de aliquo ꝑdicaf ꝫ qđ est in illo. Ideo aliter dicitur negando hanc consequẽtiam ꝑdicatur ꝫ qđ ẽ in illo ergo non ẽ ꝑdicatio supioris de inferiori. ¶ Ad secũdum dicitur q nomẽ capitur tripliciter communiter proprie ⁊ magis ꝓprie. Cõmuniter omne illđ quod potest reddere suppositum verbo dicitur nomen sive sit materialiter sive significative. ⁊ sic loquitur philosophus cum dicit. Omnis oratio constat ex nomine ⁊ verbo. ¶ Proprie autem illud quod significative sumptum p se potest reddere suppositum verbo dicitur nomen vt magister capit ħ. Tertio modo ꝑ eo quod significative sumptum potest reddere per se suppositum verbo. ⁊ non ẽ obli quum nec infinitum. Et sic capit philosophus cum diffinit nomẽ in primo ꝑibermenias. Et sic patet solutio ad primum. ¶ De relatiuo vero dicitur q ꝝm grammaticũ ẽ nomen non autem ꝝm logicum. ¶ Replica contra ꝛc. sponsioue ad secundum quia videtur q buf sit terminus significatiuus ꝓbatur quia ẽ aptus natus significare cuz possit imponi ad significandum. ergo ꝛc. ¶ Dicit q terminus potest dici significatiuus dupliciter: aut aptitudine propinqua aut remota. ¶ Propinqua est quãdo sine noua impositione potest significare. Remota est quãdo per nouam ipositionem. ¶ Primo modo intelligitur significatiuus in diffinitione ⁊ non secundo modo. ¶ Ad tertium dicitur q est differentia inter significare cum tempore ⁊ significare tempus. Significare cum tempore est ſignificare suum significatum vt mensuratur determinata differentia temporis. Significare vero tempus est significare mẽsuram alicuius ⁊ non rẽ illam vt mensuratur tali differentia determinata. concedo ergo q illa nomina significant tempus: sed non cum tempore. ¶ Replica contra: nomẽ significat cum suo significato: sed suum significatum ẽ tẽpus per te: ergo significat cum tempore. Respondetur q si ly cum dicit consignificationem negatur q significat cũ tempore. quia est dicere q nomen significat cum tempore tanqz cum accidenti sibi: siue cum differẽtia temporis: qđ est falsum: quia suum significatum non est suum accidẽs. ¶ Ad confirmationem dicitur q participium nõ est sub nomine: quia significat cum tempore. nec sub verbo: quia est extremoꝝ um vnitiuus: sed partim ẽ sub nomine prim sub verbo. Vel dicitur q est sub nomine: quia licet signifi cet cum tempore: aliter tamen ꝙz verbum: quia potest stare indifferenter pro ꝓsenti: preterito: ⁊ futuro quod non potest facere verbum vt dicendo ſor. est legens: sortes fuit legens: sortes erit legens ly legens pro omnibus differentijs temporis stare potest. Unde verbum determiate significat determinatam differentiam temporis. ¶ Participiuz autem ideterminate significat indeterminatam differentiam temporis. ¶ Prima rɔnsio clarioꝛ est: secunda subtilioꝛ ꝛc. ¶ Ad quartum dicitur q pars nominis separata a toto nihil significat de itellectu totius. ¶ Et sic itelligit magister. Et tamen est differẽtia inter nomẽ simpler ⁊ nomen compositum: vt dicit philosophus ꝓmo periberme nias: quia pars nominis simplicis nec significat nec apparet significare. sed pars nominis compositi apparet significare ꝫ non significet. ¶ Replica contra: quia pars nominis simplicis aliquid significat quod non est de itellectu totius: vt domus: ly do significat: ly mus etiam ergo non est differentia inter simplex ⁊ compositum. ¶ Rɔnsꝑ detur q nomen compositum imponitur ad significandum ex partibus suis: simplex non. Et si aliquando partem significantem habeat: non tamen imponitur ad significandum ex illa parte, propterea accidit nomini simplici q habeat partem significantem: non autem nomini composito. ¶ Ad quintum dicitur q nomen diffinitum hic a magistro est communius ꝙz nomen diffinitum a philosopho: quia nomen diffinitum hic competit nominibus vocalibus ⁊ scriptis: ⁊ obliquis rectis finitis ⁊ infinitis. Nomẽ autem diffinitum a philosopho non competit nisi vocalibus: rectis: ⁊ finitis quare non conuertuntur.

Verbum est terminus ꝛc. ¶ Contra aliquod est verbum quod non est terminus temporaliter significatiuus ergo prima particula male posita. consequẽtia tenet. antecedẽs probatur. quia illud quod non significat actionem vl' passionem non significat temporaliter: sed aliquod est v̄bum: puta sum es est: quod non significat actionem vel passionem: ergo non significat temporaliter. consequentia nota cum minoꝛi per Donatum dicentem q verbum neutrum substantiuum est quod nec actionem vel passionem ꝫ solum substantiam significat. maioꝛ probatur: quia propriũ v̄bi ẽ significare actõez vel passionẽ ꝝm Donatũ ꝫ a quo cũqz subõ remouef vnũ ꝓpriũ v̄bi ab eodẽ remouef qđcũ qz aliđ. ꝓpriũ v̄bi remouef a suz es est. Ul' breuiter sic: qđ solam substantiam significat non significat temporaliter: sed verbum substãtiuum solam substantiam significat. ergo non significat temporaliter. ¶ Confirmatur quia verbum significat per modum fieri ⁊ fluxus ꝫ auctorem modoꝝ significandi sed sum es est non significat sic sed significat per modum quietis. ¶ Secundo contra secundam particulam participium est extremoꝝ vnitiuum ergo particula male posita. antecedens probatur. quia dicendo ergo amans petrũ. ly amans vnit extrema. ¶ Tertio contra tertiam particulam pars huius verbi perlego: significat separata ergo ꝛc. ¶ Et si dicis q non significat aliquid quod sit de intellectu totius. Contra: nam hoc totuz perlego significat perfecte legere. ⁊ illa pars lego significat legere quod est pars illius significati. Simile argumentum potest adduci contra diffinitionem verbi qđ fuit adductum contra diffinitionem nominis.

Ad hec respondetur Ad primuz negat antecedẽs Ad probationẽ negatur maioꝛ. ſ. q illud quod non significat actionem vel passionem non significat temporaliter. Et cum tu dicis proprium verbi est significare actionem vel passionem ꝝm Donatum ergo ꝛc. Dico q sic habz intelligi q significare per modum agendi vel patiendi ẽ ꝓprium verbi: ⁊ hoc bene competit verbo substantiuo sum es est. Et cum tu resumis q solam substantiam significat ergo non significat temporaliter: Dicitur q hoc verbum substantiuum significat substantiam non per modum getis. Et q significat sic substantiam bene potest significare temporaliter. ¶ Ad ꝓfirmationem nego minoꝛẽ. l. q verbum substantiuum non nõ significet per modum fluxus ⁊ fieri. Et ad probationẽ cum tu dicis: significat per modũ quietis: nego. Unde dico q hoc verbum sum es est. licet significet quietem. non tamen per modum quietis: ꝫ per modum fluxus ⁊ fieri. ¶ Unde sicut aliud est significare actionem ⁊ aliud per modum actionis. Ita aliud est significare quietem ⁊ aliud per modum quietis. Illud. n. significat per modũ actiõis quod significat significatum suum vt tempore mẽsuratur. Sed significare actionem ẽ significare talẽ actum vt mensuratur tẽpore siue non. Uerbum infinitum non significat actionẽ ꝫ priuationẽ actionis. ⁊ tamẽ significat temporaliter primo periberme nias. q non solum actio sed ẽt priuatio actionis mensuratur tẽpore: vt dicit philosophus quarto physicoꝝ tractatu đ tempore. Illud significat per modum quietis quod significat significatum suum non vt mensuratur tempore. Significat autem qetem quod significat priuationem motꝰ. siue mensuratur tẽpore siue non. ⁊ sic patet rɔnsio ad illud. ¶ Ad secundum dicitur q participium non est extremoꝝ vnitiuum. quia illud est extremoꝝ vnitiuuz qđ regit extrema participium autem non regit casum a parte

ante: ꝫ solum a parte post. ideo non vnit extrema sicut verbum. ¶ Ad tertium dicitur sicut ibi. Ad replicaz dicitur q tam verbum simplex ꝙ̃ compositum significat vnum conceptum simplicem: sed est differentia quia verbum simplex imponitur ab vno conceptu simplici ad significandum illud: sed verbum compositum imponitur a duobus conceptibus: significat tamē simplicē. Et sic nego q pars significat ptē. ¶ Hec Scūs doctor primo pibermenias.

o **Ratio est** terminus ꝛc. ¶ Contra primam particulaz arguitur sic. Oratio est congeries terminoruz: ergo non est terminus: tenet consequentia quia cumulus lapidum non est lapis. Confirmatur quia terminus diffinitur per orationē ergo oratio non dz diffiniri p terminuz: tz consequentia: quia idem esset notius ꝛ ignotius respectu eiusdem. ¶ Secūdo contra secundam particulaz arguitur sic: quia si quis dicat: quis currit. ꝛ rñdeatur sor. ly sor. est oratio per philosophum primo perihermenias. ꝛ tamen partes separate non significant. ergo ꝛc. Similiter dicendo: omnis homo est risibilis ꝛ econuerso. ly econuerso est oratio ꝛ tamen partes eius non significāt separate: ergo ꝛc. ¶ Tertio arguit deum esse nō est oratio ꝫ deū eē est significatū illius orationis mētalis deus ē: ergo non ē oratio: consequentia patet cum minori. maior probatur: quia significatum huius orationis mentalis ē res extra animam que non est oratio nisi velles dicere q dat propositio realis quod fatuum est dicere. ¶ Quarto arguitur q diffinitio sit diminuta: quia oratio significat tēporaliter: ꝛ tamen illa particula non ponitur in diffinitione eius ergo ꝛc. consequentia nota cum minori. maior probatur: quia illud significat temporaliter cuius pars significat temporaliter: sed verbum quod est pars orationis significat temporaliter: ergo ꝛc ¶ Itē hec diffinitio nō cōuertitur cum diffinitione orationis data ab Aristotele ergo mala. consequentia patet cum antecedente.

Ad primum negatur consequētia. Et ratio est quia terminus diuidit cuz alius sit complerus: alius incomplerus: ꝛ consequenter q libet illorum dicitur terminus. lapis autem non diuiditur sic: propter quod dicatur aliquis lapis complerus: concedo tamē q sicut cumulus lapidum non est vnus illorum lapidum cumulatorum. Ita congeries terminorū non est vnus istorum terminorum. potest tamen dici terminus. ¶ Ad confirmationem dicitur q diffinitur oratio p terminum a priori: sed terminus diffinitur per orationē a posteriori. Vel dic: vt dictum est: in questione secunda ample ¶ Ad secundum dicitur q de virtute sermonis non ē oratio ly sortes nec ly econuerso. sm tamē vsum loquendi sic quia in prima verbum precedentis interrogationis intelligitur. In secunda implicite est subiectum predicatum ꝛ copula precedentis ꝓpositionis. ꝛ sicut implicite sunt propositiones ita implicite habent partes. ¶ Ad tertium dicitur q ly deum esse potest capi dupliciter. Uno modo vt signum. Alio modo vt significatum. primo modo est oratio. secundo modo non. ꝛ tunc est significatum illius propositionis mentalis deus est. ¶ Ad quartum negatur antecedens. Ad probationem dicitur q probat tantuz q aliqua oratio significat temporaliter. vt illa cuius verbum ē pars sed non probatur de omni oratione. ¶ Particule aūt que debēt poni in diffinitione debēt conuenire cuilibet cōtēto sub diffinito: aliqua aūt ē oratio in qua non ē verbuz vt illa homo asinus. ¶ Ad aliō pz q magister accipit largius orationē ꝙ̃ philosophus.

p **Propositio est** oratio indicatiua ꝛc. ¶ Contra primam particulam arguitur sic. In diffinitione non dz poni genus remotum sed proximum per philosophum sexto topicorum. sed oratio est genus remotum propositionis: quia oratio diuiditur per perfectam ꝛ imperfectam. ꝛ oratio perfecta diuiditur in indicatiuam imperatiuam secundum magistrum ita q oratio perfecta est genus proximum ꝛ non oratio: ergo ꝛc. ¶ Confirmatur quia oratio est vox secundum philosophum primo perihermenias. ꝛ per Boetium dicentē q oratio est oris ratio: ꝛ non quelibet propositio est vox: ergo particula male posita. ¶ Sedo cōtra sedaz particulaz aliqua est propositio que non ē oratio indicatiua ergo ꝛc. antecedens probatur. Si Antichristus eēt albus antichristus eēt coloratus ē propositio quia omnis cōditionalis ē propositio tamē non ē indicatiua. ¶ Confirmatur argumento magistri q illa antichristus esset albus est propositio ex quo ē pars illius conditionalis ꝛ tñ non est indicatiua ergo ꝛc. ¶ Confirmatur secundo quia deum esse est propositio ꝛ tamē non ē oratio indicatiua ergo ꝛc. consequentia nota cum minori. maior probatur. omne verum ē propositio deū esse ē verū ergo deum esse est propositio. ¶ Confirmatur tertio omne significans verum vel falsum est propositio. deum esse significat verum vel falsum. ergo deum eē est propositio. ¶ Confirmatur quarto q omnes propositiones euclidis sunt infinite vt pz ergo in illa scientia ergo ꝛc. ¶ Tertio contra tertiam particulam. s. ly significans arguitur sic. ꝓpositio in libro clauso est propositio ꝛ tamen illa nec significat verum vel falsum. ergo ꝛc. consequentia nota cum maiori minor probatur quia intellectus non considerat de ista igitur illa non significat tenet consequentia quia significare ē aliquid itellectui representare. Cōfirmatur quia propositio vocalis nec significat verum nec falsum quia aut antequaz proferatur aut quando profertur aut posq̃ꝫ prolata est nō primo nec tertio modo quia tunc non ē q non secundo modo probat. quia quādo vna pars ē: altera non ē. nec vnq̃ꝫ tota simul ē. tunc sic non prius significat verum vel falsum q̃ꝫ sit tota sed nunq̃ꝫ tota est. ergo nunq̃ꝫ significat verum vel falsum. consequentia nota cum minori: maior probatur quia non potest significare quod non est. ¶ Quarto arguitur contra quartam particulam verum vel falsum. ꝛ arguit sic. Omnis oratio indicatiua significat verum vel falsum. ergo frustra ponitur verum vel falsum significans. consequentia patet antecedens probatur quia si non maxime esset propter illas propositiones sortes potest plato incipit. quas dicit magister non significare verum vel falsum cuz perfectum sensum non generent in animo auditoris. Sed q significent verum vel falsuz arguitur sic: Sortes potest currere ergo Sortes est potens currere. tunc vltra Sortes est potens currere ergo Sortes est potens. tenet consequētia a minus communi ad magis commune affirmative ꝛ sine distributione. quia omne potens currere est potens ꝛ non econtra tunc vltra. sortes est potens ergo sortes pōt. tenet consequentia ab eodem ad idem. ꝛ antecedens ē verum ergo ꝛ consequens quod est propositio assumpta. ¶ Confirmatur quia sequitur sortes habet potentiam ergo est potens ergo sor. potest. Omnes iste ꝓsequentie sunt bone ꝛ antecedens e t verum ergo ꝛ consequens est verum. ¶ Confirmatur secundo quia in diffinitione non debet poni nota ambiguitatis cum diffinitio detur causa noscendi sed ly vel est nota ambiguitatis ergo male ponitur. ¶ Quinto contra totam aliqua est oratio indicatiua verum vel falsum significans que non est propositio. vt illa berta est albus ergo diffinitio mala consequentia tenet cū maiori ꝛ minor patet cum sit oratio incongrua. ¶ Cōfirmatur quia dicendo ba est ba. est oratio indicatiua verum vel falsum significans. ꝛ tamē non est propositio ergo ꝛc. consequentia nota cum maiori. minor probatur quia nec est categorica nec hypothetica nihil subicitur quia si esset aliquid subiectum marime supponeret materialiter cōtra magistrum in tractatu suppositionum dicētem q subiectum solum supponit materialiter quando predicatum ē scōe intentionis ꝛ subiectum ꝑme: aut quando addit si-

gnum materialitatis subiecto qualit[illegible] on ẽ hic ergo re.

Ad hec respondetur. ¶ Ad primũ respondet magister Egidius primo priorum q apud logicum non est aliqua oratio nisi perfecta. supponit enim logicus congruz ⁊ perfectum ideo p orationẽ datur intelligi perfecta oratio. Uel aliter potest dici q genus remotum contractum per differentiam vltimam potest poni in diffinitione vt b. ¶ Ad confirmationem dicitur q oratio accipitur dupliciter. s. proprie ⁊ cõmuniter. proprie est solũ in voce vt sonat etymologia nois. Lõiter aũt accipit pro omni oratione scripta vocali: ⁊ mẽtali. philosophus autez accipit orationẽ primo modo magister autem scdo modo. Et si dicres quare philosophus solum determinat de vocali dicitur q illa magis nota est: ⁊ magis mediãte illa fiũt disputationes q̃z mediantibus alijs. ¶ Ad secundum dicunt q dam rudes negando q ista sit propositio licet sit conditionalis. Si antichristus esset albus antichristus eẽt coloratus. ¶ Et dicunt q diffinitio magistri solũ continet veritatẽ de propositione simplici: sed non de composita ex pluribus. ¶ Ista responsio nimium vana est quia omne diuisum predicatur de dividentibus. sed propositio diuiditur in cathegoricam ⁊ hypotheticã ergo hypothetica est propositio. a sic conditionalis erit propositio. nec potest dici q cum diffinit magister propositionem. strictius accipit propositionem q̃z cum diuidit quia post datam diffinitionem immediate diuidit. ¶ Aliter ergo sum solitus respondere ⁊ dicere q sicut est duplex propositio cathegorica. s. propria ⁊ impropria. ¶ Propria cathegorica est oratio indicatiua verum vel falsuz significans. Impropria cathegorica est que habet moduz cathegorice proprie tamẽ non est indicatiua. habet autem modum cathegorice proprie quia habet subiectum predicatum ⁊ copulam partes principales sui vt illa. Si antichristus esset albus. Ita duplex est hypothetica scilicet propria ⁊ impropria. ¶ Propria est cuius partes sunt cathegorice proprie. Impropria est cuius partes principales sunt cathegorice improprie. Dico ergo q hec diffinitio competit propijs ⁊ veris propositionibus cathegoricis ⁊ hypotheticis ⁊ non improprijs. Hec responsio est pulchra ⁊ multuz apparens quia tamen video sequi vnum ad ipsam quod non placet mihi quod nolo tibi dicere nunc. Ideo aliter responderem nũc scilicet q orationem significantem verum vel falsum eẽ indicatiuam est dupliciter scilicet formaliter ⁊ equiualenter formaliter dicitur quando in ea est verbum indicatiuum. Equiualenter est quando in ea non est verbum indicatiuũ ita q significat sic verum vel falsum quiescenter sicut alia in qua est verbum indicatiuum vt illa si antichristus esset albus antichristus esset coloratus equalet huic si antichristus est albus antichristus ẽ coloratus. nec vna significat magis verum vel falsum q̃z alia. ¶ Ad propositum ergo dico q illa particula indicatiua competit cuilibet propositioni cathegorice vel hypothetice. formaliter vel equiualẽter. Et hoc sufficit. ¶ Ad primam confirmationem magistri dicitur q illa non est cathegorica quia non significat verum vel falsum quiescenter. sed se habet per modum cathegorice. ⁊ hoc sufficit vt sit pars conditionalis. ¶ Ad secundam confirmationem negatur maior. ¶ Ad probationem negatur consequentia quia in minori sumitur ly verum nominaliter ⁊ resolutorie propter determinationẽ adiectiui nominalis. In maiori vero ly verum sumitur adverbialiter vel modaliter. Non enim per aliquid est determinatum sed determinans orationem infinitiuam. sed ad concludendum illud debent assumi in minori scilicet deũ esse aliquod verum quod est falsum. nominaliter enim sumptum supponit pro positione vera. aduerbialiter vero supponit pro significato propositionis. Hec est responsio magistri in logica magna. ¶ Ad tertiam confirmationẽ cuz dicitur. Omne significans verum vel falsum est propositio. dico q verum est si significet quiescenter. sed deum eẽ significat verum vel falsum non quiescenter. ¶ Ad quartam confirmationem de propositionibus Euclidis cuz dicis q omnes sunt infinitiue ⁊ non indicatiue. dicit q sub ordinantur indicatiuis aliter non essent vere. ¶ Ad tertium principale dicitur q accipitur ly significans vt dicit potentiam siue aptitudinem ⁊ non actum ideſt significatũ veri vel falsi. ¶ Ad confirmationem dicitur q significat verum vel falsum quando profertur ⁊ quando prolata est per subordinationem ad vnam intellectam que significat verum vel falsum. ¶ Ad quartum principale respondetur communiter distinguendo q ly potens potest dupliciter teneri. scilicet nominaliter ⁊ participialiter. Si participialiter negatur ista consequentia: sortes est potens currere: ergo sortes est potens. ergo sortes potest. ¶ Contra hanc responsionem arguitur ex fundamento magistri in tractatu contra consequentias penultimo capitulo in responsione ad septimum argumentum: vbi declarat q potẽs esse capitur dupliciter scilicet nominaliter ⁊ participialiter. ¶ Nominaliter sumptum idem est quod ens: quia omne potens est esse est ens ⁊ oẽ ens est potens esse ideſt ens habens potentiam quandam. ¶ Participialiter autem nõ conuertiturum c ly ens: quia potest dici tam de eo quod non est q̃z de eo quod est. ¶ Nam verum est dicere: antichristus est potens esse: sumendo participialiter. falsum tamen est sumendo nominaliter: quia falsum est dicere q antichristus sit ens. Et sic patet q sumendo participialiter minus communis est q̃z sumendo nominaliter: ergo sumendo nominaliter illa consequentia valet: sortes est potens ergo sortes potest ab inferiori affirmatiue quod negant. ¶ Item maxime errant negando illam consequentiam: sor. est potens currere: ergo sortes est potens sumptũ participiũ aliter quia potens participialiter est commune ad potẽs currere ⁊ ad potens cantare: ⁊ ita de alijs ergo ab inferiori ad suum superius valet. ¶ Ideo aliter dico q potens participialiter sumptum potest sumi dupliciter sicut etiam hoc verbum potest: scilicet vt famulare ⁊ non vt famulare. Si sumatur vt famulare est ista propositio non videtur intelligibilis: sortes est potens sortes potest. nisi sequatur illud cui famulatur. Si vero sumatur non vt famulare: propositio est intelligibilis sine addito ⁊ significat non quidẽ ens habens potentiam: sed cui non repugnat esse. ¶ Ad confirmationem ergo argumenti dicitur concedendo secundam ⁊ tertiam consequentiam: sumendo ly potẽs ⁊ potest participialiter: vt non famulare. Si vero sumatur vt famulare negatur quelibet illarum: quia propositiones in quibus potest poni ⁊ potens non sunt intelligibiles cum non additur illud cui habent famulari: ⁊ in hac responsione multum letatus est animus meus. ¶ Ad confirmationem primam respondent senenses negando hanc consequentiam: sortes habet potentiam ad currẽdum: ergo sortes habet potentiam quoniam hoc quod dico: sortes habet potentiam est propositio equiuoca ⁊ plures: modo nulla plures est propositio. nec antecedens nec consequens: cuz omnis propositio sit vna propositio. Et hoc voluit dicere magister q non generat perfectum sensum in animo auditoris: sicut nec aliqua equiuoca facit. Est enim equoca: quoniam posse est equiuocum ad posse esse ⁊ ad posse operari ¶ Sed instant ipsi contra se probando q propositio equoca sit propositio: ⁊ q significat verum vel falsum: vt illa canis currit quoniam si ly canis stat pro cane latrabili est vera si pro sidere est falsa ergo cum sit equiuoca stat indifferenter ergo significat verum vel falsum. Item si est propositio equiuoca aut cathegorica aut hypothetica ⁊ omnis talis est propositio ergo equiuoca est propositio. ¶ Ad primum dicunt q argumentum concludit q ipsa significat indifferenter verum vel falsum sed non determinate verum vel falsum quod requiritur ad hoc q sit propositio. ¶ Et si arguitur ꝓtra hoc quia propositio dubia est pro-

positio.ꝛ tamen non significat determinate verum vl falsum in animo auditoris. ¶Dicitur ꝙ propositio dubia significat ita determinate verum ꝙ non falsum. aut ita falsum quot non verum: licet dubitans: nesciat illud esse verum nec illud falsum. ¶Ad secundum patet ꝙ sicut ẽ equoca ita est equiuoca cathegorica vel hypothetica. vnde ly equiuocum est terminus distractiuus propositionis. iõ non valet propositio equoca: ergo est propositio. ¶Hãc responsionem volui ad plenum recitare: quia subtilis est. Unde pace alioꝝ dicam senensis inter alios acutissimos inuenio: ideo eorum dicta libenter inspicio. ¶Potest tamen aliter responderi: ꝛ precise sicut ad argumentum ꝑncipale dicitur. ¶Ad secundam confirmationẽ dicunt q̃dam ꝙ quando ista nota vel est contingens duo quorum tantum vnum dicitur de diffinito est cum ambiguitate ꝫ quando est coniungens duo quoꝝ quodlibꝫ dicitur de diffinito: vt hic: non est cum ambiguitate. ¶Hec responsio non placet: quia subiecti simplicis passio debet eẽ simpler. ¶Ideo dicatur aliter secundum intentionem magistri in primo priorum ꝙ verum vel falsum ponitur pro vna passione simplici propositionis ꝛ quia ignoramus nomen eius circumloquimur per hoc disiunctum verum vl falsum quia tamen nec verum vel falsum: nec illud quod indicatur per illa est passio propositionis. vt infra patebit cum determinabitur de propositione vera. ¶Ideo melius dicitur ꝙ per significans verum vel falsum circumloquimur passionem simplicem propositionis: quia significare verum vel falsum est illud quod est proprium propositionis: non autem verum vel falsum. ¶Ad quintum ꝑncipale dicitur ꝙ ista Berta est albus: non est propositio: nec significat verum vel falsum. quia est incõgrua: presupponitur enim ꝙ propositio sit oratio congrua. quia oratio diuiditur in perfectam ꝛ in imperfectam. Et perfecta diuiditur in indicatiuam ꝛ oratio perfecta est congrua dictionum ordinatio. Uel aliter dicitur ꝙ significat falsum. Et cum dicis: non est propositio. nego: immo est propositio falsa: quia significat ꝙ Berta est aliquis albus: quod est falsum. ¶Ad confirmationem dicitur ꝙ non est propositio. Et cum tu probas ꝙ non: quia non est cathegorica: nego. ꝛ ad probationem: non est hic aliquod subiectuꝫ quia si esset staret materialiter. concedo. ꝛ cum tu arguis ꝙ non staret materialiter nisi quando iplum subiectum ẽ terminus prime intentionis ꝛ predicatum secunde. aut q̃ additur signum materialitatis. ¶Dicitur ꝙ illud veruꝫ est in terminis per se significatiuis: sed de termino nõ p se significatiuo non. vnde talis non per se significatiuꝰ semper stat materialiter.

¶Utrum prima diuisio propositionis sit bene data cum diffinitionibus suis. ꝛ membroꝝ. videlicet alia cathegorica alia hypothetica.

Contra diuisionem arguitur sic. Ul' ẽ diuisio gñis in spẽs: vel analogi in analogata vel subiecti in accidẽtia, sed nec sic nec sic. ergo ꝛc. ꝙ non sit diuisio generis in species: sed analogi arguitur sic primo de ratione generis est equaliter participari a speciebus: sed cum propositio per ꝑus participatur a cathegorica q̃ꝫ ab hypothetica ergo non est genus ad ista cõsequẽtia nota cum maiori: minor probatur quia hypothetica non est indicatiua nisi ratione partiuꝫ cathegoricarum. ¶Secundo quia non significat verum vel falsuꝫ nisi rõne partium. ¶Tertio sic: specierum positarum sub gñe vna non est prioꝝ alia sed cathegorica ẽ prior hypothetica ergo propositio non est genus ad illa: consequentia nota cum maiori minor probatur primo: quia pars est priori natura toto: sed cathegorica est pars hypothetice. Secundo ꝙ cathegorica simplicior ẽ: hypothetica autẽ cõpositior: sed simplicius prius est compositiori. Quod non sit diuisio analogi sed gñis probatur sic. primo: Illud quod predicatur in quid de pluribus differentibus specie est genus ad illa: sed propositio predicatur i qd de cathegorica ꝛ hypothetica que differunt spẽ. ergo ẽ genus ad illa. consequentia nota cum maiori ꝑ diffinitionẽ generis. minor pro secunda parte nota ẽ. s. ꝙ cathegorica ꝛ hypothetica differunt spẽ. ¶Pro ꝓma probatur. s. ꝙ propõ predicatur in quid de illis qꝛ ad iterrogationem factam in qd de illis conuenienter respondetur per propõnem. ergo propõ predicatur in quid de illis. tenet consequentia: antecedens probatur. qꝛ ad iterrogationem factam ꝑ quid de aliquo conuenienter respondetur per diffinitionem ꝛ per illud quod ponitur in primo loco diffinitiõis. sed propositio ponitur i ꝓmo loco illarum diffinitionum vt patet cum dicitur propositio cathegorica est illa ideſt propositio que habet subiectum predicatum ꝛc. ꝛ ita de hypothetica. ¶Secũdo sic si esset analogum ꝛ non genus hoc esset qꝛ ꝑus competeret cathegorice ꝛ posterius hypothetice. ꝛ sic esse oratio nem idicatiuam ꝛ significare verum vel falsum competeret hypothetice rõne cathegorice quod tamen est falsum. probatur sic: quia aliqua est hypothetica que significat verum vel falsum ꝛ partes eius cathegorice non significant verum vel falsum vt illa si antichristus eẽt albus antichristus esset coloratus est conditionalis vera. ꝛ tamen cathegorice non significant verum nec falsum. ¶Secundo sic enunciatio ꝛ propositio sunt idem realiter enunciatio aũt diuiditur a philosopho ꝓmo perihermenias i enunciationem vnam ꝛ enunciationem plures. Enũciatio plures diuiditur qꝛ aliqua est equoca ꝛ alia in qua sunt due propositiones inconiuncte vt tu curris ꝛ tu sedes. Enunciatio vna diuiditur in cathegoricam ꝛ hypotheticam. ꝛ tunc arguitur sic: aliqua est propositio que nec est cathegorica nec hypothetica ergo diuisio mala. tenet consequentia. antecedens probatur. nam enunciatio plures non est cathegorica nec hypothetica ꝛ tamẽ ipsa est propositio ex quo propositio ꝛ enunciatio idem sunt realiter. ¶Tertio sic. Incipiat quis proferre illam ꝓpositionem homo est animal ita ꝙ nunc non proferat sed immediate post hoc succedat nunc tunc a propositio immediate post hoc erit ꝛ non cathegorica nec hypothetica: ꝙ erit probatur qꝛ quando pars successiui est totum successiuum est. sed ista est successiua. ergo ꝛc. ꝙ non sit cathegorica probatur qꝛ non prius ẽ cathegorica q̃ꝫ habet subiectum predicatum ꝛ copulam ꝑncipales partes sui ꝫ imediate post hoc non habebit subiectum ꝑdicatum ꝛ copulaꝫ. ergo imediate post hoc nõ erit cathegorica nec ẽt hypothetica vt pz quare ꝛc. ¶Quarto sic. Omnis homo est animal tu es homo ergo tu es animal ista consequentia est bona ergo añs est propositio nõ cathegorica vt paret. nec hypothetica quia per nullaꝫ non tam coniunguntur cathegorice. ¶Quinto sic homo currit ꝛ non currit. non ẽ propositio cathegorica qꝛ ptes ꝑncipales sunt cathegorice. nec hypothetica qꝛ esset copulatiua. ꝫ prima pars ẽ vera ꝛ etiam secunda cum subordine tur huic mẽtali hõ nõ est currẽs q̃ est vera. ergo est vã: qõ est falsum. ¶Serto ꝓtra diffinitionẽ ꝓpositiõis cathegorice arguitur sic. Illa est cathegorica rosa est. ꝛ tamẽ non habꝫ ꝑdicatum ergo diffinitio mala. ꝓsequentia nota cuꝫ maiori minor probatur quia si diceretur hẽre predicatum hoc eẽt implicite quia subordinatur isti rosa ẽ ens ꝫ contra stat primã eẽ falsam vt hyeme nulla rosa existente quã do secunda est vera vt patet per magistrum in primo posterioꝝ in illa questione Utrum de non ente habeatur scientia. ergo vna nõ subordinatur alteri. ¶Septimo sic si quis interroget quis currit. respondetur sortes ly sortes est propositio quia significat verum vel falsum non hypothetica ergo cathegorica ꝛ tamẽ non habꝫ ꝑdicatum ꝛ copulam ergo diffinitio mala. ¶Contra hypotheticam nolo nunc arguere ꝫ loco suo in de hypotheticis arguetur.

Ad hec respondeť. Ad ꝑmū cōiter dicitur q̄ diuisio ꝓpōis i cathegoricā ⁊ hypothetica ē sio analogi i analogata. ⁊ creditť cōmuniter q̄ rōnes facte ꝑ hac pte ꝛcludāt. ¶ Ad rōnes i oppositū dicitť ad ꝑmaz q̄ ga ꝓpō nō ē termin⁹ vniuocus: nō non ē genus: q̄ nō sit vniuocus hoc ē ꝑ tanto: q̄z termin⁹ vniuocus ē termin⁹ simpler significās plura ꝑm eandē rōnē equalť. cū aūt ꝓpō ñ significet equaliter ſz ꝑm prius ⁊ posterius non ē genus: ⁊ sic negant maiorē. ¶ Ad ſcām dicitť ꝛcedendo q̄ hypothetice ꝛpetit rōne cathegorice. ⁊ cū dicis q̄ aliqua hypothetica significat vez vel falſuz: ⁊ nō rōne cathegoricaz: vt ista si antichristus esset alb⁹ antirp̄s esset coloratus dicitť negādo q̄ illa ꝺditionalis ꝓprie sit va: ſz dicitur va impꝛopꝛie ⁊ bona. Si aūt aliqua ē hypothetica que ꝓprie dicatur vera hoc est rōne cathegoricaz. ¶ Contra rñsionem ſcām arguitť sic ꝓpō ꝺditionalis facta ē hypothetica ergo ē ꝓpō: ergo ē oratio indicatiua verum vel falsum significans: ⁊ fi sic: ergo est vera vel falſa. ¶ Contra rñsionez cōmunē hoc argumentuz volo dimittere insolutum non quia putē non posse solui: sed vt ostendat probitatem opinionis aduerſe: quam ꝓbabiliter totiens tenui. ē enim nimis crassi ingenij nescire vnq̄ deuiare a via cōmuni quaz null⁹ ignorat. Jō tenendo q̄ ꝓpō diuidiť sicut genus in cathegoricā hypothetica. ¶ Rñdendum est ad rōnes in oppositū. ¶ Ad ꝑmum negatur minor. ſ. ꝓpō ꝑ prius participeť a cathegorica q̄z hypothetica. ¶ Ad ꝓbationem cuz dicitť hypothetica non est indicatiua nisi rōne partium cathegoricaz silť nec significat verum vel falsum nisi ratione partiū hoc negaťt. Et ſi dicis rōne cuius: Dicitť q̄ ratione note vnientis tales partes. vnde in hypothetica forma est ipsa nota vel copulationis disiunctionis vel cōditionis. materia vo sunt cathegorice. quicquid autem ineſt perfectionis hypothetice ineſt rōne forme ſue vnientis tales partes. nō dico ratione forme absolute: ſed ratione forme vnientis partes. hypothetica igitur est indicatiua. ⁊ significat verū vel flm rationē talis note vnientis partes. Et ſi dicas hypothetica non ē indicatiua nec significat. verum vel falsum nisi cathegorice sint tales: ergo hypothetica est hmōi ratione cathegorice. ¶ Dicitť primo negando añs quia ostenſuz est q̄ illa: ſi antirp̄s esset albus antirp̄s esset coloratus significat verum vel falsum: ⁊ tamen nulla suarum partium significat verum vel falſum: ⁊ adhuc conceſſo añte negatur conſequentia: ſicut non valet aial rōnale non est diſciplinabile niſi homo ſit diſciplinabilis: ergo hō est causa q̄ aial rationale ſit diſciplinabile: non valet. Silť nō valet ꝓpō negatiua nō significat verum vel falsum niſi affirmatiua. ſignificet verum vel falſum: ergo affirmatiua est causa q̄ negatiua ſignificet verum vel falsum: non valet: quia equaliť ꝓpoſitio participatur ab affirmatiua ⁊ negatiua vt infra declarabitur. ¶ Ad ſcām dicitur q̄ cathegorica ⁊ hypothetica poſſunt compari ad inuicez ⁊ poſſunt compari ad propoſitionez. Si comparentur adinuicem cathegorica ꝑ ſe est hypothetica: vt argumenta ꝙuncunt. Si autem ad ꝓpōnem vna nō est prior altera: q̄ equaliter ꝑticipant ratione ꝓpōnis. ¶ Ad formam ergo argumenti ꝛelpōden do dico negādo maiorem. ſ. vna ſpecies nō ſit prior alia: ſi fiat comparatio adinuicem: concedo tamen q̄ vna nō est prior alia in ꝑticipando genus. ¶ Ad ſecundum principale dicitur q̄ ꝓpō vna diuiditur in cathegoricaz ⁊ hypotheticam: ꝓpoſitio autem abſolute nō diuiditur. ⁊ ſic nō ē ieō ueniens q̄ aliq̄ ſit ꝓpō q̄ non ſit cathegorica nec hypothetica. Uel dicitť q̄ oīs ꝓpō est vna. Et ſi dicis phūs diuidit enunciationē i vnā ⁊ plures: ergo aliq̄ ꝓpō est vna. Dicitť q̄ non ꝓprie diuidit ſed impꝛopꝛie quēadmodū hō diuiditur in vnum ⁊ plures: ⁊ tūc diuiſū impꝛopꝛie non opz q̄ ꝑticeps ſit vna. ¶ Pōt dici q̄ ē vna māliter: plures vero formaliť. ¶ Ad tertium dicit magiſter in logica magna negando q̄ immediate poſt hoc erit a propoſitio. ¶ Ad ꝓbationez quando dicitur quando pars ſucceſſiui est: totum ſucceſſiuum est. Dicitur concedo q̄ quandocunq̄z in ſucceſſiuis pars est ſimiliter ⁊ totum est: ſed negat q̄ in ſucceſſiuis q̄ñ cunq̄z pars erit totum erit: quia poſt hoc erit aliqua pars hore future. non tamen hora futura erit ſz i tota hora erit bene tamen immediate poſt hoc erit ita q̄ hec hora nō est ⁊ immediate poſt hoc erit. ⁊ ita q̄ hec propoſitio ē. q̄ erit ita q̄ immediate poſt hoc a propoſitis ſubordinatur vni mentali in qua non prius est ſubiectum q̄ꝫ predicatum. ¶ Uel aliter dicitur ⁊ clarius concedendo q̄ illa propoſitio immediate poſt hoc erit. ⁊ cum arguis non primo erit q̄ꝫ erit ſubiectum ⁊ predicatum. dico q̄ verum est ſi ſit propoſito ſcripta vel mentalis. ſed de vocali ipſa erit quando cunq̄z cui illa ſubordinatur erit. modo in mente poſt hoc illa mentalis erit cui ſubordinatur illa in mente ſcilicet dicentis ⁊ audientis. ¶ Et ſi dicis contra poſſibile est q̄ qs inueniat vnam propoſitionem de nouo. ⁊ quamprimum inuenerit ſubiectum proferat illud. deinde. verbum deide predicatum. ita q̄ ſicut ſucceſſiue inueniet ita q̄ ſucceſſiue proferat. quid ergo est dicere. Ad hoc dicitur q̄ cum proferet predicatum illa vocalis erit quia tam mentalis ē cui ſubordinatur. ¶ Ad quartum dicit magiſter i logica magna q̄ est copulatiua ⁊ non valet non est nota copulationis. ergo non est copulatiua quia dicendo ſortes currit ⁊ ſortes mouetur. ⁊ econtra. ly econtra est copulatiua. ⁊ tamen non est nota copulationis. Sufficit enim q̄ teneat implicite. quia ſubordinatur vni mentali copulatiue. Adeli⁹ ergo est dicere negando q̄ non ſit ibi nota copulationis. quia est implicite ⁊ hoc ſufficit. ¶ Ad quintum dicit magiſter q̄ est copulatiua. ⁊ ſecunda pars ē falſa. quia ſubordinatur iſti. idem homo qui currit nō est currens. Uel potest dici q̄ est copulatiua infallanter. ſed an ſit vera vel falſa est extra propoſitum noſtrum. ideo pro nunc non curo de illo. ¶ Ad ſextum nego minorem. ¶ Ad probationez concedo q̄ ſubordinatur illi roſa est ens. ⁊ cum dicis. ſtat primam eſſe falſam hac ſecūda exiſtente vera dicitur q̄ ly ens poteſt capi dupliciter ſcilicet nominaliter ⁊ participialiter. Si participialiter idem est quod exiſtens. Si nominaltter idem est quod habens entitatem. ⁊ ſic est tranſcendens ⁊ est communne ad ens in actu ⁊ ad ens in potentia. modo dico q̄ illa propoſitio roſa est ſubordinat huic mētali roſa est ens. ſumpto ly ens participialiter. ⁊ ſi prima est falſa ⁊ ſecunda. non autem ſubordinatur illi. roſa est ens ſumpto ens nominaliter. ¶ Ad ſeptimuz dicitur q̄ ly ſortes de virtute ſermonis non est propoſitio. ſed ꝑm vſum communem loquendi. quia ſubordinatur iſti. ſortes currit implicite. ⁊ habet copulam ⁊ predicatum. ¶ Utrum ſecunda diuiſio ſit bene data cum diffinitionibus mēbrorum. ſ. alia affirmatiua alia negatiua.

Ontra diuiſionem arguitur ſic. Quia vl'ē diuiſio gñis i ſpēs. vl'ana logi in analogata. ſed nec ſic nec ſic. ergo ꝛc. ꝓbo minorē. ¶ Prio q̄ nō ſit diuiſio gñis i ſpēs q̄ ſpēz poſitaz ſub gñe vna nō ē prior alia. ſz affirmatio ē prior negatiōe. ergo ꝛc. Conſequētia nota cū maiori. minor ꝓbať. ¶ Primo quia negatio deſtruit affirmationē. ergo affirmatio prior ē. ¶ Scōo. q̄ negatio est diuiſio. affirmatio vero ē compoſitio. ſz compoſitio prior est diuiſione ergo ꝛc. ¶ Tertio q̄ affirmatio ē ſimplicior ergo prior. ¶ Quarto. q̄ affirmatio ē habitus. negatio vero priuatio. ſed habitus prior ē negatione ergo ꝛc. ¶ Quod non ſit diuiſio analogi in analogata paret auctoritate ¶ Porphyrij. Boetij. ſancti Thome: ſup libro periher. quoꝛ ratio ē. Si nullū prius ⁊ posterius pōt eē ſub eodē gñe tunc primis ſubijs ⁊ ſcdis cōe genus non poterit eē ſuba quod est falſum. ¶ Scōo contra diffinitiones mēbroꝝ arguitur ſic. Iſta ē affirmatiua. non poſſibile est te non currere ⁊ tamen principale verbum negatur. ergo ꝛc. tenet ꝓña ⁊ cū minori. maior ꝓbatur q̄ illa equiualet

huic necesse est te currere. ꝺm q̃ expresse asserit phūs secū-
do periher. capitulo illo. ꝟñe fiunt: ergo ambe sūt affirma
tiue. ¶ Tertio sic: illa ē affirmatiua: possibile ē te non eē
sicut illa pot̄ ē te eē: ꝑ phūm scō ꝓiher. dicentē negatio-
nem i modalibus debere addi termino modali: ꝛ non ꝟbo
ꝛ tñ ꝟbū negaꝯ: ergo ꝛc. ¶ Confirmaꝯ q: illa impossibile
est te nō eē equipollet huic: nō pot̄ ē te eē que ē negatiua:
ergo ipsa ē negatiua: ꝛ nec modus nec ꝟbum negaꝯ. Silr
illa falsum ē te currere equalet huic non verū est te currere
que ē negatiua: ergo illa prima ē negatiua. ꝛ tñ nec modꝰ
nec ꝟbum negaꝯ. ¶ Quarto ista ē negatiua: falsē hō ē asi
nus. ꝛ tñ ꝑncipale ꝟbum nō negaꝯ ergo ꝛc. maior patet: q:
equiualet huic. non ē ita q̃ hō ē asinus que ē negatiua er
go etiā post ē negatiua tenet ꝟña a sili sicut i illa: nō glibet
homo nō currit ē affirmatiua: q: equipollet vni affirmati
ue: vt huic. aliquis hō currit. ita illa dicit negatiua q: eq-
pollet vni negatiue minor argumenti ꝑncipalis ꝓbaꝯ: q: si
ꝟbum negaꝯ hoc ē q: ly falsum includit negationez: sed ar
guitur q̃ ꝓpter hoc non ē negatiua: q: tunc ista esset nega
tiua ſor. incipit esse albus q: ly ĩcipit includit negationez ali
ter non ꝟfunderet. Silr ly differt includit negationez ꝛ tñ
per se solum non facit ꝓpōnem negatiuam. ¶ Quinto ista
est negatiua ſor. ē non currens. ꝛ tñ negatio nō cadit supra
verbum. ergo ꝛc. ꝟña nota cum maiori. minor ꝓbaꝯ. q: nō
minorem vim habet negatio q̃ꝫ ist̄ termini potē. impossi-
bile. necessariū contingens ſz ist̄ termini hñt vim supra ꝑ-
cedentes. ergo negatio silr. Confirmaꝯ argumēto magistri
q: ꝟiacens vlis negatiue ē affirmatiua. ꝛ tñ in ea ꝑncipa-
le ꝟbum negaꝯ ergo ꝛc. ꝟña nota cum maiori minor ꝓbaꝯ.
q: idem ē verbum vlis negatiue ꝛ sue preiacentis. sed ꝟbū
principale vlis negatiue negatur. ergo ꝛ preiacentis negaꝯ
ꝛc. ¶ Sexto. ista ꝟuertūꝯ hec ꝓpō est vera. nulla chimera
est. ꝛ nulla chimera ē. ꝛ prima ē affirmatiua. ergo secunda
in qua tamen principale ꝟbum negaꝯ. ergo ꝛc. ꝟña tenz cū
minori. maior ꝓbaꝯ. q: ab vna ad reliquā valet formaliter
ꝟña. ꝛ econtra vt ꝑz ꝑ phūm in postpredicamentis in capi
tulo de priori dicentis q̃ hoiem esse cōuertitur ad verā de
se oratiōnem. er quo dicitur q̃ ois ꝓpō conuertiꝯ cuz vera
de se oratione. Cōfirmaꝯ q: saltem iste cōuertūꝯ. nulla chi-
mera ē ꝛ verum ē nullam chimeram esse. q: ab vna ad reli
quam valet ꝟña. per illam regulam logicoꝝ. Ois ꝓpositio
infert suum dictum esse verum. sed secunda ē affirmatiua.
ergo prima: vel q: vna est pure negatiua ergo ꝛc.

Ad hec respondeꝯ. Ad ꝑmū vt recitat Boetius ex
intentione ꝟporphyrij ꝑmo ꝓiher. Alexā
der dixit q̃ ꝓpō diuidiꝯ in affirmatiuam ꝛ negatiuaz sicut
analogū in analogata ꝛ non sicut genus i species ꝓpter rō
nes adductas in oppositū. ꝟporphyrius ꝟo vult q̃ sit di
uisio generis i species ꝓp rōnem factam i oppositū. quē se
quit Boetius ꝛ scūs Tho. Et ad rōnes i oppositū rñdet
vnica rñsione sic dicens. Nō opz q̃ qñcūqz aliqua sic ha
bent q̃ vnuz ē prius alio sint sub genere. sed q̃cunqz ꝑz eē
suū priora vel posteriora sunt ea sub eodem genere non po
nunt sicut affirmationes ꝛ negationes q̃ ad esse ꝛ naturaz
ꝓpriā equaliter enunciationez participāt. q: enunciatio ē
illa in qua veritas ꝛ falsitas inueniri pōt. qua i re affirma-
tio ꝛ negatio sūt eqnaliter. Hec sūt formalia ꝟba. Et qb̄
apparet rñsio formalr dicendo. q̃ ꝛz affirmatio sic ꝑor ne-
gatione facta cōpatione iter se. equaliter tñ ꝑticipant rōnez
gñis. vnde affirmatio prior ē negatione ꝺm ꝓpriā rōnez. ſz
nō scām rōnem generis: sicut binarius ē ꝑor trinario ꝑz ꝑ
priam rōnem ꝛ nō scām rōnem numeri. Si aūt aliqd sit ꝑ
us alio ꝺm rōnem alicuius cōis vt suba ē prior accidente
ꝺm rōnem entis. talis prioritas tollit rōnem generis. nō āt
si sit prius ꝺm ꝓpriā rōnem. ¶ Ad scām: Strodus dat du
as rñsiones in ꝟsequentijs suis. In ꝑma negat maiorez. s.
q̃ iste ꝓpōnes equaleant. nō pot̄ ē te nō esse. ꝛ necesse ē te
esse. ꝛ ad ꝑhūm dicit q̃ nō vult illas equipollere nisi cum
debito medio affirmatiuo. Exemplum sicut non possibile
est te non currere. ꝛ ista ꝓpositio. tu nō curris sic primarie
significans habet ꝑ ꝟdictorio illā tu curris. ergo necesse ē
te currere. In scāa rñsione dicit q̃ equiualent vbi ly nō te
neatur infinite ꝛ nō negatiue vide apte ab eo i. xi. ꝛ. xii. re
gulis. ¶ Contra ꝑmā rñsionez arguiꝯ sic: Negatio ꝓpōsi
ta facit eqpollere suo ꝟdictorio. ſz ille ꝟdicunt necesse ē te
esse. pot̄ ē te non esse. ergo ꝓpōsita negatiōe vna istaz eq-
ualet. ergo dicendo. non pot̄ ē te nō esse illa equalet huic
necesse ē te esse. q̃ tñ negat. ¶ Cōtra scām arguiꝯ sic. q:
ad faciendā eqpollentiā ꝑ negationē ꝓpositā vni ꝟdicto-
rioꝝ opz q̃ negatio teneaꝯ negatiue ꝛ nō infinite. vt nō glz
homo currit. Jō aliter rñdent alij ꝛ dicūt q̃ illa ē affirma
tiua nō pot̄ ē te nō esse quia due negationes facūt vnā af
firmationez. Unde hec ē negatiua pot̄ ē te nō esse quia in
modalibus de sensu cōpositō ꝟbū infinitū ē ꝑncipalis co
pula: quia ꝟbum infinitum negatur i illa: ideo ē negatiua.
ꝛ fit affirmatiua ꝓpōsita negatione. hec ē Gaietani i cō-
sequentijs suis. Et si replicas q̃ ista non ē negatiua: pot̄
est te non esse quia phūs i scāo periher. dicit q̃ sicut se ꝛz
verbū in cathegoricis ita modus in modalibus sed solum
penes ꝟbum attenditur affirmatio: ꝛ negatio in cathegori
cis. ergo silr in modalibus penes modum. sed cuz modus
hic non sit negatus ergo ē affirmatiua. ¶ Hanc respon-
sionem subſtinendo cum videatur de mente magistri in
equipollentijs dicatur q̃ philosophus nō vult aliud nisi
q̃ si sit aliqua negatiua de modo q̃ magis negatiua dice-
cenda est ista de modo negato q̃ꝫ de dicto negato: quia
negatiua de modo negat tc tam compositionem. negatiua
vero de dicto negat solum dictum. Uel dicatur q̃ non ne
gatur. quia dicenda est absolute negatiua. non tamen ē di
cenda negatiua modalis nisi negetur modus. Et hoc itel-
lerit phūs q̃ si modalis ꝛz dici negatiua modalis opz q̃
modus negetur. cuius ratio ē quia formale in ipsa vt mo-
dalis ē: ē modus. quia dat sibi denominationez. nō penes
ipsuz attenditur affirmatio ꝛ negatio. Et correlarie seqt ex
illa rñsiōe q̃ aliqua ē negatiua q̃ ñ est negatiua ꝺ iesse nec
modalis. ꝟPria rñsio tutior est. scāa subtilior. ¶ Aliter tñ
ad ꝑncipale pōt dici tenendo q̃ modalis sit solū negatiua
qua modꝰ negaꝯ ꝛ nō aliter tūc negaꝯ q̃ illa affirmatiua: ñ
pot̄ est te nō esse. ꝛ ñ valz ista ꝟña illa equalet vni affirma
tiue. g̃ est affirmatiua. qa equalentia respicit significatū af
firmatio aūt ꝛ negatio respiciūt signū addituz ad formale
vl' non additum. vnde ille equiualent. impossibile est esse.
non possibile est esse ꝛ tamen prima est affirmatiua ꝛ scāa
negatiua bene tamen valet in illis de inesse. ¶ Ad tertiū
responsum est. respondendo ad secundum. q̃ dicitur ne-
gando q̃ illa sit affirmatiua. pot̄ est te non esse. imo est ne
gatiua. Ad philosophum dicitur q̃ vult istaz esse affirma
tiuam de modo licet sit negatiua de dicto. vnde modalis
absolute dicenda est negatiua. ſ. dūmodo vnuz istoꝝ sit
necessariū vel modus vel dictū. affirmatiua aūt est dicen-
da si nullū negeꝯ. vt vtrūqz negeꝯ. ¶ Aliter tamen potest
dici vt supra ꝓcedendo illā esse affirmatiuā. possibile ē te
non eē. ¶ Et cū dicit negaꝯ ꝟbum. ergo ꝛc. ¶ Dicit q̃
illud ꝛz itelligi i cathegoricis de inesse non autē in moda-
lib' vt ē illa. tñ in illa nō negaꝯ ꝟbum principale: quod est
indicatiui modi. vt ly est. ¶ Ad ꝟfirmationē dicitur cēce-
dendo q̃ ille equiualent. sed negaꝯ ꝟña. ergo si vna ē nega
tiua ꝛ altera. bñ tamē valet in cathegoricis de inesse. nō āt
in modalibus. ¶ Aduerte tamen q̃ nulla propositio ne-
gatiua modalis equiualet affirmatiue modali nisi altera
illarum habeat terminum modalem includentem negatio-
nem. vñ illa nō possibile est eē equiualet huic. impossibile
est esse. ꝛ ly impossibile includit negationem negantem est
tamen ꝓpositio affirmatiua. Similiter falsū ē te esse equi-
ualet huic. nō verū est te esse. ꝛ ly falsū includit negationez
est tamē ꝓpositio affirmatiua. Ideo dicit cōmuniter q̃ ꝓ-
positio potest dici negatiua de re aut de signo ꝺ signo ē qñ
ponitur negatio explicite. de re vero implicite quādo eq-

ualet alteri negatiue. de signo tamen absolute tantū negatiua: de re tantū nō debet dici negatiua. ¶ Ad quartū dicunt sentenses ꝟbū negari in dicta ꝓpōne: qr iucludit negationem ly false: nec ꝓp hoc affirmatiue dicte sunt negatiue qr vltra negationē inclusam icludunt dicta verba affirmationis ⁊ negationis nā negatio in eis iclusa negat ꝟbum. neqz negaꝫ ꝑdicatuz a subiecto: quoniā sicut vez ē: differo ab asino: ita vere affirmaꝫ differens ab asino de me: vt pz. ¶ Aliter tn̄ pōt dici qꝫ illa ē affirmatiua: false homo ē asinus. ⁊ negaꝫ ꝟña equiualet vni negatiue: ergo ē negatiua: qr illa ē modalis ⁊ nō. ō ineſſe qr dicere false homo ē asin⁹: est dicere falsum est hoiem esse asinum. ¶ Ad quintuz dicitur qꝫ negatio maiorem vim habet supra sequētes termi nos q3 ly possibile ⁊ necessarium: sed supra p̄cedentes nō. Cuius rō est: quia ly possibile ⁊ necessarium cuz faciāt sensum compositum possunt determinare totā cōpositionem siue totaliter p̄cedant siue totaliter sequanꝫ: negatio vero hoc nō facit. ¶ Ad ꝟfirmationem rñdet magister qꝫ non ē contra intellectum regule que intelligit qꝫ ꝓpō negatiua ē illa in qua principale verbum negatur per negationez existentem aliqā illius. ¶ Aliter tamen pōt responderi ⁊ formaliꝰ negando minorem. ſ. qꝫ verbum p̄ncipale i ea negetur. Ad pbationem negatur ꝟña: quia mutatur qd i q̄le. ¶ Ad sextum respondet Burleus in p̄dicamentis ꝟceden domaiorem. ſ. qꝫ ille equiualent: hec ꝓpō est vera nulla chimera ē ⁊ nulla chimera ē qr ab vna ad reliquam valz ꝟña ⁊ contra: sed negat ꝟñam: vna est affirmatiua ergo alia ē affirmatiua: ⁊ assignat instantiam: qr vult qꝫ affirmatiua de predicato finito ⁊ negatiua de p̄dicato infinito ꝙuertātur. ⁊ ab vna ad reliquam valet ꝟña ⁊ econtra. Silr qꝫ affirmatiua de predicato infinito ⁊ negatiua de p̄dicato finito ꝙuertuntur: ⁊ qꝫ ab vna ad reliquam valet ꝟña ⁊ econtra ſerua tis tamen duabus ꝙdictionibus. ſ. in terminis simplicib⁹ ⁊ in numero singulari. vnde ꝑm Burleum ex negatiua nō sequitur affirmatiua pura: sed bene affirmatiua non pura de terminis eisdē. ¶ Hec rñsio ē contra oēs bonos logicos. primo qr negat vndecimā Strodi. ſ. si aliqua ꝟña est bona ⁊ añs sit pure negatiuū ergo ⁊ ꝟñs pure negatiuū qr ꝑm Burleum hec ꝟña ē bona: nulla chimera est. ergo hec est vera nulla chimera ē. ⁊ tamen añs est pure negatiuū ⁊ ꝟñs non. ergo ⁊c. Secundo qr ꝙcedit istas equiualere: qō est falsum: qr ab vna ad reliquaz non valet ꝟña. vnde non valet nulla chimera ē ergo hec ē vera nulla chimera ē: qa ubi est ita sicut adequate significatur p añs ⁊ non ē ita sicut adequate significatur p ꝟñs. Silr non valet: deus ē. ergo hec est vera deus ē. qr añs ē necessariū ⁊ ꝟñs contingens. ¶ Ideo rñdendum ē ꝑm magistrum in p̄dicamentis suis negando illas ꝙuerti simpliciter: sed ꝑm quid trn̄. ſ. cū medio: ideo ab vna ad reliquā non valet ꝟña: nisi cum debito medio: ⁊ hoc voluit pht̄s cum dixit hoiem esse cōuerti ad veram de se ꝛationez qua dicemus qꝫ homo ē. p illud. n. quod dixit qua dicemus qꝫ homo ē dat intelligere mediū. ſ. ⁊ hec ꝓpō sic significat. ergo ⁊c. ⁊ ideo bene valet: homo est: ⁊ hec ꝓpō homo ē sic significat hoiem esse. ergo hec est vera homo ē: ⁊ ēt econtra: hec est vera homo ē: ⁊ ipsa significat hoiem esse. ergo homo ē. ¶ Ad ꝟfirmationez iuenio magistrum varias responsiones dedisse. vnde i logica magna vbi agit de ꝓpōnibus categoricis in qōne illa vtruz sequaꝫ affirmatiua ex negatiua vult illas ꝙuerti qr ab vna ad reliquam valet ꝟña ⁊ econtra: cum omnis ꝓpō iferat sum dictum esse verum. ¶ Et cum dicis: vna ē negatiua. ergo altera. negaꝫ ꝟña. vnde bene possibile ē qꝫ due ꝓpōnes ꝙuertantur: quarū vna ē negatiua ⁊ altera affirmatiua ponens in esse: voco autem ponens in esse ex qua sequitur aliquid esse vel aliqualr esse: sed non est inconueniens qꝫ due conuertātur quarum vna est negatiua ⁊ altera affirmatiua non ponens in esse: in argumento arguitur: quia illa verum est nullam chimeram esse. non ponit in esse: licet sit affirmatiua. ¶ Hoc idem magister vult in quinto argumento primi dubii quadrature: vbi concedit illam consequentiā: nulla chimera est. ergo sic est quod nulla chimera est verum est qꝫ nulla chimera est. neqz ex consequente sequitur ergo aliquid est vel aliqualiter qꝫ nulla chimera ē quia dicit qꝫ in antecedēte est ampliatio vsqz ad imaginabile que non est in conseqnente quoniam ly verum: ita: ⁊ sic de aliis ampliant: ⁊ nō illi termini aliquid nec aliqualiter. ¶ Aliter tamen respondet in primo posteriorum in tertio tractatu in questione quam facit: vtrum negatio sit notior affirmatione. negat enim illam consequentiam nulla chimera est. ergo verum est nullam chimeram esse: qr vbi nihil nec aliqualiter sit ita est sicut adequate significatur per antecedens ⁊ non est ita sicut significatur per consequens. ⁊ ideo negaret illa conuerti simpliciter. ¶ Si autez tu diceres cōtra: quelibet propositio infert suū dictum esse vez. ¶ Diceret qꝫ cum medio verum est per se autem non: elige que tibi placet. ¶ Posses aliter tamē dicere qꝫ ille cōuertuntur: ⁊ qꝫ ambe sunt negatiue. vnde illa est negatiua de dicto verum ē nullam chimeram esse. ⁊ si vis qꝫ illa sit dicenda potius affirmatiua q3 negatiua. dicitur vt supra qꝫ ē impossibile duas propositiones conuerti quarum vna sit affirmatiua ⁊ alia negatiua in illis de ineſſe: in modalibus autem non ē inconueniens vt vbi vna sit modalis alia de ineſſe.

¶ Vtrum tertia diuisio sit bene data cum diffinitionibus membrorum. ſ. alia vera alia falsa.

¶ Contra c ista propō est vera nulla chimera est. ⁊ tamen significatuz nō est verum ergo diffō mala. consequentia tenz. cum maiori. minor probatur qr nullaz chimeram esse nihil est. ergo non est verum. tenet consequentia. qr cum verum ⁊ ens cōuertatur a quocūqz negatur vnum conuertibilium negatur ⁊ aliud. antecedēs probatur. ſ. qꝫ nullam chimeram esse nihil sit qr da oppositum qꝫ sit aliquid vel ergo est substantia vel accidens nō substantia vt patet nec accidens qr in nullo subiecto ē. ergo ⁊c. ¶ Confirmatur similiter de illa propositione adaz fuit: que est vera ⁊ tamen significatum suum non ē verum. ergo ⁊c. tenet consequentia cum maiori. minor probatur: quia adam fuisse nihil est. ergo non est verum. tenet consequentia. antecedens probatur qr si esset aliquid deus posset illud destruere. ⁊ sic posset facere qꝫ adam non fuisset ℨ sentētiam agathonis serto ethicorum quam philosophus approbat scilicet qꝫ solo hoc posse priuatur deus facere q̄ genita sunt non ē genita. ¶ Secundo sic huius ꝓpōnis homo est asinus. significatum ē verum. ⁊ tamen ꝓpō non ē vera. ergo diffōnes male. ꝟña tenet. ⁊ añs probatur. qr ista propositiō. nullus homo est asinus. non ē vera. ⁊ ista contradicit illi homo ē asinus. ergo illius significatum est verum consequentia tenet cum minori ⁊ maior probatur. qr si non da oppositum. ſ. qꝫ illa propositio ē vera. sequit ergo qꝫ ita ē sicut adequate significatur per ipsam. tenet consequentia ab inferiori ad suum superius affirmatiue sine impedimento. ⁊ ex ꝟñti sequitur qꝫ aliquis modus est quo sic est sicut adequate significatur per ipsam sed consequēs est falsum: qr nullus modus ē quo nullus homo est asin⁹. si enim nihil nec aliqualiter esset adhuc nullus homo est asinus. qr si non da oppositum ⁊ ē impossibile. ¶ Confirmatur qr significatum alicuius propositionis ē vez qñ ꝓpositio non ē vera. ergo diffinitiones male consequentia nota. añs ꝓbatur. quia significatum istius ꝓpositionis deus est. ē vez. ⁊ cras quando non erit illa ꝓpō vera deus est qr pono qꝫ post hoc nunq3 erit illa ꝓpō deus est quare ⁊c. ¶ Tertio sic: Ista ē vera homo ē asinus. cuius primariū significatum ē falsum. ergo ⁊c. consequentia nota cum minori: maior ꝓbatur sic: aut ē sicut dico in dicendo illam homo est asinus. aut aliter q3 dico. si primum. ergo dico vez per consequens est vera. si aliter q3 dico ⁊ dico falsum. ḡ

est aliter q3 falsū: ⁊ per 9ñs ẽ vera. ¶ Cõfirmatur sic ideꝫ in dicta ꝓpositione predicat de seipso: ergo ẽ vera. patꝫ 9ña antecedens probatur presupponendo qꝫ a sit ista propositio asinus est asinus. b vero ista homo ẽ asinus. tunc arguit sic: Quicqd p̃dicatur in a p̃dicat i b sed idẽ de se ipso p̃dicat i a. ergo idem de seipso p̃dicat in b. ¶ Quarto sic signū ꝓpõnis non ẽ vex nec falsū. ergo diffones male 9ña tenet. añs pbatur: qꝫ veritas ⁊ falsitas ẽ passio ꝓpõnis. ergo tantū repitur i ꝓpõne tenet 9ña: qꝫ passio non ẽ extra suum subm. ⁊ si sic cū significatū non sit ꝓpõ nec ẽ vex nec falsū. ¶ Confirmat: quia vex ⁊ falsū repiunt tantū in intellectu sicut bonū ⁊ malum in rebus: sexto metaphy. ergo veruꝫ ⁊ falsum non sunt in significato: quia tunc essent in rebus extra contra philosophum.

Ad hec respondetur Ad ꝑmum cõmuniter dicitur qꝫ cū dicit qꝫ ppõ vera ẽ illa cuius significatum est verū qꝫ ly vex capit aduerbialiter pro vere siue pro ita ẽ. Ad argumentū ergo dico qꝫ ly nullā chimerā esse nihil sit aliqualiter tñ ẽ: qꝫ ita ẽ qꝫ nulla chimera ẽ. ¶ Contra hanc rñsionem sic istat. qꝫ vbi nihil nec aliqualiter ẽt adhuc nulla chimera ẽ. ⁊ tñ falsum esset qꝫ nulla chimera esset. ¶ ꝯpter hec ꝯpau. p. aliter rñdet di. qꝫ ly nullā chimerā eē nihil sit nec aliqualiter ve tñ nl'a chimera ẽ. ⁊ aliqualr nulla chimera est ⁊ ita ẽ qꝫ nlla chi. ẽ put ly ita est equivalet huic aduerbio vere. ¶ Et si replicas contra ipz vere nulla chimera ẽ. ergo aliqualiter ẽ qꝫ nulla chimera ẽ negat 9ñaz: sed bene ꝓcedit qꝫ aliqualiter nulla chimera ẽ. Et hoc forte volebat intelligere opinio cõis ⁊ hoc põt defendi. Mirabile tñ ẽ qꝫ illud aduerbiū vere non dicat aliqualiter eē nec dicat aliquem modū quod non videt vex: quia tunc non esset aliqua differentia dicere: nulla chimera ẽ: ⁊ vere nulla chimera ẽ: quod ẽ falsum: imo videtur qꝫ ly vere dicat 9firmationem: ⁊ 9ñr dicat quẽdam modum illius 9firmationis ꝓpõnis: nulla chimera ẽ. ¶ Ideo aliter respoderẽ ad principale. s. negando minorẽ. s. qꝫ eius significatum nõ sit vex: ⁊ ad eius pbationẽ cū dicit nullam chimeram esse nihil ẽ nec aliqualiter ẽ. ergo nullā chimeraz esse nõ ẽ vex. ¶ ꝯpro rñsione ad hoc: Aduerte qꝫ quot modis dicit ens tot modis dicit vex: cū vex ꝙuertat cū ente. Unde ens põt accipi tripliciter. ¶ Uno mõ vt ẽ cõe ad omne significabile siue cõplere siue incõplere: vere tamen. ¶ Scõo mõ vt ẽ cõe ad significabile cõplere ve. ¶ Tertio modo vt ẽ cõe solū ad significabile incõplere: vt ad omnẽ essentiā siue entitatẽ existentẽ. Ad ꝓpositū modo cū dicitur in añte nullam chimerā eē nihil ẽ. 9cedit capiendo nihil vt opponit enti tertio mõ sed tñ ẽ ens ⁊ aliquid primo ⁊ secũdo modo capiendo ens, ⁊ ideo negatur 9ña. Et si dicitur stet ergo oppositū 9ñr cū añte. s. qꝫ nullā chimeraz eē nihil est: ⁊ tamen nullā chimerā esse ẽ verū: tunc sic: nullaz chimerā esse ẽ vex. ergo nullā chimerā eē ẽ aliquid quod implicat qꝫ sit aliquid ⁊ qꝫ sit nihil dicit qꝫ ẽ aliquid prio ⁊ secũdo modo ⁊ nõ tertio modo: ⁊ ẽ nihil vt opponit enti tertio modo. ⁊ hec non iplicat: Etiam ens tertio modo icõplerũ ẽ illud qꝫ diuidit solum i subam ⁊ accidens: non añt alijs modis. Et ideo dato qꝫ nullā chimerā esse sit aliquid primo ⁊ secũdo mõ non valet. ergo ẽ suba. hoc vide ãple a Gregorio de arimino i pria questione super ꝑmũ sentẽtiarum. ¶ Ad 9firmationẽ silr dicit negando minorem. s. qꝫ eius significatū non sit vex. Et ad pbationẽ cū dicit. Adã fuisse nihil ẽ. ergo non ẽ vex. Dicitur qꝫ nihil est prout nil' opponit enti tertio mõ non añt primo ⁊ scõo modo. iõ negatur 9ña. Et cum dicit qꝫ si adã fuisz esset aliquid. tunc deus posset ipsum destruere. Dicit qꝫ vex esset si esset ens tertio modo: puta aliqua entitas existens vt aut substantia aut accidens ⁊ non sicut primo modo aut secundo modo. ¶ Ad secundum respondet ꝯpaulus pergu. vt pro pte tactum ẽ in ratione precedenti qꝫ isti termini ita ẽ: sic ẽ: possunt capi dupliciter primo modo aduerbialiter pro vere ⁊ non ẽ ita pro falso secundo modo prout sunt plures partes orationis. s. aduerbium demonstrandi ⁊ verbum substantiuum sum es est. primo modo accipiuntur in diffõne ꝓpositionis vere ⁊ false cum dicitur: ita est sicut significat. ergo ẽ falsa. Et propter hoc patet solutio ad argumentum: qꝫ negando est minor illa cum dicitur qꝫ propositio ista non est vera nullus homo est asinus ⁊ ad probationem cum dicit si est vera ergo ita est sicut adequate significatur per ipsuz. conceditur consequentia si ly ita est vel sic est capiatur primo modo aduerbialiter: non autem secundo modo ⁊ vlterius negatur consequentia: sic est sicut adequate significat per ipsam. ergo est aliqualiter lz concedatur qꝫ aliqualiter nullus homo est asinus. Magister autem in primo posteriorum vt dicimus in questione precedenti vult qꝫ ly sic ẽ: ita est: verum est: ponãt aliqualiter esse. In quadratura vetro ⁊ in logica magna non vult qꝫ ponant aliquid vel aliqliter esse. Ideo ꝑm diuersas vias diuersimode respondendum est. ¶ Ad confirmationem negatur consequentia: qꝫ significatum verum non est diffõ propõnis vere: lz hoc totum propõ cuius primarium significatum est: veum modo si aliquando est propõ cuius primarium significatum est verum tunc propõ est vera: Uel aliter dicitur qꝫ licet significatum illius propõnis sit quando propõ non est: tamen nunq3 significatum illius est quin ista propõ sit: ideo negatur consequentia. ¶ Ad tertium dicitur qꝫ non est sicut dico: nec hoc sequitur qꝫ est aliter q3 dico quia ex negatiua non sequitur affirmatiua. sed oportet addere in antecedente. ⁊ dictum meum ẽ aliquid capto dicto pro significato ꝓpositionis: qꝫ de ipso loquimur in argumento. Et vlterius non valet consequentia. ẽ aliter q3 dico ⁊ dico falsum. ergo est aliter q3 falsum arguitur enim ab inferiori ad suum superius distributiue sicut non sequitur: homo est aliud a capra. capra ẽ ens. ergo homo ẽ aliud ab ente. ¶ Et si replicas contra: non est sicut dico. sed dictum meum ẽ falsum. ergo non ẽ sicut falsum. ¶ Item si hominem esse asinum non ẽ sicut dico. ergo non ẽ sicut dictum ẽ a me. ergo dictum meum non ẽ sicut dictum meum. ergo dictum meum non est dictum meum. ¶ Ad primum negatur consequentia: sicut non sequitur: nullum hominem esse asinum est hominem esse asinum sed hominem esse asinum est falsum. ergo nullum hominem esse asinum est falsum. quia ly falsum valet tantum quantum ly non ita. ¶ Ad secundum concedo primam consequentiam sed nego secundam ⁊ tertiam. ¶ Ad confirmationem principalis argumenti negatur antecedens. ad probationem admisso casu negatur consequentia quia mutatur quid in quale. ¶ Ad quartus principale dicitur communiter qꝫ verum ⁊ falsum est in ꝓpositione: vt in signo ⁊ in intellectu subiectiue ⁊ in re efficienter. Ad argumentum ergo dicitur negando qꝫ verum ⁊ falsum sit passio propositionis. nec est in propositione nisi sicut in signo. in intellectu autem subiectiue. ⁊ licet non sit in propositione subiectiue: adhuc potest denominare propositionem ipsam veram. ⁊ similiter potest denominare significatum propositionis verum: licet non sit in ipso significato veritas subiectiue sed solum efficienter sicut sanitas denominat vrinam ⁊ cibum licet non sit in eis subiectiue. Magister tamen in predicamentis suis ad finem predicamenti substantie. mordet hanc rationem sic quia nulla ratione existente: nec in intellectu adhuc verum est deum eē ⁊ hominem esse animal: non autem aliquis cibus esset sanus nullo animali existente. ergo non est in rebus effectiue. Magister ergo respondet ipse dicens: quod verum ⁊ falsum dupliciter sumuntur. Uno modo absolute. Alio modo respectiue. absolute sunt in rebus respectiue sunt in propositione ⁊ in intellectu: sicut enim albedo est similis ⁊ dissimilis propter similitudinem ⁊ dissimilitudinem que sunt quedam relationes fundate in albedine ita propositio est vera vel falsa per veritatem ⁊ falsitatem que sunt quedam relationes fundate in ipsa propositio ẽ

ne dependentes a primario significato. quoniam similitudo ⁊ dissimilitudo albedinis dependet a suo termino. ⁊ sicut similitudo ⁊ dissimilitudo ē in albedine tanq̄z in fundamēto: ⁊ in corpe tāq̄z in subo. ita vitas ⁊ falsitas ē i ppō ne tanq̄z in fundamēto ⁊ i itellectu tāq̄z in subo. ⁊ ꝓñr cōceditur q̄ oratio recipit verz vel falsū q̄ sūt ꝝria respectiua ⁊ non absoluta. De ꝝrijs āt absolutis logtur pbs: ⁊ sicut sile ⁊ dissimile: equale ⁊ iequale sūt ꝝria respectiua p phūz decimo metaphy. ita verz ⁊ fimvt dicūt adeq̄tionē ppōnis vl itellect⁹ ad rē: talia enī nō denoiant intellectū nec ppōnē nisi rōne rei significate. Ex his pz rñsio ad argumentum q̄ vitas ⁊ falsitas respectiue dicta sunt subiectiue in intellectu q̄ fundant in ppōne vitatis. ⁊ falsitas absoluta sūt in significato. ¶ Ad ꝓfirmationē silr verz ⁊ falsuz respectiue sumpta sūt in itellectu ⁊ absolute in reb⁹. ¶ Ego autez ex fundamento opinionis cōis quā sequit sanct⁹ Thomas ⁊ Egidius, facio aliā imaginationē q̄ si recte ꝑsiderē forsan rōni non dissonat. vnde sicut in illo vtputa i aiali ē sanitas subiectiue respectu cuius oē q̄ dicit sanū dicit sanū. ita i illo est vitas subiectiue respectu cui⁹ oē q̄ dicit verz dicit verz. ſz oē q̄ dicitur verz dicitur verz respectu significati vi. ergo vitas est subiectiue in significato. declaro minorē. ga ppositio nō dicit vera nisi q̄ siguificat significatū verum. Intellectus non dicitur verus nisi q̄ percipitur ab eo talis veritas: ⁊ etiā q̄uo effectus cōponendo ppōnē q̄ est in illis signuz vitatis. ergo vitas ē i re subiectiue q̄ per respectuz ad illā quodcūq̄z aliud dicit verz sicut sanitas ē subiectiue in animali q̄ p respectū ad illā quodcūq̄z aliud dicit sanū ¶ Sz aduerte q̄ cū talis veritas sit in re ſm Anselmum vt oēs theologi recitant: sic rectitudo sola mēte pceptibil' idest entitas rei vt recte pcipit ab itellectu tripliciter potest capi sicut ens potest tripliciter capi. ¶ Uno mō capit ens vt est cōe ad oē significabile tā cōplere q̄z icomplere vē tñ ⁊ sic verz q̄ ꝓuertit cū ly ente nō ē nisi illō significabile cōplerum vel incōplerū ⁊ sic nō solū significat p ppōnē sed etiā p terminū incōplerū. ¶ Alio mō sumitur ens vt ē solum cōe ad significabile cōplerū vē q̄ solū significat p ppositionē. ¶ Tertio mō sumit ens vt ē solū cōe ad entitatem incōplerā existentē. ⁊ verz q̄ ꝓuertitur cū tali ente nō est nisi illud significabile incōplerū ⁊ significatur soluz per terminū incōplerū. Cū ergo verz sit passio entis quomodocunq̄z capitur ens correspondet sibi sua vitas q̄ est entitas realiter idem existens cū ente: ſm aūt rōnez differūt: q⁹ ens dicitur verz eo q̄ ē declarativū sui ipsius apud itellectum. ¶ Ad formā ergo argumēti dico q̄ eē significativuz veri vel falsi est passio ppōnis nō āt vitas aut falsitas: sicut nec sanitas est vrine ppriū sed solū est signū sanitatis vel egritudinis. ¶ Ad ꝓfirmationē cū dicit: verz ⁊ falsū nō sunt in rebus sed intellectu serto metaphysice potest dici q̄ phūs non negat verz ⁊ falsū eē in rebus absolute: ſz negat eo mō esse in reb⁹ q̄uo bonū ⁊ malū: bonū enī ⁊ malū sūt in rebus in ordine ad intellectū. Ideo dicit phūs i loco allegato verum ⁊ falsum sunt in reb⁹ sicut bonū ⁊ malū sed in mente. idest sūt i rebus i ordine ad mentē. ¶ Uel aliter dicatur q̄ phūs intelligit q̄ verz ⁊ falsū nō sūt in reb⁹: vt bonū ⁊ malum: sic q̄ verz sit bonū ⁊ falsū sit malū. vide i tertu hoc expresse dicit ſz sūt in mēte. q̄ aūt verz nō sit in reb⁹ vt quod dam bonū. i. q̄ nō sit idē q̄ bonū pz p hoc q̄ addit: q⁹ sunt i mente. i. q̄ verz denoiat mentē nō aūt bonū. ¶ Uel aliter dicitur q̄ phūs accipit rē p simplici p̄dicamētali: ⁊ patet in tertu expresse: dicit enim q̄ q⁹ cōplexio ⁊ diuisio ē in mente ⁊ nō in rebus. in mente est veritas ⁊ nō in reb⁹. ſ. simplicibus: in rebus tñ cōpleris significantibus sic ē veritas subiectiue: in intellectu autē denoiative denoiatione extrinseca. ¶ Et si replicas q̄ veritas significata per oppositionem nō sit in reb⁹ significantibus cōpleris subiectiue q⁹ tunc hoiem eē: eēt verū: sed cū hoiez esse sit homo: septimo metaphy. ergo homo est verum semper loquendo de veritate significata per propōnem: quod est falsum. ¶ Itez veritas est adequatio intellectus ad rem. ergo est respectus q̄ dam: ⁊ sic non est entitas rei vt dictum est. ¶ Ad primū dicitur q̄ cum phūs vult q̄ hominē esse sit homo non accepit hoiem eē p significabili cōplexo illi⁹ ppōnis: hō est: sed accipit hoiem eē. i. eēntiam hominis siue ēe hois ē homo ¶ Ad secundū ꝓcedit q̄ nō capiatur vitas p tali adequatione que ē in intellectu subiectiue ⁊ est relatio: ſz capio veritatem pro entitate rei vt ē apta nata declarare se intellectui. ⁊ sic pz ad argumēta. ¶ Utrū quarta diuisio sit bōa cū diffōnib⁹ mēbroz. ſ. alia possibilis alia impossibilis.

Ontra ista ppō sortes non ē existens in mente sortis: est impossibilis. ⁊ c tñ significatū eius ē ipossibile. ſ. sortē non esse ergo diffōnes male. ꝓña tenet cū minori. maior probat. q⁹ si nō da oppositū q̄ ē possibilis: arguit sic. Ipsa ē possibilis. ergo pōt eē va. ꝓña ē bona vt pbabo: ⁊ tñ ꝓñs ē falsum. ergo ⁊ añs. q⁹ ꝓñs sit falsū pz: q⁹ ii pōt eē vera: aut q̄ñ est aut q̄ñ non ē: nō quādo nō ē. q⁹ tunc nō est vera nec falsa. nec q̄ñ ē: q⁹ quādo illa propō est ē in mente sor. per casum ergo sor. est. ergo illa nō est vera: sor. non ē. existens in mente sor. q̄ aut ista ꝓña sit bona: est possibilis ergo pōt eē vera. pbatur sic. Sicut illō q̄ signi gnificat sicut ē est verū. ita illud q̄ significat sicut pōt esse pōt esse verum. sed propō possibilis significat sicut potest eē ergo propō possibilis pōt eē vera. ¶ Patet secūdo q⁹ si propō est possibilis ponat in eē. quia possibili posito in eē nullū sequit incōueniens. ⁊ tūc est vera. ¶ Cōfirmatur qa sicut se hz propō possibilis ad ipossibilē. ita propō vera ad falsā. sed ois propō ipossibilis est falsa. ergo ois propositio possibilis est va. tz ꝓña cōmutata proportione. ¶ Et etiaz per regulā topicā: sicut oppositū in oppolito ita propositū in proposito: ⁊ totū añs est verz vt pz. ergo ꝓñs. non ergo illa: sor. non est esset possibilis nedū posset esse vera. imo cēt vera: vt argumentum probat. ¶ Secundo sic: ista propō ē possibilis: homo est asinus. ⁊ tamen significatum eius primarium est impossibile ergo ⁊c. consequentia nota cuz minori. maior probatur resolubiliter sic hoc est possibile demonstrando illam propositionem: ⁊ hec est propositio. ergo illa propositio est possibilis. maior probatur: quia hoc est ens. ergo est possibile. ¶ Confirmatur q⁹ istam propositionem esse ē possibile. sed istam propositionem esse ē illa propositio. ergo illa propositio est possibilis. ¶ Tertio eadem propositio est possibilis ⁊ impossibilis. ergo diffinitiones male. ⁊ consequentia tenet. antecedens probat de qualibet istarum nulla propositio est nulla propositio est vera nulla propositio est vniuersalis. nulla propositio est negatiua. ⁊ arguo hoc de prima: ⁊ ita intelligat de alijs q⁹ illa sit possibilis ⁊ impossibilis. nulla propositio est. probatur ⁊ volo q⁹ ista significet sicut termini pretendunt non ponēdo precise. tunc q⁹ ista sit possibilis patet per magistrum: quia admitteret eam sed tantum possibile debet admitti ergo est possibilis. q⁹ sit impossibilis probatur. q⁹ significatum primarium est impossibile ergo ē impossibilis. consequentia tenet. antecedens probatur. quia significatum primarium huius est significatum hypotheticum scilicet nullam propositionem esse. ⁊ illam propositionem esse veram: vt patet per magistrum in tractatu de insolubilibus dicentem q̄ cuiuslibet insolubilis ſm qd significatum primarium est hypotheticum. ⁊ in hoc vltimo notato de insolubilibus. sed hoc significatum ē impossibile. vt patet. quare ⁊ cetera. ¶ Confirmatur de insolubili simpliciter. vt de illa propositione. nulla propositio est vera. que sic precise significet q⁹ illa sit possibilis probatur q⁹ significatuz primarium ⁊ adequatum est possibile vt patet ergo ē possibilis. Quod sit impossibilis probatur. quia non est admittendum insolubile simpliciter. ergo est impossibilis. tenet consequentia. quia ex opposito consequentis sequitur oppositum añtis. sequit. n. ē pol'e. ergo ē admittenduz. quia omne possibile est admittēdū. ¶ Quarto pōt argui q⁹ ali

qua est ꝓpositio que nō est possibilis nec impossibilis vt insolubile simpliciter. Q̄ nō sit possibile patet quia nō ē admittenduz. Q̄ nō sit impossibile patet: quia significatū est possibile. ¶ Confirmatur: omnis ꝓpō possibilis vel impossibilis ē vera vel falsa: insolubile nō ē vez nec falsū. ergo nō ē ꝓpō possibilis vel impossibilis ꝑña uota cum maiori. mior ēt pz: qz si ñ da oppositū q̄ insolubile simplr sit verum vel falsū: ꝛ capio hoc insolubile simpliciter hoc ē falsū ꝛ quero an sit simul vez ꝛ falsū aut vez tm̄: aut falsū tantū non primū: qz impossibile. si dicit scdm q̄ ē verum segtur q̄ est falsum. si dicitur tertiū q̄ est falsum sequit q̄ est verus ex quo sic precise significat. ergo nullum istorum potest dici imo per hoc pōt ꝓbari q̄ insolubile simpliciter nō ē ꝓpositio. qz non ēst verum nec falsum ꝛc.

Ad hec respondetur. Ad primū negat maiorē ꝛ ad ꝓbationē cū dicis da oppositū. s. q̄ ista sit possibilis: sor. nō est existens in mēte sortis admitto. ꝛ cum arguis: est possibilis: ergo pōt esse vera: nego ꝟñam: multe. n. sunt ꝓpōnes possibiles que nō possunt esse vere: vt declaratum ē in sūmulis. ꝛ ad ꝓbationē nego maiorem. s. q̄ sicut illud qō significat sicut ē. est verum. ita illud qō significat sicut potest eē ē possibile. ꝛ causa est: qz si significat sicut ē nō pōt esse repugnantia aliunde quin sit vera: sed si significat sicut pōt esse: pōt eē repugnantia aliūde q̄ nō possit esse vera. ¶ Ad aliud admitto ꝓpōnem possibilem poni in esse vt signū ꝛ nō vt significatū. ¶ Ad ꝟirmationem nego maiorē. s. similitudinē ꝛ ratio diversitatis ē: qz ꝓpositio possibilis sic se hēt ad ipossibilē q̄ ꝓpō possibilis nūq̄ poterit eē ipossibilis: nec ipossibilis poterit eē possibilis: loquor de ipossibili simpliciter ꝛ nō ꝑm quid sed ꝓpō vā potest esse falsa ꝛ econtra. quare nō valet. Ad regulā aūt topicam dicit magister in ꝓmo posteriorū in capitulo illo. Q̄ autez ex necessariis: q̄ illa regula itelligitur i priuatiue oppositis solū vt bonū ꝛ malum sunt opposita. visus ꝛ cecus sūt opposita: sed videre est bonū. ergo esse cecum ē maluz. ¶ Ad scdm negatur maior. ꝛ ad ꝓbationē negat itez maior. ꝛ cū tu ꝓbas hoc ē ens. ergo hoc ē possibile demōstrādo illam ꝓpōnem. Dicit q̄ isti termini possibile ꝛ ipossibile possit tripliciter sumi. ¶ Primo. s. ꝑ oppositione possibili. ¶ Secūdo mō possunt sumi pro ente possibili ꝛ ipossibili: ꝛ sic sumunt transcendenter ꝑ re possibili. ¶ Tertio modo sumunt aduerbialiter. possibile ꝑ possibiliter: ipossibile pro ipossibiliter. ꝟcedo ergo ꝟñam sumendo scdo mō: sed nego sumēdo primo modo: vt i proposito. ¶ Ad ꝑmā ꝟirmatiōem ꝟcedo ꝟñam: sumēdo possibile scdo modo: sz primo modo negat ꝟña. ꝟcedit ergo q̄ illa ē possibilis. s. ens possibile: nō tamē ꝓpositio illa est ꝓpō possibilis. Ad secundam dicitur q̄ regula itelligit stante primaria significatione terminoꝝ: ꝛ tunc patet q̄ non est possibilis. ¶ Ad tertiū negat añs ꝑbatiōem: admisso casu q̄ illa nō significet p̄cise nulla ꝓpō est. nego q̄ sit impossibilis. ¶ Ad ꝓbationem cum dicit significatū primariū quod est hypotheticum est impossibile. ergo ē impossibilis. negatur ꝟña vñ in materia isolubiliū nō tenet diffinitio talis: qz vt vult magister ibi penes aliud attēdit possibilitas ꝛ impossibilitas: ꝛ penes aliud attendit veritas ꝛ falsitas. ¶ Possibilitas ꝛ i possibilitas attendit penes eius significatū cathegoricum quod dicitur adequatū: veritas aūt ꝛ falsitas attendit penes significatū hypotheticū qō dicitur primariuz. ¶ Ad ꝟirmationē dicit ꝑm Hentiberū i tractatu de isolubilibus ꝛ ꝑm magistrū q̄ casus de insolubili simpliciter nō ē admittendus: ꝛ ꝟcequenter nō ē possibilis: quia dato opposito sequuntur impossibilia videlicet q̄ eadem ꝓpō est vera ꝛ falsa ꝛ q̄ duo contradictoria inuicem contradicentia sunt falsa. ¶ Ad quartum dicitur q̄ insolubile simpliciter non est admittendum ꝛ per consequens non ē possibile. Diffinitiones iste itelliguntur extra materiam insolubilium. ¶ Ad confirmationem patet q̄ cum insolubile simpliciter sit impossibile est falsum: q̄ nō sequitur ex hoc q̄ dicis ipsum esse falsum sequitur q̄ ē verum. ergo non ē falsum. qz cum sit ipossibile quodlibet sequit ex eo: ꝛ ideo non debet admitti tanq̄z possibile: quia sequuntur impossibilia ex eo.

¶ Utrum quartā diuisio sit bona cum diffinitionib⁹ membrorum. s. alia necessaria alia contingens.

Ontra eadem propositio ē necessaria ꝛ cōtingens ergo diuisio mala. ꝟña tenet: qz tunc membra coinciderent: añs ꝑbatur. qz illa ē necessaria: homo ē aīal: ꝛ hec eadem est cōtingēs: qō ꝓbo qz ꝟtingens ꝛ possibile idem sunt ꝑm ꝑhūm secundo periberme. sed hec ꝓpō est possibilis. ergo ē ꝟtigēs. ¶ Cō firmat qz ꝟtingens dicitur tripliciter primo priorz. s. ꝟtingens necessariū ꝟtingens possibile: ꝛ contingens nō necessarium. primo mō est idem quod necessarium. ergo nō distinguitur ꝟtra ipsum. secundo modo aliquod contingens est necessarium: qz aliquod possibile est necessarium tertio modo ꝟtingens ē non necessarium sed non necessariuz est impossibile. ergo ꝟtingens est impossibile: quod est falsuz. ¶ Secundo sic: aliqua propositio ē ꝟtingens cuius significatum non est ꝟtingens. ergo ꝛc. ꝟña tenet: añs probat. ꝛ capio istam ꝓpōnem: aliqua ꝓpō est falsa que sic precise significat: tūc illa ꝓpō ē ꝟtingens: qz significatum eius ē cōtingens. s. aliquam ꝓpositionem eē falsam: cuz possit ita eē q̄ aliqua ꝓpō sit falsa ꝛ possit esse q̄ nulla sit falsa. q̄ tamē significatum non sit contingens probat: qz tunc posset esse ꝛ non esse sicut significat. ꝛ vltra sequit q̄ posset esse vā falsa. patet ꝟña: qz si pōt esse sicut significat potest esse vā: ꝛ si pōt non esse sicut significat pōt esse falsa: ꝛ tñ ꝟñs ē falsum. q̄ possit esse vera ꝛ possit esse falsa: qz ista assignata si pōt esse falsa quia si pōt esse falsa ponatur i esse ꝛ sequitur ꝟtradictio. Ad ꝟam sequitur ista ꝓpō est falsa. ergo aliqua ꝓpositio est falsa. ꝛ ex alia parte sequit. ista ē falsa precise significat q̄ aliqua ē falsa. ergo nulla ꝓpō est falsa. ¶ Confirmatur qz nullum ē significatum ꝟtingens equaliter. ergo ꝛc. ꝟña tenet. añs ꝑbat. quia tunc haberet cām cōtingē tem equaliter. sed a cā contingente nullum contradictoriū dignius est euenire q̄z reliquum. ergo neutrum euenit vtrūq̄z simul: quod ē inconueniens. ꝛ sic habeo q̄ nulla ꝓpositio ē ꝟtingens equaliter. ¶ Tertio sic. Illa ꝓpō est necessaria. cesar fuit. vt patet ꝛ tñ significatū non ē necessariū ergo ꝛc. ꝟña nota cum maiori minor: ꝑbatur quia da oppositum quod significatum est necessarium. ergo cesarem fuisse est necessarium tunc vltra cesarē fuisse est necessariū. ergo cesarem fuisse est. ꝛ ꝟñr est ens siue aliquid tenet ꝟña a tertio adiacente ad scdm. ¶ Confirmat. qz illa ꝓpō ē necessaria animal est homo. ꝛ tamen significatū non ē necessarium. ergo ꝛc. ꝟña nota. añs pro prima parte pz. quia sequitur. homo est animal. ergo animal est homo. illa ꝟña est bona ꝛ añs ē necessariū ergo ꝛ ꝟñs. ꝑ altera parte ꝑbat q̄ non sit necessariū. quia accidit animali q̄ sit homo. qa pōt esse aīal. licet non sit homo. ergo non est necessariū animal esse hominem. ¶ Quarto sic nulla ꝓpō mundi est necessaria. ergo diuisio mala ꝟña tenet. añs ꝑbat. qz si q̄ est potissimum eēt illa deus est. precise sic significando. Sz ꝟ Si illa ꝓpō est necessaria ꝛ illa ꝓpō ꝛ hanc ꝓpōnem esse sūt vere vnum ꝛ idem ergo hanc ꝓpōnem esse est necessarium. ꝟñs est falsum quia hanc ꝓpōnem esse est ꝟtingens. ¶ Cō firmatur quia nulla ꝓpō mundi est contingēs. ergo ꝛc. ꝟña tenet añs ꝑbatur. quia si non da oppositū ꝛ sequitur q̄ q̄libet ꝓpō congingens sit impossibilis. quod est inconueniens probat ꝟña. quia sicut se hēt ꝓpō possibilis ad ipossibilē. ita necessariū ad ꝟtingēs. sz ois ꝓpō necessaria ē possibilis. ergo ois ꝟtingēs ē pollis. tz ꝟña a cōmutata ꝓpositione. ¶ Item pōt argui q̄ diuisio sit mala. quia aliqua est propō que non est contingens nec necessaria. vt propositio impossibilis. homo est asinus. ergo ꝛc.

Adhec respondetur. Ad primū negat añs. ¶ Ad pbationē dicitur q̄ contingēs. Uno mō accipitur p poli: vt vult phūs secūdo periher. Alio modo accipitur ꝓtingens p eo q̄ est indifferens ad vtranq̄ ptem ꝯtradictionis. ⁊ sic loquimur i ꝓposito: ꝓtingēs primo mō sumptū non distinguitur ꝓtra necessariū sz bene secdo mō. ¶ Ad ꝓfirmationez dicitur q̄ capitur i ꝓposito contigens tertio modo. ſ. put est non necessariū quod dicit ꝓtingens natum ⁊ infinituz: vt primo priox dicit phūs. Et cum tu p bas si contingens est non necessarium ⁊ nō necessariū est i possibile: ergo ꝓtingens est impoſle. nego ꝓñam quia ex pu ris particularibus nihil seqtur: vnde lz concedā q̄ aliq̄ō ñ necessarium sit impoſle: nego tñ q̄ oē non necessarium sit i possibile: quare non seqtur. ¶ Ad secm argumentū dicit q̄ ista ꝓpō est contingens. ⁊ silr eius significatū est contin gens. Et cum tu arguis contra si significatum est ꝓtingēs: ergo pōt esse ⁊ non esse sicut significat: ꝓcedo ꝓñam. ⁊ cum vltra arguis potest esse ⁊ non esse sicut significat. ergo pōt esse vera ⁊ potest esse falsa. nego ꝓñam. multe enim sunt p positiones ꝓtingentes que non possunt esse false: vt ista as signata in argumento. ¶ Ad ꝓfirmationē negat añs. ⁊ ad pbationem cum dicis. sequeret q̄ haberet cām ꝓtingentē equaliter ꝓcedo. ⁊ cū vlterius dicis a cauſa ꝓtingēte equa liter neutrum ꝫ dictoriox est dignius euenire q̄z reliquuz. ꝓcedo remanente ꝓtingentia equali illius cause. ⁊ cū dicis q̄ non magis eueniret vnum q̄z aliud: concedo: sed tamen remota ꝓtingentia equali vnū eueniret ⁊ aliud nō. ¶ Ad tertium nego mínoꝛez: ⁊ ad pbationem cuz dicis da oppo situm. admitto q̄ Ceſarem fuisse sit necessariū. ⁊ nego illaz ꝓñam Ceſarem fuisse est necessariū: ergo Ceſarem fuisse est verum: quia ly necessariū ampliat p eo q̄ ē vl fuit vel pōt esse vel itelligi vel imaginari. ¶ Responſio ſ Pauli pgu. dubio septio, posset tñ ꝓcedi q̄ cesarē fuisse ē aliqd q: aliqd significabile cōplexū per illā ꝓpōnem: Ceſar fuit. ⁊ nō seq̄t est aliqd. ergo est vel substantia vel accidens ⁊ silr ergo de⁹ pōt destruere illō ens: vt in questiōe de ꝓpōne vera vel fal sa dictū est. ¶ Ad ꝓfirmationē nego minoꝛez. ⁊ ad pbatio nem nego ꝓñam. lz enim hō sit accidēs animali sumpto ly accidens ꝑticipialr non tñ est accidens aialis sumendo ly accidens noīaliter. ¶ Ad quartū negat añs. Ad pbationē concedo q̄ illa: deus est: est necessaria cum tu arguis illa p positio est necessaria: ⁊ ista ꝓpō ⁊ hanc propositionem esse sunt vnum ⁊ idem. ergo hanc propositionem esse ē neces sarium: nego ꝓñam: neq̄z arguit resolutoꝛie: qa ꝓñs nō ē re solubile sz officiabile. ¶ Ad ꝓfirmationē negat añs. ⁊ ad pbationem cū tu dicis. dato opposito seq̄t q̄ quelz ꝓpō cō tingens sit impoſlis: nego ꝓñaz ⁊ ad probationē negat ma ior: quia poſle ⁊ impoſle euacuant sufficienter ꝓpōnez: sz nō necessarium ⁊ ꝓtingens. ¶ Et pp hoc pz ad aliud. ꝓcedo q̄ est aliqua ꝓpō que nō est necessaria nec cōtingens: ⁊ ꝓñr q̄ hec diuisio non euacuat ꝓpōnem. ¶ Utrum quinta di uisio ꝓpositionis cuz diffōnibus membꝛoꝝ sit bona. ſ. vni uersalis particularis indefinita singularis.

Contra Ista ē vlis omnes isti currūt: vt pz ⁊ tñ subijcitur terminus discretus: ergo ꝛc. ¶ Item illa nō est vlis nō nemo disputabit: ⁊ tñ adsunt ꝯditiones ergo ⁊ tamen adsunt oēs ꝯditionel ꝛc. Et silr de preiacente vlis. ¶ Itē adduco argumentū magistri. Illa nō est vniuersa lis: non glz homo currit: quia equiualet huic ꝑticulari ali quis homo non currit. ⁊ tamen subijcitur terminus cōis signo vniuersali determinatus ergo ꝛc. ¶ Secundo ꝑnci paliter. Illa ꝓpō nō est ꝑticularis: aliquē hoiem esse aial est necesse: quia est modalis de sensu cōpositoꝛ: ⁊ hz figurā des peratam ab his. Silr illa: nemo est. Silr illa: incipit aliq̄s homo esse. Item de preiacente. Item adduco argumentuz magistri. illa non est particularis. nō aliquis hō currit: qa equiualet vniuersali. ⁊ tamen in oibus his adsunt cōditio nes regule: quare ꝛc. ¶ Tertio ꝑncipaliter: nulla istarum est indefinita: nemo currit: semp fuit homo: ⁊ tamen adsūt ꝯditiones regule. Item illa: non nullus equus currit est in definita: quia equiualet vni idefinite. ⁊ tamen non sūt con ditiones. Item adduco argumentū magistri: sit a preiacēs istius. oīs homo currit. ⁊ arguo sic a ē idefinita ⁊ tamen su biscitur i ea terminus cōis mediāte signo vli ergo ꝛc. pba tur minoꝛ: q: idem est subiectuz a ⁊ sue vniuersalis sed sub iectum vniuersalis subijcit mediante signo: ergo ⁊ subie ctum a. ¶ Quarto illa nō est singularis. necessario tu nō es asinus. ⁊ tñ habet ꝯditiones regule ergo ꝛc. Itē illa sor. est nomen non est singularis quia subiectū non stat discre te. ⁊ tamen hz cōditiones regule. Item adduco argumen tum. Ista nō est singularis oēs isti currunt. ⁊ tamen subij citur terminus discretus. probat quia omne pronomen de monstratiuū est terminus discretus. sed hoc est hmōi ergo ꝛc. ¶ Quinto contra diuisionē sic. oīs bona diuisio dz eē bimembris sed quatrimēbris ergo ꝛc. ¶ Cōfirmat q̄a oīs bona diuisio dz dari p opposita. sz ista non dat p opposita q: vnū mēbruz ꝑtinet sub alio vt ꝑticularis sub vli. g̃ ꝛc.

Adhec respondet. Ad ꝑmū dicitur q̄ quatuoꝛ cō ditiones regruntur p limitatione hui⁹ re gule. ¶ ſPrima ē q̄ subijcitur terminus cōis vt excluda tur ꝓpō in qua subijcitur terminus discretus. ¶ Secda nō pregnans. ⁊ sic excludit illa non nemo disputabit. ¶ Ter tia solo signo determinat⁹ vel plurib⁹ equialētib⁹. ⁊ sic ex cluditur illa incipit oīs homo esse. ⁊ illa non glz hō currit ¶ Quarta existente aliqd illius vel existentib⁹. vt excluda tur preiacens vniuersalis ꝓpōnis. ⁊ per hoc pz ad argumē ta. ¶ Ad ꝑmū ꝓceditur. q̄ illa est vlis omnes isti currunt ⁊ negatur q̄ isti sit terminus discret⁹ imo est terminus cō munis secm. Mo. in hac logica qua lz i lo. mag. oppositū teneat. Uide in sūmulis post diuisionez terminoꝝ. ¶ Ad alia autem pz responſio quia non sūt vles cum nō habeāt conditiones regule. ¶ Ad secm dicitur p limitatiōe regu le q̄ quatuoꝛ consimiles limitatiōes regrunt. ¶ ſPrima q̄ terminus cōmunis subijcit. ¶ Secunda nō pregnās. ¶ Tertia solo signo particulari determinat⁹ vel plurib⁹ eidem equiualentibus. ¶ Quarta existente vel existentib⁹ aliquid illius. Et per hoc pz ad secundū q: nulla illaꝝ est particularis. ¶ Ad tertiū dicit p limitatiōe regule q̄ tres conditiones regruntur. ¶ ſPrima q̄ subijcit termin⁹ cō munis. ¶ Secūda non pregnans. ¶ Tertia nullo signo determinatus existente aliqd illius vel plurib⁹ idem vel eq ualentibus. ⁊ p hoc pz ad tertium quia ꝑma ⁊ secūda non sunt indefinite. tertia sic ⁊ quarta silr ꝛc. ¶ Aduerte tñ cir ca secundā ꝓpōnem quia oritur pulchrū dubium. Maz cū illa non nullus equus currit sit indefinita p te eo q̄ equa let vni particulari idefinite vt isti equus currit. a simili ēt eadez erit ꝑticularis ꝓpō. q: equiualet vni ꝑticulari vt isti aliquis equ⁹ currit. ⁊ sic eadē ꝓpō erit ꝑticularis ⁊ idefini ta q̄ est iconueniens. ¶ Dicit q̄ ꝓpō pōt dici particula ris vel idefinita dupliciter. ſ. formaliter vel equialenter. ſPrimo modo est solū particularis quando ponit signuz ꝑticulare. ⁊ indefinita est quādo nullo signo determinat. Secundo vero modo est ꝑticularis per equalentiā quādo ponuntur plura signa ⁊ silr indefinitū. ¶ Ad argumentū ergo dico q̄ non est iconueniens q̄ eadem ꝓpō sit particu laris ⁊ indefinita simul per equalentiā, formaliter autē be ne est inconueniens. ¶ Ad quartum dicitur q̄ sic limitat regula. ſProposito singularis ē illa in qua subijcitur ter minus discretus sine signo imobilitāte aut terminus cōis solo pronomine demonstratiuo determinatus. Et propter hoc patet ad argumentū. Ad primum illa non est singula ris. Ad secundum similiter illa non est singularis q: ly sor. est terminus cōmunis. Ad tertium similiter ista non est sin gularis omnes isti currunt. ⁊ negatur q̄ ly isti sit termin⁹ discretus imo est terminus cōmunis. ¶ Ad quintum di cunt q̄ est reducibilis ad bimēbrē. ⁊ hoc sufficit ⁊ reducit

hoc modo quia subiectum propositionis vel est terminus discretus vel est terminus cõis. si discretus est propõ singularis. si cõis adhuc dupliciter: q̃ vel aliquo signo determinatus vel nullo si nullo est idefinita. si aliquo vel particulari vl̃ vñ. si prio modo est particularis. si secundo est vniuersalis. ¶ Ad confirmationem dicunt q̃dam q̃ diuisio ꝑm rem datur per opposita realia: ꝛ diuisio ꝑm rationes datur per opposita. ꝑm rationes sicut hic. vnde ꝓpõ vlis ꝛ singularis possunt dupliciter considerari vel pro his que denominant. ꝛ sic non sunt opposita: vel pro his que significãt ꝛ sic opponuntur: q̃ particularis vt particularis nõ ẽ vniuersalis ꝛ econtra. ¶ Hec responsio peccat i duob⁹. ¶ Primo in hoc quod dicit: q̃ hic non est diuisio ꝑm rem q̃ diuisio ꝑm rem est q̃ñ nihil quod est subiectiue sub vno mẽbro ponitur sub altero sed hic est huiusmodi. ergo est diuisio ꝑm rem. ¶ Peccat secundo q̃ dicit q̃ pro his que denominant non sunt opposita. Contra quia quẽadmodũ vniuersalis ꝛ particularis pro his que significant sunt opposita: q̃ vnum non ẽ aliud per te. ita ꝓpones sic denominate opponuntur q̃ vna non est alia quare ꝛc. ¶ Ideo aliter dicatur q̃ vnum contineri sub alio potest esse dupliciter in posito. Uno modo contineri sub alio ꝑm predicationem. sicut species continetur sub genere. Alio modo aliquid dicitur contineri sub alio non ꝑm predicationem sed aliter. vt aut ꝑm locuz vt elementa sub celo continentur: aut secũdũ potestatem vt seruus sub domino. aut ꝑm ordinem vt minus digni sub magis dignis continentur. aut sicut minus amplum sub magis amplo vt terminus non distributus dicitur contineri sub eodem distributo vt aligs homo sub ly omnis homo. ꝛ isto modo particularis continetur sub vniuersali non vt recipiens predicationem eius. ¶ Ad formam ergo argumenti nego minorem q̃ ista non sit data ꝓ opposita large capiendo opposita. Et cum dicitur q̃ vnũ membrum continetur sub alio. ergo non sub opposita. Dicitur q̃ si vnum mẽbrum ꝓtinetur sub alio tanq̃ recipiẽs predicationem eius non essent opposita. si autẽ dicitur aliter contineri sub eo dico q̃ sunt opposita vt in proposito. ¶ Utrum alia diuisio ꝓpõnis cum diffõnibus membroꝝ. sit bene data. ſ. alia modalis. alia de inesse.

Contra diuisionem arguitur sic. Uel ẽ diuisio vniuoci vel analogi. ꝛ

c arguitur q̃ sit diuisio vniuoci. sic genus non diuiditur nisi de ratione vniuoci. sed ꝓpõ est genus g̃ non diuiditur nisi de rõne vniuoci. ¶ In oppositũ arguitur q̃ ꝓpõ prius dicitur de ꝓpõne de inesse q̃z modali ergo est diuisio analogi. ¶ Secundo sic. aliqua ẽ ꝓpõ de inesse i qua ponitur modus. ergo diffõnes male ꝯñ a tenet. añs probatur. nam iste. hoc est possibile. ḃ est necessarium. hec ꝓpõ est vera hec ꝓpõ est falsa. sũt in esse vt ꝑz. ꝛ tñ ponitur modus in ipsis. ergo ꝛc. ¶ Tertio sic. Omnis ꝓpõ de sensu composito est modalis. sed aliqua est ꝓpõ de sensu composito in qua non ponitur modus. g̃ aliqua ꝓpõ i qua non ponit modus est modalis. ꝯñ ꝑz. q̃ ẽ tyllogismus i darapti maiorꝫbatur qa omne diuisum predicatur vniuersaliter de quolz mẽbro diuidentiuz sed ꝓpõ modalis diuiditur i ꝓpõnem de sensu composito ꝛ diuiso ergo ꝛc. minor argumenti pricipalis ꝑz. q̃ illa est de sensu composito promitto tibi denariũ. ꝛ tamen in ea non ponit aliquis mod⁹ quare ꝛc. ¶ Quarto sic. Ista ꝓpõ nõ ẽ modalis ſor. currit velociter ꝛ tamen ponitur modus i ea. ergo ꝛc. ꝯña nota cum maiori. minor probatur per diffõnez modi. q̃ modus est determinatio facta per adiectiuum. sed ly velociter est huiusmodi ergo ꝛc. ¶ Quinto sic qua ratione ista est modalis sortem currere est verum eadem ratione illa est modalis ſor. currere est scitum a me ꝛ tamen non ponitur modus: quare ꝛc. ꝯña nota cũ minori. q̃ modi tantum sunt ser. maior probatur. quia ly scitum est adiectiuum sicut ly verum. ꝛ vtrũq̃z determinat totam compositionem quia vtraq̃z est officiabilis ꝛ sicut scitum non addit aliquid ex parte rei sed anime. ita nec verum. nã verum ꝛ falsum sunt in intellectu. sicut bonum ꝛ malum in rebus. certo metaphysice.

Adhec respondetur. Ad primum dicitur q̃ est diuisio analogi vt probat argumentum pro vna parte. ¶ Ad rõnem in oppositum dicitur q̃ gen⁹ non diuiditur vt vniuocum nisi i ea que diuiditur vt genus. diuiditur autem genus in ea que differunt simpliciter specie ꝛ q̃ enunciatio de inesse simpliciter. ꝛ de inesse sub mõ nõ differunt specie simpliciter. iccirco non diuiditur vt genus in ea. Hec Gratiadeus primo periher. quo ad primum dictum dicit verum ꝛ illud sufficit pro argumento: quo aũt ad secundum est dubiũ. ſ. quomodo propõ de inesse ꝛ modalis non differant specie simplr. ¶ Ad secundum negat añs. si recte itelligatur diffõ propõnis modalis que sic itelligitur. ¶ Propõ modalis est illa in qua ponitur mod⁹ modaliter sumptus vel modificatiue. Ad probationem añtis cum dicitur in illa: hoc est possibile: ponitur modus: dicit q̃ non ponitur modificatiue sumptus: q̃ tunc determinat ꝓpõnem q̃ñ modificatiue sumitur. ¶ Ad tertiũ nego maiorem ꝛ ad ꝓbationem cum dicit. Omne diuisum vlr predicatur de quolibet membro diuidentium. Ista posset falsificari q̃ quantitas continua diuiditur in habentem positionem ꝛ non habentem positionem ꝛ tamen quantitas cõtinua non vniuersaliter predicatur de altero membro. ſ. nõ habentem positionem. quia illa est falsa omnis quantitas non habens positionem est continua. transeat tñ pro nunc ꝛ cum dicitur propositio modalis diuiditur in propõnem de sensu composito ꝛ propõnem de sensu diuiso. ꝛ sic predicatur vniuersaliter de quolibet membro. vnde lz illa sit pro positio de sensu composito. promitto tibi denarium. non tamen est modalis de sensu composito. ¶ Ad quartuz dicitur q̃ modus sumitur dupliciter. ſ. large. ꝛ sic describitur. modus est adiacens rei determinatio ideſt determiatio facta per adiectiuum. alio modo stricte vt hic pro modo faciente propõnem modalem. ꝛ sic describitur. Modus ẽ determinatio compõnis facta per adiectiuũ addens aliquid ex parte rei. ꝛ sic negatur q̃ in illa ꝓpõne sit modus capiẽdo modus stricte vt hic capiẽ lz large capiendo sic. ¶ Ad quintum dicit Burleus in secundo periher. q̃ verus ꝛ falsum non sunt proprie modi sicut nec scitum ꝛ probabile cũ nihil addant supra compõnẽ quod fit ex parte rei. ¶ Alr potest dici tenendo q̃ sint veri modi ꝑm magistruz. Et ad argumentum negatur añs pro prima parte. ſ. qua ratione vna est modalis ꝛ alia. Ad probationem ly scitum est adiectiuum sicut ly verum. concedo. ꝛ vtrunq̃z determinat totam compositionem. concedo quia vtraq̃z est officiabilis. In vtraq̃z enim compositio est modificata. nam prima significat q̃ sortes currit. ꝛ secunda q̃ sortes currit est scita a me. ꝛ cum dicis vlterius sicut scitum non addit aliquid ex parte rei ita nec verum nego. Ad probationem bonum ꝛ malum sunt in rebus: verum ꝛ falsum sunt i itellectu sed to metaphysice. dicitur q̃ veritas absolute est in rebus. est autem in intellectu tanq̃z denominans intellectum: nec ꝓ hoc negat phũs verum ꝛ falsum esse in rebus sed non vult eo modo esse in rebus sicut bonum ꝛ malum. ¶ Recurre supra in questione de veritate ꝛ falsitate propositionis si vis videre hoc ample.

¶ Utrum tñ sint ser modi. ſ. possibile impossibile contingens necessarium verum ꝛ falsum.

Contra modus est adiacens rei determinatio. ergo quot sunt tales

c determinationes tot sunt modi. lz plures q̃z ser sunt tales determinationes quia bene vl male. velociter. ergo plures q̃z ser sunt tales modi. ¶ Secundo sic. aut tu intelligis per modum vniuersaliter quodlibet adiectiuum potens determinare aliquid. aut adiectiuum potens determinare aliquid gratia compositionis. aut tñ adiectiuum potens determinare

aliquid gratia compositionis addens aliquid ex parte rei. Si primo mō sūt plures q̄z ser quia bene male fortiter velociter sūt hmōi. Si secō mō adhuc plures sunt q̄z ser. ga dubium probabile scitum sunt modi illo modo. Si tertio modo: sic non sunt ser q; verum ꝛ falsum non addunt aliquid ex parte rei. quia verum ꝛ falsum sūt in itellectu sicut bonum ꝛ malum i reb⁹: serto metaphy. Immo qua ratiōe verum ꝛ falsum sunt modi: eadem rōne scitum ꝛ nescitum. ergo non trī ser modi sunt. ¶ Tertio per se ꝛ per accidēs sunt modi determinantes aliqd gratia cōpositionis addētes aliquid ex parte rei ergo sunt plures q̄z ser: tenet ꝓña ꝛ añs ꝓz de se. ¶ Quarto sic: verum ꝛ falsum non sunt modi. ergo non sunt ser. ꝓña nota ꝛ añs probatur. quia phūs in secundo periher. determinans oppositiones modaliuz de vero ꝛ falso nihil dicit de istis. deinde nō sunt ser ꝛ plures qne est causa quod sunt tantum ser.

Ad hec respondetur. Ad primum dicit q; modus sumitur dupliciter. s. large ꝛ stricte. large quecūq; determinatio dicit modus: stricte vero solum determinatio compōnis addens aliqd ex pte rei dicitur modus. ꝛ sic ꝓz oppositum. ¶ Ad secundū sunt duo modi respondendi. Unus modus est Burlei q vult q; modi faciētes ꝓpōnem modalē sunt tantum quatuor. s. necessarium: contingens: pole: impole: verum autem ꝛ falsum non faciunt ꝓpōnem modalem ꝓprie. q; modi facientes ꝓpōnez modalē debent habere has duas ꝓditiones. s. q; determinent verbum rōne cōpōnis siue totam compōnez. Secundo q; aliqd addant ex parte rei supra compōnem. Isti autez quatuor has ꝓditiones habent: verum ꝛ falsum non. quia deficit secunda ꝓditio. quoniā nihil addunt supra compōnē. s. supra esse vel non esse vt probat argumentū secundum. Deinde format aliam rōnem sic: Nulla ꝓpō modalis conuertitur cum sua de ineſſe sed ille de vero ꝛ falso ꝓuertunt cum suis de ineſſe. ergo non sunt modales. ꝓña nota cum maiori. minor probatur: q; idem est dicere sor. currit. ꝛ verum est sortem currere. ꝛ sortes non currit: ꝛ falsuz est dicere sortem currere. ꝛ ꝑm hanc ꝓz solutio ad secundū ꝛ quartū: q; concludunt verum. ¶ Ad tertiū vero dicit Burleus q; per se ꝛ per accidens reducuntur ad istos. Nam per se reducit ad necessariū: per accidens vo ad contingens. ¶ Alii magister tenet modos facientes ꝓpōnes modales esse ser. ꝛ dicit q; modus prout hic sumitur est dictio determinare potens compōnem predicati cum subiecto: non autem est determinatio sed efficiens determinationem. ¶ Secūdo addens aliqd supra compōnem quod sit ex pte rei. ¶ Primum sic itelligitur q; determinent compōnez predicati cū subiecto ideſt manifestet qualis sit inherentia predicati ad subiectum ꝛ per hoc excludunt hec aduerbia bene: male: tarde: velociter que determinant verbum rōne rei verbi vel participij. ¶ Secunduz itelligitur. s. q; addat aliqd qō sit ex parte rei formaliꝫ ꝛ non efficienter tantum. quod non facit iſta dubium: probabile: scituz: quia nec dubietas nec ꝓbabilitas nec scia est in re sed in itellectu. ꝛ necessitas: contingentia: possibilitas: ipossibilitas veritas falsitas sūt in re extra. ideo ꝛc. ¶ Et ad rōnem Burlei secundā respondet negando maiorem. vnde ꝓpōnes de modis iportantib⁹ veritatez aut falsitatem absolutam equiualent suis ꝓpōnibus de ineſſe. Alie autem ꝓpōnes importantes veritatē aut falsitatem conditionataz nō equiualent illis de ineſſe ꝛ p hoc patet ad secundum argumentū ꝓncipale. q; accipitur modus tertio modo. Et cum dicis vez ꝛ falsū sunt in itellectu ꝛ nihil addunt ex pte rei: negatur. ¶ Ad auctoritatez philosophi dictum est supra q; phūs non negat vez ꝛ falsum esse in rebus: sed dicit non eodē modo eē in rebus sicut bonum ꝛ malum: q; verum ꝛ falsum sunt in ordine ad intellectum: bonum autem ꝛ malum in ordime ad appetituz. Et scias hunc modum esse magistri. ¶ Ad tertium negat antecedens: quia nihil addunt supra compōnem qō sit ex pte rei: nisi per scitatem quam reducas ad necessitatem: ꝛ p accidens ad contingentiam vt vult Burleus. ¶ Ad quartū responsum est in sūmulis q; phūs non determinauit de illis modalibus de vero ꝛ falso quo ad figuram ꝛ positionē q; non habent diuersam oppositionem ab illis de in esse. Cur autem trī sint ser vide sufficientiam in summulis in parte correspondente huic questioni.

¶ Utrum diuisio ꝓpōnis modalis cum diffōnibus mem broꝝ sit bona. s. alia de sensu diuiso alia de sensu cōposito.

Contra c

diuisionem arguitur sic. Aut ē diuisio generis in spēs: aut vocis in significationes, aut totius in partes. ꝛ nullo modo vt ꝓbabo: ergo non est diuisio p se. tenet ꝓña cum maiori per Boetium in lib. diuisionum ponentē tantum istas tres diuisiones p se. minor probatur primo q; non generis in species ꝓz: quia propositio modalis: per prius dicitur de vna ꝛ p posterius de alia cum vna illaꝝ sit vera modalis ꝛ alia non. Nec ē diuisio vocis in significationes: q; vox equoca ē equoca bis in q̄ diditur sic: ꝓpositio autē modalis nō est equiuoca istis: cum ꝑm vnam diffōnem predicet de istis. Nec diuidit vt totum in illa: q; neq; est totum continuum. neq; vt totum essentiale neq; vt totum collectiuū: neq; vt totum vle neq; vt totum potestatiuum: quare ꝛc. Secundo sic: ¶ Propō de sensu diuiso nō est modalis ergo ꝛc. ꝓña tenet: añs probat auctoritate philosophi in secō periher. di. In modalibus esse ꝛ non esse sunt subiecta: ꝓpōnes vero sunt predicata. i telligens per esse ꝛ non esse dictum affirmatum ꝛ dictū negatum: ꝛ per appositiones intelligens modos: sed in ꝓpositione de sensu diuiso modus non predicatur: ergo nō ē modalis. ¶ Confirmatur rōne sic. Illa solum est modalis in qua determinatur verbum rōne compōnis sed hoc fit tolū in illa de sensu composito ergo illa de sensu diuiso non est modalis. ¶ Tertio sic: ¶ Propō de sensu composito nō ē modalis sed de ineſſe. ergo ꝛc. Antecedens arguit sic. Omis illa ꝓpō est de ineſſe in qua denotat p̄dicatum in esse subiecto simplr. i. sine determinatione alicuius modi. ꝛ q̄n modus subijcitur vel p̄dicat denotatur predicatū in cē subiecto simplr ergo est de ineſſe. ꝓña nota cuz maiori. minor probatur quia dicendo sor. currere est necesse. p̄dicatum illud ineſt toti subiecto. s. illi dictioni simplr. i. sine aliqua determinatione. Et Burleus vult secō periher. q; hoc argumētum concludat. ¶ Quarto cōtra diffōnē modalis de sensu composito arguitur sic. Quando modus sequitur dicti non est de sensu composito. ergo diffinitio mala ꝓña tenet añs ꝓbatur. quia modus non cadit supra compōnem probatur quia terminus sequens non habet vim supra precedentem. quod per locum a maiori probatur. quia negatio que est maxime virtutis non habet vim supra terminos p̄cedentes. ergo nec aliquis alter terminus. ¶ Item arguit q; quando modus subijcitur non est modalis ꝛ arguit sic. Illa non est modalis que non denoiatur a modo. ꝛ illa ñ denoiatur a modo. ergo non est modalis. ꝓña nota cū maiori. minor ꝓbatur. Omnis denominatio est a forma. ꝛ p̄dicatum est forma ꝛ non subiectum ergo non denominabitur a subiecto quod tamen est modus. ꝛ si sic. ergo non est modalis. ¶ Quinto contra ꝓpōnez de sensu composito arguitur sic. Quot modis dicitur vnum oppositoꝝ tot modis dicitur ꝛ reliquum per philosophum primo topicorū sed propositio de sensu composito dicitur duobus modis. s. quando precedit aut quando modus sequitur. ergo ꝛ illa de sensu diuiso que opponitur ei dicitur tot modis. ꝛ sic non solum erit quādo modus mediabit vt dicit diffinitio. ¶ Sexto sic. Modus faciens propositionez modalē aut determinat compositionem taliter q; manifestat q; propositio sit talis aut manifestat predicatū qualiter inhereat subiecto. Si primo modo. illa que est de sensu diuiso non est modalis. Si secundo modo. illa de sensu composito non est modalis.

Ad hec respondetur. Ad primum dicitur q̄ est diuisio analogi in analogata. quia ꝓpositio modalis p̄ prius dicitur de modali vera q̄z de non vera: q̄ sit vera: ⁊ non vera infra statim patebit. ⁊ talis diuisio ē diuisio v̄ocis in significationes. Et cum arguis q̄ vox equivoca sic diuiditur concedo. vnde lz ois diuisio vocis equivoce sit diuisio vocis in significationes. non tñ ois diuisio vocis in significationes est diuisio vocis equivoce: vt dicit Boetius. q̄ etiam vox ambigua significans plura sic diuiditur. ⁊ etiam vox significans non plura sed multis modis: vt infinitum significat aliquod sine fine sed diuersimode quia aut ſm magnitudinem aut ſm multitudinem aut ſm speciem. ¶ Ad secundū pro responsiōe aduerte de modali vera que sit illa sunt due opiniones. ¶ Cōmunis opinio est q̄ illa que est de sensu composito sit vera modalis: quia modus determinat verbum rōne compositionis ⁊ dicte sunt modales de dicto: sed modales de sensu diuiso dicitur modalis de re. vt cum dicitur sortem possibile est curere denotatur q̄ in sorte sit potētia ad currendū. ¶ Alia est opinio Bur. in secundo periher. q̄ illa que est de sensu diuiso sit modalis vera ꝓpter secundam rationez adductā. ⁊ per hoc pz ad argumentū. ⁊ ad philosophum dicitur q̄ phūs loquitur de modali vera que est de sensu composito ſm primam opinionem. Sed ſm Bur. diceretur q̄ ꝓ subiectum dicto possumus intelligere vno modo illud qō refertur ad predicatum. ⁊ sic est altera pars propōnis. alio mō illud quod est receptiuum forme sicut substantia est subiectum accidentis. ¶ Quando ergo phūs dicit q̄ esse ⁊ nō esse sūnt subiecta. per subiectum phūs non intelligit subiectum quod refertur ad predicatum sed loquitur de subiecto quod supra se recipit formam ⁊ dispositionem. vñ vult dicere q̄ in modalibus esse ⁊ nō esse. i. compositto affirmatiua ⁊ compositio negatiua sunt subiecta supra ⁊ se recipiētia modum tanq̄z dispōnem eorum. ⁊ sic pz ad argumenta. ¶ Ad confirmationem sūr. ¶ Ad tertium negatur añs. ad ꝓbationem negatur minor. ⁊ cum tu arguis sortem currere est necesse illud predicatū necesse inest p̄dicato simpliciter. illi dicto sine aliqua determinatione. dicitur q̄ dupler est subiectum in ꝓpōne tali quoddam enim est subiectum ꝓpositionis. ⁊ quoddam est subiectum dicti. subiectum propositionis est totum dictum. subiectum vero dicti est accusatiuus precedens verbum infinitum vt ly sortem. Ad ꝓpositum modo cum dicitur p̄dicatum debet inesse subiecto cum determinatione ⁊ non simpliciter dico. q̄ per subiectū intelligitur subiectū dicti ⁊ p̄ predicatum intelligitur q̄ ipotatur per infinitum. ¶ Ad quartum negat añs ⁊ ad ꝓbationem negatur iterum añs. ⁊ cum tu arguis q̄ terminus sequens non habet vim supra p̄cedentem. nego ⁊ cū tu probas maioré q̄ negatio non habet vim supra p̄cedentez. ergo nec aliquis alius terminus. negatur ꝓña. nec ē locus a maiori. quia negatio non dicitur esse maioris virtutis q̄z alius terminus nisi supra sequentes absolute vo nō. ¶ Aliud dico q̄ quādo modus subijcit dicit modalis q̄ reducitur in illam in qua modus predicatur. Uel dicit q̄ dicitur modalis sine aliqua alia reductione. ⁊ q̄ denominat modalis ab alio modo q̄ ponitur p̄ subiecto. ¶ Sz aduerte q̄ ille modus lz vt subiectum habeat rōnem materie tñ vt determinat totam compositionem habet rōnem forme. ⁊ sic denominatio fit a forma cum modus se habeat i modalibus sicut verbum in illis de inesse. ¶ Ad quintum dicitur quo ad maiorem q̄ illa ꝓpō habet intelligi soluz de ꝓprie oppositis vt sunt contraria ꝑdictorio. ꝓpositio aūt de sensu diuiso ⁊ de sensu cōpositio non ꝓprie opponuntur ſm aliquā speciem oppositionis. ⁊ adhuc ipropria oppositionis non est absolute verum. sed hic habet intelligi q̄ quot sunt significata vnius oppositi tot sunt significata alterius. ſi ſm omnem significationem sibi opponūtur qua re ꝛc. ¶ Ad sextum dicitur q̄ modus faciens propositionem modalem facit vtrumq̄z disiunctim puta hoc vel hoc capiendo modalem vt se extendat ad veras. ¶ Diuersi diuersimode respondent vt pro parte tactum est. Cōiter enim dicerē q̄ modus taliter determinat compōnem q̄ manifestat qualis sit illa ꝓpō cui additur modus: puta possibilis vel impossibile. Burleus vero vult q̄ ꝓpō modalis significet primo qūo vnio sit p̄dicati cū subiecto. hoc est qūo p̄dicatum vnit toti subiecto: an necessario vel ꝓtingenter: ⁊ ad talem vnionē sequitur q̄ sit talis qualitatis qualis ipotat per modum. Utrū quatuor regule declarātes oppōnem ꝓpositionum scitaz in figura sint vē. ¶ Prima vlis affirmatiua ⁊ vlis negatiua sūt ꝑie. ¶ Scōa pticularis affirmatiua ⁊ pticularis negatiua sunt subcontrarie. ¶ Tertia vlis affirmatiua ⁊ pticularis negatiua. ⁊ vlis negatiua ⁊ pticularis affirmatiua sunt contradictorie. ¶ Quarta vlis affirmatiua ⁊ particularis affirmatiua. vniuersalis negatiua ⁊ particularis negatiua sunt subalterne.

Ontra. primaz arguit sic. Iste nō sūt ꝑtrarie q̄lz homo est aial. nullus hō est quodlz aial: ⁊ tñ vna est vlis affirmatiua ⁊ alia vlis negatiua: ergo regula falsa: ꝓña nota cum minori. maior ꝓbat: q̄ iste sunt simul vere ergo non sunt ꝑie. ꝓña tenet cū añte. Itez iste non sunt ꝑie. ois homo est albus ⁊ nullus hō ē albus ⁊ tamē vna est vlis affirmatiua ⁊ alia vlis negatiua. ꝯ ꝛc. ¶ Secundo sic: Iste sunt ꝑie. sor. est albus ⁊ sor. est niger ⁊ tamen non habent ꝓditiones regule. ergo ꝛc. ꝓña nota cū minori. maior ꝓbat per phūm secundo periher. in fine di. q̄ ꝓpōnes de ꝑtrarijs modis enunciandi sunt magis ꝑie q̄z de ꝑijs predicatis vt ille sunt magis contrarie sor. ē albus sor. non est albus q̄z iste sor. ē albus sor. est niger. lz cōbus sor. non est albus q̄z iste sor. ē albus sor. est niger. lz cōparatiuū p̄supponit positiuū. ergo sūt ꝑie. ¶ Tertio sic. Iste non sunt contrarie omnes isti trahunt nauim. ⁊ nulli istorum trahunt nauim. p̄ ly isti vel istoruz demonstrando decem qui solum sūt sufficientes simul ad trahendū nauiz ⁊ tamen vna est vlis affirmatiua ⁊ alia vlis negatiua cum ꝓditionibus regule. ergo ꝛc. ꝓña nota cum minori. maior ꝓbatur quia sunt simul vere. q̄ ꝓma sit vera pz p̄ casuz. q̄ scōa ꝓbat. q̄ ꝑdictoriū est falsū. i. aliq istoz trahūt nauiz. ¶ Consilr pōt argui de ista. oēs aplī sunt. xii. ⁊ nulli aplī sūt. xii. ¶ Quarto. Iste sūt contrarie vterq̄z istoz currit. ⁊ neuter istoz currit. ⁊ tamen non bñt ꝓditiones regule. ergo ꝛc. ꝓña nota cū maiori. minor ꝓbatur. q̄ non est idem subiectum in vtraq̄z. In vna enim ly vterq̄z subijcitur. i. altera vero ly neuter. ¶ Quinto iste non sunt ꝑie. omne a est vex. ⁊ tñ vna est vlis affirmatiua ⁊ altera vlis negatiua cum ꝓditionibus regule. ergo ꝛc. ꝓña nota cum minori. maior ꝓbatur. posito enim q̄ ꝓma vocetur b. secunda vo a arguit sic. q̄ non sunt ꝑie q̄ si b est vex. a est verum. ergo non sunt contrarie: tz ꝓña q̄ ꝓtradictorioz si vnum est verum reliquum est falsum. quare ꝛc.

Contra secundam regulā arguit sic. Iste non sūt subcontrarie. homo aial est. aliqs homo animal non est. ⁊ tñ vna ē pticularis affirmatiua ⁊ alia particularis negatiua cuz conditionibus regule. ergo ꝛc. ꝓña nota cū minor maior pz de se. ¶ Item iste nō ſ t sub contrarie aliquis homo oē animal est aliqs homo oē aial non est. ⁊ tñ vna ē particularis affirmatiua. ⁊ alia particularis negatiua cum alijs ꝓditionibus regule. ergo ꝛc. consequentia nota cum minori. maior probatur. q̄ iste sunt simul falsē. ergo non sunt subcontrarie. tenet consequentia. antecedens patet de prima parte. de secunda probatur qa sequitur aliquis homo omne animal non est. ergo aliquis homo nullum animal est. q̄ equiualent. ergo ꝛc. ¶ Secundo sic. iste non sunt subcontrarie aliqua fenix est omnis fenix. aliqua fenix non est omnis fenix. ⁊ tamē habēs omnes conditiones regule. ergo regula falsa. consequentia tenet cum minori. maior probatur quia sūt simul falsē. ergo non sant subcontrarie. consequentia tenet antecedens probatur. q̄ secunda sit falsa patet quia contradictorium est

verum q̄ prima sit falsa probatur per philosophum prio periher. di. Nulla affirmatio est vera i qua vniuersale vni uersaliter sumptum predicatur.

Contra tertiā regulā arguitur sic. Iste nō sunt ꝺdictorie: qlibet hō aial est: ⁊ aliqs hō aial nō est. ⁊ tamen ꝑma est vlis affirmatiua ⁊ scōa pticularis negatiua cuz alijs ꝺditionibus regule: ergo regula falsa. ꝓña tenet cū minori: maior ꝑz quia iste sunt simul vē: ergo non sunt ꝺdictorie. Itē iste non sunt ꝺdictorie: qlibet hō oē animal est: aliquis hō oē aial non est: ⁊ tamē hñt ꝺditiones regule ergo ⁊c. ꝓña nota cum minori: maior ꝓbat: q̄ sunt fil' false: ergo ⁊c. ¶ Scōo sic: iste non sūt ꝺdictorie: nullo homine currente tu es asinus: ⁊ aliquo hoie currēte tu es asinus ⁊ tamen habēt conditiones regule: ergo ⁊c. ꝓña nota cum minori. maior probatur: quia sunt simul falsē.

Contra quartam regulā arguit sic. Iste non sunt subalterne: qlz hō aial non est: ⁊ aliqs hō non aial est: ⁊ tamen sunt ꝺditiones regule: ergo regula falsa: ꝓña nota cum minori. maior ꝓbat q̄ vlis est vera ⁊ particularis est falsa: ergo non sūt subalterne: tz ꝓña añs ꝓbat q̄ ꝑma sit vera ꝑz exponendo q̄ scōa sit falsa: ꝑz q̄ ex illa sequit q̄ aliqs hō nullū aial ē: quod ē falsū. ¶ Scōo sic. Iste non sunt subalterne ois hō est ois hō. ⁊ aliqs hō ē oīs hō. ⁊ tñ hñt ꝺditiones regule. ergo regula est falsa: ꝓña nota cum minori. maior ꝓbat q̄ vlis est vera ⁊ pticularis falsa. q̄ pticularis sit falsa ꝑz. q̄ vlis sit vera ꝓbat ꝑ Boetiū dicentē q̄ nulla ꝓpō est verior illa in qua idē ꝑdicat de seipso. sed hoc idē predicat de seipso ergo ē vera. Silr etiaz poteſt ꝓbari per oēs suas singulares sic ille hō est ille hō. ⁊ ille hō est ille hō ⁊ sic de singulis. ergo ois hō est ois hō.

Adhec respondeť. Ad ꝑmū dicit q̄ quatuor ꝺditiones regrunt̄ ꝓ verificatione regule. ¶ Prima q̄ sint de ꝓfilibus subiectis ꝑdicatis ⁊ copulis. ¶ Secunda explicite vel implicite. ¶ Tertia supponē tib⁹ precise ꝑ eodem vel ꝑ eisdem. ¶ Quarta q̄ terminus non distributus in vna distribuat sb altera ideo in ꝑma ꝑ positione quā assignas deficit quarta cōditio. in secunda deficit tertia. q̄: ꝑ pluribus supponit ly hō in ꝑma q̄z i secunda. Et si replicas ꝓtra ꝓbās assignat illa esse ꝛria i secūdo periher. Dicit q̄ exemplor requirūt manifestatio ⁊ ñ verificatio. ꝓsunt ergo gratia exēpli in veritate tñ nō sūt ꝛrie. ¶ Ad scōm dicit negando maiorē. Et ad ꝓbationez dicit q̄ ꝓbās loquit valde large de ꝛrietate accipiendo cō trarietatē ꝑ oppositione. hic añt loquit de ꝛrietate stricte. ¶ Ad tertiū dicit q̄ ille non sūt ꝛrie q̄ signuz vlē diuersi mode tenetur in illis. Naz in ꝑma ly ois tenet collective. In secunda ly nulla tenet diuisiue. ¶ Dio quo aduerte q̄ si suum vlē affirmatiuū in numero plurali limitat ad sensuz collectiuū. signū añt vlē negatiuū nō limitat ad sensū collectiuū de se. sed ad sensū diuisuz. ⁊ hoc hz ex natura sua. Et si replicas assigna ꝛriū ꝑme. dicit q̄ ista ē ꝓtraria nulli illoꝝ qui sūt oēs istoꝝ trahunt nauim. lz enim ly nulli deſe limitet ad sensū diuisū. vt dictū est. tamē cū addito limitat ad sensū collectiuū. vt cū isto q̄ sūt oēs istoꝝ. ⁊ ista scōa est falsa. ¶ Ad quartū dicit q̄ ille sunt ꝛrie. Ad ꝓbationē in oppositū cū dicit. non ē idē subiectū. nego. vñ subiectū in vtraq̄z istaz est ly istoꝝ. ⁊ ly neuter ⁊ vterq̄z sūt signa distributiua. Et si replicas ꝓtra. q̄ segtur q̄ quelz istaz est incōgrua. ¶ Primo q̄ subiectū discordat cū vbo i nūero. deinde in regimine. q̄ hoc vbū currit nō vult ꝑ suppositū genitiuū. ¶ Scōo discordat adiectiuū cū substantiuo i casu vt ꝑz. ¶ Ad ꝑmū dicit q̄ non valet illa ꝓña subiectum discordat cū vbo ⁊ numero. ergo ē incongrua. ga nō ē idē suppositū ⁊ subiectū. Illud enī qō ꝓcedit vbū apō logicū dicit subiectū. Silr dicit q̄ non discordat in regimie vbū cū suppositō q̄: ly istoꝝ lz sit subiectū non ē suppositū. lz ly neuter ⁊ vterq̄z sit suppositū. ¶ Ad scōm dicit q̄ q̄dā sūt adiectiua nois que regūt casū post se vt distributiua. q̄daz vero nō vt albus alba albū ⁊ silia. ¶ Pria adiectiua non tenentur cōcordare in casu cū illo qō regit ab eis. Alia vero semp tenent̄ cōcordare in casu cū substātiuo qō nō regitur ab eis. ¶ Ad gntū negat maior. ⁊ ad ꝓbationez cū dicit. si pria ē vera secūda ē vā ergo nō sūt cōtraria. negat ꝓña. ler enim ꝛrioꝝ est q̄ nō ē polē duo cōtraria esse simul vā. sic añt est hic. quia nō ē polē illa simul cē vera. licet si vnū sit verū ⁊ aliud non sit verū. Ad scōm ꝓncipale dicit silr q̄ regrunt̄ quatuor cōditiones ꝓ scōa rela. s. q̄ sint de ꝓsimilibus subiectis ꝑdicatis ⁊ copulis explicite vel implicite supponentib⁹ ꝑcise ꝓ eodē vel ꝑ eisdē. ⁊ predicatis diffōmiter supponentib⁹ quo ad mobiliter ⁊ imobiliter. i. distributiue ⁊ nō distributiue. Et sic patet ad primum quia deficit quarta cōditio. In ꝑmis enī duab⁹ ꝑdicatū stat determinate. In scōis vō ꝑdicatū stat distributiue. ¶ Ad scōm negatur maior. Ad ꝓbationē nego q̄ pria sit fla. ⁊ cū tu ꝓbas auctoritate philosophi. di. q̄ nulla affirmatio ē vera illa in qua vlē vlr sumptū ꝑdicat. Dicit q̄ dictū philosophi itelligitur cū hac cōditione. s. si talis termin⁹ vlr sumptus hēat plura suppōsita. Si añt nō hēat plura suppōsita nō i conuenit vt i ꝓposito. ¶ Ad tertiū ꝓncipale dicitur silr q̄ quatuor conditiones regrunt̄ ꝓ tertia regula. s. q̄ sint de ꝓfilibus subiectis ꝑdicatis ⁊ copulis explicite vel implicite: supponentib⁹ ꝑcise ꝓ eodē vel ꝓ eisdē. ⁊ q̄ extremū nō distributū i vna distribuat i alia. ⁊ ecōuerso si sit terminꝰ distribuibilis. Et ꝑ hoc ꝑz ad argumentuz q̄ deficit quarta cōditio. In primis enī ꝑdicatū nullibi distribuit. In scōis vō vtrobiq̄z distribuit. ¶ Ad scōm negat maior. q̄: nulliꝰ quātitatis sūt. iō prima nō ē vniuersalis nec scōa particularis. Et si replicas assigna ergo ꝺdictoriū illiꝰ nullo hoie currēte tu es asinꝰ. dicit q̄ ē illō nō nullo hoie currēte tu es asinꝰ. Et si arguis sic. Nō nullo hoie currēte tu es asinꝰ. ḡ aliq̄ hoie currēte tu es asinꝰ tz ꝓña. q̄: nō nullus ⁊ aliqs eqpollēt. dicit q̄ nō eqpollent nisi qōlz eoꝝ seorsum possit i principalē copulā. mō hoc ē falsū de ly nullo eo q̄ dicēdo nullo hoie currēte tu es asinꝰ. solus negat ablūs ⁊ nō vbū ꝓcipale. Et si arguis sic. nō isto hoie currente tu es asinꝰ. ⁊ sic de alijs ḡ nullo hoie currēte tu es asinꝰ. tenz ꝓña a singularib⁹ sufficiēter enumeratis ad suā vniuersalē dicitur negādo ꝓñaz. q̄: qlz ps añtis sūpta ꝓ singulari ē mere negatiua necessaria cuiꝰ oppositū ē falsū. ⁊ ꝓñs ē affirmatiuū falsū. verūtñ segtur sic dicēdo. Isto hoie nō currē te tu es asinꝰ. ⁊ sic de alijs. ḡ nullo hoie currēte tu es asinꝰ sed sic qlz ps añtis est falsa. vt ꝑz descēdēdo ad oēs cās vitatis. q̄: tres hz. s. cōditionalē cālez ⁊ tpalē. ¶ Ad q̄rtum principale dicitur q̄ regrūtur q̄tuor cōditiones ꝓ quarta regula. s. de ꝓsimilib⁹ subiectis ꝑdicatis ⁊ copulis. explicite vel iplicite supponētib⁹ ꝑcise ꝓ eodē vel ꝑ eisdē ⁊ ꝑdicatis eodē mō supponētib⁹ mobiliter ⁊ imobiliter. i. q̄ si ꝑdicatū i vna stat distributiue ⁊ i altera. Et ꝑ hoc ꝑz ad argumentū. q̄: deficit quarta cōditio. ¶ Ad scōz negat maior. Ad ꝓbationē negat maior q̄ sit vā. s. ois hō ē ois hō. Et ad auctoritatē Boetij dicentis q̄ nulla ꝓpō ē vior illa in qua idē ꝑdicatur de seipso. dicit q̄ itelligitur cū duabꝰ cōditionibꝰ. ¶ Pria q̄ ꝑdicatū nō sumatur vniuersaliter q̄liter sumit i ꝓposito. ¶ Scōa q̄ ꝑdicatū significet aliquā rem q̄ existat. ⁊ ꝑ hoc excluditur hec ꝓpō falsa. chimera est chimera. ¶ Ad aliā ꝓbationē negatur ꝓña. nec iste sūt singulares illiꝰ vniuersalis sed ille. ille hō ē ois hō. ⁊ ille hō ē omnis hō ergo omnis hō est omnis homo. ⁊ tunc bene valet consequentia. sed antecedens est falsum.

¶ Utrum regule declarantes naturam ⁊ legem propositionum sitarum in figura sint vere.

¶ Duo contraria non pñt esse simul vera sed bene falsa.

¶ Duo subcontraria non possunt esse simul falsa. sed bene simul vera.

¶ Duo contradictoria non possunt esse simul vera nec simul falsa.

¶ Si subalterna vniuersalis est vera ⁊ particularis. ⁊ nō ↄcontra ⁊c.

Contra primam regulam arguitur sic. de contrarijs:& probat duo cō
traria esse simul vā sic:qz ista sūt simul vera:
ois deus est deus ē:& nullus deus ē deus ē.
& illa sunt duo ōria.ergo ꝛc.ꝑña tenet cū mi
nori.maior ꝓbatur.ſ.qz illa sint simul vera:& arguitur sic.
ista est vā:nullus deus est deus ē. qz assertiue significat qz
nullus deus est.ista ꝓpō deus est.& hoc est vez:& qz altera
sit vā:ois deus est deus est.ꝓbatur sic. ista est duo vera.
ergo ꝛc. ¶Secundo sic. Jsta sūt simul vā:qlibet hō dena
rium ꝓmittit:& nullus hō denarium ꝓmittit:& sunt ōria q̄
ꝛc.tenet ꝑña cū minori:maior probat:& pono qz qlibet hō
promittat denariū:ita tamen qz nullus denarius promittat.
isto posito ꝓz qz ista est vā:nullus hō denariū promittit.qz
nec iste hō denarium promittit.nec iste ꝛc. qz oppositū est
falsum.ſ.iste hō denarius promittit qō ē contra casum.qz
alia sit vā.ſ.quilz hō denarium promittit:ꝓbo. Non hec
est vera:quilibet hō promittit denariū ꝑ casum & hoc solū
modo qz ly denariū stat confuse tm̄:sed eque bene stat con
fuse tm̄ in illa:quilibet hō denariū promittit. ergo si vna ē
vera & reliqua est vera.

Contra secundam regulā arguit ꝓbando qz ē pos
sibile duo subcontraria cē simul falsa. Et
erguitur sic. Conuertat a cum isto termino ois homo.& si
bi subordinet.tunc arguit sic. Jsta sunt simul falsa: a ē iste
homo:& a non ē iste hō te demōstrato & sunt subcōtraria q̄
ꝛc.qz ꝓma sit falsa ꝓz qz significat qz ois homo ē ille hō & qz
secunda sit falsa probat qz significat qz ois hō non ē ille
hō. que ē falsa cū equaleat huic nullus hō ē iste hō:que ē
falsa.qz sint subcōtrarie:ꝓz qz ambe sūt indefinite : quaruz
vna ē affirmatiua & alia negatiua de ꝑticularibus subiectis ꝛc.
¶Scōo sic:ista sūt simul falsa.differēs ab ēte ē ens & dif
ferens ab ente nō ē ens.& sunt subcōtraria:ergo ꝛc.ꝑña no
ta cū minori:maior probat:qz ꝓma sit falsa probat qz quali
tercūq; resoluat nunq̄ poterit verificari hoc ē:& hoc ē dif
ferens ab ente.qz scōa sit falsa probat qz segtur differēs ab
ente non ē.& tu es ens:ergo differens a te non ē ens:ꝛz ꝑña
a superiori distributo ad suū inferius cum debito medio:&
ꝓclusio ē falsa:qz ōdictoriū ē necessariū.ſ.oē differēs a te ē
ens:g̃ aliqua premissa ē falsa.non minor:ergo maior ꝛc.

Contra tertiam regulā de ōdictorijs arguit ꝓban
do qz est pole duo ꝓtradictoria esse simul
vera.qz ista sunt simul vera.quilz hō habens equuz egtat
illum.& aliqs hō habens equū non egtat illū:& sūt ōdicto
ria:ergo ꝛc.ꝛz ꝑña cū minori maior ꝓbatur. & pono qz qlz
hō habeat duos equos quoz vnū equitet & aliū non. isto
posito.ꝓz veritas hui⁹ qlibet hō habens equū equitat illū
qz ille hō hns equū equitat illū:& ille homo hns equū eg
tat illū.& sic de alijs ergo ꝛc. Et ꝫa ꝓbatur.ſ.aliqs hō non
habens equū non egtat illū:qz ille hō hns equū non equi
tat illū.& ille hō ē aliquis hō hns equū:ergo ꝛc.ꝓz ꝑña cū
minori.maior ꝓbatur. Jste hō hns illū equū non egtat il
lum:demonstrando illū qui nō egtat. & ille hō hns istum
equū est hō habens equū ergo ille hō habens equum nō
equitat illū ꝛc. ¶Scōo sic:ista sūt simul vera:cuiuslz ho
minis asinus currit.& alicuius hois asin⁹ non currit:& hec
sunt cōtradictoria:ergo ꝛc.ꝑña nota cum minori.maior ꝓ
batur.& pono qz quilibet hō habeat duos asinos vnū cur
rentem & aliū iacentē.quo posito ꝓz veritas ꝓme partis
per exponentes suas.& secūda probatur huius hois asin⁹
non currit.& ille hō est aliqs homo.ergo alicuius hois asi
nus non currit:ꝑña nota cū minori.maior probatur:hui⁹
hois iste asinus non currit.& huius hois iste asinus ē hu
ius hominis asinus.ergo huius hominis asin⁹ nō currit.
¶Tertio sic:iste sunt simul vere:q̄libet singularis alicui⁹
vniuersalis est vera.& aliqua singularis alicui⁹ vniuersalis
non est vera.& tamen sūt contradictoria.ergo ꝛc.ꝑña tenz
cum minori maior:ꝓbat:ꝓo secunda ꝓte ꝓz:ꝓo ꝓma ꝑ
te probatur sic:q̄libet singularis istius est vera demōstrā
do illam:ois homo est a al.ergo q̄libet singularis alicuius
vlis est vera.ꝑña tz ab inferiori ad suū superius affirmati
ue & sine distributione:quare ꝛc. ¶Quarto sic: ista sunt si
mul vera. Adam fuit in istanti pñti:& adam non fuit in in
stanti presenti.& eadem inuicē contradicūt.ergo regula fal
sa.cōsequentia nota cuz minori:maior ꝓbatur. & primo qz
negatiua sit vera sic:nullū instans ꝑsens fuit.igit nihil fuit
in instanti ꝑsenti.patent ambe cōsequētie.& antecedens ꝓ
batur:qm̄ hoc instans presens non fuit demonstrando in
stans ꝑsens.& hoc ē omne instās ꝑsens.ergo nullū instās
presens fuit. Jā probo affirmatiuam sic: aliquādo fuit ita
qz adam fuit in instāti presenti.ergo iam ita ē qz fuit in in
stanti presenti:patet cōsequentia qz q̄libet propositio de ꝑ
senti vera in terminis simplicib⁹: & sine distributiōe relin
quit vnam verā de ꝑterito. Si enim aliquando fuit ita qz
tu es in ista domo:iam est verum qz fuisti in ista domo.ſz
probo antecedēs faciendo hanc consequentiā. Adam est.
igitur adam est in instāti presenti.illa cōsequentia ē bona.
& aliquando fuit ita.sicut adequate significatur per antece
dens.igitur tūc fuit ita sicut adequate significatur per con
sequens. quare ꝛc. ¶Quinto. ista sunt simul vera.deus
scit antichristū esse futurum.& nullus deus scit antichristū
esse futurum.& tamē inuicem cōtradicunt.ergo regula fal
sa consequentia nota cū minori.maior ꝓbatur.qz affirma
tiua sit vera manifestū ē.si enim antichristus est deus scit
antichristum fore.sed negatiuā probo sic.antixp̄s contin
genter erit.ergo deus non sit antixp̄m eē futurū.probo cō
sequentiam.qz si non.stet igit oppositū consequētis cū an
tecedente.& arguitur sic.antichrist⁹ contingēter erit.igitur
non pōt esse qz nūq̄z antichrist⁹ erit. ꝓz consequentia qz si
aliquādo poterit esse qz ipse nunq̄z erit. magis videtur qz
modo potest cē qz nunq̄z erit.tunc si deus scit antichristuz
esse futurū.& modo pōt esse qz nunq̄z erit.ergo deus nunc
scit aliquid & modo pōt esse qz nō sciat illud. cōsequēs est
falsum.qz scientia dei ē firmior q̄z existētia alicui⁹ instan
tis.sed hec copulatiua non ē possibilis.aliquod instans ē
& modo potest esse qz illud instans non sit. ergo nec illa est
possibilis.deus scit aliquid & modo potest esse qz ipse non
sciat illud.

Contra quartam regulaz arguitur sic.
de subalternis probā
do qz vniuersalis est vera & ꝑticularis nō.arguit sic.conse
quentia nō valet.impossibile ē cesarē esse.ergo possibile ē
cesarem nō esse.ergo non.si subalternū superius ē verus &
inferius similiter.& qz cōsequētia nō valet probo.quoniaz
antecedēs ē verum & cōsequens falsuz. qz antecedēs sit ve
rum:ꝓz:qz quod semel ē corruptū amplius generari nō po
test.qz cōsequens sit falsū probo. qz sequitur possibile ē ce
sarem non eē.ergo cōtingens ē cesarem nō esse. tenet con
sequentia ꝫm phūm secūdo periher. di.qz cuicūq; datur
possibile eidē datur cōtingens.sed cōsequens ē falsum.qz
sequitur cōtingens ē cesarez non esse.ergo cōtingens ē ce
sarem esse.tenet cōsequentia qz ꝓpositio de cōtingenti ha
bet conuerti ꝑ oppositas qualitates ꝫm philosophū in li
bro priorū.sed cōsequens ē falsum qz ex illo sequit qz pos
sibile ē cesarem esse ꝛc. ¶Secūdo sic.ista cōsequentia nō
valet.omnis ꝓpositio indefinita ē falsa.ergo aliqua ꝓposi
tio indefinita ē falsa.qz casu posito est antecedēs verum &
ꝑñs falsū.qz ponoqz ista sit ois idefinita.ꝟz ꝓpō idefinita ē
falsa q̄ significat ꝑcise qz ꝓpō idefinita ē falsa q̄ sit a. & ꝓz
qz a ē falsū.qz significat ꝑcise seipsū cē falsū.tūc arguit sic
b a ē falsū.& b a ē ois ꝓpō indefinita.g̃ ois ꝓpō idefinita ē
falsa.ꝑña bona.añs ē vez.ergo & ꝑñs. sed ꝑñs est añs pri
me ꝑñe. ergo antecedens ꝓme consequentie ē verum.

Ad hec tūdet. Ad primū Quicqd alij dñt negan
do qz ista ē vā.ois de⁹ ē de⁹ ē.& ad ꝓbatio
nē q̄ dicit ipsa ē duo vā.g̃ ē vā.dicit qz illa ꝓpō ois de⁹ ē
deus ē.pōt ꝓsiderari vt vna ꝓpō.& sic ōriat alteri assignate
& sic ē falsa. Alio mō pōt ꝓsiderari vt sūt duę ꝓpōnes & dici
tur ꝓpō plures.& sic sūt duę ꝓpōnes vē.ſz sic nō ōriant al
teri assignare cū illa sit vna & ista sit plures.& formaliter rū

dendo negat ꝓsequntia ꝛc. ¶ Ad scom. Quicgd alij dicat dicit negãdo illã ois hõ denarium ꝓmittit. ¶ Ad ꝓbationẽ cũ dicit tu ꝓcedis istã: ois hõ ꝓmittit denariũ ꝛ non alia rõne nisi qz ly denariũ stat ꝓfuse tm̃: sz eq̃ bñ stat ꝓfuse tm̃ in illa. qlz hõ denariũ ꝓmittit: sicut in illa ergo ꝛc. negat minor. s. qz eq̃ bñ stat ꝓfuse tm̃ i vna sicut in alia. Nã ista qlibz hõ ꝓmittit denariũ: ly denariũ stat ꝓfuse tm̃ imo dilr. sz dicẽdo qlibz hõ denariũ ꝓmittit ly denariũ stat cõfuse tm̃ mobilr: iõ nõ vz. ¶ Ad ꝑmũ scde regule dicit ad misso casu negãdo qz ille sint subcõtrarie: qz subordinat i mẽte duab⁹ ꝛrijs. ¶ Ad scoz dicit negãdo qz illa sit falsa aliqõ differẽs ab ente nõ ẽ ens imo ẽ vã qz ꝛdictoriũ est falsuz. s. oẽ differẽs ab ente est. Et ad ipbationẽ negatur ꝓña. qz arguit a supiori distributo imobilr ad suũ iferi⁹: ꝛ nõ vz argumẽtũ: sicut nõ segtur differẽs ab hoie nõ ẽ hõ. ergo est hõ ḡ differẽs a sor. nõ est hõ. ꝓñs ẽ falsuz ꝛ añs est vex. posito casu qz solus hõ sit. Et si q̃ris vñ hz ille terminus ab ente qz stet imobilr. Dicũt qdã qz hz ex hoc qz terminus stãs determiate ꝓcedit ipm. Ego añt puto qz hẽat ab illis duob⁹ signis sil q̃z⁹ a nullo illoz hẽat b. ¶ Ad ꝑmũ tertie regule. Quicgd dicant alij admisso casu dicit qz illa ẽ falsa: ois hõ bñs equũ egtat illũ. qz ly illuz stat distributiue sicut suũ añs. s. equũ. qz est relatiuũ demonstrationis rõne sui determinabilis. Ideo illa ꝑmo asserit qz ois hõ bñs equũ egtat oẽm equũ quẽ hz: qđ est falsum in casu: ꝛ ꝛdictoriũ est vex vz hõ bñs equũ nõ equitat illuz. ¶ Ad scoz dicit qz illa sũt simul vã tenẽdo rectũ a parte post: ꝛ nõ sũt ꝛdictoria. qz ille terminus asin⁹ g est ps ꝓdicati i nulla illaz distribuit ꝛ deberet in vna distribui ꝛ in alia nõ. ¶ Ad tertiũ dicit qz vlis ẽ falsa. Et ad ꝓbationez negat ꝓña. qz arguit ab inferiori ad suũ supius distributi ue: qz dicẽdo q̃libet singularis alicui⁹ vlis ẽ vã: ly alicuius vlis stat distributiue: qz est determiatio subi. ¶ Ad quartũ negat illa: adam fuit in instãti pñti. ꝛ ad ꝓbationẽ cũ dicit hec aliqñ fuit vã adã fuit in istãti pñti: igit iã est ita qz iple fuit in istanti pñti: nego ꝓñtiã. ꝛ ad ꝓbationẽ cũ dicit. ois ꝓpõ vã affirmatiua de pñti ꝛc. dico qz itelligit: ois propõ vã affirmatiua de pñti carẽs extremo opposito ꝛ signo ꝓfuiuo tã explicite q̃z iplicite relingt vnã de ꝓterito verã qualis nõ est in ꝓposito: qz ly instãti icludit ꝓpositionẽ: segtur. n. tu fuisti in istanti pñti. ergo tu fuisti in istanti qđ est pñs. ꝛ p hoc pz ad exẽplũ inductũ: qz nulla est filitudo. qz ille termin⁹ domo nõ icludit cõpositionẽ vbalẽ sicut ly in stãs pñs. ¶ Ad qntũ negat illa. nllus de⁹ scit antichristũ eẽ futuz. ꝛ ad ꝓbationẽ nego ꝓñam. ꝛ vlteri⁹ ꝓcedo cõclusionẽ adductã vz: de⁹ scit aliqd: ꝛ mõ põt esse qz nõ sciat illud. ꝛ ad ꝓbationẽ: sciẽtia õi est firmior q̃z existentia alicuius instãtis. sz illa copulatiua. aliqõ istans est ꝛ mõ põt eẽ nõ est possibilis. igit nec alia. negat ꝓñtiã. qz illi⁹ ꝓpõnis vitas nõ depẽdet a futuro: sicut illi⁹ de⁹ scit antichristũ eẽ futuz. ꝓterea negat qz ista copulatiua nõ fit possibilis. aliquod istãs ẽ ꝛ mõ pot esse qz illud istans nõ sit. qz mõ hec ꝓpõ nõ est possibilis illud instãs nõ est. Ois. n. ꝓpõ potis est mõ potis. sz b est potis. illõ istãs nõ ẽ demõstrãdo pñs istans: igit ipsa est mõ possibilis. quare ꝛc. rñsio magistri i quadratura. ¶ Ad ꝑmũ quarte regule rñdet ꝓcedẽdo ꝑmã ꝓntiaz ꝛ qñ vltra arguit. possibile est cesarẽ non esse. ḡ ꝓtingẽs est cesarẽ nõ eẽ. distinguo de ꝓtingẽti: qz quodlam est ꝓtingens ad vtrunlibet: quoddã est ꝓtingens cõuertibile cũ possibili. ¶ Primo mõ accipiẽdo nego consequentiã. ꝛ ad ꝓbum dico qz logtur de ꝓtingenti qđ quertitur cũ possibili. Scoo mõ ꝓcedo ꝓntiam. ꝛ vlterius arguis: ꝓtingens est cesarẽ non esse. ergo ꝓtingens est cesarẽ. nego ꝓñam. ꝛ ad ꝓbum q dicit qz ꝓpõ de ꝓtingenti habet conuerti per oppositas qualitates dicitur qz logtur de ꝓtingenti ad vtrũlibet. ¶ Ad scom qz si ponat ideñitaz illã significare precise non admittit casus: si vo non ponit precise admitto ꝛ ꝓcedendo ꝓntiam. sz non arguitur ꝓtra tice significet sicut quodlibet aliud isolubile scom qd: vniuersalis vo cathegorice significat.

¶ Utruz regule eqpollentiaz sint vere. s. ¶ Pre ꝛdic. post contra. pre post qz subalter.

Contra primam regulã de cõtradictorijs arguitur sic. Iste nõ eqpollent: non qlibz hõ animal est. ꝛ aliquis homo animal non est. igitur regula falsa: cõsequentia tz. añs ꝓbatur. qz prima est falsa: cum contradictorium sit verũ. s. qlibet homo animal non est. ꝛ scda est vã. qz segtur. iste hõ aial non est. ꝛ iste homo ẽ aliqs hõ. ergo aliqs hõ animal non est. maior ꝓbat sic. ille hõ hoc animal non est. demonstrãdo asinum: ꝛ hoc animal ẽ animal. ergo iste hõ aial nõ est. Itẽ adduco argumẽtum magistri. Iste nõ equalẽt nõ aliquo hoie currẽte tu es asin⁹. ꝛ nullo homine currente tu es asinus. ergo regula falsa. cõsequẽtia tenet. ꝛ antecedẽs ꝓbatur quia prima est vera cũ ꝓtradictoria sit falsa. ꝛ scda est falsa. qz q̃libet suaz causaz vitatis est falsa. ¶ Scdo sic: negatio ꝓposita facit eqpollere suo ꝛdictorio. vel facit eqpollere ꝛdictorio negatiõis vel facit illã ꝓpõnẽ cui addit eqpollere suo ꝛdictorio: vl facit aggregatũ ex negatiõe ꝛ illo cui addit eqpollere suo cõtradictorio. nõ ꝑmũ. qz negatio non equalet suo ꝛdictorio nec scdz nec tertiũ. qz nulla ꝓpositio equipollet suo ꝛdictorio. ¶ Tertio sic: ista nõ eqpollẽt. nõ oẽs apli di sũt duo decim. ꝛ aliq apli dei non sũt duodeci ergo ꝛc. tz ꝓseqntia ꝛ antecedẽs pz: qz ꝑma ẽ falsa cũ ꝓtradictoriũ ei⁹ sit verus remouẽdo negationẽ. ꝛ scda est vã ꝛc. ¶ Quarto sic: iste non eqpollẽt non nullus nõ hõ ẽ grãmaticus. ꝛ aliqs nõ hõ ẽ grãmaticus qz ꝑma est vã ꝛ scda falsa: posito qz nullus sit grãmaticus: ergo regula falsa.

Contra scdam regulã de ꝛdijs arguit sic. Iste nõ equalẽt q̃libet singularis alicui⁹ vlis nõ est vera nulla singularis alicuius vniuersalis est vera qz ꝑma est vã ꝛ scda falsa. qz ꝑma sit vã probatur: qz sequitur: q̃libet singularis hui⁹ vlis hõ est asinus. non est vã. sz ista vlis est aliqua vlis: ergo q̃libet singularis alicui⁹ vlis nõ est vã. ꝛ qz scda sit falsa pz qz ꝛdictoriũ est vex. ¶ Itẽ adduco argumẽtũ magistri. qz iste nõ equalẽt: qlz hõ aial non ẽ ꝛ nllus hõ aial non ẽ. ergo regula falsa. ꝓseqntia tz. antecedẽs ꝓbat. qz scda ẽ falsa vt pz ꝛ ꝑma ẽ vã. ¶ Secũdo sic: iste nõ eqpollẽt nulla chimera ẽ nulla chimera. ꝛ q̃libet chimera ẽ aliqua chimera. ꝛ tamẽ adsũt ꝓditiones regule. ergo regula falsa. ꝓseqntia tz cũ miori. maior ꝓbat qz ꝑma est vã cũ ꝛdictoriũ sit imposs. s. aliqua chimera est nulla chimera. qz segtur. ergo aliqua chimera ẽ. ꝛ sed cũda est falsa. qz ifert illã: quelibet chimera est. ¶ Tertio sic segtur ex regula qz nullũ aial est hõ. ergo regula falsa. antecedẽs ꝓbat. qz segtur oẽ aial eẽ hoiem est falsum. ergo oẽ aial eẽ hoiez ẽ non vex: ꝛ vltra oẽ aial eẽ hoiez non est vex: tz ꝓseqntia ab affirmatiua de ꝓdicato ifinito ad negatiuã de ꝑdicato finito. tũc vltra oẽ aial eẽ hoiez non est vex. ergo nullũ aial eẽ hoiem est vex. pz ꝓseqntia ꝑ regulã. vltra: ergo nullũ animal est homo.

Contra tertiã regulaz õ subalternis arguit sic qz nõ segt qlz hõ oẽ aial nõ ẽ. ergo aliql hõ oẽ aial ẽ. ꝛ b arguit ꝑ regulã. g. regla falsa tz ꝓseqntia cũ miori. maior ꝓbat qz antecedẽs est vex ꝛ ꝓseqns falsum. Itẽ adduco argumẽtũ magistri. qz nõ segt nõ q̃lz chimera ẽ nõ hõ. ḡ aliq chimera ẽ hõ. ꝛ tamẽ arguit ꝑ rlaz. g. rla falsa: ꝓseqntia tz cũ miori. maior ꝓbat: qz añs ẽ vex ꝛ ꝓns falsũ qz ꝓns sit falsũ pz: qz antecedẽs sit vex ꝓbatur qz ꝛdictoriũ ẽ falsũ. s. q̃lz chimera ẽ nõ hõ. qz ex illa segtur qz q̃libz chimera ẽ. ¶ Scdo sic: iste nõ eqpollẽt: nõ aliqs hõ necessario nõ est aial: ꝛ qlz hõ necessario est aial: ꝛ tamẽ arguitur ꝑ regulã. g ꝛc. ꝓña tz cũ miori: maior ꝓbatur qz ꝑma est vã ꝛ scda falsa. qz scda sit falsa pz õ se. qz ꝑma sit vã ꝓbatur. qz ꝛdictoriũ ei⁹ est falsũ. s. aliqs hõ necessario nõ est aial quocũq; qz. n. dato falsa est ista ꝓpositio ꝛc. ¶ Tertio sic. Iste eqpollent non necesse non est sortem currere. ꝛ impossibile est sortem currere. ꝛ tamẽ arguitur ꝑ regulam

ergo regula falsa. ꝓña nota cū minori: ⁊ maior probaf q: ꝑma est falsa cū ꝯtradictorio fit vez. ſ. necesse est sor. currere. ⁊ ſcōa est vera vt pz ⁊c.

Ad hec respondetur. Ad primum negatur cōsequentia: sed oz addi in añte ⁊ ille ꝯtradicunt. glibet hō est aial. ⁊ aligs hō aial non est vt valeat ꝯſequntia. ſz tunc negaf añs ꝑ ista parte addita: q: iste non ꝯtradicunt cū i nulla distribuaf ꝑdicatū. ¶ Ad aliud dicit magister q: negatur ꝓña. ſz vt valeat ꝓña oz addi in añte ⁊ iste ꝯtradicunt aliquo hoie currēte tu es asinus. ⁊ nullo hoie currēte tu es asinus: ſz hoc est falsum q: sunt ꝓpositiones ꝑbāde ꝑ suas causas veritatis. quaꝝ nulla est alicuius q̄ztitatis. ¶ Ad ſcōz dicit q: negatio facit eqpollere suo ꝯtradictorio ꝑut ly suo refert ꝓpositionē cui addit ⁊ nō ſequtur q: faciat illā ꝓpositionē eqpollere suo ꝯtradictorio ſz facit cōpositionē ex illa ꝓpositione ⁊ negatione eqpollere suo ꝯtradictorio. i. ꝯtrario ꝓpositionis cui addit. ¶ Ad tertiū dicit q: ly oēs pōt teneri collective ⁊ diſiue: ſi diſiue. ista est falsa: oēs apostoli dei sūt duodecim. ⁊ ꝯtradictoria est vā. ſ. nō oēs apli sunt duodecim. ſi aūt teneaf collective ista est vā oēs apli sunt duodecim ⁊ ꝯtradictoria est falsa. ſ. non oēs apli dei dī sunt duodeci. ⁊ tunc illa non oēs apostoli dei sunt duodecim nō equalet illi: aliq apli dei non sunt duodecim: cū ista sit vera. ⁊ ratio est. q: signū particulare nō pōt limitare aligd ad ſensum collectiuū. Silr nec signum vle negatiuū ſz solū signum vle affirmatiuū: ⁊ hoc habz ex natura ſua. Et ſi petis cui equalet illa nō oēs apostoli dei sūt duodecim, tento ly oēs collective: dicit q: huic aliq apostoli dei q sunt oēs apostoli sunt duodecim. ⁊ ſi vis ꝫriam illi? oēs apli. dei sunt duodecim. est illa nulli apostoli dei qui sunt oēs apostoli dei sunt duodecim. ⁊ sic de alijs dicaf.

¶ Ad quartū dicit q: nō eqpollent. q: ꝑma est negatiua ⁊ ſcōa affirmatiua: q: ſcōa negatio tenet infinite: q: ponit i ter adiectiuū ⁊ ſubstantiuū. Et ſi dicis volo q: in ista non hō est grāmatic⁹. ly nō teneaf negative ⁊ non infinite. ergo addendo aliam negationē sic dicēdo nō nullus homo est grāmaticus: equalet illi. aligs homo est grāmaticus. Dicitur negando q: equalet illi: q: ly non tenet infinite ꝓpter causam dictā ⁊ nō pōt teneri negative. ¶ Ad ꝑmū cōtra ſcōam regulā negaf antecedens: imo equalent ad improbationem cuz arguis: q: ꝑma est vā ⁊ ſcōa falsa. negaf q: ꝑma sit vera: ⁊ cū tu ꝑbas negaf ꝓña. q: arguit ab inferiori ad ſuū ſupius distributiue. ¶ Ad aliud magistri dicit magister negaf ꝓña. ſz oz addi in añte q: illa sunt ꝫria. ſ. glibet hō oē aial est. ⁊ nullus hō animal est q̄ est falsum deinde negatio oz eē postposita ſubiecto. nō aūt predicato. ideo non vz. ¶ Ad ſcōm negaf minor. ſ. q: ſint conditiones regule. q: non arguit negatiōe postposita ſubiecto ⁊ prepoſita verbo. ⁊ iō ista nulla chimera est nulla chimera est pure negativa. ſz dicendo nulla chimera nulla chimera est. bene equivalet illi. quelibet chimera est aliqua chimera. ⁊ vtraq̄ est falsa. ¶ Replica ꝓtra. ¶ Petrus hispanus ꝓcedit illas eqpollere nihil est nihil. ⁊ quodlibet est aligd. ⁊ tamen negatio ſequtur verbū. Similiter ꝑbs in ꝓmo phyſicoꝝ concedit illā ex nihilo nihil fit que equalet huic. ex quolibet fit aligd que est falsa. q: ex isto instanti nihil fit. ¶ Ad primum dicit q: ¶ Petrus hispanus itel ligit ſcōam negationē precedentem verbū sic. i. nihil nihil est. que eqpollet illi quodlibet est aligd. ¶ Ad aliud dicitur q: philoſophus intelligit negationem ſcōaz ſubſequi verbū ⁊ non precedere. sic vz. ex nihilo fit nihil. que vera est q: ſuū ꝯtradictoriū includit ꝯtradictionē. ſ. ex aliquo fit nihil. ¶ Ad tertium dicunt qdam q: in omnibus istis argumētis modus potest teneri in ſensu composito vel diuiſo. ſi in ſensu cōpoſito negatur ꝓña illa. oē animal eē homine non est vez. ergo nullum hoiem esse animal est verum. nec arguitur ꝑ regulā. q: negatio nō postponitur in vniuerſali affirmatiua ⁊ negatiua cū nulla illaꝝ sit alicuius q̄ztitatis er quo q̄libz est modalis in ſeuſu compoſito. ſi vō modus teneatur in ſenſu diuiſo iterū negaf ꝓña. nec arguitur ꝑ regulaz. q: negatio oz immediate ſequi ſubiectum. vnde ſubiectum illius. omne aial esse hominem est vez: est ly aial ſolum. reſiduū vero ſe tenet ex parte predicati ideo bñ ſequtur. oē aial nō esse hoiez est vez ergo nullū aial eē hoiem est vez. ſz añs est falsum. ¶ Ego añt tñdem aliter ⁊ ꝓformi? magiſtro ⁊ dicerē negādo añs prime ꝓñtie. ſ. q: ex regula ſequatur q: nullum aial est hō. ⁊ ad ꝓbationem concedo q: oēs ille propoſitiones sunt de ſenſu compoſito. ⁊ concedo omnes ꝓñas factas excepta vltima quā nego. ⁊ cum tu ꝓbas ꝓſequentiam valere quia arguitur per regulam. negaf quia negatio non postponitur ſicut debet q̄n in modalibus tunc recte postponitur q̄ ſi preponit immediate infinito. non autem ſic hic. ergo ⁊c.

¶ Ad primum ꝓtra tertiam regulaz negatur minor. ſ. q: arguatur per regulaz. quia nō recte postponitur negatio. oz. n. immediate postponi ſubiecto. ideo bene ſequtur non glibet hō nō oē animal ē. ergo aliquis hō omne aial est. ſed añs ē falsum. Sz ſi queris cui equivalet illa. non glibet hō oē aial non ē. dico q: iſti. aliquis homo animal ē.

¶ Et ad aliud magiſtri ſili? negatur minor. q: non arguitur per regulam. q: oz negatio postponi toti ꝓpoſitioni. ⁊ postponi toti ſubiecto imediate ita q: vbum principale ꝑcedat qualiter non fit in ꝓpoſito. Ideo non debet ſic dici. non quelibet chimera non est homo. ergo aliqua chimera est hō. ſed vtraq̄ nunc est falsa. ¶ Ad ſcōm negaf minor. ſ. q: arguatur per regulam. debet enim negatio postposita imediate postponi ſubiecto quod non fit. Ideo debet dici ſic. non aliquis homo non neceſſario est animal. ⁊ quilibet homo neceſſario est animal. Sed prima ē falſa ſicut ſecunda. q: contradictorium est verum. ſ. aliquis hō non neceſſario est aial. ¶ Ad tertium negatur minor ſ. q: arguatur ꝑ regulam. q: non recte postponitur negatio ad modum regule. debet enim coniungi infinito ſic. nō neceſſe est sor. non currere. ⁊ poſſibile est sor. currere. ⁊ tūc vtraq̄ est vera. Replica. quero ſi negatio fit coniuncta verbo principali. vt dicendo neceſſe nō est sor. currere. cui equivalet. ¶ Dicitur q: non est aliter rñdendum q̄z ad illam neceſſe est sor. currere. vnde ſicut ponitur figura modalium ſine ꝓiunctiōe negationis ad vbuz principale. ita altera figura pōt fieri cum tali negatione non tranſuerſo. Unde iſte ſunt ſubcontrarie poſſibile nō est te non eē. poſſibile nō est te eſſe. ⁊ iſte ſunt ꝓtrarie. neceſſe non est te eſſe. impoſſibile nō est te eē. ⁊ iſte ſunt ſubalterne. ipoſſibile nō est te eē. poſſibile non est te eē. ⁊ iſte ſimiliter. neceſſe non ē te eſſe. poſſibile non est te eſſe.

¶ Utrum diffinitio conuerſionis ſit bene data.

Contra Alicui competit diffinitio cui nō cōpetit diſtinctū. ergo diffinitio mala. conſequentia tenet. ⁊ antecedēs probatur. quia dicendo nullum nomen ē homo. homo non est nomen. hic est tranſpoſitio ſubiecti in predicatum ⁊ econuerſo. vt patet. ⁊ tamen non est conuerſio. quod probatur. q: ſi non da oppoſitum q: ſit conuerſio. vel ergo est ſimpler vel per accidens. vel per contrapoſitionem. non ſimpler. q: prima est vera ⁊ ſecunda falſa. deinde quia mutatur quantitas non per accidens. vt patet in tractatu ſuppoſitionum in ſecundo capitulo quod incipit. Ut autez cognoſcatur. in fine illius capituli dicit q: non est ꝓuerſio per accidens. non autem est conuerſio per contrapoſitionem. q: termini finiti non mutantur in terminos infinitos. quare ⁊c. Conſimiliter arguit de iſta homo est ſpecies. ſpecies est homo q: prima est vera ⁊ ſecunda falſa. ¶ Secundo ſic ſequeretur q: in ꝓpoſitiōe vocali non poſſet fieri ꝓuerſio. quod est falſum. probatur cōſequētia q: ſubiectū nō pōt trāſponi in predicatū nec econuerſo. ꝓbatur q: cū ſubiectū in vna ꝓpoſitiōe ſemel in vna propoſitione ſit prolatum non amplius poteſt reaſſumi

alia vt fiat predicatum: iurta illud. Euolat amissus semel irrevocabile verbum. ¶ Tertio sic sequeretur q ista esset bona ꝯuersio: hō est aial: ergo aial est hō: qđ est falsum ꝑz ꝯña q: est trāspositio subi in predicatū ⁊ ecōuerso ergo dif finitio mala. ¶ Quarto sequeret q ista nō esset bona cō uersio: hō est aial ⁊ ecōuerso qđ est falsum. q sequat ꝓbatur q: non ē transpositio subiecti in predicatū ⁊ ecōuerso: ergo nō est ꝯuersio. ¶ Quinto sequeretur q illa esset cō uersio vbi mutaret qualitas ⁊ maneret eadē quātitas: vt dicēdo ois hō est oē aial. oē aial nō est ois hō. qđ est fal sum ⁊ ꝓbatur ꝑmo ꝯña. q: illic ē facta transpositio subi in predicatū ⁊ ecōuerso: vt ꝑz: qđ non sit conuersio arguit q: nihil ē in gñe qn sit in specie. quarto topico. ꝛ illa ꝯuer sio in nulla specie ē. ergo nō est in gñe. q i nulla specie sit ꝓbat discurrēdo p oēs. ¶ Primo nō est simpler. q: in sim plici manet eadem qualitas ⁊ quantitas ⁊ non p accidēs. q: nō mutat q̄ztitas: ñ p contrapositionē. q: non mutant termini finiti in terminos ifinitos. ¶ Sexto cōsile argu mētū pōt fieri vbi mutet q̄ztitas ⁊ q̄litas. vt dicendo om nis homo est aial aliqđ animal non est hō hec est transpo sitio subiecti in predicatum ⁊ econuerso. vt ꝑz. ⁊ tñ nō est simpler nec per accidens nec per contrapositionem vt pa tet p eoꝝ diffinitiones ergo ⁊c.

Ad hec respondetur Et sunt duo modi rñden di. Unꝰ cōioꝛ est q vult q ois ꝯuersio sit bōa cōsequntia ad bonū intellectū loq̄ndo. s. q ex oi bona cōuersione pt fieri bona cōsequntia. ⁊ huiꝰ opinionis ē Boetiꝰ vt ꝑz in syllogis mis cathegoricis. ⁊ tenēdo hūc modū oz restringere diffō nez ꝯuersionis sic. Cōuersio ē trāspositio debita subi in pre dicatū ⁊ econuerso ⁊c. sic q cōmutatis termis si ꝯuertens est ṽa vel falsa ⁊ ꝯuersa silr. ⁊ p hoc q dicit trāspositio tangit genus. q: ois ꝯuersio est trāspositio ⁊ nō ecōuerso. et p hoc q dicitur debita. tāgitur differētia q̄ declaratur p hoc qđ addit in fine sic q cōmutatis termis si ꝯuertēs est ṽa vel falsa ⁊ ꝯuersa silr. ⁊ p hoc ꝑz q si oz ē trāspositio in qbꝰ ꝓpōnibꝰ oz ē: q: in illis designatis p illū ṽsum. Fezi simplr ⁊c. qūo oz ē in illis: ⁊ ꝑm hanc viam ꝑz rñsio ad argumēta. ¶ Ad ꝑmū dicit q nō est trāspō debita ad aliud rñdet silr. ¶ Ad ꝑm dicit q ꝓpō vocalis pōt ꝯuer ti. q: sufficit q aliqđ silē subiecto ponat loco predicati ⁊ ecōuerso. ¶ Ad tertiū dicit q ista nō est ꝯuersio: q: scōa oratio nō est ꝓpō. iō nihil est subm nec predicatum in ea. ¶ Ad quartū dicit q est trāspō implicite: ⁊ hoc sufficit. ¶ Ad qntū ⁊ sextū dicit q nō: est trāspō ōbita ⁊c. ¶ Ali us modus est magistri q duplex est ꝯuersio q̄dā. n. ē bo na ⁊ q̄dam mala. In ꝯuersione bona regrunt due ꝓditio nes. ¶ Prima q remaneat eadē suppō gñalis in termis cō mutatis. hāc ꝓditionē tangit magister. vt ꝺclarat argumē tū primū in suppōnibꝰ cap'lo. ij. Ut aūt cognoscat qūo ter mi supponunt. Scōa est q remaneat eadē qualitas ꝓpō nis in ꝯuertēte ⁊ in ꝯuersa. Cuiꝰ rō est q: si non remaneret eadē qualitas nulla bona ꝯuersio eēt bona ꝯña. qđ ꝓbat q: ex ꝓpōne negatiua nunq̄z segt affirmatiua de eisdē ter minis: nec eōꝛ: igit nulla talis eēt bona ꝯña. ꝯñs est contra intentionē magistri. q: ꝑm eū ois ꝯuersio simpler est bōa cō seq̄ntia. ⁊ aliqua p accñs ⁊ aliqua p ꝓpositionez: ls vlter nō q̄libz ista ꝛ sit bona ꝯña. frustra ēt eēt inēta ꝯuersio ꝑz ꝯuersio vō mala ē qñ deficit vna haꝛ ꝓditionū vel vtraq̄z vt suppositio gñalis ⁊ qualitas. ¶ Aduerte vlteriꝰ q con uersio bōa dinidit in bas tres species. s. in ꝯuersionē sim plicē: p accidēs ⁊ p ꝓpositionem: ⁊ iō non ois bona ꝯuer sio est bona ꝯña. Et si dicis in quo ergo talis bonitas cōsi stit: ex quo talis bona ꝯuersio pōt ee mala ꝯña. vt ista om nis hō est aial: oē aial est hō q̄ est p accidēs. ⁊ quare dicit bona ꝯuersio. ¶ Ad ꝑmū dicit q bonitas talis consistit in debita trāspositione extremoꝝ que debita trāspositio re quirit duas ꝓditiones dictas. ¶ Ad scōz dicit q dicitur bona ꝯuersio q: seruata tali debita transpositione pōt fie ri bona ꝯña in oi specie ꝯuersionis. non dico q seruata ta li debita trasꝑpositione q ois bona ꝯuersio sit bona ꝯña ls dico q seruata tali debita pōt fieri ꝯña: sic intelligendo q ꝓpositio ꝑt taliter ꝯuerti q sit bona ꝯña in oi specie cōuer sionis. ¶ Ad ꝓpositū redeūdo ꝯuersio diffinita hic ē cōis ad bonam ⁊ malā. si aūt volumus restrigere ad bonā tan tū dicemus sic. Cōuersio est trāspositio debita subi in pre dicatū ⁊ econuerso. debita dico remanente eadē suppōne gñali: ⁊ qualitate ꝓpositionis: ⁊ tunc ista diffō ꝯuertit cuꝫ bona ꝯuersione. ⁊ adhuc oz itelligere alias tres particu las scōm Magistrū in logica magna sic dicendo. Cōuer sio est trāspositio debita subi in ꝑdicatū ⁊ ecōuerso. Uel si miliū implicite vel explicite copula manente. similiū dicit ꝓpter ꝓpositionem vocalem. implicite vel explicite dicitur ꝓpter argumentū quartū dicendo ⁊ ecōuerso. dicit copu la manēte ꝓpter tertium argumentuꝫ. Hec tñ vltima par ticula videt supflua: q: si copula non maneret in scōa ora tione non esset ꝓpositio: ⁊ sic non esset ibi subiectū ⁊ predi catum: ⁊ ꝯñter non esset transpositio subi in predicatuꝫ ⁊ econuerso. ¶ Ad argumenta oia ꝑm hanc viā ꝑz solutio. ¶ Utrū sint tm̄ tres species conuersionis. s. simplex. per accidens ⁊ per contrapositionem.

c **Contra** Arguitur q sint tm̄ due sic. Nulla est ꝯuersio p cōtrapo sitionem: ergo remanent tm̄ due. s. simplex ⁊ p accidēs: ꝛ ꝯña ⁊ añs ꝓbatur quicupliciter. ¶ Primo: q: omnis ꝓpositio cōuertibilis p ꝯtrapositio nē pōt ꝯuerti simplr. vel p accidens: ergo frustra pōit ista. ꝛ ꝯña. q: frustra fit p plura qđ ꝑt fieri p paucio. ꝛa: p philo sophum ꝑmo physicoꝝ: antecedens ꝓbatur q: p contra positionem ꝯuertitur vniuersalis affirmatiua ⁊ particula ris negatiua: vt ꝑz p illum versum: Asto per contra: sed ille eedem possunt ꝯuerti p accidens. de vniuersali affirmati ua ꝑz p illum versum: Sua per acci. de particulari negati ua ꝓbatur: q: dicendo. aliqs homo non est albus. aliqđ album non est homo hec est trāspositio subi in predicatū ⁊ econuerso manente eadem qualitate ls mutata q̄ztitate: ergo est ꝯuersio per accidens. ¶ Scōo ꝓbatur idem. s. q nulla sit ꝯuersio p ꝯtrapositionem: q: quelibet conuersio est extremoꝝ transpositio: ls ista per ꝯtrapositionem nō est extremoꝝ transpositio: ergo ista non est conuersio. conse quentia nota cum maioꝛi. minoꝛ probat. q: non sunt ea dem extrema in conuersa ⁊ in conuertente: q: i ꝯuersa ex trema sunt termi finiti i cōuertente vero sunt termi ifiniti. ¶ Tertio ꝓbatur idem sic. In oi bona ꝯuersione termini debent supponere ꝑcise pro eisdem: ls in ista p contraposi tionem termi supponunt contradictorio modo: ergo non est bona ꝯuersio. ꝯña nota cum minoꝛi. ⁊ maioꝛ ꝓbatur q: noia trasposita idem significant p philosophum ꝑmo ꝑi hermenias. ergo eodem modo supponūt: tenet ꝯñtia: q: suppositio est significatio termi in propositione. ¶ Quar to ꝓbatur idem sic: q: si daret ꝯuersio p contrapositionez: tunc talis esset trasꝑpositio subi in predicatum: ⁊ econuer so manente eadem qualitate ⁊ q̄ztitate vt dicit magister. Sz arguit q in tali ꝯuersione p ꝯtrapositionem non ma neat eadem quantitas. ⁊ maxime ꝑm magistrum per quā titatem intelligendo suppositionem: q: illa: aliqua rosa nō est substantia: conuertitur sic: aliqua non substantia nō est non rosa. In prima ly rosa supponit determiate. ⁊ ly sub stantia distributiue. In secunda vero oppositio modo. Confirmatur dictum: quia terminus finitus non suppo nit eodem modo sicut ipsemet infinitus per negationē ls diuersimode: ergo diffinitio claudit contradictionem di cens q manet eadem suppositio ⁊ termi finiti mutant in terminos infinitos. ¶ Quinto ꝓbatur idē sic: omnis con uersio inuenta est propter reductionem syllogismoruꝫ im perfectoꝝ ad perfectos: vt patet primo priorꝝ ls p ꝯuer sionem simplr ⁊ p ꝯuersionem per accñs reducuntur syl logismi: nō aūt per contrapositionem: vt patet per philo-

sophum in loco preallegato. qui nullam mentionem fecit de cõuersione per contrapositionez in reducendo syllogismos: ergo nulla est quersio p ctrapositionem. ¶ Secũdo pncipaliter pbatur q sint quatuor species quersionis: ꝛ arguit sic. Ultra istas daꝫ quersio preter q̃ztitatem que nõ est aliqua istarum: ergo quatuor sunt species. ꝓña nota ꝛ antecedens pbaꝫ auctoritate magistri in logica magna q ponit quersionem preter q̃ztitatem quam diffinit sic. Cõuersio preter quantitatem que non est aliqua istarum est trãspositio extremoꝝ copula manente cuius alterꝫ extremũ caret q̃ztitate logicali. Hoc autem pz oratione q exclusiua quertit cum vniuersali de termis transpositis modalis autem de sensu composito quertunt sic. ꝛ nõ p aliquam aliarum trium speciez ex quo tales ꝓpositiones non sunt alicuius q̃ztitatis aut saltez altera. ¶ Tertio pncipaliter pbatur q sint quedã species quersionis arguit sic. Ultra illas dantur alie due: ergo ꝛc. pbatur antecedens: q vbi fiat transpositio subiecti in predicatum ꝛ econuerso mutata qualitate ꝛ manente quantitate est conuersio quedam q sibi competit diffinitio quersionis: ꝛ tamen nulla istaꝝ est. s. simpler p accidens ꝛc. vt pz dicendo omnis homo animal est: aliquod aial non est homo ergo ꝛc.

Ad hec respondetur. Ad primum negatur antecedens. Ad pbationem põt pmo negari ꝟsequentia. vnde vt dicit magister in logica magna. quelibet ꝓpositio mũdi est conuertibilis p accidens. ꝛ tamen non vz. ergo non sunt ponende alie species quersionis. Et ad pbationẽ cuz dicitur frustra fit p plura qõ potest fieri p paucioꝛa. dicitur q verꝫ est si eque bene potest fieri qõ modo negatur q sicut aptius faber pluribus istrumentis facit cultellum q̃z vno trñ. ita logicus aptius ꝛ melius mediantibus pluribus speciebus quersionis potest conuertere ꝓpositiones q̃z vna tantum. Amplius potest negari antecedens: q particularis negatiua non potest querti simpliciter: nec p accidens: si p q̃ztitatem hic intelligamus vniuersalitatem: particularitatẽ. ꝛ non suppositione: lz magister nõ sit isti⁹ opinionis. ¶ Ad scõm negaꝫ minoꝝ. ꝛ ad pbationem cũ dicitur: non sunt eadẽ extrema in quersa ꝛ in quertẽte. ergo non est transpositio extremoꝝ. negaꝫ ꝟsequentia. licz enim illud quod erat totum extremum in conuersa non sit totũ alterꝫ extremum in quertente. sufficit q mutẽ in locum alterius extremi: qđ. n. est extremum in prima est etiam extremum in secunda: lz non tale ꝛc. ¶ Ad tertium negaꝫ maiorem. Ad pbationem nego istã ꝟsequentiam. noia transposita idem significant. ergo eodem modo supponunt: sed dz dici sic idẽ significant ꝛ eodem modo: ergo eodem mõ supponunt: sed tunc antecedens est falsum. ¶ Ad quartuz pz responsio si p q̃ztitatem intelligamus vniuersalitatem: particularitatem: ꝛ non suppositionem: q tunc manet eadem quantitas in vtraqz. Si autem p quantitatem intelligim⁹ suppositionem vt vult magister hic dicẽdum est q manet eadem suppositio. non qdem terminoꝝ: lz ꝓpositionis. i. q si in ꝓpositione conuersa est suppositio determiata ꝛ distributiua: ꝛ in conuertente similiter: sed tñ termi non retinẽt eandem suppositionem q in conuersa supponũt vno modo ꝛ i conuertente alio modo. Uel dicatur q manet eadez suppositio extremoꝝ ꝑm denoiationem: sed non terminoꝝ dico non terminoꝝ: q termi non eodem modo supponunt in vtrisqz: extrema autem ꝑm denominationem sic: q subiectum conuerse ꝛ conuertentis eodem modo supponit: ꝛ predicatum vtriusqz etiam eodem modo. ¶ Ad cõfirmationem cuz dicitur terminus finitus. negaꝫ hoc. ¶ Pro quo aduerte q cum aliqs terminus infinitaꝫ ꝓp negationem additam sibi illud aggregatum ex negatione ꝛ ex illo cui additur negatio est vnus terminus q potest stare determinate vel confuse trñ vel distributiue ꝑm exigentiam signi: vt dicendo non homo currit: ly non homo stat determinate: ꝛ dicendo: tantum non homo currit: ly nõ homo stat confuse trñ. ꝛ dicendo omne non homo currit. quia ista est ỽa stat distributiue. nec ille terminus homo distribuitur dicendo: non homo currit: q ista est vera si asinus currit: ꝛ cum hoc ois homo currat ꝛ sic pz qd sit dicendũ ad hoc. Ad qntum negaꝫ maiorem. lz bene verꝫ est q quersio simpler ꝛ quersio p accidens est inuenta ꝓpter syllogismorum impfectoꝝ reductionem. lz quersio p ctrapositionem non. lz dices qs iuenit quersionem p contrapositionem. ꝛ ꝓpter qd. dicit q Boetius ponit eam in tractatu quẽ facit de syllogismis cathegoricis. Unde ostensio quomodo ꝓpositiones situanꝫ i figura. Dicit q alique quertunt sibi ipsis simpliciter. s. vniuersalis negatiua ꝛ particularis affirmatiua. vniuersalis vero affirmatiua ꝛ particularis negatiua non quertuntur simpliciter. Et inuestigans si aliquo modo possunt sibijpsis conuerti. Dicit q p cõtrapositionem sibijpsis quertuntur. ꝛ sic pz responsio ad quẽsitum ¶ Ad scõm pncipale tenendo viam cõem diceret q hic arguitur de cõuersionib⁹ ꝓpositionũ alicuius quantitatis talis añt cõuersio assignata est in illis que nullius quãtitatis sunt. ¶ Uel aliter ꝑm viã magistri hic negaꝫ q detur cõuersio preter q̃ztitatẽ: q tales quersiones facte sunt simplices. ¶ Ad tertiũ pncipale pz p questionẽ precedentẽ q ille non sunt bone conuersiones. q in oi bona cõuersione dz remanere eadem qualitas ꝓpositionis: q hic diuiditur quersio in has tres species. Concedatur igitur q sunt plures species conuersionis. lz nõ conuersionis bone vt intelligimus in proposito.

¶ Utrum diffões quersionis simplicis per accidens ꝛ p contrapositionem sint bene date.

c **Contra** conuersionem simplicez arguitur sic. Illa diffõ non est bona que cõpetit alteri a diffinito. sed diffõ quersionis simplicis conuenit alteri a diffinito. ergo ꝛc. cõsequentia nota cũ maiori minoꝝ pbatur q competit quersioni p ctrapositionem. Illã quersio p cõtrapositiõez est trãspositio subi in predicatum ꝛ econuerso manẽte eadẽ qualitate ꝛ q̃ztitate. lz mutatis termis finitis in terminos ifinitos. Modo diffõ quersionis simplicis se hz ad istam diffõnem sicut genus ad speciem. q illa scõa addit aliqd supra ꝑmam. Nam si de aliqua quersione est verꝫ dicere ẽ transpositio subi i predicatũ manente eadẽ qualitate ꝛ q̃ztitate. lz mutatis termis finitis i termios ifinitos. est etiam verꝫ dicere q est trãspositio subi in predicatum: ꝛ econtra manẽte eadẽ qualitate ꝛ q̃ztite. ¶ Scõo sic vel p q̃ztitatẽ tu itelligis vlitatẽ: particularitatẽ ꝛc. vel suppositionẽ Si ꝑmum. ctra. Illã dicẽdo: ois homo currit: tñ currẽs est homo. ista est quersio simpler. ꝛ tñ non manet eadez q̃z titas: ergo ꝛc. tenet consequentia cum minori: maioꝝ pbatur. q est cõuersio. vt pz ꝛ nõ p accidens. q secunda ẽ alicuius quantitatis nec per cõtrapositionẽ. q non mutanẽ termi finiti in terminos ifinitos: ergo est simpler. Si vero per quantitatem tu intelligis suppositionem contra quia tunc illa esset conuersio simplex nullus hõ est omne risibile. risibile non est hõ quod est falsum q ꝑma est vera ꝛ secunda falsa. pbatur ꝟsequentia. q hic est trãspositio subiecti in predicatũ. ꝛ ecõuerso manẽte eadem qualitate. q vtraqz est negatiua. ꝛ quantitate q termi in vtroqz eodez modo supponunt vt patet.

Contra conuersionem per accidens arguitur. ꝛ q̃ ritur quare potius mutata quãtitate manente qualitate sit vna species conuersionis que dicitur p accidens q̃z mutata qualitate ꝛ manente quantitate. cuz cõuersio p accidẽs nõ sit bona ꝓña q in aliqbus valet in aliqb⁹ nõ ꝺz magistrũ sicut nec ista quersio ẽ bona ꝟsequẽ

tia in qua mutatur qualitas ⁊ remanet substantia. ⁊ ēt substantias est accidēs ꝓpositiōis sicut qualitas. ¶ Scōo sic. Aut p substantiā tu intelligis vlitatē ⁊c. aut suppositionē. si ꝑmus tunc ista esset ꝙuersio p accidens aliqs homo est animal: ergo aial est aliqs homo: vt ꝑz ꝓns tamen est falsum: qz est simpler: qm̄ particularis affirmatiua ꝙuertit simpli: deinde cum iste equaleant. aliqō animal homo est animal in ꝙuersione simplici. ⁊ scōo ēt est aliqs hō. ⁊ aial est aliqs hō sz ꝑma est ꝙuertens illi⁹ aliqs erit ꝙuertens illius in cōuersione simplici. Si vero p substantiam tu intelligis suppositionem. segtur q ista non esset ꝙuersio p accidens nullus animal est oishomo. ⁊ aliqs homo non est animal. ꝑz cō sequētia. qz hic manet eadem qualitas ⁊ suppositio ⁊c. Consequēs tm̄ est falsum. qz non est simpler cuz ꝙuersa sit vera ⁊ ꝙuertens falsa. neqz est p contrapositionem cū non mutentur termini finiti in terminos infinitos. ergo remanet per accidens.

Contra ꝙuersionem p ꝯtrapositionem arguit sic. Conuersio p contrapositionē non est trās positio subiecti in predicatum ⁊ econuerso. ergo diffō mala. ꝙsequentia ꝛz. ⁊ antecedens ꝓbat. qz qō est subiectum in prima non est predicatum in scōa. ⁊ qō est predicatum in prima non est subiectum in scōa. ergo non est trasposicio subiecti in predicatum ⁊ econuerso. ꝛz ꝙsequentia ⁊ antecedens ꝓbatur ꝙuertendo illam homo non est animal. in illam aliquod non animal non est non homo subiectū. in ꝑma est homo. in scōa vō ly homo non est predicatum sed est pars predicati. predicatum vō est non homo. Silr predicatum ꝑme est animal. scōe vero non est ly animal predicatum. sed ly non animal. quare ⁊c. Secundo modo si p substantiam intelligit suppositio. arguit q nō maneat eadem substantia. qz dicendo omnis homo est aial. omne non animal est non homo. ly animal ꝑus stabat cō fuse tantum. In scōa vero stat distributiue. qz solum illud signum omne hz vim distribuendi. non autem ly non cuz tenet infinite. vel si vis q ambo habeāt vim distribuendi ly animal distrahit determinate p magistrum in illo capitulo. ¶ Ad maiorem euidentiā dico q quādo duo signa habentia vim distribuendi. quoz vnum est affirmatiuū ⁊ aliud negatiuum cadit supra aliquē terminum imediate faciunt stare determinate. ¶ Scōo ꝓbat q non maneat eadem qualitas. qz in ꝙuersa omnes termini sunt affirmati. in conuertente vero omnes sunt negati. ergo mutat in conuersa ⁊ conuertente ⁊c.

Ad hec respondetur Ad primus dictum est. in summulis q conuersio simpler p illam particulam manente eadem substantiā differt a ꝙuersione p accidens in qua non manet eadem substantias. ⁊ p illam manente eadem qualitate differt a ꝙuersione p ꝯtrapositionem. Unde dicit q dupler est qualitas. vna est qualitas ꝓpositiōis. Alia vero est qualitas terminoꝝ. sicut. n. ꝓpositio affirmatiua est alterius qualitatis a ꝓpositione negatiua. ita terminus affirmatus ē alterius qualitatis a termio negato. vt homo ⁊ non hō. Dicunt ergo q ꝑmanere eandem qualitatē intelligit magister manere vtrancz qualitatem ſ. ꝓpositionis ⁊ terminoꝝ. ⁊ ideo in ꝙuersione p contrapositionē ꝛz maneat eadē qualitas ꝓpōnis non tm̄ manet eadē qualitas terminoꝝ ⁊c. Uel aliter dicat q ista diffō est intelligenda cum p̄cisione sicut diffinitio speciei. sicut enī in diffinitione spēi additur hec particula solū dicendo species est que predicat de pluribus differentibus numero solum. ita addat in diffōne ꝙuersionis simplicis dicēdo. Cō uersio simpler est trāspositio subiecti in predicatū ⁊ econuerso manente eadē qualitate ⁊ quātitate solū. ita q ly solum importat mihi hoc nulla alia mutatione facta. ⁊ sic ꝑz rn̄sio ad argumentū. ¶ Ad scōm ꝑm viam cōem dicitur q p quātitatem intelligit vniuersalitas. ⁊c. Et ad improbationem negat. q ista sit cōuersio simpler. omnis hō currit. ergo tm̄ currens est homo. Et ad ꝓbationē cum dicitur non ē p accns nec p contrapositionem. cōcedo: ergo est simpler. nego ꝓnam. qz ꝙuersio ꝑm hūc modū hz fieri solū in ꝓpositionibus alicuius quātitatis. modo ꝙuertēs hic nulli⁹ est substantias. quare ⁊c. ¶ Scōz via magistri dicit q p substantiā itelligit suppositionē. ⁊ ꝓcedit illam conuersionē esse simplicē. sz ad aliā cū tu arguis q ꝑm istam viam ista est ꝙuersio simpler nullus hō ē oē risibile ribili le nō est hō negat q illa sit ꝙuersio simpler. qz non remanet eadē suppositio qz ly risibile in ꝑma suppōit ꝓfuse tm̄ i scōa vō determiate. Et si allegares magistrū ꝺ hoc. qz i illo capitulo p maiori euidētia ponit vnā regulā q si duo signa distributiua cadāt supra eūdē terminū quoꝝ vnum sit affirmatiuū ⁊ aliō negatiuū faciūt stare determinate. dicit q intelligit si imediate cadāt. ¶ Ad ꝑmum ꝓtra ꝙuersionē p accns cū tu queris ⁊c. qz potius mutata quantitate ⁊ manēte qualitate. Dicit ꝑm viā cōem q potius mutata substantiate ⁊ manēte qualitate fit ꝙuersio p accns substantias cō qz quelibet ꝙuersio ꝺz eē bona ꝓna. mō si mutet substantias ⁊ maneat qualitas est bona ꝓna non aūt si fiat cō. ¶ Sed ꝑm viā magistri dicit q nō ois ꝙuersio est bona ꝓna. sz tm̄ ois ꝓpō ꝙuertibilis p accns pōt aliter cōuerti vt sit bona ꝓna non aūt sic esset si mutaret qualitas ⁊ maneret quātitas ⁊c. ¶ Ad scōz dicit q p substantiā itelligit vniuersalitas ꝑm viā cōem ⁊ cū. tu arguis q seq ur tūc q ista ēt cōuersio p accidēs. aliqs hō est aial. aial ē aliqs hō. pōt dici negādo. sz est ꝙuersio simpler. qz ꝑticularis ⁊ idefinita equalent. iō sumunt ac si sint eiusdē substantiae. ¶ Scōm viam magistri dicit q p substantiā itelligit suppositio. ⁊ dicit illaz ꝙuersionē eē simplicē: vt ꝑz. sz ad aliā cū tu arguis q ista nō ēt p accidēs nullū aial est ois hō. ⁊ aliqs hō nō ē aial negat imo ē p accns ad ꝓbationē negat q maneat eadem suppositio. qz ly hō in ꝑma supponit ꝓfuse tm̄. i scōa vō determinate. ¶ Ad ꝑmū ꝓtra ꝙuersionē p ꝯtrapositionē. negat illa ꝓna. subiectū in ꝑma nō ē ꝑdicatū i scōa. ⁊ predicatū in ꝑma ē subm̄ in scōa. ergo nō est trāspositio subiecti in ꝑdicatū ⁊ econuerso sz. n. qō erat subm̄ in ꝑma non sit totū ꝑdicatū in scōa. sufficit tm̄ q mutet in locū ꝑdicati. ⁊ silr de predicato dicat. ex quo segtur q aliqua est bōa ꝙuersio in qua nō fit de subiecto ꝑdicatū nec econuerso. vt dicēdo nullus hō ē ois hō nullū ens ois hō est aliqs hō vñ incōueniens nō est addere sed bñ diminuere. ⁊ sz subm̄ nō fiat ꝑdicatū. ⁊ econuerso ⁊c. ¶ Ad scōm cū dicit q si p substantiā itelligamus suppositionē q nō manebit eadē substantias: nego. Ad ꝓbationē cū dicit q remanere eandē suppositionē pōt esse dupliciter: aut eandē suppositionē ꝓpositionis: aut eandē suppositionē terminoꝝ. Dico aūt eādē suppositionē ꝓpositionis: qz si in ꝙuersa repit vna suppositio vel plures: illa vel ille eedē reperiunt i ꝙuertente. Dico aūt terminoꝝ qñ illimet termi supponūt eodē mō in vtraqz. In ꝓposito manet eadē suppositio ꝓpositionis nō termiorū. ⁊ hoc sufficit. Uel clarius ⁊ ad idē redijt. Dicit q manet eadē suppositio extremoꝝ ꝑm denoiationē nō aūt terminoꝝ. De qualitate vero dicit q manet eadē qualitas ꝓpositionis non terminoꝝ. ⁊ hoc sufficit.

¶ Utrū ql̄ibz ꝓpositio possit ꝙuerti simplr vl p accns: aut solū ille designate p illū vsum. Feci simplr ⁊c.

Contra primo arguit q nō ql̄ibet propositio pōt ꝙuerti simplr. qz vniuersalis affirmatiua ⁊ ꝑticularis negatiua nō possunt ꝙuerti simplr. ergo nō quelibet ꝓpositio pōt ꝙuerti simplr: tenet ꝓna ⁊ añs ꝓbat. qz ista vniuersalis: ois hō est aial: si conuerteret simplr ꝙuerteret i illam: oē aial est hō: ⁊ tm̄ ꝙuersa est vera ⁊ conuertens falsa. igit nō ꝙuertit simplr. Silr illa particularis aliqō aial nō est homo: si conuerteretur simplr ꝙuerteret in illā hō non est aial: ⁊ tm̄ ꝙuersa est vera ⁊ conuertens falsa. ergo nō conuertit simpliciter. consequentia tenet: quia de iure conuersionis simplicis est q si conuersa fit vera ⁊ conuertens fit

vera ꝛc. ¶ Scō non quelibet ꝓpositio pōt ꝙuerti per accidens: q; nec particularis affirmatiua nec negatiua similiter indefinita. ergo non ois ꝓpositio pōt conuerti per accidens tz ꝟ ꝓña. ⁊ antecedēs ꝓbatur: q; ista homo ē aial nō cōuertit per accidēs in illā: aial est homo vel aliquod animal est hō: q; est cōuersio simplex: nec in illā: oē animal est homo: q; cōuersa est vera ⁊ ꝙuertens falsa. ¶ De negatiua ꝓsiliter ꝓbatur: q; illa: aliquod aial nō est homo. aut ꝙuerteretur in illam: homo non est aial aut in illam: nihil qō est homo est animal: ⁊ tamen in vtraq; cōuersa ē vera ⁊ ꝙuertens falsa: ergo ꝛc. Fortius arguitur de singulari affirmatiua vel negatiua: cuius oēs termi singulares sunt q; nulla talis pōt cōuerti per accidens: vt ista: ille homo ē sortes: que non potest conuerti per accidens: nisi in istam: sortes est iste hō: que est conuersio simplex. ¶ Siliter de ista negatiua: plato nō est sortes: que ꝙuertitur in illam sortes ꝓ nō est plato: que ēt est cōuersio simplex q; in istis non potest mutari ꝟpositio: cum terminus discretus semper stet discrete. nec pōt mutari singularitas. ¶ Tertio quero quō ꝙuertuntur iste: nullus presbyter fit diaconus. animam meā tedet vite mee: sortis interest legere. platoni placet disputare. marcō delectat audire. tulliō tedet respondere. A cicerone bene fit respondenti. ¶ Quarto quero quo modo ꝙuertuntur iste: album fuit sor. nigrum erit plato album ꝓtingit esse nigrum: album potest esse nigrum: albus desinit esse nigrum. chimera intelligitur: cognosco rosam. ¶ Quinto quero quō conuertuntur iste: necessario deus est creans. necessario deus est: tu es ita fortis sicut aliquis homo: sortes est fortior platone: sortes est fortissimus istorum: tu differs ab omni homine: omnis homo ab oi hoie differt. tm̄ homo est albus: homo tm̄ est albus: omnis homo preter sortem currit: omnis homo iquantum risibilis est animal: immediate ante hoc tu fuisti albus. iam icipit esse omne quod est: formica est totum quod est in mundo. semper erit aliquis homo. ab eterno fuit deus infinit⁹ numerus est finitus. ¶ Sexto quero an propositiones modales tz de sensu composito q̄z de sensu diuiso possint cōuerti. ⁊ si sic quomodo conuertuntur.

Ad hec sunt duo modi rn̄dendi. ¶ Primus modus est cōmunis qui ꝓ quantitatem itelligit vniuersalitatem: particularitatem ꝛc. ⁊ ponit quatuor ꝙclusiones. ¶ Prima cōclusio. Nō omnis propositio alicuius quantitatis potest cōuerti simpliciter. Hanc ꝙclusionem ꝓbat primum argumentum: ⁊ etiam versus ille. Feci simpliciter per quem designatur q; solum vniuersalis negatiua ⁊ particularis affirmatiua cōuertuntur simplr. De singulari affirmatiua de predicato cōmuni: vt dicēdo: sor. est homo: an possit cōuerti simpliciter ꝟm hanc viā est dubiū. Quidā dicunt q; non: ⁊ quidā q; sic: isto modo cōuertendo: iste homo ē sortes: capias qō placet. Singularis etiam negatiua non est conuertibilis simplr: vt sor. non est homo. ¶ Secunda conclusio. Nō omnis ꝟpositio alicuius quantitatis potest per accidēs cōuerti. Hanc conclusionem probat ꝟm argumentum: ⁊ etiā versus ille. Conuertitur Eua per acci. per quem denotatur q; solum vniuersalis negatiua ⁊ vniuersalis affirmatiua conuertuntur per accidens. ¶ Tertia conclusio. Nō omnis ꝟpositio alicuius quantitatis est conuertibilis simpliciter vel per accidens. Hec conclusio patet quia particularis negatiua non est conuertibilis simplr nec per accidens: quare ꝛc. ¶ Quarta cōclusio correlarie sequitur ex istis. ⁊ responsiua ad dubium est q; non quelibet ꝟpositio potest conuerti simplr vel per accidens sed solum ille designate per illum versum. Feci simplr: conuertitur eua per acci. Hec conclusio patet ex dictis. Et ꝟm hanc viam patet rn̄sio ad duo prima argumenta.

Secundus modus respondendi quē de mente Magistri reputo. ponit etiam quatuor conclusiones: intelligens per quantitatē ꝟpositionē. ¶ Prima conclusio. Non ois ꝟpositio alicuius quantitatis pōt ꝙuerti simplr ꝓbat q; particularis negatiua non pōt ꝙuerti simplr. vt illa. aliquod animal nō est homo. nisi dicas q; ꝙuertat in illā nullus hō ē omne aial sed ofiditur q; non sic conuertitur simplr q; non remanet eadē ꝟpositio. ergo non sic conuertitur simplr ꝓña tenet ⁊ añs probatur. q; ly aial in ꝓma stat determinate in secūda vo confuse tm̄ qō ꝓbo q; ista ꝓpō nullus homo est omne animal equiualet illi quilibet hō non est omne aial. q; negatio postposita facit cqpollere ꝓtrario. ⁊ tm̄ in illa vt patet ly aial stat confuse tm̄ ergo ⁊ i alia. ¶ Et si arguis cōtra q; ꝟm magistrū in capitulo illo. s. ꝙ maiori euidentia. Quecunq; duo signa distributiua quoz vnū est affirmatiuum: ⁊ aliud negatiuū cadūt supra eundē terminū faciūt illū stare determinate. ergo dicendo nullus hō est oē aial ly aial stabit determinate. ⁊ sic oēs termi supponunt eodē modo ⁊ sic erit ꝙuersio simplex. ¶ Ad hoc dicit q; magister itelligit qñ illa duo signa imediate cadūt supra aliquē terminum non aūt qñ mediate. vt si diceret non qlibet hō est aial ly hō bñ stat determiate ꝛz nō ē sic in ꝓposito. quare ꝛc. ¶ Scōa ꝙclusio. Non ois ꝟpositio alicui⁹ quātitatis pōt cōuerti per accñs. Hec ꝙclusio ꝓbatur q; singularis que solum est ex termis singularibus non potest sic cōuerti: vt iste homo est sor. iste hō nō est sor. q; nō potest mutari ꝟsuppositio in istis. Si aūt magister videt dicere oppositum huius cōclusionis in aliquo loco vt saltem in logica magna. vbi dicit q; ois ꝟpositio est conuertibilis per accidens. dicatur q; logtur de ꝓpositionibus factis non solum ex termis singularibus. ¶ Tertia conclusio. Ois ꝟpositio alicuius quātitatis est ꝙuertibilis simplr vel p accidēs. ꝓz ꝙclusio. q; si qua est q̄ non possit ꝙuerti simpliciter vt particularis negatiua illa pōt ꝙuerti p accñs. ⁊ si qua est que non possit ꝙuerti p accñs vt singularis de omnib⁹ termis singularibus ille possūt ꝙuerti simpliciter. ergo cōclusio vera. ¶ Quarta ꝙclusio responsiua ad dubiū. Omnis ꝟpositio mundi est conuertibilis simpliciter vel p accidens ꝓbat. q; in quibuscunq; pōt seruari eadē qualitas ⁊ ꝟsuppositio possunt conuerti simpliciter ⁊ in quibuscūq; eadē qualitas ⁊ non ꝟsuppositio possunt conuerti p accñs. ꝛz in omnibus ꝟpositionibus mundi potest seruari eadem qualitas ⁊ ꝟsuppositio. vel eadem qualitas ⁊ non ꝟsuppositio. ergo omnes possunt ꝙuerti simpliciter vel per accñs. ¶ Ad argumēta ergo respondet ꝟm hanc viam. Ad primum dicitur q; vniuersalis affirmatiua potest ꝙuerti simpliciter. vt ista omnis homo est animal ꝙuertit sic tm̄ animal est homo. ⁊ non cōuertitur simpliciter vt dicit arguēdo particularis autem negatiua concedo q; non cōuertitur simpliciter. Ad secundū ꝙcedit q; tam particularis affirmatiua q̄z negatiua ꝙuertit per accidēs. sicut conuertitur in argumēto. ⁊ cum improbas. q; conuersa est vera ⁊ ꝙuertens falsa concedo. ergo non conuertunt per accidēs sic negatur ꝙsequentia. q; sola ꝙuersio simplex est bona cōsequentia ꝟm magistrum. Et si replicares contra has responsiones. q; vniuersalis affirmatiua non conuertit simpliciter ꝟm illum versum. Feci simpliciter ꝛc. nec particularis per accidens. Dicit vt dicit magister q; ponit ille vsus gratia exempli. ¶ Ad tertium cum queritur quomodo iste conuertunt dicit q; ꝙuertunt sicut dicam. Sed aduerte ꝓpus vnum obseruandum q; si vis cōuertere aliquā ꝟpositionem de vbo adiectiuo resoluas prius ipm in verbum substantiuum ⁊ suum participiū. postea facias trāspositionē extremoz. attento hoc q; termi idem significent ⁊ eodem modo facta transpositione sicut ante. ⁊ hoc i cōuersione simplici. Dico q; idem significent. q; si per transpositionem vnius extremi in locum alterius non significarent idem non potes transponere vocaliter ꝛz intelligatur esse transpositum ꝟm intellectum. vt dicendo infinita sunt finita. tu non recte diceres finita sunt infinita. quia ly finita non idem significat cum prius tentum fuerit ſyncathe-

gorematice. ⁊ nunc cathegorematice. sed dices infinita finita sunt: ⁊ sicut ꝙuersa est ṽa ita ꝙuertens. Dicit etiã ⁊ eodem mõ qz ⁊ significet idem ſz nõ eodẽ mõ qz ſi non ſupponit eodẽ mõ non est fcã recte ꝙuerſio. Hoc notato faciliter declaro qũo ille ꝓpoſitiones aſſignate ꝙuertunt. ¶Prima in illã nullus fiens diacon⁹ est p̃sbyter. Scõa in illaz: aliqd qõ tedet vite mee est aia mea. Tertia in illam: aliqd cui⁹ interest legere est ſoz. Quarta in illã: aliqd cui placz di ſputare est plato. Quinta in illã aliqd qõ delectat audire est Marcus. Serta i illã aliqd qõ tedet rñdere est tulli⁹. Septima in illã aliqd a quo bene fit rñdenti est cicero: omnes iſte ꝙuertunt ſic ſimplr. ¶Ad quartũ dicit ꝙ ille conuertunt, ſic. ¶Prima in illã: ſortes aliqñ albũ fuit: vl in iſtã ꝑterit⁹ ſortes est vel fuit albus. ¶Scõa in iſtã: plato aliqñ nigrũ erit: vel in iſtam plato est vel erit nigrũ. Tertia in illam: ꝓtingens eẽ nigrũ est vel ꝓtingit esse albũ. Quarta in illã potens esse nigrũ est vel põt esse album. Quinta in illã definẽs esse nigrum erit vel definit esse albũ. Sexta in iſtã intellectũ ab aliquo est vel est itelligibile esse chimera. Septima in iſtã cognoſcens roſam ſum ego. Et ſz qdã velint vt dicit magiſter in logica magna ꝙ nulla de ṽbo ampliatiuo tã a pte ante q̃z a pte poſt: taz ad poſſe esse q̃z ad non poſſe esse fit ꝓpie ꝙuertibilis non tñ video aliqñ inconueniẽs ꝫ nos. Magiſter. n. tunc ſequitur opionẽ illoz̃: de hoc tñ non est demonſtratio: ſeq̃re qñ plz. ¶Ad qntuz. dicit ꝙ ſic ꝙuertit. ¶Prima in illã: neceſſario aliqd est de⁹ Scõa in illam: de⁹ creans neceſſario est. Tertia in illã: ens ita forte ſicut aliqs hõ es tu. altera in iſtã ens forti⁹ plato ne est ſor. Quarta in iſtã: ens fortiſſimũ iſtoz est ſor. Quinta in iſtam: differẽs ab oi hoie es tu. ſocia in iſtaz differẽs ab oi hoie est hõ. Sexta in illam oẽ album est hõ. ſocia in iſtam. homo tñ alb⁹ ẽ. Septima in iſtã oẽ currens de ſpẽ humana est non ſor. Octaua etiã in illã. tñ aial est homo inc̃ztũ riſibilis. Nona in illaz imediate ante hoc aliqñ album fuiſti tu. Decima in iſtam quod incipit esse oẽ quod est: est vez. qz prima ipliçite ſubordinat̃ huic vez est ꝙ iam incipit esse oẽ quod est. Undecima in iſtam. formica totũ quod est in mundo est. Duodecima in illã semp aliqs hõ erit futurus. Tertiadecia in illam. de⁹ ab eterno fuit. Decimaquarta in illã infinit⁹ numerus finit⁹ est. Et nota ꝙ plures ſpecies ꝙuerſionum ponit magiſter in logica magna ⁊ in qbuſcunq̃z remanet eadẽ ſuppoſitio ſimpler conuerſio est. ſi añt in aliqbus mutat̃. ꝙuerſio ꝑ accidẽs erit. ¶Ad ſextum ſm hanc viaz dicit ꝙ modales de ſenſu cõpoſito ⁊ de ſenſu diuiſo poſſunt ꝙuerti ſimplr ⁊ ꝑ accidẽs. Simplr qdẽ ꝙuertunt̃ qñ fiet de ſubiecto predicatũ ⁊ ecõuerſo manente eadẽ qualitate ⁊ q̃ztitate. i. ſuppoſitione. ¶Per accñs vo qñ mutabit̃ ſuppoſitio. Exẽplũ in modali⁹ de ſenſu cõpoſito. vt neceſſe est oẽm hoiez currere. conuertitur ſimplr in illã. oẽm hoiem currere est neceſſe. ſz ꝑ accidens ꝙuertit̃ in iſtaz. aliquẽ hoiem currere est neceſſe. In illis añt de ſenſu cõpoſito aut totũ dictum est ſubm̃ ⁊ modus predicat̃ aut ecõuerſo. Exemplũ i modalibus de ſenſu diuiſo. vt iſta nullum hominem poſſibile est currere ꝙuertit̃ in illã. nullũ currens poſſibile est eſſe hominem. In iſtis. n. de ſenſu diuiſo. aut ſubiectũ dicti puta accuſatiuus caſus est ſubm̃ ⁊ infinitiuus est predicatum. aut ecõuerſo. modus añt nec est ex pte ſubiecti nec p̃dicati. ſz ſemper iungitur cũ verbo. vt determinet ipſum. est. n. determinatio ipſius ſicut adiectiuuz est determinatio ſubſtantiui. Vel aliter poteſt dici ad ſextum ſm viam cõem diſtinguẽdo ꝓpoſitionem modalem quia quedam est de ſenſu compoſito quedam vero de ſenſu diuiſo. ¶Propoſitiones de ſenſu compoſito non poſſunt conuerti. nec ſimpliciter nec per accidens. qz nullius quantitatis ſunt. poſſunt añt conuerti largius accipiendo conuerſionem q̃z hic per vnam ſpeciem conuerſionis. quia conuerſio preter quantitatem dicitur. que est tranſpoſitio extremoꝝ. cuius alterum extremum caret quantitate logicali. per quam conuerſionem breuiter conuertuntur propoſitiones equiualẽtes facta tranſpoſitione extremoꝝ. quaꝝ nulla est alicuius quãtitatis. vel ſaltem altera. ſicut ꝙuertit̃ vniuerſalis affirmatiua in excluſiuam de termis tranſpoſitis. dicendo. omne currens est homo. tm̃ homo currit. ⁊ ſic ꝙuertunt̃ modales de ſenſu compoſito vt iſta. poſſibile est ſortem currere in iſtam ſortem currere est poſſibile. Et hanc viam ſeqtur magiſter in logica magna. ¶Propoſitiones autem modales de ſenſu diſo ꝙuertunt̃ ſicut ille de ineſſe vt dicit philoſophus in ꝑmo priozum. Vaz vniuerſalis negatiua ⁊ particularis affirmatiua ꝙuertunt̃ ſimplr. vniuerſalis negatiua ⁊ vniuerſalis affirmatiua ꝙuertunt̃ per accidẽs. ⁊ hoc dico de ꝓpoſitionibus de neceſſario ⁊ impoſſibili ⁊ poſſibili vt ordinantur in figura. ¶Propoſitiones vero de poſſibili ꝑt idem est quod contingens cõuertuntur. ſicut iſte de contingenti que per oppoſitas qualitates conuertunt̃. vt exemplis declarabo ⁊ exemplificabo ꝓponam modũ ſicut facit philoſophus licz intelligatur modus mediate. ¶Uniuerſalis negatiua vt neceſſe est nullum b eſſe. conuertitur in vniuerſalem negatiuam. ſ. in illam neceſſe est nullum a eſſe. b. quia ex oppoſito ſecunde infertur oppoſitum ꝑme. quia oppoſitum ſecunde est non neceſſe est nullum a eſſe b. que equiualet huic. poſſibile est aliquod a eſſe b. ad quam ſequitur poſſibile est aliquod b eẽ a. que cõ tradicit ꝓme ꝓpoſitioni. igitur ꝓma conuerſio est bona. ¶Particularis affirmatiua vt neceſſe est quoddam b eſſe a ꝙuertitur in particularem affirmatiuam. ſ. in iſtaz neceſſe est quoddam a eſſe b. qz ex oppoſito ſecunde infertur oppoſitum ꝓme. Oppoſitum enim ſecunde est non neceſſe est quoddam a eſſe b. que equipollet huic. poſſibile est nullum a eſſe b. que conuertitur in hanc poſſibile est nullum b eſſe a que contradicit ꝓme ꝓpoſitioni. Non enim capitur hoc poſſibile ꝓout est idem quod ꝓtingens ſed in ſuo toto ſignificato vt comprehendit neceſſarium ⁊ contingens. ¶Uniuerſalis affirmatiua vt neceſſe est omne b eſſe a: conuertitur per accidens ſic: neceſſe est aliquod a eſſe b. quia ex oppoſito ſecũde infertur oppoſituz ꝓme. Oppoſitum enim ꝓme est non neceſſe est aliquod a eſſe b. que equipollet huic poſſibile est nullum a eſſe b que conuertitur in hanc poſſibile est nullum a eſſe b. que contradicit ꝓme oppoſitiõi. ¶Propoſitiones vero de impoſſibili ⁊ poſſibili in ſuo ſignificato conuertunt̃ in eodem modo ſicut ille de neceſſario iõ gratia breuitatis relinquo. ¶Propoſitiones vero de contingenti ⁊ de poſſibili ꝑt poſſibile conuertitur cum contingenti oppoſito modo conuertuntur ad illas de ineſſe. qz in illis de ineſſe de ſubiecto fit predicatum ⁊ econuerſo. ⁊ ſemper remanet eadem qualitas. licet non ſemper maneat eadem quantitas. ¶In iſtis vero quod fit ſubiectũ vel predicatuz remanet eodem modo ⁊ mutatur qualitas. Ratio hui⁹ est. quia vt dictum est illa est bona conuerſio in qua ſicut est veritas in ꝓpoſitione conuerſa. ita est in conuertente. ſi autem de ſubiecto fieret predicatum ⁊ maneret eadem qualitas. non inueniretur in omni materia vera. immo in aliqua eſſet antecedens verum ⁊ conſequens falſum. verbi gratia contingit nullum hominem eſſe album. illa est vera. quia hoc contingere poteſt. ſi autem conuertatur ſic. contingit nullum hominem eſſe album. hec est falſa. ponitur enim ꝙ ſor. ſit modo albus nunquã poterit contingere ſortem non eſſe hominem. fit autem conuerſio in diuerſa qualitate. Nam cum contingens ſit tripler. ſ. natuz rarum ⁊ ad vtrunlibet vt contingit hominem eſſe album vt in pluribus vt contingit hominem habere duos pedes vt in paucioribus vt contingit hominem eſſe monachum ad vtrunlibet dicitur illud quod a tot poteſt remoueri ꝙ poteſt in eſſe. ⁊ ſic negatiua ⁊ affirmatiua ſimul ṽe ſunt. cõtingens vt in pluribus non conuertitur. incontingens vt in pluribus ſed in cõtingens vt in paucioribus. vnde iſta contingit nullum hominem eſſe cecum. conuertitur in il-

lam:contingit omnem hominem esse cecum. ℔rima est contingens in pluribus.secunda in paucioribus. Eodem mō ꝓtingēs in paucioribus ꝙuertitur in ꝓtingens vt i plu ribus. ℳā si ꝓtingit in plurib⁹ deficit i pauciorib⁹. ⁊ si cō tingit in pauciorib⁹ deficit in plurib⁹ hoc ample vide pri mo prior. ℳax conuersionum simplex est vniuersalio:qz vliter si ꝙuersa sit vera ⁊ conuertens.

¶ Utruz quelibet ꝙuersio sit bona ꝓña.

c ℴntra Aliqua est ꝙuersio simpler q̄ non est bona ꝓña:ergo nō q̄ libet ꝙuersio est bona ꝓña:tz ꝓña:añs ꝓbatur: qz ista ē ꝙuersio simpler:nullū aial est ois homo:ergo ali quis homo nō est aial:qz est trāspositio subiecti in ꝑdica tū ⁊ ecōuerso manente eadē qualitate:qz vtraqz est nega tiua:⁊ q̄ztitate.i.suppositiō:qz termi eodē mō supponūt ī vtraqz:qz ly aial in vtraqz stat distributiue vt pz:⁊ ly hō stat determinate. Jn scōa pz in prima ꝓbat ꝑ magistrum in cap'o. ꝑ maiori euidentia di.qz q̄ñ duo signa distributi ua quoz vnum est affirmatiuū ⁊ aliud negatiuum cadūt supra eundē terminū faciūt stare determinate:ꝛ hoc ē ita: ergo ⁊c.⁊ tñ añs est vez vt pz ⁊ ꝓñs falsum. Silr arguit ō illa nullus hō est ois hō:ergo hō non est aliqs hō: qz ista est ꝙuersio simpler vt supior:⁊ tñ añs est vez ⁊ ꝓñs falsuz: ergo ⁊c. ¶ Scōo sic. Aliqua est ꝙuersio ꝑ accidens q̄ nō est bona ꝓña:ergo non ois ꝙuersio est bona ꝓña:tenet ꝓña añs ꝓbatur:qz ista est ꝙuersio per accns omnis hō est aial: ergo oē aial est hō:vt pz per diffinitionē ꝙuersionis per ac cidens:qz est trāspositio subiecti in predicatum ⁊ econuer so manente eadē qualitate:sed mutata q̄ztitate.i.suppositione.⁊ tñ nō est bona ꝓña.qz añs est vez ⁊ ꝓñs falsuz: Si militer non vz illa ꝓña:aliqō animal non est hō:ergo nul lus hō est aial.qz añs est vez ⁊ ꝓñs falsuz:⁊ tñ est cōuersio ꝑ accns:vt pz ꝑ eiꝰ diffinitionem:quare ⁊c. ¶ Tertio sic. Aliqua est ꝙuersio ꝑ ꝓtrapositionem que non est bona cō sequētia:ergo ⁊c.ꝓsequētia nota:añs ꝓbatur. ℔rimo sic: qz illa ꝓña nō valet:aliqua rosa non est substantia:ergo ali qua non substantia non est non rosa:⁊ tamen est cōuersio per ꝓtrapositionem:vt pz ꝑ diffinitionem eius:ergo ⁊c. cō sequentia nota cū minori.maiorꝓbat:qz añs est verū posi to q̄ nulla rosa sit:⁊ tamen ꝓsequens est falsum:qz contra dictoriū est verum.ſ.omnis non substantia ēst non rosa: qz predicatur superius de inferiori affirmatiue. ¶ Secū do:qz ista ꝓsequntia nō valet:chimera non est animal: ergo aliquod non animal non est non chimera:⁊ tamen est con uersio per contrapositionem:ergo ⁊c.ꝓña nota cum mino ri per diffinitionem eius maiorꝓbatur. quia antecedens est verum vt pz:⁊ cōsequens falsum:qz contradictoriū est verum.ſ.omne nō aial est nō chimera. ¶ Tertio sic. Jsta ꝓsequentia non valet:aliquis homo nō est albus:ergo ali quod non album non est non homo:⁊ tamē nō est conuer sio ꝑ ꝓtrapositionē:ergo ⁊c.ꝓsequentia nota cum mino ri:maiorꝓbatur:qz posito q̄ nullus hō sit: añs est verum vt patet:⁊ tamen cōsequens est falsum:qz cōtradictoriū est vez.ſ.oē non albū est non hō. ¶ Quarto sic. ista ꝓse quētia non valet.ois substātia non est ens.ergo oē nō ens non est non substātia.⁊ tñ est ꝙuersio ꝑ ꝓtrapositionez.er go ⁊c.ꝓña nota cum minori.maiorꝓbat.qz añs est vez vt patz.⁊ ꝓñs falsum qz ad ꝓñs segtur.ergo oē non ens est a tertio adiacēte ad scōm adiacens.qō tñ est falsū. ¶ Qui to qz ista ꝓña non valet.hō albus non est aial.ergo quod dam non aial non est non homo albus.⁊ tñ est ꝙuersio ꝑ contrapositionē.ergo ⁊c. consequētia nota cū minori.ma iorꝓbat qz añs est vez.posito q̄ nullus hō sit albus.⁊ cō sequēs falsuz.cū ℨdictoriū sit vez.quare ⁊c.

Ad hec sunt duo modi respondendi. Unus ē ma gistri qui vult q̄ non quelibet ꝙuersio sit bona ꝓsequētia.sed solū ꝙuersio simplex vliter est bona cō sequētia. ꝙuersio aūt ꝑ accidēs ⁊ ꝑ ꝓtrapositionē non vl iter est bona ꝓña.qz stat ꝙuersaz esse verā ⁊ ꝙuertentē falsā vt pbāt duo vltia argumēta.⁊ hāc opionē tenendo restat respōdere ad ꝑmū argumētū. ¶ Ad primū ergo dicitur negādo añs.ad ꝓbationē negat maior.ſ.q̄ illa sit ꝙuersio simpler.ſ.nullū aial est ois hō ergo aliqs hō non est aial. ⁊ ad ꝓbationē dicit q̄ non remanet eadē quātitas.i.sup positio in vtraqz.qz ly hō in prima stat confuse tñ in secū da vo determiate.q̄ in scōa stet determinate pz.⁊ q̄ in pri ma stet ꝓfuse tñ ꝓbat.qz illa nullū aial est ois hō.equalet huic oē aial nō est ois homo.vbi ly hō stat ꝓfuse tñ.⁊ ad ꝓbationē cum dicis ꝑm magistruz qñ duo signa distribu tiua ⁊c.dicit q̄ magister intelligit qñ cadūt imediate qua liter non ē hic. ¶ Et ad aliud ꝓsimiliter dicitur q̄ nō est ꝙuersio simplex ꝓpter eandē cām. ¶ Alius modus ē com munior qui vult q̄ quelibet bona ꝙuersio sit bona ꝓsequn tia.⁊ ꝓbat vliter de ꝙuersione simplici.⁊ ꝑ accidēs ⁊ ꝑ con trapositionem ꝑ hoc principium. Qz er opposito ꝓñis se quit oppositū añtis.ideo ꝓña ē bona. Et huius opiniōis vidēt fuisse Boetius in tractatu de syllogismis cathegori cis q̄ loquens de ꝙuersione ꝓpositionum dicit. Conuertun tur aūt ille vt dictū est quotiēs cōmutatis terminis simul vere sunt vel false. Jnsup dicit q̄ vniuersalis affirmatiua ⁊ particularis negatiua non ꝙuertunt sibijpsis simpliciter qz stat vnā esse veram ⁊ aliam falsam. Similiter particu laris affirmatiua ⁊ particularis negatiua non ꝙuertuntur per accidens. ꝓpter illō idem. Ecce q̄ manifeste vult Boe tius q̄ omnis ꝙuersio sit bona ꝓsequentia. Et hanc opio nem tenēdo quam non reputo inferiorē opione magistri cū ei videant assentire viri doctissimi. vt Boetius ⁊ plu res alij.restat rñdere ad oia argumēta. ꝑintelligēdo q̄ ꝑ q̄ztitatem hec opinio non itelligit suppositionē.ſz vlitatē. particularitatē ⁊c. ¶ Ad ꝑmum ergo negat antecedens ad ꝓbatōez negat maior.ſ.q̄ ista sit ꝙuersio simpler. ⁊ ad ꝓbationē dicit q̄ non manet eadē q̄ztitas.qz prima ē vni uersalis.ſ.nullū aial est ois hō ⁊ scōa est particularis ali quis hō non est aial. Et ꝓsilr ad aliud respōdef. ¶ Ad se cūdū negat antecedēs ad ꝓbationē negat maior. qz non mutat q̄ztitas.cū vtraqz sit vlis.ſz illa ois hō est aial ꝙuer tit sic.aliqō animal est hō.⁊ tunc a conuersa ad ꝙuertentē ē optima ꝓsequētia. ¶ Ad aliud negat minor.ſ.q̄ illa sit ꝙuersio ꝑ accidēs.qz particularis negatiua nō pōt ꝙuerti ꝑ accidēs.solum.n.designate ꝑ illum vlum ꝙuertunt per accidēs.ſ.Eua ꝑ acci. ¶ Et si dicit q̄ cōpetit sibi diffini tio ꝙuersionis ꝑ accidēs.qz ē transpositio subiecti in ꝑdi catum ⁊ econuerso manēte eadē qualitate ſz mutata quā titate. ¶ Ad intellectū tuū dicit q̄ nō est debita trāspositio qualiter intelligit in diffinitione illa.quare ⁊c. Ad tertium ꝑ ista opinione defendēda duos modos respōdē di sum imaginatus.quoꝝ primus facilior est.secūdus vo subtilior. ℔rimus premittit qs terminus ē infinitabilis in proposito.⁊ dicit q̄ due ꝓditiones requiruntur. ℔ri ma q̄ vnā naturam q̄ exist̄at ponat que posſz negari ꝑ ne gationē additam. Jdeo ly chimera non est terminus infi nitabilis in proposito.ly rosa non ē terminus infinitabi lis in proposito.si nulla rosa sit ly homo non est terminus infinitabilis in proposito.si nullus homo sit.ly homo al bus non ē terminus infinitabilis in proposito si nullus ho mo albus sit. ¶ Secunda conditio q̄ terminus infinita tus infinitas naturas derelinquat.ꝓpter hanc termin⁹ transcēdēs.puta ly ens non ē infinitabilis.quia negatio addita sibi negat omnē naturam.ita q̄ nullam derelingt Et ꝓpter hoc ꝑz responsio ad omnia argumenta. quia nulla illarum propositionum est conuertibilis per cōtra positionem illis casibus stantibus. Et si contra primam conditionem arguis sic'. quia posito q̄ nullus homo sit ego quero a te an ly non homo sit terminus finitus vl in finitus.ex quo omnis terminus est finitus vel infinitus. Et non potes dicere finitus vt patet ꝑ diffinitionē termi ni finiti.ergo ē terminus infinitus contra te. Cōfirmatur q̄:ly homo ē terminus finitus in tali casu.ergo addita ne

gatione erit ifinitus. itē primo pihermenias vbi agitur de termino finito ꝛ ifinito. hec conditio non ponitur ab aliquo doctore. bene enim posuit ꝙ terminus ifinitus negat vnam naturam. ſz non ponunt que exiſtat. ¶Propter hec argumenta hic modus ſuſpectus eſt. ¶Poteſt tamē defendi ꝛ ad argumēta reſpondetur ꝙ aliud eſt querere abſolute de termino finito ꝛ ifinito. ꝛ aliud eſt querere in ꝓpoſito. ſecundum ꝙ ex ipſis terminis finitis vel ifinitis poteſt fieri conuerſio per contrapoſitionem. Abſolute. n. conceꝺo ꝙ non homo eſt terminus ifinitus. in ꝓpoſito tamē non eſt. i. non eſt talis ifinitus ſm quē poſſit fieri conuerſio ꝙ contrapoſitionem. Et ad confirmationem ſimiliter ꝛ ad auctoritatem aliorum ſilr ꝙ loquuntur abſolute ꝛ non in ꝓpoſito. Sub alijs tamē vbis poteſt dici idem. ſ. ꝙ ſubiecto manēte ꝓpoſitio conuertibilis eſt per contrapoſitionem: aliter non: ideſt ſi ſubiectuꝫ ſupponat pro aliquo exiſtēte. ¶Alius modus reſpondēdi ſubtilior ꝛ magis cōformis Boetio: cum ſit extractus ex dictis eius hinc ide: premittit duo. ¶Primum ꝙ ſm Boetium in primo pihermenias vbi agitur de termino ifinito. Terminus ifinitus poteſt vere affirmari tam de eo quod non ē q̄ꝫ de eo quod ē. Unde ſicut illa eſt vera: aſinus ē non homo. ita illa chimera eſt non homo. ꝛ non valet a tertio adiacente ad ſecūdum. ergo chimera eſt. ꝙ terminus ifinitus eſt diſtractiuꝰ cum tam de non ente q̄ꝫ de ente verificabilis ſit. ꝛ iſta ꝓpoſitio: chimera eſt non homo: ſimplr conuertitur in illaz non homo ē chimera: ergo quēadmodum talis terminus ifinitus poteſt vere affirmari tam de non ente q̄ꝫ de ente: ita econtra de termino ifinito poteſt vere affirmari tam nō ens q̄ꝫ ens. ¶Secundo premittit de mente Boetium in ſyllogiſmis cathegoricis caplo de conuerſione ꝙ cōtrapoſitionem ꝙ illa ꝓpoſitio quoddam non animal non eſt homo: ſignificat ꝙ quedam res que animal nō ē homo eſt ſiue quoddam non animal homo eſt. Cuius ratio ē. ꝙ ſecundum ipſum in primo pihermenias ſicut ex affirmatiua de predicato ifinito ſequitur negatiua de predicato finito: ita econtra. Unde ſicut valet ſortes ē non homo: ergo ſortes non eſt homo: ita econtra. Iſta ergo ꝓpoſitio quoddam non animal non ē non homo: equiualet illi: quoddam non animal ē homo. Et ſi contra primum p̄miſſum arguatur. ꝙ dicit Boetius in primo pihermenias ꝙ terminus ifinitus ē qui vnam naturam deſtruit ꝛ infinitas derelinquit. ergo non poteſt affirmari vē de nō ente. Dicitur ꝙ terminus infinitus dicit duo principaliter primo negationem nature. ſecundario vero poſitionem alterius: indeterminate tamen. ꝛ ſic quo ad principale logē Boetius in ꝓpoſito noſtro: quo autem ad totale ſimul loquitur in parte in qua allegas ipſum. ꝛ ſic patet ꝙ non contradicit ſibijpſi. ¶His premiſſis ad primum dicitur negando ꝙ iſta conſequētia non valeat aliqua roſa non ē ſubſtantia ergo aliqua non ſubſtantia non eſt non roſa: ꝛ cum probas quia antecedens eſt verum ꝛ conſequens falſum. poſito caſu nego ꝙ conſequēs ſit falſum. immo ē verum. ꝙ: egpollet iſti. aliqua non ſubſtantia ē roſa. p̄ ſecundum p̄ſuppoſitum. Et ꝙ iſta ſit vera in caſu probatur: ꝙ ſequitur aliqua roſa non eſt ſubſtantia ergo aliqua roſa eſt non ſubſtantia. tunc vltra. ergo aliqua non ſubſtantia eſt roſa per conuerſionē ſimplicem. Et cum dicis ꝙ cōtradictorium eſt verum. nego. immo eſt falſum. quia ſeqt̄. omnis non ſubſtantia eſt non roſa. ergo omnis non ſubſtātia non ē roſa. tum vltra ergo nulla non ſubſtantia eſt roſa. illa eſt falſa. quia contradicit illi vere aliqua non ſubſtantia ē roſa. Et ſi arguis contra. quia ſuperius predicatur de iferiori affirmatiue hic omnis non ſubſtantia ē nō roſa. ergo eſt vā. Dicitur negando conſequentiam loquēdo de iſtis ꝓpoſitionibus prioriſtice prout ly ē dicit eē exiſtere. quia iſta eſt falſa in caſu magiſtri. omnis roſa ē ſubſtantia. vbi etiam ſupius p̄dicatur de iferiori affirmatiue. Et conſimiliter patet reſpōſio ad alia. ¶Ad quartum tamē dici pōt ꝙ non ē conuertibilis per contrapoſitionem ſta ꝓpoſitio ꝙ ly ens non pōt infinitari. quoniam addita negatione nullam naturam derelinqt.

¶Utr̄ diffō propoſitionis hypothetice ſit bene data.

c ¶Contra copulatiua ꝛ diſiunctiua non ſunt hypothetice. ꝛ tamē q̄libet illarū hz plures cathegoricas p̄iunctas p notam copulatōis. ꝛ diſiunctionis. ergo diffinitio mala. conſequentia tz cum minori. quia tunc alicui competeret diffō cui non competit diffinitum. maior probatur. quia hypothetica dicitur quaſi ſuppoſitiua. ſz nulla harum ē ſuppoſitiua. quia quelibet harz ſimplr enunciat ꝛ non cum ſuppoſitione: quare ꝛc. Cōfirmatur quia ſole conditionales ſunt hypothetice. ergo non copulatiua ꝛ diſiunctiua. conſequentia tenet: ꝛ antecedēs probatur per Boetium in tractatu ſuo de ſyllogiſmis hypotheticis circa p̄ncipium dicentē. ¶Propoſitio vo omnis aut cathegorica eſt que predicatiua dicitur: aut hypothetica que conditionalis vocatur. Item pz ab eodem in primo topicorū ſuorum dicente. Conditionalium propoſitionū quas greci hypotheticas vocant partes ſunt ſimplices: propoſitiones. quarum que prius ē dicit antecedens. que poſterius dicitur conſequens in qbus locis patet ꝙ vult ſolum hypotheticas eſſe conditionales. ¶Secundo ſic. Si antichriſtus eſſet albus antichriſtus eſſet coloratus. hec ē propoſitio hypothetica. ꝛ tamē non ſunt coniuncte plures cathegorice ergo ꝛc. cōſequentia nota cū maiori quia eſt conditionalis. minor probatur. quia partes eius non ſunt cathegorice. quia propoſitio cathegorica eſt indicatiua. ille autem non ſunt indicatiue. ergo non ſunt cathegorice ꝛc. ¶Tertio ſic. iſta eſt hypothetica. ois hō currit. ſed tu es homo. ergo tu curris. ꝛ tamen non coniunguntur plures cathegorice p̄ aliquam dictarum notarum. ergo ꝛc. conſequentia tz cum maiori. quia eſt ſyllogiſmus. ergo eſt propoſitio vel cathegorica. vel hypothetica. non cathegorica ergo hypothetica. minor probatur. quia non eſt nota conditionis. copulationis. ꝛ diſiunctionis. ſi dicis eſt nota rōnis ly ergo que equalet note conditionis. Contra illa nota ergo non coniungit plures cathegoricas. ſed vnam cathegoricam cum vna hypothetica. quia antecedens ē vna hypothetica ꝛ conſequens vna cathegorica. deinde ſunt plures note. ꝙ copulationis ꝛ rationis. ergo non magis debet dici rationalis q̄ꝫ copulatiua. ſed nō poteſt ſimul ꝛ ſemel eſſe vtraq̄z. ergo nulla eſt ꝛc. ¶Quarto iſte ſūt hypothetice. ꝙ tu curris tu moueris ſilr cuz tu curris tu moueris ſimiliter vbi tu curris tu moueris. ꝛ tamen non coniunguntur plures cathegorice per aliquam notarum dictarum. ergo ꝛc. conſequentia nota cum minori. maior p̄batur quia quelibet illarum eſt propoſitio. ergo cathegorica vel hypothetica nō cathegorica quia cathegorica habet ſubiectum predicatum ꝛ copulam principales partes ſui qualiter non habent ille. ergo eſt hypothetica. Confirmatur quia iſta eſt hypothetica. cum homo eſt animal eſt ꝛ tamē non ſunt p̄iuncte plures cathegorice per aliquā dictarum notarum vt patet ergo ꝛc.

Ad primum dicunt q̄dam ꝙ ꝓpō pōt dici hypothetica dupl̄r. Uno modo ſcōm etymologiam vocabuli. ¶Alio modo ſecundum communem vſum loquendi. ¶Primo modo ſola cōditionalis eſt hypothetica. quia ſola eſt ſuppoſitiua. Secundo modo tam copulatiua ꝛ diſiunctiua q̄ꝫ conditiōalis eſt hypothetica. ꝛ per hoc etiam patet ad confirmationem. ¶Uel aliter dicatur ꝙ multotiens aliud eſt a quo nomen iponitur ad ſignificandum. ꝛ aliud eſt illud quod ſignificat vt pz a lapide q iponitur ad ſignificādum a leſione pedis. ſignificat tamē aliud q̄ꝫ leſionē. Ita hoc nomen hypothetica iponitur ad ſignificandum a conditionali ſiue ſuppoſitiua ꝓpōne. aliud tñ ſignificat. ꝙ non ſolum cōditionalē ſz copulatiuā ꝛ diſiunctiuam. principalius tñ ſi

gnificat conditionalem q̃z aliã spẽm cum ab illa sit deno
minatio.ꝛ sic ꝓz ad argumẽtum ꝛ ad ꝓfirmationẽ. ¶Ad
scõm dicitur q̃ per cathegoricas hic intelligimus tã vas
cathegoricas q̃z que habent moduz cathegoricaꝝ. ¶Ds
positio autem habet modum cathegoricarum quando hz
subiectum predicatum ꝛ copulaz ꝑncipales partes sui: q̃z
uis non sit vera cathegorica.vt in argumento arguit qua
re ꝛc. ¶Ad tertium dicitur sicut ibi. ¶Ad replicã nega
tur q̃ illa nota ꝓiungat plures cathegoricas.ꝛ cum dicis
ꝓiungit vnam cathegoricam cum vna hypothetica.cõce
do:ergo non ꝓiungit plures cathegoricas.nego consequẽ
tiam.hz.n.non ꝓiungat duas cathegoricas precise.sufficit
q̃ coniungat plures cathegoricas vel sint due vel plures
nõ curo. Et cũ tu arguis vlterius q̃ sunt plures note.s.co
pulationis ꝛ rationis:concedo:ergo non magis debet di
ci rationalis q̃z copulatiua.nego consequentiam:imo di
citur rõnalis q: ꝑncipalis nota est nota rõnis. Vel potes
dicere q̃ semper distinguenda ẽ ꝓpositio in qua plures no
te sunt:vel velis q̃ prima sit principalis vel secunda.ꝛ re
spondetur ꝓsequenter absolute tamen vna ꝑncipalis est.
¶Ad quartum negaꝯ maioꝛ.Ad ꝓbationem nego q̃ nõ
sint cathegorice. Et cũ tu arguis q: ꝑncipales partes eaꝝ
non sunt subiectum p̃dicatũ ꝛ copula.respondeꝯ q̃ princi
pales partes sunt subiectum predicatum ꝛ copula. q: ille
orationes sunt vt subiectũ p̃dicatũ ꝛ copula.Oñ ergo ꝑn
cipales partes propositionis sunt ꝓpositiones:que nõ sũt
vt subiectum predicatum ꝛ copula illius ꝓpositionis: tũc
ꝓpositio est hypothetica.hz si tales ꝓpositiones sunt vt sub
iectum predicatum ꝛ copula illius tunc est cathegorica.ꝛ
sic est in ꝓposito:q: dicendo q: tu curris tu moueris.subie
ctũ est q: tu curris:p̃dicatuz est tu moueris.q: equalet hu
ic q̃ tu curris est causa q̃ tu moueris facta resolutione il
lius note.q: in hoc est causa.ꝛ ita dicatur de alijs. ¶Ad
confirmationẽ dicitur q̃ illa equalet cõditionali ꝑm Boe
tium in tractatu de syllogismis hypotheticis. ¶Vel po
tes dicere q̃ est vna temporalis.ꝛ ꝓsequenter est cathego
rica non hypothetica.

¶Vltꝝ diffõ conditionalis cũ spẽbus sit bene data.

Contra diffõnẽ cõditionalis arguit sic.
Ista est cõditionalis si antichri
stus esset albus:antichristus eẽt coloꝛatus: ꝛ
tamẽ non ꝓiunguntur plures cathegorice:q:
nulla illarum est indicatiua ergo ꝛc. ¶Secundo contra
affirmatiuã ꝛ negatiuam arguitur ꝓbando q̃ conditiona
lis nõ est negatiua quando nota conditionis negaꝯ ꝓpo
nendo negationem toti conditionali:sic dicendo: nõ si sor
tes currit sor.mouetur.ꝛ arguitur ex fundamento auctoꝛ
is modoꝝ significandi:quia aduerbium est determia
tiuum solum verbi vel participij: ergo non potest negare
notam cõditiõis.s.ly si:q: illa est coniũctio.q̃ si forte dici
tur negãdo totam ꝓditionalẽ neganẽ duo verba.ꝛ sic non
est cõtra naturam aduerbij.cõtra illud nihil est. q: negaꝛ
re conditionalem non est negare antecedẽs nec conseq̃ns
sed illationem. Sicut cum dicitur:non si tu es homo tu
sedes.non negatur te esse hominem:nec negatur te sedere
sed solum negat illatio idest consecutio ꝓsequentis ex ante
cedente. ¶Tertio ꝓtra veritatem ꝛ falsitatem arguit sic
argumento magistri. Aliqua est cõditionalis ṽa cuius cõ
tradictoꝛium ꝓsequentis stat cum antecedente.ergo diffõ
falsa.consequentia tenet.antecedens ꝓbatur.q: hec cõ
ditionalis est vera ꝛ affirmatiua:nisi tu es animal tu non
es homo.vt patet ꝛ antecedens est verum tu es animal.ꝛ
consequens falsum tu non es homo.ergo ꝛc. ¶Quarto
contra possibilitatem ꝛ impossibilitatem : contingentiam
ꝛ necessitatem arguit sic ꝓbando q̃ non quelibet conditio
nalis possibilis est vera ꝛ necessaria. Nam iste sunt ꝓditio
nales possibiles ꝑm Ventisbex in tractatu de relatiuis.
Aliqua propõ est.ꝛ si illa sciatur a te illa est possibilis:ali
qua propositio est ꝛ si illa est vera tu es asin?: aliquod ani
mal est.ꝛ si illud est rudibile tu nõ es bõ.ꝛ tñ nulla talis ẽ
necessaria vt ipsemet dicit loco allegato.ergo ꝛc. ¶Con
firmatur:omne verum est possibile ꝛ non econtra.ergo ali
quid est possibile quod non est ver ergo.aliqua ꝓditiona
lis est possibilis que non est vera.

Ad hec breuiter respõdetur. Ad primum dicit q̃
diffinitio conditionalis sic intelligit. Cõ
ditionalis est illa in qua ꝓiunguñ plures cathegorice vel
se habentes ꝑ modum cathegoricarum. Ad cõ in propoſi
to dico q̃ illa conditionali assignata ꝓiunguntur plures
orationes se habentes per modum cathegoricarũ. ¶Ad
scõm dicit q̃ sicut contradictoꝛium copulatiue potest assi
gnari dupliꝛ.s.negatiue ꝑ negationem ꝓcedentem:ꝛ affir
matiue ꝑ disiunctiuam affirmatiuam factam de partibus
contradicentibus copulatiue:ꝛ sic dicendum est de disiun
ctiua. Ita ad propositum dicendum est de conditionali ꝛ
rationali q̃ dupliꝛ potest sibi assignari contradictoꝛium.
¶Primo affirmatiue per aduersatiuam affirmatiuam fa
ctam siue compositam ex asite ꝛ opposito consequentis.
¶Secundo per negationem ꝓcedentem verbi gratia: cõ
tradictoꝛium huius conditionalis:si tu curris tu volas.ẽ
hec aduersatiua licet tu curris stat te non volare:ꝛ etiã po
test assignari ꝑ negationem ꝓcedentem sic non si tu curris
tu volas. ¶Ad argumentum ergo i contrarium respõdet
dupliꝛ. ¶Paulus pergulensis dubio secundo. ¶Primo di
cit q̃ ly non:non est aduerbium sed aggregatũ ex ly nõ ꝛ
ly ergo equalet vni aduersatiue.s.ad ly q̃z uis:sicut in co
pulatiua negatiua tantum valet ly non quantum ly vl.ꝛ
econtra tñ vz ly non q̃ztum ly vel ꝛ.hz ergo ꝓponatur ne
gatio toti ꝓsequentie:tamen intelligitur coniuncta cum ly
ergo.ꝛ i mente est vnus actus aduersatiuus cui subordinã
tur ille due voces.ꝛ ita dicatur de ꝓditiõali. Vel aliter di
cit ipse potest dici secundum veterem doctrinam q̃ ex oĩ
propositione segtur suum dictum fore verum. Nam segt̃
homo ẽ asinus.ergo hoc ẽ verum q̃ homo ẽ asinus. Ita
possumus dicere q̃ vbi negatio ꝓponitur itelligitur hoc
complexum non ẽ ita.vel non ẽ verum.vel nõ hoc ẽ. Ideo
tantum ẽ dicere:non si tu curris tu volas.quantum si di
ceremus non ẽ ita:vel non ẽ verum vel non ẽ sic.vel nõ se
gtur:si tu curris tu volas.ita q̃ intelligatur aliquod vbũ
negatum ab aduerbio ꝓcedente:sicut dicitur affir matiue:
si tu curris tu moueris iplicite est dicere segtur si tu curris
tu moueris ꝛ ita dicatur de consequentia. ¶Quantum
iste responsiones valeant tuo iudicio reliquo. Si enim re
ceponderabis frivole sunt. ¶Prima enim negat q̃ ly nõ
sit aduerbium ꝛ male. Secunda dicit q̃ intelligitur vnuz
verbum negatum per negationem:vt nõ ita est q̃ si tu cur
ris tu volas:sequitur q̃ est cathegorica:aut si est hypothe
tica non sit negatiua. Ideo aliter dicerem q̃ ad hoc vt ꝓ
positio sit negatiua regritur vt negatio neget illud quod ẽ
formale i ea.sed sicut verbum est forma in cathegorica.ita
nota ꝓiungens cathegoricas ẽ forma i hypothetica. ideo
regritur vt negatio neget notam. Et ad argumẽtum nego
q̃ aduerbium determinet solum verbum vel participium.
Nam dicẽdo sortẽ currere est non possibile:ita ẽ negati
ua ꝛ tamẽ negatur modus q̃ non est verbum nec particip
ium. ¶Si tamẽ grammatici dicant hoc:nolo negare au
ctoritatem grammaticoꝝ sed dico q̃ habet intelligi cũ
grano salis sic videlicet q̃ um verbum sit illud quod ꝑn
cipaliter importat compositionem.q: siue per se siue cum
alio sumãt semper hoc facit:ideo ꝑncipaliter habet nega
tio determinare verbum.ex consequenti tamẽ potest ẽter
minare quodcunq̃ importat compositionem.hz cum ta
les note ꝓiungentes cathegoricas importent compositio
nem:iõ negatio potest determinare illas.quare ꝛc. ¶Ad
tertium dicit magister q̃ regule date de veritate ꝛ falsita
te ꝓditionalium respiciunt solum ꝓdictionalez denomina
tam a ly si:non autem idifferenter omnem ꝓditionalez.q:
non ꝓditionalem denomiatam a ly nisi.quare ꝛc. Vel ali

ter tenēdo q itelligitur de vtraq negatur q oppositū cō
sequentis stet cum añte. Nam añs non est:tu es animal:ꝫ
hoc totum tu non es aial.quod patet resoluendo ly nisi i
si non.ꝛ tunc oppositum consequentis.ſ.tu es homo:non
stat cum añte.ſ.tu non es animal. ¶Ad quartum respon
det Mentisber loco allegato q quelibet illarum est condi
tionalis possibilis.non tamen est necessaria.ꝛ facit argu
mentum contra se sic:Quelibet conditionalis possibilis ē
bona consequentia:quelibet bona consequentia est necessa
ria ergo a ꝑmo ad vltimum seqtur quelibet conditionalis
possibilis est necessaria. ¶Respondet q nulla talis con
ditionalis in terminis relatiuis vbi terminus relatiuus se
qtur imediate notam conditionis est consequentia hmōi
sunt omnes iste conditionales proposite:ꝛ ideo nulla illa
rum est consequentia qꝛ nec habet añs nec consequens.
¶Relatiuum.n.cum ad aliud referatur non est añs ad
illud ad quod refertur ꝛ ideo tales conditionales sunt ve
re vel falſe:possibiles vel ipossibiles sicut alie propositōes
cathegorice particulares vel idefinite. Vel aliter possum⁹
respondere ꝛ melius q ille propositiones non sunt condi
tionales sed sunt copulatiue.qꝛ i eis nota copulationis co
pulat partes ꝑncipales:ꝑmam cathegoricam cum condi
tionali ꝛ est ꝑncipalis nota. Nota autem conditionis nō
copulat ꝑncipales partes:sed partes vnius ꝑncipalis par
tis vt patet ituenti. ¶Ad confirmationem concedo q nō
oē possibile est verum. ¶Et cum ifers vlterius. ergo nō
ois conditionalis possibilis est vera nego ꝓntiaz.qꝛ argui
tur a superiori ad̄ suum iferius negatione postposita. ac si
arguaf:nō oē aial currit.ergo non ois homo currit.
¶Vltrum diffinitio copulatiue cum speciebus suis sit be
ne data.

c ¶Ontra diffōnem copulatie arguit sic.
Ista est copulatiua ois homo
est risibilis ꝛ econtra:ꝛ tamen non cōiungun
tur plures cathegorice.ergo ꝛc.ꝓsequētia no
ta cum maiori.minor probatur.qꝛ ly econuerso non est ca
thegorica cum ibi non sit subiectum predicatum ꝛ copula
ꝑncipales ptes sui. ¶Cōfirmat.qꝛ ista est copulatiua: si
tu esses homo ꝛ tu esses aial.ꝛ tñ non ꝓiungunt plures ca
thegorice hic:qꝛ nulla illaꝝ est idicatiua quare ꝛc. ¶Se
cūdo cōtra affirmatiuā ꝛ negatiuā arguit vt supra argue
batur cōtra conditionalem:quia negatio cum sit aduerbi
um nō habet determiare nisi verbū:ꝛ consequēter non po
test determiare illam notam ꝛc. ¶Tertio ꝓtra veritatem
ꝛ falsitatem arguitur argumento magistri sic ista copulati
ua est vera:aliquod aial est ꝛ si tu es illō tu es asinus.ꝛ ta
men vna pars ꝑncipalis est falsa.ergo diffinitio mala cō
sequentia tꝫ.maior.ꝓbatur ꝙ resoluētes sic.hoc est demon
strando brunellum.ꝛ si tu es illud tu es asinus ꝛ hoc ē ali
quod aial.ergo aliquod aial est ꝛ si tu es illud tu es asin⁹.
cum resoluētes vere sint ꝛ ipsa resoluta est vera.mior ꝑnci
palis probaf.ſ.q vna pars istius copulatiue.est falsa. qꝛ
secunda est falsa:cum non videatur significare aliud nisi si
tu es aial tu es asinus.ꝫ hec est falsa ergo illa si tu es illō
tu es asinus. ¶Confirmatur.qꝛ ista copulatiua est falsa:
aliqd est ꝛ quodlibet est illud. Sili illa:nihil est ꝛ quodli
bet ē illud.ꝛ tamē quelibet pars est va.ergo ꝛc. tꝫ ꝓsequē
tia cum maiori. qꝛ ꝑma significat quod aliqd est. ꝛ illud
est quodlibet.secunda significat q aliquid est ꝛ illud ē ni
hil.minor probatur:qꝛ ꝑma est necessaria:ꝛ secunda ēvna
vniuersalis cuius quelibet singularis quam nata est hēre
est vera ꝛ nulla alteri repugnat.igitur quelibet pars ē va.
¶Quarto contra possibilitatem ꝛ ipossibilitatem arguī
tur argumento magistri: Ista copulatiua est impossibilis.
Omnis homo currit.tu es homo ꝛ tu non curris.ꝛ tamē
quelibet pars est possibilis ꝛ alteri compossibilis ergo dif
finitio mala.consequentia tꝫ maior probatur.qꝛ ex duab⁹
ꝑmis partibus seqtur contradictorium tertie partis i da
rij.ergo est impossibilis mior probatur.qꝛ quelibet illarū
ē possibilis.ꝛ quecunqꝫ illaꝝ duaꝝ sumanf sunt compos
sibiles.ergo ꝛc. ¶Confirmatur.qꝛ ista copulatiua ē pos
sibilis:deus ē ꝛ antichꝛistus est homo:vt pꝫ. Et scōa pars
impossibilis probatur qꝛ ly homo supponit solum pro ꝑ
sentibus hoibus.sed est ipossibile q antichꝛistus sit hō q
est.qꝛ facio istam ꝓntiā:antichꝛistus ē homo q ē.ꝛ isti sūt
omnes hoies.ergo antichꝛistus ē iste homo:vel antichꝛi
stus ē iste homo.ꝛ sic de alijs. Ista ꝓntia ē bona.qꝛ ly de
scendere sub illo termio homo disiunctiue ꝛ consequens ē
impossibile.ergo ꝛ añs.ꝙ decimam regulam Strodi ꝛ nō
est impossibile pro secunda parte.ergo pro ꝑma. ¶Qui
to contra necessitatē ꝛ ꝓtingētiam arguit argumēto magi
stri. Ista copulatiua ē necessaria.nō nullus deus ē ꝛ tu es
homo.ꝛ tamē secunda pars ē contingēs.sed tu es homo
ergo ꝛc. ¶Confirmatur qꝛ aliqua ē copulatiua que non
est necessaria nec contingens.vt ista tu curris ꝛ tu volas.
ergo diuisio insufficiens.

Ad hec breuiter respōdetur.Ad ꝑmū dicitur q
diffinitio copulatiue itelligit in qua cō
iunguntur plures cathegorice explicite vel implicite.ꝛ sic
ly econuerso ē vna cathegorica implicite ꝛ hꝫ subiectum
predicatum ꝛ copulam implicite.ꝛ seqtur q aliqua cathe
gorica affirmatiua.potest fieri negatiua sine additiōe alicu
ius ad ipsam.ꝛ siue remotione alicuius ad ipsam . ꝛ sine
transpositione terminorum vt ly ecōuerso vbi ꝓcedit ꝑus
illa.omnis homo est risibilis.deide loco illius ponas illā.
nullus homo est risibilis. ¶Ad confirmationem dicitur
q in diffōne subitelligitur.vel se habētes per modum ca
thegoricarum.vt est hic. Ego autem verius puto dicere il
lam non eē copulatiuam.qꝛ non ē propositio cum non si
gnificet verum vel falsum.illa.n.non quietat itellectum.
¶Ad secundum dicitur sicut ad secundum argumētum
precedētis questionis vide ibi. ¶Ad tertiū dicitur q ista
copulatiua est vera ꝛ secūda pars ē vera sicut prima.ꝛ cuꝫ
tu dicis qꝛ scōa pars significat si tu es aial tu es asinus.ne
gatur Unde loco relatiui non hꝫ ponere antecedēs nisi ser
uetur eadem suppositio.sed dicendo aliquod animal ē ꝛ si
tu es illud tu es asinus.ly illud stat determinate.sed si di
cis si tu es animal ly animal stat confuse tantum . ideo se
cunda pars non significat assertiue illud quod dicis . sed
significat q es aliqd animal si tu es asinus.ꝛ hoc est verꝫ.
qꝛ hoc si tu es demonstrando asinum.tu es asinus.ꝛ hoc
ē aliquod aial.ergo ꝛc. ¶Ad confirmationem respōdet
Mentisber q quelibꝫ singularis ē vera in tractatu de rela
tiuis negando istas copulatiuas. Et ad probationem cuꝫ
arguitur q quelibet singularis ē vera cum ꝑma parte di
cit q illius vniuersalis affirmative q̄ꝫ quelibet singu
laris per se accepta sit vera cum ꝑma parte copulatiue.ſ.
aliqd ē.tamen si simul sumantur nulla ē vera cum eadem
nisi ꝑma. Et econtra dicit de vniuersali negatiua.videlicꝫ
q quelibꝫ erit vera ꝓter vltimam ex suis singularib⁹ cuꝫ
ꝑma parte si simul sumantur. ¶Ad quartum dicit magi
ster q ille regule sunt date de copulatiua facta tantum ex
duabus partibus cuiusmodi non ē illa assignata.ꝛ si vis
regulam itelligere vniuersaliter debes dicere q ad possibi
litatem regritur q quelibet pars sit possibil'ꝛ nulla alteri
vl'alijs sit incompossibil'.modo licet in proposito vna nō
sit incompossibil'alteri.tamen vna est incompossibil'alijs
nam tertia est incompossibilis duabus ꝑmis. ¶Vl' bre
uius dic q ad possibilitatem requiritur q quelibet pars
principal'sit possibilis ꝛ vna pars principalis sit incōpos
sibilis alteri.modo quelibet copulatiuā habet tantum du
as partes principales.licet plures sint partiales . In pro
posito vna pars principal'non est compossibilis alteri. iō
non ē possibilis ista copulatiua . ¶Ad confirmationem
dicitur q ista est possibil'.ꝛ cum dicis secūda pars ē ipos
sibil'.negatur. ¶Ad probationem cum dicitur ly homo
supponit tātum pro presentibus.ꝫ ipossibile ē q antichꝛi
stus sit homo q est.negatur imo est possibile q antichꝛist⁹

sit homo qui est. & cum tu facis consequentiam descendendo sub illo termio homo. & isti sunt omnes homines. ergo antichristus est iste homo consequentia est bona. concedo. & consequens est impossibile. concedo. ergo antecedens est impossibile. concedo & cum tu dicis non pro secunda parte. ergo pro ꝑma parte nego consequentiam. qz ꝫ quelibz pars antecedentis sit possibilis: tamen vna est icompossibilis alteri. Nõ. n. stãt simul i veritate q̃ antichristus sit homo. & isti sunt omnes homines demonstrando existentes. Et si arguis contra. antichristus est homo q est. & nõ sunt nisi isti homines: demonstrando presentes. ergo antichristus ẽ hic vel hic: concedo consequentiam. sed antecedens pro prima parte est falsum. ꝫ sit possibile. qz dato q̃ nõ sint nisi isti homines demonstrando existentes adhuc est possibile qz antichristus sit vnus homo existens q nec sit ille nec ille. ¶ Ad qntum dicitur q̃ regula itelligit de copulatiua affirmatiua & non negatiua. ¶ Ad confirmationem concedo consequentiam & consequens qz copulatiua nõ sufficienter diuiditur per necessarium & contingens cũ aliqua sit impossibilis.

¶ Utrum diffõ disiunctiue cũ speciebus sit bene data.

Contra diffõnem disiunctiue arguitur sic. Nota disiunctiõis disiungit ideſt separat ea iter que cadit: ergo nõ ꝯiungit ea: consequentia ꝫ & antecedens probatur. qz proprium note disunctõis est disiungere. ¶ Ad hoc forte diceres vt dicit Donatus q̃ nota disiunctionis coniungit voces disiungit tamen sensum ideſt significatus & non iconuenit quod vnum & idem ꝯiungat & disiungat respectu diuersorum. Contra hoc arguitur & adduco rõnẽ auctoris modorum significandi: qui iprobat Donatum q̃ talis est. Coniunctio coniungit illa cum qbus per se construitur. sed coniunctio non solum construitur cuz vocib⁹: sed ẽt construitur cum dictionibus ideſt aggregato ex voce & significato & modo significandi: ergo coniunctio disiũctiua dictiõnes coniungit ideſt voces & significata siue voces per significata coniungit. ¶ Secundo cõtra affirmatiuam & negatiuam venit argumentum factum ꝯtra alias ſpẽs hypothetica: ꝫ specialr tamen arguitur sic. Ista est negatiua: tu non es homo vel tu non es asinus. & tamen nota disiunctionis nõ negatur: ergo ꝛc. consequentia nota cũ minori. maior probatur. qz facio istam ꝯsequentiam. nõ tu es homo & tu es asinus: ergo tu non es homo vel tu nõ es asinus: ꝯsequentia est bona: qz equalet huic cum contradictorium copulatiue affirmatiue detur duobus modis aut per negationẽ precedentem: aut per disiunctiuam factam de partibus oppositis copulatiue: & añs est pure negatiuũ qz est vna copulatiua negatiua: ergo ꝯñs ẽ pure negatiuũ ꝫ consequentia ꝑ vndecimam regulam Strodi que dicit ¶ Si aliqua consequentia est bona & añs est pure negatiuum. ergo consequẽs est pure negatiuum. ¶ Tertio contra veritatem & falsitatem sic arguitur argumẽto magistri. Disiunctiua illa ẽ falsa. Omnes hoies sunt asini vel homines & asini sunt asini. & tamen vna pars ẽ vera ergo ꝛc. consequentia nota: maior probatur qz quelibet pars ꝓncipalis est falsa. ꝑma homines sunt asini. Secunda hoies & asini sunt asini. minor probatur qz quelibet illarum est vera omnes hoies sunt asini vel homines & asini sunt asini. ergo ꝛc. Confirmatur qz disiunctiua que habet ambas partes veras ẽ falsa vt illa: tu es homo vel tu es asal. ergo regule falſe: consequentia tenet antecedens probatur sic. Illa oratio ẽ falsa que significat sicut non ẽ: sed ista designata ẽ huiusmodi. ergo ꝛc. consequentia nota cum maiori per philosophum i predicamento substantie dicentem q̃ ex eo q̃ res ẽ vel non ẽ oratio dicitur vera vel falsa. minor probatur qz ista disiunctiua significat significata vocuz quas cõiungit esse separabilia & non sunt separata: ergo significat sicut non ẽ. Confirmatur auctoritate Boetij di. coniũctio disiunctiua ea iter que cadit simul eẽ nõ ꝓmittit. ¶ Quarto contra possibilitatem & arguitur argumento magistri. Ista disiunctiua ẽ impossibilis contigenter tu es vel tu nõ es. suppoño qz aduerbium determiet totum. & tamẽ quelibet eius pars ẽ possibilis. ergo ꝛc. consequentia tenet. ¶ Prima pars antecedentis probatur qz suum cõtradictorium ẽ necessarium. ſ. necessario tu es vel tu non es. Secũda pars patet qz quelibet illarum ẽ possibilis tu es vel tu non es. ¶ Confirmatur qz ista ẽ possibilis ſm magistruz i exemplificando: homo ẽ asinus vel antichristus ẽ: & tamẽ nulla pars ẽ possibilis. de ꝑma manifestum ẽ de secunda probatur vt in qõne precedẽti. qz tunc esset possibile q̃ antichristus esset aliqd quod ẽ. sed impossibile ẽ q̃ antichristus sit aliqd quod ẽ. qz si ista ẽ possibilis antichristus est aliqd quod ẽ. & ista sunt omnia que sunt. ergo possibile est q̃ antichristus sit hoc vel hoc quod ẽ ꝛc. quod ẽ impossibile. ¶ Quinto contra ꝯtingentiam & necessitatem arguitur sic argumento magistri. Ista ẽ necessaria antichristus non ẽ albus vel antichristus ẽ coloratus: & tamen quelibz pars ẽ contingens & nulla alteri repugnat. ergo ꝛc. consequentia nota cum minori: maior probatur quia contradictorium est impossibile. ſ. antichristus est albus & antichristus non est coloratus.

Ad hec breuiter respondetur. ¶ Ad primum dicit auctor modoz significandi q̃ coniunctio disiũctiua ꝯiungit voces & significata eo q̃ semper extrema coniungit: vidit tamen ea respectu tertij. Unde cum dicitur: sortes vel plato currit. illa coniunctio vel: ꝯiungit simul illa duo extrema. ſ. sortem & platonem. & tamen disiungit ea respectu tertij q̃ ẽ currit. & sic de alijs: ꝫ ergo qualiter ꝯiũgit & qualiter disiungit. ¶ Saluãdo Donatum rñderur q̃ Donatus itelligit q̃ ꝯiunctio disiunctiua ꝯiungit solũ voces respectu tertij. disiũgit significata. Un de iprobatio quam facit auctori modoz significãdi ẽ eius declaratio. ¶ Ad secũdum dicatur vt supra. Ad cõfirmationem negatur maior ad ꝑbationẽ cum tu facis illam cõsequentiã: ꝯcedo. & cũ dicis añs ẽ pure negatiuum. ergo & ꝯñs: negaſ hec ꝯña. Unde hec regula tenet solum i cathegoricis i qbus affirmatiua ponit aliquid in esse & negatiua non: i hypotheticis autem non. ¶ Ad tertiuz negatur q̃ aliqua pars ꝓncipalis sit vera. sed bene aliqua pars nõ ꝓncipalis ẽ vera. vnde vna pars principalis est que precedit notam disiunctionis. & altera pars ꝓncipalis ẽ que sequitur notam disiunctionis. Ad cõfirmationem negatur antecedens ad probationem nego minorem. ſ. q̃ talis disiunctiua tu es homo vel tu es animal significet sicut non ẽ. & ad probationem significat significata esse separabilia & nõ sunt separata. ergo ꝛc. negatur q̃ significet significata esse separabilia sed bene per modum separatiõis significat illa ¶ Uel aliter dicatur quot itelligitur i disiunctiua ꝓpria. que autem sit illa vide i sũmulis. ¶ Ad quartum dicitur q̃ itelligitur de disiunctiua: affirmatiua hypothetice pro banda. non autem cathegorice qualiter ẽ in proposito: eo q̃ quelibet illarum contingenter tu es vel tu non es. necessario rex ſedet vel nullus rex ſedet ẽ exponibilr probanda sicut ꝯtingenter tu es: necessario deus ẽ. ¶ Ad confirmationem dicitur vt supra. ¶ Ad qntum dicitur q̃ ille due particule non sufficiunt sed altera regitur. ſ. contradicto ria partium non repugnent qualr nõ ẽ in ꝓpposito. ideo argumentum non ẽ contra regulam.

¶ Utrum predicabile ꝓprie sumptum diuidatur in quinqz tantum.

Contra arguit̃ q̃ non sunt nisi quatuor qz predicatum & ꝑdicabile idẽz sunt: ꝫ tñ quatuor sũt ꝑdicata ꝑ philosophũ primo topicorum. ſ. genus: diffinitio: proprium & accidẽs ergo tantũ quatuor sunt predicabilia. ¶ Item gen⁹ & accidẽs idẽ sunt. qz color ẽ genus & accidẽs: ergo re

manent tantū quattuor. ¶ Item species ⁊ proprium ides sunt qz risibile est idem cū homie. qz si non esset spēs in p̄dicamēto qualitatis. ⁊ haberet aliquod ꝓpriū ⁊ illud proprium aliud ꝓpriū ⁊ sic esset ꝓcessus in infinitū qō nō est dicēdū. ergo tātū quatuor sunt. ¶ Itē predicamēta sūt decē ⁊ quodlibet est predicabile ergo predicabilia sunt decem. ḡ nō tantū qnqz. ¶ Hec q̄tuor sunt argumēta cōmunia. ¶ Secdo p̄cipaliter sic. predicabile ⁊ vniuersale idem sunt. sed plura qnqz sunt vniuersalia. ergo plura quinqz sunt p̄dicabilia. cōsequentia nota cū maiori: minor ꝓbat qz singularia sunt infinita ḡ ⁊ vniuersalia tz ꝑna: qz quot modis dicit vnū oppositorū tot modis dicit ⁊ reliquū: p phūm p̄mo topicoꝝ. sed singulare ⁊ vniuersale sunt opposita: ergo quot modis dicitur singulare tot modis dicitur vniuersale. ¶ Tertio sic. Indiuiduū est vniuersale qz p̄dicat de plurib⁹ ⁊ nō est aliquod istoꝝ qnqz: ergo sūt plura qnqz. Et si dicis q indiuiduū p̄t accipi dupl̄r. s. p eo qō denoiat ⁊ pro eo qō significat. ¶ Primo modo nō p̄dicatur de plurib⁹. Secūdo modo sic. ꝙtra adhuc habeo intentū q capiēdo pro eo qō significat p̄dicatur de pluribus vniuoce: ga vez est dicere hoc indiuiduum est indiuiduū ⁊ hoc indiuiduū est indiuiduū: ⁊ ita de alijs ⁊ nullus istoꝝ qnqz est: quia maxime esset species sed hoc nō qz oppositū nō p̄dicat de opposito sed hec intentio indiuiduū sunt intentiones oppositе: ergo vna nō p̄dicatur de alia: ergo indiuiduū nō est spēs. ¶ Quarto sic p̄dicari in qd facit duo vniuersalia: qz aliud p̄dicat de pluribus differentibus specie vt genus. aliud vo de pluribus differētibus numero vt spēs: sic p̄dicari in quale essentiale faciet duo vniuersalia: qz vnuz erit qō predicat de plurib⁹ differentibus specie de qua assignat prima diffinitio a ¶ Porphirio qō predicat de plurib⁹ differentib⁹ specie ⁊ aliud erit qō predicabit de pluribus differentib⁹ numero solū: ⁊ illud erit differentia conuertibilis. ⁊ sic erunt ser vniuersalia: ⁊ si negas similitudinē: da ergo rōnem diuersitatis quare p̄dicari in quid p hoc qō diuidit in predicari de plurib⁹ differentib⁹ specie ⁊ predicari de pluribus differentib⁹ numero faciat duo vniuersalia distincta. predicari vero ⁊ quale essentiale p hoc qō dicit simil̄ nō facit duo vniuersalia qz nō sufficit negare si ꝓter qd sit falsa nō ostēditur: vt dicit phūs octauo topi. ¶ Quinto mō chimera est vniuersale ⁊ nō est aliqō istoꝝ. qnqz ergo sūt plura q̄z qnqz: ꝑna nota cum maiori: qz est terminꝰ vniuocus cus: p̄dicabilis de pluribus ⁊c. ⁊ minor ꝓbat. s. q non sit aliquod istoꝝ qnqz. qz vniuersale cōmunius istis qnque diffinitur sic ab Alberto in p̄dicabilibus. Uniuersale ē natura simplex sua simplicitate cōmunicabilis pluribus: sed chimera nō est huiusmodi: ergo ⁊ ¶ Sexto vniuersale qō est cōe istis qnqz est vl̄e qz predicat de istis qnqz p̄m eādē rōnem qz p̄m istam terminus vniuocus predicabilis de plurib⁹ ⁊ tamē non est aliqō istoꝝ qnqz qz tunc esset magis cōmune respectu sui ipsi⁹ ⁊ respectu alioꝝ vt patet intelligenti ergo ⁊c.

Ad hec breuiter respondet. ¶ Ad primū dicit q phūs loqtur solum de p̄dicatis q̄stis in problematibus scibilib⁹: sicut est genus: diffinitio: ꝓprium ⁊ accidēs. ¶ Porphirius aūt generalius loqtur sed dices quare phūs nō posuit in p̄mo topicoꝝ differentiā pro p̄dicato. dicendū est q cū predicatio differentie sit substantialis ⁊ in plus se habeat sicut genus. ideo ipsam differentiam non posuit diuersam a genere: qz cū sit generalis cuz genere ordinanda est vt dicit phūs ibidem. ¶ Ad scōm dicitur q idem non est genus ⁊ accūs respectu eiusdē. ideo genus ⁊ accūs distinguūtur formal̄r. ¶ Ad tertiū dicitur q risibile nō est idē cū hoie: ⁊ tz risibile sit in p̄dicamento qualitatis nego q habeat ꝓpriū. tz. n. vniuersaliter queli-bet spēs predicamēti substātie habeat aliqō ꝓpriū. non tñ quelibet spēs accūtis. ¶ Ad quartū dicitur q oia predicamenta cōtinent sub vno vniuersali. s. sub genere. Uñ dico q tantū sunt qnqz intētiones scōde vniuersales nō coīcidentes in denoiatōe. s. genus spēs differētia: ꝓpriū ⁊ accidens. ¶ Ad scōm p̄cipale negat minor: ad ꝓbationē negatur hec cōsequētia. singularia sunt infinita ḡ vniuersalia ⁊ ad ꝓbatōem cū dicitur quot modis dicit vnū oppositorū tot modis dicit reliquū. dicit Strodus in p̄dicabilib⁹ q̄ habet itelligi sic q̄ quot sunt significata vnius oppositi tot sūt significata alteri⁹. si p̄m oēm significationem opponūtur nō aūt quot suppositа. iō nō ē ad ꝓpositū auctoritas. Uel clari⁹ dicit q phūs vult q si vnū oppositorū dicit multipl̄r. i. equoce. ⁊ aliud mō argumētū nō ē ad ꝓpositū. ⁊ hoc exp̄sse dicit phūs in textu vide ipsum: ⁊ inducit phūs hoc est in ꝓrijs ⁊ in p̄dictorijs ⁊ in oppositis p̄uatiue. ¶ Ad tertiū dicit sicut ibi. Ad replicā cōcedo q indiuiduū pro eo qō significat est vl̄e: qz est spēs. Et cum dicis. Oppositū nō p̄dicat de opposito. dicit q hec intētio opposita spēs nō p̄dicat de illa intētiōe opposita in diuiduū vt quid sed vt modus. vñ indiuiduuz ⁊ spēs vt qd sunt opposita ⁊ vt modi. si aūt vnū accipiat vt quid ⁊ aliō vt modus non opponūtur. ¶ Rāsio Scoti. Uel aliter ⁊ clarius ⁊ p̄m Scotū dicitur q illa intentio secūda indiuiduū ꝓparata ad singularia que denominat vt puta sortez ⁊ platonē opponit isti intentioni spēs ⁊ sic nō est spēs. cōparata aūt ad illas intentiones iecūdas de ḡbus p̄dicatur in qd: vt hoc indiuiduū: illud indiuiduū nō opponit spēi: ⁊ sic est spēs. ¶ Ad quartū dicitur negando similitudinē Et cū dicit. da ergo instantiam fi̊militudinis. dicit q hec ē: qz p̄dicari in qd nō facit duo vniuersalia p hoc q aliud p̄dicet de plurib⁹ differētib⁹ specie. aliud vero de plurib⁹ differentib⁹ numero: sed p hoc q vnū dicit gditatē totam indiuidui vt spēs. aliud vo partē vt genus: sed p̄dicari in quale essentiale nō pōt diuidi sic vt vnum dicat totaz gditatem ⁊ alter partē: qz nulla differentia dicit totā gditatē sed quelibet dicit partē qz differentia nō includit actu genus cuius signū est qz genus nō predicatur de differentia quarto meta. ¶ Ad quintum dicit Adaro in suis passibus q ly chimera nō ē p̄dicabile nisi p̄m qd. sicut vnitas entis diminuti nō est nisi p̄m qd. ⁊ p cōsequēs nec p̄dicatio eius nisi p̄m qd. ac si diceret q q̄dam dicitur esse ipēs vera q̄dā ficta. ly chimera est spēs ficta. non aūt ꝙa vt p bat argumētū. Uel aliter pōt dici negādo maiorē. s. q ly chimera sit vniuersale. ⁊ ad ꝓbationē negat q sit terminꝰ vniuocus ex quo nō significat aliquā vnā naturā veram sed solū fictā. ¶ Ad sextū dicit Scotus q vniuersale qō est cōe ad ista est genus ad istas qnqz intētiones. ⁊ iō p̄dicatur in qd de illis est tñ genus predicatiōe denominatiua vt qd. ergo predicat de illis. recipit aūt predicationē generis vt modi. Uel aliter p̄m viā cōmunē negat q ly vniuersale sit vniuersale. qz est analegū. predicatur enim p prius ō genere ⁊ per posterius de alijs.

¶ Utrū diffinitio generis sit bene data.

Contra primā particulā arguit argumēto magistri sic. Corp⁹ animatū ē genus. ⁊ tñ nō ē terminꝰ vniuocus. ergo diffinitio mala. cōsequētia nota cū maiori minor ꝓbatur qz terminus vniuocus est terminꝰ simplex plura significās p̄m candē rōnem. sed ly corpus aiatū nō est terminus simplex. ḡ ⁊c. ¶ Cōfirmat qz ly corpus est genus ad corruptibile ⁊ incorruptibile ⁊ tamen nō predicatur de illis vniuoce. qz nihil est vniuocum corruptibili ⁊ incorruptibili p̄m cōmenta. in de ꝥba orbis. Item animal est genus ⁊ tamē est terminus equiuocus p̄m philosophū in capitulo de equiuocis di. animal est equiuocū ad aial vez ⁊ ad aial pictū. quare ⁊c. ¶ Secundo arguit q genus nō predicat in qd. qz nihil predicat in quid de aliquo de quo predicat denoiatiue. sed aliquod genus predicat denoiatiue de specie. ergo aliqō genus nō predicatur in quid de specie: ꝑna nota cuz maiori minor ꝓbat qz quātitas p̄dicat denoiatiue ō linea: superficie: corpe qz quelibet

ista⁹ est vera: linea est quanta. supficies est quãta: corpus est quãtum. ¶ Tertio arguit᷑ q᷑ nõ p̃dicatur de plurib⁹ differentib⁹ specie: q᷑ genus põt saluari in vna specie: ergo nõ p̃dicaꝛ nisi de illa cõsequẽtia nota antecedẽs ꝓbatur: q᷑ in quocũq; saluaꝛ diffinitio alicuius ⁊ ipsum diffinitũ põt saluari: sed diffinitio aialis põt saluari in solo homie existente si nõ essent aialia: ergo aial potest saluari in solo homine. ¶ Confirmatur p philosophũ primo posteriorum in capitulo de erroꝛibus circa vniuersale di. q᷑ si sit vniuersale aliquod qõ nõ habeat nisi vnã spẽm ⁊ demonstretur passio de illa specie tãq; õ illo vniuersali erit erroꝛ ergo videtur philosophus velle q᷑ possit dari genus sub quo nõ sit nisi vna species. ¶ Quita ꝓtra totã diffinitionem arguitur. Unius rei vna diffinitio sexto topicoꝛ: sed est diffinitio generis assignata a ꝟporphirio. s. genus est illud cui supponit᷑ species: g̃ ista non erit eius diffinitio. ¶ Cõfirmat᷑ q᷑ diffinitio dꝫ dari p priora ⁊ notioꝛa sexto topicoꝛ: sꝫ ista nõ est p priora: q᷑ p̃dicari est ꝓpriũ cuiuslibꝫ vniuersalis: vt dicit ꝟporphir⁹ in cõitatibus. silr spẽs ñ est prioꝛ nec notioꝛ genere: q᷑ correlatiua sunt simul vera ⁊ simul nota: ⁊ spẽs ponit᷑ hic in diffinitione: quare ⁊c.

Ad hec respondetur. Ad primũ dicit magister q᷑ ly corpus aiatum non est genus sed viuũ capiendo viuum pro viuente composito ex materia ⁊ forma: ⁊ si dicas ꝟporphirius posuit corpus animatum esse genus dicitur q᷑ caruit termino simplici. Ad confirmationem dicit Gratiadeus in predicabilibus q᷑ genus ꝫ physicum predicatur equiuoce: secundum vero logicum vniuoce. Cuius ratio est: q᷑ cum physicus sit artifex realis illud predicatur vniuoce secunduꝫ ipsum quod predicatur secundũ rem ⁊ naturam vnam. Illud autem predicatur equiuoce quod �means diuersas naturas predicatur. cũ modo genus p̃dicatur nõ �means naturã vnam: ergo p̃dicaꝫ equoce. Ideo phũs dicit septimo physicoꝛ q᷑ in genere latẽt equiuocationes. Logicus aũt cũ sit artifex rõnis dicit ea vniuoce predicari que ꝫm vnum cõceptum rõnis predicãtur de pluribus. genus aũt ꝫm vnum cõceptum rõnis p̃dicatur de cunctis suis spẽbus: ideo vniuoce dicit᷑ predicari. Uel aliter dicitur negãdo minoꝛẽ. s. q᷑ ly corpus nõ predicetur vniuoce. Et ad ꝓbationem cũ dicitur nihil est vniuocũ corruptibili ⁊ incorruptibili ꝫm cõmentatoꝛem. dicitur q᷑ cõmentatoꝛ nõ vult p hoc corpus nõ esse vniuocum corruptibili ⁊ incorruptibili: sed q᷑ datis duobus coꝛporibus qb⁹ aliquid est vniuocũ. ex alia parte datis alijs duobus coꝛporibus quoꝝ vnũ sit corruptibile ⁊ aliud incorruptibile. quibus etiam aliquid sit vniuocũ magis cõueniunt illa duo corruptibilia q̃ꝫ alia duo quoꝝ vnus est corruptibile ⁊ aliud incorruptibile. Ad illud de aiali dicit᷑ q᷑ ly animal est terminus vniuoc⁹ ⁊ equiuocus ad alind ⁊ ad aliud cõparatũ. ꝟNam si ad hoiem ⁊ ad asinũ cõparetur ẽ terminus vniuocus. si vo ad hoiez viuũ ⁊ ad hoiez pictũ ẽ termin⁹ equiuocus, cũ aũt genus sumatur in cõparatione ad species est vniuocus respectu illaꝝ ⁊ nõ equocus. ꝫ respectu alioꝝ possit esse equiuocus. ¶ Ad secũ dũ principale negatur minoꝛ ad ꝓbationem cũ dicitur q᷑ quãtitas predicaꝫ de nominatiue de specieb⁹. Dicitur q᷑ aliquid p̃dicari denominatiue põt esse duplr. s. stricte ⁊ large vel ꝓprie ⁊ cõiter. Stricte siue ꝓprie illud dicitur denominatiue qõ est concretũ accidentale predicans de aliquo accidentaliter sicut album de homine. Large vero ⁊ communiter omne cõcretũ accidentale põt dici predicari denominatiue. Ad ꝓpositũ ergo dico q᷑ quãtitas nõ predicatur ꝓprie denominatiue de aliqua sua specie sed bene large q᷑ dicẽdo linea est quãta: ista est falsa si intelligaꝫ q᷑ ly linea sit habens quãtitatẽ tanq̃ꝫ accidẽs: si aũt intelligit᷑ q᷑ sine a sit habens partes integrales est vera. ¶ Ad tertiuꝫ nego cõsequẽtiam qcqd sit de illo antecedente. ꝟNam dato adhuc q᷑ genus saluareꝫ in vna specie adhuc est predicabile de plurib⁹ specieb⁹: q᷑ p̃dicabile dicit aptitudinez: ꝫ nõ actu p̃dicetur sicut spẽs est p̃dicabilis de pluribus indiuiduis dato q᷑ nõ sint plura indiuidua. ¶ Ad cõfirmatõem pz silr. ¶ Ad quartũ dicit᷑ q᷑ vnius rei vno modo ꝓsiderate vna est diffinitio: sed ⁊ iuersimode põt eẽ plures. ꝟporphir⁹ ꝓsiderauit genus in prima diffinitione in ordine ad spẽm ꝓut spẽs subijcit᷑ ei. in secũda vero diffinitione genus in ordine ad spẽm ꝓut genus p̃dicaꝫ de illa. Ad ꝓfirmationẽ dicit᷑ q᷑ phũs loqtur de diffinitione ꝓprie dicta. Ista aũt est descriptio que tamẽ est per notioꝛa quia species vt terminus ad quem notioꝛ est genere vt termino a quoꝛ predicabile quod est ꝓprium generis est etiam notius genere quare ⁊c.

¶ Utrũ diffinitio speciei sit bene data.

Contra primã particulam arguit᷑ sic. s. q᷑ spẽs nõ sit terminus vniuocus ⁊ arguitur sic: Sicut genus se habet ad spẽm ita spẽs ad indiuiduũ. sed genus non predicaꝫ omnino vniuoce de suis spẽbus q᷑ ꝫm phũm septimo physicoꝛ. In genere latent equocationes. ergo nec spẽs p̃dicaꝫ vniuoce de indiuiduis. ¶ Scõo cõtra secũdam particulam non suprem⁹ arguitur argumento magistri. Quia hec particula ponitur vt differat species a genere generalissimo: q᷑ substantia est terminus vniuoc⁹ nõ suprem⁹: vt ꝓbabo: ⁊ tamen est genus generalissimũ ergo ⁊c. consequentia nota cum minoꝛi. maioꝛ ꝓbatur: quia aliquis est terminus supra ipsam: vtputa ens. ergo nõ est suprem⁹. Confirmatur q᷑ aut diffinitio magistri est superflua: aut diffinitio ꝟporphirij est diminuta. q᷑ ꝟporphirius non posuit ly suprem⁹. ꝫ dixit. Species est que p̃dicatur de pluribus. differentibus nomero. ¶ Tertio: illa particula de pluribus differentibus numero est superflua. ergo diffinitio mala. consequentia tenet. antecedens ꝓbatur sic: illa particula ponitur frustra per quam diffinitum non differt ab aliquo a quo non differat per particulas precedentes. sed ista est huiusmodi. ergo ⁊c. consequentia nota cum maioꝛi ⁊ minoꝛ patet de se. ¶ Confirmatur quia sine illa particula diffinitio adhuc conuertitur cum diffinito. ergo frustra ponitur. consequentia tenet. antecedens ꝓbatur. quia omnis terminus vniuocus non suprem⁹ predicabilis in quid est species ⁊ econuerso. ergo ⁊c. ¶ Quarto sic: quandocunq; diffinitur vnum relatiuum ⁊ in diffinitione eius non ponitur correlatiuum diffinitio est male data. sed hic diffinitur vnum relatiuum scilicet species ⁊ non ponitur in eius diffinitione correlatiuum scilicet genus ergo diffinitio eius est male data. consequentia nota cum minoꝛi. maioꝛ est de mente philosophi sexto topicoꝛum dicentis. Oportet autem non latere quoniam quedam non est aliter diffinire vt duplum dimidio ⁊ quecunq; ad aliquid per se dicũtur. Est etiam de mente ꝟporphirij in capitulo de spẽ di. ꝟMoscе autem oportet quoniam genus est alicuius genus: ⁊ species est alicuius species: iccirco necesse est in vtrorunq; rationibus vtrisq; vti. ex quibus habetur expresse q᷑ vnus relatiuum diffinitur per aliud.

Ad hec breuiter respondeꝫ. Ad primus dicitur q᷑ similitudo non est quãtũ ad omnia. ꝟNam q̃uis currat q̃ꝫtum ad hec q᷑ sicut genus est vniuersale respectu speciei. ita species est vniuersale respectu indiuidui. tamen in hoc est dissimilitudo quia genus in speciem diuiditur diuisione forme. species vero diuiditur in indiuidua diuisione materie. Ex hoc autem prouenit q᷑ in genere non est vniuocatio perfecte sicut in specie specialissima. Uel aliter conceditur maioꝛ. s. similitudo ⁊ negatur minoꝛ. scilicet genus non predicet vniuoce. ad philosophum. septimo physicoꝛum dicit᷑ q᷑ loqtur de equiuocis large. stricte enim equiuocũ dicitur q᷑ ꝫm diuersas ⁊ non ꝫm vnam rõnem p̃dicatur large vero omne quod ꝫm diuersas rõnes predicatur. Similiter vniuocum stricte dicit᷑ q᷑ tantum ꝫm vnaz rõnem predicatur ⁊ non ꝫm

diuersas. Large vero quod ſm vnam ꝛ ſm diuersas. Hec
est distinctio magistri in primo poste. ¶ Ad secundum ne
gatur maior ꝛ ad ꝓbationem negatur ista ꝟña. aliquis ter
minus est supra. ergo nō ē supremus sed quia ꝑ hoc ꝙ ali
quis terminus ē supra ipsam nō habetur ꝙ aliqs termin⁹
sit superior ipsa sed solum cōior. Sed debet argui sic aliqs
terminus est supra ipsam in recta linea predicamentali er
go non ē supremꝰ: ꝟña tunc est bona sed negat añs. ¶ Ad
confirmationem dicitur ꝙ diffō magistri ē cōpletissima: ꝛ
ops illam particulā subintelligere in diffinitiōe ꝟporphy
rij quia aliter eēt diminuta qm̄ competeret generi genera
lissimo vt ps de se. ¶ Ad tertium dicitur ꝙ ista est vna ps
tota simul p̄dicabil⁹ in qd de plib⁹ differētib⁹ numero. si de
pluribus differentibus numero non esset alia pticula a p̄
cedente. ſ. predicabilis in quid frustra poneret ꝛ argumen
tum concluderet: ꝛ ꝙ sit alia particula ps ꝙ ꝓtrahit prece
dentes. ſ. p̄dicabilis in quid: que in plus se hꝫ absolute: ga
omne predicabile in quid ē predicabile de pluribus diffe
rentibus numero ꝛ non econtra. ¶ Ad ꝟfirmationem cū
dicitur sine illa pticula diffō quertitur ergo frustra ponit:
negatur ꝟña quia illa pticula non ponitur vt diffinitū dif
ferat ab aliquibus a quibus non differat ꝑ precedentes. ſz
ponitur ad declarandū magis illam pticulam predicabi
lis in quid: quia dato ꝙ sciretur ꝙ species esset terminus
vniuocus non supremus p̄dicabilis de pluribus in quid.
adhuc posset esse dubium de ꝙbus p̄dicatur. ꝛ ideo addi
tur de pluribus differentib⁹ numero. ꝛ ita est tota vna par
ticula simul p̄dicabilis in quid de pluribus differentibus
numero. ¶ Ad quartū dicitur ꝙ in ista diffōne subintelli
gitur correlatiuū. ſ. genus: quia quod ē terminus non sup̄
mus predicabilis i quid de pluribus differentibus nume
ro intelligitur esse positus sub genere. Vel aliter ꝙ spēs di
citur relatiue ad genus. ꝛ ideo necesse est aliam diffōnē da
ri de ea: vt comparatur ad genus. ſ. Species est q̄ ponitur
sub assignato genere. Aliam añt per compationem quam
habet ad indiuidua. non ſm quam genus est: quia sic ne
gat ꝟporphyrius extrema habere duas habitudines i ca
pitulo de specie. sed ſm quā est species: ideo necesse est ha
bere aliam diffinitionem in comparatione ad indiuidua.

¶ Utrum diffinitio differentie sit bene data.

Contra. Et primo ꝙ differentia nō sit
terminus vniuocus argumen
to magistri. Quia rōnale est differentia: ꝛ rō
nale nō ē terminus vniuocus: ergo ꝛc. ꝟña nota
cum maiori: minor ꝓbatur: quia rōnale signi
ficat hoiem ꝛ angelum diuersis rōnibus: ga significat ho
minem rōne qua sensitiuū ꝛ intellectiuū ꝛ significat ange
lum rōne qua intellectiuū solum. ¶ Confirmat ga termi
nus vniuocus ē termin⁹ simplex significans plura scōz eā
dem diffinitionem: sed differentia non hꝫ diffinitionez. ꝙ
tunc haberet differentiā: ꝛ sic esset ꝓcessus in infinitum: qō
est falsū: ergo differentia nō est termin⁹ vniuoc⁹. ¶ Scōo
arguit ꝙ differentia nō predicat in quale: ꝙ si differentia
predicetur in quale ergo diffinitio: ꝟñs est falsum vt patet
ꝙ diffō predicatur in qd ꝟña ꝓbatur: ꝙ vnū quodꝙz ma
gis denominat ab actu q̄z a potētia scōo phy. ꝛ nono me
taphy. ſz diffō est composita ex genere ꝛ differentia quorū
genus est vt materia. differentia vo vt forma ꝛ actus: ergo
diffō recipit p̄dicationē ꝛ modum p̄dicandi a differentia
que ex pte predicat in quale: ergo ꝛ diffō. ¶ Confirmat ꝙ si
differentia p̄dicetur in quale ipsa esset qualitas. ꝟñs est fal
sum: quia qualitas est posterior suba: differentia vo ē prior
specie: ꝟña ꝓbatur ꝙ modus p̄dicandi sumit a mō eēndi.
Modus enim ꝟsequtur rem cuius ē modus. ꝛ sic si differē
tia p̄dicet in q̄le haberet modū essendi qualitatis. ¶ Cō
firmat secundo ꝙ quid dicitur a q̄litate: sed cū differētia
dicat q̄litatem eius cuius est: ergo p̄dicatur in qd. ¶ Cō
firmatur tertio ꝙ phūs dicit in secundo poste. Oportet p̄
dicata in quid sumere in diffōne: sed cum differentia suma
tur in diffinitione ergo. predicatur in quid.

Adhec breuiter respondetur. ¶ Ad primuz respō
det magister negādo minorē. ¶ Ad ꝓba
tionem cū dicitur rōnale dicitur de hoie ꝛ angelo diuersis
rōnibus. Dicit ꝙ rōnale vt est differentia hois non dicit
de angelo: ꝛ tale rōnale soli homini competit: ꝛ est idez qō
vti rōne cum discursu: sumēdo aūt rationale pro eo quod
est vti ratione non ē differentia aliqua sed est nomen equo
cum. Burleus vo diceret ꝙ rationale est differentia hois
ꝛ angeli ꝛ negaret ꝙ cōpetat hoi ꝛ angelo diuersis rōnib⁹
imo vna rōne cōi q̄ est vti rōne. ꝟDria rñsio melior. ¶ Ad
ꝟfirmationē cū dicit ꝙ terminus vniuocus ē termin⁹ sim
plex significans plura secundum eandē diffōnem. ꝑ diffi
nitionem ꝛceptus equale cōpetens suis inferiorib⁹ ꝛ sic dif
ferentia hꝫ diffōnē non tm̄ diffōnem ꝛprie dictam q̄ est ꝑ ge
nus ꝛ differentiā. ¶ Ad scōm negat ꝟña ad ꝓbationē cō
cedo ꝙ si diffinitio acciperet suū modum p̄dicandi ab ali
qua suaꝝ ptium ꝙ accipet a differentia sed a nullo accipit
sicut nec spēs: sed ex se hꝫ modū p̄dicādi in qd: qz explicat
totam quiditatez spēi: sicut ergo spēs predicat in quid: ita
diffō. differentia vero predicat in quale: qz habet modum
qualitatis cum determinet genus: spēs vero ꝛ genus: pre
dicantur in quid cū se habeant per modos determinatoꝝ.
¶ Ad confirmationē primam conceditur ꝙ differentia ē
qualitas vt dicit phūs septimo meta. non tamen accipien
do qualitatem vt est vnū generalissimū predicamenti qua
litatis sed equiuoce: vt forma: qualitas ꝛ actus sunt idez in
transcendenti. Vel aliter dicitur negando cōsequentiā illā
predicatur in quale: ergo est qualitas: quia nō predicat in
quale qz sit qualitas. sed qz hꝫ modum qualitatis. sed cuz
dicitur modus qualitatis non sequitur nisi qualitatem ne
gatur de quocunqz qz determinare aliquid est mod⁹ quali
tatis ꝛ competens etiaz aliquibus substantijs sed modus
ꝛprius qualitatis non cōpetit substantijs. ¶ Ad scōaz cō
firmationem dicitur ꝙ ad predicandū in quid nō sufficit
ꝙ dicat quid sed ꝑ modum quid. differentiam autez dicit
quid. vt puta essentiā sed per modum determinantis ꝛ nō
determinati. siue ſm alios per modum informantis ꝛ non
per modum subsistentis. ꝛ sic non dicit per modum quid.
¶ Ad tertiā cōfirmationē dicit ꝙ predicatū in qd dupli
pōt dici. Uno mō qz ꝑ eū soluitur qō facta ꝑ quid ꝛ sic ge
nus ꝛ species dñr predicata in qd. alio mō qz ptinent ad q
ditatem. phūs loquit secundo mō ꝛ nō ꝓmo mō. Vel alr
dicitur ꝙ oportet predicata in quid sumi in diffōne. qz oē
superius ponitur in diffōne sui inferioris. nō tamen omne
quod ponitur in diffinitione est predicatum in quid.

¶ Utrum diffinitio proprij sit bene data.

Contra primā particulaz arguitur sic.
Esse natū sentire est ꝛpriū ani
malis. ꝛ tm̄ non ē termin⁹ vniuocus ergo ꝛc.
ꝟña nota cum maiori minor ꝓbat per phūz
in quinto topi. vbi dicit ꝙ illud qō multi
pliciter dicit non pōt assignari ꝛpriū alicui⁹ vt natū sentire
non ē ꝛpriū aialis qz sentire dicit multiplr. vno mō sensuz
habere. alio mō sensu vti. ¶ Confirmat qz aīal discipline
susceptibile ē ꝛpriū hois. ꝛ tm̄ non ē termin⁹ vniuoc⁹. ꝙ ꝛc.
ꝟña nota cū minori. qz termin⁹ vniuoc⁹ ē termin⁹ simplex.
hoc aūt. ſ. aīal discipline susceptibile non ē terminus sim
plex sed aggregatū ex genere ꝛ proprio. maior probatur ꝑ
phūm in quinto topi. vbi dicit ꝙ si nō ponatur genus in
assignando proprium non recte assignat. vt si propriū ani
malis assignatur animam habere male assignatur bene āt
si dicatur ꝛprium est hominis animal disciplinę susceptī
bile. ¶ Secundo contra secundam pticulam arguitur sic
argumento magistri. Risibile est ꝛprium. ꝛ tamen nō pre
dicatur de pluribus conuertibiliter. ergo ꝛc. consequentia
nota cū maiori minor probatur. qz risibile predicat de soz.
ꝛ platone. ꝛ de nullo illoꝝ conuertibiliter. vt pz. ¶ Con
firmatur quia risibile est proprium. ergo non est commune

tenet ꝓña: qꝛ cõmune ⁊ ꝓpꝛium ſunt oppoſita. tunc vltra non eſt cõe: ergo non ꝑdicaꝫ de pluribus. tz ꝓña. qꝛ ex oppoſito ꝓñtis ſequitur oppoſitũ añtis. ſequit̃ enim ꝑdicatur de pluribus: ergo eſt cõe: qꝛ nihil ꝑdicatur de pluribus niſi cõe. ¶ Tertio contra totã diffõnem arguit̃ ſic. Leuiſſimũ eſt terminus vniuocus ꝑdicabilis i quale accñtale ꝙuertibiliter de igne: ⁊ tñ non eſt eius ꝓpꝛiũ: ergo diffõ mala: ꝓña tz: quia alicui cõpetit diffõ cui nõ competit diffinitũ: ⁊ maioꝛ eſt nota minoꝛ ꝓbatur: qꝛ qõ per ſupabundantiaz dicit̃ non ẽ ꝓpꝛiũ alicuius. vt dicit phũs i quinto topico. ⁊ dicit phũs hoc exemplũ quod leuiſſimũ dicitur ꝑ ſupbundantiam. ideo non ẽ ꝓpꝛiuz ignis. ¶ Confirmaꝫ ſili de calidiſſimo: quia ꝑdicatur in quale accñtale ꝙuertibile de igne ⁊ tñ non ẽ eiuſ ꝓpꝛiũ ex quo ꝑ ſupabũdantiã dicit̃: quare ⁊c.

Ad hec breuiter rñdetur. Ad ꝑmuz ꝓcedo maioꝛẽ .ſ. qꝛ eẽ natum ſentire eſt ꝓpꝛiũ aialis ꝓut eẽ natũ ſentire ẽ ideꝫ qõ ſenſibile: ⁊ nego minoꝛẽ qꝛ non ſit terminus vniuocus. ¶ Ad ꝓbationem cuz dicit̃. Illõ qõ multipliciter dicit̃ non ẽ ꝓpꝛiũ alicuius concedo: ⁊ cũ dicis ſentire dicitur multipliciter ſm phũm. Dicitur qꝛ eẽ natũ ſentire põt accipi duplr. Uno mõ vt eſt idem qõ ſenſibile: ⁊ ſic non dicitur multiplr: ſed vno mõ. ſ. vt eſt aptũ natum vt in ſenſu. Alio modo: vt ẽ cõe ſignificans iſta duo. ſ. vti ſenſu vel habere ſenſuz. ⁊ ſic ẽ equocũ ⁊ non ꝓpꝛiũ. ¶ Ad ꝙrmationez negaꝫ maioꝛ. ¶ Ad ꝓbationẽ cũ dicit̃ phũs dicit qꝛ ſi nõ ponatur genus in aſſignando ꝓpꝛiũ non recte aſſignaꝫ. dicitur qꝛ ꝓpꝛium phũs intelligit deſcriptionez que ꝑficitur ꝑ ipſum ꝓpꝛiũ vnde vult dicere phũs qꝛ ſi nõ ponatur genus in aſſignando ꝓpꝛiũ id eſt deſcriptiones q̃ dantur ꝑ ꝓpꝛium nõ recte aſſignant. Forte diceres contra qꝛ in quarto topi. agitur tm̃ de ꝓpꝛio. in ſexto vo agitur de diffõne. ergo ꝑ ꝓpꝛiũ illic non põt itelligi deſcriptio. negatur ꝓña quia in ſexto agitur de diffõne q̃ditatiua q̃ daꝫ per genus ⁊ differentiã. in quinto vo cuz determinet de ꝓpꝛio ex ꝙñti. põt etiã aliquid de deſcriptione dicere q̃ ꝑficitur ꝑ genus ⁊ ꝓpꝛium. Hec rñſio non placet qa ꝙfundit libꝛos phi ideo dicerẽ aliter. ſ. qꝛ phũs i qnto topi. ponit locos qui faciunt ad entitatẽ ꝓpꝛij: ⁊ ponit ẽt locos q̃ faciũt ad bonitatẽ doctrine habende de ꝓpꝛio: ⁊ hoc dictũ allegatum eſt in locis qui faciunt ad doctrinã ⁊ non vult aliꝺ dicere phũs niſi qꝛ in aſſignando ꝓpꝛiũ ad meliorẽ doctrinam cum ſit accidens: ⁊ accidẽtis ſit inherere alteri. ⁊ ideo vt bene cognoſcatur illud cui inberet addit genus. non tñ quo ad entitatẽ ꝓpꝛij. Hanc puto intentionẽ fuiſſe philoſophi vt pz legenti libꝛos topi. ¶ Ad ſcõm reſpõdet magiſter qꝛ ly ꝙuertit̃ nõ reſpicit ly pluribus ſz illud rõne cuius de pluribꝰ ꝑdicatur vt ſubiectũ qõ eſt ille terminuſ bõ cum quo ꝙuertitur ly riſibile. vnde illa ꝓña nõ valet ly riſibile ꝑdicatur de ſoꝛ. ⁊ pla. ⁊ non ꝙuertitur cũ illis: igit̃ non ꝙuertitur. Arguitur. n. ab inferiori ad ſuũ ſupius negatiõe ꝓpoſita. ¶ Ad ꝙrmationẽ nego ꝓmã ꝓñam. ſ. ly riſibile eſt ꝓpꝛium: g̃ non eſt cõe: ⁊ cũ probas qꝛ ꝓpꝛium ⁊ cõe ſunt oppoſita. nego: qꝛ nullã oppoſitionẽ hẽnt qꝛ nec ℨriã nec ℨdictoriã: nec relatiuã nec ꝓpatiuã: ꝓcedo tñ qꝛ ſũt oppoſita large loquẽdo de oppoſitione: quia ſũt repugnãtia reſpectu vnius ⁊ eiuſdẽ: qꝛ aliquid non ẽ cõe ⁊ ꝓpꝛiũ reſpectu eiuſdẽ. ⁊ ideo dico qꝛ riſibile eſt ꝓpꝛiũ hois. eſt añt cõe ſingularibꝰ hoibus ⁊ ſic ẽ ꝓpꝛiũ ⁊ cõe reſpectu diuerſoꝝ. ¶ Ad tertiũ qꝛ difficultatẽ hz ꝓpter auctoritatẽ phi di. qꝛ illud quod ꝑ ſupabundantiã dicitur non ẽ alicui ꝓpꝛiuz. dicitur qꝛ leuiſſimũ põt dupliciter conſiderari. Uno mõ vt dicatur qꝛ eſt illud qõ ẽ aptum natum habere vltimũ gradũ latitudinis. leuitatis puta reſpectu grauitatis. vt octo. Alio modo dicitur leuiſſimum quodcũqz excedit alia coꝛpoꝛa ſm leuitatem quãcunqz leuitatem habeat. vnde primo modo. ſi non eſſet ignis adhuc eſſet aliquod leuiſſimũ qꝛ aer excederet omnia coꝛpoꝛa ſm leuitatem. non tamen eſſet leuiſſimum primo modo qꝛ aer non eſt aptus natꝰ habere leuitatem. vt octo ſed ſolum ignis. Ad propoſitum dico qꝛ ſi leuiſſimum capitur primo modo eſt ꝓpꝛium ignis. ⁊ igne coꝛrupto non competit alteri. Secundo vero modo non ẽ ꝓpꝛium ignis qꝛ adhuc alteri competit vt puta aeri coꝛrupto igne. Et cum dicit̃ qꝛ per ſupabundantiaz dicit̃ non ẽ ꝓpꝛiũ alicuiꝰ. dicitur qꝛ intelligit̃ ſic qꝛ illud qõ dicitur ꝑ ſupabundantiã ad alia nõ determinãdo certũ gradũ non ẽ ꝓpꝛiũ ſicut leuiſſimũ pro ſcõo mõ. qꝛ coꝛrupto ſubo cui aſſignatur eẽ ꝓpꝛium adhuc cõpetit alteri. ⁊ hoc voluit phũs in textu. ſi añt determinat certum gradum põt eẽ ꝓpꝛium vt leuiſſimũ primo mõ. quia tũc coꝛrupto ſubiecto cuius erat ꝓpꝛium non amplius cõpetit alteri. Hãc rõnem elicio quare vide ipſã. ad ꝙrmationem dicitur ꝙmilr.

¶ Utrum diffinitio accidentis ſit bene data.

Contra album ẽ accñs ⁊ tamen non eſt terminus vniuocus. ergo diffinitio mala. ꝓña tenet cum maioꝛi. minoꝛ ꝓbatur quia terminus vniuocus ꝑdicatur ſecundũ vnum nomen ⁊ ſcõm vnam rõnem philoſophum in antepredicamentis capitulo de vniocis. ſed album nõ predicatur ſcõm rõnem per phũm in ꝑdicamento ſubſtantie dicentem qꝛ eoꝛ que ſũt in ſubiecto in pluribus neqz nomen neqz ratio predicabitur. In aliꝙbus vero nomen nihil phibet predicari. rationem vero impoſſibile ẽ predicari vt album cum in ſubiecto ſit in coꝛpe predicabitur de ſubiecto. dicitur enim coꝛpus albuz: ratio vero albi nunqz de coꝛpe predicabitur. Iſta ſunt verba ſoꝛ malia philoſophi. ex quibus expreſſe patet qꝛ album non predicatur ſcõm rõnem. Confirmatur quia ly album non ſit terminus vniuocus. quia ſecundum philoſophum in primo topicoꝛ vbi declarat ſcõm iſtrumentuz ſyllogiſmi dialectici qꝛ ẽ diſtinctio multiplicis. dicit qꝛ ſi vnum contrariũ multipliciter dicitur ⁊ aliud. ⁊ dat exemplum qꝛ album dicitur multipliciter. qꝛ de re alba ⁊ de coloꝛe albo. ¶ Scõo ſic nõ quodlibet accidens ꝑdicatur in quale accidentale reſpectu ſubiecti ergo diffõ mala. ꝓña tenet añs probatur. quia aliquod accidẽs predicatur iquantũ qꝛ ad interrogationem factam ꝑ q̃tum de aliquo ꝙuenienter reſpondeꝫ ꝑ illud vt ꝑ bicubitũ. tricubitũ ⁊ ſimilia. ¶ Confirmatur quia res predicamenti accidentis taliter predicaꝫ de ſuba. qualiter ꝑ illã ſoluitur queſtio de ſuba ⁊ nõ aliter ſed per quantitatẽ ſoluitur queſtio de ſuba. ꝑ quaz q̃ritur quanta eſt ſubſtantia. ergo quantitas predicabitur in quã tum. ⁊ cum non ſoluatur queſtio ꝑ quã queritur qualis ẽ ſubſtantia. quantitas non predicabitur i quale. Et ſili ꝑ alia predicamenta ſoluitur q̃ſtio facta de ſuba ꝓ quo mõ vel qualiter vt qualiter ſe habet ſortes. dicitur agit vel patitur vel ſedet. ergo illa non predicatur in quale vel in qualiter. ¶ Tertio contra totam diffõnem arguitur argumẽto magiſtri. quia hec albedo eſt accidens. ⁊ tamen non eſt terminus vniuocus predicabilis de pluribus ⁊c. cõſequentia tenet qꝛ alicui competit diffinitum cui nõ competit diffinitio. maioꝛ nota. ⁊ minoꝛ probatur per philoſophuz in predicamentis. qꝛ ſingulariſ de nullo predicatur. non ergo predicaꝫ de pluribꝰ ⁊ per ꝙſequens non eſt terminus vniuocus. qa terminus vniuocus eſt terminus ſimplex plura ſignificãs qualiter nõ eſt terminus ſingularis. ¶ Confirmatur: i iſta diffõne non ponitur ſubiectum accidentis. ergo mala conſequentia tenet per phũm ſeptimo metaphyſice. dicentem qꝛ diffõ accidentis datur per additamenta. qꝛ ſubiectũ ponitur in eius diffõne. Cum ergo hic diffiniatur accidens ⁊ non ponatur ſubiectum. ergo mala. ¶ Confirmatur ſecũdo. qꝛ iſta eſt eſſentialis. In ſecundo mõ dicendi per ſe ſubſtantia eſt accidentalis ſcõm magiſtrum in ſecundo modo dicendi ꝑ ſe ergo predicatũ eſt accidens ſubiecti ponibilis i diffinitione eius. Cũ ergo diffiniaꝫ hic accidẽs ⁊ non ponatur ſubiectum ergo diffinitio mala.

Ad hec breuiter rñdetur. ¶ Ad primũ nego minoꝛem. Ad ꝓbationem dicitur qꝛ cum

philosophus dicit q album non predicat secom rõnem: p rõnem intelligit phūs veram rõnem: puta diffõnem ex genere ⁊ differentia quã albũ nõ hz: cũ non sit per se in gñe p pter duplex suũ significare: ⁊ tamen p̃dicat vniuoce: q ꝛ ſm nomẽ ⁊ ſm rõnem idest ꝛceptũ cõem pluribus siue ẽt ſm diſcretionem. ℔ est rñsio Burlei. ¶ Uel aliter dicit q cuz phūs dicit q albũ non p̃dicat ſm rõnem. itelligit q nõ p̃ dicatur essentialr: q ꝛ q̃ sũt eẽntialia accidenti sũt accñtalia subiecto. non tñ negaret phūs q albũ non p̃dicet ſm suaz diffõnem qualiscũq; sit illa. hec ẽ rñsio alberti. ¶ Uel alr dicitur ſm magistrũ in p̃dicamentis suis q albũ non p̃dicatur ſm diffõnem eius cãlez. sed bene p̃dicat ℔ idẽticaz. vide in p̃dicamentis: q̃libet haꝛ latisfacit. ¶ Ad ꝓfirmationem dicitur q ly albũ põt accipi dupliꝛ. Uno mõ vt est cõe ad album in colore ⁊ albũ in voce. Alio mõ solum vt ẽ in colore. primo mõ equiuocũ ẽ. secũdo mõ non: ⁊ sic accipitur cõiter in ꝛposito. ¶ Ad secundũ negat añs. ¶ Ad p bationem negatur ꝓña cũ dicit aliq̃d accidens p̃dicatur i quantũ ergo nõ p̃dicat in quale. ⁊ rõ est: q cũ predicari in quale sumatur a mõ rei: ⁊ quodlibet accidens hẽat modũ essendi qualitatis. q ℔ modũ determinantis. ideo p̃dicat i q̃le nõ obstãte q aliq̃d accidens hẽant aliũ modũ ſpãlez predicamenti. ¶ Ad ꝓfirmationẽ concedit maioꝛ ⁊ negat minoꝛ p illa ꝓte n on q soluat questio p quantũ qñ querit qualis est suba per quantitatẽ. Unde quale dupliciter sumitur. ſ. large ⁊ stricte. Large sumptum ẽ transcendens applicabile oibus p̃dicamentis. Stricte vero soli p̃dicamẽto qualitatis. primo mõ accipitur ⁊ non secũdo mõ. hec ẽ rẽsponsio magistri in p̃dicamentis. ¶ Porphyriꝰ tñ in cõitatibus ponens differentiã inter genꝰ ⁊ accidens dicit q accidens p̃dicatur i quale vel qño se hẽat puto dixisse ꝓp respectiua. ¶ Ad tertiũ respondet magister q ly accidẽs potest sumi dupliꝛ. ſ. large p oi termino accidentali cõi vel discreto: ⁊ sic non sumit in ꝛposito. Alio mõ p termino accidẽtali cõi: ⁊ sic diffinit ad ꝓsens. ⁊ ſm istuz modũ ꝑz q iste terminus discretus hec albedo: non est terminꝰ accidẽtalis boc est pluribꝰ cõpetens accñtaliter. ¶ Ad ꝓfirmationẽ dicitur q accidens dupliꝛ capit. Uno mõ vt ẽ nomẽ prime i positionis: ⁊ sic significat naturã extra aiam ſm qđ phūs i quto metaphy. diuidit ens in subam ⁊ accidens. Alio mõ vt ẽ nomen scde ipositionis. ⁊ sic dupliꝛ. Uno mõ vt ẽ idez q predicatũ non eẽntiale nõ per se predicabile vel nõ ꝓuertibile cũ subiecto. Alio mõ vt est predicatũ p se cõuertibile cũ subiecto. Cum ḡ dicitur q diffõ accidentis debet intelligi per additamentũ: q ꝛ p subiectũ dicitur q phūs loquit de accidẽti primo mõ vt ẽ nomẽ prime ipositionis ⁊ nõ secũde. hic aũt diffinit vt ẽ scde ipositiõis. quare ꝛc. ¶ Uel aliter dicitur q quolibet accidẽs ꝺz diffiniri p subiectum vel erplicite vel iplicite. ⁊ in ista diffõne subintelligit subiectum: ⁊ detur intelligi p ea que ponunt in ea. nã ex hoc q dicit predicabilis in quale accidentale nõ ꝓuertibiliter. da tur intelligi subiectũ de quo predicat in quale accidentaliꝛ ⁊ non ꝓuertibiliter. ¶ Magister tñ in prio posterioꝛ nõ vult q oẽ accidens diffiniat p subiectũ: sed solũ oẽ accidẽs con notans subiectũ. q̃re elige. ¶ Prima rñsio magis placet.

¶ Utꝛ diffõ predicationis directe ⁊ indirecte sit bñ data.

Contra aliqua est predicatio directa i qua tñ supius non predicatur de inferiori. sed equale de equali: vt dicendo equꝰ est hinibilis. ergo diffõ est mala. ꝓña tz. c

ctoritate ¶ Porphyrij in capitulo de spẽ dicentis. Opz eni positores dicũt q loquit de predicatione directa. ¶ Confirmatur argumẽto magistri. q ꝛ sequit q aliqua ẽ predicatio que non ẽ directa nec indirecta: vt dicẽdo homo ẽ hõ: aial est aial. q ꝛ nec inferius nec supius predicatur. ¶ Secundo sic ⁊ q̃ritur an ista: risibile est hõ sit directa vel indirecta ⁊ arguitur q sit directa: quia illa ẽ predicatio directa in qua seruat vera ratio predicationis que ẽ q illud quod predicat se hẽat vt forma respectu eius qđ subijcit: ℔ i ista seruatur ỽa rõ predicationis. ergo ẽ directa ꝓña nota cum maiori. minoꝛ ꝓbatur. q ꝛ predicatũ se hz vt forma respectu subiecti de quo predicat. q ꝛ q̃libet ꝑs diffõnis se hẽt vt forma respectu diffiniti. septimo meta. ⁊ scdo physi. sed risibile diffinitur p hoiem. q ꝛ ꝓpria passio diffinitur p subiectuz per phūm in primo posterioꝛ in scdo mõ dicendi p se. ergo ꝛc. ¶ Oppositũ arguitur. ſ. q sit indirecta: q ꝛ predicatum respectu subiecti se hz vt materia. ergo ẽ idirecta. ꝓña tenet. ⁊ añs ꝓbatur: q ꝛ subiectũ respectu ꝓprie passionis ẽ sicut materia: ꝓpria ỽo passio sicut forma. sed ꝓpria passio subijcitur ⁊ subiectũ eiꝰ predicat. ergo predicatũ se hz vt materia ⁊ subiectũ vt forma. ¶ Tertio sic ⁊ querit an ista: album est musicũ sit directa vel indirecta. ⁊ ꝓbatur primo q non sit directa. q ꝛ hic non seruatur ỽa predicationis que ẽ q illud qđ subijcit hẽat rõnẽ materie: illud ỽo qđ predicatur habeat rõnem forme: q non sit indirecta ꝓbatur tũc illa eẽt directa musicum ẽ albũ: per ꝙuersionẽ simplicẽ: vt ꝑz in alijs inductiue. consequens est falsum.

Adhec breuiter rñdetur. ¶ Ad primũ dicitur q magister non loquit de omni predicatione directa sicut facit ¶ Porphyrius: sed soluz de illa que fit ex terminis q sunt in recta linea predicamenti. ¶ Ad confirmationez concedit totũ magister. ¶ Ad secundũ dicit magister in primo posterioꝛ in secundo mõ dicendi ple contra. Egidiũ q illa risibile ẽ homo: ẽ directa ⁊ idirecta alio ⁊ alio modo considerata. vnde subiectũ habet duplicẽ habitudinem ad accidens ꝓprium. vnã ꝑut suscipit ipsũ. ⁊ sic habet rõnem materie respectu illius. Aliã ꝑut ẽ pars diffinitionis eius: ⁊ sic hz rõnem forme. q ꝛ partes diffinitionis sunt forme diffiniti secũdo phyſicoꝝ ⁊ septimo metaphy. ista ergo risibile ẽ homo: ẽ directa considerãdo ly homo vt est pars diffinitionis risibilis: ẽ aũt indirecta considerãdo vt est subiectũ eius. ¶ Sed quero ergo a magistro an simpliciter siue absolute loquẽdo ꝺz dici directa vel indirecta illa risibile ẽ homo. ¶ Dicunt qdam q nec directa nec indirecta cũ sit quasi ꝓpositio multiplex ratione predicati: qđ potest diuersimode cõsiderari: ⁊ ad ꝓpositionem multiplicẽ non ẽ respondendũ vnica rñsione ℔ pluribus distinguendo. ¶ Ego aũt dico q absolute ẽ dicẽda indirecta: ⁊ hoc volebat Egidius. quod ꝓbo sic. Quandocũq; aliq̃d nomen importat plura quoꝝ vnũ p prius ⁊ aliud p posterius absolute dictum ꝺz accipi pro principali. sed cuz ly hõ duplicem habitudinẽ hẽat respectu risibilis vnam p quam ẽ subiectum. aliam p quam ẽ pars diffinitionis. q ꝛ habet q est pars diffinitionis per hoc q ẽ subiectum ⁊ non ecõtra ergo absolute debet accipi ſm primam habitudinẽ. ℔ ſm illam ẽ indirecta. ideo simpliciter ⁊ absolute loquendo illa est dicenda indirecta. ¶ Ad tertium dicit Egidius in primo posterioꝝ q illa ẽ indirecta. ℔ ad argumentum i oppositum quod facit magister contra ipsum. ſ. ſi illa eẽt indirecta alia eẽt directa per conuersionẽ simplicem. ¶ Diceret Egidius negando hanc ꝓñam. imo ẽ vtraq; indirecta cum in nulla vera ratio predicationis seruetur. ¶ Magister aũt dicit q non ẽ directa nec indirecta. ¶ Sed cõtra illa predicatio non est directa ⁊ est. ergo est non directa. tenet consequentia. q ꝛ a negatiua de predicato finito ad affirmatiuam de predicato infinito. ¶ Ad hoc argumentũ dicendum ẽ tenendo viam magistri q ista predicatio solũ est indirecta in qua ẽ peruersus ordo extremoruz. ſ. in qua subiectum habet rationem forme respectu predicati. ⁊ predicatum rationem materie respectu subiecti. ⁊ tunc negat q ly indirecta sit terminus priuatiuus. ¶ Tenendo aũtẽ viam Egidij que ẽ cõmunior: ẽ dicendum q omnis ꝓpõ i qua non ſuat ỽa ratio predicationis ẽ indirecta qr ocũq; ⁊ argumẽtum concludit verum ſm ipsum.

¶ Utrum diffinitiones predicationis essentialis ⁊ accidẽtalis sint bene date.

Contra Ista ẽ eẽtialis homo ẽ risibilis: ⁊ tũ ẽ predicatio terminoꝝ diuersoꝝ ꝑdicamentoꝝ. ergo diffones male. ꝓña nota cũ minori. maior probat. q: ꝑdicatio essentialis dicitur qñ ꝑdicatur illud qđ ẽ essentiale sed risibile est essentiale hoi: quia fluit ab essentia eius. ergo ⁊c. ¶ Confirmat illa non est accẽtalis: ergo est essentialis. ꝓña tenet. añs probatur. q: illa ẽ per se in secũdo mõ dicendi per se. ergo non ẽ accidentalis. ¶ Secũdo sic: aliqua ẽ predicatio essentialis ꝑm diffonem scđz que non ẽ essentialis ꝑm primã. ergo altera diffo mala. ꝓña tz. añs probatur. q: illa ẽ essentialis hõ ẽ asinus ꝑm diffonez secundã. q: ẽ predicatio terminoꝝ eiusdẽ ꝑdicamenti. ⁊ tñ non ẽ essentialis ꝑm primã. q: nõ ẽ predicatio supioris de inferiori: nec differentie de aliquo istoꝝ: nec econuerso. ergo ⁊c. ¶ Confirmat q: illa: hõ non ẽ aial nõ est essentialis ⁊ tñ ꝑdicat supius de inferiori. ergo ⁊c. ꝓña nota cum minori. maior ꝓbatur. q: ꝓpositio essentialis est primi modi dicendi p se ⁊ ꝑpetuo ẽ de omni ⁊ necessaria. quare ⁊c.

Ad hec breuiter respondet. ¶ Ad primũ negatur antecedens. ad ꝓbationem dicitur q: essentiale dicit duplr. vno mõ quod ẽ de essentia. ⁊ alio mõ qđ fluit ab essentia. capitur essentiale primo mõ i ꝓposito ⁊ nõ secundo mõ. ¶ Ad ꝓfirmationez negatur añs: cuius scđa ꝓña non valeat. q: ex negatiua non sequitur affirmatiua. ¶ Ad ꝓbationem negat ista ꝓña: est p se. ergo non ẽ accidentalis. sed bene valet est p se. ergo non est per accidens. ¶ Ad secundũ dicitur q: ꝓ essentialis dicitur dupliciter .l. large ⁊ stricte. Stricte ẽ quando ẽ essentialiter in primo mõ dicendi p se vt quãdo genus vel differentia predicatur de specie. Large aũt est quando ẽ in primo mõ dicendi p se vel essentialiter vel reductiue. essentialiter iam dictũ est. reductiue vo quãdo econtra inferius de supiori vel de differentia ꝑdicatur. vel idem de seipso. Et in sũma quando est ꝑdicatio terminoꝝ eiusdẽ ꝑdicamenti est essentialis large. q: ẽ in primo mõ dicendi p se vel essentialiter vel reductiue. ¶ Ad rõnem in oppositũ dicitur q: subintelligitur in pria declaratiõe. quare scđa. magis explicat ⁊ sufficientior est. ¶ Ad confirmatiõez negatur maior. q: ꝛ sit ipossibilis adhuc est essentialis. ¶ Ad ꝓbatiõez ꝓcedo q: ꝓ essentialis ẽ primi modi essentialiter vel reductiue. ⁊ cũ dicis. ergo ẽ de oi ⁊ necessaria. nego ꝓñaz. q: illud solũ vez ẽ qñ est essentialiter prio mõ ⁊ non qñ est reductiue: vt dicit magister in primo modo dicendi p se primo posteriorum.

¶ Utrum tñ decem sint predicamenta.

Contra arguitur q: non sit nisi vnus ꝑdicamentum. Et arguitur sic tantum vnũ ẽ ꝑdicamentũ. ergo non sũt plura. ꝓña tenet. añs ꝓbatur sic. Oẽ predicamẽtum est vnũ. ergo tantũ vnũ ẽ predicametuz. ꝓña est bona. q: arguit ab vli affirmatiua ad exclusiuã de terminis transpositis: ⁊ añs ẽ veruz vt pz per exponentes. ergo ꝓñs est verum. ¶ Item ens ẽ genus oĩum. ergo tantum vnum ẽ genus ꝓña tenet añs ꝓbatur. quia si non hoc esset q: non ꝑdicat vniuoce sed analogice: sed analogia nõ tollit rõnem generis. q: numerus ẽ gen⁹ per phũm in ꝑdicamentis: ⁊ tamen ẽ analogũ. q: prius significat numeruz minorem q̃z maiorez. ergo ⁊c. ¶ Nec põt dici q: ens equoce ꝑdicet. Hoc enĩ expresse ẽ ꝺ phũz in quarto metaphy. circa pncipiũ dicentẽ: Ens aũt multis qdem modis dicitur ⁊ nõ equoce ꝛ quẽadmodũ salubre ¶ Itẽ ois diuisio ⁊ ois multitudo reducit ad vnũ quarto metaphy. qđ est prius i ista multitudine. g̃ si sint multa generalissima aliqđ vnũ ẽ prius illis. sed nihil ẽ prius illis g̃ nec sũt multa. q: si esset aliqd pr⁹ esset vnũ genus ꝑmũ. Item qđ p supabũdantiaz dicit vni soli conuenit: sed generalissimũ dicitur p supabũdantiã vni soli conuenit. ⁊ sic est tantũ vnũ generalissimũ ⁊ per ꝓñs tantũ vnũ predicamentũ. ¶ Item si plura ẽnt generalissima quodlz illoꝝ esset primũ pncipiũ: ⁊ sic nullũ illoꝝ esset altero prius ꝺ phũm septimo metaphy. dicẽ tem q: substãtia ẽ prioꝝ accidente natura tpe ⁊ diffinitiõe. ¶ Scđo pncipaliter ꝓbatur q: sunt tñ duo: q: ens diuiditur in subaz ⁊ accidens: siue in ens per se ⁊ ens in alio sed tantũ vnũ ẽ ꝑdicamentũ subẽ siue ens per se ergo tñ vnuz est predicamentũ acctis siue entis in alio. Et si negat ꝓña q: ens p se est vniuocũ illis de qbus dicit ⁊ ita põt esse genus. ꝛ in alio nõ ẽ vniuocũ illis quibus conuenit. ¶ Cõtra: si vnũ oppositoꝝ dicitur multipliciter ⁊ reliquũ. p philosophũ in primo topicoꝝ. ⁊ verificatur i omni genere oppositoꝝ ergo si ens in subiecto sit equocũ ad nouem predicamenta nõ ens in subiecto erit equiuocũ ad tot: ⁊ ita predicamenta erũt decem ⁊ octo. ¶ Item dato q: ens in alio sit equiuocũ nouem generib⁹ sequit q: non plus cõueniũt accidentia in esse in subiecto q̃z vnũ coꝝ cuz suba. q: vtrobiqz est tantũ ꝓuenientia in aliqua voce equiuoca. ¶ Itẽ sequit q: non est diuisio ꝓuenientior in subam ⁊ accidens q̃z in quãdo ⁊ ens non quãdo quia vtrobiqz vnũ diuidẽs est generalissimũ ⁊ reliquũ diuidens equiuocũ ad nouem alia. ¶ Item sequit q: nõ ẽ diuisio sufficienter in subaz ⁊ accidens. q: accidens cũ sit equiuocũ sumit ꝑ alio significato potioꝝ: ⁊ ita fit tñ diuisio in duo generalissima. ¶ Itẽ ens diuidit in absolutũ ⁊ respectiuũ. sed non est aliqđ absolutũ preter subam. ⁊ non est aliqđ respectiuũ preter relationem. ergo sunt tñ duo. ꝓña nota cũ maiori minor ꝓbat quo ad primã ptem. q: si plura sint absoluta predicamẽta cum ipsa sint genera pria sequit q: ꝑdicamenta nõ sũt prio diuersa ⁊ per ꝓñs non erunt decẽ genera prio. q: ꝓuenient in absoluto. ⁊ ꝓportionaliter arguitur de respectiuis. ¶ Tertio ꝺ principaliter arguit q: sint tñ tria q: substantia quãtitas ⁊ qlitas sũt ꝑdicamenta ⁊ nulla alia ꝓbat: q: omne ꝑdicamentum est ens p se: sed respectiuũ non ẽ ens p se: q: ẽ ad aliđ. ¶ Confirmat q: absolutũ est prius respectiuo. ergo respectiua non sũt generalissima. q: tũc generalissima non eẽnt prima generalissima cũ genera respectiua haberẽt genera prioꝝ. ſ. absoluta. ¶ Item tñ tria sunt predicamenta. ſ. substãtia: accidens absolutũ ⁊ accidens respectiuũ. q: oĩa accidentia absoluta sũt eiusdem generis. ⁊ p idem oĩa accidentia respectiua sũt eiusdem generis. Antecedens arguit: quãta est inter quãtitatem ⁊ qualitatem: sed analogia que est inter continuã ⁊ discretã nõ remouet genus ab illis. ergo ⁊c. ꝓsequentia nota cũ minori. maior ꝓbat: q: sicut qualitas ꝓsupponit quantitatẽ ⁊ ab ea accidentaliter dependet. ita quãtitas discreta ꝓsupponit cõtinuã eo q: numerus cãtur ex diuisiõe continui: teste phõ tertio physicoꝝ. si ergo quãtitas ⁊ qualitas faciũt vnũ predicamentũ absolutum. g̃ ꝓseq̃ns est q: alia ꝑdicamenta respectiua faciãt vnũ respectiuũ. ¶ Quarto ꝓncipaliter arguit q: sint tñ quatuoꝝ. ſ. suba quãtitas: qualitas: ⁊ relatio. q: oĩa respectiua sũt in ꝑdicamento relatiõis ꝓbat sic: Ois respect⁹ est in ꝑdicamento relationis. ergo oẽ respectiuũ est in ꝑdicamento relationis: q: in quocũqz ꝑdicamento est abstractũ in eodez est ꝓcretũ per phũz in quarto topicoꝝ: antecedens ꝓbatur sic: Ois relatio est in ꝑdicamento relatiõis. ois respect⁹ est relatio. ergo ois respectus est in predicamento relationis. ¶ Item actio ⁊ passio ꝓtinent ad ꝑdicamentũ igitur per idem oĩa alia respectiua ꝓtinent ad ꝑdicamentũ relationis. cõsequentia tenet antecedens ꝓbatur sic: agens ⁊ patiens sunt in ꝑdicamento relationis. ergo actio ⁊ passio sunt in predicamento relationis. tenet cõsequentia per phũm quarto topicoꝝ. q: in eodem predicamento est cõcretum ⁊ abstractum. antecedens colligitur de mente philosophi quinto meta. q: motiuum ⁊ mobile: calefactiuum ⁊ calefactibile sunt relatiua. ¶ Quinto ꝓncipaliter arguit q: predicamenta sunt plura q̃z decem: ⁊ hoc arguitur sic: concretoꝝ accidentium ⁊ arguitur de colorato specialiter ⁊ ita arguitur de alijs. Coloratum est per se in predicamento. ⁊ non in predicamento qualitatis nec aliorum nouem.

ergo habet predicamētum ꝓpriū distinctū ab oībus nomi
natis. ꝙña tenet. maioꝛ ꝓbaꝫ. qꝛ coloꝛatū est genus. g̃ ē ꝙ
se in ꝓdicamēto. ꝙña tenet. antecedēs ꝓbaꝫ. ꝓmo qꝛ predi
catur in qd de differētib⁹ specie vt albo ⁊ nigro: qm̃ ad in
terrogationē factā ꝙ qd est album ⁊ nigrū: respōdeꝫ colo
ratū. Scōo patet ꝙ phūm in quarto topicoꝝ docēs ꝙside
rare genus in abstracto ꝙ hoc ꝙ cōcretū ē in cōcreto vel ñ
Tertio qꝛ sicut se hꝫ coloꝛ ad coloꝛatū ita albedo ad albū
g̃ a cōmutata ꝓportiōe sicut se hꝫ coloꝛ ad albedinē ita co
loꝛatū ad albū: sꝫ coloꝛ ē genꝰ ad albedinē. g̃ coloꝛatū ē ge
nus ad albū. minoꝛ ꝓncipalis argumēti ꝓbaꝫ. ſ. ꝙ coloꝛa
tum nō est in aliq̃ ꝓdicamēto ꝓnoiato: qꝛ si eēt in aliquo
esset in ꝓdicamēto qualitatis. sed ꝙ nō sit in ꝓdicamento
qualitatis arguit ꝓmo qꝛ generalissimū ꝓdicamēti quali
tatis nō ꝓdicaꝫ de coloꝛato: qꝛ ista est falsa: coloꝛatū ē q̃li
tas. Scōo qꝛ si esset in ꝓdicamēto qualitatis esset idē qō
coloꝛ: qō est falsum. qꝛ nō hꝫ easdez ſpēs: nec predicaꝫ de
eildē ſpēbus. ¶ Certo ꝓncipaliꝫ arguit ꝙ sint plura de
cem rōne secūdaꝝ intēctionū ⁊ nō entiū. ſ. figmētoꝝ: ⁊ entiū
in potētia: ⁊ priuationū qꝛ de oībus ꝓtingit querere qd ē:
vt qd est ista intentio ſpēs ⁊ genus. ⁊ ita de alijs. ⁊ qd est
chimera ⁊ hircoceruus: ⁊ qd homo in potentia: ⁊ quid
cecitas ⁊ qd surditas: ⁊ ad quodlibz istoꝝ rñdetur ꝙ aliqō
vniuocū qō est in plus illo de quo querit. sed oē predica
tum vniuocuꝫ in quid qō est in plus subiecto est genus ꝙ
phūm quinto topicoꝝ. g̃ illa hñt genera. sed in ascenden
do in ꝓdicamētis in quid nō ꝓceditur in infinitū. sed ē staꝫ
ꝓmo posterioꝝ in secūdo meta. g̃ erit deuenire ad genera
lissima. ⁊ sic secūda intētio erit genus ꝙ generalissimū oib⁹
secūdis intentōib⁹. ⁊ figmētū erit genus generalissimū oi
bus figmētis. ⁊ ens in potētia oībus entib⁹ in potentia. ⁊
priuatio oibus priuationibus. ¶ Cōfirmaꝫ qꝛ itellectus
oia illa cōcipit sub rōne vel vniuersalis vel singularis nō
singularis. g̃ vniuersalis. tenet ꝙña. añs ꝓbatur. qꝛ intelle
ctus cōponens facit cōpositōem hoꝝ. cuius ꝓpositōis ve
ritatem indicat ⁊ falsitatē. ergo intellectus simplex ea con
cipit. Septimo arguit ꝙ sint plura decē rōne diuersaꝝ qō
num ad quas nō rñdetur ꝙ aliqō istoꝝ ꝓdicamētoꝝ: vt sūt
ista: cur: quare: vtrū ⁊ ille quas phūs exprimit in secundo
posterioꝝ. si est. quid est: qꝛ est: vel ꝙ qd. Silr alie nouē a
grāmaticis. ſ. qs: que: quid: silr quo. vñ. qua ⁊ vbi: quoꝛsū
⁊ quousqz. Et arguit sic: quot sunt qōnes diuerse tot sunt
diuersi modi ꝓdicādi. quot sunt diuersimodi predicandi
tot sunt predicamenta. ergo a primo ad vltimū quot sunt
qōnes diuerse tot sunt predicamenta. sed qōnes sunt plu
res decem vt dictum est. quia vltra decem qōnes generuꝫ
sunt illi prenominati: ergo ⁊c.

Adhec breuiter rñdetur. ¶ Ad primuꝫ dicit ne
gādo primā ꝙsequentiā. ſ. tātum vnū est
predicamētum. ergo nō sunt plura predicamēta. qꝛ idem
est dicere tātū vnū est ꝓdicamētuꝫ. ergo nō sunt plura ꝓ
dicamēta: ⁊ dicere ꝙ vnū est ꝓdicamētū: ⁊ nihil nō vnum
est predicamētum mō nō valet. vnū est predicamētū ⁊ ni
hil nō vnū est predicamētū. ergo nō sūt plura predicamē
ta. ¶ Ad aliud negaꝫ añs. Ad ꝓbationē dicit ꝙ ens non
est genus qꝛ nō predicaꝫ in qd: nec equaliter participaꝫ a
suis ptibus subiectiuis: ꝙ. n. nō predicetur in qd pz: qꝛ si
q̃ritur quid est hoc. nō conuenīēter rñdetur ens. nam qō
quid presupponit qōnem si est: vt ꝓbaꝫ secūdo posterioꝝ.
igitur inquirendo quid est hoc: ꝓsupponitur ēt ꝙsequēter
ipsum esse ens. ꝓterea ad qōnem istam dz rñderi ꝙ aliud
quā ꝙ ens. ꝙ nō equaliꝫ participet a suis partib⁹ subiecti
uis: patet. qm̃ substātia est magis ens q̃z accīs: ut ꝓbaꝫ se
ptimo meta. ⁊ nō inequaliꝫ participaꝫ a substātia ⁊ accidēte
⁊ iō ens nō predicaꝫ vniuoce. ⁊ concediꝫ ꝙ ens predicatur
analogice de ſba ⁊ accidēte. ⁊ cū dicit ꝙ analogia talis ñ
tollit rōnem generis: nego. vñ duplex est analogia: ordinis
⁊ attributionis. Analogia ordis est cōparatio alicuius ad
aliqua ſm prius ⁊ posterius. ⁊ hec nō tollit rōnem gene
ris. qꝛ numerus ⁊ figura sunt gña in qbus inuenitur talis
analogia. Analogia attributionis est ꝙpatio alicuius ad
aliqua ſm cām ⁊ cātū. ⁊ hoc tollit rōnem gñis: cuiusmōi
est analogia sani. dicim⁹. n. ꝙ vrina est sana: qꝛ est effectus
sanitatis. ⁊ ꝙ cib⁹ est sanus. qꝛ est cā sanitatis. ens aūt hꝫ
vtrāqz analogiā. prius. n. significat substātiā q̃z accīs. ⁊
deinde significat illa ſm cām ⁊ cātū. qꝛ accīs non est ens
nisi qꝛ est effectꝰ substātie. vt habeꝫ septimo meta. ¶ Hec est
rñsio magistri in predicamētis. ¶ Uel aliter dicit ad ꝓ
cipale negando añs. ⁊ ad ꝓbationez cōcedit ꝙ qꝛ predicaꝫ
analogice nō est genus. ⁊ cū dicit ꝙ numeri nō predicaꝫ
analogice negaꝫ. vñ numeri ꝓfit ꝙparari ad inuicē vel ad
numeꝝ in cōi. si ad inuicē cōparātur vnus est prior alio. si
ad numeꝝ in cōi non. ¶ Ad aliud dicit Scotus ꝙ multi
tudo predicamētoꝝ reducit ad vnū qō est ꝓma cā. qꝛ ꝓ
est eis. nō predicatione sed cālitate ⁊ entitate. ⁊ ita pōt esse
aligd prius illis. ¶ Uel aliter dicitur ⁊ melⁱ ꝙ eis mul
titudo ⁊ diuisio reducit in aliqō vnū. ſ. in illud qō diuidit
in illa multa. ⁊ ita oia predicamēta reducūtur in ens. ne
go tñ ꝙ illud vnū in qō reducūtur fit genus: qꝛ non ē vni
uocū sed analogū vt dictū est supra. ¶ Ad aliud dicitur
ꝙ suplatiuū duplr exponi pōt. Uno mō positiue ꝙ excesſ
sum alioꝝ. alio mō ꝙpatiue siue negatiue pro non excedi
ab alijs. Dicitur g̃ ad maioꝛē ꝙ dictū ꝙ supabūdātiā be
ne pōt pluribꝰ ꝙuenire dūmodo suplatiuū exponatur cō
paratiue siue negatiue vt in ꝓposito. positiue aūt ñ. ¶ Ad
aliud dicitur ꝙ gñalissima hñt ꝙpari ad inuicē. aut ad il
la q̃ sunt in suis ordinationib⁹. ꝓmo modo ꝓcedo ꝙ vnuꝫ
est priꝰ alio. ⁊ sic ſba est prior accidēte. ⁊ absolutū prius re
spectiuo. Scōo modo dicitur ꝙ sunt decē ꝓncipia respe
ctu suaꝝ ordinationū ⁊ suoꝝ inferioꝝ. ¶ Ad ſm principa
le dicitur sicut ibi negādo ꝙñam. qꝛ accīs ⁊ ens in alio ñ
est vniuocū. ¶ Ad replicā primā dicit ꝙ ens in subiecto
⁊ non ens in subiecto sunt ꝓdictoria ⁊ cū negatio ñ neget
solā vocē sed significatū ⁊ qꝛ non pōt vnico actu qōlibet
significatū negare: erit equocū sicut affirmatio. sed ñ ens
in subiecto non ē idē qō ſba. Unꝫ non ens est non ens in
subiecto ⁊ tñ non est ſba. sed ens non in subiecto est idē qō
ſba. sed ens in subiecto ⁊ ens non in subiecto non sunt op
posita sed sicut dispata. ¶ Ad secūdā replicā dicit ꝙ ac
cidentia ꝙueniūt in aliq̃ intentionaliꝫ vt attributū ſbe vel
posterius ſba in quo non ꝙuenit accīs cū ſba. ¶ Ad ter
tiā replicā silr dicit ꝙ si a eēt nomē equocū significans
alia nouē g̃alissima ꝙ eq̃ cōis esset diuisio entis in q̃ñ
a. sicut est ipsius entis in ſbam ⁊ accīs. qꝛ vtrobiqz equi
uoci in equiuocū ⁊ vniuocū. ¶ Ad quartā replicā cū di
citur equocū non accipit nisi pro vno figmficato. vez est
ab eodē itelligente. sed non minus ipsum ſm se oia signifi
cata ponit simul ⁊ eo modo sumit. non aūt vt itelligit ab
vno. hec Scotus in predicamentis. ¶ Uel aliter ad prin
cipale dicit ꝙ accīs siue ens in subiecto non equoce dicit
qꝛ tūc nec diffinitionez nec descriptionē haberet. nec vni
uoce dicitur qꝛ esset genus. sed analogice dicitur. ¶ Ad
primā replicā pz rñsio. qꝛ accīs ⁊ ſba non sunt opposita.
nec ens in subiecto ⁊ ens non in subiecto ꝯponūtur sed
sunt disperata. ¶ Ad aliud conceditur accīs ꝙuenire in
aliquo analogo. ſ. in accīti ⁊ in esse in subiecto in quo nō
ꝙueniūt cū ſba. imo differūt ꝓ illud a ſba ⁊ simiꝫ ad alia
duo patet. ¶ Ad aliud nego minoꝛē. ſ. ꝙ nō sit aliqō ab
solutū ꝓter ſbam. ⁊ ꝙ nō sit aliqō respectiuū ꝓter rela
tionē. ⁊ cū tu ꝓbas. qꝛ segtur ꝙ nō essent ꝓmo diuersa ne
gatur ꝙsequētia. qa ꝫ ſba quātitas ⁊ qualitas cōueniunt
in hoc ꝙ est absolutū: nō tñ absolutū est genus ad illa. vñ
sicut nō valet ista ꝙña. Oia generalissima ꝙueniūt in ente.
ergo nō sunt ꝓmo diuersa. ita nō valet ꝙsequētia facta. ſz
dz argui sic. ista ꝙueniūt in aliquo genere. ergo nō sunt ꝓ
mo diuersa. sed negaꝫ añs. ¶ Ad tertiuz ꝓncipale negaꝫ
ꝙ non sint nisi tria. ⁊ ad ꝓbationē dicis. nullū respectiuū
est ens ꝓ se. nego. ⁊ non valet. est ens ad aliud. ergo nō est

ens p se. Unde p se vno modo accipit vt opponit ei qđ ē ad aliud. ⁊ isto modo ens p se solū diuidit in ista tria absoluta. s. ſbam quātitatē. qualitatē. alio modo accipit vt opponit ei qđ est ꝑm accidēs. ens aūt ꝑm accns dicit qđ est aggregatū ex reb⁹ diuersoꝝ ꝑdicamētoꝝ. ⁊ isto modo quodlibet ꝑdicamētū est ens p se. ⁊ sic pz rnsio ad argum tū. ¶ Ad aliud negat q oē accns absolutū. i. quātitas ⁊ qualitas sint eiusdē gnis. ⁊ nego q tanta sit analogia inter quātitatez ⁊ qualitatem quanta est inter quantitatem continuam ⁊ discretam. immo magis dependet quantitas discreta a cōtinua q̄z qualitas a quātitate. q: nō inuenitur quātitas discreta sine cōtinua. sed bene inuenit qualitas sine quātitate: vt scia in aia ⁊ ipēs itelligibiles i substātijs separatis: vt dicit ꝟ Proculus in libro de causis intelligētie sunt plene formis. Item ǫtinuū ⁊ discretū sunt i subiecto rōne eiusdē ꝓncipij. s. materie. qualitas vo ⁊ quātitas rōne diuersoꝝ principioꝝ. Nā qualitas rōne forme ⁊ quātitas rōne materie. ⁊ tō ǫtinua ⁊ discreta sunt in eodem gne. qualitas vo ⁊ quātitas sunt diuersoꝝ generum. ¶ Ad quartū vo ꝓncipale negat q oia respectiua sūt in ꝑdicamēto relatiōis. ¶ Ad ꝓbationē cū dicit: ois respectus est in ꝑdicamēto relatiōis. negat. ⁊ cū tu arguis: qa ois respectus est relatio. nego. vñ differētia est inter respectū de ꝑdicamēto relatiōis ⁊ respectuz ser ꝓncipioꝝ. Respectus. n. q est i ꝑdicamēto relationis coexigit in termio ad quē aliū respectū sibi correspōdentē. ⁊ dico in veris relationis. s. scōm esse. sed inser ꝓncipijs respectus nō requirit in termio ad quē aliū respectū sibi correspōdentē. Actō enim put est rnū de ser ꝓncipijs dicit respectū motus ad agens vñ respectus mot⁹ q fit inter agens ⁊ patiēs ad ipz agens dicit actio: ⁊ respectus mot⁹ ad patiēs dicit passio. ⁊ tñ nec in agēte nec in patiente est respectus ad motū. Iz sit respectus agētis ad patiens ⁊ ecōuerso q respectus non sunt actio ⁊ passio: sed sunt due relatiōes. s. actiui ⁊ passiui. Ad aliud negat añs. Ad ꝓbationē dicit magister. in ꝑdicamētis q agēs ⁊ patiens ptinent ꝑm diuersos respect⁹ ad ꝑdicamētū relationis: actiōnis ⁊ passionis. Inq̄ztū. n. dicūt respectū ꝓpingtatis ⁊ distātie seu potentiā respectiuā sic sunt in predicamento relationis quia habent modum relationis qui est esse ad aliquid. Inquantum vero dicit respectum in quid vel a quo: sic agens est de predicāmēto actionis ⁊ passio de ꝑdicamēto passiōis. Uel clari⁹ dicit q agēs pōt cōsiderari dupl'r. Uno modo vt termiat respectū motus ad ipm. ⁊ sic est in ꝑdicamento actionis. Alio modo vt terminat respectum patientis ad ipsum ⁊ etiam dicit respectum impatiens ⁊ sic est in predicamēto relatōis. Silr patiens pōt ꝓsiderari dupl'r. Uno modo vt terminat respectū motus ad ipm. ⁊ sic est in ꝑdicamento passiōis. Alio mō vt terminat respectū agētis ad ipm ⁊ ēt vt dicit respectū in agens: ⁊ sic est i ꝑdicamēto relatōis. ¶ Et si dicis cū q̄ agens ⁊ patiēs vno mō ꝓsiderata sint i ꝑdicamēto relatiōis: q̄ q̄ sunt abstracta correspōdētia illis q̄ sunt in ꝑdicamēto relatiōis. ¶ Dicit q nō sunt iā actio ⁊ passio: sed finge noia. Uñ sic abstracta correspōdētia actō ⁊ passio q̄ dicūt aptitudinē sūt actiuitas ⁊ passiuitas q̄ dicūt aptitudinē. Ita abstracta correspōdēna agēti ⁊ patienti q̄ dicūt actū: vt debent dicere actū vt actiuitas actu ⁊ passiuitas actu. ¶ Ad qntū ꝓncipale dicit magister q decē sunt gñalissima p se ꝑmo qb⁹ ꝓiūcta sūt alia gñalissima p se nō ꝑmo. vñ qualitas est generalissimū p se primo quale vo est generalissimū p se nō primo. Est. n. generalissimū: q: nō hz genus supueniens. Est generalissimū p se: q: pars formalis est generalissimū p se non ꝑmo: q: rōne partis tātum est generalissimū. Et qb⁹ sequit q plura sūt generalissima inuicē cōmunicatiua in essendo ⁊ significādo. Nā qualitas significat a quali sicut a qualitate. si tñ plura essent generalissima q̄z decē non inuicē cōmunicantis plura essent ꝑdicamēta q̄z decē. Et sequit ꝑm ipsuz q aliquod est genus ⁊ aliqua ipēs q̄ non predicātur in qd vt coloratum ⁊ album. nec est contra ꝟ Porphiriū: q: porphirius intelligit de his q̄ sunt p se primo in predicamentis. ¶ Uel aliter scōm Scotū dicit q cōcretū est in eodez genere in quo est abstractū. Et cum ꝓbatur q nō: vt de colorato. q: generalissimū qualitatis nō predicat de illo. Similiter si quale ⁊ qualitas essent in eodē genere essent idez generalissimū. qđ est falsum: q: vnū nō predicat de altero Dicit q quale ⁊ qualitas sunt idem generalissimū. ⁊ dici pōt q vnū est idem alteri: ⁊ tñ vnum non predicatur de altero pp diuersum modū significandi. q̄ diuersitas hz ꝓhibeat predicatōem: non tñ sufficit ad distinguendū generalissima nec ipēs diuersas. Similr ꝓpter istuz modū significādi non predicat vnū de ipēbus alterius: nec tñ ō alijs ipēbus predicat: q: eedem sunt ipēs vtriusq̄z ⁊ tñ vna nō ꝑdicatur de alia pp diuersum modū significādi. ¶ Et si replicas: modi significādi sumūtur a modis itelligendi: ⁊ modi itelligēdi a modis essendi. g̃ si modi significādi sunt diuersi: modi essendi sunt diuersi. q: nō oēs modi diuersi intelligendi sumūtur a diuersis modis essendi: imo ab eodem modo essendi diuersimode mouēte intellectū sumuntur diuersi modi intelligendi. ¶ Uel clarius respōdet ad ꝓncipale q cōcretum accidētale ꝑm totū significatū nō ē in aliquo genere. sed rōne forme ⁊ subiecti est i diuersis p reductionē. Uerbi gratia coloratū rōne coloris est in gne qualitatis: rōne subiecti i ꝑdicamēto substātie. Et nō valet generalissimū nō ꝑdicat de illo ergo non est in illo predicamēto. sed bene valet. ergo non est p se in illo predicamēto. de eo aūt qđ ē p reductionez nō est opus q generalissimū predicet. Nec coloratū dicit esse genus nisi rōne coloris reductiue. Similr ⁊ ita ꝓsequenter respōdeat: nec coloratū predicat in qd de albo nisi rōne partis formal' q̄ predicatur de pte formali in qd vt albedo est color. ¶ Ad ter tū ꝓncipale dicit Scotus q hz intentōes scōe ⁊ priuatiões ⁊ nō entia possibilia possunt intelligi sub aliqua rōne itelligendi ⁊ ꝑdicari sub rōne vniuersalis alicui⁹ ⁊ esse ꝓstatus ad aliqđ vniuersalissimū qđ inquātū attribuit ei illa itentio est diuersa ab illis decē. stat tamē tātum decem esse generalissima rez que diuisio in hec decem generalissima est tantū eoꝝ q̄ sunt ꝑm se intelligibilia. s. rez. Ens enim ꝑm se diuidit in hec decem qnto meta. ⁊ ita nullū istoꝝ est ens ꝑm se distinctū ab illis decem. ¶ Et si replicas: ergo logicus ꝓsiderās p se intentiōes ⁊ eaz generalissimuz tm sub hac rōne qua eis hec intentio generalissimū posset applicari deberet dicere esse plura generalissima q̄z decem quia istis plura sunt qbus inquātum itelligūtur potest intētio attribui: hz metaphyicus ꝓsiderās ens inquātū ens dicat esse tantū decē. Cui⁹ oppositū dicit phūs dicēs: Singulū significare substātiā quātitatē: ⁊ nō singulū tātū ens significare ſbam. ¶ Ad hoc nihil dicit. pōt tñ dici q phūs intelligit singulū ens significare ſbaz ⁊ quātitatē. ¶ Uel clarius ad ꝓncipale dicat negādo q aliqđ istoꝝ ꝑdicetur in qd q: solum vniuersale predicatur in qd qđ est vna natura simpler cōmunicabilis pluribus modo ista non dicūt talem naturā imo priuationem ꝓceditur tamen q̄ similitudinarie habent genera ⁊ ipēs ⁊ generalissima. Similitudinarie dico ⁊ non vere secundū latitudinem maioris habitus continētie. ¶ Ad septimū dicit magister q decē sunt questiones principales decem predicamentoꝝ habendo respectum ad diuersos modos predicandi. Unde quid est questio predicamenti substantie quale qualitatis: quantū quātitatis. questio ad quid est relationis in quid: ⁊ a quo actionis ⁊ passionis. Cum enim queritur in qd agit ignis respondetur in lignum: ⁊ a quo patitur aqua respondetur ab igne. Questio vbi pertinet ad ꝓdcamentum vbicationis: ⁊ quando quandeitatis. Questio qualiter vel quo

modo pertinēnt ad situm: ꝛ questio circa quid ad habitū.
¶ Ad argumentum dicitur ꝙ sicut sunt aliqua transcendentia que non sunt in aliquo predicamento p se nec p accidēs neqꝫ p reductionē sed descēdūt in oia p̄dicam̄ta: vt ens: vnū quto meta. Ita sunt aliqua q̄stiua q̄ non appropriant alicui p̄dicamēto sed sunt applicabilia oībus p̄dicamētis: vt si est: qd est: qꝛ ē: pp qd est: ꝛ cur: quare: vtrum. Mā cur ꝛ quare iportāt q̄onem pp qd: ꝛ vtrū iportāt q̄onem si est ꝛ qꝛ est. Ista ēt qs: q̄: q̄: vel qd: sunt interrogatiua trāscendētia applicabilia oībus p̄dicamentis. Et q̄ qd est large sumpta est trāscēdens. stricte vo ad p̄dicamētuz subſtātie ptinet. Sic quale large sumptū est trāscēdēs applicabile oīb⁹ p̄dicamētis. stricte vo soli p̄dicam̄to qualitatis. Questio quot large sūpta ē trāscēdēs stricte vo ad p̄dicamētū quātitatis ptinet. Illa vo vñ: quo reducūt ad vbi. Mā cū q̄rit: q̄ vadis: est dicere: vbi intendis ee: ꝛ vnde venis idest vbi fuisti ante motū. ¶ Et sic patet ad oia argumenta hui⁹ arduе q̄onis. In illius declaratōe animus multū gauisus est ad laudē dei.
¶ Utrū diffinitio syllogismi sit bene data.

c Ontra primā particulā arguit sic. In diffinitiōe nō debet poni gen⁹ remotū sed ꝓpinquū p phūm sexto topi. sed oratio est gen⁹ remotū syllogismi. argumentatio aūt ē genus ꝓpinquū: qꝛ argumētatio diuidit i syllogismū inductionē: enthymema ꝛ exēplū siue rōcinationē: ꝛ est genus ꝓpinquū ad syllogismū cū due sint spēs ipsi⁹. s. syllogismus ꝛ inductio ꝑm phūm p̄mo topi. ¶ Cōfirmatur qꝛ syllogism⁹ est oratōes: g̃ nō est oratio ꝓña tz añs probatur: qꝛ plures ꝓpositiōes ponūtur in syllogismo. ¶ Secūdo ꝺ illā particulā positis ꝛ cōcessis: qꝛ phūs nec in p̄mo topicoꝝ: nec in p̄mo priorꝝ diffiniēs syllogismū ponit illā particulā: g̃ vl phūs ē diminut⁹ vel magister supflu⁹. ¶ Adhuc ambiguitas auget qꝛ Boeti⁹ ponit illā pticulam cōcessis cū tñ phūs nō posuerit. ¶ Cōfirmat qꝛ aliquis ē syllogismus cui nō ꝓpetit hec particula: ergo male posita: ꝓña tz: antecedēs ꝑbat: qꝛ syllogismus cui⁹ p̄misse nō ꝺcedunt est talis. ¶ Tertio ꝺ illā particulā necesse est aliqd aliud euenire ꝛ ꝑbatur ꝙ cōclusio nō est aliud a p̄missis: qꝛ cōclusio nō est nisi pars premissaꝝ: sed pars non est aliud a toto g̃ ꝛc. ꝛ etiā qō sequit ab alio naturaliter si videt esse aliud ab illo. ¶ Quarto arguit sic: ꝛ q̄ritur an ꝺclusio sit de essentia syllogismi: aut nō: ita ꝙ syllogismus fit ita oratio cōposita ex premissis. cōclusio vo sit extrinse ca a syllogismo. Si dicis p̄mo mō. ¶ Cōtra syllogism⁹ est argumētatio: sed argumētatio est argumēti p orationē explicatio, argumētū est oratio rei dubie faciēs fidē idest mediū ꝑbans ꝺclusionē: sed rō nō ꝓplectit formaliꝛ cōclusionem: sicut nec cā formaliter ꝓplectitur effectū: ergo ꝛc. ¶ Secūdo sic: Nihil facit fidem de seipso ne de parte ei⁹ sed syllogismus facit fidē de cōclusiōe: g̃ conclusio non est syllogismus nec pars eius. ¶ Tertio si phūs in p̄mo posteriorꝝ in illa parte. Circulo quoqꝫ ꝙ ipossibile sit demōstrare vult ꝙ syllogismus est ex trib⁹ terminis ꝛ duab⁹ p̄positionib⁹: g̃ nō ꝓbendit cōclusionē: qꝛ tūc esset ex trib⁹ ꝓpositiōib⁹ quare ꝛc. ¶ Quarto sic. Syllogismus est oratio in qua qbusdā positis ꝛ cōcessis necesse est aliqd aliud euenire ab illa oratiōe sed illud aliud est ꝺclusio. g̃ conclusio est aliud ab oratiōe q̄ est syllogismus. Et sic est aliud a syllogismo. Si dicis scōdo modo ꝺ. qꝛ dicit qbusdā positis ꝛ nō dicitur oībus. ergo vltra illa q̄ posita sunt est aliquid qō est de rōne syllogismi. sed illud ē ꝺclusio. ergo ꝛc. ¶ Secūdo sic. Ois syllogismus est ꝓpositio ordinabilis i modo, modus aūt est ordinatio triū ꝓpositionū certa qualitate ꝛ quātitate. ergo syllogismus ptinet tres ꝓpositiones. ¶ Tertio sic ois syllogismus est consequētia. ois ꝺsequētia est oio composita ex antecedente ꝛ ꝺsequente. ergo ꝛc, sed p̄misse sunt añs ꝛ ꝺclusio cōsequens. ¶ Quarto sic, syllogismus non est vna rō nisi p notam rōnis coniungētem aliquas ꝓpositiones adinuicem. sed nota rōnis nō coniungit nisi ꝺclusionē cū premissis. ergo syllogism⁹ est oratio cōposita ex premissis ꝛ cōclusiōe. ¶ Quinto ꝑncipaliꝛ arguit ꝺ totam diffinitionē sic. Illa diffinitio ē mala q̄ competit alteri a diffinito. sed illa est huiusmodi ergo ꝛc. ꝺsequentia nota cū maiori. minoꝝ ꝑbat qꝛ ꝓpetit in ductiōi ꝛ exēplo. ¶ Mā inductio ē oratio in qua qbusdā positis ꝛ ꝺcessis necesse ē aliqd aliud euenire p ea q̄ posita sūt ꝛ ꝺcessa. Cōsiliꝛ arguit de exēplo ꝛ enthymemate.

Adhec dreuiter respondet. ¶ Ad primū Egidi⁹ in p̄mo priorꝝ adducit tres rōnes alioꝝz. ꝛ ipse assignat quartā. ¶ Quidam enim dixerūt ꝙ argumentatio comparatiōez hz ad aiam cui fidem facit. ꝛ similiter syllogismus ꝑm ꝙ est argumentatio. Rōcinatio vera est decurrens a cā i causatum. hoc est a premissis in cōclusionem. syllogismus ergo ꝑm ꝙ est rōcinatio comparationem hz ad conclusionem. ¶ Oratio aūt est congrua dictionū ordinatio. Syllogismus ergo ꝑm ꝙ est oratio cōparationē habet cum suis partibus integralibus. Et hec ꝓparatio est ei essentialioꝝ q̄z alia. Et sic patet quare potiꝰ oratio q̄z argumētatio vel rōcinatio in diffinitione syllogismi ponat. ¶ Alij dicūt vt nō excludant iductio enthymema ꝛ exēplū cū sint reducibiles in syllogismū sed solū inutiles cōiugationes ꝛ peccata ꝺ syllogismū simpliciter posuit oratio ꝛ non argumētatio vel rōcinatio. Nam si in diffinitione syllogismi poneret argumētatio vel rōcinatio que est ꝓpriꝰ genus eius oporteret tali generi addere differentias essentiales cōpletiuas syllogismi ꝙ quas excludātur ab ipso syllogismo alie spēs argumentationis hoc aūt esset inconueniens cū determinet de syllogismo vt ad ipm oēs spēs argumentatōis habent reduci. ¶ Alij dixerunt vt excludāt omnes loci sophistici simul cū alijs speciebus argumētatiōis. Mā improbat Egidius qꝛ syllogismus simpliciter pōt saluari in syllogismo sophistico. vt dicendo. ois canis currit. omne aial latrabile est canis. g̃ ꝛc. ¶ Itē nō minus distingueret ab omnib⁹ illis si poneret argumētatio. quare ꝛc. ¶ Egidius aūt dicit. puto aliter dicendū. ꝛ dicit ꝙ ex intentiōe philosophi p̄mo topi. Argumentū est syllogismus dialecticus. qꝛ nec argumentuz nec argumētatio est genus syllogismi. sed eꝰ. Rōcinatio autem dicitur analogice de syllogismo ꝛ alijs argumētationibus. ꝛ p̄mo de syllogismo. qꝛ rōcinatio non pōt esse genus. In oratiōe aūt nō vniuocant syllogismi ꝛ omnes modi rōcinationis. ꝛ ideo optime diffinit ꝙ orationem q̄ est ꝓpriꝰ genus eius ꝛ in alijs modis arguendi. ¶ Nec responsio est expresse ꝺ Boetiū in ꝑncipio secūdi suoꝝ topicoꝝ vbi dicit. Argumētatiōis due sunt spēs. s. syllogism⁹ ꝛ inductio. ꝛ ēt est ꝺ phūm in p̄mo topicoꝝ di. Determinatis aūt his oꝝ determinare quot dialecticaꝝ rōcinationum sunt spēs. Est aūt hec inductio, ista aūt syllogism⁹. Angelinus de camerino in primo topi. dicit ꝙ hec diffinitio nō est vituperabilis. qm̄ assignata est per genus ꝓpinquū qm̄ duplex est syllogismus. s. inferens tantum ꝛ probans tantū. ¶ Et syllogismus inferēs nō hz propiquius genus q̄z orationem. ꝛ qꝛ hic diffinis syllogismū inferētē diffinit ipm ꝙ oratōem ꝛ non ꝙ rōcinationem. qm̄ rōcinatio non est genus syllogismi inferentis sed ꝑtis. ꝛ ꝓp hoc nō diffinit syllogismū hec rñsio dānat Boetiū. nam respondēdo quare Boetius apponit concessis dicit qm̄ ipse diffinit syllogismū ꝑtem ꝛ oꝝ ꝙ syllogismus ꝓcedat ex concessis non aūt syllogismus inferens quem diffinit phūs. sed cum Boetius diffiniat syllogismū ꝙ ē oratio. igitur male diffinit. Est etiam ꝺ phūm in primo topicoꝝ. qꝛ illum syllogismū diffinit quez dicit esse spēm rōcinationis vt pz expresse loco allegato. quare ꝛc. ¶ Ideo aliter dicerē. pro quo aduerte ꝙ phūs in sexto topi. dicit ꝙ in diffinitione ponendū est genus ꝓprimū qō oia superiora includit. Aut si remotum omnes differentias superiori generi addendū est ꝙ quas ꝓprimū genus determinatur. ꝛ

ita fit in ꝓpositio vt declarabo. ¶Nam oratio diuidit. Oratiõũ alia est i qua infertur aliqd. alia vo nõ exemplũ ꝑmi ut ois oratio argumẽtatiua. ſ. ſyllogiſmus. inductio: ⁊ exemplũ. Exẽplũ ſecũdi vt oẽs alie oratões: naz argumẽtatiuaz orationũ in qbus infert aliqd. alia est in qua infert aliqd ex neceſſitate: alia vo nõ. Exẽplũ ꝑmi vt ſyllogiſmus: inductio ⁊ enthymema. Exẽplũ ſecũdi: vt exẽplum orationũ in qb⁹ infert aliqd ex neceſſitate. alia ẽ in qua infertur aliqd ex neceſſitate ex qbuſdã poſitis ideſt diſpoſitis in modo ⁊ in figura: alia vo nõ. Exẽplũ ꝑmi vt ſyllogiſmus. Exẽpluz ſcõi vt inductio. Ecce q quatuor ſunt differẽtie iter orationẽ ⁊ ſyllogiſmũ. ⁊ oẽs ille addunt orationi in diffinitiõe ſyllogiſmi: vt pz: ꝑ illã. n. in qua infert aliqd. differt ſyllogiſmus ab oratõib⁹ nõ argumẽtatiuis. ¶Per illã de neceſſitate: differt ab exẽplo qõ nõ de neceſſitate ꝓbat: vt dicit Boetius in ſecũdo topi. ſuoz. ¶Per illã qbuſdã. differt ab enthymemate: qõ tantũ ex vna ꝑmiſſa infert feſtinatã ꝯcluſionẽ. ¶Per illã poſitis differt ab inductione q̃ nõ accipit ꝓpoſitões in modo ⁊ figura. Ad formã g̃ argumẽti cum dicit q in diffinitiõe nõ dz poni gen⁹ remotum ſm phũm. Dico q verũ eſt ſi nõ ſit ꝟctum ꝑ differentiã vltimã: ſi vo eſſet ꝟctuz vt hic: tũc bene põt poni in diffinitiõe. Et nota hãc rñſionem q: bona eſt. ¶Ad confirmationẽ dicit Egidius q illud qõ alter ꝟbit nõ ponit in numer cũ ipſo. minor aũt ꝓpoſitio ꝟbit maiorẽ ad concluſionẽ. ideo nõ ponit in numer cũ ipſa. ⁊ ideo dicit ſyllogiſmus eſt oratio ⁊ nõ orationes. ¶Adhuc ab vnitate ꝯcluſionis ſyllogiſmus dicit oratio vna. Ego aliter ⁊ clarius reſpõderẽ. ſ. negãdo cõſequentiã illã ſyllogiſmus eſt oratiões: g̃ non eſt vna oratio: q cũ totũ ſit ſue partes collectiue: ⁊ partes ſyllogiſmi ſint oratiões: g̃ ſyllogiſmus eſt orationes: cũ hoc tñ ſtat q ſyllogiſmus eſt oratio vna cõiunctiõe rõnali: q̃ eſt ergo. Bene tñ ſegtur. ẽ oratio plures ergo ñ ẽ vna illaz ſed tñ põt eſſe vna illaz ꝑ ꝓpoſitionez ex illis. ¶Ad ſcõm dicit Egidius in ꝑmo prioz ⁊ bene q Boetius diffinit ſyllogiſmũ put cõpetit dialectico: g expectat rñſionẽ ſocii ſemp. ſed Ariſto. diffinit ſyllogiſmũ ſimpliciter vt ꝯuenit tam ſyllogiſmo dialectico q̃ demõſtratiuo. iõ ponit Boetius ly ꝯceſſis phũs aũt nõ. ¶Angelus de camerino ꝑ alia vba dicit. ſ. q diffinit Boetius ſyllogiſmũ ꝓbantẽ q ꝓcedit ex ꝯceſſis. Ariſto. aũt diffinit ſyllogiſmũ inferentẽ in quo nõ oz q aliqd concedat. Jõ Boetius apponit cõceſſis: philoſophus vo nõ. ¶Et ſi repro bas ꝟ: phũs in ꝑmo topi. diffinit ſyllogiſmũ ſimpliꝛ: put ꝯpetit dialectico. ⁊ tñ nõ apponit illã ꝑticulã ꝯceſſis: g̃ rñſio nulla. ¶Dicit q phũs in ꝑmo topi. diffinit ſyllogiſmũ ſimpliꝛ: ⁊ nõ ſyllogiſmũ dialecticũ ⁊ ideo in diffinitõe nõ ponit ly cõceſſis. Deinde diuidit ſyllogiſmũ in quatuor ſpẽs. ſ. in demonſtratiuũ dialecticũ: litigioſum: ⁊ falſigraphũ: ⁊ diffinit vnũquẽq̃z ⁊ diffiniẽdo dialecticũ apponit ly cõceſſis implicite: q: dicit ſyllogiſmus dialectic⁹ eſt ſyllogiſmus q ex ꝓbabilibus ſyllogizatus eſt: ꝓbabilia aũt ſunt cõceſſa quare ꝛc. Ex hoc apparet cã quare magiſter apponit ly cõceſſis: q: diffinit ſyllogiſmũ dialecticuz nõ aũt ſyllogiſmũ ſimpliꝛ. aut diffinit ſyllogiſmũ ꝓbantẽ nõ aũt inferentẽ quare ꝛc. ¶Vel aliter põt dici q Boetius ⁊ magiſter diffinit ſyllogiſmũ ſimpliꝛ: ⁊ q hec diffinitio ꝯpetit cuilibet ſyllogiſmo: q: vez eſt dicere de quolibz ſyllogiſmo q eſt oratio in qua qbuidam poſitis ⁊ cõceſſis neceſſe eſt aliqd aliud euenire: neqz dicit q ꝑmiſſe cuiuſlibet ſyllogiſmi ſint poſite ⁊ cõceſſe: ſed dicit q illis poſitis ⁊ ꝯceſſis neceſſe eſt ſequi cõcluſionẽ. eſt. n. ablatiuus in cõſequẽtia q nõ ponit in eſſe ſicut nec ꝯditionalis. Et ly conceſſis ponit: non qdem ad reſtringendũ naturã ſyllogiſmi cũ diffinitio hec competat oi ſyllogiſmo vt dictũ eſt: ſz ponitur ad exprimẽdũ magis naturã eius. nã natura ſyllogiſmi talis eſt q ſi ꝑmiſſe ponant neceſſe eſt poni ꝯcluſionem. ⁊ ſi cõcedũtur ꝑmiſſe neceſſe eſt ꝯcedi concluſionẽ: ⁊ ly poſitis dicit aliud a ly conceſſis. ¶Nã poſitis dicit. i. diſpoſitis in modo ⁊ in figura. Et cõceſſis. i. ſi cõceduntur. Et ſic diffinitio Boetij ⁊ magiſtri eſt expreſſior q̃z diffinitio phi: nulla eſt diminuta: tñ nec ſuperflua. ¶Ad ꝓximationem ſimiliꝛ patet q negat antecedẽs. ſ. q non cõpetat cuilibet ſyllogiſmo. Et ad ꝓbationez negat q nõ cõpetat ſyllogiſmo cuius ꝑmiſſe nõ cõcedunt: q: nõ dicit q ꝑmiſſe ꝯcedũtur: ſed q ſi cõcedũtur neceſſe eſt ꝯcedi cõcluſionẽ quare ꝛc. ¶Ad tertiũ dicit Egidius q ꝑm materiã non eſt aliud cõcluſio a ꝑmiſſis: ſed ꝟz formã eſt aliud. Forma enim ꝓpoſitionis cõpoſitio eſt: ſed alia ꝯpoſitio eſt in concluſiõe q̃z in ꝑmiſſis. q: in cõcluſione ponuntur tñ extrema illata ſed in ꝑmiſſis extrẽa cũ medio. quare ꝛc. ¶Ad formã argumenti rñdendi negat q pars nõ ſit aliud a toto. materia. n. eſt pars homis. ⁊ tñ eſt aliud ab hoie. Similiter negat q concluſio ſit pars ꝑmiſſaz. ꝟz ꝑm materiã poſſit ꝯcedi q ſit pars. ꝑm formã nõ. Silr negat illa q illud qõ ſegt ab alio naturaliter nõ ſit aliud ab illo. ¶Ad quartũ põt teneri vtraq̃z pars. ⁊ q ſyllogiſmus eſt ex tribus ꝓpoſitionib⁹. ⁊ q ex duabus tñ. vñ ſyllogiſmus põt dupliciter conſiderari. aut abſolute. ⁊ ſic ex trib⁹ ꝓpoſitionibus. aut vt eſt aliqd cõcludens. ⁊ ſic nõ conſtat niſi ex duabus ꝓpoſitionibus. qñ tñ ſunt due ꝓpoſitiones inferẽtes concluſionẽ. Et ꝓpter hoc põt rñderi ad rõnem facta ꝟtraq̃z partem. Uñ tenẽdo q ſit ex trib⁹ ad rõnes in oppoſitũ rñdetur. ¶Ad ꝑmã ꝯceſſa a ꝑmo ad vltimũ. cũ dicit ratio formaliter nõ ꝯplectit ꝯcluſionẽ. dicit q etiam dupliciter põt conſiderari. ſ. abſolute. ⁊ ſic includit ꝯcluſionẽ. Alio mõ vt ꝓbans. ⁊ ſic nõ includit ꝯcluſionẽ. ¶Põt ẽt negari ꝯña a ꝑmo ad vltimũ. q: variat mediũ vt pz de ſe. ¶Ad ſcõam negat maior. imo vnũ ⁊ idem ꝑ vnam partẽ põt facere ſidem de alia. ¶Ad tertiã dicit q ſyllogiſmus põt accipi dupliciter. ſ. abſolute ⁊ vt cõcludẽs. ꝑmo modo eſt ex tribus. ſecũdo modo ex duabus. ¶Ad quartã dicitur q ly aliꝺ non erponit aliud ab iſta oratione. ſed aliud ab illis poſitis. Tenẽdo aũt aliã partẽ. ſ. q ſit tñ ex duab⁹ ꝓpoſitiõibus rñdetur ad rõnes in oppoſitũ. ¶Ad prima dicit q̃ duſdam poſitis non ꝓp hoc. q: alia ſunt q̃ ſunt de rõne ſyllogiſmi. ſed q: in omni ſyllogiſmo ſunt qdam ꝓpoſitiones q̃ ponũtur non aũt oẽs ꝓpoſitiones mundi. ¶Ad ſecundam ꝯcedo q ois ſyllogiſmus eſt ordinabilis in modo. Et cũ tu dicis, modus eſt ordinatio triũ ꝓpoſitionuz: imo ſolum duaz. ⁊ dato adhuc q modus ſit ordinatio, nõ valet tñ q ſyllogiſmus cõtineat illas tres: ſed duas primas tm̃. tertia aũt eſt ꝯcluſiua ꝑ illas. ¶Ad tertiã cum dicit. Ois ſyllogiſmus eſt ꝯña concedit. Et cũ dicit. Ois ꝯña ẽ ꝯpoſita ex añte ⁊ cõſequẽte. Dicitur q ꝯña põt capi dupliciter. Uno modo ꝑm q infert. Alio modo abſolute: ꝑmo modo eſt ſoluz añs. ſcõo modo ẽ compoſita ex añte ⁊ ꝯñte. ¶Ad quartã dicitur q ſi ſyllogiſmus conſideraſt abſolute ſic eſt vna oratio ꝑ vnam notã illationis ꝯiungentem ꝯñs cũ añte. Si aũt conſideratur vt ꝓbat vel vt infert ſic ſyllogiſmus eſt ſolum añs. Et eſt vna oratio ꝑ vnaz notam copulationis coniũgentem illas duas ꝑmiſſas ſimul quare ꝛc. ¶Ad qntum negatur q illa diffinitio cõpetat alteri a diffinito. Ad ꝓbationem cũ dicit ꝯpetit inductiõi exemplo ⁊ enthymemati: nego vt declarauimus in noſtra reſponſione. ¶Ad primum argumentum per iſtam particulam neceſſe: differt ſyllogiſmus ab exemplo: per illaz q buſdam: differt ab enthymemate: per iſtam vero poſitis: differt ab inductione.

¶Utrũ tm̃ tres ſint figure ſyllogiſmoꝝ.

Contra primo arguit argumẽto magiſtri ſic. Quatuor ſunt figure g̃ nõ tm̃ tres. ꝯña tz: añs ꝓbat. nã iſte eſt optimus ſyllogiſmus: ois hõ eſt aial. oẽ aial eſt ſba. ergo ois hõ ẽ ſba: ⁊ tñ nõ ẽ ꝑme figure: q: qõ ſubijcit i ꝓma nõ ꝓdicat in ſcõa. nec ẽ ſcõe: q: non ꝓdicat idem in vtraq̃z nec tertie. q: non ſubijcit idẽ in vtraq̃z. igit oz dare quartã figurã in qua illud qõ ꝓdicat in ꝓma ſubijciat

in scđa quare ꝛc. ¶ Scđo sic. iste est optimus syllogism⁹ oē currens mouet ois hō currit. ergo ois hō mouet. ſz nō ois hō mouet ergo non ois homo currit. ꝛ tñ non ē in ali qua figura. ꝓbaſ qz figura est debita diſpoſitio triū termi noꝝ in duab⁹ ꝓpoſitionib⁹ vel trib⁹. hic aūt ſūt qnqz ꝓpo ſitiones ergo ꝛc. ꝛ vliter qñ ex ꝺictorio ꝟclonis ꝟcludit ꝺictoriū alteri⁹ ꝑmiſſe. illi duo ꝓceſſus faciūt vnū opti mū ſyllogiſmū q non est in aliqua figura. ¶ Tertio sic: ille est optimus ſyllogiſmus. ſi ſoꝛ. est hō est aial. ſi est la pis nō est aial: ſed ē hō: ergo nō est lapis. ꝛ tñ in nulla figu ra est vt pz: nā hic ſunt plures trib⁹ terminis: ergo ꝛc.

Ad primū reſpōdet magiſter q ſyllogiſm⁹ fa ctus ē in ꝑma figura ꝛ in ꝑmo mō qz nō est dictū q alius ſyllogiſm⁹ cuius ille cui⁹ ſubiectū ꝑme ꝓpoſitiōis ē ꝑdicatū ſcđe nō ꝟſtituat ꝑmā figurā: ſed dice baſ q ſi ſubiectū ꝑme est ꝑdicatū ſcđe reſultat prima figu ra. cū q tñ ſtat q ſi ꝑdicatū prime ē ſubiectū ſcđe reſultat ꝑma figura. Dicaſ g̃ q ille ſyllogiſm⁹ ꝟſtituit primā figu raz cū ſubiect ū vni⁹ ꝑmiſſe est ꝑdicatū alteri⁹. ¶ Ad ſecū dum dicitur q magiſter ſolum determinat de ſyllogiſmis oñſiuis. ille aūt ſyllogiſmus fact⁹ ē ſyllogiſm⁹ ducens ad ipoſſibile. Syllogiſm⁹. n. oñſiuus ē q ꝟtinet tñ vnū diffi nitum diſcurſum a premiſſis ad concluſionem. Ducens vero ad impoſſibile est qui continet duos diſcurſus vnuz a premiſſis ad concluſionem. Aliū a contradictorio ꝟclo nis ad ꝺictoriū alteri⁹ ꝑmiſſe. ¶ Ad tertiū dicit q magi ſter loquit tñ ꝺ ſyllogiſmis cathegoricis nō aūt hypothe ticis qual' est ille fact⁹. Uñ ſyllogiſmoꝝ alij ſunt cathego rici alij hypothetici. Cathegorici ſunt q ꝟſtituunt ex ꝓpo ſitiōib⁹ cathegoricis. hypothetici vō q cōſtituūt ex hypo theticis. Cathegoricoꝝ qdā ſunt de ineſſe qdaz modales. De ineſſe ſunt q ꝟſtituūt ex ꝓpōnib⁹ de ineſſe. Modales q ꝟſtituūt ex ꝓpōnib⁹ modalib⁹. Syllogiſmoꝝ de ineſſe qdā ſunt oſtēſiui: qdā ducētes ad ipoſſibile q declarati ſunt ſu pra in ſcđa rñſiōe: ꝛ de his oib⁹ Boeti⁹ facit vnū tractatū q dicit ꝺ ſyllogiſmis cathegoricis ꝛ hypotheticis. ¶ Ul' aliter dicit q reductiue ē in ꝑma figura: non aūt ꝑ ſe. ¶ Utrū modi ſint tñ decē ꝛ nouem.

c **Ontra** ſufficiētiaz ꝑme figure arguit ſic: iſte ſyllogiſmus est in ꝑma figura: oē aial est ſba. ois hō est aial. g̃ aliqs hō est ſba. ꝛ nō ē in aliq modoꝝ ꝑme figure vt pz diſcurrēdo g̃ ꝛc. Silr ille ſyllogiſm⁹ est in ꝑma figu ra: nullū aial ē lapis. qlibet hō est aial: g̃ aliqs hō nō ē la pis: ꝛ nō est in aliq modo vt pz diſcurrēdo g̃ ꝛc. ꝑmus. n. est in barbara: ſecūdus in celarēt. Scđo sic iſte ſyllogiſm⁹ ē in prima figura: hō currit: ſoꝛ. ē hō g̃ ſoꝛ. currit. ꝛ tñ i nul lo modoꝝ est: g̃ ꝛc. q ſyllogiſm⁹ ſit bonus pz: qz ē ſyllogi ſmus expoſitoꝝ. ¶ Cōtra ſufficiētiā modoꝝ ſcđe figure arguit ſic. Iſte ſyllogiſm⁹ ē in ſcđa figura: nullus lapis ē aial: ois hō ē aial: ergo aliqs hō nō ē lapis: ꝛ tñ nō ē i aliq modoꝝ ei⁹ ergo ꝛc. Silr ille. Quilibet hō est aial: nullus lapis est aial: ergo aliqs lapis nō est hō: ſyllogiſm⁹ ē in ſe cūda figura ꝛ in nullo modoꝝ eius: ergo ꝛc. ꝑim⁹ est i ce ſare. ſecūdus in cameſtres. Scđo sic: iſte ſyllogiſmus ē p fectus in ſcđa figura: aliqs hō ē aial: nullus lapis est aial: ergo aliqs hō nō est lapis: ꝛ nō est in aliq modoꝝ eius: vt pz diſcurrēdo. q̃ fit bonus ꝓbaſ: qz ex oppoſito cōcluſio nis cū altera ꝑmiſſaꝝ vt cū maiori inferſ oppoſitū alteri⁹ ꝑmiſſe. ſeqſ. n. aliqs hō ē aial: ois hō est lapis: ergo aliqs lapis est aial in Diſamos. Silr ille ē bonus ſyllogiſmus in ſcđa figura. aliqs lapis nō ē aial: ois hō ē aial: ergo ali qs lapis nō est hō: ꝛ nō est in aliquo modoꝝ vt pz: q̃ fit bo nus ꝓbaſ: qz ex oppoſito ꝟclonis cū altera ꝑmiſſaꝝ vt cuz maiori inferſ oppoſitū minoris sic aliqs lapis non est aial ois lapis est hō: ergo aliquis hō non est aial: in bocardo. ¶ Prim⁹ fact⁹ est in feſtino. Secūdus in barocho ambo i directe cōcludētes. ¶ Cōtra ſufficiētiam modoꝝ tertie ar guit ſic. Iſte ſyllogiſm⁹ est in tertia figura. Ois hō ē ſub ſtātia: ois hō est aial: ergo q̃dam ſba est aial: cū ſit indire cte cōcludēs nō ē in aliq modoꝝ tertie figure. Silr ille est in tertia figura: qlibet hō est riſibilis: aliqs hō ē vnus hō: ergo aliq̃ riſibile est vnus homo: ꝛ tñ nō ſunt in aliq mo doꝝ tertie figure. ¶ Primus est in darapti indirecte conclu dens. ¶ Scđo sic. Iſte ſyllogiſmus est bonus in tertia fi gura. ois hō est aial. nullus hō est aſinus. ergo aliq̃ aial nō est aſinus. ꝛ nō est in aliq modoꝝ ei⁹ vt pz diſcurrēdo. est. n. in fapeſmon indirecte ꝟcludēs. Silr in cardobro in tertia figura est optimus ſyllogiſmus indirecte cōcludēs vt sic. ois hō ē aial. aliqs hō nō est aſinus. ergo aliq̃ aial nō est aſinus. Silr in feriſon indirecte cōcludēs. aliqs hō est aial. nullus hō est aſin⁹. ergo aliq̃ aial non ē aſinus. Oēs iſti ſyllogiſmi ſunt in tertia figura ꝛ ſunt optimi. ga ex oppoſito ꝟclonis cū altera ꝑmiſſaꝝ infertur oppoſituz alteri⁹ ꝑmiſſe: ꝛ nō ſunt in aliq modoꝝ eius. ergo ꝛc. Si militer ſyllogiſmus reſolutoꝝ⁹ in tertia figura. hoc currit ꝛ hoc est hō. ergo hō currit ꝛ nō est in aliq modoꝝ ei⁹. er go ꝛc. ¶ Cōfirmaſ qz ꝑhūs in ꝑma figura nō facit men tionē niſi de quatuoꝝ ꝑmis. ſ. de illis barbara. celarēt. da rij. ſerio. ꝛ etiā de alijs duob⁹. ſ. de fapeſmo ꝛ friſeſomoꝝ. vel ergo ꝑhūs diminutus vel magiſter ſupfluus. ¶ Se cūdo ꝓncipl'r arguit q̃ illi decē ꝛ nouē modi nō ſunt veri modi. Et ꝑmo ꝟ Barbara. ſic iſte ſyllogiſmus est in bar bara. ois hō vel aſinus est aſin⁹ oē riſibile ē hō vel aſinus ergo oē riſibile est aſinus. ꝛ tñ nō valet. ergo ꝛc. ꝟña nota cū. maiori. minoꝝ ꝓbatur. ſ. q̃ non valet. qz añs ē vez ꝛ cō ſequēs falſum. q̃ conſequēs ſit falſum pz. q̃ antecedens ſit vez ꝓ minori pz ꝓ maiori. ꝓbaſ inductiue ſic iſte hō vel aſinus est aſinus. ꝛ iſte hō vel aſinus est aſin⁹. ꝛ iſti ſūt oēs hoies. ergo ois hō vel aſinus est aſinus. ¶ Scđo ꝟ ſcđm modū sic. Iſte ſyllogiſmus non valet. Nulla conclu ſio est vera. ois concluſio facta in celarēt est concluſio: er go nulla concluſio facta in celarent est vera. ꝛ tñ est factus in celarēt ergo ꝛc. ꝟña nota cū minori. maioꝝ ꝓbaſ ponen do q̃ ſyllogiſmus factus ſit ois ſyllogiſmus. q̃ facto añs est vez ꝓ qualibet parte. ꝛ ꝟñs falſum. qz falſificat ſe. er go ꝛc. ¶ Tertio ꝟ tertiū modū sic. Iſte ſyllogiſmus non valet. Cuiuſlibet hois aſinus currit. brunellus est aſinus homis ergo brunellus currit. ꝛ tñ est in darij. ergo ꝛc. ꝟña nota cū minori. maioꝝ ꝓbaſ. qz pono q̃ ois homo habeat duos aſinos quoꝝ vnus currat. ꝛ alius non. de quoꝝ nu mero nō currentiū ſit brunellus. Iſto poſito añs est verū ꝛ ꝟñs falſum. ¶ Quarto ꝟ quartū modū sic. Iſte ſyllo giſm⁹ nō valet. Omne aial ſi est rudibile non est hō: tu es aial ſi tu es rudibile. ergo tu nō es hō. ꝛ tñ arguit ꝑm iſtū modū. ꝟña nota cū minori. maioꝝ ꝓbaſ. q̃ñ añs est verū ꝛ ꝟñs falſum. vt patet ꝑ exponētes. quare ꝛc. ¶ Cōtra ꝑ mū ſecūde figure arguit ſic. Iſte ſyllogiſmus nō valet. ois deus ſubſtātia nō est. ois prima cā ſba est. ergo ois prima cā deus non ē. ꝛ tñ ē in primo ſecūde. ꝟña nota cum mi nori. maioꝝ ꝓbatur. qz añs est ves. ꝛ cōſequens falſum vt patet. ergo ꝛc. ¶ Scđo ꝟ ſcđm modum ſecūde figure ar guitur ſic. Iſte ſyllogiſmus non valet in q̃libet inſtanti est hō. nullus aſinus est homo. ergo nullus aſinus est inſtan ti. ꝛ tñ nō est in ſecūdo ſcđe figure. ergo ꝛc. ꝟſequentia no ta cū minori. maioꝝ ꝓbaſ. qz antecedens est vez vt patet ꝛ conſequēs falſuz. Cōtra primū tertie arguitur ſic. Iſte ſyl logiſm⁹ non valet cuiuſliber hois aſinus currit. cuiuſlibz hois aſinus geſcit. ergo aſinus quieſcēs est aſinus currēs ꝛ tamē est in ꝑmo tertie. ergo ꝛc. ꝟſequētia nota cum mi nori. maioꝝ ꝓbatur. qz antecedens ē vez ꝛ conſequēs fal ſum. ¶ Confirmatur a ſimili. qz iſte non valet In quoli bet inſtāti ē aſinus. in quolibet inſtanti ē homo. ergo hō ē aſinus. ꝛ tñ ē in primo tertie. ergo ꝛc. ¶ Scđo ꝟ ſcđm tertie arguit ſic. Iſte ſyllogiſmus non valet. Ois hō vel aſinus non ē homo ois homo vel aſinus ē riſibile. igit ri ſibile non ē homo. qz antecedēs ē vez ꝛ conſequens falſū vt pz ꝛ tñ ē in ſecūdo tertie figure quare ꝛc.

Ad hec breuiter respondeť. ¶ Ad primū dicit q̄ ille syllogismus factus ē in barbara non imediate. sed mediate: q̄ ex concl'one ꝓclusa in barbara cōcludit ꝓcl'o istius syllogismi. Silr ad aliud dicit q̄ est in celarent mediate: sed nō imediate. ¶ Ad secōz dicit q̄ magister determinat de syllogismis q̄ tenēt in oīb⁹ terminis sicut phūs in p̄mo priox: ⁊ nō de syllogismo resolutorio. ¶ Ad p̄mū ℨ modos secūde figure dicit q̄ p̄mus syllogismus factus est mediate in cesare ⁊ nō imediate ⁊ secundus est in camestres mediate ⁊ nō imediate. ¶ Ad secōm ꝓcedit oēs syllogismos factos ex̄ bonos: sed magister non curat multiplicare modos in alijs figuris: ⁊ p hoc q̄ idirecte ꝓcludūt: syllogismi aūt facti tenēt p hoc q̄ indirecte ꝓcludūt. Si aūt directe facis cōcludere nō valēt. ¶ Ad p̄mū ℨ modos tertie figure dicitur q̄ primꝰ syllogismus factus est in darapti mediate ⁊ nō imediate. Secundus est in datisi mediate ⁊ non immediate. ¶ Ad secundum cōceditur illos syllogismos factos esse optimos: sed de illis non curat q̄ indirecte cōcludūt. Si diceres quare magis idirecte noīat in prima figura q̄ꝫ in alijs. Rn̄deť q̄ p̄ma figura pfectior est. ideo debemꝰ videre magis oēm modū ꝓcludendi eius q̄ocūq; sit q̄ꝫ alteriꝰ. ¶ Ad ꝓfirmationē dicit q̄ Aristo. nō curauit multiplicare modos nisi ꝑm necessitatē sed cōclusio vnius nō segt ex cōclusiōe alteriꝰ: mō baralipton segtur ad barbara celātes ad celarent. dabitis sequit ad darij. Fapesmo aūt ⁊ frisesmox nō segt ad aliq̄ē tō multiplicat illos. Et si dicis q̄ in secūda figura debebat ponere indirecte ꝓcludētes vt in Festino. ¶ Dicit q̄ bene ponit in primo priox: vbi dicit q̄ minori exñti vlī negatiua. maiori vo affirmatiua vel vlī vel particulari in quacūq; figura indirecte sequitur cōclusio. Ex hoc pz q̄ Boetius nō recte sentit in syllogismis cathegoricis cū dicit q̄ phūs solū quatuor modos i prima figura posuerit. Theophrastus aūt ⁊ Eridemus addiderūt q̄ntq; prime figure quos ꝓfirmauit ꝓporphirius vir magne auctoritatis: q̄n phūs posuit Fapesmo ⁊ frisesmox vt ꝺclaratū ē. ¶ Ad secōm p̄ncipale respondet magister. ¶ Ad primum distinguēdo de ista maiori. Oīs homo vel asinus est asinꝰ si illud totū disiunctū est subiectū illa ē falsa. si vo solū prima pars ista est vera: sed post in minori plus p̄dicatur q̄ꝫ subijciaťr in maiori. Et dicit vlterius q̄ subiectū distributionis ē ly hō: ꝓpositionis vo homo vel asinus: ⁊ subiectū distributiōis ℨ p̄dicari: non aūt ꝓpositionis. ¶ Ad secōm dicit q̄ p̄dictus syllogismus nō est in Celarent: q̄ ꝓcl'o ē insolubilis hypothetice significās: qualis nō est in aliqua p̄missaꝝ. ¶ Ad tertium dicit q̄ non valet iste syllogismꝰ q̄ plus p̄dicaťr in minori q̄ꝫ subijciaťr in maiori. Vñ quādo obliquus p̄cedit rectū solus obliquus est sbm. Quādo vo rectus p̄cedit obliquū rectus ⁊ obliquus est subiectū. ¶ Et si dicit adhuc stat argumētū sic dicēdo. ¶ Cuiuslibet hois asinus currit. brunellus ē asinus hominis: ergo brunellus currit. ¶ Dicit q̄ syllogismꝰ nō est bonus q̄ in obliquis casibus oportet subiectū maioris p̄dicari in minori in recto sic dicēdo: brunellus est homo ⁊ hoc negatur: ꝓterea bene segtur: cuiuslibet hois asinus currit. ergo est homo: ergo ergo. asinus currit. ¶ Ad quartū dicit q̄ si totū cōditionatū fuerit subiectū maior est falsa: ⁊ tñ nō ℨ ꝓbari exponibiliter cū sit negatiua sed p singulares quaꝝ multe sunt false: vt hoc q̄ō si ē rudibile nō est homo: ⁊ hoc aial si est rudibile nō est homo demōstrādo hoīem: ⁊ sic de alijs. Et dato adhuc q̄ exponi habeat. Secūda exponēs est falsa. ſ. nihil est aial si est rudibile q̄n illud nō sit homo imo quicquid est animal si est rudibile non ē homo vt puta homo. ⁊ secūda exponens non debet esse ista ⁊ nihil est animal quin illud si est rudibile non sit homo. Si autem totum ꝓditionatū non sit subiectum conceditur maior: sed negatur cōsequentia q̄ plus predicaťr in minori q̄ꝫ subijciatur in maiori. ¶ Ad primū secūde figure dicitur q̄ talis syllogismus non est in modo: quia debet fieri ex negatiuis de consueto modo loquendi: qualiter non fit iste: sed bene valet dicendo. Omnis deus nulla substantia est. omnis prima causa est substantia: ergo omnis prima causa nō deus est: sed maior est falsa. ¶ Ad secundū dicit q̄ nō valet. Unde vtraq; extremitate existente in obliquo nihil sequitur in secūda figura: aut altera tm̄: medio termino existente in obliquo in vtraq; bene sequit. in altera aūt nō: discurre per exempla per te. ¶ Ad primū tertie figure dicit q̄ non est in Darapti: q̄ sicut premisse fuerūt ex recto ⁊ obliquo: ita conclusio debet fieri: igitur debet sic concludi: ergo asinus quiescens est alicuius cuius asinus currit. Unde ly asinus non est pars subiecti in premissis: sed pars p̄dicati: ideo debet poni in cōclusione. ¶ Ad aliud consimiliter dicitur q̄ nō valet iste syllogismus sed ℨ cōcludi: ergo homo ē in aliquo instanti in quo ē asinus: quia conclusio debet esse similis p̄missis: ⁊ ideo sicut premisse sunt ex recto ⁊ obliquo: ita cōclusio ℨ esse mixta ex recto ⁊ obliquo. ¶ Ad secūdum dicitur q̄ si totū disiunctum ē subiectum maior est falsa: si autez pars est subiectum non arguitur in secundo tertie: quia in tali oportet q̄ totum subiectum ꝓpositionis distribuatur qualiter non est in ꝓposito: quare ꝛc.

¶ Et sic est finis questionū sūmularum: quaꝝ numerus est quadragintanouem.

¶ Utrū diffinitio suppositionis sit bene data.

Contra primo arguitur q̄ nō bene dicitur q̄ suppositio sit acceptio.

c ¶ Primo quia suppositio conuenit termino solum actiue. Dicimus enim q̄ terminꝰ supponit. acceptio autem conuenit ei solum passiue. dicimus enim q̄ terminus accipitur ⁊ non q̄ terminus accipiat. igitur suppositio termini non debet dici acceptio termini. ¶ Cōfirmatur q̄: impossibile est actionem esse passionem inquantū talem: ergo non bene cōceditur suppositionem esse acceptionem termini. tenet consequentia q̄: suppositio est actio ⁊ acceptio passio. ¶ Secundo sic supponere non est accipi: ergo suppositio nō est acceptio: tenet consequentia per locū a coniugatis. antecedens patet quia dicendo homo est bisyllabum. Uolo q̄ iste terminus homo solum accipiatur pro voce: hoc ē possibile: tunc certum est q̄ quāuis hic terminus homo solū accipiatur pro voce: tamen adhuc supponit personaliter: puta pro suppositis: quare ꝛc. ¶ Tertio sic terminꝰ supponit per ipsam acceptionem intellectus effectiue. Eo enim quod intellectus accipit terminū sic vel sic alia ⁊ alia suppositio deriuatur. Et tamen terminus non supponit pro suppositione effectiue: sed solum formaliter. quia omnis actus reduplicatiuus in ratione cause suppa suum verbum tenet locum cause formalis sicut cum dicitur. Iste interfectus est interfectione. interfectio est causa formalis. Similiter cum dicitur. Iste diligit dilectione. Similiter iste speculatur speculatione. Sic quādo dicitur supponit suppositiōe semper suppositionē: suppositio ē in supponēdo cā formalis: ergo suppositio nō est acceptio termini. Quarto sic. acceptio dicit respectum ad accipientem: quia ē actus intellectus accipiētis: ⁊ ꝯter: nō pōt esse suppositio nisi sit actus intellectus. Suppositio vero dicit respectū ad rem ⁊ nō ad accipientem. Uñ sine actu intellectus adhuc supponit terminus: vt in ista ꝓpositione scripta. homo est animal. ergo suppositio nō est acceptio. ¶ Quinto sic. diffinitio competit alicui cui nō cōpetit diffinitū. ergo diffinitio mala. p̄ma tenet. aīs ꝓbatur. q̄ ita accipitur appositū in ꝓpositiōe ꝑ aliquo vel aliqbus sicut suppositū ⁊ tñ appositus nō supponit vt pz per ethymologiaz vocabuli. q̄ appositū dicit ab apponendo sicut suppositum a supponendo vt patet ꝑm grāmaticos. Sexto sic. sequitur q̄ terminus sint cathegorematicus in propositione positus ⁊ syncathegorematice tentus supponit. vt dicendo oīs homo currit. qō est falsum. falsitas consequēns pz q̄: ñ pōt

esse suppositū vel appositū syncathegorematice tentū ꝓña ꝓbatur. qꝛ ē acceptio termi i ꝓpositione ꝓ aliquo ideſt pro distributione. ¶ Septimo arguit de copula que nō supponit. ⁊ tamen accipit in ꝓpositione ꝓ aliquo. quare ⁊c. ¶ Octauo sic: terminus aliqñ supponit pro illo qō non significat ⁊ nunqꝫ ꝑt accipi pro illo qō non significat. ergo diffō mala: ꝓña tz cū minori. maior probat. qꝛ dicēdo albū currit subiñ supponit pro substātia q̄ ē alba. ⁊ tñ nō significat substātiā. qꝛ solā q̄litatē significat vt dicit pbus in predicamento substantie. ergo ⁊c.

In hac materia sunt diuerse opiones: q̄ dā. n. volūt q suppō sit significatio termi in ꝓpositione pro aliquo vel aliqbus vt vult magiſter in logica magna. Quidā vō dicunt q suppositio ē statio termi in ꝓpositione pro aliquo vt vult ꝟPetr⁹ mātuan⁹. Alij vō ꝯcordāt cū magistro ꝟ dicunt q suppositio ē acceptio termi in ꝓpone vt ꝟPetr⁹ hiſpan⁹ ⁊ Albert⁹ de saxonia. Alij moderniores dñt q suppositio ē ꝓprietas subi in comparatione ad predicatū. vt icūs Vincen. ordis ꝑdicatoꝝ. de qb⁹ opionibus magis ample dcm̄ ē in suppositionib⁹. Sz pro defensione magistri sunt duo modi respondendi. Vnus modus dicit q suppositio formaliter ⁊ idētice est acceptio termi. Ali⁹ modus dicit: q suppositio formaliꝫ non ē acceptio termi ſz ē ex ipsa acceptione termi cāliꝫ: non ergo idētice vez est q suppositio sit acceptio. Tenētes āt ꝑmū modū rñdendi in rñdendo ad argumēta in oppositū. ⁊ marie ad tria ꝑma argumēta. q̄ ad idē tēdunt bipartiti sunt. Quidā. n. dicunt negando q suppositio sit actio imo est passio. Et cū tu probas in ꝑmo argumento qꝛ dicim⁹ q termin⁹ supponit ⁊ non supponit ergo competit sibi actiue: negat ꝓña. qꝛ ſz supponere modaliꝫ ⁊ vocaliꝫ significat actionē cū sit actiuū. tñ realiꝫ iportat passionē. qō declarat a siki. qꝛ recipe qō ptinet ad potentiā aie p ſpēs apprehēdenter realites iportat passionē. ſz ꝑm modū significādi significat actionē. ⁊ iō non ē iconueniēs q suppositio dicat acceptio. ⁊ supponere sit accipi. sicut recipe est informari. Dicimus. n. qñ potentia ſpeciem recipit ab obiecto q ipsa potentia specie informat. Similiter potest dici qñ termin⁹ supponit q accipit ab itellectu. ita q ipm supponere sit accipi vt dcm̄ est. ¶ Contra hāc rationē arguit sic. Hoc vbū suppono cū sit ꝓpositū a sub ⁊ pono ne cesse ē q retineat significationē sui simplicis. ⁊ marime cū componētia remaneāt in eo integra ⁊ pfecta. Modo hoc verbū pono non importat realiter passionez sed magis veram actionē ꝑ modum simplicem importabit. ⁊ p consequens supponere non est accipi nec suppositio poterit dici acceptio ⁊c. ¶ Secundo sic: qficunqꝫ aliqua duo reali ter eundem actum iportant illud quod termiat actum realem vnius potest terminare actum alterius. hec est nota ſz actus importatus ꝑ hoc qō est supponere: ⁊ actus iportatus ꝑ hoc qō est accipi non terminat ad idē qꝛ dicimus q terminus supponit suū significatum: non aūt dicimus q accipiat a suo significato. ergo ⁊c. ¶ Alij vero ꝓpter ꝟ argumenta dicūt aliter ad principale. Vnde dicunt q intellectus supponit terminum in ꝓpositione vt terminus ē. ita q nō supponat aliter. ita q est duplex suppō. vna est intellectus qua termin⁹ supponit ⁊ intellectus supponit. ⁊ hec est acceptio termi. nam terminum supponi non est nisi ipsum accipi in ꝓpositione ab eodē pro aliquo. ⁊ de hac suppositione itelligit illa diffinitio suppositionis qñ dicitur. Suppositio est acceptio termi ⁊c. Alia vero suppositio est ipsius termi in ꝓpositione iam suppositi ⁊ accepti ab intellectu qua qdem terminus supponit ⁊ non supponit. Et hec suppositio non est acceptio termi sed ꝓncipaliꝫ causat ab ipso ⁊ predicta descriptio non datur de ista suppone. ¶ Contra hāc rōnem arguit q hic loqmur de suppositione que est ꝓprietas termini in ꝓpositione. suppositio vero qua intellectus supponit ⁊ terminus supponitur non ē ꝓprietas termi potius intellectus. ergo ⁊c. ¶ Sc̄do qꝛ species suppositionis hic intente non diuersificantur ſm situm positionem qua itellectus supponit terminus supponitur ſz magis ſm illā qua termin⁹ supponit: dicitur. n. suppositio materialis vel pſonalis qñ termin⁹ supponit sic vel sic vt oēs ꝓcedunt. ergo ⁊c. ¶ Tertio qꝛ ꝑ eundem modum appellatio competit predicato. ⁊ suppō ipsi subiecto. ſz sicut non bñ diceretur q predicatum appellat ſz magis predicatum appellat. loquendo de appellatiōe que est ꝓprietas predicati. ita non est vez q subiectū supponat sed magis q subiectum supponit loquēdo de suppone que nūc diffinitur: quare prim⁹ modus rñdendi reputatur imbecillis ſm ambas rōnes: quare ⁊c. ¶ Tenētes sc̄m modum respōdendi ēt bipartiti sunt. Quidā. n. dicūt q diffinitio sic bz itelligi: suppō est acceptio termi. i. significatio quedam ex acceptione termi in ꝓpositione ꝓ aliquo vel ꝓ aliquib⁹ sicut pbs diffinit odoꝝ ē in de sensu ⁊ sensato dicēs: odor est fumalis euaporatio. ⁊ itelligitur causaliter sic. i. odor est qualitas cāta ex fumali euaporatiōe. ¶ Contra hanc rñsionem arguit ꝟPetrus hiſpanus sic. Supponere non est significare ergo suppositio non est significatio: tz ꝓña ꝑ locum a ꝓiugatis. añs ꝓbatur qꝛ significare est ipsius vocis: supponere vō cōpositi ex voce ⁊ significatione. quare ⁊c. ¶ Sc̄do significatio prior est ipsa suppone. ergo ⁊c. añs ꝓbatur. qꝛ significatio est ꝑ impositionē vocis ad rē significandā. suppō vero est per acceptionē vocis iā significantis pro aliquo ⁊c. Et rōne seq̄nti fortius potes arguere q suppō non sit significatio quare ꝓsidera illam. ¶ Alij dicunt q diffō illa non potest dici diffō suppōnis identice. ⁊ essentialiꝫ loquēdo sicut ostendunt argumenta. ſz bene causaliꝫ: sicut logtur Aristoteles secundo de anima de voce: dicens. Vox est repercussio respirati aeris. i. sonus causatus a percussione aeris. ita suppō est acceptio termini. ideſt ꝓprietas quedam termi causata ab acceptione ipsius. ⁊ in ꝓpone pro aliquo vel pro aliqbus ⁊c. ¶ ꝟPro quo aduerte q hec tria significatio. subiectio. ⁊ suppō: ꝑ ordinem competunt voci seu termio secundum quod accipitur ab itellectu. ꝟPrimo. n. vox accipitur ab itellectu ad determinate significandum. Et sic competit sibi significatio. Deinde vox significans accipitur in ꝓpone vt vnum extremū ⁊ sic competit sibi subiectio. ¶ Vltimo vero vox iam subiecta accipit pro aliquo respectu ꝑdicati. Et ita cōpetit sibi suppō. ¶ Et ꝫ ista competāt ipsi voci ꝑ ordinē: tñ multum differenter se habent sc̄m acceptionem itellectus. qꝛ significatio non est ipsa acceptio que realiter passionē importat. nec significare est accipi quia significatio competit voci seu termino solum actiue. Dicitur enim vox significare ⁊ non significari licet tamen vox dicatur accipi. que accipitur ad significandū recte dicitur significans seu significatiua ⁊ nō significata. subiectio vero est realiter q̄daz acceptio que fit ab itellectu: nō. n. ē aliud terminū subijci nisi ipsum ab intellectu accipi in ꝓpone respectu predicati. ⁊ cū subiecto cōpetat voci seu termino solum passiue sicut ⁊ acceptio. Dicit. n. terminus subijci ⁊ nō subijcere. Vnde terminus sic accept⁹ vocat subiectū ⁊ non subijciēs. Suppositio vero nō ē acceptio sed ab ipsa causatur. iō suppositio subiecto cōpetit solum actiue. dicit. n. q subiñ supponit. vñ quāuis terminus q accipit ad supponēdum dicat q accipit ad supponendū: tñ supponēs ⁊ non suppositus appellat. Et qō dictum est de significatione: subiectione. ⁊ suppositione. idē ꝺz intelligi de significatione predicatione ⁊ appellatione ¶ Hāc opinionē diffuse recitaui. quia pulchra est. ⁊ est sancti Vincentij in suppōnibus suis. ego autē credo q non sit de mēte magistri nec aliox. dicit enim q suppositio non est acceptio essentialiter ⁊ idētice. sed q suppositio sit acceptio causaliter ⁊ non idētice: imo credo q idētice. Et ꝓbo sic qꝛ suppositio vt sonat vocabulum nō est nisi positio alicuius sub alio. ergo suppositio formaliter ⁊ idētice est acceptio. Vnde tria requirunt ad positionem alicuius sub alio. ſ. illud qō ponit: illud a quo ponit

ꝛ illud ſub quo ponit. Termin⁹ eſt q ponit: itellectus eſt a quo ponit: ſignificatū ē ſub quo ponit. ꝑut ly ſub accipitur ꝑ ly ꝑ. Unde ſenſus eſt termin⁹ ponit ſub ſignificato. i. ꝑ ſignificato. q aūt ly ſub accipiat. ꝑ ly ꝑ ꝑz ꝑ Terētiū in eunucho dicētem puer ſupponi. falli ꝑ ſeruū ſenem. i. puer ꝑ alio poni. ꝛ ēt illa tria requrunt ad acceptationem. Ex hoc ſeqtur q ſuppō eſt paſſio termi ꝛ non actio cū acceptio ſit paſſio. Et ſi dicis ꝓtra q: dicim⁹ q termin⁹ ſupponit ꝛ nō ſupponit. ergo ſuppō cōpetit terio actiue ꝛ nō paſſiue. Ad hoc dicerē gcḡd alij dicant q ꝓprie loquēdo debem⁹ dicere. termin⁹ ſupponit ab itellectu. i. ponit ꝑ alio ab itellectu puta ꝑ ſignificato. itellect⁹ aūt ſuppōit terminū. i. ponit terminū ꝑ alio q: ꝑ ſignificato: nō aūt debemus ꝓprie dicere q terminus ſupponit. q: nec ſupponit ſe nec ſignificatū. q nō ſe q: idē terminus reſpectu ſuiꝫ pſius ſupponeret ꝛ ſupponeret: nec ēt ſignificatū: q: nō ponit ſignificatū ꝑ alio imo termin⁹ ꝑ ſignificato. Impꝛoprie aūt dicit q termin⁹ ſupponit in ſignificatiōe actiua ꝑ paſſiua cū ſit cōis modus loquēdi. ꝛ loquēdū eſt vt plures: vt dicit pbus ſcō topi. nec dubito ſi qs pfunde ꝑſiderabit qn huic opioni adhereat. Defendētes tñ primā rōnem dicūt q v̄bū ſignificare actionē pōt eē dupliꝛ aut ꝫ rem: aut ꝫ modū ſignificādi oē verbū actiuū ꝑm modū ſignificandi actionē ſignificat. ꝑm rem aūt nō. q: aliq̄ verbū importat paſſionē potius q̄ actionē vt recipio. ita dicūt de hoc v̄bo ſuppono: q̄ ꝑm rem importat paſſionē ꝫ ꝑm modū ſignificādi actionē. Et ad replicas in oppoſi um dicunt. Ad pmum dicūt negādo pmo q oē compoſitū teneat ſignificationē cōponētiū: imo multotiēs nō retinet ſignificationē neꝫ modū ſignificādi: cū pncipale cōponēs ſignificet vnū ꝛ cōpoſitū aliud vnū ē actiuū ꝛ aliud nō. vt ago ſignificat agere ꝛ facere ꝛ eſt actiuū: vego cōpoſitū ſignificat viuere: ambigo dubitare. ꝛ ambo neutra ſunt abſoluta Dicūt ſcō q adhuc hoc ꝓceſſo negādo q cōponentia in hoc v̄bo ſuppono remaneāt itegra in eo: q: cōponit ex ſub ꝛ pono. ꝛ ly ſub nō remanet itegrū q: mutat b in p. qm̄ dicit ſuppono ꝛ nō ſubpono. Ad tertiū dicunt q idē terminat actū hui⁹ v̄bi ſupponit ꝛ actū huius verbi accipit. Unde ſignificatū termi terminat actū huius verbi ſupponit: nō q̄dem recte q: nō recte dicit: termin⁹ ſupponit ſignificatū: ꝫ obliq̄ vt dicat: termin⁹ ſupponit ꝑ ſignificato. ꝛ ita ēt termiat actū hui⁹ v̄bi accipit. q: dicit termin⁹ accipit ꝑ ſignificato. Defendētes āt ſcōaꝫ rōnē facili⁹ ſoluunt replicas. Ad pmā ꝓcedūt q logmur hic de ſuppōne q̄ eſt ꝓprietas termi in ꝓpōne. ꝛ negat q ſuppō: qua termin⁹ ſupponit nō ſit ꝓprietas termi. Ad ſcām negat q ſpecies ſuppōnis nō diuerſificent ꝑm ſuppōnē qua terminus ſupponit. Ad tertiū negat ſilitudo q: ſuppō eſt ꝓprietas tā ſubi q̄ predicati. Appellatio aūt ſolius predicati. ꝛ ꝓceſſa ſilitudine ꝓcedūt q ꝑt dici pdicatū appellat. Ad quartum pncipale negat q ſuppō nō dicat reſpectū aliquē ad accipiētē. Et ad pbationē cū dicit termin⁹ adhuc ſupponit ſine actu itellectus. vt in ꝓpōne ſcripta. dicit q ꝫ actus itellectus nō ꝫ currat tūc ſufficit tñ q ꝓcurrebat. q: fuit acceptus in tali ꝓpōne ab itellectu. Vel dicit q terminū ſupponere ꝑt dici dupliꝛ. ſ. actu vel aptitudie ſicut ꝛ ſignificare. Primo modo dico q nō ſupponit ſine ꝑſideratiōe itellectus. Scō mō ſic. Uolētes tñ q ſuppō non ſit acceptio formaliter ꝛ idētice dicūt argumētū ꝓcludere vez. Ad qntum tenētes q ſuppō ſit actio ꝛ ꝓiter q nō ſit acceptio formaliꝛ ꝛ idētice dicūt negādo q appoſitū non ſupponat Et cū dicit ſuppoſitū dicit a ſupponēdo ꝛ nō appoſituꝫ. dicūt q ſuppoſitū a ſupponi alteri paſſiue. vt q: poſitum ſub alio vt ſub appoſito. ꝛ p ſuppōnē non ꝫ q̄ dicat ſuppoſitū ſꝫ magis ſupponēs. Uñ idē termin⁹ q a logico dicitur ſubm̄. q: ſubijcit alteri vt ꝑdicato dicit ſuppoſitum a grāmatico: q: poſitū ē ſub alterovt ſub appoſito q̄ appoſitū dicit q: adiunctū v̄bo: termin⁹ āt dicit ſupponēs actiue. q: ſub alio ponit ſignificatū. ꝛ ſic ꝑt etiā ꝑdicato cōpetere: ꝫ gdam moderni negāt hoc dicētes q ꝓprietas ꝑdicati ē appellare ſicut ſubi ſupponere. Tenēdo āt q ſuppoſitio ſit acceptio idētice: dicendū eſt q ſuppō competit vtriq̄ꝫ. ſ. ſuppoſito ꝛ appoſito. ꝛ nō dicit ſuppoſitū a ſuppoſitione. ꝫ a ſupponi alteri extremo ꝓpōnis. ſ. ipſi appoſito. termin⁹ āt ſuppōnes dicit vel melius ſupponibilis a ſupponi ſignificato. i. apponi ꝑ ſignificato. ꝫ cū tā appoſitū q̄ ſuppoſitū poni poſſit ꝑ ſignificato vtrūq̄ꝫ ſuppōit vel ſupponit. Ad ſertū dicit q ſyncathegorema ſyncathegorematice tentū nō accipit ꝑ aliquo ſignificato in ꝓpōne. ſō non ſupponit q non ꝑ aliquo ſignificato ꝓbat. nō ꝑ materiali. q: tūc formaliter ſumit nō pro formali. q: tūc illō nō ꝫ cū nō ſit termin⁹ ꝑ ſe ſignificativ⁹. Ad ſeptimū de copula dicit q oꝫ ſubitelligere vnā particulā i diffinitione. ſ. termi extremaliter ſe habētis. Iſto modo ſuppoſitio eſt acceptio termi extremaliter ſe hñtis i ꝓpōne pro aliquo vel pro aliq̄⁹. Ad vltimū nego maiorē. ſ. q̄ terminus aliq̄ſ ſupponat ꝑ illo q̄ non ſignificat. Ad ꝓbationē dicit q ly albū ſignificat duo ex itentiōe pbi tertio topi. dicētis q albū non eſt in gñe ꝓpter ſuū duplr̄ ſignificare. ſignificat. n. ſubm̄ albedis ꝛ ipſam albedinez. Dico ergo q ſupponit ꝑ ſubō q̄ ſignificat. Et cū tu ꝓbas q ſolā qualitatē ſignificat ꝑ pbm in ꝑdicamentis. dico q itelligit de ꝓncipali ſignificato. q: ꝓncipaliꝛ ſignificat albedinem. cui⁹ rō ē. q: albū diſtincte ſignificat qualitatē. q: ita albedinē ſignificat q nō aliam qualitatē. ꝫ indiſtincte ſignificat ſubm̄. q: non magis hoiem q̄ꝫ equū. q' aūt albū ſignificet illa duo ꝓpter aliquos negantes ꝓbatur q: illud ſignificat q̄ itellectui repſentat. ꝫ album repſentat ſubm̄ albedinis ꝛ non ſolū albedinē. ergo ſignificat ſubiectum. Item illud ſignificat pro quo ſupponit. ſed album ꝑ ſubiecto dicendo album currit. ergo illud ſignificat. ꝓſequentia nota cum minori. maior patet ꝑm omnes. quia ſignificare in plus ſe habet q̄ꝫ ſupponere.

Utrum diuiſio ſit ſufficiens ipſius ſuppoſitiōis in materialem ꝛ perſonalem.

Contra arguit q vltra illas duas ſpecies eſt dare ſuppōnes ſimplicem. ꝛ arguit ſic triplex ē ſignificatū termi. ſ. māle: pſonale ꝛ ſimplex. ergo triplex ē ſupō. ſ. mālis pſonalis ꝛ ſimplex. ꝫ ꝓa q: cū ſuppō ſit acceptio termini pro ſuo ſignificato. quotuplex ergo erit ſignificatū: totuplex oꝫ eſſe ſuppō. aſis probat. ꝛ capio iſtuꝫ terminū homo. ꝛ ſicut arguā de iſto ita quocunq̄ termino cōi alio intelligat. modo ꝫ termin⁹ nō ſeipſum ſignificat materialiꝛ. ꝛ ſoꝛ. ꝛ pla. pſonaliꝛ. ꝛ vltra hoc ſignificat hoiem in cōi ſimplr̄. q̄ ē vnū cōe oīb⁹ hoib⁹. probat q: vle ē vnuꝫ in multis ꝛ de multis. ꝓmo poſterioꝛ. ergo cum iſte terminus homo ſupponeret pro hoie in cōi ſupponeret ſimplr̄ q: pro natura ſimplici non indiuiduata. Scō ad idē ſic. q: dicendo coꝛp⁹ mobile eſt ſubm̄ in pbia naturali q̄ro q̄o ſupponit ly coꝛp⁹ mobile. aut pſonaliꝛ aut materialiter aut ſimplr̄. nō potes dicere pro pſonaliꝛ. q: cū ſtet ꝺterminate liceret deſcēdere diſiunctiue ad ſua ſuppoſita ſic. ꝛ illa ſunt oia coꝛpora mobilia. ergo hoc coꝛpus mobile eſt ſubm̄ in pbia naturali. vl' hoc coꝛpus mobile eſt ſubiectū ꝛc. mō ꝑz q descenſus ē falſus. Itez ſi ſupponeret pſonaliter tunc iſta ꝓpoſitio. coꝛpus mobile eſt ſubiectum in philoſophia naturali equialeret iſti aliquod coꝛpus mobile eſt ſubiectum in philoſophia naturali. que eſt falſa. ergo ꝛc. Non potes etiam dicere ſcōm. ſ. materialiter. q: tūc ſupponeret pro ipſomet termio. vel pro ipſa voce. quod ē falſum. ꝛ probatur falſitas ſic. quia ſcientia naturalis conſiderat paſſiones ſui ſubiecti cauſatas ab ipſo ſubiecto. vel a principijs eius. ſed paſſiones cōſiderate in philoſophia naturali ſunt motus augmentatio: diminutio: generatio: ꝛ coꝛruptio. ꝛ alteratio: que non ſunt cauſate ab iſto termino ens mobile. ſed a re in cōi ſignificata ꝑ ipſum. ergo talis terminus non eſt ſubiectum ꝑ ſeipſo termino ꝫ pro

significato. Item quelz scientia ꝓncipaliꝝ ꝓsiderat subiectū suum siue illud ꝙ quo stat subm̄ suum. ſz scientia naturaꝝ non ꝓsiderat ꝓncipaliꝝ istos termios ens mobile. ergo non supponit materialiꝝ. ¶ Relinqtur ergo q̄ supponit simꝓliꝝ re significata in cōi ⁊ in vniuersali. Et sic est tripler suppō. ¶ Tertio arguitur q̄ est dare suppōnem naturalem vltra alias tres. Et arguitur sic: cuz suppō sit ꝓprietas termi causata ab acceptione eius in ꝓpōne ꝓ aliquo vel ꝓ aliqbus: quot modis diuersis terminus potest accipi in ꝓpōne: tot modis diſio suppōnis variaꝝ: sed natura vel essentia significata per terminum cōem potest dupliꝝ accipi seu ꝓsiderari ꝝm sanctum doctorem in de ente ⁊ essentia ⁊ ꝝm veritatem, vno modo ꝝm rōnem propriam. alio mō ꝝm esse quod hz in hoc vel in illo. ergo ꝝm veritatē suppō statim dz dici in suppōnem naturalem ⁊ accidentalez. ita q̄ suppō naturalis dicitur quando termius accipiꝝ respectu sui predicati sibi conuenientis essentialiꝝ: vt homo est aial. Accidentalis vero est cū terminus cōis accipiꝝ respectu ꝑticati sibi conuenientis accidentaliꝝ. ⁊ hec est dupler sicut dupler predicatum accidentale potest competere. Maz hz esse quod hz in singularibꝫ competit predicatum accidentale reale: vt homo currit. ⁊ tunc supponit personaliꝝ. hz vero cē quod hz in itellectu competit sibi predicatum accidentale itentiōale: vt homo est spēs. ⁊ sic supponit simpliꝝ. Et vltra hoc terminus potest accipi ꝙ seipso termio. vt dicendo homo est nomen bisyllabum. ⁊ sic stat materialiꝝ. ergo cum ly homo possit quadrupliꝝ accipi. Uno modo ꝝm se ⁊ absolute. Alio mō vt est in singularibus. Alio modo vt ē in itellectu. Alio modo ꝙ seipso termio. ergo tot suppōnes erunt. ſ. naturalis: ꝑsonalis: simpler ⁊ materialꝝ. ¶ Quarto sic: nisi darent alie suppōnes vltra illas duas falsificarē tur multe ꝓpōnes philosophi: ergo ⁊c. ꝓbatur assumptuz. q̄ aliter illa ꝓpō non potest esse vera. homo est ꝑmo risibiliꝝ vel homo est risibilis ꝝm qō ipsum. quod est contra philosophum in ꝑmo posteriorum: ꝓbatur q̄ ly homo vel supponit pro seipso termio materialiꝝ. ⁊ sic est falsa. q̄ hoc predicatum risibile non competit illi termio ꝙ seipso. q̄ tunc sequeret q̄ ille terminus haberet in seipso ꝓncipia risibilitatis qō est falsum. Uꝫ supponit ꝑsonaliꝝ ꝙ sorte ⁊ platone ⁊ sic etiam est falsa. q̄ sortes non est ꝑmo risibilis. ergo est opus q̄ supponat ꝙ hoie in cōmuni cui ꝝm qō ipsum cōpetit est risibile. ⁊ sic supponeret naturaliꝝ vel simpliꝝ. Non curo ꝓ nunc ponere differentiam iter ista. Hoc etiam ꝑz per Porphyrium dicentem q̄ accidens ꝓprium ꝑmo modo competit speciei: ex consequenti autem idiuiduis ꝙ speciem. modo risibilitas competit sorti ⁊ platoni per istuz terminum homo. ergo ⁊c. ¶ Confirmatur. q̄ dicēdo hō est aial rōnale: queritur qūo supponit ly homo: non personaliter. q̄ diffō non posset querti cum diffinito. deide etiā diffō esset ꝑmo singulariū. contra philosophū. septio metaphy. Hec materialiꝝ. q̄ si diffiniretur termin⁹ ꝙ seipso. illa non esset diffō substantie sed accidentis. Deide non verificaretur de diffinito. q̄ ille terminus homo non est aial rōnale ergo supponit ꝓ hoie in cōi. ⁊ sic simpliciter vel naturaliter. ergo ⁊c. ¶ Adulta ⁊ quasi infinita argumenta possent fieri contra hoc. sed tetigi medullaz in facto. iō sufficiant hec.

Ad hec respondet. Ad ꝑmum dicunt qdam q̄ ō spē loq possumus dupliciter. ſ. metaphysice ⁊ logice. ꝑmo modo metaphysicus appellat speciem non illud qō predicatur ſz rem significatam per terminuz predicabilem que est causa sue ideterminationis q̄ terius de pluribus predicatur. ⁊ sic est necessaria suppō simpler. ¶ Secdo modo logicus appellat spēm vel genus: non rē significatam: sed terminum quendam: q̄ diffinit illam per predicari: qō videtur esse ꝓprium termi. ⁊ sic non est necessaria suppō simpler. Hic magister locutus est logice alibi vō vt in logica magna locutus est metaphysice. ¶ Hec rñsio non valet. ꝑmo q̄ non recte respondet ad argumentum. nam queritur an iste terminus homo habeat significatū triplex an non. ⁊ si sic. ergo erit triplex suppō. si vero non ꝓ tra arguebatur. q̄ vniuersale significat vnū in multis. Et si rñdet q̄ est triplex suppō. sed non ꝓsiderat logica de tertia sed metaphysicus hoc est falsum: q̄ quarto metaphysice dicit philosophus q̄ logicus ⁊ philosophus primuz versantur circa idez. ergo si datur tertia suppō vt simpler de ista habebit considerare logicus sicut ⁊ metaphysicus. ſz aliter ⁊ aliter. Si illa est causa q̄ logicus non cōsideret suppōnem simplicem. q̄ talis terminus supponēs simpliciter stat ꝓ significato: qō nō ꝓsideratur a logico q̄ solum termios ꝓsiderat. A simili segtur q̄ logicus non haberet considerare de suppōne personali. q̄ tunc terminus stat ꝓ re significata ⁊ non ꝓ seipso termio. vt patet. Et sic solum de suppōne materiali habebit logicus considerare. quod est absurdum. ¶ Alij dicūt q̄ bene datur suppō simpler. tamen magister in hac logica non fecit mētionez. q̄ vt ipse dicit in logica magna locutus est in hac logica parua ꝓ iunioribus non ponēdo oēs suppōnes ne aios iuuenum nimis infestaret. In logica vero magna cum loquatur ꝓ prouectis corrigit seipsum ponēdo oēs suppōnes ⁊ simplicē cuz alijs. Ista rñsio nulla est. mentiunt. n. isti q̄ dicunt magistrū dixisse hec verba in logica magna. ⁊ q̄ legit eam sicut ego testis mihi erit q̄ ipsi mēdaces sūt ⁊ non ego. Jō aliter responderem ⁊ dicerem ꝝm opinionem magistri: hic non datur alia suppō ab istis. ⁊ probabilis ē hec opio ꝛ intellecto eius fundamento: vt stati declarabitur. ¶ Ꝓ quo aduerte q̄ de significato termi cōis est differentia iter termistas ⁊ realistas. Realiste. n. volūt q̄ terminus cōis: puta ly hō significet seipsum teriuz materialiter Supponit vero formaliter siue ꝑsonaliter vt fortē ⁊ platonē. simpliciter vō naturam cōem puta naturam humanā. Termiste vō negant significationē simplicē. i. naturā vniuersalem significatam ꝙ terium. q̄ ꝝm eos nullus terius significat naturā vniuersalem. q̄ nulla est natura vniuersalis i re: sed solū ꝓceptus est vniuersale ꝝm predicationem iō nullus termista ponit suppōnē simplicē termi ꝙ natura vli significata ꝙ ipm sicut faciūt realiste. ſz q̄ teriste vltatē ponūt in ꝓceptib⁹. iō suppōnē simplicē dicūt eē q̄ñ termin⁹ stat ꝙ itentione aie. quā itentionē ꝓprie non significat magister. ſz b termista sit: a cōi tñ via termistaz deuiare voluit ne multiplicaret entia siñ necessitate. Utrū terius vt puta hō: aut significat rē q̄ non ē terius. vt puta sor. ⁊ pla. ⁊ sic supponit ꝑsonaliꝝ si stat ꝙ illis. Aut significat rē q̄ est terminus: hoc dupliꝝ q̄: aut seipz: aut sibi ꝓsimilē. vt ille terminꝰ hō in scripto significat seipz in scripto ⁊ similē in voce ⁊ similē in itellectu: puta illū terium ꝓceptualē hō. Ad hō magister vult q̄ q̄ñ terminus stat ꝓ seipso vel alio consimili supponat materialiter. ¶ Alij vō terministe volunt q̄ si stat ꝙ se solū stat materialiter. Si aūt stat ꝓ itentiōe aie q̄ ē terius sibi similis stat simpliciter. Ecce q̄ magister noluit multiplicare spēs suppōnis sine necessitate cum possumus omnia saluare ꝙ illas duas spēs sicut per illas tres. ¶ Ad argumentū ergo in oppositum negat añs. ſ. q̄ tripler sit significatū termi. q̄ nullum ē significatū simpler. q̄ nulla ē res vniuersalis significata ꝙ terium. Et ad ꝓbationē nego. q̄ iste termin⁹ hō: significet hoiez in cōi. Et cū tu ꝓbas. q̄ ꝝm pbm vniuersale ēvnū in multis ⁊ dicit de multis. dicit ꝝm termistas q̄ pbūs non vult q̄ sit aliqua natura cōis in multis ⁊ de multis sed q̄ sit vnus cōceptꝰ cōis ꝙ pluribꝫ ꝝm p̄dicatōez. ¶ Ad ꝝm cū q̄rit qūo supponit ly corpus mobile in illa ꝓpōne: corpus mobile ē subiectū. Dicit q̄ supponit mãhter sicut etiā rñdet magister i sūmula sua philosophie nālis. ¶ Ad ꝓbationē dicit q̄ illud qō ē subm̄ hic est ille terminus cōis corpus mobile ⁊ nō ē aliqua res vniuersalis neq; singularis significata ꝙ ipz extra se. ꝓbant tñ passiones de subō cōi ꝓ rebꝰ singularibus qbus insunt per principia sua: nō tamē philosophia considerat de rebus singularibus nisi ꝝm ꝓceptuz

vlem formatũ de ipsis: ꝛ sic nõ ꝓsiderat solũ termios: ĩmo res vt sub ꝯceptu vlĩ ꝓprehendunt. ¶ Ad tertiũ cũ dicit ꝙ modis diuersis termin⁹ põt accipi in ꝓpositione tot sũt suppõnes. ſz quatuor modis põt accipi. ergo quatuor sũt suppõnes. Dicit ad maiorẽ ꝙ absolute ẽ falsa: ſz si intelligit sic. ſ. ꝙ ꝙ ꝙ diuersis significatis põt stare termin⁹ in ꝙ positione tot sunt suppõnes ꝯcedo: ſz tũc nego minorẽ: qz tm̃ termin⁹ hꝫ duplex significatũ. qz aut significat rem q̃ ñ est termin⁹. ꝛ tunc si stat in tali re supponit pſonaliter: aut significat terminuꝫ: puta seipsuꝫ vel aliũ: ꝛ tũc stat materialiter. Et dicẽdo hõ currit: hõ est aial stat pſonaliter in vtraqꝫ. Et sic dicẽdo: hõ est spẽs. hõ est nomẽ bisſyllabũ: stat ly hõ materialiter in vtraqꝫ. Et si tu replicas ꝛ: ista ꝓpõ ẽ vꝝ hõ est aial: vbi nullus hõ actu existat cũ sit necessaria. ergo nõ stat pſonaliter tũc. qz eẽt falsa cũ ꝙ nullo ꝓposito supponat. ¶ Rñdeꝺ ꝙ illa ĩ casu est falsa dyalectice loquendo. sec⁹ ãt esset posteriorice. ¶ Ad quartũ cũ queriꝫ dicẽdo hõ est ꝑmo risibilis: qũo supponit ly hõ dicit ꝙ materialiter. Et ad ꝓbationẽ cũ dicis seqtur ꝙ ille termin⁹ hõ hẽat in se ꝓncipia risibilitatis. negaꝺ ꝑña. Unde aliud est qõ est ꝑma risibile. ꝛ aliud ꝙ quo. qz hõ est ꝑmo risibile. sor. võ ꝛ plato sunt illa ꝙ qb⁹ hꝫ ꝓncipia risibilitatis siue in actu significato ꝑmo cõpetit isti terio hõ. in actu võ exercito sorti ꝛ platoni. ¶ Ad ꝙrmationẽ dicit ꝙ ly homo stat pſonaliter dicẽdo hõ est aial rõnale. Et ad rõnẽ negatur ꝑña. ſ. ꝙ sequereꝫ ꝙ diffõ non possit ꝙuerti cuꝫ ꝯdiffinito. Uñ ille termin⁹ hõ diffinitur ꝙ ꝙuertitur cum diffõne pro aliꝭ tñ diffinit. Et ad illõ silr negaꝺ ꝙ diffõ sit singularitũ ꝑmo: imo est alicuius termi cõis: ſz ꝙ reb⁹ singularibus significatis per ipsum.

¶ Utꝝ diffõ suppõnis materialis ꝛ pſonalis sit bñ data.

Contra dicendo ly ens est ly ens supponit materialiter vt ꝓbabo ꝛ tñ stat ꝙ significato formali. ergo diffõnes male. ꝑña ꝛz cũ minori: qz ens hꝫ tm̃ vnũ significatũ ſ. formale. maior ꝓbat. qz signũ materiale semꝑ limitat ad suppõnem materialẽ ꝑm magistrũ in capto isto. Ut autẽ cognoscat qũo termi supponãt ꝛ potissimũ est ista vox ly.

¶ Secundo sic a est littera. ly a stat materialiter. ꝛ tamen ꝙ significato formali. ergo ꝛc. ꝑña nota cuꝫ maiori. qz formaliter sumit littera in cõpositione syllabe ꝛ dictiõis vt dicendo antonius. materialiter aũt seorsum sumit. Hoc. n. est cõe dcm̃. minor ꝓbat. qz ly a solum significatũ formale hꝫ. ergo sumit soluꝫ ꝙ significato formali ꝛz ꝑña. aſis ꝙ batur: qz iste terius hꝫ soluꝫ significatũ formale ꝑm magistrum q̃ est ỽificabilis de seipso sine additamẽto signi materialitatis: ſz ly a est hmõi. qz vex est/dicere ly a est a. ergo ꝛc. ¶ Item qlꝫ terminus aut hꝫ vtrunqꝫ significatũ aut tm̃ vnum. ſz ly a cum non hẽat nisi vnum. ꝛ omnis terminus habens tm̃ vnum significatum hꝫ solum formale ergo ꝛc. ¶ Tertio dicendo sic. buf est buf. ly buf supponit materialiter. qz ꝙ seipso termino ꝛ nõ ꝙ significato formali. ergo ꝛc. ꝑña nota cũ maiori minor ꝓbatur. qz terminus non habẽs nisi vnũ significatum hꝫ formale tm̃. ſz ly buf ẽ nõ hñs nisi vnuꝫ significatuꝫ. ergo hꝫ tm̃ significatũ formale. ¶ Quarto sic dicendo. ois est syncathegorema ly ois supponit materialiter ꝛ tñ non ꝓ suo significato materiali. ergo ꝛc. ꝑña nota cum maiori. qz formaliter sumitur quãdo est determinatio alicuius. minor ꝓbat. qz si staret ꝙ significato materiali ꝓpositio esset falsa. qõ tamen est falsum ꝓz. qz ly ois materialiter sumptũ nõ est syncathegorema sed bñ formaliter. ¶ Quinto dicẽdo hõ est species: ly hõ supponit simpliciter: ergo non materialiter. ꝑña ꝛz qz sunt species desperate. aſis patet. quia ly homo stat ꝓ intẽtione anime. ergo supponit simpliciter. tenet consequentia a diffinitione ad diffinitum ꝛc.

Ad hec respondeꝺ. Ad ꝑmum negaꝺ maior. Ad ꝓbationem negatur ꝙ signũ materiale semꝑ limitet ad suppõnem materialem. sed bene verus est ꝙ limitat terminũ hñs item ỽtrunqꝫ significatũ ad materiale: terminũ ãt habẽtem tm̃ vnum significatũ non. Utꝝ ꝙ alia ỽba dicit ꝙ signũ materialitatis limitat semꝑ ad suppositionẽ materialẽ terminũ aptũ natum sic supponere. i. materialiter alr non. ¶ Ad sc ðm cõiter dicit negãdo maiorem. ĩmo ly a supponit pſonaliter cum stet ꝙ significato formali. qz solum significatum formale habꝫ. vt probat arguẽdo. Et ad ꝓbatõẽ maioris cum dicit ꝙ qñ illa littera a sumit seorsuꝫ stat materialr. qñ vo sumit in cõpositione syllabe ꝛ dictionis stat formaliter. dicit ꝙ semꝑ idẽ significat ꝛ nihil aliud siue seorsum siue in dictione sumatur. qz semꝑ se significat ꝛ nihil aliud. Dicit tñ sumi formaliter i dictione. qz ad hoc inuenta est ꝛ cõposita vt componat dictiones. seorsum tñ dicitur sumi materialr. qz non ad illõ officiũ ad qõ inuenta est imposita. Et ꝛz seorsum dicatur sumi materialiter ad itellectũ: dcm̃ tñ supponit pſonaliter qz ꝙ significato formali. ¶ Hec rñsio non plꝫ. qz nullus terminus vocalis ꝛ scriptus nõ ipositus ad significandum aliqd extra se hꝫ significatum formale. sed ly a in voce ꝛ in scripto est hmõi. ergo ꝛc. Ideo dico ꝙ ly a supponit materialiter. ꝛ nego minorem. ſ. ꝙ supponat ꝓ significato formali. Et ad ꝓbationem cum dicit ꝑm magistrum ꝙ ille terminus habet solum significatum formale q est verificabilis de se sine additamento signi materialitatis. Dicit ꝙ hoc itelligitur de termio per se significatiuo q aliqd extra se significat. non autem de omni termino absolute modo patet ꝙ ly a non est terminus per se significatiuus. ergo ꝛc. Et vlterius cum dicis ꝙ qcunqꝫ terminus hꝫ tãtũ vnum significatum hꝫ solum formale. negatur. sed verus est de termio per se significatiuo q aliqd extra se significat non autem de termio absolute. Ad tertium patet rẽsio negatur mior. Ad ꝓbationem negatur ꝙ termius hẽns tantum vnum significatum habeat tm̃ formale. sed illud verum est solum de termis per se significatis. ¶ Ad quartum nego minorem. Ad ꝓbationẽ nego ꝙ si stat ꝓ significato materiali ꝓpõ sit falsa. ꝛ cum tu ꝓbas ꝙ ly omnis materialiter sumptũ nõ est syncathegorema. sed formaliter ꝯcedo. non tñ seqtur ꝙ si supponat ꝙ suo significato materiali sit falsa. Uñ ly ois materialiter stans vt in hac ꝓpositione. ois hõ currit est significatũ materiale suippsius. ꝛ ideo dicẽdo ois est syncathegorema. ly ois suppõat materialiter. qz ꝙ illo termio ois formaliter sumpto i illa ꝓpõne. omnis homo currit qõ est significatum materiale i ũi ꝛz ergo ly omnis supponat materialiter tñ suppõit ꝙ se nõ stante materialiter. ita ꝙ sensus est: ly ois quando nõ stat materialiter est syncathegorema. vt i hac propõne omnis homo currit. ¶ Ad qntum ꝯceditur añs. ſ. ꝙ ly hõ supponat simpliciter i ista propõne. homo est species non distinguendo suppõnem simplicem contra materialem ꝛ tũc negatur ꝑña. ergo non ẽ material: si tamẽ esset simpler distinguendo simplicẽ ꝓtra materialẽ bene valet ꝑña. sed negatur añs. Et ad ꝓbationem añtis dicit ꝙ ꝯcedit ꝓposita opione communi contraria magistro.

¶ Utrum qlꝫ termius qui non est verificabilis de seipso sine additamẽto materialitatis habeat duo significata. ſ. materiale ꝛ formale.

Contra quia non videtur ꝙ aliqs terminus habeat duo significata. qz nullus terminus significat se materialiter. ꝙ batur qz significans ꝛ significatum debent ẽ diuersa. sed idem terminus ꝛ ipsemet non sunt diuersa. ergo non potest seipsum significare materialiter. consequentia nota cũ maiori: maior probatur. qz significans ꝛ significatum sunt relatiua: relatiua autẽ sunt diuersa. vt pater ꝛ filius. ergo ꝛc. ¶ Secũdo ad idem sic: omne signum est notius significato. qz aliter non duceret in cognitionem eius. sed idem non est notius seipso. ergo idem nõ potest esse signum suippsius. ꝛ per consequens seqtur ꝙ idem nõ significat seipsum. ꝑña nota cum toto antecedente ꝛc.

Tertio sic: ille terminus ois: ⁊ alia syncathegorematha non verificant de seipsis sine signo materialitatis ⁊ tñ non habēt duo significata. ergo ⁊c. ꝓña nota cū maiori. q⁹ illa nō ē vera: ille terminus ois est ois: minor ꝓbatur: q⁹ non hēnt significatum formale cū nihil extra se significent: alr n. essent termi p se significativi ⁊ cathegorematici. qō implicat. Quarto sic ad idē: q⁹ ly buf nō ḥz nisi significatū māle. ⁊ tñ nō est verificabilis de seipso sine signo materialitatis vt ꝓz. ḡ ⁊c. Similiter arguit de ly a.

Ad hec respondet breuiter. Ad primum dicit ad maiorē q⁹ significans ⁊ significatum debent eē diuersa aut realiter aut ꝑm rōnē. Inꝓposito sūt diuersa ꝑm rōnem: nō aūt realr. Ad ꝓbationem cuꝫ dicit sūt relatiua: relatiua aūt sunt diuersa vt pater ⁊ filius. Dico q⁹ aliqua relatiua sunt realiter diuersa: vt relatiua realia: q̄dam vo nō: vt relatiua rōnis. vt idem refert ad seipsum ⁊ tñ non differt realiter a seipso sed ꝑm rōnem. Ad secundum negatur minor q⁹ idem nō sit notius seipso: imo idez est notius seipso: diuersimode tñ ⁊ ꝑm diuersas rōnes. Nā idem sub rōne signi est notius seipso sub rōne significati. Et hoc nō inconuenit. Ad tertium dicit q⁹ corelarium illud itelligitur de termino p se significativo. s. q⁹ qcunq⁹ talis nō est verificabilis de seipso sine signo materialitatis ḥz vtrūq⁹ significatū: de termio aūt non p se significativo nō ḥz veritatē. Ad quartum ꝓdr rñdetur.

Utrum qlibet terminus q est de seipso verificabilis sine signo materialitatis ḥz tñ vnū. significatuz. s. formale.

Contra arguit quod nullus terminus ḥz solum vnuz significatū. s. formale. imo q⁹ qlibet terminus ḥz vtrūq⁹ significatum. Et ꝓbo de isto termino ens. ⁊ ita intelligatur de alijs. ⁊ arguo sic. Significatum naturale competens termino est significatum materiale eius. Datum vo ens termino est significatum materiale: ḥz ille terminus ens habet significatum naturale ⁊ datū ex ipositione. ergo ḥz vtrunq⁹ significatum. s. materiale ⁊ formale. ꝓña nota cum maiori: si qs tñ negaret minorē. ꝓbetur rōne sic: quādocunq⁹ plura cōpetūt vni tertio: q̄ō ꝑus cōpetit ḥz rōnē materie. q̄ō vo posteri⁹ ḥz rōnem forme. ḥz significatū naturale ꝑus cōpetit: ex ipositiōe vero posteri⁹ ergo ⁊c. minor ꝓncipalis ꝓbatur. Nā anteq̄ iste terminus ens imponeret ad significandū aliq̄d seipsum naturaliter significabat. Deide ex impositione significat oia. ergo ḥz significatum materiale ⁊ significatū datā ex ipositione. Secō ad idē arguit sic: qcunq⁹ termin⁹ ḥz significatum formale ḥz ēt materiale ⁊ ecōtra. ergo qlibet termin⁹ ḥz duo significata. ꝓña ḥz añs ꝓbat: q⁹ formale significatū nō dicit nisi i respectu ad materiale sicut forma i respectu ad materiā ⁊ materiale in respectu ad formale: sicut materia in respectu ad formā. secō physicoz. Tertio sic si aliqs terminus hēret tñ significatū formale: tūc materiale ⁊ formale sunt idē q̄ō est oino falsum: q⁹ materiale p ꝑus competit termino q̄z forma le: cū materiale insit naturaliter: formale vo ex impositiōe. Quod aūt eēnt idem ꝓbatur. q⁹ significatum q̄ō ineſt termino naturaliter est materiale: q̄ō vo ineſt ex impositione est formale. Significare seipsum est materiale q⁹ naturaliter ineſt: ⁊ illud idē est formale. q⁹ ex impositione ens significat oia entia ⁊ ꝓñter seipsum. ergo cū significare seipsum sit materiale ⁊ sit formale: idē est significatum materiale ⁊ formale. Quarto sic: aliquis est terminus qui est de se ipso verificabilis sine signo materialitatis. ⁊ tñ non habet tñ significatū formale. ergo corelariū falsum: ꝓña tenet. ly a nisi significatū materiale. ergo ⁊c.

Pro responsione ad hec argumēta ad primum dicit q⁹ quilibet terminus p se significativus ꝑmo seipsum naturalr significat: deinde significat aliq̄d extra se ex ipositione significatū materiale ꝑmo ineſt: accētale vero q̄ō est ex ipositione secōario ineſt. ꝑmum dicit materiale: secōm formale. Sz vlterius aduerte qūo aliqs terminus habeat tñ vnum significatum s. formale. ⁊ aliqs duo. s. formale ⁊ materiale. Unde contingit aliqñ q⁹ significatū naturalr competens termino ē distinctum oino a significato dato sibi p impositionē. vt illè termin⁹ hō q⁹ est significatū materiale istius termi est distinctum a significato q̄ō competit ei ex compositione. s. sor. ⁊ pla. Et sic significatum naturale dicit materiale aliud vero ex impositione dicit formale. Aliqñ vo ꝓtingit q⁹ significatum naturale non est distinctū a significato p impositionē: imo est pars eius vel ipsum sicut significatum naturale istius termi ens in voce est. ipsemet terminus ⁊ significatū ex impositione sunt oia entia ⁊ ipse terminus ens qui est significatum naturale suiꝑsius cū sit vnū ens est pars significati ex impositione: ille ergo terminus ens est significatum naturale ex impositiōe ⁊ tunc dicitur q⁹ non ḥz nisi vnum signū. s. formale non q⁹ correspōdeat significatū naturale. sz q⁹ illud nō est distinctum a significato ꝑm impositionem iō non dicitur materiale: aut si dicit materiale ⁊ aliud formale non tñ dicit habere duo significata nisi vnū sit distictū ab altero. Et sic licet habeat materiale ⁊ formale non tñ ḥz duo. q⁹ vnum non ponit in numer cū alio nisi sint distincta. Sed queris tenēdo ꝓmā viā quare illud significatū q̄ō competit sibi naturali ⁊ etiā ex impositiōe magis dicit significatū formale q̄z materiale. Dicitur q⁹ p vnū significatū formale significat oia. ⁊ p materiale solū ꝓtem eius q̄ō formalr significat. Si tale significatū diceretur materiale eēt opus ponere aliud significatum vltra hoc materiale. sz si dicit formale non est opus vltra significatū totale formale ponere aliud significatū distinctū a formali. ideo ⁊c. Sed q̄res tenēdo secundā viā qūo ly ens si habet significatum materiale ⁊ formale habz tñ vnū significatū. s. formale. q⁹ ex secundo segtur oppositum ꝓmi. segtur. n. ḥz tñ significatum formale. ergo non ḥz materiale. Dicit q⁹ ꝑ tanto dicitur hēre tñ significatum formale: nō q⁹ nō hēat materiale. sz q⁹ non ḥz aliō significatū. illō. n. significatū materiale nō est aliō a formali cuꝫ sit idē. ⁊ iō illō materiale nō ponit in numero cū formali.

Ꝓria ꝟa clariora sc̄da subtiliora: tu seq̄re q̄ tibi placent ⁊c. Ad ꝓmū igit in oppositū dicit q⁹ ly ens nō ḥz significatū materiale. q⁹ sz oē significatū māle sit significatū nāliter cōpetēs terio: nō tñ oē significatū nāliter cōpetēs est māle: sz solū illō q̄ō est distinctū a formali. Uel dicit q⁹ sz hēat significatū māle ⁊ formale: nō tñ dicit hēre duo significata nisi vnū sit distictū ab altero qualr nō est inꝓposito. Ad sc̄oz rñdet q⁹ dicit formale nō respectu mālis significati illi⁹. q⁹ illō nō ḥz sz respectu alteri⁹ significati mālis alicuius termi hēntis vtrūq⁹ q⁹ sicut in termino habente vtrūq⁹ significatū illud dicit formale de quo ṽificat terminus sine signo materialitatis. ita hic illud dicit formale ō quo ṽificat termin⁹ sine signo materialitatis. Uel alr dicit q⁹ dicit formale respectu mālis significati illi⁹. dato tñ q⁹ ille termin⁹ hēat significatū materiale ⁊ significatum formale: nō tñ dicit hēre duo significata q⁹ materiale non ē oino distictū a formali. Ad tertiū dicit negādo ꝓñam q⁹ nō ḥz significatū māle. significatū. n. nāliter cōpetēs non dicit materiale nisi sit distictū a formali. sz ḡ oē significatū materiale sit naturale. ñ tñ oē naturale ē materiale nisi sit distictū a formali. Ul'alr potes ꝓcedere q⁹ materiale ⁊ formale sūt idē. nō tñ oino q⁹ formale est cōius: materiale vo minus cōe ⁊ hec duo nō ponūt i numer sicut nec superi⁹ cū inferiori. Ad quartū dicit q⁹ corelariū itelligitur de termino p se significativo. De termino aūt non p se significativo ꝓceditur q⁹ aliqs terminus verificatur de seipso sine signo, materialitatis. ⁊ tñ non ḥz significatū formale imo materiale tñ vt ly a. sicut argumētum probat.

Utrum fundamentum regulaꝝ istius capituli. vt aūt cognoscat quō termi supponant sit ver. s. talia sunt subiecta qualia permittunt predicata.

c Contra arguitur qđ nō sit vex. Et primo sic: p̄dicatū nihil p̄mittit vel saltē nō ipedit qualecūq; subiectū eē. ergo fundamētū illō falsum: ꝯña tz. ⁊ añs silr. Forte dicit̄ q nō capit̄ ibi p̄mittere p nō ibibere sz capitur p determiare. Cōtra ex ista rñsione seqtur q ista est vera: ois hō est masculus. silr ista oē aial ē hō: qr si subiecta ibi determinent̄ p p̄dicata. igit̄ solū supponūt p his p qb⁹ determinant: sz p̄dicatū in p̄ma nō supponit nisi p masculis in alia solū p hoib⁹. ergo silr subiecta supponēt. ⁊ sic erūt vere ¶ Cōfirmat̄ qr dato isto seqtur q illa ē vera: ois hō est species: quā tū negat opio. ¶ Et q illō sequat̄ p3. qr p̄dicatū pōt p̄mittere stare subnī materialr. ⁊ si sic seqtur q subiectū supponeret materialr: ⁊ p ꝯñs ipsa erit vā. ¶ Secundo p̄ncipalr arguit̄ terminū nō posse materialiter supponere sine limitatione signi materialitatis. qr talis terminus scđe ipositiōis nō sufficit trahere terminū p̄me ipositionis ad talē suppositionē materialē. Et arguit̄ sic: non maioris virtutis ⁊ fortitudis est terminus scđe ipositionis q̄z aliqua negatio. cū igit̄ negatio non possit hēre vim supra p̄cedentē terminū ipsum ꝯfundēdo. igit̄ a fortiori nec terminus scđe ipositionis habebit vim aliquā supra p̄cedentē. ⁊ p ꝯñs nō trahit terminū aliquē ad talem suppositionē: ꝯña videt̄ patere cū nō sit cā diuersitatis. ¶ Cōfirmat̄ qr terminus p̄me ipositionis a parte p̄dicati non pōt trahere terminū scđe ipositionis a parte subiecti ad talem vel talem suppōnem. ergo nec ecōtra: p3 ꝯña: vel deb̄t cā diuersitatis. ¶ Cōfirmat̄ scđo qr terminus scđe impositionis positus a pte subiecti non pōt trahere terminū p̄me ipositionis a parte predicati p̄m illā opionem: igit̄ a fortiori q̄ ponit̄ a pte predicati terminus scđe ipositionis non poterit trahere terminū p̄me impositionis positū a parte subiecti: ꝯña p3 qr rōnabile est q terminus maiorem viz habeat supra terminū sequentē q̄z supra p̄cedentē. ¶ Cōfirmat̄ tertio. qr terminus nō maiorē vim hz a parte predicati q̄z a parte subi: nisi inquantū aia p illum itelligit sic vl sic: cū igit̄ itellectus sit idifferens ꝯcipere materialr a parte predicati sicut a parte subiecti ergo ꝛc. ¶ Et sic patz q qua rōne pōt terminus a parte subi supponere materialiter sine tali additione ꝓpter determiationē predicati: eadez rōne pōt stare a parte predicati materialr sine tali addito pp limitationē subi vel ðterminationē eiusdē. ⁊ p ꝯñs hec erit bona ꝙuersio quā magister negat hō ē species: species est hō. ¶ Confirmat̄ quarto: qr seqtur oppositum illius regule que dicit. A tertio adiacente ad scđm adiacens i terminis non distrahētib⁹ ē bona ꝯña. Vel seqtur q dubia ē qr hec opio ꝙcedit hanc ꝓpositionem. Chimera est nomē. Arguitur tunc sic: ergo chimera est. vel consequentia ē bona vel non. Si non habetur prima pars conclusionis: si sic habetur secunda.

Ad hec respondetur quot fundamentū illud est vex. Et ad primū argumentū dicitur sicut ibi. Et ad pbationē cū dicis seqtur q illa esset vera. Ois hō est masculus. ⁊ silr ista: omne aial est homo. qr si illa subiecta determinant̄ p predicata solum subiecta supponunt p illis p qb⁹ determinant̄. Respōdet̄ q predicata nō determiant subiecta qūocunq; sz solum quo ad suppōnem gñalem. s. materialem vel p̄sonalem: nec semp hoc faciunt. sz solum qñ non sunt ipedita. Unde signū materialitatis additum subō faceret ipsum stare materialiter inuito predicato: vt dicendo ly homo est aial. ⁊ signum vniuersale vel particulare limitans ad suppositionem p̄sonalez additum subiecto faciet ipsum stare p̄sonaliter etiam inuito p̄dicato: vt dicendo omne animal ē genus. ¶ Predicatuz ergo determinat subiectum quo ad suppositionem personalem vel materialem: deducto impedimēto alteri⁹ signi. Cuius rō est: qr predicatū est sicut forma: subiectum vō ē sicut materia: mō materie limitatur a forma ad tale vel tale esse ꝛc. ¶ Ad p̄mum igitur p3 solutio: qr dicēdo ois homo est masculus predicatū determinat subiectū ad suppōnem p̄sonalem. ⁊ ēt determinatur subiectum ad eandem ſppōnem per illud signum ois: sed qr rōne illius signi ois ly hō distribuit̄ p oi cōtento sub se: ⁊ de quocunq; tali nō verificat̄ predicatum iō est falsa. Silr dicendū est ad illaz: oē aial est hō. ¶ Ad ꝯfirmationē cum dicis illa esset vā: ois hō est species. negat̄. qr predicatum nō pōt determinare subiectū ad supponendū materialr cū sit hic impedimētum de ly omnis. ¶ Ad scđm p̄ncipale cū dicit̄ q terminus scđe impositionis a parte predicati positus nō habet maiorē vim q̄z negatio. Dicit̄ q vex est q nullus ē terminus q habeat maiorē vim supra terminos quos determinat q̄z negatio supra eosdem quos determinat: cū hoc tñ stat q predicatū possit hēre vim supra terminos precedentes. qr illos determinat: nec ꝓpter hoc negatio dicit̄ minoris vis. Tñ longe maior est vis negatiōis supra terminos quos determinat q̄z alicuius alterius termini supra eosdē quos determinat. ¶ Ad p̄mā ꝯfirmationem dicit̄ q terminus p̄me impositionis positus a parte subi non trahit ad aliquā suppōnē terminum scđe impositionis positum a parte predicati. qr materia nō determinat formā sz econtra. ⁊ iō terminus p̄me impositionis positus a parte predicati determinat terminum scđe impositionis positū a parte subiecti ad aliquā suppōnem: vt puta p̄sonalē: qr cū non possit verificari de illo: nec ꝓ significato materiali nec formali trahit ad potiorē suppōnem. ¶ Ad scđaz ꝯfirmationem p3 solutio. qr sz terminus secunde impositionis positus a parte subiecti nō possit determiare terminū p̄me impositionis positū a parte p̄dicati ad aliquā suppositionez: tñ si poneret̄ a parte p̄dicati pōt. rō dicta ē. qr cū ex parte subiecti hz rōnē materie. ⁊ ꝯñter determinabilis ⁊ nō ðterminantis. ex parte vō predicati rōnem forme ⁊ p ꝯñs rōnē determinatis ⁊ non determinabilis. ¶ Ad tertiā ꝯfirmationem nego maiorem. s. q terminus a parte subiecti vel predicati non hēat maiorem vim nisi inq̄ntum p illum aia sic intelligit vel sic. imo ⁊ si anima non ꝯsideraret cū est ex parte predicati hz rōnem forme ⁊ determinātis ⁊ cū est ex parte subiecti hz rōnē materie ⁊ determinabilis. Verus est tñ q aia hoc intelligit: sed suū intelligere nō facit hoc. ¶ Ad quartā ꝯfirmationem cū dicit̄. seqtur oppositus illius regule a tertio adiacente ad scđm adiacens vz ꝯñtia. Dicit̄ negādo: nec illud quod dicitur est cōtra hāc regulā assignatā: qr illa regula habet solū intelligi in suppositione p̄sonali: nō aūt in terminis materialiter supponētibus. aut si vis intelligere in quacunq; intelligitur de termino non mutuante suppositionem. sz eodem mō supponēte in ꝓpositione de tertio adiacente ⁊ scđo. qđ non est ita hic. qr dicendo chimera est nomen ly chimera supponit materialiter. ⁊ dicendo chimera est ly chimera supponit p̄sonaliter. sz bñ valet. ergo ly chimera est.

¶ Utrum ferta regula vā sit que dicit. Cuiuscūq; propositionis predicatum est terminus p̄me impositionis ⁊ subiectum scđe tam subnī q̄z predicatuz supponit p̄sonaliter vt dicendo species est homo.

c Contra hanc regulam arguit ⁊ pbo q ista ꝓpositiōe ly hō supponit materialiter. ⁊ arguo sic. In ista ꝓpositiōe taliter debent termi supponere qualiter ꝓpositio pōt verificari. sz cum ꝓpositio possit verificari p̄dicato materialiter supponente ⁊ non p̄sonaliter. vt pbabo. ergo debz p̄dicatū supponere materialiter ⁊ nō p̄sonaliter. ꝯña bona. maior p3 p magistrū in qnta regula: q dicit q dicendo ꝓpositio est nomen ly ꝓpositio supponit materialiter. quia aliter ꝓpositio esset falsa. Ex quo p3 q vult q terminus supponat modo quo pōt verificari ꝓpositio. minor ꝓbatur ꝓ scđa parte. s. q si predicatum supponat p̄sonaliter q ꝓpositio nō pōt verificari qr ꝙuertit in istaz aliquis homo est species que est falsa. ¶ Dico p̄ma ꝓbatur. s. q p̄dicato stante materialiter ꝓpositio est vera: dicendo: species est

homo q: tūc ista esset optima ꝓña hō est species . ergo species est hō ꝑ ꝙuersionē simplicē. ⁊ añs est vex ergo ⁊ ꝓñs est vex. ¶ Scōo sic: stante veritate regule nulla ꝓpositio facta ꝑm regulaz erit ṽa: ergo frustra ponit regula: ꝓña pz añs ꝑdaꝯ discurrēdo in oibꝫ: vt species ē hō: genus ē aial. ⁊ ita de alijs. oēs iste falsę unt: vt pz quare ⁊c. Tertio q̄ritur quare magis subm̄ supponat ꝓsonalr q̄z materialr cū nullo mō ꝓpō possit esse vera vt pz.

Ad hec breuiter rēspōdetur. ¶ Ad ꝑmum dicūt gdā q ꝙ dicendo: ispēs est hō. ꝓpō est vera vtroq; extremo supponēte ꝓsonalr. Unde dicit q dicēdo: ispēs est hō: ly ispēs pōt capi dupliꝫ. ſ. denoiatiue ⁊ significatiue: si denoiatiue dicit: ispēs est dicere illud de quo predicaꝯ hoc nomē ispēs denoiatiue ⁊ accidētaliꝫ. ⁊ tunc palā est q ispēs est homo. ꝓsonalr capiēdo ly hō ē illud de quo p̄dicaꝯ hoc nomē ispēs est hō siue natura humana cōis oibus hoibus. que natura humana ꝙcretiue sumpta est hō ꝓsonalr. ſ. ſoꝛ. ⁊ plato. Si ṽo capiaꝯ ispēs pro eo qđ significat est cōe inq̄tum cōe. ⁊ sic ispēs non est homo capiendo ꝓsonalr homo. q: ꝓsonalr capiendo ly homo est gd singulare. ⁊ non cōe. ⁊ primo mō capit magister ⁊ non scōo modo. Et ꝙter ꝙcedunt istam: aliqs homo est ispēs capiendo ly ispēs ꝑ eo qđ denoiat. ¶ Hec rēsponsio vana est: quia quero ab illis. qđ est significatū formale istius termi ispēs. aut sunt termi aut sunt res reales. Si dicis q sunt termini pz q illa ꝓpō ē falsa ispēs est homo. cum: ly ispēs stet ꝑ tali significato formali. q: nullus terminus ē homo sumpto ly homo ꝓsonalr. Si vero dicis q sūt res reales puta natura humana vel asinina ⁊c. tunc illa est falsa: homo ē species. contra magistrum q: ly ispēs stat ꝓsonalr. ergo stat ꝑ tali re reali. ⁊ ly homo materialr ꝑ seipso termino. ⁊ sic significat q ille terminus homo est vna natura vlis: qđ est falsuz. Itē illud qđ est ispēs vel genus ꝑm magistrū hic cū sit termista est terminus vniuocus vt patuit supra in summulis ⁊ non vlis vt volunt realiste. Unde ꝑm magistrum ille termin⁹ homo dicit ispēs: ille terminus asinus dicitur ispēs. ⁊ ita de alijs. Q̄ñ ergo ly ispēs accipit ꝑ his q̄ denominat accipit ꝑ isto termio homo: vel ꝑ isto termio asinus ⁊c. ſz certum ē qđ est falsum dicere q aliqs talis terminus sit homo ꝓsonalr. ergo sumpto ly ispēs ꝑ his que denoiat falsum ē dicere q ispēs sit homo. Et sic pz q non ē in ꝓposito magistri rñsio data. ¶ Alij rudes dicunt q ista ē vera ispēs est homo ⁊ q vtrunq; extremum supponit ꝓsonaliter. ſz negant q ꝙuertatur sic aliqs homo ē ispēs: siue aliqđ qđ ē homo est ispēs. Unde dicunt q nō pōt conuerti. ¶ Hec rñsio fatua ē q: sine rōne aliqua: q: vbicunq; est transpositio subi in predicatum ⁊ econuerso manēte eadē qualitate ⁊ q̄titate est ecōuersio simpler. ſz hec est hmōi: ergo ⁊c. Item q illa sit falsa ispēs ē homo: pz q: sub predicato cum stet determinate ſz descēdere disiunctiue ad sua suppositа. ⁊ tñ descensus ē falsus. ⁊ isti sūt oēs hoies. ergo species ē iste homo. vel ispēs ē iste hō ⁊c. imo q̄z istaꝯ ē falsa ergo ⁊c. Jō aliter dico ⁊ ꝑmo ad materiaz. dico q ꝓpō est falsa. ⁊ q illud predicatū homo de necessitate supponit ꝑ ꝓsonalr dicēdo ispēs est hō. ⁊ non supponeret materialr nisi adderet signū materialitatis: tunc aūt addito tali signo bene supponeret materialr ⁊ esset ꝓpō vera: q autē supponat ꝓsonaliter: rō tacta ē in q̄one precedenti q: p̄dicatum non limitaꝯ nec trahit a subō ad aliquam suppōnem: ſz contra p̄dicatū trahit ⁊ limitat subm̄ ad talez vel talem. illō ergo p̄dicatum cū non limiteꝯ ab aliquo ſtabit ꝑ potiori significato. ⁊ sic supponet ꝓsonalr. subm̄ autez stat ꝓsonaliter. q: limitaꝯ ad talem suppōnez a p̄dicato: nam cum non possit illud p̄dicatum verificari de subō nec subō stante ꝓsonalr nec materialiter: trahit subm̄ ad potiorem suppōnem. q: limitat ipsum ad ꝓsonalem. ¶ Ad formā ergo argumēti negaꝯ maiorem. ſ. q taliter pz terminus supponere qualiter ꝓpō possit verificari. Et ad ꝓbationem cū tu adducis magistꝝ i q̄nta regula ⁊c. ¶ Dico q magister arguit ex parte subiecti q talr pz supponere subm̄ qualiter ꝓpō poterit verificari: vt pz in exēplis suis: non aūt arguit de predicato. mō dico q si ꝓpō posset verificari subō stante materialr subm̄ staret vtiq; materialr. ſz cū nec stante materialr nec forma liter possit verificari stat ꝑ potiori. ¶ Ad scōm negaꝯ illa ꝓña nulla ꝓpō facta scōm regulā ē ṽa. ergo regula frustra q: regula non dicit q aliqua talis ꝓpō sit vera. iō non est falsa: nec q; veritatem vel falsitatem talium ꝓpōnum posses cognoscere sine regula scōa. iō non ē frustra. ¶ Ad tertiū cū queriꝯ quare subm̄ magis supponit ꝓsonaliꝫ q̄z materialiter cū nullo mō ꝓpō sit vera. ¶ Rēsponsum ē in ꝑmo argumento q p̄dicatū limitat subm̄ ad talem suppōnem: nam cum p̄dicatum non possit verificari de subō. nec subō stante materialiter nec ꝓsonaliter. limitat ad potiorem suppositionem: puta ad personalem.

¶ Utrum septima regula ṽa sit q̄ dicit cuiuscūq; ꝓpōnis subm̄ ē terminus ꝑme impositionis ⁊ p̄dicatum scōe deducto ipedimento: subm̄ supponit materialr ⁊ p̄dicatum ꝓsonaliter. vt homo ē species

Contra hanc regulā arguiꝯ ⁊ ꝓbaꝯ q ilཀla non sit vera homo ē ispēs: quetñ est vera ꝑm regulā. ⁊ arguitur ꝑmo sic. Omis ispēs est accns. hō est ispēs ergo hō ē accns. cō sequentia bona. q: in Darij ꝙclusio ē falsa. ergo aliqua p̄missa; non maior. ergo minor. Scōo sic: de quocūq; vere p̄dicatur iferius de eodem p̄dicaꝯ supius. ſz ly accidēs ē supius ad ly ispēs. igiꝯ cum ly ispēs p̄diceꝯ de ly homo: sequiꝯ q ly accidens pōt de eodem vere predicari affirmative dicendo homo ē accidēs. qđ est falsuz. Ex illo potest ꝓbari q nullus homo ē aial sic: nulla ispēs est aial. homo ē ispēs. ergo homo non est aial. ¶ Tertio sic: de quocunq; vere p̄dicaꝯ genus de eodem non vere p̄dicaꝯ coꝛpꝰ. q: nō ē verum dicere de eodem qđ ē genus ⁊ coꝛpus. si igitur illa ē vera. aial ē genus: ista ē falsa aial ē coꝛpus. Et quo sequitur q homo ē terminus q non ē homo. q: cū hō sit species ⁊ ispēs sit terminus q non ē hō. ergo homo ē terminꝰ q non ē homo. ⁊ sequitur q sit aliqđ qđ non ē homo. q: terminus q non ē homo ē aliqđ qđ non ē homo. ⁊ sic sequitur q homo differt ab hoie quod ē impossibile. ¶ Quarto sic si ista esset vera tunc descēsus factus sub isto termio homo disiunctiue esset verus cum ſ. et determinate. consequēns tñ est falsum. q: falsum ē q hoc hō est ispēs vel hoc hō est ispēs. ⁊ ita de alijs. q: ly hoc homo est terminus discretus ideo non est species ⁊c.

Ad hec breuiter respondeꝯ q hec regula ē vera. ⁊ exemplum ē verum. ⁊ ad argumēta dicit q non valent. q: variaꝯ suppō. ¶ Ad ꝑmum pz q dicendo homo est species: in minori supponit materialr ly homo: in ꝙclusione ṽo ꝓsonalr. sed minor dz esse talis: aliqs homo est ispēs. ⁊ tunc ista est falsa. ¶ Ad scōm dicitur q ly accidēs pōt sumi dupliciter. Uno modo vt est terminus ꝑme impositionis. ⁊ sic negatur q homo est accidēs. Alio modo vt est terminus scōe impositionis. ⁊ tūc dupliciter capitur ad propositum nostrum. Uno modo vt ēvnū de qnq; predicabilibus distinctum ꝓtra alia ⁊ sic itez negaꝯ illa homo est accidens. Alio modo vt est idem qđ secūda intentio. ſ. quodlibet qđ ꝓsideratur ex sola ꝓsideratiōe itellectus. ⁊ sic ꝙceditur q homo est accidens. ¶ Ad tertium conceditur maior termino supponente eodem modo sed si diuersimode supponat non inconuenit. vnde coꝛpus verificaꝯ de animali in suppositione personali ⁊ genus verificatur de animali in suppositione materiali. ¶ Ad confirmationem concedo q homo est terminus q non est homo. ſz negaꝯ vlterius ꝓña. ergo homo est aliqđ quod non est homo. q: ls aliqđ sit supius ad ly terminus: tamen aliquid qđ non est hō non est supius ad ly terminus q non est homo. ¶ Ad quartum responsum est in suppositionibus cū determinaꝯ de suppositione materiali determinata q: argumentum petit illam materiam. Et videbi breui-

ter:tñ reuocabo a mentem vnde dico q descensus est ver
z q illa est vera:hoc homo est species. vl hoc homo ē spe
cies.non quidem prout ly homo supponit pro sibisimili.
vtputa pro ly homo in his propositiōibus homo ē speci
es. homo est animal.

¶Vtrum suppositio materialis sit danda.

¶Contra arguitur quod nō rōnīb⁹ ipse
tri de mātua q negat hāc sup
positionē Et suppono pus tria. Primo q
terminus psonaliter sumptus non conuerti
tur cū sibi fili materialiter sumpto.ita q subiecta hax sup
positionū non ꝙuertunt.homo currit.homo ē species.p3
q: aliud significat ly homo in vna illax qō nō significat i
alia.ergo non ꝙuertunt. ¶Scōm ꝓsuppositum est q ta
lis terminus homo materialiter sumptus non ē species.
p3.q: ille materialiter sumptus non ꝙuertitur cū illo ꝓso
naliter sumpto.z cū ille psonaliter sumptus sit species.ille
materialiter sumptus nō erit species. ¶Tertiuz ꝓsuppo
situm.nulla ē ꝓpositio que hēat aliquam partem ꝓpinquā
q̄ non sit aliqua ps orationis.p3.q: illa non itelligitur ab
aliquo. ¶His ꝓsuppositis arguitur ꝓmo q hec nō ē ꝓ
positio.homo est species tento ly homo materialiter.ꝓba
tur q: ps ꝓpinqua non est ps orationis.ergo non est ꝓposi
tio.tz ꝟña ꝓ tertium ꝓsupposituz.añs ꝓbatur sic. Illō qō
ponit ꝓ subiecto.s.ly homo nō est nomen nec verbuz nec
altera pars orationis.ergo ꝛc.ꝟña tz.z totum añs p3 ꝓter
ꝓmā ptem quę ꝓbatur sic.ly homo non est cathegorema
nec syncathegorema.ergo non est nomen . ꝟña bona.añs
ꝓbatur.q non sit syncathegorema p3.q non sit cathego
rema ꝓbaꝟ.q: non est terminus cōis nec discretus.patz q
non sit discret⁹.q non sit cōis ꝓbatur.q: nō ē species nec
genus nec alter termin⁹. ¶Scōo arguit sic. Ille termin⁹
homo materialiter sumptus non ꝙuertit cum sibi filī ꝑso
naliter sumpto.ergo cum sibi filis psonaliter sumptus sit
species.ille materialiter sumptus nō erit species ꝓ illis in
diuiduis ꝓ qbus homo psonali sumptus nec ꝓ alijs.ergo
nullo modo est spēs. ¶Tertio sic: Impossibile est aliquē
terminum materialiter sumptū de aliquo predicari. s3 pre
cise eodez modo terminus est species quo est predicabilis
de aliquo.igit non est possibile terminuz materialiter sum
ptuz esse speciē. ¶Quarto illud quod ponitur ꝓ subiecto
huius vocalis vel scripti compleri homo est species: non
plus significat q̄z significet ante impositionem alicuius ta
lis termi.sed ante impositionem illud qō ponit ꝓ subiecto
non fuisset ps orationis.ergo nec nūc. ¶Quinto illō qō
ponitur ꝓ subiecto illius compleri ois est signum nō ē ps
orationis.ergo ꝓ idem nec aliqs terminus materialiter sū
ptus est pars orationis.ꝟña p3.añs ꝓbaꝟ.q: demonstrato
illo vocali vel scripto omnis qō ponit pro subiecto illius
complexi.si illud esset nomen hoc esset ꝑ modos genera
les vel speciales ab impositore datos sed nō habet aliquē
modum ab impositore datum.ergo ꝛc.ꝟña p3 z minoꝛ ꝓ
batur q: ab impositore datum est q talis terminus ois si
gnificet adiectiue solū:aut vult hoc q significet se.si ꝓmū
p3 q non stat materialiter.nec est subiectum.si scōm sequi
tur q omnis terminus ꝓme itentionis esset equocus: z q
libet talis supponeret psonaliter.q: pro eo quod signifi
cat ab impositore.vel ex naturali itentione. ¶Sexto seq
tur q qlibet terminus esset secunde itentiōis. q: significat
se z suum significatum.i. distinctū a se.ergo est secunde in
tentionis. ¶Septimo in isto complexo vocali omnem ē
signum ly omnem non est ps orationis q: si sic esset illa cō
grua oratio.z ꝓ cōsequens ly omnem esset ibi casus recti:
ergo ly omnem h3 modum significandi recti:cōsequens ē
falsum.q: non est ab impositore:nec materialiter. Et his
cōsequenter p3 q nulla est suppositio simpler.q: si aliqua
foret sit in aliqua tali mentali.homo ē species:in qua ter
minus supponit ꝓ itentione. Et arguit q illa non est ꝓpo
sitio q: subiectum non est pars orationis quod deducitur
vt ꝓius. ¶In oppositū est magister z omnes regule grā
maticozum. Dicunt.n.grammatici. Dictio quecūq; fue
rit tibi materialis est neutri generis.z indeclinabile nomē
Est ēt hec opio contra doctrinam valentiū logicozum q i
scriptis suis asserunt suppositionem materialem.vñ Por
phyrius affirmat q homo est species.animal est genus.
Dicit enim. In vnoquoq; ꝑdicamento sunt quedam ge
neralissima z quedam specialissima sunt alia.s.genera sub
alterna. Et subdit:horꝝ qdem substantia ē generalissimuz.
homo vero specialissimum:eo q species solum corpus vo
cat qdem substantie z genus corporis animati: modo
certum ē q ille propositiones non sūt vere in suppōne ꝑ
sonali.ergo in materiali ꝓtra negantes materialē. ¶Ter
tio hec opio repugnat sibijpsi.z ē similis opioni antiquo
rum negantium motum quos reprehendit philosophus
primo ꝓphycoꝝ di.q negando motū affirmant motum
esse. nam negando motū mouent labia mouēdo labia af
firmant motum esse. Ita hec opio negans suppōnem ma
terialem affirmat eam. Nam in ꝓpposito:cum dicit q
terminus psonaliter sumptus non conuertitur cū sibi simi
li materialiter sumpto.ita q substantia hax propositionū
non conuertuntur.homo currit.homo ē species:concedit
q ly homo in scōa suppōit materialiter: ꝓbatur.q: ly ho
mo in ꝓmo complexo z ly homo in scōo non supponit eo
dem modo vt dicis.q: in ꝓma supponit psonaliter: in se
cunda materialiter. aliter exempluz non esset ad ꝓpositum
suppositi. Itē in scōo presuppositō dicit q ille termin⁹ ho
mo materialiter sumptus non ē species.ergo tu concedis
ipsum posse sumi materialiter. z sic concedis suppositio
nem materialem. Hec sufficiunt contra istam presump
tuosam opionem. ¶Ad argumenta facilis ē responsio
non admittendo scōam suppositionem.s.q ly homo ma
terialiter sumptus nō sit species.q: sicut iste terminus ho
mo psonaliter sumptus est species ad istum hominez z ad
illum.ita ille terminus homo materialiter sumptus ē spe
cies ad istos terminos hoc homo hoc homo. sicut eni ve
rum ē q iste homo ē homo.ita q hoc homo ē ly homo.
Et quo p3 solutio secūdi z tertij argumenti. Similiter ter
tia suppositio ē falsa sumendo partem orationis sicut ipse
sumit ꝓ noīe z verbo. Nam huius copulatiue.omnis ho
mo ē animal z econuerso. Scōa pars ē oratio.z tñ mul
te sunt partes ꝓpinque in ipsa quaruz nulla ē pars oratio
nis. Et ita conceditur q aliqua est pars ꝓpinqua ꝓpositio
nis que non itelligitur ab aliquo non obstantibus his vt
non videatur fuga ad oia rñdetur. ¶Ad ꝓmam rōnez ad
missis oib⁹ suppositis.nego q hec non sit ꝓpositio. homo
est species. Et ad ꝓbationem cum dicitur non est cathego
rema nec syncathegorema.ergo non est nomen. negaꝟ cō
sequentia cum plures sint termi z noīa quoꝝ nullum ē ca
thegorema nec syncathegorema. Et vlteri⁹ ad ꝓbationem
ꝓme partis antecedentis cū dicitur nec est terminus cō
munis nec discretus:negatur: immo est terminus com
munis. ¶Ad ꝓbationem nec spēs nec gen⁹.ergo non est
terminus cōmunis. Primo antecedens est falsum.q: est
species:deinde ꝟsequentia nulla.q: multi sunt termi cōes
quoꝝ nullus est species nec genus. ¶Ad scōm negaꝟ cō
sequentia. ¶Ad tertium negatur maior. ¶Ad quartuz
nego antecedens.ꝓ illa ꝑte valet q illud qō ponit ꝓ subie
cto huius ꝛtrarij vocalis vel scripti homo est species non
plus significet q̄z significabat ante impositionem.nā ante
impositionem non significat nisi se materialiter.sed taz si
gnificat se z quodlibet simile ad placitū:non qdem ꝓ im
positionem imediate transeuntem in illum terminum ho
mo.sed ꝑ quandam impositionem cōem ponentem q
termius sumptus materialiter stat pro seipso aut sibi simi
li. Et si dicitur nulla est impositio qua possit materialiter
supponere. Dicitur negando.imo fuit illa impositio com
munis q terminus scōe intentionis coniunctus termino
ꝓme intentionis trahit illū ad suppositionem materialez.

¶Ad qntum dico q; subñ huius omnis est signum vni uersale supponit materialiter ⁊ est nomen indeclinabiliter sumptū. Et cū dicit hoc est ꝓpter mōs gñales aut spāles ab impositore datos. Dico q; non valet argumentū. vnde ad hoc q; aliqd sit nomen non oz q; sit tale per impositionem factam ab aliquo vno. sed sufficit q; a tota cōmunitate. nec requiritur q; impositio cōmunitatis graduetur supra tale nomen sed sufficit q; supra aliud consimilis rationis. nec segtur q; ois terminus ꝑme itentionis sit equocus. nam supius dictum est q; propter hoc q; significat se ⁊ alia a se distinctis rōnibus. tamen q; non potest pro tali bus simul supponere. ideo non ꝯcludit ipsum esse equocū Forte tñ non esset peccatum mortale ꝓcedere illud. ¶Ad tertum negat ꝓña. Ad septimū concedo q; in isto completo oēm est signum ly omnem est pars orationis. q; est nomen ideclinabile. ⁊ q; oratio est ꝯgrua. q; tenet substātiue ⁊ non adiectiue. ⁊ cum ꝯcluditur. ergo ly oēm hz modum significandi noiatiui ꝓcedo. ⁊ cū dicit hoc nō est ab impositore nec materiali. igit non hz modū illū. pz q; non valz q; stat q; habuit a tota cōitate: non p impositionem transeuntem in ipsum. sz in aliud. ¶Et hic pz solutio ad argumenta illius magistri qui reputauit illa argumenta ita fortia q; credebat esse insolubilia.

¶Utrum diffinitio suppositionis personalis determinate sit bene data.

Contra arguit qō non q; aliqs termin⁹ stat determinate. ⁊ tñ non hz descendi disiunctiue sub eo. ergo diffō mala. cō sequentia tz afis probatur. q; dicēdo: nullum differens ab ente est ens: ly ente stat determinate vt pz per scōam regulam magistri in capitulo. ¶Pro maiori euidentia data. p declaratiōe illius ꝓncipij. Quicqd mobilitat immobilitatum ⁊c. que regula dicit q; si duo signa distributiua quoz vnum est affirmatiuum ⁊ aliud negatiuū cadent sup eūdem terminum faciunt stare determinate. ⁊ ista ꝓpositio est vera cum ꝓtradictorium sit falsum: ⁊ tamē descensus est falsus disiunctiue factus. ⁊ ista sunt oia entia. ergo nullum differens ab hoc ente est ens: vel nullum differēs ab hoc ente est ens. ⁊ ita de alijs. quelibet est falsa: q; contradictoriū ē verum. ¶Secundo ad idem sic dicēdo: nullus homo est qlibet hō. ly homo a parte predicati stat determinate q; cadunt supra ipsum duo signa quoz quodlibet hz vim distribuendi ipsum. ergo imobilitat p illud ꝓncipium. Quicqd mobilitat imobilitatum imobilitat mobilitatum. vel ergo stabit determinate vel ꝓfuse tñ. ⁊ non hz descendere disiunctim. vt pz. ergo stat determinate. ⁊ tamen non hz descendere disiunctiue. vt pz ergo diffō mala. ¶Tertio sic dicēdo. Omne differēs ab ente non est ens. ly ente stat determinate p scōam regulam illius ꝓncipij. Quicqd mobilitat ⁊c. ⁊ tñ non hz descēdere. q; ꝓpō est vera ⁊ descensus falsus. q; ꝓpō sit vera pz. q; equalet isti. nullum differens ab ente est ens. q; descensus sit falsus pz descendendo. ¶Ad hec sunt due opiones respondentes vna ē quā segtur magister i logica magna. Et ēt Albertus de saxonia ⁊ ¶Petr⁹ mātuanus ⁊ alij multi sequnt. que opio tz hanc regulam q; qñcunqz duo signa habentia vim distribuendi cadunt supra aliquem terminū faciunt stare ꝓfuse tñ mobiliter. ⁊ ꝑm hanc regulaz pz rñsio ad oia argumenta: q; in oibus illis terminis q; assignabāt stare determinate stat ꝓfuse tñ. ¶Et si hec opio cōis sit p exercitatione tñ iuuenum arguo ꝓtra ipsam sic. q; dicēdo nonnullus homo est animal ly homo non stat confuse tā tum sz determinate. ⁊ tamen cadunt duo signa distributiua supra ipsum. vt pz. ergo ⁊c. ꝓña tz cum minori: maior probatur sic. Datis duabus ꝓpōnibus eqpollētibus quarum in altera cū qz supponit termin⁹ in vna ⁊ in altera: sz iste due eqpollēt nonnullus hō ē aial. ⁊ aliqs homo ē aial. ⁊ ly hō in scōa supponit determiate. ergo ⁊ in prima supponit determinate. Alia est opio magistri in hac logica parua que non tenet regulam alterius opinionis. imo ponit regulam oppositā. s. qñcunqz duo signa habentia vim distribuendi cadunt supra aliquem terminū aliquando faciunt stare confuse tantum aliquando determinate: quam regulam declarat magister in quatuor alijs regulis in capitulo pto maiori euidētia. Vide ibi. Et ille regule indigēt limitatōe vt dirim⁹ in suppositiōib⁹. ⁊ hāc opionem tenendo rñden dū ē ad argumēta. ¶Ad ꝓmum negat añs ad ꝓbationē dicit q; dicēdo nullū differēs ab ente ē ens. ly ente suppo nit ꝓfuse tantū. ⁊ cū tu allegas regulā magistri in capō p maiori euidētia. Qñcunqz duo signa distributiua cadunt supra terminū eundē quoz vnū affirmatiuū ⁊ aliud negatiuū faciūt stare determinate. Dicit q; regula intelligitur sic. vt ibi declaratū est. s. q; cadant imediate. ita q; virtus illoz duoz signoz ꝓmo cadat in illum terminum qualiter nō ē hic: q; ly nullum ꝓpus cadat in ly differēs q̄z in ly ente. An añt hec glosa sit valida. vide infra in questione facta circa illas regulas. ¶Ad scōm ꝓfilr respondet q; ly hō a parte predicati stat confuse tātum ⁊ non stat determinate: q; non imediate cadunt illa duo signa supra ipsum. Cum añt ꝓbatur q; non stat confuse tñ. q; non hz descendi sub eodē disiunctim negat ꝓña bene tamen valet non hz descēdi disiunctim ergo non stat ꝓfuse mobilr sed non valet ergo non stat ꝓfuse. q; stat ꝓfuse imobiliter. Et si diceres ꝫ nullum illoz signoz facit stare imobilr ergo male. Dicit q; stat ꝓfuse mobilr. negat ꝓña: hz. n. nullum illoz signoz facias stare imobilr ambo tñ simul faciūt stare imobiliter. ¶Ad tertū ꝓfilr dicit q; ly ente stat ꝓfuse tantū ꝓpter idē q; illa duo signa non imediate cadunt.

¶Utrum diffinitio suppositionis personalis confuse tñ mobilius sit bene data.

Contra aliqs termin⁹ stat ꝓfuse tñ mobilr. ⁊ tñ non hz descendi sub eo disiuncti. ergo diffō mala: ꝓña tz. añs ꝓbatur q; dicendo: homo non ē ois hō. ly hō a parte ꝑdicati stat ꝓfuse tantū vt ꝓbabo. ⁊ tñ descensus disiunctim factus ē falsus. s. ⁊ isti nō sūt oēs hoies. ergo hō non ē iste hō vel ille homo ⁊c. ¶Sed̄a ē falsa q; ꝓtradictoriū ē ver. s. ois homo. ē iste homo vel iste homo. vt pz ꝑ expo nentes q; tamē ly hō a parte ꝑdicati stet ꝓfuse tantū mobilr probatur. q; qñcunqz duo signa habentia vim distribuendi cadunt supra eundē terminū: talis terminus non pōt stare distributiue. vel ergo stabit determinate vel ꝓfuse tantum. q; non determinate arguit sic. q; equalet huic: non ois homo ē ois homo. sed ly homo a parte predicati stat ꝓfuse tantum. q; duo signa habentia vim distribuēdi cadunt supra ipsum ⁊ vnū impedit reliquū. Deide ly omnis positum a parte subiecti ꝓfundit predicatum. vt patet ꝑ magistrum. ergo stat confuse tantum. q; equaleant ille pz. q; ille ois ē omnis homo. omnis homo non ē omnis ꝓtradicunt. ergo prepposita negatione ꝑme equalent. q; stet mobilr pz. q; nullum signoz facit stare imobilr quare ⁊c. ¶Cōsilr potes arguere de ista: nō omnis homo ē omnis homo. ¶Sed̄o sic dicendo. tu non es ois homo. ly hō stat ꝓfuse tñ mobiliter. ⁊ tamen non hz descendi disiuncti sub eo. ergo diffō mala. ꝓtia tz cum minori: q; descensus ē falsus. ⁊ isti sunt omnes hoies. ergo tu non es ille homo vel iste homo. illa ē falsa. q; contradictoria ē vera. s. tu es iste homo vel ille homo ⁊c. maior ꝓbat. q; cum in illa homo non ē omnis homo. ly hō a ꝑte ꝑdicati stet ꝓfuse tantū. ergo a simili hic dicendo tu non es homo. stabit ly hō confuse tantum. ⁊ cuz nullum istoz signoz faciat stare immobiliter. ergo stabit ꝓfuse tantum mobiliter. ¶Tertio sic dicendo. ois homo differt ab oi hoie. ly hoie supponit ꝓfuse tantum mobiliter vt probabo. ⁊ tamen non licet de scēdere disiunctim sz copulatiz. ergo diffō mala. ꝓña tz cū minori. q; descensus disiunctim factus ē falsus. cum tamē illa ꝓpō tu nō es ois hō sit vera: ⁊ isti sunt oēs hoies. ergo ois homo differt ab hoc hoie vel ab hoc hoie ⁊c. mō ista

est falsa. qz tertia exponens ẽ falsa. s. ois hõ non ẽ hoc vel hoc. imo ois hõ est hoc vel hoc. ergo alia contraria huius est falsa. ꝟz q̃ stet confuse tantũ mobiliter ꝓbat. nõ. n. stat distributiue. qz duo signa habentia vim distribuẽdi cadunt supra ipsum nec stat determiate. qz ly omnis positũ a parte subi facit stare ꝓfuse tantum p̃dicatum. ergo ꝛc.

¶ Propter hoc argumentum ¶ Petrus mãtuanus voluit q̃ qñ terminus stat confuse tantũ mobiliter. q̃ licet descendi disiunctim vel copulatim. ¶ Ad hec sunt due opiones respondentes. Una est quã sequtur magister in logica magna ꝛ ¶ Petrus de mantua ꝛ aliqua: que opio tꝫ hãc regulam q̃ qñcunqꝫ terminus stat confuse tantum mobiliꝛ q̃ ꝟz descendi sub eo disiunctum vel copulatim. ¶ Et ꝑm hãc pz responsio ad argumenta. qz in oibus ꝟz descendere copulatiꝫ. Et hec opio fere cõis est. ¶ Alia ẽ opio magistri i hac logica praua: q̃ ponit regulam strictiorem illa alteri⁹ opionis. Dicit enim qñcunqꝫ terminus stat confuse mobiliter sub eo ꝟz descendi disiunctim. Et hanc opionem tenendo rñdendũ ẽ ad argumenta. ¶ Ad ꝑmum dicit q̃ illa homo non ẽ omnis hõ. ly homo a parte predicati stet cõfuse tantum imobiliter. qz non ꝟz descendi. Et cum tu probas q̃ stat mobiliter qz nullum illoꝝ signoꝝ facit stare mobiliꝛ ergo non stat imobiliter negat ꝓia. ꝟz. n. a nullo illoꝝ habeat q̃ stet imobiliter ab ambobus tamẽ simul hꝫ. ¶ Ad scõm⁹ dicitur consimiliter q̃ stat ly homo confuse imobiliter. ꝛ hoc hꝫ ab ambob⁹ signis ꝟz a nullo illoꝝ. ¶ Ad tertium consimiliter q̃ ly hoie stat ꝓfuse tantum imobiliter ꝛ a nullo illoꝝ hoc sed ab illis simul.

¶ Utrum diffinitio suppositionis personalis confuse tm̃ immobilis sit bene data.

c Contra subm̃ añtis istius conditionalis Si homo ẽ aial est supponit cõfuse tantum imobiliter ꝛ tamẽ sub eo ꝟz descẽdi disiunctim. ergo diffõ mala: ꝓña tꝫ cũ maiori ꝙ magistrum in duodecima regula capituli. ¶ Pro maiori euidentia di. q̃ nota conditionis ꝛ ratiõis omnes terminos cões non distributos confundit confuse tantũ imobiliter. minoꝝ ꝓbatur quia bene sequitur. ꝛ isti sũt oẽs homines. ergo si iste homo uel ille hõ ꝛc. est. aial ẽ descensus est optimus qz nõ põt añs esse verum sine cõsequente nec oppositum ꝓtis põt stare cum añte. Et si dicis q̃ ꝟz gratia materie. ¶ Contra ꝟz in oibus similibus in forma ergo est gratia forme. ¶ Secundo sic predicatum istius reduplicatiue. Sortes inquantũ homo ẽ animal stat confuse tantũ imobiliter ꝛ tamẽ sub eo licet descẽdi ad sua supposita disiunctim: ergo diffõ mala. ꝓña tꝫ cũ maiori ꝙ magistrũ in serta regula illius capli. ¶ Pro maiori euidentia di. Dictio reduplicatiua suũ casuale ꝓfundit ꝓfuse tm̃ mobiliꝛ: predicatum vero imobiliter minoꝝ ꝓbatur qz bene valet. ꝛ isti sunt omnia aialia. ergo soꝝ. inquãtum homo est hoc animal vel hoc aial ꝛc. qz non põt añs esse verum sine ꝓsequente. sicut enim añs ẽ verum ita ꝛ cõsequens ẽ verum vt patet per exponentes.

Ad hec argumenta respondet. ¶ Ad primũ sũt plures responsiones. Quidam. n. rudes dicunt negando q̃ sub subõ antecedentis liceat descendere sicut intelligit regula de conditionali qz regula itelligit q̃ non licet descendere in ordine ad totam conditionalem ꝛ non sic descendit ad totã conditionalem. sicut descendit arguendo. ꝟz descendere in ordine ad totã conditionaleꝫ ẽ descendere simul ꝛ semel sub añte ꝛ sub ꝓsequente. ꝛ sic descendendo nõ ꝟz descensus. ¶ Hec respõsio nõ põt negare se nõ esse rudẽ. primo qz nõ intelligit qd velit dicere i ordine ad totã cõditionalem cũ magister dicit q̃ nota conditiõis ꝓfundit imobiliꝛ in ordie ad totã ꝓditionalẽ. dcit. n. magister in octauo argumento scõi dubij principalis sue quadrature declarans hoc q̃ idẽ terminus põt habere diuersam suppositionẽ si ꝓsideret vt ẽ pars cathegorice ꝛ si ꝓsideret vt pars hypothetice, nã dicendo si hõ currit: animal currit. tam ly hõ q̃ ly animal stat determinate vt sũt ptes cathegorice: stat aũt confuse imobiliter vt sunt partes hypothetice. ¶ Scõo. qz dato q̃ adhuc descendatur suo modo. s. sub añte ꝛ ꝓfite simul: adhuc descensus ꝟz. qz bene segtur si homo est aial ẽ. ꝛ isti sunt oẽs hoies. ꝛ ista sũt oia aialia. ergo si iste homo vel ille hõ vel iste homo ꝛc. ẽ hoc vel hoc vel hoc aial ꝛc. est. ¶ Alij dicunt q̃ sub subiecto antecedẽtis ꝟz descensus gratia materie nõ aũt gratia forme. qz nõ ꝟz in oibus ꝓsimilib⁹ in forma. Unde non ꝟz descensus in ꝓditionalib⁹ affirmatiuis quaꝝ ꝑtes sunt negatiue vt dicẽdo si homo nõ currit risibile nõ currit. nõ ꝟz descendi sub ly hõ. qz nõ segtur sic arguendo. si hõ non currit risibile nõ currit. ꝛ isti sunt oẽs hoies ergo si iste homo vel ille hõ vel iste hõ ꝛc. nõ currit risibile nõ currit. qz antecedens ẽ verꝫ vt pz ꝛ ꝓsequens falsũ qz antecedens ẽ vna ꝓditiõalis cuiꝰ oppositũ ꝓsequtis stat cũ antecedente vt pz q̃ ꝛc. ¶ Hec rñsio ptiꝫ bene rñdet ptiꝫ male. bene qdẽ. qz dicit gratia mãe ꝛ nõ gratia forme. male vo qz nõ assignat instãtia in similib⁹ in forma. qz ille due ꝓditionales nõ sũt similes in forma: neqꝫ descensus factus sub scõa cõditiõali est similis in forma descẽsui facto sub ꝑma ꝓditionali. qz ad hoc q̃ aliqua ꝓña sit silis i forma alteri requrũt due ꝓditiones ꝑm magistrũ in ꝑmo capło ꝓñaꝝ. ¶ Pria q̃ sit sil⁹ modus arguẽdi vtraq;. Scõa q̃ añtia ꝛ ꝓña sint silia q̃ ad suas ptes. s. q̃ hãt cathegoricas ꝓsiles in forma Lathegorice ãt sũt ꝓsiles in forma ꝑm magistrũ ꝑmo capitulo ꝓñaꝝ qñ sunt eiusdẽ qualitatis ꝛ q̃ztitatis: vel ꝑter q̃ztitatẽ ꝺ eodẽ extremo simplici vel ꝓposito. mõ pz qz ille due ꝓditiõales nõ sunt siles ꝓbat ꝑ magistrũ loco allegato. qz ad ꝫ q̃ due hypothetice sint siles regrit q̃ eaꝝ cathegoricꝫ ꝛ note sint siles qualr non est hic. vna. n. illaꝝ ꝓditionaliũ ẽ ex cathegoricis affirmatiuis. altera vero ex negatis. cathegorice aũt affirmatiue ꝛ negatiue non sũt similis forme ꝑm magistrũ loco allegato. quare ꝛc. Ideo aliter dicẽdũ est. s. q̃ descensus ꝟz gratia materie. non aũt gratia forme. ¶ Gratia materie quia consequens est necessarium gratia vero forme nõ tenet: qz nõ valet talis descensus in omnibus silibus sic arguẽdo in forma. Et do instantiã: qz nõ licet descẽdere sub subiecto ꝓtis huius cõditionalis: si homo ẽ aial est. ꝛ ista sũt oia animalia. ergo si homo est hoc aial vel hoc aial ꝛc. ẽ: patet q̃ añs est verum ꝛ consequens falsũ. qz ꝓs ẽ vna cõditionalis cuius oppositũ ꝓtis stat cũ añte. qz hinc ad centũ annos antecedens erit verũ ꝛ ꝓs falsũ: Similiter nõ licet descendere sub subiecto añtis si distribuat. quia nõ valet: omnis homo mouetur si ois hõ currit. ꝛ isti sunt oẽs homines ergo ois hõ mouet si iste hõ currit ꝛ omnis hõ mouet si iste hõ currit. ꝛ sic de singulis: pz q̃ ꝓs est falsũ ꝛc. ¶ Et si arguis q̃ descẽsus factus nõ ẽ similis in forma alteri. qz nõ est similis modus arguendi descẽdere sub ꝓñte ꝛ descendere sub antecedẽte. quare ꝛc. ¶ Dicitur q̃ descẽsus factus est similis in forma alteri Et cuꝫ tu dicis q̃ descẽdere sub añte ꝛ descendere sub ꝓñte nõ ẽ similis modus arguendi. Dicit q̃ licet nõ sit absolute similis modus arguendi: est tamẽ similis merito note conditionalis: quia subiectum ꝓtis ita cõfundit imobiliter a nota cõditiõis sicut subiectũ añtis. ergo pari rõne si liceret descẽdere de forma sub vno liceret sub altero. Et si nõ ꝟz forma descẽdere sub vno ꝟz sub altero. Et hoc ẽ q̃ suppositionib⁹ pollicitus sũ declarare. Et hec responsio videt cõformior intẽtioni magistri in. 18. argumẽto secũdi dubij pricipalis quadrature qz sicut tetigimus in suppositiõib⁹ ratio: q̃ subiectũ añtis non distributum stat imobiliter: ita cõsequentis subiectus nõ distributũ stat imobiliꝛ. ꝛ si subm̃ ꝓtis nõ stat mobiliꝛ. ergo nec subiectũ añtis stat mobiliꝛ. Ad s̃m nõ est maior: rõ q̃ sub subõ añtis liceat descẽdere q̃ꝫ sub subõ ꝓtis. ꝟz nõ ꝟz descẽdere sub subõ ꝓsequẽtis. q̃ neqꝫ licꝫ descẽdere sub subõ antecedẽtis. gratia forme dico nõ gratia mãe. ¶ Ad scõm argumẽtũ. respõdẽt qdã rudes q̃ sub p̃dicato redu

plicatiue nō vꝫ descensus descēdēdo: sor. inq̄tū hō ē aial ꝛ ista sunt oia aialia. ergo sor. inq̄tum homo est hoc aial. vel hoc aial. qꝛ añs erit verꝫ hinc ad centuꝫ annos ꝛ ꝓñs falsum q̄ ꝓñs erit falsum hinc ad centū annos notū ē. ſꝫ q̄ añs erit verꝫ ꝑ ꝓma ꝓte ēt notū est ꝑ ſcōa dicūt q̄ etiā verꝫ est. qꝛ tunc demonſtrant aialia que erunt tunc ꝛ nō q̄ sunt nūc. certū est q̄ ista est vꝛa hec sunt oia aialia hinc ad centū annos demonſtrādo aialia q̄ sunt tunc. ¶ Ista rñ sio est plus q̄ꝫ rudis in dicēdo añs esse verꝫ hinc ad centū ānos ꝓmo qꝛ ista ꝑ̄ ista sunt oia aialia demōſtrādo aialia pñtia non est eadē formaliꝫ cum alia. ista sunt oia aialia: demōſtrando aialia futura hinc ad centū annos qꝛ variato significato variat ꝑpositio formaliter cū forma ꝑpositionis sit reſpectus ad significatuꝫ. mō notum est q̄ ista ꝑ̄ ista sunt oia aialia demonſtrādo aialia que sunt de ꝑsenti que ē ps añtis hinc ad centū annos erit falsa demonstrando eadem. qꝛ aliter ꝑ̄ non esset eadē. ¶ Deinde pr̄ma ps antecedentis ē falsa hinc ad centum annos. ſ. sortes inq̄tum homo ē animal. qꝛ pr̄ima exponens erit falsa ſ. sortes ē homo. ꝛ etiam ſcōa. ſ. sor. ē animal. qꝛ tunc sortes non ē. ergo non ē hō neq̄ꝫ aial: prioriſtice ſemp loquor ¶ Ideo aliter rñdendū ē ad argumenta vt dixi in ſuppōnibus. ſ. q̄ nō ꝫ descendi ſub ꝑdicato reduplicatiue. qꝛ descendēdo descensus ē falsus cum añs sit verꝫ ꝛ ꝓñs falsuꝫ. vt dicendo sortes inq̄tū hō ē aial. ꝛ ista sunt oia animalia ergo sortes inq̄tū homo ē hoc aial vl̄ hoc aial ꝛc. q̄ antecedens sit verꝫ tunc ꝓꝫ. ꝛ q̄ ꝓsequens sit falsum probatur. qꝛ tertia exponens est falsa que ē ista. ꝛ ſi aliqd ē homo illud est hoc aial vel hoc aial ꝛc. qꝛ ista ē vna ꝓditiōalis cuius oppoſitū ꝓñtis stat cum añte. ergo ē falsa ꝓbo añs. qꝛ oppoſitū ꝓſequntis tūc stat cum añte q̄ñ ex añte ꝛ oppoſito ꝓñtis fit vna copulatiua poſſibilis. aliqd ē hō ꝛ illud non ē hoc aial vel hoc aial ꝛc. demōſtrādo oia animalia ꝑſentia nō dico tñ q̄ sit vꝛa nūc illa copulatiua. ſꝫ poſſibilis. qꝛ pōt eē vera. vt hinc ad centū annos quere ꝛc.

¶ Utrum diffinitio ſuppoſitionis perſonalis diſtributiue mobilis sit bene data.

Contra aliqs terminus stat diſtributiue mobiliter: ꝛ tamen nō ꝫ deſcēdi ſub eo copulatiue. ergo diffō mala. ꝓña tꝫ. antecedens ꝓbatur. qꝛ dicendo differens ab ente non ē ens. ista ē vera. qꝛ ꝓtradictoriū ē falsum. ſ. omne differens ab ente ē ens. vt pꝫ perponētes. ꝛ ly ente stat diſtributiue mobiliter. vt patet ꝛ tamen deſcensus ē falsus. ꝛ ista sunt oia entia. ergo differens ab hoc ente non ē ens. ꝛ differens ab hoc ente non ē ens. ꝛ sic de ſingulis. imo que libet ista ē falsa. qꝛ ꝓtradictorium ē verꝫ. ſ. omne differēs ab hoc ente ē ens. vt pꝫ ꝑ exponentes. quare ꝛc. ¶ Scōo sic: non omne differens ab ente non ē ens. ista ē vera qꝛ cō tradictorium ē falsum. ſ. omne differens ab ente ē ens. vt patet per exponentes. ꝛ ly ente stat diſtributiue mobiliter: vt patet quia sunt tria ſigna diſtributiua mobiliter cadentia ſup ipſum ꝛ tamen non ꝫ deſcendi copulatiue ſub eo. qꝛ deſcensus falsus ē. ꝛ ista sunt omnia entia. ergo nō omne differens ab hoc ente ē ens. ꝛ nō omne differēs ab hoc ente est ens ꝛc. modo quelibet harum falsa est. qꝛ contradictoria ē vera. ¶ Tertio sic dicendo: nō nullum differēs ab ente non est ens. ista est vera. quia equiualet iſti. differens ab ente nō ē ens. per illā regulam. ꝑ poſtq̄ꝫ ſubalter. ꝛ tamen ly ente stat diſtributiue mobiliter vt pꝫ. ꝛ tamen ꝫ deſcēdi copulatiue. qꝛ deſcensus ē vt pꝫ. quare ꝛc. ¶ Quarto sic dicendo videns oēm hoiem non ē animal illa est vera qꝛ ꝓtradictoria est falsa. ꝛ ly hominem stat diſtributiue. ꝛ tamen nō ꝫ deſcēdi copulatiue: qꝛ deſcensus falsus est vt pꝫ. quare ꝛc.

Ad hec respondet. Ad ꝓmum negatur añs. Ad ꝓbationem dicit q̄ ly ente stat diſtributiue imobiliter: iō nō ꝫ deſcēdi. hꝫ āt q̄ ſtet imobiliter ab illis duobus ſignis ſimul: ꝫ a nullo illoꝝ. ¶ Et ſi dicit cōtra. qꝛ negatio non hꝫ vim ſupra terminum p̄cedentem. ergo nō hꝫ vim imobilitandi. Dicitur q̄ verꝫ ē q̄ non hꝫ vim diſtribuendi ꝛ negādi ſupra precedentem terminum. ſꝫ aliquā vim hꝫ. ſ. imobilitandi de ſe nō hꝫ vim imobilitandi ſed cū alio vt in illa: videns oēm hoiem non est animal. ly hoiem stat diſtributiue imobiliter ꝛ non ꝫ deſcendi. imobilitat aūt ab illis duobus ſignis ſimul. ꝛ a nullo diuiſim. ¶ Ad ſecūdum ꝛ tertium ſimiliter reſpōdet q̄ ly ente in illis stat diſtributiue imobiliter. ꝛ ideo non licet deſcendi. ¶ Ad quartum ſilr̄ pꝫ reſpōſio qꝛ ly hoiem stat imobiliter. iō non ꝫ deſcendi. quare ꝛc.

¶ Utrum illud ꝓncipiū sit verꝫ: q̄cqd̄ mobilitat imobilitatum imobilitat mobilitatum.

Contra nullum ſimile deſtruit ſuū ſimile. ergo vnū ſignū diſtributiuuꝫ nō deſtruit diſtributionem alteriꝰ. ꝫ ꝓſeq̄ntia. qꝛ vnū ſignū diſtributiuū ē ſilr̄ alteri. ꝛ antecedens pꝫ. ¶ Cōfirmat. qꝛ ois res ꝑ quas cās oriť ꝑ eas augeť. ſcōo ethicoꝝ ſꝫ diſtributo oriť ꝑ ſignū diſtributiuū ḡ augeť ꝑ ſignū diſtributiuū. ¶ Scōo ſic ſiē se hꝫ ſignuꝫ imobilitās ad imobilitās. ita se hꝫ mobilitans ad mobilitās. ſꝫ ſignū imobilitās nō deſtruit imobilitationē factā ꝑ aliud ſignū imobilitās. ergo nec ſignū mobilitās deſtruit mobilitationē alteriꝰ. ꝓſeq̄ntia nota cū maiori. minoꝝ ꝓbatur qꝛ dicendo ſi neceſſario hō currit neceſſario aial currit tā ly hō q̄ꝫ ly aial stat ꝓfuse imobiliter: nō obstante q̄ sint duo ſigna imobilitātia. ſ. nota conditionis ſi. ꝛ ly neceſſario. ¶ Cōfirmat qꝛ oē ſilr̄ adauget ſuū ſimile. ¶ Tertio sic. qꝛ ſi sic esset hoc ꝑ tanto esset. qꝛ vnū ſignū impediret aliud. ſꝫ ꝓtra aut ergo equalem vim hꝫ cū alio aut inequalem. ſi equalez vnū non ꝫpedit aliū. qꝛ ab equalibꝰ nō ꝓuenit actio. Si inequalez q̄ hꝫ maiorez vim ſupabit aliud ꝛ nō econtra. quare ꝛc. ¶ Cōfirmat qꝛ ſignū ꝑcedens nō ꝫpediť a ſequenti qꝛ ſeq̄ns nō hꝫ vim ſupra ꝑcedentez. quare ꝛc. ¶ Quarto sic dicendo tu es cis nullus hō. ly homo ſtat diſtributiue ꝛ tamen duo ſigna habentia viꝫ diſtribuendi cadūt ſupra ipſꝫ. ergo ꝓncipiū falsum. nota ꝓña cū minori. maiorꝫ ꝓbať. qꝛ ſensus est q̄ tu es omne illū q̄ nō est hō. ¶ Cōfirmat. qꝛ dicendo omnis vel omnis homo currit. ly homo stat diſtributiue. ꝛ tamen duo ſigna diſtributiua cadūt ſupra ipſum.

Ad hec respōdet. Sed ꝑ rōne aduerte fundamentum illius ꝓncipij. Unde gdā dicunt q̄ q̄ñcunq̄ꝫ in ꝑpōne ponunť duo ſigna habentia vim diſtribuendi ſemp vnū est negatiuū vel ſaltem icludit negatiōez vt est ly differens ſꝫ qꝛ negatio deſtruit q̄cqd̄ inuenit. iō ſignū negatiuū includens negationē deſtruit mobilitatem alteriꝰ ꝛ inducit oppoſitū. ſ. imobilitatem. duo aūt mere affirmatiua nunq̄ꝫ congrue ſimul ponunť ſed incongrue vt omnis hō currit. ideo apparet rō illius ꝓncipij. ¶ Uꝫ peccāt iudicio meo dicentes q̄ q̄ñcunq̄ꝫ in ꝑpōne ponunť duo ſigna habentia vim diſtribuendi eundem terminū q̄ vnū est negatiuū vel inducens negationem. nā dicendo q libet aſinus cuiuſlibet hominis currit. hic ſunt duo ſigna habentia vim diſtribuendi eundez terminū. ſ. ly hominis qꝛ qōlibꝫ illoꝝ ꝑ ſe ſumptū diſtribueret q̄ñ dicēdo qlibet aſinꝰ hois currit ly hois stat diſtributiue cuꝫ sit determinatio termi ſtātis diſtributiue. ꝛ dicendo aſinꝰ cuiuſlibꝫ hominis currit. etiā ly hois stat diſtributiue. ꝛ tamen ambo ſūt mere affirmatiua. Itē quādo affirmatiuū p̄cedit ꝛ negatiuū ſegtur. vt dicendo omne differens ab ente est ens q̄o est verꝫ q̄ negatiuū deſtruat diſtributionez affirmatiui. qꝛ nullā diſtributionem inuenit ante ſe imo ſignū affirmatiuū deſtruit tūc diſtributionem negatiui. ꝛ tamē illud affirmatiuū nō icludit negationem. ergo iſti nō reddūtuꝫ cām quādo duo ſigna mere affirmatiua cadūt ſupra eūdē terminū. vt dicendo qlibet aſinus cuiuſlibet hois currit.

¶ Scōo qꝛ non reddūt cām quando affirmatiuū p̄cedit negatiuuꝫ. vt dicendo oē differens ab ente est ens. ¶ Jō

aliter dicendū puto. ſ. q; ſicut ex natura ſua ſi eſt in mente ex ipoſitione aūt ſicut ſi eſt in voce vel ſcripto ſignū hz diſtribuere terminū nō diſtributū. ita hz remouere diſtributionē termi diſtributi ſiue tale ſignū negationē icludat ſiue nō. z iō ſiue ambo affirmatiua ſint ſiue ambo negatiua ſiue ſit vnū affirmatiuū z aliud negatiuū. ſiue negatiuum ꝓponat affirmatiuo ſiue cō: ſemp duo ſigna cadentia ſup eūdē terminum imobilitat. i. faciūt ſtare nō diſtributiue. ¶ Ad ꝓmū g̃ dicūt q; nullū ſile deſtruit ſuū ſile vel actuz ſui ſilis ꝑ ſe. ꝑ accidēs tñ pōt: ſicut vna cādela accēſa lique facit aliā. z er ꝓñti extinguit ita vnū ſignū diſtributiuū deſtruit diſtributionē alteri⁹ ex eo ſolū q; ambe diſtributiones nō pñt recipi in illo tertio. Ego credo q; vnū ſignum diſtributiuū deſtruit diſtributionē alteri⁹ ꝑ ſe. q: facit hoc ex nā ſua. qō āt ineſt ex nā ſua ꝑ ſe ineſt. g̃ ꝛc. ¶ Jō ali⁹ dicerē. ¶ Pro quo aduerte vt tactū ē q; gōlibz ſignū diſtributiuū eq̄ pro hz duplicē viz. ſ. mobilitādi. i. diſtribuēdi. z imobilitādi. i. remouendi diſtributionē. Utñ ſi eēt poſſibile q; duo ſigna ponerent hz vim diſtribuēdi ambo diſtribuerēt ſz q: qñ ſil ponunt ſemp vnū ponit ꝑm viz diſtribuendi illud. ſ. qō nō iuenit terminū diſtributū. alīō āt ponit hz viz deſtructiuā diſtributiōis. iō nō diſtribuit terminū. ¶ Ad formā ergo arguméti cū dicit q; nullū ſile deſtruit ſuū ſile dicit q; verū eſt in his q̄ ꝓncipali hñt vim conſtructiuā ſolū. Si habent vim etiam deſtructiuam non valet vt hic. Vel aliter dicit z ad idē venit q; nullū ſile deſtruit ſuū ſile ꝑm q; eſt ſile. ſi aūt deſtruit ꝫ eſt ꝑm q; ē diſſimile. vñ ſi primū ſignū diſtributiuū deſtruit diſtributionē alteri⁹ ꝫ nō ē ꝑm q; ē ei ſile ſz ꝑm q; eſt ei diſſile. q: ꝓmū ē ꝑm vim ꝛſtructiuā diſtributiōis. ſcōm ā: ꝑm vim ꝛſtructiuā diſtributionis. quare diſſilia ſunt. Et aius me⁹ letat⁹ eſt in hac rñſione. ¶ Ad ꝛfirmatiōez cū dicit: ois res ꝑ quas cās oꝛit ꝑ eas augeꝫ Dicit q; verū ē ſi eſt apta nata augeri. Si āt nō ē apta nata augeri vt hz ꝓpoſito nō augeꝫ. ¶ Ad ſcōz nego maiorē. z rō eſt q: ſignū mobilitās hz duplicē vim eq̄ ꝓmo. Vnā ꝛſtructiuā diſtributiōis. z alterā deſtructiuaz diſtributiōis. imobilitās āt hz tantū vnā: intelligēdo ꝑ imobilitans illud qō tu intelligis in arguendo illud. ſ. qō facit ſtare imobile. quare ꝛc. ¶ Ad ꝛfirmationē dicit q; oē ſile adauget ſuū ſile ſi ē aptū natū augeri: ꝫ āt nō ē ſic quare ꝛc. ¶ Ad tertiū dicit q; hz abſolute equalē vim hērent: vt tñ in ꝓpone ſūt ꝓmū maiorē vim hz qō hz vim deſtructiuā q̄z ſcōm qō hz vim ꝛſtructiuā. ¶ Ad ꝛfirmationē concedit q; ſignū p̄cedens nō ipedit a ſeq̄nti. ergo diſtribuit. negat ꝛñtia q: i tali ꝓpone ponit ſcōz vim deſtructiuā diſtributiōis nō āt ꝛſtructiuā. ¶ Ad quartū dicūt qdā ad pauca reſpicientes qō ly hō ſtat diſtributiue. ſz nō ē ꝛ ꝓncipiū datū q: itelligit qñ ſignū negatiuū p̄cedit affirmatiuū z ñ cō: ſicut hz. Cōtra hos nolo arguere ne dicas q; ſim motuſ paſſiōe tu vides mānifeſte q; negāt ꝓncipiū illō. ¶ Jō dicēdū aliter. ſ. q; illa ꝓpō ē incōgrua z ad iſtā nō hz logicus rñdere q: preſupponit grāmaticam. ſi aūt haberet reſpondere diceret q; ly hō ſtaret determinate. ¶ Ad confirmationem dicit q; nugatio eſt. quare ꝛc.

¶ Utz ille quatuor regule declarātes illō ꝓncipiū Quicqd mobilitat imobilitatū imobilitat mobilitatū: ve ſint.

¶ Prīa regla. Si duo ſigna affirmatiua cadūt ſupra eūdē terminū faciūt ſtare determiate. ¶ Scōa regula: ſivnū fuerit affirmatiuū z reliquū negatiuū ite faciūt ſtare determiate. ¶ Tertia regla z ſi ambo fuerit negatiua z imediate cadāt ite faciūt ſtare determiate. ¶ Quarta regula ſi ambo ſint negatia z mediate cadāt faciūt ſtare ꝛfuſe tñ.

c ontra ꝓmā arguit̄ ſic dicēdo: oē differēs ab ente nō ē ens: ly ente nō ſtat determiate vt ꝑbabo z tñ cadūt ſupra ipz duo ſigna diſtributiua affirmatia. ergo prīa regula falſa. ꝓña nota cū minoꝛ. maioꝛ ꝑbaꝫ. q: ꝓpō vā ē cū eqꝛalet iſti: nullū differēs ab ente ē ens. z tñ ſi ſtaret determinate ly ente liceret diſiūctiue deſcēdere ſub eo. z tñ deſcenſus ē falſus. z illa ſūt oīa entia. ergo oē differēs ab hoc ente nō ē ens. z ſic de alijs. z pz q; ꝓñs eſt fallum. ¶ Scōo ſic: qlibet aſin⁹ cuiuſlibet hois currit. ly hois non ſtat determinate z tñ cadūt duo ſigna affirmatiua ſupra ipz. igit regula falſa. ꝓña tz cū minoꝛ q: qōlibet illoꝛ ꝑ ſe ſumptū diſtribueret ly hois. maioꝛ ꝑbaꝫ. z pono in caſu q; glibet hō hēat vnū aſinū q nō currat. z vltra hoc q; ſint ires aſini totⁱ cōitatis hoium q currāt. tūc ꝓpō iſta eſt vā: glibet aſin⁹ cuiuſlibz hois currit. vt pz exponendo: ſi mō ly hois ſtaret determinate liceret deſcendere diſiūctiue ad ſua ſup poſita. z tñ deſcēſus ē falſus. z iſti ſūt oēs hoies. ergo aſinus iſtⁱ hois currit: vel qlz aſin⁹ iſtⁱ hois currit. z ſic de ſingulis. pz q; quelibet harum eſt falſa.

c ontra ſcōam regulā arguit̄ ſic dicēdo nullū differens ab ente eſt ens. ly ente nō ſtat determinate vt ꝑbabo. z tñ cadunt duo ſigna ſup ipſū vnū affirmatiuuz z aliō negatiuū. ergo regula falſa. ꝓña nota cū minoꝛ. maioꝛ ꝑbaꝫ. q: ſi ſtaret determinate liceret deſcēdere diſiunctiue ſub eo qō eſt falſum. q: ꝓpō illa vā eſt vt pz. q: ꝛdictoꝛiuz. eſt falſuz. z tñ deſcenſus eſt falſus z iſta ſūt oīa entia. ergo nullū differēs ab ꝫ ente eſt ens. z ſic de ſingulis. pz q; qlibet eſt falſa. quare ꝛc. ¶ Scōo ſic dicendo: hō nō eſt ois hō. ly hō a pte predicati nō ſtat determiate vt ꝑbabo. z tñ cadūt duo ſigna ſup ipſū quoꝛ vnū eſt affirmatiuū z aliō negatiuū. ergo regula falſa. ꝓña nota cū minoꝛ. maioꝛ ꝑbatur. q: illa ꝓpō hō nō eſt ois hō: equalet illi: non ois hō eſt ois hō. vt pz ꝑ iſtā regulā. ¶ Dre ꝛdic. z in iſta ly hō a pte predicati ſtat ꝛfuſe tñ. ergo z in altera ſtabit ſili. ¶ Tertio ſic dicendo: nullus hō eſt qlibet hō. ly hō a pte predicati nō ſtat determinate vt ꝑbabo. z tñ duo ſigna cadunt ſupra ipſū quoꝛ vnū eſt affirmatiuū z aliud negatiuū. ergo regula falſa. ꝓña tz cum minoꝛi. maioꝛ ꝑbaꝫ. q: ſi ſtaret determinate liceret deſcendere diſiunctiue ſub eo. qō eſt falſum. q: ꝓpō illa eſt vā z tñ deſcenſus falſus. z iſti ſunt oēs hoies. ergo nullus hō eſt iſte hō: vel nullus hō eſt iſte hō. z ſic de ſingulis. vt pz qulibet eſt falſa.

c ontra tertiā regulā arguit̄ ſic dicēdo: hō nō eſt nullū aīal ly aīal non ſtat determinate vt ꝑbabo. z tñ cadunt ſupra ipſuz duo ſigna negatiua imediate. ergo regula falſa ꝓña nota cū minoꝛi maioꝛ ꝑbaꝫ. q: illa ꝓpō equaleꝛ iſti nō ois hō eſt nullū animal. vbi aīal ſtat confuſe tñ. ergo z in altera ſtat ſili. ¶ Scōo ſic dicendo: nō nullus hō eſt aīal. ly hō non ſtat determinate. vt ꝑbabo. z tñ cadunt duo ſigna negatiua imediate. ergo regula falſa. ꝓña tz cuz minoꝛi maioꝛ ꝑbatur q: ſi ſtaret determinate liceret deſcendere diſiunctiue ſub eo. qō eſt falſum. q: ꝓpoſitio vera eſt. z tamen deſcenſus eſt falſus. z iſti ſunt oēs hoies ergo nō iſte homo ē animal. vel non iſte homo ē animal. z ſic ō ſingulis. z patet q; quelibet eſt falſa.

c ontra quartā regulā arguit̄ ſic dicēdo non nullus homo currit. ly currens non ſtat ꝛfuſe tñ. z tñ cadunt duo ſigna negatiua mediate ſupra ipſū ergo regula falſa. ꝓña nota cum minoꝛi. maioꝛ ꝑbaꝫ. q: equalet iſti aliqs hō currit vbi ly currens ſtat determinate. ergo ꝛc. ¶ Ad hec qdam rñdent q; regule vere ſunt. Sed aduertendum ꝓ tribus primis regulis q; non ſemp ſub quocunq; termino ſtante determinate liceret deſcendere diſiūctiue. ē. n. impedimentū multotiens rōne ſignoꝛ poſitoꝛ. ſi tamē aliquis terminus ſtat determinate ſine ſignis ſemp ſub eo ꝫ deſcendere diſiunctiue. z ſic pz rñſio ad omnia argumenta contra primam regulam. Et ad primū z ad tertiuz contra ſcōm z ad ſcōam contra tertiam. Dicunt vlterius q; duarum ꝓpoſitionum equalentium ratione ſignoꝛ non inconuenit aliquem terminū in vna ſtare determinate in z in altera confuſe tantum. z ſic patet ad ſecundum contra ſecundam regulam. Et ad primum contra tertiam regulam.

Quarta autē regula ex sola limitatione magistri clara est.
¶Hec rñsio iudicio meo peccat in duobus. ¶Primo in eo q̄ dicit q̄ sub termino stante determinate nō ꝫ semp distinctie descēdere. q̄ tūc diffinitio suppositionis determinate data a magistro esset insufficiēs. ex q̄ alicui ꝓpetit diffinitū cui nō cōpetit diffinitio. ¶Secūdo peccat in hoc q̄ dicit q̄ due ꝓpositiones equalēt quaꝫ termini nō eodeꝫ modo supponūt. hoc. n. est ꝯ magistrū in quarta regula illi⁹ principij. Quicqd mobilitat ꝛc. vbi declarās illā regulā dicit q̄ dicēdo: ñ aliqs hō nō ē aial ly aial stat ꝓfuse tm: vt pz p suā equalentē: glibet hō est aial. vbi ly aial stat cōfuse tm. patet ḡ mō q̄ rō magistri nō valeret si in ꝓpositionib⁹ equalentib⁹ termini non supponerēt eodē mō. Ideo aliter dicendū vt dirimus in suppositionib⁹. Ñ tres ꝑme regule vnica limitatiōe indigent. s. q̄ illa duo signa immediate cadāt supra eundē terminū immediate dico ꝑm vim eoꝝ. s. q̄ illud q̄ ꝑmo recipit vim illoꝝ signoꝝ fit ille terminus: vt dicendo nō glibet hō currit. ly homo ꝑmo recipit vim illoꝝ signoꝝ: ꝛ p hoc patet rñsio ad argumēta ꝯ tres ꝑmas regulas. ¶Ad ꝑmū. n. dicit q̄ ly ente stat cōfuse tātū ꝛ nō determinate. q̄ nō immediate cadūt illa duo signa supra ipsum. ꝫ. n. differēs prius capit viā illius signi omne q̄ꝫ ly ente. ¶Ad scōm dicit similr q̄ ly hois stat cōfuse tātū ꝛ nō determinate. q̄ nō immediate cadūt illa signa supra ipsū. ¶Ad ꝑmū ꝯ scōam regulam dicit silr ꝛ ad secūdū ꝛ ad tertiū similiter. ¶Ad ꝑmū ꝯ secūdā regulā dicit silr. ¶Ad secū dū vo dicit q̄ ly hō stat determinate dicēdo nōnullus hō est aial. ꝛ cū dicis q̄ nō licet descendere disiunctiue. nego. ¶Pro q̄ aduerte q̄ cū volumus descendere sub aliquo termino supra quē cadūt duo signa equalētia vni signo loco illoꝝ duoꝝ debem⁹ ponere illud vnū signū in descēdendo: vt hic cū. n. nōnullus valeat qdā: loco illoꝝ ponat qui dā ꝛ dicat qdā hō est aial. ꝛ tūc apparet descēsus bon⁹ sub ly hō. ¶Quarta regula limitatur sic a magistro: si ambo fuerint negatiua ꝛ mediate cadāt ita q̄ mediet termin⁹ distributus faciūt stare ꝓfuse tātū. Et p hoc pz ad argumen tū q̄ nō mediat termin⁹ distributus cū ly hō stet determinate. ¶Cōtra hāc limitationē nostrā est vna difficultas: q̄ videt esse ꝯ mētē magistri in scōa regula vbi magister dat hoc exēplū: tu nō differs ab homie: ꝛ vult q̄ ly hō stet determinate p istā regulā cū tñ ista duo signa nō cadant immediate supra ly hoiem ꝑm itellectū datū q̄ ly non immediate cadit supra ly differēs ꝛ differs quare ꝛc. ¶Ad hoc dicī pōt q̄ exēploꝝ regrit manifestatio ꝛ nō verificatio: ꝛ ideo vltra illud exēplum posuit aliud. s. nō glibet homo currit. ¶Vel dicat q̄ in ꝓpositionib⁹ singularib⁹ nō refert an immediate vel mediate: in alijs aūt si ille debēt cōtinere veritatē debēt immediate cadere. ¶Vel dicat q̄ hoc nō est ꝯ limitatōes. ponim⁹. n. limitationē regule declarātis in qb⁹ semp valeāt regule. ꝛ dicimus q̄ qñ immediate cadūt semp valent si aūt valent qñ nō immediate cadūt: hoc nō est ꝯ nos q̄ nō dicimus ꝫriū. Si aūt diceres: qñ ḡ illa duo signa nō immediate cadēt qūo cognoscemus an stent determinate an nō: cū qñq̄ faciāt stare determinate quādoq̄ nō. Dicēdū q̄ cognoscimus a posteriori ex hoc q̄ quādoq̄ licebit descendere disiūctiue quādoq̄ non.

¶Utrum omne relatiuū supponat pro illo pro quo suus antecedens.

c Ontra arguitur q̄ sic: q̄ si ñ: maxime esset ꝓp relatiuū diuersitatis q̄ nō supponit pro eodē sed arguit q̄ nullū sit tale relatiuū diuersitatis: vt voluit ¶Petrus mā tuanus. ꝛ arguit sic: Omne relatiuū refert suū antecedēs. ḡ ꝛc. ꝓbatur maior. q̄ da oppositū q̄ nō supponat pro illo q̄ refert. ꝛ cū supponere sit significare ꝛ referre sit repsentare nō significaret illud q̄ repsentaret q̄ implicat. ¶Secūdo sic: oē relatiuū ē añ late rei repñtatiuū. ḡ ē significatū sui añtis. ḡ potest supponere ꝓ illo quod significat. sed quodlibet relatiuum significat atecedens. ergo omne relatiuum potest supponere ꝓ ātecedēte. ¶Tertio sic relatiuū nihil significat nisi q̄ ab añte recipiat ḡ nō supponit pro alio ꝛ ꝓter nullū est relatiuū diuersitatis: q̄ si esset supponeret ꝓ alio. ꝓña tꝫ. añs ꝓbat q̄ relatiuū positū ꝓ se sine añte nihil significat. ¶Cōfirmat q̄ isti termini ali⁹ ꝛ reliqu⁹ in istis ꝓpōnib⁹ videlicet: hō currit ꝛ ali⁹ sedet. vn⁹ hō currit ꝛ alius disputat. nō referūt istū terminū: vn⁹ hō. q̄ ꝓ idē isti termini differēs ꝛ diuersus i istis ꝓpōnibus. vn⁹ hō currit ꝛ diuersus disputat. hō currit ꝛ differēs disputat eēnt termini relatiui. ¶Quarto sic: in hac ꝓpōne: vnus hō currit ꝛ alter disputat: ꝓ eodem supponit subiectū secūde ꝛ ꝑme ponēdo q̄ omnis homo currat ꝛ omnis homo disputet. ergo ꝛc. immo pro eodē verificatur q̄ pro oi hoiem vtraq̄ꝫ.

Aphcc rñdetur. ¶Ad ꝑmū cōcedo q̄ est marie. ꝓp relatiuū diuersitatis. Et ad ꝓbatōem in oppositū negat maior. s. q̄ oē relatiuū supponat ꝓ illo q̄ refert. ¶Et ad ꝓbatōeꝫ nego ꝓñam: q̄ arguitur ab inferiori ad suū supius negatiue nō suppōit ꝓ illo. ḡ nō significat illud. ¶Ad scōm ꝓcedo ꝓñam ꝑmā ꝛ nego secūdaꝫ. ¶Ad ꝓbationē negat maior. Ñ relatiuū vnū significat in recto ꝛ aliud in obliquo: solū pro illo q̄ significat in recto pōt supponere: vt dicēdo vnus hō currit ꝛ alter disputat. ly alter significat vnū alīū ab vno hoie currēte. ¶Ad tertiū rñdet negādo añs si itelligit q̄ nō significat nisi añs si aūt intelligit q̄ nihil significat nisi mediāte añte cōcreditur. ꝛ tūc negat ꝓña. ¶Ad cōfirmationē negat similitudo ¶Ad quartū dicit negādo q̄ supponit ꝓ eodē: imo añs i ꝑma supponit ꝓ hoie currente. in scōa relatiuū supponit pro altero nō currēte. iō ꝓpositio falsa est. Vel dicit ꝛ melius q̄ supponit pro eodē materialiter ꝛ nō formaliter q̄ i vna pro hoie currēte: in alia pro hoie disputāte. q̄ idē sunt materialiter ī casu facto ꝛ nō formalr. ꝛ ꝓpositio est vera.

¶Utrum relatiuū semp supponat eodem modo sicut suum antecedens.

c Ontra arguitur q̄ non. ¶Primo q̄ dato q̄ sic. segt q̄ duo ꝯdictoria inter se ꝯdicentia sunt vera q̄ꝫ ꝓbatur de istis: aliqs homo est suus filius. nullus hō est suus filius. q̄ ꝑma sit vera patet. q̄ ꝑm opiones significat q̄ aliquis homo est alicuius homis filius. quod est verū. Quod secūda sit vera probatur per suas singulares. quia nec iste homo est suus filius: nec ille homo est suus filius. ꝛ sic de singulis. ergo nullus homo est suus filius. ¶Cō similiter arguitur ō istis. quilibet homo videt se: ꝛ aliquis homo non videt se posito q̄ quilibet homo videat seipsū. tunc patet q̄ prima est vera per suas singulares. ꝛ secunda probatur: quia aliquis homo aliquē hominē non videt. ergo aliquis homo non videt se renet consequentia ex quo ly se supponit determinate. Secundo sic sequitur q̄ illa ē vera omnis homo est animal: ꝛ illud est ois homo. ergo relatiuū supponit cōfuse tātū sicut antecedens ꝑm opinionem. q̄ tamen sit falsa ꝓbatur ꝓ phꝫ in ꝑmo periberme. dicentem: Nulla predicatio est vera in qua vniuersale vniuersaliter sumptum predicat: vt est in ꝓposito. ¶Tertio sequitur q̄ hec est vera tantum sor. est homo albus q̄ plato est albior. que tamen est falsa: vt probabo. Et probo primo q̄ sit vera posito q̄ nullus homo esset albus nisi sor. ꝛ plato: ꝛ q̄ plato sit albior sor. tunc arguitur sic. sor. est homo albus quo plato est albior. sed nihil est homo alb⁹ nō sortes nisi plato. ergo plato seipso esset albior. q̄ sit falsa ꝓbatur: q̄ sequitur tātum sortes est hō albus quo plato est albior. ergo tantum sortes est homo albus ꝛ sorte plato est albior. tūc vltra. ergo tñ sor. est homo albus. q̄ est falsū.

¶In oppositū ꝓbatur q̄ semp eodem modo supponit ꝛ arguitur sic: ab illo capit relatiuum suppositionem a quo capit significatum. cum suppositio sit significatio. sed relatiuū capit significatum ab antecedente. q̄ est ante late rei repsentatiuum. ergo capit modum supponendi ab eo

tunc vltra ergo eodem modo supponit sicut añs: ꝓbaꝫ ꝓña qz añs nō dat nisi modū supponēdi quē habet. Si .n. relatiuum aliter supponeret nō posset trahere illū modū supponēdi ab antecedēte. qz nil dat qō non hz. ¶ Secundo sic: taliter dz supponere relatiuū qualiter supponeret añs si loco relatiui ponereꝫ añs. ergo supponit eodē modo sicut suum añs. ꝓña tenet. añs ꝓbaꝫ: qz in omni ꝓpositiōe in qua ponit relatiuū lz poni suum añs. ⁊ ꝓpositiones cōuertunt. ergo ꝛc. ¶ Tertio sic relatiuū cōparaꝫ ad añs sicut materia ad formā. sed oēz actualitatē materia hz a forma. ergo oēm suppositionē ⁊ modū supponendi recipit relatiuū ab añte ꝓña tenet cū añte. ¶ Quarto de relatiuis identitatis sic ab illo trahit suppositionē pro quo supponit: sed quodlibet relatiuū idētitatis supponit pro añte ꝯ ab illo trahit suppositionē: ergo eodē modo supponit sicut antecedens.

Ad hec respōdeꝫ qō vtraqz via est ꝓbabilis. Sustinēdo primā rñdeꝫ ad argumēta ꝯ ipsā. ¶ Ad ꝑmū nego illā: nullus hō est suus filius: qz significat qꝫ nullus hō est alicuius hois filius. qō est falsum. Et cum arguit ꝓbando ꝑ singulares rñdeꝫ distinguēdo an ly suus in singularibus supponat eodē modo sicut in vlī aut nō. Si sic: aliqua singularis erit falsa vt illa in qua demonstratur hō hñs patrē. nā significat illa qꝫ ille hō nō est alicuius hois filius: ⁊ si ꝓcediꝫ ꝓña ⁊ negaꝫ añs. Si añt supponat aliter nō valet ꝓña. nec arguit a singularib⁹. vel posset dici negādo ꝓñam ⁊ dicereꝫ qꝫ non cuilibet vlī ꝑñt assignari singulares in ꝓprijs terminis: sed aliqñ in equalentibus oz assignare ponēdo añs loco relatiui. vt qꝫ ille hō nō est alicuius hois filius. ⁊ sic de alijs. Ad sile dicit qꝫ illa ꝑpositio qlibet hō videt se significat qꝫ qlibet hō videt quēlibet hoiem. ideo est falsa nisi velimus dicere qꝫ ly se refert reciproce qō ꝑm hāc opinionē nō est vez. ¶ Ad scōm cōceditur illa: ois hō est aial. ⁊ illud est ois hō. Et ad dictum Aristo. dicit illud indigere multis glosis vt ibi habēt videri. Uñ illa pars illud est ois hō cū ly illud stet confuse tm̄ equalet huic vere tm̄ aial est hō que est vera. ¶ Dicaꝫ ergo qꝫ intelligit de cathegorica ide pendēte qualis nō ē ista ¶ Ad tertiū dicit qꝫ ly quo refert homo albus illa est vā. tm̄ sor. est homo albus q̄ plato est albior. vt pz. ꝓ exponentes. Et ad argumētū factū pro alia parte pz solo qz tu arguebas ac si referret ly sortes. Si vo referret ly sor. ē falsa. qz secūda exponens ē falsa. s. nihil nō sortes est hō albus q̄ plato est albior. imo aliqd nō sortes est homo alb⁹. q̄ sorte plato est albior: qz ipse plato: quare ꝛc. ¶ Tenēdo aliam viam q̄ est via cois ⁊ Ventisberi ⁊ magistri ad argumenta in oppositū respōdeꝫ. ¶ Ad ꝑmū dicit qꝫ maior ē falsa. s. a quocūqz capit significatū ab illo capiat suppositionē. qz lz relatiuū diuersitatis capiat significatū ab añte: nō tamē supponit pro añte: sed supponit pro alio a q̄ etiā capit significatū. significat .n. relatiuū diuersitatis añs i obliq̄ diuersum vo ab añte in recto ⁊ semp relatiuū supponit pro illo qō significat in recto. Si ꝯ formeꝫ maior vlī. vt dictū ē negetur illa. Si añt particulariter sic. s. a q̄ capit significatuz ab illo capit suppositionē cōcediꝫ. sed negaꝫ tūc ꝓña. Forte diceres qūo pōt capere suppositionē ab alio. cū .n. significationē capiat ab añte. Dicit negādo qꝫ oēm significationem habeat ab añte bene tm̄ hz mediāte añte. Uel melius ad ꝓncipale dicit ꝓcedēdo totū. s. ꝓñam ⁊ añs. s. qꝫ ab añte capit suppositionē. Et cū dicis vlteriꝰ ergo eodē modo supponit sicut antecedēs nego ꝓñam. Tu diceres vnde hz illum diuersum modū supponēdi dicit qꝫ hz vt dicā. ¶ Pro q̄ aduerte qꝫ si est relatiuū diuersitatis hz ꝑm exigētiā signi vel situs. Si vo est idētitatis vel est in eadē cathegorica. ⁊ tūc eodē modo supponit sicut añs ꝓp marimā ⁊ depēdentiā ad añs. In diuersa vo cathegorica qñqz sic qñqz non vt indiscreta ⁊ determinata ⁊ distributiua eodē modo supponit. in cōfusa vo nō ꝓp hoc qꝫ si loco relatiui ponat añs eodē modo supponit relatiuuz sicut supponeret añs stans cōfuse tm̄. Si vo. poneret loco relatiui stabit determinate. ideo relatiuū stat determinate: vt dicēdo ois hō est aial ⁊ illud est rōnale. loco de ly illud ponaꝫ aial. ⁊ dicaꝫ aial ē rōnale. ecce qꝫ aial stat determiate. Si vo relatiuū refert añs stat determiate vel discrete vel distributiue ⁊ ponaꝫ añs loco relatiui eodē modo supponeret añs sicut ante. ideo relatiuū in illis supponit eodē mō sicut suū añs. Ecce qꝫ diuersum modū supponēdi hz si est relatiuuz diuersitatis ex exigentia signi vel situs. Si est idētitatis ⁊ supponat alio mō hoc hz ex añte qō supponeret eodē mō sicut illud relatiuū si poneret loco eius. nō ergo ab añte absolute: sed ab añte sic ꝓditionato. ¶ Nota hāc rñsionē qz subtilis est. ¶ Ad ꝑm cōcedo añs de relatiuis idētitatis ⁊ nō diuersitatis. sed negatur ꝓña. ergo supponit eodē modo sicut antecedēs: lz bene valet: ergo supponit eodē modo q̄ supponeret añs si loco relatiui poneret. vñ dicēdo: ois homo est aial: ⁊ illud ē rōnale: ly aial supponit cōfuse tātū. si tñ ly aial ponaꝫ loco relatiui ⁊ dicatur aial est rōnale stabit determinate ¶ Ad ꝓbationē negatur qꝫ loco relatiui liceat semp ponere antecedens ꝓp multiplicationē quā includit relatiuū ad alterū extremū. ¶ Ad aliud in aliquo est filitudo ⁊ in aliquo nō: ideo nō valet. argumētū .n. mille claudicat pedib⁹. ¶ Ad quartū vltimū concessa ꝑma ꝓsequētia negaꝫ secūda consequentia. s. ab antecedēte capit suppositionē ergo eodem modo supponit sicut dicitur ad: primū ꝛc.

¶ Vltrū ampliatio sit vanda.

c **Contra** arguit qꝫ non rōnibus ¶ Petri de mantua. ⁊ ꝑ suppono tria.

¶ Primū qꝫ tales ꝓpositiones cathegorice de disiūcta copula sunt affirmatiue. vt quodlibet est vel nō est chimera est vel nō est patet ꝑ suppositum qz cōuertunt in affirmatiuas: vt chimera est vel nō est conuertit in illā quod est vel nō est: est chimera. ¶ Itē illa nō est negatiua ⁊ est cathegorica sicut illa: ois homo sedet vel sedebit: ergo est affirmatiua: patet: qz qua rōne esset negatiua esset affirmatiua: ⁊ sic simul esset affirmatiua ⁊ negatiua quod est impossibile. ¶ Secūdū ꝓsuppositum est qꝫ nullus terminus ampliat seipsum hoc patet de se. ¶ Tertium ꝑsuppositū est qꝫ terminus solū supponens respectu huius ꝟbi est: solum supponit pro eo qō est. ¶ His ꝑsuppositis stantibus arguit qꝫ dicendo homo fuit: homo erit: nō ampliatur subiectū in istis: ⁊ cōsequenter nec in alijs ⁊ ꝓbatur sic. ¶ Nullus terminus habet a se qꝫ supponat ꝑ secundum ꝑsuppositum: sed a verbo accipit ⁊ a modis significandi verbi: sed illud verbū fuit nullo modo significat ꝑ modum ꝓsentis: sed solum ꝓteriti: ideo vis illius verbi non transit in illuz terminū nisi pro suppositis que fuerūt. Similiter dicatur de ly erit suo modo. ¶ Cōfirmatur qz si in ista homo fuit: ly homo ampliareꝫ. sensus esset: homo qui est vel fuit: fuit. Et tūc nō sequitur qꝫ vbi nullus homo esset. ista esset sic significando: homo fuit: ⁊ illa esset falsa: quia sequitur homo fuit: ergo homo qui est vel qui fuit: fuit. consequens est falsum: quia sequitur homo qui est vel qui fuit: fuit: ergo homo fuit ⁊ ille est vel fuit: secunda pars consequentis est falsa qz sequitur ille est vel fuit: ergo ille est tenet consequentia per primū ꝓsuppositum: quare ꝛc. ¶ Corelarie sequitur ex ꝓsuppositis qꝫ omnes tales sunt impossibiles. Adam est mortuus aliquid est corruptum. chimera est intelligibilis antichristus est generandus: aliquid est futurum: quia tam subiecta q̄z predicata harum. cum supponant solum respectu verbi de presenti solum supponūt pro eo qꝫ est. patet per tertium ꝓsuppositum. Breuiter ergo hec opinio vult qꝫ sicut generaliter terminus supponens respectu huius verbi est solū supponit ꝑ eo qꝫ est sic termin⁹ supponēs respectu huius ꝟbi fuit de ꝑterito. tantū pro eo qꝫ fuit supponit. ⁊ termin⁹ supponēs respectu ꝟbi ō futuro. tātū pro eo qꝫ erit supponit. Et sic generaliter respectu alioꝝ verboꝝ est dicendū. vt qꝫ terminus supponēs respectu huius verbi potest vel contingit. soluz pro eo quod potest esse vel contingens est esse

supponit. Et generaliter vult q nullus terminus ampliet aliuz terminū. Ratio huiꝰ opionis est: qꝛ nullus terminꝰ ex se habet: vt supponat sed a vbo accipit ꝛ a modis significādi vbi vt pz ꝓ scōm ꝓsuppositū sed vbū de ꝓterito nullo modo significat ꝓ modū ꝓsentis sed solum ꝓteriti. ideo vis illius verbi nō trāsit in illū terminū nisi pro suppositis qō vel q̄ fuit vel fuerūt. ¶ Hec opinio falsa est: ꝛ ꝫ oēs recte logicātes scōm patet ꝑmū ꝓbatur: qꝛ datis duabꝰ ꝓpositōibus equalētibus qualitercūqz terminus supponit in vna ꝛ in altera: sed ille equalent homo pōt: ꝛ homo est potens vt pz: ergo qualitercūqz terminus supponit in vna ꝛ in altera: sed in prima scōm hos ly homo supponit pro eo qō pōt esse hō g̃ in ista secūda silr: sed in scōa supponit etiā pro eo q est scōm eos: g̃ supponeret simul pro eo qō est vel pōt esse. Similr item arguit ō ꝑma q supponit eodē modo. Itez arguit de istis: homo fuit homo est ꝓteritus q̄ equivalēt: g̃ qualitercūqz terminus supponit in vna supponit ꝛ in altera: sed in ꝑma supponit pro homie q fuit scōm eos. g̃ in scōa supponit sic. ꝛ in secunda secūdū eos supponit pro hoie q est: ergo simul supponit ꝓ hoie q est vel q fuit. Similiter arguat de ꝑma. Ecce q ex dictis eoꝝ ꝓcludit ampliatio. Item data veritate opionis segtur q̄ habēt negare vnā ꝓpositionē ꝛ ꝓcedere equalētē: qō est oio impossibile ꝓbat ꝫña. Nam isti negabūt istam: antichristus est futurus cum ly antichristus solum suppona: pro antichristo q est secūdū istos ꝛ cōcedunt istam: antichristus erit: cum ly antichristus supponat pro antixpo q erit: ꝛ tñ iste cōuertunt: vt pz: quare ꝛc. Ideo aliter dicamus ex intentiōe magistri. ſ. q̄ ampliatio est vanda pp rōnem factā ꝫ opionem aduersam. Et tenēdo hāc viam rñdendū est ad argumētum in oppositū ꝛ ad suppositiones.

¶ Ad ꝑmū igit suppositionē dico ꝓcedēdo eā ſz nego cor retariū illatū ex ea. ſ. q̄ ista sit bona ꝫña. ſ. qōlibz ēvl' ñ ē: g̃ qōlibz ē chiera ēvl' ñ ē. g̃ chimera ē. nullo mō segt nec ipe aliter ꝓbat. ſz. n. sint affirmatiue hoc est rōne ꝓncipal' verbi affirmati habēt tñ aliquod vbum negatū: nō sunt ergo mere affirmatiue. ¶ Ad scōm ꝓsuppositū dicit conceden do ipsum. ¶ Ad tertiū ꝓsuppositū cum dicitur q̄ est terminus supponēs respectu huius vbi est solū supponit pro eo qō est. Dicit q̄ verꝝ est nisi ponat alius terminus ampliatiuus rōne cuius terminus nō staret tātū pro eo qō ē. ¶ Ad ꝑmū igitur argumentū negat q̄ nō ampliet subiectū in istis homo fuit: hō erit. ¶ Ad ꝓbationē cōcedo maiorē. ſ. q̄ nullus terminꝰ habeat a se vt supponat sed a vbo sed nego minorē. ſ. q̄ vbum de ꝓterito nullo modo significet ꝓ modū ꝓsentis qñ nō est verꝝ dicere ō aliquo hoc fuit nisi aliq̄n fuerit verꝝ dicere hoc est: ꝛ hoc est qñ ꝓteritū includit ꝓsens. ideo facit ampliationem. Similiter dicat de vbo de futuro ꝛ de alijs vbis ampliatiuis: qꝛ oia includūt vbum substātiuū de ꝓsti. ¶ Ad ꝓfirmationē ꝑz q̄ negando ꝫña est vltima ꝫña: ille est vel fuit: g̃ ille est. ¶ Ad Corolariū qꝛ in oibꝰ illis vltra vbū substātiuum: sum es est: ponit ꝑticipiū ampliatiuū ideo subiectū ap̄liat in oibꝰ illis.

¶ Utrū regule appellatiōis tpis sint vere.

¶ Contra ꝑmā regulam arguit: qꝛ ſm illam terminus tam a parte ante qz a parte post appellaret tēpus qō est falsum: ꝓbo: qꝛ appellatio ē ꝓprietas ꝑdicati sicut suppositio est ꝓprietas subiecti: g̃ nō competit subiecto: re. i. vocare. sed ꝑdicatū solū est illud qō vocat significatū qñqz ponit subiectū sine ꝑdicato in ꝓpositione: ergo solum ꝑdicatū appellat. Secūdo ꝫ scōam regulam arguit qꝛ ꝑz illam terminꝰ a parte ante respectu vbi de ꝓterito vel ō futuro nō appellat vt dicēdo albū fuit nigrū: ly albū nō appellat. ¶ Contra qꝛ cuicūqz cōperit diffinitio appellatōis tēporis illud appellat tēpus: sed ly albo ꝓpetit ergo appellat: cōsequentia nota cum maiori: minoꝝ ꝓbatur: qꝛ ly albū accipitur in ꝓpositione pro aliquo vt pro eo quod est vel fuit scōm solam ꝓsideratōem verbi: qꝛ qō accipiat sic non est nisi a verbo. quare ꝛc. ¶ Confirmat qꝛ qua rōne terminus qui stat ampliatiue a parte post appellat ex eo q restringitur ad naturā verbi. ita ly album qō stat ampliatiue a parte ante appellat tempus restringendo ipm ad naturam verbi: vtputa ad ꝓteritum: vel da cām diuersitatis.

¶ Tertio videtur q̄ appellatio ꝛ suppositio sint equa cōmunia ꝛ q̄ appellatio sit precise suppositio: qꝛ ois terminꝰ supponēs appellat: ꝓbo qꝛ ois terminus supponēs accipitur in ꝓpositione habēdo respectū ad naturam verbi vel participij eiusdē ergo ois terminus supponēs appellat: ꝛz ꝫña a diffinitione ad diffinitum quare ꝛc.

Ad hec breuiter respondetur. ¶ Ad ꝑmū sunt opiniones. Una. n. opio dicit q̄ solū ꝑdicatū appellat vt ꝓbat argumentū qꝛ appellare est ꝓprietas predicati sicut supponere est ꝓprietas subiecti. ¶ Alia est opinio magistri ꝛ cōmunioꝝ dicens q̄ appellatio pōt ꝓpetere tam subiecto q̄z predicato: ꝛ dicit hec opinio q̄ appellatio est ꝓprietas termini in ꝓpositione vt habet respectū ad naturā verbi vel participij eiusdē. ¶ Et ad rōnem in oppositum negatur q̄ appellatio sit ꝓprietas predicati tantū. similiter negatur q̄ suppositio sit proprietas subiecti solum. ¶ Ad probationem concedo q̄ appellare est ad alium vocare: ꝛ negatur q̄ hoc solum competat ꝑdicato. neqz subiectum ponitur aliquando in propositione sine predicato in mente loquoꝝ. ꝛ sufficit qꝛ significet verbum quandam compositionem quam sine extremis non est intelligere. ¶ Ad secundum negatur minoꝝ. ſ. q̄ ly albo competat diffinitio appellationis temporis. Et cum dicis accipitur pro eo qō est vel fuit album secundum solam considerationem verbi nego hoc ad intellectuz magistri. ¶ Pro quo aduerte q̄ accipi dicitur secundum solam considerationem verbi quod accipitur tantum secūdum illud quod verbum explicite dicit. Si autem acciperet secundum illud quod verbum dicit explicite ꝛ implicite: non dicitur tunc accipi secundū solam considerationem verbi ad intellectum hic magistri: quare per hoc patet respōsio. ¶ Ad confirmationem negatur similitudo. Et ratio diuersitas est qꝛ terminus stans ampliatiue a parte post restringitur ad naturam verbi qō precedit ipsum. Terminus autem stans ampliatiue a parte ante non potest restringri ab aliquo vt in questione sequenti dicetur. ¶ Ad tertium negatur q̄ appellatio ꝛ suppositio sint eque cōmunia. appellatio tamen est suppositio quedam. ¶ Ad probationem cū dicitur omnis terminus supponens accipitur in propositione habendo respectum ad naturam verbi. Dicitur negando hoc ad intellectum magistri. Unde terminus dicitur accipi habendo respectū ad naturam verbi solum quando accipitur secūdum illud quod explicite dicit in ꝓposito modo dicendo: album fuit nigrum. ly album supponit nō tamē appellat: qꝛ non accipitur solum secūdum illud quod explicite dicit verbū: sed secūdum illud quod dicit explicite ꝛ implicite: qꝛ stat pro eo quod est vel fuit album.

¶ Utrum regule appellatōis ampliationis sint vere ꝛc.

¶ Contra ambas regulas arguitur qꝛ dicitur q̄ terminus sequēs aliquod istoꝝ verboꝝ: incipit ꝛ desinit vel pōt accidit cōtingit appellat ampliationē: nō aūt ꝓcedens.

¶ Contra terminū appellare ampliationē nō est nisi accipi ipm pro suo significato scōm q̄ restringitur ad naturaz verbi ampliatiui: ergo cū dicitur albū potest esse nigrum. quero a te aut ly nigrū amplietur aut non. Si ampliatur ergo stat ampliatiue pro eo quod est vel potest esse nigrum ꝛ si sic ergo non restringitur ad naturam verbi ꝛ consequenter non appellat. Si vero dicit q̄ non ampliatur hoc est contra magistrum in capitulo ampliationum: vbi dicit q̄ ly potest tam a parte post qz a parte ante ampliat.

¶ Scōo sic: ꝛ quero a te cū terminus stet ampliatiue tam

a parte post ꝯz a parte ante. quare magis a parte post appellat ampliatiõem ꝯz a parte ante. Et si dicit lz tam a parte ante ꝯz a parte post ampliet. tñ qz a parte post terminꝰ ampliatus restringit tãtũ ad naturãverbi ⁊ nõ a parte ante. ideo appellat a parte post ⁊ nõ a parte ante. Quero a te quare magis terminus ampliatus a parte post restringit magis ad naturam verbi ampliatiui ꝯz a parte ante.

Adhec breuiter respõdet. ¶Ad ꝓmũ ꝓcedo totũ vsqz dũ q̃ris an ly nigrũ ampliet i illa ꝓpositione albũ põt esse nigrum. Et dico qꝺ sic ⁊ nego ꝓnam illam ampliat. ergo stat ampliatiue pro eo qõ est vt põt eẽ nigrũ qz nõ põt vti ampliatiõe. vñ lz illud vbum ampliatiuum põt:tã termino a parte post ꝯz termino recto a parte ante det ampliationẽ:tñ vnus illoꝝ tz ampliationẽ non restringendo illã ⁊ alius restringẽdo q nõ restringit ipsaz vtitur ipsa ⁊ stat ampliatiue:q aũt restringit nõ stat ampliatiue. sed appellãt ampliatiõem datam sibi ⁊c. ¶Uel aliter cõcedit ꝓna illa ampliat ergo stat ampliatiue aliquo modo. ſ. ⁊ negat ꝓna alia:ergo nõ restringit ad naturã verbi. Uñ habẽdo respectũ ad totã naturã vbi tam explicite ꝯz implicite. ly nigrũ stat ampliatiue. habendo aũt respectũ ad naturã participij determinãtis solũ substãtiuũ nõ stat ampliatiue:absolute nõ dicerẽ qꝺ nõ stat ampliatiue qz secundus respectus est fortior ꝓmo. Et si allegas magistrũ i oppositũ in capto ampliationũ q dicit qꝺ ly nigrũ ampliat si ue supponit ꝓ eo qõ est vel põt esse ⁊c. ¶Dicit qꝺ illic habent respectũ ad totã naturã verbi. hic autẽ simplr loqt:⁊ etiã hũdo respectum ad naturam participij determinãtis. ¶Uel si vis tenere ꝓmã rñsionem: dic qꝺ ly nigrũ ampliatur ⁊ supponit pro eo qõ est vel põt esse nigrũ. ⁊ tñ nõ stat ampliatiue:qz nõ vtit tali ampliatione. sed restringit ipsaz rõne participij determinãtis verbũ substãtiuũ. Et si replicas ꝙ ãbas ãpliatões:qz siꝟbũ dat ãpliationẽ. q̃ nõ ipedit ipsã. q̃ nõ restrigit ipsaz. ¶Itẽ frustra daret ampliationẽ si nõ põt stare ampliatiue. ⁊ si nõ posset vti ampliatione.

Ad hec dicit. ¶Ad ꝓmũ qꝺ totũ vbũ adiectiuuz est qõ ꝓpositũ ex vbo adiectiuo ⁊ substãtiuo sum es est ⁊ participio suo dat ampliationẽ. participium aũt restrigit ampliationẽ istã solũ ad naturã suã. totũ ergo dat ampliatõem:sed pars restringit ⁊c. ¶Ad aliud negat qꝺ frustra ampliet si nõ stet ãpliatiue ⁊ nõ possit vti ãpliatõe. qz ampliatio nõ ordinat semp ad vsum:lz illa q̃ si ẽ restricta sic. ¶Si hec tibi placet gaudeo:si nõ:dic melꝰ ⁊ libẽter audiã. ¶Ad scõm ꝓncipale dicit sicut ibi. Ad replicã vo cũ q̃ris quare a parte post ampliatio restringit ꝯz a parte ante. Dicũt qdã qꝺ causa est qz vbum maioꝝ vim hz supra ꝓdicatũ ꝯz supra subiectũ. ideo cũ ampliet ꝓdicatum ⁊ subiectũ adhuc appellat ipsum predicatum ⁊ non subiectum. ¶Hec rẽsponsio nõ valet:qz ꝑ eandem rõnẽ ly fuit ⁊ erit ampliãt terminũ a parte ante etiã ampliarent a parte post cũ vbũ maiorem vim habeat a parte post ꝯz a parte ante. Ideo aliter dicaꝺ qꝺ cã est qz terminus sequens verbũ non supponit respectu huius verbi est saltẽ de p se: sed solũ respectu participij a q̃ determinat sicut substãtiuũ determinat ab adiectiuo rõne cuius determinatiõis restringitur ampliatio. sicut. n. in ista ꝓpositõe:ois hõ est albus: ly homo supponit pro omni hoie q nõ restringit ꝑ aligd. tñ dicẽdo ois homo albus est:ly homo restringit ad supponẽdũ pro oibus albis rõne determinatiõis illius adiectiui albus. Sic in ꝓposito dicẽdo:albuz põt esse nigrũ: ly nigrũ restringit ad stãdũ solũ pro nigro qõ põt esse rõne illius participij potens. Et hec questio difficilis valde fuit cum nihil inueniatur scriptum ab illis.

¶Utrũ tantum terminus sequens verbũ cõcernens actũ mentis appellet formã.

c **Ontra** qz dicendo tu intelligis hoiem ly hoiem nõ appellat formaz: ꝓbatur añs:qz stat qꝺ tu itelligas hoiem ⁊ nõ intelligas aliquid sub rõne qua hõ:vt dato qꝺ nullũ intellectionem habeas de homie nisi simplicem: tũc tu intelligis hominem:⁊ tamẽ tu non intelligis sub ratione qua est homo:quia omnis ratio hominis est diffinitio. sed tu non intelligis aliquid sub ratione diffinitiõis: quia nullam habes de homine diffinitionem vt suppono in casu. igitur tu nõ intelligis aliquid sub ratione qua est homo. ¶Secundo ꝓbatur qꝺ terminus precedens appellat formã vt dicendo rosam intellige ly rosam appellat. probatur qz nomia ⁊ verba transposita idẽ significant. primo periher. ergo idem est dicere rosam intelligo ⁊ intelligo rosam sed in secũda appellat formã. ergo ⁊ in prima. ¶Itẽ queritur quare magis appellat sequẽdo ꝯz precedendo. cũ semper itelligatur sequi ꝑm constructionem ⁊ grãmatici habeant pro eodem.

Adhec breuiter respondetur. ¶Ad primũ cũ negatur añs. Et ad ꝓbatõem nego qꝺ stet qꝺ intelligã hoiem ⁊ non intelligã aliquid sub rõne qua ẽ homo. Et cũ dicis habendo simplicẽ intellectionẽ de hoie:tu intelligis hoiem. concedo. ⁊ tu non intelligis. aliquid sub rõne qua est homo:nego. Et cũ tu ꝓbas qz ois ratio hominis est diffinitio. negat qñ rõ hois in ꝓposito est denominatio ipsius. siue rectius loquẽdo est illud a quo est denominatio. homo nãqz ab humanitate denominatur. ideo humanitas ratio ipsi⁹ dicitur. ⁊ hec est illa ratio sub qua tu intelligis hoiem. Hanc rẽsõnem dat magister contra consequentias. ¶Ad secũdum nego istam consequentiam:nomina ⁊ verba transposita idem significãt. ergo idẽ est dicere:intelligo rosam:⁊ rosam intelligo:qz licet idem significẽt: non tamen eodem modo. ¶Ad aliud dicitur qꝺ vis verbi magis cadit supra ipsuz quãdo sequitur ꝯz quãdo precedit. ideo ⁊c. ¶Uel dicunt supra qꝺ quãdo sequitur verbum non supponit respectu verbi de per se: sed solũ respectu participij a quo determinatur. ideo ⁊c. Et cum dicitur qꝺ grammatici habent illas propositiones pro eodem dicitur concedendo scõm suum modum considerandi:quia considerant illas ꝑm constructionem tantum. Logici autem non habent pro eodem qui in singulis verũ vel falsum speculantur. Et sic est finis questionũ suppositionũ quoꝝ numerus est. 24. ⁊c.

¶Utrũ diffinitio consequentie sit bene data:que ẽ consequentia ẽ illatio consequentis ex añte ⁊c.

c **Ontra** per illationem aut tu intelligis respectum consequentis ad antecedens qui est de predicamento relationis: vt dicit Ferebrich:aut intelligis actum intellectus inferentis consequens ex antecedente vt Ockam vt ⁊ Strodus aut respectum de predicamento passionis vt Paulus pergu. nil aliud potes assignare. Sed cõtra has opiniones simul arguit qz ſequtur qꝺ nulla ꝓna ẽ ꝓpositio: ꝓns ẽ falsuz vt ꝓbabo: ꝓbat ꝓna:qz nullũ incõplexũ ẽ propositio ois ꝓna est incõplexũ ꝑm has opiones:ergo nulla ꝓna est ꝓpositio. qꝺ aũt ꝓns sit falsum quadrupliciter probat. ¶Primo sic: Ois ꝓpositio rõnalis vel ꝓditionalis ẽ ꝓpositio. ois ꝓna est ꝓpositio rõnalis vel ꝓditionalis:ergo ois ꝓna est ꝓpositio. ¶Secũdo sic: Omne concedendum negãdũ vel dubitãdũ ẽ ꝓpositio:ois ꝓna ẽ concedẽda:negãda:vel dubitanda:ergo ois ꝓna ẽ ꝓpositio. ¶Tertio sic: Ois ꝓpositio copulatiua ẽ ꝓpositio in qua cõiũgũt plures cathegorice ꝑ notã copulatõis ⁊ ꝑ notã disiũctionis:ꝙ a pari rõnalis erit ꝓpositio in qua cõiũgunt plures cathegorice ꝑ notam rõnis:⁊ cõditionalis est propositio in qua coniunguntur plures cathegorice per notam conditionis. ¶Quarto syllogismus est oratio ergo ꝓna ẽ oratio. tenet ꝓna ab inferiori ad suum superius affirmatiue: ⁊ cũ aliis conditionib⁹ regsitis. ¶Spãliter tñ arguitur contra primam:qz sequitur qꝺ non datur consequẽtia mala:ꝓns est falsum qz sicut argumẽtationũ alia est bona alia mala: ita ⁊ consequentiaꝝ qz conuertunt:ꝓbatur ꝓna:qz secundum primam opinionẽ:ꝓsequentia est respectu siue relatio con-

sequētis ad añs q̄ dicit ꝓsecutio siue sequela siue de pēdē-
tia sed in ꝓña mala nulla ē cōsecutio ꝛ vbi nulla ē consecu
tio ibi aliqua nō ē ꝓña:ergo ꝛc. ¶ Specialiter cōtra secū-
dā regulā arguit qz sequitur q̄ nulla est ꝓña nisi in mēte:
ꝓns est manifeste falsum qz multe sunt ꝓñe vocales ꝛ scri-
pte:patet ꝓña qz talis actus intellectus inferentis ꝓns ex
añte nō est nisi in mente:opatio.n.itellectus est opatio im-
manens:quare ꝛc. Spāliter ℈ tertiā regulā arguit qz seq̄t
q̄ nō dar̄ ꝓña mala ꝛ nō datur nisi in mente vtrūq3 ē im-
probatū ꝛ ꝓña patet de se. ¶ Ad hec reſpōdet sustinendo
dictas opiniōes ꝛ cōcedit q̄ cōsequētia formalr sumpta ñ
est ꝓpositio sed est actus intellectus vel respectus gdā scōm
diuersas opiones vt dictū est. Et ad ꝓmā rōnē in oppositū
negat̄ minor.s.q̄ ꝓña formalr sumpta sit ꝓpositio rōnal'vel
ꝓditionalis: ꝛ3 māliter est tm̄ ꝓpositio. ¶ Ad scōm negatur
maior:qz ꝓña est cōcedēda:negāda:vel dubitāda.ꝛ tm̄ non
est ꝓpositio qz cōcedere cōsequētiā est cōcedere illationez ꝛ
negare ꝓñam est negare illationē esse malā vel esse bonā: ꝛ
nō est negare añs neq3 cōsequēs. ¶ Ad tertiū dicit q̄ si di
ſūctiua vel coplatiua sumat̄ formalr.nulla illaꝝ erit ꝓposi
tio:sed erit actus intellect⁹ copulātis vel disiūgentis duas
ꝓpositiones adinuicē ꝑm Hentisber. scōm añt Ferebrich ꝛ
Pau.pgu.negabitur ꝓña.qz nō est filitudo inter ꝓñam ꝛ
alias hypothecas::qz bōitas ꝛ veritas ꝓnūtie attēdit penes
illationē ꝛ nō penes cathegoricas ponentes in esse sicut in
alijs hypothēticis. ¶ Ad quartū negat̄ antecedēs si syllo
gismus sumat̄ formalr:sed bene cōcedit si sumat̄ materia-
liter. ¶ Ad ꝓmū ſpāle ℈ ꝓmā regulā siue opionē cōcedit
ꝓña sicut ipse Ferebrich cōcedit in ꝓsequētijs suis. ¶ Ad
rōnez cū dicitur argumētationū alia est bona alia mala.g̃
ꝛ silr ꝓñarū negat̄ añs ꝓprie accipiēdo argumētatōem. qz
Boe.in secūdo topi.suoꝝ diuidit argumētatōem in syllo-
gismū ꝛ inductionē ꝛ phūs in ꝓmo topi.diuidit silr. si tm̄
accipit argumētatio ipropꝛie ꝓcesso antecedēte negat̄ ꝓña
qz argumētatio ꝛ ꝓña nō cōuertunt̄ tūc scōm opinionem.
¶ Ad scōm ſpāle ℈ scōam opionez cōcedit cōsequentia.
Unde ꝓprie loquēdo oratio vocalis vel scripta denotata a
ly si g̃ vel igit nō dz dici ꝓña sed signū cōsequētie. Sūt.n.
ea q̄ sunt voce eaꝝ q̄ sunt in alia passionū note scōm pbūm
ꝓmo ꝑiber. Si tm̄ vis q̄ vocalis ꝛ scripta dicat̄ ꝓña.dicit
q̄ cōsequētia dicit nō q̄ sit actus intellectus sed p subordi
nationē ad actū itellectus sicut scōa pars huius copulati-
ue.Ois homo est risibilis ꝛ c℈.dicit q̄ ꝓpositio cathegori
ca solū p subordinatōem ad aliquā mentalē. ¶ Ad tertiū
ſpāle ℈ tertiā opionē concedit ꝓña.ꝛ ad ꝓbationē dicat̄ si
cut supra.ꝛ3 iste opiones ꝓbabiles sint:er itentiōe tm̄ magi-
stri ꝛ pro veritate aliter dicēdū puto.s.q̄ cōsequētia forma
liter sumpta sit illatio.i. ꝓpositio illatiua cōsequētis ex an-
tecedēte:ꝛ est simile ac si diceret. Est ꝓpositio in qua cōiun
gūtur plures cathegorice p notā illatōis.s.ly:si g̃ ꝛ equa-
lentes. Tm̄ cā effectiua ꝓñtie est itellectus agens q̄ ceteros
discursus ꝓducit. Cā materialis sunt ꝓpositiones ex qb⁹ con
stituit. Cā formalis est ipsa cōpositio importata p ly ergo
Cā finalis est scire:siue discernere vez a falso. Nō autem
ꝓña formalr sumpta sit ꝓpositio illatiua cōsequētis ex añte
ꝓbat̄ sic:diffinitio data p gen⁹ ꝛ differētiā indicat formalr
qd est diffinitū sed ista est huiusmōi:ergo ꝛc.ꝓña nota cuz
maiori:minor ꝓbat̄ qz ly ꝓpositio est genus ad cōditiona-
lem ꝛ rōnalē ꝑm magistrū in capło hypothetica::rediduū
vō est loco differētie ꝛc. ¶ Sophisma. Cōtra diffinitionē
sic. Tu es asin⁹:ergo diffinitio mala:ꝓña tenet:antecedēs
ꝓbat̄ sic. Ois ꝓpositio est vera cuius ℈dictoriū ē falsum:tu
es asinus est ꝓpositio:g̃ tu es asinus est vera:cui⁹ ℈dictoriū
est falsum:ꝓbat̄ maior qz si nō dat oppositū.s.q̄ aliqua p
positio nō est ṽa cui⁹ ℈dictoriū est falsum:ꝛ illa est g̃ illa ē
nō ṽa:cui⁹ ℈dictoriū est falsum:ꝛ vltra:g̃ illa est falsa cui⁹
℈dictoriū est falsum:qz nō vez ꝛ falsum cōuertūt. hoc añt
est ipossibile. ¶ Ad hoc dicit negādo antecedens. ¶ Ad
ꝓbationem negatur illa cōsequentia. Ista est non vera cu-
ius contradictorium est falsum:ergo illa est falsa cuius cō
tradictoriū est falsum qz licet non verum ꝛ falsum conuer-
tantur in terminis simplicibus:non tamen in terminis cō-
positis vt hic.

¶ Utrū diffinitio cōsequētie bone ꝛ male sit bene data.

Contra Ista consequētia est bona:nulla chimera est:ergo sic est q̄ nulla chimera est:ꝛ tm̄ oppositū cōsequētis stat cū antecedēte:g̃ diffinitiōes male: cōsequētia ꝛ3 añs pro ꝑma parte ꝓbat̄:qz sequitur. Nulla chymera est igit vez est nullā chimerā esse:ergo sic est q̄ nulla chime-
ra est:patet cōsequentia ab vno conuertibili ad reliquum.
¶ Secūda pars ꝓbat̄.qz si nihil nec aliqualiter esset tūc
nulla chimera esset ꝛ non sic est q̄ nulla chimera est:quia
si sic est q̄ nulla chimera est: aliqualiter esset qm̄ ꝓpositio
cathegorica affirmatiua sine ꝑdicato distrahente ponit ali
quid vel aliqualiter esse. ¶ Secūdo sic. Ista ꝓña est bona
impossibile est hoiem nō esse asinū.igitur necesse est homi
nem esse asinum:ꝛ tm̄ oppositū cōsequentis stat cū antece-
dente:ergo ꝛc.cōsequētia tenet cū maiori ꝑ Aristo.in ꝑmo
ꝑiherm.dicentē q̄ ad ipossibile non sequitur necessario
esse:minor ꝓbatur:qz antecedens est vez ꝛ consequēs fal-
sum.igitur oppositū consequentis stat cum antecedēte.te-
net consequentia:assumptū probatur q̄ consequēs sit fal-
sum notū est:q̄ antecedēs est vez ꝓbat̄ qz hic nō ē hoiem
esse asinū demōstrādo istā:chimera est:ꝛ hoc est impossibi
le:ergo impossibile nō est hoiem esse asinū:tenet consequē-
tia a resoluentib⁹ ad resolutā. ¶ Item aliquod impossibi
le nō est hoiem esse asinū:ergo impossibile non est hominē
esse asinū tenet cōsequentia a particulari ad suā indefinitā
¶ Tertio sic. Ista cōsequentia est bona. a esse vez est tibi
dubiū.ergo aliq̄ō a esse vez est tibi dubiū.ꝛ tamen oppo-
situm cōsequentis stat cū antecedente.ergo ꝛc.tenet conse-
quentia cū maiori.qz arguit̄ a conuertibili ad cōuertibile.
¶ Item tm̄ valet ac si argueret. Tu dubitas a esse vez. er
go tu dubitas aliq̄ō a esse vez.que videlicet valet.ꝓbatur
modo minor.s.q̄ oppositū cōsequentis stet cū antecedēte.
qz posito casu q̄ a sit altez istoꝝ deus est vel homo est asi-
nus.sed lateat te que sit a illaꝝ isto posito antecedens ē ve
rū qz illa est tibi dubia a est vez que adequate significat a
esse vez g̃ a esse vez est tibi dubiū.q̄ oppositū cōsequētis
sit vez probat̄ qz nec hoc esse vez est tibi dubiū demōstran
do illā de⁹ est.ꝛ nec hoc est esse vez est tibi dubiū.demon-
strādo illā.homo est asinus.ꝛ nihil est a nisi aliq̄ō istoꝝ
vt suppono.ergo nullū a esse vez est tibi dubiū. ¶ Quar-
to sic argumento magistri. Ista ꝓña est bona. Tu credis
p̄cise q̄ aliqs hō decipit.g̃ aliqs hō decipit ꝛ tm̄ oppositū
ꝓsequtis stat cū añte.g̃ ꝛc.ꝓña nota.maior probat̄. qz vel
credis vez vel falsum.ꝛ q̃ocūq3 aliqs hō decipit. minor
probat̄.qz pono q̄ credis p̄cise q̄ aliqs hō decipit.ꝛ tamē
nullus alius a te decipiat:tunc tu credis precise q̄ aliquis
homo decipit ꝛ q̄ nullus decipiat.quod est oppositū con
sequentis probat̄ qz nullus alius a te decipit ꝑ casum: ne
q3 tu:probat̄ q̄ si nō:da oppositū.s.q̄ tu deciperis. Con
tra.tu credis precise sicut est.ergo tu nō decipis.patz ꝓña.
antecedens probat̄.qz tu credis quot aliqs hō decipiatur
per casuz.ꝛ ita est quot aliqs hō decipit quia tu deciperis
ꝓ rōnem tuam ergo tu credis precise sicut est.

Ad hec breuiter rñdet. Ad primū varias rñsiones
iuenio. Magister.n.in quito dubio argu
mento primi dubij quadrature concedit istam consequen-
tiam ꝛ negat q̄ oppositū cōsequentis stet cum antecedēte.
¶ Ad probatōem negat illā consequentiam.sic q̄ nul-
la chimera est.ergo aliquid est .vel aliqualiter est q̄ nulla
chimera est:qz in antecedente est ampliatio vlq3 ad imagi
nabile.que nō est in cōsequente.Unde ly verum . ita ꝛ sic
ampliant.ꝛ non illi termini aliquid aliqualiter . ¶ Aliter
respondet ipse in ꝑmo posteriox in tertio tractatu in qōne
quam facit.vtrum negatio sit notior affirmatione . ꝛ ne-

gat istam ꝓñam esse bonā:q; stat oppositū ꝓsequētis cum antecedēte vt argumentū ꝓbat. Et cū tu probas iplā esse bonam negat illam consequentiā nulla chimera est:ergo verū est nullā chimeram esse. Et cū dicis quelibet propositio infert suuz dictū fore verū. dicitur quot verū est cum hoc medio. ꝛ alia ꝓpositio sic significat. ¶ Aliter respondet ꝑPaulus pergul. in dubiis suis. ſ. negādo cōsequentiā esse bonaz:ꝛ ad ꝓbationē negat illā vltimā eē ꝓsequentiā verū est nullaz chimerā eē:ergo sic est q; nulla chimera ē prout ly sic est sūt due partes. si autē est vna pars vt aduerbiū vel equialēs huic aduerbio vere cōcedit cōsequētia: sed vlterius nō sequit sic est q; nulla chimera est: ergo aliqualiter ē q; nulla chimera ē. ſz bene segt:ergo aliqualiter nulla chimera ē. ¶ Hec breuiter tetigi quia diffusius tractata sunt in questione de propositione vera ꝛ falsa ibi vide. ¶ Ad secundū respondet q; ꝓsequētia ē bona. nō tamen tenet propter ꝓbationē factā ga philosophus intelligit q; quādo negatio iungit verbo infinitiui modi ꝛ nō ῦbo principali tūc ipossibile nō ꝛ necesse equialēt. vt dicēdo. impossibile est hominē nō eē asinū. ergo necesse est hominez esse asinū. Est autē bona:quia antecedēs est impossibile. ¶ Ad ꝓbationē cū probas ipsam esse verā negat ꝓsequētia:neque arguitur a resoluentibus ad resolutā ꝛ a particulari ad indefinitā quia illa nō est alicuius quantitatis: ideo nō est resolubilis sed officiabiliter ꝓbanda cū sit modalis in sensu cōposito:probatur antecedens. ſic. hec non est ipossibilis. homo ē asin⁹ q̄ adequate significat hominē eē asinū:ergo ipossibile nō est hominē esse asinum. prima officians est impossibilis ꝛ officiata similiter. ¶ Ad tertiū cōcedit q; ꝓsequētia ista est bona. ga arguit a cōuertibili ad cōuertibile:ꝛ nō q; vna sit particularis ꝛ alia indefinita:sed ga quelibet earum est in sensu cōposito de terminis cōsimilib⁹ vel conuertibilibus. Et ad rationē dicit q; antecedēs est verū ꝛ cōsequēs similiter ꝛ cōcedo ista simul stare a esse verū est tibi dubiū. ꝛ nullū a esse verū est tibi dubium sic ut ista:tu dubitas a esse verū:ꝛ tu dubitas nullū a asse verū. dubitato enim vno cōtradictorioꝝ debet alterum dubitari. nec ista sunt contradictoria aliquod esse verum est tibi dubiū nullū a esse verum est tibi dubium. nec aliqua est negatiua sed ābe affirmatiue ꝛ cuilibet istaz debet dari cōtradictoriū p negationē prepositam toti. Unde sicut iste sunt vere aliquē hominē currere est possibile:nullū hominē currere ē possibile. nec iste sunt cōtradictorie. nec aliqua istaz ē negatiua ita ita ꝓposito. ¶ Ad quartū concedit ꝓñam eē bonā ꝛ negat oppositū ꝓsequētis stare cum antecedēte. Et cū tu ꝓbas q; nullus decipit: nego ꝛ cū tu dicis:tu nō deciperis nego. ¶ Et cū tu ꝓbas:q; tu credis:precise sicut ē:nego. Et cū tu ꝓbas q; credis q; aliqs hō ꝺcipit:ꝛ ita ē q; aliqs hō decipit ḡ tu credis ꝑcise sicut ē:negat ꝓña sed minor debz eē talis. Et ita ē q; aliqs hō ꝺcipit quē credis decipi ergo ꝛc. sed illa mior ē falsa. ¶ Sophisma cōtra diffinitiōes sic. Tu es asin⁹ ergo diffinitiōes male:ꝓña tenet:antecedēs probat:ꝛ pono q; a sit asin⁹ b hoc disiunctū homo vel asin⁹ tūc arguit sic vterqz istoꝝ ē asin⁹ p ly istoꝝ demōstrādo a ꝛ b. tu es alter istoꝝ: ergo tu es asinus:ꝓña bona ga in Darii. minor ē nota q; tu es b:quoniā tu es homo vel asinus:ꝛ maior ꝓbatur:q; hoc ē asinus demōstrato a ꝛ hoc ē asinus demōstrato b ꝛ ista sunt omnia istoꝝ:ergo vterqz istoꝝ ē asin⁹ q; b sit asin⁹ ꝓbatur:quia homo vel asin⁹ est asinus. qm asin⁹ est asin⁹: ergo homo vel asinus est asinus. ¶ Ad hoc negatur añs. ad ꝓbationē admisso casu negat maior. ꝛ ad ꝓbationē negatur antecedēs:q; nō debz sic ꝓbari:sed sic aliquod istoꝝ est asinus ꝛ nihil est aliquod istorum quin illud sit asinus ergo quilibet istoꝝ est asinus vel ergo vterqz istoꝝ est asin⁹ quod idem est. ꝛ minor est falsa quia aliquid est aliquod istorum quod non est asinus quia sortes est b quoniam est homo vel asinus:ergo est aliquod illorum:ꝛ tamen nō est sinus ꝛ hoc est quia homo vel asiuus est asinus:ꝛ homo vel asinus non est asinus nec ista contradicunt ꝛc.

¶ Utrum diffinitiones ꝓñe formalis ꝛ consequentie materialis sint bene date.

¶ Contra formalē arguitur sic. Ista ꝓña est formalis Aliquis homo est ergo deus ē. ꝛ tñ oppositū cōsequētis ē imaginabile stare cū antecedente absqz cōtradictione:ergo diffinitio mala. ꝓña nota cū minor:quia ista sunt imaginabilia stare simul absqz cōtradictiōe:aliqs homo ē ꝛ deus nō est secundū magistrū in declaratiōe ꝓñe formalis. maior probat q; omnes iste ꝓñe sunt formales aliquis homo est ergo aliquid est:ergo causatū est vel nō causatū est. causatū vel nō causatū est ergo deus est probat ista vltima q; ista ꝓpositio deus ē sequitur formaliter ex qualibet illaz diuisim. ergo coniunctum probat assumptū q; sequit causatum est:ergo causa est:ergo deus est. ¶ Similiter sequitur nō causatū est:ergo deus est. ga si aliqd esset huiusmodi illud esset deus:ergo a primo ad vltimū ꝓña erit formalis aliquis homo est ergo deus est. ¶ Secūdo sic:ista est formalis tu es animal:ergo tu es homo:ꝛ tamen oppositū cōsequentis est imaginabile stare cū antecedente absqz cōtradictione:. ergo ꝛc. ꝓsequētia tenet mior probatur. q; imaginabile est ista stare simul absqz aliqua ꝓtradictiōe tu es animal:ꝛ tu nō es homo cū aliquid sit animal quod nō est homo. maior ꝓbatur. ſ. q; ꝓña sit formalis:quia sequit tu es aial ergo tu es a tertio adiacēte ad secundū adiacēs tūc vltra tu es:ergo tu es tu:tenet ꝓña quia oppositū ꝓñtis formaliter repugnat añti tu es tu:ergo tu es iste homo demōstrato a cōuertibili ad cōuertibile:tūc vltra tu es iste homo:ergo tu es homo ab inferiori ad suū supius affirmatiue:ergo a primo ad vltimū valz tu es aial ergo tu es homo. ¶ Tertio sic: Ista ꝓña ē formalis tu nō es homo:ergo tu nō es aial:ꝛ tu tamē oppositum ꝓñtis ē imaginabile stare cū añte absqz ꝓtradictione. ergo ꝛc. mio: patet maior ꝓbaꝫ quia ex opposito ꝓñtis sequit formaliter oppositum añtis. ergo ē formalis. tenet ꝓña ꝑ primā regulā secūdi capituli cōsequētiaꝝ. añs ꝓbaꝫ:quia sequit formaliter tu es aial. ergo tu es homo. quia sequit tu es aial. ergo tu es ꝛ vltra ergo tu es tu. ꝛ vltra ergo tu es ille homo. ꝛ vltra ergo tu es homo ꝛc. ¶ Contra materialem ex parte añtis impossibilis arguit sic. Ista ꝓña ē bona ꝛ materialis. Hec propositio ē ipossibilis se demōstrata. ergo nullus deus ē. ꝛ tñ oppositū ꝓñtis stat cū antecedēte. ergo diffinitio mala ꝓña tenet cū maiori:quia maior ē ipossibilis cū asserat se esse ipossibilē. minor probat q; ex añte ꝛ ꝓñte fit una copulatiua possibilis. ſ. ista hec ꝓpō est ipossibilis seipsa demōstrata. ergo deus ē. ergo oppositū ꝓñtis stat cū añte ꝑ cōsequētia de se. ¶ Itē alia ꝓña ē materialis. cesar nō fuit ergo nullus de⁹ ē. ꝛ tñ oppositū cōsequentis stat cū añte. ergo ꝛc. ꝓña nota cū maiori q; añs ē impossibile. minor ꝑ q; ista stāt simul:cesar nō fuit. ꝛ deus ē. Similiter ista ꝓña aliqñ nō valuit. ergo nec nunc valet. tenet ꝓña q; ois ꝓña bona ē necessaria. ꝛ ois mala ē ipossibilis. Secūdo cōtra materialē ex pte ꝓñtis necessarii arguit sic. Ista ꝓña ē mat⁹ terialis de⁹ ē. ergo cesar fuit. q; ꝓñs ē necessariū. ꝛ tamē oppositum ꝓñtis stat cū antecedēte. q; ista stāt simul. ꝛ deus ē ꝛ cesar non fuit. q; ex istis fit vna copulatiua possibilis. ergo ꝛc. ¶ Itē hoc ē necessariū. ergo hoc est necessariū. ꝑ ly hoc intro q; demōstrādo ꝓñs. ꝛ tñ oppositū ꝓñtis stat cū añte. ergo ꝛc. ꝓña tenet. maior ꝓbatur. q; ꝓñs ē necessariū. qđ ꝓbaꝫ q; sicut ꝓpositio q̄ asserit se eē ipossibilē ē impossibilis ita ꝓpositio que asserit se eē necessariā ē necessaria. ¶ Itē illa ꝓña ē bona ꝛ materialis: omne aial currit. ergo ois hō currit. ꝛ tñ nec añs nec ꝓñs ē necessariū ergo regule de ꝓña materiali diminute sūt. ꝓña nota cū minori. maior probat. q; hec ꝓña ē bona ꝛ nō ē formalis. ergo est materialis. maior probatur. quia oppositum cōsequentis repugnat añti. he enī due repugnant:q; oē aial currit:ꝛ q; hō nō currit:q; sequit i barocho hoc ipossibile. ſ. q; hō nō

est aial. deinde ꝓbatur minor. s. q; nō sit formalis. q; oppositū cōsequētis ē imaginabile stare cū añcedēte absq; ꝯ dictione. g̃ nō est formalis. ꝟña ꝓz cū añcedente. quare ꝛc.

Ad hec breuiter respondetur. ¶ Ad primū negatur maior. s. q; illa cōsequentia sit formal'

Et ad ꝓbationē negaſ q; oēs ille ꝟñe a primo ad vltimus facte sint formales. imo multe sunt materiales tantū quas relinquo tibi: discerne vt exercites ingeniū vt scēa. ¶ Ad secundū cōcedo ꝟñam illā esse formalē. ꝛ nego q; sit imaginabile q; tu sis aial ꝛ tu nō sis homo. q; sequit hec contradictio tu es homo ꝛ tu nō es hō. q̃uis sit imaginabile q; aliqd sit aial ꝛ nō sit homo sine cōtradictiōe. ¶ Ad tertiū dicit sīr q; illa est formalis ꝛ nego miorē. s. q; illa sint imaginabilia stare simul absq; cōtradictione. s. tu non es homo ꝛ tu es aial. q; segtur ꝯdictio vt dicti ē ꝛc. ¶ Ad ꝓmū cōtra materialē dicitur q; tripler est ipossibile. s. per se: ꝑ accidens: ꝛ ꝑ reflexionē. ¶ Per se est qñ ꝓncipaliter significat sicut nō pōt esse: nec potuit esse: nec poterit esse: vt homo est asin⁹. ¶ Per accidens vero est qō ꝓncipaliter significat sicut nō potest esse nec poterit eē: potuit tñ eē. vt cesar fuit. ¶ Per reflexionē est quod asserit se eē ipossibile seipso demōstrato: ¶ Ad ꝓpositū mō dicit q; magister loquit solum de ipossibili ꝑ se. ꝛ ꝑ hoc soluit ꝓmū ꝛ secūdū ex parte añcedentis ipossibilis. ¶ Aliter tñ pōt dici ad secūdū q; ista ꝟña est bona: vt nūc cesar nō fuit: ergo nullus deus ē licet nō sit bona simpliciter. ꝟña aūt bona simplr est necessaria simplr. bona aūt vt nūc non est necessaria simplr: sed vt nūc ꝛ ꝑm quid. ꝛ sic solū excludit ipossibile ꝑ reflexiones. ¶ Ad secundū dicit q; tripler est necessariū. s. per se ꝑ accidens: ꝛ ꝑ reflexionē. ¶ Per se ē illud qō significat sicut non pōt nec potuit nec poterit nō eē. vt deus est. ¶ Necessariū ꝑ accidens est qō significat sicut nō pōt nec poterit nō eē potuit tñ non esse. vt cesar fuit. ¶ Necessariū per reflexionē est quod asserit se esse necessariū. vt hec ꝓpositio est necessaria seipsa demonstrata. ¶ Ad ꝓpositum mō dico q; regula intelligit solū de necessario per se ꝛ nō de alijs modis loquēdo de ꝟña bona simplr. ¶ Et ꝑ hoc patet ad ꝓmū ꝛ secundū. ¶ Et ēt itelligi de necessario per accidēs in ꝟña bona vt nūc nō aūt simplr. ꝛ ꝑ hoc patet aliter ad ꝓmū. ¶ Ad tertiū cōcedo istā ꝟñam eē materialē ꝛ tñ añcedens non: ipossibile: nec ꝟsequēs necessariū. negaſ tñ ꝟña ergo regule sunt diminute. ¶ Ñ magister dat diffinitionē ꝟñe materialis que cōis est omnibus. s. quādo oppositū cōsequētis nō potest stare cū añte: ꝛ per istā cognoscerē illā eē bonā. Dat etiaz duas alias regulas speciales. s. q̃n añs ē impossibile ꝛ cōsequens necessariū: ꝛ cōcedo q; per istas speciales non potes cognoscere vniuersaliter. quare ꝛc. ¶ Sophisma ꝯ diffinitiones sic. Tu es asin⁹. ergo diffinitōes male ꝟña tenet. añs ꝓbat: ꝛ pono q; a sit ista ꝓpositio: hō ē asin⁹ tūc arguitur sic: tu es asinus. vel tu respondes ad a aliter q̃z affirmatiue. sed tu non respondes ad a aliter q̃z affirmatiue. ergo tu es asin⁹. ꝟña nota. q; arguit a disiūctiua cū destructione vnius partis ad alteram. miorē ꝓbaſ. s. tu nō respōdes ad a aliter q̃z affirmatiue tu nō respōdes ad a. ergo tu non respondes ad a aliter q̃z affirmatiue. ꝟña tenet añs ꝓbatur. q; tu nō negas a nec cōcedis. ꝛ si dicis q; negas a. ergo te esse asinum est a te negandum. ergo te eē asinū est aliquid. ergo tu es asinus maior ꝑncipalis ꝓbatur q; secūda pars istius disiūctiue est vera. s. vel tu respōdes ad a aliter q̃z affirmatiue ꝓbatur q; ꝓpono tibi a: si cōcedis hēo itētū. s. q; tu es asin⁹ si negas. ergo tu respōdes aliter q̃z affirmatiue. ¶ Ad hoc. negatur añcedēs. Ad ꝓbatōez cum dicis: tu es asinus vel respōdes aliter ad a q̃z affirmatiue: nō cōcedo istā disiūctiuā nisi ꝓ tpe ꝑ q̃ respondeo. Et qñ dicit: tu nō rñdes ad a aliter q̃z affirmatiue: dico q; ē falsa ꝑ tpe ꝑ quo respōdeo. ꝛ cū tu dicis: tu negas: a ergo te esse asinum ē a te negādū. cōcedo. ergo te eē asinum est aliqd. ergo tu es asinus. negatur consequētia ꝛc.

¶ Utrū diffinitiones ꝟñe bone de forma: ꝛ ꝟñtie bone de materia sint bene date.

Contra ista consequentia non ē bona de forma: tantum verus vel falsum est ꝓpositio. ergo nihil nō verū vel falsuz est ꝓpositio. ꝛ tamē quelibet ei consimilis i forma est bona. ergo ꝛc. ꝟña nota cū miorē q; arguit ab expo sita ad vnā exponentiū suaꝝ. maior ꝓbaſ q; illa nō ē bona ergo nō ē bona ō forma. ꝓbatur añs. q; añs ē verū ꝛ ꝟñs falsuz q; añs sit vez ꝓbaſ: ois ꝓpositio ē vera vel falsa g̃ tāquaz verū vel falsuz est ꝓpositio. q; cōsequēs sit falsuz ꝓbaſ. q; ꝯdictoriū eius ē vez. s. aliqd qō nō est verū neq; falsuz ꝓpositio. q; hec ē propositio demonstrando istam: homo ē asinus ꝛ hec ē aliqd nō verū vel falsuz. ergo aliqd nō verū neq; falsuz ē ꝓpositio. tenet cōsequētia cū maiori. maior ꝓbaſ. q; hec est falsuz g̃ hoc ē nō vez vel falsuz. ¶ Secūdo sic ista ꝟña nō est bona de forma: antichristus est alb⁹ g̃ antixp̄us est coloraſ⁹. ꝛ tñ q̃libet sibi filius i forma ē bona g̃ ꝛc. ꝟsequentia nota cuz miori. q; arguitur ab iferiori ad suum superius affirmatiue ꝛ cū alijs conditionib⁹ reqlitis. maior ꝓbaſ q; cōsequētia nō ualet. ꝓbatur quoniā possibile est ita esse sicut significatur ꝑ añs. q̃uis nō sit ita sicut significatur per consequēs ergo nō valet. tenet ꝟña. añs ꝓbatur sic: ¶ Possibile est ita eē sicut adequate significatur ꝑ añs. ꝛ non est ita sicut adequate significaſ ꝑ consequēs. ergo possibile ē ita eē sicut significatur ꝑ añs q̃uis nō sit ita sicut significaſ ꝑ ꝟñs tenet ꝟña q; ex oi copulatiua affirmatiua ꝛ iferre vnā expletiuā affirmatiuā. ꝛ añs ꝓbaſ. q; hec est possibilis: ita est sicut adequate significaſ per añs q̃ adequate significat ita esse sicut adequate significaſ ꝑ añs ergo possibile est ita eē sicut adequate significatur ꝑ añs qō ē prima ꝑs añtis. Alia etiā est manifesta. s. ꝛ nō ē ita sicut ſignificaſ ꝑ ꝟñs q; antichrist⁹ nō ē coloratus. ¶ Tertio sic. Ista ꝟña nō ē bona ō forma: si hō currit aial currit. ergo si iste hō currit aial currit. ꝛ tñ q̃libet cōsilis i forma valet ergo ꝛc. consequētia nota. maior ꝓbaſ. q; sub termio stante confuse tñ imobiliter nō licz descēdere. sed cū ly hō stet imobiliter ꝑm magistrū. ergo non lz descendere ꝛ ꝟñter si lz descendere hoc est grā materie ꝛ nō de forma. miorē ꝓbatur: q; arguendo a cōditionali affirmatiua descendēdo sub añte ad ꝟñs semp valet: vt patet discurrēdo in oibus.

Ad hec breuiter respōdet. ¶ Ad ꝓmuū nego maiorē. s. q; illa ꝟña non sit de forma. ¶ Ad ꝓbationez dico q; añs ē verū. ꝛ nego q; ꝟñs sit falsum. Et cum dicis: ꝯdictoriū ꝟñis est vez: nego. Unde ly nō dz determinare totū disiunctū: aliter non esset ꝯdictoriū exponētis negatiue in qua ly non: ō terminat totū disiūctū. ꝛ ideo nego istā: aliqd non vez vel falsuz est ꝓpositio. Et ad ꝓbationez nego istā: ꝫ nō est verū vel falsuz demōstrata illa homo est asinus. Et cum tu arguis ꝫ est falsuz. ergo hoc est non verū vel falsuz. a parte disiūcti ad totum disiūctū: nego consequentiā quādo disiunctum tenet collectiue: sicut ē i ꝓposito: cum determinetur ꝑ signū confusiuuz. Si autem intelligimus q; negatio solum infinitaret ꝓmaz ꝓtez disiūcti: non esset ad ꝓpositū. ¶ Ad secūdū negatur maior. ad ꝓbationem cū dicitur possibile est ita esse sicut significaſ ꝑ añs: q̃uis non sit ita sicut currit ꝑ ꝟñs. Distinguo ō ly possibile. q; aut cadit supra totū aut supra ꝓmaz ꝓtez tātum. Si supra ꝓmam ꝓtez nego ꝟñam. Si ō supra totuz concedo ꝟñam. ꝛ ulteri⁹ negatur q; ex copulatiua liceat inferre expletiuā: quādo copulatiua non est hypothetice probabilis: vt ista cū ly possibile cadat in totū q; i copulatiua caderet supra totū: in expletiua ō supra ꝓtem. ¶ Ad tertium ꝟceditur maior. Unde illa cōsequentia valet tantū ō materia: ꝛ ideo negaſ q; q̃libet ꝟsilis i forma valeat. ¶ Ad ꝓbationez dicit q; non valet descendendo de forma. quia non valet descensus in oib⁹ ꝟsimilib⁹ in forma. vt in ulla: si hō nō currit risibile nō currit. g̃ si iste hō non currit risibile ñ currit. ꝛ tñ ē sil's descēsus i forma huic. Unde ꝫ ample i qōne facta de suppositione imobili ꝟfuse. ¶ Sophisma

ꝫ diffinitiones sic: Tu es asinus ergo diffinitiones male: ꝓña tz añs ꝓbaꝫ sic: tu es asinus vel illa disiunctiua ē falsa ꝑ ly istā demonstrando disiunctiuā factā. ꝫ illa disiūctiua non ē falsa. g̃ tu es asin⁹. ꝓña bona ⁊ añs ē verū. ergo ⁊ cō sequens ē verū. q añs sit verū ꝓbatur pro ꝑma ꝑte ꝑs: q: si non dicas tu q illa disiunctiua est falsa: ⁊ arguit sic. Illa disiunctiua ē falsa. ergo tu es asinus vel ista est falsa a ꝑte disiūctiue ad totā. ⁊ antecedēs ē verū ꝑ te. ergo consequēs. q minor sit vera. s. illa disiunctiua nō ē falsa: ꝓbaꝫ q: ꝯdictorium est falsum. s. ista disiunctiua est falsa: g̃ q̃libet ꝑs ē falsa. g̃ secunda ꝑs est falsa. ꝫ secunda ꝑs ē illa disiūctiua ⁊ ē falsa ergo ista ē falsa.

Ad hec respondet quidam breuiter non admittēdo casuz. s. q pars nō possit determinare totū. sed videt fuga. ¶ Jō dicaꝫ: ⁊ ad istā disiunctiuā ſcāz tu es asin⁹ vel ista disiunctiua ē falsa. Dicit̄ querēdo an velis secunda ꝑs significet ꝓcise an nō. Si sic: non admitto casum: q: est isolubile simpliciter. Si aūt nō significat ꝓcise: admitto casum: ⁊ dico istā disiunctiuā eē falsaz. Et cum tu arguis cōtra: illa disiūctiua est falsa ꝑ te g̃ tu es asin⁹ vel ista disiūctiua ē falsa. tenet cōsequētia a ꝑte disiunctiue ad totā disiunctiuā. negatur cōsequētia q: ista ꝓpositio: ista ē falsa. ē añs ꝓut mere significat cathegorice: ⁊ sic ꝓcessa est. Est aūt ꝑs disiūctiue quādo est ꝓñs vt significat hypothetice. ¶ Rursus nō recte accipis minorē dicendo: ista disiūctiua nō ē falsa: sed debes dicere nō ista disiunctiua ē falsa. et hoc cōtradictoriū significat copulatiue oppositio modo. s. q ista disiūctia nō ē falsa vel ipsa nō ē vera. ⁊ iō mior ē vā. ¶ Utrū ꝑma regula sit vera: Si ex cōicatorio ꝓñtis ſeqt̄ ꝯdictoriū añtis consequētia ē bona.

Contra ista ꝯsequētia nō valet. Sortes nō ōmōstraꝫ g̃ b ñ ōmōstraꝫ ex ꝯdictorio ꝓñtis ſequit̄ ꝯdictoriū añcedētis. g̃ regula falsa. ꝓña nota cū minori: q: ſeqt̄: hoc demōstraꝫ. g̃ sor. demōstraꝫ. per ly hoc demōstrando sortē. maior ꝓbaꝫ. q: posito q nihil demonstret̄ est añs verū vt ꝑs: ⁊ ꝓñs falsū ꝓbatur si ꝓñs sit verū: cū sit ꝓpositio oportet q subiectū aliqd significet. ⁊ cū sit ꝓnomē demonstratiuū non significat nisi demonstrādo. ⁊ ꝑ ꝓñs aliqd demonstratur ꝑ ly b non demonstratur aliqd. ¶ Secūdo sic illa ꝓña nō valet: hoc ē ꝑteritū. ergo hoc fuit. ⁊ tū ex ꝯdictorio ꝓñtis ſeqt̄ ꝯdictoriuz añtis. ergo ꝛc. tenet ꝓña cū minori ꝛc. quia ſeqt̄: hoc non fuit. ergo hoc non ē ꝑteritū: quocunqz demonstrato. maior ꝓbaꝫ q: aliqd fuit q nō fuit ergo aliqd est ꝑteritum qđ nō fuit. tenet cōsequentia a cōuertibili ad cōuertibile. ⁊ añs est verū vt probabo. ergo ⁊ ꝓñs. Qđ añs sit verū ꝓbatur sic aliqd fuit ⁊ impossibile ē illud fuisse. g̃ aliqd fuit qđ nō fuit. ꝓña bona ⁊ añs probaꝫ ⁊ signo hanc ꝓpositionem homo ē asin⁹: quā volo diu fuisse sic ꝓcise sigmficādo. tūc prima ꝑs ꝑs q: hoc fuit demōstrando istā ꝓpositionē: ⁊ ipossibile est hoc fuisse. ergo aliqd fuit qđ nō fuit. Secūda ꝑs probaꝫ. s. ipossibile est illud fuisse: q: verū ē q impossibile est hoc fuisse. ergo impossibile est hoc fuisse. ꝑs ꝯsequētia a sili. Uerū est te currere. ergo tu curris probatur añs. Hec est vera q ipossibile est hoc fuisse: que adequate significat q ipossibile est hoc fuisse. ergo verū ē q ipossibile est hoc fuisse. tenet consequentia cum minori. maior ꝓbatur. q: b ē vera hoc fuit quod ē ipossibile ergo qđ est ipossibile hoc fuit. cōsequētia bona a cōuertibili ad cōuertibile. añs ē verū ergo ⁊ cōsequēs. Ista est longa philaterία. tamē ꝑ iunenibus clare deduri ⁊ clari⁹ respondebo. ¶ Tertio sic: ista consequentia est bona sortes est nunc ꝑmo genit⁹. ergo bz vel habuit patrem ⁊ tamē ex opposito cōsequētis nō ſeqt̄ oppositū antecedentis. ergo regula falsa. consequentia tenet cū maiori. minor ꝓbaꝫ. q: pono q plato iniecerit semen ꝑ sorte generando in matricē berte: postea moriatur: q̃ mortuo cōseruet berta ita bene illud semen q i ipsuz infundatur alia sortis: tunc ꝑs q nō ſequit̄: sortes nō bz nec habuit patrem. ergo nō est primo genit⁹. q: añs est verū: q: ñ habuit patrez quādo fuit sortes q: tūc plato non erat. nec quando nō fuit: ⁊ tamē ꝓsequēs est falsuz. ¶ Quarto arguitur argumento magistri: Jsta ꝓña est bona tu credis ꝑcise q ois hō decipiaꝫ. ergo tu deciperis. ⁊ tamē ex ꝯdictorio ꝓñtis nō ſequit̄ ꝯdictoriū antecedentis. ergo ꝛc. ꝓma pars antecedentis ꝓbatur q: ſeqt̄: tu credis ꝑcise q ois homo decipiaꝫ. igit̄ tu credis verū vel falsuz. ſi tu credis falsuz igitur tu deciperis. ſi tu credis vez ⁊ credis q ois homo decipitur. igit̄ ita ē q ois homo decipiaꝫ. ⁊ tu es aliqs homo ergo tu deciperis. qđ aūt ex cōtradictorio ꝓsequētis nō ſequitur cōtradictoriū antecedentis. ꝓbaꝫ: ⁊ pono q tu credas precise q omnis homo decipiaꝫ ⁊ nō tu ꝺcipiaris. ista positio cōsequens est falsum ꝑ casum ⁊ añs ē verus ꝓbaꝫ q: si nō detur oppositū: ⁊ arguit sic: Tu credis ꝑcise q ois hō ꝺcipitur: ⁊ ita est q ois hō ꝺcipitur q: ois hō ſi tu ꝺcipitur: ꝑ casum: ⁊ tu deciperis ꝑ rōnē. igit̄ tu credis ꝑcise sicut ē ꝑ rationē quod erat probandum.

Ad hec respōdeꝫ ad ꝑmū negaꝫ maior. s. q ista ꝓña ñ valeat. Et ad probationē nego q posito casu antecedens sit verū ⁊ ꝓsequens falsum q: si nihil demonstratur nō ē ātecedēs ex quo nō bz ꝓsequēs. Et ꝓsequēter stāte casu isto illa nō ē cōsequētia. sed bene cōcedo q antecedens pōt eē verū sine ꝓsequētia. Et ex hoc sequitur q alique due ꝓpōnes puertuntur quaruz ꝑna pōt esse vera sic significando ⁊ altera non: vt ille: sor. nō demōstraꝫ: hoc non demonstraꝫ. ꝑma eni pōt esse vera: secūda nō. Et si replicas. ergo ſegtur q a conuertibili ad conuertibile nō valet consequentia. dicitur negādo q ſequatur. q: vel vis q sor. demonstretur vel non. ſi sic vtraqz est falsa. ſi nō tūc non poterit fieri consequentia. q: non erit nisi vna istaruz. ¶ Ad secūdū negaꝫ maior. s. q cōsequētia ista nō valeat. ¶ Secūdo. ad probationez cū dicit̄: aliqd fuit qđ non fuit ergo ⁊c. nego antecedēs. ¶ Ad probationē cū dicit̄: aliqd fuit ⁊ impossibile ē illud fuisse. ergo ⁊c. nego antecedens pro secūda parte. ¶ Ad probationē cū dicit̄: verū est q impossibile est hoc fuisse. ergo impossibile est hoc fuisse. Dicitur dubitando qualiter tenetur ly q: vel nominaliter vel coniunctiue. Si ꝓmo modo: tunc antecedēs est vez sed cōsequentia non valet: q: ly q non cōuertit̄ cū oratiōe infinitiua que dicit̄ dcm̄ ꝓpositionis nisi eus tenet cōtinue si vo ly q teneꝫ ꝑticie: ꝓña est bōa. ꝫ nego añs. ¶ Ad probatiōez cū dicit̄. hec est vera q ipossibile est hoc fuit q adequate significat ⁊c. ergo verum est q ipossibile est hoc fuisse. negatur cōsequētia qa in antecedente tenet ly qđ nominaliter: in cōsequēte vo coniūctiue ⁊ iurta hoc solet concedi q verū est q impossibile est hoc fuisse: ⁊ falsuz est q: impossibile est hoc fuisse: tenendo ly quod i prima noialiter: scda vero cōiunctiue sicut conceditur q necessariū ē q deꝰ nō fuit ⁊ necessariū ē q deꝰ fuit i ꝑia. tenēdo ly qđ noialit i ꝑa vero ꝑticie. ¶ Ad tertiū negaꝫ maior. s. ista cōsequētia sit bona: quia non est necesse q ad generationem alicuius sit vel fuerit pater. sed q semen fuerit debito loco infusum ⁊ q habeat virtutē informatiuā: imo etiaz est possibile q nec habeat nec habuerit matrem: vt ſi i casu prioꝛ ponatur q simus propinqui instanti infusionis anime intellectiue pro sorte generando: ⁊ sint omnez cause preparātes dispositionem pro illa anima ita propinque q nulla cā naturalis in in tā breui tempore possit applicari ad impedimentū. Deinde volo q cor berte percutiatur gladio ⁊ sibi insit mors pro minori tempore q̃z aia introducetur pro sorte generando. casuz est satis imaginabilis: tunc pz cōclusio pro ꝑmo instanti anime introducte. ¶ Ad quartum negatur minor. s. q ex contradictorio cōsequentis non ſequitur contradictorium antecedentis. ¶ Ad probationez dicitur non admittendo casuz: q: non est possibile q tu credas precise q omnis homo decipitur ⁊ tu non decipiaris. nam ſi sic ſequitur q tu deciperis: vt ostensum est: aut ergo tu deciperis in credendo omnem hominem decipi: q: omnes homines decipi est falsum per casum: aut in credendo

omnem hominē decipi:quia omnes homines decipi ē falsum per casum:aut in credēdo aliud videlicet q homo est asinus vl'aliquod aliud falsum ⁊ per consequens tu nō credis precise q omnis homo decipiť:quia est oppositus vnius particule casus. Et eodē mō sequiť q nō est possibile q tu credas ꝑcise teipsus decipi:igitur tu deciperis:vl'ergo i credēdo teipsum decipi vel aliud:nō ꝓmū:qz teipsum decipi ē verū.igitur aliqd aliō.⁊ per cōsequens tu nō credis precise te ipsum decipi ⁊c. ¶ Sophisma cōtra regulas fic Tu es asinus:ergo regula falsa.consequentia tenet antecedens probatur.⁊ pono q a conuertatur cum isto termino homo:⁊ hoc disiunctus a vel b cuz isto termino asin⁹.Tūc arguiť sic.Tu es a:ergo tu es a vel b tenet consequentia a parte disiūcti ad totum disiunctū ⁊ añs ē verū:qz tu es hō: ergo tu es a:ergo cōsequēs ē verū.tunc vltra:tu es a vel b: ergo tu es asinus:tenet cōsequentia a conuertibili ad ꝙuertibile. ¶ Ad hec dicitur negando antecedens. ¶ Ad ꝓbationem admisso casu negatur consequentia:qz a vel b non est disiunctum nisi apparenter:qz per casum conuertitur cū ly asinus:ergo est incomplexum:⁊ per consequēs nō ē disiunctum.Uel aliter si vis q sit disiunctum dicitur q regula intelligitur de diſiūcto significante ex compositione suarum partū:qualiter nō ē i ꝓposito.

¶ Ultrū secūda regula sit vera. Si aliqua cōsequētia ē bona ⁊ añs est verū ergo ⁊ ꝙsequens.

Contra ista consequētia est bona.de⁹ ē ergo nullus homo ē asinus. et tamen antecedens est verū ⁊ ꝑñs non. ergo regula falsa.ꝑña nota cum maiori.minor ꝓbatur ꝑ prima parte patet.s.q añs sit verum. ¶ Pro secūda ꝓbatur.s.q añs nō sit verum.qz si nō:da oppositus q sit verū:⁊ arguitur sic:ꝑñs est verū q significet adequate nullum hominem ē asinus:ergo sic est q nullus homo ē asinus:tenet ꝑña a cōuertibili ad cōuertibile:tunc vltra: sic est q nullus hō ē asinus:ergo aliqualiter ē q nullus homo est asinus.ꝯ ꝑña qz ois ꝓpositio affirmatiua sine predicato distractiuo ponit aliquid vel aliqualiter esse:sed hoc ꝑñs ē falsuz:ergo illud ex quo sequitur ⁊c. ¶ Secūdo sic. Ista ꝑña est bona:illa ꝓpositio:cesar fuit est necessaria ergo eius adequatum significatum ē necessariū:⁊ tū añs ē verū ⁊ cō sequens nō:ergo regula falsa:ꝙsequentia tenet cum maiori quia arguitur a diffinito ad diffinitionem.minor ꝓbať ponendo q sit ista ꝓpositio:cesar fuit sic significans: q añs sit verum patet per regulā cōmunē dicentē q ois ꝓpositio vera de preterito in terminis simplicibus nō dependens a futuro ē necessaria.q consequens nō sit verum ꝓbatur:quia ſi non da oppositum tūc sic adequatum significatū ē necessariū ꝯ adequatū significatū ē cesarē fuisse.ergo cesarē fuisse est necessarius:⁊ vltra:ergo cesarē fuisse ē aut saltē segtur ergo cesarē fuisse ē aliqd:quod est falsum q cesarem fuisse nihil est:cum nec sit substantia nec accidens. ¶ Tertio sic ista consequentia est bona:illa ꝓpositio ē vera cesar fuit:ergo adequatum eius significatum est verū:⁊ tū añs est verū ⁊ ꝑñs falsum:ergo regula falsa:cōsequentia tenet cum maiori:quia arguitur a diffinito ad diffinitionem.minor ꝓbatur:⁊ ꝑ ꝑma parte patet:ꝑ secūda ꝓbatur:qz sequitur:adequatū significatum est verum.sed tale est cesarem fuisse:ergo cesarem fuisse est verum.cōsequēs est falsuz qz cesarem fuisse nihil est:ꝯ cesarem fuisse tū ē verū:tenet consequētia. quia negato ente de aliquo:negatur qōlibet cōtētū sub ente.añs ꝓbatur:qz si cesarem fuisse esset aliquid: deus posset illud ens destruere cōtra sentētiam Agathonis serto ethicorum quā philosophus approbat. ¶ Quarto sic. Ista cō sequentia est bona.nihil demonstratur.ergo hoc demōstratur:⁊ tamē antecedēs ē verū ⁊ cōsequēs falsum: ergo regula falsa:ꝙsequentia tenet cum maiori:qz arguitur ab vniuersali negatiua ad vnam suam singularem.minor ꝓbatur.qz vbi nihil demonstretur añs ē verū vt patet ⁊ consequēs falsum.qz si ꝑñs ē subiectum eius aliqd significat . ſz nō significat nisi demōstrando.ergo aliqd demōstratur.qō ē falsuz ergo ⁊c.

Ad hec respondetur.ad primū nego minorez.s.qz añs sit verum ⁊ consequēs falsuz . imo cōsequens est etiam verum. ¶ Et ad ꝓbationem cū dicitur da oppositum q ꝑñs sit verum.ergo verum ē nullum hominem esse asinum.cōceditur cōsequentia. Et vltra cū dicis verum est nullum hominē ē asinuz.ergo sic est q nullus homo est asinus. ¶ Respondet pau.pergu.distinguēdo de ly sic est.aut tenetur aduerbialiter ꝑ vere. aut vt sūt due partes.Si secūdo modo negatur cōsequentia. si ꝓmo modo conceditur.sed negatur vlterius consequentia. cum dicitur.ergo aliqualiter ē q nullus homo est asin⁹. ¶ Aliter respondet magister i quadratura sua sine aliqua distinctione concedendo vsqz ad istam consequentiam. Deinde negando istam vltimaz quia in antecedente est ampliatio ⁊ in consequente non. ¶ Aliter respondet in primo posteriorum.vide supra in secunda q̄stione. ¶ Ad secundum dicit ꝙ Pau.pergu.q ly necessariū ⁊ similiter suo mō.alij modi possunt capi tripliciter.s.transcendēter ꝑ re necessaria.Secundo aduerbialiter ꝑ modo necessario.Et tertio modo ꝑ ꝓpositione necessaria.vnde dicit q illa ꝓpositio.necesse est cesarem fuisse est falsa capiendo ly necessarium primo modo ⁊ secundo modo.qz cesarem fuisse nihil est. ſz tertio modo est vera.quia significat q illa ꝓpositio est necessaria. cesar fuit.⁊ ideo formaliter respondendo negatur vltima consequentia cesarem fuisse est necessariū.ergo cesarem fuisse est ens.quia ly necessarium ampliat pro eo quod est vel fuit vel erit vel est imaginabile esse.Et dicit vlterius q ad ꝑbandum propositionem esse necessariam nō est mediū vniuersaliter ex significato adequato necessario.Sed solum ē verum illud quod quando propositio ē affirmatiua ⁊ ampliatiua .⁊ ei correspondet aliquid reale.sed dat vnum medium vniuersale ad probandum propositionem esse necessariam.quod ē tale.illa ꝓpositio vera est cui nec aliqua similis potest esse falsa sic precise significādo cui ñ cōtradicit aliqua propositio quam sequitur ē falsam ad propositionem significantem istam ⁊ sola impossibilitas non permittit.ergo necessaria est.⁊ econtra. ¶ Et consequenter negarem istam consequentiaz.ista propositio est necessaria.cesar fuit ergo adequatū significatum est necessariū. ¶ Hec si vis abunde.vide ab eo dubio septimo. ¶ Hec opinio ē ferme contra omnes logicos qui diffiniūt propositionem necessariam sic.Est illa cuius adequatum significatum est necessarium ⁊ precipue contra magistrum. ¶ Ideo aliter dicatur concedo illam ꝑñam esse bonam.illa propositio ē necessaria cesar fuit.ergo cesarem fuisse est necessarium ꝑ suppositio q sic adequate significet . ⁊ nego q ꝑñs sit falsum. ¶ Ad probationem cum dicitur.cesarem fuisse ē necessarium.ergo cesarem fuisse est aliqd cōceditur ꝑña. Et cū dicitur cesarem fuisse nihil ē nec aliqualiter ē ergo nō ē ens.Dicitur q ens tripliciter accipi solet.Uno modo vt ē cōe ad oē significabile tā cōplere q̄z incōplere.⁊ sic significatur tā per terminū q̄z per ꝓpositionem.Alio modo vt est cōe ad significabile incōplexe tātum.Tertio mō vt cōe ad significabile complexe loquendo de ente.Secūdo mō conceditur q cesarez fuisse nihil ē put ly nihil opponitur enti secundo mō.cū hoc tū stat q sit ens ꝓmo ⁊ tertio mō.⁊ nō valet.ergo vel ē substantia vel accidens qz illō solū verum de ente incomplexo. ¶ Ad tertium dicit ꝙ Pau. pergu. q nō ꝓbatur vniuersaliter ꝓpositio cē vera ex significato adequato vero.qz argumētū cōcludit.sed sic est precise sicut illa ꝓpositio significat.ergo ē vera precise.sicut fuit.illa ꝓpositio significat.ergo fuit vera precise.sicut erit illa ꝓpositio significat.ergo erit vā. ¶ Contra ponať q illa ꝓpositio. cesar fuit.nūc primo sit ⁊ tū non fuit.nec post hoc erit. tūc non valet precise sicut fuit significat.ergo fuit vera ꝑcise sicut erit significat ꝯ erit vera.qz añs est verū ⁊ cōsequens falsum. ¶ Preterea est contra oēs logicos diffinientes ꝓpositio

nem verā sicut est illa cuius adequatum significatum ē verum. ¶Jō aliter dicaē ꝓcedēdo vsqz ad istam. ergo cesarem fuisse est ens ⁊ dicatur sicut ad tertiū argumentū ꝓcise. ergo deꝰ posset destruere illud ens. nego ꝓñam: sed bene sequitur si eēt ens secūdo modo. ¶Ad quartuz dicit q si nihil demōstraē ꝓña non valet: qz nō est ꝓña: qz nō est ꝓñs. Si autem aliqd demonstratur. ꝓcedit ꝓña. sed tam ꝓñs q̄z antecedēs ē falsuz: quare ⁊c. ¶Sophisma cōtra regulas sic tu es asinus: ergo regula falsa. ꝓñtia tenet. añs ꝓbaē. ⁊ pono q oē demonstratū per ly hoc sit asinꝰ: quo admisso: qz possibile est. ꝓpono tibi: tu es hoc demonstrando te vel concedis vel negas: si cōcedis arguitur sic: oē demonstratum per illud ꝓnomen hoc est asinꝰ: tu es aliqd demōstratuz per illō ꝓnomē hoc: igitur tu es asinꝰ: tz ꝓña cū maiori: qz est casus: minor patet per certificationē factā: qz dixi te demonstrari per ly hoc. Si ātnegas tu es hoc arguit sic: tu negas verū ⁊ nō repugnas: ergo male rūdes. añs ꝓz qm̄ non sequit omne demonstratuz per illud ꝓnomen hoc est asinꝰ: ergo tu nō es hoc qz ista stant simul: omne demonstratuz per illud ꝓnomen hoc ē asinus: ⁊ tamē tu es hoc. ¶Ad hec dicitur negando antecedens. Ad ꝓbationē admisso casu cū ꝓponit tu es hoc: demonstrando te pōt dici ꝓmo nō admittendo hanc demonstrationē: qz repugnat casui. ¶Secundo dicit cōcedēdo istam: ⁊ tunc ad argumentum omne demonstratum per ly hoc est asinus: tu demonstraris per ly hoc. igitur tu es asinꝰ. nego minorē tanq̄z repugnantem: Et ad probationē dicit q per ly hoc tu demōstraris: ergo tu demonstraris: nego ꝓñam: si tamē sumit: ꝓ añte illa: ego te demonstraui per ly hoc. nego istam tanq̄z repugnātem quare ⁊c.

¶Utrum tertia regula sit vera. si aliqua ꝓña ē bōa ⁊ añs ē necessariū: ergo ⁊ ꝓñs.

Contra nulla propositio est necessaria: ergo regula vna. ꝓña tenet añs ꝓbatur: qz siqua eēt necessaria potissimū esset illa deus est. Sed contra. ista ꝓpositio ē necessaria sed hec ꝓpō ē: ⁊ hanc ꝓpōnem eē sunt idem: ergo hāc ꝓpositionē eē ē necessariū. ꝓñs est falsum: qz hāc ꝓpositiōz esse est contingens. qz pōt eē ⁊ nō esse. ¶Cōfirmaē: qz hec ꝓpositio: deus est: est contingens: ergo nō est necessaria: ꝓña tenet ab affirmatiua vnius disperati ad negatiuā alteriꝰ ꝓbatur añs: qz hec ꝓpō cōtingenter est: ergo ē contingens. patet ꝓña ⁊ añs ꝓbatur: qz pōt esse ⁊ nō esse. ¶Preterea nullum necessarium est illa ꝓpositio. ⁊ aliquid ē ista ꝓpositio. ergo aliqd contingens est ista ꝓpositio: patet ꝓña. Tūc vltra: ergo ista propositio est cōtingens: tenet ꝓña per cōuersionem simplicem. ¶Secūdo sic. hec cōsequentia ē bona hoc est necessarium. ergo hoc est necessariū: cōtinue demōstrando antecedens: ⁊ añs ē necessarium ⁊ consequens contingens. ergo regula falsa. consequentia tenet cum maiori: quia opposituz ꝓsequētis repugnat antecedenti. mior ꝓbatur: q añs sit necessarium patz: qz asserit se eē necessariū q autez cōsequēs sit cōtingēs ꝓbatur: qz cōtingēs ē illud antecedens eē: ⁊ per cōsequens cōtingēs ē ipsum eē necessarium. ⁊ cōsequens sic precise significat: ergo consequēs est contingens. ¶Tertio sic: hec consequētia est bona. contigens est. ergo contingēs ē: ⁊ tamē antecedens est necessarium ⁊ consequens cōtingens. ergo regula falsa. consequentia tenet cum maiori. qz arguitur ab eodem ad idem: mior probatur q añs sit necessarium patz: qz necesse est aliquod cōtingēs eē. ⁊ sic significat añs. ergo est necessariū q ꝓñs sit cōtingens. probatur. qz primarie significat cōtingēs est. sed cōtingens eē ē cōtingens. ergo ⁊c.

Ad hec respondetur. Ad primū negatur ātecedēs Ad ꝓbationem concedo q ista ē necessaria. deus est. ¶Et cum arguitur: hec propositio ē necessaria ⁊ hec ꝓpositio est hanc propositionē eē: ergo hanc propositionem eē ē necessarium: nego consequentiā nec arguitur resolutorie. quia consequens non ē resolubile sz officiabile. ¶Ad cōfirmationem negatur ista ꝓsequētia. ista propositio cōtingenter est. ergo est cōtingēs: qz propositio dicitur necessaria vel cōtingens ratione significati quod ē tale ⁊ nō quia sit res necessaria vel contingēs. conceditur ergo q ista propositio est res contingēs. negatur tamē q sit propositio cōtingēs. Dicitur aūt cōtingēter eē quia ē res contingēs. ⁊ necessario esse. qz significat rē necessariaz. ¶Ad alind negatur vltima ꝓsequentia. ¶Ad secundum negaē q antecedens sit necessariū ad intellectum datum qz nō est necessarium per se. licet sit necessarium per reflexionem sed tale adhuc est contingēs vel ipossibile. Vel dicitur q non valet i propositionibꝰ pertinētibꝰ ad insolubilia. Vel dicit q regula intelligit q nō sit tale per reflexionem. ¶Ad tertiū dicit q cōsequēs est necessarium sicut antecedēs. ⁊ dicit vlteriꝰ q cōtingens eē ē necessariuz tanq̄z significatū: sz nullum cōtingēs sit necessariuz. nec inconuenit aliquā propositionē eē necessariā. ⁊ quālibet rem p seipsam significatam eē rem contingentem. vt ō ista hō ē animal ⁊c. ¶Sophisma contra regulam sic. Tu es asinus. ergo regula falsa consequentia tenet añs probaē sic. Omne animal qō fuit aliquando fuit asinꝰ. sz tu fuisti animal quod fuit aliqñ. ergo tu fuisti asinus. sed tu es idez quod vnq̄z fuisti igit tu es asinꝰ. patet cōsequentia prima cum minori. ⁊ maiorem probo supponendo q in a instanti nō fuit aliqō animal p ter asinum. isto posito arguitur sic. Omne animal quod fuit in a instanti fuit asinus. ergo omne aīal quod fuit aliqñ fuit asinus. tenet cōsequentia ab inferiori ad suū superius affirmatiue ⁊ sine distributione ⁊ sine signo īmobilitāte. q sic arguatur probo. qz ly aliquādo nō distribuit qō suadeē sic. signum vniuersale affirmatiuum non distribuit terminum sequentem se imediate. nisi fuerit determiatio sui substantiui. sed ly aliqñ non ē determinatio sui substantiui. qz aduerbium ē determinatio verbi ⁊ non hois. ergo non distribuitur ly aliqñ. ¶Ad hec negatur antecedēs. Ad probationem nego istam. omne aīal qō fuit aliqñ fuit asinus. Et ad probationez nego ꝓñam ⁊ cōcedo q ly aliqñ distribuitur. ⁊ q est determinatio illiꝰ termini animal. non qdez propinqua sz remota. ⁊ ita patet q̄modo aduerbiū est determinatio verbi ⁊ nō nois. quare ⁊c.

¶Utrū quarta regula sit vera. si aliqua ꝓña ē bōa ⁊ añs est ipossibile ꝓñs ē possibile.

Contra ista consequentia est bōa. chymera que nō est nō intelligitur. ergo chimera est. ⁊ ista nō intelligitur. ⁊ tñ antecedens ē possibile ⁊ ꝓñs nō. ergo regula falsa. ꝓña tz cuz maiori qz licet resoluere relatiuum nō cōfusiuum in et. ⁊ ille illa illud mior probaē q añs sit possibile. patet. qz est verum cuz cōtradictorium sit falsuz. s. ois chimera que ē itelligitur quia segtur q ois chimera est. ⁊ illa intelligitur. q consequens non sit possibile patet. qz ē vna copulatiua. ⁊ ꝑma pars ē impossibilis. ¶Secūdo sic. illa ꝓña est bona tu es in instanti ꝓñti. ergo aliquādo fuit ita q tu fuisti i instanti ꝓñti. ⁊ añs ē possibile ⁊ ꝓsequens nō. ergo regula falsa. ꝓña tz ⁊ maior ꝓz. qz ois propositio affirmatiua ō ꝓñti relinquit vnaz de ꝑterito veraz. q añs sit possibile patet q ꝓñs nō sit possibile probatur qz nullū instās ꝓñs fuit. ergo nihil fuit in instanti presenti ⁊ consequens tu non fuisti in instanti preseuti: patent ambe consequentie. antecedens probaē quoniam hoc istans nō fuit demonstrādo instans ꝓñs. ⁊ hoc ē oē instans presens. ergo nullus ꝓñs istās fuit. ¶Tertio arguit argumento magistri: Jsta cōsequentia ē bona. ois propositio ē affirmatiua. ergo nulla est negatia. ⁊ tñ añs ē possibile ⁊ ꝓñs ē impossibile. g̃ regula falsa. consequētia tz cū maiori. mior probatur pro prima parte. ⁊ ꝓz q illa secunda pars ē impossibilis. Nulla propositio ē negatiua. qz non pōt esse vera. qz nō qñ est qz ipa esset. ⁊ esset negatiua. ergo aliqua propositio negatiua esset. nec ipsa nō existente quia quando propositio non est, non est vera nec falsa.

Ad hec respondetur. ad primum negatur maior. s. q̄ illa ꝓña sit bona. ¶ Ad probationez dicitur q̄ relatiuum licet resolui sic in affirmatiuis in negatiuis vero nō. Et ideo si diceres chimera est que intelligit. ergo chimera ē. ꝛ ista intelligitur bñ valeret ꝓña. Et iō cuz in affirmatiua relatiuū resoluat in cōiunctionē copulatiuā ꝛ pnomen demōrſtatiuū. in negatiua relatiuū resolueretur in cōiunctionem diſiunctiuā vel ꝛ pnomē demonſtratiuū cum partibus oppoſitis ipſius affirmatiue: vt in iſtaz chimera non eſt: vel illa nō intelligitur. ¶ Ad ſecunduz nego maiorē. ſ. q̄ iſta ꝓña ſit bona. Ad pbationem dico q̄ debet ſic intelligi. oīs ꝓpoſitio vera affirmatiua de preſenti carens extrēo cōpoſito ꝛ ſigno ꝓfuſiuo tā explicite q̄z implicite relinquit vnā de preterito veram qualiter nō eſt in ꝓpoſito vt declarabo. dicitur primo vera: q̄ ſi iſta de pñti eſt falſa non oz q̄ relinquat iſtam de preterito verā. Scōo affirmatiuā q̄: ſi eēt negatiuatiua illud ēt nō eſſet opus. Dicitur tertio carens ſigno ꝓfuſiuo: q̄ iſta eſt vera: oē inſtās eſt que tñ nō relinquit aliquā de preterito verā: q̄ nunq̄z iſta erit vera ī ſtans fuit. Dicitur quarto carens extremo cōpoſito tā explicite q̄z implicite: q̄ hec ē vera hoc inſtans eſt inſtās qō eſt. ꝛ tñ nō relinquit aliquam de ꝓterito veram q̄ illa nunquā eſt vera: hoc inſtans fuit inſtans qō ē: ꝛ ita eſt in ꝓpoſito. ſ. cum extremo cōpoſito quare non valet. ¶ Ad tertiuz negatur minor: vnde negatur q̄ illud ꝓñs non ſit poſſibile: nulla ꝓpoſitio eſt negatiua. ¶ Ad pbationē cū dicitur non pōt eſſe vera: ergo non eſt poſſibilis: negat cōſequentia: quia multe ſunt ꝓpoſitiones poſſibiles que nō poſſunt eſſe vere ſic preciſe ſignificando: vt in materia inſolubiliū iſte: oīs ꝓpoſitio eſt falſa: nulla propoſitio ē vera: hoc nō eſt verum: hoc eſt falſum ſeipſo demonſtrato: ꝛ extra materiā inſolubiliū vt iſta: ſortes nō eſt exiſtens in mente ſortis: ſimiliter ℔ non ē vera deus eſt exiſtens in mente. Similiter hic non ē demonſtrādo ſubiectum huius propoſitiōis ad cuius definitiōem deſineret iſta ꝓpoſitio: q̄libet eni illarū eſt poſſibilis: nulla tamen ipſarum ſic ſignificando pōt eē vera. Sophiſma cōtra regulam ſic. Tu es aſinus: ergo regula falſa ꝓña tenet. antecedēs ꝓbatur ſic: quelibet ſingularis alicui⁹ vlis eſt vera: tu es aſin⁹ eſt ſingularis alicui⁹ vlis: ergo tu es aſin⁹ ē vera. cōſequentia tenet cū minori: maior ꝓbatur ſic: quelibet ſingularis iſtius vlis: omnis homo ē animal: ē vera ergo quelibet ſingularis alicuius vl'is eſt vera: tenet ꝓña ab inferiori ad ſuū ſuperius affirmatiue ꝛc ¶ Ad hec dicitur negādo añs. Ad pbationē negatur maior. ſ. quelibet ſingularis alicuius vniuerſalis ē vera: q̄ falſa ē vt pz̄ p exponētes. ¶ Ad probationē dicit negādo ꝓñam: q̄ arguit ab inferiori adſuū ſuperi⁹ diſtributiue. ꝛ ratio nō valet: naz ly alicui⁹ vniuerſalis ſtat diſtributiue cum ſit determinatio termini ſtātis diſtributiue.

¶ Arg. contra regula ſit vera. Si ꝓña ē bōa ꝛ aliqd ſequit ad ꝓñs illud ſequtur ad añs.

Contra iſta conſequētia eſt bona. Oīs ꝓpoſitio ē vera: ergo aliqua ꝓpoſitio eſt vera: q̄ arguitur a ſubalterne ad ſubalternatā: ꝛ ad cōſequēs ſequit iſta: Tu es aſinus q̄ nō ſequitur ad añs: g̃ regula falſa: ꝓña tz̄ cū maiori: minor ꝓbatur ſic: naz ad iſtam ꝓpoſitionē mentalē eē veram. tu es aſinus. ſequtur te eē aſinū ꝛ illa mentalis eſt aliqua ꝓpoſitio: ergo ad aliquaz ꝓpoſitionē eſſe veraz: ſequtur te eſſe aſinum. tz̄ ꝓña a ſuperiori ad ſuum iferius. Secūdo ſic. iſta ꝓña eſt bona. tu nō curris. ergo tu curris vl'tu non curris. ꝛ tamē ad conſequēs ſequit homiez currere: q̄ nō ſequit ad ātecedēs. ergo ꝛc. tz̄ ꝓña cū maiori. q̄ arguitur a pte diſiunctiue ad totā diſiunctiuā. minor probat. q̄ ad te currere ſequit homiem currere. ergo ad currere vel nō currere ſequit hoiem currere. tz̄ ꝓña a pte diſiūcti ad totū diſiunctū. ꝛ tñ hoiem currere nō ſequitur ad añs ꝑme ꝓñe vt patet quare ꝛc. ¶ Tertio ſic. ꝓña a ꝑmo ad vltimuz valz q̄ñ ꝓñe inter medie ſunt bone. Tunc ſeq̄ q̄ ſi dico te eē aſinum dico verum q̄ō eſt falſum. q̄ō ſequitur ꝓbo q̄: ſeqtur ſi dico te eē aſinū. dico te eē aial. ſi dico te eē aial. dico verum. ergo a primo ad vltimum ſi dico te eſſe aſinum dico verum q̄ omnes conſequentie itermedie ſunt formales et non variate.

Ad hec respondetur. ad primuz negatur minor. ſ. q̄ aliqd ſequat ad ꝓñs q̄ō non ſequit ad añs. ¶ Et ad pbationē negat ꝓña: q̄ arguit ab inferiori ad ſuum ſuperius cū termino officiabili: quod facit ſtare confuſe tm̄ imobiliter. qm̄ ſequit q̄ñ habet eādē vtz̄ quā ly ergo. uel ſi: ꝛ confudit terminus precedētes ꝛ ſequentes capaces cōfuſionis. imobiliter ſicut nota rationis ꝛ cōditōis ¶ Ad ſecundum negatur minor ꝛ ad pbationē negat conſequentia. Et cū dicit arguit a pte diſiuncti ad totum diuīctum. dicit q̄ cum termino officiabili non valet ꝓña: ſicut eſt iſte terminus ſequitur. qui habet vim immobilitandi. ¶ A dtertiū cōceditur iſta cōſequentia a ꝑmo ad vltimuz ſi iſta propoſitio. ſi dico te eē aſinuz dico te eē aial. tenet ꝓſonaliter. ꝛ ad bonum intellectum. ꝛ ita cōceditur iſta. ſi dico te eſſe aſinū dico verum q̄ dicendo te eſſe aſinum dico te eſſe animal q̄ō eſt verū. Si autē teneatur materialiter iſta ꝓpoſitio. ſi dico te eſſe aſinum dico te eſſe animal: nego iſtam. nō enim q̄ dicit iſtā ꝓpoſitionē tu es aſinus dicit iſtā tu es aial. Et ſi replicas. Cōtra qui dicit primo ꝛ principaliter te eē aſinū dicit te eē aial q̄ dicē te eē aial: dicit vez̄. g̃ a primo ad vltimum qui dicit prio ꝛ ꝑncipaliter te eſſe aſinū dicit verum. conceditur q̄ q̄ dicit prio ꝛ ꝑncipaliter te eſſe aſinum dicit verum ſz̄ nō primo ꝛ pricipaliter dicat verum ſed ſecūdario. ¶ Sophiſma contra regulam ſic tu es aſinus. ergo regula falſa. conſequentia tenet. añs ꝓbatur q̄: q̄ cunq̄z dicit te eſſe aſinum dicit verum. ergo tu es aſinus ꝓbatur conſequentia quia omnis iſta ꝓpoſitio eſt vera quā dicendo quis dicit. verus ꝓbatur añs ſic. quicunq̄z dicit te eſſe aſinum dicit vez̄. ſz̄ quicunq̄z dicit te eē animal dicit te eē aſinum. ꝛ te eſſe aial ē verum. ergo quicunq̄z dicit te eſſe aſinū dicit verū. Ad hoc dicit negādo añs. ad ꝓbationem dicitur q̄ iſta ꝓña ē bona ad hunc itellectum q̄ ligs ī dicēdo aliquaz propoſitionē primo dicit verū iſta ꝓpoſitio eſt vera. Si autem ſecundario dicat verus nō valet ſicut in poſito. ꝛ ita probatur añs ꝛc. ¶ Sexta regula ſi cōſequentia eſt bona ꝛ aliquid ſtat cū añte. ergo illud idez̄ ſtat cum conſequente.

Contra iſta conſequentia ē bona. Hec ꝓpoſitio que eſt conſequēs huius cō ſequentie ē neceſſaria ſimpliciter. g̃ hō ē aſin⁹ per ly hoc demonſtrando conſequens iſtius cōſequentie ꝛ tamē aliqd ſtat cū antecedente qō non ſtat cuz conſequente. ergo regula falſa: cōſequentia tenet cū maiori quia non poteſt añs eſſe verus ſine cōſequēte: minor probatur q̄: illa. nullus homo ē aſinus ſtat cum antecedente cuz ſit neceſſaria ſimpliciter ꝛ añs ſit poſſibile. ꝛ tamē ñ ſtat cū conſequente cum ſibi cōtradicat. ergo ꝛc. ¶ Secūdo ſic. Iſta conſequentia eſt bona homo eſt aſinus g̃ de⁹ ē. q̄ añs eſt impoſſibile ꝛ conſequēs neceſſariuz: ꝛ tamē iſta ꝓpoſitio homo eſt rudibile ſtat cum antecedente. q̄ ē ſecum cōuertibilis. ꝛ non ſtat cum cōſequente ergo ꝛc. ¶ Tertio ſic argumento magiſtri iſta conſequentia ē bona. lignum cōburebatur. ergo impoſſibile ē illud eē. ꝛ tamē hec propoſitio animal eſt ſtat cū ātecedente. vt pz̄. ꝛ nō ſtat cū cōſequente quia nō ſit ex illis copulatiua poſſibilis. ſz̄ ipoſſibilis dicēdo. aial ē ꝛ impoſſibile eſt illud eē ergo regula falſa.

Ad hec respondetur. ad ꝑmum dicit q̄ ſi iſta eſt i mente tūc ē bona. ſed nihil ē compoſſibile antecedenti. cum ſit impoſſibile iſtam mentalez eſſe verā homo ē aſinus. Si vo ſit in uoce vel in ſcripto. tunc conſequentia nihil valet. ſtat enim q̄ iſta. homo eſt aſin⁹ ſignificaret deum eſſe. ꝛ tunc non ſequitur. iſta propoſitio eſt neceſſaria homo eſt aſinus ergo homo eſt aſinus. ſed ſi ſtat iſto modo. conſequens eſt iſtius conſequentie eſt neceſſarium

simpliciter sic precise significeando. ergo hō ē asinus: ꝑña ē
optia: sed tūc añs ē impossibile ⁊ nihil est ei compossibile.
¶ Ad secūdū ꝓcedit ꝑña sed negatur q ista: homo est rudi
bilis stet cū añte ⁊ non valz ista cōsequētia ista cōuertit se
cum: ergo stat secuz. qz impossibile cū nullo stat. ¶ Ad ter
tiuz respondet magister negando minorē. s. q aliquid stet
cū añte qđ nō stet cum cōsequēte. ¶ Et ad ꝓbationē cum
dicis illa aial est stat cum antecedente: concedo ⁊ nō stat cū
cōsequente nego. Et cum tu arguis. qz non fit copulatiua
possibilis ex illis. ergo nō stat simul negatur ꝯsequētia: qz
secunda pars copulatiue nō est cōsequens neqz secū cōuer
tibile. qz hꝫ aliud ⁊ aliud significatū ꝓpter mutationē ante
cedentis: Et si dicit qūo ergo stat simul dicit q sic: qz queli
bet est vera: qz sicut illa stant simul tu es homo: tu es albus
dato q nulla fiat copulatiua ex illis. Ut dicit ad ꝓncipale
q fit vna copulatiua possibilis ex illis: referendo sp ly illō
ad signum ⁊c. ¶ Sophisma cōtra regulam sic. Tu es asi
nus ergo regula falsa: cōsequētia tenet: añs ꝓbatur sic. Ista
cōsequētia est bona: ergo tu es asin⁹ per ly istam demōstrā
do consequentiam factā: ista consequentia nūc facta ē bōa
vt ꝓbabo: ⁊ añs est verū. ergo ⁊ cōsequēs: q cōsequētia sit
bona probat: qz si non oppositū cōsequētis stet cum añte.
s. q ista cōsequētia ē bona. tenet cōsequentia a copulatiua
ad alteraz eius partem: ⁊ cōsequēs significat q ista conse
quētia ē bona. ergo ista cōsequētia ē bona. Quot añs ꝓn
cipalis consequētie sit verū patz: qz ita ē sicut precise signi
ficat. ergo ē verum: ꝓbatur añs qz significat q ista ꝑña est
bona ⁊ ita est q ꝑña ē bōa. vt iā ꝓbatū est quare ⁊c. ¶ Ad
hoc dicitur negando antecedens. Ad ꝓbationē dicit dstin
guēdo de antecedente illius cōsequētie. Ista cōsequentia ē
bona: ergo tu es asinus: an precise significet an nō. Si pre
cise non admittitur casus. qz sequit cōtradictio. Maz si di
citur q ꝑña nō ē bona sequitur q ē bona vt argumētuz ꝓ
bat. Et si dicit q nō ē bona: sequit q ē bona. probatur: qz
si dicitur q sit bona: ⁊ añs sic precise significat: ergo ē verū
⁊ tamē consequēs ē falsuz: ergo nō ē bona. Si vero nō po
natur precise. admittatur casus ⁊ dicit cōsequentiaz eē bo
nā. qz antecedens est ipossibile significās copulatiue q est
bona ⁊ q non ē bona. Et negat postea q añs sit verū. Et
ad probationē cū dicitur ita ē sicut precise significat: ergo
ē verū: negat añs: qz non precise significat cōsequentiā esse
bonam: vt dictum est: qz aliter non admitteretur.

¶ Utrū septima regula sit vera. Si aliqua cōsequētia est
bona scita esse bōa. ⁊ añs ē cōcedēdū ⁊ ꝑñs ⁊c.

Contra ponatur quo t ista de⁹ ē: ⁊ homo
ē asinus ꝙuertant. tūc ista: ꝑña ē
bona scita eē bona: deus est: ergo hō ē asinus.
qz arguitur a conuertibili ad cōuertibile: ⁊ tñ
antecedens ē cōcedendū qz necessarium: ⁊ ꝯsequēs negan
dum: qz ipossibile per se: ergo regula falsa. ¶ Secūdo sic:
argumento Strodi in tertia regula ꝓncipali ⁊c. ponat q
quādo cōceditur ista propositio: tu es animal q significet
hominem eē asinum tūc sic. Ista cōsequētia ē bona scita a
te esse: bōa: tu es homo: ergo tu es aial. ⁊ antecedēs ē con
cedendū ⁊ consequēs non: ergo regula falsa ꝯsequētia no
ta cū maiori: minor probatur. ꝓmo ꝑ ꝓma ꝑte patet q añs
sit cōcedendum: qz est verū nō repugnās scitū esse tale. se
cūda ꝓbatur ꝑ altera parte. s. q cōsequēs nō sit ꝓcedēduz:
qz cū significet hoiez eē asinū ꝑ casū ergo hoiez eē asinūeet
cōcedēdū ꝑ casū qđ est incōueniēs. ¶ Tertio sic argumē
to magistri. ⁊ pono q illius cōsequētie: homo currit. ergo
risibile currit sit añs tibi positū ⁊ a te admissum ꝯsequēs sit
tibi ꝯpositū ⁊ a te admissū isto posito arguit sic. Ista ꝑña ē
bōa scita a te eē bōa hō currit. ergo risibile currit: ⁊ añs pa
tz: qz scis q arguit a ꝙuertibili ad ꝙuertibile: ⁊ añs ē cōce
dendū. qz tibi positū ē ⁊ a te admissum igitur regula falsa.

Ad hec respondetur. Ad primū dicit admisso ca
su q ista ꝑña ē bona: ⁊ sicut añs ē cōcedē
dum ita ꝑñs ē ꝓcedendum nominaliter ⁊ ñ participialiter
ꝓ quo aduerte q isti terminī: concedēdum negād ū: du
pliciter possunt capi. s. nominaliter ⁊ pro digno concedi ⁊
pro digno negari. ⁊ participialiter qñ respondetur per hoc
verbū cōcedo ⁊ nego. ꝓmo modo itelliguntur i regula ⁊ nō
secundo modo. Ideo dico q cōsequens ē concedendū no
minaliter quia dignum cōcedi. negandum tamē ē partici
pialiter. qz qñcūqz ꝓponerēt respondet negādo. Uñ ad om
nem ꝓpositionē ñdendum est: cōcedo. vel nego vniformi
ter in casu ⁊ extra casuz. Et si replicas cōtra. Ista hō ē asi
nus ē cōcedenda. ⁊ hec est ipossibilis ꝑ se ergo ipossibile p
se ē cōcedendū. Dicit negando minorem: qz repugnat ma
iori ⁊ cōcesse. Hec ē via Stro. magistri. Ventisber añt alr
respondet qz nō ponit differentiaz iter ꝓcedendum ⁊ ꝓcedi
⁊ negandum ⁊ negari. Unde dicit q ꝓpō est ꝓcedenda ⁊ si
militer debet cōcedi que apud cōez moduz loq̄ndi disputā
tiuz est digna ꝓcedi ⁊ negāda q apō illos est digna negari
ita q autētice sit talis. aut ꝑm ꝑmā ipositōez ⁊c. hꝫ nouā.
Et ideo si ista ꝓpositio deus est iponatur ad significandum
hoiem eē asinū non vꝫ hec ꝑña hec ꝓpō ē impossibilis ergo
est negāda: silr si hō est asinus ꝑ ponat significare deum
esse non vꝫ hec ꝑña hec elt necessaria. ergo est ꝓcedenda.
hꝫ oz addere in vtroq añte. ⁊ est autentice talis. Et sic ad
argumentū ꝑm Ventisbez dicit q añs est ꝓcedendum ⁊
consequens negandū. hꝫ non ē ꝓtra regulam. qz in regula
regritur hec cōditio. s. q ꝯsequntia sit ꝓcedēda qualiter nō
est in ista. Tu sequere viam magistri. qz communioz est.
¶ Ad scōm patet resp̄sio. qz dicit q ꝯsequntia ē bona. ⁊
q sicut antecedēs ē ꝓcedēdū ita ꝯsequēs ē ꝓcedendū ꝑm
Stro. hꝫ hꝫ Ventisbez vtrūqz sit ꝓcedendū qñcūqz. Et ad
ꝓbationez cū arguis añs est ꝓcedendū ⁊ significat hoiem
esse assinuz. ergo hoiem esse asinuz est ꝓcedendū. negat mi
noz. qz ista ꝓpō hō est aial: non significat hoiem esse asinuz
nisi ꝓcedat ꝑ casum. Dato ergo q añs sit concedendū nō
tñ rñdeo concedo. Sed tunc querit qualiter sit respondē
dum ad istam in tali casu. Stro. dicit q nullo modo ē re
spondendum. Alij ꝓcedunt ⁊ fatentur se male ꝓcedere. Et
Gaetanus attribuit hāc viaz Strodo. hꝫ cū reuerentia. nō
bene dicit. qz aliqua ꝓpō elt. ad quam nullo modo est re
spondendū vt illa data. ergo non ꝓcedit istā ⁊c. ¶ Ad ter
tiū dicit admittēdo casum. ⁊ ꝓcedo q illi⁹ ꝑñe añs est con
cedendū ⁊ ꝑñs negandū ꝓp argumentū factū. sed nego q
ista ꝑña sit bona scita a me esse bona. qm̄ ex duob⁹ ꝓcessis
ꝙtur oppositū illi⁹: ꝙtur. n. añs est a te ꝓcedendū ⁊ ꝑñs
negandū. ergo ꝑña nō est scita a te esse bona. ¶ Sophi
sma ꝓtra regulā sic. Tu es asin⁹. ergo regula falsa. ꝑña tz.
añs probat sic. tu non differs nisi a capra. ergo tu non dif
fers ab asino. hꝫ ꝑña a simili. tu non vides nisi sor ergo tu
nō vides platonē. antecedēs ꝓbat sic. s. q tu nō differs ni
si a capra. qz si nō da oppositū. s. tu differs ab alio q̄z a ca
pra. ⁊ ꝑz q est falsa vt ꝑz ꝑ exponentes. s. tu es. ⁊ aliud q̄z
capra est. ⁊ tu non es aliō q̄z capra. quia tertia exponens
ē falsa. qz ex ista ꝙtur q tu es capra. ¶ Ad hꝫ dicit negādo
añs. ad ꝓbatōez dicit negādo añs. s. tu nō differs ab asino
Et ad ꝓbatōez negat ꝑña. ¶ Et ad ꝓbatōez cū dicis q tz
ꝑ simile. negat. vnde est magna differentia inter differre ⁊
videre. hꝫ bene ꝓcedit antecedens. s. tu non differs nisi a ca
pra. qz vez est vt ꝑz ꝑ exponentes. sed ista est falsa. tu non
differs nisi a capra. ⁊ exponit sic. tu differs a capra ⁊ a nul
lo alio q̄z a capra differs. ergo ⁊c. Hec est via magistri. vt
patet in capitulo de exceptiuis in tertia ꝓpone. ⁊ est vera
ꝓtra ātiquos dicentes oppositio modo ⁊c.

¶ Utꝝ octaua regula sit vera. Si aliqua ꝯsequntia est bōa
scita a te esse bona antecedens est scitū. ergo ⁊ consequēs.

Contra arguitur arguñto Strodi ⁊ po
nat q a scias sor. ⁊ esse vnū ō tri
b⁹ boib⁹. s. sor. plato. ⁊ cicerone. nescias tū ⁊ ō
bis q sit sor. tūc facio istā ꝑñaz. sor. ē. q̄ istē hō
ē sor. posito q tu scias me solū sor. ōmōstrare ꝑ subnū ōnis
tūc ꝫ ꝑña ē scita eē bōa. qz scis bū q. ꝑ cōdēnificat ꝑñs ꝑ

q verificaꝫ añs.ꝛ añs eſt ſcitū.vt ꝑz ꝑ caſuz.ꝛ ꝓñs non eſt ſcitū a te.qz quocūqz illoz demonſtrato tu dubitas an ille homo ſit ſoz.ꝑ caſum.ſz ſoz.eſt aliqs iſtoz.ergo demonſtrato ſorte tu dubitas an ille homo ſit ſoz. ¶ Scōo ſic argumento magiſtri.¶Hec ꝓña eſt bona ſcita a te eſſe bona.ꝫ eſt neſcitū.ergo hoc eſt neſcitū.ꝑ ly hoc vtrobiqz demonſtrando ꝓñs illius ꝓñe ꝛ añs eſt ſcitū ꝛ ꝓñs non.ergo regula falſa.ꝓña tz cū maiori.qz ſcis q arguiꝫ ab eodē ad idē. minor.ꝓbaꝫ.qz quero.aut ſcis ꝓñs aut nō.ſi non:arguiꝫ ſic tu ꝓcedis hoc eſt neſcitū.ꝛ non es obligatus ad illud ꝛ bene rñdes.ergo tu ſcis hoc eſſe neſcitū.ꝛ ſcis añs ſic ſignificare.ergo tu ſcis añs ꝛ ꝓñs non.Si vero dicis q ſcis ꝓñs ꝛ illud ꝑciſe ſignificat q hoc eſt neſcitū a te:ſe demonſtrato.ergo ſcis q hoc eſt neſcituz.ꝛ ſcis q antecedēs ꝑciſe ſic ſignificat q hoc eſt neſcitū a te.ergo ſcis añs.ergo añs eſt ſcituz a te ꝛ ꝓñs neſcitū. ¶ Tertio ſic iſta ꝓña eſt bona ſcita a te eſſe bona:tu neſcis hoc iſtoz eſſe verum:nec ſcis ꝫ iſtorum eſſe verū.demōſtrando duo ꝟdictoria tibi dubia ꝛ nō ſunt plura iſtoz.ergo tu neſcis aliqō iſtoz eſſe verū.ꝛ tamē añs eſt ſcituz ꝛ ꝓñs non.ergo ꝛc.ꝓña nota cum maiori. qz ſi non valet.ſtet ergo oppoſitū ꝓñtis cū añte vz.tu cuz ſcis aliqō iſtoz eſſe verū.ſigneꝫ.ergo illud. ꝛ ſit illud:rer ſedet. ſeqtur imediate q tu ſcis hoc iſtoz eſſe verū: demonſtrādo iſtam.rer ſedet.qō repugnat vni parti añtis.ergo ꝓña eſt bona.ꝓbaꝫ minor.ꝛ ꝓ ꝓma ꝑte pz.qz quocunqz illorū ꝟdictoriorꝫ tibi demōſtrato tu dubitas an ſit verū. ergo tu neſcis illud eſſe verū.illa ꝓña eſt bona.ꝛ añs ſcituz.ergo ꝛ ꝓñs.q añs ꝑncipalis ꝓñtie ſit neſcitum,ꝓbatur ſic. qz illud eſt falſum.ꝓbo.qm̄ ſuū ꝟdictorium eſt verū. qō arguo ſic:iſta ſunt ꝟdictoria iter ſe ꝟdicentia.ergo aliqō iſtoz eſt verū,iſta ꝓña eſt bona ſcita a te eſſe bona.ꝛ añs eſt ſcitū.ergo ꝛ ꝓñs.ſz ꝓñs eſt aliqō iſtoz eſſe verū.ergo tu ſcis aliqō iſtorum eſſe verum.licet hoc contradicat añti principalis ꝟſequentie.ergo ꝛc.

Adhec breuiter rñdeꝫ. ¶ Ad ꝑmum dicit. Stro dus admittiꝫ caſus.ſz negaꝫ ꝓña .qz ſtat plures eſſe ſoz.ſi tñ addaꝫ ad añs aliqs iſtoz ſic arguendo ſortes eſt.ergo ille iſtoz eſt ſortes. ꝟcediꝫ ꝓña ſicut añs eſt ſcitum.ita ꝛ ꝓñs eſt ſcitum. Et ad improbationem quocū qs iſtoz demonſtrato tu dubitas an iſte ſit ſoz. dicit Stro dus dubitaꝫ qd demonſtretur.ſi plato vel Licero ꝟcedo ſi ſoz.nego iſtā:quocunqz demonſtrato tu dubitas an iſte ſit ſoz.imo ſcio q iſte eſt ſoz.quocunqz illoz demonſtrato:cū ꝑly ille ꝓficeaꝫ ſolum ſoz.demonſtrari.Contra hanc rñſionem ouplr inſtaꝫ.ꝓmo qz caſus videꝫ impoſſibilis quem admittit.ſ.q neſciat qs eſt ſoz.ꝛ ſciat q iſte eſt ſoz.demonſtrato ſoz.qz ſi tu ſcis q iſte eſt ſoz.demōſtrato ſoz. ergo tu ſcis qs eſt ſoz.demonſtrato ſoz.ꝛ ita ſequunt ꝟdictoria. ſ. q tu neſcis qs ſit ſoz. ꝛ tu ſcis qs eſt ſoz. ¶ Scōo cōtra rñſionē.qz ſicut ſcit q ille homo non eſt ſoz. certificato q demōſtraꝫ plato.ita ſcit q ille homo non eſt ſortes certificato q demōſtraꝫ plato vel Licero.ꝛ ꝑ ꝓñs bz negare iſtā ille hō eſt ſoz.demonſtrato platone vel cicerone ꝛ nō dubitare. ¶ Ad primū varie ſunt rñſiones.Gaetanus dicit q cum ſtet q tu ſcias q iſte hō eſt ſortes. demonſtratione facta ad itellectum ſz neſcias q ille hō ē ſortes demōſtratio ne facta ad ſenſum.ita cū ly qs iſtoz dicat demonſtratōez ſenſualem ſtat tu ſcis q iſte homo eſt ſortes.demonſtrando ſortē ad itellectū:q̄uis tu neſcias qs illoz eſt ſortes.qz fit demōſtratio ad ſenſum. ¶ Alij dicūt q ſiue ſit demonſtratio ad ſenſum ſiue ad itellectū.qō eſt dupler.ſ. cōfuſa ꝛ diſtincta. Loquendo de ꝑma ꝟcedit q ille ſcit q ille eſt ſortes. De ſcōa vero neſcit qs eſt ſortes. ¶ Paulus pgu. lenſis aliter dicit q duplex ē demonſtratio ſiue ad ſenſum ſiue ad itellectū.ſ.abſoluta ꝛ conditionata. Exemplū primi hoc eſt ſortes. Exēplū ſcōi hoc ē ſortes demōſtrato ſorte. ¶ Ad ꝓbationē cū dicit tu ſcis q ille homo eſt ſortes. qz certificato q demonſtreꝫ ſortes. Et cū dicis poſtea neſcis qs eſt ſortes,dicit abſolute,ꝛ ſic ꝑz q neſcis abſolute an hoc ē ſortes.ſcis tñ q ille ē ſortes conditionate certificato q demōſtreꝫ ſortes. Elige q̄ tibi magis grata eſt . Ad ꝓbaz replicā dicit Gaetanus q Strodus ꝑſupponit in caſu q ſi demonſtreꝫ plato vel Licero lateat te.ꝛ iō tūc hēs dubitare an iſte ſit ſoz.ſz ſi ſoz.demōſtreꝫ tūc es certificat⁹ q demonſtratur ſoz.qz tunc habes iſtam ꝟcedere dicit q aliq tertus hēt q ſi demonſtreꝫ ſoz.vel plato vel Licero. ꝛ neſcis qs demonſtreꝫ:tunc dubito an iſte homo ſit ſortes.Si aūt ſolus ſortes demonſtreꝫ.ꝟcedo iſtam:nec tunc eſt ambiguitas aliqua. ¶Paulus pgu.dicit quocunqz illoz demonſtrato dubito an ſit Sortes.ꝛ adhuc Sorte demonſtrato:dubito an ſit ſoz.ſz nō dubito.imo ſcio q hoc eſt ſoz.ipſo demonſtrato ſiliter non dubito imo ſcio q hoc non ē ſoz.demonſtrato platone.ꝛ non valet a ſenſu diuiſo ad compoſitū quare ꝛc. ¶ Ad ſcōm ꝑncipale dicit Strodus q ꝑs nō pōt demōſtrare totū:ly hoc ergo qō ē ſubm̄ ꝓñtis non pōt demōſtrare totū ꝓñs.qz ſeqtur q eque cito intelligeretur totū.ꝛ pars qō ē inconueniens.imo ꝑs ps intelligitur q̄z totū. ¶ Alij dicunt alr ad argumētū q cō ſequens ē neſcitū.qz repugnat ipſum ſciri.ideo non ē contra regulā.qz vna de ꝟdictionibus regule ē q ꝓñs non repugnet ſciri ꝑm ¶Pau.pergu.ꝛ Gaeta . ꝛc.Et ad rōnem Stro.q pars non pōt demonſtrare totū dicit Gae hoc q intelligi pōt duplr.ſ.vt ſignū ꝛ vt ſignū ſignificatum ꝛ q ē impoſſibile q eque cito itelligaꝫ totū ꝛ pars vt ſignū: ſed bene eque cito poteſt intelligi pars vt ſignū.ꝛ totuz vt ſignificatum. ¶Pau.pgu.dicit q notitia confuſa eque cito intelligitur totum ſicut pars:ſed noticia diſtincta non ē verū.imo pars prius ſemp itelligitur. ¶Magiſter vero aliter rñdet ꝛ dubitat an ꝓñs ꝑciſe ſignificet an nō. ¶ Si ſic nō admittiꝫ caſus.qz ē iſolubile.Si nō vz ꝓña nec arguiꝫ a ꝟuertibili ad ꝟuertibile.qz añs ſignificat cathegorice . ꝛ ꝓñs hypothetice. ¶ Ad tertiū negaꝫ maiorē.ſ.q illa ꝓña ſit bona.ꝛ ꝟcedo oppoſitū ꝓñtis ſtare cū añte illā:vz. tu ſcis aliqō iſtoz eē verū. Et cū dicis ſigneꝫ illud.dico q nō oz ſignare.qz ly aliqō illoz ſtat ꝑfuſe tñ rōne illi⁹ vbi ſcio. ſicut ꝟcediꝫ q nullū denariū ꝑmitto:tū ꝑmitto denarium.ꝛ er hoc nullus oz ſignari denari⁹ ꝑp ꝑfuſionē habitā a verbo ꝑfuſionis.quare ꝛc. ¶ Sophiſma ꝓtra regulā ſic.tu es aſin⁹.ergo regula falſa.ꝓña tenz.añs ꝓbaꝫ ſic.Et pono q illa ſit poſita ꝛ a te admiſſa.tu es aſinus.¶ Tunc propoꝫ iſta.tu es aſin⁹.Si negeꝫ ꝓtra.tu negas tibi poſitum: ꝛ a te admiſſum.ergo male rñdes.ſi concedis iſtā.tunc arguiꝫ ſic. ꝑpter poſſibile poſitum nō eſt impoſſibile concedendum.ſed tu ꝟcedis iſtaz tu es aſinus.ergo poſſibile eſt te eſſe aſinum.tūc vltra poſſibile eſt te eſſe aſinū.ꝛ non eſt poſſibile te eſſe aliud q̄z modo es.igitur tu es aſinus. ꝓña nota cum añte. ¶ Ad hec rñdet magiſter negando antecedens. ¶ Ad probationem admittiꝫ poſitū.ꝛ cū ꝑponitur illa tu es aſinus negaꝫ. ¶ Ad argumentū ꝟcedo q hō eſt aſinus ē a te ꝟcedendū ꝛ nego q hō ē aſinus ſit impoſſibile per ſe tanq̄z repugnās vni ꝟceſſo:ſeqtur.n.homo ē aſinus ē a te ꝟcedendū.ergo hō ē aſinus non eſt impoſſibile ꝑ ſe. Et ſi arguiꝫ ſic.homo ē aſinus eſt a te ꝟcedendum ꝛ tu negas.ergo male rñdes negaꝫ ꝓña.ſz oportet addere in añte.ꝛ tu non es obligatus. ¶ Ventiſber aūt aliter reſpōdet negando iſtā:hō ē aſinus cū ꝑponiꝫ . Et qñ arguitur contra. Iſta eſt tibi poſita ꝛ a te admiſſa.ergo tu negas poſitū ꝛ a te admiſſuz:negaꝫ ꝓñs.ſ.q ſit mihi poſita ꝛ a me admiſſa.ſed bene hoc totū.tu es aſinus eſt tibi poſitum ꝛ non hoc ſolum tu es aſinus.ꝛ ſic argumētū nō ꝓcedit:elige qō placet. ¶ Et ſic ē finis queſtionū ꝓtra ꝓñas:quarū numerus eſt duodecim. Et ſi quis quereret.quare non feciſti queſtiones ſupra oēs.Diciꝫ q plurior fuiſſem q̄z auditores cuperēt.iō ſufficit feciſſe queſtiones ſupra regulaſ gñales in qbuſ vis magis abundare argumentis recurrat ad limitatiōes regulaꝝ in qbus ſoluunt argumēta que peccāt ad defectū alicuius limitationis.

¶ Ctꝝ ꝑō ꝑticularis idefinita ꝛ ſingularis ō nō ſubō ꝓ

noie ōmōstratio sit ꝑbāda resolubilr ꝑ duo ōmōstratia ꝛc.

Contra hoc arguit sic. Ois resolutio est in aliqd ꝓus ꝫ nō ꝓr est ꝓpō de ꝓnoie demōstratiuo q̄z sit ꝓpō de termino cōi ergo idefinita non resoluit ꝑ demonstratiuaz: ꝓña nota cū maiori: minor ꝑbaf sic. qz sic se habēt ꝓpōnes adinuicē sicut termi ipsaz: ꝫ ꝓnomen demōstratiuū nō est ꝓius q̄z terminus cōis. qz si eēt ꝓus cū stet ꝓius esse sine suo posteriori absq; ꝺictiōe staret hoc eē demonstrando hoiem. ꝛ nō eē hoiez: qō implicat ꝺictionē. ¶ Cōfirmatur. qz ꝓus est illud a quo non ꝓuertit subsistendi ꝓña per ꝑm in post predicamētis. sed vꝫ si hoc est hō est demonstrato hoie. ꝛ non eꝫ. ergo ꝓius est hō q̄z hoc hō. ¶ Secundo sic. Ois resolutio est in notius sed alicuius ꝓpōis inde inite termini non habēt aliqd noti⁹ ergo illa non pōt resolui. ꝓña nota cū maiori. minor ꝑbaf. qz hui⁹ idefinite ens ē vel nō est. termi nō hñt aliqd noti⁹. qz ly ens est cōissimū: ꝛ notissimū cū sit ꝑmū obiectū itellect⁹. vt dicit Auicēna i metaphysica sua. ¶ Cōfirmaf. qz dato oppositō. ſ. q aligs termin⁹ esset notior isto termino ens: ſequitur q aliqua ꝓpō esset notior ꝑmo principio que dicit dignitas: ꝓñs est falsū: qz dignitatē necesse est quēlibz docendū habere. ꝛ vt dicit cōmentator sunt sicut locus ianue quē nullus ignorat. ꝫ ꝓña. qz sicut termini ꝓpōnum se habent adiuicē. ita ꝛ ꝓpōnes. ¶ Tertio sic. Ista ꝓña non valet hoc est pater ꝛ hoc est filius. ergo pater est filius. Silr non valet dicendo hoc est vbiqz ꝛ hoc est hō. ergo hō est vbiqz. qz in oib⁹ istis añs est vez demonstrādo ꝑ ly hoc ꝛ ꝑm q est de⁹ ꝛ ꝓsequens est falsum. ergo non quelibet indefinita ē ꝓbanda resolubiliter. tenz ꝓña. qz a resoluentib⁹ ad resolutam valet ꝓña ꝛc.

¶ Ꝓro rñsione ad hec argumēta aduerte q ꝓpōnem esse imediatā in ꝓposito nostro ꝓtingit dupliꝛ. ſ. aut quo ad sensum. qz non ꝫ iferius aut notius quo ad sensuz ꝑ qō possit ꝑbari. vt hoc est. Uel quo ad itellectū. qz non ꝫ ꝓius quo ad cōitatem ex quo ꝑbari possit. vt ista. aliqd est. Et sic ꝓcedo q quelibet ꝓpō poterit ꝑbari suo modo aut ꝑ ꝓius quo ad sensum vel quo ad intellectū. quelibet. n. singularis ꝑbari poterit a priori quo ad intellectū ꝛ sic illa hoc est vel nō est poterit ꝑbari sic omne ens ē vel non est. hoc ē ens hoc est vel non est. Quelibet etiā indefinita ꝑbari poterit ꝑ ꝓius quo ad sensum. vt ista ens est vel non est. ꝑbatur sic: hoc est vel non est. ꝛ hoc est ens. ergo ens est vel nō est. In ꝓposito loqmur de ꝓpōne imediata quo ad sensum: qualis est singularis de ubiecto de ꝓnoie demonstratiuo. Et ꝑ hoc ꝑz solutio ad argumenta. ¶ Ad ꝑmū ꝓcedo maiorē. ſ. q ois resolutio ē in ꝓus vel quo ad sensum vel quo ad intellectū. ꝛ nego minorē. Et ad ꝑbationē cū dicit ꝓius stat esse sine posteriori. Dicit q vez est de priori ꝑm intellectum ꝛ non ꝑm sensuz. Ad ꝛm ꝓcedo maiorē. ſ. q omnis resolutio est in notius: vel quo ad sensum: vel quo ad intellectū. ꝛ nego minorem. ꝛ ad ꝑbationem cū dicitur ꝓius stat esse sine posteriori dicitur q vez est de priori ꝑm intellectum ꝛ non ꝑm sensum. ¶ Ad ꝛmationē ꝓcedo ꝓñaz. ſ. q aliqua ꝓpō est notior primo principio ꝑm sensum. non autem ꝑm intellectum. ¶ Ad tertiū dicit cōiter q nulla hax ꝓñax valet. sed solū identice ſequitur vt in prima q pater est ille q est filius. in secunda q hō est iste q est vbiqz. ꝛ hoc est vez. qz hō ē deus q est vbiqz. sed ad ꝓcludendū in ꝑdicatione formali oꝫ sic arguere: hoc est vbiqz ꝛ hoc vt ens vbiqz est hō. ergo hō ē vbiqz ꝫ minor est falsa. qz vt est vbiqz est deus ꝛ non hō. ¶ Ꝓro quo aduerte q hec ꝑbatio que resolutio dicit ē ipse syllogismus resolutorius. ꝛ ī quot conditiones regrūtur ad syllogismū resolutoriū tot regrunt ad ipsam. Ad syllogismū aūt resolutoriū ſex conditiones ꝑncipaliter regrunt. ¶ Prima q mediū sit hoc aliqd tā iplicite q̄z erplicite. i. sit terminus demonstratiu⁹ ꝑ vno solo supponibil'. ideo due instantie facte non valent. qz ly deus qō demonstratur ꝑ ly hoc in illis ꝓpōnib⁹ est equale qd implicite cuz verificet de tribus ꝑsonis. ¶ Secūda q sit nullo mō connotatiuū. iō nō sequit hoc erit ſor. ꝛ hoc ē vel erit ꝑs ſor. ergo ꝑs ſor. erit ſor. dato q ꝑ ly hoc demonstret a ꝛ a sit residuū ꝑter digitū ſor. q digit⁹ hic ad horā abscidat. Et rō ē qz mediū non solū oꝫ eē hic aliqd tā erplicite q̄z iplicite. ꝫ etiā nullo mō ꝓnotatiuū termini nec iplicite nec erplicite qualiter est hic nā ly hoc est termin⁹ ꝓnotatiuus iplicite cū non demonstret simplr mere substātiale. puta ſor. ꝫ cō notādo hāc materiā cū hac q̄ztate ꝑter digitū. ideo non valet. ¶ Tertia ꝓ eodē ꝑcise supponēs in vtraqz resoluente ꝑm purā differentiā tpalē vbi: aut ꝑm vtraqz differentiā in ampliatione termini ampliati. ꝛ distributi. aut ꝑz differentiā termi ampliati solū. ꝛ non distributi. Dicitur ꝓmo ꝑm purā differentiā tpalem vbi. ꝛ hoc dupliꝛ. ſ. aut qñ termin⁹ supponit respectu verbi de ꝑsenti non ſequente participio ampliatiue tēto nec termino vbali: aut suppōit respectu verbi ampliatiui restricti ad vnā solā differentiā sue ampliationis. vt ſor. q ē resoluit sic. hoc ē ꝛ hoc ē ſor. q ē. ergo ſor. q ē ē. Dicit ſcdo aut ꝑm vtraqz differentiā ampliationis termi ampliati ꝛ distributi. ꝛ hoc dupliꝛ. ſ. aut disiunctiue aut copulatiue. disiūctiue supponit cū terminus resolubilis habēs vim distribuendi p̄cedit suppositiones respectu verbi ampliatiui ꝛ sic significat alietatem ꝑ vtraqz ꝑte distribute ampliationis. vbi gratia. aliō a vero ē vez oꝫ sic resolui. hoc erit vez ꝛ hoc est aliud ab eo qō est vel erit vez vel ē aliud ab eo qō est vel erit vez. ergo aliud a vero erit vez ꝫ premisse implicāt sicut ꝓclusio. Similiter resoluit ista aliud a currente pōt currere. ꝛ hoc est aliud ab eo qō est vel pōt esse currens. vl pōt esse aliud ab eo qō est pōt esse currens. ergo aliō a currente pōt currere. ꝫ premisse implicant sicut ꝓclusio. qz si aliud a currente pōtest currere. tūc aliqd pōt esse aliud a se cū ipsum sit vl pōsit esse currens. ꝫ ꝓña a supiori distributo ad iuū inferius cū debito medio. Copulatiue vero supponit qñ terminus resolubilis ifinitatus p̄cedit supponens respectu termini ampliatui. verbi gratia. nō ſor. erit ſor. hoc erit ſor. ꝛ hoc est aliqd qō nec est ſortes nec erit ſortes. vl est aliqd quod nec ē ſor. nec erit ſor. ergo non ſortes erit ſortes ꝓmisse implicāt sicut ꝛ ꝓclō. Silr resoluit ista non icipiens cē est in cipiens esse. sic dicendo hoc ē icipiens esse. ꝛ hoc est aliqd qō nec est nec icipit esse icipiens esse. ergo non icipiens cē est icipiens esse ꝫ ꝓmisse expresse implicant ꝺictionē. Dicitur tertio aut ꝑm vtraqz differentiā ampliatiōis termini ampliati solū ꝛ non distributi. qz tunc disiūctim suppōnit terminus ꝛ non oꝫ replicare in qualibet ꝑte ampliationem. ꝫ sufficit ꝓsueto modo resoluere. ꝛ hoc qz non ꝑcedit termin⁹ distribut⁹ vt sedens pōt currere soluit sic. hoc pōt currere. ꝛ hoc est. vel pōt esse sedens. ergo sedens pōt currere. ¶ Quarto q sit ex tribus terminis ꝛ non ex pluribus. ideo non ſegtur hoc ē icorruptibilis. ꝛ hoc est ſortes ergo ſortes ē incorruptibilis demonstrando numez cōpositū ex materia prima. ꝛ anima ſortis ꝛ dato q totū sit ſuꝑtes ꝫ ſegtur qz ſortes est ille numerus icorruptibilis. qm to q minor semp sit in recto. ideo non ſegtur in hoc instāti est deus: in hoc instanti es tu ergo tu es deus. qz minor oꝫ esse talis. tu es hoc instans. Sexto q ꝓclusio fiat cōformis maiori. ideo non ſegtur in hoc instanti est de⁹ hoc instans ē instās. ergo hoc instans ē de⁹. ꝫ soluz ſegtur q in hoc instanti ē de⁹. His ergo ſex ꝺitionib⁹ ſeruatis optima erit resolutio aliter non. ergo ꝛc.

¶ Utruz ꝓpō vlis affirmatiua sit ꝑbāda exponibilr ꝑ ꝓpria cētē. ꝛ vlem negatiuā sibi correspondentem.

Contra ois ꝑbatio ē ꝑ notiora. ꝫ vniuersal negatiua correspondēs vli affirmatiue non ē notior vli affirmatiua. ꝑ vlis affirmatiua nō ꝑbaf ꝑ negatiuā. ꝓña nota cū maiori. minor ꝑbaf. quia ois habitus ē notior ꝓuatione. ꝫ affirmatio ē sicut habitus. negatio vero sicut ꝓuatio. ergo affirmatio ē notior negatione. ¶ Confirmaf qz ex al-

firmatiua ſeqtur negatiua ꝛ non ecõuerſo. ergo ꝓpõ affirmatiua eſt notior negatia. ꝟña tz cũ añte. ¶ Scõo ſic iſti⁹ vlis ois hõ currit ſcõa exponẽs q̃ eſt illa. ꝛ nihil eſt hõ qn illud currat eſt affirmatiua. qz ꝙuertit cũ ſua vli exponenda v: ꝓbabo. ergo ℨ magiſtrũ ꝟña tz: aſſumptũ ꝓbaꝯ. ſ. q ꝙuertaꝯ cũ vli affirmatiua. qz illa nihil eſt hõ qn illud currat equalet iſti: nihil eſt hõ qõ nõ currat. ſz illa equalet iſti ois hõ currit ꝓ regulas eqpollentiaꝝ. ſ. negatio poſtpoſita facit eqpollere ſuo ℨrio. Iſta. n. ſunt ℨria: ois hõ currit. ꝛ nihil qõ eſt hõ currit ergo negatiõe poſtpoſita equalet dicẽdo: nihil qõ eſt hõ nõ currit. ¶ Cõfirmaꝯ qz iſtius vlis affirmatiua ois hõ eſt. Scõa exponens q̃ eſt iſta ꝛ nihil ẽ hõ qn illud ſit eſt affirmatiua. ergo ꝛc. ꝟña tz: añs probaꝯ. qz illa ꝙuertiꝯ cũ vna affirmatiua. ergo eſt affirmatiua. cõ ſeqntia tz. qz ſi negatiua ꝙuerteret cum affirmatiua. tũc ex negatiua ſeqretur formaliꝫ affirmatiua qõ eſt ℨ mentẽ oium logicoꝝ. qz ſemp ex vno ꝙuertibili ſeqtur aliud forma liter ꝛ de forma. q añt ꝙuertaꝯ cũ vna affirmatiua. ꝓbo ſic illa ꝙuertiꝯ cũ hac. Idẽ hõ eſt vel nõ eſt. ergo ꝛc. aſſumptũ ꝓbo. qz qõ eſt ℨdictoriũ illi⁹ diſiũctiue eſt ꝛ alteri⁹. ergo ꝙuertunt ꝓbaꝯ. qz talis diſiũctiua ℨdicit huic copulatiue. Idẽ hõ non ẽ ꝛ idẽ hõ eſt. ergo ℨdicit huic aliqs hõ ẽ hõ q nõ eſt. ꝛz ꝟña. qz vltima reſoluit in illã ꝓxem rõne relatiui. vnde ſicut illa hõ currit ℨdicit huic nihil qõ eſt hõ currit. ita ꝛ hec in quã reſoluit. ſ. hõ eſt currens ℨdicit eidez. ¶ Ad ꝓpoſitũ. ergo cũ illa diſiunctiua affirmatiua ℨdicat huic aliqs hõ eſt hõ q non eſt. ꝛ eidẽ ℨdicat iſta nihil eſt hõ qn illud ſit. ergo ꝛc. ¶ Tertio ſic. non ſeqtur aliqs hõ eſt tãtus q̃ztus ipſe eſt. ꝛ nullus eſt hõ qn ille ſit tãtus q̃ztus ipſe eſt. ergo qlibet homo eſt tãtus q̃ztus ipſe eſt. ergo vlis affirmatiua nõ exponit. vt dicit magiſter. ꝟña tz añs probaꝯ. qz añs eſt vez vt ꝑz. ꝛ ꝟñs eſt falſum. probaꝯ qz ſeqtur. qlibet homo eſt tãtus q̃ztus ipſe eſt. ergo qlibet hõ ẽ equalis ſibi ipſi. ꝟñs eſt falſũ: qz equalitas eſt relatio ꝓprie dicta q̃ non repit niſi iter extrema inuicẽ diſticta. ergo ꝛc. ¶ Ꝓro rñſione aduerte q expoſitio eſt certa declaratio vni⁹ ꝓpõnis min⁹ note ꝙ ꝓpõnes magis notas. Expoſitio n. dicit. quaſi extra poſitio. qõ intus latet. ſicut ignotũ extra poſitũ vt fiat notũ. ꝛ ideo exponẽtes notiores ſunt ipſa exponibili. ¶ Hui⁹ rõ eſt qz qñcũq; ſunt aliqua duo que idẽ ꝑciſe ſignificãt quoꝝ vnũ explicite dicit. ꝛ aliud implicite noti⁹ eſt qõ explicite dicit. ſz vlis affirmatiua ꝛ exponentes idẽ ſignificãt. ꝛ exponentes explicite. vlis implicite. ergo exponentes notiores ſunt non tñ ſeqtur. ergo quelibet eſt notior exꝑoſita. ſicut non ſeqtur. iſti trahũt nauim. ergo qlibet iſtoꝝ trahit nauim poſito q nullus ꝙ ſe ſufficiat trahere. qz teneꝯ collectie. ℨcedo ergo collectiue iſtã ambe exponentes notiores ſunt exꝑoſita non añt diſiue. Et ꝙ hoc ꝑz ad argumenta. ¶ Ad ꝑmũ ꝛ ad ℨfirmationẽ ꝑz. qz dato q vlis affirmatiua ſit notior negatiua correſpõdẽte. nõ tñ notior eſt illis duab⁹ ſimul ſumptis. Aliq tñ dicũt q ꝛz vlis affirmatiua ſit notior negatiua ſimplici de eiſdẽ terminis. vt illa. qlibet hõ currit eſt notior illa nullus hõ currit: de negatiua tñ correſpõdenti vli affirmatiue negãt eſſe minus notã vli affirmatiua. qcqd ſit ꝑma reſpõſio tutior eſt. ¶ Ad ſcõm negaꝯ añs. Ad probationẽ ℨcedo primas duas equalere. ꝛ nego alias duas equalere. negatur. n. q ille due equaleãt: nihil eſt hõ qõ nõ currat. ꝛ nihil qõ eſt hõ non currit. qz ꝑma eſt negatiua cui⁹ ꝟbũ ꝓncipale eſt ly ẽ ꝛ ſcõa eſt affirmatiua cui⁹ verbuz ꝓncipale eſt ly currit. Ad ℨfirmationem dicũt qdã negãdo añs. ꝛ ad ꝓbatõez negaꝯ ꝟña. non. n. incõuenit q ex negatiua non ponente aliqd i eſſe ſequaꝯ affirmatiua q̃ non ponit aliqd i eſſe. neqz hoc logici negarent. ſcitũ. n. eſt hãc ꝟñaz tenere de forma. ſ. nõ tu es. ꝛ tu non es. g̃ tu non es vel tu es. qz ex oppoſito cõſeqntis de forma iferꝯ oppoſitũ añtis: neqz iconuenit cum ꝟñs nihil ponat in eſſe. Siliter ſeqtur de forma: nihil ẽ ergo ita eſt q nihil eſt ꝑm cõiter logicãtes. Siliter non ſeqtur nullus hõ ꝓter ſortem currit. ergo tñ ſor. currit. Non poſſibile eſt deũ non eſſe. ergo neceſſe eſt deũ eſſe. In argumento ergo facto ℨceditur q illa negatiua ꝙuertitur cũ affirmatiua. ꝛ tñ ſi vna eſt affirmatiua ponens in eſſe. ꝛ alia. ꝛ ſi vna eſt negatiua nõ ponens in eſſe. ꝛ alia. vnde dicũt q ꝓpõ põt dici affirmatiua dupliciter. aut qz verbũ ꝓncipale affirmatur. vt hõ currit. ita ẽ q nihil eſt. aut. qz aliqd ponit in eſſe. vt ꝑma. Negatia ſiliter dicitur dupliciter. ſ. aut q ꝓncipale ꝟbũ negatur. aut qz non ponit in eẽ. vtraq; ergo illaꝝ ꝓpõnum quas ℨcedũt ꝙuerti in argumẽto eſt negatiua ſcõo mõ ꝛ non ꝓio mõ. ꝛ nulla eſt affirmatiua ſecũdo mõ ſz bene vno mõ. Ego clari⁹ formabo argumẽtũ vt clarius appareat rñſio. ꝛ arguitur ſic. illa nihil eſt hõ qn illõ ſit. ℨdicit huic. aliqd eſt hõ qõ non eſt. ꝛ iſta reſoluitur in hãc. aliqd eſt hõ ꝛ illõ nõ eſt. ergo adhuc ꝑma ℨdicit hanc tertie. ſz ẽt tertie ℨdicit hec: aliquid non eſt hõ. vel illud eſt qz ꝓtradictoriũ copulatiue aſſignatur ꝙ diſiunctiua facta de ꝓtib⁹ oppoſitis. ſz q̃cunq; ℨdicit vni tertio ꝙuertuntur iter ſe. ergo ꝑma ꝛ quarta ꝙuertuntur ſz quarta eſt affirmatiua. ergo ꝑma rñſio adducta negat vltimã ꝓſeqntiã ꝛ bene. qz illa ꝙuertũtur nihil eſt. ꝛ ita eſt q nihil eſt. ꝛ tamen ꝑma ẽ negatiua. ꝛ ſcõa affirmatiua. Si ãt ambe eẽnt mere cathegorice bene ſeqretur q ſi vna eſt affirmatiua. ꝛ alia. ¶ Ad tertiũ negatur añs. Et ad ꝓbationem nego q ꝟñs ſit falſũ. ¶ Ad ꝓbationẽ nego iſtã ꝟñaz: glibet hõ eſt tãtus q̃ztus ipſe eſt. ergo glibet hõ eſt ẽqualis ſibiꝫ ipſi. Ad hoc. n. q añs. ſit vez: ſufficit q glibet hõ hẽat tãtã q̃ztitatem q̃ztã ipſe hz ſz ad hoc q ꝟñs ſit vez regriꝫ hoc: ꝛ cum hoc q diſtinguaꝯ a ſe. ſz ſicut nihil eſt pater ſui ipſius: ita nihil eſt ſile vel equale ſibi ipſi.

¶ Vtz talis ꝓbatio ꝓpõnis officiabilis ſit conueniens.

Contra Non vz hec ꝓpõ. eſt ſcita a te. a ꝙ poſitio eſt vera que adequate ſignificat a ꝓpõnez eſſe verã. ergo tu ſcis a ꝓpõnẽ eſſe verã. ergo ꝓbatio falſa. ꝟña tz. añs probaꝯ. qz caſu poſſibili poſito añs eſt vez ꝛ ꝟñs non. ꝛ volo q a ꝓpõ ſit altera iſtaꝝ: rex ſedet: vel nullus rex ſedet. ꝛ neſcias que illaꝝ ſit. q̃cunq; tamen ſit vera. ꝛ ſcias hoc. iſto poſito añs eſt verum in caſu. q ꝟñs ſit falſuz. ꝓbaꝯ. qz vtraq; iſtaꝝ eſt tibi dubia. a eſt altera iſtaꝝ. ergo a eſt tibi dubia. ergo tu non ſcis a ꝓpoſitionem eſſe veram. ¶ Confirmatur qz non ſeqtur iſta eſt ſcita a te aliqua iſtaꝝ eſt vera: que adequate ſignificat q aliqua iſtarum eſt vera. ergo tu ſcis aliquã iſtaꝝ eſſe veraz. ergo ꝛc. ꝛz ꝟña. ꝛ antecedens ꝓbatur. qz poſito caſu poſſibili añs eſt verũ ꝛ conſeqns falſum ꝛ ponaꝯ q ꝙ ly iſtaruz demonſtrenꝯ iſta duo contradictoria. ſ. rex ſedet: vel nullus rex ſedet. tunc añs eſt verum. qz tu ſcis q illa ſunt ꝓtradictoria. ergo tu ſcis q alterũ eſt verum. ergo illa eſt ſcita a te: altera iſtarũ eſt vera. q añt conſeqns ſit falſum ꝓbatur. qz tu neſcis hoc iſtoꝝ eſſe verum. nec ſcis hoc iſtorum eſſe verũ demonſtrando. rex ſedet. vel nullus rex ſedet. ꝛ non ſunt plura iſtoꝝ. ergo tu neſcis aliquã iſtarũ eẽ verã. ¶ Scõo ſic: nõ ſeqꝯ. b eſt tibi dubia. b eſt verũ. que adequate ſignificat b eſſe vez. ergo b eſſe vez eſt tibi dubiũ. ergo ꝛc. ꝑz ꝓſeqntia. ꝛ añs probaꝯ. qz caſu poſſibili poſito añs eſt vez ꝛ conſequens falſum. qz volo q b ſit vna illarum deus eſt. vel hõ eſt aſinus. ꝛ neſcias que illarũ ſit: ſcias tamẽ illam eſſe verã. deus eſt. ꝛ aliam falſã. tunc añs eſt verũ. qz tu dubitas qualitercũq; ſignificat. q antecedẽs ſit verũ probaꝯ ſic. qz nec hoc b eſſe verum eſt tibi dubiũ: demõſtrata illa. hõ eſt aſinꝰ. nec hoc b eẽ verum eſt tibi dubiũ: demonſtrata illa: deus eſt ꝛ non eſt aliqõ b niſi altera iſtarũ. ergo nullũ b eẽ verũ eſt tibi dubium. patet conſequentia. ꝛ antecedẽs probaꝯ. tunc ſic: illa eſt vera: nullum b eſſe verũ eſt tibi dubium. quã contradicit illi. b eſſe verum eſt tibi dubium. ergo illa eſt falſa. ¶ Tertio ſic non ſequitur iſta eſt tibi dubia. tu ſcis regẽ ſedere. que adequate ſignificat te ſcire regem ſedere. ergo tu dubitas te ſcire regẽ ſedere. ergo ꝛc. tenet ꝓſequentia. antecedens probatur ſic qualitercunq; illa ꝓncipaliter ſignificat tu dubi-

tas eē. ergo ista ē tibi dubia. tenet ꝟsequntia. qz ℔ ē vn⁹ modus probādi ꝓpōnem esse tibi dubiā. vt pz ab Ockentisbero in de scire ⁊ dubitare. quot ꝟsequs sit falsū notū est qz impossibile est aliquē dubitare se scire. vt dicit Ockentis. Et si non credis auctoritati Ockentis. pbaf sic. qz dato opposito sequūf duo ℨdictoria esse simul vā. ſ. tu scis te nō scire sic esse. ⁊ tu nō scis te non scire sic esse. ꝓma ps ℨdictōis pbaf qz segtur: tu dubitas te scire ⁊c. ergo tu cōsideras te scire ⁊ nō ꝓcipis te scire ꝟña nota. Tūc vltra tu ꝟsideras te scire ⁊ nō ꝓcipis te scire sic esse. ergo tu nō scis sic esse vel sic. Ista ꝟña est bona qz er opposito ꝛcl̄onis cū maiori iferf oppositū mioris sic: tu scis sic eē vel sic. ⁊ ꝟsideras te scire: ergo tu ꝓcipis te scire. qz cū eisdē euidentijs cū qb⁹ tu scis ꝓcipis te scire tūc illa ꝟña est bona ⁊ scita ⁊ añs ē scitū ergo ꝟñs ē scitū qđ significat te scire non sic esse. ergo tu scis te nō scire sic esse. ¶ Scđa ps ℨdictionis pbaf. qz segtur tu dubitas te scire sic esse. ergo tu dubitas te nescire sic esse tz ꝟña. qz si vnū ℨdictoriū est dubium etiā aliud. Tūc si dubitas te nescire sic eē. ergo tu nescis te nescire sic esse. tz consequētia ab inferiori ad suum supius ⁊c.

Ad hec rñdef. Ad ꝓmū dicif qđ q̄uis sciā a ꝓpōnē esse verā. tñ a ꝓpōnē nescio eē verā. qz neutrā illaz scio esse verā. a est altera illaz. ergo a nescio esse verā. ⁊ sic ꝛcedo qđ scio aliquā ꝓpōnē esse verā quā nescio eē verā. segtur. n. scio aliquā illaz eē verā. ⁊ vtrāqz illaz dubito eē verā. ergo scio aliquā ꝓpōnē esse verā quam nescio eē verā. Formalr rñdendo negaf ista ꝟña. ista est tibi dubia. ergo tu nescis istā esse verā. sed bene segtur. ergo istā nescis esse verā. ¶ Ad ꝟfirmatiōez negaf añs. ¶ Ad ꝓbationem nego ꝟñs esse falsum. ⁊ ad ꝓbatiōez tu nescis hoc istoz esse vez: nec scis hoc istoz esse vez. ⁊ nō sunt plura istoz. ergo tu nescis aliquā istaz eē veraz negaf ꝟña. qz oppositū ꝟsequentis stat cū añte. ſ. qđ tu scis aliquā istarū esse verā. ⁊ tñ tu nescis hoc istoz eē vez nec scis hoc istorū esse vez. er quo ꝛcedo vlteri⁹ tu nescis aliqđ tibi dubiū eē vez ⁊ qđ tu scis aliqđ istoz esse vez. ⁊ quodlibet istoz eē tibi dubiū ergo tu scis. aliqđ tibi dubiū esse vez. ¶ Ad sēcūdū negaf antecedens. ⁊ ad ꝓbationē nego consequens esse falsum. ⁊ ad probationem concedo consequentiam ⁊ ꝟña ſ. nullū b esse vez est tibi dubiū. imo stant simul sic illa: aliquē hoiez currere est possibile: nullū hoiem currere ē possibile. qz sūt de sensu cōpōsito. neqz aliqua illaz ē silis. ¶ Ad tertiū sunt opiones. Magister ⁊ ℙetrus mantuanus volūt ℨ Ockentis dez: qđ possibile est aliquē dubitare se scire. ⁊ ꝓm eos rñdef negādo añs. ſ. qđ nō sequaf ⁊ ad ꝓbationem negaf qđ ꝟñs fit falsum. ⁊ ad rōnē Ockentisberi cum tu ꝓbas duo ℨdictoria esse fil'va negāt sēcam ꝟñam illaz vz tu ꝟsideras te scire ⁊ nō ꝓcipis te scire sic esse. ergo tu nō scis sic esse. vel sic ⁊ ad ꝓbationē negāt qđ ex ꝛcl̄osione cuz maiori iferaf oppositū mioris. qz non eisdē euidentijs cuz qb⁹ scio ꝓcipio me scire. tz regrif vlteri⁹ me scire illas esse sufficientes. ꝟz aūt Ockentisdez rñdef negādo añs. ſ. qđ non sequaf. Et ad ꝓbationē negaf qđ añs non fit vez ꝓ prima ꝑte. Ad ꝓbationez negāt antecedēs. ſ. qualitercūqz ista tu scis regē sedere: ꝓncipalr significat. tu dubitas eē imo scito me nescire regē sedere ⁊ nescio me scire regem sedere. cuius. n. dubitē regem sedere. imo scio me nescire regem sedere. nā si hērem euidentiasqb⁹ rer sedet aut si nescio esse sufficientes nescio regem sedere. ⁊ scio me nescire regem sedere. Hoc vide ample in de scire ⁊ dubitare.

¶ Utrum ꝓpō descriptibilis sit probāda descriptibiliter.

Contra Sit a b ⁊ c. tres ꝓpones. a sit ista de⁹ est. b hō est aial ⁊ c. rex sedet ⁊ nescias tu q̄ illaz sit a: nec b. nec c. scias tū qđ due illaz sunt scite a te ⁊ alia dubia. qz tu scis qđ de⁹ est ⁊ hō est aial: sunt scite a te. ⁊ alia rex sedet est tibi dubia. tūc argūf sic. Non segtur tu scis adequate significatum alicui⁹ istaz qđ scis adequate significari ꝑ aliquā istaz. ergo tu scis aliquā istaz. ergo probatio falsa. cōsequntia tz antecedēs probaf. qz añs est vez vt pz ex casu: ⁊ ꝟsequens falsū. qđ probaf. qz q̄libet istaz est tibi dubia. ergo tu nescis aliquā istaz. tz cōsequentia. ⁊ añs ꝓbatur. qz quecūqz illaz demonstref illa est tibi dubia. Cōfirmatur. qz tu nescis a. nec b. nec c. ⁊ tu scis qđ ille sunt oēs istaz. ergo tu nescis aliquā istaz. ꝟsequentia tz cū minori maioꝛ ꝓbaf. qz da oppositū qđ tu scias a. ergo tu scis adequatū significatū ipsi⁹ a qđ scis adequate significari ꝑ ipsū a. qđ est ℨ casum. prima ꝟña tz a singularib⁹ sufficienter enumeratis. ¶ Scđo sic: nō segtur tu scis adequatū significatū a ꝓpōnis qđ scis adequate significari ꝑ a ꝓpōnem. ergo tu scis a ꝓpōnē. ergo ⁊c. ꝟña tz. antecedens pbaf. qz añs ē verum ⁊ ꝟñs falsū casu possibili posito. qz ponaf qđ a ꝓpō sit illa: hoc est ſoꝛ. ⁊ scias tu qđ hoc est sortes vel plato nescias tñ an sit sortes nec scias an sit plato. tūc pz qđ cōsequēs sit falsum. ſ. tu scis a ꝓpōnem. qz tu dubitas a ꝓpōnem. ergo tu nescis a ꝓpōnē. Cđ antecedēs sit vez probaf sic. tu scis a ꝓpōnem precise significare qđ hoc est ſoꝛ. vel plato. ⁊ ita scis esse. ergo tu scis adequatū significatū a ꝓpōnis quod scis adequate significari ꝑ a. tz ꝟsequentia cū minori. maioꝛ pbaf. tu scis a ꝓpōne significare ꝑcise qđ ℔ ē soꝛ. vl plato. tertio. tz ꝟsequentia a ꝑte disiūncti ad totū disiūctū. ¶ Tertio sic. nō segtur tu dubitas adequatū significatū b ꝓpōnis qđ scis adequate significari ꝑ b ꝓpōnē. ergo tu dubitas b ꝓpōnem. ergo ⁊c. tz ꝟsequentia. ⁊ antecedēs probaf. qz antecedens est vez ⁊ ꝟsequens falsū casu possibili posito. ⁊ ponoqđ a sit illa ꝓpō. hoc est hoc. b vero sit ista: hoc est soꝛ. ⁊ scias tu qđ hoc est hoc: demonstrato soꝛ. ⁊ nescias qđ hoc est soꝛ. ⁊ nescias qđ hec ꝓpō: hoc est soꝛ. pncipalr significat qđ hoc est soꝛ. tūc qđ antecedens sit vez pz. qz tu scis illā principaliter significare sicut tu dubitas eē qđ antecedēs sit falsum. pbaf sic. tu scis illā hoc est hoc. demonstrato sorte. ergo qualitercūqz significat tu scis esse. tz illa significat qđ ℔ est soꝛ. ergo tu scis qđ hoc est sortes. ergo tu scis ℔.

Ad hec rñdef. Ad primuz admisso casu negatur antecedēs. Ad probatiōem negaf qđ ꝟsequns sit falsū. ad probatōez negaf illa ꝟña. q̄libet illaz est tibi dubia. ergo tu nescis aliquā illaz. sed bene segtur. ergo nullā illaz scis. cuz quo tñ stat qđ tu scis aliquā illaz. Ad ꝟfirmatōez negaf ꝟsequentia. ad scām negaf antecedens eē vez. imo est falsum sicut ꝟñs. ad probationē negaf illa ꝟsequntia a ꝑte disiuncti ad totū disiunctū. sicut non vz. tu scis qđ illa ꝓpō principalr significat qđ hoc est soꝛ. ergo tu scis qđ illa ꝓpō primo ⁊ principalr significat qđ hoc est soꝛ. vel qđ est plato. ¶ Ad tertiū negaf antecedens. ad probationē nego ꝟsequns esse falsū. ad probatiōez negaf illa ꝟsequntia tu scis illā. hoc ē hoc ergo qualitercūqz significat tu scis eē. tz bene segt tu scis hāc ꝓpōnē. ⁊ aliqualr scis eā significare. ergo qualitercūqz scis eā significare scis eē. Et si replicas ℨ. ergo scio a ꝑ casū. ergo scio qđ ita est totalr sicut illa significat. tūc vltra. scio qđ ita ē totalr sicut illa significat tz illa significat qđ hoc est soꝛ. ergo scio qđ hoc est soꝛ. minoꝛ probaf. qz illa significat qđ hoc est hoc tz hoc est hoc esse soꝛ. ergo illa significat hoc eē soꝛ. Respōdef negādo sēcam ꝟsequentiā. tz ꝺz sic argui. scio qđ ita ē totalr sicut illa significat. ⁊ scio quot illa significat qđ hoc est soꝛ. sed minoꝛ ē falsa quare ⁊c.

¶ Utz necessario ⁊ ꝟtingenter probenf exponibilr.

Contra Non segtur tu es ⁊ potes non esse. ergo ꝟtingenter es. ergo nō ꝑbatur exponibilr. ꝟsequētia tz. antecedēs probaf. qz antecedēs ē vez ⁊ ꝟsequns falsū. qđ antecedēs sit vez ꝓ ꝓma ꝑte. ſ. tu es. ꝓz. ꝓ scđa probatur qz tu potes corrumpi. ergo potes nō esse. quot ꝟsequns sit falsū probaf. qz tu necessario es. ergo falsuz est quot tu cōtingēter scis: ꝟsequētia tz antecedēs probatur. Omne qđ est dū est necessario est. tu es dū tu es. ergo necessario es. maioꝛ est pbi ꝓmo ꝓibermenias. minoꝛ pz de se. quare ⁊c.

¶ Scđo sic: nō segtur antixps erit ⁊ nō poterit esse qn an

tirp̃s erit. ergo necessario antixp̃s erit. ergo ꝛc. ꝓña tz añs ꝓbaꝯ qz añs est vex ꝛ ꝓñs falsum. q ꝓñs sit falsum p3. qz ꝓtingenter antixp̃s erit. ergo falsum est q necessario antichristꝰ erit. q añs sit vex ꝓbaꝯ. ꝛ ponaꝯ q antichristus erit ꝓtingẽter. ꝛ q deꝰ iã ꝑuidit ꝛ ꝑsciuit ã tichristũ futuꝝ. tũc ista est ỽa antixp̃s erit. q alia sit ỽa ꝛ nõ poterit esse qn antichristꝰ erit ꝓbaꝯ. qz si nõ da oppositũ. ſ. q poterit esse q antixp̃s nõ erit ꝛ ponaꝯ in eẽ q possibili posito in eẽ nullũ sequtur incõueniens. ꝛ sequtur sciam dei eẽ falsaz. ¶ Ter tio sic. nõ sequtur hoc erit post a ꝛ hoc poterit nõ eẽ post a. ergo hoc ꝓtingẽter erit post a: ꝑ ly hoc demonstrãdo aiam antixp̃i. ergo ꝛc. ꝓña tz. añs ꝓbaꝯ. qz añs ẽ vex ꝛ ꝓñs falsũ: posito q a sit ꝑmũ instãs aie antichristi. q añs sit vex p3. q ꝓñs sit falsum ꝓbaꝯ. qz si hoc ꝓtingenter erit post a ꝛ b erit in a. ergo hoc poterit desinere eẽ post a. p3 ꝓña sicut si arguiꝯ de antichristo. ꝛ tñ ꝓñs est falsuz ꝓbaꝯ. qz si hoc poterit desinere esse post a. ponaꝯ ergo q desinat esse post a: ꝛ arguiꝯ sic aut ergo hoc nõ est post a: aut immediate ante in stans presens fuit post a. Si deꝯ primũ ergo imediate post istãs presens erit post a. p3 ꝓña: qz si aia antixp̃i est: ipsa est perpetua tũc vltra. ergo hoc nõ desinit esse post a. Si detur scõm ergo hoc ẽ post a. ꝛ imediate pꝰ istãs presens erit pꝰ a. p3 ꝓsequtia. vt priꝰ. ꝛ si sic. ergo nõ desinit eẽ post a. Cõfirmaꝯ. qz nõ sequꝯ hoc erit i a. ꝛ hoc poterit nõ esse in a ergo hoc ꝓtingẽter erit in a. qz antecedẽs ẽ vex vt p3. ꝛ ꝓñs falsuz. ꝓbaꝯ qz si hoc ꝓtingẽter ẽ in a. ergo aliquãdo vex ẽ p3 ꝛ ꝓsequs falsũ. ꝓbaꝯ. qz si hoc ꝓtingenter erit in a. ergo aliquãdo est dicere hoc ꝓtingẽter est in a. tz ꝓsequtia qz cuilibet ꝑsoni ỽe de futuro correspõdet vna de ꝑsenti. ꝛ cõsequẽs est falsuz. qz in a falsum est dicere hoc ꝓtingẽter est in a tz ꝓsequtia. qz sequtur. ergo in a ẽ. ꝛ sequtur necessario ẽ qz si aliqd sit in a. ꝛ fit necessariũ ipsũ necessario est. Itez si hoc ꝓtingenter erit in a. ergo in a hoc ꝓtingenter erit. tz cõsequẽtia ꝑ quẽsionem ꝓsequens est falsum. qz in a nõ habebit potentiã ad nõ eẽ ex quo in a ẽ hec res ꝑpetua. ergo ipsa tunc non poterit non esse. quare ꝛc.

Adhec respõdeꝯ. Ad ꝑmũ negaꝯ antecedẽs. Ad ꝓbationẽ nego istã ꝓñam. tu necessario es. ad ꝓbationez distinguo illã ptez. oẽ qđ est dũ est necessario est. qz ly duz ẽ vel se tz ex pte subi vel predicati. si ex pte subi est de sensu ꝓposito ꝛ est falsa. qz exponiꝯ sic. qđ est dum est necessario est. ꝛ nihil est qđ est dũ ẽ. qn illud necessario fit. ergo ꝛc. ista scda est falsa. qz ꝺictoꝝ est vex. ſ. aliqd est dũ est qđ necessario est vtputa sor. Si vo se teneat ex pte ꝑdicati est de sensu diso. ꝛ est ỽa ꝛ scda exponẽs est. ꝛ nihil est qđ est qn ill đ duz est necessario sit. ꝛ illa est ỽa. ꝛ qz arguendo tu capis istã in sensu ꝓposito. ideo nego scdam. Si aũt velis qꝯ teneaꝯ in sensu diso. tũc minor đz esse tu es ꝛ ꝓclo đz esse tu dũ tu es necessario es q̃ est ỽa. ¶ Aliter distinguunt rõne de ly necessario: aut itelligiꝯ cadere supra totũ dicendo: necessario oẽ qđ est dũ est est. aut supra ptez. ſ. illđ vbũ est. ꝑmo mõ ꝓcedũt ꝛ est de sensu ꝓposito. scđo mõ negaꝯ ꝛ est de sensu diso. ¶ Ad scõm negaꝯ añs. Ad ꝓbationez dicẽ qꝯ añs est falsum sicut ꝓñs. Et cũ tu ꝓbas. qz ponaꝯ qꝯ deꝰ ꝑuidit antixp̃s fore tũc ista est ỽa antixp̃s erit. ꝓcedo. ꝛ illa est ỽa ꝛ nõ poterit esse qn antixp̃s erit. nego. ꝛ cũ dicis da q̃ oppositũ. admitto qꝯ poterit esse qꝯ antixp̃s non erit. hoc. n. bene stat cũ ꝑntia dei. nõ tñ admitto poni inesse. qz antixp̃s nõ erit cũ ꝑntia dei. sed nõ ꝑsupposita scia dei admitto poni inesse possibili. q̃ posito inesse q̃ztũ est ex pte sui nõ sequtur icõueniẽs. tz ex pte alteriꝰ positi secũ. bñ pt seq in ꝛ tñ deꝰ ꝑuidit antixp̃s fore. tz illa non stat sil'antixp̃s non erit ꝛ deꝰ ꝑuidit antixp̃s fore. ¶ Ad tertiũ negaꝯ añs. Ad ꝓbationẽ negeꝯ qꝯ ꝓñs sit falsũ. Et ad ꝓbationẽ ꝺ erit i a. ꝛ hoc ꝓtingenter erit post a. ergo hoc poterit desinere esse post a. negaꝯ ꝓña ad silitudinẽ ꝺicit qꝯ silitudo nõ ẽ. qz an tirp̃s sicut icipiet eẽ. ita desinit eẽ. tz ꝺ aia icipiet eẽ ꝛ non põt desinere esse loq̃ndo semꝑ de possibilitate nãe. ꝺ est respõsio magistri in quadratura. ¶ Ad ꝓfirmationẽ negaꝯ assũptũ ꝛ ad ꝓbationez negeꝯ qꝯ ꝓsequs sit falsũ. Ad ꝓbationẽ negaꝯ ꝓsequntia. nõ. n. cuilibet ꝓpositiõi ỽe de futuro correspõdet vna ỽa de ꝑsenti nisi in termis simplicib⁹. Et ad aliõ negaꝯ ꝓsequntia ista ꝑ quersionẽ. qz nõ est quersio. vnde iste stãt sil'hoc ꝓtingenter erit in a. ꝛ tamẽ nõ ꝓtingẽter erit in a. ꝛ tamen i a ꝓtingenter erit. siliter ꝺ ꝓtingenter erit i a. ꝛ tamen ꝺ nõ ꝓtingenter est i a sil'r ille ꝺ ꝓtingenter erit. ꝛ ꝺ nõ ꝓtingenter est. demõstrãdo continue ꝑ ly ꝺ alias antixp̃i. Hoc vide a magistro in q̃rto dubio quadrature. ¶ Utꝝ positiuꝰ gradus comparabilr sũpt⁹ probatur expo nibiliter sicut magister dicit.

Contra Nõ sequtur tu es fortis. plato est fortis. ꝛ plato non est fortior te. g̃ tu es ita fortis sicut plato. ergo ꝓbatio mala. ꝓsequntia tz. añs ꝓbatur. qz ponatur q tu sis fortis vt octo plato vo vt q̃tuor. tũc antecedens est vex vt p3. ꝛ ꝓsequs falsũ. ꝓbaꝯ sic. qz in oi cõparatiõe fcã ꝑ eq̃ extrema equalr ꝓticipãt rẽ in qua cõparant. ſz sic dicẽdo: tu es ita fortis sicut plato: est cõparatio fcã ꝑ eq̃. g̃ extrema ꝓticipãt equalr res in qua compant. ꝓsequntia nota cũ maiori. minor ꝓbaꝯ. qz ꝺ est eõparatio nõ ꝑ magis nec ꝑ minus. g̃. ꝑ eque ꝓsequs tamẽ est falsũ ꝛ ꝝ celsũ ꝛc. ¶ Cõfirmaꝯ qꝯ illđ ꝓsequs ꝓncipale sit falsũ. qz sequtur. tu es ita fortis sicut plato. g̃ tu es eq̃ fortis sicut plato. tũc vltra tu es eque fortis sicut plato. ergo plato est eq̃ fortis sicut tu. ꝓñs est falsũ. ergo ꝛ añs. ¶ Scõo sic: nõ sequtur. vox est acuta stilus est acut⁹. ꝛ stilus nõ est acutior voce. ergo vox est ita acuta sicut stilus qꝯ añs sit vex p3 ꝛ ꝓñs falsuz. qz in equo co non fit compatio. septio physicoꝝ. Silr non vz. vox est magna aqua est magna. ꝛ aqua nõ ẽ maior voce. ergo vox est ita magna sicut aq̃. qz añs est vex. vt p3. ꝛ ꝓñs falsũ. qz vox ꝛ aqua nõ possũt compari in magnitudie ꝑm pbm septio physicoꝝ. qz magnitudo non hz i vtrisqz idez susceptiuũ ꝑmũ. ¶ Tertio sic. non sequtur tu fuisti magn⁹. ꝛ tu non fuisti aliud q̃z tu fuisti. ergo tu fuisti ita magn⁹ sicut tu fuisti. ergo ꝛc. ꝓsequntia tz. añs probaꝯ. qz añs est vex ꝛ ꝓñs falsũ. qꝯ añs sit vex pro ꝑma pte p3 pro scda probaꝯ. qz nec in tpe nec in istanti tu fuisti maior q̃z tu fuisti. qꝯ cõsequs sit falsũ probaꝯ. nã si tu fuisti ita magn⁹ sicut tu fuisti. sit ergo illđ istãs a. ꝛ b sit mediũ iter a ꝛ hoc istãs ꝓñs. isto posito arguiꝯ sic in a instãti tu fuisti ita magn⁹ sicut tu fuisti q̃z in b. instãti tu fuisti magn⁹. ergo in a instãti tu fuisti ita magn⁹ sicut tu fuisti in b. ꝓñs est falsũ: supposito qꝯ ꝓtinue tu fuisti auct⁹ vsq̃z ad hoc instans presens.

Ad hec respõdeꝯ. Ad ꝑmũ negaꝯ antecedẽs. ad probationez negatur ꝓñs esse falsũ. Et ad probationez cũ ꝺicitur. i oi ꝓpatõe fcã ꝑ eq̃ extrema eq̃liter ptic̃ipãt rẽ i qua fit cõpatio. Dicitur qꝯ duplex est cõpatio ꝑ eq̃. Una q̃ est cũ ꝑcisione. ꝛ de illa vitatem hz argumentũ. Alia est sine ꝑcisione ꝛ de ista vitatez non hz. negatur ergo maior illa q̃ vlr sumitur pro oi compatione fcã ꝑ eq̃. ¶ Ad ꝓfirmationez negatur illa ꝓña: tu es eq̃ fortis sicut plato. ergo plato est eq̃ fortis sicut tu. si tamen esset cõparatio fcã ꝑ eq̃ cũ ꝑcisione ꝓcederetur. ¶ Ad scõm ꝺicitur qꝯ ꝑsupponit qꝯ illđ i quo fit cõpatio ꝓueniat i voce illis extremis qualr non est i ꝓposito. ¶ Ad tertiũ negatur añs. ꝛ ad probatõez negatur qꝯ ꝓñs sit falsũ. ad probationez negatur illa ꝓña. tu fuisti ita magn⁹ sicut tu fuisti. ergo aliq̃ istãti tu fuisti ita magn⁹ sicut tu fuisti. qz ꝓpõ subitãtiui de ꝑterito et de futuro in terminis cempolitis non exigit instans p sui verificationez. Responsio magistri.

¶ Utruz comparatiuꝰ gradus exponibiliter probetur ꝛc.

Contra arguitur qꝯ nõ bñ expõitur ꝑ positiuũ ꝓpabilr sũpt⁹. qz c ũ ois expositio sit ꝑ notiozia. vl'ergo gradus positiuꝰ est notior ꝓpatiuo vel ecõuerso. si est notior. ergo non recte exponitur ꝑ ꝓpatiuũ. si eꝝ. g̃ positiuꝰ gradus

non dz exponi ꝓtra magistrū. Cōfirmaꝫ. qꝫ si cōparatiuus gradus exponaꝫ ꝑ positiuū cōparabilr sumptū. ꝛ positiuꝰ cōparabilr sūptꝰ exponiꝫ ꝑ cōparatiuū ergo a primo ad vltimū cōparatiuꝰ exponeꝫ ꝑ cōparatiuū. ¶ Scōo sic: non seqtur gradus mediꝰ ē remissior sūmo. ergo gradus medius ē remissus. ꝛ sūmꝰ ē remissus ꝛ sūmꝰ nō est ita remissus sicut mediꝰ. ergo ꝛc. tz ꝓña. añs ꝓbaꝫ. qꝫ añs est vex. vt pz. ꝛ ꝓñs falsuz qꝫ illa est falsa: gradus sūmꝰ ē remissus. qꝫ si esset remissus nō eēt sūmꝰ. Silr nō seqtur: binariꝰ est minor ternario. ergo binariꝰ est magnꝰ. ꝛ ternariꝰ ē magnus ꝛ binariꝰ nō est ita magnꝰ sic vt ternarius. qꝫ añs ē vex vt pz ꝛ ꝓñs falsum ꝑ prima parte. ſ. qꝫ binarius sit magnꝰ. qꝫ est minus numeroꝝ. iō non est magnꝰ. ¶ Tertio sic non seqtur sor. est maior platone. ergo sor. erit magnus. ꝛ plꝰ erit magnꝰ. ꝛ plato nō erit ita magnꝰ sicut sor. ergo ꝛc. ꝓña tz. añs ꝓbaꝫ. qꝫ casu possibili posito añs ē vex ꝛ ꝓñs falsum. qꝺ ꝓbaꝫ. ꝛ pono qꝫ sor. sit bipedalis. ꝛ plato pedalis ꝛ crescant ad tripedalē q̄ztitatē ambo in vna hora. ita qꝫ i fine horę qñ qlibet eoꝝ dz hēre tripedalē q̄ztitatē qlibz definat esse. isto posito. sor. est maior platone qꝫ in quolibet instanti istiꝰ horę ipse hēbit maiorē q̄ztitatē q̄z hēbit plato ꝑ eodē instāti. ꝛ tñ illa ē falsa. plato nō erit tātus q̄ztus est sor. qꝫ q̄ztācū q̄z q̄ztitatē hēbit sor. tantā hēbit plato ꝛ ecōuerso. ergo plato erit tantus q̄ztus erit sor.

Ad hec rñdeꝫ. Ad primū qdā volūt qꝫ argumentū ꝓcludat. qꝫ cū positiuꝰ cōparabilr sumpt⁹ sit notior ꝓparatiuo non pōt exponi ꝑ cōparatiuū. tz ꝑ aliā ꝛpōnē exponeꝫ idē iportātē. vt ego sum tā fortis sicut tu: exponiꝫ sic ego sum fortis. ꝛ tu es fortis ꝛ tu nō excedis me i fortitudine ꝛc. Hec rñsio nō plz. qꝫ dānat magistruz. ¶ Jō aliter sine positiuꝰ gradus sit notior ꝓparatiuo siue ē: sine eque nota qꝫ exponētes cōparati sil sumpte sūt notiores cōparatiuo. ꝛ exponētes sil sumpte sūt notiores positiuo. ꝛ tz adhuc aliqua exponēs sit min⁹ nota: sufficit qꝫ oēs ille sil sumpte notiores sūt. qꝫ explicite dicūt qꝫ exponibilis dicit iplicite. Ad ꝓfirmationē negaꝫ ꝓña a ꝑmo ad vltimū. ꝑmo qꝺ est ꝑdicatū prime ꝛpōnis illud totale non est subiectuz sequētis. Scōo qꝫ positiuꝰ cōparabilr sumptꝰ exponēs cōparatiuū nō ꝓbaꝫ exponibilr ꝑ cōparatiuū. similiter cōparatiuꝰ exponēs positiuū non ꝓbaꝫ exponibilr ꝑ positiuū. Ad scōm dicit magister in ꝑdicamētis suis qꝫ si cōparatio fiat in absoluto illa ꝓbatio tz. si aūt in respectuo nō: qꝫ in istis cōparatiuꝰ gradus nō ꝑsuppōit positiuū in vtroq̄z extremoꝝ ꝛ ideo scōa exponēs nō dz esse illa. sūmus gradus ē remissus. tz illa gradus sūmꝰ ē intensus. exponiꝫ ergo sic ꝑm eū: gradus mediꝰ est remissus ꝛ isūmus est intensus. ꝛ gradus medius nō est ita intensus sicut sumus. ergo ꝛc. Cōsimiliter ad aliud dicit qꝫ illa non est secūda exponēs: binariꝰ est magnꝰ. hoc magister in ꝑdicamento q̄ztatis in ꝓprietate ad quērētiā. Rñsio ergo magistri stat in hoc qꝫ extrema debēt ꝓticipare in illo in quo fit cōparatio si dz sic exponi. siue qꝫ cōparatio dz fieri in absoluto. qualis nō est in ꝛposito. ſ. in istis. Aliter pōt dici negando añs. Et ad ꝓbationē negaꝫ qꝫ ꝓñs sit falsum ꝑ illa ꝓte. gradus sūmus est remissus. imo est vera ꝑm calculatorem qꝫ ē infinite intēsus. Ad aliō ꝓsilr ꝓcediꝫ qꝫ binarius ē magnus. Aliter. n. ꝓcederet illa qꝫ binarius sit minor ternario ꝛc. ¶ Ad scōm rñdet magister. in. 24. argumēto scōi dubij ꝓncipalis quadrature ꝓcedēdo añs. ſ. qꝫ non seqtur: nec arguiꝫ ab exponibili ad exponentē. quia añs nō est exponibile. tz resolubile ꝑ demonstratiua instātis vel tpis sic in a instanti sortes erit maior platone. ergo sor. erit maior platone. ꝛ tūc añs sic exponiꝫ. in a instanti tā sor. q̄z plato erit magnus. ꝛ in a instāti plato nō erit tātus sicut erit sor. in eodē instāti. ergo in a instāti sor. erit maior platone. sed hec sor. erit maior q̄z plato erit imediate exponiꝫ. qꝫ in terminis cōpositis non exigit instans ꝑ suaverificatione. ꝛ iō ꝓcediꝫ ꝑ sor. erit maior platone. ꝛ nūq̄z erit maior q̄z erit plato. ꝑ ma ꝑs pz. qñcunq̄z sor. erit. ita erit qꝫ sor. ē maior platone. ergo ꝛc. tz ꝓña ex quo illa ꝛpō sor. erit maior platone ē singularis in termis simplicib⁹. ¶ Scōo ꝓbaꝫ qꝫ sor. nō hēbit maiorē q̄ztitatē q̄z hēbit plato. ergo sor. non erit maior q̄z erit plato. tz ꝓña. añs ꝓbaꝫ. qꝫ sor. hēbit oēz q̄ztitatem citra tripedalē. ꝛ oēm talē habebit. plato. ꝛ non maioreꝫ. ꝛ ꝓcediꝫ etiā qꝫ sor. erit maior platone ꝛ tamē plato erit tantus sicut erit sor. qꝫ i quolibet instāti sor. erit maior platōe. ꝛ in tota hora plato erit tātus sicut erit sor. quare ꝛc. ¶ Posset tamen aliter dici negādo añs. ſ. qꝫ nō seqtur. ad ꝓbationē dicit qꝫ añs ē falsum sicut ꝛ illa sua exponens. plato non erit tantus sicut erit sor. ad hoc enim qꝫ illa sit vꝫa. sor. ē maior platone. nō solū requiritꝫ qꝫ in quodlibet instāti horę future sor. ē maior platōe. tz qꝫ in tota hora. qꝺ ē falsū. qꝫ in tota hora plato ē tātus sicut sor. ꝛ magister ēt fateꝫ. tūc iste due ꝓuertentes sor. ē maior platone. ꝛ sor. est maior q̄z erit plato. Jsta responsio est crassior ꝛ magis palpabilis ꝛc.

¶ Utrū suplatiuꝰ gradus exponibiliter ꝓbeꝫ ꝛc.

Contra Nihil qꝺ ꝑ supabundantiā alicuius dicit pluribꝰ ꝓuenit. superlatiuꝰ gradus ē hmōi. ergo non ꝓuenit. pluribus. tūc vltra. ergo nō pōt exponi ꝑ negatiuā cōparatiui. tz ꝓña. qꝫ tūc possz ꝓuēire pluribꝰ vt pz. ¶ Cōfirmaꝫ. qꝫ ꝑm grāmaticos suplatiuū ē illud qꝺ ad plures sui gñis cōparatū oibꝰ supponiꝫ. ergo nō ꝓuenit pluribus tz ꝓña. tunc vltra. ergo non exponiꝫ ꝑ negatiuā compatiui pz ꝓña. qꝫ ex opposito ꝓñtis seqꝫ oppositū añtis. ¶ Scōo seqꝫ qꝫ ego sum sapiētior istis. ꝛ tñ nō sum sapientissimus istoꝝ. ꝓñs est ipossibile. qꝫ seqtur ego sum sapiētior istis ergo sum sapiētissimus istoꝝ: demōstrādo idē ꝑ ly istis ꝛ isto rū ꝛ tenēdo suplatiuū positiue. qꝫ eodē mō exponitur cōparatiuꝰ ꝛ suplatiuꝰ positiue sumptꝰ. assumptū ꝓbatur. ꝛ prima ꝑs deducitur sic ego sum sapiētior te ꝛ deo: ego sum sapiētior istis. ergo sum sapiētior istis. ꝑ ly istis demōstrando te ꝛ deū. ꝓña tz a ꝓuertibili ad ꝓuertibile. ꝛ añs est magistri in capło de cōparatiuo. Scōa ꝑs ꝓbatur. qꝫ contra dictoriū est falsum. ſ. ego sum sapientissimꝰ istoꝝ. qꝫ tertia exponēs est falsa. q̄ est. ꝛ nō aligs istoꝝ ē ita sapiens sicut ego. qꝫ ꝺdictoriū est vex. ſ. aligs istoꝝ est ita sapiens sicut ego quare ꝛc ¶ Tertio sic. nō seqtur tu es fortis. ꝛ assumptū. ſ. qꝫ seqtur illꝺ qꝫ ego sum sapiētior istis. ꝛ tamē non sum sapientissimus istoꝝ. tenendo suplatiuū positiue ¶ Ad ꝓbationem cū dicit. ego sum sapiētior te ꝛ deo. ergo ego sum sapiētior istis. Dicit qꝫ eo mō quo tenetur illud copulatuz: te ꝛ deo eo mō tenetur ly istis. si teneꝫ diuisiue vbiq̄z ambe ꝛpōnes falsę sunt. ꝓma. n. equalet huic copulatiue false. ego sum sapiētior te. ꝛ ego sum sapiētior ꝺo. Scōa bz hāc tertiā exponētē falsam. ꝛ non aligs istoꝝ est ita sapiēs sicut ego. Si vero vbiq̄z teneꝫ collectiue ambe vere. ꝓmā. n. isto mō ꝓcedit magister. ꝛ scōa ēt vꝫa ē cuius tertia exponēs dz esse in numero plurali. ꝛ isti nō sūt ita sapientes sicut tu ꝛ deꝰ. ꝛ vera est. qꝫ ꝺdictoriū falsū. ſ. isti sūt ita sapiētes ego. qꝫ seqtur. ergo iste est ita sapiēs sicut ego vt vult magister. Et ꝓsilr dicēdo. sum sapiētissimus istoꝝ pōt teneri collectiue ꝛ diuisiue. ꝑmo mō est vꝫa scōo mō falsa. ꝛ exponitur ꝑcise sicut dictū est de cōparatiuo. Si tamē velles qꝫ ly istis solū teneret diuisiue in illa. ego sum sapientior istis. negaretur tūc ista ꝓña. ego sum sapientior. te ꝛ

do. ¶ Ad tertiū dñt grāmatici q illa:tu es fortissim⁹ asino rū licz sit ꝓgrua tū significatō ē falsa:q significaret te eē ō nūero asinoꝝ.ꝛ ꝓnter ꝭm eos dicit q talis ꝓbatio valida ē vbi recte facta ē cōpatio suplatiui q̄ dz fieri iter res eiusdē generis solū. ¶ Uel aliter dicit q illa ē vera:tu es fortissim⁹ asinoruz:ꝛ negatur q significet te eē de numero asinoꝝ q̄tū ad naturā ꝓpriā ꝛc.

¶ Ultrū differat aliud:ꝛ nō idē:expōant vt dicit magister.

c **Contra** ¶ Nō sequit tu es nō idē chimera.ergo tu es:ꝛ chimera est: et tu nō es chimera.ergo ꝓbatio mala.ꝓna tenet añs ꝓbaꝫ.q añs ē verū ꝛ consequēs falsuz.q añs sit vex ꝓbaꝫ sic:tu nō es idez chimere.ꝛ tu es. ergo tu es nō idē chimere.tz ꝓna a negatiua de p̄dicato finito cuz ꝑtātia subi ad affirmatiuā de p̄dicato infinito.ꝛ añs ē vex vt ꝓz.ergo ꝛ ꝓnis.q aūt ꝓnis sit falsum ꝓz.q illa exponēs est falsū.s.chimera est. ¶ Scdo sic nō sequ.tu fuisti.ꝛ asinus fuit qñ tu fuisti.ꝛ tu nō fuisti asin⁹.ergo tu differebas ab asino ergo ꝛc.ꝓna tz.añs ꝓbaꝫ.q añs ē vex vt ꝓz.ꝛ ꝓnis est falsa:ꝓbatur.q sequtur tu differebas ab asino . ergo tu differebas ab hoc asino.ꝛ ab illo asino.ꝛ sic de singlis asinis q fuerūt.qđ ē falsū.q multi fuerūt asini corrupti añq̄ tu fuisti a qb⁹ tu nō differebas.q alietas nō cadit nisi iter ea q̄ fūt. ¶ Tertio sic.nō sequ:sor.senex nō differt a ſeipo puero.ergo sor.senex est ꝛ sor.puer est.ꝛ sor. senex non est ꝑphyr.ꝛ ꝓnis falsum.q si illa est vā:sor.senex ē.illa est falsa sor.puer est.ꝛ eō. Et si dicit q differētia p̄t capi dupliciter.s.positiue ꝛ negatiue. ꝑphyrio mō logē magister. ꝛ sic ponit extrema eē sil.ꝛ sic logtur ꝑphyr.ꝛ sic negat tm̄ vnū extremū ab altero:siue sil sint siue nō. Cōtra.q ꝑphyr.non pōt itelligere negatiue.q ois relatio regrit duo extrema essentialiter sil.ꝫ differētia ē relatio qūocūq̄z accipiat siue positiue siue negatiue.ergo regrit duo extrema sil.ꝓna nota cū maiori maior ꝓbaꝫ.q si sit relatio suū subm̄ est.ꝛ si hoc est suuz correlatiuū ē.ꝛ q correlatiua sunt sil nā ꝭm pbm in p̄dicamento relatiōis.ergo q̄libz relatio regrit extrema esse sil.ꝫ cū differentia ꝛ alietas sit relatio q̄daz.ergo alietas regrit extrema eē sil.ꝫ sor.senex ꝛ sor.puer nō sūt simul.ergo nō bene dicitur sor.senex differt a sor.puero.

Ad hec rñdet.Ad ꝑmū distinguo illā:tu es nō idez chimere.q vel totū p̄dicatū ē ifinitū:vel solū ꝑma ps.si ꝑmo mō ꝓcedo q nō sequ.tu es nō idē chimere.g tu es.ꝛ chimera ē ꝛc.q ly nō idē chimere nō ꝓbatur p exponētes:sicut differt.q non quertunt ista:nō idez chimere ꝛ differēs a chimera,put ly nō ifinitat totum. Si vō scdo mō negat q nō sequat. Et ad ꝓbationē nego q añs.sit vex:imo est falsum sicut ꝓnis. Et ad ꝓbationē nego q ꝓna ista:tu nō es idē chimere.ꝛ tu es.g tu es non idez chimera: accipiēdo ly nō,put ifinitat ptē nec arguit tunc a negatiua de p̄dicato finito ad affirmatiuā de p̄dicato infinito totali.vt intelligit regula. Si vero ly non ifinitat totū ꝓcedit ꝓna.tz nō est eō ꝑphyr. ¶ Ad scōz negat ꝓna .ꝛ dicit ꝓcedēdo añs.s.q nō sequtur.q nō arguit ab exponenti ad expositā.q scda exponens dz esse ista.ꝛ asin⁹ fuit q̄ tu fuisti ꝛ nūq̄z fuit asin⁹ q̄n tu fuisti.nō hec est falsa,q est rñsio magistri. Uel breui⁹ dicat q scda exponens dz eē illa.ꝛ asin⁹ fuit solū q̄ tu fuisti g ꝛc.ꝛ ista est falsa. ¶ Ad tertiū dicit sicut ibi Ad replicā dicit q ois relatio regrit extrema esse sil ꝑm rationem referendi.siue q̄tū ad dependē actu.q prius ꝛ posterius sunt correlatiua.tz nō simul existant actu.ꝛ ita in proposito.

¶ Ultr nota exclusiōis vt ly tm̄ ꝛ p̄cise,ꝓbent exponibilr.

c **Contra** ¶ Nō sequtur p̄cise sicut est aliq̄ ꝓ significat.g sicut ē aliqua ꝓ significat.ꝛ nō aliter q̄z sicut est aliq̄ ꝓ significat.ꝛ tm̄ arguitur debite.g,ꝓbatio mala. ꝓba tz cū maiori,maior ꝓbaꝫ.q añs est vex ꝛ ꝓnis falsū. q añs sit vex ꝓbaꝫ sic:precise sicut est ꝓ vā significat. ꝛ ois ꝓ vā est aliqua ꝓ.g p̄cise sicut est aliqua ꝓ significat q ꝓnis sit falsum ꝓbaꝫ.q scda exponens est falsa:cū ꝺictoruz sit vex.s.aliter q̄z sicut est aliqua ꝓ significat. q aliter q̄z sicut est ꝓ falsa significat.ergo aliter q̄z sicut est aliq̄ ꝓ significat.tz ꝓna ab iferiori ad suū supi⁹.ꝛ añs est vex.ergo ꝛ ꝓnis.quare ꝛc. ¶ Cōfirmat.q non sequ.sicut ē q̄libet ꝓ significat.ꝛ nō aliter q̄z sicut ē q̄libet ꝓ significat ergo p̄cise sicut ē q̄libet ꝓ significat.q añs est verū ꝛ ꝓnis falsū.q ꝓnis sit falsū ꝓbaꝫ.q sequtur p̄cise sicut ē q̄libet ꝓ significat.ergo q̄libz ꝓ ē vā.tz ꝓna de quocūq̄z p̄dicat diffō ꝛ diffinitū.diffō aūt ꝓnis vere est significare p̄cise sicut est ergo si b diffō significare p̄cise sicut est vere affirmat de qualibz ꝓne.ergo b diffinitū.s.ꝓ vera ꝺz affirmari de qualibz ꝓne.q añs sit vex ꝓbaꝫ.ꝛ primo ꝑma ps.q q̄libet ꝓ vera significat sicut est.vt ꝓz . ꝛ q̄libz falsa sicut est.tz nō p̄cise sicut est:vt hō est asin⁹ significat hoiez eē aial.ergo q̄libz ꝓ significat sicut ē.ꝛ altera ps ꝓbaꝫ.s.non aliter q̄z sicut est q̄libz ꝓ significat q tradictoriū est falsum.s.aliter q̄z sicut est q̄libet ꝓ significat.q sequtur ꝓ vera est ꝓ.ergo ꝓ vera aliter q̄z sicut est significat.qđ est falsū. ¶ Scdo sic.non sequ exclusum est exclusum:ꝛ nihil nō exclusum ē exclusuz.ergo tm̄ exclusum ē exclusū.q añs est vex:vt ꝓz ꝛ ꝓnis falsum.q iplicat ꝓbaꝫ:cuiuslibz exclusiue affirmatiue subm̄ icludit ꝛ oppositū subi excluditur.tz ly exclusum ē subm̄ ꝛ ly nō exclusū est oppositū subi.ergo exclusum icluditur implicat:q̄re ꝛc. Itē cum cuiuslibet exclusiue affirmatiue p̄dicatū dicat de subō.ꝛ remoueatur ab opposito subi.tz p̄dicatum dicitur tā de subō q̄z de opposito subi ergo ē falsa. mior ꝓbatur.q oppositū subi excludit.ergo p̄dicatū verificat de opposito subi. Cōfirmatur.q nō sequtur falsū ꝛ hoc vex ꝺicunt:demonstrādo p ly hoc istā:de⁹ est.ꝛ nihil non falsuz ꝛ hoc vex ꝺicunt.q añs est vex ꝛ ꝓnis falsum.q añs sit vex p̄o ꝑma pte ꝓz probatur p̄o scda.q ꝺictoruū est falsuz.s.aliqd nō falsū ꝛ b vex ꝺicunt.q sequtur q duo vera ꝺicunt.q aūt ꝓnis sit falsum probatur q sequtur tm̄ falsum ꝛ b vex ꝺicunt.ergo oia ꝺicentia sunt falsuz ꝛ hoc vex.tz ꝓna ab exclusiua ad vlem de terminis trāspositis. ꝓnis ē flm.ergo ꝛ añs. Itē nō sequ:tm̄ nō ois hō est albus. ergo nō ois hō ē albus.q casu possibili posito añs est verū ꝛ ꝓnis falsū.q ponat q ois hō sit alb⁹:tūc ꝓnis est flm. cū ꝺictoruū sit vex.s.ois hō ē alb⁹.q aūt añs sit vex ꝓbatur.q sequ:oē albū ē nō ois hō.g tm̄ nō ois hō est alb⁹.tz ꝓna ab vli affirmatiua ad exclusiuā de termis trāspositis. ꝛ añs ē vex.ergo ꝛ ꝓnis. ¶ Tertio sic nō sequ tm̄.12. sunt apli.ergo.12.sūt apli.ꝛ nulla nō.12.sūt apli.q añs ē vex. vt ꝓz.ꝛ ꝓnis falsū.q scda ps ē falsa.s.nulla nō.12.sūt apli q ꝺictoruū ē vex.s.aliqua nō.12.sūt apli.q petr⁹.ꝛ paulus sūt apli ꝛ sūt aliqua nō.12. ¶ Cōfirmat.q nō sequtur sor.ꝛ bru.nō differūt numero.ꝛ sor.ꝛ bru.nō sūt non differentes numero.ergo sor.ꝛ bru.tm̄ differūt numero.q añs ē vex ꝛ ꝓnis falsū.q añs sit vex ꝑ ꝑma pte ꝓz ꝑ scda pte ꝑ baꝫ.q oppositū ē flm.s.sor.ꝛ bru.sūt nō differētes numero.q sequtur.ergo sor.ꝛ bru.nō sūt differētes:qđ est falsū. q ꝓnis sit falsū ꝓbaꝫ.q sequ sor.ꝛ bru.differūt spē.ergo falsū ē q tm̄ differūt numero. Itē pōt argui q illa nō est vera spēs p̄dicaꝫ de pluribus differentibus numero tm̄.ꝛ tamen secunda exponens est falsa.quare ꝛc.

Ad hec rñdet.Ad ꝑmū negat maior.s.q nō sequtur. Ad ꝓbationē negat q añs sit vex:imo ē flm sicut ꝓnis qđ ex illo añte sequtur:q q̄libz ꝓ ē vā sic arguēdo.sicut ē aliq̄ ꝓ significat ꝛ nō aliter q̄z sicut ē aliqua ꝓ significat.ergo ois ꝓ ē vā tz ꝓna.q oppositum ꝓnis nō stat cū añte.s.q aliqua ꝓ non sit vā.tz falsa.q sequtur aliqua ꝓ ē falsa.ergo aliter q̄z sicut est aliqua ꝓ significat.qđ ē ꝺictoruū scde ꝑtis añtis.iō ꝛc.Ad ꝓpositū redeūdo cū tu,ꝓbas añs ē vex.negat ꝓna.q arguit ab inferiori ad suū supi⁹ cū dictiōe bēnte vim negatiōis ꝓpositā.

cuiusmodi ẽ iste termin⁹ ꝑcise.iõ nõ vꝫ. ¶ Ad ꝓmatiõez negaꝫ ꝙ nõ sequaꝫ. Et cũ arguis.qꝫ añs ẽ vex ⁊ ꝓñs falsũ negaꝫ ꝙ ꝓñs sit falsũ.imo ẽ vex sicut añs. Ad probationez cũ dicis:segtur.⁊ ꝙ q̃libet ꝓpõ ẽ ỽa:negaꝫ:⁊ cũ tu probas qꝫ de q̃cũqꝫ dicit diffõ ⁊ diffinitũ:ꝓcedo.ſꝫ significare ꝑci se sicut est:ẽ diffõ ꝓpõnis ỽe:ꝓcedo.ergo de quocũqꝫ dicit illa dicit ꝓpõ ỽa:ꝓcedo.⁊ iõ nego istã:q̃libet ꝓpõ significat ꝑcise sicut est:ex qua seq̃reꝫ ꝙ q̃libꝫ ꝓpõ esset ỽa:ſꝫ ꝓcedam ipaz ꝑcise sicut est q̃libet ꝓpõ significat. ¶ Ad scõm dicũt qdã ꝙ illa ꝓpõ:tm̃ exclusũ est exclusũ;est ipolis.qꝫ iplicat ꝯ dictionẽ segtur.n.ex ipsa ꝙ nihil nõ exclusum est exclusũ ⁊ aliqd nõ ẽ exclusũ est exclusũ.ꝑma ps pz.qꝫ est scõa expo nẽs ei⁹.scõa ꝓbaꝫ.qꝫ cuiuslibet exclusiue affirmatiue op positũ subi excludiꝫ.Sꝫ nõ exclusũ est oppositũ subi ergo nõ exclusũ excludiꝫ.⁊ iõ dicũt ꝙ ille nõ sũt exponẽtes. sed ꝯz addi tertia exponẽs.ſ.nõ exclusum est exclusũ.⁊ tũc ex ponẽs iplicat sicut exposita.quare ꝛc. Magister ãt aliter rñdet i septio argumẽto ꝑmi dubij quadrature negãdo aſ sũptũ.ſ.ꝙ nõ segtur. Ad ꝓbationẽ negaꝫ ꝙ ꝓñs sit falsuz. Et ad ꝓbationẽ cũ dicis ꝙ iplicat:negaꝫ.⁊ cũ tu probas sic:cuiuslibet exclusiue affirmatie subm̃ icludiꝫ ⁊ oppoſi tũ subi excludiꝫ.ſꝫ ly exclusũ est subm̃.ſꝫ ly exclusum ẽ op positũ subi.ergo exclusũ icludiꝫ ⁊ nõ exclusuz excludiꝫ. ne gaꝫ ꝓña.ſꝫ segtur.ergo ly nõ exclusũ ẽ exclusũ.⁊ hãc ꝓce do.qꝫ stat mãlr.nego tm̃ istã:nõ exclusũ ẽ exclusũ.qꝫ stat fo⁹ malr.Silr ꝓcedo istã:ly exclusũ includiꝫ.negaꝫ tm̃ illa:ex clusũ icludiꝫ.Et ad aliã ꝓbatõez negaꝫ ꝙ ꝑdicatũ ist⁹ exclusiue ỽificeꝫ de oppolito subi. Et cũ arguis qꝫ oppoſi tũ subi excludiꝫ.ergo ꝑdicatũ ỽificaꝫ de oppolito subi.ne gaꝫ ꝓña. Nõ.n.ỽificaꝫ de oppolito subi.ſꝫ de illo termio oppoſitũ subi q nõ est oppoſitũ subi.ſꝫ ly ſi exclusũ ẽ oppo ſitũ subi.ꝑpea ꝯz sic argui:Exclusũ ẽ exclusũ ⁊ nõ exclusũ est exclusũ.g̃ ꝑdicatũ ỽificaꝫ de oppolito subi.ꝓcediꝫ ꝓña ſz negaꝫ mior tãꝫ iplicãs ꝯdictionez. Ad ꝓmationẽ cõ cedo ꝙ nõ seqꝫ.qꝫ scõa exponẽs nõ bñ sumiꝫ.ſꝫ sic ꝯz ace cipi in plurali cũ subijciatur termin⁹ pluralis numeri vel equalens dicendo sic.⁊ nulla nõ flm ⁊ B vex ꝯdicunt.que est falsa.qꝫ opposita est ỽa.ſ.aliqua non flm ⁊ B vex ꝯdi cũt. Et ad aliud cũ dicit ꝙ non segtur.tm̃ non ois hõ est alb⁹.ergo non ois hõ ẽ alb⁹.nego.imo segtur.ſꝫ ꝑꝑ ꝓba tionẽ quã facit q̃ro qũo teneꝫ ly non aut ifinite aut negati ue:ſi negatiue añs est flm sicut ꝓñs.⁊ ad ꝓbationẽ ab vlt õ termis trãſpositis ad exclusiuã:dicit ꝙ nõꝯz ꝓña.qꝫ exclu siua ẽ negatia.Si ỽo teneꝫ.i infinite dicit ꝙ añs ẽ vex sicut ꝓbat argumẽtũ.ſꝫ nego ꝙ ꝓñs sit falsũ.qꝫ illa non ois hõ ẽ alb⁹ ẽ affirmatia:ex quo teneꝫ ifinite ⁊ vz tm̃ ſi dicerem: ens nõ ois hõ ẽ alb⁹.ꝯdicit illi:cũ ly nõ teneaꝫ ifinite ⁊ nõ negatie. ¶ Ad tertiũ dicit ꝙ qñ nota exclusionis cadit ſu pra terminũ nũeri pluralis ꝙ nõ ꝯz ꝓbari ꝑ negationez in finitãtẽ.ſꝫ notã pluralitatis.⁊ iõ illa tm̃ duodeciz sũt apli ꝯz sic ꝓbari:duodeciz sũt ⁊ nõ plures q̃ꝫ duodeci sunt apli ergo ꝛc. Ad ꝓfirmationẽ cõiter dicit:negãdo ꝙ nõ sequaꝫ Et ad ꝓbationẽ dicit ꝙ ꝓñs est vex sicut añs. Et cũ tu ꝓ bas ꝓñs eẽ flm sic:illa differũt spẽ.ergo flm ẽ ꝙ tm̃ diffe rũt nũero.negaꝫ ꝓña ſz valeat.ergo flm est ꝙ differãt tm̃ nũero.ꝓcedũt ergo istã.tm̃ differũt nũero.⁊ negãt istã.il la tm̃ differũt nũero. Ego ãt clari⁹ rñderẽ ꝙ ꝯz exponi sic ſor.⁊ bru.differũt nũero.⁊ ſor.⁊ bru.non differũt plus q̃ꝫ nũero.ergo ſor.⁊ bru.differũt tm̃ numero.siue ergo ſor.⁊ bru.differũt tm̃ nũero qõ ꝙ eodẽ hẽo.Qñ.n.nota exclu ſiõis cadit supra ly differt nũero:vel differt spẽ vel gñe ꝯz exponi ꝑ plus q̃ꝫ.sine ẽt nota exclusiõis mediaret iter illa dicẽdo:differt tm̃ nũero ꝛc.qꝫ sensuꝫ cõis taliũ ꝓpõnũ est ille qõ declaraꝫ ꝑ talẽ exponẽtẽ.⁊ tũc ad formã argumen ti ꝓcediꝫ ꝙ nõ segtur.qꝫ ille nõ sunt ỽe exponẽtes. Magi ster aũt posuit vlioꝝ modũ.⁊ ꝑ B ꝑz qũo põt dici ꝙ i illa spẽs ẽ q̃ ꝑdicaꝫ de plib⁹ differẽtib⁹ nũero tm̃. ly tm̃ cadit supra differentib⁹ nũero:vel supra ly nũero.⁊ ꝯz expõi sic: B ꝑdicaꝫ de plurib⁹ differẽtib⁹ nũero ⁊ nõ ꝑdicaꝫ de diffe rentib⁹ plus q̃ꝫ nũero:ergo ꝛc.⁊ illo mõ exponẽdo diffini tio:ſpẽi nõ ꝓuenit generi.hic modus clarus est.

¶ Utrum dictiones exceptiue preter preterq̃ꝫ ⁊ nisi pro bentur exponibiliter.

Contra hõ segtur ſor.nõ excipiꝫ:⁊ ois hõ nõ ſor.excipitur.ergo ois hõ ꝑter ſor.excipiꝫ.ergo ꝛc.ꝓña tz añs ꝓbaꝫ.qꝫ casu possibili posito añs ẽ vex ⁊ ꝓñs flꝫ:vt po natur ꝙ ſor.nõ excipiaꝫ a cursu.qꝫ currat.⁊ oẽs alij hoies excipiãtur a cursu.qꝫ nõ currãt:tũc añs ẽ vex vt pz.⁊ ꝓñs flm ẽ.qꝫ segtur ꝯdictio.qꝫ segtur ꝙ ſor.excipiꝫ ⁊ ꝙ ſor.nõ excipiꝫ. ¶ Scõa ps deducit sic:ois hõ ꝑter ſor.excipitur. ergo ſor.nõ excipiꝫ.tz ꝓña ab exposita ad vnã suã exponẽ tẽ.ꝑma ꝓbaꝫ sic.qꝫ in oi exceptiua affirmatiua ps extra ca pta excipiꝫ.ſor.est ps eꝝ capta.ergo ſor.excipiꝫ. ¶ Scõo sic.non ſegtur:tu scis oẽm ꝓpõnẽ ꝑter a.⁊ nõ imediate añ instãs ꝑsens sciuisti oẽm ꝓpõnẽ:ꝑter a.ergo tu icipis scire oẽm ꝓpõnẽ ꝑter a.ergo ꝛc.tz ꝓña.añs ꝓbatur.qꝫ casu poſ sibili posito añs ẽ vex ⁊ ꝓñs flm.qꝫ ponatur ꝙ scias oẽm ꝓpõnẽ ꝑter a ⁊ ꝙ imediate ante instãs ꝑs sciuisti a.⁊ ime diate pꝰ instãs ꝑs scies a tũc pz ꝙ añs est vex.ꝙ ꝓñs fit falsũ ꝓbatur.qꝫ segtur tu icipis scire a.ꝓñs est ꝯ casum.⁊ tz ꝓña ab exceptiua ad alterã ptẽ exponentẽ tñ a ſi optie ſegtur:tu ꝑmittis mihi oẽm denariũ ꝑter a.ergo tu ꝑmit tis mihi a.⁊ ita videt in ꝓposito:vel detur ꝯcã diuersatis. ¶ Tertio sic non ſegtur ſor.dicit veruz ergo ⁊ nullus hõ nõ ſor.dicit vex.ergo nullus ſor.dicit vex. ꝛc.tz ꝓña añs ꝓbatur.qꝫ casu possibili posito añs est vex ⁊ ꝓñs fallũ.qꝫ ponatur ꝙ ſor.dicat tm̃ istã:deꝰ est:tu vo dicas istã:nullus hõ ꝑter ſor.dicit vex.⁊ vos sitis oẽs hoies loq̃ntes.ꝙ an tecedẽs sit vex probatur ꝑ prima ꝑte pz ꝓ scõa probatur qꝫ si non da oppositũ.ſ.ꝙ aliquis non ſor.dicit vex et cuz nullus aliꝰ loquatur nisi tu:ergo tu dicis vex.ſꝫ tu dicis ꝙ nullus ꝑter ſor.dicit vex.ergo ita est ꝙ nullus ꝑeter ſor. dicit vex.g̃ tu non dicis vex ecce ꝙ oppositũ scõe ptis an tecedentis iplicat.ergo fallũ.et ꝓñter scõa ps añtis ẽ ỽa.ꝙ añs sit falsum probatur qꝫ si non da oppositũ ꝙ sit verũ ⁊ ſegtur ꝙ sit falsũ.qꝫ segtur:aliud est vex.ergo significat ſi cut est.ſꝫ significat ꝙ nullus homo ꝑeter ſor.dicit vex er go ita est ꝙ nullus homo ꝑeter ſor.dicit verum. ergo tu non dicis verum:⁊ non dicis nisi consequens.ergo conſe quens non est verum.

Ad hec rñdet.Ad ꝑmũ dicũt qdã ꝙ exceptia illa. ois hõ ꝑter ſor.excipit claudit ꝯdictionẽ. iõ ꝓcedũt ꝙ nõ sequit sed nõ ꝯz sic exponi vt arguis:ſꝫ sic ſor.nõ excipitur:⁊ ois hõ nõ ſor.excipit:⁊ ſor.excipit.ergo ois hõ ꝑeter ſor.excipit:⁊ tũc añs implicat ꝯdictõez sicut ꝓñs. Magister aliꝝ rñdet.io.argumẽto ꝑmi dubij quadra ture negãdo añs.ſ.ꝙ nõ sequaꝫ. Et ad probationẽ negaꝫ ꝙ ꝓñs fit falsuz:imo ẽ vex sicut añs. Ad probationẽ negaꝫ ꝙ sequit ꝯdictio cũ dicis ꝙ sequit ꝙ ſor.excipitur negaꝫ. Ad probationẽ i oi exceptiua affirmatia ps extra capta ex cipitur:sed ſor.ẽ pars eꝝ capta.g̃ ſor.excipit negaꝫ ꝓña: ſz bene segꝫ.g̃ ly ſor.excipitur.⁊ ista stãt simul ꝙ ſor.nõ excipit ⁊ ly ſor.excipit.qꝫ i minori ſor.supponit mãlr.cũ dicit ſor.ẽ ps extra capta:qm̃ ly ps eꝝ capta ẽ termin⁹ scõe iten tionis vel ipositionis. ¶ Ad secũdũ rñdet magister i.2 4. arg.ꝑncipalis dubij negando añs.ſ.ꝙ non sequetur. Et ad probationez negatur ꝙ ꝓñs sit falsum:imo est verũ ſi cut antecedens.⁊ ad probationez negatur ꝓsequentia. nec arguitur ab exposita ad vnaz suaꝝ exponentiũ.qꝫ illa non exponibilis nec probabilis ratione dictionis exceptiue. ſz ratione inceptionis est ipsa causaliter inferenda. ¶ Ad ſi milem dicitur ꝙ non est ad propositũ.quia ista tu promit tis omnẽ denarium ꝑeter a non habet probationem que conuertatur cum probatione dictionis exceptiue qualiter non est in proposito ⁊ ita ꝑz ꝙ aliqua est exceptiua proba affirmatiua que non est alicuius sue exponentis illatiua. ¶ Ad tertiũ dicitur querendo an ista propositio nullus

bō p̄ter ſor. dicit vez ſignificat p̄ciſe i caſu an nō. ſi ſic nō admittit. qz ē iſolubile ſimplr. Si vo nō ponaꝫ p̄ciſe admitto caſum. 7 ꝯcedo añs. ſ. qz nō ſegtur. negaꝫ tñ ꝯña. ſ. qz pbatio ſit mala. qz ꝯñs non eſt erponibile cū ſignificet hypothetice. ſ. qz nullus hō p̄ter ſor. dicit vez. Et concedo qz antecedens eſt verum 7 conſequens falſum.

¶ Vltz nota reduplicatiōis inc̄ztū pbet exponibilr.

Contra ¶ Nō ſegtur. Ens inc̄ztū ens eſt ſubm̄ in metaphyſica. ergo ens ē ens 7 ens ē ens ē ſubm̄ metaphyſice 7 ſi aliqd ē ens illō eſt ſubm̄ metaphyſice. g̃ pbatio mala. tz ꝯña. añs pbaꝫ. qz añs ē vez vt pz 7 ꝯñs falſum. qz tertia exponēs ē falſa. ſ. ſi aliqd ē ens illō ē ſubm̄ metaphyſice qz ē vna ꝯditional: cui⁹ oppoſitū ꝯñtis ſtat cum añte. ¶ Scōo nō ſegtur ſor. ē ſor. 7 ſor. ē riſibilis: 7 ſi aliqd eſt ſor. illō ē riſibile. ergo ſor. inc̄ztū ſor. ē riſibilis. qz añs eſt vez vt pz 7 ꝯñs falſum. qō pbatur: qz ſegtur ſor. inc̄ztum ſor. ē riſibilis. g̃ ſor. p̄m qz ſor. eſt riſibilis tz ꝯña a ꝙuertibili ad ꝙuertibile. ſz ꝯñs eſt falſuz. g̃ añs. qz ꝯñs ſit falſum pbatur ſic. qz oē qō competit alicui p̄m qō ipſum cōpetit ſibi p̄mo: qz pb̄m p̄mo poſte. ſz riſibile nō cōpetit p̄mo ſor. imo hoi. qz ſor. q hoiem. ergo non cōpetit ſibi p̄m qz hmōi ꝯña tz in baroco 7 añs patz. ¶ Tertio ſic. non ſegtur aial inc̄ztū aial nō eſt aſin⁹. ergo aial eſt aial 7 aial non ē aſin⁹. 7 ſi aliqd eſt aial illō nō eſt aſin⁹. qz añs eſt vez 7 ꝯñs falſū qz ꝯñs ſit falſū pz. qz tertia exponens eſt falſa. ſ. ſi aliqd eſt aial illō nō eſt aſin⁹. qz oppoſitū ꝯñtis ſtat cū añte. iſta. n. ſtāt ſil: aliqd eſt aial. 7 illud ē aſinus qz añs ſit vez. pbatur qz vel aial inc̄ztum aial eſt aſin⁹ vel aial inc̄ztum aial non eſt aſin⁹. ſz non eſt dicendū p̄mū. qz falſum eſt vt pz q exponentes. ergo eſt dicendū ſcōm.

Ad hec reſpōdeꝫ. ad p̄mū dicit qz ly inc̄ztū pōt ſumi dupl̄r. ſ. ſpecificatiue 7 reduplicatiue mō iſta. q̄ō ens inc̄ztū ens ē ſubm̄ in metaphyſica ēva tenendo ſpecificatiue ſolū: nō añt reduplicatiue: tūc nō bz pbari p exponētes. ſz ſic. Ens ſub rōne qua ens eſt ſubm̄ in metaphyſica. ergo ens inc̄ztū ens eſt ſubm̄ i metaphyſica. ¶ Ad ſcōz nego aſſumptū. ſ. qz nō ſegtur tenendo inc̄ztū reduplicatiue. Et vltra cū dicis. ꝯñs eſt falſum negatur. ¶ Ad pbatōez cū dicit ſor. inc̄ztū ſor. eſt riſibilis. ergo ſor. p̄m qz ſor. ē riſibilis ꝯcedo ꝯñam: ſil̄r tenendo ſz qz reduplicatiue non añt ſpecificatiue. Et cū dicis qz ꝯñs eſt falſū qz oē qō cōpetit alicui p̄m qz ipz cōpetit ſibi p̄mo dicit qz vez eſt tenēdo ly oē ſpecificatiue non añt reduplicatiue. ¶ Ad tertiū nego aſſumptū. ſ. qz non ſequaꝫ. Et ad pbationē nego qz añs ſit vez imo eſt falſum ſicut ꝯñs. Et ad pbationē cū tu q̄ris vel aial inc̄ztū aial non eſt aſinus. Dico qz nec ſic nec ſic. vtraqz. n. eſt falſa. Et ſi dicit ꝺ qz de quolibet dicit altez ꝺdictoriox incōpleroz. 7 de nullo ambo ſil̄ dicunt ſz aſin⁹ 7 non aſinus ſunt ꝺdictoria incōplera. ergo aial inc̄ztū eſt aſinus vel non aſinus. Dicit qz illud p̄ncipiū indiget ſex limitationib⁹. ¶ Prima ō quo libet termino ſingulari. qz de termino cōi poſſūt ambo vificari. qz hō eſt alb⁹ 7 eſt non albus. ¶ Scōo ſimplici. qz de aliquo cōplexo non vificat. 7 poſito qz ſor. ſit niger falſum eſt qz ſor. albus ſit currēs. 7 ſiliter falſum eſt qz ſor. albus ſit non currēs. ¶ Tertia ſupponente p aliquo qō ē: qz aliter nullū vificaret. nā te nō exiſtente nec tu es currēs nec tu es nō currēs. ¶ Quarto mediante hoc vbo de p̄te rito vel de futuro nō oz vt hic demonſtrādo inſtās p̄ſens fuit aut accidēs vel hoc fuit nō accidēs. ¶ Quinta 7 de nullo ambo ſil̄ diuiſiue ſumpta qz collectiue poſſūt ſimul vificari tenendo qz totū ſit ſue p̄tes: vt dato qz vnius ſicuti medietas ſit alba 7 alia nigra: tūc hoc ſcutū eſt albū nō albū tenēdo ly 7 collectiue. ¶ Serta ſil̄ qz ſucceſſiue poſſūt vificari. vt ſi ſor. eſſet alb⁹ 7 poſtea niger poſt hoc eſſet vā: ſor. eſt alb⁹. deide hoc eēt vā ſor. non eſt albus. ¶ Ad p̄o poſitū redeūdo deficiūt due p̄ie ꝺditiones iō non ſegtur.

¶ Vltz imediate pbet exponibilr ſicut dicit magiſter.

Contra ¶ Nō ſegtur p⁹ hoc tu eris. 7 nullū erit inſtās poſt hoc. c. qn iter illud 7 hoc tu eris. ergo imediate p⁹ hoc tu eris ergo p̄batio mala: ꝯſeq̄ntia tz añs p̄batur. qz añs eſt vez vt pz. 7 cōſequens falſum: p̄batur. qz ſequitur imediate p⁹ hoc tu eris. ergo ante oē inſtās futuz tu eris. tz ꝯſequentia a ꝙuertibili ad ꝙuertibile. 7 ꝯſequens eſt falſum ergo 7 añs qz ꝯſequens ſit falſum p̄batur. qz ꝯſequēs eſt vna p̄p̄ reſolubilis rōne illi⁹ termī cuius vna reſoluentium eſt falſa. qz reſoluit ſic. tūc tu eris 7 tūc eſt vel erit oē inſtans futuz. ergo ante oē inſtās futuz tu eris. qz q̄ro qd p ly tūc demōſtrat aut inſtans p̄ſens aut futuz. ſi p̄ſens p ma reſoluēs eſt falſa. qz inſtās p̄ſens nūq̄z erit. Si demōſtrat futuz inſtās ſcōa ps eſt falſa. qz quocūq̄z inſtāti futuro dato iter illud 7 inſtās p̄ſens erūt inſtātia: quoz q̄libet erit ante inſtās futuz datū. ergo illō nec eſt nec erit ante oē inſtās futuz. ¶ Scōo ſic non ſeq̄t poſt hoc totū ſpaciū erit repletū aere. 7 nullū erit inſtās p̄ſens p⁹ hoc qn iter illud 7 hoc totū ſpaciū erit repletū aere. ergo imediate poſt hoc totū ſpaciū erit repletū aere. qz caſu poſſibili poſito añs eſt vez 7 ꝯñs falſuz. qz ponaꝫ qz ſint duo lapides molares. quoz vn⁹ ſit ſuppoſitus alteri 7 ſupior lapis incipiat leuari equalr ab oi p̄te in hoc iſtāti ab aliqua potētia 7 ſit a ps circūferentialis lapidis c media b vo mediās inter a 7 c. tūc añs eſt vez vt pz. qz alr daret vacuum. qz ꝯſequēs ſit falſum p̄baꝫ. qz ſegtur imediate p⁹ b erit ſpaciū repletū aere. ergo eq̄ p̄mo aer circūferentialis deuenit ad b p̄ūctū 7 lad c. ꝯſequens eſt falſuz. qz p̄i⁹ venit ad p̄inquū q̄z remotū. p̄baꝫ ꝯſequentia. qz ſi nō da oppoſitū. ſ. qz nō eque primo venit 7c. ergo prius venit ad b. ſit g inſtans f in quo venit ad b 7 non ad c. 7 ſit ergo inſtans in quo venit ad c ſegtur qz dabitur vacuū inter b 7 c i toto tempore medio inter f 7 g qō eſt ipoſſibile. ¶ Tertio ſic ſegtur data iſta expoſitione qz aliqs rp̄ianus. vt puta ſor. deuenit ad mortē erit ſil̄ ſaluatus 7 dānatus aut nec ſaluatus nec dānatus erit. hoc añt eſt ipoſſibile. p̄baꝫ tamē cōſequētia 7 pono qz ſor. viuat q̄nquagita ānos 7 diuido illō t̄ps in p̄tes p̄portionales. p̄portiōe dupla minoz⁹ terminatis ad p̄mū inſtans nō eſſe eius. 7 volo qz in qualibet p̄te impari peccet mortalr in qualibet vo p̄te pari ſit abſolutus ab oi pctō pp cōtritionē quā bz. 7 ſimus nunc in primo inſtanti nō eſſe ſor. 7 arguit ſic 7 quero an ſor. ſit ſaluat⁹ vel damnat⁹. ſi nec ſic nec ſic habeo vnā p̄tē. ſ. qz nec erit ſaluatus nec dānat⁹. Si dicis qz eſt ſaluat⁹. tūc ſic non pp aliud eſt ſaluat⁹. niſi qz imediate ante hoc fuit abſolut⁹ ab oi pctō 7 ideo videt eſſe mortu⁹ cū abſolutione. Sz a ſil̄ p̄bo qz ē dānat⁹. qz imediate ante hoc peccauit mortalr. ideo videtur eſſe mortu⁹ cuz pctō mortali. p̄baꝫ. qz imediate ante b peccauit mortalr p exponentes ſuas q̄ vere ſunt vt pz. Et etiā p̄batur aliter ſic. imediate ante hoc fuit aliqua ps impar. Sz quādocūq̄z fuit aliqua ps impar mortalr peccauit. ergo imediate ante hoc peccauit mortalr. Si vero dicit qz eſt dānatus a ſil̄ p̄batur qz ē ſaluat⁹. Itē p̄t probari qz aliqō corp⁹ eſt albū 7 nigrū ſil̄ ponendo cōſilez caſuz. ſ. qz i oi tempore ipar iſtius horе lit nigrū 7 i omni pari ſit albū 7 ſimus i vltio iſtāti horе. 7 arguit ſic imediate ante b fuit albuz. ergo nunc non eſt album ſil̄ immediate ante b fuit nigrū. ergo nūc nō eſt nigrū p̄baꝫ p̄ma cōſequntia 7 ſil̄ ſcōa p̄baꝫ. imediate ante hoc fuit nigrū in infinitū p̄inque ad hoc fuit nigrū: tz cōſequentia qz iſte p̄p̄ nes cōuertunt tūc vltra infinitū p̄inque ad hoc fuit nigrū ergo nūc eſt nigrū. p̄baꝫ cōſeq̄ntia. qz cū q̄cunqz mutatio regrat certū 7 determinatū t̄ps nō fuit mutatū illō corpus. qz nullū certū t̄ps mediat ergo eſt nigrū 7 ſil̄ p̄batur añs p̄me cōſeq̄ntie. qz imediate ante hoc fuit ps ipar. ſz i quacūq̄z p̄te ipari fuit nigrū. g̃ imediate ante hoc fuit nigrū. cōſil̄ p̄baꝫ altera ps 7c. Itē p ſilem caſuz p̄t probari qz eadē p̄p̄ ē va 7 falſa. aut nec va nec falſa q̄rēdo in vltio iſtāti horе an ſit va vel falſa. Et arguitur vt ſupra.

Adhec rñdet. Ad pmū negat añs. Ad ꝓbationez nego q ꝑñs sit falsū. imo est vez sicut añs ⁊ cū tu arguis imediate post hoc tu eris. ergo imediate ante oē instās futuz tu eris: negat ꝑña qualitercūqz teneatur ly ante. ſz bene ſequtur. ergo ante instans futuz post hoc tu eris ⁊ isto mō arguit ab vno ꝑuertibili ad reliquū dūmō ly ante sit ꝓpō: vbi aūt sit aduerbiū itez nego ꝑñam. q: añs est vez ⁊ ꝑñs falsum pp resolutionē faciēdā. qñ aūt ly ante est ꝓpō tunc exponit illa ꝓpō ante oē instās futuz post b tu eris. ⁊ ꝓbat sic. ante instans futuz post hoc tu eris nullum est vel erit instās futuz post hoc q: ante illud tu eris.

¶ Ad scōm negat assūptū. imo ſequtur ad ꝓbationē negatur q ꝑñs sit falsum: imo ē vez sicut añs. ⁊ ad ꝓbationem admisso casu nego illā ꝑñam imediate post hoc totum spacium est repletū aere. ergo eque ꝑmo aer circunferentialis deueniet ad b pūctū ⁊ ad c. Et cū dicis q: si nō da opposituz ꝓcedo q nō eque aer vēit ad b ⁊ ad c. ſz ꝑus venit ad b q̄z ad c. in nullo tū istāti ꝑus venit ad b q̄z ad c nec ē significare ꝑmū istās in quo venit ad b nec etiā ē significare ꝑmuz istās in quo venit ad c. q: quocūqz istāti significato post b in quo deuenit ad b. ⁊ ad c. ⁊ adhuc ante illud deuenit ad b. ⁊ ad c.

¶ Ad tertiū dicūt qdā q casus nō ē possibilis. q: est deuenire ad tā modicū tps q actus voluntatis non poterit fieri in isto ⁊ ꝑñter non poterit peccare nec absolui actus. n. volūtatis regrit certū ⁊ determinatū tps. nec fit i instāti nec i quocūqz modico tpe. Vel aliter admisso q actus volūtatis fiat in quocūqz tpe ⁊ in istāti. dico q quelibet ps casus ē possibil' de se ſz nō oēs sil' sicut ꝓcedit q possibile ē ꝑz b pūctū ꝓtinuū q sit actu diſuz tūc possibile est ꝑm b. ⁊ ita de singulis tñ nō est pole ꝑz b ⁊ b ⁊ sic sine statu q sit diſuz. q̄libz. n. ps ē possibil'. ſz nō oēs sil'. q: si oēs sil' eēnt possibiles cū sint de ſensu cōposito ponerent in esse ⁊ ſequtur ꝓtinuū eē actu diſuz in infinitas ptes. ⁊ ſequtur dari actu infinitū qđ est ipossibile.

¶ Replica ꝺ ſz non sit possibilis casus ē tñ possibilis ꝑm imaginationē cū non claudat ꝺdictionē. ergo logice est possibilis: qđ ergo tūc dicendū est ꝓsidera tu ꝛc.

¶ Ad aliud ſz casus nō sit possibilis nāl'r loq̄ndo. q: est deuenire ad tā modicū tps q corp⁹ nō poterit trāſmutari de albedine in nigredinē nec eꝺ. q: tñ casus est imaginabilis sine iplicatiōe ꝺdictiōis. ⁊ iō ē possibil' ꝑz logicos. ⁊ iō dicit admittēdo casū ⁊ nego illa ꝑñaz imediate añ b fuit nigrū. q: oppositū ꝑñis stat cū añte. q: stat q nūc ꝑmū instās nō esset isti⁹ corꝑis ⁊ ꝑñter nō est nigrū ⁊ tñ imediate añ b fuit nigrū. ergo in infinitū ꝓpinque ad b instans fuit nigrum. ergo tunc est nigrum. q: oppositū ꝑñis stat cū añte. vt ꝑus vbi nunc ꝑmo nō sit. Et si dicis arguit sic: infinitū ꝓpinque ad hoc istās fuit nigrum ⁊ nūc est. ergo nūc est nigrum negat ꝑña dicit q non stat. n. ⁊ esse ⁊ imaginari hoc corꝑus. nunc ꝑmo esse albuz vel vide. ⁊ tñ continue ante hoc fuisse nigrum.

¶ Vtz incipit ⁊ desinit ꝓbent exponibil'r ꝛc.

Contra Nō ſequtur. Incipit eē a. g̃ nunc est a. ⁊ imediate p⁹ b erit a: ergo probatio mala. q: ab exposita ad quālibet suarū exponentiū ꝑña ꝺz valere. añs ꝓbat. q: añs ē vez ⁊ ꝑñs falsū. posito q a icipiat esse p ꝓpōnem de ꝓsenti ⁊ remotionē de ꝓterito ita q nunc sit. ⁊ imediate ante hoc non fuit vt ꝑz. quare ꝛc. Et si dicit q nō ſequtur ꝓpie loq̄ndo de expositiōe illi termi nō hñt exponi. ſz large capiēdo expōnē p qualibet ꝓbatiōe terminoz. vt di. magiſter ⁊ i ſe ptio capło ꝺ ꝑñas defendendo ſcdam regulā capli. ſz ꝓpie loq̄ndo ꝓbat p cās vitatis.

¶ Contra qualibet cā vitatis ad ꝓbationē hñtez illā est bona ꝑña ⁊ a ꝓpōne hūte cās vitatis ad illas cās disiue ſumptas ꝺz ꝑña. ſz nō ꝺz dicendo a incipit eē. ergo a nūc ē. ⁊ non imediate añ b fuit. vel nūc ē ⁊ imediate p⁹ b erit. ergo ꝓbabo adhuc mala ꝑña tz cum maiori: minor ꝓbat. q: casu possibili posito añs est vez: ⁊ ꝑñs falsuz. q: vbilde⁹ creaſſet vnū angelū ante mūdi creationē: puta a angelū: tūc illa est ꝺa a icipit eē. ⁊ tū nulla illaz cāz vitatis est ꝺa cū q̄libet icludat tps aut istās eē: qđ est falsuz ante mundi creationē.

¶ Scōo sic. nō ſequt ſoz. nunc nō est alb⁹. ⁊ imediate añ b fuit alb⁹. ergo desinit eē alb⁹. q: casu possibili posito añs est vez ⁊ ꝑñs falsū. q: ponat q i qualibz ꝓte ipari hoze ꝓterite fuit alb⁹. ⁊ in qualibet pari fuerit niger minoꝛib⁹ terminatis ad vltimū instās in q̄ sit rubeus. ⁊ sit a in istanti: tūc añs ē vez vt ꝑz. q: ꝑñs sit falsuz ꝓbat. q: oppositū est vez. ſ. ſoz. nō desinit eē albus. q: ſequt nunc nō est alb⁹ ⁊ imediate añ b non fuit alb⁹ ergo nō desinit esse alb⁹. tz ꝑña añs ꝓ ꝑma ꝓte ꝑz. ꝓ ſecūda ꝓte ꝓbat. q: imediate añ b fuit niger. ſz q̄cūqz fuit niger nō fuit alb⁹. q: ꝑñs sit falsū ꝓbat. q: nunc est albus ⁊ imediate añ b fuit alb⁹. ergo non incipit esse albus.

Adhec rñdet. Ad ꝓmuz dicit sicut ibi. ad replicā dicit cōiter q casus non est possibili nāl'r loq̄ndo ⁊ b non soluit. q: ſupza nāliter est possibile ⁊ imaginabile abſq; repugnātia. iō casus est possibilis logice loq̄ndo. ℔ tr⁹ mātuanus rñdet huic argumēto. q: ipse facit illō dicēdo q non vz ꝑña a ꝓpōne hūte cās vitatis ad illas oēs cās distributiue ſumptas. ſz bñ eꝺ. Hec rñſio est ꝺ oēs logicos di. q: a ꝓpōne habente plures cās ad vnam illaz non vz ꝑña. ſz bñ ad oēs sil' ſumptas cū distinctiōeꝺ. Iō aliter rñdeo dicendo q ꝑñavz. ſz ly nunc aliqñ dicit instans qđ est idiuiſibile in te: aliqñ dicit ꝓportionabile istās q est idiuiſibile in aliqua alia mensura: vt puta in euo vel in eternitate. ꝓcedo ergo ꝑñaz ⁊ dico q sicut añs est verus ita ꝑñs. ⁊ nego q ly nunc dicat istās vel tps ſz bene dicat ꝓportionabile.

¶ Ad scōm negat assumptū: imo ſequt ⁊ nego q ꝑñs sit falsū ad probationez nego q opposituz ꝑñis sit vez. Et cuz tu arguis sic nunc nō est alb⁹ ⁊ imediate añ b non fuit alb⁹. ergo nō desinit esse alb⁹ negat ꝑña. q: scōa ps añtis non recte ſumit. ſz ꝺz esse ista. nō imediate ante b fuit alb⁹ ⁊ ista ē falsa.

¶ Ad tertiuz ꝓcedit assumptū q nō ſequtur. q: non recte accipiunt cāe vitatis. q: debent eē tales nūc est albus ⁊ imediate ante hoc fuit albus. ergo nūc icipit esse ⁊ in tali casu minor est falsa. licet ista sit vera imediate ante hoc non fuit albus.

¶ Vttrum tot⁹ ſyncathegorice ſumptus probetur exponibiliter.

Contra arguit ꝓmo q tot⁹ nō possit tenere iſtil' mōis. ſ. ſyncathegorice ⁊ cathegorice. q: ſeqret q a particulari ad idefinitā non valeret ꝑña. hoc āt est icōueniens q ſequt ꝓbat. q: nō ꝺz aliqs tot⁹ ſoz. est hō. ergo ſoz. est hō ⁊ tamen arguit a particulari ad indefinitā cozrñdentē. ergo ꝛc. ꝑña nota cū miori p regulā cōez di. q: er qualibz ꝓticulari fit idefinita p ſolā amotionē ſigni. maior ꝓbat. q: añs est vez ⁊ ꝑñs falsuz. q: aqs sit vez ꝑz. q: cuz ly tot⁹ teneat cathegorice significat q aliqꝺens ꝓfectū er ſuis ꝓtib⁹ ſicut ſoz. est hō. ⁊ illꝺ est vez. q: ꝑñs sit falsuz ēt ꝑz. q: cū ly tot⁹ teneat ſyncathegorice ſignificat q q̄libz ps ſoz. ē hō. ⁊ b ē falsuz Itē ſequtur q aliqua ē ꝓpō idependēs ꝺa q̄ fiet ipoſis ſimpl'r ſine nouaꝛpositiōe p ſolā ablationē ſigni a quo nō dependet ſua vitas ꝑz de ꝓiacente huiꝰ particularis aliqs totus ſoz. est hō ſuppoſito q eras fiet ꝓpō totaľ p ablationes ſigni ꝓticularis. Itē ſequtur q illa ꝓpō tot⁹ ſoz. est maior ſoz. non possit ꝑuerti. q: maxime ꝑuerteretur in illā ens minꝰ ſoz. est totus ſoz. ⁊ tamen ꝑuerſa est ꝺa ⁊ conuertens falſa.

¶ Scōo principaliꝛ ſequtur q ista ꝓpō: omne totū est maiꝰ ſua ꝓte sit falsa. qđ est inconueniens. q: est principium in geometria ⁊ arithmetica. probatur ꝑña. q: cū ly totum teneatur cathegorice significat q omne ens cōpoſitum ſiue ꝓfectum er ſuis ꝓtibus est maius ſua ꝓte. ſz illa est falſa ꝓbatur q: ſequtur ſub ea. ſoz. est ens compoſitū er ſuis partibus. ergo ſoz. est maior ſua parte. tunc vltra ſed corꝑus est pars ſoz. ergo ſoz. est maior ſuo corꝑore quod est falſuz. q: est equalis illi. Similiter ſequtur anima est ꝑs ſoz. ergo ſoz. est maior anima. quod est falſum.

¶ Tertio sic. ꝓtra modum probandi ſequitur q ista propoſitio est falſa. totum

qđ deus sciuit adhuc scit: ꝓñs est falsum: qr aliqđ deus sciuit ꝛ nihil est oblitus qđ sciuit: g̃ totū qđ de⁹ sciuit adhuc scit: ꝯ ꝓña qr dato opposito sequitur ꝙ aliquā ꝓpositionem desinebat de⁹ scire: sed oīs ꝓpositio quā inquātū sciuit de⁹ fuit in mēte diuina. ꝛ qcqđ fuit in mente diuina nūc est: g̃ i deo est ꝓpositio falsa ꝛ sequitur ꝙ ꝓpositio va sit ꝓpō falsa sic arguēdo. Hec est ꝓppō demōstrādo deū: ꝛ hec est ꝓpō va: g̃ ꝓpō va est ꝓpō falsa: ꝓncipalis autē ꝓña ꝓbaī. ſ. ꝙ sequī ꝙ illa ꝓpō sit falsa: totū qđ deus sciuit adhuc scit: qr ꝟ exponi sic: aliquā partē illius qđ de⁹ sciuit adhuc scit: ꝛ nulla ē pars illi⁹ qđ deus sciuit gn adhuc scit. g̃ ꝛc. mō scđa exponens ē falsa: qr ꝟ nescīt demōstrādo illā tu nō es. ꝛ hoc est aliquid qđ de⁹ sciuit. ergo aliqđ deus sciuit ꝛ nescit.

Ad hec respōdetur. ¶ Ad ꝑmū negaī ꝙ sequaī ꝙ a particulari ad indefinitā non valet ꝓña. ¶ Ad ꝓbationē cū dicīt ꝙ nō valet aliqs totus sor. ē hō ergo totus sor. est hō ꝓcedīt ꝙ non ꝟ: sed dico ꝙ illa totus sor. ē hō: ꝛ hō nō est indefinita: qr equalet isti: q̃libet pars sor. ē hō: qr ē vlis. Et ad ꝓbationē cū dicīt: ꝓpō particularis fit indefinita ꝑ solā ablationē signi. dico ꝙ nō ē verꝫ vliter loquēdo ꝛ marie in ꝓpōnibus in qb⁹ ponunt̄ termini q̃ ꝑñt teneri cathegorice ꝛ syncathegorice. Et si dicēres q̃ g̃ est sua indefinita. Dicīt ꝙ eius indefinita non pōt assignari in eisdē terminis sed in equalētib⁹ sic ens ꝑfectū ex suis partib⁹: vt sor. ē hō. Et si alī dicīt q̃ ē particularis istius totus ē hō dicīt ꝙ illa nō ē indefinita sed vlis ꝛ particularis eius est ista: aliqua pars sor. ē hō. Magister tamī dicit ꝙ illa ꝓpō totus sor. ē hō: pōt ꝓsiderari vt totalis ꝓpō ꝛ sic ē vlis aut vt indefinita illius particularis: ꝓmo mō ñ valet ꝓña. Scđo mō sic: ꝓma rñsio formalior. ¶ Ad aliud cōcedo totū qđ deducīt. ſ. ꝙ indefinita vera inclusa in illa particulari ꝑ ablationē signi particularis fiet falsa. Aduerte tñ ꝙ nō ē in eadē nisi materiali ꝛ nō formali. nā qñ erit inclusa in particulari ly totus cathegorice tenebat cū vero ꝓpō totus sor. ē minor sor. nō posīt conuerti imo cū equaleat ista: quelibet pars sor. ē minor sor. ꝙuertet̄ sic: aliqđ minus sor. ē pars sor. ¶ Ad scōm ꝓncipale negaī ꝓña. Ad ꝓbationē dicīt distinguēdo de toto ꝛ de parte: vñ ista ꝓpō oē totum ē maius sua parte nō ꝟ veritatē nisi de toto quātitatiuo ꝛ de parte quātitatiua. ideo concedo ꝙ sor. ē maior sua parte sic accipiēdo partē. Et cū dicis postea corꝓ sor. ē pars sor. ꝛ sili⁹ aia ē pars sor. ergo sor. ē maior corꝓre ꝛ maior aia. negaī ꝓña: qr aliter capīt pars. Corꝓ enim nō ē pars quātitatiua sor. sed est pars essentialis similiter anima. ¶ Ad tertium respōdet magister in. 34. argumēto tertij dubij quadrature. ¶ Pro qua rēsponsione aduerte tria. ¶ Primū ꝙ sicut deus per essentiam suā intelligit complere ita per essentiā suam intelligit complere ꝛ verbaliter nec intelligit aliquid per aliquod accidens ꝛ compositum quod est impossibile: sed quicquid intelligit: intelligit ꝑ eſſentiam suaꝫ ꝓpriam vt ex sententia philosophi ꝛ cōmen. octauo physicoꝝ ꝛ. ix. metaphy. Scđo aduerte ꝙ sicut in deo est species intelligibilis qua intelligit incomplexe ita in deo ē propositio qua intelligit cōplexe ꝛ ꝓsequenter in deo est propositio vera ꝛ falsa necessaria ꝛ contingens qr intelligit omnia entia ꝛ necessaria ꝛ cōtingētia vt patet. ¶ Tertio aduerte ꝙ quādo p̄misse sunt idētice nō sequīt conclusio formalis. ideo nō sequitur hoc ē pater ꝛ hoc est filius demonstrando essentiam diuinā: ergo pater est fili⁹. Similiter non sequitur ois essentia diuina ē pater. filius ē essentia diuina: ergo filius est pater. Ad formā ergo argumenti rēsponsio concedīt ꝙ ista ē falsa totū quod de⁹ sciuit adhuc scit. Et ad ꝓbationē negaī ꝓña: ꝛ concedo vlterius ꝙ deus aliquā ꝓpositionē desinebat scire ꝛ ꝙ in ipso ē aliqua ꝓpositio falsa que prius fuit vera nec ex hoc ē aliqua mutatio in deo sed solūmodo in significato illius ꝓpō nis nec ex hoc ꝙ ꝓpō falsa ē in deo sequitur ꝙ ꝓpō va sit ꝓpositio falsa. qr medīū solū ē idēticū sed sequitur ꝙ aliqđ qđ ē ꝓpositio vera ē ꝓpositio falsa. Itē ex hoc ꝙ deus desinit aliquā ꝓpositionē scire non sequitur ip̄m scire plura vna vice q̃ alia qm̄ quādo ꝑmo deus aliquā ꝓpositionē desinit scire suū cōtradictoriū incipit scire.

¶ Utrū semper exponibiliter probetur.

c **Contra** sequitur: data ista ꝓbatione ꝙ ista ē falsa semꝑ deus fuit similiter ista semꝑ mūdus erit: qđ ē incōueniēs ꝓbatur ꝓña qr ꝑma equalet huic. oi tēpore de⁹ fuit. ꝛ scđa huic omni tempore mundus erit. modo iste sūt falsē vt patet per exponentes. ꝓma enim exponitur sic. ali quo tempore deus fuit ꝛ nullū est vel fuit tempus gn tunc deus fuit g̃ ꝛc. scđa exponēs est falsa. qr tempus ꝓñs ē vel fuit ꝛ tñ in illo nō fuit. Scđa exponīt sic. aliquo tempore mundus erit ꝛ nullum ē vel erit tempus gn tunc mundus erit: ergo ꝛc Scđa est falsa qr tēpus' ꝓsens est vel erit tēpus ꝛ tamen in illo non erit. ¶ Secūdo sic data veritate probationis sequitur ꝙ quicqđ viuit semꝑ est: ꝛ etiam ꝙ quicquid mouetur semper se habet illo modo: vt dicit magister in quarta conclūsione sed quelibet illaꝝ ē falsa vt ꝓbabo: ergo ꝛc. ꝓña tenet cū maiori: minor probatur quia ex ꝓma sequitur quicquid viuit semper est tu viuis ergo tu semper es ꝛ vltra: ergo omni tempore es a conuertibili ad conuertibile sed tempus ꝓteritum est tempus ergo tu es in tempore ꝓterito qđ ē falsum. ex scđa sequitur quicqđ mouetur semꝑ se habet illo modo celū mouetur. ergo celū se ꝟ illo modo: ꝛ vltra ergo semꝑ se habet eodem mō a cō uertibili ad conuertibile ꝛ vltra: ergo celum nō mouet̄: tenet ꝓña qr ex opposito consequētis sequīt oppositum antecedētis. sequitur. n. celum mouetur: ergo se habet aliter q̃ ꝓius qr moueri est aliter se habere q̃ ꝓius ergo non semper se habet eodem modo. ¶ Tertio sequitur ꝙ ista sit vera semꝑ fuit homo vt patet exponendo ipsa: sed quia sequtur semper fuit homo ergo homo fuit semper. tenet consequentia per conuersionem ꝛ consequens est falsum vt patet: ergo ꝛ antecedens.

Ad hec respondet̄. Ad ꝓmū dicitur ꝙ due sunt opiniones de ly semper vt tangit magister. ¶ Prima est ꝙ ly semper conuertitur cū ly omni tēpore non absolute sed ꝑm exigentiam verbi cui additur. ¶ Alia dicit semꝑ cōuertitur cum ly omni tempore absolute ꝑm illam regulā cōceditur ꝙ ille sunt falsē semper de⁹ fuit semper mūdus erit ꝑm vero ꝓmā negaī: neq̃ ꝓma propositio equialet huic omni tempore deus fuit: sed isti omni tēpore ꝓterito deus fuit. neq̃ secūda equivalet huic omni tēpore mūdus erit: sed isti omni tēpore futuro mundus erit. ¶ Ad scōm cōceditur ꝙ sequtur illas esse veras. Et ad ꝓbationē ꝓme concedo donec dicis omni tempore es sed nego postea ꝓñam cū dicis: tēpus ꝓteritum ē tempus: ergo tu es in tpe ꝓterito: sed minor debet esse tempus ꝓteritum ē tēpus ꝓñs. Et ad ꝓbationem secunde concedo. donec dicis ꝙ celum semꝑ se ꝟ eodē modo ꝛ nego cō sequētiā ergo nō mouet̄ ꝛ cū tu ꝓbas ꝓñam qr sequīt mouetur ergo se habet aliter q̃ ꝓius. cōcedo ergo non se habet eodem mō. dico ꝙ se habet eodē modo: ꝛ non se habet eodem modo. se habet quidem eodem modo respectu actꝰ vbi qr mouetur nunc sicut ꝓius se habet alio modo respectu tertij: vtputa in motu celi respectu alicui⁹ fixi vt cētri. ¶ Ad tertiū concedo ꝙ illa est vera. semper fuit homo. ad improbationē nego ꝓñam qr arguitur a sensu cōpōsito ad sensum diuisum neq̃ conuertitur sed sic conuertitur in q̃libet tempore ꝓterito fuit homo.

¶ Utrū ab eterno probetur exponibiliter.

c **ontra** sequitur data veritate istius propositōis sequtur ꝙ illa ē vera. antixp̄s potuit esse ab eterno. qr valet ꝓña antixp̄s potuit eē ante qōlibet tēp⁹ finitū. q̃ ē vera qr antixp̄s potuit produci ante qōlibꝫ tēp⁹ finitū. ergo antixp̄s potuit eē ante qōlibet tp̄s finitū. sed tunc arguīt sic.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu

quicquid ponit esse ab eterno põt esse eternum antixps potuit esse ab eterno:ergo antixps potuit esse eternus:g̃ antixps est eternus:tenet ꝟña qꝛ in eternis nõ differt esse ꝛ posse esse tertio physicorum. maiꝛ ꝓmi syllogisgmi probatur sic:qcqd est ab eterno est eternum g̃ quicqd põt esse ab eterno põt esse eternũ:tenet ꝟña ab esse ad posse. ¶ Secũdo sequit̃ qꝫ illa est vera:deus potuit ab eterno ꝓducere mundũ. Sed ℈ qꝛ ponat̃ tunc qꝫ ꝓduxisset si est possibile ñ debet sequi impossibile:ꝛ sequitur qꝫ esset actu multitudo aiarum infinita ex quo infiniti fuerũt hoies:hoc aũt est impossibile ꝛ ℈ phũm tertio physicoꝝ dari ifinitũ actu:g̃ ꝛc. ¶ Tertio sequit̃ qꝫ illa est vera ab eterno deus erit qꝛ valet illa:post quodlibet tẽpus finitũ deus erit:ꝫ ℈ ista: post quodlibet tẽpus finitũ deus erit:sic resoluit̃:tunc deus erit ꝛ tũc erit post quodlibet tẽpus finitũ:g̃ post quodlibet tẽpus finitũ deus erit. Sed quero qd demõstratur ꝑ ly tunc aut instans presens aut aliquid futuꝝ.si primũ ꝓma resoluens est falsa si ꝝm scõa resoluens est falsa:quare ꝛc.

Ad hec respõdetur. Ad primũ dicunt quidã negãdo illã qcqd potuit esse ab eterno põt esse eternum:qꝛ quelibet res corruptibilis potuit esse ab eterno cũ potuerit ꝓduci ab eterno.nõ tñ res corruptibilis potest esse eterna:qꝛ repugnat nature sue cũ sit corruptibilis:neqꝫ si antixps fuisset ab eterno ꝓductus simul cũ mũdo duraſſet tpe infinito.neqꝫ esset dare primũ instans tẽporis in q̃ fuit:sed bene eternitatis neqꝫ esset assignare primũ instans nõ esse eius. Cõsidera sup hãc rñsionem:qꝛ nõ valet qꝛ eodem modo quo est ab eterno eodẽ modo põt esse eternuꝫ. Ideo alꝛ dicat̃ negãdo illã ꝟñam.antixps põt esse eternꝰ: ergo antixps est eternus:qꝛ non valet ꝟña a posse ad esse. ¶ Ad auctoritatẽ pbi dicat̃ qꝫ sic intelligit̃ qꝫ si de rebus ꝑpetuis est vex dicere contingit sic esse:aut põt sic esse ꝛ ponere illud posse in esse nihil differt.i.nullũ ꝺꝫ sequi inconueniens:vt ꝑz inspiciẽti tertũ pbi ibidem q̃ dicit. Si esset locus infinitus possibilis repleri corꝑe.g̃ corpus esset infinitum aliter nõ repleret.mõ ꝑz qꝫ auctoritas nõ est ad ꝓpositũ:qꝛ antixps nõ est eternus. ¶ Ad scõm dicũt qdam admisso qꝫ mũdus fuerit ab eterno ꝓductus:qõ nõ est icõueniens multitudinẽ infinitã aiaꝝ esse.neqꝫ est ℈ phũ ꝺare infinitũ actu ꝝm quãtitatẽ discretã:sed bene ꝝm quãtitatem cõtinuã. ꝝm aũt viã cõmentatoris quã credo fuisse viã pbi cũ in eternis nõ ponat̃ nisi vnũ individuuꝫ sub specie stante eternitate mũdi vnica aia intellectiua erit in oibus ꝛ sic nõ est multitudo infinita aiaꝝ. ¶ Ad tertiũ cõcedit̃ post quodlibet tẽpus finitũ erit deus:tenẽdo ly post ꝓpositionaliter.ꝛ tũc exponitur ꝓpositio nõ aũt aduerbialiter:qꝛ tunc resolueret̃ vt dictũ est.ꝛ erit falsa.

¶ Utrum infinitũ ꝓbetur exponibiliter.

Contra Nõ sequitur aliquãtũ põdus tu potes portare ꝛ nõ tñ qn maius:ergo infinitũ pondus potes portare: ergo ꝓbatio mala ꝟña tenet:ꝛ añs ꝓbatur:qꝛ añs ẽ vex ꝛ ꝟñs falsum.qꝫ añs sit vex ꝓꝺo ꝝma parte ꝑz:ꝓꝺo scõa ꝓbat̃ qꝛ si nõ ꝺatur oppositũ ꝛ sequitur qꝫ est dare maximuꝫ põdus qõ tu potes portare qõ est absurdũ qꝫ ꝟñs sit falsũ ꝓbatur qꝛ ℈dictoriũ est vex.ſ.non infinitũ pondus potes portare:qꝛ nõ tñ põdus quãtũ est elemẽtũ terre tu potes portare:g̃ nõ infinitũ põdus potes portare:g̃ falsum est qꝫ infinitũ pondus potes portare:tenet ꝟña qꝛ ista ꝓtradicũt. ¶ Itẽ si infinitum põdus potes portare:ergo aliquãtum pondus potes portare:ꝛ duplũ ad illud ꝛ triplũ ꝛ sic in infinitum.ꝟñs est falsum.ꝛ tenet ꝟña ꝑ exponentes. Secundo sic.sequitur qꝫ ista sit vera infinita sunt finita vt ꝑz ꝑ exponentes:sed ℈ sequitur infinita sunt finita:ergo finita sunt infinita.ꝫ ꝟña ꝑ conuersionem simplicẽ:ꝛ ꝟñs est falsum: g̃ ꝛ añs. Item sequitur infinita sunt finita: ergo aliqua infinita sunt finita:tenet ꝟña ab indefinita ad particularez: ꝟñs est falsum:ergo ꝛ añs. Infinita sunt finita:ergo infinita nõ sũt finita:tenet ꝟña ab affirmatiua vnius disperati ad negatiuam alterius:ꝛ ꝟñs est vex qꝛ ꝑdicatur idem de seipso: ergo ꝛ ꝟñs est vex. ¶ Tertio sequitur qꝫ ista est vera ꝑ infinitum tẽpus:antixps põt esse futurus:vt ꝑz ꝑ exponẽtes:sed ℈ arguitur sic:ꝑ aliquãtum tẽpus põt esse futurus. vtputa ꝑ finitũ.ergo vel dabiꝫ maximum tẽpus ꝑ qõ põt esse futurus vel minimũ ꝑ qõ nõ.tenet ꝟña qꝛ fit diuisio respectu potẽtie actiue.sed nõ põt ꝺari primũ qꝛ illud non põt esse finitum qõ sit maximũ.qꝛ quocũ qꝫ ꝺato ꝑ amplius tẽpꝰ põt esse nec infinitũ.qꝛ tunc ꝑ illud posset esse qꝫ claudat ℈dictionem.nec etiã põt ꝺari scõm.qꝛ finitum nõ põt esse minimũ ꝑ qõ.qꝛ tunc ꝑ quodlibet minimũ posset esse. sed cum aliquod maximũ sit minus illo ꝺato.ergo ꝑ aliquod tempus infinitũ posset esse qõ est impossibile.

Ad hec respondetur. Ad ꝓmuꝫ negat̃ añs. Ad ꝓbationẽ negat̃ ꝟñs esse falsum.ad ꝓbationem cũ ꝺicitur nõ tantũ quantũ est elemẽtum terre potes portare.ergo nõ infinitũ pondus potes portare. Magister negat añs qꝛ possum portare hoc ꝺemonstrando a pedale terre ꝛ hoc est vel põt esse tantum põdus q̃tum est totum elemẽtum terre.ergo ꝛc.ꝫ.n.hoc non posset esse tante magnitudinis quantũ est totũ elemẽtũ terre.tñ nõ tollit̃ quin posset esse tanti ponderis ꝑ intentionẽ grauitatis suo subiecto manẽte equaliter magno. Ego aũt tutius responderem negãdo ꝟñam illam.ꝫ.n.nõ tãtum põdus quãtũ est totũ elemẽtum terre possis portare.tñ infinitũ põdus possum portare. Et cũ ꝺicis nullũ infinituꝫ põdus potes portare ꝛ ego ꝺico:ista non ℈ꝺicit illi.sed huic aliqõ infinitum põdus possum portare.ꝛ cũ ꝺicis ergo ꝺuplum ꝛ triplũ ꝛ sic in infinitum.ꝺicit̃ illam ꝓpositionẽ esse verã tenẽꝺo ꝓmã expositionẽ ꝛ nõ scõam. ¶ Ad scõm ꝟ ꝺico iſtam. infinita sunt finita ꝛ negatur ꝟña qꝛ non sic cõuertitur vt ꝺicis qa nõ consimiliter termini significarent.sed sic ꝙuertitur infinita finita sunt. Ad aliud negat̃ ꝟña qꝛ ista non est particularis huius.sed illius entia infinita sunt finita. Ad aliud negatur añs.ꝫ.n.idem ꝑꝺicetur ꝺe seipso nõ tamẽ eodẽ modo sumptum. ¶ Ad tertiũ ꝟ ꝺeditur ista ꝑ infinituꝫ tẽpus antixps põt esse futurus. Ad improbationẽ tenẽꝺo qꝫ infinitum non sit minus alio:vt vult Mentiber. Diciꝫ qꝫ ꝺatur minimũ qõ non.ꝛ illud est tẽpus infinitũ qꝛ ꝑ illud nõ põt esse futurus sed ꝑ qõlibet minus .nec aliqõ infinitum est minus isto. Tenẽꝺo aũt qꝫ vnum infinituꝫ sit maius alio.nego illã ꝺiuisionẽ qꝛ subcontraria ꝺebent verifiꝺari ꝓ tempore finito.qualiter nõ est in ꝓposito.

¶ Et sic est finis hax questionuꝫ quax numerus est ꝺecẽ ꝛ octo.quare si bene numerabis est centenarius. Ad laudẽ ꝺei ꝛ gloriose virginis Marie.

¶ Pauli veneti logica cum Menghi fauentini viri clarissimi cõmentarijs cum questionibus nõnullis ꝑ Fratres Franciscum ꝺe macerata accuratissime reuisa ꝛ emendata feliciter finit Venetijs impressa per Otinum ꝺe luna papiensem. Anno salutis christiane. M.cccc.lxxxviij. ꝺie vero.v.mensis Maij. Ducante inclyto principe Augustino Barbadico.

Registrum

a
Pauli veneti
pauli veneti
plex opinio
t non

b
specierum
gatur est
vt supra
est propositio

c
vna est
sibi immediate
go tu es
aliud. Fa.

d
predicamentum
Nam aut illud
nomine de
significatum

e
communibus
stat confuse
absolute verum
cedentes

f
non est modus
tecedens ita
bona de materia
Non stet op.

g
sortes est
ad reliquum
est potens esse
nem t varia

h
ex illo sequitur
entes sicut
nis conuertitur
preter

i
Omne repugnas
cedis habeo
cedens est
es coloratus

k
cundo argu.
esse falsam
gorice mediante
non equiualet

l
la conclusio
non prima
sed illud
minorum

m
mo ad vltimum
vel tu non es
uum non bene
no competit

n
que non est
valet alteri
gnum materia
ad hec respondetur

o
ad hec respondetur
aliquid gratia
verum q̄ prima
dendo negatur

p
goreматice
gatione
ter tenendo
manent tantum

q
ergo habet
modo pertinet
in secunda quare
esse suppositum

r
homo quia
Ad quintum
plicatiue non
Quarta autem

s
est animal
omnem hominem
Ad hec respon.
quo verificatur

t
deo. Ad tertium
homo preter
quod deus

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
w Poznaniu
Uniw. im. A. Mickiewicza

Anno Dñi 1601